רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח

ספר חקיקה לבחינת הלשכה

רשימת SOS

קריאת חובה

מהדורת דצמבר 2025

תוכן עניינים

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 3
תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 42
חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 92
חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 154
צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשס"ט-2009 227
צו בתי המשפט (הוספת עניינים כלכליים), תשפ"ב-2021 228
חוק העונשין, תשל"ז-1977 – סעיפים 1 עד 90ב, סעיף 354, סעיפים 499 עד 500 230
חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 262
חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970 267
חוק החברות, תשנ"ט-1999 270
פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 379
פקודת הנזיקין [נוסח חדש] 393
חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 405
חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961 416
כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986 459
כללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), תשס"א-2001 465
כללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), תשע"ה-2015 468
כללי לשכת עורכי-הדין (חברי גופים נבחרים או ממונים), תשכ"ט-1969 477
כללי לשכת עורכי הדין (ייצוג בעסקאות בדירות), תשל"ז-1977 478
כללי לשכת עורכי הדין (עיסוק אחר), תשס"ג-2003 479
כללי לשכת עורכי הדין (דירקטורים בחברה ציבורית), תשמ"ט-1988 480
חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 481
חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 512
חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 517

"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984

פרק א': השופטים

סימן א': תחולה

נושא הפרק [ש/1]

1. פרק זה דן בשופטים של –

(1) בית המשפט העליון;

(2) בתי המשפט המחוזיים;

(3) בתי משפט השלום.

סימן ב': כשירות

כשירותם של שופטי בית המשפט העליון [ש/2]

2. אלה כשירים להתמנות לשופטי בית המשפט העליון:

(1) מי שכיהן במשך תקופה של חמש שנים כשופט בית משפט מחוזי;

(2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות מעשר שנים, מהן לפחות חמש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים האלה:

(א) עריכת דין;

(ב) שפיטה או תפקיד משפטי אחר בשירות מדינת ישראל או בשירות אחר שנקבעו בתקנות לענין זה;

(ג) הוראת משפטים באוניברסיטה או בבית ספר גבוה למשפט שנקבעו בתקנות לענין זה;

(3) משפטאי מובהק.

תקופת צינון למינוי שופט עליון

2א. לא יתמנה לשופט בית המשפט העליון מי שכיהן בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אלא אם כן עברה תקופה של שמונה עשר חודשים מיום סיום כהונתו.

כשירותם של שופטי בית משפט מחוזי [ש/3]

3. אלה כשירים להתמנות לשופטי בית משפט מחוזי:

(1) מי שכיהן במשך תקופה של ארבע שנים כשופט של בית משפט שלום;

(2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות משבע שנים, מהן לפחות שלוש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

כשירותם של שופטי בית משפט שלום [ש/4]

4. כשירים להתמנות לשופטי בית משפט שלום, מי שרשום ומי שזכאי להיות רשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק ברציפות או לסירוגין, לא פחות מחמש שנים, מהן לפחות שנתיים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

אזרחות [ש/4א]

5. (א) לא יתמנה לשופט מי שאינו אזרח ישראלי.

(ב) היה המועמד למינוי גם בעל אזרחות שאינה ישראלית ודיני המדינה שהוא אזרח בה מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יתמנה אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה.

סימן ג': מינוי

הועדה לבחירת שופטים [ש/6]

6. הוראות אלה יחולו לענין הועדה לבחירת שופטים שלפי סעיף 4 לחוק-יסוד: השפיטה (להלן – הועדה):

(1) הכנסת תבחר בבחירה חשאית את שני חברי הכנסת שיכהנו כחברי הועדה; הם יכהנו כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת – עד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם, והכל בכפוף להוראות חוק הכנסת, התשנ"ד-1994;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תבחר את נציגיה בבחירה חשאית; הם יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(3) שני שופטי בית המשפט העליון יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(3א) לפחות אחד מנציגי שופטי בית המשפט העליון בוועדה, לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה, לפחות אחד מנציגי הכנסת בוועדה ולפחות אחד מנציגי לשכת עורכי הדין בוועדה יהיו נשים;

(4) הרכב הועדה יפורסם ברשומות.

הצבעה בועדה

6א. חבר הועדה יצביע על פי שיקול דעתו, ולא יהיה מחויב להחלטות הגוף שמטעמו הוא חבר בועדה.

סדרי עבודת הועדה [ש/7]

7. (א) ראה שר המשפטים שיש למנות שופט, יודיע על כך ברשומות ויכנס את הועדה.

(ב) אלה רשאים להציע מועמדים:

(1) שר המשפטים;

(2) נשיא בית המשפט העליון;

(3) שלושה חברי הועדה כאחד.

(ג) (1) הצעת הועדה על מינויו של שופט תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה;

(2) על אף הוראות פסקה (1), הצעת הוועדה על מינוי של שופט לבית המשפט העליון תהיה על דעת שבעה מחברי הוועדה; פחת מספר המשתתפים בהצבעה מתשעה תהיה ההצבעה על דעת רוב המשתתפים שלא יפחת ממספר המשתתפים בהחסיר שניים.

(ד) הועדה תקבע את שאר סדרי דיוניה ועבודתה.

סייג למינוי שופט

7א. הועדה לא תציע מינוי של שופט, אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון.

נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא [ש/8]

8. (א) נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון יתמנו לפי הוראות סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה מקרב שופטי בית המשפט העליון.

(ב) תקופת כהונתם של נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד.

(ג) (בוטל)

נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט אחרים [ש/9]

9. (א) נשיאים וסגני-נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום יתמנו בידי שר המשפטים בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, איש איש מקרב השופטים של בתי המשפט שבדרגה הנידונה.

(ב) תקופת כהונתם של נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית משפט שדרגתו זהה לדרגת בית המשפט שבו כיהנו בתפקיד זה.

(ג) לא יתמנה לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות, עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1).

המשך כהונה של נשיא

9א. (א) נשיא של בית משפט שלום שנתמנה לשופט בית משפט מחוזי, רשאי, בהסכמתו, להמשיך ולכהן כנשיא של בית משפט שלום אם החליט על כך שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ואולם בעת כהונתו כנשיא בית משפט שלום הוא ידון בענינים הנתונים לסמכות בית משפט שלום בלבד.

(ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לפגוע בהוראות סעיף 9.

מינוי לכהונה בפועל [ש/10]

10. (א) שר המשפטים רשאי למנות, לכהונה בפועל, בהסכמת המועמד ובהסכמת נשיא בית המשפט העליון –

(1) שופט בית המשפט העליון – לנשיא או לשופט בית משפט מחוזי;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) שופט בית משפט מחוזי – לשופט בית המשפט העליון, לנשיא בית משפט מחוזי, לנשיא בית משפט שלום או לשופט בית משפט שלום;

(3) שופט בית משפט שלום – לשופט בית משפט מחוזי או לנשיא בית משפט שלום;

(4) שופט תעבורה – לשופט בית משפט שלום.

(ב) כהונה בפועל לפי סעיף זה, ברציפות או לסירוגין, לא תהיה יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים, ולענין שופט שהוא רשם, שנתמנה לכהונה בפועל כשופט בבית המשפט שבו הוא משמש כרשם – לא יותר מארבע שנים מתוך תקופה של חמש שנים, ובלבד שבאה על כך הסכמת נשיא בית המשפט העליון.

(ג) מי שנתמנה לכהונה בפועל לפי סעיף זה רשאי לדון גם בענין הנתון לסמכות בית המשפט שבו הוא מכהן דרך קבע, ובלבד שלא ידון באותו ענין בשתי ערכאות.

שופט עמית

10א. (א) שר המשפטים ונשיא בית המשפט העליון כאחד, רשאים למנות שופט בית משפט מחוזי או שופט בית משפט שלום שיצא לקצבה לפי סעיף 13(א)(1), (ב) או (ג) לתפקיד של שופט עמית, ואם יצא לקצבה לפי סעיף 13(ב)(3) – אם הנסיבות שבשלן יצא לקצבה אינן מונעות ממנו לכהן כשופט עמית (בחוק זה – שופט עמית).

(ב) לא ימונה שופט כשופט עמית אלא אם כן חלפו 45 ימים מיום ששר המשפטים ונשיא בית המשפט העליון הודיעו לוועדה על הכוונה למנותו ושום חבר ועדה לא הגיש הסתייגות למינוי; הוגשה הסתייגות בתקופה האמורה, תדון בה הוועדה ותחליט אם לאשר את המינוי.

(ג) שופט עמית ימונה לתקופה שלא תעלה על ארבע שנים, ושר המשפטים ונשיא בית המשפט העליון רשאים, לפי בחירת הוועדה, להאריך את מינויו לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שנתיים, והכול ובלבד שלא יכהן כשופט עמית מי שגילו עולה על 75.

(ד) שופט עמית יכהן כשופט בבית משפט שדרגתו אינה גבוהה מדרגת בית המשפט שבו כיהן ערב יציאתו לקצבה.

(ה) שופט עמית יראו אותו כשופט לכל דבר ועניין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.

(ו) מספר השופטים העמיתים שיכהנו לא יעלה על 15 אחוזים ממספר התקנים המאוישים של שופטים בבתי משפט השלום או בבתי המשפט המחוזיים, לפי העניין.

סימן ד': כהונה

כוחו של מינוי [ש/12]

11. שופט שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.

התפטרות [ש/16]

12. שופט רשאי להתפטר מכהונתו בהגשת כתב התפטרות לשר המשפטים; כהונתו תיפסק בתום שלושה חדשים מהגשת כתב ההתפטרות אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.

יציאה לקיצבה [ש/17]

13. (א) שופט יצא לקיצבה –

(1) בהגיעו לגיל שבעים;

(2) משקבעה הועדה, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שהיא קבעה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.

(ב) שופט רשאי לצאת לקיצבה –

(1) לאחר שכיהן עשרים שנים, אם הגיע לגיל ששים;

(2) לאחר שכיהן חמש עשרה שנים, אם הגיע לגיל ששים וחמש;

(3) אם ביקש זאת והועדה אישרה את בקשתו; הועדה רשאית להתנות הסכמתה בקביעת שיעור של גימלה הנמוך מן המתחייב על פי דין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רשאי שופט של בית משפט שלום לצאת לקיצבה לאחר שכיהן עשרים שנים אם הגיע לגיל חמישים או לאחר שכיהן חמש עשרה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שנים אם הגיע לגיל חמישים וחמש, ובלבד שהודיע על כך לשר המשפטים שנה לפני מועד היציאה לקיצבה.

(ד) בחישוב תקופת כהונתו של שופט לענין סעיף קטן (ב) תצורף לתקופת כהונתו כשופט כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי כללים שקבעה ועדת הכספים.

סיום כהונה לפי החלטת הועדה

14. (א) הוגשה לועדה הצעה לסיים את כהונתו של שופט לפי סעיף 7(4) לחוק-יסוד: השפיטה, רשאית היא למנות מבין חבריה, ועדת משנה שתדון בהצעה ותגיש את מימצאיה ומסקנותיה לועדה.

(ב) הועדה וכן ועדת המשנה, אם נתמנתה, יאפשרו לשופט לעיין בחומר שלפניהן ויתנו לו הזדמנות לטעון טענותיו.

(ג) החליטה הועדה על סיום כהונתו של שופט, תקבע בהחלטתה את המועד לסיום הכהונה, וכן, לפי שיקול דעתה, את שיעור הגימלה שיקבל, ובלבד ששיעור הגימלה לא יעלה על השיעור שהיה זכאי לו אילו המשיך לכהן עד הגיעו לגיל שבעים.

סמכות שופט לסיים דיון [ש/18]

15. (א) שופט שהחל בדיון ויצא לקיצבה או פרש, יהיה מוסמך לסיים את הדיון תוך שלושה חדשים מיום היציאה לקיצבה או הפרישה.

(ב) שופט שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה נסתיימה מחמת מינוי לערכאה אחרת, או משום שנסתיימה תקופת כהונה בפועל או משום שנסתיימה תקופת כהונתו כשופט בית המשפט לעניינים מינהליים או כשופט המחלקה הכלכלית לפי סעיף 42ד, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו.

(ג) (בוטל)

מינוי שופט לשעבר [ש/17א]

16. מי שהוסמך בחיקוק למנות שופט או מי שכשיר להיות שופט ליושב ראש של ועדה או של גוף אחר, רשאי, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובהסכמת המועמד, למנות לכך, לתקופה שיקבע, מי שהיה שופט כמפורש בחיקוק ויצא לקיצבה או פרש, ורשאי למנות כאמור, בהסכמת המועמד, מי שהיה שופט של ערכאה גבוהה מזו שפורשה בחיקוק.

סימן ה': אתיקה ושיפוט משמעתי

כללי אתיקה לשופטים

16א. נשיא בית המשפט העליון, בהסכמת חבר שופטי בית המשפט העליון ולאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע כללי אתיקה לשופטים.

ועדת אתיקה

16ב. (א) נשיא בית המשפט העליון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, ימנה ועדת אתיקה בת שלושה חברים, והם: שופט של בית המשפט העליון, והוא יהיה היושב ראש, ושני שופטים של בתי המשפט האחרים.

(ב) ועדת האתיקה תיתן חוות דעת מקדימה בעניני אתיקה של שופטים, לפי פניה של שופט או רשם שכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א חלים עליו – בענין הנוגע אליו.

(ג) חבר ועדת האתיקה ימונה לתקופה אחת של שש שנים.

(ד) ועדת האתיקה תפרסם חוות דעת מקדימה שנתנה, בלא ציון שמו של מי שלגביו ניתנה חוות הדעת ופרטים מזהים אחרים, אלא אם כן החליטה אחרת.

(ה) ועדת האתיקה תקבע את נוהלי עבודתה וסדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

הרכב בית הדין המשמעתי [ש/21]

17. (א) בית הדין המשמעתי לשופטים (להלן – בית הדין) יהיה של חמישה – ובהם שלושה שופטי בית המשפט העליון, או של שלושה – ובהם שני שופטי בית המשפט העליון, הכל כפי שנשיא בית המשפט העליון יקבע לכל ענין.

(ב) חברי בית הדין יתמנו לכל ענין בידי נשיא בית המשפט העליון על פי החלטה של חבר שופטיו.

(ג) אב בית הדין יהיה נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא בית המשפט העליון או הותיק שבין שאר שופטי בית המשפט העליון, הכל לפי ההרכב, ומבין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) לענין סעיף זה, "שופט" – גם שופט שיצא לקיצבה במשמע.

קובלנה על שופט [ש/22]

18. (א) שר המשפטים רשאי להגיש לבית הדין קובלנה על שופט על יסוד אחד מאלה:

(1) השופט נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;

(2) השופט התנהג באופן שאינו הולם את מעמדו של שופט בישראל;

(3) השופט הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון;

(4) הועדה מצאה שהשופט השיג את מינויו שלא כדין.

(5) השופט הפר כלל מכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א.

(ב) שר המשפטים רשאי להיות מיוצג לפני בית הדין על ידי בא כוחו.

(ג) בבירור הקובלנה יהיו לבית הדין כל הסמכויות שיש לבית משפט מחוזי בענין פלילי.

אמצעי משמעת [ש/22א]

19. אמצעי המשמעת שבית הדין מוסמך להטיל הם:

(1) הערה;

(2) התראה;

(3) נזיפה;

(4) העברה למקום כהונה אחר;

(5) העברה מן הכהונה, בין בתשלום קיצבה ובין בשלילתה, כולה או מקצתה.

מסירת החלטות לשר המשפטים [ש/23]

20. בית הדין ימסור את החלטותיו, לזכות או לחובה, לשר המשפטים.

סדרי דין [ש/28 סיפה]

21. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לסדרי הדין בבית הדין המשמעתי.

סימן ה'1: הצהרת הון

הגדרות

21א. בסימן זה –

"הצהרת הון" – דין וחשבון מפורט שהוגש לפי סעיף 21ב;

"חוק הצהרת הון" – חוק שירות הציבור (הצהרת הון), התשע"ז-2016;

"חוק שירות המדינה (מינויים)" – חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959;

"המפקח" – נציב תלונות הציבור על שופטים, כהגדרתו בחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002;

"שופט" – לרבות רשם כהגדרתו בסעיף 84(ג), ולמעט שופט עמית.

הגשת הצהרת הון

21ב. (א) שופט יגיש למפקח הצהרת הון על הנכסים והחובות שלו ושל בן זוגו החי עמו וילדיו הסמוכים על שולחנו.

(ב) הצהרת ההון תהיה ערוכה לפי הטופס שבתוספת השנייה לחוק הצהרת הון.

מועדים להגשת הצהרת הון

21ג. (א) שופט יגיש הצהרת הון למפקח כמפורט להלן:

(1) בתוך 90 ימים מיום סיום ניתוק היחסים הכספיים של השופט כאמור בסעיף 38ד לכללי אתיקה לשופטים, התשס"ז-2007;

(2) בתום כל שש שנים ממועד הגשת הצהרת הון קודמת; ואולם שופט רשאי להגיש עדכון להצהרתו אם חל שינוי בתוכנה, גם אם טרם חלפו שש שנים כאמור;

(3) בתוך 90 ימים מתום כהונתו כשופט, אלא אם כן עבר לכהונה או לתפקיד אחר שבו חלה עליו חובה להגיש הצהרת הון לפי חוק הצהרת הון, לפי חוק שירות המדינה (מינויים), או לפי אחד מחוקי נושאי משרה שיפוטית.

(ב) הצהרת ההון תהיה מעודכנת למועד סיום ניתוק היחסים הכספיים של השופט כאמור בסעיף קטן (א)(1), לתום שש שנים מהגשת ההצהרה הקודמת או למועד תום הכהונה כשופט, לפי העניין, אלא אם כן נקבע אחרת בטופס שבתוספת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

השנייה לחוק הצהרת הון, ואם לא ניתן לעשות כן – בסמוך ככל האפשר לאותו מועד.

(ג) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1) ו-(2), שופט רשאי להגיש עותק של הצהרת הון קודמת שהגיש, ואולם אין באמור כדי לפטור שופט מהגשת הצהרה לפי סעיף קטן (א)(2) אלא לתקופה של שש שנים מהמועד שבו הוגשה ההצהרה הקודמת;

(2) הגיש שופט עותק של הצהרה כאמור בפסקה (2) להגדרה "הצהרה קודמת", יצרף הצהרה שלו ולפיה לא חל שינוי משמעותי בתוכן ההצהרה הקודמת.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), המפקח רשאי להאריך את המועד להגשת הצהרת הון לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, אם סבר כי נסיבות העניין מצדיקות זאת; ואולם אם השופט אמור לסיים את תפקידו ולהגיש הצהרת הון לפי סעיף קטן (א)(3) בתוך שנה – רשאי המפקח להאריך את המועד להגשת הצהרת ההון לפי סעיף קטן (א)(2) עד למועד הצפוי להגשת הצהרת ההון לפי סעיף קטן (א)(3).

(ה) בסעיף זה –

"הצהרה קודמת" – הצהרה כמפורט להלן שהוגשה בשש השנים שקדמו למועד שבו התקיימו נסיבות שבשלהן שופט נדרש להגיש הצהרת הון כאמור בסעיף קטן (א):

(1) הצהרת הון לפי חוק הצהרת הון, לפי חוק שירות המדינה (מינויים), או לפי אחד מחוקי נושאי משרה שיפוטית;

(2) הצהרה לרשות המסים בישראל לפי סעיף 135(1) לפקודת מס הכנסה;

"חוקי נושאי משרה שיפוטית" – חוק זה, חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, חוק הדיינים, התשט"ו-1955, חוק הקאדים, התשכ"א-1961, חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962, וחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

"שינוי משמעותי" – גידול של יותר ממיליון שקלים חדשים מסך ההון הכולל שעליו הצהיר שופט בהצהרת ההון הקודמת; הסכום האמור יתעדכן ב-1 בינואר של כל שנה (בסעיף זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון של השנה הקודמת ויעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; השר יפרסם ברשומות הודעה על הסכום המעודכן.

הודעה על חובת הגשת הצהרת הון

21ד. האגף האחראי על משאבי אנוש, או גורם אחר שהשר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הסמיכו לכך, יודיע לשופט על חובתו להגיש הצהרת הון עם מינויו וכן, לכל המאוחר 60 ימים לפני המועד שבו עליו להגיש הצהרת הון.

תפקידי המפקח וסמכויותיו

21ה. (א) המפקח ינהל רישום בדבר הצהרות ההון שיש חובה להגישן ושהוגשו לפי חוק זה, ישמור אותן בנפרד מכל מידע אחר באופן שיש בו כדי להגן עליהן מפני חדירה או מפני כניסה למקום שמירתן בלא הרשאה, ויבער אותן כפי שיקבע השר.

(ב) הפר שופט את חובתו לפי סעיף 21ב, ידווח על כך המפקח לנשיא בית המשפט העליון, כדי שישקול אם לפעול בהתאם לסעיף 21ז.

(ג) לשם מילוי תפקידו ופיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה רשאי המפקח –

(1) לעיין בהצהרות ההון שהוגשו;

(2) לדרוש משופט לצרף להצהרת ההון כל מסמך הנדרש לשם מילוי הצהרת ההון; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

(3) לערוך בדיקות מדגמיות בדבר השלמת הפרטים והמסמכים הנדרשים בהצהרות ההון שהוגשו לפי חוק זה ועמידתן בהוראות החוק.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שמירת סודיות

21ו. (א) המפקח ישמור בסוד את הצהרות ההון, לא יגלה כל פרט מהן ולא יעשה בהן כל שימוש, אלא בהסכמתו או לפי בקשתו של השופט ובהסכמת מי שהמידע הוא עליו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) בית המשפט רשאי להורות על גילוי פרטים מתוך הצהרת הון, אם התעורר חשד לעבירה פלילית, ולאחר ששקל את מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה בגילוי המידע;

(2) נשיא בית המשפט העליון רשאי להורות על גילוי פרטים מתוך הצהרת הון בהליך בירור לפי סעיף 21ז ולצורך אותו הליך.

הליכים בשל הפרת החובה להגיש הצהרת הון

21ז. נשיא בית המשפט העליון רשאי להטיל על שופט המפר את חובתו לפי סעיף 21ב אמצעים כאמור בסעיף 19(1) עד (3), וכן רשאי הוא להמליץ לשר על הגשת קובלנה נגד שופט כאמור לבית הדין.

תקנות – סימן ה'1

21ח. השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצוע סימן זה.

סימן ו': הוראות שונות

פרסום ברשומות [ש/25]

22. הודעה על מינויו של שופט ועל גמר כהונתו תפורסם ברשומות.

שיפוט פלילי [ש/26]

23. הוראות סעיף 12 לחוק-יסוד: השפיטה לא יחולו על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי כל חיקוק ועל עבירה מינהלית שדינה קנס מינהלי קצוב.

שופט שהוא צד בהליך אזרחי [ש/26א]

24. שופט שהוא בעל דין בהליך אזרחי, יקבע נשיא בית המשפט העליון את בית המשפט אשר ידון בהליך.

פרק ב': בתי המשפט

סימן א': בית המשפט העליון

מספר השופטים [ב/2]

25. בבית המשפט העליון יהיו שופטים במספר שקבעה הכנסת בהחלטה.

ההרכב [ב/3]

26. בית המשפט העליון ידון בשלושה, אולם –

(1) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא רשאי להורות, לפני תחילת הדיון בענין מסויים, שהדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(2) מותב שהחל לדון בענין מסויים רשאי להורות שהמשך הדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים, ובהם השופטים שהחלו בדיון;

(3) בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, וכן בבקשות לצווים על תנאי, מוסמך לדון שופט אחד, אך שופט אחד לא יהיה מוסמך לסרב למתן צו על תנאי או לתתו על מקצת עילותיו בלבד;

(4) בערעור על החלטת ביניים של בית משפט מחוזי, או על פסק דין של דן יחיד בבית משפט מחוזי שדן בערעור, על פסק דין או על החלטה של בית משפט שלום, למעט בערעור כאמור בסעיף 37(ב)(9) ו-(10), מוסמך לדון שופט אחד;

(5) בדיון מקדמי בערעור מוסמך לדון שופט אחד.

קביעת מותבים ומועדים [ב/4]

27. (א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט העליון.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט העליון לדון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית המשפט העליון.

אב-בית-הדין [ב/5א]

28. (א) אב בית הדין בבית המשפט העליון יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

(1) נשיא בית המשפט העליון;

(2) המשנה לנשיא בית המשפט העליון;

(3) נשיא לשעבר של בית המשפט העליון, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(4) המשנה לשעבר לנשיא בית המשפט העליון, ואם כמה משנים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית המשפט העליון.

ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון [ב/5]

29. (א) נתפנה מקומו של נשיא בית המשפט העליון וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא המשנה לנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.

(ב) נבצר מנשיא בית המשפט העליון ומהמשנה לנשיא למלא את תפקידיהם, יכהן כממלא מקום הנשיא הותיק שבשופטי בית המשפט העליון, ומבין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ג) נשיא בית המשפט העליון רשאי לאצול מסמכויותיו למשנה לנשיא.

דיון נוסף [ב/8(א)-(ג)]

30. (א) ענין שפסק בו בית המשפט העליון בשלושה, רשאי הוא להחליט, עם מתן פסק דינו, שבית המשפט העליון ידון בו דיון נוסף בחמישה או יותר.

(ב) לא החליט בית המשפט העליון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי כל בעל דין לבקש דיון נוסף כאמור; נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר או שופטים שיקבע לכך, רשאים להיענות לבקשה אם ההלכה שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של הלכה שנפסקה בענין, יש, לדעתם, מקום לדיון נוסף.

(ג) בהחלטה שניתנה לפי סעיף קטן (א) או (ב) רשאי בית המשפט או השופט לקבוע את הבעיה שתעמוד לדיון נוסף, ומשעשה כן, לא יקויים הדיון הנוסף אלא באותה בעיה.

משפט חוזר [ב/9(א)-(ג)]

31. (א) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא רשאי להורות כי בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שיקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין פלילי שנפסק בו סופית, אם ראה כי נתקיים אחד מאלה:

(1) בית משפט פסק כי ראיה מהראיות שהובאו באותו ענין יסודה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילולא ראיה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(2) הוצגו עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(3) אדם אחר הורשע בינתיים בביצוע אותו מעשה העבירה, ומהנסיבות שנתגלו במשפטו של אותו אדם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה.

(4) נתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין.

(ב) הרשות לבקש משפט חוזר נתונה לנידון וליועץ המשפטי לממשלה; מת הנידון – תהיה הרשות האמורה גם לבן-זוגו ולכל אחד מצאצאיו, הוריו, אחיו או אחיותיו.

(ג) במשפט חוזר יהיו לבית המשפט העליון או לבית משפט מחוזי כל הסמכויות הנתונות לבית משפט מחוזי במשפט פלילי והנתונות לבית המשפט העליון בערעור פלילי, פרט לסמכות להחמיר בעונש; בית המשפט רשאי לתת כל צו הנראה בעיניו כדי לפצות נידון שנשא ענשו או חלק ממנו ושהרשעתו בוטלה כתוצאה מן המשפט החוזר, או לתת כל סעד אחר; מת הנידון – רשאי בית המשפט לתת צו כאמור לטובת אדם אחר.

(ד) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא או הרכב כאמור, רשאי, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על זיכויו של נידון אם נוכח כי נתקיימה אחת העילות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

למשפט חוזר כאמור בסעיף קטן (א), אך לאור נסיבות הענין אין תועלת בקיומו של משפט חוזר.

העמדת שאלה בידי שר המשפטים [ב/10]

32. (א) הוגשה בקשה לנשיא המדינה למתן חנינה או להפחתת עונש, והתעוררה שאלה אשר לדעת שר המשפטים ראויה לדיון בבית המשפט העליון ואשר אינה יכולה לשמש עילה למשפט חוזר לפי סעיף 31, רשאי שר המשפטים להעמיד את השאלה לבית המשפט העליון.

(ב) בית המשפט העליון יחליט אם לדון בשאלה שהועמדה לפניו לפי סעיף קטן (א); החליט לדון, ידון בה כאילו הורה נשיא בית המשפט העליון על משפט חוזר לפי סעיף 31.

סימן ב': בתי משפט מחוזיים

מקום מושב ואזור שיפוט [ב/11]

33. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט מחוזיים ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.

(ב) הוקם בית משפט מחוזי חדש לפי הוראות סעיף קטן (א) (בסעיף זה – בית המשפט החדש), יחולו הוראות אלה:

(1) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הוראות מעבר שלפיהן סוגי עניינים שיקבע לא יידונו בבית המשפט החדש אלא בבית המשפט שבו היו נדונים אלמלא הוקם בית המשפט החדש (בסעיף זה – בית המשפט המקורי);

(2) (א) הליך שהוגש לבית המשפט המקורי יידון עד לסיומו באותו בית משפט;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), רשאי מנהל בתי המשפט להורות כי בסוגי הליכים שיקבע מבין העניינים שבסמכותו של בית המשפט החדש, יועברו הליכים שהוגשו לבית המשפט המקורי וטרם החל הדיון בהם לבית המשפט החדש, ויידונו בו;

(ג) הודעה על הליכים שהועברו לפי פסקת משנה (ב) תימסר לצדדים להליך וכן תפורסם במזכירויות בתי המשפט הנוגעים בדבר ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט; הודעה על סוגי הליכים שהועברו תפורסם ברשומות.

(ג) תוקפן של הוראות לפי סעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שקבע שר המשפטים, שלא תעלה על שלוש שנים ממועד הקמתו של בית המשפט החדש; סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח ההוראות כאמור תעמוד בעינה עד לסיום ההליך; לעניין זה, "מועד הקמתו של בית המשפט החדש" – מועד ההקמה כפי שקבע שר המשפטים בצו, מכוח סעיף קטן (א).

(ד) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות סעיף 78.

מקום ישיבת בית המשפט [ב/12]

34. (א) בית משפט מחוזי ישב במקום מושבו.

(ב) בית משפט מחוזי רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

השופטים [ב/13]

35. (א) בבית משפט מחוזי יהיו שופטים במספר שיקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

(ב) בכל בית משפט מחוזי יהיה נשיא ויכול שיהיו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא בשני בתי משפט מחוזיים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ישיבת שופט מחוץ למקום מינויו [ב/14]

36. נתמנה שופט פלוני לבית משפט מחוזי אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט מחוזי אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט מחוזי אחר אלא בהסכמת נשיאי שני בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר.

ההרכב [ב/15]

37. (א) בענינים אלה ידון בית משפט מחוזי בשלושה:

(1) משפטים בשל עבירה שענשה מוות או מאסר עשר שנים או יותר;

(2) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום;

(3) כל ענין שהנשיא של בית המשפט המחוזי או סגנו הורה שידונו בו שלושה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בענינים הבאים ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד, אם לא הורה נשיא בית המשפט או סגנו, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, או ביוזמתו, לעניין מסוים, כי יידון בשלושה:

(1) עבירות המנויות בחלק א' של התוספת הראשונה;

(2) (נמחקה)

(3) דיון מקדמי בערעור.

(4) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום ושל שופטי תעבורה, לענין העבירות המפורטות בסעיף 25(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], שאינן פשעים, ולמעט לענין עבירה לפי סעיף 64 לפקודה האמורה;

(5) ערעורים בעניינים המנויים בחלק ב' של התוספת הראשונה שיקבעם שר המשפטים בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(6) (נמחקה)

(7) ערעורים על פסקי דין והחלטות אחרות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 ולפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;

(8) ערעורים על פסקי דין בענינים שבית משפט לענינים מקומיים מוסמך לדון בהם לפי סעיף 55.

(9) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום בדן יחיד בתביעות שסכומן או ששווי נושאן, ביום הגשת התובענה, אינו עולה על 300,000 שקלים חדשים, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערוך, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין, למעט בתביעות כמפורט להלן:

(א) תביעות לפיצויים בשל נזקי גוף או תביעות לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, לרבות תביעות שעילתן בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

(ב) תביעות בענייני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995;

(ג) תביעות כאמור בסעיף 51(א)(3);

(10) ערעורים על פסקי דין של בתי דין מינהליים כהגדרתם בחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, זולת אם נקבע אחרת בחוק;

(11) בקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, במסגרת ערעורים.

(12) ערעורים על פסקי דין והחלטות אחרות לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018.

(ג) בכל ענין שאינו מוזכר בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

קביעת מותבים ומועדים [ב/16]

38. (א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט המחוזי או סגניו, ובאין קביעה כאמור – לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט המחוזי לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המותב שידון בו – בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

אב-בית-הדין [ב/17]

39. (א) אב בית הדין בבית משפט מחוזי הדן בשלושה יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

(1) נשיא בית משפט מחוזי;

(2) סגן נשיא בית משפט מחוזי, ואם כמה סגני נשיא יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(3) נשיא לשעבר של בית משפט מחוזי, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(4) סגן לשעבר לנשיא בית משפט מחוזי, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט מחוזי.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט עמית לא יהיה אב בית הדין, אלא אם כן קבע נשיא בית המשפט אחרת לעניין הרכב מסוים.

הסמכות [ב/18]

40. בית משפט מחוזי ידון באלה:

(1) כל עניין אזרחי או פלילי שאיננו בסמכותו של בית משפט שלום; בתביעה שכנגד אזרחית מוסמך לדון בית משפט מחוזי אף אם אותו עניין או אותה תביעה הם בסמכותו של בית משפט שלום, ואם התביעה שכנגד היא באותו הנושא או נובעת מאותן נסיבות – אף אם העניין או התביעה הם בסמכות המחלקה הכלכלית לפי סעיף 42ה; ואולם –

(א) היתה התביעה שכנגד בסמכותו של בית משפט לענייני משפחה, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו היתה מוגשת התביעה שכנגד, יהיה שווייה אשר יהא, אם לדעתו הצדק והתועלת בהעברה עולים על הפגיעה בעניינו של אדם אחר שהוא צד לתובענה;

(ב) היתה התביעה שכנגד בסמכות המחלקה הכלכלית כאמור, רשאי בית המשפט להעביר אליה את התביעות, אם ראה כי חלקו של העניין הכלכלי בתביעות הוא משמעותי;

(1א) עתירה מינהלית, ערעור מינהלי, תובענה מינהלית, עניין מינהלי ועניין אחר, לפי סעיף 5 לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000;

(2) כל ענין שאיננו בסמכותו הייחודית של בית דין אחר; בענין הנתון לסמכותו המקבילה של בית דין אחר, יהיה בית המשפט המחוזי מוסמך לדון כל עוד אין אותו בית דין דן בו ואם הענין אינו נתון בסמכותו של בית משפט שלום;

(3) ערעורים על פסקי דין ועל החלטות אחרות של בתי משפט השלום.

(4) תביעה בעניני קנין רוחני, הכרוכה בתביעה בעניני קנין רוחני שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי לפי פסקה (1), אף אם סכום התביעה או שווי נושא התביעה אינו עולה על הסכום כאמור בסעיף 51(א)(2); בפסקה זו, "תביעה בעניני קנין רוחני" – תביעה אזרחית לפי אחד או יותר מהחוקים המפורטים להלן:

(א) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;

(ב) (נמחקה)

(ג) פקודת הפטנטים והמדגמים;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965;

(ה) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967;

(ו) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;

(ז) חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973;

(ח) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984;

(ט) חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.

(י) חוק העיצובים, התשע"ז-2017;

(5) עניין אזרחי לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, למעט תביעה אזרחית שבית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה, עניין אזרחי לפי סעיפים 6, 7 ו-353א לחוק האמור שיידון בבית המשפט שלו הסמכות לדון בתובענה ועניין אזרחי לפי סעיפים 354(ב1)(5) ו-359 לחוק האמור;

(6) עניין כלכלי כהגדרתו בסעיף 42א.

ערעור [ב/19] 41. (א) פסק דין של בית משפט מחוזי בערכאה ראשונה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון.

(ב) החלטה אחרת של בית משפט מחוזי בענין אזרחי, ופסק דין של בית משפט מחוזי בערעור, ניתנים לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון, ובפסק דין – גם אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין; רשות כאמור בסעיף קטן זה לגבי החלטה אחרת תינתן אם שוכנע בית המשפט כי אם הערעור על ההחלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור –

(1) על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו;

(2) על החלטת בית משפט מחוזי בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג, אם לאו, ואולם תינתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום.

(ד) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור באותו סעיף קטן במסגרת ערעור על פסק הדין.

(ה) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ובסעיף 8(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, לא תינתן רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי לאשר תובענה ייצוגית לפי פרט 5 לתוספת השנייה לחוק האמור או לאשר תביעה נגזרת לפי סעיף 198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999;

(2) לבקשת בעל דין, יקיים בית המשפט דיון חוזר בהחלטה כאמור בפסקה (1) בהרכב של שלושה שופטים; מצא ההרכב כי בקשה לדיון חוזר מעלה עניין שיש בו חשיבות, רגישות או חידוש מיוחדים, רשאי הוא להורות על העברת הדיון בו לבית המשפט העליון אשר ידון בבקשה לדיון חוזר כאילו היתה ערעור על ההחלטה; על החלטת ההרכב לפי פסקה זו לא תינתן רשות ערעור;

(3) אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור בפסקה (1) במסגרת ערעור על פסק הדין.

סמכות שופטים [ב/20] 42. סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי, נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט מחוזי רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ב'1: מחלקה כלכלית

הגדרות

42א. בסימן זה –

"החלטה של רשות" – כהגדרתה בחוק בתי המשפט לעניינים מינהליים;

"חוק הבוררות" – חוק הבוררות, התשכ"ח-1968;

"חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים" – חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000;

"חוק ההשקעות" – חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999;

"חוק הייעוץ" – חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"חוק תובענות ייצוגיות" – חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006;

"עניין כלכלי" – כמשמעותו בסעיף 42ב;

"עניין כלכלי-מינהלי" – כמשמעותו בסעיף 42ג;

"פקודת השותפויות" – פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975;

"רשות" – לרבות בורסה לניירות ערך כהגדרתה בחוק ניירות ערך ומותב כמשמעותו בסעיף 52מה לחוק ניירות ערך.

עניין כלכלי

42ב. (א) עניין כלכלי הוא כל אחד מהעניינים המפורטים להלן, למעט תביעה אזרחית שבית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה –

(1) עניין אזרחי לפי כל אחד מהחוקים המפורטים להלן:

(א) חוק ניירות ערך, למעט הליכים לפי סעיפים 56א(ב), 56א1(ב), 56ב(ב)(1), (ז), (ח) ו-(ט), 56ב1(ב) ו-56ג1 לחוק האמור;

(ב) חוק ההשקעות, למעט הוראות הסעיפים כאמור בפסקת משנה (א) כפי שהוחלו בחוק ההשקעות;

(ג) חוק הייעוץ, למעט הוראות הסעיפים כאמור בפסקת משנה (א) כפי שהוחלו בחוק הייעוץ;

(ד) הוראות חוק החברות המנויות בסעיף 40(5), למעט עניין אזרחי לפי פרק ראשון א' לחלק התשיעי וסעיף 362 לחוק האמור ועניין אזרחי לפי הפרק השלישי לחלק התשיעי לחוק האמור בהליך פשרה או הסדר שמטרתו הבראת חברה;

(ה) סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], בעילה של הפרת חובה לפי אחד החוקים כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ד);

(ו) פרק ג' לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013;

(ז) פרק ו'1 לפקודת השותפויות;

(2) תביעה נגזרת כהגדרתה בחוק החברות וכן תביעה נגזרת כאמור בסעיף 65מא לפקודת השותפויות;

(3) עניין אזרחי בקשר לזכויות או לחובות של בעלי מניות בחברה ככאלה, המוסדרים בתקנון החברה או בחוזה אחר;

(3א) עניין אזרחי בקשר לזכויות או לחובות של מחזיקי יחידות השתתפות ככאלה, המוסדרים בתקנות השותפות או בחוזה אחר; לעניין זה, "מחזיקי יחידות השתתפות" ו"תקנות השותפות" – כמשמעותם בפקודת השותפויות;

(4) בקשה לאישור תובענה ייצוגית ותובענה ייצוגית, לפי פרט 5 שבתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות;

(5) (נמחקה)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(6) עניין אזרחי שהוא בסמכות בית משפט שלום לפי סעיף 51(א)(2) או (3) או בסמכות בית המשפט המחוזי לפי סעיף 40, הכרוך בעניין כלכלי כאמור בפסקאות (1) עד (5), ובלבד שנושאם אחד או שהם נובעים מאותן נסיבות ושחלקו של העניין הכלכלי הוא משמעותי; לא היה חלקו של העניין הכלכלי משמעותי, רשאי בית המשפט להעביר גם את העניין הכלכלי לבית המשפט המוסמך לדון בעניין האזרחי כדי שידון בהם יחדיו, אם לדעתו הנזק מפיצול הדיון עולה על התועלת מקיום הדיון בפניו; בית המשפט שאליו הועברה תובענה לפי סעיף זה לא יעבירנה עוד;

(7) תביעה שכנגד לתביעה שהיא עניין כלכלי כאמור בפסקאות (1) עד (6), ובלבד שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן נסיבות; לא היה חלקו של העניין הכלכלי בתביעות משמעותי, רשאי בית המשפט להעבירן לבית המשפט שהיה מוסמך לדון בהן אלמלא היתה התביעה המקורית עניין כלכלי, כדי שידון בהן יחדיו, אם לדעתו הנזק מפיצול הדיון עולה על התועלת מקיום הדיון בפניו; בית המשפט שאליו הועברו תביעות לפי סעיף זה לא יעבירן עוד;

(8) אישום הכולל עבירת ניירות ערך כהגדרתה בחוק ניירות ערך, עבירה כהגדרתה בסעיף 29(א) לחוק הייעוץ או עבירה כהגדרתה בסעיף 97א(א) לחוק ההשקעות, אלא אם כן החליט פרקליט המדינה או פרקליט המחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום.

(ב) שר המשפטים, רשאי בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לקבוע עניינים נוספים כעניין כלכלי.

עניין כלכלי-מינהלי

42ג. (א) עניין כלכלי-מינהלי הוא עתירה נגד החלטה של רשות לפי הוראות חוק ניירות ערך למעט החלטות הבורסה בשיפוט משמעתי כאמור בסעיף 47(א) לחוק האמור, חוק ההשקעות, חוק הייעוץ, סעיף 41 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, פרק ו' לפקודת השותפויות וחוק החברות למעט החלטה של רשם החברות או רשם ההקדשות הנוגעת לחברה לתועלת הציבור כהגדרתה בחוק האמור, והכל למעט –

(1) החלטה שחלות לגביה הוראות סעיף 64(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;

(2) עתירה שהסעד העיקרי המבוקש בה עניינו התקנת תקנות, לרבות ביטול תקנות, הכרזה על בטלותן או מתן צו להתקין תקנות;

(3) החלטה לפי סעיף 46 לחוק ניירות ערך שעניינה קביעת תקנון הבורסה או הנחיות, לרבות החלטה על שינוים או על ביטולם.

(ב) שר המשפטים, רשאי בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לקבוע חוקים נוספים שעתירה על החלטת רשות לפיהם היא עניין כלכלי-מינהלי.

מחלקה כלכלית בבתי המשפט המחוזיים בתל-אביב-יפו ובחיפה

42ד. (א) בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו ובבית המשפט המחוזי בחיפה תוקם מחלקה כלכלית.

(ב) נשיא בית המשפט העליון, בהתייעצות עם נשיאי בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר יקבע שופטים של בית משפט מחוזי שהם בעלי ידע וניסיון מקצועי בתחום, למחלקה הכלכלית.

(ג) תקופת הכהונה של שופט המחלקה הכלכלית תהיה ארבע שנים וניתן להאריכה לתקופות כהונה נוספות של ארבע שנים כל אחת, ואולם ניתן לקבוע תקופת כהונה קצרה יותר בהתאם לצורכי בית המשפט.

(ד) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, יקבע בצו את המספר המרבי של השופטים במחלקה הכלכלית.

סמכות המחלקה הכלכלית

42ה. (א) עניין כלכלי שבסמכות בית משפט מחוזי יידון לפני שופטי בית המשפט המחוזי שלו נתונה הסמכות המקומית לדון בו; היה העניין הכלכלי בסמכות בית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המשפט המחוזי בתל-אביב–יפו או בסמכות בית המשפט המחוזי בחיפה, יידון לפני שופטי המחלקה הכלכלית באחד מבתי המשפט האמורים, לפי העניין; ואולם –

(1) עניין כלכלי כאמור בסעיף 42ב(א)(1)(ו) יידון לפני שופטי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב–יפו או בבית המשפט המחוזי בחיפה, אף אם הוא בסמכות בית משפט מחוזי אחר;

(2) עניין כלכלי שקבע שר המשפטים לפי סעיף קטן (ד) יידון בבתי המשפט כמפורט להלן:

(א) אם הסמכות המקומית לדון בו נתונה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב–יפו, בית המשפט המחוזי מרכז–לוד, בית המשפט המחוזי בירושלים או בית המשפט המחוזי בבאר שבע – לפני שופטי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב–יפו;

(ב) אם הסמכות המקומית לדון בו נתונה לבית המשפט המחוזי בחיפה או לבית המשפט המחוזי בנצרת – לפני שופטי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בחיפה.

(א1) עניין כלכלי-מינהלי יידון לפני שופטי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו.

(ב) המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תדון בעניין כלכלי-מינהלי לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים.

(ג) (1) רשם או שופט של בית משפט מחוזי מוסמך לדון בעניינים שבסמכות רשם לפי חוק, אף אם הסמכות לדון בתובענה נתונה למחלקה הכלכלית לפי סעיף קטן (א) או (א1);

(2) ערעור על החלטה אחרת של רשם כאמור בסעיף קטן זה יידון לפני שופט המחלקה הכלכלית.

(ד) שר המשפטים רשאי, בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע עניינים כלכליים שיידונו בהתאם להוראות סעיף קטן (א)(2).

סימן ג': בתי משפט שלום

מקום מושב ואזור שיפוט [ב/21]

43. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט שלום ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.

(ב) הוקם בית משפט שלום חדש לפי הוראות סעיף קטן (א) (בסעיף זה – בית המשפט החדש), יחולו הוראות אלה:

(1) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הוראות מעבר שלפיהן סוגי עניינים שיקבע לא יידונו בבית המשפט החדש;

(2) (א) מנהל בתי המשפט רשאי להורות כי בסוגי הליכים שיקבע מבין העניינים שבסמכותו של בית המשפט החדש, יועברו הליכים שהוגשו לבית המשפט שבו היו נדונים אלמלא הוקם בית המשפט החדש וטרם החל הדיון בהם, לבית המשפט החדש, ויידונו בו;

(ב) הודעה על הליכים שהועברו לפי פסקת משנה (א) תימסר לצדדים להליך, וכן תפורסם במזכירויות בתי המשפט הנוגעים בדבר ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט; הודעה על סוגי הליכים שהועברו תפורסם ברשומות.

(ג) תוקפן של הוראות לפי סעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שקבע שר המשפטים, שלא תעלה על שלוש שנים ממועד הקמתו של בית המשפט החדש; סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח ההוראות כאמור תעמוד בעינה עד לסיום ההליך; לעניין זה "מועד הקמתו של בית המשפט החדש" – מועד ההקמה כפי שקבע שר המשפטים בצו, מכוח סעיף קטן (א).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות סעיפים 49 או 78.

מקום ישיבת בית המשפט [ב/22]

44. (א) בית משפט שלום ישב במקום מושבו.

(ב) בית משפט שלום רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

השופטים [ב/23]

45. (א) בבית משפט שלום יהיו שופטים במספר שקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

(ב) בכל אזור שיפוט יהיה נשיא אחד של בית משפט שלום, ויכול שיהיו בו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא באזורי שיפוט אחדים.

ישיבת שופט מחוץ למקום מינויו [ב/24]

46. נתמנה שופט פלוני לבית משפט שלום אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט שלום אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט שלום אחר אלא בהסכמת נשיאי בתי משפט השלום הנוגעים בדבר.

ההרכב [ב/25]

47. בית משפט שלום ידון בשופט אחד, ואולם רשאי נשיא בית משפט השלום, לבקשת השופט היושב לדין, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, או ביוזמתו להורות שהדיון בענין פלוני יהיה לפני שלושה שופטים; נשיא בית משפט השלום יקבע את השופטים שמהם יורכב בית המשפט.

קביעת מותבים ומועדים [ב/26]

48. (א) השופט אשר ידון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית משפט השלום או סגנו, ובאין קביעה כאמור – לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית משפט השלום לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המותב שידון בו – בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

העברת ענין מבית משפט שלום אחד למשנהו [ב/26א]

49. (א) נשיא בית משפט השלום רשאי להורות שהליך מסוים שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט שלום במקום פלוני וטרם החל הדיון בו, או שענין שהוחלט בו על פסלות שופט, בין שהחל הדיון בו ובין שטרם החל הדיון בו, יהיה נידון בבית משפט אחר הנמצא באזור שיפוט שבו הוא מכהן כנשיא, וכן רשאי הוא להורות כאמור לגבי סוג מסוים של הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה.

(ב) (1) בעל דין הרואה את עצמו נפגע מהחלטת נשיא בית משפט השלום כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לבקש ממנו לעיין מחדש בהחלטה;

(2) בהחלטה בבקשה לעיון מחדש לפי פסקה (1), ישקול נשיא בית משפט השלום את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מההעברה, את המרחק בין בית המשפט שממנו הועבר ההליך לבין בית המשפט שאליו הועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט;

(3) על החלטה כאמור בפסקה (2) ניתן לערער לפני נשיא בית משפט מחוזי.

(ג) בית המשפט שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירנו עוד.

(ד) בסעיף זה – "התחלת הדיון" – לרבות קדם משפט; "הליכים בעבירות תעבורה" – הליכים ששופט תעבורה מוסמך לדון בהם לפי כל דין, שאינם בטיפולו של פרקליט לפי הוראות סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

אב-בית-הדין [ב/27]

50. (א) אב בית הדין בבית משפט שלום הדן בשלושה יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

(1) נשיא בית משפט שלום;

(2) סגן נשיא בית משפט שלום, ואם כמה סגני נשיא יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(3) נשיא לשעבר לבית משפט שלום, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(4) סגן לשעבר של נשיא בית משפט שלום, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט השלום.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט עמית לא יהיה אב בית הדין, אלא אם כן קבע נשיא בית המשפט אחרת לעניין הרכב מסוים.

הסמכות [ב/28] 51. (א) בית משפט שלום ידון באלה:

(1) (א) עבירות שעונשן קנס בלבד או מאסר לתקופה שאינה עולה על שבע שנים; למעט עבירות שהן עניין כלכלי לפי סעיף 42ב(א)(8), למעט העבירות המנויות בחלק א' של התוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה של חמש שנים או יותר, אם החליט פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט מחוזי, למעט עבירה לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988, למעט עבירה לפי פרק ב' או לפי סעיף 55 לחוק קידום התחרות בענפי המזון והפארם, התשע"ד-2014 ולמעט עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;

(ב) עבירות המנויות בחלק ב' לתוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה העולה על שבע שנים, ועבירות שהן עניין כלכלי לפי סעיף 42ב(א)(8), אם החליט פרקליט המדינה או פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום, ובלבד שלא יוטל עונש מאסר לתקופה העולה על שבע שנים;

(2) תביעות אזרחיות – למעט תביעות הנוגעות למקרקעין – כשסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים ביום הגשת התובענה, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערוך, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין;

(3) תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין או בדבר חלוקתם או חלוקת השימוש בהם, לרבות תביעות הכרוכות בהן שענינן חזקה או שימוש במיטלטלין, יהיה שוויו של נושא התביעה אשר יהיה; אך בית משפט שלום לא ידון בתביעות בדבר חכירה לדורות ובתביעות אחרות הנוגעות למקרקעין;

(3א) (נמחקה)

(4) תביעה-שכנגד לתביעה אזרחית שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה שוויו של נושא התביעה-שכנגד אשר יהיה; היתה התביעה שכנגד עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית המשפט שהיה מוסמך לדון בתביעה שכנגד אם ראה כי חלקו של העניין הכלכלי בתביעות משמעותי;

(5) בעניני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, וזאת על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3).

(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א)(2) ו-(3), בית משפט שלום לא ידון בעניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, אלא בתביעה שכנגד לפי הוראת סעיף קטן (א)(4) או אם הועבר אליו מבית המשפט המחוזי לפי הוראות סעיף 42ב(א)(6) או (7); ואולם, בית משפט שלום בשבתו כבית משפט לתביעות קטנות מוסמך לדון בעניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב(א)(1)(ג), אם אותו עניין מצוי בסמכותו לפי הוראות חוק זה.

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (א)(2); בצו כאמור ניתן לקבוע, לכלל בתי המשפט או לבית משפט מסויים, כי ענין שהגדלת סמכות כאמור הוסיפה לבית משפט השלום ושהוגש לפני תחילתו של הצו לבית משפט מחוזי יידון בבית משפט השלום, ובלבד שטרם הוחל בו בשמיעת עדים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) בענינים המפורטים בפסקה (5) בסעיף קטן (א) ידון בית משפט שהוסמך כאמור בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995.

ערעור [ב/29]

52. (א) פסק דין של בית משפט שלום ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי.

(ב) החלטה אחרת של בית משפט שלום בענין אזרחי ניתנת לערעור לפני בית משפט מחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי; רשות כאמור בסעיף קטן זה לגבי החלטה אחרת תינתן אם שוכנע בית המשפט כי אם הערעור על ההחלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור –

(1) על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו;

(2) על החלטת בית משפט שלום בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, אם לאו, ואולם תינתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום.

(ד) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור באותו סעיף קטן במסגרת ערעור על פסק הדין.

סמכות שופטים [ב/29א]

53. סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה לנשיא בית משפט שלום נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט שלום רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

סימן ד': בתי משפט לענינים מקומיים

מקום מושב ואזור שיפוט [ב/29ב]

54. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להקים בית משפט לענינים מקומיים ולקבוע מקום מושבו ואזור שיפוטו, ורשאי הוא, בצו, כאמור, להסמיך בית משפט שלום לשבת כבית משפט לענינים מקומיים.

(ב) אזור שיפוטו של בית משפט לענינים מקומיים יכול שיהיה שונה מאזור שיפוטו של בית משפט השלום של אותו אזור ויכול שיכלול את תחומן של רשויות מקומיות אחדות; היה אזור שיפוטו של בית משפט לענינים מקומיים כולל שטחים שהם באזור השיפוט של יותר מבית משפט שלום אחד, ייקבע בצו, נשיאו של איזה בית משפט שלום מביניהם הוא בעל הסמכות לגביו.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, לבטל צו לפי סעיף זה או לשנותו.

הסמכות [ב/29ג]

55. (א) בית משפט לענינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות בצו את התוספת השלישית.

(ג) כל חיקוק שבו ניתנה סמכות לבית משפט עירוני ייקרא כאילו הסמכות ניתנה לבית משפט לענינים מקומיים.

דין בית משפט לענינים מקומיים [ב/29ד]

56. (א) דין בית משפט לענינים מקומיים כדין בית משפט שלום, ויחולו עליו הוראות סימן ג' למעט סעיף 51 ככל שאין בסימן זה הוראה אחרת, ובשינויים המחוייבים.

(ב) דין שופט בית משפט לענינים מקומיים כדין שופט בית משפט שלום לכל דבר וענין.

מינוי שופט [ב/29ה]

57. (א) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות, לתקופה ובתנאים שיקבע, שופט שימלא תפקיד של שופט בית משפט לענינים מקומיים;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בשבתו בדין יהיו סמכויותיו של שופט שנתמנה כאמור כסמכויות שופט בית משפט שלום.

(ב) (בוטל)

(ג) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מסמכותו של שופט בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55 ולכהן כשופט בית משפט לענינים מקומיים.

(ד) (בוטל)

שמירת סמכויות [ב/129] .58 אין הוראות סימן זה באות לגרוע מסמכות בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55.

סימן ה': בתי משפט לתביעות קטנות

הסמכת בתי משפט [ת/1] .59 שר המשפטים רשאי להסמיך בית משפט שלום פלוני לשבת כבית משפט לתביעות קטנות.

הסמכות [ת/2] .60 (א) בית משפט לתביעות קטנות ידון בתביעה אזרחית שהגיש יחיד –

(1) לתשלום סכום שאינו עולה על 38,900 שקלים חדשים;

(2) למתן צו להחלפת מצרך או לתיקונו או לביטול עסקה, כששווי המצרך או התיקון או סכום העסקה, לפי הענין, אינו עולה על הסכום האמור בפסקה (1),

ובתביעה-שכנגד לסכום או לצו כאמור, ובלבד שהתביעות אינן לפי זכות שהומחתה או שהוסבה ואינן בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר.

(ב) בית המשפט רשאי לא לדון בתביעה או בתביעה-שכנגד ולהעבירן לבית משפט שלום או לבית המשפט המוסמך לדון בהן, לפי הענייין, אם ראה שהדיון בבית משפט לתביעות קטנות אינו מתאים להן, או אם ראה שהתביעה הוגשה בידי תובע שכבר הגיש באותה שנה באותו בית משפט יותר מחמש תביעות.

(ג) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את הסכום האמור בסעיף קטן (א).

שמירת זכות [ת/3] .61 האמור בסעיף 60 אין בו כדי למנוע –

(1) בעל דין מהגיש תביעה כאמור בו לבית משפט אחר במקום להגישה לבית משפט לתביעות קטנות;

(2) נתבע שהגיש תביעה-שכנגד לבית משפט לתביעות קטנות – מהגיש תביעה נפרדת לעודף תביעתו, בין לבית משפט לתביעות קטנות ובין לבית משפט אחר.

ראיות וסדרי דין [ת/4] .62 (א) בית משפט לתביעות קטנות יהיה רשאי לקבל ראיה אף אם לא היתה קבילה בבית משפט אחר; אין בהוראה זו כדי לגרוע מדיני חסינות עדים וראיות חסויות.

(ב) בית משפט לתביעות קטנות אינו קשור בסדרי הדין הנוהגים בבית משפט אחר, ובכפוף לסדרי דין שהתקין שר המשפטים לענין סימן זה, יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

ייצוג [ת/6] .63 (א) ייצוג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות על ידי עורך דין יהיה רק ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו; בעל דין רשאי, ברשות בית המשפט, להיות מיוצג על ידי ארגון שקבע לענין זה שר המשפטים, ובמקרה זה ירשה בית המשפט לבעל הדין שכנגד להיות מיוצג כפי שיורה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), יכול אדם, באישור בית המשפט לתביעות קטנות, לייצג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות, אם בעל הדין ייפה את כוחו לכך וייפוי הכוח הוגש לבית המשפט לתביעות קטנות; אין לייצג אדם לפי סעיף קטן זה –

(1) אם המייצג עוסק בייצוג בדרך קבע;

(2) אם הייצוג נעשה במהלך הרגיל של עסקיו של המייצג;

(3) אם הייצוג נעשה בתמורה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ערעור [ת/7]

64. פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי; בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד.

בוררות [ת/8]

65. (א) הוגשה תביעה לבית משפט לתביעות קטנות, רשאי שופט בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לדון בתביעה כבורר או להעבירה לבורר אחר שהסכים לדון בה בלי לקבל שכר מן הצדדים.

(ב) הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35, יחולו על בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם –

(1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר בו "שופט בית משפט לתביעות קטנות";

(2) דין פסק בורר לפי סעיף זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות.

(ג) אין סעיף זה גורע מהסכם בוררות שבין הצדדים.

66. (בוטל)

מקום שיפוט [ת/5]

67. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות מקום שיפוט לתביעות קטנות שיהיה מקום השיפוט על אף האמור בכל הסכם שבין בעלי הדין.

סימן ו': פומביות הדיון

פומביות הדיון [ב/38]

68. (א) בית משפט ידון בפומבי.

(ב) בית משפט רשאי לדון בענין מסויים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך באחת מאלה:

(1) לשם שמירה על בטחון המדינה;

(2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;

(3) לשם הגנה על המוסר;

(4) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005 (בחוק זה – חוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות);

(5) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998;

(6) (נמחקה)

(7) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל.

(8) לשם הגנה על סוד מסחרי.

(9) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(10) לשם הגנה על עד מוגן או על מידע חסוי בעניין עד מוגן, תכנית הגנה, הרשות להגנה על עדים, או עד מאוים, כמשמעותם בחוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008.

(11) לשם הגנה על עניינו של נפגע עבירה או של עבריין מין, בהליך לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006.

(12) לשם הגנה על עניינו של חשוד בדיון בבקשה לאסור את פרסום שמו לפי סעיף 70(ה1).

(13) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת אלימות כלפי בן משפחה כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.

(ג) בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, רשאי בית משפט לדון בדלתיים סגורות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג1) בעת דיון בבקשה לדיון בדלתיים סגורות, רשאי בית המשפט, לבקשת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, לסטות מדיני הראיות מטעמים שיירשמו, ולקבל ראיה אף שלא בנוכחות צד לדיון או בא כוחו או בלי לגלותה להם, אם שוכנע כי גילוי הראיה עלול לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בשלום הציבור או בביטחונו, או לחשוף שיטות עבודה חסויות, וכי אי-גילויה עדיף על פני גילויה לשם עשיית צדק; בית המשפט רשאי, בטרם יקבל החלטה לפי סעיף קטן זה, לעיין בראיה ולשמוע הסברים שלא בנוכחות המשיב ובא כוחו.

(ג2) בית המשפט ידון בדלתיים סגורות בעת מתן עדותו של עד שזהותו חסויה על פי תעודת חיסיון שהוצאה מכוח סעיפים 44 או 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, או על פי הוראת כל דין אחר; ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים שיירשמו, לדון בעניין, כולו או מקצתו, בפומבי.

(ד) החליט בית משפט על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון כולו או מקצתו ורשאי הוא להורות כאמור גם בדיון לפי סעיף קטן (ג2), מטעמים שיירשמו.

(ה) על אף הוראות סעיף 68(א) –

(1) עניני משפחה, כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, למעט תובענות לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתן אינה סכסוך בתוך המשפחה ותובענות לפי חוק השמות, התשט"ו-1956, ולפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963 – יידונו בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בענין, כולו או מקצתו, בפומבי;

(2) בית המשפט העליון הדן בערעור על החלטה או פסק דין של בית משפט לנוער כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, וכן בית משפט הדן במעצרו של קטין, ידונו בדלתיים סגורות; ואולם רשאים בתי המשפט כאמור להרשות לאדם או לסוגי בני אדם, לרבות לנפגע העבירה הנדונה, להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו; לעניין זה, "נפגע עבירה" – כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.

ניהול פרוטוקול

68א. (א) בדיון בבית משפט ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בדיון והנוגע למשפט, לרבות שאלות והערות בית המשפט, ואולם בקדם משפט, בישיבה מקדמית או בדיון מקדמי אחר רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון; בית המשפט יקבע את דרך רישום הפרוטוקול; בסעיף זה, "דיון מקדמי" – לרבות דיון שאין בו שמיעת ראיות בעל פה או שמיעת טענות בעלי הדין ושנועד לבחון את האפשרות לסיים את ההליך בהסדר מוסכם בין בעלי הדין.

(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול.

(ג) בעל דין זכאי לקבל, בתום הדיון או בסמוך לאחר מכן, עותק של הפרוטוקול.

(ד) בית משפט רשאי, לפי בקשת בעל דין ולאחר שנתן לשאר בעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בעל דין רשאי להגיש בקשה לתקן רישום בפרוטוקול בתוך עשרה ימים מיום שהומצא לו הפרוטוקול.

(ה) כתבי טענות וכל תעודה או מסמך שהוגשו בדיון ושבית המשפט קיבל אותם, יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו, למעט לעניין סעיפים קטנים (ב) עד (ד).

(ו) הוראות סעיף זה יחולו על כל דיון בבית משפט, לרבות בבית המשפט העליון, אלא אם כן נקבעה בחיקוק הוראה מפורשת אחרת באותו עניין.

הקלטת דיון

68ב. (א) ביקש בעל דין שדיון יוקלט על חשבונו, יאפשר זאת בית המשפט, אלא אם כן מצא שאין לעשות כן מטעמים מיוחדים, ובלבד שהדיון מתועד בדרך אמינה ומדויקת אחרת; החלטה שלא להיענות לבקשת בעל דין כאמור תהיה מנומקת בכתב.

(ב) הורה בית המשפט על הקלטת הדיון לבקשת בעל דין, תישמר ההקלטה בידי בית המשפט, וכל בעל דין יהיה רשאי להאזין לה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) הקלטה של הדיון לפי סעיף זה לא תיחשב פרוטוקול הדיון.

הרחקה מבית המשפט [ב/39]

69. (א) בית משפט רשאי לאסור על קטין להימצא בבית המשפט בעת הדיון ולצוות על הרחקתו.

(ב) בית משפט רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית המשפט בעת דיון, אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל.

איסור פרסומים [ב/40]

70. (א) לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט.

(ב) לא יצלם אדם באולם בית משפט ולא יפרסם תצלום כזה אלא ברשות בית המשפט.

(ג) לא יפרסם אדם בלי רשות בית המשפט פרסום בעניינו של קטין כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ד-1960.

(ג1) לא יפרסם אדם שם או מספר זהות של בעל דין התובע פיצויים בשל נזקי גוף, למעט פיצויים בשל עוגמת נפש, אלא אם כן ניתנה הסכמתו של אותו בעל דין לפני הפרסום או ברשות בית המשפט.

(ד) בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם, לשם מניעת פגיעה בפרטיות של אדם בשל חשיפת מידע רפואי עליו או לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם.

(ד1) (1) לא יפרסם אדם שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, עד תום 48 שעות מהמועד שבו התייצב החשוד לחקירה או שהיה עליו להתייצב לחקירה, או עד סיומו של הדיון הראשון שהתקיים לפני שופט בעניינו, לפי המוקדם מביניהם; לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות;

(2) על אף הוראות פסקה (1), לא יחול איסור פרסום שמו של חשוד בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן:

(א) בית המשפט התיר את פרסום שמו של החשוד בשל העניין הציבורי שבפרסום, ובלבד שניתנה לחשוד הזדמנות להשמיע את טענותיו בעניין;

(ב) רשות חוקרת פרסמה או ביקשה לפרסם את שם החשוד, לאחר שקצין בדרגת ניצב משנה ומעלה מאגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל, או עובד ציבור האחראי על תחום חקירות ומודיעין ברשות חוקרת אחרת, לפי העניין, אישר כי בנסיבות העניין, מטעמים מיוחדים שנרשמו, התקיימו שני אלה:

(1) הפרסום נדרש לצורך איתור חשוד או עד, תפיסת עבריין נמלט, אזהרת הציבור מפני אדם העלול לסכנו או לצורך חיוני אחר;

(2) עיכוב הפרסום שייגרם מהצורך בקבלת אישור בית המשפט לפי פסקת משנה (א), עלול לסכל את מטרת הפרסום האמורה בפסקת משנה (1);

(ג) החשוד ביקש לפרסם את שמו או הסכים לפרסום שמו, ובלבד שהבקשה או ההסכמה ניתנו בידי החשוד עצמו או על ידי בא כוחו, בכתב.

(ה) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או פרט אחר מפרטי החקירה, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שעל פי דין; אסר בית המשפט כאמור, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה1) (1) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום; הורה בית המשפט על איסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת;

(2) הרשות החוקרת תיידע חשוד שהוא עצור ואינו מיוצג בדבר זכותו לבקש מבית המשפט לאסור את פרסום שמו לפי הוראות סעיף זה וכן תאפשר לו להגיש בקשה לאיסור פרסום שמו באמצעותה, לפי הטופס שבתוספת הרביעית, ותיידע את החשוד בדבר אפשרות זו לא יאוחר מ-24 שעות מעת מעצרו או לפני שהובא לפני שופט – המוקדם מביניהם; לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות;

(3) שר המשפטים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לביצוע פסקה (2).

(ה2) לענין סעיף זה – "חשוד" – מי שנפתחה נגדו חקירה פלילית; "רשות חוקרת" – משטרת ישראל או רשות חוקרת אחרת המוסמכת לחקור על פי דין; "שם של חשוד" – לרבות כל פרט אחר שיש בו כדי לזהות את החשוד.

(ה3) (1) לא יפרסם אדם שם של חשוד או שם של נאשם, לרבות כל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו, שהתקיימו בעניינו הנסיבות כאמור בסעיף 325(ו3) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, והוא שוטר משמר הגבול, שוטר אחר – לעניין פעילות מבצעית למניעת פעילות חבלנית עוינת בלבד, או אדם שעבר עבירה בהיותו חייל כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, והחוק האמור חדל לחול עליו לגבי אותה עבירה;

(2) הוראות סעיף קטן (ד1)(2) יחולו לעניין סעיף קטן זה, בשינויים המחויבים, ובשינוי זה: הוראות סעיף קטן (ד1)(2)(ב) יחולו לעניין חשוד בלבד;

(3) איסור פרסום לפי סעיף קטן זה לא יחול על גורם שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיך לכך או על אדם מטעם אותו גורם, המעביר שם של חשוד או שם של נאשם לרשות שלטונית זרה או לרשות שיפוטית זרה; העברת שם של חשוד או שם של נאשם כאמור תהיה בהסכמת הרשות החוקרת או הפרקליט הצבאי הראשי, לפי העניין.

(ו) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, למעט סעיף קטן (ג), דינו – מאסר ששה חדשים; העובר על הוראות סעיף קטן (ג), דינו כדין מי שפרסם פרסום לפי סעיף 24(א)(1) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.

בקשה בעניין פרסום שם חשוד

70א. (א) בקשה לאסור פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ה) או (ה1) או להתיר פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד1)(2) (בסימן זה – בקשה בעניין פרסום שם חשוד) תוגש לבית משפט שלום כמפורט להלן, לפי העניין, ותידון לפני דן יחיד:

(1) בקשה לפי סעיף 70(ה) – לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו נעברה לפי החשד העבירה שבקשר אליה מוגשת הבקשה, כולה או חלקה, או נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה ברשות החוקרת;

(2) בקשה לפי סעיף 70(ד1)(2)(א) או (ה1) – לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגורי החשוד.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בקשה כאמור באותו סעיף קטן המוגשת לפי סעיף 70(ד1)(2)(א) או (ה1) בעניין חשוד המוחזק במעצר, תוגש לבית המשפט שדן במעצר; טרם התקיים דיון במעצר – תוגש הבקשה לבית משפט המוסמך לדון במעצר לפי סעיף 3(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996.

(ג) על אף הוראות סעיף זה, שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות מיוחדות לעניין בית המשפט שתהא נתונה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לו הסמכות המקומית לדון בבקשה בעניין פרסום שם חשוד לאחר שעות העבודה הרגילות של בתי המשפט.

צדדים לבקשה בעניין פרסום שם חשוד

70ב. (א) משיבים בבקשות בעניין פרסום שם חשוד המפורטות בפסקאות שלהלן, יהיו כמפורט לצדן:

(1) בבקשה להתיר פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד1)(2)(א) – החשוד;

(2) בבקשה לביטול איסור פרסום שם חשוד לפי סעיף 70ג – החשוד וכל גורם אחר שהיה צד לדיון בבקשה לאסור את פרסום שמו של החשוד לפי סעיף 70(ה) או (ה1).

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי למנוע את צירופם של משיבים או מבקשים נוספים בבקשות המפורטות באותו סעיף קטן.

(ג) רשות חוקרת לא תהיה צד לדיון בבקשה של חשוד לאסור את פרסום שמו לפי סעיף 70(ה1), אלא אם כן ביקשה זאת.

בקשה לביטול איסור פרסום

70ג. (א) ציווה בית המשפט על איסור פרסום לפי סעיף 70(ד), (ה) או (ה1), רשאי מי שמעוניין בביטול האיסור, לרבות כלי תקשורת, להגיש לבית המשפט שנתן את הצו בקשה לביטולו; בקשת הביטול תידון לפני דן יחיד.

(ב) היה מבקש הביטול כאמור בסעיף קטן (א) צד לבקשה לאיסור הפרסום, עליו להראות נסיבות חדשות המצדיקות את בקשת הביטול; לעניין זה, "נסיבות חדשות" – לרבות הזמן שחלף ממועד מתן צו איסור הפרסום.

ערעור על החלטה בעניין פרסום

70ד. (א) ההחלטות המפורטות להלן ניתנו לערעור בתוך שבעה ימים, ובית המשפט שלערעור ידון בערעור בדן יחיד:

(1) איסור פרסום לפי סעיף 70(ד), (ה) או (ה1);

(2) התרת פרסום לפי סעיף 70(א), (ב) סיפה, (ג) או (ד1)(2)(א) או התרת צילום לפי סעיף 70(ב) רישה;

(3) ביטול איסור פרסום לפי סעיף 70ג.

(ב) החלטת בית משפט מחוזי בערעור על החלטה כאמור בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף קטן (א), ניתנת לערעור ברשות לבית המשפט העליון בתוך שבעה ימים; בית המשפט העליון ידון בבקשת רשות הערעור בדן יחיד והוא רשאי לדחותה על הסף בלא דיון בנוכחות הצדדים; ניתנה רשות הערעור, ידון בית המשפט העליון בערעור בדן יחיד.

(ג) בית משפט שנתן החלטה כאמור בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף קטן (א) או בית משפט שדן בערעור או בבקשת רשות ערעור כאמור בסעיף קטן (א) או (ב), רשאי להורות על עיכוב ביצועה של ההחלטה שעליה מערער אדם או מבקש לערער, לפרק זמן שיקבע ובתנאים שייראו לו.

תקנות לעניין איסור פרסום

70ה. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע את אופן הגשת הבקשה לבית המשפט לאסור או להתיר את פרסום שמו של חשוד לפי הוראות סעיפים 70 עד 70ד, ואת דרכי הדיון בבקשה.

מניעת פגיעה בהליך פלילי

71. (א) לא יפרסם אדם דבר על ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו, וראייה מראש את ההשפעה האמורה כאפשרות קרובה לודאי כמוה כמטרה להשפיע, והכל אם יש בפרסום כדי להשפיע כאמור.

(ב) לענין סעיף זה, "ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט" – משעה שהוגשה לבית המשפט באותו ענין בקשה למתן צו מעצר או משעה שהוגש לו כתב אישום, לפי המוקדם, עד שהחליט התובע שלא להגיש כתב אישום, ואם הוגש כתב אישום – עד סיום ההליכים.

(ג) איסור הפרסום אינו חל על פרסום ידיעה בתום לב על דבר שנאמר או שאירע בישיבה פומבית של בית משפט.

(ד) העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שנה אחת.

איסור הפרעה [ב/42]

72. (א) אדם שבעת דיוני בית משפט עושה באולם בית המשפט, בלשכתו של שופט או סמוך למקום הדיון, אחד המעשים שלהלן, רשאי בית המשפט לצוות על

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באדם שיימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר במאסר עד שלושה חדשים או בקנס:

(1) מתנהג בדרך של אלימות או איומים או בדרך פרועה או מבישה;

(2) מקים רעש כדי להביע הסכמה או אי-הסכמה לפעולה משפטית או להחלטה של בית משפט;

(3) מאיים על פקיד בית המשפט או מפריע לו בצורה אחרת למלא תפקידו;

(4) מפריע בדרך אחרת לדיוני בית המשפט.

(ב) על עונש שהוטל לפי סעיף קטן (א) יתן בית המשפט מיד הודעה בכתב לנשיא בית המשפט העליון; הנשיא, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך, רשאי, לאחר שזימן את הנידון אם ביקש זאת, לבטל את העונש או לשנותו לקולה.

(ג) סעיף זה לא יחול על מי שנתון באותו ענין לשיפוט משמעתי על פי חוק לשכת עורכי הדין והוא נמצא באולם בית המשפט לרגל תפקידו.

כפיית ציות ועונש בשל אי ציות [ב/42א]

73. (א) מי שהוזמן להעיד ולא התייצב, או נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו, רשאי בית המשפט או הרשם –

(1) לצוות על הבאתו לפני בית המשפט; על צו כזה יחולו הוראות סעיף 73א;

(2) להטיל עליו, אף שלא בפניו, מחצית הקנס האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ואם הוזמן או נצטווה פעם נוספת ולא התייצב או לא המציא את המסמך – מאסר שלא יעלה על חודש ימים או קנס כאמור בסעיף 40(2) לחוק האמור.

(ב) מי שהוטל עליו מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) שלא בפניו, רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשתו, לעיין שנית במאסר או בקנס שהטיל, להקל בהם או לבטלם, והוא יבטלם אם שוכנע שהמבקש לא התייצב או לא המציא את המסמך מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.

(ג) על החלטה להטיל מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) ועל החלטה לפי סעיף קטן (ב) יתן מיד בית המשפט או הרשם הודעה בכתב לנשיא בית המשפט שלערעור, ורשאי הנשיא או שופט אחר של בית המשפט שלערעור לבטל את הצו או לשנותו לקולה.

(ד) היה לבית המשפט יסוד להניח כי מי שהוזמן להעיד או נצטווה להמציא מסמך לא יתייצב או לא ימציא את המסמך, רשאי בית המשפט או הרשם –

(1) לחייבו במתן ערובה, ואם לא נתן ערובה – לצוות על מעצרו; שר המשפטים יקבע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוראות שיחולו על החיוב בערובה, תנאיו ותוצאותיו;

(2) לתת כל צו שימצא לנכון לשם הבטחת ההתייצבות או המצאת המסמך, לרבות הפקדת דרכון ואיסור יציאה מן הארץ.

צו הבאה

73א. (א) ציווה בית המשפט או הרשם לפי סעיף 73(א)(1) על הבאת אדם לפניו, ייערך צו ההבאה בכתב, ויפורטו בו שמו של האדם שצווה על הבאתו (להלן – המובא) ותמצית העובדות המהוות יסוד למתן הצו.

(ב) בצו הבאה רשאי בית המשפט או הרשם להורות לקצין משטרה לשחרר את המובא בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט או הרשם שנתן את הצו; על הערובה יחולו התקנות שהותקנו כאמור בסעיף 73(ד)(1).

(ג) צו הבאה יבוצע בידי שוטר או בידי מי שנקב בית המשפט או הרשם בצו, ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת.

(ד) המבצע צו הבאה יודיע למובא בה בשעה על הצו וימסור לו העתק ממנו, וכן הזמנה לעד או העתק ממנה או צו להמצאת מסמכים או העתק ממנו, לפי הענין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) המבצע צו הבאה רשאי, כשהצו בידו –

(1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהמובא נמצא בו;

(2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע הצו.

(ו) מי שנעצר על פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף קטן (ב), יובא לפני בית המשפט או הרשם, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.

עיון חוזר וערר

73ב. ניתנה החלטה בעניין מעצר לפי סעיפים 73(ד) או 73א(ו), רשאים הצדדים –

(1) לפנות לבית המשפט, ואם צו המעצר ניתן מאת רשם – לרשם, בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן, לרבות בהחלטה לפי פסקה זו, אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו נסיבות והדבר עשוי לשנות את ההחלטה הקודמת;

(2) לערור על החלטה בקשה לעיון חוזר, לפני בית המשפט שלערעור שידון בערר בשופט אחד.

סופיותן של החלטות [ב/43]

74. בלי למעט מן האמור בסעיף 72(ב), החלטות בית משפט לפי סעיפים 68, 69 ו-72 אין אחריהן ולא כלום.

סימן ז': הוראות כלליות

סמכות כללית לתת סעד [ב/34]

75. כל בית משפט הדן בענין אזרחי מוסמך לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה, צו לא-תעשה, צו ביצוע בעין וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו.

סמכות נגררת [ב/35]

76. הובא ענין כדין לפני בית משפט והתעוררה בו דרך אגב שאלה שהכרעתה דרושה לבירור הענין, רשאי בית המשפט להכריע בה לצורך אותו ענין אף אם הענין שבשאלה הוא בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר או של בית דין אחר.

סמכות אזרחית נגררת לפלילית [ב/35א]

77. (א) הורשע אדם בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי והוגשה נגדו – ונגדו בלבד – תביעה אזרחית בשל העובדות המהוות את העבירה שבה הורשע, מוסמך השופט או המותב שהרשיעו, לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט, לדון בתביעה האזרחית, אם ביקש זאת מגיש התביעה; לענין זה מוסמך בית משפט מחוזי לדון גם אם התביעה לפי שוויה היא בתחום סמכותו של בית משפט שלום.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי הדין בתביעה האזרחית, לרבות הוראות בדבר המועד והדרך להגשת התביעה וההליכים בערעור.

עילות פסלות

77א. (א) שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

(א1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי, הוא בן משפחה של השופט או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו;

(3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת;

לענין סעיף קטן זה – "בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופסו או שימש משפחה אומנת שלו; "בן משפחה מדרגה ראשונה" – בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופסו או שימש משפחה אומנת שלו; "עד מרכזי" – עד שנדרשת הערכת מהימנותו לצורך הכרעה בהליך.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(א2) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(א1) שופט רשאי לשבת בדין אם מפאת דחיפות הענין לא ניתן לקיים את ההליך לפני שופט אחר ועלול להיגרם נזק חמור או עיוות דין אם לא ידון בענין.

(א3) על אף האמור בסעיף קטן (א1)(2), שופט רשאי לשבת בדין אם העברת הענין לכל שופט אחר לא תשנה את עילת הפסלות.

(ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט, יחליט בה אותו שופט לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת.

(ב1) התקיימה עילת פסלות לפי סעיף קטן (א1)(1) או (2), הנוגעת לעורך דין או לבא כוח אחר, שהתקיימו בו נסיבות המחייבות קבלת היתר לייצוג כאמור בסעיף 53ב לחוק לשכת עורכי הדין, רשאי בית המשפט להתיר את הייצוג, לבקשת עורך הדין או בא הכוח, אם מצא כי הנזק שייגרם לצד להליך אם לא יתיר את הייצוג עולה על הנזק שייגרם לצד להליך או לאינטרס הציבורי בשל הפסקת הדיון או החלפת שופט; התיר בית המשפט את הייצוג כאמור, לא ישב בדין השופט שלגביו התקיימה עילת הפסלות.

(ג) החלטת שופט או בית משפט לפי סעיף זה תהיה מנומקת, ורשאי בעל דין לערער עליה לפני בית המשפט העליון; בערעור ידון נשיא בית המשפט העליון, או מותב של שופטי בית המשפט העליון, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.

העברת ענין למקום אחר [ב/36]

78. (א) הליך מסוים שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט מחוזי או בית משפט שלום במקום אחד, רשאי נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך להורות שיהיה נידון בבית משפט של אותה דרגה במקום אחר; ובלבד שלא תינתן הוראה לפי סעיף זה לאחר התחלת הדיון אלא בהסכמת השופט שהחל לדון בו.

(ב) בהחלטה לפי סעיף קטן (א) ישקול נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מההעברה, את המרחק בין בית המשפט שממנו הועבר ההליך לבין בית המשפט שאליו הועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט.

(ג) בית המשפט שאליו הועבר עניין כאמור, לא יעבירנו עוד.

העברת הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה למקום אחר

78א. (א) מנהל בתי המשפט רשאי להעביר הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה שהוגשו לבית משפט מסוים וטרם החל הדיון בהם, לבית משפט אחר של אותה דרגה, בין באותו אזור שיפוט ובין באזור שיפוט סמוך, כדי לאזן את חלוקת עומס הדיונים בין בתי המשפט, ובלבד שהמרחק בין בתי המשפט אינו עולה על 60 קילומטרים; החלטת מנהל בתי המשפט להעביר את אותם הליכים טעונה הסמכה של נשיא בית המשפט העליון שאושרה בידי שר המשפטים, ולעניין הליכים בעבירות תעבורה – גם התייעצות עם המפקח הכללי של המשטרה או מי שהוא הסמיכו לכך.

(ב) מנהל בתי המשפט יפרסם הודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט בדבר העברת הליכים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) (1) בעל דין הרואה את עצמו נפגע מהחלטת מנהל בתי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לבקש ממנו לעיין מחדש בהחלטה;

(2) בהחלטה בבקשה לעיון מחדש לפי פסקה (1), ישקול מנהל בתי המשפט את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מההעברה ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט;

(3) על החלטה כאמור בפסקה (2) ניתן לערער לפני נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך.

(ד) (1) תיק שהועבר לפי סעיפים 49, 78 או 79, מנהל בתי המשפט לא יעבירנו עוד;

(2) תיק שהועבר לפי סעיף זה, מנהל בתי המשפט או בית המשפט שאליו הועבר, לא יעבירנו עוד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) בסעיף זה, "התחלת הדיון" ו"הליכים בעבירות תעבורה" – כהגדרתם בסעיף 49(ד).

סעד בשל חוסר סמכות [ב/37]

79. (א) מצא בית משפט שאין הוא יכול לדון בענין שלפניו מחמת שאינו בסמכותו המקומית או הענינית, והוא בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר, רשאי הוא להעבירו לבית המשפט או לבית הדין האחר, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

(ב) בית המשפט או בית הדין שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירנו עוד.

פשרה

79א. (א) בית משפט הדן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לפסוק בענין שלפניו, כולו או מקצתו, בדרך של פשרה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להציע לבעלי הדין הסדר פשרה או לתת, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם.

בוררות

79ב. (א) בית משפט הדן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר ענין שלפניו, כולו או מקצתו, לבוררות, וכן רשאי הוא, בהסכמתם, להגדיר את תנאי הבוררות.

(ב) בעלי הדין, באישור בית המשפט, ימנו את הבורר; לא באו בעלי הדין לידי הסכמה על הבורר, רשאי בית המשפט למנותו מתוך רשימה שהגישו לו בעלי הדין, או לפי בחירתו – באין רשימה כזו.

(ג) הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, יחולו על בוררות לפי סעיף זה.

(ד) על אף האמור בסעיפים (ב) ו-(ג), התקיימו התנאים לתחולה לפי סעיף 3 לחוק הבוררות המסחרית הבין-לאומית, התשפ"ד-2024, יחולו על הבוררות הוראות החוק האמור.

גישור

79ג. (א) בסעיף זה –

"גישור" – הליך שבו נועד מגשר עם בעלי הדין, כדי להביאם לידי הסכמה ליישוב הסכסוך, מבלי שיש בידו סמכות להכריע בו;

"אמנת סינגפור" – אמנת סינגפור בדבר הסדרי גישור בין-לאומיים שנחתמה ביום ו' באב התשע"ט (7 באוגוסט 2019);

"הסדר גישור" – הסכם בין בעלי הדין על יישוב סכסוך שביניהם שהושג בסיומו של הליך גישור;

"מגשר" – מי שתפקידו לסייע בידי בעלי הדין להגיע להסכמה על יישוב סכסוך שביניהם בהליך גישור בדרך של ניהול משא ומתן חופשי.

(ב) בית המשפט רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר תובענה לגישור.

(ג) בהליך הגישור רשאי מגשר להיוועד עם בעלי הדין, יחד או לחוד, ועם כל מי שקשור לסכסוך; ורשאי הוא להיפגש עם בעל דין, בהסכמתו, בלי עורך דינו.

(ד) דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי.

(ה) העביר בית המשפט ענין לגישור, יעכב את ההליכים שלפניו לתקופה שיקבע, ורשאי הוא להאריך את התקופה בהסכמת בעלי הדין.

(ו) לא הגיעו בעלי הדין להסדר גישור עד תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ה), יחודשו ההליכים בבית המשפט; אולם רשאי בית המשפט, על-פי בקשה של המגשר או של בעל דין, לחדשם בכל עת לפני תום התקופה האמורה.

(ז) הגיעו בעלי הדין להסדר גישור, יודיע על כך המגשר לבית המשפט, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן להסדר תוקף של פסק דין.

(ח) הגיעו צדדים לסכסוך להסכמה על יישוב הסכסוך שביניהם בגישור שנערך לפי חוק זה, רשאי בית המשפט המוסמך לדון בתובענה נושא הסכסוך לתת להסדר הגישור שהושג ביניהם תוקף של פסק דין, אף אם לא הוגשה תובענה באותו סכסוך.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ט) בקשה לתת תוקף של פסק דין להסדר גישור שחלה עליו אמנת סינגפור או בקשה להכיר בהסדר כאמור כטענת הגנה בהליך לפני בית משפט תוגש ותידון בהתאם להוראות האמנה האמורה, ובלבד שהצדדים להסדר הגישור הסכימו על החלת האמנה; בקשה לתת תוקף של פסק דין להסדר כאמור תוגש לבית המשפט המוסמך לדון בתובענה נושא ההסדר.

תקנות לענין בוררות וגישור — 79ד. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות –

(1) סדרי מינוי בורר או מגשר;

(2) סדרים וכללים בהליך גישור וניהולו;

(2א) הכשירות, הכישורים והניסיון הנדרשים ממגשר המבקש להיכלל ברשימת המגשרים כאמור בפסקה (2ב), לרבות השכלה והכשרה בגישור;

(2ב) רשימת מגשרים שתעמוד לרשות בתי המשפט ובה פרטים לענין המגשר, לרבות הנושאים שבהם הוא מתמחה והערכת מיומנותו;

(3) התעריף המקסימלי לשכר טרחה שישולם לבורר או למגשר על ידי בעלי הדין;

(4) הטלת הוצאות בהליכי בוררות ופישור, והערכתן.

(5) אגרות לענין רישום ברשימת המגשרים והערכת מיומנות כאמור בפסקה (2ב).

(6) סדרי דין והוראות לשם ביצוע אמנת סינגפור כאמור בסעיף 79ג(ט).

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(2א), (3), (5) ו-(6) טעונות אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

בית משפט שנחלקו בו הדעות — 80. (א) בית משפט הדן במותב ונחלקו דעות השופטים, תכריע דעת הרוב.

(ב) באין רוב לדעה אחת בענין אזרחי, תכריע דעת אב-בית-הדין.

(ג) באין רוב לדעה אחת בענין פלילי –

(1) יראה בית המשפט אם יש רוב דעות לגבי כל ממצא עובדתי, יסוד מיסודות העבירה או נושא אחר, המחייבים הכרעה לחיוב או לזיכוי, ויכריע בהתאם;

(2) לא היתה דעת רוב לענין סוג העונש או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה; נחלקו הדעות לגבי החומרה של סוג העונש או מידתו, תכריע דעת אב-בית-הדין.

תיקון טעות בפסק דין [ב/37א] — 81. (א) מצא בית משפט כי נפלה טעות בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן, רשאי הוא, תוך עשרים ואחד ימים מיום נתינתם, לתקנם בהחלטה מנומקת, ורשאי הוא לשמוע טענות בעלי הדין לענין זה; לענין זה, "טעות" – טעות לשון, טעות בחישוב, פליטת קולמוס, השמטה מקרית, הוספת דבר באקראי וכיוצא באלה.

(ב) בהסכמת בעלי הדין רשאי בית המשפט להחליט בכל עת על כל תיקון בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן.

(ג) תוקנו פסק דין או החלטה אחרת כאמור בסעיף קטן (א) יראו, לענין ערעור, את מועד החלטת התיקון כמועד מתן פסק הדין או ההחלטה האחרת.

(ד) החלטה לפי סעיף קטן (א) אינה ניתנת לערעור אלא בערעור על פסק הדין או ההחלטה האחרת.

סדרי מינהל — 82. (א) שר המשפטים יקבע את סדרי המינהל של בתי המשפט, וימנה בהסכמת נשיא בית המשפט העליון את מנהל בתי המשפט, בין שהוא שופט ובין שאינו שופט.

(ב) מנהל בתי המשפט יהיה אחראי בפני השר על ביצועם של סדרי המינהל.

מחלקה לניתוב תיקים — 82א. (א) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, יקים, בצו, בבתי המשפט מחלקות לניתוב תיקים (להלן – מנ"ת).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) שר המשפטים יקבע –

(1) את הכשירויות הנדרשות מעובדים במנ"ת;

(2) הוראות בסדרי דין שעובדי המנ"ת מוסמכים לתת;

(3) את הכללים שעל פיהם יפעל המנ"ת.

תקנות סיפה [ב/47] 83. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות –

(1) ימי הישיבות והפגרות של בתי משפט ולשכות ההוצאה לפועל והטיפול בענינים בימי פגרה;

(2) פרסום פסקי דין של בתי משפט;

(3) אגרות שיש לשלם בבתי משפט ובמשרדי ההוצאה לפועל והפטור מהן;

(4) דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים שהוזמנו להעיד בבתי משפט.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(3) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

פרק ג': רשמים

סימן א': מינוי

מינוי רשם [ב/30 ר/1] 84. (א) נשיא בית המשפט העליון רשאי, באישור שר המשפטים, למנות שופט, או אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום, לרשם של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום.

(א1) לעניין סעיפים 2 ו-3 לחוק-יסוד: השפיטה, יראו רשם כאילו היה שופט.

(ב) הודעה על המינוי תפורסם ברשומות ומשפורסמה אין עוררין על המינוי.

(ג) בפרק זה –

"רשם" – מי שנתמנה רשם לפי סעיף זה ומי שהתמנה לרשם בכיר;

"רשם בכיר" – מי שהתמנה לפי סעיף 84א.

מינוי רשם בכיר 84א. (א) (1) על אף האמור בסעיף 84(א), רשם בכיר יתמנה בידי שר המשפטים לפי בחירת הוועדה;

(2) לעניין הוראות סעיפים 5 עד 7, 9, 11 עד 14 לחוק-יסוד: השפיטה, והוראות סעיפים 5, 7א, 11, 12, 14, 15, 16א עד 24 ו-46, יראו רשם בכיר כאילו היה שופט.

(ב) מספר הרשמים הבכירים לא יעלה על 20 אחוזים ממספר התקנים של שופטים המכהנים בבתי משפט השלום; שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את המספר האמור.

סימן ב': סמכויות רשמים

סמכויות מיוחדות [ר/2] 85. על אף האמור בכל דין בדבר סדרי דין ונוהג בבתי משפט אזרחיים ופליליים, יהיו לרשם הסמכויות המיוחדות האמורות בסעיפים 85א עד 90.

סמכות לדון בתובענות אזרחיות מסוימות 85א. (א) רשם בכיר רשאי לדון ולהחליט בתובענה אזרחית שסכום התובענה או שווי הנושא במועד הגשת התובענה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערוך, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשם בכיר לא יהיה רשאי לדון באלה:

(1) תובענה לפיצויים בשל נזקי גוף או תובענה לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, לרבות תובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

(2) תובענה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006;

(3) תובענה אזרחית שבית משפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה בהתאם להוראות חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פסק דין באין הגנה [ר/3]

86. בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה, לרבות תביעה בסדר דין מקוצר שלא ניתנה בה רשות להתגונן, רשאי הרשם –

(1) לדרוש ראיה בכתב;

(2) ליתן פסק דין על פי צד אחד נגד אותו נתבע;

(3) לבטל פסק דין שנתן לפי פסקה (2).

פסק דין מוסכם [ר/4]

87. במשפטים, בין בערכאה ראשונה ובין בערעור, שבהם מסכימים בעלי הדין למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי רשם ליתן פסק דין; ורשאי רשם ליתן פסק דין כאמור אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין ולא הסכימו על סכום הוצאות המשפט, והרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

מחיקת הליך [ר/5]

88. רשם רשאי, על פי בקשה או מיזמתו, להורות, בהתאם לתקנות סדר הדין, שתובענה או ערעור יימחקו מחמת חוסר מעש.

עיקול זמני [ר/6]

89. רשם רשאי ליתן צו עיקול זמני, ולצורך זה – צו לאיסור השימוש במעוקל ולשימורו, ורשאי הוא לבטל צווים כאמור.

בקשות שונות [ר/7]

90. רשם רשאי לדון ולהחליט ולהורות ככל שיראה לנכון בבקשות בכל ענין הנוגע לניהולו של הליך, לרבות ענינים אלה, ובלבד שבעניין שההחלטה בו היא החלטה לפי פסקאות (6), (9) ו-(10), ידון ויחליט רשם בכיר בלבד:

(1) מתן ערובה לתשלום הוצאות המשפט, על-פי בקשה של תובע, נתבע, מערער או משיב, או של הבא מטעמם;

(2) מתן רשות לתבוע בחזקת עני, דחיית תשלומן של אגרות ופטור מהן;

(3) הארכת המועד להגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור;

(4) החזרת אגרות בית משפט ששולמו בטעות או מחמת שומת-יתר או מסיבה אחרת;

(5) תשלום כסף מקופת בית המשפט;

(6) מינוי אפוטרופוסים לדין;

(7) הוראות בדבר המצאת כתבי בי-דין, לרבות תחליף המצאה;

(8) שומת שכר עדים והוצאותיהם והחיוב בהם;

(9) בקשות דחופות בנוגע לשמיעת תובענה, ערעור או הליך אחר, הכל בכפוף להוראות סעיף 101;

(10) מינויו של מנהל חשבונות או רואה חשבון מומחים או של מומחה אחר, במקום שיש צורך בחוות דעת או בדין-וחשבון של מומחה קודם לבירורם של כל תובענה או הליך אחר, או לפני המשך בהם אם כבר התחיל הבירור בהם;

(11) ארכה לטעון, רשות לתקן כתב טענות, גילוי מסמכים והצגתם ומסירת שאלונים;

(12) קביעת מועד לחקירתו הפומבית של חייב לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התשי"ם-1980 (להלן – פקודת פשיטת הרגל).

סמכויות שהוענקו בתקנות [ר/10]

91. בנוסף לאמור בסעיפים 85 עד 90 רשאי רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג, שהוסמך בתקנות לעשותו; תקנות המסמיכות רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג, טעונות את אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

92. (בוטל)

93. (בוטל)

94. (בוטל)

החלטת רשם כהחלטת בית המשפט [ר/11]

95. פסק דין והחלטה אחרת של רשם – כמוהם כפסק דין או החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם, והכל בכפוף לסעיף 96.

ערעור על החלטת רשם [ר/12]

96. (א) פסק דין של רשם של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי, דינו, לענין ערעור, כדין פסק דין של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.

(א1) החלטה אחרת של רשם בכיר, דינה, לעניין ערעור, כדין החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם בכיר.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) החלטה אחרת של רשם שאינו רשם בכיר ניתנת לערעור לפני בית המשפט שבו הוא משמש רשם, ורשאי בית המשפט לדון בו בשופט אחד.

(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), החלטת רשם בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג, אם לאו, אינה ניתנת לערעור, ואולם החלטת רשם כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי ניתנת לערעור אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור במסגרת ערעור על פסק הדין.

(ג) החלטה של בית משפט שלום בערעור לפי סעיף קטן (ב), למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיף 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת בית המשפט המחוזי או אחד משופטיו.

(ד) החלטה של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) על החלטה אחרת של רשם, למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיפים 41(ג) או 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה, או מאת נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון.

(ה) פסק דין של רשם של בית המשפט העליון ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בו בשופט אחד.

סימן ג': סמכויות אחרות

קביעת פלוגתות מוסכמות [ר/13]

97. רשם רשאי לקבוע פלוגתות מוסכמות להכרעת בית המשפט, והוא יציין בפרוטוקול את שמות בעלי הדין או עורכי הדין שהתייצבו לפניו ואת הפלוגתות המוסכמות כאמור, אך בלי לפגוע בסמכותו של בית המשפט לערוך את הפלוגתות מחדש בהתאם לכתבי הטענות.

שומת אגרות בית המשפט [ר/14]

98. כל שאלה בדבר שומת אגרת בית המשפט בתובענה, בענין או בהליך, תובא לפני הרשם.

שומת הוצאות [ר/15]

99. הרשם יהיה שמאי-הוצאות של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.

חתימה על פסיקתות [ר/16]

100. רשם רשאי לחתום על פסיקתות של פסקי דין ושל החלטות אחרות של בית המשפט.

רשימת המשפטים והודעה על הדיון בהם [ר/17]

101. רשם יהיה אחראי לעריכת רשימת המשפטים שלפני בית המשפט ולפני שופטים בלשכותיהם, לפי הנחיות נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא, נשיא או סגן נשיא של בית משפט מחוזי או נשיא של בית משפט שלום, הכל לפי הענין, ורשאי הוא על פי בקשת תובע או מערער, או בהסכמת בעלי הדין או עורכי הדין שלהם, לקבוע ברשימה כל תובענה, הליך או ערעור לדיון ולהוציא לשם כך את ההודעות הדרושות.

השבעה וקבלת תצהיר [ר/19]

102. כל שבועה או תצהיר יכולים להינתן בפני רשם.

סמכות נוספת [ר/20]

103. כל מקום שנאמר בדין, כי מעשה פלוני או דבר פלוני אפשר שייעשה בידי פקיד שימנה לכך בית המשפט, רשאי הרשם לעשותו.

סימן ד': הוראות שונות

תחולת הוראות [ב/44]

104. הוראות סעיפים 68 עד 79ג ו-81 יחולו על רשם ועל הדיונים לפניו בהתאם לסמכויות הנתונות לו לפי כל דין; אך רשם שאינו שופט לא יהא מוסמך לשפיטה פלילית ולשפיטה לפי סעיף 72(א).

הרשם יבוא במקום המזכיר הראשי [ר/21]

105. (א) הרשם ישמש בכל סמכות שניתנה למזכיר הראשי של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי ושל בית משפט שלום וימלא כל תפקיד שניתן להם.

(ב) כל מקום שנאמר בדין, כי מסמך פלוני יוגש למזכיר הראשי של בית המשפט, יוגש המסמך למשרד בית המשפט.

אתיקה ומשמעת

105א. לענין אתיקה ושיפוט משמעתי של רשם עקב מילוי תפקידיו כרשם ולענין השעייתו מכהונת רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט.

פסלות

105ב. לענין טענת פסלות נגד רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט, והוראות סעיף 77א יחולו.

הודעה על גמר כהונה

105ג. הודעה על גמר כהונתו של רשם תפורסם ברשומות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקנות [ר/22 סיפה]

106. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לערעורים לפי פרק זה, ובכפוף להוראות פרק זה – גם תקנות הקובעות את הסמכויות והתפקידים של הרשמים בכל הנוגע לסדרי דין ולנוהג של בתי המשפט.

פרק ג'1: משמר בתי המשפט

הגדרות – פרק ג'1

106א. בפרק זה –

"אנשי משמר בתי המשפט" – ממונה הביטחון, הסגל הפיקודי ומאבטחי משמר בתי המשפט;

"חוק להסדרת הביטחון" – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998;

"חוק המעצרים" – סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;

"חוק סמכויות שמירה" – חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;

"חפץ אסור" – כל אחד מאלה:

(1) כלי ירייה – כהגדרתו בחוק כלי הירייה, התש"ט-1949;

(2) חומר נפץ – כהגדרתו בחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954;

(3) סכין או אולר – כהגדרתם בסעיף 184 לחוק העונשין, וכל נשק קר אחר;

(4) חומר מסוכן – כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993;

(5) סם מסוכן – כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;

(6) כל חפץ, לרבות בעל חיים, למעט כלב נחייה, אשר יש בו או בשימוש בו כדי לפגוע בשלום הציבור או בסדר בבית המשפט; בפסקה זו, "כלב נחייה" – כהגדרתו בחוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג-1993;

"ממונה הביטחון" – מי שמונה לפי סעיפים 106ג ו-106ו;

"נשק" – כהגדרתו בסעיף 2 לחוק סמכויות שמירה;

"סגל פיקודי" – הסגל הפיקודי שמונה לפי סעיפים 106ד ו-106ו;

"פקודת החיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;

"קצין מוסמך" – כהגדרתו בפסקאות (2)(א), (ב) ו-(ב1)(1) להגדרה "קצין מוסמך" שבחוק להסדרת הביטחון.

משמר בתי המשפט ותפקידיו

106ב. תפקידי משמר בתי המשפט הם:

(1) להגן על השופטים, הרשמים ועובדי בתי המשפט, ובכלל זה לבצע כל פעולה הנדרשת לשם שמירה על ביטחונם, לרבות מחוץ לכותלי בית המשפט;

(2) לשמור על הסדר הציבורי ועל ביטחון הציבור בבית המשפט, בסביבתו הקרובה ובמשרדי הנהלת בתי המשפט.

ממונה הביטחון ותפקידיו

106ג. (א) מנהל בתי המשפט, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ושר המשפטים, ימנה ממונה ביטחון ובלבד שלא ימונה לממונה ביטחון אלא מי שהקצין המוסמך אישר כי הוא עומד בתנאי הכשירות הקבועים בסעיף 4(ג) לחוק להסדרת הביטחון.

(ב) ממונה הביטחון ישמש מפקד משמר בתי המשפט ויהיה אחראי לביצוע תפקידי משמר בתי המשפט לפי חוק זה, לאבטחת מידע מסווג המצוי ברשות בתי המשפט וכן לביצוע ההוראות לפי פרק זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סגל פיקודי	106ד.	למשמר בתי המשפט ימונה סגל פיקודי ובלבד שלא ימונה לסגל הפיקודי אלא מי שהקצין המוסמך אישר לגביו כי הוא עומד בתנאי הכשירות הקבועים בסעיפים 4(ג) ו-5(ב) עד (ד) לחוק להסדרת הביטחון, בשינויים המחויבים.
מאבטח משמר בתי המשפט	106ה.	ממונה הביטחון רשאי להסמיך אדם למאבטח משמר בתי המשפט, אם עמד בתנאי הכשירות הקבועים בסעיף 8(1) עד (7) לחוק סמכויות שמירה.
אנשי משמר בתי המשפט – עובדי המדינה	106ו.	אנשי משמר בתי המשפט יהיו עובדי המדינה ועל מינוים יחולו, נוסף על הוראות סעיפים 106ג עד 106ה, הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959.
סמכויות חיפוש ותפיסה וסמכויות נלוות	106ז. (א)	לשם ביצוע תפקידי משמר בתי המשפט לפי חוק זה, יהיו לאיש משמר בתי המשפט הסמכויות האלה בבית המשפט ובסביבתו הקרובה:
	(1)	לתת הוראות לכל אדם המפריע לסדר הציבורי או המתנהג באופן אלים או בניגוד להוראות הדין החלות בבית המשפט, או לכל אדם שיש חשש סביר לגביו שינהג כאמור;
	(2)	לדרוש מאדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
	(3)	לערוך חיפוש בלא צו של שופט על גופם של באי בית המשפט, וכן בכלי רכב, במטען ובטובין אחרים בעת כניסה לבית המשפט אם הדבר דרוש לשם שמירה על ביטחון הציבור או לצורך קיום הוראות סעיף 256 לחוק העונשין; בפסקה זו, "חיפוש על גוף" – חיפוש על פני גופו של אדם, בבגדיו או בכליו, שאינו חיפוש חיצוני או חיפוש פנימי כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996;
	(4)	לערוך חיפוש על גופו של האדם או בכלי הרכב גם שלא בעת כניסה לבית המשפט ובלבד שהתעורר חשד סביר שאדם נושא עמו שלא כדין נשק, עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק או שנשק המוחזק שלא כדין נמצא בכלי רכב;
	(5)	לתפוס חפץ אסור שהתגלה אגב החיפוש לפי סעיף זה; חפץ שנתפס לפי פסקה זו יימסר בהקדם האפשרי למשטרת ישראל ויחולו עליו הוראות הפרק הרביעי של פקודת החיפוש, בשינויים המחויבים;
	(6)	לדרוש שחפץ, שאינו דרוש לנושאו אותה שעה, יופקד בבית המשפט כל עוד נושאו נמצא בבית המשפט.
	(ב)	חיפוש על גופו של אדם לפי סעיף זה, הכרוך במגע גופני ייערך על ידי בן מינו של האדם, אלא אם כן לא ניתן לעשות כן בנסיבות העניין ויש בדחיית החיפוש סיכון בלתי סביר לשלום הציבור, לרבות שלומו של אדם.
	(ג)	אין לדרוש מאדם לחשוף בפרהסיה חלקי גוף שבדרך כלל הם מוסתרים אלא כדי למנוע סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור.
	(ד)	סירב אדם להישמע להוראות איש משמר בתי המשפט לפי סעיף זה, רשאי איש משמר בתי המשפט לפעול בדרכים אלה, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך:
	(1)	למנוע מאותו אדם כניסה לבית המשפט, למנוע הכנסה של מטען או של טובין אחרים לבית המשפט או למנוע כניסה של כלי רכב לבית המשפט;
	(2)	להוציא מבית המשפט את האדם, את המטען, את הטובין האחרים או את כלי הרכב;
	(3)	לעכב את אותו אדם עד לבואו של שוטר, אם יש חשש שאותו אדם יימלט או שזהותו אינה ידועה; על עיכוב לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים.
סמכות עיכוב ומעצר	106ח. (א)	היה לאיש משמר בתי המשפט חשד סביר שאדם נושא בבית המשפט או בסביבתו הקרובה נשק שלא כדין, עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק או שהוא עומד לבצע עבירה העלולה לסכן את ביטחונו של אדם, את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה, יהיו לו סמכויות עיכוב כנגד אותו אדם; על

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עיכוב לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 67(א) ו-72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים.

(ב) היה לאיש משמר בתי המשפט יסוד סביר לחשד שאדם עבר עבירה בת מעצר כהגדרתה בסעיף 23(א)(7) לחוק המעצרים בבית המשפט או בסביבתו הקרובה והתקיימו הנסיבות המנויות בסעיפים 23(א)(1) או 23(א)(3) וכן בנסיבות לפי סעיף 23(ב) לחוק המעצרים, מוסמך הוא לעצור את אותו אדם ולמסור אותו לידי שוטר בהקדם האפשרי, אך לא יאוחר משש שעות לאחר שנעצר; על מעצר כאמור יחולו הוראות סעיפים 23(ג) ו-24 לחוק המעצרים וכן סעיף 19 לפקודת החיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) הורה בית המשפט על מעצרו של אדם לפי הוראות סעיפים 13, 17 ו-21 לחוק המעצרים או הורה בית המשפט על מאסרו המיידי של אדם עם מתן גזר הדין, מוסמך איש משמר בתי המשפט לבצע את המעצר ולמסור אותו לידי שוטר או סוהר, לפי העניין, בהקדם האפשרי ולא יאוחר משש שעות לאחר שנעצר.

(ד) לסגל הפיקודי, ובהעדרו – לאיש משמר בתי המשפט הממונה על הפעלת יחידת המשמר בבית המשפט בעת הפעלת הסמכות לפי סעיף זה, יהיו נתונות הסמכויות הנתונות לקצין הממונה לפי סעיף 27(א) ו-(ב) לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים.

החלת סמכויות לגבי הנהלת בתי המשפט

106ט. הסמכויות הנתונות לאיש משמר בתי המשפט לפי סעיפים 106ז ו-106ח יהיו נתונות לו, בשינויים המחויבים, גם לגבי הנהלת בתי המשפט.

פעולות אבטחה מחוץ לבית המשפט

106י. (א) לשם הגנה על שופטים, רשמים ועובדי בית המשפט, כאמור בסעיף 106ב(1), יהיו לאיש משמר בתי המשפט הסמכויות לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, גם כשהוא מבצע פעולות אבטחה שלהם מחוץ לבית המשפט, לרבות בעת ליווי כלי רכב.

(ב) הפעלת הסמכויות מחוץ לבית המשפט לפי סעיף זה תיעשה, ככל האפשר, בסביבתו הקרובה של האדם המאובטח ותוך התחשבות מרבית בצורך להגן על פרטיות הסובבים אותו.

זיהוי איש משמר בתי המשפט

106יא. (א) איש משמר בתי המשפט לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי משמר בתי המשפט בצבע ובצורה שהורה ממונה הביטחון לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי ממונה הביטחון, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

(ב) חובת ההזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי איש משמר בתי המשפט;

(2) פגיעה בביטחון איש משמר בתי המשפט או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים איש משמר בתי המשפט את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים איש משמר בתי המשפט את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

סמכות קצין מוסמך לתת הנחיות מקצועיות

106יב. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכות הקצין המוסמך לתת הנחיות מקצועיות למשמר בתי המשפט בכל הנוגע לפעולות אבטחה פיזית כהגדרתן בחוק להסדרת הביטחון, ולעניין זה יחולו סעיפים 10 עד 11 לחוק האמור, בשינויים המחויבים.

פרק ד': הוראות שונות

העברת סמכויות [ב/45]

107. (א) כל סמכות מינהלית וכל סמכות להתקין תקנות סדרי דין שהוענקו לזקן השופטים, נתונות לשר המשפטים.

(ב) כל סמכות שיפוטית שהוענקה לזקן השופטים נתונה לנשיא בית המשפט העליון ולמשנה לנשיא בית המשפט העליון.

תקנות סדרי דין [ב/46, ב/8(ד), ב/9(ד)]

108. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות סדרי דין את סדרי הדין והנוהג לפני בתי משפט, רשמים ולשכות הוצאה לפועל, במידה שלא נקבעו בחוק, ובהם –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) כל הנוגע לערעורים, לדיון נוסף ולמשפט חוזר לפי פרק ב׳, לרבות סדרי הבקשות לדיון נוסף ולמשפט חוזר ומועדי הגשתן;

(2) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או בנוהג, אף אם נקבעו בחיקוק;

(3) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת תעריף לשכר טרחה של עורכי דין שבית משפט או רשם רשאי להקציב להם בעד פעולותיהם לפניו;

(4) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית משפט או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדיון, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן – התשלומים), לרבות –

(1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;

(2) דרכי גביית התשלומים;

(3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;

(4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;

(5) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (4), שתשולם על-ידי בעל דין בהליך אזרחי בדרך שתיקבע בתקנות.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(4) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

מינוי מומחה מטעם בית המשפט

108א. (א) בתקנות לפי סעיף 108 רשאי שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר מינוי מומחה מטעם בית המשפט לבקשת התובע, לשם מתן חוות דעת בכתב בעניין מצבו הרפואי של תובע בתביעה אזרחית בשל עבירת מין שהנתבע ביצע כלפיו והורשע בה.

(ב) מינה בית המשפט מומחה מטעמו בהתאם לתקנות לפי סעיף קטן (א), לא יהיה רשאי בעל דין להביא עדות נוספת של מומחה לעניין הנדון, אלא ברשות בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) בסעיף זה – "עבירת מין" – עבירה המנויה בסימן ה׳ בפרק י׳ לחוק העונשין, התשל"ז-1977, למעט עבירה לפי סעיף 352 לחוק האמור; "תביעה אזרחית" – תביעה אזרחית הנגררת להרשעה בפלילים כאמור בסעיף 77, או משפט אזרחי שהוגש בו כראיה פסק דין חלוט במשפט פלילי לפי סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

ביצוע ותקנות [ש/28 רישה ב/47 רישה ר/22 רישה ת/10]

109. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

שמירת חוקים [ב/49]

110. חוק זה אינו גורע מכל חוק אחר –

(1) הדן בבתי משפט אחרים או בבתי דין אחרים;

(2) המוציא ענינים מסויימים מסמכותם של בתי המשפט שחוק זה דן בהם, או מוסר לסמכותם ענינים נוספים;

(3) הקובע לבית משפט הרכב מסויים או סדרי דין מסויימים לדיון בענינים מסויימים;

(4) השולל זכות ערעור או מתנה לה תנאים.

הוראות מעבר [ש/27(א), ב/50(ג)]

111. (א) מי שכיהן כשופט ערב תחילתו של חוק השופטים, התשי"ג-1953, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.

(ב) רשם שכיהן ערב תחילתו של חוק בתי המשפט, התשי"ז-1957, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.

תוספת ראשונה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(סעיף 37)

חלק א'

1. עבירות לפי הסעיפים הבאים של חוק העונשין, התשל"ז-1977:

100; 102; 106; 108; 111 למעט בנסיבות שבהן העונש הוא מאסר עולם; 112; 114; 115; 144; 144ו; 157; 165; 169; 203; 214(ב2); 245 ו-246 בנסיבות המתוארות בסעיף 249א; 259(1); 290; 301ב(ג); 301ג; 302; 327; 329; 330 עד 332א; 333 בנסיבות המתוארות בסעיף 335; 336; 348(ב); 369 עד 375; 376ב; 377א(א)(5); 390; 402 עד 404; 406 ו-407 בנסיבות המתוארות בסעיף 408; 413יא; 448; 450; 454; 456.

2. עבירה לפי סעיף 117(א) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

3. עבירה לפי סעיף 89 לחוק הדואר, התשמ"ו-1986.

4. עבירות לפי סעיף 209 לפקודת המכס.

5. עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

6. עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003.

7. עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

8. (נמחק)

9. עבירה לפי סעיף 4 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, למעט בנסיבות שבהן העונש הוא מאסר עולם, ועבירה לפי סעיף 8 לחוק האמור.

10. (נמחק)

11. (נמחק)

12. עבירה לפי סעיף 113 לחוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973.

13. עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה.

14. עבירות לפי סעיפים 21, 30 ו-31 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 ועבירות לפי סעיפים 329 ו-448 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שהן מעשה טרור, שחלות עליהן הוראות סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.

15. עבירה לפי סעיף 52(ב)(3) לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.

חלק ב'

ערעורים לפי סעיפים 52(ב), 55 ו-60 לפקודת התעבורה.

תוספת שניה

(סעיף 51)

חלק א'

1. עבירות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, הקבועות בסימן ה' לפרק ט' ובסעיפים 392, 393, 415, 423 ו-424.

2. עבירה לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

חלק ב'

עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

תוספת שלישית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(סעיף 55)

1. חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.
2. חוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג-1963.
3. חוק יום הזכרון לשואה ולגבורה, התשי"ט-1959.
4. חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.

4א. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.

5. פקודת בריאות העם, 1940.
6. חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015.
7. הפרק השלישי לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.
8. פקודת העיריות (אספקת מים), 1936.
9. חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964.
10. חוק לימוד חובה, התש"ט-1949.
11. חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, התשכ"ג-1963.
12. חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962.
13. (נמחק)
14. פקודת הכלבת.
15. סעיפים 195, 196 ו-490 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וסעיפים 265 ו-266 לחוק האמור – לגבי חותם שהוטבע מכוח חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.
16. חוק הגבלת העישון במקומות ציבוריים, התשמ"ג-1983.
17. פקודת המכרות.
18. חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984.
19. תקנות-שעת-חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד-1974.
20. תקנות שימור חיפה (אגף הכרמל), 1943.
21. תקנות התעבורה (סדרי תנועה ושמירת הבטחון בכרמלית בחיפה), התשכ"א-1961.
22. תקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964.
23. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בשר טחון), התשל"ו-1975.

23א. חוק חג המצות (איסורי חמץ), התשמ"ו-1986.

24. חוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז-1987.
25. חוק בנינים ציבוריים (מיתקני שתיה למים צוננים), התשמ"ז-1986.
26. חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993.
27. חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969.
28. חוק המים, התשי"ט-1959.
29. חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002.
30. חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997.
31. תקנות מחלות בעלי חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1960.
32. חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.
33. חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, לעניין עבירות לפי סעיפים 15 ו-16ב.
34. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.
35. חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, לעניין עבירות לפי סעיף 18(א)(3) ולפי סעיף 19 לעניין העבירות האמורות בפרט זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

36. חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, לעניין עבירות לפי סעיף 15(א)(1), (3) ו-(4), לפי סעיף 15(א)(5) לחוק האמור – לעניין רישום לפי סעיף 9(ב), ולפי סעיף 16 לעניין העבירות האמורות בפרט זה.

37. פקודת היערות.

38. חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956.

39. חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004.

40. חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006.

41. חוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011, לעניין עבירות לפי סעיף 31(א)(1) או (2), (ב)(2) ו-(ג)(2) וכן עבירות לפי סעיף 32 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.

42. סעיף 27א1 לפקודת התעבורה.

43. חוק לייעול הפיקוח והאכיפה העירוניים ברשויות המקומיות (תעבורה), התשע"ו-2016.

44. (פקע)

45. (פקע)

46. חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020.

תוספת רביעית

(סעיף 70)

<u>בקשה לאיסור פרסום</u>

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 108 ו-109 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – החוק), אני מתקינה תקנות אלה:

חלק א': עקרונות יסוד

מטרות התקנות

1. מטרות תקנות סדר הדין האזרחי הן לקבוע סדר דין לניהול ההליכים האזרחיים בבית המשפט, ליצור ודאות דיונית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך.

הליך שיפוטי ראוי והוגן

2. הליך שיפוטי ראוי והוגן מתקיים במערכת שיפוטית עצמאית ובלתי תלויה שהוקמה לפי דין, נגישה לציבור, מקיימת דיון לפי כללי הצדק הטבעי, מכריעה בתוך זמן סביר על יסוד הטענות ההדדיות המובאות לפניה, מנהלת את ההליך ופוסקת בו באופן שוויוני, מידתי ויעיל ומנמקת את החלטותיה.

ניהול המשפט וחובת בעלי הדין

3. (א) בית המשפט אחראי על ניהול ההליך השיפוטי לשם הגשמת המטרות שביסוד תקנות אלה; לשם כך עליו ליזום, אם נדרש, ולהחליט כל החלטה לפי תקנות אלה במטרה לקדם את התנהלותו של הליך ראוי והוגן.

(ב) חובת בעלי הדין ובאי כוחם היא לסייע לבית המשפט בקיום המוטל עליו לפי תקנות אלה, וכן לנהוג בתום לב ובהגינות דיונית תוך שהם מסייעים במימוש התכלית הדיונית, ובכלל זה העמדת הפלוגתות האמיתיות שבמחלוקת בין בעלי הדין, מיקודן, בירורן והכרעה בהן.

שימוש לרעה בהליך השיפוטי

4. לא יעשה בעל דין או בא כוחו שימוש לרעה בהליכי משפט ובכלל זאת פעולה בהליך שמטרתה או תוצאתה לשבשו, להשהותו או להטריד בעל דין, לרבות פעולה בלתי מידתית לאופי הדיון, לעלותו או למורכבותו.

איזון אינטרסים

5. בית המשפט יאזן, לפי הצורך, בין האינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי; לעניין זה, "אינטרס ציבורי" – נגישות הציבור למערכת בתי המשפט לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, חיסכון במשאבי זמן ועלויות, מניעת הכרעות סותרות ומניעת שימוש לרעה בהליך השיפוטי.

אופן יישום עקרונות היסוד בתקנות אלה

5א. עקרונות היסוד שבחלק זה ישמשו את בית המשפט בהפעילו את שיקול דעתו לפי תקנות אלה או לפי כל חיקוק אחר המפנה אליהן.

חלק ב': סדרי דין כלליים

פרק א': הגדרות

הגדרות

6. בתקנות אלה –

"בוררות" – כמשמעותה לפי חוק הבוררות;

"גישור" – כהגדרתו בסעיף 79ג לחוק;

"דין זר" – דין שאינו חל בישראל;

"הוצאות" – שכר טרחת עורך דין והוצאות המשפט;

"החלטה" – פסק דין, פסק דין חלקי וכל החלטה אחרת;

"חוק אכיפת פסקי חוץ" – חוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958;

"חוק הבוררות" – חוק הבוררות, התשכ"ח-1968;

"חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

"חוק ההוצאה לפועל" – חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967;

"חוק זכויות החולה" – חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;

"חוק חסינות מדינות זרות" – חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008;

"חוק מרשם האוכלוסין" – חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים" – חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

"טענה מקדמית" – טענה שיש בה כדי לסלק את התביעה כולה או מקצתה על הסף;

"כתב טענות" – מסמך שמגיש בעל דין המשמש לטיעון בהליך לפי תקנות אלה;

"כתב טענות אחרון" – כתב תשובה או המועד שחלף להגשתו, לפי המוקדם, ובדיון מהיר – כתב הגנה;

"מומחה" – מי שמוכר כמומחה לפי כל דין ובאין דין כאמור, בעל ניסיון וידע בעניין שבמדע, במחקר, באמנות או במקצוע, למעט בעניין שבמשפט שאינו דין זר;

"מזכיר משפטי" – עורך דין שהסמיך נשיא בית המשפט בהסכמת מנהל בתי המשפט בכפוף להוראות כל דין;

"מחזיק" – אדם, זולת המשיב בבקשה לסעד זמני, שברשותו מצויים נכסים שלגביהם התבקש או ניתן סעד זמני;

"מנגנון חלופי ליישוב סכסוך" – דרך לפתרון הסכסוך בהסכמה מחוץ לכותלי בית המשפט שהיא, בין השאר, גישור, בוררות וכיוצא באלה;

"מסמך" – כל כתב לפי תקנות אלה, ובכלל זה החלטה והזמנת עד;

"מסמך מהותי" – (בוטלה);

"מספר זהות" –

(1) לגבי יחיד – אם הוא תושב ישראל, מספר זהותו במרשם האוכלוסין כמשמעותו בסעיף 2 לחוק מרשם האוכלוסין; אם אינו תושב ישראל, שם המדינה שבה הוצא הדרכון ומספרו; באין אלה – פרטי זיהוי מספיקים אחרים, אם יש כאלה;

(2) לגבי תאגיד – מספר הרישום שלו לפי הדין החל עליו; ואם הוא תאגיד זר, גם שם המדינה שבה הוא רשום;

"מען" – כתובת של אדם לפי סעיפים 2(א)(11) ו-(11א) לחוק מרשם האוכלוסין, ובהעדר שם לרחוב או מספר לבית – סימן זיהוי אחר ובלבד שלא יצוין מספר תא דואר בלבד, ואם מדובר בתאגיד, הכתובת הרשומה לפי הדין החל עליו ובלבד שלא יצוין מספר תא דואר בלבד;

"נכס" – מקרקעין, מיטלטלין וזכויות, בין אם הגיע מועד מימושן ובין אם לאו;

"עילת תביעה" – מסכת העובדות הנדרשות כדי לזכות את התובע בקבלת הסעד שהוא מבקש;

"ערובה" – הפקדת סכום כסף בקופת בית המשפט או מתן ערבות צד שלישי לרבות ערבות של מוסד פיננסי;

"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח משולב], התשל"א-1971;

"פרטי התקשרות" – מספר טלפון, מספר פקסימילה אם יש וכתובת דואר אלקטרוני שאליה ניתן להמציא מסמך לפי תקנות אלה;

"תביעה לפינוי מושכר" – תביעה לפינוי מושכר שאין חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, חל עליו;

"תביעה שעניינה רשלנות רפואית" – תובענה לפיצויים בשל נזק גוף שנגרם בעקבות טיפול רפואי של מטפל או מוסד רפואי כהגדרתם בחוק זכויות החולה;

"תביעת רכב" – תובענה לפיצויים בשל נזק שנגרם לרכוש עקב שימוש ברכב מנועי;

"תובענה" – הליך המתנהל בהתאם לתקנות אלה הנפתח בהגשת כתב תביעה;

"תובענה לפיצויים בשל נזק גוף" – לרבות תביעה חוזית לקבלת תגמולי ביטוח לפי פוליסת ביטוח בשל נזק גוף; ואולם תובענה שעילתה בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים אינה תובענה לפיצויים בשל נזקי גוף;

"תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות, לרבות הצהרה שניתנה מחוץ לישראל בכתב, בדבר אמיתות הדברים שנכתבו בה, באחת מן הדרכים האלה:

(1) בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) לפי דין המקום שבו ניתנה ואושרה בידי נציג כאמור בפסקה (1);

(3) לפי הסדר שנקבע מכוח הסכם בין מדינת ישראל לבין מדינה זרה;

(4) בפני נוטריון המוסמך לפי דין המדינה הזרה שבה ניתנה ההצהרה לאמת את החתימה על ההצהרה, ובלבד שצורף להצהרה אישור נוטריוני של תעודה מזהה של החותם וכן תעודה מאותה מדינה לפי האמנה כהגדרתה בתקנות לביצוע אמנת האג (ביטול אימות מסמכי חוץ ציבוריים), התשל"ז-1977, שמאמתת את חתימת הנוטריון על גבי ההצהרה ומאשרת כי הוא אכן נוטריון לפי דיני אותה מדינה;

"תעודה ציבורית" – כהגדרתה בסעיף 29 לפקודת הראיות;

"תעודת עובד ציבור" – כמשמעותה בסעיף 23 לפקודת הראיות;

"תקנות האגרות" – תקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

"תקנות המומחים" – תקנות בתי המשפט (רשימת מומחים מטעם בית המשפט), התשפ"ג-2022.

פרק ב': סמכות מקומית

מקום שיפוט

7. (א) תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים ואם היתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים; אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם.

(ב) כתב תביעה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט יוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או התובע; הגיש עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 תביעה כאמור, תוגש התביעה במקום עסקו או במקום מגוריו של הנתבע בלבד.

(ג) בית המשפט המוסמך לדון בתביעה הכוללת כמה נתבעים הוא בית משפט המוסמך לדון נגד אחד מהם לפי תקנות משנה (א) או (ב).

מקום שיפוט במקרים אחרים

8. תביעה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, תוגש לבית המשפט בירושלים שבסמכותו העניינית לדון בה, ואולם רשאי בית המשפט בירושלים להורות אחרת אם סבר שבנסיבות העניין יהיה הדיון בבית משפט אחר מתאים יותר לבעלי הדין.

פרק ג': כתבי טענות

סימן א' כתבי טענות – כללי

כתב תביעה וכתב הגנה – כללי

9. (א) הליך בבית משפט ייפתח בהגשת כתב תביעה, שבמענה לו יוגש כתב הגנה.

(ב) כתב הגנה יוגש בתוך שישים ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע, ובתביעה שעניינה רשלנות רפואית, יוגש כתב ההגנה בתוך 120 ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע; בית המשפט רשאי להאריך את המועדים כאמור אם השתכנע כי קיימים טעמים המצדיקים זאת.

(ג) כתב תביעה וכתב הגנה יכללו שלושה חלקים לפי הסדר המפורט להלן:

(1) כותרת;

(2) תמצית הטענות;

(3) פירוט הטענות.

(ד) חלקו השני של כתב הטענות לא יעלה על שני עמודים וחלקו השלישי לא יעלה על תשעה עמודים אם הוגש לבית משפט שלום, ובהתאמה על שלושה ושנים עשר עמודים אם הוגש לבית משפט מחוזי; ואולם בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים ובתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים שהוגשו לבית המשפט המחוזי, חלקו השני של כתב הטענות לא יעלה על חמישה עמודים וחלקו השלישי לא יעלה על עשרים וחמישה עמודים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) (נמחקה)

כתב תביעה – כותרת

10. כתב תביעה יכלול בחלקו הראשון את הפרטים האלה בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:

(1) הערכאה השיפוטית שאליה מוגש כתב התביעה;

(2) שם התובע ומספר זהותו;

(3) שם עורך דינו של התובע אם הוא מיוצג, לרבות מספר רישיונו;

(4) מען ופרטי התקשרות של התובע, למעט בתביעה שעילתה עבירות מין או אלימות כהגדרתן בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, וכן הטרדה מינית לפי חוק הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 או הטרדה מאיימת לפי החוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;

(4א) מען ופרטי התקשרות של עורך דינו של התובע;

(5) שם הנתבע, ומספר זהותו אם ניתן לבררו;

(6) מען ופרטי התקשרות של הנתבע – אם ניתן לבררם;

(7) אם מי מבעלי הדין הוא פסול דין או קטין, כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – ציון עובדה זו, או אם מי מבעלי הדין הוא תאגיד – ציון עובדה זו ודרך התאגדותו;

(8) סוג התביעה ונושאה, לפי רשימה שמנהל בתי המשפט יורה;

(9) רשימת כל הסעדים המבוקשים ושווי נושא התובענה; ואולם הוראה זו לא תחול על תובענה לפיצויים בשל נזק גוף, למעט תביעה חוזית לקבלת תגמולי ביטוח לפי פוליסת ביטוח בשל נזק גוף, ולא תחול על תובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים;

(10) סכום אגרת בית המשפט שיש לשלם תוך הפניה לפרט בתוספת לתקנות האגרות שלפיו יש לגבות אגרה; אם התובע פטור מאגרה, יפנה לתקנה הפוטרת אותו מתשלומה לפי תקנות האגרות;

(11) דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין, בקשר למסכת עובדתית דומה שהתובע הוא צד לו או היה צד לו;

(12) אם עילתה של התביעה בעבירות מין, אלימות, הטרדה מינית או הטרדה מאיימת כמשמעותן בפסקה (4) – ציון עובדה זו;

(13) הזמנת הנתבע לדין ערוכה לפי נוסח טופס 2 שבתוספת הראשונה או הזמנת הנתבע לדין באמצעות המצאה ישירות לעורך הדין המייצג, לפי העניין;

(14) (בוטלה)

תמצית הטענות בכתב התביעה

11. בחלקו השני של כתב התביעה יפרט בעל הדין את העניינים האלה בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:

(1) תיאור תמציתי של בעלי הדין;

(2) הסעד המבוקש באופן תמציתי;

(3) תמצית העובדות הנחוצות לביסוסה של עילת התביעה ומתי נולדה;

(4) העובדות המקנות סמכות לבית המשפט.

כתב הגנה – כותרת

12. כתב הגנה יכלול בחלקו הראשון את הפרטים האלה בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:

(1) הערכאה השיפוטית שאליה הוגש כתב התביעה וכן מספר התיק בבית המשפט;

(2) שם התובע ועורך דינו ופרטיהם כפי שהם מופיעים בכתב התביעה ושמו של הנתבע ומספר זהותו;

(3) שם עורך דינו של הנתבע אם הוא מיוצג, לרבות מספר רישיונו;

(4) מען ופרטי התקשרות של הנתבע ושל עורך דינו;

(5) אם הנתבע הוא פסול דין או קטין, כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – ציון עובדה זו, או תאגיד – ציון עובדה זו ודרך התאגדותו;

(6) (נמחקה)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(7) המועד האחרון להגשת כתב ההגנה לפי תקנה 30.

תמצית הטענות בכתב ההגנה

13. בחלקו השני של כתב ההגנה יפרט בעל הדין את העניינים האלה בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:

(1) טענות מקדמיות;

(2) תמצית טענות ההגנה שיפורטו לפי סדר עילות התביעה;

(3) טיעונים לעניין הסעד המבוקש.

חלקו השלישי של כתב הטענות

14. (א) חלקו השלישי של כתב הטענות יכלול את פירוט העובדות המשמשות יסוד לכתב הטענות וכל מידע נוסף, שתכליתו לסייע בהבהרת המחלוקת ובמיקוד הפלוגתות שבין בעלי הדין.

(ב) הנתבע ייחשב מודה בכל העובדות הכלולות בכתב התביעה, זולת אלה שהכחיש באופן מפורש ומפורט בחלקו השלישי של כתב ההגנה, ואולם לעניין שיעור דמי נזק יראו אותו כשנוי במחלוקת זולת אם הנתבע הודה בו במפורש.

נספחים לכתבי הטענות

15. (א) לכתב טענות יצורפו מסמכים אלה בלבד והם יהיו נספחי כתב הטענות:

(1) העתק של מסמך מהותי וכל כתב אחר המשמש ביסוד הנטען בכתב הטענות; אם המסמך אינו ברשותו, יצוין בידי מי או היכן הוא מצוי, למיטב ידיעת בעל הדין;

(2) חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונת בעל הדין להסתמך עליה במהלך המשפט או בקשה למינוי מומחה מטעמו של בית המשפט לפי סעיף 108א לחוק;

(3) בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף יצרף התובע לכתב התביעה כתב ויתור על סודיות רפואית, ערוך לפי נוסח טופס 1, 1א או 1ב לפי העניין שבתוספת הראשונה;

(4) בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף יצרף התובע או עורך דינו הצהרה שלפיה יצרף לכתב התביעה שיימסר לנתבע את המסמכים המנויים בתקנות משנה 15(א)(3) ו-17.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בעל דין לצרף לכתב טענות חוות דעת של מומחה שאינו בעניין של רפואה.

16. (בוטלה)

שאלון בתובענה שעניינה נזק גוף

17. בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ימציא התובע לנתבע, יחד עם כתב התביעה, תצהיר שיכלול מענה לשאלות המפורטות בטופס 3 שבתוספת הראשונה, אם הן נוגעות לעניין, בלי להגיש העתק לתיק בית המשפט, אלא אם כן בית המשפט הורה אחרת; הנתבע רשאי להגיש לבית המשפט את התצהיר או חלק ממנו במהלך שמיעת הראיות.

כתב תשובה

18. (א) תובע רשאי להגיש כתב תשובה לכתב ההגנה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצא לו כתב ההגנה; כתב תשובה לא יכלול נימוק תביעה חדש או כל טענה שאינה מתיישבת עם טענותיו הקודמות של בעל דין; לא הגיש התובע כתב תשובה יראו אותו כמכחיש את כל הטענות שנטענו בכתב ההגנה, ובלבד שהתובע לא הודה בהן במפורש.

(ב) היקפו של כתב התשובה לא יעלה על שלושה עמודים, לא כולל הכותרת.

תביעה אזרחית נגררת

19. תביעה אזרחית כאמור בסעיף 77 לחוק תוכתר במילים "תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים" ותוגש בתוך תשעים ימים לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט.

בקשת רשות להתגונן בחוק ההוצאה לפועל

20. (א) הועברה לבית המשפט התנגדות לבקשה לביצוע שטר או לבקשה לביצוע תביעה שהוגשה לפי חוק ההוצאה לפועל (להלן בתקנה זו – התנגדות), לא יתגונן הנתבע זולת אם קיבל בית המשפט את ההתנגדות לפי תקנה זו (להלן בתקנה זו – רשות להתגונן).

(ב) בית המשפט יחליט בהתנגדות על יסוד האמור בה וחקירת המצהיר, ואולם רשאי הוא לעשות כן על יסוד האמור בה בלבד.

(ג) במועד בירור ההתנגדות רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לקיים את הדיון במחלוקת לגופה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) בית המשפט רשאי להתנות רשות להתגונן בתנאים, לרבות בדבר מתן ערובה.

(ה) ניתנה רשות להתגונן, יראו את המסמך שהגיש המשיב ככתב תביעה ואת התצהיר שהוגש בתמיכה לבקשת הרשות להתגונן ככתב הגנה.

(ו) ניתנה רשות להתגונן, רשאי בית המשפט לתת כל הוראה בדבר סדרי הדיון בתובענה לרבות הוראה בדבר כתבי טענות, פלוגתות והליכים נוספים שייראו סבירים או נחוצים וכן הוא רשאי להורות על קיום קדם-משפט.

סימן ב': כתב תביעה שכנגד

תביעה שכנגד, הגנה שכנגד וכתב תשובה שכנגד

21. (א) נתבע רשאי להגיש תביעה שכנגד עם הגשת כתב ההגנה; תובע שכנגד שהגיש תביעה שכנגד נגד מי שאינו בעל דין בתביעה המקורית, ימציא לו את כל כתבי הטענות שהוגשו עד אותו שלב.

(ב) דין תביעה שכנגד כדין כתב תביעה לכל דבר ועניין והיא אינה תלויה בהמשך קיומה של התביעה העיקרית; התקנות בדבר הגשת כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה כאמור בסימן א' בפרק ג' יחולו, בשינויים המחויבים, על כתב תביעה שכנגד ועל כתב הגנה שכנגד ועל כתב תשובה שכנגד.

(ג) בית המשפט יורה על עיתוי שמיעת התביעה שכנגד וסדר ניהולה.

סימן ג': הודעה לצד שלישי

הודעה לצד שלישי

22. נתבע רשאי לתת הודעה לצד שלישי לכל אדם, במקרים שבהם הוא זכאי ממנו להשתתפות, לשיפוי או לביצוע פעולה בנוגע לסעד הנתבע ממנו או אם מתקיים קשר עובדתי או משפטי משותף בסוגיה שבינו ובין הצד השלישי, הכרוכה בנושא התובענה.

תוכן ההודעה ודינה

23. (א) התקנות בדבר הגשת כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה כאמור בסימן א' בפרק ג' יחולו, בשינויים המחויבים, על הודעה לצד שלישי, על כתב הגנה של צד שלישי להודעה כלפיו, ועל כתב תשובה לכתב הגנה כאמור.

(ב) להודעה לצד שלישי יצורפו העתקים מכתבי הטענות שהוגשו בתובענה, אם לא הומצאו קודם לכן; הודעה לצד שלישי תוגש בתוך הזמן שנקבע להגשת כתב הגנה לפי תקנה 9(ב).

(ג) דין צד שלישי שהומצאה לו הודעה, כדין נתבע לכל דבר ועניין, ואולם הוא אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד.

(ד) רצה צד שלישי לחלוק על ההודעה כלפיו או על כתב התביעה שהוגש נגד בעל הדין שנתן את ההודעה, יגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מהיום שההודעה הומצאה לו.

(ה) בית המשפט יורה על עיתוי שמיעת ההודעה לצד שלישי וסדר ניהולה.

סימן ד': כתבי טענות ומסמכים – הוראות שונות

איחוד עילות תביעה

24. תובע יאחד בכתב תביעה אחד את כל עילות התביעה כלפי נתבע בשל אותה מסכת עובדתית, ורשאי הוא לאחד בכתב תביעה אחד גם עילות תביעה אחרות כלפי אותו נתבע, והכול בכפוף לסמכותו העניינית של בית המשפט.

תביעת מלוא הסעד וכל הסעדים בשל עילה אחת

25. (א) תובע יכלול בכתב תביעה את מלוא הסעד שלטענתו הוא זכאי לו בשל עילת התביעה ולא יוכל להגיש תביעה בשל החלק שלא תבע.

(ב) תובע יכלול בכתב התביעה את כל הסעדים המבוקשים בשל עילת תביעה אחת, אלא אם כן הרשה לו בית המשפט או הדין מתיר שלא לתבעו במסגרת אותה תביעה; רשות מבית המשפט לא תינתן אלא במסגרת בקשה לפיצול סעדים.

(ג) בית המשפט יכריע בבקשה לפיצול סעדים עד תום קדם-המשפט.

בעלי דין בתובענה

26. (א) מותר לצרף בכתב תביעה אחד, כתובע או כנתבע, כל אדם הדרוש לצורך הכרעה ביעילות ובשלמות בתובענה, ובלבד שהתובענה מעוררת שאלה עובדתית או משפטית משותפת לכל בעלי הדין.

(ב) תובע שיש לו ספק באשר לזהות אדם שממנו הוא זכאי לסעד, רשאי לצרף כמה נתבעים, כדי ששאלת החבות והיקפה בנוגע לכל אחד מהם תתברר במהלך הדיון.

הסתמכות על עובדות שונות

27. בעל דין אינו רשאי להעלות בכתבי הטענות טענה שבעובדה סותרת או חלופית, זולת אם אימת בתצהיר כי העובדות כהווייתן אינן ידועות לו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

העלאת טענות מקדמיות בכתב הגנה	28.	טענה מקדמית שלא פורטה בכתב ההגנה לא תועלה בשלב מאוחר יותר, אלא אם כן בית המשפט נתן רשות לכך.
טענות חוסר סמכות, תניית שיפוט זר או פורום בלתי נאות	29.	בעל דין יעלה טענת חוסר סמכות, תניית שיפוט זר או פורום בלתי נאות בהזדמנות הראשונה לאחר הגשת כתב התביעה; לא העלה בעל דין טענות אלה במועד כאמור, רשאי בית המשפט לפסוק הוצאות לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה.
ציון מועד ההגשה האחרון	30.	הגיש בעל דין כתב טענות לבית המשפט, יפרט בשולי כותרת המסמך את המועד האחרון שעליו להגיש את כתב הטענות לפי תקנות אלה או לפי החלטת בית המשפט, ואם הוא משיב או מגיב למסמך אחר – גם מהו המועד שאותו מסמך הומצא לו.
צורת כתב טענות	31.	מנהל בתי המשפט יורה על הוראות טכניות בדבר צורת כל מסמך, מצורפיו ומבנהו.
ניסוח כתב טענות	32.	כתב טענות ינוסח באופן שאינו מבזה, מביש או משתלח.
אי-קבלת מסמך	33.	(א) מזכיר משפטי לא יקבל מסמך שאינו ממלא אחר דרישה הקבועה בתקנות אלה או אחר הוראת בית המשפט, ויפרט בכתב את הטעמים לכך תוך הפניה לתקנה או להחלטה שלא מולאה; סמכות המזכיר המשפטי לא תחול על בקשה לסעד זמני או לביטולו, בקשה לעיכוב הליכים או לעיכוב ביצוע החלטה, בקשה לגביית עדות מוקדמת והתשובות לבקשות אלה, הליך לפי החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, ובקשה לצו למניעת הטרדה מאיימת לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001. (ב) אם טרם חלף המועד להגשת מסמך, ניתן לתקן את הפגם בתוך פרק הזמן שנותר להגשה; הוגש כתב הגנה, כתב תשובה, תביעה שכנגד, הודעת צד שלישי, בקשת רשות ערעור וערעור ולא קובל על ידי המזכיר המשפטי, יהיה ניתן לתקן את הפגם בתוך שבעה ימים מהמועד שלא קובל או עד היום האחרון להגשתו, לפי המאוחר. (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א) ו-(ב), אם בעל דין בלתי מיוצג, יפרט המזכיר המשפטי גם את הפעולות שבהן נדרש בעל הדין לנקוט כדי לרפא את הפגם. (ד) הרואה את עצמו נפגע מהנחיה, הודעה או כל פעולה אחרת של מזכיר משפטי לרבות אי-קבלתו של מסמך רשאי בתוך ארבעה עשר ימים ממועד קבלת ההודעה לדרוש כי העניין יועבר לעיונו ולהכרעתו של השופט הדן בתיק; טרם נקבע שופט שידון בתיק, יועבר העניין לעיונו ולהכרעתו של שופט בבית המשפט שנשיא בית המשפט ימנה לעניין זה; השופט רשאי להחליט בפנייה על יסוד טענות הפונה בלבד, בלא צורך בקיום דיון; על אף האמור, בבית המשפט העליון רשאי הנשיא להסמיך שופט בית משפט שלום המכהן בבית משפט זה לעיון ולהכרעה בעניין כאמור, בין אם נקבע שופט שידון בתיק ובין אם טרם נקבע. (ה) מועד ההגשה של מסמך לבית המשפט, לכל עניין, יהיה המועד שבו הוגש לבית המשפט, ובלבד שקבלתו אושרה; מסמך שלא אושרה קבלתו רואים אותו כאילו לא הוגש מלכתחילה, למעט אם המסמך המוגש הוא כתב תביעה ואי-קבלתו עלולה להביא להתיישנות התביעה או אחת מעילותיה, ובלבד שהתובע תיקן את הפגם בתוך שבעה ימים מהיום שלא אושרה קבלתו. (ו) אין לעורר טענה כי לא היה מקום לקבל מלכתחילה מסמך שהתקבל, ואולם אין בכך כדי לרפא את הפגם או למנוע העלאת טענות לעצם קיומו.

פרק ד': דיון מקדמי בין בעלי הדין ופגישת מהו"ת

מטרת הדיון המקדמי	34.	הצדדים יקיימו דיון מקדמי כמפורט בתקנה 35; מטרת הדיון המקדמי היא להביא לידי כך שבעלי הדין ייערכו היטב לקראת הדיון בתביעה וילבנו את יריעת המחלוקת תוך גילוי הדדי ושקיפות מלאה ביניהם, באופן שיאפשר להם להיות מוכנים כראוי לדיון וכן לבחון את האפשרות לפתור את המחלוקת באמצעות מנגנון חלופי ליישוב הסכסוך.
דיון מקדמי בין בעלי הדין	35.	(א) בתוך שלושים ימים ממועד המצאת כתב הטענות האחרון ינהלו בעלי הדין, זולת בעל דין שאיננו מיוצג בידי עורך דין, דיון מקדמי, בין השאר יגיבו לעניינים האלה: (1) תיחום הפלוגתות שבין בעלי הדין, מיקודן והאפשרות לצמצמן;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) האפשרות לפתור את המחלוקת באמצעות מנגנון חלופי ליישוב הסכסוך;

(3) החליטו בעלי הדין שלא ניתן למנוע הליך שיפוטי בעניין הסכסוך שביניהם, יבחנו, לכל הפחות, את האפשרות להסכים על הצעדים שיש לנקוט כדי לצמצם ולייעל ככל האפשר את ההליך המשפטי, לרבות הקדמה של העמדת נושא חוות הדעת לבדיקה בידי מומחה מטעם בעל הדין שכנגד או מינוי של מומחה מוסכם.

(ב) במהלך הדיון המקדמי יאפשרו הצדדים עיון במסמכים הנחוצים וישיבו זה לזה על שאלות שהמענה להן נחוץ לצורך ליבון הפלוגתות וצמצום המחלוקות ביניהם תוך שהם נוהגים בשקיפות מרבית.

דיווח לבית המשפט

36. בתום הדיון המקדמי ולא יאוחר מעשרים ימים לפני המועד שנקבע לישיבת קדם-המשפט הראשונה, יגישו בעלי הדין דיווח באשר לדיון המקדמי שביצעו, לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה, ויצרפו אליו את המסמכים הנחוצים שהוצגו במהלך הדיון המקדמי ולפי תקנה 35(ב); באין הסכמה לדיווח משותף, יגיש כל בעל דין את הטופס האמור מטעמו בלבד.

פגישת מהו"ת

37. (א) בתקנה זו –

"יחידת הגישור" – כהגדרתה בתקנות רשימת המגשרים;

"מגשר מהו"ת" – כמשמעותו בתקנות רשימת המגשרים;

"ממונה" – שופט או רשם, שנשיא בית המשפט הסמיך אותו לממונה מטעמו לנושא פגישת מהו"ת ומנגנון חלופי ליישוב סכסוך או עורך דין בהנהלת בתי המשפט שיחידת הגישור הסמיכה אותו לאחר שעבר הכשרה מתאימה;

"פגישת מהו"ת" – פגישת מידע, היכרות ותיאום לבחינת האפשרות ליישב את הסכסוך באמצעות מנגנון חלופי ליישוב סכסוך;

"תקנות רשימת המגשרים" – תקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ח-2017.

(ב) לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, ימנה הממונה מגשר מהו"ת לצורך קיום פגישת מהו"ת בתובענה שסכומה או ששווי נושאה עולה על 40,000 שקלים חדשים, למעט בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, בין אם בעל הדין באותה תובענה מיוצג בידי עורך דין ובין אם לאו; בית המשפט יודיע לצדדים על מינוי מגשר המהו"ת ויעביר אליו את כתבי הטענות; לעניין זה דין בקשת רשות להתגונן כדין כתב הגנה.

(ג) על מינוי מגשר מהו"ת יחולו הוראות אלה:

(1) יחידת הגישור תורה, בכל תובענה, על זהות מגשר המהו"ת שיקיים את פגישת המהו"ת בכל תובענה, מתוך רשימת המגשרים על יסוד השיקולים המפורטים להלן:

(א) תחומי התמחותו של מגשר המהו"ת ותחום עיסוקו;

(ב) אזורי פעילותו;

(ג) השפות שהוא דובר;

(ד) מאפיינים מיוחדים הנדרשים לצורך הגישור באותה תובענה;

(2) החלטה בדבר זהות מגשר המהו"ת תיעשה, ככל האפשר, באופן שוויוני, ובכפוף לשיקולים המפורטים בפסקה (1);

(3) פרטי מגשר המהו"ת שקיים את פגישת המהו"ת יפורסמו באתר האינטרנט של בתי המשפט.

(ד) פגישת המהו"ת תתקיים בלא עלות, לא יאוחר משלושים ימים ממועד המצאת ההודעה על מינוי מגשר המהו"ת; דינה של הזמנה לפגישת מהו"ת כדין הזמנה לדיון בבית המשפט.

(ה) בפגישת המהו"ת יסביר מגשר המהו"ת לבעלי הדין את עקרונות פגישת המהו"ת ואת היתרונות הגלומים ביישוב הסכסוך במנגנון חלופי ליישוב

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סכסוך, ויבחן עמם את הנושאים העיקריים שבמחלוקת ואת האפשרות ליישב את הסכסוך.

(ו) בתוך ארבעה עשר ימים מעת פגישת המהו"ת, יודיע מגשר המהו"ת לממונה אם בעלי הדין מסכימים להעביר את הסכסוך לגישור.

(ז) בכל עניין הנוגע למועד פגישת המהו"ת, מקומה, זהות מגשר המהו"ת או זהות המשתתפים והתייצבותם או השתתפותם בהיוועדות חזותית, רשאי מגשר המהו"ת או אחד מבעלי הדין להביא את העניין להנחיית הממונה.

(ח) הרואה את עצמו נפגע מהנחיית הממונה, שהוא עורך דין ביחידת הגישור, רשאי להעביר את העניין לעיונו ולהכרעתו של הממונה שהוא רשם או שופט.

(ט) לפגישת מהו"ת יתייצבו בעלי הדין, ורשאים הם להתייצב עם עורכי דינם; ואולם על בעלי דין המפורטים להלן יחול ההסדר המיוחד שלצדם:

(1) לגבי בעל דין המתגורר דרך קבע מחוץ לגבולות המדינה, ולא נמצא בארץ, יתייצב לפגישת מהו"ת מיופה כוחו;

(2) אם בעל הדין הוא תאגיד, יתייצב לפגישת מהו"ת נציג מטעמו שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי הסכסוך עם עמדה מוסמכת בעניין העברת התובענה לגישור, ורשאי הוא להתייצב עם עורך דין מטעם בעל הדין;

(3) אם בעל הדין הוא המדינה, רשות מקומית או חברת ביטוח – יגיע הפרקליט או עורך הדין המטפל בתיק עם עמדה מוסמכת בעניין העברת התובענה לגישור, ורשאי הוא להתייצב עם נציג מטעם בעל הדין שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי הסכסוך.

(י) לא התייצב מי מבעלי הדין לפגישת מהו"ת, יחייבו הממונה בהוצאות מגשר המהו"ת ובהוצאות בעלי הדין שהתייצבו לפגישה, זאת בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט לגבי אי-מילוי הוראות פרק זה, זולת אם מצא הממונה כי קיימים טעמים שלא לחייב בהוצאות כאמור.

(יא) פגישת מהו"ת תתקיים בבתי המשפט המפורטים בתוספת השנייה.

(יב) הוראות החלות על גישור לפי סעיף 79ג(ג) ו-(ד) לחוק וכן תקנות לעניינן, יחולו על פגישת מהו"ת.

אי-מילוי הוראות הפרק

38. (א) בית המשפט רשאי בקדם-המשפט להורות לבעל דין שהפר הוראות תקנות 35 עד 37 למלאן, זולת אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן; הפר התובע הוראות אלה, רשאי בית המשפט, בלי לגרוע משאר סמכויותיו, להתלות את ההליך עד שהוא ימלא אותן כנדרש ואף למחוק את התובענה מטעמים מיוחדים.

(ב) סבר בית המשפט כי בעל דין לא מילא אחר הוראות פרק זה במלואן או בחלקן ולא היתה סיבה מוצדקת להתנהלותו, יחייבו בהוצאות לאלתר לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה, ולא יאוחר מתום ישיבת קדם-המשפט האחרונה, אף אם לאחר מכן מילא אחר ההוראות, זולת אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן.

(ג) בית המשפט יפסוק את שיעור ההוצאות בהתחשב, בין השאר, בהתנהגות בעל הדין בדיון המקדמי ותום לבו, ובכלל זה:

(1) לא גילה לבעל הדין שכנגד מידע שהיה עליו לגלות;

(2) פעילותו בהליך היתה מועטה לעומת מורכבות המחלוקת בין בעלי הדין או לא היתה כנה;

(3) לא פעל כראוי וכנדרש מבעל דין הוגן.

אי-תחולת הוראות הפרק

39. (א) פרק זה לא יחול על ההליכים המפורטים להלן:

(1) הליך שהוגש בהסכמת בעלי הדין;

(2) תביעה לפינוי מושכר, תביעת רכב, תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים לפי סעיף 77 לחוק, ותביעה שנקבעו לגביה סדרי דין מיוחדים בחיקוק אחר;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) הליך שבו נשיא בית המשפט או שופט שמינה לכך ולעניין השתתפות בפגישת מהו"ת אף ממונה שהוא שופט, התיר לבעל דין, מטעמים מיוחדים, שלא לפעול לפי הוראות פרק זה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי בכל עת להורות לבעלי הדין לפעול לפי פרק זה, לרבות הפניית בעלי הדין לקיים פגישת מהו"ת.

פרק ה': איחוד תובענות

איחוד דיון בתובענות

40. (א) בית המשפט רשאי להורות על איחוד הדיון בתובענה הנדונה לפניו עם תובענה התלויה ועומדת באותו בית משפט, אם סבר שיש בדבר כדי לייעל ולפשט את ההליכים או למניעת תוצאות סותרות; החל שופט אחר לדון בתובענה שמבקשים לאחדה, ניתן לאחדה רק בהסכמתו.

(ב) הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי משפט אחדים של אותה דרגה במחוזות שיפוט שונים, יחליט נשיא בית המשפט העליון, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיך לכך, למי מבתי משפט אלה יהיה שיפוט ייחודי והתובענות שבשאר בתי המשפט יועברו לבית המשפט האמור ויידונו בו במאוחד.

פרק ו': סילוק כתבי טענות

מחיקת כתב תביעה

41. (א) בית המשפט רשאי להורות על מחיקת כתב תביעה בכל עת על יסוד אחד מנימוקים אלה:

(1) כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה;

(2) מכתב התביעה עולה כי התביעה היא טרדנית או קנטרנית;

(3) התובע מתמיד, באופן שאינו מניח את הדעת, להימנע מלקיים הוראה מתקנות אלה או נמנע מלקיים החלטה או הוראה של בית המשפט;

(4) כל נימוק אחר שלפיו הוא סבור שראוי ונכון למחוק את התביעה.

(ב) מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה אינה מהווה מעשה בית דין.

(ג) הורה בית המשפט על מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה, יחולו הוראות אלה:

(1) הדיון בתביעה חדשה יימשך מהשלב שבו נמחקה התביעה הנוכחית, זולת אם הורה בית המשפט אחרת;

(2) בית המשפט רשאי להתנות את מחיקת התביעה בתנאים.

מחיקה מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט

42. סבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט רשאי הוא, מטעם זה בלבד, למחוק את כתב טענותיו כולו או מקצתו.

דחיית תביעה במקרים מיוחדים

43. בית המשפט רשאי לדחות תביעה בכל עת בשל קיומו של מעשה בית דין, התיישנות או מכל נימוק אחר, שלפיו הוא סבור כי ראוי ונכון לדחות את התביעה.

הפסקת תובענה

44. (א) בית המשפט רשאי, לבקשת תובע, להפסיק תובענה, כולה או מקצתה.

(ב) הפסקת תובענה תהיה על דרך של מחיקת כתב התביעה ותחול תקנה 41(ב) ו-(ג).

מחיקה מינהלית מחוסר מעש

45. (א) תביעה או בקשה שלא נעשה בה כל מעש מצד בעל דין במשך שישה חודשים בלא הצדקה לכך, תיתן מזכירות בית המשפט התראה בכתב לבעל הדין עשרים ימים מראש לפחות, שעליו לתת טעם מדוע לא יימחק ההליך; לא ניתן טעם בתוך פרק הזמן האמור – יימחק ההליך בלא צורך בהחלטה שיפוטית; ניתן טעם כאמור – יחליט בית המשפט בעניין.

(ב) הורה בית המשפט שעל תובע או מבקש לעשות דבר שבסדרי דין או שבנוהג בתוך מועד או זמן, והתובע או המבקש לא עשה כן, ניתן למחוק את כתב הטענות הנוגע בדבר, בלא החלטה שיפוטית, ובלבד שניתנה לו התראה כאמור בתקנת משנה (א); ניתן טעם מדוע לא יימחק ההליך – יחליט בית המשפט בעניין.

(ג) בעל דין רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לביטול המחיקה המינהלית בתוך ארבעה עשר ימים מעת שהומצאה לו הודעת המחיקה ובית המשפט רשאי לבטלה מטעמים מיוחדים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק ז': תיקון כתב טענות

הוראה לתיקון כתב טענות

46. (א) בית המשפט רשאי בכל עת להורות כי יתוקן כל עניין בכתב טענות או כי יצורף בעל דין או יימחק שמו של בעל דין מכתב התביעה, לשם קיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, תוך התחשבות, בין השאר, בהתנהלותו של מבקש התיקון, השלב הדיוני שבו מוגשת הבקשה, והמטרה שהתיקון המבוקש צפוי להשיג.

(ב) כתב טענות מתוקן יוגש בתוך עשרים ימים.

תשובה לכתב טענות מתוקן

47. (א) החליט בית המשפט להתיר לבעל דין לתקן את כתב טענותיו לפי תקנה 46, יורה אם רשאי בעל הדין שכנגד לתקן כתב טענותיו ואת התנאים לכך.

(ב) התיר בית המשפט תיקון כתב הטענות של בעל הדין שכנגד כאמור בתקנת משנה (א), יוגש כתב הטענות כאמור בתוך עשרים ימים אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת; לא תיקן בעל הדין שכנגד את כתב טענותיו בתוך הזמן האמור, יוכל להסתמך על כתב טענותיו המקורי ועל הכחשת המפורט בתיקון.

48. (בוטלה)

פרק ח': בקשות ורשימת בקשות

בקשות

49. (א) לא יוגשו בקשות כלשהן במועד שלאחר הגשת כתב הטענות האחרון, עד מועד ישיבת קדם-המשפט הראשונה, זולת אם הבקשה היא אחת מאלה:

(1) בקשה לסעד זמני לפי פרק ט"ו;

(2) בקשה לגביית עדות מוקדמת לפי תקנה 73;

(3) בקשה לעיכוב הליכים לפי סעיפים 5 או 6 לחוק הבוררות או על יסוד תניית שיפוט זר;

(4) בקשה לבדיקה על ידי מומחה מטעם הנתבע וכל הקשור אליה לפי תקנה 87;

(5) בקשה לצירוף צד להליך;

(6) בקשה לאיחוד הדיון בתובענות לפי תקנה 40;

(7) בקשה לתקן כתבי טענות לפי פרק ז'.

(8) בקשה לפסלות שופט לפי תקנה 173.

(9) בקשה לפטור מהתייצבות בעל דין או נציג, שניתנה החלטה על התייצבותו לפי תקנה 61(ב);

(10) בקשה לאישור הסדר פשרה, הסדר גישור או אישור הסדר דיוני.

(11) בקשה להתלות או לבטל מינוי מומחה בשל חשש לניגוד עניינים לפי תקנה 16(ו)(2) לתקנות המומחים.

(ב) בקשות המנויות בפסקאות (3) עד (7) בתקנת משנה (א), יוגשו לא יאוחר משישים ימים ממועד הגשת כתב הטענות האחרון.

(ג) בעל דין יגיש רשימה שבה יציין את הבקשות שבהן הוא מבקש שבית המשפט ידון, וזאת לא יאוחר מעשרים ימים לפני המועד שנקבע לישיבת קדם-המשפט הראשונה.

(ד) בעל דין אינו רשאי להגיש בקשה לבית המשפט או לציינה ברשימה, אלא אם כן פנה לבעל הדין שכנגד שבעה ימים מראש לפחות והודיעו על הכוונה להגיש בקשה בעניין; האמור לא יחול על בקשה לסעד זמני ארעי כמשמעותו בתקנה 97.

(ה) ברשימת הבקשות יציין בעל הדין את סוג הבקשה ויפרט בתמצית את עניינה של כל בקשה, לרבות את הטענות שהוא מבקש לטעון במסגרתה ואת הראיות שהוא מבקש להביא בתמיכה לה, אם אלה קיימות, ויבהיר מתי ובאיזו מתכונת הוא מבקש לדון בה; הפירוט לא יעלה על עמוד אחד לכל בקשה; בעל הדין שכנגד רשאי להשיב בכתב לרשימת הבקשות בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו והיקף התשובה לא יעלה על עמוד אחד לכל בקשה.

(ו) במועד ישיבת קדם-המשפט יקבע בית המשפט את דרכי הדיון בבקשות המנויות ברשימת הבקשות; בית המשפט רשאי, בין השאר, להורות כי בקשות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מסוימות יידונו בעל פה בישיבת קדם-משפט או במועד מאוחר יותר שיורה, או שיידונו על דרך של בקשה בכתב ורשאי הוא לתת כל הוראה אחרת בנוגע לסדרי הדיון בבקשה, לרבות לעניין היקף הטיעון, בכתב או בעל פה.

(ז) בקשה שלא נכללה ברשימת הבקשות, לא יהיה ניתן להגישה במועד מאוחר יותר אלא ברשות בית המשפט, למעט בקשות המנויות בפסקאות (1), (2) ו-(8) עד (11) בתקנת משנה (א) ובקשות המוגשות לאחר מתן פסק דין; רשות כאמור לא תינתן, אלא אם כן שוכנע בית המשפט כי לא היה ניתן לציין את הבקשה ברשימת הבקשות או כי לבעל הדין הצדק סביר למחדלו; אישר בית המשפט הגשת בקשה במועד מאוחר יותר, רשאי הוא להורות על דרך הדיון בה.

(ח) בקשה שבית המשפט לא הורה על הדרך להגשתה, תוגש בכתב.

(ט) מועד שנקבע לדיון בבקשה לא ייחשב כמועד ישיבת קדם-משפט לעניין תקנות אלה, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

הגשת בקשה בכתב והדיון בה

50. על בקשה שיש להגיש בכתב, יחולו הוראות אלה:

(1) המבקש יפרט את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לבקשה תצהיר לשם אימות העובדות שביסודה;

(2) החליט בית המשפט, לאחר שעיין בבקשה, שאין היא מצריכה תשובה, ידחנה מיד;

(3) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, המשיב רשאי להשיב לה בתוך עשרים ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, או בתוך מועד אחר שהורה בית המשפט; בתשובתו יפרט את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות שביסוד התשובה;

(4) בית המשפט רשאי להחליט על יסוד הבקשה והתשובות בלבד, או אם הדבר נדרש, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם;

(5) הבקשה והתשובה, כל אחת בנפרד, לא יעלו בהיקפן על חמישה עמודים, ובבקשה לסעד זמני על שמונה עמודים; התצהירים המצורפים לא יעלו בהיקפם על שלושה עמודים, ובבקשה לסעד זמני על שישה עמודים; והכול לא כולל הכותרת;

(6) בית המשפט רשאי להורות כי הבקשה תידון בעל פה.

דיון בעל פה בבקשה

51. (א) הורה בית המשפט כי בקשה תידון בעל פה, ייתן הוראות לגבי היקף וסדר טענות בעלי הדין, חקירת עדים והגשת מסמכים במסגרת הדיון בה.

(ב) ביקש בעל דין לתמוך את בקשתו בראיות, יורה בית המשפט על מועד להגשתן ואם לא הורה כאמור יוגש התצהיר לא יאוחר מארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לדיון.

(ג) בדיון בעל פה בבקשה יפתח המבקש והמשיב יהיה רשאי להשיב לטיעוניו של המבקש, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

דיון בבקשות

52. פרק י״א יחול בשינויים המחויבים על הדיון בבקשות, אלא אם כן נקבע אחרת בפרק זה.

הוצאות הבקשה

53. בתום הדיון בכל בקשה יפסוק בית המשפט את הוצאות הבקשה ועל מי הן חלות, בלא קשר לתוצאות ההליך העיקרי, זולת אם מצא שקיימים טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות כאמור.

קביעה בדין דבר פנייה לבית המשפט

54. נקבע בדין שניתן לפנות לבית המשפט בהליך עיקרי שלא על דרך כתב תביעה, לרבות בהמרצה, באבעיה או לקבלת חוות דעת, תוגש הפנייה כבקשה בכתב ויחולו עליה תקנות 50(1) ו-(5) ו-52 וכן הוראות אלה:

(א) המשיב רשאי להשיב לבקשה בתוך עשרים ימים מיום שהומצאה לו או בתוך מועד אחר שהורה לו בית המשפט; בתשובתו יפרט את טיעוניו כולל אסמכתאות ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות שביסוד התשובה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) המבקש יצרף לבקשה הזמנה לדין, ערוכה לפי נוסח טופס 4א שבתוספת הראשונה.

פניות

55. פניות בעניינים טכניים הנוגעים לניהול שוטף של ההליך, לרבות פניות לשינוי מועדים, יוגשו אל בית המשפט בצירוף עמדת בעל הדין שכנגד, זולת אם לא ניתן לצרפן כתוצאה מהתנהלותו של בעל הדין שכנגד או בשל נסיבות אחרות שלפונה לא היתה שליטה עליהן ושצוינו בפנייה; בפנייה יצוין התאריך המבוקש לשינוי המועד וכן מספר הפניות הקודמות שהוגשו באותו עניין.

פרק ט': שאלונים, גילוי ועיון במסמכים

שאלונים

56. (א) לא יאוחר משלושים ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון או בתוך מועד אחר שיורה בית המשפט, בעל דין רשאי לשלוח לבעל דין אחר שאלון שיכלול שאלות ובלבד שהן נוגעות לעניין הנדון ולא די שיהיו קבילות בחקירה שכנגד של עד בעל פה ורשאי בעל דין להציג מסמך הנוגע לדברים הנדונים חלף מענה לשאלון; התשובה לשאלון תינתן בתצהיר בתוך שלושים ימים מיום מסירת השאלון או בתוך מועד אחר שיורה בית המשפט.

(ב) השאלון לא יכלול יותר מ-25 שאלות כולל שאלות משנה, ואולם בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים ובתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים שהוגשו לבית המשפט המחוזי – השאלון לא יכלול יותר מ-50 שאלות כולל שאלות משנה.

(ג) (בוטלה)

(ד) בשעת הדיון רשאי בעל דין להשתמש לראיה במקצת מתשובותיו של בעל הדין שכנגד, ולא להגיש לבית המשפט את שאר תשובותיו; אך אם היה בית המשפט סבור שיש קשר בין תשובות אחרות לבין התשובות שהוגשו כראיה עד שאין להשתמש באלה בלעדי אלה, רשאי הוא להורות שיוגשו לבית המשפט גם התשובות האחרות.

גילוי מסמכים

57. לא יאוחר משלושים ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, או במועד אחר שיורה בית המשפט, יחליפו בעלי הדין תצהירי גילוי מסמכים המאמתים את רשימת כל המסמכים הנוגעים לעניינים השנויים במחלוקת, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו של בעל הדין ושאיתר בעל הדין לאחר חקירה ודרישה; אם המסמך אינו מצוי עוד ברשותו או בשליטתו, יפרט את הנסיבות הקשורות לכך.

עיון במסמכים

58. עד שלושים ימים לאחר שהחליפו בעלי הדין תצהירי גילוי מסמכים לפי תקנה 57, או במועד אחר שיורה בית המשפט, ישלימו בעלי הדין את הליכי העיון במסמכים ויאפשרו האחד לבעל הדין השני לצלם את המסמכים או לסרוק אותם על חשבון בעל הדין שביקש את העיון.

בקשה בעניין הליך גילוי ועיון ומענה לשאלון

59. (א) בקשה בעניין הליך גילוי ועיון, לרבות בקשה בעניין מענה לשאלון או לגילוי או עיון במסמך פלוני, תועלה ברשימת הבקשות לפי תקנה 49(ג).

(ב) נטענה טענת חיסיון לגבי שאלה או מסמך, רשאי בית המשפט לעיין במסמך כדי להחליט אם יש ממש בטענה זו.

אי-מילוי הוראות הפרק

60. (א) הליכי גילוי ועיון נאותים מהווים תנאי בסיסי לקיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן; סבר בית המשפט שבעל דין לא קיים כראוי את חובתו לפי פרק זה, רשאי הוא לחייבו באופן מיידי בהוצאות ובמקרים מיוחדים אף למחוק את כתב טענותיו.

(ב) (בוטלה)

(ג) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), בעל דין שאינו מגלה מסמך שיש לגלותו או שאינו נענה לדרישה לעיין במסמך שגילה, לא יהיה רשאי להגיש את המסמך כראיה מטעמו באותה תובענה, אלא ברשות בית המשפט לאחר שנוכח לדעת כי היה לבעל הדין הצדק סביר למחדלו, ואם מדובר במסמך המזיק לעניינו של בעל הדין רשאי בית המשפט להורות על מחיקת כתב התביעה או כתב ההגנה, לפי העניין, ואם לא הורה כן, יורה על חיובו בהוצאות זולת אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן.

פרק י': קדם-משפט

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מועד לקיום קדם-משפט

61. (א) ישיבת קדם-המשפט תיקבע לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון.

(ב) בית המשפט רשאי להורות שבעלי הדין יתייצבו בעצמם; אם בעל הדין הוא תאגיד, רשות מקומית או המדינה – רשאי בית המשפט להורות על התייצבות נציג הבקיא בפרטי ההליך, ככל שיידרש.

(ג) בית המשפט רשאי לקיים ישיבת קדם-משפט גם בהיוועדות חזותית, בשיחת ועידה או בכל אמצעי טכנולוגי אחר; בהליך שבו בעל דין איננו מיוצג בידי עורך דין, רשאי בית המשפט לקיים ישיבת קדם-משפט כאמור בהסכמתו בלבד.

(ד) דין אי-התייצבות בישיבת קדם-המשפט כדין אי-התייצבות בדיון.

הגשת רשימת עדים לקראת קדם-המשפט

62. התובע יגיש עד עשרים ימים לפני ישיבת קדם-המשפט הראשונה והנתבע יגיש עד ארבעה עשר ימים לאחר מכן, את רשימת העדים שבכוונתו להזמין למתן עדות, לשם הצגת מסמכים או למתן תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית; הרשימה תכלול בצד כל עד פירוט תמציתי של הצורך והמטרה של העדתו; קיים חשש ממשי להשפעה על עד או אם קיים טעם מספיק אחר, רשאי בעל הדין לציין זאת ברשימה בלי לציין את שמו והפירוט הנדרש ובישיבת קדם-המשפט יבורר העניין.

ישיבת קדם-המשפט וסמכות בית המשפט בקדם-משפט

63. (א) ככלל, ראוי שבית המשפט ישאף כי שלב קדם-המשפט לא יעלה על שתי ישיבות בבית משפט השלום ועל שלוש ישיבות בבית המשפט המחוזי.

(ב) בישיבת קדם-המשפט יורה בית המשפט על דרכי הדיון בתובענה במטרה לייעלו, לפשטו ולהחישו; בכלל זה רשאי הוא מיוזמתו או לבקשת בעל דין –

(1) להורות על שלבי הדיון בתובענה ועל המועדים לקיומם;

(2) להורות על דרך ועיתוי שמיעת הודעות לצד שלישי ותביעות שכנגד;

(3) להורות אם העדויות הראשיות יישמעו בעל פה או בכתב כאמור בתקנה 67;

(4) להורות על אופן ההגשה ועל דרכי הדיון בבקשות המנויות ברשימת הבקשות;

(5) לפצל את הדיון ולתת כל הוראה דיונית בנוגע לדרך ליבון המחלוקות;

(6) להורות על מתכונת ניהול ההליך, משך זמן הוכחת הטענות וכשרותן של הראיות;

(7) להורות על סדר העדים שיתייצבו לדיון או יציגו מסמכים ואת משך זמן החקירות וכן לקבוע שחקירת עד מסוים היא מיותרת ואינה נדרשת;

(8) להורות על שמיעת עדות מוקדמת, עדות מחוץ לכותלי בית המשפט או בהיוועדות חזותית וכן על הפקדת ערובה להבטחת הוצאות העדים;

(9) למנות מומחה לשם בירור מחלוקת שבין בעלי הדין;

(10) להורות לבעלי הדין להגיש תיק מוצגים מאוחד או נפרד שיכלול את המוצגים של כל בעלי הדין;

(11) להורות על צירוף בעלי דין ומחיקתם;

(12) להורות על תיקון כתבי הטענות, מחיקת כל דבר שאינו דרוש לעניין ובירור רשימת השאלות השנויות במחלוקת ועריכת הפלוגתות;

(13) לתת סעד זמני;

(14) לשמוע על אתר עדות של כל הנוכח באולם בית המשפט, על עובדה שבמחלוקת ולקבל מענה לשאלות בעניינים הנוגעים לסכסוך נושא התובענה;

(15) להורות לבעל הדין להשיב בתצהיר על שאלות שונות או על עניינים שונים;

(16) למחוק את כתב התביעה או לדחות את התובענה או לתת פסק דין אם מצא שכתב ההגנה אינו מגלה הגנה כלל;

(17) להציע לבעלי הדין הצעת פשרה או להציע להם לפסוק על דרך הפשרה או מנגנון חלופי ליישוב הסכסוך.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) אין באמור בתקנות משנה (א) או (ב) כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לתת החלטות הנוגעות לניהול ההליך גם לפני ישיבת קדם-המשפט.

(ד) בישיבת קדם-המשפט המסכמת יורה בית המשפט על סדרי הדיון בתובענה ובכלל זה, יורה על מועדי שמיעת העדים והסיכומים ויקצוב את משך העדות, זמני החקירות ומשך הסיכומים של כל אחד מהם.

פרק י"א:הדיון

רציפות הדיון

64. (א) לאחר ישיבת קדם-המשפט המסכמת יתקיים דיון במועדים שבית המשפט יורה, ובמסגרתו יובאו ראיות בעלי הדין.

(ב) הדיון בהליך שבו החלה שמיעת הראיות יתקיים ברצף והמשך הדיון במועד נדחה יתקיים בתוך ימים ספורים, זולת אם נסיבות העניין מחייבות אחרת; לעניין זה, על בית המשפט להבטיח, ככלל, שחקירה נגדית של עד תהיה מיד ובהמשך לחקירתו הראשית.

65. (בוטלה)

סדר הטיעון

66. באין קביעה אחרת המתחייבת מנסיבות העניין, בתחילה תבוא פרשת התביעה ולאחריה פרשת ההגנה; הבאת ראיות מפריכות טעונה רשות מבית המשפט.

דרך הבאת הראיות

67. (א) בית המשפט יחליט אם העדויות הראשיות יישמעו בעל פה או בכתב; בהחלטתו לגבי אופן שמיעת העדויות ישקול בית המשפט, בין השאר, את היקף הראיות בכתב ובעל פה, את מורכבותה של התביעה וטיב הסכסוך בין הצדדים תוך מתן עדיפות לשמיעת עדויות בעל פה, אם יש בכך כדי לסייע לגילוי האמת ולניהול יעיל של הדיון.

(א1) הורה בית המשפט על הגשת עדות ראשית בכתב, ולא הגיש בעל הדין תצהיר של עד כאמור, רשאי בית המשפט, בלי לגרוע משאר סמכויותיו, להורות כי לא יורשה בעל הדין להביא את העד או להוכיח את העובדה, אלא אם כן שוכנע בית המשפט כי התצהיר לא הוגש מסיבות מוצדקות.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים ובתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים שהוגשו לבית המשפט המחוזי, תינתן עדיפות למתן עדות בכתב אם יש בכך כדי לסייע לגילוי האמת ולניהול יעיל של הדיון.

(ג) לאחר שהוזהר העד כדין, בעל הדין שזימן את העד יחקרוהו בחקירה ראשית ובעל הדין שכנגד רשאי לחקור את העד בחקירה נגדית; בעל הדין שזימן את העד רשאי לחזור ולחקור אותו בחקירה חוזרת, לגבי עניינים הנובעים מהחקירה הנגדית שנותרה לגביהם אי-בהירות; לעניין תקנת משנה זו, "בעל דין שכנגד" – כל בעל דין המצוי בחזית מחלוקת מהותית עם בעל הדין שזימן את העד או שבית המשפט התיר לו לחקור את העד בחקירה נגדית.

התנגדות לשאלות

68. במקרה של התנגדות לשאלה שהוצגה לעד, יציין המתנגד את נימוקי התנגדותו לאלתר ובעל הדין המבקש להציג את השאלה ישיב מיד להתנגדות; בית המשפט יכריע בעניין ההתנגדות לשאלה ובעניין קבילותה מיד בתום טיעוני בעלי הדין, אלא אם כן מצא כי בנסיבות העניין יש לדחות את ההכרעה.

סמכות בית המשפט בחקירה

69. (א) בית המשפט רשאי לזמן כל אדם לתת עדות, לדרוש מכל אדם הנוכח באולם בית המשפט להעיד, ולשוב ולזמן לעדות נוספת עד שכבר נחקר.

(ב) בית המשפט רשאי לתת כל הוראה במסגרת חקירת עד ובכלל זה, להציג לעד כל שאלה שתיראה לו או להורות לו להציג כל מסמך המצוי ברשותו או בשליטתו.

הגשת העתק מסמך

70. (א) בעל דין לא יצרף לכתב טענות נספח מקורי ולא ימסור כראיה לבית המשפט מסמך מקורי אלא את העתקו בלבד, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

(ב) הגיש בעל הדין נספח או מסמך מקורי לפי החלטת בית המשפט, יודיע על כך למזכירות בית המשפט בהודעה בכתב שתוכתר במילים "הודעה בדבר הגשת מסמך מקורי".

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) אין באמור כדי לגרוע מהחובה להציג מסמך מקורי מקום שבו קיימת חובה כזו.

הצגת ראיות במדיה אלקטרונית או דיגיטלית על ידי בעל דין .71 בעל דין המבקש להציג ראיה במדיה אלקטרונית או דיגיטלית, יודיע לבית המשפט על כוונתו לעשות כן לא יאוחר משלושה ימים לפני מועד הדיון; מנהל בתי המשפט רשאי להורות על המתכונת שבה תוגש ראיה ובאין הוראה כאמור – לפי הוראת נשיא בית המשפט.

עדות בהיוועדות חזותית .72 (א) בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה:

(1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן את הסכמתו למתן עדות בדרך זו;

(2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת;

(3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.

(ב) היוועדות חזותית תתאפשר אם המקום שבו ימסור העד את עדותו ואולם בית המשפט שבו נדונה התובענה יכללו, בין השאר –

(1) מכשור המאפשר לעד לראות ולשמוע במהלך עדותו את המתרחש באולם בית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד, אם בית המשפט מצא שהדבר דרוש בנסיבות העניין;

(2) מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים;

(3) מסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט וכן מסך צפייה אישי לשופט.

(ג) מנהל בתי המשפט רשאי להורות על דרישות טכניות לעניין האמצעים הנדרשים לשמיעת העדות בהיוועדות חזותית.

עדות מוקדמת .73 (א) בית המשפט רשאי בכל עת להורות על גביית עדות מוקדמת ועל אופן גבייתה, כל עוד קיים חשש סביר שלא יהיה ניתן לשמוע את העד במועד הרגיל או אם בעלי הדין, המיוצגים כולם בידי עורכי דין, הסכימו לכך.

(ב) העדות המוקדמת תיגבה בדרך שגובים עדות בבית המשפט ודינה כדין עדות שנשמעה בבית המשפט לכל דבר ועניין, ואם לא ניתן לגבות עדות בדרך כאמור – יכול שעוזר משפטי או מתמחה ישמעו אותה.

(ג) אם העדות המוקדמת לא נשמעה לפני שופט או לא הוקלטה – היא תיקרא לפני העד, ואם הודה בנכונותה – יחתום עליה, וכן יחתום עליה גובה העדות כאמור.

(ד) אם בשעת גביית עדות כאמור הובעה התנגדות לשאלה מסוימת, תתועד השאלה, ההתנגדות, הנימוקים בעד ונגד והתשובה בפרוטוקול; בסמוך לאחר קבלת הפרוטוקול יכריע בית המשפט אם יש לקבל את ההתנגדות או לנהוג בתשובה בדרך אחרת.

(ה) העדות המוקדמת תצורף לפרוטוקול תיק בית המשפט.

דרך סיכום טענות .74 (א) סיכומי טענות בעלי הדין יישמעו בעל פה בהקדם האפשרי לאחר סיום הבאת הראיות; בית המשפט רשאי במקרים המתאימים, בהתחשב, בין השאר, בהיקף הראיות בכתב ובעל פה, במורכבותה של התביעה ובטיב הסכסוך בין הצדדים, להורות שסיכומי הטענות על הפרשה כולה או על שאלה מסוימת שהורה, יוגשו בכתב.

(ב) בית המשפט יורה על סדר סיכומי הטענות, משך הטענות שבעל פה או היקף הטענות שבכתב.

(ג) דין אי-הגשת סיכומי הטענות בכתב במועד, כדין אי-התייצבות לדיון.

אי-התייצבות לדיון .75 לא התייצב בעל דין ולא ניתן טעם סביר לאי-ההתייצבות, יחולו הוראות אלה:

(1) לא התייצב התובע, ימחק בית המשפט את כתב התביעה או ידחה את התביעה אם מצא טעמים מיוחדים לדחייה;

(2) לא התייצב הנתבע והתובע התייצב, רשאי התובע להוכיח את תביעתו, ויהיה זכאי לסעד שביקש לפי הראיות שהתקבלו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הפרדת הדיון

76. בית המשפט רשאי בכל עת להורות על הפרדת הדיון ולדון תחילה בחלק מהמחלוקות, העילות או הסעדים, לצורך ייעול ההליך וככל שיראה לנכון.

המשך דיון בפני מותב אחר

77. נבצר משופט, מכל סיבה שהיא, לסיים את הדיון, רשאי שופט אחר להמשיך מן השלב שבו הפסיק קודמו.

פרק י"ב:דיון מהיר

תחולת ההוראות

78. (א) פרק זה יחול על תביעה, באחד ממקרים אלה:

(1) תביעה שסכומה או שווי נושאה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים, זולת כל אלה:

(א) תביעה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית;

(ב) תביעה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

(ג) תובענה לפיצויים בשל נזק גוף, ובכלל זה תביעות לפי פוליסת ביטוח;

(2) תביעה לפינוי מושכר.

(ב) בית המשפט רשאי להורות כי תביעה המוגשת לבית משפט השלום, שאינה תביעה הנדונה במסלול דיון מהיר, תידון כתביעה במסלול כאמור, אם סבר כי היא מתאימה לכך.

(ג) בית משפט רשאי בכל עת, להורות כי תביעה או תביעה שכנגד במסלול דיון מהיר תועבר למסלול דיון רגיל, אם מצא כי היא אינה מתאימה להתנהל בדיון מהיר.

צרופות לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר וגילוי מסמכים מוקדם

79. (א) בעל דין יצרף לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר –

(1) תצהיר מטעמו ערוך לפי נוסח טופס 5 שבתוספת הראשונה לשם אימות העובדות שבכתב הטענות, וכן חוות דעת מומחה, אם נדרש; תצהיר בעל דין שלא צורף לכתב הטענות בעת הגשתו, לא יוגש, אלא ברשות בית המשפט; בעל דין רשאי לצרף תצהיר של אדם אחר, ובלבד שיפרט בתצהיר מטעמו מדוע העובדות שבכתב הטענות אינן בידיעתו;

(2) רשימה של המסמכים הנוגעים לעניין הנדון, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו, ושאיתר לאחר חקירה ודרישה; אם המסמך מצוי ברשותו, יצרף העתק שלו לכתב הטענות; אם המסמך אינו מצוי עוד ברשותו או בשליטתו, יפרט את הנסיבות הקשורות לכך.

(3) רצה בעל דין להזמין לעדות עדים נוספים, יגיש יחד עם כתב טענותיו רשימה כאמור בתקנה 62.

(ב) פרק ט' למעט תקנה 59(ב), לא יחול על תובענות בדיון מהיר ואולם, לא צירף בעל דין מסמך כאמור בתקנת משנה (א)(2), תחול לגביו תקנה 60 בשינויים המחויבים.

הוראות ומועדים מיוחדים

80. (א) כתב הגנה במסלול דיון מהיר יוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע.

(ב) נתבע במסלול דיון מהיר רשאי עם הגשת כתב ההגנה לתת הודעה לצד שלישי לפי תקנה 22 ו-23, אם ניתנה לכך רשות בית המשפט, ואולם המועד להגשת כתב הגנה על ידי הצד השלישי הוא ארבעים וחמישה ימים.

(ג) בית המשפט יורה על מועד ישיבת קדם-משפט בדיון מהיר שלא יהיה מאוחר מתשעים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון; בדיון מהיר ראוי שתתקיים ישיבה אחת בלבד של קדם-משפט.

(ד) בית המשפט יורה על מועד לדיון במסלול דיון מהיר שלא יהיה מאוחר משישה חודשים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) החלטה בבקשה שהוגשה במסלול דיון מהיר תינתן בתוך שבעה ימים ממועד הדיון בה, או ממועד הגשת תשובת המשיב לבית המשפט, לפי העניין.

(ו) הדיון בתובענה במסלול דיון מהיר יסתיים בתוך יום אחד; סבר בית המשפט כי יש צורך בכך, רשאי הוא להורות על ימי דיון נוספים, ככל האפשר, ברציפות עד גמר חקירת העדים; לא יידחה המועד לדיון בתביעה ביותר מארבעה עשר ימים מיום הדיון האחרון בה, אלא באישור נשיא בית המשפט או סגנו שהוא הסמיך לכך.

(ז) בעלי הדין רשאים להגיש לבית המשפט, עד ארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לדיון, רשימת אסמכתאות משפטיות ועיקרי טיעון בכתב בהיקף שלא יעלה על חמישה עמודים סך הכול, לא כולל הכותרת; סיכום טענות בעלי הדין יהיה בעל פה ביום הדיון בתובענה לאחר סיום הבאת הראיות, אלא אם כן בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

(ח) נתבע במסלול דיון מהיר רשאי להגיש עם כתב ההגנה תביעה שכנגד נגד בעלי הדין בתובענה המקורית אם מתקיים בה אחד מאלה:

(1) היא מהווה תובענה במסלול דיון מהיר;

(2) נושאה ונושא התובענה המקורית הוא אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה סכום התביעה שכנגד או שווי נושאה, אשר יהיה.

תביעה לפינוי מושכר – הוראות מיוחדות

81. (א) תביעה לפינוי מושכר לפי פרק זה לא תכיל סעדים נוספים והתובע רשאי לתבוע בהליך נפרד, בלא צורך בקבלת רשות מבית המשפט, סעדים נוספים בשל אותה עילה; אם הוגשה תביעה נוספת, יודיע על כך התובע לבית המשפט ויידרש לציין אם מתקיימים בתביעה התנאים הנדרשים לצורך קיום דיון בה במסלול של דיון מהיר.

(ב) כתב הגנה בתביעה לפינוי מושכר יוגש בתוך שלושים ימים ממועד המצאת כתב התביעה.

(ג) נתבע בתביעה לפינוי מושכר אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד או הודעה לצד שלישי.

(ד) בתביעה לפינוי מושכר לא תתקיים ישיבת קדם-משפט וההוראות לעניין ישיבה כאמור לא יחולו על הליך מסוג זה.

(ה) בית המשפט יורה על מועד לדיון בתביעה לפינוי מושכר שלא יהיה מאוחר משלושים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.

הוראות מיוחדות החלות על תביעת רכב

81א. תקנות 49, 62 ו-87(ח) לא יחולו בתובענה בסדר דין מהיר שעניינה תביעת רכב, ויחולו הוראות אלה:

(1) בקשה בתביעת רכב תוגש בכתב;

(2) בעלי הדין יביאו את ראיותיהם בישיבת קדם המשפט, אלא אם כן הורה להם בית המשפט אחרת;

(3) בעל דין יודיע לעדים מטעמו על כוונתו להזמינם לעדות או לשם הצגת מסמכים; הודעה כאמור תימסר לעד זמן מספיק לפני מועד מתן העדות, והיא תכלול את המקום והמועד שבו הוא נדרש להתייצב; לא התייצב העד לעדות לפי הודעת בעל דין, לא תשמש אי-היענותו עילה לדחיית הדיון אלא מטעמים מיוחדים;

(4) ביקש מי מבעלי הדין לחקור מומחה שהגיש חוות דעת, יודיע על כך לבית המשפט ולשאר הצדדים שלושים ימים לפחות לפני המועד שנקבע לישיבת קדם המשפט או בתוך שבעה ימים ממועד קבלת חוות הדעת, לפי המאוחר.

פסק הדין בתובענה בדיון מהיר

82. (א) עם תום הדיון בתובענה ולכל המאוחר בתוך ארבעה עשר ימים, ייתן בית המשפט פסק דין, זולת אם נשיא בית המשפט אישר לתת את פסק הדין במועד מאוחר יותר.

(ב) פסק הדין יהיה מנומק באופן תמציתי, זולת אם סבר בית המשפט כי יש צורך בהנמקה מפורטת משום שיש בפסק הדין חידוש או חשיבות מיוחדת לציבור או מטעמים מיוחדים אחרים.

פרק י"ג: עדים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הזמנת עדים

83. (א) בעל דין יודיע לעד המופיע ברשימת העדים שהגיש או ברשימת העדים שתוקנה ברשות בית המשפט, על כוונתו להזמינו לעדות או לשם הצגת מסמכים; הודעה כאמור תימסר לעד זמן מספיק לפני מועד מתן העדות והיא תכלול את המקום והמועד שבו הוא נדרש להתייצב; לא התייצב העד לעדות לפי הודעת בעל הדין, לא תשמש אי-היענותו עילה לדחיית הדיון אלא מטעמים מיוחדים.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) או נוסף על האמור בה, בעל דין רשאי להגיש לבית המשפט בקשה להזמנת עד בתוך שלושים ימים מעת קביעת מועד הדיון ובכל מקרה לא פחות מארבעה עשר ימים לפני מועד הדיון.

(ג) הוגשה בקשה להזמנת עד לפי תקנת משנה (ב), רשאי בית המשפט להמציא לעד הזמנה למתן עדות לפי הפרטים שמסר בעל הדין ורשאי הוא להורות לבעל הדין לבצע את ההמצאה באמצעות בא כוחו או מי מטעמו, שאינו בעל הדין; התבקש בעל הדין להשלים פרטים הדרושים להמצאה ולא עשה כן, יראוהו כמי שמוותר על ההזמנה באמצעות בית המשפט.

(ד) עובד ציבור לא יידרש לתת עדות בעל פה, אם ניתן לגבות את עדותו באמצעות תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

ערובה להוצאות העדים

84. בעל דין המבקש מבית המשפט להזמין עד יתחייב בבקשה לשלם לו את הוצאותיו כפי שיפסוק בית המשפט, ורשאי בית המשפט להתנות את הזמנתו של עד בהפקדת ערובה בסכום שיורה.

התייצבות לעדות

85. (א) עד שהוזמן למתן עדות לפי תקנות אלה, יתייצב לכל ישיבה שאליה יוזמן.

(ב) מי שהוזמן להציג מסמך רשאי לעשות כן באמצעות אדם אחר, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

שכר עדים והוצאותיהם

86. נענה אדם להזמנה להעיד בבית משפט, רשאי בית המשפט להורות לבעל הדין שביקש להזמינו לשאת בהוצאותיו כפי שיפסוק.

פרק י"ד: מומחים

מומחים מטעם בעלי הדין

87. (א) רצה בעל דין להוכיח עניין שברפואה, יצרף לכתב טענותיו חוות דעת של מומחה בתחום מומחיותו.

(ב) הגיש תובע חוות דעת בעניין שברפואה, רשאי נתבע לשלוח לו דרישה בכתב להעמיד את נושא חוות הדעת לבדיקה בידי מומחה מטעמו; נדרש תובע כאמור, ייעתר לדרישה בלא דיחוי, זולת אם קיימת הצדקה לסירוב; חוות הדעת תומצא לתובע גם אם לא הוגשה לבית המשפט.

(ג) רצה תובע לחלוק על חוות דעת מומחה בעניין שברפואה שצורפה לכתב ההגנה, יגיש חוות דעת נגדית בתוך שישים ימים מהיום שהומצאה לו חוות הדעת או בתוך זמן אחר שהורה עליו בית המשפט.

(ד) בית המשפט רשאי, אם מצא הצדקה לכך, לפטור בעל דין מצירוף חוות דעת בעניין שברפואה לכתב הטענות או לדחות את מועד הגשתה; התובע והנתבע יבקשו את הפטור או את הדחייה כאמור לכל המאוחר עם הגשת כתב התביעה וכתב ההגנה בהתאמה.

(ה) רצה בעל דין להוכיח עניין שבמומחיות, שאינו עניין שברפואה, יגיש לבית המשפט חוות דעת של מומחה לאותו עניין לא יאוחר מתשעים ימים לפני המועד שנקבע לשמיעת ראיות או במועד אחר שהורה עליו בית המשפט.

(ו) רצה בעל דין שנמסרה לו חוות דעת כאמור בתקנת משנה (ה), להגיש חוות דעת מטעמו כראיה במשפט באותו עניין, יגיש אותה לבית המשפט לא יאוחר משלושים ימים לפני המועד שנקבע לשמיעת ראיות או במועד אחר שהורה עליו בית המשפט.

(ז) חוות דעת המוגשת לבית המשפט לפי תקנה זו תיערך לפי סעיף 24 לפקודת הראיות ותצורף רשימת האסמכתאות שהמומחה מסתמך עליהן; אסמכתאות שלא ניתן לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת.

(ח) בעל דין המגיש חוות דעת של מומחה מטעמו ידאג להתייצבותו לחקירה בבית המשפט, זולת אם בעל הדין שכנגד הודיע שהוא מוותר על חקירתו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ט) לא יוגשו מטעם בעלי הדין חוות דעת נוספות מעבר לחוות הדעת שניתן להגיש לפי תקנה זו, אלא באישור בית המשפט.

מומחה מטעם בית המשפט

88. (א) בלי לגרוע מתקנות המומחים, בית המשפט רשאי בכל עת למנות מטעמו מומחה, כמה מומחים או צוות של מומחים למתן חוות דעת בעניין שבמומחיות, ולתת מזמן לזמן הוראות והנחיות בנוגע למילוי התפקיד.

(ב) בהחלטתו למנות מומחה מטעם בית המשפט ישקול בית המשפט, בין השאר, את שווי נושא התביעה, עניינה, היקף וסוג המחלוקת שבין בעלי הדין או שבין המומחים מטעם בעלי הדין.

(ג) מונה מומחה מטעם בית המשפט והוגש באותו עניין גם חוות דעת מומחים מטעם בעלי הדין, לא ייחקרו המומחים מטעם בעלי הדין, זולת אם הודיע בעל דין על רצונו לחקור את כולם או מקצתם; הודיע כך בעל דין, ייחקרו המומחים כאמור באופן ובהיקף כפי שיורה בית המשפט בהתחשב בנסיבות העניין, ובשים לב לחוות דעתו של המומחה מטעם בית המשפט ולעדותו.

(ד) מונה מומחה מטעם בית המשפט בהסכמת בעלי הדין, יראו הסכמה זו כהסדר דיוני הכולל את ההוראות המפורטות להלן, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת:

(1) לא יוגשו חוות דעת מומחה מטעם בעלי הדין;

(2) יראו חוות דעת מומחה שהגישו בעלי הדין קודם למינוי המומחה מטעם בית המשפט, כאילו לא התקבלו כראיה.

העדר ניגוד עניינים

89. כדי למנוע מינוי מומחה מטעם בית המשפט המצוי בניגוד עניינים, תחול תקנה 16 לתקנות המומחים.

סמכותו של מומחה מטעם בית המשפט

90. מומחה מטעם בית המשפט רשאי לדרוש מבעל דין להעמיד לבדיקה את נושא חוות הדעת.

חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט

91. (א) מומחה מטעם בית המשפט יגיש את חוות דעתו בתוך שישים ימים מיום שנודע לו על המינוי או במועד אחר שיורה בית המשפט.

(ב) חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט תוגש בצירוף רשימת האסמכתאות שהוא הסתמך עליהן בחוות דעתו; אסמכתאות שלא ניתן לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת.

(ג) בעל דין רשאי לבקש מבית המשפט רשות לשלוח למומחה שאלות הבהרה בנוגע לחוות דעתו, לא יאוחר מארבעה עשר ימים ממועד קבלת חוות הדעת; המומחה ישיב על שאלות ההבהרה בתוך שלושים ימים ממועד קבלת החלטת בית המשפט ויראו את תשובותיו כחלק בלתי נפרד מחוות דעתו.

(ד) בעל דין רשאי לחקור מומחה מטעם בית המשפט ובלבד שהודיע על כך לבית המשפט ולבעלי הדין וביקש את הזימון לא יאוחר מישיבת קדם-המשפט המסכמת; ניתנה חוות דעת המומחה לאחר סיום קדם-המשפט, יודיע בעל הדין על רצונו לחקור את המומחה ארבעים וחמישה ימים לפחות לפני המועד הקבוע לשמיעת הראיות או בתוך שבעה ימים ממועד קבלת חוות הדעת, לפי המאוחר.

שכרו והוצאותיו של מומחה מטעם בית המשפט

92. (א) בית המשפט רשאי להורות על שכרו והוצאותיו של מומחה מטעם בית המשפט ועל אופן תשלומם, לרבות בעניין המענה לשאלות ההבהרה והחקירה בבית המשפט ולהטילם על בעלי הדין או על מי מהם.

(א1) על אף האמור בתקנת משנה (א), בתביעה אזרחית לפי סעיף 108א לחוק, יטיל בית המשפט את תשלום שכרו והוצאותיו של המומחה שמינה בית המשפט על הנתבע שהורשע, זולת אם שוכנע, מטעמים מיוחדים, כי קיימת הצדקה להטלתם על בעלי הדין או מי מהם, ויורה מה תהיה ההשתתפות של כל אחד מהם בהוצאות כאמור.

(ב) בית המשפט רשאי להורות בכל עת לבעלי הדין או למי מהם, להפקיד ערובה, להבטחת תשלום שכרו והוצאותיו של המומחה מטעם בית המשפט או לשלמם למומחה במישרין, ובגמר המשפט יחליט בית המשפט מי יישא בשכר ובהוצאות אלה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) לא נענה בעל דין להוראה לפי תקנה זו, רשאי בית המשפט למחוק את כתבי טענותיו או לדחות את הדיון בתובענה למועד אחר עד שיקיים את ההוראה כאמור.

אי-קיום הוראות 93. (א) בעל דין שלא צירף חוות דעת בעניין שברפואה לכתב טענותיו ובית המשפט לא פטר אותו מכך, לא רשאי להשמיע עדות של מומחה רפואי ולא יוכל להוכיח עניין שבמומחיות רפואית מטעמו לעניין הנדון, זולת אם היתה זו חוות דעת נגדית או אם בית המשפט סבר כי יש לאפשר לו לעשות כן מטעמים מיוחדים.

(ב) בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט לפי תקנות אלה, בעל דין שלא נענה לדרישה או הוראה של בית המשפט לפי פרק זה או שלא נענה במידה מספקת, ואי-ההיענות היתה בלא הצדק סביר, לא ייזקק בית המשפט להוכחה של עניין שבמומחיות מטעמו לעניין הנדון.

פרק ט"ו:סעדים זמניים

סימן א':כללי

מטרת הסעד הזמני 94. מטרת הסעד הזמני היא להבטיח זכות לכאורה במהלך ההליך המשפטי ואת קיומו התקין והיעיל של ההליך או את ביצועו הראוי של פסק הדין.

בקשה לסעד זמני 95. (א) בקשה לסעד זמני תוגש בכתב ובכפוף לפרק זה.

(ב) הוגשה בקשה למתן סעד זמני במסגרת תביעה, רשאי בית המשפט לתת את הסעד המבוקש, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות לכאורה בקיומה של עילת תביעה, בקיום התנאים למתן הסעד כאמור בפרק זה ובנחיצות הסעד הזמני לצורך הגשמת המטרה.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), בית המשפט רשאי לתת סעד זמני או ארעי גם בטרם הגשת כתב תביעה אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, ובלבד שהתביעה תוגש בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או בכל מועד אחר שעליו יורה בית המשפט.

(ד) בהחלטתו אם לתת סעד זמני וכן בקביעת סוג הסעד, היקפו ותנאיו, ישקול בית המשפט, בין השאר, את השיקולים האלה:

(1) הנזק שעלול להיגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שעלול להיגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני, וכן נזק העלול להיגרם לאדם אחר או לעניין ציבורי;

(2) אם אין סעד אחר שפגיעתו במשיב קלה יותר, המשיג את התכלית שלשמה נועד הסעד הזמני;

(3) תום לבם של בעלי הדין, הן בקשר לגוף העניין והן בקשר להגשת התביעה ובקשת הסעד הזמני, והאם המבקש לא השתהה יתר על המידה בנסיבות העניין בהגשת כתב התביעה או בהגשת הבקשה לסעד הזמני.

התחייבות עצמית וערובה 96. (א) סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

(ב) התחייבות עצמית של מבקש תצורף לבקשה ותהיה ערוכה לפי הנוסח בטופס 7 שבתוספת הראשונה; התחייבות עצמית לא תהיה מוגבלת בסכום, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

(ג) המבקש יפקיד ערובה מספקת, להנחת דעתו של בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לפטור את המבקש מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין וכן רשאי להתנות את מתן הסעד הזמני בכמה ערובות; הסעד הזמני ייכנס לתקפו רק עם הפקדת כל הערובות שעליהן הורה בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

הדיון בבקשה 97. (א) בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט הנתונות לו לפי פרק ח', הבקשה למתן סעד זמני תידון במעמד בעלי הדין, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.

(ב) הסעד הזמני הארעי יעמוד בתוקפו לפי האמור בו או עד למתן החלטה אחרת.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), יידונו בקשות לצו עיקול זמני וצו לתפיסת ראיות במעמד צד אחד, זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו.

(ד) נתן בית המשפט סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, יומצאו במסירה אישית למשיב העתקים של הצו, הבקשה והמסמכים המצורפים אליה וכן העתק כתב הערבות, בלא דיחוי ולא יאוחר משלושה ימים ממועד מתן הצו, אלא אם כן הורה בית המשפט על מועד מאוחר יותר מטעמים מיוחדים; נקבע דיון במעמד בעלי הדין, תימסר הודעה על מועד הדיון למשיב ולמחזיק, אם יש כזה, עם המצאת הצו הזמני.

(ה) במסגרת ההחלטה המעניקה סעד זמני ארעי, למעט צו עיקול זמני או צו לתפיסת ראיות, יורה בית המשפט על מועד לדיון במעמד בעלי הדין בהקדם האפשרי ככל האפשר ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום מתן הסעד הזמני הארעי; ימי פגרה יובאו במניין הימים; בית המשפט רשאי להורות על מועד מאוחר יותר לדיון, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.

(ו) ניתן צו עיקול זמני או צו לתפיסת ראיות, במעמד צד אחד, רשאי המשיב, והמחזיק, אם יש כזה, לבקש את ביטול הצו בתוך שלושים ימים ממועד המצאתו; הוגשה בקשה לביטול הצו, יקיים בית המשפט דיון במעמד בעלי הדין בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום הגשת הבקשה לביטול; ימי פגרה יובאו במניין הימים; בית המשפט רשאי להורות על מועד מאוחר יותר לדיון, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.

(ז) בית המשפט יקיים את הדיון בבקשה למתן סעד זמני או לביטולו בלא דיחוי; בית המשפט יקיים, ככל האפשר, את הדיון ביום דיונים אחד וישמע את סיכום טענות בעלי הדין בעל פה מיד לאחר סיום הבאת הראיות.

(ח) בית המשפט הדן בבקשה לסעד זמני ייתן את החלטתו עם תום הדיון בבקשה, ולכל המאוחר בתוך ארבעה עשר ימים לאחר תום הדיון; לא נתן את החלטתו במועד האמור, ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית המשפט.

עיון מחדש

98. לבקשת בעל דין רשאי בית המשפט לעיין מחדש בסעד זמני שניתן, או בתנאיו, אם סבר כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו מאז מתן הצו ולא היה ניתן לגלותן בשקידה סבירה קודם לכן או בשל חלוף הזמן או אם מצא שיש מקום לשנות את היקפו או את התנאים שבהם ניתן.

שמיעת התובענה במקום דיון בסעד הזמני

99. בית המשפט רשאי להורות על הקדמת מועד הדיון בתובענה, חלף מתן סעד זמני, אם סבר כי יהיה בכך כדי לייעל את הדיון והדבר לא יפגע באופן בלתי מידתי בבעלי הדין.

פקיעת הסעד הזמני

100. סעד זמני יפקע –

(1) בתום המועד שצוין בו או עם מתן פסק הדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;

(2) אם הצו ניתן במעמד צד אחד ולא הומצא למשיב כאמור בתקנה 97(ד), זולת אם בית המשפט הורה אחרת, מטעמים מיוחדים;

(3) אם הצו ניתן לפני הגשת התביעה ולא הוגש כתב תביעה בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או במועד אחר שהורה עליו בית המשפט;

(4) אם בית המשפט הורה על ביטולו או שהוא בטל לפי כל דין.

מימוש ערובה או השבתה

101. לא הוגשה לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך תשעים ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למבקש הערובה; בית המשפט רשאי להאריך מזמן לזמן את התקופה האמורה, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.

סימן ב': עיקול זמני

102. (בוטלה)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

צו עיקול זמני

103. (א) בתביעה לסכום כסף רשאי בית המשפט להטיל עיקול זמני על נכסים של המשיב שברשותו או ברשות המבקש או ברשות מחזיק, ובתביעה לדבר שבעין רשאי בית המשפט לצוות על עיקול הנכס הנתבע, והכול אם שוכנע כי קיים חשש סביר שאי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.

(ב) הומר נכס שעוקל בערובה של המשיב או של צד שלישי, יחול על הערובה סימן זה.

(ג) נתן בית המשפט צו עיקול על מקרקעין, יורה בית המשפט על רישום הערה בפנקס המקרקעין, והמבקש יודיע על כך לרשם המקרקעין.

הודעה למחזיק

104. (א) ניתן צו עיקול על נכסי המשיב שבידי מחזיק, יודיע בית המשפט למחזיק, עם הטלת העיקול, כי עליו להשיב בכתב, בתוך שלושים ימים או בתוך מועד אחר שהורה, אם הנכסים מצויים בידו, אם הם שייכים למשיב ואם יש למחזיק טענה לזכות לגביהם; בהודעה למחזיק יצוינו פרטי המבקש ובא כוחו; תשובתו של המחזיק תוגש לבית המשפט והעתק ממנה ימציא המחזיק, במישרין, למבקש; הודה מחזיק בתשובתו כי מצויים בידו נכסי המשיב או כי הם שייכים למשיב, לא יחזור בו מהודאתו, זולת אם בית המשפט נתן לו רשות לכך מטעמים מיוחדים.

(ב) לבקשת המחזיק ימציא לו המבקש, בתוך שבעה ימים מיום בקשתו, העתק מבקשת העיקול והתצהיר.

(ג) המחזיק רשאי להגיש בקשה לביטול צו העיקול או להגבלתו, לא יאוחר משלושים ימים מיום שהומצא לו העתק מבקשת העיקול והתצהיר.

(ד) הודה המחזיק שהנכס שייך למשיב, יורה בית המשפט כיצד לנהוג לגביו.

מחזיק שלא הודה

105. (א) לא הודה המחזיק כי נכסי המשיב מצויים בידו, או התנגד מכל טעם אחר לאישור העיקול או לא השיב כלל בתוך המועד שנקבע לו, רשאי המבקש בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו תשובת המחזיק או מתום המועד כאמור בתקנה 104(א), להגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב לאישור העיקול; לא ביקש המבקש את אישור העיקול, העיקול בטל בתום ארבעה עשר הימים האמורים, לגבי כל נכס שהמחזיק לא הודה שהוא מצוי בידו.

(ב) דינה של בקשה כאמור כדין כתב תביעה; דינו של מחזיק לעניין אישור העיקול כדינו של נתבע, בשינויים המחויבים לפי העניין.

(ג) הדיון בבקשה כאמור יכול שיהיה בכל שלב של הדיון בתובענה, ואף לאחר שניתן בה פסק דין, כפי שבית המשפט יורה.

עיקול זמני לטובת תובע שזכה בתביעתו

106. זכה התובע בתביעתו, ימשיך העיקול הזמני לעמוד בתוקפו עד שפסק הדין יבוצע או עד להוראה אחרת של בית המשפט; בפסק הדין רשאי בית המשפט לתת הוראות בנוגע לעיקול הזמני ולפסוק הוצאות בקשר אליו.

החלת חוק ההוצאה לפועל

107. חוק ההוצאה לפועל יחול על ביצוע עיקול זמני לפי סימן זה, ואם זכה התובע בתביעתו, ימשיכו בפעולות לפי אותו חוק, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

המצאה למדינה או לתאגיד בנקאי

108. (א) המצאה למדינה של צו לפי סימן זה תהיה בהמצאתו למשרד חשב המשרד שבידיו נמצא הנכס נושא הצו.

(ב) המצאה לתאגיד בנקאי, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, של צו לפי סימן זה, תהיה למשרד הראשי שלו.

סימן ג': צו מניעה זמני

צו מניעה זמני

109. בית המשפט רשאי להורות למשיב להימנע מלעשות או להימנע מלהוסיף ולעשות, בעצמו או באמצעות מי מטעמו, פעולה כלשהי, אם שוכנע כי קיים חשש סביר שאי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצועו הראוי של פסק הדין.

תחולה על צו מניעה זמני

110. תקנות 103(ג) ו-106 יחולו על צו מניעה זמני בשינויים המחויבים.

סימן ד': כינוס נכסים זמני

מינוי כונס נכסים זמני

111. (א) בית המשפט רשאי למנות כונס נכסים זמני (להלן בסימן זה – כונס) על נכסים מסוימים שברשות המשיב או ברשות מחזיק, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או ביכולת מימושם או לכך שהמשיב או אדם אחר מטעמו עומד להעלים את הנכסים או להשמידם או כי הנכסים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הופקו תוך ביצוע המעשה או המחדל נושא התביעה או שימשו לביצועו, וכי אי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.

(ב) בית המשפט הדן בבקשה למינוי כונס יביא בחשבון את סכום החוב או שווי הנושא, את הסכום שהכונס יכול להשיג לפי המשוער ממכירת הנכסים או ניהולם, את העלויות המשוערות הכרוכות במינויו ובביצוע תפקידו, ואת הנזק העלול להיגרם לנתבע עקב מכירת הנכסים או ניהולם בידי כונס, ורשאי הוא להורות על עריכת בדיקה או חקירה בכל עניין הקשור לכך.

סייגים למינוי כונס

112. (א) בבקשה למינוי כונס יציע המבקש, בכפוף לאמור בתקנת משנה (ב), מועמד לשמש ככונס, ויצרף את הסכמת המועמד בכתב למינוי.

(ב) בית המשפט לא ימנה אדם לכונס אם יש בינו לבין מי מבעלי הדין קשר אישי או מקצועי, זולת אם הסכימו בעלי הדין למינוי, או אם סבר, מטעמים מיוחדים, שיש בכך צורך והדבר לא יפגע בביצוע יעיל והוגן של הצו או יפגע באופן בלתי הוגן במשיב.

סמכות הכונס

113. (א) בית המשפט רשאי להסמיך כונס לעשות, בין השאר, את הפעולות האלה, כולן או מקצתן:

(1) לחפש ולאתר את מקום הימצאם של הנכסים;

(2) להיכנס לחצרים לשם איתורם ותפיסתם;

(3) לגבי נכסים שהם מסמכים או מידע האגור במדיה אלקטרונית – לצלמם או להעתיקם;

(4) לתפוס את הנכסים, להחזיק בהם, לשמור עליהם, לנהלם ולהשביחם;

(5) להפעיל לגבי הנכסים כל סמכות, כוח או זכות הנתונים לבעל הנכסים או למחזיק בהם, לרבות ניהול הליכים משפטיים בנוגע אליהם וחתימה על כל מסמך בקשר אליהם.

(ב) בית המשפט רשאי להורות, בצו, לאדם לאפשר לכונס כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן לפי תקנת משנה (א) וכן להורות לאדם להימנע מכל פעולה העלולה להפריע או לעכב את הכונס מביצוע הצו.

כניסה לחצרים

114. בטרם כניסתו לחצרים ימסור הכונס לאחראי על החצרים, לאדם שנגדו ניתן הצו או לאדם הנחזה להיות בגיר אחר האחראי מטעמו, את צו הכניסה לחצרים והודעה המסבירה את משמעות הצו, ערוכה לפי הנוסח בטופס 8 שבתוספת הראשונה, וכן יידע אותו בדבר זכותו להתייעצות טלפונית עם עורך דין, אם אפשר, ובדבר זכותו להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים; לבקשת האחראי על החצרים, יסביר לו הכונס בשפה ברורה את משמעות הצו, וכי סירוב לאפשר את ביצועו מהווה ביזיון בית משפט ועשוי לשמש ראיה במסגרת ההליך המשפטי.

כניסה, חיפוש ותפיסה

115. (א) כניסה לחצרים, חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של נכסים לפי פרק זה ייעשו בידי הכונס בנוכחות האחראי על החצרים, ובנוכחות שני עדים, זולת אם אישר האחראי על החצרים בכתב כי אינו מעוניין בנוכחות עדים או אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים; לא ישמש עד, לצורך תקנה זו, מי שיש בינו לבין מי מבעלי הדין קשר אישי או מקצועי – זולת אם הסכים לכך בעל הדין שכנגד.

(ב) לא הצליח הכונס לאתר את האחראי לחצרים או ליצור אתו קשר על אף שפעל בשקידה ראויה וסבירה או שהאחראי סירב לשתף פעולה עם הכונס לצורך ביצוע הצו, רשאי בית המשפט לתת לכונס הוראות שיאפשרו את ביצוע תפקידו.

חיפוש בחומר מחשב

116. הכונס לא יבצע חיפוש ותפיסה של מחשב, חומר מחשב או פלט כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, אלא בהתקיים תנאים אלה:

(1) בית המשפט כלל בצו היתר מפורש לחיפוש ותפיסה כאמור;

(2) בית המשפט מינה בעל תפקיד מיומן לביצוע החיפוש, זולת אם האחראי על החצרים הסכים לבצע את החיפוש בעצמו;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) מבצע החיפוש יוודא תחילה כי במהלך החיפוש לא תתאפשר קבלת מידע מתקשורת בין מחשבים, זולת אם מבצע את החיפוש האחראי על החצרים.

מתן דין וחשבון 117. (א) הכונס יגיש לבית המשפט דין וחשבון על ביצוע הפעולות, חתום בידי הנוכחים בעת הביצוע, בתוך שבעה ימים ממועד הביצוע, וימציא העתק ממנו למי שאליו מופנה צו הכניסה לחצרים ולבעלי הדין.

(ב) הדין וחשבון יכלול, בין השאר, רשימה של הנכסים שנתפסו בעת החיפוש, והערות של האחראי על החצרים שנכח בעת ביצוע הצו.

הוראות בדבר הנכסים התפוסים 118. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת, לפי בקשת הכונס, בעל הנכסים, מי שמחזיק בהם או בעל דין, להורות מה ייעשה בנכסים התפוסים; הסתיים הדיון בתובענה, יורה בית המשפט מה ייעשה בנכסים שטרם הורה מה ייעשה בהם.

(ב) פקע צו כינוס נכסים זמני שניתן לפי פרק זה, ולא הורה בית המשפט מה ייעשה בנכסים התפוסים, יוחזרו הנכסים לחצרים שמהם נלקחו בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים ממועד פקיעת הצו.

שמירת סודיות 119. (א) הכונס לא יעשה שימוש בנכסים, במידע או במסמכים שהגיעו אליו עקב תפקידו, ולא יגלה מידע או מסמכים כאמור לאחר, אלא כפי שיורה בית המשפט.

(ב) הכונס ינקוט אמצעים, ככל הדרוש, כדי להבטיח שהעובדים בשירותו והנוכחים בעת ביצוע הפעולות, ישמרו על סודיות כאמור בתקנת משנה (א).

(ג) נטענה טענת חיסיון לגבי נכסים או מסמכים מסוימים, יכניס הכונס את הנכסים או המסמכים, לפי העניין, לחבילה בלי שיעיין בהם, יסגור את החבילה, יסמן אותה באופן הניתן לזיהוי, וימסור אותה לבית המשפט, בהקדם האפשרי; הטוען רשאי, בתוך שבעה ימים ממועד מסירת החבילה, להגיש לבית המשפט בקשה להחליט בטענת החיסיון, ולפרט בה את טענותיו; בית המשפט יחליט בבקשה בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה הבקשה, ולצורך כך הוא רשאי לעיין בנכס או במסמך; הדיון בבקשה לפי תקנת משנה זו יהיה בדלתיים סגורות; בתקנה זו, "חבילה" – מעטפה או כלי קיבול אחר.

זכויות מחזיק וצד שלישי 120. (א) נתן בית המשפט צו כינוס לגבי נכס שבידי מחזיק, יימסר לו העתק מצו הכינוס בתוך שלושה ימים ממועד נתינתו, זולת אם בית המשפט הורה אחרת כדי שלא לסכל או להפריע לביצוע הכינוס.

(ב) המחזיק רשאי להגיש לבית המשפט הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים ממועד שהומצא לו צו הכינוס או מיום שנודע לו על מתן הצו.

(ג) טוען צד שלישי לזכויות בנכס שבית המשפט נתן לגביו צו כינוס לפי סימן זה, רשאי הוא להגיש לבית המשפט הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים מיום שנודע לו על מתן הצו.

(ד) התברר לבית המשפט כי לצד שלישי עשויות להיות זכויות בנכס שניתן לגביו צו כינוס, יודיע לו בית המשפט על זכותו להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים ממועד המצאת ההודעה; הוכח כי הצד השלישי ידע על צו הכינוס לפני מועד המצאת ההודעה ולא הגיש הודעת הצטרפות בתוך עשרים ימים ממועד שנודע לו על הצו, יהיה הצד השלישי רשאי להגיש הודעת הצטרפות רק ברשות בית המשפט ובית המשפט ייתן רשות כאמור רק מטעמים מיוחדים.

(ה) דין המצטרף כדין משיב בבקשה לסעד הזמני, ודין הודעת ההצטרפות כדין תשובה לבקשה בכתב, בשינויים המחויבים.

(ו) הגיש מחזיק או צד שלישי הודעת הצטרפות, יקיים בית המשפט דיון במעמד המצטרף בהקדם האפשרי ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום קבלת הודעת ההצטרפות.

שכר כונס נכסים 121. בית המשפט רשאי להורות בדבר שכר שירותיו של הכונס וכיצד ועל מי לשלמו; אם הכונס עובד המדינה, ישולם שכרו לאוצר המדינה.

חובותיו של כונס נכסים 122. כונס שהתמנה –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) ייתן כל ערובה שתיראה לבית המשפט להבטחת אחריותו לנכסים שהוא ממונה עליהם ולכל שיגיע לידו בקשר לנכסים; הערובה תהיה בכתב ערבות הערוך לפי הנוסח בטופס 9 שבתוספת הראשונה;

(2) יגיש דין וחשבון בפרקי זמן ובצורה שיורה עליהם בית המשפט;

(3) ישלם את הסכום המגיע ממנו ככל שיורה בית המשפט.

סימן ה': תפיסת ראיות

תפיסת ראיות

123. (א) בית המשפט רשאי למנות אדם לממונה על תפיסת ראיות לשם ביצוע חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של ראיות המצויות בידי המשיב או בשליטתו אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב או אדם אחר מטעמו עלול להעלים את הראיות, לערוך בהן שינויים או להשמידן, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על גילוי האמת.

(ב) בית המשפט רשאי להורות בצו לכל אדם לאפשר למתמנה כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם, לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן לפי תקנת משנה (א).

(ג) על המתמנה על תפיסת הראיות לפי תקנה זו, יחולו תקנות 112 עד 122 בשינויים המחויבים.

(ד) בתקנה זו, "ראיות" – מסמך, לרבות מידע האגור במדיה דיגיטלית או אלקטרונית, וחפצים שיש יסוד סביר להניח כי ישמשו ראיות בתובענה או הדרושים לשם בירורה.

סימן ו': עיכוב יציאה מן הארץ

צו עיכוב יציאה מן הארץ

124. (א) בית המשפט רשאי לתת צו עיכוב יציאה מן הארץ ולהורות על הפקדת הדרכון או תעודת המעבר של המשיב או להתנות תנאים ליציאתו, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב עומד לצאת מן הארץ לתקופה ממושכת או לצמיתות, והעדרו מהארץ עלול להכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין; אם התובענה היא לפיצויים בשל נזק גוף – די אם בית המשפט השתכנע שקיים חשש סביר שהעדרו של המשיב מן הארץ עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא יינתן צו עיכוב ליציאה מן הארץ בהתקיים אחד מהמפורטים להלן, זולת אם בית המשפט שוכנע שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת:

(1) המשיב הוא תושב חוץ;

(2) שווי התביעה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים, זולת אם התביעה היא למזונות.

(ג) צו עיכוב יציאה מן הארץ יינתן לשנה אחת בלבד, לכל היותר; ואולם בית המשפט רשאי להאריך את עיכוב היציאה מן הארץ במתן צו חדש לתקופה שלא תעלה על שנה בכל פעם.

בקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ

125. בבקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ יציין המבקש גם את שמו ואת שם משפחתו של המשיב באותיות לטיניות, וכן מענו, מספר הזהות שלו ומספר הדרכון, ואם אלה אינם ידועים למבקש – פרטים אחרים שיש בהם, לדעת בית המשפט, כדי לזהותו; בית המשפט רשאי לדרוש פרטים נוספים כדי למנוע טעות בזיהוי.

התחייבות עצמית וערובה של המבקש

126. התחייבות עצמית וערובה שימציא המבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ, יהיו גם לפיצוי כל נזק שייגרם לאדם שאיננו המשיב עקב עיכוב יציאתו על סמך הצו, משום שהמבקש מסר פרטים לא נכונים או לא מספיקים לזיהוי המשיב.

ערובה של המשיב

127. בצו עיכוב היציאה מן הארץ יורה בית המשפט, שאם ייתן המשיב ערובה, כפי שיורה ובתנאים שיורה – יפקע הצו; חזר המשיב לפני מתן פסק הדין, או לאחר שפקע הצו, תוחזר לו הערובה לפי דרישתו; לא חזר עד שניתן פסק דין לזכות המבקש תשמש לו הערובה לסיפוק התביעה, והעודף על הסכום שבפסק הדין ועל הוצאות הוצאה לפועל יוחזר למשיב לפי דרישתו.

צו עיכוב וצו הרחקה

128. (א) נתן בית המשפט צו עיכוב יציאה על אדם, וכן נתן מי שהוסמך לכך צו הרחקה לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, או צו הסגרה לפי חוק ההסגרה,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

התשי"ד-1954, יבטל בית המשפט את צו העיכוב, אם ביקש זאת היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) הגיש היועץ המשפטי לממשלה בקשה כאמור בתקנת משנה (א), ימציא הודעה מספקת על כך לבעל הדין שלפי בקשתו ניתן צו עיכוב היציאה.

פרק ט"ז: ההחלטה השיפוטית

פסק דין או החלטה אחרת

129. (א) בתום הדיון בכל הליך ייתן בית המשפט את החלטתו בהקדם האפשרי בהתחשב, בין השאר, בהיקף הראיות בכתב ובעל פה ובמורכבותו של ההליך.

(ב) ההחלטה תכלול פירוט קצר של המחלוקות, ממצאי בית המשפט לגבי העובדות, השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה, ההכרעה ונימוקיה באופן תמציתי; אם כללה ההחלטה חידוש משמעותי או שיש להחלטה חשיבות מיוחדת, רשאי בית המשפט לתת הנמקה מפורטת.

(ג) בלי לגרוע מתקנת משנה (א), בית משפט הדן בערכאה ראשונה ייתן את החלטתו לא יאוחר מתשעים ימים לאחר תום הדיון בהליך; לא נתן את החלטתו במועד האמור, ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית המשפט.

פסק דין בהעדר הגנה

130. נתבע שלא הגיש כתב הגנה בתוך המועד שנקבע לכך או שכתב ההגנה נמחק, רשאי בית המשפט לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה, או לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד.

ביטול החלטה לפי צד אחד

131. נתן בית המשפט החלטה לפי צד אחד והגיש בעל הדין שנגדו ניתנה ההחלטה בקשת ביטול בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, רשאי בית המשפט לבטלה, בתנאים שייראו לו; הוראה זו לא תחול על פנייה לבית המשפט לפי תקנה 33(ד).

סעד בעת מתן פסק הדין או בתכוף לו

132. בית המשפט רשאי לתת סעד להבטחת ביצוע פסק הדין בעת מתן פסק הדין או בתכוף לאחריו; הבקשה בעת מתן פסק הדין יכולה להיות בעל פה.

פסיקתה

133. (א) בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין, לערוך פסיקתה, שתכיל את מספר התיק, מועד ההחלטה, שמות בעלי הדין ומענם, הסעד או ההכרעה האחרת שניתנו והוצאות המשפט שנפסקו.

(ב) בעל הדין ישלח העתק של הבקשה למתן פסיקתה כאמור בתקנת משנה (א), לבעל הדין שכנגד, זולת אם ההחלטה ניתנה במעמד צד אחד.

(ג) בעל הדין שכנגד רשאי להשיב לבקשה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו או בתוך מועד אחר שהורה בית המשפט.

(ד) השופט החותם על הפסיקתה יהיה, ככל האפשר, זה שנתן את ההחלטה נושא הפסיקתה; נתן הרכב שופטים את ההחלטה, יחתום ראש ההרכב על הפסיקתה.

פרק י"ז: הערעור

הגשת ערעור או בקשת רשות לערער

134. (א) ערעור או בקשת רשות לערער (בפרק זה – ערעור) יכללו שני חלקים של כותרת וגוף הערעור לפי ההוראות האלה:

(1) הכותרת של הערעור תכלול את הפרטים האלה ולפי הסדר המפורט להלן:

(א) הפרטים שנכללו בכותרת כתב התביעה, בשינויים המחויבים;

(ב) סוג ההליך – ערעור או בקשת רשות לערער, לפי העניין;

(ג) שם הערכאה שנתנה את ההחלטה שעליה מערערים, סוג ההליך, מספר התיק שבו ניתנה ותאריך ההחלטה;

(ד) המועד שבו הומצאה ההחלטה שעליה מערערים;

(ה) המותב המוסמך לדון בערעור וציון סעיף החיקוק המסמיך כאמור;

(ו) סכום אגרת בית המשפט שיש לשלם תוך הפניה לפרט בתוספת לתקנות האגרות שלפיו יש לגבות אגרה; אם המערער פטור מאגרה, יפנה לתקנה הפוטרת אותו מתשלומה לפי תקנות האגרות;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ז) דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין בקשר לאותה מסכת עובדתית;

(ח) סכום הערובה להבטחת הוצאות המשיבים שיש להפקיד בבית המשפט בהפניה לפרט בתוספת השלישית לתקנות אלה; אם המערער פטור מהפקדת ערובה כאמור, יפנה לפרט המתאים בתוספת כאמור;

(2) גוף הערעור יכלול את הפרטים האלה ולפי הסדר המפורט להלן:

(א) הסעד שניתן או שהתבקש ולא ניתן בהחלטה שעליה מערערים;

(ב) עיקרי ההחלטה שעליה מערערים;

(ג) סיכום הטענות ונימוקי ההתנגדות להחלטה והפניה למובאות משפטיות התומכות בכל נימוק שיירשם לצדו;

(3) גוף הערעור לא יעלה על שישה עמודים, אם הוגש לבית משפט השלום, על תשעה עמודים אם הוגש לבית המשפט המחוזי, ועל שנים עשר עמודים, אם הוגש לבית המשפט העליון.

(ב) המערער יצרף לערעור מסמכים אלה בלבד:

(1) העתק ההחלטה שעליה מערערים;

(2) העתקי המסמכים שהמערער מבקש להסתמך עליהם שהוגשו והתקבלו כדין בערכאה הקודמת.

הבטחת הוצאות המשיב

135. (א) עם הגשת הערעור יפקיד המערער ערובה להבטחת הוצאות המשיבים בסכום הנקוב בתוספת השלישית וימציא הודעה על כך למשיב.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי להורות על פטור ממתן ערובה או על שינוי סכומה.

(ג) לא קיים המערער הוראה בדבר הערובה, רשאי בית המשפט להורות על מחיקת הערעור או על דחיית המועד להפקדתה.

משיבים בערעור

136. (א) כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הערכאה הקודמת ואינו מערער יהיה משיב בערעור.

(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יומצא ערעור למי מהמשיבים שאינו נוגע בדבר; אם הבקשה מטעם המערער, תומצא הודעה לאותם המשיבים, זולת אם ההמצאה תגרום להכבדה ניכרת על המערער.

מועדים

137. (א) המועד להגשת ערעור על החלטה הוא שישים ימים מיום שהומצאה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משיב בערעור רשאי להגיש ערעור בתוך שישים ימים מהיום שבו הומצא לו הערעור, או מהיום שבו הומצאה לו הודעה על הפקדת ערובה לפי תקנה 135, או מהיום שבו הומצאה לו החלטה על פטור מהפקדת ערובה, לפי המאוחר.

(ג) המועד להגשת ערעור על החלטה שניתנה במעמד צד אחד שהוגשה לגביה בקשת ביטול לפי תקנה 131, יימנה מיום ההמצאה של ההחלטה בבקשת הביטול.

דיון בערעור

138. (א) בית המשפט שלערעור רשאי:

(1) לדחות את הערעור בלא צורך בתשובה, אם סבר שאין לערעור סיכוי להתקבל;

(2) להורות על הגשת תשובה בכתב, בכלל או לגבי עניין מסוים;

(3) לקיים דיון מקדמי בערעור לפי סמכות שופט בקדם-משפט, בשינויים המחויבים;

(4) להורות על השלמה לסיכומים בכתב;

(5) להכריע בערעור על יסוד החומר בכתב שלפניו;

(6) להורות על קיום דיון בעל פה נוסף על החומר שבכתב שלפניו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) (בוטלה)

(ג) לא התייצב בעל דין לדיון בעל פה ולא ניתן טעם סביר לאי-ההתייצבות, יחולו הוראות אלה:

(1) לא התייצב המערער, ימחק בית המשפט את הערעור;

(2) לא התייצב המשיב והמערער התייצב, יברר בית המשפט את הערעור על סמך טיעוני המערער בלבד.

רשות ערעור על החלטה בעניין סעד זמני

139. ערעור על החלטה הדוחה בקשה למתן סעד זמני, שניתנה לפי צד אחד ושלא נדחתה בלא צורך בתשובה, יידון במעמד צד אחד, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

תשובה בכתב והשלמה לסיכומים בכתב

140. (א) הורה בית המשפט על הגשת תשובה בכתב לערעור, יחולו הוראות אלה:

(1) התשובה תוגש בתוך שישים ימים מעת המצאת ההחלטה או במועד אחר שהורה עליו בית המשפט והיא לא תעלה על שישה עמודים, אם הוגשה לבית משפט השלום, על תשעה עמודים, אם הוגשה לבית המשפט המחוזי, ועל שנים עשר עמודים, אם הוגשה לבית המשפט העליון, והכול לא כולל הכותרת;

(2) לתשובה יצורפו העתקי המסמכים שהמשיב מבקש להסתמך עליהם שהוגשו והתקבלו כדין בערכאה הקודמת, זולת המסמכים שצורפו לערעור;

(3) הורה בית המשפט על הגשת תשובה בעניין מסוים, התשובה תינתן בעניין זה בלבד.

(ב) הורה בית המשפט על השלמה לסיכומים בכתב, רשאי הוא לתת כל הוראה, לרבות בעניין הגשת סיכומי המערער והמשיב ומתן זכות תשובה למערער, המועד להגשה והיקף המסמך.

(ג) דין אי-הגשת תשובה בכתב או השלמה לסיכומים בכתב במועד – כדין אי-התייצבות לדיון בערעור.

בקשה בערעור

141. בקשה בערעור תוגש בכתב.

תיקון ערעור או תשובה בכתב

142. בית המשפט רשאי להתיר תיקון של ערעור או של תשובה בכתב, לפי העניין, בתנאים שיורה.

איחוד ערעורים

143. תקנה 40 תחול על ערעור בשינויים המחויבים.

ראיות חדשות בערעור

144. בעל דין אינו רשאי להגיש ראיות חדשות לבית המשפט שלערעור; ואולם בית המשפט רשאי להתיר הגשת ראיות חדשות אם שוכנע שהן עשויות להשפיע על תוצאות הערעור וכן שמתקיים אחד מאלה:

(1) לא היה ניתן לאתר את הראיה בשקידה סבירה ולהגישה בערכאה הראשונה במועד המתאים לכך;

(2) הגשת הראיה דרושה כדי למנוע עיוות דין.

עיכוב ביצוע

145. (א) הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים.

(ב) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו, וזאת כל עוד לא הוגש ערעור במועד הגשת הבקשה לעיכוב ביצוע; בקשה לפי תקנה זו אפשר שתידון בעל פה אם התבקשה במועד הדיון, מיד לאחר שימוע ההחלטה.

(ג) הוגש ערעור, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שעליה מערערים וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו.

(ד) תקנה 96 תחול על בקשה לפי תקנה זו בשינויים המחויבים.

סמכות בית המשפט בערעור

146. (א) בית המשפט שלערעור רשאי –

(1) לתת כל החלטה שצריך היה לתתה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) לאשר את ההחלטה שעליה מערערים מאותו נימוק או מנימוק שונה;

(3) לבטל את ההחלטה שניתנה ולהורות על דיון חדש;

(4) להחזיר את העניין לערכאה שנתנה את ההחלטה לצורך השלמה;

(5) לתת החלטה נוספת או אחרת אם הדבר דרוש.

(ב) בית המשפט רשאי להשתמש בסמכויות אלה אף אם הערעור נוגע רק לחלק מן ההחלטה, ורשאי להשתמש בהן לטובת המשיבים או בעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, אף אם לא הגישו ערעור.

מחיקה או דחייה של ערעור

147. (א) הוראות התקנות בעניין מחיקה או דחייה של תביעה כאמור בפרק ו' יחולו על ערעור, בשינויים המחויבים.

(ב) בלי לגרוע מן האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי למחוק ערעור אף מהטעמים האלה:

(1) הערעור הוגש לאחר המועד הקבוע בדין ולא ניתנה הארכת מועד להגשתו;

(2) אין למערער זכות להגישו.

פסק הדין בערעור

148. (א) פסק הדין בערעור יכיל את השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה, את ההכרעה ואת הנימוקים באופן תמציתי.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית משפט שהחליט לדחות ערעור רשאי לכלול בנימוקיו רק את קביעתו בדבר דחיית הערעור, ובלבד שנוכח כי מתקיימים התנאים האלה לגבי ההחלטה שעליה מערערים:

(1) אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;

(2) הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;

(3) אין בה טעות שבחוק.

(ג) תקנות 131 עד 133 יחולו על ערעור בשינויים המחויבים.

החלטה בבקשת רשות ערעור לאחר שתי ערכאות

148א. החליט בית המשפט העליון לדחות בקשת רשות ערעור על החלטה של בית משפט מחוזי בשבתו כבית משפט לערעורים, רשאי בית המשפט לכלול בהחלטתו רק את קביעתו בדבר דחיית בקשת רשות הערעור, ובלבד שלדעתו מתקיימים שני אלה לגבי ההחלטה שעליה מערערים:

(1) הקביעות בהחלטה אינן מעוררות שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים;

(2) מתן רשות ערעור אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין.

בקשת רשות לערער – הוראות מיוחדות

149. ההוראות האלה יחולו על בקשת רשות לערער:

(1) בלי לגרוע מהאמור בתקנה 134, בבקשת רשות ערעור יפרט המבקש בפתח הבקשה את הנימוקים שבשלהם יש לתת רשות לערער וזאת במסגרת מניין העמודים הקבוע בתקנה 134(א)(3);

(2) בלי לגרוע משאר סמכויותיו, בית המשפט הדן בבקשה לרשות ערעור רשאי –

(א) לתת רשות לערער, אם בכלל או אם לגבי עניין מסוים שפירש; ניתנה רשות ערעור, יראו את נימוקי הבקשה לרשות ערעור כנימוקי הערעור;

(ב) לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור לפי הרשות שניתנה;

(ג) להורות כי הבקשה תידון לפני הרכב של שלושה שופטים;

(3) נתנה הערכאה שמבוקש לערער על החלטתה רשות ערעור, יצוין הדבר בכותרת הערעור בנוסף לכל הפרטים האחרים הנדרשים;

(4) הוגשה בקשה לרשות ערעור במקום שהמבקש רשאי לערער בזכות, רשאי בית המשפט לדון בבקשה כבערעור, בתנאים שיורה; הוגש ערעור בזכות במקום שבו היה על המערער להגיש בקשת רשות ערעור, רשאי בית המשפט לדון בערעור כבקשת רשות ערעור ולתת הוראות לפי העניין;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(5) תקנה 137(ב) לא תחול על בקשת רשות לערער.

השגה על החלטות שאינן פסק דין

150. לא ערער בעל דין על החלטה שאינה פסק דין והיא ניתנת לערעור ברשות בלבד, או שביקש רשות לערער עליה והבקשה נדחתה בלא שניתנה רשות ערעור, אין בכך כדי לפגוע בזכותו להשיג על אותה החלטה בבואו לערער על פסק הדין במשפט; על החלטה בעניין סמכות מקומית או על החלטה לפי סעיפים 5 או 6 לחוק הבוררות שבעל הדין מבקש להשיג עליה, יש להגיש בקשת רשות ערעור.

פרק י"ח: הוצאות

תכלית ההוצאות

151. (א) חיוב בעל דין בתשלום הוצאות נועד לשפות את בעל הדין שכנגד על הוצאותיו בהליך בהתחשב בתוצאותיו, במשאבים שנדרשו לניהולו ובהתנהלות בעלי הדין.

(ב) החלטת בית המשפט בעניין פסיקת ההוצאות ושיעורן תבטא את האיזון הראוי שבין הבטחת זכות הגישה לערכאות, הגנה על זכות הקניין של הפרט ושמירה על שוויון בין בעלי הדין.

(ג) סבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט או לא מילא אחר תקנות אלה, רשאי הוא לחייבו בהוצאות לטובת הנפגע או לטובת אוצר המדינה ובנסיבות מיוחדות אף את בא כוחו.

פסיקת הוצאות

152. בתום הדיון יפסוק בית המשפט הוצאות סבירות והוגנות, זולת אם מצא שקיימים טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות כאמור.

שיעור ההוצאות

153. (א) סכום שכר טרחת עורך דין שיפסוק בית המשפט לטובת בעל הדין שזכה בהליך, בכפוף לאמור בתקנת משנה (ג), לא יפחת מן התעריף שנקבע לעניין שכר טרחת עורך דין בכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש"ס-2000, זולת אם הורה בית המשפט, מטעמים מיוחדים, על תשלום סכום נמוך יותר מהסכום האמור.

(ב) בית המשפט יכלול בשכר טרחת עורך הדין, סכום השווה למס ערך מוסף מקום שבו הזוכה שילם או מחויב לשלם מס ערך מוסף לעורך דינו, זולת אם סבר כי הזוכה רשאי לנכות את מס התשומות בשכר טרחת עורך דינו, ובלבד שלא יפסוק סכום כאמור כרכיב נפרד.

(ג) בקביעת שיעור ההוצאות יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשווי הסעד שנפסק וביחס שבינו לבין הסכום שנתבע, בדרך שבה ניהלו בעלי הדין את הדיון, במורכבות ההליך, בהשקעת המשאבים בהכנתו ובניהולו ובסכום ההוצאות שהתבקש.

(ד) בהחלטה יפרט בית המשפט את השיקולים שהנחו אותו בקביעת שיעור ההוצאות.

הוצאות בהינתן פסק דין בהעדר הגנה

154. ניתן פסק דין בהעדר הגנה ובית המשפט פסק הוצאות, יהיה שיעור שכר הטרחה לפי התעריף המינימלי המומלץ, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

הוצאות משפט

155. (א) בית המשפט יפסוק הוצאות משפט, ובלבד שבעל הדין פירט בסיכומי טענותיו באופן מפורש ומפורט את הוצאות המשפט כפי שנדרשו לצורך ההליך וצירף מסמכים התומכים בכך.

(ב) סכום הוצאות משפט יהיה צירופם של כל ההוצאות שהוצאו בעין ושנדרשו להליך כפי שיורה בית המשפט.

(ג) השופט שנתן את ההחלטה יורה על הוצאות המשפט, זולת אם הדבר נבצר ממנו.

הארכת הליך שלא לצורך

156. סבר בית המשפט כי בעל דין האריך את הדיון בכל הליך שלא לצורך, באמצעות טענות סרק או בכל דרך אחרת, רשאי הוא, באותו הליך או בפסק הדין, ובלא קשר עם תוצאות המשפט, להטיל עליו את הוצאות ההליך בשיעור שימצא לנכון בנסיבות העניין, לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה.

ערובה לתשלום הוצאות

157. (א) בית המשפט רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום הוצאותיו של נתבע.

(ב) לא ניתנה הערובה בתוך המועד שהורה, יימחק כתב התביעה.

פרק י"ט: המצאות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מטרת ההמצאה והמצאה כדין

158. (א) מטרת ההמצאה היא להביא לידיעת הנמען את תוכנו של מסמך שנדרש שיהיה בידיעתו, ולעניין כתב הטענות הראשון המוגש – גם להחיל על הנתבע את מרות בית המשפט.

(ב) הנמען ייחשב כמי שיודע את תוכנו של מסמך אם הומצא לו לפי תקנות אלה.

הגדרות

159. בתקנות אלה –

"הודעה אלקטרונית" – הודעה בדבר קיומו של מסמך במערכת נט המשפט הכוללת קישור אליו, שפתיחתו אפשרית באמצעות מנגנון הזדהות;

"הודעת אימות המסירה" – הודעה שנערכה בידי מוסר המסמך סמוך ככל האפשר לאחר המצאתו, הכוללת פרטים בדבר אופן ההמצאה, ובכלל זה מקום ההמצאה, מועד ההמצאה ושעת ההמצאה ושמו של האדם שהמסמך נמסר לידיו;

"המצאה" – מסירת מסמך לידי הנמען או הגשתו לבית המשפט, לפי העניין;

"המצאה אלקטרונית" – המצאה באמצעות תקשורת בין מחשבים שדרכה ניתן להעביר או לקבל מסמך אלקטרוני;

"כתובת דואר אלקטרוני" – כתובת במערכת המאפשרת העברת מסרים אלקטרוניים, שבעליה מפעיל אמצעים סבירים לצורך הגנה על תיבת הדואר שבה מפני שיבוש בעבודתה העלול לפגוע במהימנות המידע שבה;

"כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת" – כתובת במערכת המשמשת להעברת מסרים אלקטרוניים שמתקיימים בה כל אלה:

(1) היא מאפשרת גישה לכתובת הדואר האלקטרוני רק באמצעות מנגנון הזדהות ומתעדת גישה כאמור;

(2) המערכת נוקטת, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה אליה ומפני שיבוש בעבודתה, העלולים לפגום במהימנות המידע שבה;

"מנגנון הזדהות" – מנגנון מאובטח המשלב אמצעי חומרה ותוכנה, הניתן לשליטתו הבלעדית של בעליו והמאפשר את זיהויו באופן ייחודי;

"מסמך אלקטרוני" – מסמך שהוא מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית כהגדרתם בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001, הניתן לשמירה אלקטרונית ולאחזור;

"מערכת נט המשפט" – מערכת מחשבים שבאמצעותה פועלים בתי המשפט ומתנהלים הליכים משפטיים.

חובת המצאה

160. המציא בעל דין המיוצג בידי עורך דין מסמך לבית המשפט, ימציא עורך הדין את העתקו לבעל הדין שכנגד בלא דיחוי ולא יאוחר משלושה ימים ממועד ההמצאה לבית המשפט או זמן סביר לפני מועד הדיון שנקבע, לפי המוקדם; אם בעל הדין אינו מיוצג בידי עורך דין, יגיש את המסמך למזכירות בית המשפט, שתפעל להמצאתו.

דרכי המצאה ומועדיה

161. אלה הן דרכי ההמצאה ומועדיה:

(1) המצאה אלקטרונית –

(א) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מבית המשפט לנמען תהיה באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לכתובת הדואר האלקטרוני שהוא ציין בכותרת כתב טענותיו ואם היתה זו כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת, יכול שתהיה אף באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני עצמו; ואולם, אם הנמען מיוצג על ידי משרד עורכי דין שכתובת דואר אלקטרוני שלו שמורה במערכת נט המשפט, משלוח הודעה אלקטרונית או המסמך האלקטרוני כאמור, המצאה תיעשה לכתובת זו; אם הנמען אינו מיוצג בידי עורך דין, המצאה כאמור יכולה להיות גם באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לטלפון הנייד שהנמען ציין בכותרת כתב טענותיו;

(ב) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני לבית המשפט תהיה באמצעות מערכת נט המשפט; המבקש להמציא לבית המשפט מסמך אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת לצורך המצאה אלקטרונית כאמור בתקנת משנה (א);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מעורך דין לעורך דין תהיה באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני לכתובת הדואר האלקטרוני של עורך הדין הנמען שצוינה בכותרת כתב טענותיו ועל עורך הדין השולח לוודא את קבלתו בידי עורך הדין הנמען;

(ד) מועד שליחת המסמך האלקטרוני או ההודעה האלקטרונית, כפי שמופיע בשעון פנימי של מערכת המחשוב של השולח המכויל לפי כללים מקובלים, יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואם נשלחה הודעה אלקטרונית מבית המשפט לנמען שאינו מיוצג בידי עורך דין כאמור בתקנת משנה (א), מועד פתיחת המסמך האלקטרוני כפי שמופיע בשעון פנימי כאמור יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואולם אם היה המועד אחרי השעה 17:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, ייחשב המסמך האלקטרוני כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;

(ה) שליחת ההודעה האלקטרונית או המסמך האלקטרוני כאמור בתקנות משנה (א) או (ג), לא תיחשב כהמצאה כדין במועד השליחה אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלתו או בדבר קבלתו במועד מאוחר יותר;

(2) המצאה בפקסימיליה –

(א) המצאה של מסמך בפקסימילה תהיה למספר הפקסימילה שציין הנמען בכותרת כתב טענותיו;

(ב) המצאה בפקסימילה מוגבלת למסמך בהיקף של עד חמישה עשר עמודים והיא אינה חלה על המצאת המסמך הראשון המוגש בתיק ועל כתב תביעה וכתב הגנה;

(ג) יראו את המועד שצוין באישור משלוח הפקסימילה כמועד ההמצאה ובלבד שבוצע וידוא טלפוני כי המסמך התקבל, ואולם –

(1) מסמך שהומצא כאמור אחרי השעה 15:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יראוהו כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;

(2) אם השולח הוא בית המשפט ולא בוצע וידוא טלפוני, תיחשב השליחה כהמצאה כדין אלא אם כן הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלת המסמך בפקסימילה;

(3) המצאה בדואר – המצאה של מסמך בדואר תהיה באמצעות שליחתו בדואר רשום עם אישור מסירה לכתובת שציין הנמען בכותרת כתב טענותיו או למענו; באין אפשרות להמציא כאמור – לכתובת הידועה לשולח של מגוריו או עסקו של הנמען; יראו את מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; מסמך שהומצא למען שהנמען ציין בכותרת כתב טענותיו ולא נדרש, יראוהו כמסמך שהומצא כדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;

(4) המצאה במסירה אישית –

(א) ההמצאה תהיה במסירת המסמך לידי הנמען שיידרש לאשר את קבלתו בכתב והיא תיעשה באמצעות עורך דין או אדם שבית המשפט או מנהל בתי המשפט הסמיכו לכך; יראו את המועד שצוין בהודעת אימות המסירה כמועד ההמצאה;

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), יראו מסמך כמסמך שהומצא כדין, אם הוא הונח במקום נראה לעין בסמוך לדלת ביתו או עסקו של הנמען בהתקיים אחד מאלה:

(1) הנמען סירב לקבל את המסמך או סירב לאשר את קבלתו בכתב;

(2) לא נמצא שום אדם שניתן להמציא לו את המסמך לפי תקנות אלה על אף שהשולח פעל בשקידה ראויה וסבירה כדי למסרו.

חריגים להמצאה באמצעי אלקטרוני

162. המצאה באמצעי אלקטרוני לא תחול במקרים אלה:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) אם זה המסמך הראשון המוגש בתיק או כתב תביעה, יומצא לנמען שאינו בית המשפט בדואר או במסירה אישית, זולת אם היתה הסכמה אחרת בכתב של הנמען;

(2) אם השולח הוא אינו בית המשפט והנמען הוא בעל דין שאינו מיוצג בידי עורך דין, זולת אם הנמען נתן את הסכמתו לכך בכתב;

(3) על מסמך שבשל טיבו לא ניתן להמציאו באמצעי אלקטרוני.

(4) על מסמך ראשון המוגש בתיק המתנהל בבית המשפט העליון.

ביצוע ההמצאה 163. (א) ההמצאה תהיה ככל האפשר לנמען עצמו; אם הנמען מיוצג בידי עורך דין, יש להמציא לו במקומו; אם מינה לשם ההמצאה מורשה מטעמו – ניתן להמציא למורשה במקומו.

(ב) אם אין אפשרות למצוא את הנמען, די בהמצאת המסמך בביתו לאחד מבני משפחתו הגרים עמו שם ושלפי מראית עין מלאו לו שמונה עשרה שנים.

(ג) התגורר הנמען מחוץ לתחומי המדינה ויש לו בתחומי המדינה נציג מטעמו המייצג אותו באופן קבוע בקשר לענייניו בישראל, ניתן להמציא לנציג אם התביעה נוגעת לאותו עניין; תקנה 169 תחול בשינויים המחויבים גם על תקנת משנה זו.

(ד) אם הנמען היא המדינה, יומצא המסמך למשרד פרקליט המחוז שבו נמצא מקום מושבו של בית המשפט הדן בתובענה או הערעור; אם התובענה או הערעור נדונים בבית המשפט העליון – יומצא למשרד פרקליטות המדינה.

(ה) אם הנמען תאגיד, יומצא המסמך למשרד או למען הרשום של התאגיד, ולתאגיד שהוקם בחוק – למשרדו של מנהל התאגיד.

(ו) אם הנמען רשות מקומית, יומצא המסמך ללשכת ראש הרשות או למשרד היועץ המשפטי של הרשות.

(ז) אם לנמען מונה אפוטרופוס, יומצא המסמך לאפוטרופוס שהתמנה לו כדין.

(ח) אם הנמען כלוא בבית סוהר, יומצא המסמך באמצעות מחלקת האסיר בשירות בתי הסוהר.

(ט) אם הנמען מדינה זרה כהגדרתה בחוק חסינות מדינות זרות, לרבות נציגות של מדינה זרה, או עובד בהן שהוא בעל חסינות דיפלומטית או קונסולרית, יומצא המסמך לפי חוק חסינות מדינות זרות.

תחליף המצאה 164. (א) נוכח בית המשפט שאי-אפשר להמציא מסמך לנמען בדרך שנקבעה, רשאי הוא להורות על המצאתו בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין.

(ב) בקשה להוראה על תחליף המצאה תוגש בכתב ויצורף לה תצהיר לאימות הסיבה המונעת את ביצוע ההמצאה בדרך שנקבעה ויחולו ההוראות האלה:

(1) אם הנמען הוא תושב ישראל שאין לו מען ידוע, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הנמען נמצא בישראל ולא ידוע לו היכן בדיוק הוא מתגורר, ויצרף תדפיס של פרטי הנמען ממרשם האוכלוסין;

(2) אם הנמען הוא תושב ישראל ויש לו מען בתחומי מדינת ישראל אך לא היה ניתן להמציא לו את המסמך, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הוא נמצא בישראל ויצרף תדפיס ממרשם האוכלוסין; כמו כן יציין בתצהיר את הפעולות שבהן נקט כדי להמציא לו את המסמך.

(3) אם הנמען אינו תושב ישראל אך נמצא בתחומי המדינה, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הנמען נמצא בישראל ויצרף ראיה על כך, וכן יציין את הפעולות שנקט כדי להמציא לו את המסמך.

(ג) (נמחקה)

הוראות כלליות להמצאה 165. (א) אישור המשלוח בפקסימילה, אישור המסירה בדואר והודעת אימות המסירה יישמרו בידי השולח והעתקם יוגש לבית המשפט לפי הצורך או לפי החלטת בית המשפט.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הוראות טכניות בעניין אופן הגשת מסמך אלקטרוני ובין השאר בדבר מאפייני מסמך אלקטרוני ומצורפיו, דרישות חומרה ותוכנה, דרישות צורניות וכן בדבר דרכי תשלום אגרת בית משפט או כל תשלום שיש לשלם לבית המשפט, לפי תקנות אלה והכול לצורכי פרק זה.

המצאה מחוץ לתחום המדינה

166. בעל דין רשאי להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה בהתקיים אחד מאלה ובכפוף לתקנות 167 ו-168:

(1) נקבע בחיקוק שמבחינה בין-לאומית בית משפט בישראל מוסמך לדון בהליך פלוני או אם הוסכם בין בעלי הדין על סמכות כאמור;

(2) מבוקש סעד נגד אדם שמקום מושבו הוא בתחום המדינה;

(3) נושא התובענה הוא מקרקעין המצויים בתחום המדינה;

(4) התובענה היא בקשר לחוזה, ומתקיים אחד מהמקרים האלה:

(א) החוזה, כולו או מקצתו, נעשה או הופר בתחום המדינה או שנשללה האפשרות לקיימו בתחומה;

(ב) על החוזה חלים דיני מדינת ישראל;

(4א) התובענה מבוססת על מעשה או על מחדל שאירע בתחום המדינה;

(5) התובענה מבוססת על נזק שנגרם לתובע בישראל ממוצר, משירות או מהתנהגות של הנתבע, ובלבד שהנתבע יכול היה לצפות שהנזק ייגרם בישראל וכן ושהנתבע, או אדם קשור לו, עוסק בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-לאומיים בהיקף משמעותי; לעניין זה, "אדם קשור" – אם הנתבע הוא תאגיד, כל אחד מאלה:

(1) אדם השולט בתאגיד;

(2) תאגיד הנשלט בידי אדם כאמור בפסקה (1);

(3) תאגיד הנשלט בידי מי מהאמורים בפסקאות (1) ו-(2);

(6) מבוקש צו מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום המדינה, או מבוקש למנוע או להסיר מטרד בתחום המדינה, בין אם מבוקשים דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו;

(7) מבוקש לאכוף פסק-חוץ, כהגדרתו בחוק אכיפת פסקי-חוץ, או פסק בוררות חוץ כהגדרתו בחוק הבוררות או מבוקש להכיר בהם;

(8) מבוקש שלא לאכוף פסק בוררות חוץ, כהגדרתו בחוק הבוררות, שניתן נגד תושב ישראל, אם שוכנע בית המשפט כי אין למבקש אפשרות לזכות בדין צדק בבית המשפט של המדינה שבה ניתן הפסק;

(9) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין דרוש או נכון בתביעה שהוגשה כהלכה נגד אדם אחר;

(10) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין בתובענה שלגבי אחת מעילותיה באותה תובענה נגדו יש זיקה מהזיקות המפורטות בתקנה זו.

הליך ההמצאה מחוץ למדינה

167. (א) בעל דין המעוניין להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה, יגיש בקשה בכתב לשם קביעת דרך ביצוע ההמצאה; בתצהיר התומך בבקשה יפורטו העובדות המבססות את עילת התביעה, העובדות המבססות את עילת ההמצאה מחוץ לתחום המדינה ופירוט המקום שבו נמצא הנמען או ייתכן שנמצא.

(ב) בית המשפט יורה על דרך ביצוע ההמצאה, לרבות הגשת כתבי הטענות, והוא רשאי להורות שבנסיבות העניין אין להמציא את המסמכים מחוץ לתחום המדינה.

בקשה לכפירה בסמכות מכוח המצאה מחוץ לתחום המדינה

168. הומצא לבעל דין כתב טענות מחוץ לתחום המדינה, רשאי הוא לכפור בסמכות בית המשפט לדון בתובענה או לטעון כי הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בתובענה; רצה הנתבע לכפור או לטעון כאמור, יגיש בקשה בכתב לא יאוחר מהמועד הקבוע להגשת כתב ההגנה; עשה כן, יימנה המועד להגשת כתב הגנה מיום ההחלטה בבקשה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המצאה לנתבע שכפר בסמכות

169. כפר הנתבע בסמכותו הבין-לאומית של בית המשפט, טען להיותו של הפורום הישראלי פורום בלתי נאות או מינה עורך דין בישראל לשם כך, לא יהיה ניתן להמציא לו את כתבי הטענות בתחום המדינה, אם הגיע לישראל והוא שוהה בה לצורך הדיון; כמו כן לא יהיה ניתן להמציא לעורך הדין המייצג אותו, ולא יראו בכל פעולה שלו או של עורך דינו ויתור על הכפירה בסמכותו הבין-לאומית של בית המשפט, זאת עד ארבעה עשר ימים לאחר מתן החלטה בטענות הנתבע בעניין זה, או מועד אחר כפי שיורה בית המשפט בעת מתן ההחלטה.

פרק כ': הוראות כלליות

סימן א': ייצוג בעלי דין ופסולי דין

ייפוי כוח לעורך דין

170. כל פעולה בבית משפט הנדרשת מבעל דין או המותרת לו לפי דין, רשאי הוא לעשותה בעצמו או בידי עורך דין שמינה לכך כדין, והוא כשאין הוראה מפורשת אחרת בכל דין.

צירוף ייפוי כוח

170א. עורך דין המייצג בעל דין, יצרף לכתב הטענות הראשון את ייפוי הכוח מטעם בעל הדין.

רשימת עורכי הדין

171. (א) משרד עורכי דין שבו עורכי דין המייצגים בבית המשפט, ימציא לבית המשפט את רשימת עורכי הדין שבמשרד המייצגים בבית המשפט ואת מספר הרישיון של כל אחד מהם וכן את שם עורך הדין במשרד שיורשה להוסיף לרשימה או לגרוע ממנה.

(ב) תקנה זו תחול בהתאמה על פרקליטות המדינה, על פרקליטויות המחוז ועל לשכות משפטיות.

(ג) מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הנחיות למילוי תקנה זו.

הפסקת ייצוג של עורך הדין

172. בעל דין שמייצגו עורך דין רשאי לבטל את ייפוי הכוח של עורך דינו, ובלבד שנמסרה הודעה על כך לבית המשפט ולכל שאר בעלי הדין; עורך דין רשאי להפסיק את הייצוג ברשות בית המשפט בלבד.

אפוטרופוס לדין

172א. בית המשפט רשאי למנות לפסול-דין, או למי שזקוק לאפוטרופוס, אפוטרופוס-לדין שייצגו ייצוג מלא בכל ההליכים בבית המשפט.

סימן ב': טענת פסלות

בקשה לפסלות שופט

173. (א) בקשה לפסלות שופט לפי סעיף 77א לחוק תוגש בכתב או אם הועלתה במהלך הדיון תישמע בעל פה, מיד לאחר שנודע לבעל הדין על עילת הפסלות ולפני כל טענה אחרת.

(ב) החליט בית המשפט לדחות את טענת הפסלות, ימשיך את הדיון כסדרו, זולת אם הורה אחרת.

ערעור על החלטה בדבר פסלות שופט

174. (א) ערעור על החלטה בדבר פסלות שופט יוגש בכתב לבית המשפט העליון בתוך ארבעה עשר ימים ממועד המצאת ההחלטה; הערעור יפרט את עיקרי נימוקי התנגדותו של בעל הדין להחלטה, ויצורפו לו תצהיר המאמת את העובדות שביסוד הבקשה, עותק מבקשת הפסלות, פרוטוקול הדיון בבקשה, וההחלטה נושא הערעור.

(ב) עותק מהערעור וכל המסמכים שצורפו לו יומצאו לכל שאר בעלי הדין בו ביום.

(ג) בעלי הדין האחרים רשאים להשיב לערעור.

(ד) התקנות בדבר בקשה בכתב לפי פרק ח' יחולו בשינויים המחויבים גם על ערעור לפי תקנה זו.

(ה) נשיא בית המשפט העליון רשאי לבקש מהשופט, שעל החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.

(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדיון בתובענה לשופט אחר, רשאי הוא לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לו נכון וצודק בנסיבות העניין.

סימן ג': שונות

סמכות מנהל בתי המשפט

175. הנחיות טכניות שיורה מנהל בתי המשפט לפי תקנות אלה יפורסמו בהודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של מערכת בתי המשפט.

שינוי מועד דיון

175א. (א) ככלל יש לקיים כל דיון הקבוע בבית המשפט במועד שנקבע.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) פנייה לשינוי מועד דיון תוגש כשהיא ערוכה לפי טופס 10 שבתוספת הראשונה, בצירוף המסמכים המאמתים את העובדות המפורטות בפנייה.

(ג) טעמים כגון שיקולי נוחות, הסכמת בעלי הדין, עומס עבודה, קיום משא ומתן לפשרה או הליך גישור שנמשך למעלה משישה חודשים או תקופה ארוכה יותר כפי שהורה בית המשפט לפי סעיף 79ג לחוק, לא יהוו, ככלל, עילה מספקת לשינוי מועד הדיון.

(ד) בפנייה לשינוי מועד דיון שביסודה נסיבות אישיות של בעל דין או בא-כוחו יבחן בית המשפט אם היה ניתן למצוא פתרון סביר אחר שיאפשר את קיום הדיון או את הקדמתו.

(ה) פנייה לשינוי מועד הדיון עקב קיומם של כמה דיונים באותו מועד תוגש בסמוך למועד שבו נודע קיומו של דיון מקביל; פנייה שלא תוגש כאמור יכול שתידחה מטעם זה בלבד; שינוי מועד דיון בשל קיומו של דיון מקביל ייעשה רק אם מתברר כי לא ניתן לקיים את שני הדיונים במועדם תוך מיצוי אמצעים סבירים אחרים.

(ו) בכל החלטה בפנייה לשינוי מועד דיון יבחן בית המשפט, בין השאר, את מספר הפניות הקודמות שהוגשו בתיק, את טעמי הדחיות, את משך הזמן שבו התיק תלוי ועומד, ואת המועד שבו הוגשה הבקשה.

(ז) בית המשפט רשאי לחייב את הפונה בהוצאות לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה אם סבר שהנסיבות מצדיקות זאת.

סמכות כללית של בית המשפט למתן הוראות

176. (א) בית המשפט רשאי לתת בכל עת הוראות לכל עניין שבסדרי הדין וכן לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לרבות בעניין שהוכרע לפי תקנה 33(ד) אם ראה לנכון צורך בכך לשם הגשמת מטרת תקנות אלה.

(ב) בית המשפט רשאי לתת הוראות בדבר היקף כתב טענות; נקבע בתקנות אלה או בכל חיקוק זמן לעשיית דבר או להימנע מעשיית דבר או מדד להיקף כתב טענות, יחול האמור כל עוד בית המשפט לא הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

(ג) מועד שהורה עליו בית המשפט לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריכו מזמן לזמן.

סמכות עוזר משפטי

177. עוזר משפטי של שופט רשאי באישור השופט לפעול כמפורט להלן, ולגבי פסקאות (3) עד (6) הוא רשאי לפעול כאמור לפי הנחיה פרטנית של השופט:

(1) לקבוע מועדי דיון ולשנותם, להאריך מועדים להגשת מסמכים, בקשות וכתבי בי-דין אחרים, ובלבד שמדובר בבקשה המוגשת בהסכמת הצדדים ושאין מדובר במועדים שנקבעו בחיקוק;

(2) להעביר לתגובת המשיב בקשה שהגיש בעל דין, למעט בקשה שהעברתה לתגובת בעל הדין שכנגד טעונה החלטת שופט לפי דין, ובלבד שלא יקצוב העוזר המשפטי מועד לתגובה השונה מן המועד הקבוע בדין;

(3) להביא לפני בעלי הדין הצעות להסדר דיוני של השופט שיש בו כדי לקדם ולייעל את הטיפול והדיון בתובענה;

(4) להעביר לבעלי הדין הנחיות מוקדמות של שופט לדיון בתובענה או החלטות והנחיות של נשיא בית המשפט;

(5) להביא לפני בעלי הדין הצעות של שופט להפניית התובענה למנגנון חלופי ליישוב סכסוך;

(6) להציע לבעלי הדין לפי הנחיית השופט להסכים למינוי מומחה לפי כל דין.

תצהיר

178. (א) תצהיר יהיה ערוך בגוף ראשון, מחולק לסעיפים ומכיל רק עובדות שהמצהיר יכול להעיד מתוך ידיעתו הוא; בתצהיר המצורף לכתב טענות רשאי הוא להצהיר גם לפי מיטב ידיעתו או אמונתו ובלבד שיציין את מקור אמונתו או ידיעתו.

(ב) דין מצהיר בתצהיר חלף עדות ראשית כדין עד במשפט, ואולם התצהיר ייחשב כראיה רק אם המצהיר התייצב לחקירה נגדית.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) נמנע המצהיר מלהתייצב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו, אלא ברשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים.

(ד) בית המשפט רשאי בכל עת לדרוש מיוזמתו את ההתייצבות של מצהיר לשם חקירה.

מניין הימים

179. (א) המועד הקובע לתחילת מניין הימים לפרק הזמן שנקבע הוא יום המצאת המסמך כמפורט בתקנות אלה; אם ניתנה החלטה במעמד בעלי הדין, יימנה המועד ממועד הדיון.

(ב) תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

תחולה, הוראת מעבר ותחילה

180. (א) חלק א' לתקנות אלה יחול על כל עניין אזרחי המובא לפני בית משפט.

(ב) חלק ב' לתקנות אלה יחול על כל עניין אזרחי המובא לפני בית משפט, זולת אם נקבעו בדין בעניין פלוני סדרי דין מיוחדים אחרים.

(ג) תחילתן של תקנות אלה ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) (להלן – יום התחילה) והן יחולו על הליך לרבות ערעור, שנפתח ביום התחילה או לאחריו, ולעניין ערעור – אם ההחלטה שעליה מבקשים לערער ניתנה לפני יום התחילה והמועד האחרון להגשת בקשת רשות ערעור או ערעור לפי תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, הוא ביום התחילה או לאחריו, ניתן להגיש בקשת רשות ערעור או ערעור לפי המועד הקבוע בתקנות אלה; ואולם ההוראות האלה יחולו מיום התחילה:

(1) על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה – חלק א', ובחלק ב' – תקנות 30, 31 ו-33 בפרק ג', פרקים ה' עד ז', תקנות 50 עד 55 בפרק ח', י"א, י"ב, ט"ז, י"ח, י"ט, כ' וכל תקנה אחרת שבית המשפט הורה לבעלי הדין לקיימה;

(2) על הליכים שטרם הוגש בהם כתב תשובה וטרם חלף המועד להגשתו – יחול נוסף על האמור בפסקה (1) פרק ט';

(3) על הליכים שנקבעה לגביהם ישיבת קדם-משפט במועד המאוחר בשישים ימים מיום התחילה יחולו נוסף על האמור בפסקה (1) פרקים ח', י' וי"ג.

תוספת ראשונה

(לפי תקנה 10, 15, 17, 36, 79, 89, 96, 114, 122)

טופס 1 (תקנה 15) <u>כתב ויתור על סודיות – כללי</u>

טופס 1א (תקנה 15) <u>כתב ויתור על סודיות – נפגע שנפטר</u>

טופס 1ב (תקנה 15) <u>כתב ויתור על סודיות – קטין</u>

טופס 2 (תקנה 10) הזמנה לדין הואיל ו הגיש כתב תביעה זה נגדך, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו, ובתביעה שעניינה רשלנות רפואית בתוך מאה ועשרים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה כאמור, ולגבי דיון במסלול מהיר – בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצאה לך הזמנה כאמור. לתשומת לבך, אם לא תגיש כתב הגנה אזי לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

טופס 3 (תקנה 17) שאלון לתובע בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף תובע בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף יענה בתצהיר על הפרטים והשאלות המפורטים להלן אם הם נוגעים לעניין ויעבירם לבעל הדין שכנגד:

(1) תאריך לידה;

(2) שמות קודמים;

(3) פרטי קופות חולים ותחנות לבריאות המשפחה (טיפת חלב) בעבר ובהווה;

(4) פרטי הרופא או המוסד;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(5) אשפוזים וטיפולים בעבר או בהווה – פרטי בית החולים, המועד וסיבת האשפוז או הטיפול;

(6) תרופות שנוטל באופן קבוע;

(7) האם עבר תאונות בעבר? אם כן – מתי ומה טיב הפגיעה;

(8) האם הגיש תובענות קודמות לחברת ביטוח או לבית המשפט לפיצויים בשל נזק גוף? אם כן – פירוט;

(9) האם סובל ממחלות כרוניות או קשות או מנכות שלא עקב האירוע? אם כן – פירוט;

(10) האם היה בטיפול פסיכיאטרי או פסיכולוגי אי פעם? אם כן – פירוט;

(11) האם הגיש אי פעם תביעה למוסד לביטוח לאומי, לקצין התגמולים או לשירות התעסוקה, ואם כן – פרטיה ותוצאותיה;

(12) פירוט ההטבות שהתקבלו בעקבות האירוע מכל גורם שהוא, לרבות ביטוח לאומי;

(13) פרטי מוסדות חינוך שבהם למד וההשכלה;

(14) פרטי כל מקומות העבודה, תקופת העבודה והתפקיד;

(15) נתוני השתכרות מלאים משנתיים שלפני האירוע עד הגשת כתב התביעה;

(16) תקופת היעדרות מלאה או חלקית מהעבודה;

(17) אם שירת בצבא ההגנה לישראל – מספר אישי ותקופת השירות;

(18) האם היתה הזדקקות לעזרת הזולת לאחר האירוע וכתוצאה ממנו ומה העזרה שלה נזקק לפני האירוע.

טופס 4 (תקנה 36) (לפי תקנה 36 לתקנות סדר הדין האזרחי) <u>דיווח לבית המשפט בדבר הדיון המקדמי</u>

טופס 4א (תקנה 54) <u>הזמנה לדין</u>

טופס 5 (תקנה 79) <u>תצהיר לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר</u>

טופס 6 (בוטל)

טופס 7 (תקנה 96) <u>כתב התחייבות עצמית – סעד זמני</u>

טופס 8 (תקנה 114) בית המשפט השלום / המחוזי ב הודעה בדבר צו כניסה לחצרים

דע כי בתיק מס' – נגד :

1. מונה כונס נכסים זמני, שהוסמך לבצע חיפוש ואיתור / צילום / העתקה / תפיסה, החזקה, שמירה, ניהול והשבחה של נכסים המצויים בחצרים שבהחזקתך או באחריותך וכן להפעיל לגבי הנכסים כל סמכות, כוח או זכות הנתונים לבעל הנכסים או למחזיק בהם, לרבות ניהול הליכים משפטיים בנוגע להם וחתימה על כל מסמך בקשר אליהם;
2. הוצא צו המורה לך לאפשר לכונס הנכסים הזמני להיכנס לחצרים כדי לבצע את הפעולות האמורות וכן להימנע מכל פעולה העלולה להפריע או לעכב את הכונס מביצוע הצו.

קרא בעיון את ההוראות האלה:

1. הכניסה לחצרים והפעולות שיבוצעו בהם ייערכו בנוכחותך ובנוכחות שני עדים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת או אם תאשר בכתב שאינך מעוניין בנוכחות עדים;
2. פעולות במחשב או במידע המצוי במחשב יבוצעו רק לפי היתר מפורש, שצוין בצו של בית המשפט, ובידי בעל תפקיד מיומן לביצוע פעולות במחשב, זולת אם הסכמת לבצע את החיפוש בעצמך;
3. אתה רשאי להעיר את הערותיך לגבי הכניסה לחצרים והפעולות שבוצעו בהם, והן יופיעו בדין וחשבון שיוגש לבית המשפט;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

4. חלה על כונס הנכסים הזמני ועובדיו חובת סודיות לגבי הנכסים, המסמכים והמידע המגיעים אליהם במסגרת תפקידם, והם אינם רשאים לעשות בהם שימוש או לגלותם לאדם אחר, עד הדיון בבית המשפט שבו יוחלט מה ייעשה בהם.

שים לב:

1. אם תסרב לאפשר כניסה, תפר צו של בית המשפט, ויהיה ניתן לזמן אותך לבית המשפט ולהטיל עליך קנס או מאסר לשם ביצוע הצו, לפי פקודת בזיון בית המשפט;
2. אם תסרב לאפשר כניסה לחצרים, הדבר עלול לשמש ראיה במסגרת ההליך המשפטי;
3. אתה זכאי להתייעצות טלפונית עם עורך דין במגבלות האפשר;
4. אתה רשאי להגיש לבית המשפט הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים.

יום:

טופס 9 (תקנה 122) כתב ערבות להבטחת אחריות של כונס נכסים

טופס 10 (תקנה 175א) פנייה לשינוי מועד הדיון

תוספת שנייה

(תקנה 37(יא))

בתי המשפט שבהם תתקיים פגישת מהו"ת

1. בתי משפט השלום

תוספת שלישית

(תקנה 135)

סכומי הערובה להבטחת הוצאות המשיב בערעור

בית המשפט העליון

טור א' **סוג הליך**	**טור ב'** **סוג תיק**	**טור ג'** **סוג עניין**	**טור ד'** **סכום ערובה בשקלים חדשים**
1.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור אזרחי – כללי	35,000
2.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על פסק דין שניתן בתביעה לפיצויים בשל נזק גוף, לרבות תביעה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, שהוגש בידי ניזוק בעניין גובה הנזק	20,000
3.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטת פסלות לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט	15,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		[נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט)	
4.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן – חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי) או לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980 (להלן – פקודת פשיטת הרגל) שהגיש חייב באותו הליך	5,000
5.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטה לפי סעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין)	7,500
6.רשות ערעור אזרחי	רע"א	בקשת רשות ערעור – כללי	20,000
7.רשות ערעור אזרחי	רע"א	בקשת רשות ערעור על פסק דין שניתן בערעור	25,000
8.רשות ערעור אזרחי	רע"א	בקשת רשות ערעור לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום)), חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב] (להלן – חוק הנכים (תגמולים ושיקום)), חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה,	5,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		התש״ל-1970, חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ״א-1981, או לפי חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ״א-1981	
9.רשות ערעור אזרחי	רע״א	בקשת רשות ערעור על החלטה של בית משפט מחוזי בערעור על פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות	10,000
10.רשות ערעור אזרחי	רע״א	בקשת רשות ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי או של חייב לפי פקודת פשיטת הרגל שהגיש חייב באותו הליך	3,000
11.רשות ערעור אזרחי	רע״א	בקשת רשות ערעור לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ״א-1991 (להלן – חוק למניעת אלימות במשפחה)	3,000
12.רשות ערעור אזרחי	רע״א	בקשת רשות ערעור לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס״ב-2001 (להלן – חוק מניעת הטרדה מאיימת)	3,000
13.רשות ערעור אזרחי	רע״א	בקשת רשות ערעור לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי״ד-1954 (להלן – חוק נכי המלחמה בנאצים) או לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי״ז-	פטור

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		1957 (חוק נכי רדיפות הנאצים)	
14.רשות ערעור אזרחי	רע"א	בקשת רשות ערעור על החלטה לפי סעיף 77 לחוק העונשין	7,500
15.רשות ערעור אזרחי	רע"א	בקשת רשות ערעור על החלטה לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972 (להלן – חוק הסיוע המשפטי)	פטור
16.בקשת רשות ערעור משפחה	בע"מ	בקשת רשות ערעור משפחה – כללי	15,000
17.בקשת רשות ערעור משפחה	בע"מ	בקשת רשות ערעור לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 (להלן – חוק אימוץ ילדים)	פטור
18.בקשת רשות ערעור משפחה	בע"מ	בקשת רשות ערעור על החלטה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 (להלן – חוק הנוער (טיפול והשגחה))	פטור
19.בקשת רשות ערעור משפחה	בע"מ	בקשת רשות ערעור משפחה בעניין משמורת או מזונות קטינים	3,000
20.בקשת רשות ערעור משפחה	בע"מ	בקשת רשות ערעור לפי חוק למניעת אלימות במשפחה	3,000
21.בקשת רשות ערעור משפחה	בע"מ	בקשת רשות ערעור לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת	3,000
22.ערעור עתירה מינהלית או תובענה מינהלית	עע"מ	ערעור בעניין עתירה מינהלית או תובענה מינהלית – כללי	30,000
23.ערעור עתירה	עע"מ	ערעור בעניין עתירה	15,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מינהלית		מינהלית לפי פרט 2 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התשי"ס-2000 (להלן – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים)	
24.ערעור עתירה מינהלית	עע"מ	ערעור בעניין עתירה מינהלית לפי פרט 12 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים	10,000
25.ערעור עתירה מינהלית	עע"מ	ערעור בעניין עתירה מינהלית שעניינה דיור ציבורי לפי פרט 13 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים	3,000
26.ערעור עתירה מינהלית	עע"מ	ערעור על החלטת פסלות לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט	15,000
27.בקשת רשות מינהלי	בר"מ	בקשת רשות ערעור מינהלי – כללי	15,000
28.בקשת רשות מינהלי	בר"מ	בקשת רשות ערעור מינהלי על החלטת בית משפט לעניינים מינהליים בערעור על החלטת בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק הכניסה לישראל)	5,000
29.בקשת רשות מינהלי	בר"מ	בקשת רשות ערעור מינהלי על החלטת בית משפט לעניינים מינהליים בערעור על החלטת בית הדין לביקורת משמורת	פטור

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		לפי חוק הכניסה לישראל או לפי חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954 (להלן – חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט))	
30.ערעור רשם	ע"ר	ערעור על פסק דין של רשם בית המשפט העליון	10,000
31.ערעור רשם	ע"ר	ערעור על החלטה אחרת של רשם בית המשפט העליון	פטור

בית המשפט המחוזי

סוג הליך	סוג תיק	סוג עניין	סכום ערובה
32.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור הנדון לפני הרכב על החלטת בית בית משפט השלום	20,000
33.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור הנדון לפני דן יחיד על החלטת בית משפט השלום	15,000
34.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטה לפי סעיף 49 לחוק בתי המשפט	7,500
35.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטה לפי סעיף 77 לחוק העונשין	7,500
36.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה	פטור
37.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטה לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת	פטור
38.ערעור אזרחי	ע"א	ערעור על החלטה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה)	פטור
39.ערעור אזרחי	ע"ו	ערעור לפי חוק	פטור

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) או לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום)	
40.ערעור אזרחי	ע"ו	ערעור לפי חוק נכי המלחמה בנאצים או לפי חוק נכי רדיפות הנאצים	פטור
41.ערעור חדלות פירעון	עחד"פ	ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי שמגיש חייב	3,000
42.ערעור חדלות פירעון	עחד"פ	ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי שמגיש נושה	6,000
43.ערעור חדלות פירעון	עחד"פ	ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי שמגיש עובד	2,500
44.ערעור חדלות פירעון	עחד"פ	ערעור על החלטת נאמן או מנהל הסדר בתאגיד לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי	8,000
45.ערעור פירוקים	פר"ק	ערעור לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983 (להלן פקודת החברות) על החלטה של בעל תפקיד	8,000
46.ערעור פירוקים	פר"ק	ערעור על החלטת בעל תפקיד בתאגיד בהקפאת הליכים שמונה לפי סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999	8,000
47.ערעור פירוקים	פר"ק	ערעור לפי פקודת החברות שהגיש עובד	2,500
48.ערעור פשיטות רגל	פש"ר	ערעור לפי פקודת פשיטת הרגל שמגיש	3,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		חייב	
49.ערעור פשיטות רגל	פש"ר	ערעור לפי פקודת פשיטת הרגל שמגיש נושה	6,000
50.רשות ערעור חדלות פירעון	רחדל"פ	בקשת רשות ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי שהגיש חייב	3,000
51.רשות ערעור חדלות פירעון	רחדל"פ	בקשת רשות ערעור לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי שהגיש נושה	6,000
52.ערעור על החלטת רשם	ע"ר	ערעור על החלטת רשם שאינו רשם בכיר	פטור
53.ערעור שונה אזרחי	עש"א	ערעור שונה אזרחי – כללי	7,500
54.ערעור שונה אזרחי	עש"א	ערעור על החלטת רשם הפטנטים והמדגמים לפי פקודת הפטנטים והמדגמים, או לפי חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967	10,000
55.ערעור שונה אזרחי	עש"א	ערעור על החלטת רשם העיצובים לפי חוק העיצובים, התשע"ז-2017, ערעור על החלטת רשם סימני המסחר לפי פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972, או לפי חוק הגנת כינויי מקור וציונים גאוגרפיים, התשכ"ה-1965	7,500
56.ערעור שונה אזרחי	עש"א	ערעור על החלטת המפקח על לשכת רישום מקרקעין לפי	15,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969	
57.ערעור שונה אזרחי	עש"א	ערעור על החלטה לפי חוק הסיוע המשפטי	פטור
58.רשות ערעור אזרחי	רע"א	רשות ערעור אזרחי – כללי	7,500
59.רשות ערעור אזרחי	רע"א	רשות ערעור על החלטה לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת	פטור
60.ערעור משפחה	עמ"ש	ערעור משפחה – כללי	15,000
61.ערעור משפחה	עמ"ש	ערעור בעניין משמורת או מזונות קטינים	7,500
62.ערעור משפחה	עמ"ש	ערעור על החלטה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה	פטור
63.ערעור משפחה	עמ"ש	ערעור על החלטה לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת	פטור
64.ערעור משפחה	עמ"ש	ערעור לפי חוק אימוץ ילדים	פטור
65.רשות ערעור משפחה	רמ"ש	רשות ערעור משפחה – כללי	7,500
66.רשות ערעור משפחה	רמ"ש	רשות ערעור בעניין משמורת או מזונות קטינים	3,000
67.רשות ערעור משפחה	רמ"ש	רשות ערעור על החלטה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה	פטור
68.רשות ערעור משפחה	רמ"ש	רשות ערעור על החלטה לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת	פטור
69.רשות ערעור משפחה	רמ"ש	רשות ערעור לפי חוק אימוץ ילדים	פטור
70.רשות ערעור בוררות	רע"ב	רשות ערעור לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-	10,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		1968 (להלן – חוק הבוררות)	
71.רשות ערעור תביעות קטנות	רת"ק	רשות ערעור על החלטה של בית משפט לתביעות קטנות	5,000
72.עניינים מינהליים	עמ"נ	ערעור – כללי	10,000
73.עניינים מינהליים	עמ"נ	ערעור על החלטת בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל	2,000
74.עניינים מינהליים	עמ"נ	ערעור על החלטת בית הדין לביקורת משמורת לפי חוק הכניסה לישראל או חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט)	פטור
75.עניינים מינהליים	עמ"נ	ערעור על החלטת ועדת ערר לפי סעיף 2(ט) לחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958	פטור
76.עניינים מינהליים	ע"ר	ערעור על החלטת רשם שאינו רשם בכיר	פטור
77.עניינים מינהליים	עש"א	ערעור שונה מינהלי – כללי	10,000
78.עניינים מינהליים	רע"מ	רשות ערעור מינהלי – כללי	2,000

בית משפט השלום

סוג הליך	**סוג תיק**	**סוג עניין**	**סכום ערובה**
79.ערעור על החלטת רשם	ע"ר	ערעור על החלטת רשם שאינו רשם בכיר	פטור
80.רשות ערעור על פסק בוררות	רע"ב	רשות ערעור לפי חוק הבוררות	7,500
81.חדלות פירעון	עחד"פ	ערעור על החלטת	2,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		ממונה לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי	
כלל הערכאות	כל סוגי הליכי הערעור	הליך שהגיש בעל דין שבאותו הליך הלשכה לסיוע משפטי כמשמעותה בחוק הסיוע המשפטי מייצגת אותו	שליש מהסכום שנקבע להליך המפורט בתוספת זו ולא יותר מ-5,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982

פרק א': הוראות כלליות

הגדרות [218]

1. בחוק זה –

(תיקון מס' 47) תשס"ו-2005

"חוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות" – חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005;

"מעשה" - לרבות נסיון ומחדל;

"אזהרה" - אזהרה בדרך הקבועה בסעיף 2 לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), תש"ם-1980.

תחילה [1]

2. סדר הדין הפלילי יהיה לפי חוק זה, זולת אם נקבע בחוק אחר או על פיו סדר דין שונה לענין הנדון.

סדרי דין באין הוראות [210]

3. בכל ענין של סדר הדין שאין עליו הוראה בחיקוק, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק.

אי צירוף תביעה אזרחית [208]

4. אין מצרפים תביעה אזרחית למשפט פלילי.

אין דנים פעמיים בשל מעשה אחד [2, 218]

5. אין דנים אדם על מעשה שזוכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו; אולם אם גרם המעשה למותו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע קודם לכן בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה; "הרשעה", לענין סעיף זה – לרבות העמדה למבחן ללא הרשעה תחילה.

סמכות מקומית [3, 4]

6. (א) דנים נאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נעברה העבירה, כולה או מקצתה, או נמצא מקום מגוריו של הנאשם.

(ב) בעבירות מן המנויות בתוספת הראשונה שנעברו במצרכי מזון ובעבירות לפי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו שווק או נמכר המצרך מוסמך לדון את הנאשם, ואם הוא היצרן – גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו מתגורר המתלונן.

(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ב1) בעבירת חוץ כהגדרתה בסעיף 7 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), שחלים עליה דיני העונשין של ישראל לפי סעיפים 13 ו-14 לחוק האמור, אם מקום מגוריו של הנאשם אינו בישראל או אינו ידוע, יידון הנאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה.

(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ג) אם המקום בו נעברה העבירה ומקום מגוריו של הנאשם אינם ידועים, יידון הנאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נתפס.

(תיקון מס' 16) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 73) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 88) תשע"ט-2019 (תיקון מס' 97) תשפ"ד-2024

(ג1) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעבירה לפי חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 ובעבירה לפי פרק ב' או לפי סעיף 55 לחוק קידום התחרות בענפי המזון והפארם, התשע"ד-2014, יידון הנאשם בבית משפט מחוזי שקבע שר המשפטים בצו, ורשאי השר להסמיך בצו את מנהל בתי המשפט להורות שתיקים תלויים ועומדים בבית משפט ביום תחילתו של הצו, ולא החל הדיון בהם, יועברו לדיון בבית המשפט שנקבע בצו.

(ד) שר המשפטים רשאי בצו, באישר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להחליף את התוספת הראשונה או להוסיף עליה או לגרוע ממנה.

סמכות בצירוף אישומים או נאשמים [5] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982

7. צורפו אישומים בכמה עבירות או הואשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, מוסמך לדון בענין כל בית משפט אשר לו השיפוט, לפי סעיף 6 באחת העבירות או על אחד הנאשמים.

סמכות באין אחיזה בשום מקום [6] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982

8. קבע היועץ המשפטי לממשלה במקרה פלוני כי לפי סעיפים 6 ו-7 אין בית משפט אשר לו סמכות מקומית, יידון הנאשם בבית משפט בירושלים.

התיישנות עבירות [7] (תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

9. (א) באין הוראה אחרת לענין זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה אם עברו מיום ביצועה –

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(1) בפשע שדינו מיתה או מאסר עולם – שלושים שנים;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(1א) בפשע שדינו שבע שנות מאסר ומעלה, והוא עבירה המנויה בתוספת הראשונה ב' – 15 שנים;

(2) בפשע אחר – עשר שנים;

(3) בעוון – חמש שנים;

(4) בחטא – שנה אחת.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(א1) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן להעמיד אדם לדין בשל עבירה כאמור בפסקה (1א) של אותו סעיף קטן, אם בחלוף 15 שנים מיום ביצוע העבירה טרם אותר החשוד ובידי הרשות החוקרת יש ראיה המהווה אמצעי זיהוי ביומטרי המפורט בתוספת הראשונה ד', שיש יסוד סביר להניח שיש בה כדי להוכיח את זהות החשוד או את הקשר בין החשוד לביצוע העבירה – ובלבד שלא עברו 23 שנים מיום ביצוע העבירה; בסעיף קטן זה, "ביומטרי" – מאפיין אנושי פיזיולוגי ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת;

(2) הסמכות להאריך את תקופת ההתיישנות לפי הוראות סעיף קטן (ג)(2) עד (4) יחולו על התקופה האמורה בפסקה (1).

(ב) בעבירות לפי החוק בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם, תש"י-1950, ולפי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תש"י-1950 – אין התיישנות.

(תיקון מס' 55) תשס"ח-2008
(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019
(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ב1) (1) בעבירות רצח ורצח בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין – אין התיישנות;

(2) בעבירת ניסיון לרצח לפי סעיף 305 לחוק העונשין, ובעבירה של קשר לפי סעיף 499 לחוק האמור לעבור עבירה כאמור או עבירות רצח ורצח בנסיבות מחמירות כאמור בפסקה (1), שבוצעו כלפי מי שכיהן כראש הממשלה בעת ביצוע העבירה – אין התיישנות.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ג) (1) בעבירה מסוג פשע או עוון, אשר בתוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביה חקירה על פי חיקוק, יתחיל מניין התקופות האמורות ביום ההליך האחרון בחקירה, ובלבד שלא תוארך בשל כך תקופת ההתיישנות מעבר לאמור בסעיף קטן (א) בתקופה העולה על המפורט להלן, לפי העניין (בסעיף זה – התקופה הנוספת):

(א) בעבירה מסוג פשע שדינו מיתה או מאסר עולם – חמש שנים;

(ב) בעבירה מסוג פשע, ובעבירה מסוג עוון המנויה בתוספת הראשונה א' או בתוספת הראשונה ג' – שלוש שנים;

(ג) בעבירה מסוג עוון שאינה מנויה בתוספת הראשונה א' ובתוספת הראשונה ג' – שנתיים;

(2) ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל (בסעיף זה – ראש אגף החקירות) או מי שממלא תפקיד דומה ברשות חוקרת אחרת רשאי להאריך את התקופה הנוספת בשישה חודשים אם סבר כי קיים אינטרס ציבורי להארכת תקופה זו;

(3) פרקליט מחוז או מי שממלא תפקיד דומה ברשות תביעה אחרת, ראש ענף חקירות במחוז או מי שממלא תפקיד דומה ברשות חוקרת אחרת, לפי העניין, רשאי להאריך את התקופה הנוספת, לרבות לאחר הארכתה לפי פסקה (2), אם סבר כי קיים אינטרס ציבורי להאריך את התקופה בפרק זמן נוסף הנדרש לשם השלמת חקירה, הוצאת תעודת חיסיון, השלמת הליך שימוע, קבלת החלטה בעניין ערר שהוגש לפי סעיף 64 או לשם המתנה להחלטת המחלקה לחקירת שוטרים בעניין תלונה שהוגשה אליה על ביצוע עבירה הקשורה לאותה פרשה; תקופת ההארכה הנוספת לפי פסקה זו לא תעלה במצטבר על –

(א) בעבירה מסוג פשע, ובעבירה מסוג עוון המנויה בתוספת הראשונה א' או בתוספת הראשונה ג' – שנתיים;

(ב) בעבירה מסוג עוון שאינה מנויה בתוספת הראשונה א' ובתסופת הראשונה ג' – שנה;

(4) היועץ המשפטי לממשלה, לבקשת פרקליט מחוז, ראש רשות תביעה אחרת, ראש אגף חקירות או ראש רשות חוקרת אחרת, רשאי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

להאריך את התקופה הנוספת, לרבות לאחר הארכתה לפי פסקאות (2) ו-(3), אם סבר כי בשל קיומן של נסיבות מיוחדות שיירשמו קיים אינטרס ציבורי להאריך תקופה זו, ורשאי הוא לשוב ולהאריכה כאמור, מעת לעת, ובלבד שכל תקופת הארכה כאמור לא תעלה על המפורט להלן, לפי העניין, ותקופת ההארכה לא תעלה במצטבר על המפורט להלן, לפי העניין:

(א) בעבירה מסוג פשע, ובעבירה מסוג עוון המנויה בתוספת הראשונה א' או בתוספת הראשונה ג' – כל תקופת הארכה לא תעלה על שנה, ותקופת ההארכה לא תעלה במצטבר על חמש שנים;

(ב) בעבירה מסוג עוון שאינה מנויה בתוספת הראשונה א' ובתוספת הראשונה ג' – כל תקופת הארכה לא תעלה על שישה חודשים, ותקופת ההארכה לא תעלה במצטבר על שלוש שנים;

(5) התנהלה חקירה נגד כמה חשודים באותו תיק חקירה, בעבירות שונות הקשורות לאותה פרשה, תימנה התקופה הנוספת לגבי עבירות אלה שהן מסוג פשע או עוון, לפי העבירה החמורה מהן.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ג1) בעבירה מסוג פשע או עוון אשר בתוך התקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) או (א1), לפי העניין, או בתוך התקופה הנוספת, הוגש לגביהן כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מניין התקופות האמורות בסעיף קטן (א) ביום הגשת כתב האישום או ביום ההליך האחרון מטעם בית המשפט, לפי המאוחר.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ג2) במניין התקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) או (א1), לפי העניין, והתקופה הנוספת, לא יובאו בחשבון פרקי הזמן המפורטים להלן:

(1) פרק הזמן שבו נבצר ממשטרת ישראל או מרשות חוקרת אחרת או מרשויות התביעה, לפי העניין, להשלים את החקירה או לגבש החלטה בעניין העמדה לדין, בהתאמה, בשל אחד מאלה, ובלבד שהרשויות פעלו בשקידה סבירה להשלמת ההליכים בדרכים אחרות:

(א) החשוד נמצא מחוץ לישראל או שלא ניתן לאתרו אף לאחר שהרשויות פעלו בשקידה סבירה כדי לאתרו;

(ב) החשוד מתחמק מהליכי החקירה או ההעמדה לדין;

(ג) מצבו הרפואי או הנפשי של החשוד או של עד מרכזי אינו מאפשר לקיים הליכי חקירה או העמדה לדין;

(ד) עד מרכזי נמצא מחוץ לישראל או שלא ניתן לאתרו אף לאחר שהרשויות פעלו בשקידה סבירה כדי לאתרו, ומתקיים אחד מאלה:

(1) יש יסוד להניח שהדבר נובע מפעולות שנקט החשוד או מי מטעמו;

(2) הליכי החקירה או ההעמדה לדין הם בעבירה המנויה בפרטים (2) או (3) בתוספת הראשונה ב';

(3) הליכי החקירה או ההעמדה לדין הם בפשע שדינו שבע שנות מאסר ומעלה, ובלבד שפרק הזמן שלא יובא בחשבון לפי פסקת משנה זו לא יעלה על שלוש שנים;

(2) פרק הזמן שבו נבצר ממשטרת ישראל או מרשות חוקרת אחרת או מרשויות התביעה, לפי העניין, להשלים את החקירה או לגבש החלטה בעניין העמדה לדין, בשל הגשת בקשה לעזרה משפטית או לסיוע משפטי ממדינה אחרת לצורך הליכי החקירה או ההעמדה לדין, לפי חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998, או לפי דין אחר; פרק הזמן לפי פסקה זו לא יעלה על התקופה שממועד הגשת הבקשה ועד לביצועה או דחייתה בידי המדינה האחרת;

(3) פרק הזמן שבו נבצר ממשטרת ישראל או מרשות חוקרת אחרת או מרשויות התביעה, לפי העניין, להשלים את החקירה או לגבש החלטה בעניין העמדה לדין, בשל הליכים משפטיים שנוקט החשוד;

(4) פרק הזמן שבו לא ניתן לחקור חשוד או להגיש נגדו כתב אישום, בשל חסינות הנתונה לו לפי כל דין;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(5) פרק הזמן שמיום חתימת הסדר לפי סימן א'1 לפרק ד' עד תום התקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר כאמור באותו סימן או עד לאי-קיום תנאי מתנאי ההסדר על ידי החשוד או עד שהתגלה כי ההסדר הושג במרמה, והכול בכפוף להוראות סעיף 67ז.

(תיקון מס' 31) תשס"א-2001 (תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ג2) יחולו על עבירת הסגרה שבשלה הוגשה בקשת הסגרה למדינת ישראל וכל פעולה מהפעולות המפורטות באותם סעיפים קטנים, שנעשתה במדינה המבקשת, תאריך את מנין תקופת ההתיישנות לאותה עבירה לפי סעיף זה, כאילו נעשתה בישראל.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ה) נחקר אדם בשל עבירות שונות המהוות פרשה אחת, יהיה יום ביצוע העבירה לעניין סעיף זה יום ביצוע העבירה החמורה מהן.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ו) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה ב', התוספת הראשונה ג' והתוספת הראשונה ד'.

התיישנות עונשים [8] (תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

10. (א) עונש שהוטל לא יתחילו בביצועו, ואם נפסק ביצועו לא ימשיכו בו, אם מיום שפסק הדין נעשה לחלוט, או מיום ההפסקה, הכל לפי המאוחר יותר, עברו –

(1) בפשע – עשרים שנים;

(2) בעוון – עשר שנים;

(3) בחטא – שלוש שנים.

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ב) אין התיישנות של העונש בעבירות שאין בהן התיישנות, כאמור בסעיף 9(ב) ו-(ב1).

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(ג) במניין התקופות האמורות בסעיף קטן (א)(1) ו-(2) לא יובאו בחשבון פרק הזמן שבו לא היה ניתן לאתר את מי שהוטל עליו העונש ופרק הזמן שבו שהה מי שהוטל עליו העונש מחוץ לישראל, בשל התחמקותו מריצוי עונשו.

פרק ב': בעלי הדין וייצוגם

המאשים – המדינה [9]

11. המאשים במשפט פלילי הוא המדינה והיא תיוצג בידי תובע שינהל את התביעה.

התובעים [10]

12. (א) ואלה התובעים:

(1) היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו, ואלה הם:

(א) פרקליט המדינה, משנהו, פרקליטי המחוז ופרקליטים אחרים מפרקליטות המדינה ששר המשפטים קבע את תאריהם בצו שפורסם ברשומות;

(ב) מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו להיות תובע, דרך כלל, לסוג של משפטים, לבתי משפט מסויימים או למשפט מסויים;

(2) שוטר שנתקיימו בו תנאי הכשירות שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים ונתמנה להיות תובע בידי המפקח הכללי של המשטרה.

(תיקון מס' 62) תשע"א-2010

(ב) תובע כאמור בסעיף קטן (א)(2) מוסמך לשמש תובע בתיקים שבהם הועבר לו חומר החקירה בהתאם להוראות סעיף 60; אולם רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות שסוג של משפטים, משפט פלוני או הליך פלוני ינוהלו בידי תובע אחר.

(תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

(ג) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לפרקליט המדינה, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את סמכותו להסמיך תובע כאמור בסעיף קטן (א)(1)(ב).

(תיקון מס' 62) תשע"א-2010

(ד) היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, לפי העניין, ידווח בכתב, מדי שנה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על הסמכת שוטרים לפי סעיף זה; בדיווח כאמור יפורטו מספר ההסמכות של שוטרים לפי סעיף קטן (א)(1)(ב) או סעיף קטן (ב) סיפה, היחידות שהוסמכו והסמכויות שניתנו להן.

העמדת סניגור [11]

13. לא ישמש סניגור אלא מי שמוסמך לכך והנאשם הביע את רצונו בכתב שייצגנו או ייפה את כוחו לכך או שבית המשפט מינהו לכך לפי סעיף 15.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סייג לבחירת סניגור [12]

14. אישר שר הבטחון בכתב כי בטחון המדינה מחייב סייג זה, לא יהיה חשוד או נאשם זכאי להיות מיוצג – אם בהליכי חקירה בעבירה ואם בהליכים לפני שופט או בית משפט – אלא ביד אדם שאושר באישור בלתי מסוייג לשמש סניגור לפי סעיף 318 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.

מינוי סניגור מטעם בית המשפט [13] ת"ט תשמ"ב-1982

15. (א) נאשם שאין לו סניגור, או חשוד בעבירה אשר לשם בירורה הוחלט לגבות עדות לאלתר לפי סעיף 117 ואין לו סניגור, ימנה לו בית המשפט סניגור אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא הואשם ברצח או בעבירה שדינה מיתה או מאסר עולם או שהואשם בבית משפט מחוזי בעבירה שדינה מאסר עשר שנים או יותר, או שהוא חשוד בביצוע עבירה כאמור;

(2) לא מלאו לו שש עשרה שנים והוא הובא לפני בית משפט שאינו בית משפט לנוער;

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(3) הוא אילם, עיוור או חרש, או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי;

(תיקון מס' 49) תשס"ו-2006

(4) הוא הואשם בעבירה שנקבע לגביה כי בית משפט יטיל עונש מאסר בפועל, או כי יטיל עונש מאסר שלא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים, כולו על תנאי;

(תיקון מס' 49) תשס"ו-2006

(5) התובע מסר הודעה כאמור בסעיף 15א(א) או (ב) לגבי הנאשם, בדבר האפשרות שהתובע יבקש מבית המשפט להטיל עליו עונש מאסר בפועל אם יורשע;

(תיקון מס' 49) תשס"ו-2006

(6) התובע לא מסר הודעה כאמור בסעיף 15א(א) או (ב) לגבי הנאשם, ובית המשפט סבר, לאחר שהורשע, כי קיימת אפשרות שיוטל עליו עונש מאסר בפועל.

(ב) בית המשפט שלערעור רשאי לא למנות סניגור אם הנאשם ביקש זאת ובית המשפט ראה שלא ייגרם לו אי-צדק אם לא ייצגנו סניגור.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 22) תשנ"ו-1995

(ג) נאשם שהוא מחוסר אמצעים על פי אמות מידה שנקבעו לפי חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995 ואין לו סניגור, רשאי בית המשפט – לבקשת בעל דין או מיוזמתו הוא – למנות לו סניגור.

(ד) חשוד או עצור שאין חובה למנות לו סניגור ונתקיימו בו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א)(1) עד (3) או (ג), רשאי בית המשפט - לבקשת אותו אדם, לבקשת תובע או מיוזמתו הוא - למנות לו סניגור.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(ה) בית המשפט רשאי למנות סניגור לצורך דיון בבית המשפט בבקשה לדיון נוסף או למשפט חוזר, וכן לצורך הדיון הנוסף או המשפט החוזר, אם ראה הצדקה לכך ונתקיימו במבקש התנאים האמורים בסעיף קטן (א)(1) עד (3), או (ג).

(תיקון מס' 22) תשנ"ו-1995

(ו) מינוי סניגור לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג), במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית, יהיה לפי הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995.

(תיקון מס' 22) תשנ"ו-1995

(ז) ראה בית המשפט במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית שיש למנות סניגור לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה), יפנה את החשוד או העצור ללשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז כדי שימונה לו סניגור; סבר בית המשפט שיש למנות סניגור משום שהחשוד או העצור מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות לסניגור הציבורי המחוזי לבדוק את זכאותו.

הודעה בדבר נאשם הצפוי למאסר בפועל (תיקון מס' 49) תשס"ו-2006 (הוראת שעה) תשס"ז-2006

15א. (א) (1) סבר תובע כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע, יודיע על כך התובע לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט.

(2) מסר התובע לבית משפט הודעה כאמור בפסקה (1), יודיע על כך בית המשפט לנאשם ולסניגוריה הציבורית.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1), לא מסר התובע הודעה כאמור באותו סעיף קטן לפני תחילת המשפט, וסבר התובע, לאחר תחילת המשפט, כי נתגלו נסיבות חדשות או נמצאו טעמים אחרים המצדיקים, לדעתו, לבקש מבית המשפט

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל, יודיע על כך התובע לבית המשפט ולנאשם בהזדמנות הראשונה.

(ג) מסר התובע הודעה לפי הוראות סעיף זה, ימונה לנאשם שאינו מיוצג, סניגור.

(ד) לענין סעיף זה וסעיפים 15(א)(4) עד (6) ו-15ב, "מאסר בפועל" – למעט כל אחד מאלה:

(1) מאסר שאת כולו נושא הנאשם בחופף לפי הוראות סעיף 45 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה – חוק העונשין);

(2) מאסר במקום קנס כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין;

(3) מאסר על אי-מתן התחייבות לפי סעיף 74 לחוק העונשין.

איסור הטלת עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג (תיקון מס' 49) תשס"ו-2006

15ב. לא יטיל בית משפט עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג; הוראה זו לא תחול על נאשם שייצוגו הופסק ברשות בית המשפט לפי הוראות סעיף 17.

תפקידי סניגור שמינהו בית המשפט [14]

16. סניגור שמינהו בית המשפט ייצג את הנאשם בכל הליך לפני שופט או בית משפט, לרבות בערעור, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

הפסקת ייצוג של סניגור [15, 16]

17. (א) סניגור שהנאשם העמיד לעצמו לא יפסיק לייצגו כל עוד נמשך המשפט או הערעור שלשמם הועמד, אלא ברשות בית המשפט; סניגור שמינהו בית המשפט לא יפסיק לייצג את הנאשם אלא ברשות בית המשפט.

(ב) הרשה בית המשפט לסניגור להפסיק לייצג את הנאשם מחמת שלא שיתף פעולה עם סניגורו, רשאי בית המשפט, על אף האמור בסעיף 15, לא למנות לנאשם סניגור אחר אם ראה שאין בכך להועיל.

חילוף סניגורים [17]

18. העמיד הנאשם סניגור במקום סניגורו שמינה לו בית המשפט, או שהחליף סניגור שהעמיד, לא יסרב בית המשפט ליתן רשות לסניגור הקודם להפסיק לייצג את הנאשם, אלא אם ראה שחילוף הסניגורים מצריך דחיה בלתי סבירה של המשפט.

הוצאות ההגנה [18]

19. (א) מינה בית המשפט סניגור, יחולו על המדינה הוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של הסניגור והעדים, כפי שייקבע בתקנות.

(ב) שוכנע בית המשפט שהנאשם מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות שהוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של עדי הנאשם יחולו על המדינה, גם אם לא נתמנה לנאשם סניגור.

איסור קבלת שכר [19]

20. סניגור שמינהו בית המשפט לא יקבל מאת הנאשם או מאדם אחר כל שכר, פיצוי, מתנה או טובת הנאה אחרת; העובר על הוראה זו, דינו - מאסר שלושה חדשים.

פרק ג': מעצר הנאשם ושחרורו

סימן א': מעצר

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

21. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

21א. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

21ב. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

21ג. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

22. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

23. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

24. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

25. (בוטל).

דרכי הביצוע [25]

26. המבצע צו מעצר רשאי, כשהצו או האישור לפי סעיף 25 בידו –

(1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהעצור נמצא בו ;

(2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע הצו.

תיקון (מס' 24) תשנ"ו-1996

27. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

28. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

29. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

30. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

31. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

32. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

33. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

34. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

35. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

36. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

37. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

38. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

39. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

40. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

41. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

42. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

43. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

44. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 44א. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 45. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 46. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 47. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 48. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 49. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 50. (בוטל).

סימן ג': שחרור מלא

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 51. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 52. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 53. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 54. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 55. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 56. (בוטל).

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997 57. (בוטל).

פרק ד': הליכים שלפני המשפט

סימן א': תלונה, חקירה והעמדה לדין

משך הליכי חקירה והעמדה לדין (תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

57א. (א) משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) שר המשפטים והשר לביטחון הפנים ידווחו לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על שיעור המקרים שבהם משך הליכי החקירה וההעמדה לדין תואם את התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור בסעיף קטן (א) ועל מספר המקרים שבהם נדרשה הסכמת היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב אישום; הדיווח יימסר אחת לשנתיים לגבי השנתיים שקדמו למועד הדיווח.

תלונה [52]

58. כל אדם רשאי להגיש תלונה למשטרה על שבוצעה עבירה.

חקירת המשטרה [53] (תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

59. נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה.

החלטה שלא לחקור בעבירות מין או אלימות כלפי בן זוג (תיקון מס' 36) תשס"ב-2002 (תיקון מס' 100) תשפ"ה-2025

59א. (א) בסעיף זה –

"בן זוג" – מי שמקיים או שקיים מערכת יחסים זוגית;

"המרכז" – המרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה שברשות המקומית שבה הוגשה התלונה, ואם לא היה ברשות המקומית מרכז כאמור – המחלקה לשירותים חברתיים שברשות המקומית האמורה;

"המתלונן" – בן הזוג המתלונן;

"עבירת מין או אלימות" – עבירה מסוג עוון לפי סעיפים 192, 334, 336 שלא בנסיבות מחמירות, 337, 346(ב), 348(ג) ו-(ה), 376, 377 שלא בנסיבות מחמירות, 379, 380 ו-381(א), לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(ב) בקשת המתלונן שלא לחקור עבירת מין או אלימות שביצע כלפיו בן זוגו לא תהווה, כשלעצמה, סיבה יחידה להחלטה לפי סעיף 59 שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה.

(ג) ביקש המתלונן שלא לחקור עבירת מין או אלימות שביצע כלפיו בן זוגו, והבקשה מהווה סיבה מבין הסיבות להחלטה שלא לחקור, יחולו, על אף האמור בסעיף 59, ההוראות האלה:

(1) ההחלטה שלא לחקור תהיה באישור קצין משטרה המכהן כקצין אגף חקירות מרחבי (בסעיף זה – קצין אגף חקירות מרחבי);

(2) בטרם יקבל קצין כאמור בסעיף 59 החלטה שלא לחקור או בטרם יאשר קצין אגף חקירות מרחבי את ההחלטה רשאי כל אחד מהם להפנות את המתלונן, בן זוגו או שניהם, בהסכמתו של כל אחד מהם, לפי הענין, למרכז;

(3) פנה המתלונן או בן זוגו, או פנו שניהם למרכז, יעביר המרכז דיווח לקצין המשטרה שהפנה אותם למרכז; הדיווח יתייחס למסוכנות בן זוגו של המתלונן כלפי המתלונן, ויתבסס על המידע שבידי המרכז;

(4) לא פנו הן המתלונן והן בן זוגו למרכז, יחליט קצין המשטרה כאמור בפסקה (2) בענין פתיחה בחקירה גם בלא דיווח כאמור בפסקה (3);

(5) קצין המשטרה שהפנה מתלונן או בן זוגו או שניהם למרכז כאמור בפסקה (2), יודיע למרכז על ההפניה של כל אחד שהסכים שפרטיו האישיים יימסרו למרכז, לצורך מעקב אם פנה אחד מהם או פנו שניהם למרכז, ואם להמתין לדיווח כאמור בפסקה (3) לפני מתן ההחלטה;

(6) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות קצין משטרה או קצין אגף חקירות מרחבי, להחליט לפי סעיף 59.

העברת חומר חקירה לפרקליט או לתובע משטרתי (תיקון מס' 62) תשע"א-2010

60. (א) בסעיף זה –

"פרקליט" – פרקליט כאמור בסעיף 12(א)(1)(א);

"ראש יחידת תביעות" – קצין משטרה שהוסמך לתובע משטרתי ומונה לראש יחידת תביעות במשטרה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"תובע משטרתי" – שוטר שהתמנה כאמור בסעיף 12(א)(2).

(ב) חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע למעט עבירות כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), או בעבירת עוון המנויה בחלק א' לתוספת הראשונה א', תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט.

(ג) (1) חומר שהושג בחקירה בעבירה שאינה פשע ואינה עבירה המנויה בחלק א' לתוספת ראשונה א', תעבירו המשטרה לטיפולו של תובע משטרתי;

(2) חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע המנויה בחלק ב' לתוספת ראשונה א', תעבירו המשטרה לראש יחידת תביעות לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין המשרת ביחידת התביעות.

(תיקון מס' 62) (תיקון) תשע"ד-2013

(ד) חומר שהושג בחקירה בעבירה המנויה בחלק ג' לתוספת ראשונה א', תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, אלא אם כן החליט פרקליט המחוז, בתיק מסוים, כי בשל העדר חומרה יתרה בנסיבות ביצוע העבירה ואי-מורכבות הראיות, מוצדק להעביר את התיק לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין המשרת ביחידת התביעות.

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) –

(1) פרקליט מחוז רשאי להחליט כי חומר חקירה מסוים שהושג בעבירת פשע או עוון, שהיא בתחום טיפולו של תובע משטרתי או בסוג מסוים של תיקים או עניינים כאמור – יועבר לטיפולו של פרקליט;

(2) פרקליט מחוז רשאי להחליט, לאחר שבחן את חומר החקירה שהועבר אליו, כי חומר חקירה בתיק מסוים שהועבר לטיפולו של פרקליט לפי סעיף קטן (ב), יועבר לטיפולו של תובע משטרתי, אם מצא כי חומר החקירה אינו מגלה עבירה מסוג העבירות שבתחום טיפולו של פרקליט לפי סעיף זה, אלא בתחום טיפולו של תובע משטרתי.

(תיקון מס' 62) (תיקון) תשע"ד-2013

(ו) טיפול בחומר חקירה בידי פרקליט או בידי תובע משטרתי שלא על פי חלוקת הטיפול הקבועה בסעיף זה, אין בו כשלעצמו כדי לפסול הליך פלילי, ובלבד שלא נגרם לנאשם אי-צדק.

(ז) תובע משטרתי, או שוטר שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12(א)(1)(ב), לא ייצג את המדינה בהליך בבית המשפט המחוזי בתיק שחומר החקירה בו הועבר אליו לפי סעיף זה, אלא בעניין המנוי ברשימת העניינים שבחלק ד' לתוספת ראשונה א'; תובע משטרתי או שוטר כאמור לא ייצג את המדינה בהליך בבית המשפט העליון.

(ח) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה א', ובלבד שלא יקבע בחלק ב' שבה עבירות שהן בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי.

(תיקון מס' 62) (תיקון) תשע"ד-2013

(ט) הוראות סעיף זה לא יחולו על תובע שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12(א)(1)(ב).

(תיקון מס' 62) (תיקון) תשע"ד-2013

(י) היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, לפי העניין, ידווח בכתב, מדי שנה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על כל אלה:

(1) מספר התיקים שבהם החליט פרקליט מחוז להעביר את התיק לטיפולו של תובע משטרתי לפי הוראות סעיף קטן (ד), בחלוקה לפי הפרטים בחלק ג' לתוספת ראשונה א' ולפי מחוזות;

(2) מספר התיקים בטיפול הפרקליטות ובהם נכללה עבירה לפי סעיף 273 או 274 לחוק העונשין, בפירוט לפי מספר תיקי החקירות, מספר כתבי האישום שהוגשו, ומספר פסקי הדין שניתנו ותוצאותיהם;

(3) מספר התיקים שהועברו לטיפול תובע משטרתי לפי סעיף קטן (ד), ובהם נכללה עבירה לפי סעיף 273 או 274 לחוק העונשין, בפירוט לפי מספר תיקי החקירות, מספר כתבי האישום שהוגשו, ומספר פסקי הדין שניתנו ותוצאותיהם.

(תיקון מס' 81) תשע"ח-2018

(יא) (1) העבירה המשטרה חומר שהושג בחקירה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, תעבירו בלא עמדתה בכתב לעניין הגשת כתב אישום;

(2) המשטרה תצרף לחומר שהעבירה כאמור בפסקה (1) את עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

החשודים בחקירה, אלא אם כן נימקה בכתב מדוע אין באפשרותה לעשות כן;

(3) על אף האמור בפסקה (2), ניהלה המשטרה חקירה בליווי פרקליט מלווה והעבירה את החומר שהושג בחקירה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, תעבירו בלא עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה; ואולם היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה רשאי לבקש כי המשטרה תעביר את עמדתה כאמור אם ראה כי הדבר דרוש לשם קבלת החלטה בתיק; בסעיף זה, "פרקליט מלווה" – פרקליט שהיועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, משנה לפרקליט המדינה, פרקליט מחוז או מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה קבע כי ילווה את החקירה;

(4) על אף האמור בפסקה (1), ניהלה המשטרה חקירה בלא פרקליט מלווה וסברה כי יש לסגור את תיק החקירה, רשאית היא להעביר לפרקליט מחוז את עמדתה בכתב בדבר סגירת התיק;

(5) הוראות סעיף 117 לחוק העונשין יחולו על עובד הציבור שמסר, בלא סמכות כדין, עמדה בכתב לעניין הגשת כתב אישום או לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד חשודים בחקירה, כאמור בסעיף קטן זה, שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, לאדם שלא היה מוסמך לקבלה.

יידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירת פשע (תיקון מס' 28) תש"ס-2000 (תיקון מס' 28) (תיקון) תשס"א-2001 (תיקון מס' 28) (תיקון מס' 2) תשס"ב-2002

60א. (א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לשנות מהוראות סעיף 74.

(ז) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שבעת העברת חומר החקירה היה נתון במעצר, והוגש נגדו כתב אישום בתקופת מעצרו.

(ח) הוראות החוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958, לא יחולו לענין סעיף זה, ואולם תינתן לחשוד הודעה בכתב על החלטת רשות התביעה בהקדם האפשרי ורשאית רשות התביעה להזמין את החשוד להציג בפניה את טיעוניו בעל פה.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי פשעים שלגביהם לא יחולו הוראות סעיף קטן (א).

המשך החקירה [56] (תיקון מס' 33) תשס"א-2001

61. הועבר חומר החקירה כאמור בסעיף 60, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או תובע להורות למשטרה להוסיף לחקור, אם מצא שיש צורך בכך לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.

העמדה לדין וסגירת תיק (תיקון מס' 33) תשס"א-2001 (תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

62. (א) ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מתאימות להעמדה לדין; ואולם החלטה שלא להעמיד לדין, בשל עילה זו תהיה באישור בעל תפקיד כלהלן:

(תיקון מס' 62) תשע"א-2010

(1) פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיכו לכך – בעבירות פשע או עוון, שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של פרקליט לפי סעיף 60;

(2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרתי בכיר שהוא הסמיך לכך – בעבירות פשע שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי לפי סעיף 60, וכן בעבירות עוון שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי על ידי פרקליט מחוז לפי סעיף 60;

(תיקון מס' 62) תשע"א-2010

(3) קצין משטרה המשמש כתובע, שהמפקח הכללי של המשטרה הסמיכו לכך – בעבירות שאינן פשע, למעט עבירות עוון שההחלטה בעניינן מתקבלת בידי בעל תפקיד כאמור בפסקאות (1) או (2);

(תיקון מס' 45) תשס"ה-2005

(4) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות – בעבירות לפי סעיף 19מח לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, או פרק ה'1א לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

(תיקון מס' 83) תשע"ח-2018

(ב) (1) על החלטה שלא להעמיד לדין תימסר לחשוד הודעה בכתב בלא ציון עילת סגירת התיק, ואולם יצוין בה כי החשוד רשאי לברר את עילת סגירת התיק באמצעות הגעה לכל תחנת משטרה וכן באחת הדרכים שנקבעו על ידי המשטרה ושפורטו בהודעה;

(2) על אף האמור בפסקה (1), לחשוד בעבירת מין או אלימות, כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, תימסר הודעה בכתב על החלטה שלא להעמיד לדין בציון עילת סגירת התיק;

(3) בעת מסירת העילה לסגירת התיק לפי הוראות פסקה (1) או (2), שעניינה שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, תימסר העילה בנוסח שבחלק א' לתוספת השביעית;

(תיקון מס' 89) תשע"ט-2019

(4) החשוד יהיה רשאי לפנות לתובע שסגר את התיק בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה; תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יוסר רישומו מהמרשם המשטרתי כהגדרתו בחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019.

סגירת תיק בעבירת מין או אלימות כלפי בן זוג

(תיקון מס' 36) תשס"ב-2002
(תיקון מס' 50) תשס"ז-2006
(תיקון מס' 86) תשע"ט-2019
(תיקון מס' 100) תשפ"ה-2025

62א. (א) בסעיף זה –

"בן זוג", "המרכז", "המתלונן" – כהגדרתם בסעיף 59א(א);

"עבירת מין או אלימות" – כהגדרתה בסעיף 59א(א) וכן עבירה מסוג פשע לפי סעיפים 203, 305, 327, 329, 330, 332, 333, 335, 336 בנסיבות מחמירות, 345, 346(א), 348(א), (ב) ו-(ד), 368ב, 368ג, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 377 בנסיבות מחמירות, עבירה של סחר בבני אדם לפי סעיף 377א(א)(5), 381(א), 382(ב) בצירוף ל-379, 382(ג) בצירוף ל-380, 402, 404, 427, 428, לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(ב) בקשת המתלונן שלא להעמיד לדין את בן זוגו בעבירת מין או אלימות שביצע כלפיו, לא תהווה, כשלעצמה, סיבה יחידה להחלטה לפי סעיף 62(א) שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין.

(ג) ביקש המתלונן שלא להעמיד לדין את בן זוגו בעבירת מין או אלימות שביצע כלפיו והבקשה מהווה סיבה מבין הסיבות שלא להעמיד לדין, רשאי תובע, בטרם יחליט כאמור בסעיף 62(א), להפנות את המתלונן, בן זוגו או שניהם, בהסכמת כל אחד מהם למרכז, ויחולו, לענין קבלת ההחלטה, הוראות סעיף 59א(ג)(3) עד (5), בשינויים המחויבים.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות תובע להחליט לפי סעיף 62(א).

הודעה על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין

(תיקון מס' 83) תשע"ח-2018

63. (א) (1) על החלטה שלא לחקור תימסר למתלונן הודעה בכתב בציון עילת סגירת התיק;

(2) על החלטה שלא להעמיד לדין תימסר למתלונן הודעה בכתב בלא ציון עילת סגירת התיק, ואולם יצוין בה כי המתלונן רשאי לברר את

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

העילה כאמור באמצעות הגעה לכל תחנת משטרה וכן באחת הדרכים שנקבעו על ידי המשטרה ושפורטו בהודעה; במקרים חריגים, שבהם לא ניתן לקבל את העילה לסגירת התיק כאמור בכל תחנת משטרה, המתלונן יהיה רשאי לברר אותה באחת הדרכים שפורטו בהודעה בלבד.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א)(2), לעניין עבירת מין או אלימות כהגדרתה בחוק זכויות נפגע עבירה, התשס"א-2001, תימסר למתלונן הודעה בכתב על החלטה שלא להעמיד לדין בציון עילת סגירת התיק.

(ג) בעת מסירת העילה לסגירת התיק לפי הוראות סעיף קטן (א) או (ב), שעניינה שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או להעמדה לדין, תימסר העילה לפי הנוסח שבחלק ב' בתוספת השביעית, לפי העניין.

ערר
(תיקון מס' 33) תשס"א-2001
(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018
(תיקון מס' 33) (תיקון) תשס"ד-2004
(תיקון מס' 33) (תיקון מס' 2) תשס"ד-2004

64. (א) על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין, משום שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או להעמידה לדין, לפי העניין, שלא נמצאו ראיות מספיקות או שנקבע שאין אשמה, רשאי המתלונן לערור כלהלן:

(1) על החלטה שניתנה על ידי גוף חוקר או תובע כאמור בסעיף 12(א)(1)(ב) או (2) – לפני פרקליט מחוז, פרקליט מפרקליטות המדינה שמונה למנהל תחום עררים או פרקליט מפרקליטות המדינה, בדרגה שאינה פחותה מסגן בכיר א' לפרקליט המדינה, שפרקליט המדינה הסמיכו לכך;

(2) על החלטה שניתנה על ידי פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה, שלא להעמיד לדין בשל העדר ראיות מספיקות או חוסר אשמה, למעט החלטה בערר לפי פסקה (1) – לפני פרקליט המדינה;

(תיקון מס' 33) (תיקון) תשס"ד-2004
(תיקון מס' 60) תש"ע-2010
(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(3) על החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה או משנהו, שלא להעמיד לדין, למעט החלטה בערר לפי פסקה (2), וכן על החלטה של פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה, שלא להעמיד לדין משום שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, למעט החלטה בערר לפי פסקה (1) – לפני היועץ המשפטי לממשלה.

(תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לפרקליט המדינה את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(3) למעט לענין החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה או למשנה לפרקליט המדינה למעט לענין החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה או משנהו; פרקליט המדינה רשאי לאצול למשנהו את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(2) ופרקליט מחוז רשאי, באישור פרקליט המדינה, לאצול את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(1) לפרקליט בדרגה שאינה פחותה מסגן בכיר לפרקליט המחוז.

מועד לערר [59]
(תיקון מס' 33) תשס"א-2001
(תיקון מס' 83) תשע"ח-2018

65. הערר יוגש באמצעות המשטרה או התובע, הכל לפי הענין, בתוך שישים ימים לאחר שנמסרה למתלונן ההודעה לפי סעיף 63, אולם רשאי בעל הסמכות להחליט בערר כאמור בסעיף 64 להאריך את המועד להגשת הערר.

מתן החלטה בערר
(תיקון מס' 29) תשס"א-2001
(תיקון מס' 33) תשס"א-2001
(תיקון מס' 53) תשס"ח-2007

65א. החלטה בערר לפי סעיף 64 תינתן ותימסר למתלונן על ידי בעל הסמכות להחליט בערר; החלטה כאמור, לענין עבירת מין או אלימות, מסוג פשע, תינתן ותימסר למתלונן עד תום שישה חודשים מיום הגשת הערר, ואולם בעל הסמכות להחליט בערר רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להחליט ולמסור את החלטתו כאמור במועד מאוחר יותר; לענין זה, "עבירת מין או אלימות" - כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001.

הודעה על החלטה בערר
(תיקון מס' 53) תשס"ח-2007

65ב. (א) (1) בטרם תתקבל החלטה להעמיד לדין חשוד, בעקבות הגשת ערר לפי סעיף 64 בעבירה מסוג פשע או עוון, יודיע לו הגורם המוסמך לקבל החלטה כאמור או הממונה על החקירה, על הערר שהוגש ועל האפשרות שיוגש נגדו כתב אישום, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, או בעל הסמכות להחליט בערר, לפי העניין, כי קיימת מניעה לכך.

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על סוגי פשעים שקבע שר המשפטים לפי הוראות סעיף 60א(ט), וכן על מי שבעת שניתנה ההחלטה בערר היה נתון במעצר בעקבות הערר שהוגש.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) התקבלה החלטה על שינוי העילה לסגירת התיק, בעקבות הגשת ערר לפי סעיף 64, תימסר לחשוד הודעה על הערר שהוגש ועל שינוי עילת הסגירה, והחשוד יהיה רשאי לפנות לבעל הסמכות להחליט בערר בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי להוסיף על הוראות סעיף 60א או לגרוע מהן.

(תיקון מס' 33) תשס"א-2001

66. (בוטל).

כתב אישום [61]

67. אדם שיש להעמידו לדין יגיש עליו תובע כתב אישום לבית המשפט.

(תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

סימן א'1: סגירת תיק בהסדר

סגירת תיק בהסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67א. (א) בסימן זה –

"תובע" – כל אחד מאלה:

(1) פרקליט כאמור בסעיף 12(א)(1)(א);

(2) תובע שהוא קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרתי בכיר שהוא הסמיך לעניין זה (בסימן זה – תובע משטרתי);

(3) תובע אחר המנוי בתוספת הרביעית;

"תובע בכיר" –

(1) בתיק המנוהל על ידי פרקליט – היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או משנהו, מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה או סגנו, או פרקליט מחוז, משנהו או מנהל מחלקה בפרקליטות המחוז;

(2) בתיק המנוהל על ידי תובע משטרתי – תובע משטרתי;

(3) בתיק המנוהל על ידי תובע המנוי בפסקה (3) להגדרה "תובע" – תובע שהוא עובד המדינה ומנוי בתוספת הרביעית.

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(ב) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה – הסדר), אם ראה כי נסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו.

(ג) לא ייערך הסדר אלא בעבירה מסוג חטא או עוון, או בעבירה מסוג פשע המנויה בתוספת השישית, שאינה אחת מאלה:

(1) עבירה המנויה בסעיף 240 לחוק זה;

(2) עבירה שהיסוד העובדתי בה מהווה הפרה שבשלה ניתן להטיל עיצום כספי לפי חיקוק או עבירה עם יסוד עובדתי דומה למעשה המהווה הפרה כאמור;

(3) עבירה שניתן להטיל בשלה כופר כסף.

(ד) תובע רשאי לסגור תיק בהסדר בהתקיים שני אלה:

(1) העונש המתאים לחשוד, לדעת התובע, לפי הוראות סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, אינו כולל מאסר בפועל;

(2) אין פרט רישום כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (בסימן זה – חוק המרשם הפלילי), שנרשם בעניינו של החשוד, בחמש השנים שלפני ביצוע העבירה נושא ההסדר, לרבות הסדר שנערך בעבר, ואין חקירות או משפטים פליליים תלויים ועומדים בעניינו במשטרה או באותה רשות, לפי העניין, שאינם חלק מההסדר.

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

(ה) תובע לא יסגור תיק בהסדר, או בהליך דומה שלפיו אם החשוד יקיים תנאים מסוימים לא יוגש נגדו כתב אישום, בין ביוזמת התובע ובין ביוזמת החשוד, אלא לפי הוראות סימן זה או לפי חוק אחר המסמיך תובע לסגור תיק בתנאים.

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

(ו) הוראות סימן זה לא יחולו על חשוד שהוא קטין כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הוראות לעניין עריכת הסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ב. (א) התובע יתחייב להימנע מהגשת כתב אישום נגד החשוד ולסגור את תיק החקירה נגדו אם יודה החשוד בעובדות המהוות את העבירה המפורטות בהסדר ויקיים את התנאים שיפורטו בו.

(ב) לפני שידון התובע עם החשוד בתנאי ההסדר –

(1) יפרט את העובדות והוראות החיקוק שלגביהן קיימות ראיות מספיקות לאישום (בסימן זה – טיוטת כתב אישום);

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(2) יציין בהחלטה מנומקת את הנסיבות לכך שהעונש המתאים לחשוד אינו כולל מאסר בפועל ולכך שנסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו.

(ג) טיוטת כתב האישום וההחלטה המנומקת יישמרו בתיק.

תנאי ההסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ג. (א) תובע יהיה רשאי לכלול בהסדר תנאים אלה:

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

(1) תשלום לאוצר המדינה בסכום שלא יעלה על הסכום הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, אף אם ההסדר כולל יותר מעבירה אחת, באופן ובמועדים שיפורטו בהסדר, ובלבד שתקופת התשלום לא תעלה על שנה; נקבעה בחוק הוראה ולפיה ישולמו קנסות בשל עבירה לגורם אחר, יציין זאת התובע, והתשלום ישולם לאותו גורם; בוצעה עבירה בבניין לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, על ידי בני זוג שהם בעלי הבניין ומנהלים משק בית משותף, לא יוטל על בני הזוג יחד סכום העולה על הסכום האמור;

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

(2) תשלום פיצוי לנפגע עבירה בסכום שלא יעלה על הסכום הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, באופן ובמועדים שיפורטו בהסדר, ובלבד שתקופת התשלום לא תעלה על שנה; התשלום יועבר לנפגע לאחר שהתובע סגר את התיק לפי סעיף 67;

(3) התחייבות של החשוד להימנע מביצוע עבירה במהלך תקופה שתפורט בהסדר ולא תעלה על שנה;

(4) עמידה בתנאי תכנית טיפול, תיקון ושיקום שיקבע קצין מבחן, לרבות ביצוע שירות לציבור כהגדרתו בסעיף 71א(1) לחוק העונשין, והימצאות בפיקוח קצין מבחן לתקופה שיקבע קצין המבחן, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 71ו לחוק העונשין, והכל לתקופה שתפורט בהסדר ולא תעלה על שנה, ובמקרים מיוחדים, בהמלצת קצין המבחן – שלא תעלה על 18 חודשים;

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

(5) נקיטת אמצעים המנויים בתוספת החמישית לתיקון הנזק שנגרם עקב העבירה, לשם השבת המצב לקדמותו ולמניעת ביצוע עבירה שבהסדר, ובלבד שיש זיקה עניינית בין התנאי ובין העבירה שבוצעה, והכול לתקופה שתפורט בהסדר ולא תעלה על שנה, ובמקרים מיוחדים כמפורט בתוספת החמישית – לתקופה שלא תעלה על שנתיים.

(ב) לשם קביעת תנאי ההסדר יתחשב התובע בעיקרון המנחה בענישה, בשיקולי הענישה, ובנסיבות, הקבועים בסימן א' 1 לפרק ו' לחוק העונשין.

(ג) בטרם ייחתם הסדר, יאשר תובע בכיר את תנאיו, אלא אם כן ההסדר הוצע לפי תנאים מפורטים שפורטו בהנחיות ופורסמו.

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014 (תיקון מס' 79) תשע"ז-2017 (הוראת שעה) תשפ"ג-2023

(ד) תשלום או פיצוי ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה, ויועבר על ידה לאוצר המדינה או לגורם אחר שנקבע בחוק, או לנפגע העבירה, ואולם אם הגורם האחר הוא ועדה מקומית לתכנון ולבנייה כמשמעותה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 או רשות מקומית המוסמכת לאכיפה כהגדרתה בפרק י' לחוק האמור, ישולם התשלום ישירות לקופת הוועדה המקומית או הרשות המקומית כאמור, לפי העניין, אלא אם כן ביקשה הוועדה המקומית או הרשות המקומית כאמור כי התשלום או הפיצוי ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה; ביקשה כאמור, יועבר התשלום או הפיצוי שנגבה על ידי רשות האכיפה והגבייה לקופת הוועדה המקומית או הרשות המקומית, לפי העניין.

עיון בחומר חקירה לפני חתימה על הסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ד. בטרם ייחתם הסדר, רשאי החשוד לעיין בחומר החקירה ובטיוטת כתב

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

האישום אם אינה זהה למתואר בהסדר.

תוכן ההסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ה. הסדר ייערך בכתב, ייחתם בידי התובע והחשוד, ויכיל את –

(1) תיאור העובדות והוראות החיקוק שלגביהן קיימות ראיות מספיקות לאישום;

(2) הודאת החשוד בעובדות המהוות עבירה;

(3) התנאים שעל החשוד למלא;

(4) התקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר, והיא תהיה חלק מתנאי ההסדר, וכן הדרך והמועד שבהם יוכיח החשוד כי מילא אחר תנאי ההסדר בתקופות שנקבעו לקיומם;

(5) הצהרת החשוד כי הוא מבין שהפרת תנאי ההסדר, כולם או חלקם, בתקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר, תביא להעמדתו לדין לפי טיוטת כתב האישום, וכי יירשם שהתיק נסגר בעילה של סגירת תיק בהסדר, ברישום לפי חוק המרשם הפלילי.

עילת סגירת תיק בהסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ו. (א) התובע יסגור את התיק בעילה של "סגירה בהסדר" לאחר שווידא כי מולאו תנאי ההסדר וערך על כך רישום בתיק בכתב; התובע ישלח דיווח על סגירת התיק למשטרת ישראל ויודיע על כך לחשוד.

(ב) הוראות סעיפים 63 ו-64 לא יחולו לעניין תיק שנסגר בהסדר.

סירוב להסדר או הפרת תנאיו (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012 (תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

67ז. (א) לא הסכים החשוד להסדר כולו או לתנאי מתנאיו, יעמידו התובע לדין לפי טיוטת כתב האישום; סבר התובע שאין ראיות מספיקות לאישום או שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, והכל בשל מידע חדש שהובא לידיעתו לאחר סירובו של החשוד להסדר המוצע, יסגור את התיק בהחלטה מנומקת בכתב.

(ב) התובע לא יעמיד חשוד לדין בשל עובדות המהוות עבירה שהוא הודה בהן במסגרת הסדר, אלא אם כן החשוד לא מילא את תנאי ההסדר או אם מצא התובע שההסדר הושג במרמה; כתב אישום בשל מרמה כאמור יוגש באישור תובע בכיר.

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(ג) (1) נוכח התובע כי החשוד לא מילא את תנאי ההסדר, כולם או חלקם, בכלל או בתקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר, יעמידו לדין לפי טיוטת כתב האישום; סבר התובע שאין ראיות מספיקות לאישום או שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, והכל בשל מידע חדש שהובא לידיעתו לאחר שהחשוד לא מילא את התנאים, יסגור את התיק בהחלטה מנומקת בכתב;

(2) לעניין סעיף 67ג(א)(3), יראו הגשה של כתב אישום על עבירה שהחשוד התחייב במסגרת ההסדר להימנע ממנה, כהפרה של ההתחייבות; הוגש כתב אישום אחרי התקופה שנקבעה לקיום התנאי בשל עבירה שבוצעה בניגוד להתחייבות ובתוך תקופת ההתחייבות, יהיה התובע רשאי להעמיד את החשוד לדין ויחולו הוראות סעיף זה, ובלבד שהתובע טרם סגר את התיק והודיע על כך לחשוד.

(ד) הועמד חשוד לדין לאחר שנחתם עמו הסדר, יראו את ההסדר כמבוטל והחשוד לא יהיה מחויב למלא אחר תנאי ההסדר שטרם מילא; מילא החשוד חלק מתנאי ההסדר, יתחשב בכך בית משפט בבואו לגזור את דינו; זוכה החשוד לאחר ששילם תשלום לפי פסקה (1) שבסעיף 67ג(א), יוחזר לו הסכום ששילם בדרך שבה מוחזרים פיקדונות וקנסות לפי חוק זה.

(ה) הועמד חשוד לדין לאחר שהוצע לו הסדר או לאחר שנחתם עמו הסדר, לא יבקש התובע להטיל עליו עונש של מאסר בפועל, אלא אם כן הובא לידיעת התובע מידע חדש; בקשה כאמור תהיה באישור של תובע בכיר.

(ו) הודיית חשוד בעובדות המהוות עבירה, במסגרת הסדר, לא תשמש ראיה נגדו בהליך פלילי בשל עובדות אלה.

פרסום בדבר הסדרים (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ח. הפרטים שלהלן יפורסמו באתר האינטרנט של רשות התביעה הנוגעת בדבר, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול הדעת בקבלת ההחלטה לסגור

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תיק בהסדר, אך לא תזהה את החשוד או את נפגע העבירה:

(1) דבר סגירת תיק בהסדר;

(2) מהות העבירה ונסיבותיה, תיאור העובדות שבהן הודה החשוד וציון הוראות החיקוק שפורטו בהסדר;

(3) תנאי ההסדר.

הכללת עמידה בתנאי תכנית טיפול, תיקון ושיקום בהסדר (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012 (תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

67ט. תנאי לפי סעיף 67ג(א)(4), לא ייכלל בהסדרים אלא לאחר ששירות המבחן, כמשמעותו בפרק ד' לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, באישור שר הרווחה והשירותים החברתיים, הודיע לרשות התביעה כי ממסירת ההודעה ואילך ניתן לכללו כאמור; שירות המבחן רשאי להודיע כאמור לעניין סוג מסוים של תיקים ולתקופה מסוימת.

הנחיות לעניין תחולה (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67י. רשות תביעה רשאית להחיל את הוראות סימן זה לעניין סוגי עבירות ובתנאים, כפי שתקבע בהנחיות באישור היועץ המשפטי לממשלה; הנחיות כאמור יפורסמו לציבור.

שינוי התוספת הרביעית, התוספת החמישית והתוספת השישית (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67יא. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות, בצו, את התוספת הרביעית ואת התוספת החמישית, ובהסכמת השר לביטחון הפנים – את התוספת השישית.

דיווח לכנסת (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67יב. מדי שנה, ב-1 במרס, ידווחו השר לביטחון הפנים, לעניין המשטרה, ושר המשפטים, לעניין רשויות התביעה האחרות, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בכתב, על כל אלה:

(1) מספר התיקים שבהם נעשה הסדר לפי סעיף זה, לפי סעיפי עבירה ולפי רשות התביעה, ושיעורם הכולל מסך התיקים שנסגרו באותה שנה;

(2) מספר התיקים שבהם הוגשו כתבי אישום באותה שנה, לפי רשות התביעה.

סימן ב': קובלנה

קובלנה [62] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982

68. על אף האמור בסעיף 11 רשאי כל אדם להאשים בעבירה מן המנויות בתוספת השניה על ידי הגשת קובלנה לבית המשפט.

קובלנות על עובדי המדינה [63]

69. לא תוגש קובלנה לפי סימן זה על עובד המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

דין קובלנה [64]

70. הוראות חוק זה הנוגעות לכתב אישום יחולו על קובלנה, בשינויים לפי הענין; בכל מקום שמדובר בכתב אישום גם קובלנה במשמע, ובכל מקום שמדובר בתובע גם קובל במשמע, אם אין כוונה אחרת משתמעת.

התביעה בקובלנה [65] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982

71. הוגשה קובלנה, יעביר בית המשפט העתק ממנה לפרקליט המחוז; התביעה תנוהל, על אף האמור בסעיף 11, בידי הקובל או בא-כוחו, זולת אם פרקליט המחוז הגיש לבית המשפט, תוך חמישה עשר ימים לאחר שקיבל העתק הקובלנה, הודעה שפרקליט מפרקליטות המדינה ינהל את התביעה.

החלפת קובלנה בכתב אישום [66]

72. הוגשה הודעה כאמור סעיף 71, תוחלף הקובלנה בכתב אישום מטעם תובע.

העמדת הדיון בקובלנה [66א]

73. נוכח בית המשפט שקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את ענינו בבית המשפט, או שהוא מנהל את ענינו באופן טורדני, רשאי בית המשפט להפסיק את הדיון בקובלנה עד שימנה לו הקובל עורך דין תוך תקופה שיקבע; לא עשה כן הקובל תוך התקופה שנקבעה, רשאי בית המשפט לראותו כאילו לא התייצב ויחול האמור בסעיף 133.

סימן ג': עיון בראיות התביעה

עיון בחומר החקירה [67] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 75) תשע"ו-2016

74. (א) (1) הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו; בסעיף זה, "רשימת כל החומר" – לרבות ציון קיומו של חומר שנאסף או שנרשם בתיק שאינו חומר חקירה ושל חומר שנאסף או שנרשם בתיק שהוא חסוי על פי כל דין, וכן פירוט של סוג החומר כאמור, נושאו והמועד שבו נאסף או נרשם, ובלבד שאין בפירוט האמור לגבי חומר חסוי כדי לפגוע בחיסיון לפי כל דין; היו בחומר כמה מסמכים מאותו סוג העוסקים באותו עניין, ניתן לפרטם יחד כקבוצה, תוך ציון מספר המסמכים הנכללים בקבוצה;

(תיקון מס' 75) תשנ"ו-2016
(תיקון מס' 88) תשע"ט-2019

(2) לעניין פסקה (1), חומר מודיעין שיש זכות עיון בו כאמור באותה פסקה יהיה רק חומר שמתייחס לעובדות המתוארות בכתב האישום, לתוכן עדות שאמורה להישמע בשלב בירור האשמה, לראיה שאמורה להיות מוגשת כאמור או למהימנות של עד מרכזי, ואולם חומר מודיעין שנאסף או שנרשם בתיק ייכלל ברשימת כל החומר כאמור בפסקה (1); בסעיף זה –

"חומר מודיעין" – חומר חקירה שנאסף או שנרשם בידי רשות מודיעין;

"רשות מודיעין" – מערך המודיעין של כל אחד מאלה: משטרת ישראל, המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים, צבא ההגנה לישראל, המשטרה הצבאית החוקרת, שירות בתי הסוהר, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, רשות המסים בישראל, רשות ניירות ערך, רשות התחרות.

(תיקון מס' 75) תשנ"ו-2016

(א1) תובע יקבל לעיונו מרשות חוקרת או מרשות מודיעין את כל החומר שנאסף או שנרשם כאמור בסעיף קטן (א), לרבות חומר מודיעין, ויוודא שחומר החקירה ורשימת כל החומר עומדים, בעת הגשת כתב האישום או בסמוך לכך, לרשות הנאשם וסניגורו או אדם אחר כאמור באותו סעיף קטן; היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה יקבע הנחיות לביצוע סעיף זה, לרבות לעניין פיקוח על הליך סיווג החומר.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(ב) נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 75) תשנ"ו-2016

(ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) תידון לפני שופט אחד ובמידת האפשר היא תובא בפני שופט שאינו דן באישום, ואולם בקשה לעיין בחומר מודיעין תידון לפני בית המשפט הדן באישום, שיהיה רשאי להעביר את הדיון בבקשה לשופט יחיד שאינו דן באישום, ואם היה בית המשפט הרכב – לשופט יחיד שהוא אחד משופטי ההרכב או שאינו דן באישום; נאסף או נרשם חומר המודיעין בידי רשות מודיעין שהיא מערך המודיעין של שירות הביטחון הכללי, של המוסד לתפקידים מיוחדים או של צבא ההגנה לישראל, תידון הבקשה בפני שופט של בית המשפט העליון.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(ד) בעת הדיון בבקשה יעמיד התובע את החומר שבמחלוקת לעיונו של בית המשפט בלבד.

(תיקון מס' 75) תשנ"ו-2016

(ד1) על דיון בבקשה לפי סעיף קטן (ב) לעניין חומר מודיעין יחולו הוראות סעיף 46(א) עד (א2) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ה) על החלטת בית משפט לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט שלערעור שידון בערר בשופט אחד; הערר יוגש בתוך 30 ימים מיום שניתנה החלטת בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי להאריך את המועד להגשת הערר מטעמים שיירשמו.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(ו) אין בסעיף זה כדי לפגוע בהוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

דרכי העיון וההעתקה [68]

75. עיון בחומר החקירה או העתקה ממנו יהיו במשרד תובע או במקום אחר שתובע הועיד לכך, ובמעמד אדם שתובע מינה, דרך כלל או לענין פלוני, להבטיח שהעיון וההעתקה ייעשו בהתאם לחוק ולהוראות התובע.

עונשין [69]

76. המפריע או המכשיל אדם שנתמנה על פי סעיף 75 במילוי תפקידו, דינו - מאסר שלושה חדשים; המוציא מתוך החומר שנמסר לו לעיון או להעתקה מסמך או מוצג בלי שקיבל לכך רשות בכתב מאת תובע, דינו - מאסר שנה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סייג להבאת ראיות [70]

77. (א) לא יגיש תובע לבית המשפט ראיה ולא ישמיע עד אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראיה או בהודעת העד בחקירה, וכן להעתיקם, אלא אם ויתרו על כך.

(ב) הודעה של עד בענינים פורמליים שאינם מהותיים לבירור האשמה, אין חובה שתהא בכתב, אולם התובע ימסור לנאשם או לסניגורו - זמן סביר מראש - את שם העד, ואת עיקר התוכן של עדותו לפי הידוע לתביעה, זולת אם ויתרו על כך.

חומר סודי [71]

78. הוראות סעיף 74 אינן חלות על חומר שאי-גילויו מותר או שגילויו אסור לפי כל דין, אולם הוראות סעיף 77 חלות עליו.

המצאת ראיות שבידי קובל [72]

79. לא יגיש קובל לבית המשפט ראיה שבכתב שהיתה בידיו, אלא אם המציא לנאשם העתק ממנה.

סייג לזכות העיון בחומר הראיות [73]

80. הוראות סימן זה אינן חלות על ראיות הבאות לסתור טענת הנאשם שהתובע לא יכול היה לצפותה מראש, ועל ראיות להסברת העדרו של עד או לענינים פורמליים אחרים שאינם מהותיים לבירור האשמה.

שמירת דין [74]

81. הוראות סימן זה אינן גורעות מהוראות סעיף 128 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

סימן ד': עיון בעדויות מומחים של ההגנה

הגדרות [74א]

82. בסימן זה, "חוות דעת" ו"תעודת רופא" - כמשמעותן בסעיף 20 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

עיון בעדויות מומחים של הסניגוריה [74ב]

83. (א) בית המשפט שהוגש לפניו כתב אישום בפשע או בעוון, רשאי - לפי בקשת התובע - לצוות על הנאשם או על סניגורו –

(1) לאפשר לתובע לעיין בכל זמן סביר בכל חוות דעת בכתב או בתעודת רופא, שהנאשם מתכוון להביאן לפני בית המשפט כראיה;

(2) לערוך בכתב את עיקר תכנה של עדות מומחה, שהנאשם מתכוון להשמיע, ולאפשר לתובע בכל זמן סביר לעיין בו;

(3) לאפשר לתובע להעתיק מסמכים כאמור.

(ב) העיון יהיה במעמד אדם שהנאשם או סניגורו ימנה לצורך זה או בכל דרך אחרת שיקבע בית המשפט.

(ג) מועד העיון ומקומו יהיו כפי שיקבע בית המשפט, ובלבד שמועד העיון יהיה לאחר שניתנה לנאשם או לסניגורו - לפי בקשתם - האפשרות לעיין בחומר החקירה לפי סימן ג'.

סייג להבאת ראיות [74ג]

84. לא יגיש נאשם לבית המשפט חוות דעת בכתב או תעודת רופא ולא ישמיע עדות מומחה שלא קויים לגביהן צו שניתן לפי סעיף 83, אלא בהסכמת התובע או ברשות בית המשפט.

סימן ה': אישום

תוכן כתב האישום [75]

85. כתב אישום יכיל –

(1) שם בית המשפט שאליו הוא מוגש;

(2) ציון מדינת ישראל כמאשים או שם הקובל ומענו;

(3) שם הנאשם ומענו;

(4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לברר;

(5) ציון הוראות החיקוק שלפיו מואשם הנאשם;

(6) שמות עדי התביעה.

צירוף אישומים [76]

86. מותר לצרף בכתב אישום אחד כמה אישומים אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת; בצירוף אישומים כאמור מותר, על אף כל דין אחר, לצרף לאישום בבית משפט מחוזי גם אישום בעבירה שאינה פשע.

צירוף נאשמים [77]

87. מותר להאשים בכתב אישום אחד כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לעבירות שבכתב האישום או לאחת מהן, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה שהם מהווים פרשה אחת;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אולם אין באי-צירופו של צד אחד לעבירה מניעה לשפיטתו של צד אחר.

הפרדת המשפט [78]

88. בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים.

כתב אישום חדש בהפרדת המשפט [79]

89. ניתן צו להפרדת המשפט, יוגש כתב אישום אחר בשל האישום שהמשפט עליו הופרד או נגד הנאשם שמשפטו הופרד; ורשאי בית המשפט, אם הוא סבור שלא ייגרם על-ידי עיוות-דין, להמשיך במשפט שהופרד מן השלב שאליו הגיע לפני ההפרדה.

איחוד משפטים [80]

90. בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על איחוד הדיון בכתבי אישום נפרדים התלויים ועומדים באותו בית משפט, אם מותר לצרפם בהתאם להוראות סעיפים 86 או 87 ובית המשפט סבור שהצירוף לא יגרום לעיוות דין.

תיקון כתב אישום בידי התובע [81]

91. תובע רשאי, בכל עת עד לתחילת המשפט, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, במסירת הודעה לבית המשפט המפרטת את השינוי; בית המשפט ימציא העתק מן ההודעה לנאשם.

תיקון כתב אישום בידי בית המשפט [82]

92. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול.

(ב) בית המשפט רשאי לתקן כתב אישום אף אם העבירה שלפי התיקון היא בגדר הסמכות של בית משפט אחר או של הרכב אחר, ואם עשה כן יעביר את הענין לאותו בית משפט או הרכב, אולם אם העבירה היא בסמכותו של בית משפט בעל סמכות שיפוט מצומצמת יותר, רשאי בית המשפט גם להמשיך לדון בה.

(ג) בית משפט שהועבר אליו ענין לפי סעיף קטן (ב) רשאי להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו הוא עצמו גבה אותן, או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

חזרה מאישום [83]

93. תובע רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לחזור בו מאישום שבכתב האישום, נגד נאשם אחד או יותר; אולם לא יעשה כן אם הודה הנאשם, בין בכתב על-פי סעיף 123 ובין בתשובתו לאישום, בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באותו אישום; לא היה בעובדות שהודה בהן כדי הרשעתו, רשאי התובע לחזור בו מן האישום ברשות בית המשפט.

תוצאות חזרה מאישום [84]

94. (א) חזר בו תובע מאישום לפני תשובת הנאשם לאישום, יבטל בית המשפט את האישום; חזר בו לאחר מכן, יזכה בית המשפט את הנאשם מאותו אישום.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(ב) בהסכמת התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

(ג) אישום שבוטל, לפי סעיף קטן (ב), לא יוגש מחדש אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ומטעמים שיירשמו.

התליית הליכים (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

94א. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, רשאי בית המשפט להתלות את ההליכים, בין מיוזמתו ובין לבקשת תובע, אם נוכח כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו.

(ב) הותלו ההליכים, לפי סעיף קטן (א) ולאחר מכן ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו, רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט על רצונו לחדש את ההליכים, ומשעשה כן יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התלייתם.

(ג) על אף הוראות סעיף 9 ניתן לחדש את ההליכים באישור היועץ המשפטי לממשלה, מטעמים שיירשמו, אף אם עברו בין מועד התליית ההליכים לבין המועד שבו ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו התקופות האמורות בסעיף 9; ובלבד שההליכים הותלו מהטעם שהנאשם מתחמק מן הדין.

סימן ו': זימון למשפט

הזמנה למשפט [85] (תיקון מס' 48) תשס"ו-2006

95. (א) משהוגש כתב אישום יקבע בית המשפט מועד למשפט; בית המשפט

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יודיע על המועד בכתב לתובע וימציא לנאשם הזמנה בכתב למשפט בצירוף העתק מכתב האישום; הגיש סניגורו לבית המשפט לפני קביעת המועד יפוי כוח לייצג את הנאשם במשפט, יודיע בית המשפט על המועד בכתב גם לסניגור.

(תיקון מס' 48) תשס"ו-2006

(ב) סבר בית המשפט, לאור אופי העבירה שבכתב האישום ונסיבותיה, כי הדיון בכתב האישום מתאים לניהול במסגרת דיון מקדמי לפי הוראות סעיף 143א, תצורף להזמנה למשפט כאמור בסעיף קטן (א) הודעה, בנוסח שיקבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בדבר האפשרות לניהול דיון מקדמי ובדבר מטרות הדיון המקדמי כאמור בסעיף 143א(ב), ותנאיו כאמור בסעיף 143א(ג).

תוכן ההזמנה [86]

96. הזמנה למשפט תכיל –

(1) שם בית המשפט;

(2) ציון המאשים;

(3) שם הנאשם ומענו;

(4) תמצית האישום נגדו;

(5) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב;

(6) תמצית הוראות סעיפים 123 ו-128.

הודעה על דחיית מועד [87]

97. נדחה המועד לתחילת המשפט או להמשכו, יודיע בית המשפט בכתב לתובע על המועד שקבע, וימציא לנאשם ולסניגורו הודעה בכתב עליו, אם לא הודיע להם על כך בעל-פה בשעת דיון.

צורת ההזמנה [88] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

98. הודעה בכתב והזמנה לפי סימן זה תיחתם בידי שופט, רשם או פקיד בית המשפט ובחותמת בית המשפט. אולם הודעה או הזמנה כאמור, לנאשם בעבירה שכתב האישום נגדו הוגש בידי תובע, כמשמעותו בסעיף 12(א)(2), יכול שתיחתם בידי שוטר בלבד.

צו הבאה [89]

99. בית המשפט רשאי לתת בכל עת צו הבאה נגד הנאשם, אם ראה שיש צורך בכך כדי לכפות את התייצבותו למשפט במועד שנקבע.

תחולת סעיפים אחרים [90]

100. על צו הבאה יחולו הוראות סעיפים 22 עד 26, בשינויים לפי הענין.

ה עם מעצר [91]

101. העוצר אדם לפי צו הבאה ימסור לו עם העתק הצו גם הזמנה, או הודעה לפי סעיף 97, או העתק מהן.

שחרור בערובה [92]

102. בצו הבאה רשאי בית המשפט להורות לקצין משטרה לשחרר את הנאשם בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט שנתן את הצו; על הערובה יחולו הוראות סעיפים 43 עד 49 בשינויים לפי הענין.

הבאה לבית המשפט [93]

103. מי שנעצר על-פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף 102, יובא בלא דיחוי לפני בית המשפט, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.

תפיסת נכסי נאשם שנמלט [94]

104. (א) נאשם שנמלט או מסתתר ואין אפשרות למצאו, רשאי בית המשפט, לבקשת פרקליט מפרקליטות המדינה, ואם הוא סבור שהדבר עשוי להביא להתייצבותו של הנאשם, לצוות על תפיסת כל נכס מנכסיו של הנאשם, מיטלטלין או מקרקעין, על רישום עיקול עליהם בפנקסי המקרקעין או על מינוי כונס נכסים עליהם, ולהורות מה ייעשה בנכס ובפירותיו כל עוד הצו בתקפו.

(ב) צו לפי סעיף זה לא יפגע בזכותו של נושה לרדת לאותם נכסים.

(ג) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי כל מי שתלוי בנאשם ותפיסת הנכס עשויה לפגוע בפרנסתו, לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו.

סימן ז': הזמנת עדים והמצאת מסמכים

פירושים [98 סוגריים]

105. בסימן זה, "מסמכים" - לרבות מוצגים אחרים.

הזמנת עד [95, 96]

106. (א) בית המשפט יזמין, לבקשת בעל דין, כל אדם להעיד במשפט, זולת אם היה סבור שאין בהזמנת אותו אדם להועיל לבירור שאלה הנוגעת למשפט, וכן רשאי בית המשפט להזמין עד מטעמו.

(ב) הזמנת עד תהיה בהמצאת הזמנה בכתב לעד או בהודעה בעל-פה לעד על ידי בית המשפט בשעת דיון.

צורת ההזמנה ותכנה [97] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

107. הזמנה בכתב לעד תיחתם ביד שופט, רשם או פקיד בית המשפט ובחותמת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בית המשפט, אולם רשאי שוטר להזמין עד מטעם תובע בחתימתו בלבד; ההזמנה תכיל –

(1) שם בית המשפט;

(2) ציון בעלי הדין;

(3) שם המוזמן ומענו;

(4) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב;

(5) (נמחקה). (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

צו להמצאת מסמכים ומוצגים [98]

108. בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו.

הזמנת עד על אתר [99]

109. בית המשפט רשאי לצוות על אדם הנוכח לפניו להעיד או להמציא לו מסמכים במועד שיקבע; ודין אדם כזה כדין מי שהומצאו לו הזמנה או צו להמצאת מסמכים.

עד שנבצר ממנו לבוא לבית המשפט [100]

110. נוכח בית המשפט כי נבצר מעד לבוא לבית המשפט, רשאי הוא לגבות את עדותו במקום אחר.

מומחה מטעם בית המשפט (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

111. (א) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, למנות מיוזמתו מומחה בענין שבחשבונאות או בנושא אחר הדורש בדיקה טכנית או חישוב, לצורך הבהרת חומר הראיות שבפניו.

(ב) מומחה כאמור בסעיף קטן (א) יעיין בחומר הראיות שהפנה אליו בית המשפט ויערוך את ממצאיו על פי שאלות שהוצגו לו על ידי בית המשפט; המומחה יגיש חוות דעתו בכתב וייחקר עליה בבית המשפט לבקשת מי מבעלי הדין; הוגשה חוות דעת לפי סעיף זה, רשאים בעלי הדין, להביא ראיות לסתור אותה.

(תיקון מס' 6) תשמ"ה-1985

112. (בוטל).

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

113. עד 115. (בוטלו).

סימן ח': שמירת ראיות

הגדרות (תיקון מס' 42) תשס"ד-2004

116. בסימן זה –

"גביית עדות" – לרבות קבלת מסמכים ומוצגים אחרים;

"עדות מוקדמת" – עדות כאמור בסעיף 117 או בסעיף 117א;

"תיעוד חזותי" – כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002.

גביה מוקדמת של עדות [106] (תיקון מס' 39) תשס"ג-2003

117. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, לגבות עדותו של אדם לאלתר, אם ראה שהעדות חשובה לבירור האשמה וכי יש יסוד סביר להניח שאי אפשר יהיה לגבותה במהלך המשפט או אם מצא שיש חשש שאמצעי לחץ, איום, הפחדה, כוח או הבטחת טובת הנאה יניאו את העד מלמסור עדות אמת במהלך המשפט; נפתחה חקירה בעבירה ועדיין לא הוגש עליה כתב אישום, רשאי לעשות כן בית משפט השלום או בית משפט מחוזי לבקשת תובע או לבקשת אדם העשוי להיות נאשם בעבירה.

(תיקון מס' 50) תשס"ז-2006

(ב) הוגשה בקשה לגביית עדות מוקדמת, כאמור בסעיף קטן (א), בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, יחליט בית המשפט בבקשה לא יאוחר משבועיים מיום הגשתה; העדות תיגבה בתוך חודשיים מיום ההחלטה, אלא אם כן האריך בית המשפט את התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

גביה מוקדמת של עדות של ילד (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 42) תשס"ד-2004

117א. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט או נפתחה חקירה בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955 (להלן – חוק הגנת ילדים), רשאי בית המשפט לגבות לאלתר עדותו של ילד כמשמעותו בחוק האמור, על פי בקשתו של תובע או מי שעשוי להיות נאשם בעבירה, ובהרשאתו של חוקר ילדים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) על עדות לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), (ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים.

עדות מוקדמת של אדם עם מוגבלות (תיקון מס' 47) תשס"ו-2005

117ב. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט בעבירה שבה מתלונן או עד הוא אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, רשאי בית המשפט לגבות לאלתר את עדותו של אותו אדם, על פי בקשתו של התובע או של הנאשם.

(ב) גביית עדות לאלתר כאמור בסעיף קטן (א) תתועד בהתאם להוראות סעיף 10 לחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות.

נוכחות בעלי דין [107] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 42) תשס"ד-2004

118. עדות מוקדמת תיגבה בפני תובע ובפני הנאשם או אדם העשוי להיות נאשם בעבירה, זולת אם החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לגבותה שלא בפניו של הנאשם או של מי שעשוי להיות נאשם; החליט בית המשפט כאמור תתועד העדות בתיעוד חזותי והוראות סעיף 120א(ב) ו-(ג) יחולו לענין זה.

סדרי גביית העדות [108]

119. (א) בהזמנת עדים ובסדרי גביית העדויות ינהגו ככל האפשר כדרך שנוהגים במהלך המשפט, ועל הפורטוקול יחולו הוראות סעיפים 135 עד 139, בשינויים לפי הענין.

(ב) התנגדות לשאלה וטענות אחרות שהושמעו בשעת גביית העדות יירשמו בפרוטוקול, ויחליט בהן בית המשפט שהעדות מוגשת לו כראיה.

חתימת הפרוטוקול [109] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

120. הפרוטוקול בהליכי גביית העדות ייקרא באזני העד, ולאחר שיאשרנו יחתום עליו וכן יחתום עליו השופט; סירב העד לאשר או לחתום, יירשם הדבר בפרוטוקול. הוראות סעיף זה לא יחולו על עדות שהוקלטה במלואה.

תיעוד חזותי של עדות מוקדמת (תיקון מס' 42) תשס"ד-2004

120א. (א) (1) עדות מוקדמת תתועד בתיעוד חזותי.

(2) נקבע המותב שידון במשפט שבו תוגש העדות כראיה והעדות המוקדמת נגבית בפני כל שופטי המותב, רשאי בית המשפט להורות כי העדות המוקדמת לא תתועד בתיעוד חזותי; שינוי במותב לאחר גביית העדות לא יהיה בו כדי לפסול את העדות.

(3) בסעיף זה, "מותב" – לרבות דן יחיד.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) בית משפט הגובה עדות מוקדמת רשאי להורות כי העדות תיגבה, כולה או חלקה, בלא תיעוד חזותי, אם השתכנע כי ננקטו אמצעים סבירים לקיים את התיעוד, אך ביצוע התיעוד החזותי יעכב את גביית העדות והעיכוב עלול לסכל את גבייתה; החליט בית המשפט כאמור, לא יהיה בהעדר תיעוד חזותי כדי לפסול את העדות המוקדמת.

(ג) בית משפט רשאי לקבל כראיה עדות מוקדמת שאין לה תיעוד חזותי אם השתכנע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי יש לכך הצדקה בנסיבות הענין.

העדות כראיה במשפט [110] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 42) תשס"ד-2004

121. (א) עדות מוקדמת, דינה כדין עדות שנגבתה במהלך המשפט, אך בית המשפט ירשה להזמין את העד לעדות נוספת אם ניתן להביא את העד לבית המשפט ונתקיים אחד מאלה –

(1) לא היתה לנאשם הזדמנות לחקור את העד;

(2) לא ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה למנות לעצמו סניגור כדי שיהיה נוכח בעת גביית העדות ויחקור את העד, או לא מונה לו סניגור שהיתה חובה למנותו;

(3) בית המשפט סבור, מטעמים שיירשמו, שהדבר דרוש לבירור האמת או לעשיית צדק.

(תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 47) תשס"ו-2005

(ב) ילד שנתן עדות מוקדמת לפי סעיפים 117א או 117ב לא יזומן למתן עדות נוספת אלא באישור חוקר ילדים; על עדותו יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), (ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים; לא אישר חוקר הילדים את עדותו של הילד לפי סעיף זה והעדות המוקדמת נגבתה לפני שהוגש האישום, לא ירשיע בית המשפט על סמך עדות זו אלא אם כן יש לה סיוע בראיה אחרת.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עדות שנגבתה שלא בפני בעל דין [111]

122. נתקבלה עדות שנגבתה לפי סימן זה ולא היתה לבעל דין הזדמנות לחקור את העד, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

סימן ט': הודיה בכתב

הודיה בכתב [113]

123. עד לתחילת המשפט רשאי הנאשם, בהודעה בכתב לבית המשפט, להודות בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן, וכן לטעון עובדות נוספות; העתק מכתב ההודיה יומצא על ידי בית המשפט לתובע.

הודיה בכתב אינה מונעת טענות מקדמיות [114]

124. הודיה שבכתב אינה מונעת את הנאשם מטעון טענות מקדמיות או מהודות בעובדות או מטעון עובדות נוספות במהלך המשפט.

פרק ה': הליכי המשפט

סימן א': מועד המשפט

רציפות המשפט [115]

125. כל עוד לא הוחל בגביית ראיות, רשאי בית המשפט מזמן לזמן לדחות את מועד תחילת המשפט או המשכו כפי הצורך; הוחל בגביית הראיות, ימשיך ברציפות יום יום עד גמירא, זולת אם ראה, מטעמים שיירשמו, כי אין כל אפשרות לנהוג כך.

סימן ב': נוכחות בעלי הדין

נוכחות הנאשם [116]

126. באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו.

נוכחות מורשים של תאגיד [117]

127. הואשם תאגיד או חבר בני-אדם, לא ינוהל המשפט אלא בפני אדם המורשה כדין לייצג את התאגיד או חבר בני-האדם; אולם מותר לדון תאגיד או חבר בני-אדם שלא בפני מורשה אם נתקיימו התנאים האמורים בסעיף 128; מורשה כאמור דינו לענין סעיפים 99, 140, 161, 189, ו-192 כדין נאשם, והמצאת מסמך לתאגיד או לחבר בני-אדם - היא המצאה למורשה.

שפיטה לא בפני הנאשם בתחילת המשפט [118]

128. נאשם שהוזמן לתחילת המשפט ולא התייצב, מותר לדונו לא בפניו –

(1) אם הוא נאשם בחטא או בעוון והודה בהודיה שבכתב בכל העובדות הנטענות בכתב האישום, ולא טען בה עובדות נוספות שיש בהן לכאורה כדי לשנות את תוצאות המשפט;

(2) אם ביקש שמשפטו יתנהל שלא בפניו והוא מיוצג בו על ידי סניגור, ובית המשפט סבור שלא יהיה בשפיטתו שלא בפניו משום עיוות דין לנאשם,

אולם רשאי בית המשפט, בכל שלב של המשפט, לצוות על התייצבות הנאשם.

אין לגזור מאסר לא בפני הנאשם [119] (הוראת שעה) תש"ס-2000 (תיקון מס' 46) תשס"ו-2005

129. נידון נאשם לא בפניו על פי סעיף 128(1), לא יגזור עליו בית המשפט עונש מאסר אלא אם ניתנה לו תחילה הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש בהתאם לסעיף 192. אין באמור בסעיף זה כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס, ובלבד שבהזמנה למשפט צוין שניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

דרכי הטלת מאסר במקום קנס (תיקון מס' 46) תשס"ו-2005

129א. (א) לא הוטל מאסר במקום קנס כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בעת מתן גזר הדין, רשאי בית המשפט להטילו בצו מיוחד, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, שהוגשה לאחר שהקנס לא שולם במועדו; הוראות סימן ג' לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, לא יחולו על מאסר לפי סעיף זה.

(ב) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס, או צו מיוחד כאמור בסעיף קטן (א), אלא בנוכחות הנידון או סניגורו או אם בהזמנה למשפט או לדיון למתן הצו המיוחד צוין כי ניתן להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.

(ג) צו מאסר כאמור בסעיף קטן (ב) שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו, לא יבוצע בטרם הומצאה לנידון התראה בכתב על כך לפחות 14 ימים מראש; בהתראה תצוין מזכירות בית המשפט שאליה ניתן לפנות לבירורים וכן האפשרות לבקש פריסה או דחיה של תשלום הקנס ופטור מתשלום תוספת פיגורים, בהתאם להוראות סעיפים 66 ו-69 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וסעיפים 5ב ו-5ג לחוק

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, לפי הענין; דרכי ההמצאה הקבועות בסעיף 237(ד) לא יחולו על התראה לפי סעיף קטן זה.

(ד) הוטל על נידון מאסר במקום קנס, בצו מיוחד כאמור בסעיף קטן (א), שלא בנוכחות הנידון או סניגורו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הצו האמור, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש בתוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנידון הצו המיוחד, ואולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע; הוראות סעיף 130(ט) יחולו, בשינויים המחויבים, לענין החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן זה.

שפיטת נאשם שלא התייצב בהמשך המשפט (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

(ב) סעיף קטן (א) יחול על נאשם בפשע רק אם הדיון במשפטו מתקיים בבית משפט שלום והוא היה מיוצג על ידי סניגור באותה ישיבה.

(הוראת שעה) תש"ס-2000 (תיקון מס' 46) תשס"ו-2005

(ג) הורשע נאשם שלא בפניו לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט לגזור את דינו שלא בפניו ובלבד שבית המשפט לא יטיל עליו עונש מאסר; בהזמנה לדיון בגזר הדין יפורט דבר הרשעתו שלא בפניו, מועדה ומועד הדיון בגזר הדין; אין באמור בסעיף קטן זה כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס, ובלבד שבהזמנה לדיון צוין שניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

(הוראת שעה) תש"ס-2000 (תיקון מס' 46) תשס"ו-2005

(ג1) על אף האמור בסעיף קטן (ג), לא יגזור בית המשפט את דינו של נאשם בפשע אלא בפניו ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש, כאמור בסעיף 192.

(ד) בית המשפט לא ידון נאשם ולא יגזור את דינו שלא בפניו אם שוכנע, כי נבצר מן הנאשם להתייצב מסיבה מוצדקת או אם הוא סבור כי ייגרם לו בכך עיוות הדין.

(ה) התנהל דיון שלא בפני הנאשם ושלא בפני סניגורו, לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, אף בשעת הדיון, לבטל את הדיון שנערך בהעדרם, לרבות הכרעת הדין, כל עוד לא ניתן גזר הדין, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ו) התנהל דיון לפי סעיף זה שלא בפני הנאשם, אך בנוכחות סניגורו, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, לצוות על שמיעתו מחדש של עד אשר העיד בדיון כאמור, וכן רשאי הוא לצוות על ביטול הכרעת הדין כל עוד לא נגזר הדין, אם שוכנע כי בשל העדרות הנאשם באותו דיון לא מוצתה חקירת העד, לא ניתן היה לנהל את הגנתו כראוי או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ז) משהתייצב הנאשם למשפט, יסביר לו בית המשפט את זכותו לפי סעיפים קטנים (ה) ו-(ו); התייצב לאחר הכרעת הדין, יקרא בית המשפט לנאשם את הכרעת הדין לפני שיסביר לו את זכותו.

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

(ט) בית המשפט שנעתר לבקשת נאשם או נידון לפי סעיפים קטנים (ה), (ו) או (ח) רשאי להטיל על הנאשם או על הנידון תשלום ההוצאות בפועל שנגרמו בשל אי התייצבותם.

הודעת ההליכים לנידון שלא בפניו [120]

131. אין בהוראות סעיפים 126 עד 130 כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להרחיק מאולם בית המשפט נאשם המפריע לדיוני בית המשפט, אולם ההליכים שהתנהלו לא בפניו יובאו לידיעתו בדרך שיקבע בית המשפט.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שפיטה שלא בפני הנאשם מטעמי בריאות [120א]

132. (א) בית המשפט מוסמך להורות שהדיון, כולו או מקצתו, יהיה לא בפני נאשם, אם ביקש זאת סניגורו של הנאשם ובית המשפט סבור שהדיון בפני הנאשם עלול להזיק לבריאות גופו או נפשו.

(ב) דיון לצורך החלטה לפי סעיף קטן (א) רשאי בית המשפט לקיימו לא בפני הנאשם ורשאי הוא לקיימו בדלתיים סגורות.

העדר תובע [121]

133. לא התייצב התובע במועד שנקבע למשפט אף על פי שהודע לו המועד, ובית המשפט לא ראה לדחות את המשפט למועד אחר, ינהג בית המשפט כאמור בסעיף 94 כאילו חזר בו התובע מהאישום, אולם רשאי הוא להרשיע את הנאשם בעבירה המתגלית מן העובדות שהודה בהן או שהוכחו, ולגזור את דינו.

(תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021

סימן ב'1: היוועדות חזותית – הוראת שעה

השתתפות עצור או אסיר בדיון בדרך של היוועדות חזותית (תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021

133א. (א) בסימן זה, "היוועדות חזותית" – תקשורת בין כמה מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת.

(ב) על אף האמור בסעיף 126, לבקשת עצור או אסיר רשאי בית המשפט להורות על קיום דיון בעניינו שלא בנוכחותו אלא בהשתתפותו בדרך של היוועדות חזותית, אם שוכנע כי די בהשתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית בהתחשב, בין השאר במהות הדיון, בנסיבות הנוגעות לעצור או לאסיר ובמידת החשיבות שהעצור או האסיר יהיה נוכח באולם בית המשפט, ובלבד שהעצור או האסיר הוא בגיר, מיוצג על ידי סניגור והגיש את בקשתו באמצעותו.

(ג) בקשת עצור או אסיר להשתתפות בדיון בדרך של היוועדות חזותית כאמור בסעיף קטן (ב) תהיה באחת מהדרכים האלה:

(1) בעל פה, באמצעות סניגורו, במעמד דיון שמתקיים בעניינו לגבי דיון אחר שנקבע בעניינו;

(2) בכתב, לבית המשפט, באמצעות סניגורו, והעתק מהבקשה יימסר לשירות בתי הסוהר ולתובע לא יאוחר מ-72 שעות לפני מועד הדיון.

(ד) ביקש העצור או האסיר להשתתף בדיון בדרך של היוועדות חזותית, רשאי התובע להגיש לבית המשפט את התנגדותו לכך במעמד הדיון או בהקדם האפשרי לאחר הדיון או הגשת הבקשה, לפי העניין, ובית המשפט ייתן את החלטתו לא יאוחר מ-48 שעות לפני מועד הדיון.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (ג)(2) ו-(2), בית משפט רשאי, מטעמים חריגים, ולאחר שהתקבלה עמדת התובע, להיעתר לבקשה להשתתפות העצור או האסיר בדיון בדרך של היוועדות חזותית בחלוף התקופות האמורות באותם סעיפים קטנים, ובלבד שההחלטה תינתן לא יאוחר מהשעה 20:00 ערב מועד הדיון.

(ו) היה העצור או האסיר אדם עם מוגבלות, יורה בית המשפט על קיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית רק אם ניתן לקיימו תוך עריכת התאמות נגישות ככל שהן נדרשות בהתאם להוראות שנקבעו לפי חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005, או לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

דיונים שאין לקיימם בדרך של היוועדות חזותית (תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021

133ב. על אף האמור בסעיף 133א, הדיונים שלהלן יתקיימו בנוכחות העצור או האסיר, ולא בדרך של היוועדות חזותית:

(1) דיון שבו העצור או האסיר מודה בעובדות כתב האישום בעניינו;

(2) דיון שבו מוצג הסדר טיעון;

(3) דיון שנשמעת בו הכרעת דין לפי סעיף 182;

(4) דיון שנשמעות בו טענות לעניין העונש לפי סעיף 192;

(5) דיון שנשמע בו גזר דין לפי סעיף 193;

(6) דיון בעניינו של עצור או אסיר שנשמעת בו עדותו לפי סימן ה' לפרק ה';

(7) דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה'; ואולם, בית המשפט רשאי להורות על קיום דיון כאמור בדרך של השתתפות העצור או האסיר בהיוועדות חזותית בהתקיים התנאים בסעיף 133א, מטעמים מיוחדים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שיירשמו, ובלבד שהתובע נתן את הסכמתו לקיום הדיון בדרך זו; הודעת התובע על אי-הסכמה לקיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית תוגש באישורו של אחד מאלה, לפי העניין:

(א) פרקליט המחוז או משנהו או פרקליט בדרגת מנהל מחלקה לפחות בפרקליטות המחוז;

(ב) תובע שהוא קצין בדרגת רב-פקד לפחות, ראש שלוחת תביעות או סגנו שהתמנה לתובע לפי סעיף 12(א)(1)(ב).

אופן קיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית (תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021

133ג. דיון בדרך של היוועדות חזותית לפי סימן זה יתקיים באולם בית משפט ומיתקן כליאה שקיבלו אישור של גורם מוסמך מטעם מנהל בתי המשפט ונציב שירות בתי הסוהר, לפי העניין, כפי שייקבע בתקנות כאמור בסעיף 133ד, ובדרך שתבטיח כי יתקיימו כל אלה:

(1) המשתתפים בדיון יוכלו לראות ולשמוע זה את זה ברציפות במהלך הדיון, ובכלל זה את השופט, בעלי הדין, העצור או האסיר, הסניגור, השוטר או התובע, מתורגמן אם נדרש, וכל אדם שנוכחותו דרושה לדיון בעת שהוא נשמע לפני בית המשפט;

(2) תתאפשר שיחה חסויה בין העצור או האסיר לסניגורו לפני הדיון, במהלכו ואחריו, שתתקיים ביחידות ובאופן שיבטיח את סודיותה; הוראות סעיף 13(א)(2) לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, לא יחולו לגבי שיחה זו; בית המשפט יוודא כי התאפשרה שיחה כאמור;

(3) הדיון יתקיים בנוכחות סניגורו של העצור או האסיר.

תקנות (תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021

133ד. (א) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת יקבע הוראות לביצוע סימן זה, ובכלל זה הוראות לעניין התנאים הטכנולוגיים הנדרשים לקיום דיון בדרך של היוועדות חזותית ולעניין התנאים לקיום דיון בהיוועדות חזותית כאמור בסעיף 133ג.

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיף זה יובאו לאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת לא יאוחר מיום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022).

דיווח לכנסת – קיום דיונים בדרך של היוועדות חזותית (תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021

133ה. (א) הגופים המנויים להלן ידווחו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשר המשפטים וליועץ המשפטי לממשלה, בכתב, אחת לשישה חודשים, על קיום דיונים לפי ההוראות בעניין היוועדות חזותית, בפילוח לפי מחוזות, מקומות מעצר ובתי סוהר, לפי העניין, לגבי ששת החודשים שקדמו למועד הדיווח, כמפורט להלן:

(1) מנהל בתי המשפט – מספר הדיונים שהתקיימו בדרך של היוועדות חזותית, בפילוח לפי סוג הדיון;

(2) נציב בתי הסוהר –

(א) מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים שהתקיימו בשיחה טלפונית ומספר כלל העצורים והאסירים שהובאו לדיונים בבתי משפט;

(ב) דיווח כאמור בפסקה זו יימסר גם לשר לביטחון הפנים;

(3) המזכיר הראשי, כמשמעותו בסעיף 34 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 – על העניינים שלהלן בנוגע לדיונים בוועדות השחרורים, בפילוח לפי מחוזות ובתי סוהר:

(א) מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית;

(ב) מספר הדיונים שהתקיימו בנוכחות אסירים.

(ב) בסימן זה, "ההוראות בעניין היוועדות חזותית" – כל אלה: הוראות סימן זה, סעיפים 16ב עד 16ה לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, סעיפים 16א ו-25א לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, וסעיף 62א1 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.

תוקף (תיקון מס' 90) תשפ"ב-2021 (תיקון מס' 90) (תיקון) תשפ"ב-2021 (תיקון מס' 94) תשפ"ד-2023

133ו. (א) הוראות סימן זה יעמדו בתוקפן בתקופה שמיום ל' בשבט התשפ"ב (1 בפברואר 2022) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023) או עד תום תקופת תוקפו של חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

וכלואים (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ״ד-2023, לפי המאוחר (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה); שר המשפטים והשר לביטחון הפנים, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאים להאריך בצו את תקופת הוראת השעה לתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על שנתיים.

(ב) לשם בחינת יישומן והשפעתן של ההוראות בעניין היוועדות חזותית כנוסחן בתקופת הוראת שעה, יערכו שר המשפטים והשר לביטחון הפנים מחקר, וממצאיו יוגשו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בצירוף המלצות לעניין הארכת תוקפה של הוראת השעה כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה המלצות של הסנגוריה הציבורית.

(תיקון מס׳ 91) תשפ״ב-2022 (תיקון מס׳ 94) תשפ״ד-2023

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות סימן זה לא יחולו בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה כהגדרתן בחוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף קורונה החדש (הוראת שעה), התש״ף-2020 ובתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה או הכרזה על הגבלה ביטחונית על מי שחלה עליו ההכרזה לפי חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ״ד-2023.

סימן ג׳: פרוטוקול ותרגום

ניהול פרוטוקול [122] (תיקון מס׳ 57) תשס״ח-2008

134. (א) במשפט פלילי ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בו והנוגע למשפט לרבות שאלות והערות בית המשפט, ואולם בדיון מקדמי רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון.

(תיקון מס׳ 57) תשס״ח-2008

(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול.

(תיקון מס׳ 57) תשס״ח-2008

(ג) בעל דין זכאי לקבל, בתום הדיון או בסמוך לאחר מכן, עותק של הפרוטוקול.

רישום הפרוטוקול [123]

135. הפרוטוקול יירשם ביד השופט, ביד רושם שקבע בית המשפט, במכשיר הקלטה, באמצעי מיכני אחר או ביד עובד בית המשפט אשר נשיאו או שופט ראשי של בית משפט שלום, לפי הענין, אישרו כקצרן – הכל כפי שיקבע בית המשפט; ורשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, להרשות רישום הפרוטוקול ביד קצרן אחר.

צירוף מסמכים לפרוטוקול [124]

136. כתב האישום, מסמכים שהוגשו ושקיבל אותם בית המשפט וכל תעודה הנוגעת למשפט יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו.

תיקון פרוטוקול [125]

137. בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן ליתר בעלי הדין הזדמנות להשמיע את דבריהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בית המשפט ייזקק לבקשת תיקון כאמור גם אם הוגשה לאחר מתן פסק הדין וכל עוד לא עברה התקופה לערעור עליו.

רישום תיקון [126]

138. בקשה לתיקון של פרוטוקול וכל החלטה על בקשה כזאת יירשמו בפרוטוקול וההחלטה תיחתם בידי בית המשפט.

הפרוטוקול – ראיה לכאורה [127]

139. פרוטוקול ישמש ראיה לכאורה למהלך המשפט, אולם בערעור באותו ענין אין לטעון נגד דיוקו של הפרוטוקול ואין להביא ראיות לטעות בו, אלא ברשות בית המשפט שלערעור.

מתרגם לנאשם [128]

140. הוברר לבית המשפט שהנאשם אינו יודע עברית, ימנה לו מתרגם או יתרגם לו בעצמו.

ראיה שלא בעברית [129]

141. ראיה הנמסרת ברשות בית המשפט לא בעברית, או לא בלשון אחרת השגורה בפי בית המשפט ובעלי הדין, תתורגם בידי מתרגם, ועדות שנמסרה כאמור תירשם בפרוטוקול תוך תרגומה לעברית, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת; רישום התרגום בפרוטוקול ישמש ראיה לכאורה לדברים שתורגמו.

שכרו של מתרגם [130]

142. שכרו של מתרגם ישולם מאוצר המדינה, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

סימן ד׳: פתיחת המשפט

תחילת המשפט [131]

143. בתחילת המשפט יקרא בית המשפט את כתב האישום באזני הנאשם, ויסביר לו, אם ראה צורך בכך, את תכנו, אולם רשאי בית המשפט לא לעשות כן לגבי נאשם המיוצג על ידי סניגור, אם הודיע הסניגור לבית המשפט, כי קרא את

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"המשבה יוצרת מציאות"
דיון מקדמי (תיקון מס׳ 48) תשס״ד-2006
בזכויות שמורות

כתב האישום באזני הנאשם והסביר לו את תכנו, ואם אישר הנאשם את ההודעה; דברי הנאשם וסניגורו יירשמו בפרוטוקול.

143א. (א) בסעיף זה –

"חוק זכויות נפגעי עבירה" – חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001;

"סיום הדיון" – לרבות מתן פסק דין;

"עבירת מין או אלימות חמורה" – כהגדרתה בסעיף 2 לחוק זכויות נפגעי עבירה.

(ב) על אף הוראות סעיף 143, רשאי בית המשפט, בתחילת המשפט ובכפוף להוראות סעיף קטן (ג), לנהל דיון מקדמי בכתב אישום, שמטרתו אחד מאלה:

(1) בירור עמדת הנאשם לענין הודיה או כפירה בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן;

(2) בחינת האפשרות לצמצום המחלוקת העובדתית או המשפטית, כולה או מקצתה;

(3) ייתור הצורך בשמיעת ראיות;

(4) סיום הדיון במסגרת הדיון המקדמי.

(ג) בית המשפט ינהל דיון מקדמי לפי סעיף זה, רק אם התקיימו כל אלה:

(1) הנאשם קיבל הודעה לפי סעיף 95(ב) בדבר האפשרות לניהול דיון מקדמי ובית המשפט נוכח כי הנאשם הבין את מהות הדיון המקדמי והביע את הסכמתו לניהולו;

(2) הנאשם מיוצג בידי סניגור;

(3) התובע הסכים לניהול הדיון המקדמי.

(ד) בדיון מקדמי לפי סעיף זה רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לעיין בחומר החקירה וברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת והנוגע לאישום, וכן בחומר וברשימה כאמור שנאספו או שנרשמו בידי ההגנה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסויות.

(ה) לא הסתיים הדיון בכתב האישום במסגרת דיון מקדמי לפי סעיף זה, יעביר בית המשפט את הדיון בכתב האישום לשופט אחר שימשיך לדון בו לפי הוראות סימנים ה' עד ז' לפרק זה.

(ו) פרוטוקול הדיון המקדמי –

(1) לא יועבר לעיון השופט שימשיך לדון בכתב האישום לפי הוראות סעיף קטן (ה);

(2) לא ישמש ראיה בכל הליך משפטי אחר, למעט בערעור על פסק הדין שניתן בדיון המקדמי, אלא בהסכמת בעלי הדין.

(ז) בית המשפט יברר, בדיון מקדמי לפי סעיף זה בכתב אישום בעבירת מין או אלימות חמורה, האם קוימו הוראות חוק זכויות נפגעי עבירה לענין זכותו של נפגע עבירת מין או אלימות חמורה להביע עמדה בענין הסדר טיעון עם הנאשם.

(ח) הוראות סעיף זה לא יחולו על דיון בכל אחת מאלה:

(1) עבירה שהיא בסמכותו של בית המשפט המחוזי בדונו בהרכב;

(2) עבירה מהעבירות המפורטות בסעיף 240(א) רישה.

הסכמה בדבר עובדות וראיות [131א]

144. לאחר תחילת המשפט ובכל שלב של הדיון, רשאי בית המשפט – אם הנאשם מיוצג על ידי סניגור – לזמן את הנאשם וסניגורו ואת התובע כדי לברר הסכמתם לשאלות שבעובדה ולקבילות מסמכים ומוצגים, לרבות הגשתם לא באמצעות עדים.

הסברת זכויות הנאשם להגנתו [132]

145. במהלך המשפט יסביר בית המשפט לנאשם, אם ראה צורך בכך, את הזכויות הנתונות לו להגנתו.

מועד לטענת פסלות [132א] (תיקון מס' 14) תשנ"ב-1992 (תיקון מס' 40) תשס"ד-2004

146. (א) לאחר תחילת המשפט, ובערעור – בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות נגד שופט פלוני לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (בחוק זה – חוק בתי המשפט); הוחלף שופט כאמור בסעיף 233, רשאי בעל דין לעורר טענת פסלות נגד השופט

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

האחר בתחילת הישיבה הראשונה שלאחר החילופין.

(תיקון מס' 14) תשנ"ב-1992

(ב) (בוטל).

(ג) לא היה באפשרותו של בעל דין לטעון טענת פסלות בשלב האמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לטענה בשלב שלאחר מכן ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

ערעור על החלטה בטענת פסלות (תיקון מס' 14) תשנ"ב-1992 (תיקון מס' 40) תשס"ד-2004

147. (א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטת שופט לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט יודיע על כך לבית המשפט, ומשהודיע יופסק המשפט ולא יימשך עד להחלטה בערעור, זולת אם החליט השופט, ובמותב – אב-בית-הדין, מנימוקים שיירשמו, שיש להמשיך במשפט.

(ב) הערעור יוגש בכתב, בפירוט נימוקיו, תוך חמישה ימים מהיום שבו הודעה לבעלי הדין החלטת השופט.

(ג) הוחלט להמשיך במשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי נשיא בית המשפט העליון או השופט שדן בערעור, ובמותב – אב-בית-הדין, להורות על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) מי שדן בערעור יתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם, ורשאי הוא לבקש מהשופט, אשר על החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.

סייג לטענת פסלות [132ג]

148. טענת פסלות לא תישמע ולא תשמש נימוק לערעור, אלא בהתאם להוראות סעיפים 146 ו-147.

טענות מקדמיות [133]

149. לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן –

(1) חוסר סמכות מקומית;

(2) חוסר סמכות ענינית;

(3) פגם או פסול בכתב האישום;

(4) העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה;

(5) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בשל המעשה נושא כתב האישום;

(6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום;

(7) חסינות;

(8) התיישנות;

(9) חנינה;

(תיקון מס' 51) תשס"ז-2007

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

דיון בטענה מקדמית [134] (תיקון מס' 40) תשס"ד-2004

150. נטענה טענה מקדמית, יתן בית המשפט לתובע הזדמנות להשיב עליה, אולם רשאי הוא לדחותה גם אם לא עשה כן; בית המשפט יחליט בטענה לאלתר, זולת אם ראה להשהות את מתן החלטתו לשלב אחר של המשפט; נתקבלה טענה מקדמית, רשאי בית המשפט לתקן את כתב האישום או לבטל את האישום, ובמקרה של חוסר סמכות - להעביר את הענין לבית משפט אחר כאמור בסעיף 79 לחוק בתי המשפט.

טענות מקדמיות בשלב אחר של המשפט [135]

151. לא טען הנאשם טענה מקדמית בשלב זה, אין בכך כדי למנעו מלטעון אותה בשלב אחר של המשפט, אולם לגבי הטענות המפורטות בפסקאות (1) ו-(3) לסעיף 149 אין הוא רשאי לעשות כן אלא ברשות בית המשפט.

תשובת הנאשם לאישום [136]

152. (א) לא בוטל האישום מכוח טענה מקדמית, ישאל בית המשפט את הנאשם מה תשובתו לאישום; הנאשם רשאי שלא להשיב, ואם השיב, רשאי הוא בתשובתו להודות בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן, או לכפור בהן, וכן לטעון עובדות נוספות בין אם הודה כאמור ובין אם לאו; השיב הנאשם באחת הדרכים האמורות, רשאי בית המשפט לשאול אותו שאלות, ובלבד שהשאלות לא יחרגו מהדרוש להבהרת תשובת הנאשם; תגובת הנאשם יכול שתיעשה על ידי סניגורו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הימנעות הנאשם להשיב לאישום או לשאלות בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה; בית המשפט יסביר לנאשם את תוצאות הימנעותו.

ת"ט תשמ"ה-1984

(ג) בית המשפט יסביר לנאשם שאם ברצונו לטעון טענת "במקום אחר הייתי" – כטענה יחידה או בנוסף לאחרות – עליו לעשות כן מיד, ויסביר לו את תוצאות הימנעותו מעשות כן, כאמור בסעיף קטן (ד), הכל זולת אם ראה בית המשפט שאין מקום לטענה האמורה.

(ד) משלא טען הנאשם מיד "במקום אחר הייתי", או שטען ולא ציין את המקום האחר, לא יהיה רשאי להביא ראיות - בין עדות עצמו ובין ראיות אחרות - כדי להוכיח טענה כאמור אלא ברשות בית המשפט.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של הנאשם לפי סעיף 153 לחזור בו מהודיה בנוכחותו במקום ביצוע העבירה, או לשנות מחובת הראיה שעל התביעה.

חזרה מהודיה [137]

153. (א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שיסודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות.

דין עובדה שהודו בה [138]

154. עובדה שנאשם הודה בה יראוה כמוכחת כלפיו זולת אם ראה בית המשפט שלא לקבל את ההודיה כראיה או שהנאשם חזר בו מן ההודיה לפי סעיף 153.

פסק דין של נאשם שהודה [139]

155. (א) נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ומהם הודו בעובדות שיש בהן כדי הרשעתם ומהם שלא הודו בכך, לא יגזור בית המשפט את דינם של הנאשמים שהודו לפני שנסתיים בירור המשפט של הנאשמים שלא הודו; ואולם –

(1) נאשם שהודה כך, והתובע או הסניגור מודיעים שהוא ייקרא להעיד במשפטם של יתר הנאשמים, לא יעיד אלא לאחר שנגזר דינו;

(2) בנסיבות מיוחדות שירשום בית המשפט רשאי הוא לגזור את דינו של הנאשם שהודה לפני סיום משפטם של האחרים.

(ב) לענין סעיף זה, גזירת דין - לרבות מתן צו מבחן ללא הרשעה או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה.

סימן ה': בירור האשמה

פרשת התביעה [140]

156. לא הודה הנאשם בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באישום או באחד האישומים שבכתב האישום, או שהודה ובית המשפט לא קיבל את הודייתו, תביא התביעה לפני בית המשפט את ראיותיה לעובדות שלא נתקבלה עליהן הודיה, ורשאית היא להקדים להן דברי פתיחה.

סיום פרשת התביעה [141]

157. בגמר ראיותיו יודיע התובע שפרשת התביעה הסתיימה.

זיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה [142]

158. נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם – בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו – לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה.

פרשת ההגנה [143]

159. לא זוכה הנאשם לפי סעיף 158, רשאי הוא להביא לפני בית המשפט את ראיות ההגנה ורשאי הוא להקדים להן דברי פתיחה.

סדר הפתיחה והבאת ראיות של נאשמים אחדים

160. נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, ישאו תחילה את דברי פתיחתם, לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ולאחר מכן יביאו ראיותיהם, לפי אותו סדר, והכל אם לא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר.

דבר הנאשם [145]

161. (א) הנאשם רשאי לנהוג באחת מאלה:

(1) להעיד כעד ההגנה, ואז יהיה עשוי להיחקר חקירה שכנגד;

(2) להימנע מהעיד.

(ב) בית המשפט יסביר לנאשם כי הוא רשאי לנהוג כאמור בסעיף קטן (א) ואת תוצאות הימנעותו מהעיד כאמור בסעיף 162.

(ג) נאשם שבחר להעיד, יעיד בתחילת ראיותיה של ההגנה; אולם רשאי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בית המשפט, לבקשתו, להתיר לו להעיד בשלב אחר של פרשת ההגנה.

שתיקת הנאשם [145א] (תיקון מס' 47) תשס"ו-2005

162. (א) הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע, אך לא תשמש סיוע לצורך סעיף 11 לחוק לתיקון הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955 או לצורך סעיף 20(ד) לחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות.

(ב) הימנעות הנאשם מהעיד לא תשמש ראיה לחובתו, אם התקבלה חוות דעת מומחה שלפיה הנאשם הוא אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, ובשל מוגבלותו כאמור הוא נמנע מהעיד.

סייג לחקירת נאשם [146]

163. נאשם שבחר להעיד, לא יישאל בחקירה שכנגד שאלות בענין הנוגע להרשעותיו הקודמות, מלבד אם העיד על אופיו הטוב או הביא ראיה אחרת לכך, בין בראיותיו ובין בחקירה שכנגד של עדי התביעה.

סיום פרשת ההגנה [147]

164. בגמר ראיותיו יודיע הנאשם שפרשת ההגנה הסתיימה.

ראיות נוספות מטעם התובע [148]

165. בית המשפט רשאי להרשות לתובע להביא ראיות לסתור טענות העולות מראיות ההגנה ואשר התובע לא יכול היה לצפותן מראש, או להוכיח עובדות שהנאשם חזר בו מהודייתו בהן לאחר סיום פרשת התביעה.

סתירת ראיות נוספות [149]

166. הביא התובע ראיות נוספות, רשאי הנאשם להביא ראיות לסתור אותן.

ראיות מטעם בית המשפט [150]

167. סיימו בעלי הדין הבאת ראיותיהם, רשאי בית המשפט, אם ראה צורך בכך, להורות על הזמנת עד – ואפילו כבר נשמעה עדותו בפני בית המשפט – ועל הבאת ראיות אחרות, אם לבקשת בעלי דין ואם מיזמת בית המשפט.

סתירת ראיות מטעם בית-המשפט [151]

168. הובאו ראיות לפי סעיף 167, רשאים בעלי הדין, ברשות בית המשפט, להביא ראיות לסתור אותן.

סיכומים לענין האשמה [152]

169. בתום הבאת הראיות, או משנתקבלה הודיה בעובדות ולא הובאו ראיות, רשאים התובע ואחריו הנאשם להשמיע את סיכומיהם לענין האשמה.

נאשם שאינו מסוגל לעמוד בדין [152א(א)-(ג)] (תיקון מס' 76) תשע"ז-2017

170. (א) קבע בית המשפט, לפי סעיף 6(א) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, או לפי סעיף 19ב(1) לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), תשכ"ט-1969, שנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין, יפסיק את ההליכים נגדו; אולם אם ביקש הסניגור לברר את אשמתו של הנאשם, יברר בית המשפט את האשמה, ורשאי הוא לעשות כן אף מיזמתו מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) מצא בית המשפט בתום בירור האשמה, כי לא הוכח שהנאשם ביצע את העבירה, או מצא שהנאשם אינו אשם – שלא מחמת היותו חולה נפש לאו-בר-עונשין – יזכה את הנאשם; לא מצא בית המשפט לזכות את הנאשם, יפסיק את ההליכים נגדו, ורשאי הוא להפסיקם גם לפני תום בירור האשמה.

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (ב) ניתנת לערעור.

נאשם ששב להיות מסוגל לעמוד בדין [152א(ד)]

171. הועמד נאשם לדין לפי סעיף 17(ב) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, רשאי בית המשפט לקבל עדות שניתנה בבירור לפי סעיף 170 בלי לשמוע אותה שנית, אולם בעל דין רשאי לחקור עד חקירה נגדית או חקירה נגדית נוספת והנאשם רשאי לדרוש שעדיו יישמעו שנית; לא ניתן הדבר להיעשות, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

סימן ו': סדר חקירת עדים

עדים יעידו זה שלא בפני זה [153]

172. עד שטרם העיד – פרט לנאשם – לא יהא נוכח בגביית עדותו של עד אחר, אולם עד ששמע עדותו של עד אחר, אינו נפסל לעדות בשל כך בלבד.

אזהרת עד [154]

173. בית המשפט יזהיר את העד לפני גביית עדותו, וסעיפים 4 ו-5 לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), תש"ם-1980, יחולו.

חקירת עד בידי בעלי הדין

174. עד נחקר תחילה בידי בעל הדין שביקש את שמיעת עדותו; אחריו רשאי בעל הדין שכנגד לחקור את העד חקירה שכנגד, ואחריו רשאי בעל הדין שביקש את שמיעת העד לחזור ולחקרו חקירה חוזרת; בית המשפט רשאי להרשות לבעל הדין להציג לעד שאלה נוספת גם בתום חקירתו כאמור.

חקירה בידי בית המשפט [157]

175. סיימו בעלי הדין את חקירתם, רשאי בית המשפט לחקור את העד; ורשאי הוא לשאול עד שאלה גם במהלך חקירתו בידי בעלי הדין להבהרת ענין שנתעורר

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בה.

חקירה נוספת בידי בעלי הדין [158]

176. חקר בית המשפט עד, רשאים בעלי הדין לחקור את העד חקירה נוספת להבהרת ענין שנתעורר בחקירתו של בית המשפט.

עדים במשפט של נאשמים אחדים [159]

177. נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ולא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר, יהא סדר חקירת העדים כזה:

(1) היה העד עד תביעה – יחקרוהו הנאשמים חקירה שכנגד לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום;

(2) היה העד עד סניגוריה – יחקרוהו חקירה ראשית תחילה הנאשם שביקש שמיעת עדותו ואחר כך יתר הנאשמים לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ובחקירה חוזרת – בהיפוך הסדר האמור.

עד תביעה שלא נקרא להעיד [160]

178. לא קרא התובע לעד שצויין כעד התביעה בכתב האישום, והנאשם קרא לעד להעיד, רשאי בית המשפט להרשות לנאשם לחקור את העד בחקירה ראשית כאילו היתה חקירה שכנגד ולקבוע סדר חקירתו בידי בעלי הדין האחרים.

עד עויין [161]

179. קבע בית המשפט כי עד שקרא לו בעל דין הוא עד עויין לאותו בעל דין - בין מפני שמסר בבית המשפט עדות הסותרת את עדותו בחקירת המשטרה ובין מטעם אחר - רשאי הוא להרשות לבעל הדין לחקור את העד בחקירה הראשית כאילו היתה חקירה שכנגד ולקבוע סדר חקירתו בידי בעלי הדין האחרים.

זכות חקירה שכנגד במקרים מסויימים [162]

180. היה לבית המשפט יסוד להניח כי עדו של אחד הנאשמים יעיד לרעת נאשם אחר, רשאי הוא להרשות לנאשם האחר, אם לא חקר את העד חקירה ראשית, לחקרו חקירה שכנגד לפני התובע.

עדות מטעם בית המשפט [163]

181. נקרא עד להעיד מיזמת בית המשפט לפי סעיף 167 יתן בית המשפט לבעלי הדין הזדמנות לחקרו חקירה שכנגד בסדר שיקבע.

מועד למתן הכרעת דין (תיקון מס' 37) תשס"ג-2002

181א. בתום בירור האשמה יקבע בית המשפט מועד למתן הכרעת דין; המועד יהיה בתוך 30 ימים מיום שמיעת הסיכומים לענין האשמה או מיום הגשתם; נשיא או סגן נשיא של בית המשפט רשאים להאריך את התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו; על הארכה כאמור ידווח נשיא או סגן נשיא של בית המשפט לנשיא בית המשפט העליון.

סימן ז': פסק הדין

הכרעת הדין [164]

182. בתום בירור האשמה יחליט בית המשפט בהחלטה מנומקת בכתב (להלן - הכרעת הדין) על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו; בית המשפט יקרא את הכרעת הדין על נימוקיה בפומבי, יחתום עליה ויסמנה בתאריך הקריאה; בית המשפט רשאי - במקום לקרוא את הכרעת הדין - למסור לנאשם העתק ממנה ולהסביר בפומבי את עיקרי תכנה; זיכה בית המשפט את הנאשם, יודיע דבר הזיכוי בתחילה.

נימוקים בזיכוי [165]

183. על אף האמור בסעיף 182, אם הודיע בית המשפט על זיכוי הנאשם, רשאי הוא –

(1) לפרש נימוקיו מיד או תוך שלושים ימים מיום ההודעה;

(2) לקרוא את הנימוקים בפומבי או, בהסכמת בעלי הדין, להמציאם להם בכתב, תוך שלושים ימים לאחר קריאת פסק הדין.

הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נטענו בכתב האישום [166]

184. בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.

הרשעה בעבירה שאינה בתחום הסמכות [167]

185. לענין סעיף 184 אין נפקא מינה שהעבירה שנתגלתה אינה בתחום סמכותו הענינית של בית המשפט, אולם אם נתגלתה עבירה שהיא פשע בבית משפט שאינו מוסמך לדון בו, יעביר את הענין לבית משפט מחוזי, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

הרשעה בעבירות אחדות [168]

186. בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה.

ראיות לקביעת העונש (תיקון מס' 8) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

187. (א) הרשיע בית המשפט את הנאשם, יביא התובע לענין העונש ראיות בדבר הרשעותיו הקודמות של הנאשם, ובדבר החלטות בית המשפט ובית דין לענין

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ביצוע עבירה על ידו, אף בלא הרשעה, ורשאי הוא גם להביא ראיות אחרות לענין זה.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בעבירת מין או בעבירת אלימות, רשאי הוא להורות לעובד ציבור, שמינה לענין זה שר הרווחה והשירותים החברתיים, לערוך ולהגיש לו תסקיר על מצבו של הנפגע בעבירה (להלן – הנפגע), ועל הנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מן העבירה. (תיקון מס' 18 תשנ"ה-1995) (תיקון מס' 52 תשס"ז-2007)

(ב1) הרשיע בית משפט נאשם בעבירת אלימות שגרמה למותו של אדם, רשאי הוא להורות לעובד ציבור, שמינה לעניין זה שר הרווחה והשירותים החברתיים, לערוך ולהגיש לו תסקיר; תסקיר כאמור יתייחס למצבו של אחד או יותר מבני משפחתו של מי שהעבירה גרמה למותו ולנזק שנגרם לו כתוצאה מן העבירה, או למצבה של משפחתו כיחידה ולנזק שנגרם לה כתוצאה מן העבירה, הכל לפי שיקול דעתו של עובד הציבור. (תיקון מס' 52 תשס"ז-2007)

(ג) תסקיר לפי סעיף זה ייערך רק אם עורך התסקיר קיבל את הסכמתו של הנפגע לעריכתו. (תיקון מס' 18 תשנ"ה-1995)

(ד) הסכמתם של נפגע שהוא קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים ושל פסול דין המסוגל לתת את הסכמתו, אינן טעונות אישור של אפוטרופסם. (תיקון מס' 18 תשנ"ה-1995)

(ה) בקטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה שנים או בפסול דין שאינו מסוגל לתת את הסכמתו, ההסכמה לעריכת התסקיר תהיה של אפוטרופסם; היה האפוטרופוס הנאשם או בן זוגו של הנאשם, או סירב האפוטרופוס לתת את הסכמתו וסבר בית המשפט שהסירוב נבע מטעמים שאינם מטובת הקטין או פסול הדין, רשאי בית המשפט לאשר את עריכת התסקיר. (תיקון מס' 18 תשנ"ה-1995)

(ו) שר העבודה והרווחה ימנה לענין סעיף זה, עובד ציבור המיומן לערוך תסקיר כאמור בסעיף קטן (א); בתקופת המינוי לא יערוך עובד הציבור תסקיר לפי סעיפים 37 ו-38 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. (תיקון מס' 18 תשנ"ה-1995)

(ז) בסעיף זה – (תיקון מס' 18 תשנ"ה-1995)

"עבירת אלימות" – עבירה לפי סעיפים 201, 202, 203, 203ב, 214(ב1), 305, 327, 329, 333, 335, 336 סיפה, 367, 368ב, 368ג, 369, 370, 371, 372, 374, 374א, 375א, 376, 376ב, 377א, 382(א), 402, 403, 404, 427 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה – חוק העונשין); (תיקון מס' 52 תשס"ז-2007) (תיקון מס' 86 תשע"ט-2019)

"עבירת אלימות שגרמה למותו של אדם" – עבירה לפי סעיפים 300, 301א, 301ב, 301ג ו-302 לחוק העונשין;

"עבירת מין" – עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, למעט עבירה לפי סעיף 352;

"עובד ציבור" – עובד מדינה או עובד רשות מקומית.

188. (א) מותר לקבל כראיה לענין סעיף 187, בנוסף לכל דרך אחרת של הוכחה כדין, העתק מהמרשם הפלילי המתנהל בידי המשטרה על החלטות של בית משפט או בית דין הדן בפלילים הנוגעות לנאשם, למעט זיכוי – דרכי הוכחה [170] (תיקון מס' 4 תשמ"ג-1983)

(1) כשהדיון מתנהל בפני הנאשם – אם העתק המרשם הפלילי הוגש לבית המשפט והנאשם לא הכחיש את תכנו;

(2) כשהדיון מתנהל שלא בפני הנאשם – אם נתקיימו שני אלה: (תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

(א) לנאשם או לסניגורו ניתנה הזדמנות סבירה לפני מועד הדיון לעיין במרשם הפלילי ולהעתיקו;

(ב) בהזמנה למשפט צוין כי אם לא יתייצב הנאשם למשפטו, ניתן יהיה לנהוג כאמור בסעיף זה, וכן צוין בהזמנה כי הנאשם וסניגורו זכאים לעיין במרשם הפלילי ולהעתיקו וצוינו המקום והמועדים לעיון;

על העיון במרשם הפלילי לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סימן ב' לתקנות המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"ו-1986.

(ב) בעבירות מהמנויות בתוספת הראשונה, מותר לקבל כראיה, בתנאים האמורים בסעיף קטן (א), גם העתק מרשימה המתנהלת במשרדו של השר הממונה על ביצוע החוק הקובע את העבירה.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי (תיקון מס' 7 תשמ"ז-1987)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בתקנות לקבוע שינויים בתוספת הראשונה.

דברי הנאשם וראיותיו [171]

189. סיים התובע הבאת ראיותיו לענין העונש, או שלא הביא ראיות כאלה, רשאי הנאשם לנהוג, לענין העונש, כאמור בסעיף 161 או למסור הודעה בלי להיחקר, וכן רשאי הוא להביא ראיות להקלת העונש.

ראיות נוספות לקביעת העונש [172]

190. לפני מתן גזר הדין רשאי בית המשפט, לאחר שנתן לנאשם הזדמנות להשמיע טענותיו בענין, לצוות על בדיקת הנאשם בידי רופא או מומחה אחר; ורשאי בית המשפט לצוות על חקירות אחרות הנראות לו מועילות לקביעת העונש.

גילוי תסקיר ותוצאות בדיקות וחקירות [173]

191. העתק התסקיר של קצין מבחן שנתקבל לפי סעיפים 37 ו-38 לחוק העונשין, תשל"ז–1977, ושל תוצאות הבדיקות והחקירות האחרות יימסרו לתובע ולסניגורו של הנאשם, אם יש לו סניגור, ובית המשפט ישמע כל טענה לכתוב בהם; אולם רשאי בית המשפט לצוות שהעתק כאמור יימסר גם לנאשם, ורשאי בית המשפט, על פי הצעה מנומקת של קצין המבחן או על פי יזמתו הוא, לצוות מטעמים מיוחדים שאין לגלות את תכנם, כולו או מקצתו, לבעלי הדין.

גילוי תסקיר לפי סעיף 187 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995

191א. (א) העתק של תסקיר לפי סעיף 187(ב) יימסר לבעלי הדין, ובית המשפט ישמע כל טענה באשר לכתוב בו. בית המשפט רשאי להחליט, מטעמים שבטובת הנפגע, שלא למסור לנאשם את התסקיר או חלק ממנו, ובלבד שהנאשם קיבל תמצית מן המידע העובדתי הכלול בתסקיר, אם לדעת בית המשפט המידע חיוני לניהול ההגנה.

(ב) בית המשפט רשאי לבקש, ממי שערך את התסקיר, הסבר או השלמה לאמור בו; נוכח בית המשפט שיש מחלוקת על עובדות שבתסקיר, רשאי הוא להרשות לבעלי הדין להציג שאלות למי שערך את התסקיר, לשם הבהרת העובדה שבמחלוקת.

(ג) נפגע, שלגביו הוכן תסקיר לפי סעיף 187(ב), לא ייקרא להעיד בקשר אליו.

(ד) המגלה מידע מתסקיר שנערך לפי סעיף 187(ב), או המגלה מידע שהגיע אליו עקב עריכת תסקיר כאמור שלא לצורך ההליך המשפטי שבקשר אליו הוא נמסר, או בניגוד להחלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (א), דינו - מאסר ששה חודשים.

סיכומים לענין העונש [174]

192. נסתיימו ההליכים האמורים בסעיפים 187 עד 191, רשאים התובע ואחריו הסניגור והנאשם להשמיע את טענותיהם לענין העונש.

ביטול הרשעה (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 69) תשע"ה-2014

192א. הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור.

גזר הדין [175] (תיקון מס' 93 – הוראת שעה) תשפ"ד-2023

193. בתום הטענות לענין העונש יגזור בית המשפט את דינו של הנאשם; בית המשפט יקרא את גזר הדין בפומבי, יחתום עליו ויסמנו בתאריך קריאתו.

שמירת דינים [176]

194. אין בהוראות סימן זה כדי למעט מהוראות כל דין המתיר שלא להרשיע נאשם אף אם הוכחה אשמתו, או שלא להטיל עליו עונש אף אם הורשע.

פסק הדין [177]

195. הכרעת הדין וגזר הדין מהווים יחד את פסק הדין.

הסברה על זכות ערעור [178]

196. בתום קריאת גזר הדין יסביר בית המשפט לנאשם את זכותו לערער על פסק הדין ויודיע לו על המועד להגשת הערעור.

פרק ו': ערעור

פירושים [201]

197. בפרק זה, לגבי ערעור נוסף, "הערכאה הקודמת" - לרבות הערכאה שעליה היה הערעור הראשון.

הגשת ערעור [179] (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987

198. ערעור, בין של הנאשם ובין של התובע, יהיה בהגשת הודעת ערעור מנומקת לבית המשפט שלפניו מערערים (בפרק זה - בית המשפט), אם במישרין ואם באמצעות בית המשפט שעל פסק דינו מוגש הערעור.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקופת ערעור [180]

199. התקופה להגשת הערעור היא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן פסק הדין, ואם ניתנה הכרעת הדין ללא נימוקים – מיום מתן הנימוקים; היתה דרושה רשות לערער, תוגש בקשת הרשות תוך אותה תקופה, והודעת הערעור תוגש תוך שלושים ימים מיום מתן הרשות.

תקופת ערעור כשפסק הדין ניתן שלא בפני הנאשם [181]

200. ניתנו פסק הדין, נימוקיו או הרשות לערעור לא בפני הנאשם, יתחילו התקופות האמורות בסעיף 199 לגבי הנאשם, מיום שהומצאו לו.

הארכת מועדים [182] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

201. בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200.

ערעור אוטומטי [183]

202. פסק דין המטיל עונש מוות יהא נדון בערעור אף אם הנאשם לא ערער עליו.

נימוקי ערעור [184] (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987

203. הודעת ערעור תפרט את נימוקיו, ואולם, לא ניתנו בהודעה נימוקים או לא פורטו במידה מספקת, רשאי רשם בית המשפט להורות למערער להגיש נימוקים, או נימוקים מפורטים יותר, במועד שיקבע; לא מילא המערער אחר הוראת הרשם, רשאי בית המשפט, בתחילת הדיון בערעור, לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.

תיקון הודעת ערעור ונימוקיו [185]

204. המערער רשאי בכל שלב של הערעור, ברשות בית המשפט, לתקן את הודעת הערעור או את נימוקיו.

דיון לפי בקשת רשות [186]

205. בית המשפט רשאי לדון בבקשת רשות לערער כאילו היתה הודעת ערעור.

חזרה מערעור [187]

206. מערער רשאי לחזור בו מערעורו, אולם משנסתיימו טענות בעלי הדין לא יחזור בו אלא ברשות בית המשפט.

איחוד ערעורים [188]

207. ערעורים על פסק דין שהגישו יותר מבעל דין אחד, יאוחדו ויידונו כאחד, אולם רשאי בית המשפט לדון בהם בנפרד.

דיון בפני בעלי הדין [189] (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987

208. הדיון בערעור יהיה בפני בעלי הדין; אולם אם הוזמן בעל דין ולא התייצב, רשאי בית המשפט לדון בערעור לא בפניו, או, אם המערער הוא שלא התייצב – לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.

ביטול דחיית הערעור (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

208א. (א) נדחה ערעורו של נאשם בשל אי-התייצבותו יבטל בית המשפט את ההחלטה על דחיית הערעור וישמע את הערעור אם נוכח, על פי בקשת המערער, כי היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערער או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ב) בקשה לפי סעיף זה תוגש תוך חמישה עשר ימים מיום שהחלטת הדחיה הודעה למערער או תוך מועד מאוחר יותר שהסכים לו בית המשפט.

טענת פסלות שופט בערעור [189א]

209. בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת רשאי בעל דין לבקש ששופט פלוני יפסול עצמו מלישב בדין; הוראות סעיפים 146 עד 148 יחולו, בשינויים המחוייבים, על טענת פסלות לפי סעיף זה.

סדר הטענות בערעור [190]

210. (א) בערעור יטען תחילה המערער ואחריו המשיב, ואחריו רשאי המערער לטעון בתשובה לטענות המשיב.

(ב) באיחוד ערעורים של נאשם ושל תובע יטען תחילה הנאשם, זולת אם הורה בית המשפט על דרך אחרת; באיחוד ערעוריהם של נאשמים אחדים יקבע בית המשפט את סדר הטענות ביניהם.

(ג) יכול בית המשפט להרשות לכל אחד מבעלי הדין להוסיף לטעון או להשיב על טענות בעל דין אחר.

(ד) נתבקש בית המשפט להחליט בענין ענשו של נאשם, רשאים לעולם סניגורו ואחריו הנאשם לטעון אחרונה לפני סיום הדיון.

גביית ראיות [191]

211. בית המשפט רשאי, אם היה סבור כי הדבר דרוש לעשיית צדק, לגבות ראיות או להורות לערכאה הקודמת לגבות ראיות שיורה.

שינוי במסקנות [192]

212. בית המשפט רשאי להסיק מחומר הראיות שהיה לפני הערכאה הקודמת או לפניו מסקנות שונות משהסיקה הערכאה הקודמת או לקבוע כי אין בו יסוד למסקנותיה.

סמכות בית המשפט שלערעור [193] (תיקון מס' 77) תשע"ז-2017

213. בית המשפט רשאי, בפסק דינו, לעשות אחת מאלה:

(1) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין של הערכאה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הקודמת או לבטלו וליתן אחר במקומו, או להחזיר את המשפט עם הוראות לערכאה הקודמת; קיבל בית המשפט את הערעור כאמור, רשאי הוא להטיל על הנאשם כל עונש הערכאה הקודמת היתה מוסמכת להטיל, בין אם הנאשם החל לשאת את העונש שהטילה עליו הערכאה הקודמת או סיים לשאתו, ובין אם לאו;

(2) לדחות את הערעור;

(3) ליתן בקשר לפסק הדין כל החלטה אחרת שהערכאה הקודמת היתה מוסמכת לתתה.

ראיות במשפט שהוחזר [194]

214. הוחזר המשפט לערכאה הקודמת, רשאית היא, בכפוף להוראות בית המשפט שלערעור, להיזקק לראיות שגבתה מלכתחילה בלי לגבותן שנית.

דחיית ערעור על אף טענה שנתקבלה [195]

215. בית המשפט רשאי לדחות ערעור אף אם קיבל טענה שנטענה, אם היה סבור כי לא נגרם עיוות דין.

הרשעה בעבירה שונה [196]

216. בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם היא שונה מזו שהורשע בה בערכאה הקודמת, ואף אם אותן עובדות לא נטענו בערכאה הקודמת, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.

תנאי להגדלת העונש [197]

217. בית המשפט לא יגדיל עונש שהוטל על נאשם, אלא אם הוגש ערעור על קולת העונש.

קריאת פסק דין בערעור [198] ת"ט תשמ"ב-1982

218. בית המשפט יקרא את פסק הדין על נימוקיו בפומבי, יחתום עליו ויסמן תאריך קריאתו; בית המשפט רשאי, במקום לקרוא את פסק הדין, למסור לנאשם העתק ממנו ולהסביר בפומבי את עיקרי תכנו; זיכה בית המשפט את הנאשם או דחה ערעור על זיכויו, יודיע על כך בתחילת פסק דינו, ורשאי הוא –

(1) לפרש נימוקיו מיד או תוך שלושים ימים מיום קריאתו;

(2) לקרוא את הנימוקים בפומבי או, בהסכמת בעלי הדין, להמציאם להם בכתב, תוך שלושים ימים לאחר קריאת פסק הדין.

הסברת זכות הערעור [199]

219. בתום קריאת פסק דין בערעור שיש עליו ערעור נוסף, יסביר בית המשפט לנאשם את זכותו לערעור הנוסף ויודיע לו על המועדים הקבועים לכך.

מתן הוראות אחרות [200] [תשל"ה 218]

220. נוסף על האמור בפרק זה רשאי בית המשפט לתת כל הוראה שהערכאה הקודמת מוסמכת לתתה על פי כל דין, בתיאומים לפי הענין.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

פרק ו'1: בתי משפט קהילתיים – הוראת שעה

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

סימן א': מטרה והגדרות

מטרה – פרק ו'1 (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220א. מטרת ההליך בבית המשפט הקהילתי היא להביא לשיקום הנאשם בקהילה ולסייע בטיפול בבעיות שברקע ביצוע העבירה בפיקוח הדוק של בית משפט קהילתי כתחליף למאסר בפועל, אם הנאשם סיים בהצלחה את ההליך, ובשיתוף פעולה של בעלי התפקידים בהליך הפלילי והקהילה.

הגדרות – פרק ו'1 (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ב. בפרק זה –

"בית משפט קהילתי" – בית משפט שהוסמך לפי סעיף 220יד;

"ועדת ההיגוי" – ועדת ההיגוי הארצית שהוקמה לפי סעיף 220יז;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;

"מחוז שיפוט" – כפי שנקבע לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט;

"קצין מבחן" ו"קצין מבחן ראשי למבוגרים" – קצין מבחן למבוגרים וקצין מבחן ראשי למבוגרים כמשמעותם לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"שופט קהילתי" – שופט שמונה לפי הוראות סעיף 220טו;

"תסקיר התאמה" – כאמור בסעיף 220ה;

"תסקיר לעונש" – כמשמעותו בסעיף 37 לחוק העונשין;

"תסקיר מעצר" – כמשמעותו בסעיף 21א לחוק המעצרים;

"תסקיר קהילתי" – כאמור בסעיף 220ט.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

סימן ב': העברה לדיון בבית משפט קהילתי

העברת עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ג. (א) שופט בית משפט שלום רשאי, בכל עת שלאחר הגשת כתב הרישום ולפני גזר הדין, להורות כי עניינו של נאשם בעבירה כאמור בסעיף 220ז יהיה נידון בבית משפט קהילתי שהוסמך באותו בית משפט ושמקום מגוריו של הנאשם הוא באזור שיפוטו או בסמוך אליו.

(ב) על אף האמור בסעיף 49 לחוק בתי המשפט, שופט בית משפט שלום רשאי להורות כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט שלום אחר באותו מחוז שיפוט שהוסמך כבית משפט קהילתי ושמקום מגוריו של הנאשם הוא באזור שיפוטו או בסמוך אליו, ובלבד שקיבל לכך את אישורו של נשיא בית משפט השלום שבאותו מחוז או של סגן נשיא בית משפט השלום שהוא הסמיך לכך.

(ג) על אף האמור בסעיף 49 לחוק בתי המשפט, בסעיף קטן (ב) ובסעיף 220ד(א)(4), נשיא בתי המשפט הקהילתיים רשאי להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט קהילתי באותו מחוז אף אם מקום מגוריו של הנאשם אינו באזור שיפוטו או בסמוך אליו.

(ד) שופט רשאי להורות כאמור בסעיף זה בין מיוזמתו ובין לבקשת בעל דין או קצין מבחן.

תנאים להעברת דיון (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ד. (א) לא יורה שופט בבית משפט שלום כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט קהילתי (בפרק זה – העברת דיון), אלא אם כן מצא, לאחר שקיים דיון על כך בנוכחות בעלי הדין ולאחר שעיין בתסקיר ההתאמה שהורה על הגשתו, כי מתקיימים תנאים אלה וכי עניינו של הנאשם מתאים להידון בבית משפט קהילתי:

(1) הנאשם בגיר;

(2) הנאשם מיוצג בידי סניגור;

(3) הנאשם מכיר במעורבותו באירוע, מבין את מהות ההליך הקהילתי, לרבות האמור בסעיף 220ז(ג), ומסכים להשתתף בו;

(4) הוסמך בית משפט קהילתי באזור השיפוט שמקום מגוריו של הנאשם נמצא בו כאמור בצו לפי סעיף 220יד; הוראה זו תעמוד בתוקפה עד יום ו' באב התשפ"ה (31 ביולי 2025);

(5) יש סיכון שהנאשם יבצע עבירות נוספות, בשים לב לבעיות שברקע ביצוע העבירה;

(6) התובע הודיע כי העונש המתאים לנאשם לפי הוראות סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, אם יורשע ואם לא ישתתף בתוכנית שיקום, כולל מאסר בפועל ואינו כולל עונש מאסר שירוצה בעבודת שירות, שניתן להניח כי לו יוטל על הנאשם, הוא יימצא מתאים לו בחוות דעת מטעם הממונה לפי סעיף 51ב(ב)(1) לחוק העונשין;

(7) לא התקיים בעניינו של הנאשם הליך לבירור אשמה;

(8) התובע הודיע כי אם הנאשם יעמוד בהצלחה בתוכנית השיקום, הוא לא יבקש מבית המשפט להטיל על הנאשם, אם יורשע, עונש של מאסר בפועל;

(9) התובע לא הודיע כי יש מניעה להעברת הדיון בעניינו של הנאשם לבית המשפט הקהילתי מטעמים של שלום הציבור וביטחונו או בשל אישומים אחרים המתנהלים נגד הנאשם או צפויים להתנהל נגדו; בית המשפט רשאי לקבל הסברים בעניין זה מהתובע בהיעדר הנאשם

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

וסניגורו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט בית משפט שלום רשאי להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט קהילתי, אף אם לא התקיים תנאי מהתנאים שבסעיף קטן (א)(5) עד (9); לא התקיימו התנאים שבסעיף קטן (א)(8) ו-(9) – יובא עניינו של הנאשם גם לפני שופט קהילתי שידון בדבר התאמת העניין לדיון בבית משפט קהילתי.

תסקיר התאמה (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ה. (א) שופט בית משפט שלום רשאי, בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, בין מיוזמתו ובין לבקשת בעל דין או קצין מבחן, ובשים לב לתנאים שבסעיף 220ד(א)(1) עד (7) להורות לקצין מבחן להגיש תסקיר לבדיקת התאמתו של נאשם בעבירה לדיון בבית משפט קהילתי.

(ב) הורה בית משפט על הגשת תסקיר התאמה לנאשם שניתנה לגביו גם הוראה להגשת תסקיר מעצר או תסקיר לעונש, יגיש קצין המבחן את המלצתו בנוגע להתאמה, במסגרת תסקיר המעצר או תסקיר העונש, לפי העניין; קצין מבחן רשאי להתייחס בתסקיר מעצר או בתסקיר לעונש להתאמת נאשם להליך בבית משפט קהילתי אף מיוזמתו.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

סימן ג': ההליך בבית משפט קהילתי

תחולת הוראות החוק על הליך המתנהל בבית משפט קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ו. הליך פלילי בבית משפט קהילתי יתנהל בהתאם להוראות חוק זה, בכפוף להוראות פרק זה.

סמכות הדיון בבית משפט קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ז. (א) בית משפט קהילתי ידון בעבירות לפי סעיף 51(א)(1) לחוק בתי המשפט, שהדיון בהן הועבר אליו לפי הוראות סעיף 220ג.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית משפט קהילתי לא ידון בעבירות המנויות בתוספת השמינית אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו; שר המשפטים, לאחר התייעצות עם ועדת ההיגוי ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השמינית.

(ג) בית משפט קהילתי לא ידון בטענות מקדמיות לפי סעיף 149 ולא יקיים דיון שבו מובאות ראיות לבירור האשמה לפי סימן ה' לפרק ה'.

דיון בבקשה למעצר (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ח. (א) הועבר עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי לפי הוראות סעיף 220ג, ידון בית משפט קהילתי, במידת האפשר, גם בבקשה המוגשת לפי חוק המעצרים למעצרו או לשחרורו של נאשם, לרבות בקשה לעיון חוזר, ובלבד שהבקשה הוגשה לגבי אותו כתב אישום שנדון לפני בית המשפט הקהילתי.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית משפט קהילתי רשאי לדון בבקשה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם הוגשה לגבי כתבי אישום שאינם נדונים לפני בית המשפט הקהילתי, ובלבד שהצדדים הסכימו לכך.

תסקיר קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220ט. הועבר עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי לפי הוראות סעיף 220ג, יורה שופט קהילתי לקצין מבחן על הכנת תסקיר קהילתי שיתייחס, בין השאר, לבעיות שברקע ביצוע העבירה וכן לגיבוש תוכנית שיקום לנאשם.

גילוי תסקירים (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220י. על תסקירים המוגשים בהליך בבית משפט קהילתי יחולו הוראות כל דין החל על שמירת סודיות וחיסיון של תסקיר.

ישיבת הכנה (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יא. בית משפט קהילתי מוסמך לקיים ישיבת הכנה לקראת דיון לפניו, בלא נוכחות הנאשם, ובלבד שסניגורו הוזמן לישיבה ובית המשפט יידע את הנאשם על סמכותו לקיים ישיבות הכנה כאמור טרם הדיונים לפניו.

ההליך לפני בית המשפט הקהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יב. (א) הדיון לפני בית משפט קהילתי יחל עם העברת עניינו של הנאשם לבית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המשפט הקהילתי ויסתיים במועד מתן גזר הדין או העברת עניינו של הנאשם לדיון בבית משפט השלום בהתאם להוראות סעיף 220יג.

(ב) ההליך בבית המשפט הקהילתי יכלול דיוני מעקב שבמסגרתם תגובש תוכנית שיקום לנאשם, ויתקיימו בבית המשפט ליווי ופיקוח הדוק על התקדמותה.

העברת עניינו של נאשם לדיון בבית משפט שלום (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יג. (א) שופט קהילתי יעביר את עניינו של נאשם לדיון בבית משפט שלום שאינו בית משפט קהילתי, למותב שלא דן בהליך הקהילתי בעניינו של הנאשם, אם התקיים אחד מאלה:

(1) השופט מצא כי יש טעמים שבשלהם אין להמשיך לדון בעניינו של הנאשם בבית המשפט הקהילתי וטרם הוגש תסקיר קהילתי;

(2) הנאשם לא הודה בביצוע העבירות שבכתב האישום בחלוף 60 ימים ממועד קבלת תסקיר קהילתי; ואולם, מצא השופט כי מתקיימים טעמים מיוחדים שלא להעביר את הדיון כאמור, רשאי הוא להאריך את המועד למתן ההודאה;

(3) השופט מצא כי יש לקיים דיון בטענות מקדמיות לפי סעיף 149 או דיון שבו מובאות ראיות לבירור האשמה לפי סימן ה' לפרק ה'.

(ב) הועבר הדיון לבית משפט שלום שאינו בית משפט קהילתי, לא יועברו אליו –

(1) פרוטוקול הדיון שהתנהל בבית המשפט הקהילתי, והוא לא ישמש ראיה בכל הליך משפטי אחר;

(2) תסקירים שהוגשו לבית המשפט הקהילתי, והם לא ישמשו תסקיר לעונש או תסקיר מעצר.

(ג) מצא שופט קהילתי כי אין להמשיך לדון בעניינו של נאשם בבית המשפט קהילתי לאחר שהוגש תסקיר קהילתי והנאשם הודה בביצוע העבירות שבכתב הרישום, ייתן השופט הקהילתי הכרעת דין בעניינו של הנאשם ויגזור את דינו.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

סימן ד': הסמכת בתי משפט קהילתיים ומינוי שופטים קהילתיים

הסמכה וקביעת מקום מושב ואזור שיפוט (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יד. שר המשפטים רשאי, בצו, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, להסמיך בית משפט שלום לשבת כבית משפט קהילתי ולקבוע את מקום מושבו ואזור שיפוטו.

מינוי שופט קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220טו. (א) נשיא בית המשפט העליון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי למנות שופטים מקרב שופטי בית משפט השלום שידונו בבית משפט קהילתי, ובלבד ששופטים כאמור יעברו הכשרה מתאימה לשמש כשופטים קהילתיים.

(ב) כשיר להתמנות לשופט קהילתי מי שהוא בעל ידע וניסיון מתאימים.

נשיא בתי המשפט הקהילתיים (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220טז. על אף האמור בסעיף 9 לחוק בתי המשפט, נשיא בית המשפט העליון רשאי למנות, בהסכמת שר המשפטים, שופט מקרב שופטי בתי משפט השלום, לרבות מי שכיהן כנשיא בתי משפט השלום, לנשיא בתי המשפט הקהילתיים, לתקופה של שבע שנים מיום המינוי.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

סימן ה': ועדת ההיגוי ובעלי תפקידים בהליך הקהילתי

ועדת היגוי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יז. (א) מוקמת בזה ועדת היגוי ארצית לעניין בתי המשפט הקהילתיים, ואלו חבריה:

(1) נשיא בתי המשפט הקהילתיים, והוא יהיה יושב הראש;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) הסניגור הציבורי הארצי או מי מטעמו ;

(3) משנה לפרקליט המדינה או מי מטעמו ;

(4) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה או מי מטעמו ;

(5) ראש חטיבת התביעות במשטרת ישראל או מי מטעמו ;

(6) קצין מבחן ראשי למבוגרים או מי מטעמו ;

(7) מנהל בתי המשפט או מי מטעמו ;

(8) ראש מינהל במשרד הרווחה והביטחון החברתי או מי מטעמו ;

(9) ראש לשכת עורכי הדין או מי מטעמו ;

(10) נציג ארגון העוסק במחקר ופיתוח שימנה שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, לתקופה שיקבע.

(ב) תפקידי ועדת ההיגוי הם :

(1) ללוות את פעילותם של בתי המשפט הקהילתיים ולסייע בתיאום בין בעלי התפקידים המשתתפים בהליך הקהילתי (בסימן זה – צוות בית המשפט הקהילתי) ;

(2) לסייע בגיבוש מדיניות משותפת בתחום הפעילות של בתי המשפט הקהילתיים והטמעתה.

(ג) ועדת ההיגוי תתכנס אחת לרבעון לכל הפחות, ותדווח לנשיא בית המשפט העליון ולשר המשפטים אחת לשנה על פעילותה.

רכז בית משפט קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יח. (א) לכל מחוז שיפוט ימונה רכז בית משפט קהילתי, אחד או יותר, שיהיה עורך דין ועובד המדינה, ותפקידו יהיה, בין השאר, לרכז, לתאם ולפתח את העבודה המשותפת של צוות בית המשפט הקהילתי, ולמסד ולקיים את הקשר בין בית המשפט הקהילתי ובין הקהילה.

(ב) רכז בית משפט קהילתי יהיה רשאי לעיין בתסקירים המוגשים לפי הוראות פרק זה לבית המשפט הקהילתי שהוא פועל בו, ויחולו עליו הוראות כל דין החל על שמירת סודיות וחיסיון של תסקיר.

עובד סוציאלי קהילתי (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220יט. (א) צוות בית משפט קהילתי יכלול עובד סוציאלי קהילתי, אחד או יותר, ותפקידו יהיה, בין השאר, לקדם ולסייע במתן המענים בשירותי הרווחה הקהילתיים לנאשמים המשתתפים בתוכנית השיקום של בית המשפט הקהילתי, ובכלל זה בהיבטים של התנדבות, תעסוקה, תרבות פנאי ומיצוי זכויות.

(ב) עובד סוציאלי קהילתי יהיה רשאי לעיין בתסקירים המוגשים לפי הוראות פרק זה לבית המשפט הקהילתי שהוא פועל בו, ויחולו עליו הוראות כל דין החל על שמירת סודיות וחיסיון של תסקיר.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

סימן ו' : תוקף ומעקב אחר יישום הוראות

תוקף – פרק ו' (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220כ. הוראות פרק זה יעמדו בתוקפן חמש שנים מיום ד' באב התשפ"ב (1 באוגוסט 2022) (בפרק זה – תקופת הוראת השעה).

דיווח לכנסת ומחקר מלווה (תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

220כא. לשם בחינת יישומן והשפעתן של הוראות פרק זה, תערוך הנהלת בתי המשפט מחקר, שממצאיו יוגשו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; שר המשפטים ידווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בחודש ינואר 2025 ובתום תקופת הוראת השעה על יישום הוראות פרק זה ועל ממצאי המחקר האמור, פריסת בתי המשפט הקהילתיים, מספר הנאשמים שהחלו בהליך בבית המשפט הקהילתי ומספר הנאשמים שסיימו בהצלחה את ההליך בבית המשפט הקהילתי.

פרק ז' : סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס

קביעת עבירות קנס [201א]

221. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע שעבירה על הוראה פלונית, שאיננה פשע,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

היא עבירת קנס, דרך כלל או בתנאים או בסייגים שקבע; היתה העבירה קבועה בחוק, או על פי חוק, ששר אחר ממונה על ביצועו, תהיה קביעת שר המשפטים טעונה הסכמת אותו שר (להלן — השר הממונה).

ת"ט תשמ"ב-1982 (תיקון מס' 60) תש"ע-2010 צו תש"ע-2010

(ב) קבע שר המשפטים שעבירה פלונית היא עבירת קנס, יקבע את שיעור הקנס, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה חוזרת או נוספת או לעבירה נמשכת שעבר אותו אדם או בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, ובלבד ששיעור קנס לא יעלה על השיעור שנקבע לו בחיקוק הקובע את העבירה או על 730 שקלים חדשים לגבי עבירה ראשונה ועל 1,400 שקלים חדשים לגבי עבירה חוזרת או נוספת, לפי הסכום הנמוך יותר.

(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ב1) אין בקביעת עבירה כעבירת קנס או בקביעת גובה הקנס על עבירה כאמור, כדי לשנות את סיווג העבירה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין.

(תיקון מס' 11) תש"ן-1990 (תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ג) הוסמך שר בחוק אחר לקבוע עבירה כעבירת קנס, טעונה קביעתו הסכמת שר המשפטים והסמכויות הנתונות לשר המשפטים לקבוע תנאים וסייגים כאמור בסעיף קטן (א), ושיעורי קנס שונים כאמור בסעיף קטן (ב), יהיו נתונות לאותו שר.

(תיקון מס' 11) תש"ן-1990 (תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ד) קביעת עבירה כעבירת קנס וכן קביעת תנאים וסייגים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) טעונה אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

222. (בוטל).

עבירת קנס נמשכת (תיקון מס' 60) תש"ע-2010 (תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

222א. נקבע לעבירת קנס, קנס בשל עבירה נמשכת, לא יוטל הקנס, אלא אם כן צורפה להודעת תשלום הקנס לפי סעיף 228, התראה ולפיה אם לא תתוקן ההפרה עד המועד שנקבע בה, יוטל על הנקנס קנס בשל עבירה נמשכת; בהתראה יצוין גובה הקנס הצפוי בשל עבירה נמשכת; לא יוטל קנס בשל עבירת קנס נמשכת, אלא בשל תקופה המאוחרת למועד הקבוע בהתראה.

(תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

223. (בוטל).

(תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

224. (בוטל).

(תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

225. (בוטל).

מועדי המצאה בעבירות קנס (תיקון מס' 11) תש"ן-1990 (תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 43) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

225א. (א) עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, בעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודה האמורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(תיקון מס' 43) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 71) תשע"ה-2015 (תיקון מס' 134) תשפ"ד-2024

(א1) היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א או 27א1 לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בענינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה (2);

(2) שישה חודשים ממועד ביצוע העבירה, אם היה הרכב רכב חדש או רכב מסוג שקבע שר התחבורה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(תיקון מס' 43) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 60) תש"ע-2010 (תיקון מס' 134) תשפ"ד-2024

(א2) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) שבסעיף קטן (א1), הוכיח בעל הרכב כי לא חלה עליו אחריות פלילית לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה או הודעת תשלום קנס אם לא עברה שנה מיום ביצוע העבירה או אם לא חלפו שלושה חודשים מהמועד שבו הוכיח בעל הרכב כי לא חלה עליו אחריות כאמור, לפי המאוחר, ובלבד שלא עברו שנתיים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מיום ביצוע העבירה.

(תיקון מס' 43) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 60) תש"ע-2010 (תיקון מס' 134) תשפ"ד-2024

(3א) בסעיף זה,

"רכב חדש" – רכב שרישיון הרכב ניתן עליו לראשונה בידי מי שרשות הרישוי, כהגדרתה בפקודת התעבורה, הסמיכה אותו לכך, ולא חלפו 30 ימים ממועד ביצוע עסקה המחייבת לרשום את הרכב ואת פרטי בעליו ברשות הרישוי;

"בעל הרכב" – לרבות מחזיק כמשמעותו בסעיף 27ב לפקודת התעבורה.

(תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע הגשת כתב אישום נגד מי שביקש להישפט לפי סעיף 229, אף אם עברו המועדים הקבועים בסעיף קטן (א).

אי תחולת חוק הנוער [1201]

226. בהליכים לפי פרק זה לא יחול חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971, למעט פרק ה' שבו.

תחולה [1201ז] (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995

227. הסמכות לפי סעיף 221(א) לא תחול לגבי עבירות שחוק אחר מסמיך לקבען כעבירות קנס, אולם שאר הוראות פרק ז' יחולו על עבירות כאלה.

ברירת משפט (תיקון מס' 11) תש"ן-1990 (תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

228. (א) עבירת קנס היא עבירה של ברירת משפט ויחולו עליה הוראות סעיף זה וסעיפים 229 עד 230.

(תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

(ב) היה לשוטר או למי שהשר לביטחון הפנים או השר הממונה הסמיכו לכך, או לעובד רשות מקומית שראש הרשות המקומית הסמיכו לכך, לפי העניין, יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה של ברירת משפט, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס; ההודעה תהיה בטופס שנקבע ויפורטו בה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לה.

(ג) היה למי שרשאי למסור הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף קטן (ב) יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות שתובע הודיע כי הן מחייבות בירור המשפט, לא ימסור הודעת תשלום קנס, אלא הזמנה למשפט.

היתה העבירה עבירת תעבורה והיה למי שהוסמך למסור הודעת תשלום קנס יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 29 לפקודת התעבורה, לא ימסור הודעת תשלום קנס אלא הזמנה למשפט.

(תיקון מס' 78) תשע"ז-2017

(ד) קביעת עבירה כעבירת קנס, אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל אותה עבירה כתב אישום, אם הוא סבור שנסיבות העבירה מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הודעת תשלום קנס לפי סעיף קטן (ב).

תשלום הקנס (תיקון מס' 11) תש"ן-1990 (תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996

229. (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצויין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:

(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג), ולעניין בקשה לביטול כאמור לגבי עבירת תעבורה מהטעם שהעבירה בוצעה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, ובעל הרכב מבקש להוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו, בעת ביצוע העבירה, או למי מסר את החזקה ברכב, כאמור בסעיף 27ב לפקודת התעבורה – אם הגיש לתובע את הבקשה לביטול בתוך תשעים ימים מיום ההמצאה; החלטת התובע בבקשה לפי פסקה זו סופית, ואולם רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט;

(2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה.

מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בפסקה (2), אלא תוך שלושים ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בענין הביטול.

(תיקון מס' 32) תשס"א-2001 (תיקון מס' 95) תשפ"ד-2024

(ב) לא שילם אדם את הקנס במועד ולא הודיע שיש ברצונו להישפט על העבירה, יתווספו על הקנס תוספת פיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים כאמור בסעיף 67 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; גביית הקנס תיעשה כאמור בסעיפים 68 ו-

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

70 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וסעיף 69 לאותו חוק לא יחול.

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

(ג) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם נוכח כי לא נעברה עבירה או כי היא נעברה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, או אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להמשך קיום ההליכים; התובע יערוך רישום של הודעת תשלום קנס שביטל וינמק את החלטתו; לענין סעיף קטן זה, "תובע" – כמשמעותו בסעיף 12, אם הוסמך במיוחד לענין זה בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996

(ד) החליט התובע שלא לבטל את הודעת תשלום הקנס, ימציא למבקש הודעה על כך ואולם הוראות סעיף קטן (ב) יחולו כאילו לא הוגשה הבקשה לביטול לתובע.

(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ה) תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.

(תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 32) תשס"א-2001
(תיקון מס' 95) תשפ"ד-2024

(ו) מי שלא הודיע כאמור בסעיף קטן (א) שברצונו להישפט ולא שילם במועד את הקנס, רשאי תובע לפטור אותו, על פי בקשתו, מתשלום של תוספת הפיגור, הריבית השקלית או דמי הפיגורים לפי סעיף קטן (א), כולם או מקצתם, אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי-תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פטור כאמור.

(ז) בקשה לפי סעיף קטן (ו), תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה. התובע רשאי להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד והחלטתו אינה ניתנת לערעור.

(תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230.

(תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996

(ח1) בוטלה הודעת תשלום קנס לאחר שהקנס שולם, יוחזר סכום הקנס ששולם.

(תיקון מס' 32) תשס"א-2001
(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

(ח2) לא שילם אדם את הקנס, חלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הודעת תשלום קנס או להודעה על בקשה להישפט לפי סעיף קטן (א), ולא הוגשו בקשות כאמור או הוגשה בזמן בקשה לביטול הודעת תשלום קנס ונדחתה, יראו אותו, בתום המועדים הקבועים בסעיף קטן (א) להגשת בקשות אלה, כאילו הורשע בבית המשפט ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס, ואולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם שבקשתו לביטול הודעת תשלום קנס הוגשה שלא במועד אך התובע דן בה מכוח סמכותו לפי סעיף קטן (ה) וביטל את הודעת תשלום הקנס, או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף זה.

ייעוד קנסות לרשות מקומית
(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

229א. קנס בשל עבירת קנס, שהטיל מפקח שהוא עובד רשות מקומית או שהוטל בבית משפט לעניינים מקומיים או בבית משפט אחר עקב הפעלת סמכותו של עובד הרשות המקומית, ישולם לקופת הרשות המקומית.

הזמנה למשפט
[201ח (ו)]
(תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 11) תש"ן-1990
(תיקון מס' 60) תש"ע-2010

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018

פרק ז'1: (פקע)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230א. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ב. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ג. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ד. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ה. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ו. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ז. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ח. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230ט. (פקע).

(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018 230י. (פקע).

פרק ח': הוראות שונות

עיכוב הליכים [202]

231. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב אישום ולפני הכרעת הדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה מנומקת בכתב לבית המשפט, לעכב את הליכי המשפט; הוגשה הודעה כאמור יפסיק בית המשפט את ההליכים באותו משפט.

(תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול את סמכותו לעכב הליכי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, כמפורט להלן:

(1) למשנה ליועץ המשפטי לממשלה;

(2) לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים להלן, למעט באישום שהוגש בידי תובע כאמור בסעיף 12(א)(1)(א):

(א) פרקליט המדינה או משנה לפרקליט המדינה;

(ב) פרקליט שמונה כמנהל התחום לעיכובי הליכים בפרקליטות המדינה – באישום בעבירת עוון או חטא;

(ג) פרקליט שמונה כמנהל היחידה האחראית על אכיפת דיני התכנון, הבניה והמקרקעין בפרקליטות המדינה או פרקליט בדרגת ממונה לפחות – באישום בעבירה בתחום דיני התכנון, הבניה והמקרקעין;

(ד) מנהל המחלקה הפיסקלית בפרקליטות המדינה – באישום בעבירת מס, לרבות אישום בעבירה הנלווית לעבירת מס; לענין זה –

"עבירת מס" – עבירה לפי פקודת המכס; פקודת מס הכנסה; חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952; חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961; חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963; חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; חוק היטלי סחר, התשנ"א-1991;

"עבירה נלווית" – עבירה מסוג חטא או עוון, שנעברה במהלך ביצוע עבירת המס או בקשר אליה.

חידוש הליכים [203]

232. עוכבו הליכים לפי סעיף 231 רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה בכתב לבית המשפט, לחדשם כל עוד לא עברו מיום עיכובם, בפשע – חמש שנים, ובעוון – שנה; הוגשה הודעה כאמור, יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני ההפסקה; עוכבו ההליכים בשניה לא יחודשו עוד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המשך משפט בפני שופט אחר [204]

233. כל עוד לא הוחל בגביית ראיות רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו; הוחל בגביית ראיות ונבצר משופט מסיבה כלשהי לסיים את המשפט, רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו גבה אותן בעצמו או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

שינוי בהרכב חבר השופטים [205]

234. הוראות סעיף 233 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם כשהורכב בית המשפט משלושה שופטים או יותר.

סמכות שופט ואב בית דין [206] (תיקון מס' 61) תש"ע-2010

235. מקום שבית המשפט דן בשלושה שופטים או יותר, כל סמכות הנתונה לפי חוק זה לבית המשפט - לרבות סמכות לעשות פעולה שבית המשפט נדרש לעשותה - תהיה, כל עוד לא הורכב בית המשפט, בידי כל שופט של אותו בית משפט, ומשהורכב, בשעה שבית המשפט אינו יושב בדין, בידי אב בית הדין או בידי שופט מבין שופטי ההרכב שאב בית הדין קבע לכך, פעולה לפי סעיפים 15, 83, 105(א), 135, 140, 143, 145, 196 ו-219 תיעשה בידי אב בית הדין או בידי שופט מבין שופטי ההרכב שאב בית הדין קבע לכך גם כשבית המשפט יושב בדין.

מות הנאשם [207]

236. נפטר אדם ייפסק כל הליך פלילי נגדו.

המצאת מסמכים [209]

237. (א) מסמך שיש להמציאו לאדם לפי חוק זה, המצאתו תהיה באחת מאלה:

(1) במסירה לידו; ובאין למצאו במקום מגוריו או במקום עסקו - לידי בן משפחתו הגר עמו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים, ובתאגיד ובחבר בני-אדם - במסירה במשרדו הרשום או לידי אדם המורשה כדין לייצגו;

(2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם, התאגיד או חבר בני האדם, עם אישור מסירה; בית המשפט רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.

(ב) מסירת המסמך לידי סניגור הנאשם, או מסירתו במשרד הסניגור לידי פקידו, וכן משלוח מכתב רשום עם אישור מסירה לפי מען משרדו, כמוה כהמצאה לנאשם, זולת אם הודיע הסניגור לבית המשפט, תוך חמישה ימים, כי אין ביכלתו להביא את המסמך לידיעת הנאשם.

(ג) נוכח בית המשפט כי המצאה לפי סעיף זה לא בוצעה עקב סירוב לקבל את המסמך או המכתב, או לחתום על אישור המסירה, רשאי בית המשפט לראות את המסמך כאילו הומצא כדין.

(ד) נוכח בית המשפט שאי אפשר להמציא את המסמך כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי הוא להורות על המצאתו באחת הדרכים האלה:

(1) בהדבקת עותק שלו במקום הנראה לעין בבנין בית המשפט, וכן בבית שבו, כידוע, גר או עסק הנמען לאחרונה;

(2) בפרסום מודעה ברשומות או בעתון יומי;

(3) בכל דרך אחרת שתיראה לו.

פגמים שאינם פוגמים בדין [211]

238. ליקוי טכני בעריכתו של מסמך הנערך לפי חוק זה, אין בו כדי לפגום בתקפם של ההליכים על פיו, אולם אם נראה לבית המשפט כי יש בדבר חשש לעיוות דינו של הנאשם, רשאי הוא לדחות את הדיון למועד אחר או להורות הוראה אחרת כדי להסיר את החשש.

סדרי הזמנה בעבירות קלות [213] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982 (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987

239. בעבירות לפי פקודת התעבורה או התקנות לפיה, פקודת העיריות ופקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס, או לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, קבע לכך, רשאי שר המשפטים לקבוע בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים, אף בסטיה מהוראות חוק זה.

מסירת הודעה בעבירות תעבורה (תיקון מס' 20) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 43) תשס"ה-2005

239א. (א) עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניניה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(תיקון מס' 43) תשס"ה-2005

(ב) היתה העבירה כאמור בסעיף קטן (א) עבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודת התעבורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בענינה הזמנה למשפט, אלא אם כן הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה בתוך התקופות כמפורט בסעיף 225א(א1)(1) או (2) או התקיים האמור בסעיף קטן (א2).

חזקת מסירה לעניין נהיגה בזמן פסילה (תיקון מס' 59) תש"ע-2009

239ב. לעניין עבירה של נהיגה בזמן פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה בלבד, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, נשלחה הודעה על גזר דין שבו הוטלה הפסילה או הודעה על ההחלטה בדבר הפסילה עד תום ההליכים בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין, וכאילו הודע לנמען על הפסילה לפי סעיף 67 האמור גם בלא חתימה על אישור מסירה כאמור בסעיף 237, אף אם לא התקיימו הוראות סעיף 237(ג), זולת אם הוכיח הנאשם כי לא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה, ואם התקיימו כל אלה:

(1) חלפו 15 ימים מיום משלוח ההודעה;

(2) הנאשם הוזמן לדיון בבית משפט לפי סעיף 237 או בעל-פה לפי סעיף 97;

(3) ההזמנה לדיון כאמור בפסקה (2) כללה אזהרה, בכתב או בעל-פה, לפי העניין, שבמועד הדיון עשויה להתקבל החלטה בדבר פסילה, וכן הודעה בדבר תחולת החזקה לפי סעיף זה אם הנאשם לא יתייצב לדיון;

(4) הדיון בעניין כאמור בפסקה (2) הסתיים באותו מועד, או שמועד הדיון שונה לבקשת הנאשם;

(5) בטופס אישור המסירה של דבר הדואר שהוחזר מולאו פרטי מוסר ההודעה, המען והמועד שבהם היא נמסרה או הטעם לאי-ביצוע המסירה.

סדרי דין מיוחדים בעבירות קלות (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 65) תשע"ב-2012

240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או כעבירות מינהליות או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

(1) על נאשם לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סעיף 123, אולם אין בכך כדי למנוע ממנו להודיע לבית המשפט בכתב מה הן טענותיו לענין העונש;

(2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(הוראת שעה) תש"ס-2000 (תיקון מס' 46) תשס"ו-2005

(3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר. אין בהוראות פסקה זו כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס ובלבד שבהזמנה למשפט צוין כי ניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

חוקרים ותובעים לפי חיקוק אחר [215]

241. (א) הוראות חוק זה אינן גורעות מסמכותו של אדם המוסמך על-פי חיקוק אחר לחקור בעבירה או לנהל את התביעה.

(ב) חוקר כאמור יעביר את חומר החקירה לפרקליט המחוז; אולם אם נקבע בחיקוק אדם אחר המוסמך לנהל את התביעה באותה עבירה, יעביר את חומר החקירה לאדם כאמור.

(תיקון מס' 81) תשע"ח-2018

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לעניין חומר חקירה המועבר לפרקליט מחוז

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יחולו בכפוף להוראות סעיף 60(יא), ובכל מקום, במקום "המשטרה" יקראו "רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה"; לעניין סעיף קטן זה, "רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה" – למעט שירות הביטחון הכללי.

סמכות פרקליט מחוז (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

242. כל סמכות הנתונה לפי חוק לפרקליט מחוז, רשאי להשתמש בה פרקליט המדינה או משנהו וכן רשאי פרקליט המדינה, באישור היועץ המשפטי לממשלה, להעניק סמכות כאמור, למעט סמכות שנאצלה לפרקליט מחוז לפי כל דין, לפרקליט אחר מפרקליטות המדינה.

אצילת סמכויות היועץ המשפטי לממשלה (תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

242א. (א) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים בטור א' בתוספת השלישית, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את הסמכויות הנתונות לו לפי הוראות החוקים כמפורט לצדם בטור ב' בתוספת האמורה, כולן או מקצתן.

(ב) שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא יוסיף הוראות חוק אלא בענין הליכים פליליים.

שמירת דינים [216]

243. הוראות חוק זה אינן גורעות מהוראות חוק בתי-המשפט, תשי"ז– 1957, זולת אם נאמר כן במפורש.

ביצוע ותקנות [227]

244. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי לקבוע כללים לתיאום פעולות פרקליטות המדינה והמשטרה.

תחילה (תיקון מס' 1) תשמ"ב-1982

245. תחילתו של נוסח זה ביום י' בתמוז תשמ"ב (1 ביולי 1982), אולם תחילתם של סעיפים 228 עד 230 ביום ט"ז בטבת תשמ"ג (1 בינואר 1983).

ת"ט תשמ"ב-1982

תוספת ראשונה

(סעיף 6(ב) ו-188(ב))

(1) עבירות לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, שנעברו במצרכי מזון;

(תיקון מס' 72) תשע"ו-2015

(2) עבירות לפי חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015;

(3) עבירות לפי חוק התקנים, תשי"ג-1953, שנעברו במצרכי מזון.

(תיקון מס' 62) תשע"א-2010 (תיקון מס' 62) (תיקון) תשע"ד-2013

תוספת ראשונה א'

(סעיף 60)

חלק א': עבירות עוון בטיפול הפרקליטות

(1) ביטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים לפי פרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בתוספת זו – החוק);

(2) פרסומי המרדה לפי סעיף 134(ג) לחוק;

(3) אימונים צבאיים אסורים לפי סעיף 143(ב) לחוק;

(4) עבירות בנשק לפי סעיף 144(ב3) סיפה לחוק;

(5) הסתה לגזענות, לאלימות או לטרור לפי סימן א'1 בפרק ח' לחוק;

(6) מטיף להתאגדות אסורה לפי סעיף 146 לחוק;

(7) חבר להתאגדות אסורה לפי סעיף 147 לחוק;

(8) תרומות להתאגדות אסורה לפי סעיף 148 לחוק;

(9) פרסומי התאגדות אסורה לפי סעיף 149 לחוק;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(9א) התקהלות אסורה לפי סעיף 151 לחוק;

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(9ב) התפרעות לפי סעיף 152 לחוק;

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(9ג) מניעת הוראת התפזרות לפי סעיף 156 לחוק;

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(9ד) מתפרעים הפוגעים בכלי שיט לפי סעיף 158 לחוק;

(10) הפרעות ביחסי עבודה לפי סעיף 160 לחוק;

(11) עבירות כלפי קיום שירותים ציבוריים לפי סעיף 161 לחוק;

(12) הסתה לאיבה כלפי מדינה ידידותית לפי סעיף 166 לחוק;

(13) פגיעה בדגל או בסמל של מדינה ידידותית לפי סעיף 167 לחוק;

(14) חילול כבודם של גדולי מדינת חוץ לפי סעיף 168 לחוק;

(15) פגיעה ברגשי דת ומסורת לפי סימן ז' בפרק ח' לחוק;

(16) ריבוי נישואין לפי סימן ח' בפרק ח' לחוק;

(17) זנות ותועבה לפי סימן י' בפרק ח' לחוק;

(18) מעשה העלול להפיץ מחלה לפי סעיף 218 רישה לחוק;

(19) מכירת מזון מפוגל לפי סעיף 219 לחוק;

(20) החזקת מזון לא נקי לפי סעיף 220 לחוק;

(21) זיהום מים לפי סעיף 221 לחוק;

(22) זיהום אוויר לפי סעיף 222 לחוק;

(23) מלאכות פוגעות לפי סעיף 223 לחוק;

(24) מסייע לאחר מעשה לפי סעיף 261 לחוק (כאשר עבירת המקור בטיפול הפרקליטות);

(25) אי-מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק;

(26) העלמת עבירה לפי סימן ב' בפרק ט' לחוק;

(27) תקיפת שוטר הקשורה למילוי תפקידו לפי סעיף 273 לחוק;

(28) לחץ של עובד הציבור לפי סעיף 277 לחוק;

(29) עובד הציבור שיש לו זיקה פרטית לפי סעיף 278 לחוק;

(30) שימוש לרעה בכוח המשרה לפי סעיף 280 לחוק;

(31) מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק;

(32) הפרת חובה חקיקה לפי סעיף 286 לחוק;

(33) עבירות שוחד לפי סימן ה' בפרק ט' לחוק;

(34) גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק;

(35) העלמת לידה לפי סעיף 311 לחוק;

(36) שימוש ברעל מסוכן לפי סעיף 336 רישה לחוק;

(37) הפרת חובה של הורה או אחראי לפי סעיף 337 לחוק;

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(38) מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(3) עד (5) ו-(7) עד (9) לחוק;

(39) חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק;

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(40) עבירות מין בפרק י' לחוק;

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 4)
תשע"ז-2017

(41) עבירות כלפי קטינים ונכים לפי סימן ו' בפרק י' לחוק;

(42) פגיעה בקטינים ובחסרי ישע לפי סימן ו'1 בפרק י' לחוק;

(43) עבירות מעין גניבה לפי סימן ב' בפרק י"א לחוק;

(44) קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישה לחוק;

(45) תחבולה לפי סעיף 416 לחוק;

(46) כישוף לפי סעיף 417 לחוק;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(47) זיוף לפי סעיף 418 לחוק, למעט הסיפה;

(48) זיוף המשפיע על עסקאות לפי סעיף 419 לחוק;

(49) עבירת מנהלים ועובדים בתאגיד לפי סעיף 424(2) לחוק;

(50) אי-גילוי מידע או פרסום מטעה בידי נושא משרה בכיר בתאגיד לפי סעיף 424א לחוק;

(51) מרמה והפרת אמונים בתאגיד לפי סעיף 425 לחוק;

(52) העלמה במרמה לפי סעיף 426 לחוק;

(53) עושק לפי סעיף 431 לחוק;

(54) הונאה לפי סימן ז' בפרק י"א לחוק, למעט סעיף 441 רישה;

(55) גרימת שריפה ברשלנות לפי סעיף 449 לחוק;

(56) זיוף כספים ובולים לפי פרק י"ב לחוק;

(57) הכנת עבירה בחומרים מסוכנים לפי סעיף 497 לחוק;

(58) מתן אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498 לחוק (כאשר עבירת המקור בטיפול הפרקליטות);

(59) קשר לעוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק (כאשר עבירת המקור בטיפול הפרקליטות);

(60) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;

(61) חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965;

(62) חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984;

(63) חוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998;

(64) חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998;

(65) חוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

(66) (נמחק);

(67) פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948;

(68) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984;

(69) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;

(70) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;

(71) גרימת מוות בנהיגה רשלנית – סעיף 64 לפקודת התעבורה והפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(א) לאותה פקודה;

(תיקון מס' 63) תשע"א-2011 (72) הפרת צו פיקוח לפי סעיף 22(א) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006;

(תיקון מס' 67) תשע"ד-2013 (73) עבירות לפי חוק גיל הנישואין, התש"י-1950.

חלק ב': עבירות פשע שיועברו לטיפול התביעה המשטרתית

(1) סחר, ייצור וייבוא סכין לפי סעיף 185 לחוק;

(2) איסור מכירת אגרופן או סכין לקטין לפי סעיף 185א(א) לחוק;

(3) החזקת אגרופן או סכין שלא כדין לפי סעיף 186(א) לחוק;

(תיקון מס' 99) תשפ"ה-2024 (3א) תקיפת סוהר והפרעה לסוהר לפי סעיף 275ב לחוק;

(4) הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(ב) לחוק;

(5) חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק, למעט עבירה כאמור שנעברה בקטין;

(6) פציעה לפי סעיף 334 לחוק, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 335 לחוק, למעט עבירה כאמור שנעברה בקטין;

(7) הסעה בכלי תחבורה מסוכן לפי סעיף 343 סיפה לחוק;

(8) תקיפת זקן לפי סעיף 368ו לחוק, למעט עבירה כאמור בנעברה בחסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק;

(9) כליאת שווא לפי סעיף 377 לחוק;

(10) תקיפות בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(א), (ב)(1) ו-(ג) לחוק;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

צו תשע"ח-2018

(10א) תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א(ב), (ג) ו-(ד) לחוק;

(11) גניבה בנסיבות מיוחדות לפי סעיף 384א לחוק;

(12) גניבה בידי עובד לפי סעיף 391 לחוק, כאשר ערך הגניבה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים;

(13) גניבה בידי מורשה לפי סעיף 393 לחוק, כאשר ערך הגניבה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים;

(14) דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 לחוק;

(15) פריצה והתפרצות לפי סימן ד' בפרק י"א לחוק, למעט סעיף 408 לחוק;

(16) קבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 לחוק;

(17) עבירות בקשר לרכב לפי סימן ה'1 בפרק י"א לחוק, למעט סעיף 413יא לחוק;

(18) הסגת גבול כדי לעבור עבירה לפי סעיף 447 לחוק;

(19) היזקים מיוחדים לפי סעיף 453 לחוק;

(20) קשר לפשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק, כאשר עבירת הפשע בטיפול תובע משטרתי לפי האמור בתוספת זו;

(תיקון מס' 85) תשע"ט-2019

(21) הונאה באמצעי תשלום, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 40(ג) לחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019;

(תיקון מס' 62) (תיקון מס' 4) תשע"ז-2017

(22) עבירות לפי סימנים א' ו-ב' בפרק ג' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (בפרט זה – פקודת הסמים), שעונשן אינו עולה על שבע שנים, וכן עבירות לפי הסימנים האמורים לגבי כמות סם שאינה עולה, בכל עבירה בנפרד, על כמות הסם המצוינת להלן:

(א) הרואין, קוקאין – 20 גרם;

(ב) שרף של קנבוס (חשיש), קנבוס, אופיום – 25 ק"ג;

(ג) פריט 1 בסימן ב' בחלק א' לתוספת הראשונה אם הסם הוא בתצורה כמפורט להלן:

(1) תמיסה או נוזל – 60 מ"ל;

(2) בתצורה אחרת – 100 יחידות צריכה;

(ד) פריטים 13ב עד 13ח בסימן ב' בחלק א' לתוספת הראשונה וכן החומרים המפורטים בסימן ב' בחלק ב' לתוספת הראשונה – 100 יחידות צריכה, ובלבד שמשקלן אינו עולה על 100 גרם;

(ה) חומרים המצוינים בתוספת הראשונה לפקודת הסמים, שאינם מפורטים בפרטי משנה (א) עד (ד), אם הסם הוא בתצורה כמפורט להלן:

(1) אבקה – 20 גרם;

(2) חומר צמחי – 10 ק"ג;

(3) תמיסה או נוזל – 200 מ"ל;

(4) בתצורה שאינה כמפורט בפסקאות (1) עד (3) – 100 יחידות צריכה.

(תיקון מס' 96) תשפ"ד-2024

(23) עבירות לפי סעיפים 12א, 12ב2 ו-12ב3 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952;

(תיקון מס' 96) תשפ"ד-2024

(23א) (נמחק);

(24) פגיעה בפרטיות לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, כאשר העבירה נעברה בין בני זוג;

(תיקון מס' 64) תשע"ב-2011

(25) עבירות לפי פקודת התעבורה שעונשן אינו עולה על שבע שנים, למעט עבירה של הפקרה אחר פגיעה לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה ועבירה של חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה לפי סעיף 64א1 לאותה פקודה;

(26) עבירות לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, למעט עבירות לפי סעיפים 117(א) ו-122;

(27) עבירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, למעט עבירות לפי סעיפים 85 ו-88;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 96) תשפ"ד-2024

(28) (נמחק).

(תיקון מס' 62) (תיקון) תשע"ד-2013

חלק ג': עבירות שפרקליט מחוז רשאי להעבירן לטיפולו של תובע משטרתי בשל העדר חומרה יתירה בנסיבות ביצוע העבירה ואי-מורכבות הראיות

(1) עבירות בנשק לפי סעיף 144(א) רישה לחוק;

(תיקון מס' 62) (תיקון מס' 2) תשע"ה-2014

(2) (נמחקה);

(תיקון מס' 62) (תיקון מס' 2) תשע"ה-2014

(3) (נמחקה);

(4) עבירה אחרת שבטיפול פרקליט ואינה בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי, שנחקרה יחד עם עבירה שבטיפול תובע משטרתי והיא כרוכה ושלובה בה, ואשר פרקליט מחוז מצא כי בנסיבות העניין, העבירה שבטיפול התובע המשטרתי היא העבירה המרכזית.

חלק ד': עניינים שבהם רשאי תובע משטרתי, או שוטר שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12(א)(1)(ב), לטפל גם בבית המשפט המחוזי

(1) בקשות וערעורים בעניין מעצר, חיפושים ושחרור בערובה;

צו תשע"ח-2018

(2) עיון חוזר על החלטות בית משפט שלום או שופט תעבורה לפי סעיף 49 לפקודת התעבורה, או ערעור לפי סעיף 57ה או 60 לאותה פקודה;

(3) ערר על החלטת בית משפט שלום לפי סעיף 74(ה), בהתייחס לחומר חקירה הנוגע לכתב אישום המוגש בידי תובע משטרתי;

(4) השגה על החלטה בעניין בקשה להישפט באיחור לפי סעיף 230;

(5) תיקים שנדרשת בהם מומחיות מקצועית טכנית מיוחדת בענייני תעבורה.

תוספת ראשונה ב'

(סעיף 9(א) ו-(א1))

(תיקון מס' 87) תשע"ט-2019

(1) עבירות לפי חוק העונשין כמפורט להלן:

(א) עבירות המתה לפי סעיפים 301ב, 301ג ו-305 לחוק העונשין, עבירות ניסיון, סיוע או שידול לרצח או לרצח בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין, ועבירה של קשר לפי סעיף 499 לחוק האמור לעבור עבירה לפי סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין;

(ב) עבירות ביטחון לפי פרק ז' לחוק העונשין: עבירות לפי סעיפים 98 רישה, 100, 101, 106, 108(ג) ו-(ד), 109(ד), 111, 112, 113(ג) סיפה, 113א, 114 ו-115(א) סיפה לחוק העונשין;

(ג) עבירות חמורות כלפי קטינים: עבירות לפי סעיפים 203ב(א)(2) עד (4) ו-(ב), 214(ב2) – לעניין עבירה שנעברה לפי סעיף קטן (ב1) של סעיף 214, 368ב(ב) סיפה, 368ג סיפה, 375א(ב), 376ב(ב) ו-377א(ב) לחוק העונשין;

(תיקון מס' 100) תשפ"ה-2025

(ד) עבירות מין: עבירות לפי סעיפים 345, 348(ב) ו-351(א), (ב) ו-(ג)(1) ו-(2) לחוק העונשין;

(ה) עבירות הפוגעות בחירות: עבירות לפי סעיפים 370, 371, 372, 373(א), 374, 374א, 375א ו-377א לחוק העונשין;

(2) עבירות בקשר עם ארגון פשיעה לפי סעיפים 2 ו-4 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;

(3) עבירות טרור: עבירות לפי סעיפים 20 רישה, 21, 22(ב) ו-(ג), 27, 28, 29, 30, 31, 32, 37 ו-38 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, ועבירה שהיא מעשה טרור כהגדרתו בחוק האמור, שדינה עשר שנות מאסר ומעלה לאחר החמרת הענישה לפי סעיף 37 לאותו חוק.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

תוספת ראשונה ג'

(סעיף 9(ג))

(1) עבירות לפי חוק העונשין: עבירות לפי סעיפים 279, 420, 421 לחוק העונשין, עבירות לפי סעיפים 384 ו-452 לחוק העונשין – אם הדבר הנגנב או ההיזק, לפי העניין, הוא בשווי העולה על 10,000 שקלים חדשים, וכן שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין בעבירות מסוג פשע או בעבירות המנויות בתוספת זו או בתוספת הראשונה א', או סיוע או קשירת קשר לביצוע עבירות כאמור, לפי סעיפים 31 או 499 לחוק העונשין;

(2) עבירות לפי סעיף 47(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, וכן עבירה לפי סעיף 48 לחוק האמור שנעברה בקשר לעבירה לפי סעיף 47(א) לאותו חוק;

(3) עבירות לפי סעיפים 52ג, 52ד, 53(א) ו-(ב) ו-54 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

(4) עבירות לפי סעיף 39(א) ו-(ב) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;

(5) עבירות לפי סעיף 124 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;

(6) עבירות לפי סעיפים 211(א) ו-212(א) לפקודת המכס;

(7) עבירה לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה;

(8) עבירות לפי סעיף 98(ג) ו-(1ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963.

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

תוספת ראשונה ד'

(סעיף 9(א1))

(1) טביעת אצבעות;

(2) דגימה ביולוגית שהופק ממנה DNA של אדם;

(3) תצלום פנים.

(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001

תוספת שניה

(סעיף 68)

(תיקון מס' 3)
תשמ"ג-1983
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 35)
תשס"ב-2001

(1) עבירות לפי סעיפים 189, 190, 192, 194, 196, 223, 334, 336 רישה, 379, 380, 447 זולת אם נעברה העבירה כשהעבריין נושא נשק חם או קר, 452, 494 ו- 496 לחוק העונשין, תשל"ז- 1977, ולמעט עבירות כאמור, שנעברו כלפי בן משפחה; לענין זה, "בן משפחה" - כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א- 1991;

(תיקון מס' 25)
תשנ"ז-1997

(2) עבירות לפי חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961, בסייגים האמורים בסעיף 11ה לחוק האמור;

(תיקון מס' 58)
תשס"ח-2008

(2) עבירות לפי סעיף 63 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, בסייגים האמורים בסעיף 70 לחוק האמור;

(תיקון מס' 38)
תשס"ג-2002
(תיקון מס' 54)
תשס"ח-2007

(3) עבירות לפי סעיף 61(ג), (ד) ו-(ה) לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;

(4) עבירות לפי סעיף 3 לפקודת סימני סחורות;

(5) עבירה לפי סעיף 23(1) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א- 1981, מחמת הפרה של סעיפים 17 או 18 לחוק האמור או של צו שניתן לפי סעיף 17 האמור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(6) עבירות לפי סעיף 60 לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב- 1972;

(7) עבירות בשל העברת חזקה, סיוע לקבל חזקה וקבלת חזקה, לפי סעיף 108 לחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב- 1972;

(8) עבירות לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט- 1969;

(9) עבירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה- 1965;

(10) עבירות לפי חוק הבחירות לגופים ציבוריים, תשי"ד- 1954;

(11) עבירות לפי פקודת הידיעות הטלגרפיות לעתונות;

(12) עבירות לפי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א- 1981;

(תיקון מס' 5) תשמ"ד-1984 (תיקון מס' 25) תשנ"ז-1997

(13) עבירות לפי חוק שמירת הנקיון, תשמ"ד- 1984, בסייגים האמורים בסעיף 21א לחוק האמור;

(תיקון מס' 9) תשמ"ח-1988

(14) עבירה לפי סעיף 2 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, תשמ"ח-1988, בסייגים האמורים בסעיף 8 לחוק האמור;

(תיקון מס' 13) תשנ"א-1991

(15) עבירה לפי סימן א1 לחוק המים, תשי"ט-1959;

(תיקון מס' 15) תשנ"ג-1993

(16) עבירה לפי חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, תשנ"ג-1993, שנעברה ברשות היחיד של הקובל;

(תיקון מס' 17) תשנ"ד-1994

(17) חוק צער בעלי חיים, תשנ"ד-1994, בסייגים האמורים בסעיף 15 לחוק האמור;

(תיקון מס' 25) תשנ"ז-1997

(18) חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993, בסייגים האמורים בסעיף 15ב לחוק האמור;

(תיקון מס' 27) תש"ס-2000 (תיקון מס' 79) תשע"ז-2017

(19) עבירה לפי סעיף 243 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, בנוגע להתקנת צלחת קליטה כמשמעותה בפרק ב'2 סימן ב' לחוק הבזק, תשמ"ב-1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ב;

(תיקון מס' 30) תשס"א-2001

(20) עבירה לפי חוק הגבלת הפרסומת למוצרי טבק לעישון, תשמ"ג-1983, בסייגים האמורים בסעיף 11א;

(תיקון מס' 34) תשס"א-2001 (תיקון מס' 79) תשע"ז-2017

(20) עבירה לפי סעיף 243 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, בנוגע למיתקן גישה אלחוטית כמשמעותו בפרק ו' סימן ה' לחוק הבזק, תשמ"ב-1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ג לחוק התכנון והבניה.

(תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

תוספת שלישית

(סעיף 242א)

טור א'	טור ב'
(1) פרקליט המדינה, משנה לפרקליט המדינה ומנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה	א. סעיפים 94(ג) ו-94א(ג) לחוק זה. ב. סעיפים 21 ו-21א לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991. ג. סעיף 14 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (בתוספת זו – חוק הנוער). ד. סעיפים 124(א), 291א(ב) ו-354(א) או (ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בתוספת

(תיקון מס' 70) תשע"ה-2014

(תיקון מס' 44) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 56) תשס"ח-2008

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		זו – חוק העונשין). ה. סעיפים 17(ב) ו-35(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (בתוספת זו – חוק המעצרים). ו. סעיפים 14 ו-15 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
	(2) בעלי התפקידים המנויים בפרט (1) וכן פרקליט מחוז	א. סעיפים 69 ו-229(ג) לחוק זה. ב. סעיף 4(א) לחוק הנוער. ג. (נמחק).
צו תשס"ח-2007		ד. סעיף 38(ד) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
צו תשע"ט-2018		ה. סעיף 8א(א) לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 (להלן – חוק העבירות המינהליות). ו. סעיפים 9(ב) ו-123 לחוק העונשין.
צו תשע"א-2011		ז. סעיף 29 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991
צו תשס"ח-2007	(3) פרקליט המדינה, מנהל המחלקה הבין-לאומית בפרקליטות המדינה	א. סעיף 10(א) לחוק העונשין ב. סעיף 20 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 ג. סעיף 10 לחוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז-1996
צו תשס"ח-2007	(4) בעלי התפקידים המנויים בפרט (2) וכן מנהל המחלקה הפיסקאלית בפרקליטות המדינה	א. סעיף 58(ב) לחוק המעצרים
צו תשס"ח-2007 צו תשע"ט-2018	(5) פרקליט המדינה ומשנה לפרקליט המדינה	א. סעיף 8 לחוק ב. סעיף 270 לחוק העונשין.
צו תש"ע-2010 צו תשע"ט-2018	(6) משנה לפרקליט המדינה ומנהל המחלקה להנחיית תובעים מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה בפרקליטות המדינה בכפוף להנחיות היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אם הואצלה לו הסמכות כאמור בסעיף 12(ג)	א. סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת תובעים ב. סעיף 8א(א) לחוק העבירות המינהליות; ג. סעיף 229(ג) לחוק.
צו תשע"ט-2018	(7) מנהל המחלקה הפיסקלית תובעים בפרקליטות המדינה בכפוף להנחיות מס, כהגדרתן היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט החיקוקים המדינה, אם נאצלה לו הסמכות כאמור בסעיף 12(ג)	(א) סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת לעניין עבירת מס ועבירה נלווית לעבירת בסעיף 231(ב)(2)(ד) לחוק ועבירות לפי הבאים ועבירות נלוות להם: (1) חוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964; (2) פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) [נוסח חדש];

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) פקודת הכהילים המפוגלים [נוסח חדש];
(4) פקודת הייבוא והייצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979;
(5) פקודת הטבק [נוסח חדש];
(6) חוק מסי מכס ובלו (שינוי התעריף), התש"ט-1949;
(7) חוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958;
(8) חוק העבירות המינהליות;
(9) פקודת זכות יוצרים, 1924;
(10) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;
(11) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
(12) פקודת סימני סחורות;
(13) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;
(14) כל התקנות או הצווים שהותקנו לפי הפקודות או החוקים הנזכרים בפרט זה;

(ב) סעיף 8א(א) לחוק העבירות המינהליות

(8) המפקח הכללי של משטרת ישראל	סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת מתמחים בחטיבת התביעות במשטרת ישראל
(9) פרקליטי מחוז	סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת מתמחים בפרקליטות המדינה
(10) המשנה לפרקליט המדינה בכפוף להנחיות היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אם נאצלה לו הסמכות כאמור בסעיף 12(ג)	סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת תובעים ביחידת להב 433 במשטרת ישראל

צו תשע"ט-2018
צו תשע"ט-2018
צו תשע"ט-2018

(תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

תוספת רביעית

(סעיף 67א(א))

תובע לפי פסקה (3) להגדרה "תובע"	תובע בכיר לפי פסקה (3) להגדרה "תובע בכיר"
1. מי שהוסמך לפי סעיף 12(א)(1)(ב), להגיש מקרקעין כתב אישום בעבירה לפי חוק התכנון והבנייה והוא מפוקח בידי המחלקה להנחיית תובעים מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה בפרקליטות המדינה	מנהל המחלקה לאכיפת דיני בפרקליטות המדינה או פרקליט בכיר שהוא הסמיך לכך
2. מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיך לכך, לפי סעיף 12, להגיש כתב אישום לפי חיקוק מהחיקוקים ששר הכלכלה ממונה על ביצועם	התובע הראשי במשרד הכלכלה או תובע בכיר במשרד הכלכלה שהוא הסמיך לכך

(תיקון מס' 79) תשע"ז-2017
צו תשע"ט-2018
(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תוספת חמישית

(תיקון מס' 66 תשע"ב-2012)

(סעיף 67ג(א)(5))

1. פסילת רישיון נהיגה; הפקיד אדם רישיון שנפסל, יקבל אישור קבלה על הרישיון שהפקיד.

2. הפקדת כלי ירייה המוחזק בידי אדם למשמרת בתחנת משטרה הקרובה למקום מגוריו או למקום עסקיו; הפקיד אדם כלי ירייה למשמרת יקבל אישור קבלה על כלי הירייה שהפקיד.

3. התחייבות שלא להיכנס למקום או שלא להיות בקשר עם אדם מסוים.

4. כתיבת מכתב התנצלות לנפגע העבירה.

5. הסכמה להשמדה או לחילוט של חפץ הקשור לעבירה, האסור בהחזקה לפי כל דין.

6. השבת חפץ בעין לנפגע העבירה או תיקון חפץ שניזוק בעבירה. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

7. לעניין עבירות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, בתיקים המנוהלים על ידי תובע המנוי בפרט 1 בתוספת הרביעית – (תיקון מס' 79 תשע"ז-2017)

(1) הריסה, פירוק או סילוק של הבניין או של חלק ממנו, שנבנו בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר;

(2) הריסה פירוק או סילוק של חלק מבניין שנבנה כדין, אם יש בביצוע פעולה כאמור לגבי חלק אחר, בלבד, מאותו בניין שנבנה שלא כדין, כדי לסכן את שלום הציבור או את בטיחותו אם לא ייהרס, יפורק או יסולק גם החלק שנבנה כדין, והכל למעט לגבי חלק מבניין בבעלותו או בהחזקתו של צד שלישי;

(3) הפסקת עבודה במקרקעין הנעשית בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר, או הפסקת שימוש במקרקעין הנעשה בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר או הנעשה בניגוד לתכנית;

(4) התאמת בניין שנבנה בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר, להיתר או לתכנית; פעל החשוד ביעילות לביצוע ההתאמה והימשכות ההליכים לא היתה בשליטתו, רשאי התובע להאריך את התקופה לקיום התנאי, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על שנתיים. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

8. הסכמה להודות בתובענה משמעתית או הסכמה לעונש מסוים, בהליך משמעתי על פי דין, ואולם אם כלל העונש קנס או שלילת משכורת, לא יעלה העונש האמור על הסכום האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין; תנאי כאמור לא ייקבע בהסדר אלא בהסכמת הגורם המוסמך לפתוח בהליך המשמעתי. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

9. התפטרות או התחייבות שלא לשמש בתפקיד מסוים. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

10. אימוץ נהלים פנימיים מחייבים בכתב, לרבות לעניין מנגנוני פיקוח ובקרה, שיבטיחו את מניעת הישנותן של עבירות דומות; התובע יאשר נהלים כאמור לאחר התייעצות עם גורמים מקצועיים הנוגעים בדבר. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

11. בעסק הפועל לפי רישיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (בתוספת זו – חוק רישוי עסקים) – (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

(1) התחייבות להפסיק עיסוק בעסק לתקופה שלא תעלה על 14 ימים, ובלבד שאם העסק נסגר בצו מינהלי או שיפוטי בשל העבירה לכאורה, לא תעלה התקופה הכוללת של הפסקת העיסוק על 30 ימים;

(2) התחייבות להימנע מפעולות מסוימות שיפורטו בהסדר, לתקופה שלא תעלה על 30 ימים;

לא ייקבע תנאי לפי פרט זה אלא בהסדר שייערך בתוך שישה חודשים מיום גילוי העבירה; העתק מההסדר יועבר לרשות הרישוי לפי חוק רישוי עסקים.

12. התחייבות שלא לנהל בחצרים נשוא האישום עסק טעון רישוי בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין כמשמעותם בחוק רישוי עסקים, או בניגוד לתנאי הרישיון, והכול בין עסק שבשלו נחשד האדם בעבירה ובין עסק אחר, ושלא להעביר לאחר את הבעלות או החזקה בעסק, אלא אם כן בידי אותו אדם רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין לניהול עסק זה; העתק מההסדר יועבר לרשות הרישוי לפי חוק רישוי עסקים. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

13. פינוי של שטח ציבורי או שטח בבעלות המדינה, שהחשוד מחזיק בו שלא כדין.

(תיקון מס' 68) תשע"ד-2014

14. לעניין עבירות בתיקים המנוהלים על ידי תובע המנוי בפרט 2 בתוספת הרביעית –

(1) תיקון ליקויים שנבעו מהעבירה;

(2) היה החשוד תאגיד או ארגון – נקיטת הליכים משמעתיים על פי דין כלפי נושא משרה שהיה אחראי לביצוע העבירות;

(3) התחייבות להעביר ליחידת האכיפה המופקדת על התחום במשרד הכלכלה, באופן ובמועדים שתורה היחידה, דיווח בהתאם לסמכויות משרד הכלכלה באשר למילוי אחר הוראות החוקים הנוגעים לעבירות שבוצעו, והמצאת אישור רואה חשבון או עורך דין בדבר עמידה בתנאי החוק;

(4) החזקה מהשוק, תיקון או השמדה של מוצרים שהתגלו לגביהם הפרות.

(תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

תוספת שישית

(סעיף 67א(ג))

(תיקון מס' 82) תשע"ח-2018

תוספת שביעית

הודעה בדבר סגירת תיק משום שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או להעמדה לדין

חלק א': הודעה לחשוד

(סעיף 62(ב))

לאחר החקירה הוחלט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדתך לדין, שכן מדובר באירוע שההליך הפלילי אינו מסגרת מתאימה לבירורו.

חלק ב': הודעה למתלונן

(סעיף 63)

הודעה לעניין אי-פתיחה בחקירה: לאחר בדיקת תלונתך הוחלט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, שכן מדובר באירוע שההליך הפלילי אינו מסגרת מתאימה לבירורו.

הודעה לעניין אי-העמדה לדין: לאחר החקירה בעקבות תלונתך הוחלט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, שכן מדובר באירוע שההליך הפלילי אינו מסגרת מתאימה לבירורו.

(תיקון מס' 92 – הוראת שעה) תשפ"ב-2022

תוספת שמינית

(סעיף 220ז(ב))

עבירות שלא יידונו בבית משפט קהילתי

1. עבירות מין, זנות ותועבה

(1) בחוק העונשין – סעיפים 199, 201, 202, 203ב(א)(1), 203ג, 204 עד 208, 214, 346 עד 350, 351(ג)(3) עד 352;

(2) בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 – סעיף 5;

(3) בחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 – סעיף 5;

2. שחיתות שלטונית ותאגידית

(1) בחוק העונשין – סעיפים 277 עד 282, 284 עד 287 ו-289, 291 עד 292, 384א(א), 384א(ב), 392 ו-292;

(2) בחוק החברות, התשנ"ט-1999 – סעיפים 342נא, 249 ו-351(ג);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 – סעיפים 117 עד 127;

(4) בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 – סעיפים 85 עד 93;

3. עבירות סחר בבני אדם

(1) בחוק העונשין – סעיפים 376 ו-376א;

4. עבירות בנשק חם

(1) בחוק העונשין – סעיפים 144, 340א ו-497;

5. פגיעה במדיניות החוץ

(1) בחוק העונשין – סעיפים 95, 102(ב), 103, 108(א) ו-(ב), 109(א) עד (ג), 110, 111, 113(ג), 115(א), 116 עד 122;

6. עבירות נגד ביטחון המדינה

(1) בחוק העונשין – סעיפים 133 עד 143, 145 עד 150, 166 עד 168;

(2) בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954 – סעיפים 2 עד 3 ו-6 עד 7;

(3) בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 – סעיפים 22 עד 26, 27 ו-32;

7. עבירות רשלנות

(1) בחוק העונשין – סעיפים 304, 338 ו-341;

8. עבירות כלכליות ועבירות מס

(1) בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 – סעיפים 53 ו-54;

(2) בחוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978 – סעיף 17;

(3) בפקודת מס הכנסה – סעיפים 141א, 215 עד 220;

(4) בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 – סעיף 98;

(5) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 – סעיפים 117(א) עד (ב2), 117א ו-118;

(6) בפקודת המכס – סעיפים 207 עד 215;

(7) בחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952 – סעיף 22;

(8) בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 – סעיפים 57 ו-57א;

(9) בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 – סעיפים 3(ב), 4 ו-10;

(10) בחוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958 – סעיף 26;

9. עבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;

10. עבירות לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952;

11. עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לוח השוואה

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	2
2	5
3	6 (א), (ב), (ד)
4	6 (ג)
5	7
6	8
7	9 (א), (ג)
8	10
9	11
10	12
11	13
12	14
13	15
14	16
15	17 (א)
16	17 (ב)
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
27 א	29
28	30
29	31
29 א	32
30	33
31	34
31 א	35
32	36

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
33	37
34	38
35	39
35 א	40
36	41
37	42
38	43
39	44
40	45
41	46
42	47
43	48
44	49
45	50
46	51
47	52
48	53
49	54
49 א	55
50	56
51	57
52	58
53	59
54	60
55	61
56	62
57	63
58	64
59	65
60	66
61	67
62	68
63	69
64	70
65	71

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
66	72
66 א	73
67	74
68	75
69	76
70	77
71	78
72	79
73	80
74	81
74 א	82
74 ב	83
74 ג	84
75	85
76	86
77	87
78	88
79	89
80	90
81	91
82	92
83	93
84	94
85	95
86	96
87	97
88	98
89	99
90	100
91	101
92	102
93	103
94	104
95	106 (א)
96	106 (ב)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
97	107
98	108
99	109
100	110
101	111
102	112
103	113
104	114
105	115
106	117
107	118
108	119
109	120
110	121
111	122
112	116
113	123
114	124
115	125
116	126
117	127
118	128
119	129
119 א	130
120	131
120 א	132
121	133
122	134
123	135
124	136
125	137
126	138
127	139
128	140
129	141
130	142
131	143

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
131 א	144
132	145
132 א	146
132 ב	147
132 ג	148
133	149
134	150
135	151
136	152
137	153
138	154
139	155
140	156
141	157
142	158
143	159
144	160
145	161
145 א	162
146	163
147	164
148	165
149	166
150	167
151	168
152	169
152 א(א) — (ג)	170
152 א (ד)	171
153	172
154	173
155	—
156	174
157	175
158	176
159	177
160	178
161	179

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
162	180
163	181
164	182
165	183
166	184
167	185
168	186
169	187
170	188
171	189
172	190
173	191
174	192
175	193
176	194
177	195
178	196
179	198
180	199
181	200
182	201
183	202
184	203
185	204
186	205
187	206
188	207
189	208
189 א	209
190	210
191	211
192	212
193	213
194	214
195	215
196	216
197	217

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
198	218
199	219
200	220
201	197
201 א	221
201 ב	222
201 ג	223
201 ד	224
201 ה	225
201 ו	226
201 ז	227

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
201 ח (א), (ב), (ז) ו־(ח)	228
201 ח (ג), (ד) ו־(ה)	229
201 ח (ו)	230
202	231
203	232
204	233
205	234
206	235
207	236
208	4

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
209	237
210	3
211	238
213	239
214	240
215	241
216	243
217	—
218	1
219 — 226	—
227	244
228	—

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967

פרק א': הוראות כלליות

הגדרות

1. בחוק זה –

"בית משפט" – לרבות בית דין דתי;

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

"דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה;

"פסק דין" – פסק דין או החלטה אחרת של בית משפט בענין אזרחי, לרבות החלטה על תשלום הוצאות בענין שאינו אזרחי;

"זוכה" – מי שפסק דין ניתן לזכותו, לרבות חליפיו;

"חייב" – מי שפסק דין ניתן לחובתו;

(תיקון מס' 5) תש"ם-1980

"חוב פסוק" – החוב, לרבות הפרשי ההצמדה, הריבית וההוצאות, שנתחייב בהם החייב לפי פסק דין;

"הליך" – פעולה לפי חוק זה לשם הוצאה לפועל של פסק דין;

"ערובה" – ערבון, ערבות, התחייבות או בטוחה בכל צורה אחרת;

"נכס" – לרבות זכות קיימת או עתידה;

(תיקון מס' 8) תשמ"ט-1989

"לשכה" או "לשכת הוצאה לפועל" – לשכת הוצאה לפועל שהוקמה כאמור בסעיף 2;

(תיקון מס' 14) תשנ"ד-1994

"קיבוץ" – אגודה שיתופית שסווגה על-ידי רשם האגודות השיתופיות, כמשמעותו בפקודת האגודות השיתופיות, כקיבוץ או כמושב שיתופי;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

"המצאה מלאה" – כל אחת מאלה:

(1) המצאה באחת הדרכים המפורטות בתקנות 161(3) ו-(4)(א) ו-(ב)(1), 163 ו-165(א) לתקנות סדר הדין;

(2) המצאה במהלך עיקול מיטלטלין לפי סעיף 21(א)(1);

(תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

(3) המצאה שמתקיימים לגביה התנאים שבסעיף 3ז(א) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים;

(תיקון מס' 33) תשע"א-2011

"חוק בתי המשפט" – חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984;

(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

"חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי" – חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

"חוק פסיקת ריבית והצמדה" – חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

(תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

"חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים" – חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018;

(תיקון מס' 59) תשע"ח-2018 (תיקון מס' 64) תשע"ט-2019

"כרטיס חיוב" ו"כרטיס תשלום" – כהגדרתם בסעיף 11ב לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

(תיקון מס' 59) תשע"ח-2018 (תיקון מס' 64) תשע"ט-2019

"כרטיס חיוב מיידי" – אמצעי תשלום כהגדרתו בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019, שהוא לוחית או חפץ אחר לשימוש חוזר המיועדים לרכישת נכסים מאת ספק, בתשלום מיידי של התמורה בידי הלקוח, למעט כרטיס תשלום;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

"הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי" – הממונה כהגדרתו בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

"תקנות סדר הדין" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018;

(תיקון מס' 36) תשע"ב-2012

"פסק דין לפינוי מושכר" – פסק דין בתביעה לפינוי מושכר שחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, אינו חל עליו;

(תיקון מס' 60) תשע"ח-2018

"מנהל רשות האכיפה והגבייה" – מי שמונה לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, לשמש מנהל רשות האכיפה והגבייה;

(תיקון מס' 60) תשע"ח-2018

"רשות האכיפה והגבייה" – רשות האכיפה והגבייה במשרד המשפטים המופקדת על ביצוע חוק זה וחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

לשכות הוצאה לפועל (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

2. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להקים לשכות הוצאה לפועל בכל אחד מהמחוזות במספר שלא יפחת מלשכה אחת בכל מחוז, ובהן רשמי הוצאה לפועל ומנהלי לשכות הוצאה לפועל, ולקבוע את מקום מושבן.

(ב) בכל בית משפט שלום שלידו אין לשכת הוצאה לפועל יהיה ניתן להגיש בקשות ומסמכים שניתן להגישם בלשכת הוצאה לפועל ולקבל מידע בעניין תיקים והליכים בהוצאה לפועל.

(ג) בסעיף זה, "מחוז" – מחוז בהתאם לאזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

מינוי רשמי הוצאה לפועל וכהונתם (תיקון מס' 33) תשע"א-2011

3. (א) שר המשפטים ימנה, לפי בחירה של הוועדה לבחירת רשמים, רשמי הוצאה לפועל; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) לא ימונה לרשם הוצאה לפועל, אלא אזרח ישראלי הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום.

(ג) (1) הוועדה לבחירת רשמי הוצאה לפועל (בחוק זה – הוועדה לבחירת רשמים), תהיה בת חמישה חברים, והם:

(א) שופט של בית המשפט המחוזי שימנה שר המשפטים בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, והוא יהיה היושב ראש;

(ב) מנהל מערכת ההוצאה לפועל;

(ג) הממונה על רשמי הוצאה לפועל;

(ד) נציג לשכת עורכי הדין שתבחר המועצה הארצית של הלשכה בבחירה חשאית;

(ה) נציג ציבור בעל השכלה משפטית שימנה שר המשפטים בהתייעצות עם נציב שירות המדינה;

(2) הוועדה לבחירת רשמים תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה;

(3) תקופת כהונתם של חברי הוועדה לבחירת רשמים המנויים בפסקה (1)(א), (ד) ו-(ה) תהיה חמש שנים;

(4) הרכב הוועדה לבחירת רשמים יפורסם ברשומות.

(ד) כהונת רשם הוצאה לפועל לא תסתיים אלא באחת מאלה:

(1) בצאתו לקצבה;

(2) בהתפטרות;

(3) על פי החלטת הוועדה לבחירת רשמים שהציע יושב ראש הוועדה או האחראי על בירור תלונות שמונה לפי סעיף 3ד;

(4) על פי החלטת בית דין למשמעת לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מעמדם וסמכותם של רשמי הוצאה לפועל (תיקון מס' 33) תשע"א-2011

3א. (א) רשמי הוצאה לפועל יהיו עובדי המדינה, ויחולו עליהם הדינים החלים על עובדי המדינה, בכפוף להוראות לפי סעיף זה וסעיפים 3 ו-3ב עד 3ד.

(ב) רשם הוצאה לפועל רשאי לדון ולהחליט ולהורות ככל שיראה לנכון בבקשות בכל עניין הנוגע לניהולו של הליך לפי חוק זה.

(ג) החלטות וצווים של רשם הוצאה לפועל דינם, לעניין אכיפה והוצאה לפועל, כדין החלטה או צו של בית משפט.

(ד) בהפעלת סמכויותיו על פי דין, אין על רשם הוצאה לפועל מרות זולת מרותו של הדין.

(ה) הממונה על הרשמים, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע כללי אתיקה לרשמי הוצאה לפועל.

תחולת הוראות מחוק בתי המשפט (תיקון מס' 33) תשע"א-2011

3ב. הוראות סעיף 104 לחוק בתי המשפט יחולו על רשם הוצאה לפועל ועל הדיונים לפניו, בשינויים המחויבים, ואולם על אף האמור בסעיף 77א(ג) לחוק בתי המשפט, ערעור על החלטה של רשם הוצאה לפועל לפי אותו סעיף יוגש לבית משפט שלום וידון בו נשיא בית משפט השלום או שופט אחר שהנשיא קבע לכך.

סמכות רשם לסיים דיון (תיקון מס' 38) תשע"ב-2012

3ב1. רשם הוצאה לפועל שתקופת כהונתו הסתיימה מחמת מינויו לרשם בית משפט או לשופט בית משפט, יהיה מוסמך לסיים דיון שהחל בו בתוך שלושה חודשים מיום שהסתיימה תקופת כהונתו כרשם הוצאה לפועל.

רציפות הדיון (תיקון מס' 38) תשע"ב-2012

3ב2. נמנע מרשם הוצאה לפועל, מכל סיבה שהיא, לסיים את הדיון, רשאי רשם הוצאה לפועל אחר לנהוג בעדות שנרשמה בפרוטוקול הדיון או שצורפה עליו כאילו הוא עצמו שמע או רשם את העדות, ורשאי הוא להמשיך מן השלב שבו הפסיק קודמו.

הממונה על רשמי הוצאה לפועל (תיקון מס' 33) תשע"א-2011

3ג. (א) שר המשפטים ימנה, לפי בחירה של הוועדה לבחירת רשמים, מי שכשיר לכהן כשופט של בית המשפט המחוזי שהוא בעל ניסיון וידע מקצועי בתחום ההוצאה לפועל, לממונה על רשמי הוצאה לפועל (בחוק זה – הממונה על הרשמים); לעניין סעיף זה, במקום הממונה על הרשמים יהיה האחראי על בירור תלונות חבר בוועדה לבחירת רשמים; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) הממונה על הרשמים יהיה אחראי מבחינה מקצועית על כלל רשמי ההוצאה לפועל; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראת סעיף 3א(ד) או כדי לאפשר התערבות בהפעלת סמכויותיו של רשם על פי דין בנוגע להליך שלפניו.

(ג) תקופת כהונתו של הממונה על הרשמים תהיה שבע שנים והוא יכהן תקופת כהונה אחת בלבד.

(ד) הממונה על הרשמים יהיה עובד המדינה, ויחולו עליו הדינים החלים על עובדי המדינה, בכפוף להוראות לפי סעיף זה.

(ה) בלי לגרוע מהוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, הנחיות כלליות של הממונה על הרשמים שיש להן נגיעה או חשיבות לציבור יועמדו לעיון הציבור באתר האינטרנט של רשות האכיפה והגבייה.

אחראי על בירור תלונות (תיקון מס' 33) תשע"א-2011

3ד. (א) שר המשפטים ימנה שופט, לרבות שופט שיצא לקצבה או שפרש, לאחראי על בירור תלונות נגד רשמי הוצאה לפועל (בחוק זה – אחראי על בירור תלונות); מי שמונה כאמור יהיה אחראי לבירור תלונות על התנהגות רשמי הוצאה לפועל במסגרת מילוי תפקידם, לרבות תלונות לעניין דרך ניהול הליכים לפי חוק זה, על ידם.

(ב) על אף האמור בסעיף 32 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, קובלנה על רשם הוצאה לפועל בעניין כאמור בסעיף קטן (א) תוגש לתובע לפי הוראות סעיף 32 לחוק האמור, בידי האחראי על בירור תלונות, בלבד, בין מיוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו.

מנהלי לשכות ההוצאה לפועל ומנהל מערכת ההוצאה לפועל (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

4. (א) שר המשפטים ימנה מנהלי לשכות הוצאה לפועל; המינוי יפורסם ברשומות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) שר המשפטים ימנה את מנהל מערכת ההוצאה לפועל שיהיה אחראי לפניו על מערך ההוצאה לפועל ועל ביצועם של סדרי המינהל בלשכות ההוצאה לפועל; למנהל מערכת ההוצאה לפועל יהיו כל הסמכויות הנתונות למנהל לשכת הוצאה לפועל; מינוי מנהל מערכת ההוצאה לפועל יפורסם ברשומות.

הענקת סמכויות לדון בבקשות (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (הוראת שעה) תשס"ט-2008

4א. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע בצו כי בקשות המוגשות לפי חוק זה, שיפורטו בצו, בציון הסעיפים שלפיהם הן מוגשות, יהיה רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל, סגנו, מי שממלא את מקומו בהעדרו, וכן עובד מערכת ההוצאה לפועל שהוא עורך דין בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות או עובד מערכת ההוצאה לפועל בעל ותק של חמש שנים לפחות וניסיון של חמש שנים לפחות בתחום ההוצאה לפועל, שקיבלו אישור לכך ממנהל מערכת ההוצאה לפועל, לדון ולהחליט בהן בתקופה שתיקבע בצו; בצו כאמור לא ייכללו בקשות לפי סעיפים 19, 25, 48, 58 ו-70.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) טעון אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) אין לאצול, להעביר או להטיל סמכות לדון ולהחליט בבקשות שפורטו בצו לפי סעיף זה לאדם אחר.

הטלת תפקידים (תיקון מס' 9) תש"ן-1990 (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

5. (א) מנהל לשכת הוצאה לפועל רשאי להטיל על פקיד של בית המשפט וכן על אדם אחר, שהסכימו לכך, ביצוע של הליכים שבתחום סמכותו (להלן – תפקיד ביצוע); מנהל לשכת הוצאה לפועל שמנהל מערכת ההוצאה לפועל הסמיכו לכך במיוחד רשאי להטיל תפקיד כאמור גם לענין הליכים שבתחום סמכותו של מנהל לשכת הוצאה לפועל אחר; מנהל לשכת ההוצאה לפועל רשאי להתנות את הטלת התפקיד וביצועו בתנאים שימצא לנכון.

(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(ב) מנהל לשכת הוצאה לפועל לא יטיל תפקיד ביצוע על אדם שאינו פקיד של בית המשפט אלא אם כן יש בידי אותו אדם אישור בר תוקף לכך מאת הועדה שמונתה לפי סעיף 5א, ואולם רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל להטיל תפקיד ביצוע על עורך דין או מתמחה לעריכת דין אף אם אין בידם אישור כאמור; לענין זה, "אדם" - למעט תאגיד.

(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(ג) מי שקיבל עליו תפקיד ביצוע (להלן - בעל תפקיד), דינו, לענין אותו תפקיד, כדין מנהל לשכת הוצאה לפועל, עליו לבצעו אישית ואין הוא רשאי להטיל את ביצועו על אדם אחר.

(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(ג1) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי למנוע מבעל התפקיד להסתייע באנשים מתאימים לביצוע התפקיד, ובלבד שיהיה נוכח במקום בעת הביצוע ואולם אין באמור כדי לגרוע מאחריותו האישית של בעל התפקיד.

(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל להטיל על תאגיד תפקיד של שמירה על מיטלטלין מעוקלים ומכירתם; התאגיד יודיע למנהל לשכת ההוצאה לפועל מי הם נושאי המשרות שיהיו אחראים לביצוע התפקיד האמור, ויראו כל אחד מהם כבעל תפקיד ביצוע לענין סעיפים קטנים (ג) ו-(ג1).

(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(ה) (בוטל).

ועדת האישורים (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

5א. (א) שר המשפטים ימנה ועדה למתן אישורים לענין סעיף 5(ב) (להלן - ועדת האישורים); חבריה יהיו שופט של בית משפט שלום, והוא יהיה היושב-ראש, נציג שר המשפטים וקצין משטרה ששר המשטרה מינה על פי הצעת המפקח הכללי של המשטרה.

(ב) הועדה רשאית לתת אישור לאדם לצורך קבלת תפקיד כאמור בסעיף 5(ב), אם נתקיימו בו אלה:

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(1) הוא תושב ישראל;

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(1א) הועדה מצאה כי סגולות אופיו ואישיותו, וידיעותיו הלשוניות, מתאימות לתפקיד על פי מבחנים ובדיקות שקבעה הועדה בהתייעצות עם נציבות שירות המדינה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) הוא הוכיח להנחת דעתה של הועדה שהוא בקיא בהליכים של ההוצאה לפועל;

(תיקון מס' 20 תש"ס-2000)

(3) הוא בעל תעודת בגרות ישראלית, או תעודה אחרת שמשרד החינוך והתרבות אישר כי היא שוות ערך לתעודת בגרות.

(ג) הועדה רשאית לסרב לתת אישור –

(1) בהתחשב בעברו הפלילי של המבקש או בהתנהגותו, או מטעמים של שלום הציבור;

(2) אם המבקש ביקש את האישור בטענה כוזבת;

(3) אם היא סבורה שהמבקש לא יוכל למלא את התפקיד כראוי;

(4) אם היא סבורה כי מילוי תפקידו של המבקש כבעל תפקיד עשוי ליצור ניגוד עניינים עם מקצועו או עם עיסוקיו האחרים, לרבות היותו בעל רשיון לחקירות פרטיות או בעל רשיון לארגון שירותי שמירה או תאגיד חוקרים, כמשמעותם בחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972;

(5) אם המבקש הוא נושא משרה או עובד בתאגיד שהוטל עליו תפקיד כאמור בסעיף 5(ד), או מועסק על-ידו.

(ד) לא יינתן אישור לאדם שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, אם ביום שבו הגיש בקשה לקבלת אישור טרם עברו עשר שנים מיום שעבר את העבירה.

(תיקון מס' 20 תש"ס-2000)

(ה) לא יינתן אישור לאדם אלא אם כן הוא ממלא אחר התנאים ועומד בדרישות שקבע שר המשפטים לענין עשיית ביטוח או מתן ערבות בנקאית, לשם כיסוי נזקים העלולים להיגרם על ידו במהלך ביצוע תפקידו.

תוקף אישורים וסדרי עבודה (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

5ב. (א) אישור יינתן בכתב, ותקפו עד תום השנה שלאחר נתינתו, ולאחר מכן הוא טעון חידוש מדי שנה בשנה; אישור שחודש יהיה בתוקף עד תום השנה שבה ניתן.

(ב) אישור אשר פקע תקפו ולא הוגשה בקשה לחידושו במשך תקופה של למעלה משנה, לא יחודש; ואולם רשאי בעל אישור כאמור לבקש אישור מחדש.

(ג) בקשה למתן או לחידוש אישור תוגש לאחר תשלום אגרה, בדרך, במועד ובצירוף מסמכים, הכל כפי שייקבע בתקנות.

(ד) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בתקנות.

בעל אישור חדש (תיקון מס' 20) תש"ס-2000

5ב1. בעל אישור, אשר טרם חלפה חצי שנה מיום שניתן לו אישור לראשונה (בסעיף זה - בעל אישור חדש), יצא לביצוע כל תפקיד שיוטל עליו בחברת בעל תפקיד נוסף אשר אינו בעל אישור חדש.

ניהול פנקס (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

5ג. מנהל מערכת ההוצאה לפועל ינהל פנקס של בעלי אישורים.

סייג לעיסוק (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

5ד. (א) בעל תפקיד לא יעסוק בגבייה של חובות, במישרין או בעקיפין, לא בעצמו ולא על ידי קרובו או שלוחו, אלא מכוח הטלת תפקיד ביצוע על ידי מנהל לשכת הוצאה לפועל; לענין זה, "קרוב" - בן זוג, הורים, אחים וילדים.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על פעולות שנעשו במסגרת עיסוקו של בעל תפקיד כעורך-דין או כמתמחה.

חובת סודיות (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

5ה. לא יגלה בעל תפקיד מידע שהגיע אליו עקב מילוי תפקיד ביצוע שהוטל עליו, ולא יעשה בו כל שימוש אלא לצורך ביצוע אותו התפקיד.

אי חידוש, ביטול או פסילה (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

5ו. ועדת האישורים רשאית לסרב לחדש או לבטל אישור שניתן, או לפסול אדם מלקבל אישור לתקופה שלא תעלה על חמש שנים, לאחר שנתנה לו הזדמנות לטעון טענותיו בפניה, אם ראתה כי נתקיים אחת מאלה:

(1) נתקיימה בו עילה שהיה בה כדי להצדיק סירוב לתת אישור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) הוא הפר חובה מן החובות המוטלות עליו לפי חוק זה;

(3) הוא התנהג באופן המסכן את שלום הציבור;

(4) הוא התנהג באופן שאינו הולם בעל תפקיד.

בירור תלונות והתליה
(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 60) תשע"ח-2018

5ז. (א) הוגשה לועדת האישורים תלונה נגד מי שקיבל אישור לפי סעיף 5א, ובכלל זה תלונה בקשר לביצוע תפקידו לפי חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, רשאית היא, לאחר שנתנה לו הזדמנות לטעון טענותיו בפניה, להתלות את אישורו עד לסיום בירור התלונה; לא נסתיים הבירור תוך חדשיים מיום ההתליה – בטלה ההתליה, זולת אם החליטה הועדה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך אותה לתקופה שלא תעלה על חדשיים נוספים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א1) (1) ועדת האישורים רשאית לחייב בעל אישור, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה, בתשלום הוצאות ההליך, אם מצאה שהתלונה נגדו היתה מוצדקת;

(2) ועדת האישורים רשאית לעיין שנית בהחלטתה לחייב בעל אישור בתשלום הוצאות, אם ניתנה שלא בפניו, והוועדה שוכנעה שלא התייצב מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן;

(3) החלטת ועדת האישורים לפי סעיף קטן זה ניתנת לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל כאילו היתה פסק דין.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א2) לצורך בירור תלונה יהיו לוועדת האישורים הסמכויות הנתונות לוועדת חקירה לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968, למעט סעיפים 9(א)(4) ו-11(ה).

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) מנהל מערכת ההוצאה לפועל או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי, באופן מיידי, להתלות אישור של בעל תפקיד לתקופה שלא תעלה על 30 ימים, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון טענותיו, אם היה לו יסוד לחשוש שנתקיימה בו עילה לביטול האישור לפי סעיף 5ו(3) או (4).

הפסקת ביצועו של הליך
(תיקון מס' 10) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

5ח. מי שתוקף אישורו הותלה או פקע מכל סיבה, בטלה בו בזמן כל הטלת תפקיד ביצוע שהטיל עליו מנהל לשכת הוצאה לפועל.

(תיקון מס' 25) תשס"ה-2005

5ט. (בוטל).

בקשת ביצוע
(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

6. (א) הזוכה רשאי להגיש לכל לשכת הוצאה לפועל בקשה לביצוע פסק הדין; הוא יציין בה פרטים מזהים של החייב כפי שייקבעו, ואם הוא קטין או פסול דין, וכן יפרש בה את ההליכים שהוא רוצה שיינקטו, ויכול הוא מפעם לפעם לבקש נקיטת הליכים נוספים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) לא תוגש בקשה לביצוע פסק דין כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שחלף המועד שנקבע בפסק הדין לביצועו, ואם לא נקבע מועד כאמור – לאחר שחלפו 30 ימים מיום מתן פסק הדין; ניתן פסק הדין שלא במעמד החייב ונדרש הזוכה או בא כוחו להמציא את פסק הדין לחייב, יחל מניין 30 הימים במועד המצאת פסק הדין.

(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא נקבע בפסק הדין מועד לביצועו, רשאי רשם ההוצאה לפועל להתיר לזוכה שביקש זאת, בבקשה הנתמכת בתצהיר, להגיש בקשה לביצוע פסק הדין, אף אם טרם חלפו 30 ימים מיום מתן פסק הדין, אם היה לרשם יסוד סביר להניח שאי-פתיחת תיק הוצאה לפועל עלולה לסכל את ביצוע פסק הדין.

(תיקון מס' 50) תשע"ו-2016
(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ב2) (1) על אף האמור בכל דין או הסכם, הוגשה בקשה לביצוע פסק דין או שטר בחלוף שנה מהמועד שבו היה אפשר להגישה לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל לפי פסקה (2) –

(א) תתווסף לסכום הקבוע בפסק הדין או בשטר, לפי העניין, רק ריבית שקלית, אלא אם כן נקבע אחרת לפי סעיף 2(ג) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, מהמועד שבו היה אפשר להגיש את הבקשה לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל ועד למועד שבו הוגשה הבקשה לביצוע; ואולם –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) נקבעו בהסכם הפרשי הצמדה – ייווספו הפרשי ההצמדה כפי שנקבעו בהסכם;

(2) הריבית לא תעלה על ריבית מכוח הסכם או מכוח הדין;

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ב) יתווספו דמי פיגורים בעד התקופה שמיום הגשת הבקשה ועד למועד התשלום בפועל לפי הוראות סעיפים 5 ו-5א לחוק פסיקת ריבית והצמדה, ומניין שלושת החודשים להתווספות דמי פיגורים כאמור בסעיף 5א לחוק האמור יחל –

(1) לעניין פסק דין – ממועד מסירת האזהרה לפי סעיף 7, ואם פסק הדין הומצא לחייב או ניתן במעמד הצדדים – ממועד פתיחת תיק ההוצאה לפועל;

(2) לעניין שטר – מהמועד להגשת התנגדות הקבוע בסעיף 81א(ג1);

(2) לעניין סעיף קטן זה, יראו את המועדים כמפורט להלן כמועד שבו היה אפשר להגיש בקשה לביצוע ללשכת ההוצאה לפועל:

(א) לעניין פסק דין – לאחר שחלף המועד שנקבע בפסק הדין לביצועו, ואם לא נקבע מועד כאמור – לאחר שחלפו 30 ימים מיום מתן פסק הדין גם אם ניתן שלא במעמד החייב;

(ב) לעניין שטר – מועד הפירעון, כהגדרתו בסעיף 81א3(א)(1);

(3) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת הזוכה, לקבוע תקופה ארוכה יותר מזו שבפסקה (1), מטעמים שיירשמו;

(4) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על פסק דין למזונות.

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ב3) הוגשה בקשה לביצוע פסק דין, יחל מניין שלושת החודשים להתווספות דמי הפיגורים על הסכום שנקבע בפסק הדין לפי סעיף 5א לחוק פסיקת ריבית והצמדה במועד הפירעון כהגדרתו בסעיף 1 לחוק האמור; ואולם, נקבעה בפסק הדין חובת המצאה לצדדים של פסק הדין, יחל מניין התקופה כאמור במועד ההמצאה או במועד מסירת האזהרה לפי סעיף 7, לפי המוקדם.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי זוכה להגיש בקשה לביצוע פסק דין למזונות בטרם חלפו 30 ימים מיום מתן פסק הדין או מיום המצאתו לחייב כאמור באותו סעיף קטן, ובלבד שאם נקבע בפסק הדין מועד לביצועו – חלף אותו מועד.

(תיקון מס' 36) תשע"ב-2012

(ג1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי זוכה להגיש בקשה לביצוע פסק דין לפינוי מושכר לאחר שחלפו 15 ימים מיום מתן פסק הדין או מיום המצאתו של פסק דין לחייב כאמור באותו סעיף קטן, ובלבד שאם נקבע בפסק הדין מועד לביצועו – חלף אותו מועד.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 32) תשע"א-2011

(ד) (1) שר הפנים ימסור, לבקשת לשכת ההוצאה לפועל, את פרטי הזיהוי המפורטים בתוספת הראשונה (בסעיף זה – פרטים שניתן לקבל מהמרשם), כפי שמופיעים במרשם האוכלוסין; על מסירת מידע לפי פסקה זו יחולו ההוראות בעניין אבטחת מידע לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

(תיקון מס' 32) תשע"א-2011

(2) לא תתקבל בקשה נגד חייב שפרטיו רשומים במרשם האוכלוסין אם הפרטים שניתן לקבל מהמרשם, כפי שציין הזוכה, אינם תואמים את הפרטים הרשומים לגביו במרשם האוכלוסין;

(3) שר המשפטים, בהסכמת שר הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת הראשונה, וכן לקבוע כאמור הוראות לעניין ביצועו של סעיף זה, לרבות לעניין דרך העברת המידע ממרשם האוכלוסין.

המצאת אזהרה ופסק דין

(תיקון מס' 4) תשל"ח-1978 (תיקון מס' 8) תשמ"ט-1989 (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 36) תשע"ב-2012 (הוראת שעה) תשפ"א-2020

7. (א) משהוגשה בקשת ביצוע, ימציא מנהל לשכת ההוצאה לפועל לחייב אזהרה שעליו למלא אחר פסק-הדין, או לשלם את החוב הפסוק בשיעורים שנקבעו בהוראת תשלום לפי סעיף 69א או בצו לפי סעיף 69(ב), או להגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף 7א, והכל בתוך תקופה של 20 ימים מיום המצאת האזהרה, ואולם לעניין בקשה לביצוע פסק דין לפינוי מושכר, רשאי רשם ההוצאה לפועל לקבוע תקופה אחרת, ובלבד שלא תפחת מ-20 ימים אלא מטעמים מיוחדים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"המחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שיירשמו ולעניין פינוי דירת מגורים, לא תפחת התקופה מ-10 ימים; לאזהרה יצורף העתק מאושר של פסק הדין או העתק הפסיקתה, אם לא הומצאו לחייב קודם לכן, וכן העתק הוראת תשלום או הצו כאמור; לענין זה, "העתק" של פסיקתה, הוראת תשלום או צו – לרבות נוסח של פסיקתה, של הוראת תשלום או של צו שנכלל באזהרה ואשר הופק באמצעות מערכת ממוכנת.

(תיקון מס' 19 תשנ"ט-1999)
(תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)
(תיקון מס' 36 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 43 תשע"ד-2014)
(תיקון מס' 54 תשע"ח-2017)
(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(א1) האזהרה תכלול, לפי הענין, הודעה לחייב בשפה פשוטה וברורה כי אם אין ביכולתו לעמוד בתשלום החוב הפסוק במלואו או בתשלומים שנקבעו לו, עליו להתייצב לחקירת יכולת בלשכת ההוצאה לפועל, בתוך 21 ימים מיום המצאת האזהרה או בתוך מועד אחר שנקבע באזהרה, ולהמציא מסמכים שיפורטו באזהרה; החייב יוזהר, בין היתר, כי אם לא ישלם את החוב הפסוק או את התשלומים ולא יתייצב לחקירת יכולת, יראו אותו כחייב המשתמט מתשלום חובותיו ויהיה ניתן לדרוש מסירת מידע עליו בלא הסכמתו מרשימת גורמים, להטיל עליו הגבלות כאמור בפרק ו'1, לרשום אותו במרשם החייבים המשתמטים כאמור בפרק ו'2 או לנקוט הליכי הבאה ומאסר לפי פרק ז'2, ואם נבע החוב הפסוק ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות – יהיה ניתן לקבל מידע על קיומו של החוב לפי הוראות סעיף 7ב3 או לבקש מידע על גובה החוב לפי הוראות סעיף 7ב4.

(תיקון מס' 36 תשע"ב-2012)

(א2) הוגשה בקשה לביצוע פסק דין לפינוי מושכר, תכלול האזהרה הודעה לחייב בשפה פשוטה וברורה, כי אם לא ימלא אחר פסק הדין בתוך התקופה כאמור בסעיף קטן (א), תהיה למנהל לשכת ההוצאה לפועל סמכות להיכנס למקרקעין האמורים, לפנותם ולמסרם למי שזכאי לקבלם לפי פסק הדין, בהתאם להוראות סעיף 64.

(תיקון מס' 36 תשע"ב-2012)

(א3) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות בדבר מידע נוסף על האמור בסעיפים קטנים (א1) ו-(א2), שיש לכלול באזהרה.

(תיקון מס' 19 תשנ"ט-1999)
(תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)
(תיקון מס' 36 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 70 תשפ"ב-2022)
(תיקון מס' 78 תשפ"ה-2025)

(ב) (1) המצאת האזהרה לידי החייב תהיה בדרך שממציאים כתבי בית-דין לפי תקנות סדר הדין או בדרך שמתקיימים לגביה התנאים הקבועים בסעיפים 3ו או 3ז לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים; לענין זה, הסמכויות הנתונות בתקנות סדר הדין לבית המשפט או לרשם, יהיו נתונות לרשם ההוצאה לפועל;

(תיקון מס' 36 תשע"ב-2012)

(2) על אף הוראות פסקה (1), המצאת אזהרה בבקשה לביצוע פסק דין לפינוי מושכר תומצא לחייב וכן לצד שלישי המחזיק במקרקעין או בחלק מהם, בדואר רשום עם אישור מסירה או במסירתו על ידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל; היו המקרקעין נעולים או שלא היה אפשר להמציא את ההודעה כאמור ידביק מנהל לשכת ההוצאה לפועל את ההודעה על פתח המקרקעין או יקבע אותה עליהם ויערוך דין וחשבון על פעולתו.

(תיקון מס' 19 תשנ"ט-1999)
(תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)
(תיקון מס' 43 תשע"ד-2014)

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא יצווה רשם ההוצאה לפועל על מסירת מידע לפי סעיף 7ב(א2) ו-(א3), לא יינקטו נגד חייב הגבלות לפי פרק ו'1 לא יירשם חייב במרשם החייבים המשתמטים כאמור בפרק ו'2, ולא יינקטו נגד חייב הליכי הבאה או מאסר לפי פרק ז'2, אלא אם כן התייצב החייב בפני רשם ההוצאה לפועל, או שהומצאה לו אזהרה בדרך של המצאה מלאה.

(תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)

(ג1) הגיש החייב בקשה בתיק הוצאה לפועל שנפתח נגדו, יראו אותו כמי שהומצאה לו האזהרה בהמצאה מלאה ביום הגשת הבקשה האמורה, אלא אם כן הורה רשם ההוצאה לפועל אחרת.

(תיקון מס' 15 תשנ"ד-1994)
(תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)

(ד) סירב החייב או מי שניתן להמציא לו את האזהרה בהמצאה מלאה, לקבל את האזהרה או לחתום על אישור מסירה, יראו את החייב כמי שהומצאה לו האזהרה בהמצאה מלאה; הערת פקיד הדואר או המוסר בדבר הסירוב תהווה ראיה לאמיתותה.

(תיקון מס' 15 תשנ"ד-1994)

(ה) לא יוחל בביצוע פסק הדין אלא לאחר המצאת האזהרה כאמור בסעיף קטן (א) ולאחר שעברה התקופה שנקבעה באזהרה, זולת אם ראה רשם ההוצאה לפועל שנסיבות הענין מצדיקות נקיטת הליך לפני כן.

(תיקון מס' 35 תשע"ב-2011)
(תיקון מס' 43 תשע"ד-2014)

(ו) סבר רשם ההוצאה לפועל, על יסוד בקשת הזוכה הנתמכת בתצהיר, כי לא ניתן להמציא אזהרה לחייב מאחר שנראה כי החייב נמצא מחוץ לישראל, הוא

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

רשאי להורות לרשות האוכלוסין וההגירה להמציא מידע בדבר יציאות החייב מישראל וכניסותיו לישראל או עדכון על כניסת החייב לישראל, אם היה החייב מחוץ לישראל בזמן המצאת המידע; המידע האמור יימסר לרשם ההוצאה לפועל בלבד והוא יהיה רשאי להודיע לזוכה האם החייב נמצא בישראל אם לאו; כמו כן רשאי הרשם, במקרים שבהם שוכנע שיש בכך צורך, למסור לזוכה מידע מלא או חלקי בדבר יציאות החייב מישראל וכניסותיו לישראל או למסור לו עדכון על כניסת החייב לישראל, אם היה החייב מחוץ לישראל בזמן המצאת המידע.

בקשת חייב לצו תשלומים
(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018
(הוראת שעה) תשפ"א-2020

7א. (א) חייב שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים שנקבעו בהוראת תשלום לפי סעיף 69א, יגיש לרשם ההוצאה לפועל, תוך 20 ימים מיום המצאת האזהרה או במועד אחר שנקבע בה, בקשה לתשלום החוב הפסוק במועדים ובשיעורים שיציע בהתאם ליכולתו; והכול בכפוף לתקופות לתשלום החוב הפסוק כמפורט בסעיף 7א1 ולשיעורים כמפורט בו; לבקשה יצורפו:

(1) הצהרה מנומקת, הנתמכת במסמכים, בדבר מצבו הכלכלי ובדבר יכולתו לשלם את החוב הפסוק, שבה יכלול פרטים בדבר הנכסים, ההכנסות והחובות שלו ושל בן זוגו, של ילדיו הקטינים, ושל ילדיו הבוגרים הגרים עמו, ופרטים בדבר תאגידים שבשליטתו או בשליטתם, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו ושל בן זוגו הגר עמו, וכן כל פרט או מסמך אחר שייקבע, הכל לגבי השנה או שנת המס שקדמה למועד הגשת הבקשה ולפי טופס שאלון שייקבע;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(2) כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע ומסמכים בדבר כתובתו, נכסיו, גובה הכנסתו ומקורותיה המצויים בידי כל גורם, לרבות בידי גוף ציבורי כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, או בידי תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (בחוק זה – תאגיד בנקאי), וכן למסירת מידע ומסמכים בדבר מצבו הכלכלי של החייב, יציאותיו מישראל, כניסותיו לישראל, חובותיו וסך הוצאותיו, המצויים בידי גורם מהגורמים המפורטים בטור א' בחלק א' בתוספת השניה, אשר ניתן לקבל ממנו מידע ומסמכים כאמור בהתאם למפורט בטור ב' שלצדו (להלן - כתב ויתור על סודיות).

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(א1) לשכת ההוצאה לפועל לא תקבל בקשה שלא צורפו לה הצהרה מנומקת הנתמכת במסמכים כאמור בסעיף קטן (א)(1) או שלא צורף לה כתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף קטן (א)(2).

(ב) מנהל לשכת ההוצאה לפועל ישלח לזוכה הודעה על הגשת הבקשה בידי החייב; ההודעה תכלול תמצית של תוכן הבקשה.

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי להיעתר לבקשת החייב ולתת צו תשלומים לפי סעיף זה, לאחר שבדק את יכולת החייב על יסוד העיון בבקשתו ובמסמכים שצורפו לה, וכן רשאי הוא להורות לחייב להמציא מסמכים נוספים לתמיכה בבקשתו, או להזמינו לחקירת יכולת במעמד הזוכה לפי סעיף 67, או לדחות את בקשתו.

(ד) הגיש החייב בקשה למתן צו תשלומים לפי סעיף קטן (א), ישלם את החוב הפסוק במועדים ובשיעורים שהציע, עד להחלטת רשם ההוצאה לפועל בבקשתו וכל עוד לא החליט רשם ההוצאה לפועל אחרת; ואולם לא יקובל תשלום בסכום הנמוך מהסכום שייקבע בתקנות.

(ה) הסכים הזוכה לבקשת החייב למתן צו תשלומים שהוגשה לפי סעיף קטן (א), יגיש את ההסכמה לאישור רשם ההוצאה לפועל שיהיה רשאי לאשרו או לדחותו; להסכמה שאושרה יהיה תוקף של צו תשלומים שניתן לפי סעיף זה.

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ו) חייב, שניתן לגביו צו תשלומים לפי סעיף זה, וחל שינוי ביכולתו לפרוע את החוב בתשלומים שנקבעו, יודיע על כך בכתב בהקדם האפשרי בנסיבות העניין לרשם ההוצאה לפועל, ובלבד שהשינוי אינו שינוי של מה בכך; חייב כאמור רשאי להגיש לרשם ההוצאה לפועל בקשה לשינוי צו התשלומים, ויחולו הוראות סעיף זה.

התקופות לתשלום החוב הפסוק ושיעורי התשלום
(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018
(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020

7א1. (א) התקופה לתשלום החוב הפסוק בצו תשלומים לפי סעיפים 7א(ג), 69, 69יג(ב)(1) או 74יא (בסעיף זה – צו תשלומים) לא תעלה על תקופה כמפורט להלן:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) שלוש שנים – אם סכום החוב אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים;

(2) ארבע שנים – אם סכום החוב עולה על 100,000 שקלים חדשים.

(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שוכנע רשם ההוצאה לפועל, במועד מתן צו התשלומים או במועד מאוחר יותר, כי אין ביכולתו של החייב לשלם את החוב הפסוק בתקופות או בשיעורים כאמור בסעיף קטן (א) וכי החייב יוכל לשלם את החוב הפסוק בתוך תקופה ארוכה יותר, רשאי הוא להאריך את תקופת תשלום החוב לתקופות נוספות שלא יעלו בסך הכול על שלוש שנים מתום התקופות האמורות בסעיף קטן (א) (בסעיף זה – החלטת הארכה); הרשם יפרט בהחלטתו את נימוקיו.

(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020

(ג) נתן רשם ההוצאה לפועל החלטת הארכה, יבחן אם יכולתו של החייב לשלם את החוב הפסוק בהתאם להחלטת ההארכה ממשיכה להתקיים; הבחינה תיערך בתום שנה ממועד מתן ההחלטה או בתום תקופה אחרת שקבע רשם ההוצאה לפועל בהחלטתו (בסעיף קטן זה – מועד הבחינה), ולשם כך יורה הרשם בהחלטת ההארכה כי על החייב להגיש במועד הבחינה, הצהרה וכתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף 7א(א); מצא רשם ההוצאה לפועל במועד הבחינה כי אין ביכולתו של החייב לשלם את החוב הפסוק בהתאם להחלטת ההארכה – יחולו הוראות סעיף 7א2.

(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשם ההוצאה לפועל רשאי לתת צו תשלומים לתקופה העולה על התקופות האמורות בסעיפים קטנים אלה, אם הזוכה והחייב נתנו את הסכמתם לכך.

הודעת חייב על כך שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק (תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

7א2. חייב שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים שנקבעו בהוראת תשלום לפי סעיף 69א, וכן אין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק בתקופות או בשיעורים כאמור בסעיף 7א1, יגיש הודעה על כך לרשם ההוצאה לפועל; הגיש חייב הודעה כאמור, יחולו הוראות אלה:

(1) אם סך חובותיו של החייב אינו עולה על 150,000 שקלים חדשים, יראו את הודעתו כבקשה לצו לפתיחת הליכים לפי סימן א' לפרק י"ב בחלק ג' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי; החייב יצרף להודעה את המסמכים שיש לצרף לבקשת יחיד לצו לפתיחת הליכים לפי סעיף 104 לחוק האמור;

(2) אם סך חובותיו של החייב הוא 150,000 שקלים חדשים לפחות, תמסור לו לשכת ההוצאה לפועל מידע לגבי האפשרות להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים לממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי, לפי פרק ב' לחלק ג' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

7א3. (פקע).

מסירת מידע (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

7ב. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או על פי בקשה, על יסוד כתב ויתור על סודיות, לצוות על כל גורם כאמור בסעיף 7א(א)(2) שברשותו מצוי מידע על החייב כאמור באותו סעיף, למסור לידיו את המידע.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א1) נוכח מנהל לשכת ההוצאה לפועל או רשם ההוצאה לפועל כי כתובתו של החייב המופיעה בתיק ההוצאה לפעול אינה כתובתו הנכונה, רשאי הוא, מיוזמתו או על פי בקשה, ובלא כתב ויתור על סודיות, לצוות על הגורמים המפורטים בתוספת השלישית למסור לידיו את כתובתו של החייב, למעט כתובת של חייב שאין למסרה מטעמים של הגנת החייב כמפורט בתוספת הרביעית; מנהל לשכת ההוצאה לפעול ימסור לזוכה את המידע בדבר כתובתו של החייב שנמסר לו או לרשם ההוצאה לפועל כאמור.

(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

(א1א) (1) מנהל מערכת ההוצאה לפועל או רשם ההוצאה לפועל, רשאים לצוות על הגורם המפורט בטור א' בפרט 14 לתוספת השנייה (בסעיף קטן זה – הגורם שבתוספת) למסור להם את מספרי הטלפון הנייד או הנייח של החייב, ויכול שהמידע כאמור יימסר באמצעות גורם אחר מטעם הגורם שבתוספת, המספק שירות מידע לבירור מספרי טלפון, ובלבד שלא יימסרו מספרי טלפון של חייב שביקש מהגורמים האמורים כי מספרים אלה יישארו חסויים;

(2) מספרי הטלפון כאמור בפסקה (1) יכולים לשמש את עובדי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מערכת ההוצאה לפועל לשם יצירת קשר עם החייב כדי ליידעו על הליכי ההוצאה לפועל המתנהלים נגדו;

(3) מידע שהתקבל לפי פסקה (1) לא יימסר לזוכה;

(4) שר המשפטים יקבע הוראות לעניין פסקה (1), כדי למנוע מגורם שבתוספת או מגורם מטעמו להיחשף למידע על זהות החייב בהעברת מספרי הטלפון כאמור באותה פסקה;

(5) יידוע טלפוני על הליכי הוצאה לפועל לפי סעיף קטן זה אינו המצאה לפי החוק ואין בו כדי לגרוע מחובת המצאת אזהרה לפי סעיף 7.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020
(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(א2) רשם ההוצאה לפעול רשאי, מיוזמתו או על פי בקשה, לצוות על כל אחד מן הגורמים המפורטים בטור א' בחלק א' בתוספת השניה, למסור לידיו מידע על החייב המצוי בידו בהתאם למפורט בטור ב' לצדו, אף שלא על יסוד כתב ויתור על סודיות, ובלבד שהחייב הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו, או שרואים אותו ככזה לפי סעיפים 7ג, 67(ד), 69יא(ד), או 69יג(ד) וחלפו 45 ימים ממועד המצאת האזהרה לחייב בהמצאה מלאה, ובלבד שחלפו 15 ימים מהמועד האחרון להגשת ההתנגדות לפי סעיף 81א(ג1) או 81א1(ד)(1) לחוק, לפי העניין.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א3) ציווה רשם ההוצאה לפועל על גורמים כאמור בסעיף קטן (א2) למסור לידיו מידע על סך הוצאות החייב, רשאי הוא לצורך בירור יכולתו של החייב במסגרת חקירת יכולת, מטעמים שיירשמו ולאחר שהביא בחשבון את הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך, לצוות על גורם המנוי בטור א' בחלק ב' בתוספת השניה למסור לידיו מידע בהתאם למפורט בטור ב' שלצדו, אם שוכנע כי המידע שנמסר לו בדבר סך הוצאות החייב אינו מספיק כדי להעריך את יכולתו הכלכלית של החייב לפרוע את החוב וכי המידע הנוסף נחוץ לשם כך.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א4) צו לפי סעיפים קטנים (א2) או (א3) לא יוצא אלא לאחר שנשלחה לחייב בדואר התראה בכתב וחלפו שבעה ימים מיום המצאת ההתראה; בהתראה יצוין כי בכוונת רשם ההוצאה לפעול לצוות על גורמים מבין הגורמים המפורטים בתוספת השניה למסור לו מידע על החייב, וכי הצו ייכנס לתוקף בתום שבעה ימים מיום המצאת ההתראה, אלא אם כן ייפרע החוב או תינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפעול; על אף האמור בסעיף קטן זה, לא תישלח התראה לחייב אם כבר נשלחה לו באותו תיק התראה לפי סעיף קטן זה.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א5) קבלת מידע על החייב יכול שתהיה בכל דרך, לרבות באמצעות תקשורת בין מחשבים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) רשם ההוצאה לפועל לא יצווה על מסירת מידע לידיו לפי סעיף זה אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות חוק זה, ולשם בדיקת יכולתו של החייב לפרוע את חובו.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) על אף האמור בכל דין, גורם שקיבל צו למסירת מידע לפי סעיפים קטנים (א) עד (א3), חייב למסור את המידע הנדרש לידי רשם ההוצאה לפעול בתוך תקופה שקבע שר המשפטים, ובלבד שרשות מס לא תמסור מידע אלא אם כן מקורו בדוח"ות שהגיש לה החייב;

לענין זה, "רשות מס" – כמשמעותה בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), תשכ"ז-1967.

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) בכפוף להוראות כל דין, אם נמסר לרשם ההוצאה לפועל מידע לפי סעיף זה, לא יעשה בו שימוש אלא במידה הנדרשת למילוי תפקידו ותוך הגנה על פרטיות החייב ושמירה על סודיות המידע. ואולם אם מצא שיש לחייב נכס או מקור הכנסה שניתן לגבות ממנו את החוב, רשאי הוא להביא לידיעת הזוכה את דבר קיומו של הנכס או מקור ההכנסה ופרטיו, בלי לחשוף את מקור המידע.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד1) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (א3) ו-(ד), רשאי שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע כי סוג מסוים של מידע על נכסים של החייב שניתן לגבות מהם את החוב יועבר ישירות לידי הזוכה לפי בקשתו, תוך שמירה על סודיות המידע ובשים לב לצורך בהגנה על פרטיות החייב.

(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

(ה) (בוטל).

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ו) מסר גורם מן הגורמים המפורטים בתוספת השניה או בתוספת השלישית מידע על חייב לפי סעיף זה, ומתקיימים באותו גורם התנאים שנקבעו לפי סעיף קטן (ז), ישולם לגורם האמור תשלום בהתאם להוראות לפי אותו סעיף קטן.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

(ו1) לא מסר גורם מן הגורמים המפורטים בתוספת השנייה או בתוספת השלישית (בסעיף קטן זה – הגורם) את המידע שנדרש למסור לפי סעיף זה או שרשם ההוצאה לפועל סבר שהמידע שמסר אינו שלם או אינו נכון, הוא רשאי, לבקשת הזוכה, להזמין את אותו גורם לבירור, ואולם לא יוזמן גורם לבירור כאמור אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בעניין בכתב; על בירור לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף 67(ב) ו-(ג), בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ז) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע –

(1) את התנאים לזכאותו של גורם כאמור בסעיף קטן (ו) לתשלום ואת גובה התשלום, ובין השאר רשאי הוא לקבוע תנאים אלה לזכאות:

(א) קבלת כמות מזערית של צווים למסירת מידע בפרק זמן שקבע;

(ב) הפעלת מערכת ממוחשבת, לרבות לקבלת הצווים ולמשלוח התשובות;

(2) הסדרים לתשלום ולדרכי גבייתו, לרבות בדרך של קיזוז כמשמעותו בסעיף 53 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973;

(3) הוראות לעניין מסירת מידע על חייבים לפי סעיף זה, ובין השאר על דרך מסירת המידע, שימוש בו באופן מדורג, דרך עיבודו, הגישה אליו, החזקתו ואבטחתו, תקופות שמירתו ומחיקתו, זכות של החייב לעיין במידע על אודותיו, דרך תיקון מידע שגוי ומחיקת מידע, והכל בשים לב לצורך בהגנה על פרטיות החייב;

(4) אגרות בעבור בקשות לקבלת מידע כאמור בסעיף זה;

(5) (א) גורמים וסוגי מידע נוספים שייכללו בתוספת השניה;

(ב) גורמים נוספים שייכללו בתוספת השלישית;

(ג) כתובות נוספות שייכללו בתוספת הרביעית.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ח) תקנות לפי סעיף קטן (ז)(1) ו-(2) יכול שיותקנו בהדרגה.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ט) הוראות סעיף 9(ב) יחולו לעניין תשלום ולעניין אגרות לפי סעיף זה.

פטור מאחריות במסירת מידע (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

7ב1. מסירת מידע בתום לב, בהתאם לצו של רשם ההוצאה לפועל שהוצא לפי סעיף 7ב, לא תיחשב הפרה של חובות סודיות ונאמנות או של חובה אחרת לפי כל דין או חוזה, ומי שמסר מידע כאמור לא יישא באחריות אזרחית או משמעתית בשל עצם מסירת המידע.

מידע על כניסת חייב לארץ (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014 (הוראת שעה) תשפ"א-2020

7ב2. סבר רשם ההוצאה לפועל, על יסוד בקשת הזוכה, כי לא ניתן לנקוט הליכי גבייה נגד החייב מאחר שנראה שהחייב נמצא מחוץ לישראל, הוא רשאי להורות לרשות האוכלוסין וההגירה למסור לו עדכון על כניסת החייב לישראל, ובלבד שחלפו 45 ימים ממועד המצאת האזהרה לחייב בהמצאה מלאה, והחייב הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו או שרואים אותו ככזה לפי סעיפים 7ג, 67(ד), 69יא(ד) או 69יג(ד); רשם ההוצאה לפועל יהיה רשאי להודיע לזוכה אם התקבל עדכון כאמור על כניסת החייב לישראל.

קבלת מידע על קיומו של חוב מזונות (תיקון מס' 54) תשע"ח-2017

7ב3. (א) לשם שקילת הכדאיות של נקיטת הליך לגביית החוב הפסוק מהחייב או המשך ניהולו של הליך כאמור, ולשם כך בלבד, ובשים לב להוראת סעיף 76(א3), רשאי זוכה לקבל מידע על דבר קיומו של חוב פסוק הנובע ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות (בסעיף זה – חוב מזונות) בתיק הוצאה לפועל אחר המתנהל נגד החייב, אם מתקיימים כל אלה:

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(1) חלפו 30 ימים ממועד המצאת האזהרה לחייב בדרך של המצאה מלאה;

(2) חוב המזונות בתיק ההוצאה לפועל עולה על סכום דמי המזונות של שלושה חודשים לפי פסק דין למזונות שניתן נגד החייב או 15,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך;

(3) חובו של החייב לזוכה עולה על 5,000 שקלים חדשים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הזוכה יקבל את המידע כאמור בסעיף קטן (א) באמצעות אתר האינטרנט של המערכת ההוצאה לפועל, בדרך של שאילתה שבה יצוינו מספר הזהות של החייב שלגביו מתבקש המידע, שם הזוכה, מספר הזהות שלו, מספר תיק הוצאה לפועל שהוא מנהל נגד החייב, ואם הזוכה מיוצג – גם מספר הרישיון של בא כוחו.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), התנהל תיק ההוצאה לפועל במסלול המקוצר לפי פרק א'1, רשאי הרשם, לבקשת הזוכה, להעביר לידיו בהתאם להוראות סעיף קטן (א) מידע על קיומו של חוב מזונות בתיק הוצאה לפועל אחר המתנהל נגד החייב, אם סבר כי הדבר נחוץ לשם החלטה של הזוכה אם המשך ניהול התיק יהיה במסלול המקוצר כאמור.

(ד) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין קבלת מידע לפי סעיף זה, לרבות מגבלות לעניין העתקת המידע, שמירתו ואיסוף ממוחשב שלו, כדי להבטיח את אמינות המידע, את זמינותו ואת הגנת המידע מפני שימוש בלתי מורשה בו וכן כדי לשמור על הפרטיות.

מסירת מידע על גובה חוב מזונות
(תיקון מס' 54) תשע"ח-2017

4ב7. (א) זוכה שקיבל מידע על קיומו של חוב מזונות בתיק הוצאה לפועל המתנהל נגד החייב, לפי הוראות סעיף 3ב7, רשאי, לשם שקילת הכדאיות של נקיטת הליך מסוים בתיק ההוצאה לפועל שהוא מנהל נגד החייב, להגיש לרשם ההוצאה לפועל, בדרך שיקבע שר המשפטים, בקשה לקבלת מידע בדבר גובה חוב המזונות, כמשמעותו בסעיף האמור, של החייב.

(ב) ביקש זוכה מידע כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הרשם למסור לזוכה את המידע האמור, לאחר שנתן לחייב הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב, הביא בחשבון את הפגיעה בפרטיותו ואת האפשרות לפגיעה בפרטיות בני משפחתו, ושוכנע כי אין די במידע על דבר קיומו של חוב המזונות כדי לאפשר לזוכה לשקול את הכדאיות שבנקיטת אותו הליך, וכי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, בהתחשב בגובה החוב בתיק ההוצאה לפועל שמנהל הזוכה נגד החייב ובהוצאות הכרוכות בנקיטת ההליך.

(ג) הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (א), רשאי החייב להגיש את טענותיו לרשם ההוצאה לפועל, בכתב, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הבקשה.

(ד) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן מסירת מידע כאמור בסעיף זה, ובכלל זה יקבע את מדרגות החוב שלפיהן יימסר המידע לזוכה.

חזקה בדבר יכולת החייב
(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

7ג. (א) על החייב הנטל להוכיח את מידת יכולתו לפרוע את החוב הפסוק ולהביא בפני רשם ההוצאה לפועל את כל המידע והמסמכים הדרושים לשם כך; לא הרים החייב את נטל ההוכחה או לא הביא את המידע כאמור, מבלי לתת הסבר סביר לכך, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום החוב הפסוק לרבות לענין הליכי מסירת מידע על החייב בלא הסכמתו, הטלת הגבלות לפי פרק ו'1, רישום במרשם החייבים המשתמטים לפי הוראות פרק ו'2 והליכי הבאה לפי פרק ז'2.

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) חייב שלא מילא אחר האזהרה לפי סעיף 7(א), ושלא הגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף 7א, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום החוב הפסוק לרבות לענין ההליכים כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן נתן לרשם ההוצאה לפועל הסבר סביר לחוסר המעש שלו.

נקיטת הליכים, הפסקתם וביטולם לפי בקשת הזוכה
(תיקון מס' 4) תשל"ח-1978
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

8. (א) ביקש הזוכה נקיטת שני הליכים או יותר, יקבע רשם ההוצאה לפועל את סדר נקיטתם בזה אחר זה או בבת אחת.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות שהליך פלוני לא יינקט אם ראה שלפי הנסיבות ההליך הוא בלתי יעיל או שניתן לבצע את פסק-הדין בהליך פחות חמור.

(ג) הליך יופסק או יבוטל אם ביקש זאת הזוכה.

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(הוראת שעה) תשס"ט-2008

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע בצו הליכים אשר יינקטו על ידי הלשכה על פי בקשת הזוכה בלבד; בצו כאמור לא ייקבעו בקשות להליכים לפי סעיפים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

7ב(א2) ו-(א3), 11, 14, 15, 19, 21(א1) ו-(א2), 25, 27, 48, 53, 59, 61 עד 64, 66א, 67, 69ג, 69יב, 70, 74 והליכים לפי פרק ז'3; לא יינקטו על ידי הלשכה הליכים על פי בקשת הזוכה בלבד, אלא לאחר שהומצאה אזהרה לחייב וחלף המועד הקבוע בה.

(תיקון מס' 21) (תיקון) תשס"א-2001

(ה) הוטל עיקול על נכסי החייב, הנמצאים בידי צד שלישי והוסר העיקול, תימסר על כך הודעה לצד השלישי.

אגרות והוצאות (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

9. (א) האגרות וההוצאות המשוערות לנקיטת הליך ישולמו על-ידי הזוכה לפני נקיטתו, אולם רשאי רשם ההוצאה לפועל להרשות מתן ערובה במקום התשלום, כולו או מקצתו.

(ב) האגרות וההוצאות לנקיטת ההליכים יחולו על החייב, ודינן לענין ההוצאה לפועל כדין החוב הפסוק, זולת אגרות והוצאות של הליכים שלדעת רשם ההוצאה לפועל ביקש הזוכה את נקיטתם שלא בתום לב.

(תיקון מס' 7) תשמ"ו-1985

(ג) ההוצאות לענין סעיף זה יהיו כפי שנקבעו בתקנות, ואם לא נקבעו בתקנות, כפי שאישר מנהל לשכת ההוצאה לפועל.

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ד) (1) על אף האמור בסעיף 2(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, לחוב בשל אגרות ולחוב בשל הוצאות לפי סעיף זה תתווסף ריבית שקלית החל ביום הוצאתן ועד יום תשלומן על ידי החייב, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 4א(א) לאותו חוק;

(2) לחוק בשל האגרה הראשונה ששולמה בתיק או בשל ההוצאה הראשונה שהוצאה בתיק, לפי העניין, יצורף סך הריביות השקליות היומיות במועד כאמור בסעיף 4א(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה (בסעיף קטן זה – מועד הצירוף);

(3) על אף האמור בסעיף 4א(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, לחוב בשל אגרות נוספות ששולמו בתיק או הוצאות נוספות שהוצאו בתיק, לפי העניין, יצורף סך הריביות השקליות היומיות במועד הצירוף, אף אם טרם חלפו 12 חודשים מהמועד שבו התווספו הריביות האמורות לחוב.

(ה) לאגרות ולהוצאות לפי סעיף זה יתווספו דמי פיגורים בעד התקופה שמיום הוצאתן עד יום תשלומן על ידי החייב; ואולם, על אף האמור בסעיף 5א(א) לחוק פסיקת ריבית והצמדה –

(1) אם הוראות החוק האמור חלות על החוב שבשלו נפתח התיק, יתווספו דמי פיגורים על האגרות וההוצאות במועד שבו מתווספים דמי פיגורים לחוב, ובלבד שנמסרה לחייב אזהרה לפי סעיף 7;

(2) אם הוראות החוק האמור אינן חלות על החוב שבשלו נפתח התיק, יחל מניין שלושת החודשים להתווספות דמי פיגורים על האגרות או ההוצאות לפי סעיף 5א האמור, במועד מסירת האזהרה לחייב לפי סעיף 7.

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

9א. (פקע).

שכר עורך-דין (תיקון מס' 7) תשמ"ו-1985 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

10. (א) זוכה המיוצג על-ידי עורך דין בתיק הוצאה לפועל זכאי לשכר עורך דין כאמור בתעריף המינימלי שנקבע לפי סעיף 81 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, זולת אם קבע רשם ההוצאה לפועל שכר אחר, על פי בקשה שהוגשה לו; ואולם בתיקי הוצאה לפועל של פסקי דין למזונות, לביצוע בעין לפי פרק ו' ולחיובים אחרים שאינם כספיים, יהיה שכר עורך הדין כפי שקבע רשם ההוצאה לפועל.

(תיקון מס' 7) תשמ"ו-1985

(ב) במקרים בהם רשם ההוצאה לפועל קובע את שכר טרחת עורך הדין כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לקבוע שכר כולל בשל הטיפול בתיק שבבירור או שבדיון בפניו, ורשאי הוא גם לקבוע שכר בשל פעולות מיוחדות שביצע עורך הדין.

(תיקון מס' 7) תשמ"ו-1985 (תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ג) שכר עורך הדין כאמור בסעיף זה דינו, לענין הוצאה לפועל, כדין הוצאות לפי סעיף 9.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) קבע רשם ההוצאה לפועל שכר עורך דין לטובת החייב, יהיה השכר ניתן לקיזוז כנגד הסכום שיש לשלמו לזוכה, ואם אי אפשר לקזזו, תהא ההחלטה נתונה להוצאה לפועל כאילו היתה פסק-דין לטובת החייב נגד הזוכה. (תיקון מס' 7) תשמ"ו-1985

(ה) הוראות סעיף 9(ד) ו-(ה), לעניין צירוף ריבית לחוב ולעניין התוספות דמי פיגורים, יחולו גם לעניין חוב של שכר עורך דין לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בכל מקום, במקום "יום הוצאתן" יבוא "יום הגשת בקשת הביצוע". (תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

10א. (בוטל). (תיקון מס' 21) תשס"א-2001

10ב. (פקע). (הוראת שעה) תשפ"א-2020

שכר עורך דין בחובות בסכום נמוך (תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024 הודעה תשפ"ה-2025

10ג. (א) על אף האמור בסעיף 10(א), לעניין בקשה לביצוע פסק דין כספי או כל חיוב כספי אחר שניתן לפי חוק לבצעו כמו פסק דין של בית משפט, שסכומו אינו עולה על 4,500 שקלים חדשים, לא יישא חייב שאינו תאגיד בשכר טרחת עורך דין בסכום העולה על 252 שקלים חדשים או בשיעור העולה על 10% מסכום החוב, לפי הגבוה, אולם רשם ההוצאה לפועל רשאי להחליט אחרת, על פי בקשה שהוגשה לו, במקרים שבהם לדעתו הדבר מוצדק בנסיבות העניין בשל מורכבותו.

(ב) (1) סכום שכר הטרחה האמור בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 בינואר בכל שנה בהתאם לשיעור השינוי של מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(2) סכום שכר הטרחה המעודכן יעוגל לשקל החדש הקרוב; סכום של 50 אגורות או יותר יעוגל כלפי מעלה;

(3) עודכן שכר טרחה לפי סעיף קטן זה, ייעשה העדכון הבא של אותו שכר טרחה לגבי סכום שכר הטרחה המעודכן לפני שעוגל לפי פסקה (2), אולם חלקי אגורה לא יובאו בחשבון;

(4) שר המשפטים יפרסם בהודעה ברשומות את סכום שכר הטרחה המעוגל.

(ג) הוראות סעיף 9(ד) ו-(ה), לעניין צירוף ריבית לחוב ולעניין התוספות דמי פיגורים, יחולו גם לעניין חוב של שכר טרחת עורך דין לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בכל מקום, במקום "יום הוצאתן" יבוא "יום הגשת בקשת הביצוע".

העברת הביצוע של פסק-דין או של הליך (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

11. רשם ההוצאה לפועל רשאי להעביר ביצועו של פסק-הדין או הליך פלוני אל לשכת הוצאה לפועל אחרת, אם ראה שהדבר מוצדק בנסיבות הענין.

פסק-דין הטעון הבהרה (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

12. היה רשם ההוצאה לפועל סבור שפסק הדין או חלק ממנו טעון הבהרה לשם ביצועו, רשאי הוא לפנות בכתב לבית המשפט שנתנו כדי לקבל הבהרה; אין בפנייה זו כדי לעכב ביצועו של אותו חלק של פסק-הדין שאינו טעון הבהרה.

בקשה לבית המשפט בעניין פסק דין למזונות (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

12א. שוכנע רשם ההוצאה לפועל כי בקשה לביצוע פסק דין למזונות הוגשה במטרה להתחמק מנושים ולנצל לרעה את הליכי ההוצאה לפועל, רשאי הוא לפנות אל בית המשפט בבקשה ליתן הוראות בעניין ביצוע פסק הדין ולעכב את ההליכים בתיק עד להחלטת בית המשפט; הבקשה תוגש ככל הניתן לבית המשפט שנתן את פסק הדין.

מעצר למניעת הפרעה בביצוע (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

13. היה לרשם ההוצאה לפועל יסוד להניח שהחייב, או אדם אחר מטעמו, עשה או זומם מעשה בכוונה למנוע הליך או להפריע לביצועו, והיה משוכנע שיש צורך במעצרם כדי לאפשר את ביצוע ההליך או למנוע הפרת הסדר הציבורי עקב הביצוע, רשאי הוא לצוות על מעצרם לתקופה הדרושה לביצוע ההליך, אך לא יותר מ-48 שעות.

עיכוב יציאה מן הארץ (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 20) תש"ס-2000 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

14. (א) היה לרשם ההוצאה לפועל יסוד להניח שהחייב עומד לצאת את הארץ בלי לפרוע את החוב או להבטיח את פירעונו, רשאי הוא לצוות על עיכוב יציאתו מן

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הארץ ועל הפקדת דרכונו או תעודת המסע שלו; ואולם אם נתן רשם ההוצאה לפועל צו תשלומים לפי סעיפים 7א, 69(ב) או 69א והחייב מקיים את הוראות הצו, לא יצווה רשם ההוצאה לפועל על עיכוב יציאתו של החייב, אלא אם כן שוכנע כי יציאתו של החייב מן הארץ עלולה לסכל את ביצוע פסק הדין.

(ב) סירב החייב להפקיד דרכונו או תעודת המסע כאמור, רשאי רשם ההוצאה לפועל לצוות על מעצרו עד להפקדתם, ובלבד שהחייב לא ייעצר משום כך ליותר משבעה ימים.

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי, במקום לצוות כאמור בסעיף קטן (א), להתנות את יציאת החייב מן הארץ במתן ערובה להנחת דעתו כדי להבטיח את ביצוע פסק-הדין.

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(ג1) רשם ההוצאה לפועל רשאי לבטל צו שנתן לפי הוראות סעיף קטן (א), מיוזמתו או על פי בקשת החייב, אם מצא כי יציאתו של החייב מהארץ היא למטרה מוצדקת, ורשאי הוא להתנות את הביטול במתן ערובה כאמור בסעיף קטן (ג).

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999

(ד) בוטל צו עיכוב יציאה מן הארץ, תמציא לשכת ההוצאה לפועל מיד, ולא יאוחר מתום 24 שעות מעת ביטול הצו, הודעה על כך למשטרת ישראל, וכן תשלח הודעה על ביטול הצו לחייב ולזוכה.

(תיקון מס' 74) תשפ"ג-2023

(ה) (1) לא יצווה רשם ההוצאה לפועל כאמור בסעיף קטן (א) או (ג) אם סך החובות הפסוקים בתיקי ההוצאה לפועל של החייב קטן מ-50,000 שקלים חדשים;

(2) ניתן צו כאמור בסעיף קטן (א) או (ג) וסך החובות הפסוקים בתיקי ההוצאה לפועל של החייב פחת מ-40,000 שקלים חדשים, יבטל רשם ההוצאה לפועל את הצו האמור לפי בקשת החייב;

(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) לא יחולו על חוב מזונות, והסכומים בתיקים בשל חוב כאמור לא יובאו בחשבון במניין החובות לעניין סעיף קטן זה.

חיפושים (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

15. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עריכת חיפוש על גופו של החייב, בכליו או בחצרים שבהחזקתו.

(ב) היה לרשם ההוצאה לפועל יסוד להניח שנכסים של החייב נמצאים בכלים או בחצרים שאינם בהחזקתו, רשאי הוא לצוות על עריכת חיפוש באותם כלים או חצרים אם ראה צורך בכך לשם גילוי הנכסים.

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי להתנות צו לפי סעיף קטן (ב) במתן ערובה להנחת דעתו מאת הזוכה, ואם ראה כי בקשת החיפוש לא היתה סבירה, רשאי הוא, לאחר שנתן לצדדים הנוגעים בדבר הזדמנות להשמיע דבריהם, להורות על חילוט הערובה, כולה או מקצתה, לטובת מחזיק הכלים או החצרים לשם פיצוי הנזק שנגרם לו בחיפוש.

השהיית הליך ואי-נקיטתו (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

16. (א) ביקש החייב להשהות הליך או להימנע ממנו, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות כמבוקש בתנאי שהחייב המציא ערובה להנחת דעתו; אולם רשאי הוא לפטור את החייב ממתן ערובה, אם ראה הצדקה לכך לשם מניעת עיוות דין.

(ב) מנהל לשכת ההוצאה לפועל לא ישהה הליך ולא יימנע ממנו אלא לפי החלטה של רשם ההוצאה לפועל.

עיכוב ביצועו של פסק דין

17. (א) לא יעוכב ביצועו של פסק הדין אלא לפי הוראות חוק זה או לפי צו של בית משפט.

(ב) ציווה בית משפט לעכב ביצועו של פסק הדין או חלק ממנו, לא יינקט כל הליך לביצועם.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) בוטל צו העיכוב, יימשכו ההליכים; הליכים שננקטו לפני שהומצא למנהל לשכת ההוצאה לפועל צו העיכוב, יעמדו בעינם ואין צורך לשוב ולנקטם לאחר ביטול צו העיכוב, אלא אם ראה רשם ההוצאה לפועל צורך בכך.

פסק דין שבוטל או שונה (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

18. (א) בוטל פסק הדין לאחר שביצועו התחיל או הושלם, רשאי רשם ההוצאה לפועל, לפי בקשת החייב, לצוות על החזרת המצב כפי שהיה לפני הביצוע,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ואם שונה פסק הדין רשאי הוא לצוות על תיקון המצב לפי השינוי, אולם נכס שנמכר והועבר לפי חוק זה לא יוכל החייב לבקש החזרתו בעין, אלא את הסכום שנתקבל ממכירתו.

(ב) צו שניתן לפי סעיף קטן (א) ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין לטובת החייב נגד הזוכה.

(ג) אין בסעיף זה כדי לגרוע מכל סעד לפי דין אחר.

טענת פרעתי
(תיקון מס' 9) תש"ן-1990
ת"ט תש"ן-1990
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

19. (א) חייב הטוען שמילא אחר פסק הדין או שאינו חייב עוד למלא אחריו, כולו או מקצתו, עליו הראיה, ורשאי רשם ההוצאה לפועל לקבוע אם ובאיזו מידה מוטל עוד על החייב למלא אחר פסק הדין; עד לקביעתו כאמור, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות על עיכוב ביצועו של פסק הדין, כולו או מקצתו, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) החליט רשם ההוצאה לפועל להורות על עיכוב ביצועו של פסק הדין, יצווה על הפקדת ערובה להבטחת קיום פסק הדין, זולת אם החליט, בהתחשב בנסיבות הענין, שלא לצוות כן.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) דחה רשם ההוצאה לפועל את טענת החייב, יטיל עליו הוצאות מיוחדות אם מצא כי לא היה יסוד לטענתו.

עדכון על קבלת תקבולים
(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

19א. (א) זוכה ידווח ללשכת ההוצאה לפועל על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה, בתוך שבעה ימים מיום קבלת התקבול.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), זוכה שהודיע ללשכת ההוצאה לפועל על הסדר בינו ובין החייב כאמור בסעיף 19ב, רשאי לדווח על כל התקבולים שקיבל על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה, בציון סכום התקבול ותאריך קבלתו, אחת לשלושה חודשים; ואולם פרע החייב את מלוא החוב, ידווח הזוכה על פירעון מלוא החוב בתוך שבעה ימים מהפירעון כאמור ויגיש בקשה לסגירת התיק.

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי להטיל הוצאות על זוכה שלא דיווח ללשכה כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) בתוך המועד האמור באותו סעיף קטן, לאחר שניתנה לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה; סכום ההוצאות האמור יקוזז מחשבון החוב בתיק ההוצאה לפועל; הגיש הזוכה בקשת רשות ערעור על החלטה זו וערעורו התקבל, יזוכה חשבון החוב בתיק בסכום ההוצאות שקוזז.

הסדר עם החייב
(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

19ב. (א) זוכה שהגיע להסדר עם החייב בדבר קבלת תקבולים על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה (בסעיף זה – הסדר), יודיע על כך ללשכת ההוצאה לפועל וההליכים בתיק שבהסדר יעוכבו כל עוד לא הודיע הזוכה כי החייב הפר את ההסדר.

(ב) תיק, למעט תיק מזונות, שהזוכה הודיע שהוא בהסדר, לא ייזקפו כספים לחשבון החוב, לפי סעיף 76 או במסגרת צו איחוד לפי פרק ז'3, כל עוד לא הודיע הזוכה כי החייב הפר את ההסדר.

(ג) הופר ההסדר וביקש הזוכה לחדש הליכים בתיק, ינקוט פעולות אלה:

(1) ידווח ללשכת ההוצאה לפועל על הקטנת קרן החוב, בצירוף פירוט התקבולים שקיבל לפי ההסדר וטרם דווחו לפי סעיף 19א, ותאריך תשלומם, אלא אם כן דיווח על כל התקבולים שקיבל לפי הסעיף האמור;

(2) ישלח לחייב הודעה, בדואר רשום, בדבר כוונתו לחדש את ההליכים, בצירוף פירוט התקבולים שקיבל לפי ההסדר ויתרת החוב המעודכנת לאחר הדיווח ללשכת ההוצאה לפועל כאמור בפסקה (1);

(3) יגיש בקשה לחידוש ההליכים, בצירוף העתק ההודעה האמורה בפסקה (2) ואישור על משלוחה בדואר רשום לחייב, ובלבד שחלפו 15 ימים מיום ששלח לחייב את ההודעה האמורה.

(ד) אין בהוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) כדי למנוע מהחייב לדווח על תשלומים ששילם לפי ההסדר; הודעת החייב תועבר לתגובת הזוכה על ידי לשכת ההוצאה לפועל; לא הוגשה תגובת הזוכה לאמור בהודעת החייב בתוך 15 ימים מיום שנשלחה לזוכה, תבוצע הקטנת קרן החוב, בהתאם להודעת החייב.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

גביית יתר
(תיקון מס' 3)
תשל"ה-1974
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

20. (א) כל סכום שנגבה מהחייב מעל לחוב הפסוק ישולם לחייב, ואם נמסר לזוכה, רשאי רשם ההוצאה לפועל לצוות על החזרתו; הצו ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין לטובת החייב נגד הזוכה.

(ב) שולם סכום כסף בטעות, תוך כדי הליכי הוצאה לפועל, רשאי רשם ההוצאה לפועל, לפי בקשת צד מעונין, לתת כל צו לתיקון הטעות; צו כאמור ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין.

(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008
(תיקון מס' 51)
תשע"ו-2016

פרק א'1: הוצאה לפועל במסלול מקוצר

(תיקון מס' 51)
תשע"ו-2016

20א. (בוטל).

חיוב הניתן לביצוע במסלול מקוצר
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008
(תיקון מס' 52)
תשע"ז-2016

20ב. (א) בקשות לביצוע פסק דין כספי או כל חיוב כספי אחר שניתן לפי חוק לבצעו כמו פסק דין של בית משפט, שאינו עולה על 25,000 שקלים חדשים, למעט פסק דין למזונות ולמעט בקשות למימוש משכון או משכנתה, ניתן לבצע במסלול מקוצר לפי הוראות פרק זה (בחוק זה – חיוב הניתן לביצוע במסלול מקוצר).

(תיקון מס' 41)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 72)
תשפ"ג-2023

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ניתן לבצע חיוב במסלול מקוצר אם סך חובותיו של החייב בתיקי הוצאה לפועל עולה על 100,000 שקלים חדשים.

(תיקון מס' 72)
תשפ"ג-2023
(תיקון מס' 41)
תשע"ב-2012

(ג) (בוטל).

(ד) (1) הגיש החייב בקשה שבה טען טענת פרעתי לפי סעיף 19, יתקיים הדיון בבקשה לפני רשם הוצאה לפועל בלשכת ההוצאה לפועל שבה הגיש הזוכה את הבקשה לביצוע חיוב במסלול מקוצר; דחה הרשם את בקשת החייב, כולה או חלקה, יימשכו ההליכים במסלול המקוצר לפי הוראות פרק זה;

(תיקון מס' 51)
תשע"ו-2016

(1א) הגיש החייב התנגדות לביצוע הבקשה לפי סעיף 81א(ג) או 81א1(ד) ובית המשפט דחה את בקשתו, יימשכו ההליכים במסלול המקוצר לפי הוראות פרק זה;

(תיקון מס' 51)
תשע"ו-2016
(תיקון מס' 72)
תשפ"ג-2023

(2) ביצוע ההליך במסלול המקוצר יעוכב כל עוד החייב עומד בתשלומים לפי צו איחוד התיקים בהתאם לפרק ז'3 או עד לתום הדיון בבקשה בטענת פרעתי או בהתנגדות, לפי העניין, ותקופה זו לא תבוא במניין הימים הקבוע בסעיף 20ו(א)(1).

החלת הוראות החוק
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008
(תיקון מס' 43)
תשע"ד-2014

20ג. הוראות חוק זה, למעט הוראות פרקים ג', ה', ו', ו'1, ו'2, ז'1, ז'2, ז'3 ו-ז'4, יחולו על הליכים לפי פרק זה, בשינויים המחויבים.

בקשת ביצוע במסלול מקוצר
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

20ד. בעת הגשת בקשת ביצוע לגבי חיוב הניתן לביצוע במסלול מקוצר, רשאי הזוכה לבחור כי החיוב יבוצע במסלול מקוצר בהתאם להוראות פרק זה.

הליכים במסלול מקוצר
(תיקון מס' 51)
תשע"ו-2016

20ה. (א) לשכת ההוצאה לפועל רשאית לנקוט את ההליכים האלה:

(1) עיקול כספים של החייב וזכויות החייב לקבלת כספים הנמצאים בידי צד שלישי;

(2) עיקול כלי רכב של החייב.

(ב) זוכה המבקש נקיטת הליכים בטרם המצאת אזהרה לחייב, יציין בבקשת הביצוע אילו הליכים מבין ההליכים האמורים בסעיף קטן (א) הוא מבקש שיינקטו, ינמק את בקשתו, יציין את הפרטים הדרושים לשם כך, לרבות את פרטי הצד השלישי כאמור בסעיף קטן (א)(1), ויצרף לבקשתו את המסמכים הדרושים; ביקש הזוכה נקיטת הליכים כאמור, יאשר רשם ההוצאה לפועל נקיטת הליכים, בכפוף להוראות סעיף 7(ה).

(ג) הוראות סעיף 20יז(א) ו-(ב) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על תיק המתנהל במסלול מקוצר.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק הזמן לנקיטת הליכים במסלול מקוצר
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 41) תשע"ב-2012
(הוראת שעה) תשפ"א-2020

120ו. (א) ביצוע חיוב במסלול מקוצר יסתיים בהתקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 51) תשע"ו-2016

(1) חלפו שמונה חודשים מיום המצאת האזהרה לחייב, ואולם אם קיימים נכסים מעוקלים של החייב, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות כי ביצוע החיוב במסלול מקוצר יסתיים במועד מאוחר יותר שיקבע, אם מצא שיהיה ניתן לממש נכסים אלה;

(2) רשם ההוצאה לפועל החליט שאין תועלת בהמשך ההליכים;

(3) הזוכה ביקש להעביר את התיק למסלול רגיל.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יסתיים הביצוע לפי סעיף קטן (א)(1) או (2), אם החייב משלם את החוב בתשלומים שנקבעו לו.

(ג) הסתיים ביצוע חיוב במסלול מקוצר לפי סעיף קטן (א)(1) או (2) ולא נפרע החוב הפסוק במלואו, תימסר על כך הודעה לזוכה והוא יודיע ללשכת ההוצאה לפועל בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה, אם ברצונו לסגור את התיק או להעביר לביצוע במסלול רגיל; הודיע הזוכה כאמור, יפעל מנהל לשכת ההוצאה לפועל בהתאם להודעה הזוכה; לא הודיע הזוכה ללשכת ההוצאה לפועל בתוך המועד האמור, יחולו הוראות אלה:

(1) היו כל הזוכים בתיק יחידים – יועבר התיק למסלול רגיל;

(תיקון מס' 51) תשע"ו-2016

(2) היה בתיק זוכה שאינו יחיד – ייסגר התיק.

(תיקון מס' 51) תשע"ו-2016

(ד) הסתיים ביצוע חיוב לפי סעיף קטן (א)(1) או (2), אין בכך כדי לפגוע בזכותו של הזוכה להגיש בקשת ביצוע חדשה בשל אותו חוב אם לא נפרע במלואו, ואולם לא תוגש בקשת ביצוע חדשה במסלול מקוצר אלא בחלוף שנה מיום סגירת התיק; על אף האמור, רשאי רשם ההוצאה לפועל להתיר הגשת בקשת ביצוע כאמור בסעיף קטן זה אף אם לא חלפה שנה מיום סגירת התיק, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סגירת תיק או העברה למסלול רגיל
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 51) תשע"ו-2016

120ז. (א) נסגר תיק לפי פרק זה, לא יינקטו במסגרתו הליכים נגד החייב והליכים התלויים ועומדים בו יבוטלו, ואולם מידע על החייב שנמסר לצורך ביצוע חיוב במסלול מקוצר יישמר לתקופה שתיקבע.

(ב) הועבר תיק למסלול רגיל לפי פרק זה ניתן להמשיך בביצוע הליכים תלויים ועומדים שהוחלט בנקיטתם במסלול מקוצר ולעשות שימוש במידע על החייב שנמסר לצורך ביצוע החיוב במסלול המקוצר.

(תיקון מס' 51) תשע"ו-2016

(ג) הודעה על סגירת התיק וביטול ההליכים או על העברתו למסלול רגיל תימסר לחייב.

העדר זכאות לשכר טרחת עורך דין
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 41) תשע"ב-2012
(תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

120ח. (א) על אף האמור בסעיף 10, זוכה אינו זכאי לשכר טרחת עורך דין בתיק הוצאה לפועל במסלול מקוצר.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוגשה בקשה לביצוע תביעה על סכום קצוב לפי סעיף 81א1 במסלול מקוצר, זכאי הזוכה לשכר טרחת עורך דין שייקבע לפי סעיף 10(א) או לשכר טרחת עורך דין כאמור בסעיף 10ג לעניין הגשת בקשה כאמור במסלול מקוצר לגבי עשרים הבקשות הראשונות שהגיש לביצוע חיוב במסלול המקוצר בכל שנה החל מיום 16 בספטמבר באותה שנה.

(תיקון מס' 51) תשע"ו-2016

120ט. (בוטל).

תקנות וכללים
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

120י. (א) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע פרק זה, לרבות לעניין העברת תיק ממסלול מקוצר למסלול רגיל.

(ב) מנהל מערכת ההוצאה לפועל יקבע כללים בדבר הדרכים והמועדים לנקיטת הליכים במסלול מקוצר, לרבות סדר נקיטת ההליכים; כללים כאמור יפורסמו ברשומות, ויחולו, אלא אם כן הורה רשם ההוצאה לפועל אחרת.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק א'2: הוצאה לפועל במסלול מזונות

(תיקון מס' 42) תשע"ג-2013
(תיקון מס' 65) תש"ף-2020

הגדרות (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20יא. בפרק זה –

"בקשה לביצוע במסלול מזונות" – בקשה לביצוע פסק דין למזונות במסלול מזונות;

"המוסד" – המוסד לביטוח לאומי;

"מסלול מזונות" – מסלול שבו מבוצע פסק דין למזונות בידי לשכת ההוצאה לפועל, לפי הוראות פרק זה;

"פסק דין למזונות" – פסק דין שלפיו חייב אדם לשלם מזונות, ולגבי זוכה שהוא המוסד – פסק דין למזונות כהגדרתו בחוק המזונות, המוגש לביצוע לפי סעיף 14(א) ו-(ב) לחוק האמור.

(תיקון מס' 65) תש"ף-2020

20יב. (בוטל).

מסלול לביצוע פסק דין למזונות (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20יג. (א) ביקש המוסד לבצע פסק דין למזונות יבוצע פסק הדין במסלול מזונות בלבד.

(ב) ביקש זוכה שאינו המוסד לבצע פסק דין למזונות, תמסור לו לשכת ההוצאה לפועל מידע על התנהלות ההליך במסלול מזונות ובמסלול רגיל והוא יבחר באיזה מסלול יבוצע פסק הדין; לא היה הזוכה נוכח בעצמו בעת הגשת הבקשה, תמסור לו לשכת ההוצאה לפועל את המידע האמור בהקדם האפשרי לאחר הגשת הבקשה.

הגשת בקשה לביצוע במסלול מזונות והעברתה (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20יד. (א) בקשה לביצוע במסלול מזונות יכול שתוגש בכל אחת מלשכות ההוצאה לפועל שבהן פועל מסלול מזונות; מסלול מזונות יפעל לפחות בכל אחד מהמחוזות כהגדרתם בסעיף 2(ג).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), זוכה שאינו המוסד יכול להגיש בקשה לביצוע במסלול מזונות וכן להגיש בקשות ומסמכים ולקבל מידע בעניין הבקשה, בכל לשכת הוצאה לפועל; התיק יתנהל בלשכת הוצאה לפועל שבה פועל מסלול מזונות, לפי בחירת הזוכה.

(ג) הגיש המוסד בקשה לביצוע במסלול מזונות, רשאי מנהל מערכת ההוצאה לפועל להעבירה ללשכת הוצאה לפועל אחרת שבה פועל מסלול מזונות, אם סבר כי הדבר נחוץ לשם ויסות העומס.

(ד) הגיש זוכה שאינו המוסד בקשה לגביית הפרשים כאמור בסעיף 10 לחוק המזונות (בסעיף זה – תיק ההפרשים), יעביר מנהל לשכת ההוצאה לפועל בקשה לביצוע במסלול מזונות שהגיש המוסד בשל אותו פסק דין למזונות ללשכת ההוצאה לפועל שבה מתנהל תיק ההפרשים.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 11.

נקיטת הליכים במסלול מזונות (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20טו. (א) ההוראות לפי חוק זה, למעט ההוראות לפי פרק א'1, יחולו על הליכים לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, והם יינקטו ביוזמת לשכת ההוצאה לפועל לפי כללים שיקבע מנהל מערכת ההוצאה לפועל כאמור בסעיף זה, שיחולו אלא אם כן הורה רשם ההוצאה לפועל אחרת.

(ב) מנהל מערכת ההוצאה לפועל יקבע כללים בדבר הדרכים והמועדים לנקיטת הליכים במסלול מזונות, לרבות סדר נקיטת ההליכים וכן בדבר סוגי בקשות והחלטות שיועברו לידיעת הזוכה, לרבות בקשה בטענת פרעתי.

(ג) הכללים ייקבעו בהתחשב בצורך לנקוט הליך מוצדק ויעיל בנסיבות העניין לשם גביית החוב, שפגיעתו בחייב אינה עולה על הנדרש נוכח הליכים אחרים שכבר ננקטו ועדיין ניתן לנקוט לשם גביית החוב.

(ד) הכללים יבטיחו כי לשכת ההוצאה לפועל לא תיזום מאסר לפי פרק זה אלא אם כן –

(1) נוכח הליכים אחרים שננקטו לשם גביית החוב, לרבות הליכים לקבלת מידע על החייב, ככל הנדרש, והגבלות אחרות שהוטלו עליו לפי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק ו'1, אם הוטלו, אין הליכים אחרים שפגיעתם בחייב פחותה ויש בהם כדי להביא לתשלום החוב;

(2) נמסרה לזוכה, זמן סביר מראש, הודעה על הכוונה ליזום מאסר.

(ה) הכללים ייקבעו כך שתינתן עדיפות לטיפול בבקשות לביצוע במסלול מזונות של זוכים שאינם המוסד על פני טיפול בבקשות כאמור של המוסד.

(ו) הכללים יפורסמו ברשומות.

עדכון תיק (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20טז. (א) זוכה שהגיש בקשה לביצוע במסלול מזונות ידווח ללשכת ההוצאה לפועל על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה, וכן על כל שינוי בגובה החוב או בנסיבות המשפיעות על גובה החוב; דיווח כאמור יימסר ללשכה בתוך שבעה ימים ממועד קבלת התקבול או ממועד השינוי, לפי העניין.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי לדרוש מהזוכה למסור מידע עדכני ושוטף על כל תקבול או שינוי כאמור בסעיף קטן (א), וכן רשאי הוא להורות ללשכה על השהיית הליכים כל עוד לא מסר הזוכה את המידע כנדרש.

(ג) חייב בתיק מזונות ידווח ללשכת ההוצאה לפועל על כל תקבול ששילם לזוכה על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה, בתוך שבעה ימים ממועד התשלום; הגיש החייב בקשה שבה טען טענת פרעתי לפי סעיף 19 לגבי תקבול ששילם שלא באמצעות הלשכה ולא דיווח עליו לפי סעיף זה, לא יעוכבו ההליכים בתיק עד תום הדיון בבקשתו בטענת פרעתי, אלא אם כן שוכנע רשם ההוצאה לפועל כי קיימות נסיבות המצדיקות את עיכוב ההליכים.

מסירת מידע על החייב (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20יז. (א) בעת הגשת בקשה לביצוע במסלול מזונות, ימסור הזוכה כל מידע הידוע לו על החייב העשוי לסייע בגביית החוב.

(ב) הגיע לידיעת הזוכה, בכל שלב שבו מתנהל התיק, מידע על החייב העשוי לסייע בגביית החוב, יודיע על כך מיד ללשכת ההוצאה לפועל.

(ג) לעניין זוכה שהוא המוסד, יחול סעיף זה על מידע שהמוסד רשאי לעשות בו שימוש לשם גביית החוב.

דיווח שנתי לזוכה שאינו המוסד (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20יח. מדי שנה ועד לפירעון מלוא החוב הפסוק בפסק דין למזונות, תדווח לשכת ההוצאה לפועל לזוכה שאינו המוסד, על הפעולות שנקטה לשם ביצוע החוב במסלול מזונות; בהודעה יצוין כי הזוכה רשאי, בכל עת, להעביר את התיק למסלול רגיל.

העברת ביצוע פסק דין למזונות ממסלול מזונות למסלול רגיל (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20יט. (א) ביצוע פסק דין למזונות של זוכה שאינו המוסד יועבר ממסלול מזונות למסלול רגיל בהתקיים אחד מאלה:

(1) רשם ההוצאה לפועל קבע, בהחלטה מנומקת, כי התיק אינו מתאים לביצוע במסלול מזונות;

(2) לפי בקשת זוכה שאינו המוסד.

(ב) הודעה על העברת תיק ממסלול מזונות למסלול רגיל תימסר לחייב, ואם התיק הועבר בהחלטת רשם ההוצאה לפועל – גם לזוכה.

(ג) הועבר תיק ממסלול מזונות למסלול רגיל, ניתן להמשיך בביצוע הליכים תלויים ועומדים שהוחל בנקיטתם במסלול מזונות ולעשות שימוש במידע על החייב שנמסר לשם ביצוע החיוב במסלול מזונות.

העברת ביצוע פסק דין למזונות ממסלול רגיל למסלול מזונות (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

20כ. (א) הודעה על העברת תיק ממסלול רגיל למסלול מזונות תימסר לחייב.

(ב) הועבר תיק ממסלול רגיל למסלול מזונות, ניתן להמשיך בביצוע הליכים תלויים ועומדים שהוחל בנקיטתם במסלול רגיל ולעשות שימוש במידע על החייב שנמסר לשם ביצוע החיוב במסלול רגיל.

שכר טרחת עורך דין במסלול מזונות (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013 (תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

20כא. על אף האמור בסעיפים 10 ו-10ג, זוכה אינו זכאי לשכר טרחת עורך דין בתיק הוצאה לפועל במסלול מזונות, ואולם רשם הוצאה לפועל רשאי להחליט אחרת לגבי זוכה שאינו המוסד במקרים שבהם, לדעת הרשם, ייצוג הזוכה בידי עורך דין מוצדק בנסיבות העניין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חובת דיווח לכנסת
(תיקון מס' 42)
תשע"ג-2013

20כב. שר המשפטים ימסור לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על יישום הוראות פרק זה; הדיווח יכלול בין השאר פירוט לגבי כל המפורטים להלן בשנה שאליה מתייחס הדיווח, תוך הבחנה בין בקשות המוסד לבקשות זוכים שאינם המוסד ובין בקשות לביצוע פסקי דין למזונות המגיעים לבן זוג, לצאצא או להורה:

(1) נתונים על הגבייה במסלול מזונות ועל הגבייה בתיקי מזונות במסלול רגיל;

(2) מספר הבקשות שהוגשו לביצוע במסלול מזונות ומספר הבקשות שהוגשו לביצוע פסק דין למזונות במסלול רגיל;

(3) מספר התיקים שהועברו ממסלול מזונות למסלול רגיל ופירוט הטעמים להעברתם;

(4) מספר התיקים במסלול מזונות שבהם נפסק שכר טרחת עורך דין;

(5) סוגי הליכים שננקטו במסלול מזונות ומספר ההליכים שננקטו בכל סוג;

(6) נתונים על בקשות בטענת פרעתי שהוגשו בתיקים במסלול מזונות ובתיקי מזונות במסלול הרגיל, ואופן הטיפול בהן.

תקנות לעניין מסלול מזונות
(תיקון מס' 42)
תשע"ג-2013

20כג. (א) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע פרק זה.

(ב) שר המשפטים יפרסם ברשומות הודעה על לשכות ההוצאה לפועל שבהן פועל מסלול מזונות.

פרק ב': עיקול מיטלטלין

עיקול מטלטלין ומכירתם
(תיקון מס' 9)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 20)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008
(תיקון מס' 68)
תשפ"א-2020
(תיקון מס' 77)
תשפ"ד-2024

21. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עיקול מטלטלין של החייב ומכירתם או על מימושם בדרך אחרת, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (א1) ו-(א2), ומשציווה כך, רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל –

(1) להיכנס לחצרים של החייב שבהם נמצאים או עלולים להימצא מיטלטלי החייב ולעקלם;

(2) להיכנס לחצרים שאינם מוחזקים בידי החייב ולעקל מיטלטלי החייב, ובלבד שימסור תחילה למחזיק החצרים הודעה על הצו ועל כוונתו להיכנס אליהם, זולת אם רשם ההוצאה לפועל סבור שמתן הודעה מוקדמת עלול לסכל את העיקול;

(תיקון מס' 9)
תש"ן-1990

(3) למכור את המעוקלים, ובלבד שעברו ארבעה עשר ימים מיום הטלת העיקול והחייב לא שילם את החוב הפסוק; היו הנכסים פסידים, רשאי מנהל לשכת ההוצאה לפועל למכרם מיד לאחר העיקול.

(תיקון מס' 68)
תשפ"א-2020
(תיקון מס' 77)
תשפ"ד-2024

(א1) הוגשה בקשה לעיקול מיטלטלין של חייב שהוא עסק או לעיקול מיטלטלין המשמשים לעסק, ובכלל זה עסק שמנהל החייב מבית מגוריו, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה רשאי הוא להורות על עיקול המיטלטלין כאמור בדרך של רישומם בדוח בידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל (בסעיף זה – עיקול ברישום), ועל הוצאת מיטלטלין שנרשמו בדוח כאמור מהעסק או על כל אחד מהם, וכן על הוצאת המיטלטלין ללא רישומם תחילה בדוח כאמור, ובלבד שחלפו שישה חודשים ממועד המצאת האזהרה לחייב והחוב הפסוק או החובות הפסוקים במצטבר עולים על המנוי בפרט 1 לתוספת רביעית א', אלא אם כן שוכנע כי יש הצדקה לצוות כאמור אף אם לא התקיימו התנאים האמורים, מטעמים שיירשמו.

(תיקון מס' 77)
תשפ"ד-2024

(א2) הוגשה בקשה לעיקול מיטלטלין של חייב שהוא יחיד בבית מגוריו שהוא אינו מנהל בו עסק, רשאי רשם ההוצאה לפועל –

(1) להורות על עיקול ברישום אם התקיימו כל אלה:

(א) החוב הפסוק או החובות הפסוקים במצטבר עולים על הסכום המנוי בפרט 1 לתוספת רביעית א' – אם הזוכה הוא יחיד, או על הסכום המנוי בפרט 2 לתוספת רביעית א' – אם הזוכה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הוא תאגיד;

(ב) חלפו שישה חודשים מיום המצאת האזהרה לחייב;

(ג) רשם ההוצאה לפועל שוכנע, על יסוד בקשת הזוכה, כי ההליך מוצדק בנסיבות העניין, בהתחשב בתועלת הכלכלית הצפויה מביצוע ההליך ובפגיעה שעלולה להיגרם לחייב, וכן שוכנע כי ננקטו הליכים אחרים מספקים לשם גביית החוב, לרבות הליכים לקבלת מידע על החייב, ככל שנדרש, ואלה לא הביאו תועלת;

(2) להורות על הוצאת המיטלטלין שעוקלו ברישום לפי פסקה (1), מבית מגוריו של החייב, אם התקיימו שני אלה:

(א) הרשם שוכנע, לאחר עיון בדוח שנערך בעת ביצוע העיקול ברישום, כי צפויה תועלת כלכלית במכירת המיטלטלין;

(ב) הרשם שקל את קיומן של נסיבות מיוחדות המצדיקות את אי-הוצאת המיטלטלין, לרבות פגיעה בחייב ובבני המשפחה הגרים עימו, אם נסיבות כאמור פורטו בדוח או הוצגו על ידי החייב.

(תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

(א3) הוראות סעיפים קטנים (א1) ו-(א2) לא יחולו לגבי מיטלטלין שהם רכב, ויחולו לגביהם הוראות סעיף קטן (א).

(תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

(ב) (1) צו חיפוש לפי סעיף 15 כמוהו כצו לעיקול מיטלטלי החייב שנמצאו תוך כדי חיפוש;

(תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

(2) על אף האמור בפסקה (1), לעניין צו חיפוש בחצרים שבהחזקת החייב או שאינם בהחזקתו לפי סעיף 15(א) או (ב), לפי העניין, יראו צו חיפוש כצו לעיקול מיטלטלי החייב שנמצאו תוך כדי חיפוש, רק אם התקיימו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א1) או (א2), לפי העניין.

עיקול רכב (תיקון מס' 44) תשע"ד-2014

21א. ציווה רשם ההוצאה לפועל לעקל את רכבו של החייב, והיה הרכב חונה ברשות הרבים, יעוקל הרכב, ובלבד שמתקיים המפורט להלן, לפי העניין:

(1) הרכב חונה סמוך לחצריו של החייב;

(2) אם הרכב אינו חונה סמוך לחצריו של החייב – מתקיימים תנאים אלה:

(א) לעיקול קדם עיקול ברישום של הרכב במשרד הרישוי והומצאה לחייב הודעה על כך; מישכן החייב את הרכב כערובה לחיוב שבשלו הוטל העיקול – לא תחול הדרישה האמורה;

(ב) מנהל לשכת הוצאה לפועל עשה מאמץ ממשי להודיע, סמוך לפני העיקול, לחייב, לאם הוא תאגיד – למי שנוהג דרך קבע ברכב, לבא כוחו של החייב או למשרד הרשות של התאגיד, על הכוונה לעקל את הרכב;

(ג) הרכב אינו רשום כרכב של נכה על פי הרישום במשרד הרישוי.

רכב מעוקל שנגנב או שנקבע כרכב באובדן (תיקון מס' 62) תשע"ט-2018

21ב. (א) קיבלה מערכת ההוצאה לפועל הודעה ממבטח על שינוי מצבו של רכב מעוקל לפי סעיף 108ב לחוק הפיקוח על הביטוח, יודיע מנהל מערכת ההוצאה לפועל לזוכה שהטיל עיקול על הרכב על השינוי ועל זכות החייב לתגמולים אצל המבטח, לרבות פרטי המבטח, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה מהמבטח.

(ב) בהליך למימוש תגמולים שהם חלף רכב שנגנב או רכב באובדן שהוטל עליהם עיקול כאמור בסעיף קטן (א), ישקול רשם ההוצאה לפועל שיקולים דומים לאלה שהיה שוקל בהליך למימוש רכב שעוקל, בשינויים המחויבים; פירעון החוב באמצעות מימוש התגמולים כפוף להעברת הבעלות ברכב למבטח על פי ייפוי כוח מטעם החייב להעברת הבעלות ברכב או על פי צו של הרשם שיורה כאמור לרשות הרישוי אלא אם כן התקיימו נסיבות חריגות המצדיקות אחרת ומטעמים שיירשמו.

(ג) חלפו 90 ימים מיום שהתקבלה הודעה לפי סעיף 108ב לחוק הפיקוח על הביטוח, יבטל מנהל מערכת ההוצאה לפועל את העיקול שהוטל על הרכב, ויודיע על כך לרשות הרישוי ולצדדים הנוגעים בדבר.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) בסעיף זה –

"חוק הפיקוח על הביטוח" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

"מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

"רכב באובדן" – כהגדרתו בסעיף 108ב לחוק הפיקוח על הביטוח.

מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול

22. (א) ואלה מיטלטלין שאין מעקלים אותם:

(1) צרכי אוכל כדי מחיית החייב ובני משפחתו הגרים עמו, לתקופה של שלושים יום;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

(2) ריהוט, מערכות בגדים, מיטות, כלי מיטה, ציוד רפואי, תרופות, כלי אוכל, כלי מטבח וכלי בית אחרים, בשימוש החייב ובני משפחתו הגרים עימו, למעט מיטלטלין כאמור המשמשים לצורך עסק שמנהל החייב מבית מגוריו;

(תיקון מס' 49) תשע"ו-2016

(3) דברים הדרושים כתשמישי קדושה לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו; לעניין זה, "תשמישי קדושה" – לרבות מיטלטלין בבית תפילה שנועדו לאפשר את קיום התפילה באופן סביר;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 44) תשע"ד-2014

(4) כלים, מכשירים, מכונות ומיטלטלין אחרים, לרבות רכב, וכן בעלי חיים, שבלעדיהם אין החייב יכול לקיים מקצועו, מלאכתו, משלח ידו או עבודתו שהם מקור פרנסתו ופרנסת בני משפחתו, ובלבד ששוויים המוערך אינו עולה על סכום שנקבע בתקנות;

(תיקון מס' 3) תשל"ה-1974 (תיקון מס' 44) תשע"ד-2014 (תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999

(5) כלים, מכשירים, מכונות ומיטלטלין אחרים, לרבות רכב, וכן בעלי חיים, השייכים לנכה והנחוצים לו לשימושו האישי בגלל נכותו;

(6) חיות מחמד; לענין זה, "חיית מחמד" – בעל חיים המוחזק בביתו או בחצריו של החייב ואינו משמש לעיסוק בעל אופי מסחרי;

(תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

(6א) טלפונים ניידים ומחשבים אישיים בשימוש חייב שהוא יחיד ובני משפחתו הגרים עימו, למעט מיטלטלין כאמור המשמשים לצורך עסק שמנהל החייב;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(7) פריט אחד מכל אחד מסוגי המיטלטלין המפורטים בתוספת החמישית, הדרוש לחייב ולבני משפחתו החיים עמו, ובלבד שוויו המוערך אינו עולה על סכום שנקבע בתקנות; שר המשפטים, רשאי, בצו, להוסיף לתוספת החמישית סוגי מיטלטלין, שהתמורה הצפויה ממכירתם אינה מצדיקה את הפגיעה החמורה שתיגרם עקב עיקולם לחייב או לבני משפחתו הגרים עמו, ובלבד שוויים המוערך אינו עולה על סכום שנקבע בתקנות;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(8) מיטלטלין ששוויים המוערך אינו עולה על סכום שנקבע בתקנות; פסקה זו לא תחול על מיטלטלין שהם מלאי עסקי.

(תיקון מס' 3) תשל"ה-1974 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 49) תשע"ו-2016

(ב) הפטור מעיקול לפי סעיף קטן (א)(3), (4), (5) ו-(7) לא יחול לגבי חוב שנתחייב בו החייב ברכישת המיטלטלין שעיקולם נדרש.

(תיקון מס' 14) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) האמור בסעיף קטן (א)(1), (2), (3), (5) ו-(7) יחול גם כאשר החייב הוא קיבוץ לענין מיטלטלין כאמור בפסקאות אלה, הנמצאים ברשות חבר הקיבוץ או בני משפחתו התלויים בו; רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות לבקשת חייב שהוא קיבוץ, כי מיטלטלין כאמור בפסקה (4) לא יעוקלו, כולם או מקצתם, הכל כפי שיורה, אם שוכנע כי הם משמשים מקור פרנסה מהותי לחברי הקיבוץ ולבני משפחתם התלויים בהם, ובלבד ששוויים אינו עולה על מכפלת הסכום הקבוע בתקנות במספר החברים והתלויים בהם כאמור, והכל בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב).

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) תקנות וצווים לפי סעיף זה טעונים אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ה) רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או על פי בקשה, לקבוע כי אין לעקל מיטלטלין מסוימים, אף אם אינם מנויים בסעיף קטן (א), אם מצא כי התמורה הצפויה ממכירתם אינה מצדיקה את הפגיעה החמורה שתיגרם עקב עיקולם לחייב או לבני משפחתו הגרים עמו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הוצאת מעוקלים
(תיקון מס' 19)
תשנ"ט-1999
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008
(תיקון מס' 77)
תשפ"ד-2024

23. הורה הרשם על הוצאת מיטלטלין לפי סעיף 21(א1) או (א2), רשאי מנהל לשכת ההוצאה לפועל להוציאם ממקום הימצאם ולהעבירם למקום אחר או להשאירם במקום הימצאם, בתנאים שקבע; היה למנהל לשכת ההוצאה לפועל ספק סביר בדבר הבעלות במיטלטלין, לא יוציא את המיטלטלין כל עוד לא הורה רשם ההוצאה לפועל אחרת.

העמדת נאמן
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

24. (א) מנהל לשכת ההוצאה לפועל רשאי להעמיד אדם שהסכים לכך להיות נאמן על שמירת המיטלטלין המעוקלים, ואם היו בעלי חיים - גם על הזנתם, ולמסור את המיטלטלין לידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל באופן, במועד ובמקום שיורה על כך בהודעה שתימסר לנאמן; הוצאותיו ושכרו של הנאמן כאמור יהיו לפי המוסכם בינו לבין מנהל לשכת ההוצאה לפועל, ובאין הסכם - כפי שיקבע רשם ההוצאה לפועל.

(ב) מנהל לשכת ההוצאה לפועל רשאי להעמיד את החייב עצמו, אף אם לא הסכים לכך, נאמן על המיטלטלין, שיהא חייב בכל החובות האמורות בסעיף קטן (א) אך לא יהא זכאי לשכר, ולא להוצאות זולת לפי החלטת רשם ההוצאה לפועל.

אחריותו של נאמן
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

25. (א) נאמן אשר ללא הצדק סביר לא מילא חובה מחובותיו לפי סעיף 24, רשאי רשם ההוצאה לפועל לחייבו בתשלום החוב הפסוק, כולו או מקצתו, במידה שלא שילמו החייב או שלא נגבה בהליכים לפי חוק זה, ובלבד שחיוב זה לא יעלה על שווי המיטלטלין שהועמד נאמן עליהם.

(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(ב) לעניין ההוצאה לפועל, דין החלטת רשם ההוצאה לפועל לפי סעיף זה כדין פסק דין.

(ג) אין בסעיף זה כדי לגרוע מאחריותו הפלילית או האזרחית של הנאמן על פי כל דין.

זכות שימוש
במיטלטלין
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

26. היו המיטלטלין המעוקלים ערב העיקול בשימושו של הנאמן, רשאי הוא להמשיך ולהשתמש בהם שימוש סביר, ואם היו בשימושם של החייב או של בני משפחתו הגרים עמו, רשאי הנאמן להרשות להם המשך שימוש כאמור והכל כפוף לכל הוראה שנתן רשם ההוצאה לפועל בענין זה.

מכירת המעוקלים
(תיקון מס' 15)
תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 19)
תשנ"ט-1999
(תיקון מס' 20)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

27. (א) ציווה רשם ההוצאה לפועל על מכירת מיטלטלין של החייב, לא יימכרו המיטלטלין אלא בתום 14 ימים מיום הוצאתם ממקום הימצאם, אלא אם כן ציווה רשם ההוצאה לפועל או בית משפט מוסמך, לבקשתו של מי שעלול להיפגע מהמכירה (בסעיף זה – המבקש), על השהיית המכירה לתקופה שיקבע (להלן – צו השהיית מכירה); ובלבד שהשהיית מכירה בצו של רשם ההוצאה לפועל תהיה לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

(ב) צו השהיית מכירה יפקע ללא מתן צו נוסף, אם המבקש לא הפקיד בידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל, תוך שבעה ימים מיום מתן הצו, ערבון שייקבע לכיסוי מלוא ההוצאות של שמירת המיטלטלין, ירידת ערכם ואחסונם בתקופת ההשהיה.

(תיקון מס' 58)
תשע"ח-2018

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על מי שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי ועל הליך שעוכב בידי בית משפט לפי החוק האמור.

ספק בבעלות
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

28. (א) מיטלטלין שעוקלו כשהיו על גופו של החייב, בכליו או בחצרים שבהחזקתו, רואים אותם כנכסי החייב, כל עוד לא הוכח להנחת דעתו של רשם ההוצאה לפועל שאינם שלו.

(ב) מיטלטלין שעוקלו כשלא היו על גופו של החייב, בכליו או בחצרים שבהחזקתו, לא יימכרו כל עוד לא הוכח להנחת דעתו של רשם ההוצאה לפועל שהם רכושו של החייב; לא הוכח שהם רכושו של החייב, יבוטל העיקול.

(ג) הרואה עצמו נפגע על ידי החלטה של רשם ההוצאה לפועל על פי סעיף זה רשאי לבקש ממנו לעכב את ביצוע החלטתו כדי לאפשר למבקש לפנות לבית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המשפט לענין הבעלות על המיטלטלין המעוקלים; רשם ההוצאה לפועל רשאי להתנות את העיכוב במתן ערובה להנחת דעתו.

(ד) פסק דין בתובענה לענין הבעלות במיטלטלין האמורים, אין בו כדי לבטל מכירתם בהוצאה לפועל לאחר שבוצעה, או לפגוע בזכויות הקונה שרכש אותם מיטלטלין בתום לב.

29. (בוטל).

30. עסקה שלא לפי הוראות חוק זה שנעשתה במיטלטלין שעוקלו, בטלה כלפי מנהל לשכת ההוצאה לפועל וכלפי הנאמן האמור בסעיף 24, אך אין בהוראה זו כדי לפגוע בהגנה הניתנת על פי כל דין לרוכש מיטלטלין בתום לב.

31. (בוטל).

32. סולק החוב הפסוק, או מכר מנהל לשכת ההוצאה לפועל חלק מן המיטלטלין שעוקלו והיה בדמיהם כדי כיסוי החוב, יבטל רשם ההוצאה לפועל את העיקול ואת מינויו של הנאמן ויחזיר לידי החייב את המיטלטלין שנשארו בידו.

פרק ג': עיקול מקרקעין

הגדרות

33. בפרק זה –

"מקרקעין" - לרבות זכויות בקרקע הניתנות לרישום בפנקסי המקרקעין;

"בית משפט" - בית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין.

הטלת עיקול ותוצאותיו (תיקון מס' 9) תש"ן-1990 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

34. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עיקול מקרקעי החייב הרשומים על שמו וכן על עיקול זכויות החייב במקרקעין הנובעות מרישום הערת אזהרה עליהם לטובתו; לענין זה, "הערת אזהרה" - כמשמעותה בסעיף 126 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969.

(ב) בית המשפט רשאי, לבקשת הזוכה ולאחר ששוכנע שמקרקעין שאינם רשומים על שם החייב הם של החייב, להצהיר על כך ולצוות על עיקולם.

(ג) ציווה רשם ההוצאה לפועל או בית המשפט על עיקול מקרקעין, יוטל העיקול על ידי רישומו בפנקסי המקרקעין, ומשנרשם וכל עוד לא בוטל, לא תיעשה ולא תירשם באותם מקרקעין כל פעולה מרצון - למעט פדיון משכנתה - אלא בהיתר מאת בית המשפט.

עיקול זמני

35. (א) נתבקש בית המשפט לעקל מקרקעי החייב שאינם רשומים על שמו וטרם החליט בבקשה, רשאי הוא, לבקשת הזוכה ולאחר שניתנה ערובה להנחת דעתו, לצוות על עיקול זמני של המקרקעין.

(ב) על עיקול זמני יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיף 34(ג).

(ג) הוכח לבית המשפט כי הבקשה לעיקול זמני הוגשה שלא בתום לב וכי העיקול הזמני גרם נזק למי שהמקרקעין היו רשומים על שמו, רשאי הוא לחייב את המבקש בפיצוי הנזק בסכום שיקבע, ורשאי הוא להורות, לשם כך, על חילוט הערובה.

מכירת מקרקעין שעוקלו (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

36. עברו שלושים יום מיום רישום העיקול והחייב לא שילם את החוב הפסוק, רשאי רשם ההוצאה לפועל, לפי בקשתו של הזוכה, לצוות על מכירתם של המעוקלים.

רישום זכות במקרקעין שעוקלו (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

37. לא הוגשה במועד שנקבע בתקנות כל הצעת קניה, או שהוגשה הצעת קניה במחיר ירוד, או שרשם ההוצאה לפועל לא ראה סיכוי סביר לביצוע פסק-הדין בדרך אחרת, רשאי הוא לצוות על מסירת החזקה במקרקעין המעוקלים או על רישום שכירות או משכנתה או שתיהן כאחת באותם מקרקעין, בתנאים שקבע, לשם פרעון החוב הפסוק, כולו או מקצתו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הגנת דירת המגורים
(תיקון מס' 15)
תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

38. (א) היו המקרקעין שעוקלו משמשים, כולם או מקצתם, דירת מגורים לחייב, לא יהיה רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על מכירת המקרקעין ועל פינוי החייב ובני משפחתו הגרים עמו מהמקרקעין, אלא לאחר שהוכח, להנחת דעתו, שיהיה לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו מקום מגורים סביר או שיש לו ולבני משפחתו הגרים עמו יכולת כלכלית המאפשרת מימון מקום מגורים סביר, או שהועמד לרשותם סידור חלוף.

(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(א1) רשם ההוצאה לפועל לא יורה כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שהצדדים הוזמנו לדיון בפניו בהזמנה שהומצאה להם בהמצאה מלאה; בהזמנה לדיון יצוין כי החייב רשאי לבקש השהיה של ההחלטה בעניין מכירת המקרקעין ופינוים כדי למנות לעצמו עורך דין או כדי לקבל ייצוג לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972 (בחוק זה – חוק הסיוע המשפטי), אם הוא זכאי לכך לפי הוראות אותו חוק; בהזמנה ייכלל מידע בדבר האפשרויות למינוי עורך דין לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי.

(תיקון מס' 58)
תשע"ח-2018

(ב) הוראות סעיף 229 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, ובכלל זה ההוראה לעניין אי-תחולת סעיף 33 לחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין מקום מגורים סביר וסידור חלוף לפי הוראות סעיף קטן (א).

(תיקון מס' 13)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(ג) (1) הוראות סעיף זה יחולו גם על ביצועה של משכנתה, או מימוש של משכון;

(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(2) על אף האמור בפסקה (1), פורש בשטר המשכנתה או בהסכם המשכון שהסידור החלוף שיועמד לרשות החייב יהיה בהתאם להוראות סעיף קטן זה ולא בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), והוסברה לחייב משמעות הדבר בשפה ברורה המובנת לו, יחולו לעניין העמדת הסידור החלוף הוראות אלה:

(א) שווי הסידור החלוף יהיה בסכום המאפשר לחייב לשכור דירת מגורים באזור מגוריו התואמת את צורכי החייב ובני משפחתו הגרים עמו למשך תקופה שלא תעלה על 18 חודשים; ואולם רשם ההוצאה לפועל רשאי להעמיד לרשות החייב ובני משפחתו הגרים עמו סידור חלוף לתקופה ארוכה מהתקופה האמורה אם סבר שקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת;

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף קטן זה, ובין השאר, לעניין התאמתה של דירת מגורים לצורכי החייב ובני משפחתו הגרים עמו ולעניין הדרך והמועד לביצוע התשלומים בעבור הסידור החלוף.

(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(ג1) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת החייב או מיוזמתו אם החייב מעוניין בכך, להשהות החלטה לפי סעיף זה אם ראה שהחייב אינו מיוצג, כדי לאפשר לחייב למנות לעצמו עורך דין או לקבל ייצוג לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי, אם החייב זכאי לכך לפי הוראות אותו חוק.

(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(ג2) שווי הסידור החלוף דינו כדין הוצאות לפי סעיף 9.

(תיקון מס' 58)
תשע"ח-2018

(ד) הוראות סעיף קטן (ג) אינן חלות על מקרקעין שדיני הגנת הדייר חלים עליהם, ואין בהם כדי לפגוע בדינים אלה.

(תיקון מס' 14)
תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם אם החייב הינו קיבוץ לענין המקרקעין של הקיבוץ המשמשים, כולם או מקצתם, דירת מגורים לחבר הקיבוץ או לבני משפחתו; לענין זה, "בן משפחה" – אב, אם, בן או בת של חבר הקיבוץ, המתגוררים בקיבוץ.

הגנת חייב חקלאי
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

39. (א) היו המקרקעין שעוקלו אדמה חקלאית או זכות באדמה חקלאית והם משמשים מקור פרנסתו של החייב, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות שישארו בידי החייב מקרקעין הדרושים כדי מחייתו של החייב ושל בני משפחתו הגרים עמו.

(תיקון מס' 13)
תשנ"ב-1992

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על ביצועה של משכנתה, או מימוש של משכון, זולת אם נרשמה המשכנתה לפני תחילת חוק זה, או אם פורש בשטר המשכנתה או בהסכם משכון שהחייב לא יהיה מוגן לפי סעיף זה.

(תיקון מס' 14)
תשנ"ד-1994

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם אם החייב הינו קיבוץ לענין מקרקעין שהם אדמה חקלאית או זכות באדמה חקלאית של הקיבוץ, המשמשים כמקור פרנסה מהותי של החברים ובני משפחתם, הגרים בקיבוץ.

תחולה
(תיקון מס' 13)
תשנ"ב-1992

39א. הוראות סעיפים 38(ג) ו-39(ב) לענין משכון יחולו אף על משכון שנרשם לפני תחילתו של חוק הערבות (תיקון), תשנ"ב-1992, ויראו את הסכם המשכון ככולל הוראה שהחייב לא יהיה מוגן לפי סעיפים 38(ג) ו-39(ב).

זכותו של צד שלישי
(תיקון מס' 2)
תשל"א-1971

40. (א) (בוטל).

(תיקון מס' 2)
תשל"א-1971
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

(ב) (בוטל).

(ג) טען צד שלישי לזכות במקרקעין שאינה רשומה, רשאי רשם ההוצאה לפועל לעכב מכירתם כדי לאפשר לצד השלישי לפנות לבית המשפט לענין זכותו; ורשאי רשם ההוצאה לפועל להתנות את העיכוב במתן ערובה להנחת דעתו.

ביטול העיקול בשל העדר פעולה
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

41. עברו שלוש שנים מיום העיקול והזוכה לא הגיש בקשה למכירת המקרקעין המעוקלים ולא נעשתה בהם פעולה אחרת לפי סעיף 37, רשאי רשם ההוצאה לפועל, אף אם לא נתבקש לכך, לאחר שנתן לצדדים הזדמנות להשמיע טענותיהם, לבטל את העיקול, ומשעשה כן, יימחק רישום העיקול מפנקסי המקרקעין.

ביטול העיקול לאחר תשלום החוב
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

42. סולק החוב הפסוק, יורה רשם ההוצאה לפועל על ביטול העיקול, ומשעשה כן, יימחק רישום העיקול מפנקסי המקרקעין.

פרק ד': עיקול בידי צד שלישי

הטלת עיקול בידי צד שלישי
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

43. רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עיקול כלל נכסי החייב או על עיקול נכס מסויים מנכסיו הנמצאים בידי צד שלישי.

עיקול כלל נכסי החייב
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

44. (א) צו עיקול בידי צד שלישי על כלל נכסי החייב יחול על נכסי החייב הנמצאים בידי הצד השלישי ביום המצאת הצו או שיגיעו לידו תוך שלושה חדשים מאותו יום.

(ב) הומצא הצו לצד השלישי, יגיש למנהל לשכת ההוצאה לפועל תוך עשרה ימים מהמצאת הצו הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בידו ביום המצאת הצו או שלפי ידיעתו יגיעו לידו תוך שלושה חדשים מאותו יום.

(ג) הגיע לידי הצד השלישי נכס מנכסי החייב תוך שלושה חדשים מהמצאת הצו, יודיע על כך למנהל לשכת ההוצאה לפועל תוך עשרה ימים מהיום שהנכס הגיע לידו.

עיקול נכס מסויים
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

45. (א) הומצא לצד שלישי צו עיקול על נכס מסויים של החייב, יגיש למנהל לשכת ההוצאה לפועל תוך עשרה ימים מיום המצאת הצו, הודעה בדבר הימצאו של אותו נכס בידו, ואם לא היה בידו, כולו או מקצתו, יפרש זאת בהודעתו.

(ב) הגיע הנכס שצו העיקול מתייחס אליו לידי הצד השלישי לאחר המצאת הצו ותוך תקופה שנקבעה לכך בצו, יחול עליו צו העיקול מהיום שהגיע לידו, והצד השלישי יודיע על כך למנהל לשכת ההוצאה לפועל לפועל תוך עשרה ימים מאותו יום.

הודעת עיקול לצד שלישי שהוא תאגיד בנקאי
(תיקון מס' 19)
תשנ"ט-1999

45א. (א) היה צד שלישי תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, שיש לו סניפים ושצו עיקול הומצא למשרד הראשי או למען הרשום של התאגיד הבנקאי (להלן - מרכז התאגיד הבנקאי), יחול צו העיקול על נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי, במועד שבו הגיעה הודעה על צו העיקול ממרכז התאגיד הבנקאי לסניף האמור, או בתום שלושה ימי עסקים מיום המצאת צו העיקול למרכז התאגיד הבנקאי, לפי המוקדם.

(ב) הומצא צו העיקול לאחד מסניפי התאגיד הבנקאי, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הודעת עיקול לצד שלישי שהוא חברה מנהלת
(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999
(תיקון מס' 26) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

45ב. (א) חברה מנהלת, כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, רשאית להודיע למנהל מערכת ההוצאה לפועל, כי ניתן להמציא צו עיקול על נכסי חייבים הנמצאים בקופות הגמל שבניהולה, לגוף הנותן שירותי תפעול לאותן קופות גמל, לרבות למרכז תאגיד בנקאי (להלן – הגוף המתפעל); הודיעה חברה מנהלת כאמור, יחול צו העיקול על נכסי החייב הנמצאים בקופות הגמל שבניהולה, במועד שבו הגיעה הודעה על צו העיקול הנמצאים בקופות הגמל שבניהולה למען הרשום של החברה המנהלת, או בתום שלושה ימי עסקים מיום המצאת צו העיקול לגוף המתפעל, לפי המוקדם.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) הומצא צו העיקול למען הרשום של החברה המנהלת, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים בקופות הגמל שבניהולה, במועד שבו הומצא לה הצו.

עיקול מתחדש בתיק מזונות
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

45ג. נבע החוב הפסוק ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות, מדי תקופה קבועה, רשאי רשם ההוצאה לפועל –

(1) לצוות על עיקול משכורתו של החייב המוחזקת בידי מעסיקו, כך שהצו יחול על משכורתו של החייב בגובה המזונות שעל החייב לשלם לזוכה מדי תקופה קבועה, כאילו ציווה רשם ההוצאה לפועל מחדש, מדי אותה תקופה, ובמשך שנה, על עיקול משכורתו של החייב כאמור;

(2) לצוות, מדי תקופה כאמור בפסקה (1), על עיקול כלל נכסי החייב או נכס מסוים מנכסיו הנמצאים בידי צד שלישי או שיגיעו לידו בתוך שנה מיום המצאת הצו, בהתאם לסכום החוב המעודכן בתיק, ובלא צורך בבקשת עיקול חדשה; צו זה יבוא במקום צו העיקול שניתן לפי פסקה זו על נכסי החייב שבידי אותו צד שלישי בתקופה הקודמת.

דינו של צד שלישי שלא הגיש הודעה
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

46. (א) לא הגיש הצד השלישי הודעה כאמור בסעיפים 44 ו-45 או שהגיש הודעה ורשם ההוצאה לפועל סבור שההודעה אינה שלמה או אינה נכונה, רשאי הוא, לפי בקשת הזוכה, להזמין את הצד השלישי לחקירה; על חקירה זו יחולו הוראות סעיף 67, בשינויים המחוייבים.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריותו של הצד השלישי על פי כל דין.

מסירת נכסים מעוקלים
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

47. הצד השלישי חייב למסור לידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל את הנכסים המעוקלים לפי פרק זה, באופן, במועד ובמקום שרשם ההוצאה לפועל קבע בצו העיקול או בצו שנתן לאחר מכן, ואם היו הנכסים חובות המגיעים ממנו לחייב - עליו לשלמם למנהל לשכת ההוצאה לפועל בהגיע זמן פרעונם; היה הדבר כרוך בהוצאות, ישולמו לו ההוצאות הסבירות לפי נסיבות הענין.

חיוב של צד שלישי
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

48. (א) צד שלישי אשר ללא הצדק סביר לא עשה כאמור בסעיף 47, או הוציא מידו נכס או שילם חוב שלא כדין בידעו שיש עליו צו עיקול בידי צד שלישי, רשאי רשם ההוצאה לפועל לחייבו בתשלום החוב הפסוק במידה שלא שילמו החייב, ובלבד שחיוב זה לא יעלה על שווי הנכס הנדון או על סכום החוב הנדון.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) לעניין ההוצאה לפועל, דין החלטת רשם ההוצאה לפועל לפי סעיף זה כדין פסק דין.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריותו של הצד השלישי על פי כל דין.

תחולת הוראות

49. על עיקול בידי צד שלישי יחולו הוראות הסעיפים 26 עד 32, בשינויים המחוייבים.

תשלום לצד השלישי
(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

49א. (א) הוגשה בקשה לפי פרק זה לעיקול נכסי חייב הנמצאים בידי צד שלישי, ומתקיימים בצד השלישי התנאים שנקבעו לפי סעיף זה, ישלם מבקש העיקול לצד האמור, תשלום בהתאם להוראות סעיף זה.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע את התנאים לזכאותו של הצד השלישי לתשלום ואת גובה התשלום, ובין השאר לקבוע כי התנאים לזכאות הם –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) קבלת כמות מזערית של צווי עיקול בפרק זמן שקבע;

(2) הפעלת מערכת ממוחשבת, לרבות לקבלת הצווים ולמשלוח התשובות.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הסדרים לתשלום ולדרכי גבייתו, לרבות בדרך של קיזוז כמשמעותו בסעיף 53 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.

(ד) תקנות לפי סעיף זה יכול שיותקנו בהדרגה.

(ה) הוראות סעיף 9(ב) יחולו לענין תשלום לפי סעיף זה.

נכסים שאינם ניתנים לעיקול בידי צד שלישי (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

50. (א) ואלה נכסים שאין מעקלים אותם בידי צד שלישי וצו עיקול על כלל נכסי החייב לפי פרק זה אינו תופס בהם:

(1) נכס שאינו ניתן לעיקול לפי כל דין;

(2) מזונות המגיעים מן הצד השלישי לחייב על פי פסק-דין או על פי הסכם שאושר על ידי בית משפט;

(3) כספים המגיעים לחייב שאינו עובד בשכר - כדי סכום שכר העבודה הפטור מעיקול;

(תיקון מס' 14) תשנ"ד-1994

(4) כספים המגיעים לחייב שהינו קיבוץ, כדי מכפלת הסכום של שכר העבודה הפטור מעיקול במספר החברים, אלא אם כן הורה רשם ההוצאה לפועל דרך חישוב אחרת, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, ובין היתר לאחר שהביא בחשבון את משכורות החברים שאינם עובדים בקיבוץ, ובלבד שהסכום הכולל לא יעלה על האמור בפסקה זו;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(5) כספים המגיעים לחייב לפי סעיף 38(ב) או (ג);

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(6) כספים המגיעים לחייב ממשרד הבינוי והשיכון כמענק השתתפות בשכר דירה; הוראת פסקה זו תחול גם על כספים ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או באמצעות החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה שירותים לפי סעיף 88א לאותו חוק, במשך שלושים ימים מיום ששולמו;

(תיקון מס' 37) תשע"ב-2012 (תיקון מס' 40) תשע"ב-2012 (תיקון מס' 73) תשפ"ג-2023

(7) כספים המגיעים לחייב ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים כדמי ליווי, כדמי אחזקת כלב נחייה, כדמי תקשורת, כהחזר בעד עזרים לתקשורת ולתפקוד יום-יומי (סל תקשורת), כסיוע למשפחות וליחידים נזקקים לפי החלטת ועדת סיוע למשפחות ויחידים נזקקים במשרד הרווחה והביטחון החברתי או כסיוע במימון טיפול אישי לנכה קשה בקהילה; הוראת פסקה זו תחול גם על כספים ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או באמצעות החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה שירותים לפי סעיף 88א לאותו חוק, במשך שלושים ימים מיום ששולמו;

(תיקון מס' 66) תש"ף-2020

(8) (א) כספים המגיעים לחייב כשיפוי, כפיצוי או כתגמולים או בכל דרך אחרת מכוח אחד מאלה:

(1) סל שירותי הבריאות;

(2) פוליסת ביטוח לתרופות שאינן כלולות בסל שירותי הבריאות;

(3) פוליסת ביטוח למימון השתלות או ניתוחים בחוץ לארץ;

(4) פוליסת ביטוח סיעודי;

(ב) הגיעו לחייב כספים מכוח פוליסת ביטוח לפי פסקה (א)(2) או (3), בשיעור העולה על 100% מהנזק שנגרם למבוטח כתוצאה ממקרה הביטוח שבשלו הוא זכאי לכספים, לא ניתן יהיה לעקל אלא כספים כאמור בפסקת משנה (א) שיתרתם עולה על 100% מהסכום האמור;

(ג) לעניין פסקה זו –

"חוק ביטוח בריאות ממלכתי" – חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"סל שירותי הבריאות" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי;

"פוליסת ביטוח" – לרבות תכנית לשירותים נוספים כמשמעותה בסעיף 10 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי;

(תיקון מס' 73) תשפ"ג-2023

(9) כספים המגיעים לחייב ממשרד העלייה והקליטה כגמלת הבטחת הכנסה המשולמת לעולים דורשי עבודה או לעולים המשתתפים במסלול הכנה לתעסוקה; הוראות פסקה זו יחולו גם על כספים ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או באמצעות החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986 (בסעיף זה – חוק הדואר), בנותנה שירותים לפי סעיף 88א לאותו חוק, במשך שלושים ימים מיום ששולמו;

(תיקון מס' 73) תשפ"ג-2023

(10) (א) כספים המגיעים לחייב במסגרת תוכנית ממשלתית שמכוחה ניתן סיוע להורה עצמאי, המנויה בתוספת השביעית, אף אם החייב אינו הורה עצמאי; לעניין פסקה זו, "הורה עצמאי" – כהגדרתו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992;

(ב) הוראות פסקה זו יחולו גם על כספים ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או באמצעות החברה כהגדרתה בחוק הדואר, בנותנה שירותים לפי סעיף 88א לאותו חוק, במשך שלושים ימים מיום ששולמו;

(ג) שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להוסיף, בצו, תוכניות ממשלתיות שייעודן סיוע להורים עצמאיים לתוספת השביעית.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

(ב) נבע החוב הפסוק ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות, לא יחולו הוראות סעיף קטן (א)(1) עד (4), אלא אם כן נקבע בדין במפורש, כי הנכס אינו ניתן לעיקול אף לשם תשלום מזונות.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)(5) ו-(6), רשאי משכיר דירת המדורים, שבעדה ניתן התשלום או המענק, לפי העניין, לעקל את הכספים האמורים בשל חוב שכר הדירה של החייב לתקופה שבעבורה ניתן התשלום או המענק.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) הוצאו כמה צווי עיקול על נכסים שבידי צד שלישי, רשאי רשם ההוצאה לפועל לתת, לפי בקשת הזוכה, החייב או צד שלישי, הוראות לעניין ביצוע סעיף זה, ובכלל זה לקבוע כי הוראות האוסרות על עיקול נכסים המגיעים לחייב מצד שלישי בסכום מסוים, לפי סעיף קטן (א)(1), (3) או (4), יחולו על צד שלישי מסוים אחד או יותר, אם הדבר נדרש כדי להבטיח שאיסור העיקול לא יחול אלא על נכסים בסכום שנקבע לפי הוראות סעיף זה.

דין פרעון חוב (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

51. מסירת נכס או תשלום חוב לידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל לפי צו עיקול בידי צד שלישי, פוטרים את הצד השלישי מאחריותו כלפי החייב.

ביטול צו עיקול בידי צד שלישי (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

52. הודיע הצד השלישי, בהודעה לפי הסעיפים 44 ו-45, שאין בידו נכסים של החייב ושלפי ידיעתו לא יגיעו לידו נכסים לאחר מתן הודעתו, רשאי רשם ההוצאה לפועל, לאחר שאימת את ההודעה, לבטל את העיקול בידי צד שלישי.

פרק ה': כינוס נכסים

מינוי כונס נכסים (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

53. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, אם ראה צורך או תועלת בדבר לשם ביצוע פסק הדין, למנות כונס נכסים לנכס מסויים של החייב.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות כי כונס הנכסים יתן ערובה, להנחת דעתו, לשם הבטחת אחריותו למילוי תפקידו.

(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

(ג) (בוטל).

סמכויותיו וחובותיו של כונס נכסים (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

54. (א) כונס הנכסים יקח לרשותו את הנכס שנתמנה לו, ינהלו, ימכרנו, יממשו ויעשה בו כפי שיורה רשם ההוצאה לפועל; וידו של כונס הנכסים בכל אלה כיד החייב.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי לתת הוראות לפי סעיף זה אם מיזמתו ואם

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לפי בקשת הזוכה או החייב, או לפי בקשת כונס הנכסים.

(ג) כונס הנכסים ינהל פנקסים וימסור דינים וחשבונות לרשם ההוצאה לפועל או למי שיורה עליו רשם ההוצאה לפועל.

(ד) כונס הנכסים ימסור למנהל לשכת ההוצאה לפועל כל הכנסה שהגיעה לידו מניהול הנכס, ממכירתו או ממימושו, במועד ובצורה שנדרש למסרה בכתב המינוי או בהוראה מיוחדת.

55. אין במינוי של כונס נכסים כדי לפגוע בזכויות החייב לפי סעיפים 22, 38, 39 ו-50 או לפי כל דין אחר.

56. (א) החייב לא יעשה דבר שיש בו להפריע לכונס הנכסים במילוי תפקידיו, ימלא אחרי הוראותיו של כונס הנכסים בכל הנוגע לנכס שכונס הנכסים נתמנה לו, ויעשה למטרות המנויות בסעיף 54 כל דבר שלדעת כונס הנכסים מן הצורך הוא או מן התועלת שייעשה בידי החייב עצמו.

(ב) החייב ימסור לכונס הנכסים לפי דרישתו כל מסמך וידיעה שיש להם קשר לנכס האמור.

57. טען צד שלישי שיש לו זכות בעלות או זכות אחרת בנכס שנתמנה לו כונס נכסים, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות לכונס הנכסים בדבר מילוי תפקידו לגבי אותו נכס בשים לב לאותה זכות, ורשאי הוא להשהות פעולות בנכס כדי לאפשר לצד השלישי לפנות לבית המשפט לענין זכותו; רשם ההוצאה לפועל רשאי להתנות את ההשהיה במתן ערובה להנחת דעתו.

58. (א) כונס נכסים אשר ללא הצדק סביר לא מילא חובה מחובותיו לפי פרק זה, רשאי רשם ההוצאה לפועל לחייבו בפיצוי הנזק שגרם בכך, ורשאי הוא להורות על חילוט הערובה שנתן כונס הנכסים, כולה או מקצתה, לשם סילוק המגיע ממנו.

(ב) לעניין ההוצאה לפועל, דין החלטת רשם ההוצאה לפועל לפי סעיף זה כדין פסק דין. (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

שכרו של כונס נכסים (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

59. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי לקבוע שכרו של כונס נכסים ודרכי תשלומו; שכרו והוצאותיו של כונס הנכסים יהיו חלק מן ההוצאות האמורות בסעיף 9.

(ב) היה כונס הנכסים עובד המדינה, ישולם שכרו לאוצר המדינה זולת אם הורשה עובד המדינה כדין לקבל את השכר האמור בעד טרחתו.

סיום תפקידו של כונס נכסים (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

60. (א) כונס נכסים רשאי, על ידי הודעה בכתב לרשם ההוצאה לפועל, להתפטר מתפקידו; ההתפטרות אינה תופסת אלא אם בא עליה אישור רשם ההוצאה לפועל ומן היום שנקבע לכך באישור.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי לפטר כונס נכסים אם לא מילא תפקידו כראוי או אם ראה סיבה אחרת לכך.

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי לשחרר את כונס הנכסים מתפקידו אם ראה שאין עוד צורך או תועלת בכינוס נכסי החייב.

(ד) (בוטל). (תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

פרק ו': ביצוע בעין

מסירת נכס (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

61. (א) הטיל פסק הדין על החייב למסור נכס, יתפוס מנהל לשכת ההוצאה לפועל את הנכס וימסרנו למי שזכאי לקבלו לפי פסק הדין.

(ב) קבע מנהל לשכת ההוצאה לפועל שלא ניתן לתפוס את הנכס ולא נקבע בפסק הדין הסכום שיש לשלם תמורתו, רשאי הזוכה לפנות לבית המשפט שנתן את פסק הדין ולבקש שישום את הנכס, ומשנקבעה השומה יוצא פסק הדין לפועל כאילו נקבע בו סכום השומה מלכתחילה.

מסירת קטין (תיקון מס' 4) תשל"ח-1978 (תיקון מס' 16) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 58) תשע"א-2010

62. (א) הורה פסק הדין למסור קטין, או לאפשר מגע, התראות או קשר בין הורה לבין ילדו הקטין שאינו נמצא בהחזקתו, או לעשות כל דבר אחר בקשר לקטין, ונקבע בהחלטה שהביצוע ייעשה באמצעות ההוצאה לפועל, ינקוט מנהל

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"חשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לשכת ההוצאה לפועל בכל הצעדים הנדרשים לביצוע פסק הדין והוא יסתייע לשם כך בעובד סוציאלי שמונה לפי חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955.

(תיקון מס' 4) תשל"ח-1978

(ב) קבע מנהל לשכת ההוצאה לפועל שפסק הדין אינו ניתן לביצוע אלא על כרחו של הקטין והיה הקטין לדעתו של מנהל לשכת ההוצאה לפועל מסוגל להבין בדבר, או שהיו קשיים אחרים בביצוע פסק הדין, רשאי רשם ההוצאה לפועל לפנות לבית המשפט שנתן את פסק הדין בבקשת הוראות.

עשיית מעשה (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

63. (א) הטיל פסק הדין על החייב לעשות מעשה שלא כאמור בסעיפים 61 או 62 והמעשה ניתן להיעשות על ידי אדם אחר, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות למנהל לשכת ההוצאה לפועל לעשות את המעשה או להרשות לזוכה או לאדם אחר לעשותו במקום החייב.

(ב) ההוצאות לענין סעיף קטן (א) יהיו חלק מן ההוצאות האמורות בסעיף 9.

פינוי מקרקעין (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 36) תשע"ב-2012

64. (א) ניתן פסק דין לפינוי מקרקעין, לרבות סילוק יד, ולא מילא החייב אחרי פסק הדין בתוך התקופה שנקבעה באזהרה שהומצאה לפי סעיף 7(א), יקבע רשם ההוצאה לפועל מועד לפינוי בהודעה, שתומצא לחייב ולצד שלישי אשר לידיעתו של רשם ההוצאה לפועל מחזיק באותם מקרקעין או בחלק מהם; לא פונו המקרקעין עד המועד שנקבע, ייכנס מנהל לשכת ההוצאה לפועל למקרקעין האמורים, יפנה אותם וימסרם למי שזכאי לקבלם לפי פסק הדין.

(תיקון מס' 36) תשע"ב-2012

(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א), הומצאה אזהרה כאמור בסעיף 7(א2) לעניין פסק דין לפינוי מושכר, ולא מילא החייב אחר פסק הדין בתוך התקופה שנקבעה באזהרה, ייכנס מנהל לשכת ההוצאה לפועל למקרקעין האמורים, יפנה אותם וימסרם למי שזכאי לקבלם לפי פסק הדין, בתוך 14 ימים מתום התקופה שנקבעה באזהרה; רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשת הזוכה, להאריך את תקופת הפינוי לפי פסקה זו, אף לאחר שהסתיימה, בתקופות נוספות שלא יעלו על 14 ימים, כל אחת; הודעה על הארכת תקופת הפינוי כאמור תומצא לחייב וכן לצד שלישי המחזיק באותם מקרקעין או בחלק מהם בדרך הקבועה בסעיף 7(ב)(1).

(תיקון מס' 36) תשע"ב-2012

(א2) מנהל לשכת ההוצאה לפועל לא יבצע פינוי לפי הוראות סעיף קטן (א) או (א1), אלא אם כן הגיש הזוכה לרשם ההוצאה לפועל בקשה לביצוע הפינוי כאמור והרשם אישר את ביצוע הפינוי במועד שקבע לפי סעיף קטן (א) או במהלך התקופה כאמור בסעיף קטן (א1), לפי העניין; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על בקשה להארכת תקופת הפינוי.

(ב) נמצאו במקרקעין בשעת הפינוי או לאחריו מיטלטלין שהמפונה לא הוציאם, ימסרם מנהל לשכת ההוצאה לפועל לשמירה ורשאי הוא למכרם לאחר תקופה סבירה, ואם היו פסידים - ימכרם מיד; ההוצאות לענין זה יהיו חלק מן ההוצאות האמורות בסעיף 9.

טענות צד שלישי (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

65. היה צד שלישי מחזיק במקרקעין האמורים בסעיף 64 או בחלק מהם והוכיח להנחת דעתו של רשם ההוצאה לפועל כי הוא זכאי להחזיק באותם מקרקעין או באותו חלק, רשאי רשם ההוצאה לפועל להשהות את הפינוי, כל עוד לא הושלם, לתקופה שיקבע, כדי לאפשר לצד השלישי לפנות לבית המשפט ולקבל צו עיכוב; רשם ההוצאה לפועל רשאי להתנות את ההשהייה במתן ערובה להנחת דעתו על ידי הצד השלישי.

חייב שחזר לאחר הפינוי

66. הושלמה פעולת פינוי לפי סעיף 64, והחייב או אדם אחר מטעמו חזר ותפש שלא כדין את המקרקעין שפונו, יחזור מנהל לשכת ההוצאה לפועל, לפי בקשתו של הזוכה, ויפנה את המקרקעין לשם ביצועו של פסק הדין; אין הוראה זו גורעת מאחריותו של החייב, או של האדם האחר, לפי כל דין.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

פרק ו'1: הטלת הגבלות על חייב בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו

הטלת הגבלות על חייב (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

66א. התקיימו לגבי החייב התנאים כאמור בסעיף 66ב, ושוכנע רשם ההוצאה לפועל כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, בהתחשב בפגיעה בחייב ובהליכים אחרים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שננקטו לשם גביית החוב, לרבות הליכים לקבלת מידע על החייב, ככל הנדרש, רשאי הוא להטיל על החייב הגבלה כמפורט להלן, אחת או יותר, מיוזמתו או על פי בקשה זוכה, לתקופה ובתנאים שיקבע:

(1) הגבלת החייב מקבל דרכון ישראלי או תעודת מעבר לפי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952, מהחזיק דרכון או תעודת מעבר כאמור או מלהאריך את תוקפם, ובלבד שיהיו תקפים לצורך שיבה לישראל; הגבלה זו לא תוטל אם שוכנע רשם ההוצאה לפועל שהיציאה מישראל דרושה מטעמי בריאותו של החייב או של בן משפחה התלוי בו;

(2) עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ; הגבלה זו לא תוטל אם שוכנע רשם ההוצאה לפועל שהיציאה מישראל דרושה מטעמי בריאותו של החייב או של בן משפחה התלוי בו;

(3) הגבלת החייב כלקוח מוגבל מיוחד, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

(תיקון מס' 59) תשע"ח-2018
(תיקון מס' 64) תשע"ט-2019

(4) (א) הגבלת החייב מעשות שימוש בכרטיס חיוב, כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב; לעניין זה, דין הגבלה כדין סיום חוזה שירותי התשלום, כהגדרתו בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019, לעניין הנפקת כרטיס החיוב, בהודעת החייב; הודעה על כך תינתן למנפיק בדרך שתיקבע, ויראו במועד קבלת ההודעה את מועד סיום החוזה על אף הוראות סעיף 6(א)(1) לחוק האמור;

(ב) לא יראו הגבלה כאמור בפסקת משנה (א) כסיום חוזה בהודעת החייב, לעניין הוראות בחוזה שלפיהן הלקוח חייב בתשלום כלשהו בשל עצם קיצורה של תקופת השימוש בכרטיס החיוב, כגון חיוב החייב בתשלום עבור מתנות מותנות שימוש שקיבל מהמנפיק;

(5) הגבלת החייב מייסד תאגיד או מהיות בעל עניין בתאגיד, במישרין או בעקיפין, לרבות יחד עם אחר או באמצעות אחר, ואם השתתף החייב בייסוד תאגיד או היה בעל עניין בתאגיד – מתן הוראות לעניין הפסקת כהונתו או חברותו בתאגיד; אין בהוראות לפי פסקה זו או בהפרתן כדי לגרוע מתוקפה של התאגדות או פעולה משפטית של תאגיד שבו היה החייב מייסד או בעל עניין כאמור; לעניין זה, "בעל עניין" – כהגדרתו בסעיף 69ד(ב);

(תיקון מס' 69) תשפ"ב-2022

(6) (נמחקה).

סייג להגבלה על כרטיס חיוב
(תיקון מס' 34) תשע"א-2011
(תיקון מס' 59) תשע"ח-2018
(תיקון מס' 67 – הוראת שעה) תש"ף-2020

66א1. (א) הגבלה לפי סעיף 66(א)(4) או לפי סעיף 69ד(א)(3), לא תחול על כרטיס חיוב מיידי שניתן לבצע בו עסקאות כנגד יתרת זכות בלבד, או על כרטיס חיוב, שהערך הכספי שנטען בו הוא רק של גמלה או תשלום אחר מהמפורטים להלן, שלפי כל דין אינם ניתנים לעיקול כלל או שאינם ניתנים לעיקול למעט לשם תשלום חוב מזונות, או שקיימת לפי דין מניעה או הגבלה על עיקולם:

(1) גמלת כסף או תשלום אחר המשולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי;

(2) גמלת כסף או תשלום אחר המשולמים על ידי מוסד אחר ממוסדות המדינה, שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 59) תשע"ח-2018

(ב) חלה על גמלה או על תשלום אחר כאמור בסעיף קטן (א) מניעה לגבי עיקול לפרק זמן מסוים לפי כל דין, יחולו ההוראות לעניין המניעה גם על תשלום של הגמלה או התשלום האחר באמצעות כרטיס חיוב מיידי או כרטיס חיוב כאמור, בשינויים המחויבים.

תנאים להטלת הגבלות
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

66ב. (א) הגבלות לפי סעיף 66א לא יוטלו אלא בהתקיים אחד מתנאים אלה:

(1) החייב הובא לפני רשם ההוצאה לפועל על פי צו הבאה לפי סעיף 69יב, או בא לפניו בדרך אחרת, הוכח לרשם ההוצאה לפועל כי הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום החוב ולא ניתן הסבר סביר לאי-התשלום, ובלבד שהחוב הפסוק או החובות הפסוקים במצטבר עולים על 500 שקלים חדשים;

(תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

(2) החוב הפסוק נובע ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

למעט חוב מזונות שגובה המוסד לביטוח לאומי לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972 (בחוק זה – חוק המזונות);

(3) החייב הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו כאמור בסעיפים 7ג, 67(ד), 69יא(ד) או 69יג(ד), ובלבד שהתקיים אחד מאלה:

(א) חלפו שישה חודשים ממועד המצאת האזהרה לחייב בהמצאה מלאה, והחוב הפסוק או החובות הפסוקים במצטבר עולים על 2,500 שקלים חדשים;

(ב) חלפה שנה ממועד המצאת האזהרה לחייב בהמצאה מלאה, והחוב הפסוק או החובות הפסוקים במצטבר עולים על 500 שקלים חדשים.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי –

(1) לקבוע הוראות לעניין דרכי הטלת הגבלות לפי פרק זה;

(2) לשנות, בצו, את התקופות והסכומים הקבועים בסעיף קטן (א).

התראה בדבר הגבלה
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

66ג. (א) לא תיכנס הגבלה לפי פרק זה לתוקף אלא לאחר שמנהל לשכת ההוצאה לפועל שלח לחייב בדואר התראה וחלפו 30 ימים מיום המצאת ההתראה.

(ב) בהתראה יצוין כי רשם ההוצאה לפועל הטיל על החייב הגבלה וכי היא תיכנס לתוקף בתום 30 ימים מיום המצאתה, אלא אם כן ייפרע החוב, או שהחייב יתייצב לחקירת יכולת בלשכת ההוצאה לפועל וישכנע את רשם ההוצאה לפועל כי הוא אינו בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו, או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל; לעניין זה, "לשכת ההוצאה לפועל" – לשכת ההוצאה לפועל שבה מתנהל התיק או לשכת ההוצאה לפועל שליד בית משפט השלום שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של החייב.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), הטיל רשם ההוצאה לפועל הגבלה במעמד החייב כאמור בסעיף 66ב(א)(1), לא תישלח לחייב התראה, וההגבלה תיכנס לתוקף בתום 30 ימים מיום הטלת ההגבלה, אלא אם כן ייפרע החוב או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל.

ביטול הגבלה
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

66ד. (א) נפרע החוב, תבוטל ההגבלה שהוטלה על החייב.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי לבטל הגבלה שהטיל, מיוזמתו או לבקשת החייב, ורשאי הוא להתנות את הביטול במתן ערובה להנחת דעתו, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011
(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

(ג) רשם ההוצאה לפועל יורה על ביטול הגבלה אם נוכח כי החייב מקיים הוראות של צו תשלומים או הוראות הסכם בינו לבין הזוכה לעניין פירעון החוב; בוטלה הגבלה כאמור בסעיף קטן זה, רשאי רשם ההוצאה לפועל להטילה מחדש, מיוזמתו או לבקשת הזוכה, אם נוכח כי החייב הפסיק לקיים את הוראות הצו או ההסכם; הגבלה שהוטלה מחדש לפי סעיף קטן זה תיכנס לתוקף בלא צורך במשלוח התראה לפי סעיף 66ג.

(ד) בוטלה הגבלה על חייב, תמציא לשכת ההוצאה לפועל מיד, ולא יאוחר מתום 24 שעות מעת ביטולה, הודעה על כך לגורמים הנוגעים בדבר, לפי העניין, וכן תשלח הודעה על כך לחייב ולזוכה.

(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

פרק ו'2: מרשם חייבים בעלי יכולת המשתמטים מתשלום חובותיהם

רישום חייב בעל יכולת המשתמט מתשלום חוב במרשם החייבים המשתמטים
(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

66ה. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לבקשת זוכה, לצוות על רישומו של חייב במרשם חייבים בעלי יכולת המשתמטים מתשלום חובותיהם (להלן – מרשם החייבים המשתמטים), ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) הוא שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, בהתחשב בפגיעה בחייב, וכי נוכח הליכים אחרים שננקטו לשם גביית החוב, לרבות הליכים לקבלת מידע על החייב והטלת הגבלות לפי פרק ו'1, אין הליכים אחרים שפגיעתם בחייב פחותה ויש בהם כדי להביא לתשלום החוב;

(2) חובותיו הפסוקים של החייב עולים על 10,000 שקלים חדשים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

במצטבר;

(3) התקיים אחד מאלה:

(א) טרם חלפו שישה חודשים מיום שהחייב הובא לפני רשם הוצאה לפועל על פי צו הבאה לפי סעיף 69יב או בא לפניו בדרך אחרת והוכח לרשם ההוצאה לפועל כי הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום החוב ולא ניתן הסבר סביר לאי-התשלום;

(ב) רואים את החייב כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו לפי סעיפים 7ג, 67(ד), 69יא(ד) או 69יג(ד), והתקיימו כל אלה:

(1) חלפו שישה חודשים ממועד המצאת האזהרה לחייב בהמצאה מלאה;

(2) נשלחה לחייב הזמנה בדואר רשום עם אישור מסירה, להתייצב לדיון בעניין רישומו במרשם החייבים המשתמטים;

(3) בהזמנה לפי פסקה (2) צוין כי רשם ההוצאה לפועל יורה על רישום החייב במרשם החייבים המשתמטים, אלא אם כן החייב יפרע את החוב או יתייצב לחקירת יכולת בלשכת ההוצאה לפועל או לדיון בעניין רישומו במרשם החייבים המשתמטים, וישכנע את רשם ההוצאה לפועל כי הוא אינו בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו, או שניתנה החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל;

(4) נעשה ניסיון ממשי ליצור קשר עם החייב באמצעות הטלפון הנייח או הנייד, אם הוא ידוע למערכת ההוצאה לפועל, כדי לוודא שקיבל את האזהרה ואת ההזמנה לדיון לפי פסקה (2), וכי הוא יודע שמתקיימים נגדו הליכים לפי חוק זה;

(5) החייב לא פרע את החוב או לא התייצב לחקירת יכולת בלשכת ההוצאה לפועל או לדיון בעניין רישומו במרשם החייבים המשתמטים ולא נתן הסבר סביר לאי-התייצבותו, ולא ניתנה החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל;

(ג) התקיימו התנאים המפורטים בפסקה (3)(ב)(1) עד (4) והחייב התייצב לפני רשם ההוצאה לפועל בדיון בעניין רישומו במרשם החייבים המשתמטים או שבא לפני רשם ההוצאה לפועל בתקופה שבין משלוח ההזמנה לדיון לבין מועד הדיון כאמור, והוכח לרשם ההוצאה לפועל כי הוא בעל יכולת המשתמט מתשלום החוב ולא ניתן הסבר סביר לאי-התשלום.

(ב) לא יירשם במרשם החייבים המשתמטים חייב כאמור בסעיף קטן (א)(3)(א), אלא לאחר שמנהל לשכת ההוצאה לפועל שלח לחייב בדואר התראה שבה צוין כי הרשם החליט לרשום את שמו במרשם כאמור וכי החלטה זו תיכנס לתוקף בתום שלושים ימים מיום המצאתה, אלא אם כן ייפרע החוב, או שהחייב יתייצב לחקירת יכולת בלשכת ההוצאה לפועל וישכנע את רשם ההוצאה לפועל כי הוא אינו בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו, או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל.

(ג) ציווה רשם ההוצאה לפועל על רישומו של החייב במרשם החייבים המשתמטים (בסעיף זה – צו רישום), בדיון לפי סעיף קטן (א)(3)(א) במעמד החייב, לא יחולו הוראות סעיף קטן (ב) וצו הרישום ייכנס לתוקף בתום שלושים ימים מיום מתן הצו, אלא אם כן ייפרע החוב או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל.

(ד) הוציא רשם ההוצאה לפועל צו רישום לפי סעיף קטן (א)(3)(ב), ייכנס צו הרישום לתוקף שלושים ימים לפחות ממועד אישור המסירה לפי סעיף קטן (א)(3)(ב)(2) או במועד שנקבע לדיון בעניין רישום שמו של החייב במרשם החייבים המשתמטים, לפי המאוחר, אלא אם כן ייפרע החוב או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל.

(ה) הוציא רשם ההוצאה לפועל צו רישום לפי סעיף קטן (א)(3)(ג), ייכנס צו הרישום לתוקף בתום שלושים ימים מיום מתן הצו, אלא אם כן ייפרע החוב או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ו) בסעיף זה, "לשכת ההוצאה לפועל" – לשכת ההוצאה לפועל שבה מתנהל התיק או לשכת ההוצאה לפועל שליד בית משפט השלום שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של החייב.

ניהול מרשם החייבים המשתמטים (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

166. (א) מרשם החייבים המשתמטים יכלול את שם החייב, מספר תעודת הזהות שלו ותאריך הוצאת צו הרישום בעניינו.

(ב) מרשם החייבים המשתמטים יהיה פתוח לעיון הציבור בדרך של שאילתה שבה יצוין מספר תעודת הזהות של האדם שלגביו מתבקש המידע, מטרת בקשת המידע וכן פרטים מזהים של מגיש השאילתה.

(ג) אדם שעיין במידע המפורט לגביו במרשם החייבים המשתמטים וסבר כי פרטיו אינם נכונים, שלמים, ברורים או מעודכנים (בסעיף זה – מידע שגוי), רשאי לפנות למנהל לשכת ההוצאה לפועל בבקשה לתקן את המידע או למחוק אותו.

(ד) הסכים מנהל לשכת ההוצאה לפועל לבקשה כאמור בסעיף קטן (ג), יבצע את השינויים הנדרשים בתוך תקופה שיקבע שר המשפטים ויודיע עליהם לכל מי שקיבל את המידע השגוי במהלך תקופה כפי שיקבע שר המשפטים, שקדמה לתיקון או למחיקה, ולמי שהגיש את הבקשה; סירב מנהל לשכת ההוצאה לפועל לבקשה מהטעם שלא מדובר במידע שגוי, יודיע על כך למבקש.

(ה) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, ובכלל זה לעניין קביעת אגרה שתשולם בעד הגשת שאילתה ולעניין אופן העמדת מרשם החייבים המשתמטים לעיון, לרבות מגבלות לעניין העתקת המידע, שמירתו ואיסוף ממוחשב שלו, כדי להבטיח את אמינות המידע, את זמינותו, את הגנת המדיע מפני שימוש בלתי מורשה בו וכן כדי לשמור על הפרטיות.

מחיקת חייב ממרשם החייבים המשתמטים ורישום חוזר (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

166ז. (א) רישום פרטיו של החייב במרשם החייבים המשתמטים יימחק משפרע את חובו.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לבקשת חייב, להורות על מחיקת רישום פרטיו של חייב ממרשם החייבים המשתמטים, ורשאי הוא להתנות את המחיקה כאמור במתן ערוכה להנחת דעתו, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ג) (1) רשם ההוצאה לפועל יורה על מחיקת רישום פרטיו של חייב ממרשם החייבים המשתמטים, אם נוכח כי החייב מקיים הוראות של צו תשלומים או הוראות הסכם בינו לבין הזוכה לעניין פירעון החוב;

(2) נמחקו מהמרשם פרטי רישומו של חייב כאמור בפסקה (1), רשאי רשם ההוצאה לפועל, מיוזמתו או לבקשת זוכה, לצוות כי החייב יירשם שוב במרשם החייבים המשתמטים, אם נוכח כי החייב הפסיק לקיים את הוראות צו התשלומים או ההסכם האמור בפסקה (1) (בסעיף זה – רישום חוזר);

(3) על רישום חוזר לא יחולו הוראות סעיפים 66ה(א)(3)(ב)(2) ו-66ה(ב) לעניין משלוח הזמנה לדיון ומשלוח התראה, ואולם תישלח לחייב הודעה על רישומו החוזר במרשם החייבים המשתמטים.

חובת דיווח לכנסת – הוראת שעה (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

66ח. בתקופה של ארבע שנים מיום תחילתו של חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 43), התשע"ד-2014, ימסור שר המשפטים לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על יישום הוראות פרק זה; הדיווח יכלול, בין השאר, פירוט לגבי כל אלה בשנה שאליה מתייחס הדיווח:

(1) מספר הבקשות שהוגשו לרישום חייב במרשם החייבים המשתמטים ומספר הבקשות מתוכן שאושרו;

(2) מספר החייבים שפרטיהם נמחקו ממרשם החייבים המשתמטים;

(3) משך הזמן הממוצע שחלף בין הרישום לבין המחיקה;

(4) אחוזי הגבייה בתיקים שבהם נרשם החייב במרשם החייבים המשתמטים בהשוואה לאחוזי הגבייה בתיקים שבהם לא נרשם כאמור.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק ז': חקירת יכולת ותשלום בשיעורים

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

סימן א': חקירת יכולת והוראה על תשלום בשיעורים

(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

חקירת יכולת (תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

67. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיזמתו או לפי בקשת הזוכה או החייב, לחקור במצבו הכלכלי של החייב, נכסיו, גובה הכנסתו ומקורותיה, יציאותיו מישראל וכניסותיו לישראל, חובותיו והוצאותיו כדי לברר את יכלתו של החייב לקיים את פסק הדין (בחוק זה - חקירת יכולת).

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999 (הוראת שעה) תשפ"א-2020

(א1) (1) חייב שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים שנקבעו, יתייצב לחקירת יכולת בכל יום שבו פתוחה לשכת ההוצאה לפועל, בתוך 21 הימים ממועד המצאת האזהרה כאמור בסעיף 7 או בתוך מועד אחר שנקבע באזהרה;

(2) האמור בפסקה (1) לא יחול על חייב שהגיש בקשה בטענת פרעתי כאמור בסעיף 19 או התנגדות לביצוע שטר כאמור בסעיף 81א; ואולם אם נדחתה בקשתו או התנגדותו, יראו את מועד הדחיה כמועד המצאת האזהרה.

(ב) בחקירת יכולת רשאי רשם ההוצאה לפועל להזמין לחקירה את החייב וגם עדים, ולכוף התייצבותם, מתן עדות והגשת מסמכים, בדרך שמוסמך לכך בית משפט.

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999

(ב1) התייצב החייב לחקירת יכולת כאמור בסעיף קטן (א1), רשאי רשם ההוצאה לפועל לקיים את חקירת היכולת אף ללא הזמנת הזוכה; התקיימה חקירת יכולת ללא הזמנת הזוכה, רשאי הזוכה לבקש מרשם ההוצאה לפועל לקיים חקירת יכולת נוספת בנוכחותו.

(תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

(ב2) על אף האמור בסעיף קטן (ב1), רשם ההוצאה לפועל לא יקיים חקירת יכולת לחייב שהגיש בקשה למתן צו לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות לפי סעיף 69ב1, אלא לאחר הזמנת הזוכה; הוזמן הזוכה לחקירת יכולת ולא התייצב או שהסכים לקיים את חקירת היכולת בהעדרו, רשאי רשם ההוצאה לפועל לקיים את חקירת היכולת שלא בנוכחות הזוכה, אלא אם כן שוכנע כי יש הצדקה לדחות את מועד הדיון לבקשת הזוכה.

(ג) חקירת יכולת תהיה בפומבי או בדלתיים סגורות כפי שיורה רשם ההוצאה לפועל.

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999

(ד) לא התייצב חייב לחקירת יכולת במועד כאמור בסעיף קטן (א1) או במועד אחר שנקבע לפי חוק זה, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו; התייצב חייב לחקירת יכולת ולא הציג מסמכים שנדרש להציגם, רשאי רשם ההוצאה לפועל לקבוע כי יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו.

החלטה על-פי תצהיר (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

68. (א) המבקש חקירת יכולת לפי סעיף 67 רשאי לצרף לבקשתו תצהיר שבו יכלול פרטים בדבר נכסי החייב, הכנסותיו ויכלתו לקיים את פסק הדין, ויכול הוא לכלול בתצהירו הצעה בדבר השיעורים שבהם ישולם החוב.

(ב) הגיש הזוכה תצהיר כאמור, רשאי רשם ההוצאה לפועל, לאחר שהזמין את החייב לחקירת יכולת, לתת החלטה או צו לפי פרק זה, אף בהעדרו של החייב; הגיש החייב את התצהיר, רשאי רשם ההוצאה לפועל לתת החלטה או צו לפי פרק זה על פי התצהיר בלבד.

(ג) במקום חקירה או נוסף עליה רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות שהחייב יענה בתצהיר לשאלון, תוך המועד שקבע לכך, ורשאי הוא לתת החלטה או צו לפי פרק זה על סמך התצהיר, ואם לא הגיש החייב תצהיר לשאלון - אף בהעדר תצהיר.

חוקרי ההוצאה לפועל (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

68א. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע רשימה של אנשים אשר יהיו חוקרי ההוצאה לפועל, על פי המלצה של ועדה שימנה, שבה יכהנו כחברים שופט בדימוס, והוא יהיה היושב ראש, נציג שר המשפטים, נציג לשכת עורכי הדין ונציג מועצת רואי חשבון (להלן - הועדה הממליצה).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) כשיר להיות חוקר ההוצאה לפועל מי שהוא חבר בלשכת עורכי הדין או מי שבידו רשיון לפי חוק רואי חשבון, תשט"ו-1955, שקיבל הכשרה מתאימה והוא בעל נסיון של חמש שנות עבודה במקצועו. (תיקון מס' 32) תשע"א-2011

(ג) חוקר ההוצאה לפועל יהיה מוסמך לערוך בדיקה בדבר יכולת החייב, בין על יסוד העיון בבקשת חייב לפי סעיף 7א והמסמכים שצורפו לה, ובין בהזמנת החייב להתייצב לבדיקה לצורך חקירת יכולתו כמשמעותה בסעיף 67(א). (תיקון מס' 32) תשע"א-2011

(ד) רשם ההוצאה לפועל רשאי למנות חוקר הוצאה לפועל בתיק מסוים, מתוך הרשימה שקבע שר המשפטים, ובלבד שלא יהיה במינוי כדי ליצור ניגוד ענינים עם עיסוקיו האחרים של החוקר.

(ה) חוקר ההוצאה לפועל יפעל מטעם רשם ההוצאה לפועל ובהתאם להוראותיו, ויגיש לרשם ההוצאה לפועל דין וחשבון על הממצאים והתוצאות של הבדיקה שערך, באופן ובזמן שייקבעו.

(ו) רשם ההוצאה לפועל רשאי לתת כל צו על סמך הדין וחשבון של חוקר ההוצאה לפועל, כאילו ערך בעצמו את הבדיקה בדבר יכולת החייב; וכן רשאי הוא, בכל עת, מיוזמתו או על פי בקשה, לעיין מחדש בדין וחשבון, ולערוך בדיקה נוספת, בין בעצמו ובין באמצעות חוקר אחר.

(ז) חוקר ההוצאה לפועל חייב לשמור בסוד כל ידיעה שהגיעה אליו במילוי תפקידו.

(ח) באו הזוכה והחייב לידי הסכם באשר לאופן פרעון החוב במהלך הבדיקה לפני חוקר ההוצאה לפועל, יגיש החוקר את ההסכם בחתימותיהם לאישור רשם ההוצאה לפועל שיהיה רשאי לאשרו או לדחותו; להסכם שאושר יהיה תוקף של צו תשלומים לפי חוק זה.

(ט) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצוע סעיף זה, לרבות לענין המקום שבו יערוך חוקר ההוצאה לפועל את הבדיקה, הוראות בדבר קבלת מידע לגבי מצבו הכלכלי של החייב ודרכי שמירת המידע, החובות שיחולו על חוקרי ההוצאה לפועל וכן סדרי העבודה של הועדה הממליצה, לרבות לענין סמכותה לבטל המלצה שנתנה.

(י) שר המשפטים יקבע בצו, בהסכמת שר האוצר, את שכרו והוצאותיו של חוקר ההוצאה לפועל ואת אופן תשלומם, וכן רשאי הוא לקבוע שהזוכה והחייב, או אחד מהם, יחויבו להשתתף בתשלום.

(יא) הפעלה של הוראות סעיף זה טעונה צו של שר המשפטים, והוא רשאי להפעילו באופן כללי או חלקי, לפי אזורי השיפוט של בתי משפט השלום.

תשלום בשיעורים (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לאחר חקירת יכולת לפי סעיף 67, או על סמך תצהיר לפי סעיף 68, או לפי הסדר בכתב בין החייב ובין הזוכה, לצוות על תשלום החוב הפסוק במועד או בשיעורים שיקבע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי רשם ההוצאה לפועל, על פי בקשת הזוכה, לצוות על תשלום החוב הפסוק במועד או בשיעורים שיקבע, מיד לאחר שהוגשה בקשת ביצוע כאמור בסעיף 6. (תיקון מס' 4) תשל"ח-1978

(ג) צו כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) ייכנס לתקפו במועד שיקבע רשם ההוצאה לפועל, אך רשאי רשם ההוצאה לפועל לבטלו או לשנות את השיעורים שקבע בו בדרך שבה היה רשאי ליתן צו לפי סעיף קטן (א). (תיקון מס' 4) תשל"ח-1978

(ד) נקבעו שיעורים בפסק הדין, יכול רשם ההוצאה לפועל, אם ראה הצדקה לכך, להפנות את בעלי הדין לבית המשפט כדי לבקש שינוי השיעורים שנקבעו. (תיקון מס' 4) תשל"ח-1978

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין תשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות לפי סעיף 69ב1. (תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

כללים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 55) תשע"ח-2018 (תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

69א. (א) מנהל מערכת ההוצאה לפועל רשאי לקבוע כללים בדבר הוראות לתשלום חובות פסוקים לרבות דמי פיגורים, במלואם או בשיעורים, במועדים ובתנאים שיקבע; הכללים יחולו על תשלום כל חוב, למעט חוב שחייב בו תאגיד, אלא אם כן ציווה רשם ההוצאה לפועל אחרת, לענין חוב פלוני, על פי בקשת הזוכה או החייב; הכללים יפורסמו ברשומות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לעניין חוב מזונות.

בקשה לשינוי צו תשלום או הוראת תשלום (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

69ב. (א) חייב רשאי, בכל עת, להגיש בקשה לשינוי הוראת תשלום שניתנה לפי סעיף 69א או לשינוי כל צו תשלומים שניתן לפי חוק זה, אם חל שינוי ביכולתו לפרוע את החוב בתשלומים שנקבעו; הוראות סעיף 7א יחולו, בשינויים המחויבים, על בקשה לשינוי כאמור.

(תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לעניין תשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות לפי סעיף 69ב1.

תשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות (תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

69ב1. בסעיף זה –

"חוב עבר במזונות" – חוב מזונות שהוא אחד מאלה:

(1) חוב בשל אי-תשלום במועד של מזונות שנפסקו בעד תקופה שקדמה למועד מתן פסק הדין;

(2) תשלומי מזונות שהצטברו בשל אי-פירעון במועד;

"צו לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות" – צו שנתן רשם ההוצאה לפועל לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ד) ו-(י);

"תשלום מזונות שוטף" – תשלום מזונות חודשי שבית משפט פסק כי על החייב לשלם לזוכה.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשת החייב, לצוות על תשלום של חוב עבר במזונות, בשיעורים ובמועדים כפי שיקבע, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) רשם ההוצאה לפועל בירר את יכולתו של החייב בחקירת יכולת בהתאם להוראות פרק זה;

(2) רשם ההוצאה לפועל שוכנע כי מתן צו לתשלום בשיעורים של חוב העבר במזונות מוצדק, בהתחשב במצבו הכלכלי של החייב וכן בהתחשב בפגיעה האפשרית בזוכה כפי שהוצגה לו בעמדת הזוכה;

(3) אם החייב חב בתשלום מזונות שוטף – רשם ההוצאה לפועל נוכח כי עד מועד הגשת הבקשה שילם החייב את התשלום כאמור בשיעורים שנקבעו בפסק הדין, במשך חודשיים רצופים לפחות, והמשיך לשלמו עד מועד מתן ההחלטה.

(ג) נוכח רשם ההוצאה לפועל שמתקיימים התנאים הקבועים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ב) אך החייב אינו משלם את תשום המזונות השוטף בתקופה הקבועה בפסקה (3) של אותו סעיף קטן, רשאי הוא לצוות על תשלום של חוב העבר במזונות, בשיעורים ובמועדים כפי שיקבע, ובלבד ששוכנע כי אי-תשלום החוב כאמור נובע מנסיבות חריגות שיירשמו.

(ד) קבע בית המשפט בפסק דינו תשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות –

(1) לא חלפה שנה ממועד מתן פסק הדין – רשאי רשם ההוצאה לפועל, אם ראה הצדקה לכך, להפנות את בעלי הדין לבית המשפט כדי לבקש שינוי השיעורים שנקבעו;

(2) חלפה שנה ממועד מתן פסק הדין – רשאי רשם ההוצאה לפועל, מיוזמתו או לפי בקשת החייב, לצוות על תשלום של חוב העבר במזונות בשיעורים או במועדים שונים מאלה שקבע בית המשפט, אם מתקיימים התנאים המנויים בסעיפים קטנים (ב) או (ג), ובלבד ששוכנע כי חל שינוי בנסיבות בתקופה שלאחר מתן פסק הדין או שקיים הסבר סביר אחר לאי-תשלום חוב העבר במזונות בשיעורים ובמועדים שנקבעו בפסק הדין.

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ה) נתן רשם ההוצאה לפועל צו לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות, רשאי הוא להפחית את הריבית ודמי הפיגורים שיתווספו לחוב במהלך תקופת התשלום בשיעורים.

(ו) לבקשת חייב לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ד) ו-(י) (בסעיף זה – בקשה לתשלום בשיעורים), יצורפו כל אלה:

(1) הצהרה מנומקת, הנתמכת במסמכים, בדבר יכולתו של החייב

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לשלם את חוב העבר במזונות; על ההצהרה המנומקת יחולו הוראות סעיף 7א(א)(1) ו-(א1);

(2) נימוקי החייב לאי-תשלום חוב העבר במזונות;

(3) הצעה לתשלום החוב במועדים ובשיעורים שיציע החייב בהתאם ליכולתו;

(4) כתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף 7א(א)(2).

(ז) רשם ההוצאה לפועל רשאי לאשר הסדר בכתב בין הזוכה ובין החייב שעניינו תשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות (בסעיף זה – הסדר לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות), לפי בקשת זוכה או חייב (בסעיף זה – בקשה לאישור הסדר) אף אם לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף קטן (ב), אם שוכנע כי הצדדים להסדר חתמו עליו בהסכמה חופשית ובהבינם את משמעותו ואת תוצאותיו.

(ח) הוגשה בקשה לתשלום בשיעורים או בקשה לאישור הסדר, ישלם החייב את חוב העבר במזונות בשיעורים ובמועדים שהציע בבקשה או שעליהם הסכימו הצדדים, לפי העניין, עד להחלטת רשם ההוצאה לפועל בבקשה וכל עוד לא החליט רשם ההוצאה לפועל אחרת.

(ט) צו לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות או הסדר לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות שניתן לגביו אישור לפי סעיף קטן (ז), ייכנסו לתוקפם במועד שיקבע רשם ההוצאה לפועל, ורשאי הרשם לבטל צו או הסדר כאמור, להתלותו או להתנותו בתנאים.

(י) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשת החייב, לשנות צו לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות או הסדר לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) רשם ההוצאה לפועל שוכנע כי שינוי הצו מוצדק כיוון שחל שינוי משמעותי בנסיבות, שאינו בשליטת החייב, המשפיע על יכולתו לקיים את הצו או ההסדר, וכן בהתחשב בפגיעה האפשרית בזוכה;

(2) אם החייב חב בתשלום מזונות שוטף – הרשם נוכח כי החייב משלם את התשלום כאמור במועדים ובשיעורים שנקבעו בפסק הדין, תקופה ממושכת;

(3) החייב שילם את חוב העבר במזונות בשיעורים ובמועדים כפי שנקבעו בצו או בהסדר, תקופה ממושכת, אלא אם כן הוכיח החייב כי לא היה ביכולתו לעמוד בתשלום החוב כאמור בשל שינוי בנסיבות כאמור בפסקה (1).

(יא) (1) נתן רשם ההוצאה לפועל צו לתשלום בשיעורים של חוב עבר במזונות, יותנה המשך פריסת החוב בתשלום חוב המזונות השוטף;

(2) לא שילם החייב שני תשלומים של חוב המזונות השוטף החל במועד מתן הצו לתשלום בשיעורים של חוב העבר במזונות, יבטל רשם ההוצאה לפועל, לבקשת הזוכה, את פריסת חוב העבר במזונות; ואולם רשם ההוצאה לפולעל רשאי שלא לבטל את הפריסה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(יב) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין חוב הנובע ממזונות שגובה המוסד לביטוח לאומי לפי חוק המזונות, ויחולו לעניין חוב כאמור הוראות סעיף 69.

(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

סימן ב': חייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים

הגדרות – סימן ב' (תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

69ב2. בסימן זה –

"הוראה לתשלום בשיעורים" – הוראה לתשלום חוב בשיעורים לפי צו תשלומים או לפי כללים;

"כללים" – כללי מנהל מערכת ההוצאה לפועל שנקבעו לפי סעיף 69א;

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

"צו תשלומים" – צו תשלומים לבקשת חייב לפי סעיף 7א(ג), צו תשלום בשיעורים לפי סעיף 69, צו תשלומים לחייב מוגבל באמצעים לפי סעיפים 69ד(א) ו-69ז(ב), צו תשלומים שניתן במעמד הבירור או ההבאה לפי סעיף 69יג(ב)(1) או צו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תשלומים שניתן בצו איחוד לפי סעיף 74יא;

"ריבית בסיס" – הריבית שנדרש החייב לשלם לזוכה כל זמן שהחייב עומד במועדים הקבועים בהסכם;

"תיק" – לרבות תיק איחוד לפי פרק ז'3;

"תשלום במועד" – תשלום בתוך 30 ימים מהמועד שבו נדרש החייב לשלם את התשלום.

תנאים להכרה (תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

69ב3. חייב רשאי להגיש בקשה להכיר בו כחייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים בתיק שבו הוא משלם (בסימן זה – בקשה להכרה), אם שילם במועד את מספר התשלומים המזערי כאמור באחד מאלה, והמשיך לשלם במועד את התשלומים שנקבעו עד מועד מתן ההחלטה:

(1) שלושה תשלומים ברציפות – אם ניתן לו צו תשלומים בתיק;

(2) תשלום אחד – אם חלה עליו הוראת תשלום לפי כללים.

בקשה להכרה (תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

69ב4. (א) בקשה להכרה תוגש למנהל לשכת ההוצאה לפועל.

(ב) בבקשה יפרט החייב את מספר התיק שבו מבוקשת ההכרה, את מספר הטלפון הנייד שבאמצעותו ניתן ליצור אתו קשר או אמצעי קשר אחר שלו כפי שיקבע מנהל מערכת ההוצאה לפועל בכללים שיפורסמו ברשומות.

(ג) הבקשה תוגש בצירוף אסמכתה על תשלום לזוכה בתיק, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) התשלום בוצע במערכת ההוצאה לפועל;

(2) דווח למערכת ההוצאה לפועל על התשלום לפי סעיפים 19א או 19ב, ובלבד שהחוב בעקבותיו הוקטן;

(3) התקבל בתיק סכום השווה לסכום התשלום הנדרש לפי ההוראה לתשלום בשיעורים שניתנה בתיק כתוצאה מביצוע הליך גבייה באותו תיק או בתיק אחר.

הכרה בחייב כמשלם (תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

69ב5. הגיש חייב בקשה להכרה ומצא מנהל לשכת ההוצאה לפועל שמתקיימים בו התנאים להכרה לפי סעיף 69ב3, יכיר בו כחייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים.

העברת בקשה להכרה להחלטת רשם (תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

69ב6. (א) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יעביר בקשה להכרה להחלטה של רשם ההוצאה לפועל אם התקיים אחד מאלה:

(1) הבקשה להכרה הוגשה בצירוף אסמכתה על תשלום לזוכה בתיק שלא בוצע במערכת ההוצאה לפועל או שלא דווח לה עליו לפי סעיפים 19א או 19ב;

(2) הבקשה להכרה הוגשה בהסתמך על כספים שהתקבלו בתיק כתוצאה מהליכי גבייה שבוצעו באותו תיק או בתיק אחר;

(3) המנהל סבור כי אף שיש להכיר בחייב כחייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים בתיק, עלולים אי-נקיטה, עיכוב או ביטול של אחד או יותר מההליכים המפורטים בסעיף 69ב7(2)(א) עד (ד) בתיק, לסכל את גביית החוב;

(4) המנהל נתקל בקושי להחליט בדבר התקיימות התנאים להכרה בחייב לפי סעיף 69ב3 או בכל קושי אחר שאינו מנוי בפסקאות (1) עד (3).

(ב) הועברה לרשם ההוצאה לפועל בקשה להכרה כאמור בסעיף קטן (א) ומצא הרשם שמתקיימים בחייב התנאים להכרה לפי סעיף 69ב3, יכיר בו כחייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים.

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי לקבוע כי כספים שהתקבלו בתיק כתוצאה מהליכי גבייה באותו תיק או בתיק אחר ייחשבו כתשלום לעניין התקיימות התנאים להכרה בחייב לפי סעיף 69ב3(1), אם שוכנע כי בכוונת החייב לשלם בהתאם להוראת התשלומים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תוצאות ההכרה
(תיקון מס' 63)
תשע"ט-2019

7ב69. הכיר מנהל לשכת ההוצאה לפועל או רשם ההוצאה לפועל בחייב כחייב משלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים, כאמור בסעיף 5ב69 או 6ב69, לפי העניין, יפעל כמפורט להלן בתיק שבו ניתנה ההכרה:

(תיקון מס' 75)
תשפ"ד-2023

(1) (נמחקה);

(2) יורה שלא לנקוט במסגרת התיק את ההליכים האלה, או יורה לעכבם או לבטלם, לפי העניין, אם ביצועם כבל החל:

(א) עיקול חשבון עובר ושב לפי סעיף 43;

(ב) עיקול משכורת לפי סעיף 43;

(ג) עיקול מיטלטלין לפי סעיף 21(א) או 21א, למעט רכב;

(ד) מימוש רכב שעוקל ברישום במשרד הרישוי לפי סעיף 21(א);

(תיקון מס' 69)
תשפ"ב-2022

(ה) (נמחקה).

(תיקון מס' 75)
תשפ"ד-2023

8ב69. (בוטל).

הודעה על הכרה ומועד כניסתה לתוקף
(תיקון מס' 63)
תשע"ט-2019

9ב69. (א) הוכר חייב כחייב משלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים, ישלח מנהל לשכת ההוצאה לפועל לצדדים בתיק הודעה על ההכרה.

(ב) הכרה בחייב תיכנס לתוקפה 30 ימים לאחר שליחת ההודעה על ההכרה לזוכה כאמור בסעיף קטן (א).

ביטול הכרה בשל אי-התקיימות התנאים להכרה
(תיקון מס' 63)
תשע"ט-2019

10ב69. (א) זוכה רשאי להגיש בקשה לרשם ההוצאה לפועל לבטל את ההכרה בחייב כמשלם לפי הוראת תשלום בשיעורים, בשל אי-התקיימות התנאים להכרה בחייב לפי סעיף 3ב69, ויצרף לבקשה תצהיר וכל מסמך התומך בה.

(ב) הרשם יעביר העתק מהבקשה לביטול הכרה כאמור בסעיף קטן (א) לתגובת החייב, אלא אם כן החליט לדחות את הבקשה.

(ג) הוגשה בקשה לביטול הכרה כאמור בסעיף קטן (א) בטרם כניסת ההכרה לתוקף, לא תיכנס ההכרה לתוקף עד לקבלת החלטת רשם ההוצאה לפועל בבקשה.

(ד) הוגשה בקשה לביטול הכרה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר כניסת ההכרה לתוקף, והרשם קבע שיש לבטל את ההכרה, יבוטלו תוצאות ההכרה ממועד החלטת הרשם לבטל את ההכרה.

(תיקון מס' 75)
תשפ"ד-2023

(ה) (בוטל).

נקיטת הליכים על אף מתן הכרה בתיק
(תיקון מס' 63)
תשע"ט-2019

11ב69. על אף הוראת סעיף 7ב69(2), רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו, לבקשת מנהל לשכת ההוצאה לפועל או לבקשת הזוכה בתיק, להורות לנקוט אחד או יותר מההליכים המפורטים בפסקאות (א) עד (ד) בסעיף 7ב69(2), לא לעכבו או לא לבטלו, לפי העניין, כלפי חייב שהוכר, אם שוכנע שאי-נקיטת ההליך, עיכובו או ביטולו, לפי העניין, תסכל את גביית החוב.

(תיקון מס' 75)
תשפ"ד-2023

12ב69. (בוטל).

תנאים לביטול הכרה
(תיקון מס' 63)
תשע"ט-2019

13ב69. זוכה רשאי להגיש בקשה לבטל את ההכרה בחייב בתיק (בסימן זה – בקשה לביטול הכרה), אם החל במועד ההכרה החייב לא שילם במועד את אחד מאלה:

(1) שלושה תשלומים לפחות בשנה ממועד ההכרה;

(2) שישה תשלומים לפחות.

ביטול הכרה
(תיקון מס' 63)
תשע"ט-2019

14ב69. (א) בקשה לביטול הכרה בחייב בתיק תוגש למנהל לשכת ההוצאה לפועל ויצורף לה תצהיר או מסמכים לתמיכה בבקשה.

(ב) המנהל יעביר העתק מהבקשה לביטול הכרה כאמור בסעיף קטן (א) לתגובת החייב, אלא אם כן החליט לדחות את הבקשה.

(ג) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יעביר את בקשת הזוכה לביטול הכרה להחלטה של רשם ההוצאה לפועל אם נתקל בקושי להחליט בדבר התקיימות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

התנאים לביטול הכרה לפי סעיף 13ב69 או בכל קושי אחר, או אם הוא סביר שנסיבות המקרה עשויות להצדיק את אי-ביטול ההכרה.

(ד) מצא מנהל לשכת ההוצאה לפועל או רשם ההוצאה לפועל, לפי העניין, כי החייב אינו משלם, כאמור בסעיף 13ב69, יבטל את ההכרה בחייב בתיק.

תוצאות ביטול ההכרה
(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019
(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

15ב69. (א) בוטלה ההכרה כאמור בסעיף 14ב69(ד), יבוטלו תוצאות ההכרה כאמור בסעיף 7ב69.

(ב) (בוטל).

הודעה על ביטול הכרה ומועד כניסתו לתוקף
(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

16ב69. (א) בוטלה ההכרה כאמור בסעיף 14ב69(ד), ישלח מנהל לשכת ההוצאה לפועל לצדדים בתיק הודעה על ביטול ההכרה.

(ב) ביטול ההכרה כאמור בסעיף 14ב69(ד), ייכנס לתוקפו 30 ימים לאחר שליחת ההודעה על ביטול ההכרה לחייב כאמור בסעיף קטן (א).

מניעת ביטול ההכרה
(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

17ב69. (א) חייב רשאי להגיש בקשה לרשם ההוצאה לפועל שלא לבטל את ההכרה בו כמשלם לפי הוראת תשלום בשיעורים, אם לא התקיימו לגביו התנאים לביטול הכרה לפי סעיף 13ב69, ויצרף לה תצהיר או מסמכים לתמיכה בבקשה.

(ב) חייב שלא שילם במועד את מספר התשלומים כאמור בסעיף 13ב69, רשאי להגיש לרשם ההוצאה לפועל בקשה שלא לבטל את ההכרה בו; החייב יפרט בבקשתו את הנימוקים לאי-ביצוע התשלומים במועד ויצרף לה תצהיר או מסמכים לתמיכה בבקשה; רשם ההוצאה לפועל רשאי להחליט שלא לבטל את ההכרה בחייב כאמור מטעמים שיירשמו, בין השאר בהתחשב במספר התשלומים ששילם החייב ובניסבות אי-התשלום.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ב), חייב שלא שילם במועד את מספר התשלומים כאמור בסעיף 13ב69, ושילם בתיק תשלום אחד בסכום השווה לכל התשלומים שלא שולמו במועד לפי הוראה לתשלום בשיעורים, יורה רשם ההוצאה לפועל שלא לבטל את ההכרה בו.

(ד) הוגשה בקשה שלא לבטל את ההכרה לפי סעיף זה, לאחר כניסתו של ביטול ההכרה לתוקף לפי סעיף 16ב69(ב), והרשם קבע שאין לבטל את ההכרה, יחולו מחדש תוצאות ההכרה ממועד החלטת הרשם שלא לבטל את ההכרה.

תקנות – סימן ב'
(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

18ב69. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות הוראות לביצוע סימן זה.

שמירת סמכויות
(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019

19ב69. אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מסמכויות מנהל לשכת ההוצאה לפועל או רשם ההוצאה לפועל לפי חוק זה, לרבות סמכותו של רשם להורות על אי-נקיטת הליכים נגד חייב, עיכובם או ביטולם, גם אם לא התקיימו בחייב התנאים להכרה לפי סעיף 3ב69.

הוראות לעניין הפחתת ריבית וסייג לעניין הוספת דמי פיגורים
(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

20ב69. (א) שילם חייב את סך התשלומים שהוא חייב בהם לפי הוראה לתשלום בשיעורים, בתקופת שלושת החודשים שקדמו למועד שבו מתווספים דמי פיגורים, יחולו הוראות אלה, לפי העניין:

(1) אם מתווספת לחוב ריבית שלא לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה – יופחת החוב בסכום השווה לשיעור הריבית שחלה על החוב באותו מועד כשהוא מחולק ב-16 ומוכפל בחוב שנותר לתשלום באותו מועד, או בסכום השווה לדמי הפיגורים שהיו מתווספים לחוב אילו היו חלות עליו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, לפי הגבוה, ובלבד שסך הריביות שנצברו על החוב לאחר ההפחתה לא יפחת מסך הריביות שהיו נצברות אילו הייתה חלה על החוב ריבית שקלית;

(2) אם מתווספים לחוב דמי פיגורים – לא יתווספו לחוב דמי פיגורים בשל התקופה של שלושת החודשים שקדמו למועד התווספות דמי פיגורים.

(ב) לעניין סעיף קטן (א) יראו חייב כמי ששילם את סך התשלומים כאמור באותו סעיף קטן אם שילם את מלוא הסכום שהוא חב בו לפי הוראה לתשלום

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בשיעורים, ללא קשר למספר התשלומים ששילם; לעניין זה, "תשלום" – תשלום בכל אחת מהדרכים המנויות בסעיף 69ב4(ג)(1) ו-(2).

(ג) הגיש חייב אסמכתה על תשלום לזוכה או התקבל בתיק סכום כאמור בסעיף 69ב4(ג)(3), וקבע רשם ההוצאה לפועל כי יש בכך משום תשלום לעניין סעיף זה, יחולו עליו הוראות סעיף קטן (א), ובשינויים המחויבים גם הוראות סעיף קטן (ד).

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), דיווח זוכה למערכת ההוצאה לפועל, לאחר שתהווספו לחוב דמי פיגורים, על תשלום ששילם חייב, ובשל כך לא הופחת החוב או התווספו לחוב דמי פיגורים, לפי העניין, יחולו הוראות אלה:

(1) אם התווספה לחוב ריבית שלא לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה – יופחת החוב כאמור בסעיף קטן (א)(1);

(2) אם התווספו לחוב דמי פיגורים – יופחת החוב בסכום השווה לדמי הפיגורים שהתווספו.

(ה) (1) בתיק שבו כמה חייבים החבים יחד ולחוד בחוב, ולגבי אחד מהם מתקיימים התנאים שבסעיף קטן (א), יופחת החוב או לא יתווספו דמי פיגורים כאמור בסעיף זה, לפי העניין, לחוב כולו;

(2) שילמו כמה מהחייבים כאמור בפסקה (1), לא יופחת החוב בסכום העולה על הסכום כאמור בסעיף קטן (א)(1) או (2), לפי העניין.

(ו) (1) על אף האמור בסעיף זה, בתיק שבו הריבית המתווספת לחוב היא ריבית מכוח הסכם והפחתת החוב כאמור בסעיף קטן (א)(1) תפחית את סך הריביות שהיו נצברות על החוב אילו הייתה חלב על החוב ריבית הבסיס שנקבעה בהסכם שמכוחו נגבית הריבית, רשאי הזוכה להגיש לרשם ההוצאה לפועל בקשה להקטין את שיעור ההפחתה;

(2) בבקשה לפי פסקה (1) יפרט הזוכה את שיעור ההקטנה המבוקש על ידו; שוכנע רשם ההוצאה לפועל כי ההפחתה תפחית את סך הריביות שהיו נצברות על החוב אילו הייתה חלה על החוב ריבית הבסיס, יקבע את שיעור ההפחתה;

(3) קבע רשם ההוצאה לפועל שיעור הפחתה שונה משיעור ההפחתה לפי סעיף קטן (א)(1), כאמור בפסקה (2), יחול שיעור ההפחתה שקבע על כלל רכיבי החוב בתיק, אלא אם כן קבע הרשם אחרת.

(ז) סבר רשם ההוצאה לפועל כי החייב עשה שימוש לרעה בהוראות סעיף זה, רשאי הוא, מיוזמתו או לבקשת זוכה, לקבוע כי הוראות סעיף זה לא יחולו על החייב לתקופה שיקבע.

פרק ז'1: חייב מוגבל באמצעים

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

סימן א': הכרזה על חייב מוגבל באמצעים ותוצאותיה

(תיקון מס' 47) תשע"ה-2015

הכרזה של חייב מוגבל באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ג. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי להכריז על חייב, שהגיש בקשה למתן צו תשלומים לפי חוק זה, כחייב מוגבל באמצעים (להלן – חייב מוגבל באמצעים), אם ביקש לפרוס את תשלום חובו לתקופה העולה על אחת מהמפורטות להלן, לפי הענין:

(1) שנתיים – אם סכום החוב אינו עולה על 20,000 שקלים חדשים;

(2) 3 שנים – אם סכום החוב עולה על 20,000 שקלים חדשים ואינו עולה על 100,000 שקלים חדשים;

(3) 4 שנים – אם סכום החוב עולה על 100,000 שקלים חדשים.

לענין זה, "החוב" – לרבות יתרת החוב ולרבות ריבית והפרשי הצמדה עד למועד ההכרזה.

(תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(ב) לשכת ההוצאה לפועל לא תקבל בקשה לפי סעיף קטן (א), אם לא צירף החייב לבקשתו הצהרה וכתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף 7א(א).

(ג) הודעה על הכרזה של חייב מוגבל באמצעים תימסר לזוכה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הגבלות של חייב מוגבל באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ד. (א) הכריז רשם ההוצאה לפועל על חייב מוגבל באמצעים, יתן צו תשלומים לפי בקשתו, עד לבדיקת יכולתו (להלן – צו ביניים), ורשאי הוא להטיל עליו בצו הביניים את ההגבלות המפורטות להלן, כולן או חלקן, כדי להבטיח את פרעון החוב ולמנוע יצירת חובות נוספים:

(1) עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ;

(2) הגבלת החייב כלקוח מוגבל מיוחד, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, תשמ"א-1981;

(תיקון מס' 59) תשע"ח-2018

(3) הגבלת החייב מלעשות שימוש בכרטיס חיוב; לעניין זה יחולו הוראות סעיף 66א(4)(א).

(תיקון מס' 64) תשע"ט-2019

(ב) חייב מוגבל באמצעים לא ייסד תאגיד ולא יהיה בעל ענין בתאגיד, במישרין או בעקיפין, לרבות יחד עם אחר או באמצעות אחר, אלא אם כן אישר זאת רשם ההוצאה לפועל מראש; לענין סעיף זה, "בעל ענין" – כמשמעותו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, ולגבי תאגיד שאין לו הון מניות – מי שהינו חבר בתאגיד או חבר הועד או המנהלה של אותו תאגיד.

(תיקון מס' 17) תשנ"ו-1996

(ג) השתתף חייב מוגבל באמצעים בייסוד תאגיד או היה בעל ענין בתאגיד, רשאי רשם ההוצאה לפועל ליתן הוראות לענין הפסקת כהונתו או חברותו של החייב בתאגיד; ואולם אין בהוראות לפי סעיף קטן זה או בהפרת הוראות סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מתוקפה של התאגדות או מתוקפה של פעולה משפטית של תאגיד שבהם היה החייב מייסד או בעל ענין כאמור.

מרשם חייבים מוגבלים באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ה. (א) הכריז רשם ההוצאה לפועל על חייב כמוגבל באמצעים, יורה על רישום פרטיו במרשם של חייבים מוגבלים באמצעים (להלן – המרשם), אשר יהיה פתוח לעיון הציבור בכל לשכת הוצאה לפועל לפי סעיף קטן (ג) או (ד); הרישום יכיל את שם החייב, מספר תעודת הזהות שלו, מענו ומשלח ידו, תאריך ההכרזה על החייב כמוגבל באמצעים, מספר תיק ההוצאה לפועל שבו ניתנה ההכרזה, וסכום החוב שחושב לפי סעיף 69ג(א); מנהל לשכת ההוצאה לפועל יודיע לחייב על הרישום ותוכנו.

(ב) רישום פרטיו של חייב במרשם יימחק משפרע את חובו או משבוטלה הכרזתו, או במועד מוקדם יותר אם הורה על כך רשם ההוצאה לפועל מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) כל אדם זכאי לקבל מידע מן המרשם לפי שאילתא שיגיש למנהל לשכת ההוצאה לפועל ואשר תציין את מספר תעודת הזהות של האדם שלגביו מתבקש המידע, וכן פרטים מזהים של מגיש השאילתא, הכל כפי שיקבע שר המשפטים, ורשאי השר לקבוע אגרה שתשולם בעד הגשת שאילתא.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע תנאים והסדרים, לרבות לענין תשלומים, שלפיהם יהיה אדם רשאי לקבל מידע ישירות מן המרשם בשל צורך עסקי שלו, בהתחשב בין היתר באופי העסק ובהיקפו.

(ה) אדם שעיין במידע שעליו במרשם ומצא כי אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן (להלן – מידע שגוי), רשאי לפנות למנהל לשכת ההוצאה לפועל בבקשה לתקן את המידע או למחקו; הסכים מנהל לשכת ההוצאה לפועל לבקשה, יבצע את השינויים הנדרשים תוך תקופה שתיקבע ויודיע עליהם לכל מי שקיבל את המידע השגוי במהלך התקופה, כפי שתיקבע, שקדמה לתיקון או למחיקה.

(ו) סירב מנהל לשכת ההוצאה לפועל לבקשת אדם לתקן את המידע שעליו או למחקו יודיע על כך למבקש באופן ובדרך שייקבעו.

(ז) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יודיע לחייב על כל שינוי ברישום לפי סעיף זה.

ריבוי תיקים של חייב מוגבל באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ו. (א) הוכרז חייב כמוגבל באמצעים, והיו תלויים ועומדים נגדו מספר תיקים, יתן רשם ההוצאה לפועל צו לאיחוד התיקים, לפי פרק ז'3, בשינויים המחויבים, אף אם לא נתקיימו ההוראות שבסעיפים 74ו ו-74ט; נפתח נגד החייב תיק נוסף לאחר שהוכרז כמוגבל באמצעים, יצורף התיק לצו האיחוד.

(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

(ב) צווי הבאה שניתנו נגד החייב לפני שהוכרז כמוגבל באמצעים וטרם בוצעו, לא יבוצעו אלא במסגרת צו האיחוד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בדיקת יכולת וצו תשלומים סופי (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ז. (א) ניתן צו ביניים, יקיים רשם ההוצאה לפועל בדיקה בדבר היכולת של החייב, בין על יסוד העיון בבקשת החייב לפי סעיף 69ג והמסמכים שצורפו לה, וכל מידע אחר שנמצא לפניו, ובין בחקירת יכולת כאמור בסעיף 67; ובלבד שרשם ההוצאה לפועל יתן לזוכה הזדמנות לטעון טענותיו בכתב, ואם ביקש הזוכה חקירת יכולת לפי סעיף 67, יורה רשם ההוצאה לפועל על קיומה.

(ב) רשם ההוצאה לפועל יתן צו תשלומים בהתאם ליכולת החייב כפי שיקבע על יסוד הבדיקה שערך, כאמור בסעיף קטן (א), ויקבע כי הוא מוגבל באמצעים אם אין ביכולתו לפרוע את החוב במשך התקופה הקבועה בסעיף 69ג(א), או כי הוא אינו מוגבל באמצעים וכי יש ביכולתו לפרוע את החוב במשך תקופה כאמור; רשם ההוצאה לפועל ינמק את קביעתו.

הסרת הגבלות מחייב מוגבל באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ח. קבע רשם ההוצאה לפועל כי החייב מוגבל באמצעים, רשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להסיר את ההגבלות שהוטלו על החייב בצו הביניים, כולן או מקצתן, או להוסיף הגבלות לפי סעיף 69ד.

תוקף הגבלות על חייב שאינו מוגבל באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69ט. קבע רשם ההוצאה לפועל כי החייב אינו מוגבל באמצעים, רשאי הוא לקבוע כי ההגבלות שהוטלו על החייב בצו הביניים, כולן או מקצתן, יעמדו בתוקפן כל עוד לא נפרע החוב או לתקופה שיקבע, אם ראה כי החייב עלול לסכל את פרעון החוב או כי הדבר דרוש מטעם אחר להבטחת תשלום החוב.

ביטול הכרזת חייב כמוגבל באמצעים (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69י. רשם ההוצאה לפועל רשאי, בכל עת, מיוזמתו או על פי בקשה, לבטל הכרזה של חייב כמוגבל באמצעים, לרבות במקרים של פרעון החוב או של הסכם בין הזוכה לחייב, לענין פרעון חוב, שאישר רשם ההוצאה לפועל; בוטלה ההכרזה – בטלות גם ההגבלות שהוטלו על החייב, זולת אם נקבע אחרת כאמור בסעיף 69ט.

הגבלת האפשרות להכריז על חייב מוגבל באמצעים (תיקון מס' 47) תשע"ה-2015 (תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

69י1. מיום התחילה של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, לא יוכרז חייב מוגבל באמצעים לפי סימן זה.

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

סימן ב': (פקע)

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י2. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י3. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י4. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י5. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י6. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י7. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י8. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015

69י9. (פקע).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י10. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י11. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י12. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י13. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י14. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י15. _פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י16. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י17. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י18. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י19. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י20. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י21. (פקע).

(תיקון מס' 47 הוראת שעה) תשע"ה-2015 — 69י22. (פקע).

(תיקון מס' 57) תשע"ח-2018 — 69י23. (פקע).

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

פרק ז'2: צווי הבאה וצווי מאסר

הזמנה לבירור (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (הוראת שעה) תשפ"א-2020

69יא. (א) הומצאה לחייב אזהרה כאמור בסעיף 7(א), רשאי רשם ההוצאה לפועל כעבור 30 ימים, מיוזמתו או לבקשת הזוכה, להזמין את החייב לבירור, במועד שיקבע, בהתקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(1) החייב לא שילם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים, או שהוא בעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו כאמור בסעיף 7ג;

(2) החייב לא צירף לבקשתו לפי סעיף 7א את המסמכים הדרושים לפי אותו סעיף, או לא המציא כל מסמך אחר שנדרש למסור לרשם ההוצאה לפועל;

(3) החייב לא מילא אחר צו תשלומים שניתן לפי חוק זה.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999

(ב) (בוטל).

(ג) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יודיע לזוכה על מועד הבירור לפי סעיף קטן (א), אך רשאי רשם ההוצאה לפועל לקיים את הבירור אף שלא בנוכחותו; התקיים הבירור שלא בנוכחות הזוכה, רשאי הזוכה לבקש מרשם ההוצאה לפועל לקיים בירור נוסף בנוכחותו.

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) הומצאה לחייב הזמנה לבירור ולא התייצב במועד, יראו אותו כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו.

צו הבאה (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 32) תשע"א-2011 (הוראת שעה) תשפ"א-2020

69יב. (א) לא הופיע החייב לבירור שהוזמן אליו כאמור בסעיף 69יא(א), לא התייצב לחקירת יכולת שהוזמן אליה לפי סעיף 67 או לא התייצב לבדיקה לפני

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מהטבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוקר הוצאה לפועל שהוזמן אליה לפי סעיף 68א, רשאי רשם ההוצאה לפועל, לבקשת הזוכה, להורות בצו על הבאת החייב לפניו או לפני רשם הוצאה לפועל אחר (להלן – צו הבאה), ובלבד שחלפו חודשיים מיום שהומצאה לחייב בהמצאה מלאה אזהרה, הזמנה לבירור, הזמנה לחקירת יכולת או הזמנה לבדיקה לפני חוקר הוצאה לפועל, לפי המוקדם, והחייב הוזהר כי אם לא יתייצב, לבירור, לחקירת יכולת או לבדיקה כאמור יהיה ניתן לנקוט נגדו הליכי הבאה ומאסר לפי פרק זה.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) בצו ההבאה יפורטו שם החייב, תמצית העובדות והטעמים המהווים יסוד למתן הצו, ופרטים נוספים שייקבעו.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

(ב1) לא יבוצע צו הבאה אלא לאחר שמנהל לשכת ההוצאה לפועל שלח לחייב בדואר התראה וחלפו 14 ימים מיום המצאתה; בהתראה יצוין כי רשם ההוצאה לפועל הורה על ההבאה, וכי צו ההבאה יבוצע במועד שלא יקדם מ-14 ימים מיום המצאת ההתראה, אלא אם כן ייפרע החוב או תינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל.

(ג) צו ההבאה יועבר לביצוע בידי משטרת ישראל, כאמור בפרק ז'4, והחייב יובא לפני רשם ההוצאה לפועל בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 24 שעות משעה שנעצר על פי הצו; ובלבד שחייב שנעצר כאמור ולא הובא לפני רשם ההוצאה לפועל עד לצהרי ערב שבת או ערב יום מנוחה – ישוחרר, והצו יבוצע שנית.

(ד) רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות בצו ההבאה על שחרור החייב בערובה, כפי שיפורש בצו, להבטחת התייצבותו תוך 24 שעות לפניו או לפני רשם הוצאה לפועל אחר; לענין זה לא יבואו במנין ימי מנוחה וערבי יום מנוחה.

(ה) שוחרר החייב בערבון כספי ולא התייצב כפי שהבטיח, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות על חילוט הערבון והעברתו לחשבון תיק ההוצאה לפועל.

מעמד הבירור או ההבאה (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

69יג. (א) בא החייב לבירור לפני רשם ההוצאה לפועל או הובא לפניו על פי צו הבאה, יהא עליו להציע דרכים לביצוע פסק-הדין, בדרך של הצעה לתשלום החוב בשיעורים או למכירת נכסים, וכן יהא עליו למלא הצהרה בדבר יכולתו ולחתום על כתב ויתור על סודיות כאמור בסעיף 7א.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) במעמד הבירור או ההבאה יברר רשם ההוצאה לפועל, ככל הניתן בנסיבות העניין, את יכולת החייב ורשאי הוא לתת כל צו או החלטה שייראו לו בנסיבות הענין, ובכלל זה רשאי הוא:

(1) לתת או לשנות צו תשלומים;

(2) להכריז על החייב כמוגבל באמצעים;

(3) להזמין את החייב לחקירת יכולת במעמד הזוכה, ולכוף התייצבותו לחקירה כאמור;

(4) לתת צו להמצאת מסמכים או להתייצבות החייב לפניו או לפני רשם הוצאה לפועל אחר - במועד אחר;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(5) לדרוש מסירת מידע על החייב, בהתאם להוראות סעיף 7ב, ולעניין זה אין צורך במשלוח התראה לחייב לפי הוראות אותו סעיף.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) במעמד הבירור או ההבאה רשאי רשם ההוצאה לפועל לכפות ציות או להעניש בשל אי-ציות להוראותיו בדרך שמוסמך לכך בית משפט.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) רשם ההוצאה לפועל רשאי לקבוע כי יראו חייב כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו אם לא מילא אחר החלטת רשם ההוצאה לפועל שניתנה לפי סעיף קטן (ב), או אם סירב במעמד הבירור או ההבאה לעשות אחד מאלה, בלי לתת הסבר סביר לכך:

(1) למלא הצהרה בדבר יכולתו;

(2) לחתום על כתב ויתור על סודיות;

(3) למסור מידע לגבי יכולתו;

(4) להציג מסמכים שנדרש להציגם.

מאסר חייב בעל יכולת בשל אי-תשלום חוב מזונות שגובה המוסד לביטוח לאומי (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

70. (א) (1) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת הזוכה, לתת צו מאסר נגד חייב בשל חוב מזונות שגובה המוסד לביטוח לאומי לפי חוק המזונות,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"החשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הכולל גביית הפרשים כאמור בסעיף 10 לחוק האמור, בין אם הוכרז מוגבל באמצעים ובין אם לאו, לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים, אם שוכנע, לאחר שהחייב הובא לפניו על פי צו הבאה לפי סעיף 69יב או בא לפניו בדרך אחרת והוא בירר את יכולתו, כי לחייב יכולת לשלם את החוב והוא אינו משלמו בלא הסבר סביר, ובלבד שטרם חלפו שישה חודשים מיום שהובא או בא לפני רשם ההוצאה לפועל והוא בירר את יכולתו כאמור;

(2) רשם ההוצאה לפועל רשאי לתת צו מאסר כאמור בפסקה (1), אף אם לא שוכנע כי לחייב יכולת לשלם את החוב, אם ניסה לברר את יכולתו כאמור באותה פסקה, אך הדבר לא התאפשר בשל אי-שיתוף פעולה מכוון מצדו של החייב;

(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

(3) צו מאסר לפי סעיף קטן זה לא יינתן אלא נגד חייב שחובו הפסוק עולה על 2,000 שקלים חדשים; שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות, בצו, את הסכום הקבוע בפסקה זו;

(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

(4) בתקופה של שנתיים מיום תחילתו של חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 43), התשע"ד-2014, לא יקראו את המילים "הכולל גביית הפרשים כאמור בסעיף 10 לחוק האמור" שבפסקה (1).

(תיקון מס' 19) תשנ"ט-1999

(ב) (בוטל).

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) רשם ההוצאה לפועל לא יורה על מאסר החייב לפי סעיף זה אלא אם כן שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, בהתחשב בפגיעה בחייב, וכי נוכח הליכים אחרים שננקטו לשם גביית החוב, לרבות הליכים לקבלת מידע על החייב, ככל הנדרש, והגבלות אחרות שהוטלו עליו לפי פרק ו'1, אין הליכים אחרים שפגיעתם בחייב פחותה ויש בהם כדי להביא לתשלום החוב.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג1) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת החייב או מיוזמתו אם החייב מעוניין בכך, להשהות החלטה לפי סעיף זה לתקופה שתאפשר לחייב למנות לעצמו עורך דין, או לקבל ייצוג לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי, אם החייב זכאי לכך לפי הוראות אותו חוק.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) חייב שנאסר יובא שוב לפני רשם ההוצאה לפועל, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 24 שעות ממועד מאסרו; הובא החייב כאמור, רשאי רשם ההוצאה לפועל לבטל את צו המאסר או לקצר את תקופת המאסר, בתנאים שייראו לו, ולתת כל החלטה אחרת שתיראה לו בנסיבות הענין; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על חייב שנאסר מכוח צו שניתן במעמד החייב לפי סעיף 69יג(ג).

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ה) נתן רשם ההוצאה לפועל צו מאסר לפי סעיף קטן (א), לא ייכנס הצו לתוקף אלא לאחר שמנהל לשכת ההוצאה לפועל שלח לחייב בדואר התראה וחלפו 14 ימים מיום המצאת ההתראה; בהתראה יצוין כי רשם ההוצאה לפועל הורה על מאסרו וכי צו המאסר יבוצע במועד שלא יקדם מ-14 ימים מיום המצאת ההתראה, אלא אם כן ייפרע החוב או תינתן החלטה אחרת על ידי רשם ההוצאה לפועל, וכי החייב רשאי לבקש השהייה של ביצוע צו המאסר לתקופה של 30 ימים שתאפשר לו למנות לעצמו עורך דין; בהתראה ייכלל מידע בדבר האפשרויות למינוי עורך דין לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ה), נתן רשם ההוצאה לפועל צו מאסר במעמד החייב, לא תישלח לחייב התראה והמאסר ייכנס לתוקף בתום 14 ימים מיום מתן הצו, אלא אם כן ייפרע החוב או שתינתן החלטה אחרת בידי רשם ההוצאה לפועל; ואולם צו מאסר שניתן במעמד החייב בדיון שאליו הובא בצו הבאה ניתן לביצוע מיידי; ראה רשם ההוצאה לפועל כי החייב אינו מיוצג, יברר האם הוא מעוניין בייצוג ויוודא כי קיבל הודעה בדבר האפשרויות למינוי עורך דין לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

סייג למתן צו הבאה או צו מאסר (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

71. (א) לא יינתן צו הבאה או מאסר אם היה החייב קטין או פסול-דין.

(ב) לא יינתן צו הבאה אם היה החייב בן-זוגו של הזוכה או אחד מצאצאיו או הוריו, זולת אם פסק הדין הוא למזונות כאמור בסעיף 74.

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

(ג) (נמחק).

שחרור החייב מהבאה ומאסר (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"הרשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

72. (א) חייב שנאסר ישוחרר מן המאסר - ואם טרם נאסר לא יבוצע צו המאסר - אם שילם את החוב או את השיעור שבשלו ניתו הצו או אם ביקש הזוכה בכתב את שחרורו של החייב.

(ב) חייב ישוחרר מן המאסר על פי צו של רשם ההוצאה לפועל לפני תום התקופה הקבועה בצו המאסר - ואם טרם נאסר לא יבוצע צו המאסר - אם נתן ערובה כפי שקבע רשם ההוצאה לפועל או הראה טעם אחר, להנחת דעתו של רשם ההוצאה לפועל, שאין להחזיקו במאסר.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו, בשינויים המחויבים, על חייב שניתן נגדו צו הבאה.

72א. (א) חייב שניתנו נגדו מספר צווי מאסר, שסך כל תקופות המאסר על פיהם עולה על 30 ימים, ישוחרר מן המאסר כעבור 30 ימים, ולא ייאסר שוב לריצוי יתרת תקופות המאסר על פי הצווים האמורים או צווים נוספים, אלא כעבור 30 ימים מיום שחרורו.

(ב) חייב אשר שוחרר ממאסר לאחר 30 ימי מאסר כאמור בסעיף קטן (א), יקבל מסמך המאשר את שחרורו, שיפרט את הסימוכין למאסרו ולשחרורו, תקופת המאסר ומועד השחרור, לפי טופס שיקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר המשטרה.

73. חייב שנאסר בשל אי-תשלום חוב או שיעור כל שהוא והשלים את תקופת המאסר הקבועה בצו המאסר, לא ייאסר שנית בשל אותו חוב או שיעור.

73א. מבלי לגרוע מהוראת סעיף 8 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], לא תוגש נגד רשם ההוצאה לפועל תובענה על עוולה שעשה במילוי תפקידו.

74. (א) נבע החוב הפסוק ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות, רשאי רשם ההוצאה לפועל לתת, לפי בקשת הזוכה, צו מאסר נגד החייב לתקופה שלא תעלה על 21 ימים, אף בלי להיזקק לחקירת יכולת או לתצהיר לפי סעיף 68, אלא אם כן סבר כי מוצדק בנסיבות העניין לנקוט הליכים אחרים לשם גביית החוב, להטיל על החייב הגבלות אחרות לפי פרק ו'1 או לרשום אותו במרשם החייבים המשתמטים לפי פרק ו'2.

(ב) הוראות סעיפים 7א, 69ג עד 69יג ו-70 לא יחולו על חוב כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) נתן רשם ההוצאה לפועל צו מאסר לפי סעיף קטן (א), לא יבוצע צו המאסר, אלא לאחר שנשלחה התראה לחייב וחלפו שבעה ימים מיום המצאתה; בהתראה יצוין כי רשם ההוצאה לפועל הורה על מאסר החייב וכי צו המאסר יבוצע במועד שלא יקדם משבעה ימים מיום המצאת ההתראה, אלא אם כן ייפרע החוב או תינתן החלטה אחרת על ידי רשם ההוצאה לפועל; בהתראה ייכלל מידע בדבר האפשרויות מינוי עורך דין לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי. (תיקון מס' 18 תשנ"ו-1996) (תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)

(ג1) על אף האמור בסעיף קטן (ג), לא תישלח התראה לחייב אם נשלחה לו כבר התראה לפני ביצוע צו מאסר באותו תיק. (תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)

(ד) חייב שנאסר יובא בפני רשם ההוצאה לפועל בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 24 שעות ממועד מאסרו; רשם ההוצאה לפועל רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו ולאחר שנתן לחייב הזדמנות לטעון טענותיו בפניו, לבטל את צו המאסר או לקצר את תקופת המאסר, בתנאים שייראו לו, ולתת כל החלטה אחרת שתיראה לו בנסיבות הענין. (תיקון מס' 18 תשנ"ו-1996) (תיקון מס' 29 תשס"ט-2008)

פרק ז'3: איחוד תיקים (תיקון מס' 12 תשנ"א-1991) (תיקון מס' 15 תשנ"ד-1994)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הגדרות
(תיקון מס' 12)
תשנ"א-1991

74א. בפרק זה –

"ממונה" - מי שמונה לפי סעיף 74יד;

"נכס" - מקרקעין, מיטלטלין וזכויות;

"תיק" - תיק הוצאה לפועל, למעט תיק מזונות, ענין שאינו כספי, וענין שהועבר לבית המשפט לפי סעיף 81א(ג) כל עוד לא הוכרע בו סופית.

בקשת איחוד
(תיקון מס' 12)
תשנ"א-1991

74ב. (א) חייב רשאי לבקש איחודם של כל התיקים התלויים ועומדים נגדו (להלן - בקשת איחוד).

(ב) הנוסח של בקשת האיחוד, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיצורפו אליה ייקבעו בתקנות.

המשך הליכים שננקטו
(תיקון מס' 12)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

74ג. (א) הוגשה בקשת איחוד, לא ייפסקו ולא יושהו בשל כך ההליכים נגד החייב כל עוד לא ניתן צו לאיחוד תיקים על פי הבקשה (להלן - צו איחוד).

(ב) הוגשה בקשת איחוד או ניתן צו איחוד, לא ייפסקו ולא יושהו בשל כך ההליכים נגד חייב אחר בתיק מהתיקים התלויים ועומדים נגד החייב.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי רשם ההוצאה לפועל, לאחר שנתן הזדמנות לכל צד לטעון טענותיו, ומטעמים מיוחדים שיירשמו להורות בצו על הפסקה או השהיה של כל הליך שננקט נגד החייב לתקופה שלא תעלה על ששים יום, ולהתנותו בתשלום או במתן ערובה להנחת דעתו, וכן להורות בו על נקיטה של כל הליך לפי חוק זה, לרבות מינוי ממונה, ככל שיראה לנכון.

עיכוב יציאה מן הארץ
(תיקון מס' 12)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

74ד. (א) הוגשה בקשת איחוד, יורה רשם ההוצאה לפועל בצו על עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ (בסעיף זה - צו עיכוב יציאה).

(ב) רשם ההוצאה לפועל יבטל צו עיכוב יציאה בהתקיים אחד מאלה:

(1) החובות בתיקים התלויים ועומדים נגד החייב סולקו במלואם;

(2) בקשת האיחוד נדחתה;

(3) כל הזוכים הסכימו לכך;

(4) צו האיחוד בוטל.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי רשם ההוצאה לפועל, על פי בקשה הנתמכת בתצהיר, שלא לתת צו עיכוב יציאה או לבטל צו לאחר שניתן, מטעמים מיוחדים שיירשמו ובתנאים שיקבע, לרבות מתן ערובה להנחת דעתו; וכן רשאי הוא ליתן צו עיכוב יציאה מחדש אם השתנו הנסיבות, או אם התנאים שקבע, כולם או מקצתם, לא קויימו.

עיקול
(תיקון מס' 12)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

74ה. הוגשה בקשת איחוד, רשאי רשם ההוצאה לפועל, ביוזמתו או על פי בקשה, לצוות על עיקול נכסי החייב.

בקשת האיחוד
(תיקון מס' 72)
תשפ"ג-2023

74ו. (א) החייב יצרף לבקשת האיחוד תצהיר הנתמך במסמכים כאמור בסעיף 7א(א) המאמת את הפרטים הכלולים בה.

(ב) בבקשת האיחוד יציין החייב את שיעור התשלומים החודשי שביכולתו לשלם, ובלבד ששיעור זה לא יפחת מהשיעור שניתן לקבוע בצו תשלומים לפי סעיף 7א1(ב).

(ג) עם הגשת הבקשה, ישלם החייב תשלום בגובה השיעור שציין כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) עד להחליטה בבקשת האיחוד, ישלם החייב סכום נוסף בגובה השיעור שציין כאמור בסעיף קטן (ב), מדי חודש בחודשו, אלא אם כן קבע רשם ההוצאה לפועל אחרת, מטעמים שיירשמו.

חובת גילוי
(תיקון מס' 12)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29)
תשס"ט-2008

74ז. (א) החייב יגלה בבקשתו את מלוא המידע על נכסיו במשך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה לרבות זכויות שבשלן הגיש תביעות משפטיות, ופירוט מלא של כל חובותיו ביום הגשת הבקשה, לרבות החובות שבשלם הוגשו נגדו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תביעות משפטיות, אף אם הוא אינו מכיר בהם.

(ב) רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות לחייב בצו, להמציא תוך תקופה שיקבע, אישור מרשות ציבורית או מגוף כלכלי או מסחרי, ובו יפורטו הנכסים או החובות, כאמור בסעיף קטן (א), הרשומים אצלם על שם החייב או אישור שלא רשומים אצלם נכסים או חובות כאמור.

החלטה לענין האיחוד
(תיקון מס' 12) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

74ח. (א) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לאחר שנתן הזדמנות לכל אדם הנוגע בדבר לטעון טענותיו, להיעתר לבקשת האיחוד או לדחותה.

(ב) לפני שיתן החלטתו בבקשת האיחוד יקיים רשם ההוצאה לפועל חקירת יכולת של החייב, והוראות סעיף 67 יחולו בשינויים המחוייבים, ובלבד שכל אדם הנוגע בדבר יהיה רשאי לחקור חקירה שכנגד כל אדם שנתן עדות בקשר ליכולתו של החייב לפרוע את חובותיו.

מבחן יכולת הפרעון
(תיקון מס' 12) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020

74ט. (א) לא יינתן צו איחוד אלא אם כן נוכח רשם ההוצאה לפועל, לאחר חקירת היכולת של החייב ובהתחשב בנכסיו העתידיים, לרבות בכושר השתכרותו, כי החייב יוכל לפרוע את חובותיו בכל התיקים התלויים ועומדים נגדו תוך פרקי הזמן הקבועים בסעיף 7א1 או אם הסכימו לכך כל הזוכים – תוך פרק זמן ארוך יותר.

(תיקון מס' 68) תשפ"א-2020

(ב) (בוטל).

דחיית בקשה
(תיקון מס' 12) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

74י. רשם ההוצאה לפועל רשאי, ביוזמתו או על פי בקשה, לדחות את בקשת האיחוד; בין היתר רשאי הוא לדחותה אם היה לו יסוד להניח כי נתקיים אחד מאלה:

(1) החייב מסר בבקשתו או במסמכים שצורפו אליה, בתצהירו או במהלך חקירת היכולת פרטים כוזבים, או העלים פרטים;

(2) החייב לא גילה או לא המציא את מלוא המידע על נכסיו או את הפירוט המלא של חובותיו כאמור בסעיף 74ז;

(3) לאחר שהגיש החייב את בקשת האיחוד, הוא קיבל על עצמו חיוב כספי או הוציא הוצאה כספית שלא לצרכים חיוניים שלו או של משפחתו, או שלא לצורך ייצור הכנסה שממנה אמורים להיפרע חובותיו;

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(4) נפתח נגד החייב תיק נוסף לאחר שהגיש את בקשת האיחוד, והחייב לא הודיע על כך בכתב לרשם ההוצאה לפועל שבלשכתו הוגשה הבקשה מיד לאחר שהדבר נודע לו.

צו איחוד
(תיקון מס' 12) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

74יא. (א) נתן רשם ההוצאה לפועל צו איחוד, רשאי הוא להתנותו במתן ערובה להנחת דעתו, ולהורות בו על נקיטה של כל הליך לפי חוק זה, ועל התנאים לפרעון חובות החייב, לרבות סדרי התשלומים, שיעוריהם ומועדיהם; ורשאי הוא לעשות כן בכל עת לאחר מתן הצו על פי בקשה וככל שיראה לנכון.

(ב) הצו יורה על איחוד כל התיקים התלויים ועומדים נגד החייב.

(ג) רשם ההוצאה לפועל רשאי, ביוזמתו או על פי בקשה, להורות בצו האיחוד על הפסקה או השהיה של כל הליך שנקט בתיק מן התיקים שעליהם חל הצו, ורשאי הוא להתנות את ההפסקה או את ההשהיה בתשלום או במתן ערובה להנחת דעתו.

תיק נוסף
(תיקון מס' 12) תשנ"א-1991
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

74יב. (א) נפתח נגד החייב תיק נוסף לאחר שהגיש את בקשת האיחוד, יודיע החייב על כך בכתב לרשם ההוצאה לפועל שבלשכתו הוגשה הבקשה מיד לאחר שהדבר נודע לו, והתיק הנוסף יצורף לבקשה.

(ב) נפתח נגד החייב תיק נוסף לאחר שניתן צו איחוד, יצרף אותו רשם ההוצאה לפועל לצו האיחוד בתנאים שיקבע, ורשאי הוא לשנות את הצו ואת ההוראות והתנאים הכלולים בו, ובלבד שנתן הזדמנות לכל הצדדים לטעון טענותיהם; ואולם רשם ההוצאה לפועל יורה שהתיק הנוסף לא יצורף לצו, אם נוכח כי החייב לא יוכל לפרוע את כל חובותיו בתיקים שעליהם הוא חל ובתיק

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הנוסף תוך פרקי הזמן האמורים בסעיף 74ט.

הבטחת מימוש הליך האיחוד (תיקון מס' 12) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

74יג. ניתן צו איחוד, רשאי רשם ההוצאה לפועל, אם נוכח כי הדבר דרוש כדי למנוע סיכול הצו או הפרעה לביצועו, לשנות את ההוראות והתנאים הכלולים בצו ולהוסיף עליהם, הכל כפי שיראה לנכון; וכן רשאי הוא להורות על נקיטה של כל הליך לפי חוק זה אם לא שילם במועד תשלום שהוטל עליו בצו האיחוד.

מינוי ממונה (תיקון מס' 12) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

74יד. (א) ניתן צו איחוד, רשאי רשם ההוצאה לפועל, ביוזמתו או על פי בקשה, למנות אדם שיהיה ממונה על תיק האיחוד ולקבוע את סמכויותיו בהתאם לצו, וכן רשאי הוא לקבוע את שכרו; דין שכרו והוצאותיו של ממונה כדין הוצאות לפי סעיף 9.

(ב) ממונה רשאי לנקוט בכל ההליכים שזוכה רשאי לנקוט בהם, זולת אם קבע רשם ההוצאה לפועל אחרת.

(ג) ממונה רשאי לדרוש מן החייב או מצד שלישי כל סכום כסף על חשבון חובות החייב והוא יחלק בין הזוכים כל סכום שהגיע לידיו או יפקידו במקום שיורה עליו רשם ההוצאה לפועל.

(ד) לא שילם החייב במועד תשלום שהוטל עליו בצו האיחוד, יודיע הממונה על כך לרשם ההוצאה לפועל.

(ה) ממונה יגיש לרשם ההוצאה לפועל דין וחשבון על פעולותיו, בסיומן, ובכל עת שידרוש רשם ההוצאה לפועל.

ביטול צו (תיקון מס' 12) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

74טו. רשם ההוצאה לפועל רשאי, ביוזמתו או על פי בקשה, לבטל צו איחוד או לשנות תנאים הכלולים בו, בין היתר מטעמים אלה:

(1) היה לרשם ההוצאה לפועל יסוד להניח כי החייב עשה או מתכוון לעשות מעשה כדי לסכל את ביצוע הצו;

(2) החייב לא מילא תנאי מתנאי הצו, לרבות לענין תשלום בסדר, בשיעור ובמועד שנקבעו, או פעל בדרך אחרת שלא על פי תנאי הצו, או שלא באמצעות הממונה;

(3) החייב סירב ללא טעם סביר לשתף פעולה עם הממונה;

(4) רשם ההוצאה לפועל נוכח כי נשתנו הנסיבות והחייב לא יוכל עוד לפרוע את חובותיו תוך פרקי הזמן הקבועים בסעיף 74ט;

(5) נפתח נגד החייב תיק נוסף, ורשם ההוצאה לפועל נוכח, כי החייב לא יוכל לפרוע את כל חובותיו בתיקים שעליהם חל צו האיחוד ובתיק הנוסף תוך פרקי הזמן הקבועים בסעיף 74ט;

(6) היה לרשם ההוצאה לפועל יסוד להניח כי נתקיים, בשינויים המחוייבים, אחד מן הטעמים לדחיית בקשת איחוד לפי סעיף 74י.

איחוד תיקים בצו תשלומים (תיקון מס' 68) תשפ"א-2020 (תיקון מס' 68) (תיקון) תשפ"ג-2023

74טו1. (א) רשם ההוצאה לפועל ישקול בעת מתן החלטתו לגבי צו תשלומים לפי סעיפים 7א(ג), 69 או 69יג(ב)(1), אם לאחד את כל תיקי החייב ולקבוע כי צו התשלומים יחול על כלל חובות החייב, לאחר שיידע את החייב בדבר תוצאות צו האיחוד והחייב הסכים לאיחוד תיקון כאמור.

(ב) אוחדו תיקי החייב בצו תשלומים כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיפים 74א, 74ד, 74ה, 74ט, 74יא, 74יב, 74יג ו-74טו, בשינויים המחויבים.

(ג) (בוטל).

פרק ז'4: ביצוע צווי הבאה וצווי מאסר

(תיקון מס' 68) (תיקון) תשפ"ג-2023

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

74טז. (א) צו המורה על הבאתו או על מאסרו של חייב יבוצע בידי משטרת ישראל, ורשאית המשטרה לבצעו בכל מקום ובכל עת; השוטר המבצע ישא עמו את הצו או העתק צילומי ממנו, והוא יציג אותו בפני החייב.

(ב) צו הבאה או צו מאסר יבוצע בידי המשטרה בהקדם האפשרי ולא

ביצוע בידי משטרת ישראל (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יאוחר מ-90 ימים מיום שהועבר לה.

(ג) חייב שלא אותר, אף שנעשו מאמצים של ממש לאתרו, או שלא ניתן לבצע את הצו נגדו בשל היותו מחוץ לגבולות המדינה, או בשל הנסיבות האמורות בסעיף 74יז(א), תתחיל התקופה האמורה בסעיף קטן (ב) מהיום שניתן לאתרו או לבצע את הצו, לפי הענין.

74יז. (א) צו הבאה או צו מאסר נגד חייב לא יבוצע כל עוד מתקיימת אחת מן הנסיבות האלה:

סייג לביצוע צו הבאה או צו מאסר (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(1) החייב משרת שירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 או משרת שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008;

(2) ההבאה או המאסר עלולים להזיק לבריאותו של החייב;

(תיקון מס' 27) תשס"ח-2008

(3) כתוצאה מן ההבאה או המאסר של החייב יישארו ללא השגחה או טיפול הולמים, קטין שבאחריותו של החייב ושטרם מלאו לו 14 שנים, או אדם חסר-ישע התלוי בחייב;

(4) החייב מרצה מאסר פלילי או נמצא במעצר;

(5) לחייב יש מוגבלות אחרת שבשלה, לדעת השוטר המבצע, בהתייעצות עם מפקדו הישיר, לא ניתן לבצע את הצו.

(ב) לא בוצע צו הבאה או צו מאסר מחמת אחת מן הנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), יירשמו במשטרה הפרטים על אותן נסיבות ברישום שיהיה פתוח לעיון הזוכה; המשטרה תודיע על כך לרשם ההוצאה לפועל שנתן את הצו, בטופס שייקבע, ומנהל לשכת ההוצאה לפועל ישלח העתק ההודעה לזוכה.

(ג) לא ניתן לבצע צו הבאה או צו מאסר, בשל היות החייב מחוץ לגבולות המדינה או בשל הנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), במשך תקופה העולה על ששה חודשים - בטל הצו.

(ד) רשם ההוצאה לפועל רשאי, לבקשת הזוכה, להורות על ביצועו של צו הבאה או צו מאסר שלא בוצע כאמור, אם ראה כי לא נתקיימה נסיבה המצדיקה את אי-הביצוע.

(ה) צו הבאה או צו מאסר לא יבוצע ביום שבת או יום מנוחה, מצהרי ערב אותו יום ועד לשעת צאתו; שר המשפטים יקבע מה הם ימי המנוחה לענין סעיף זה, בהתייעצות עם שר הדתות.

סמכויות שוטר בביצוע צו הבאה או צו מאסר (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

74יח. (א) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי, לשם כך, להיכנס לכל בית או מקום שיש לו חשד סביר שהחייב נמצא בו, ובלבד שזיהה את עצמו בפני מי שנחזה להיות מחזיק הבית או המקום, והודיע לו את המטרה שלשמה מתבקשת הכניסה.

(ב) מחזיק הבית או המקום ירשה כניסה חופשית לשוטר על פי דרישתו; לא איפשר מחזיק הבית או המקום את הכניסה, למרות שנדרש לעשות כן, רשאי השוטר להשתמש בכוח כלפי אדם או כלפי רכוש כדי לאפשר את הכניסה.

(ג) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי להשתמש בכוח כלפי אדם או רכוש, כדי להתגבר על התנגדות או הפרעה לביצוע הצו.

(ד) שימוש בכוח על פי סעיף זה יהיה סביר, ולא יעלה על המידה המזערית הנדרשת בנסיבות הענין לצורך ביצוע הצו, ובלבד שאין בו, בכל מקרה, כדי לסכן חיי אדם.

(ה) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי, אם היה לו יסוד סביר לחשוד כי ברשות החייב חפץ שבאמצעותו עלול החייב לפגוע בעצמו או בזולתו, לחפש בבגדיו ובכליו של החייב ולתפוס כל חפץ כאמור; השוטר יערוך רישום של כל חפץ שנתפס כאמור על גבי טופס, אשר ייחתם בידי השוטר והחייב.

יחידה מיוחדת (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

74יט. יחידה מיוחדת של משטרת ישראל תופקד על ביצוע צווי הבאה וצווי מאסר לפי חוק זה (להלן - היחידה המיוחדת); המפקח הכללי של המשטרה יהיה רשאי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לשם כך לגייס ולהעסיק שוטרים ביחידה המיוחדת, כדי שישרתו שירות מיוחד זה בלבד, ככל הנחוץ לביצוע תפקידי היחידה המיוחדת, והכל במימון כספי הקרן המיוחדת לפי סעיף 74כא.

אגרה מיוחדת (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

74כ. (א) דמי טיפול בעד ביצוע צו הבאה או צו מאסר (להלן - האגרה המיוחדת) יהיו בסכום שיקבע שר המשפטים, בהסכמת שר המשטרה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; האגרה המיוחדת תעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ב) הזוכה ישלם את האגרה המיוחדת בעת הגשת הבקשה לצו הבאה או לצו מאסר, ולענין זה יחולו הוראות סעיף 9 בשינויים אלה:

(1) רשם ההוצאה לפועל לא יהיה רשאי להרשות מתן ערובה במקום תשלום האגרה המיוחדת;

(2) הוגשה בקשה לצו מאסר על ידי זוכה שהוא קרוב משפחה לפי סעיף 74 בשל אי תשלום מזונות, לא יחויב הזוכה בתשלום האגרה המיוחדת;

(3) הוראות כל דין בדבר פטור זוכה מחובת התשלום לא יחולו אלא מטעמים של חוסר יכולת הזוכה.

(ג) דין המדינה לעניין תשלום האגרה המיוחדת כדין כל זוכה אחר.

קרן מיוחדת (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

74כא. סכומי האגרה המיוחדת יועברו לקרן מיוחדת, שתעמוד לרשות משטרת ישראל לצורך מימון הפעלתה של היחידה המיוחדת; העברת סכומי האגרה תיעשה ב-15 בכל חודש לגבי החודש שקדם לו.

דין וחשבון (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

74כב. שר המשטרה ימסור לועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על ביצוע פרק זה.

(תיקון מס' 48 הוראת שעה) תשע"ו-2015 (תיקון מס' 56) תשע"ח-2018

פרק ז'5: היוועדות חזותית

הגדרה (תיקון מס' 48 הוראת שעה) תשע"ו-2015

74כג. בפרק זה, "היוועדות חזותית" – תקשורת בין שני מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת.

היוועדות חזותית (תיקון מס' 48 הוראת שעה) תשע"ו-2015

74כד. דיון לפני רשם ההוצאה לפועל כמפורט להלן, יכול שיהיה באמצעות היוועדות חזותית, בכפוף להוראות פרק זה:

(1) דיון בחקירת יכולת שאליו התייצב החייב לפי סעיפים 7(א1), 66ג(ב) או 66ה(ב);

(2) דיון שאליו הובא החייב על פי צו הבאה כאמור בסעיף 69יב(ג);

(3) דיון שאליו הובא החייב לאחר שנאסר, כאמור בסעיפים 70(ד) או 74(ד).

תנאים לעריכת דיון בהיוועדות חזותית (תיקון מס' 48 הוראת שעה) תשע"ו-2015

74כה. (א) רשם ההוצאה לפועל לא יקיים דיון באמצעות היוועדות חזותית כאמור בסעיף 74כד אלא לאחר שהסביר לחייב בתחילת הדיון את משמעות קיום הדיון בהיוועדות חזותית וכי החייב רשאי לסרב, ולאחר שהחייב הסכים, בכתב, לעריכת הדיון בדרך זו, והרשם שוכנע כי החייב מבין את משמעות הסכמתו.

(ב) הסכים חייב שנעצר על פי צו הבאה או שנאסר, לקיום דיון באמצעות היוועדות חזותית כאמור בסעיף קטן (א), והתקיים הדיון כאמור, יראוהו, לעניין מניין התקופה הקבועה בסעיפים 69יב(ג), 70(ד) או 74(ד), לפי העניין, כאילו הובא לפני רשם ההוצאה לפועל; לא הסכים החייב לקיום הדיון באמצעות היוועדות חזותית, יובא החייב לפני רשם ההוצאה לפועל, בתוך התקופה האמורה.

אופן עריכת היוועדות חזותית (תיקון מס' 48 הוראת שעה) תשע"ו-2015

74כו. (א) דיון באמצעות היוועדות חזותית יתקיים בלשכות ההוצאה לפועל שיקבע מנהל מערכת ההוצאה לפועל; רשימת הלשכות שנקבעו כאמור תפורסם ברשומות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) החייב שעניינו נדון באמצעות היוועדות חזותית, יוכל, בלשכת ההוצאה לפועל שבה הוא נמצא, לראות באמצעות מסך ולשמוע את הנעשה במהלך הדיון בלשכת ההוצאה לפועל שבה נמצא רשם ההוצאה לפועל.

(ג) רשם ההוצאה לפועל יראה וישמע את החייב וסביבתו במהלך הדיון.

(ד) נכחו בא כוח החייב, בא כוח הזוכה או הזוכה בלשכת ההוצאה לפועל שבה נמצא החייב או בלשכת ההוצאה לפועל שבה נמצא רשם ההוצאה לפועל, יחולו לגביהם הוראות סעיפים קטנים (ב) או (ג), לפי העניין.

(ה) היה החייב מיוצג, יתאפשר לו לקיים שיחה חסויה עם בא כוחו, לפני הדיון ובמהלכו.

(תיקון מס' 56) תשע"ח-2018

74כז. (בוטל).

פרק ח': הוראות שונות

זקיפת הכנסות הביצוע (תיקון מס' 5) תש"ם-1980 (תיקון מס' 6) תשמ"ד-1984 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

75. (א) (1) כספים ששולמו על חשבון החוב עקב הליכים לפי חוק זה, ייזקפו תחילה לחשבון האגרות וההוצאות לפי סעיף 9, לאחר מכן לחשבון שכר עורך דין לפי סעיף 10, ולאחר מכן לחשבון החוב הפסוק לפי הסדר הבא:

(א) ריבית וקרן, כולל הפרשי הצמדה;

(ב) כלל החוב דמי פיגורים, ייזקפו הכספים לדמי הפיגורים ולרכיבי החוב המפורטים בפסקת משנה (א), בהתאם לחלקם היחסי בחוב;

(2) על אף האמור בפסקה (1), נשא החוב הפסוק ריבית גבוהה יותר מסך הריבית ודמי הפיגורים לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, ייזקפו הכספים תחילה לחוב הפסוק, ואם היו כמה חובות פסוקים כאמור באותו תיק – לחוב הנושא את הריבית הגבוהה ביותר.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) כספים שנזקפו כאמור בסעיף קטן (א) לזכותו של הזוכה יועברו לידי הזוכה בהתקיים אחד מאלה, לפי המוקדם:

(1) הסכום המצטבר שנזקף לזכות הזוכה עולה על הסכום המזערי שקבע שר המשפטים בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;

(2) חלף המועד שקבע שר המשפטים, בצו, לעניין זה.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

(ג) על העברת כספים לידי הזוכה לפי סעיף זה יחולו תקנות בתי משפט והוצאה לפועל (החזרת פקדונות וקנסות), התשמ"א-1981, כאילו היו פיקדון.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו אם הזוכה או בא כוחו מסר פרטי חשבון בנק שאליו ניתן להעביר את הכספים בדרך של העברה בנקאית.

ריבוי הליכים ופסקי דין (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

76. (א) הגישו זוכים אחדים כמה בקשות לביצוע פסק דין אחד או פסקי דין אחדים נגד חייב אחד, ייזקפו הכספים שנתקבלו עקב הליכים לפי חוק זה בתחילה לחשבון החוב של הזוכה שנקט הליך שבעקבותיו נתקבלו הכספים; נתקבלו כספים כאמור עקב הליך שנקטו כמה זוכים – ייזקפו הכספים שנתקבלו בתחילה לחשבון ההוצאות והאגרות שהוציאו אותם זוכים בנקיטת ההליך שבעקבותיו נתקבלו הכספים, בשיעור יחסי לגובה ההוצאות והאגרות כאמור, ולאחר מכן לחשבון החוב של זוכים אלה, בשיעור יחסי לגובה חובותיהם הפסוקים; לעניין זה, יראו עיקול של נכס, מכירתו או מימושו בדרך אחרת, כהליך אחד.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתיקים שאוחדו בצו איחוד לא יעלה הסכום שייזקף לחשבון החוב של הזוכה או הזוכים שנקטו את ההליך שבעקבותיו נתקבלו הכספים, על סכום ההוצאות והאגרות לפי סעיף 9 שהוצאו בהליך או על מחצית הסכום שהתקבל כתוצאה מנקיטת ההליך, לפי הגבוה; נותרו כספים לאחר הזקיפה כאמור, ייזקפולחשבון החוב של כל הזוכים בתיק האיחוד בשיעור יחסי לגובה חובותיהם הפסוקים, לרבות לחשבון החוב של הזוכה או הזוכים שנקטו את ההליך האמור.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(א2) נתקבלו כספים, העולים על גובה החוב הפסוק של הזוכה או הזוכים, לפי העניין, שנקטו הליכים לפי סעיף קטן (א), רשאי רשם ההוצאה לפועל לזקוף את היתרה לחשבון החוב של זוכים אחרים של החייב, ככל שישנם, בשיעור יחסי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לגובה חובותיהם הפסוקים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 42) תשע"ג-2013

(א3) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(א1), נבע חוב פסוק ממזונות המגיעים לפי פסק דין למזונות, ייזקפו הכספים שהתקבלו עקב הליכים לפי חוק זה בתחילה לחשבון ההוצאות והאגרות לפי סעיף 9 שהוצאו בהליך שבעקבותיו נתקבלו הכספים, לאחר מכן לחשבון חוב המזונות, ולאחריו לחשבון החוב של הזוכה או הזוכים שנקטו בהליך שבעקבותיו התקבלו הכספים לפי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(א1), בשינויים המחויבים, והיתרה – לפי הוראות סעיף קטן (א2).

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) על כספים שנזקפו לחשבון של כל זוכה כאמור בסעיף זה, יחולו הוראות סעיף 75.

(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011
(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכות קדימה או מעדיפותו של זוכה או נושה על פי כל דין אחר ואולם, זכות קדימה לעניין חוב בשל אי-תשלום שכר עבודה כהגדרתו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, תחול עד לסכום של 26,000 שקלים חדשים.

העודף שבידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

77. העודף שנשאר בידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל לאחר התשלומים האמורים בסעיפים 75 ו-76, ישולם לחייב.

יידוע בדבר פנייה להליכי פשיטת רגל
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

77א. נוכח רשם ההוצאה לפועל, לאחר שבירר את יכולתו של החייב לקיים את פסק הדין במעמד חקירת יכולת, בירור או הבאה, כי אין תועלת בניהול הליכי הוצאה לפועל נגד החייב וסבר כי בנסיבות העניין יהיה בפנייה להליכי חדלות פירעון לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי כדי להביא תועלת, ימסור לחייב ולזוכה מידע בדבר האפשרות לפתוח בהליכים כאמור; הרשם רשאי להורות על השהיית הליכי הוצאה לפועל, כולם או חלקם, אם שוכנע כי הדבר מוצדק, לתקופה סבירה שיקבע, שתאפשר פנייה לבית המשפט או לממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי לשם פתיחת הליכי חדלות פירעון כאמור.

מות החייב
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 61) תשע"ח-2018

78. מת החייב, אין בכך כדי למנוע או להפסיק הליכים נגד עזבונו, בין שחולק העזבון ובין שטרם חולק, ורשאי רשם ההוצאה לפועל לנקוט בהליכים לפי חוק זה כלפי נכסי העזבון שבידי מנהלי העזבון או היורשים, לרבות הזוכים במנה על-פי צוואה, או בהליכים לפי סעיף 78א כלפי נכסי העיזבון שבידי צד שלישי.

צו לגביית חוב מכספי עיזבון של חייב שנפטר
(תיקון מס' 61) תשע"ח-2018

78א. (א) בסעיף זה –

"בקשה לביצוע פסק דין" – בקשה לביצוע פסק דין כספי או כל חיוב אחר שניתן לפי חוק לבצעו כמו פסק דין של בית משפט, למעט בקשה לביצוע פסק דין למזונות ובקשה למימון משכון או משכנתה;

"חוק הירושה" – חוק הירושה, התשכ"ה-1965;

"הסכום המרבי" – 20,000 שקלים חדשים או סכום אחר שנקבע לפי הוראות סעיף קטן (ט);

"פקודת פשיטת הרגל" – פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980;

"צו ירושה", "צו למינוי מנהל עיזבון" ו"צו קיום צוואה" – כמשמעותם בחוק הירושה;

"תאגיד בנקאי" – תאגיד בנקאי שהגיש למנהל לשכת ההוצאה לפועל הודעה לפי סעיף 44(ב) או (ג) או 45(א) או (ב), לפי העניין.

(ב) על אף האמור בסעיף 104 לחוק הירושה, כפי שהוחל בסעיף 124 לחוק האמור, רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות לתאגיד בנקאי, בצו, לבקשת זוכה של חייב שנפטר, להעביר לידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל סכום מכספי עיזבון החייב המוחזקים בידי התאגיד הבנקאי שלא יעלה על הסכום המרבי, לשם גביית חוב פסוק מעיזבונו של החייב לטובת הזוכה (בסעיף זה – צו לגביית חוב מכספי עיזבון); הורה הרשם כאמור, יעביר התאגיד הבנקאי לידי מנהל לשכת ההוצאה לפועל את הסכום כאמור בהתאם לצו.

(ג) (1) זוכה של חייב שנפטר, שהגיש ללשכת ההוצאה לפועל בקשה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לביצוע פסק דין, רשאי להגיש לרשם ההוצאה לפועל בקהש לקבלת צו לגביית חוב מכספי עיזבון (בסעיף זה – בקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון), אם מתקיימים כל אלה:

(א) חלפה שנה לפחות מיום פטירת החייב למיטב ידיעתו;

(ב) סך כל החוב הפסוק או החובות הפסוקים במצטבר נגד החייב לטובת אותו זוכה אינו עולה על הסכום המרבי; לעניין זה יובאו בחשבון כל הסכומים המסולקים לפי סעיף זה לטובת אותו זוכה גם אם סולקו במועדים שונים;

(ג) לא ניתן לגבי עיזבון החייב צו ירושה או צו קיום צוואה, לפי העניין, ואם ניתן צו כאמור – חלפו שישה חודשים מיום מתן הצו והיורשים לא פעלו להזמין את נושי המוריש לפי סעיף 123 לחוק הירושה;

(ד) אין בקשה תלויה ועומדת לצו ירושה או צו קיום צוואה, שהוגשה לפי חוק הירושה לגבי עיזבון החייב;

(ה) הרשם לענייני ירושה לא מינה מנהל לעיזבון החייב ולא הוגשה לו בקשה לצו למינוי מנהל עיזבון, לפי חוק הירושה;

(ו) לא ניתן לגבי החייב צו כינוס כאמור בסעיף 6 לפקודת פשיטת הרגל או צו ניהול עיזבון בפשיטת רגל כאמור בסעיף 202 לפקודה האמורה;

(ז) לא נמסרה לזוכה הודעה על כך שהתמנה מנהל לעיזבון החייב לפי חוק הירושה, בידי בית משפט, על כך שתלויה ועומדת נגד עיזבון החייב, בבית משפט, בקשה לצו למינוי מנהל עיזבון לפי החוק האמור או בקשה לניהול עיזבון בפשיטת רגל לפי פקודת פשיטת הרגל או על כך שתלויה ועומדת נגד החייב, בבית משפט, בקשת פשיטת רגל לפי אותה פקודה;

(2) הזוכה יבדוק את התקיימות התנאים שבפסקה (1)(ג) עד (ו) שבעה ימים לפני הגשת הבקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון, לכל המוקדם.

(ד) (1) בבקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון יציין הזוכה את פרטי היורשים של החייב הידועים לו, ובכלל זה פרטי התקשרות עדכניים עם אותם יורשים;

(2) לבקשה כאמור בפסקה (1) יצורף תצהיר בדבר התקיימות התנאים להגשת הבקשה כאמור בסעיף קטן (ג); לא ידוע לזוכה על קיומם של יורשים לחייב, יציין עובדה זו בתצהיר;

(3) הזוכה יודיע לרשם ההוצאה לפועל על כל שינוי בפרט מהפרטים שצוינו בבקשה כאמור בפסקה (1).

(ה) (1) הוגשה בקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון, ינקוט הזוכה את כל הפעולות שלהלן:

(א) יפרסם על חשבונו, בעצמו או באמצעות רשות האכיפה והגבייה, הודעה על הגשת הבקשה, בדרך שקבע שר המשפטים בתקנות;

(ב) ישלח הודעה לפי פסקת משנה (א) בדואר רשום לנושים וליורשים הידועים לו;

(2) בהודעה לפי פסקה (1) יפרט הזוכה את כל אלה:

(א) פרטי זהותו של החייב כפי שקבע שר המשפטים בתקנות;

(ב) זכותו של יורש או נושה של החייב להגיש לרשם ההוצאה לפועל התנגדות לבקשה לפי הוראות סעיף קטן (ו), והמועד להגשת התנגדות.

(ו) (1) יורש או נושה של החייב רשאי להגיש לרשם ההוצאה לפועל, בתוך 45 ימים מיום הפרסום או המשלוח של ההודעה על הגשת הבקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון כאמור בסעיף קטן (ה), לפי העניין, התנגדות לבקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון בדרך שקבע שר המשפטים בתקנות (בסעיף קטן זה – התנגדות);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) יורש לא יגיש התנגדות אלא אם כן הגיש לבית משפט או לרשם לענייני ירושה בקשה לפי חוק הירושה לצו הירושה, לצו קיום צוואה או לצו מינוי מנהל עיזבון;

(3) נושה לא יגיש התנגדות אלא אם כן הגיש ללשכת ההוצאה לפועל בקשה לביצוע פסק דין נגד החייב או שהגיש לבית משפט או לרשם לענייני ירושה בקשה לצו למינוי מנהל עיזבון לעיזבון החייב לפי חוק הירושה;

(4) הוגשה התנגדות ונוכח רשם ההוצאה לפועל כי מתקיימים התנאים להגשתה, ידחה את הבקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון;

(5) על אף האמור בפסקה (2), הוגשה התנגדות על ידי יורש כאמור באותה פסקה וחלפו שישה חודשים מיום שניתן צו הירושה או צו קיום הצוואה והיורש לא פעל לפי סעיף 123 לחוק הירושה להזמין את נושי המוריש, רשאי רשם ההוצאה לפועל לתת צו לגביית חוב מכספי עיזבון אם מתקיימים שאר התנאים שבסעיף קטן (ז).

(ז) הוגשה בקשה לצו לגביית חוב מכספי עיזבון, ומצא רשם ההוצאה לפועל כי מתקיימים כל אלה, רשאי הוא לתת צו לגביית חוב מכספי עיזבון בהתאם לבקשה:

(1) מתקיימים התנאים להגשת הבקשה כאמור בסעיף קטן (ג)(1)(א) עד (ז);

(2) אין תיק הוצאה לפועל נגד החייב לטובת זוכה אחר;

(3) חלף המועד להגשת התנגדות כאמור בסעיף קטן (ו), ולא הוגשה התנגדות.

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ח) נגבה חוב בהתאם לצו לגביית חוב מכספי עיזבון לפי סעיף זה, ומצא בית המשפט, לבקשת נושה, יורש או מנהל העיזבון, כי הזוכה לא היה זכאי לגבות את החוב האמור מהעיזבון, כולו או חלקו, לרבות בשל סדר העדיפויות בסילוק חובות העיזבון כאמור בסעיף 104 לחוק הירושה, ישיב הזוכה את הכספים שקיבל בהתאם לצו, כולם או חלקם, למי שיורה בית המשפט וכפי שיורה, בצירוף ריבית שקלית מיום קבלת הכספים כאמור עד יום ההשבה.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות, בצו, את הסכום המרבי.

(י) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פקודת פשיטת הרגל.

זוכה שהוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות (תיקון מס' 76) תשפ"ד-2024

78ב. (א) בסעיף זה –

"הודעת כוונה" – הודעת הממונה על הגנת הצרכן על כוונתו לקבוע כי עוסק הוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 22כט או 22לו(ג) לחוק הגנת הצרכן;

"הודעת קביעה" – הודעת הממונה על הגנת הצרכן על קביעתו כי עוסק הוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 22לב או 22לו(ה) לחוק הגנת הצרכן;

"הודעת אי-קביעה" – הודעת הממונה על הגנת הצרכן על החלטתו שלא לקבוע כי עוסק הוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 22לג או 22לו(ה) לחוק הגנת הצרכן;

"חוק הגנת הצרכן" – חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981;

"הממונה על הגנת הצרכן" – כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, לרבות מי שהסמכות הואצלה לו לפי סעיף 22לז לחוק האמור;

"עוסק מפר בנסיבות מחמירות" – כמשמעותו בסעיף 22כח או 22לו לחוק הגנת הצרכן;

"תיק חדש" – תיק הוצאה לפועל שנפתח במערכת ההוצאה לפועל לאחר שמנהל מערכת ההוצאה לפועל קיבל לגבי הזוכה בתיק הודעת כוונה או הודעת קביעה, לפי העניין;

"תיק קיים" – תיק הוצאה לפועל שנפתח במערכת ההוצאה לפועל לפני שמנהל מערכת ההוצאה לפועל קיבל לגבי הזוכה בתיק הודעת כוונה או הודעת קביעה, לפי העניין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) מסר הממונה על הגנת הצרכן למנהל מערכת ההוצאה לפועל העתק של הודעת כוונה, יפעל מנהל מערכת ההוצאה לפועל כמפורט להלן:

(1) יעכב את ההליכים והכספים בתיקים קיימים ובתיקים חדשים שבהם הזוכה הוא עוסק שנמסרה לגביו הודעת כוונה, החל במועד קבלת ההעתק של הודעת הכוונה ועד המועד החל לפי הוראות סעיף זה;

(2) יצרף להתנגדות שתוגש לאחר קבלת הודעת הכוונה והמועברת לבית המשפט לפי סעיף 81א(ג) או 81א1(ד)(2), לפי העניין, העתק מהודעת הכוונה.

(ג) מנהל מערכת ההוצאה לפועל ימסור לזוכה שנמסרה לגביו הודעת כוונה, הודעה על פעולות מנהל מערכת ההוצאה לפועל בתיק, לפי סעיף קטן (ב).

(ד) מסר הממונה על הגנת הצרכן למנהל מערכת ההוצאה לפועל העתק של הודעת קביעה, יפעל מנהל מערכת ההוצאה לפועל לגבי זוכה שנמסרה לגביו הודעת קביעה (בסעיף זה – זוכה שהוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות), כמפורט להלן:

(1) יורה שלא לפתוח, החל ממועד קבלת ההעתק של הודעת הקביעה, תיקים חדשים שבהם הזוכה הוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות;

(2) ימשיך לעכב את ההליכים והכספים בתיקים קיימים שבהם הזוכה הוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות, עד למועד סגירתם והשבת הכספים בהם לפי הוראות סעיף זה;

(3) בחלוף 21 ימים ממסירת ההודעה לזוכה שהוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות לפי סעיף קטן (ה) – יסגור את התיקים הקיימים שבהם הזוכה הוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות וכן יורה על השבת הכספים שעוכבו לפי סעיף קטן (ב), לחייבים.

(ה) מנהל מערכת ההוצאה לפועל ימסור הודעה לזוכה שהוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות, על פעולות מנהל מערכת ההוצאה לפועל בתיק לפי סעיף קטן (ד) ועל זכותו להגיש בקשה לפי סעיף קטן (ו)(2)(ב) או לפי סעיף קטן (ח); שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין ההודעה כאמור.

(ו) הוראות סעיף קטן (ד) לא יחולו על אלה:

(1) תיק חדש שהוגשה בו בקשה לביצוע פסק דין לאחר קבלת הודעת הקביעה, ובלבד שפסק הדין ניתן בהליך שהתקיים במעמד בעלי הדין ושצורפו לבקשת ביצוע פסק הדין מסמכים המעידים על כך;

(2) תיק קיים שנפתח טרם קבלת הודעת הקביעה, שהוגשה בו בקשה לביצוע פסק דין או שהוגשה בו בקשה לביצוע שטר או תובענה שניתן לגביהם פסק דין לאחר שהוגשה התנגדות לביצועם, ובלבד שהתקיימו שני אלה:

(א) פסק הדין ניתן בהליך שהתקיים במעמד בעלי הדין;

(ב) הזוכה הגיש, בתוך 14 ימים מהמועד שנמסרה לו הודעה לפי סעיף קטן (ה), בקשה לרשם ההוצאה לפועל, ולפיה אין לסגור את התיק משום שפסק הדין ניתן בהליך שהתנהל בנוכחות שני הצדדים, וצירף לבקשתו את המסמכים המעידים על כך.

(ז) מסר הממונה על הגנת הצרכן למנהל מערכת ההוצאה לפועל העתק של הודעת אי-קביעה, יבטל מנהל מערכת ההוצאה לפועל את עיכוב ההליכים והכספים כאמור בסעיף קטן (ב).

(ח) זוכה שקיבל הודעה ממנהל מערכת ההוצאה לפועל כאמור בסעיפים קטנים (ג) או (ה), רשאי להגיש, בתוך 14 ימים מהמועד שבו נמסרה לו ההודעה כאמור, בקשה לרשם ההוצאה לפועל שלא לפעול לפי הוראות סעיפים קטנים (ב) או (ד), בהתאמה, בתיק שלטענתו כולו או חלקו אינו נוגע לפעילות העסקית שבשלה ניתנה הודעת הכוונה או הודעת הקביעה, לפי העניין.

(ט) הוגשה בקשה כאמור בסעיף קטן (ח), יחולו הוראות אלה:

(1) עד למתן החלטה בבקשה, מנהל מערכת ההוצאה לפועל לא יסגור את התיק שבו הוגשה הבקשה, על אף האמור בסעיף קטן (ד)(3);

(2) מצא רשם ההוצאה לפועל שנדרשת התייחסות הממונה על הגנת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הצרכן, רשאי הוא לפנות אליו לשם קבלת התייחסותו לטענת הזוכה כאמור בסעיף קטן (ח);

(3) נוכח רשם ההוצאה לפועל, כי החוב אינו נוגע לפעילות העסקית, כולה או חלקה, שבשלה ניתנה הודעת הכוונה או הודעת הקביעה, יורה על פתיחת התיק, אם היה התיק תיק חדש, או על ביטול עיכוב ההליכים והכספים – אם היה התיק תיק קיים;

(4) נדחתה בקשת הזוכה, ייסגר התיק ויושבו לחייבים הכספים שעוכבו לפי סעיף קטן (ב), בתוך 21 ימים ממועד מתן ההחלטה הדוחה את הבקשה.

ביצוע הליכים וצווים
(תיקון מס' 8) תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

79. (א) לשם ביצועם של הליכים וצווים לפי חוק זה רשאי מנהל לשכת הוצאה לפועל, להיכנס לחצרים של החייב וכן רשאי הוא בשעת הצורך, להשתמש בכוח סביר ולקבל לשם כך עזרה מתאימה מהמשטרה.

(ב) אדם המונע או מפריע שלא כדין ביצוע הליכים וצווים כאמור, אחראי לנזק או להפסד שנגרמו על ידי כך; אין הוראה זו גורעת מהוראות כל דין אחר.

(תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

(ג) אין לבצע צו להוצאת מעוקלים מחצרים, אם במקום נמצא קטין שטרם מלאו לו 16 שנים, ולא נמצא עמו הורהו או אדם בגיר אחר שנחזה להיות אחראי עליו, זולת אם קבע רשם ההוצאה לפועל כי בשים לב לנסיבות לא ניתן לבצע את הצו בדרך אחרת.

מסמך מיכון – ראיה לכאורה
(תיקון מס' 8) תשמ"ט-1989

79א. מסמך שהופק באמצעות מערכת ממוכנת שבלשכה והכולל פרטים בדבר תוכנם של צו, דרישה, אזהרה או מסמך אחר, ישמש ראיה לכאורה לנכונות האמור בו, אולם לא יקובל מסמך בהליך משפטי אלא אם כן פקיד הלשכה אישר על גביו בחתימת ידו שהופק כאמור.

ערר וערעור
(תיקון מס' 9) תש"ן-1990
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 53) תשע"ז-2017

80. (א) הרואה עצמו נפגע על ידי פעולה של מנהל לשכת הוצאה לפועל או החלטה שלו או של עובד מערכת ההוצאה לפועל, רשאי להגיש ערר לפני רשם ההוצאה לפועל.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 33) תשע"א-2011

(ב) צווים והחלטות של רשם ההוצאה לפועל, לרבות החלטות בערר לפי סעיף קטן (א), ניתנים לערעור, ברשות שופט בית משפט השלום לפני בית משפט השלום; אולם ערעור על החלטה לפי סעיפים 13, 14, 19, 25, 38(א), 48, 58, 66א(1) ו-(2), 66ה(א), 66ז(ג)(2), 69יב(א), 70(א) ו-74(א), יהא בזכות.

(תיקון מס' 16) תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 33) תשע"א-2011

(ב1) על אף הוראות סעיף קטן (ב), צווים והחלטות של רשם הוצאה לפועל בעניין ביצוע פסק דין בעניני משפחה, לרבות החלטה לפי סעיפים 13, 14, 19, 25, 38(א), 48, 58, 66א(1) ו-(2), 66ה(א), 66ז(ג)(2), 69יב(א), 70(א) ו-74(א) ניתנים לערעור בזכות לפני בית המשפט לעניני משפחה בפני שופט אחד.

(תיקון מס' 33) תשע"א-2011

(ב2) פסק דין של בית משפט שלום או של בית המשפט לענייני משפחה בערעור שהוגש לפי סעיפים קטנים (ב) או (ב1), לפי העניין, ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי.

(תיקון מס' 33) תשע"א-2011

(ג) הוגש ערר או ערעור או בקשת רשות לערער לפי סעיף זה, אין בכך כדי לעכב הליך; רשם ההוצאה לפועל או בית המשפט רשאי להורות על השהיה או עיכוב ולהתנותם במתן ערובה להנחת דעתו, ובלבד שהמבקש הודיע שבדעתו להגיש ערר, ערעור או בקשת רשות לערער, לפי העניין.

חיוב שדינו כפסק דין
(תיקון מס' 23) תשס"ב-2002

81. משכנתאות רשומות על מקרקעין, וכן החלטות, צווים, פסקי דין ומסמכים שנקבע לגביהם בכל דין כי יש לבצעם כמו פסק דין של בית משפט, יחולו עליהם הוראות חוק זה, בשינויים המחוייבים, ולענין משכנתה על דירת מגורים המשמשת למגורים של יחיד או משכון על זכויות לגבי דירת מגורים כאמור - גם בשינויים המפורטים בסעיף 81ב1.

הוצאה לפועל של שטרות
(תיקון מס' 1) תשכ"ט-1968
(תיקון מס' 8) תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 21) תשס"א-2001
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

81א. (א) שטר חליפין, שטר חוב ושיק כמשמעותם בפקודת השטרות (בחוק זה – שטר) ניתנים לביצוע כמו פסק דין של בית משפט.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"החשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) המבקש ביצועו של שטר יגיש ללשכת ההוצאה לפועל בקשה על כך, והוראות סעיף 7(ב) יחולו עליה כאילו היתה בקשה לביצוע פסק דין. (תיקון מס' 8) תשמ"ט-1989

(ג) החייב רשאי להגיש התנגדות לביצוע הבקשה, שתהא נתמכת בתצהיר ובו יפורטו העובדות ונימוקי ההתנגדות, ומשהוגשה ההתנגדות יעכב רשם ההוצאה לפועל את הביצוע ויעביר את הענין לבית המשפט. (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

(ג1) על אף האמור בסעיף 7(א), המועד להגשת התנגדות לביצוע הבקשה יהיה שלושים ימים מיום המצאת האזהרה. (תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

(ד) (בוטל). (הוראת שעה) תשפ"א-2020

(ה) (בוטל). (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ו) (בוטל). (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ז) (1) לא תוגש בקשה לביצוע שטר שהוא שיק שאסור לפרעו לפי סעיף 5 לחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018, אלא אם כן התקיימו, בשינויים המחויבים, הוראות סעיף 81א1(ב1) ו-(ב2) לעניין תביעה על סכום קצוב; על בקשת ביצוע כאמור יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות סעיף 81א1(ג); (תיקון מס' 21) תשס"א-2001 (תיקון מס' 59) תשע"ח-2018

(2) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין בקשה לביצוע שטר כאמור בפסקה (1).

ביצוע תביעה על סכום קצוב

81א1. (א) תביעה שהיא אחת מאלה:

(1) תביעה על סכום כסף קצוב הבאה מכוח חוזה או התחייבות מפורשים, שיש עליה ראיה בכתב; (תיקון מס' 24) תשס"ג-2002

(2) תביעה הבאה מכוח חיוב לשלם סכום כסף קצוב שעילתו בהוראה מפורשת של חיקוק, (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008 (תיקון מס' 46) תשע"ה-2015 (תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

ניתן לבקש לבצעה בהוצאה לפועל כמו פסק דין של בית משפט בכפוף להוראות סעיף זה, ובלבד שסכום התביעה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים ביום הגשתה, והוא אף אם עלה הסכום לאחר מכן מחמת הפרשי הצמדה או מחמת התווספותם של ריבית או דמי פיגורים (בסעיף זה – תביעה על סכום קצוב).

(ב) (1) (נמחקה); (תיקון מס' 46) תשע"ה-2015

(2) הוגשה בקשה לבצע תביעה על סכום קצוב שעניינה תשלום שכר טרחה בעד טיפול בתביעה שאדם זכאי בשלה לסיוע משפטי לפי פרט 6(ג) או (ד) לתוספת לחוק הסיוע המשפטי, יכלול המבקש בהתראה הודעה לחייב, בנוסח ובאופן שיקבע שר המשפטים. (תיקון מס' 45) תשע"ה-2014

(ב1) המבקש לבצע תביעה על סכום קצוב לפי הוראות סעיף זה, ימציא לנתבע, בדואר רשום עם אישור מסירה, התראה בדבר כוונתו להגיש את התביעה כאמור לביצוע בהוצאה לפועל (בסעיף זה – ההתראה); לא הצליח המבקש להמציא לנתבע את ההתראה באופן האמור, והיה המבקש מיוצג על ידי עורך דין, יוכל עורך הדין להמציא את ההתראה באמצעות מסירה אישית לפי הוראות תקנות סדר הדין ויחולו לעניין זה הוראות תקנות 161(4) ו-165(א) לתקנות האמורות. (תיקון מס' 46) תשע"ה-2015 (תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

(ב2) סירב הנתבע לקבל את ההתראה או לחתום על אישור מסירה, יראו את הנתבע כמי שהומצאה לו ההתראה כדין; הערת פקיד הדואר או המוסר בדבר הסירוב תהווה ראיה לאמיתותה. (תיקון מס' 46) תשע"ה-2015

(ג) (1) לא תוגש בקשה לביצוע תביעה על סכום קצוב ללשכת ההוצאה לפועל אלא בתום שלושים ימים ולא יאוחר משנה מיום שהתובע המציא לנתבע את ההתראה; הבקשה תוגש בצירוף כתב התביעה, כל מסמך התומך בתביעה, העתק מההתראה, אישור על משלוח ההתראה בדואר רשום לנתבע ואישור מסירה או הערת פקיד הדואר או המוסר בדבר סירוב הנתבע לקבל את ההתראה או לחתום על אישור המסירה, לפי העניין, וכן העתק תשובת הנתבע להתראה, אם השיב לה (בסעיף זה – בקשה לביצוע תביעה); (תיקון מס' 46) תשע"ה-2015 (תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 55) תשע"ח-2018

(2) ביקש התובע לבצע תביעה על סכום קצוב לאחר שחלפה שנה כאמור בפסקה (1) ימציא לנתבע התראה חדשה, ויחולו לעניין זה הוראות פסקה (1).

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(ד) (1) הנתבע רשאי להגיש התנגדות לבקשת הביצוע, לרבות התנגדות מהטעם שלא התקיימו בתביעה התנאים הקבועים בסעיף קטן (א), בתוך שלושים ימים מיום המצאת האזהרה לפי הוראות סעיף קטן (ה); להתנגדות יצורף תצהיר לאימות העובדות שביסודה וכן כל מסמך שתומך בהתנגדות;

(תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

(2) הוגשה התנגדות, יעכב רשם ההוצאה לפועל את ביצוע הבקשה ויעביר את התביעה וההתנגדות לבית המשפט.

(ה) הוראות סעיף 7 בדבר המצאת אזהרה יחולו על תביעה על סכום קצוב, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(1) על אף האמור בסעיף 7(א) – המועד להגשת התנגדות לבקשה לביצוע התביעה יהיה שלושים ימים מיום המצאת האזהרה;

(2) על אף האמור בסעיף 7(ה) – לא יוחל בביצוע תביעה על סכום קצוב אלא לאחר המצאת האזהרה ולאחר שחלפה התקופה שנקבעה בה, לפי הוראות סעיף זה.

(ו) נוכח רשם ההוצאה לפועל כי לא התקיימו בתביעה התנאים הקבועים בסעיף קטן (א) יעבירה לבית המשפט.

(ז) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי –

(תיקון מס' 45) תשע"ה-2014

(1) להתקין תקנות לביצוע סעיף זה, לרבות בדבר נוסח ההתראה ונוסח האזהרה, ואולם לעניין תקנות כאמור בסעיף קטן (ב)(2), לא נדרש אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;

(2) על אף הוראות סעיף 6, להתקין תקנות בדבר סמכותן המקומית של לשכות ההוצאה לפועל לענין תביעה לפי סעיף זה;

(3) לקבוע בצו סכום העולה על הסכום הקבוע בסעיף קטן (א).

הוראות לענין שכר טרחה בתביעה על סכום קצוב ובתובענה לתשלום שטר
(תיקון מס' 24) תשס"ג-2002
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

81א2. הוגשה לבית המשפט שלא בדרך של העברה לפי הוראות סעיף 81א או 81א1, לפי העניין, תובענה לתשלום שטר או תביעה על סכום קצוב (בסעיף זה – תביעה), שהיה ניתן לבצעה לפי חוק זה, לא יהיה התובע זכאי לכך שייפסק לזכותו שכר טרחת עורך דין בבית המשפט בשל תביעתו, אלא אם כן בקשת התובע לסעד זמני התקבלה במעמד הצדדים או התקבלה במעמד צד אחד ולא בוטלה בדיון במעמד הצדדים או שבית המשפט מצא כי התקיימו נסיבות מיוחדות אחרות שיפורטו שהצדיקו להגיש את התביעה לבית המשפט.

ריבית ודמי פיגורים בהוצאה לפועל על שטר ועל תביעה על סכום קצוב
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

81א3. (א) בסעיף זה –

"מועד הפירעון" –

(1) לעניין שטר – אם היה השטר בר-פירעון עם דרישה – יום הצגת השטר לפירעון, ובכל מקרה אחר – יום חלותו של השטר; מקום שנאמר בשטר שיש לפרעו בריבית – לפי המועדים האמורים בסעיף 8(ד) לפקודת השטרות;

(2) לעניין תביעה על סכום קצוב – מועד הגשתה לביצוע בהוצאה לפועל;

"תביעה על סכום קצוב" – תביעה על סכום קצוב כמשמעותה בסעיף 81א1(א).

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ב) הסכום הנקוב בשטר או סכום התביעה בתביעה על סכום קצוב (בסעיף זה – סכום התביעה), ייגבה בתוספת ריבית שקלית, והכל החל במועד הפירעון ועד למועד הגשת התנגדות הקבוע בסעיפים 81א(ג) או 81א1(ד)(1), לפי העניין; בקשת הזוכה לפי סעיף קטן זה תוגש יחד עם הבקשה לביצוע השטר או התביעה, לפי העניין, והזוכה לא יהיה רשאי לחזור בו ממנה.

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ג) חלף המועד להגשת התנגדות כאמור בסעיף קטן (ב) ולא הוגשה התנגדות, ייווספו לסכום החוב, החל מאותו מועד ועד למועד התשלום בפועל, ריבית שקלית ודמי פיגורים; בסעיף קטן זה, "החוב" – סכום התביעה בתוספת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ריבית שקלית.

(ד) על אף הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקרים המפורטים בפסקאות שלהלן יחולו הוראות אלה:

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(1) הוסכם בשטר, או בחוזה או התחייבות שמכוחם הוגשה התביעה על סכום קצוב, על תשלום ריבית, הפרשי הצמדה, דמי פיגורים או פיצוי אחר בשל פיגור בתשלום (להלן – ריבית הסכמית), תיווסף לסכום התביעה ריבית הסכמית ובלבד שהריבית אינה מנוגדת לכל דין;

(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(2) נקבעו בחיקוק שמכוחו הוגשה התביעה על סכום קצוב תשלום ריבית, הפרשי הצמדה, דמי פיגורים או סעד אחר כפיצוי על פיגור בתשלום, וכל עוד ניתן להעניק אותו סעד, או נקבעה בחיקוק כאמור הוראה בדבר שלילת תשלום הפרשי הצמדה, בין מלאה ובין חלקית מבחינת השיעור או התקופה – תיווסף לסכום התביעה הריבית הקבועה באותו חיקוק.

(תיקון מס' 63) תשע"ט-2018
(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

(ה) (בוטל).

(ו) (בוטל).

סמכות רשם ההוצאה לפועל להפחית ריביות ודמי פיגורים
(תיקון מס' 63) תשע"ט-2019
(תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023

81א4. רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו, להפחית את תוספת הריביות ודמי הפיגורים הנצברים בתיק ההוצאה לפועל, ובלבד שריבית הבסיס כהגדרתה בסעיף 69ב2 וריבית לפי סעיף 2(א) לחוק פסיקת ריבית והצמדה לא יופחתו אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.

שמירת דינים וזכויות
(תיקון מס' 1) תשכ"ט-1968

81ב. אין בסעיף 81א כדי לגרוע מזכויותיהם וחובותיהם של הצדדים על פי פקודת השטרות, ואין בו כדי למנוע אוחז שטר מלהגיש לבית המשפט תובענה לתשלום השטר.

אופן הוצאה לפועל של משכנתה או משכון לגבי דירת מגורים
(תיקון מס' 23) תשס"ב-2002
(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008
(הוראת שעה) תשפ"א-2020

81ב1. (א) בקשה לפי סעיף 6 לביצוע משכנתה על דירת מגורים המשמשת למגורים של יחיד או למימוש משכון על זכויות לגבי דירת מגורים כאמור (בסעיף זה – משכנתה), לא תוגש ללשכת ההוצאה לפועל אלא אם כן חלפו שישה חודשים מהמועד כמפורט להלן:

(1) אם נקבע בהסכם ההלוואה המובטח במשכנתה כי החוב ייפרע בתשלומים – ממועד התשלום הראשון שלא שולם בידי החייב, והתשלום האמור לא שולם עד תום ששת החודשים האמורים; לענין זה תשלום ששולם בתוך ששת החודשים האמורים ייזקף על חשבון התשלום הראשון שלא שולם בידי החייב;

(2) אם לא נקבע בהסכם ההלוואה המובטח במשכנתה כי החוב ייפרע בתשלומים – מהמועד שבו היה על החייב לפרוע את החוב שלהבטחת פירעונו נרשמה המשכנתה, והחוב לא נפרע במלואו עד תום ששת החודשים האמורים.

(ב) על בקשה לביצוע משכנתה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות אלה:

(1) הבקשה תוגש תחילה לביצוע החוב שבפיגור, ויצוין בה מלוא חוב ההלוואה שלהבטחת פירעונה נרשמה המשכנתה;

(2) באזהרה שתישלח לחייב לפי סעיף 7, הוא יוזהר כי אם לא יפרע את החוב שבפיגור כאמור בפסקה 4, יהיה הזוכה זכאי לפרוע את מלוא חוב ההלוואה מהתמורה שתתקבל בעד מכירת דירת המגורים;

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(3) החייב רשאי להודיע לרשם ההוצאה לפועל, בתוך 20 ימים מיום המצאת האזהרה כאמור בסעיף 7, על רצונו למכור בעצמו את דירת המגורים, לצורך פירעון מלוא חוב ההלוואה; הודיע החייב כאמור, יורה רשם ההוצאה לפועל על עיכוב הליכי ביצוע המשכנתה לתקופה של 90 ימים מיום קבלת ההודעה, ובלבד שהחייב הבטיח את פירעון מלוא חוב ההלוואה מהתמורה שתתקבל בעד המכירה, לפי הוראות רשם ההוצאה לפועל; לא תימכר דירת מגורים לפי פסקה זו אלא

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לאחר שרשם ההוצאה לפועל אישר את המכירה;

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

(3א) (פקעה);

(4) (א) בכל עת עד תום 90 ימים מיום מינוי כונס נכסים לדירת המגורים ניתן –

(1) לפרוע את החוב שבפיגור, לרבות סכומים שנוספו בשל אגרות, שכר טרחה, הוצאות, ריבית והצמדה עד ליום התשלום בפועל (להלן - התוספות);

(2) לפרוע מחצית מהחוב שבפיגור ומהתוספות, ובלבד שהובטח להנחת דעתו של רשם ההוצאה לפועל כי בתום שישה חודשים מיום התשלום כאמור בפסקת משנה זו, ישולמו יתרת החוב שבפיגור וכן התוספות כפי שהם ביום התשלום בפועל;

(ב) שולמו החוב שבפיגור והתוספות כאמור בפסקת משנה (א), יורה רשם ההוצאה לפועל, מיזמתו או לבקשת החייב, על עיכוב הליכי ביצוע המשכנתה;

(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

(ג) חלפה שנה מיום שנפרעו החוב שבפיגור והתוספות כאמור בפסקת משנה (א) – ייסגר התיק; רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשת החייב, להורות על סגירת התיק לאחר שחלפו שלושה חודשים מיום שנפרעו החוב שבפיגור והתוספות.

(5) לא נפרעו החוב שבפיגור והתוספות כאמור בפסקה (4)(א), זכאי הזוכה לפרוע את מלוא חוב ההלוואה מהתמורה שתתקבל בעד מכירת דירת המגורים.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), ניתן יהיה להגיש בקשה לביצוע מיידי של משכנתה על מלוא חוב ההלוואה, בכל אחד מהמקרים האלה:

(1) רשם ההוצאה לפועל שוכנע על יסוד ראיות שהובאו לפניו, באחד מאלה:

(א) החייב עזב או עומד לעזוב את הארץ לתקופה ממושכת בלי לפרוע את חובו; לענין זה, חזקה שהחייב עזב את הארץ לתקופה ממושכת אם יצא מהארץ לתקופה העולה על שלושה חודשים ולא פרע את התשלומים המגיעים ממנו;

(ב) החייב הונה או בכוונתו להונות את נושיו;

(ג) בבעלות החייב או בבעלות משותפת של החייב ושל בן משפחתו הגר עמו דירה אחרת היכולה לשמש למגורים;

(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

(2) מונה כונס נכסים לדירת המגורים, ניתן צו כינוס של כלל נכסי החייב, בהליך אחר, לפי כל דין או ניתן לגבי החייב צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי;

(3) אם נקבע בהסכם ההלוואה המובטח במשכנתה כי החוב ייפרע בתשלומים – סכום התשלומים שטרם נפרעו בתוספת ריבית הפיגורים עולה על 10% מיתרת מלוא חוב ההלוואה.

(ד) (1) על אף הוראות סעיפים 10 ו-59, שר המשפטים, בהתייעצות עם המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקבע הוראות לענין שכרו של עורך דין בהליכים לפי סעיף זה, ולענין שכרו של כונס נכסים שמונה לצורך ביצוע משכנתה כמשמעותה בסעיף זה, את דרכי חישובם ותשלומם, לרבות שיעור השכר מהתמורה שתתקבל בעד מכירת דירת המגורים;

(2) שכר טרחה של כונס נכסים שנקע לפי הוראות פסקה (1) ישולם לכונס הנכסים בלבד, אלא אם כן בין כונס הנכסים לבין הזוכה מתקיימים יחסי עובד ומעביד;

(3) שכר טרחה של עורך דין וכן שכר טרחה והוצאות של כונס נכסים יהיו חלק מן ההוצאות האמורות בסעיף 9.

(ה) בסעיף זה –

"החוב שבפיגור" – כל התשלומים שלא שולמו במועד שנקבע לפירעונם על פי הסכם ההלוואה, למעט חוב הנובע מהעמדת ההלוואה לפירעון מוקדם;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"יחיד" – מי שאינו תאגיד;

"מלוא חוב ההלוואה" – סכום ההלוואה שלהבטחת פירעונה נרשמה המשכנתה לרבות סכומים שנוספו לחוב בשל אגרות, שכר טרחה, הוצאות, וריבית והצמדה עד ליום התשלום בפועל, אם נוספו סכומים אלה.

חובת סודיות (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

81ב2. מי שהגיע אליו מידע על חייב או על זוכה לפי חוק זה לא יעשה בו כל שימוש ולא יגלה אותו לאחר, אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות חוק זה או על פי צו של בית משפט.

עונשין (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

81ג. (א) מי שמסר מידע כוזב לרשם ההוצאה לפועל או למנהל לשכת ההוצאה לפועל או למי שפועל מטעמם לפי חוק זה, דינו - מאסר שנתיים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ב) חייב שהפר הגבלה שהוטלה עליו לפי סעיפים 66א, 69ד(א) או 69ט, או חייב מוגבל באמצעים אשר כיהן כנושא משרה בחברה כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999, או ייסד חברה או תאגיד אחר, במישרין או בעקיפין, שלא על פי צו רשם ההוצאה לפועל, בניגוד להוראת סעיף 69ד(ב), דינו - מאסר שנה.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(ד) מי שהגיע אליו לפי חוק זה מידע לגבי חייב, נכסיו, גובה הכנסתו ומקורותיה, מצבו הכלכלי, יציאותיו מישראל, כניסותיו לישראל, חובותיו והוצאותיו, אשר חלה לגביו חובת סודיות, ועשה בו שימוש או גילה אותו לאחר, במידה העולה על הנדרש לביצוע הוראות חוק זה ושלא על פי צו של בית משפט, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

סמכות רשם ההוצאה לפועל להטיל הוצאות (תיקון מס' 35) תשע"ב-2011

81ד. רשם ההוצאה לפועל יהיה רשאי להטיל הוצאות על הזוכה או על החייב במסגרת הליך המתנהל לפניו לפי הוראות שיקבע שר המשפטים בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

שמירת דינים

82. אין בחוק זה כדי לגרוע מכל דין בדבר דרכי הגביה של מסים ותשלומי חובה אחרים, או מהוראות פקודת בזיון בית המשפט.

ביצוע ערובה (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

83. ניתנה ערובה לפי חוק זה ורשם ההוצאה לפועל נתן צו לממש אותה או לחלט אותה, תבוצע הערובה כאילו היתה פסק דין.

ביצוע לפי בקשת החייב (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

84. לא הגיש הזוכה בקשה לביצוע פסק הדין, רשאי החייב לבקש מרשם ההוצאה לפועל הוראות בדבר קיום פסק הדין, ויהא פטור מאחריות אם פעל בתום לב לפי הוראות רשם ההוצאה לפועל.

ביטולים

85. בטלים:

(1) החוק העותומני הזמני על ההוצאה לפועל מיום 11 במאי 1914;

(2) פקודת החוב (מאסר);

(3) פקודה להתקנת הוראות נוספות לחוק הוצאה לפועל, 1936;

(4) סעיף 3 לפקודת הפרוצדורה האזרחית, 1938;

(5) סעיף 19 לפקודת בתי המשפט, 1940;

(6) סימן 56 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1922-1947;

(7) סעיף 14 לפקודת העברת קרקעות.

תחילה

86. תחילתו של חוק זה היא ביום ח' באלול תשכ"ח (1 בספטמבר 1968).

הוראות מעבר (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

87. הליך שהוחל בו לפני תחילתו של חוק זה, יחול עליו הדין הקודם, אולם רשאי רשם ההוצאה לפועל להחיל עליו הוראות חוק זה אם ביקש זאת אחד הצדדים ולאחר שנתן הזדמנות לצד השני להשמיע טענותיו.

(תיקון מס' 21) תשס"א-2001

87א. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

87ב. שר המשפטים ימסור לועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על פעילות לשכות ההוצאה לפועל. דיווח שנתי (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

88. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות הקובעות – ביצוע ותקנות (תיקון מס' 3) תשל"ה-1974 (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

(1) תשלום האגרות, פטור מתשלומן או דחיית תשלומן וכן דרכי חישוב ההוצאות לשם נקיטת הליכים ושיעוריהם;

(2) סדרי דין לגבי כל דיון לפי חוק זה;

(3) דרכי הטלת תפקידים על ידי מנהל לשכת הוצאה לפועל לפי סעיף 5;

(3א) סדרי עבודתה של ועדת האישורים; (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(3ב) החובות שיחולו על בעל תפקיד; (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(3ג) אגרות בעד מתן אישור של בעל תפקיד או חידושו; (תיקון מס' 10) תשנ"א-1991

(4) דרכי עיקול של נכסים, מכירתם או מימושם, וכן מתן פקדונות וחילוטם ורישומם בספרי המקרקעין;

(5) דרכי הוצאה לפועל של משכנתה;

(5א) דרכי הבקשה להוצאה לפועל של שטר, הגשת התנגדות להוצאה לפועל ומועדי ההגשה, העברת הענין לבית המשפט עקב התנגדות, דרכי ההוצאה לפועל, וסמכותן המקומית של לשכות ההוצאה לפועל לענין ביצוע השטר; (תיקון מס' 1) תשכ"ט-1968

(6) דרכי עיקול של נכסי החייב שבידי המדינה;

(7) ניהול פנקסים ומסירת דו"חות על ידי כונס נכסים;

(8) הצטרפותו של זוכה להליכים שננקטו לפי בקשתו של זוכה אחר; (תיקון מס' 11) תשנ"א-1991

(8א) נהלים לאיחוד תיקים; (תיקון מס' 12) תשנ"א-1991

(8ב) (נמחקה); (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

(9) ביטול הליכים וסגירת תיקים בשל העדר פעולה מצד הזוכה, או בשל יתרת חוב מזערית. (תיקון מס' 20) תש"ס-2000

(ב) שר המשפטים רשאי, בהתייעצות עם שר המשטרה, להתקין תקנות לביצוע פרק ז'4, ובין היתר בדבר הביצוע של צווי הבאה וצווי מאסר, לרבות סדרים להעברת מידע על החייב בין לשכות ההוצאה לפועל, וכן בדבר אופן התשלום של האגרה המיוחדת בידי המדינה, ונהלים להעברת סכומי האגרה המיוחדת לקרן המיוחדת; התקנות בדבר הביצוע של צווי הבאה וצווי מאסר יהיו באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת. (תיקון מס' 51) תשע"ז-2016 (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

(ג) שר המשפטים רשאי בצו, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לעדכן מזמן לזמן את הסכומים הקבועים בסעיף 69ג, בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (תיקון מס' 15) תשנ"ד-1994

(ד) תקנות לפי חוק זה בעניין הנוגע לפינוי מושכר יותקנו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת. (תיקון מס' 36) תשע"ב-2012

תוספת ראשונה

(סעיף 6(ד)) (תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

פרטים שניתן לקבל מהמרשם (תיקון מס' 32) תשע"א-2011 צו תשע"ג-2013

1. שם פרטי ושם משפחה.
2. מספר זיהוי.
3. שמות הורים.
4. נתון פטירה ותאריך פטירה אם ישנו.
5. תאריך לידה.
6. מען דיגיטלי כהגדרתו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965. (תיקון מס' 70) תשפ"ב-2022

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

תוספת שניה

(סעיפים 7א(א)(2), 7ב(א2), 7ב(א3))

חלק א'

	טור א' הגורם	טור ב' סוג המידע
1.	המוסד לביטוח לאומי	מידע על מקורות הכנסה וגובהה, מעסיק, מספר חשבון בנק ומצב תעסוקתי.
2.	הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי	מידע על מתן צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי
3.	מרשם האוכלוסין	מידע על יציאות מישראל ועל כניסות לישראל.
4.	רשם האגודות השיתופיות	מידע על שעבודים של חייב שהוא אגודה שיתופית.
5.	רשם החברות והשותפויות	מידע על מניות בבעלות החייב, על זכויות החייב בשותפות, על היות החייב דירקטור בחברה, ולגבי חייב שהוא חברה, על שעבודים על נכסי החייב.
6.	רשם כלי שיט	מידע על זכויות לגבי כלי שיט הרשומות על שם החייב.
7.	רשם כלי טיס	מידע על זכויות לגבי כלי טיס הרשומות על שם החייב.
8.	רשות הרישוי	מידע על כלי רכב הרשומים על שם החייב.
9.	הממונה על רישום צמ"ה במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים	מידע על ציוד מכני הנדסי הרשום על שם החייב
10.	רשות מקרקעי ישראל	מידע על זכויות החייב לגבי מקרקעין שבניהול רשות מקרקעי ישראל.
11.	מרשם המקרקעין	מידע על זכויות החייב הרשומות במרשם המקרקעין.
12.	תאגיד, לרבות באמצעות נציגו או בא כוחו, אשר מנהל רישום של זכויות המיועדים להירשם בפנקסי המקרקעין על פי הסכם למכירת דירה, או תאגיד שהתחייב בחוזה עם משרד הבינוי והשיכון או עם רשות מקרקעי	

(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018

(תיקון מס' 30) תשס"ט-2009

(תיקון מס' 30) תשס"ט-2009

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

	ישראל למכירתם, השכרתם או ניהולם של מקרקעין, לטפל ברישום הזכויות כאמור בפנקסי המקרקעין	מידע על זכויות החייב לגבי מקרקעין הרשומות אצל התאגיד.
	13. רשם המשכונות	מידע על משכונות על נכסי החייב.
(תיקון מס' 71) תשפ"ב-2022	14. ספק מורשה כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן – חוק התקשורת), המספק לפי החוק האמור אחד או יותר מהשירותים שלהלן:	
	(1) שירות טלפוניה או שקדמה שירות גישה לאינטרנט הניתן באמצעות רשת בזק שאינה מערכת רדיו טלפון נייד, בין שרשת הבזק היא של נותן השירות ובין שהיא של ספק מורשה אחר;	מידע על סך הוצאות החייב במהלך השנה למועד מתן הצו
	(2) שירות בזק הניתן באמצעות רשת בזק שהיא מערכת רדיו טלפון נייד, בין שרשת הבזק היא של נותן השירות ובין שהיא של ספק מורשה אחר	
	15. בעל רישיון חלוקה ובעל רישיון הספקה כהגדרתם בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (להלן – חוק משק החשמל)	מידע על סך הוצאות החייב בשל צריכת חשמל במהלך השנה שקדמה למועד מתן הצו.
	16. חברת כרטיסי אשראי	מידע על סך הוצאות החייב במהלך השנה שקדמה למועד מתן הצו ועל הלוואות שהחייב

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

		קיבל מהחברה שטרם נפרעו.
17.	תאגיד בנקאי	זכויות החייב אצל התאגיד הבנקאי, ערבויות בנקאיות שבתוקף, שניתנו לבקשת החייב, והלוואות שהחייב קיבל מהתאגיד הבנקאי וטרם נפרעו.
18.	מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981	(1) זכויות החייב כלפי המבטח; (2) הלוואות שהחייב קיבל מהמבטח וטרם נפרעו וערבויות שבתוקף, שניתנו לבקשת החייב.
19.	חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005	(1) זכויות החייב בקופת גמל המנוהלת בידי החברה המנהלת; (2) הלוואות שהחייב קיבל מהחברה המנהלת או מכספי קופת הגמל שבניהולה וטרם נפרעו.
20.	הנהלת בתי המשפט	פסקי דין בתובענות לסעד כספי או לסעד בעל שווי כספי שהחייב צד להן, ערבויות, ערבונות או פקדונות שניתנו בהן, הליכי חדלות פירעון המתנהלים נגד החייב והחלטות שהתקבלו בהם; לעניין זה, "הליכי חדלות פירעון" – הליכי חדלות פירעון לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, הליכי פירוק לפי חוק העמותות, התש"ם-1980, או פקודת האגודות השיתופיות, או הליכי כינוס נכסים לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983.
21.	המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות	מידע על כספים המגיעים לחייב מהמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות.
22.	מערכת ההוצאה לפועל	מספר תיק הוצאה לפועל שפתח החייב כזוכה.

(תיקון מס' 39) תשע"ב-2012
(תיקון מס' 58) תשע"ח-2018
(תיקון מס' 35) תשע"ב-2011
(תיקון מס' 43) תשע"ד-2014

חלק ב'

	טור א' הגורם	טור ב' סוג המידע
1.	תאגיד בנקאי	פירוט תנועות בחשבון בנק עובר ושב של החייב במהלך השנה שקדמה למועד מתן הצו.
2.	חברת כרטיסי אשראי	פירוט הוצאות החייב במהלך השנה שקדמה למועד מתן הצו.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

תוספת שלישית

(סעיף 7ב(א1))

1. מרשם האוכלוסין.
2. רשות הרישוי.
3. רשויות מקומיות, לרבות באמצעות גוף המספק לרשות מקומית שירותי ניהול מידע. (תיקון מס' 43) תשע"ד-2014
4. המוסד לביטוח לאומי.
5. בעל רישיון חלוקה ובעל רישיון הספקה כהגדרתם בחוק משק החשמל.
6. בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ובעל רישיון לשידורי לוויין לפי חוק התקשורת.
7. ספק מורשה כהגדרתו בחוק התקשורת, המספק לפי החוק האמור שירות טלפוניה או שירות גישה לאינטרנט באמצעות רשת בזק שאינה מערכת רדיו טלפון נייד. (תיקון מס' 71) תשפ"ב-2022

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

תוספת רביעית

(סעיף 7ב(א1))

כתובת שאין למסור מטעמים של הגנת החייב

1. כתובת במעון או במקלט לנשים מוכות או לילדים מוכים.
2. כתובת במקלט לקורבנות סחר בבני אדם.

(תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024

תוספת רביעית א'

(סעיף 21(א1) ו-(א2))

סכומים לעניין עיקול מיטלטלין

1. 2,500 שקלים חדשים.
2. 35,000 שקלים חדשים.

(תיקון מס' 29) תשס"ט-2008

תוספת חמישית

(סעיף 22)

מיטלטלין דרושים שאינם ניתנים לעיקול

1. מדפסת. (תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024
2. מכשיר טלוויזיה או מכשיר רדיו, לפי בחירת החייב.
3. מכשיר טלפון נייח. (תיקון מס' 77) תשפ"ד-2024
4. מכונת כביסה.

(הוראת שעה) תשפ"א-2020

תוספת שישית

(פקעה)

(תיקון מס' 73) תשפ"ג-2023

תוספת שביעית

(סעיף 50(א)(10))

תוכניות ממשלתיות למתן סיוע להורים עצמאיים (נכסים שאינם ניתנים לעיקול)

(1) נוהל סיוע להורים עצמאיים מגבירי עבודה של מנהל תעסוקת אוכלוסיות במשרד העבודה;

(2) מבחני תמיכה למתן מלגת הכשרה ללומדים בהכשרה מקצועית ותעסוקתית של אגף בכיר להכשרה מקצועית ולפיתוח כוח אדם האחראי למתן תעודות מקצוע כמשמעותן בפרק השלישי לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959;

(3) תוכנית למתן שוברים להכשרה מקצועית ותעסוקתית לקראת השתלבות בעולם העבודה של אגף בכיר להכשרה מקצועית ולפיתוח כוח אדם האחראי למתן תעודות מקצוע כמשמעותן בפרק השלישי לחוק שירות תעסוקה, התשי"ט-1959;

(4) מבחנים למתן תמיכות להשתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון או במשפחתון, של אגף בכיר לעידוד תעסוקת הורים במשרד העבודה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשס"ט-2009

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 41(ג), 52(ג) ו-108 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

סוגי החלטות

1. לא תינתן רשות ערעור על החלטה מן הסוגים המפורטים להלן:

(1) החלטה בעניין קביעה ושינוי של מועדי דיון ומועדים להגשת בקשות, תגובות, כתבי טענות, מסמכים, סיכומים ותצהירים (להלן בצו זה – כתבי טענות);

(2) החלטה בבקשה להארכת מועד הקבוע בחיקוק, למעט החלטה שמשמעותה שלילת האפשרות לפתוח בהליך;

(3) החלטה בנוגע להיקף כתבי טענות;

(4) החלטה בעניין שלבי הדיון בהליך, למעט החלטה שהדיון יישמע במפוצל או שיתקיים דיון נפרד בתביעה שכנגד ובהודעה לצד שלישי;

(5) החלטה בעניין הזמנת עדים, סדר שמיעת עדים, ושאלות המוצגות לעדים לרבות קבלה או דחייה של התנגדות בעניין זה, למעט החלטה על דחיית בקשה לזמן עד או להגיש ראיה, או החלטה בעניין בקשה לעדות מוקדמת;

(6) החלטה בעניין סדר הבאת עדויות ואופן הגשת עדויות, למעט החלטה בעניין מתן עדות מחוץ לכתלי בית המשפט, ובכלל זה בהיוועדות חזותית;

(7) החלטה שהיא קבלת בקשה לביטול פסק דין או לביטול החלטה;

(8) החלטה בעניין הטלת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין ושיעורם, למעט אם ניתנה לאחר מתן פסק הדין ואינה נבלעת בו;

(9) החלטה ליתן רשות להגן ולקבל התנגדות לביצוע שטר או התנגדות לביצוע תביעה על סכום קצוב לפי סעיף 81א לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967;

(10) החלטה לפי פרק ט' לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, למעט החלטה בעניין גילוי מסמך פלוני, עיון במסמכים ובעניין טענת חיסיון.

שמירת דינים

2. אין באמור בסעיף 1 כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטות מן הסוגים המפורטים בו במסגרת ערעור על פסק דין.

תחילה והוראת מעבר

3. תחילתו של צו זה 30 ימים מיום פרסומו, ואולם סעיף 1 לא יחול על בקשות רשות לערער שהוגשו ערב יום התחילה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

צו בתי המשפט (הוספת עניינים כלכליים), תשפ"ב-2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 42ב(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – החוק), בהסכמת נשיאת בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין צו זה:

הגדרות

1. בצו זה –

"חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;

"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

"ערר על הליכי תפיסה" – ערר על החלטה שניתנה בבית משפט השלום בבקשה לתפיסה של חפץ לפי סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון יחד עם סעיפים 32, 34 או 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

עניין כלכלי

2. (א) בלי לגרוע מהאמור בסעיף 42ב(א) לחוק, אישום או ערר על הליכי תפיסה הוא עניין כלכלי, אם מתקיים לגביו המפורט להלן:

(1) לגבי ערר על הליכי תפיסה – מתקיימים לגביו כל אלה:

(א) האדם נחשד בעבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון שלגביה נתפס רכוש הנאמד בסכום של 5 מיליון שקלים חדשים לפחות;

(ב) בערר שהוגש על ידי המאשימה – פרקליט המדינה או פרקליט המחוז הודיע כי הערר מעלה שאלות עובדתיות ומשפטיות מורכבות בעלות אופי כלכלי; בערר שהוגש על ידי חשוד או נאשם או טוען לזכות ברכוש – אם בתוך שבעה ימים מיום שהוגש הערר, הודיע פרקליט המדינה או פרקליט המחוז, כי הוא מעלה שאלות עובדתיות ומשפטיות מורכבות בעלות אופי כלכלי;

(2) לגבי אישום – מתקיימים לגביו כל אלה:

(א) לנאשם מיוחסת עבירה מהעבירות המפורטות להלן:

(1) עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון שהוגשה לגביה בקשת חילוט בשווי רכוש הנאמד בסכום של 5 מיליון שקלים חדשים לפחות;

(2) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה אשר שווי העבירה הוא בסכום העולה על 10 מיליון שקלים חדשים;

(3) עבירה לפי סעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף, שנעברה בנסיבות מחמירות ואשר שווי העבירה הוא בסכום העולה על 10 מיליון שקלים חדשים;

בסעיף קטן זה, "שווי העבירה" – בעבירה לפי סעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף – המס שלגביו נעברה עבירת המס, ובעבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה – ההכנסה שלגביה נעברה עבירת המס;

(ב) פרקליט המדינה או פרקליט המחוז הודיע שמתקיימות אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

(1) האישום מעלה שאלות עובדתיות ומשפטיות מורכבות בעלות אופי כלכלי;

(2) צפויים להתקיים בהליך דיוני הוכחות רבים לגבי היקף חומרי החקירה, מספר עדי התביעה ומספר הנאשמים.

(ב) נשיא בית המשפט או סגנו, רשאי להורות שאישום או ערר על הליכי תפיסה, שלגביהם ניתנה הודעה של פרקליט המדינה או פרקליט מחוז לפי סעיף קטן (א), לא יידונו כעניין כלכלי, אם מצא שאינם מתאימים להיקבע כעניין כאמור.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) המגיש כתב אישום או המגיש ערר על הליכי תפיסה מטעם המאשימה לפי הוראות אלה יציין את עובדת היותו "עניין כלכלי – הליך פשיעה כלכלית" בראש כתב בי-הדין, בסמוך לשם הערכאה השיפוטית שאליה מוגש כתב האישום או הערר, לפי העניין.

תחילה ותחולה

3. תחילתו של צו זה ביום כ"ח באדר א' התשפ"ב (1 במרס 2022), והוא יחול על הליכים שנפתחו ביום התחילה או לאחריו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק העונשין, תשל"ז-1977

פרק א': הוראות יסוד

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

אין ענישה אלא לפי חוק
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

1. אין עבירה ואין עונש עליה אלא אם כן נקבעו בחוק או על-פיו.

ענישה לפי חקיקת משנה
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

2. (א) הסמכות להתקין תקנות לביצוע חוק, כוללת אף את הסמכות לקבוע עבירות על התקנות ועונשים על עשייתן; ואולם, עונש מאסר שנקבע בתקנה, תקופתו לא תעלה על ששה חודשים, ואם נקבע עונש קנס - לא יעלה שיעורו על הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום.

(תיקון מס' 141)
תשפ"ב-2022

(ב) תקנות שבהן נקבעו עבירות ועונשים, למעט חוקי עזר של רשות מקומית, טעונות אישור ועדה של הכנסת.

אין עונשין למפרע
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

3. (א) חיקוק היוצר עבירה לא יחול על מעשה שנעשה לפני יום פרסומו כדין או יום תחילתו, לפי המאוחר.

(ב) חיקוק הקובע לעבירה עונש חמור מזה שנקבע לה בשעת ביצוע העבירה, לא יחול על מעשה שנעשה לפני פרסומו כדין או לפני תחילתו, לפי המאוחר; אך אין רואים בעדכון שיעורו של קנס החמרה בעונש.

פרק ב': תחולת דיני העונשין לפי זמן עשיית העבירה

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

ביטול העבירה לאחר עשייתה
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

4. נעברה עבירה ובוטל בחיקוק האיסור עליה – תתבטל האחריות הפלילית לעשייתה; ההליכים שהוחל בהם – יופסקו; ניתן גזר-דין – יופסק ביצועו; ולא יהיו בעתיד עוד תוצאות נובעות מן ההרשעה.

שינוי חיקוק לאחר עשיית העבירה
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

5. (א) נעברה עבירה ובטרם ניתן פסק-דין חלוט לגביה, חל שינוי בנוגע להגדרתה או לאחריות לה, או בנוגע לעונש שנקבע לה, יחול על הענין החיקוק המקל עם העושה; "אחריות לה" – לרבות תחולת סייגים לאחריות הפלילית למעשה.

(ב) הורשע אדם בעבירה בפסק דין חלוט ולאחר מכן נקבע לאותה עבירה בחיקוק עונש, שלפי מידתו או סוגו הוא קל מזה שהוטל עליו – יהיה עונשו העונש המרבי שנקבע בחיקוק, כאילו הוטל מלכתחילה.

עבירות שהזמן גרמן
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

6. הוראות סעיפים 4 ו-5 לא יחולו על עבירה לפי חיקוק שנקבע בו או לגביו שיעמוד בתוקפו לתקופה מסוימת, או שנובע מטיבו שהוא נתון לשינויים מזמן לזמן.

פרק ג': תחולת דיני העונשין לפי מקום עשיית העבירה

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

סימן א': הוראות כלליות

העבירות לפי מקומן
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

7. (א) "עבירת-פנים" –

(1) עבירה שנעברה כולה או מקצתה בתוך שטח ישראל;

(2) מעשה הכנה לעבור עבירה, נסיון, נסיון לשדל אחר, או קשירת קשר לעבור עבירה, שנעשו מחוץ לשטח ישראל, ובלבד שהעבירה, כולה או מקצתה, היתה אמורה להיעשות בתוך שטח ישראל.

(ב) "עבירת-חוץ" - עבירה שאיננה עבירת-פנים.

(ג) "שטח ישראל", לענין סעיף זה - שטח הריבונות של מדינת ישראל כולל רצועת מימי-החופין שלה, וכן כלי-השיט וכלי-הטיס הרשומים בישראל.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מיקומו של מחדל (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

8. נעברה עבירה במחדל, מקום ביצוע העבירה הוא המקום שבו היתה חובת העשייה טעונה קיום.

תנאי התחולה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

(תיקון מס' 130) תשע"ח-2018

9. (א) תחולת דיני העונשין של ישראל, לרבות לענין עבירת-חוץ, אינה מסויגת על ידי דין זר או מעשה בית דין זר, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק.

(ב) לא תהיה העמדה לדין על עבירת-חוץ אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו בכתב.

(ג) דיני העונשין של ישראל לא יחולו עוד על עבירה, אם האדם נשפט עליה בחוץ לארץ לפי בקשת מדינת ישראל, ואם הורשע שם - גם נשא את עונשו עליה.

(ד) מקום שדיני העונשין של ישראל עשויים לחול מכוח מספר דרכי תחולה, תהיה תחולתם על פי התחולה הפחות מסויגת.

עונש שהוטל בחוץ לארץ (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 60) תשס"א-2001

10. (א) נמצא בישראל אדם שנידון בחוץ לארץ בפסק דין חלוט, על עבירה שחלים לגביה דיני העונשין של ישראל ולא נשא שם את העונש כולו, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, במקום להעמידו לדין, לבקש מבית המשפט שיורה שהעונש שהוטל בחוץ לארץ או החלק ממנו שטרם בוצע שם, יבוצע בישראל, כאילו הוטל העונש בישראל בפסק דין חלוט; בצו כאמור בסעיף זה רשאי בית המשפט לקצר את תקופת המאסר שעל הנידון לשאת בישראל, ולהעמידה על תקופת המאסר המרבית שנקבעה בדיני העונשין של ישראל לעבירה שבשלה הוטל העונש, ובלבד שניתן לעשות כן לפי הסכם שבין מדינת ישראל לבין המדינה שבה הוטל העונש.

(תיקון מס' 60) תשס"א-2001

(ב) הוטל במדינה המבקשת על נידון כאמור בסעיף קטן (א) קנס או שהוא חויב בפיצוי לאדם אחר, נוסף על עונש המאסר, והודיעה המדינה המבקשת שהנידון טרם שילם את הקנס או את הפיצוי, או חלק מהם, יצווה בית משפט בישראל, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, לחייבו בתשלום הקנס או הפיצוי, או חלקם, שטרם שולמו על ידיו במדינה המבקשת, כאילו הוטלו בישראל, והדין החל בישראל על אי תשלום קנס או פיצוי ועל גבייתם של אלה יחול לפי הענין; לענין סעיף זה, "פיצוי לאדם אחר" - פיצוי לאדם שניזוק מעבירת ההסגרה שבשלה הורשע הנידון במדינה המבקשת.

(תיקון מס' 60) תשס"א-2001

(ג) גבתה מדינת ישראל קנס או פיצוי כאמור בסעיף קטן (ב), תעביר אותו למדינה המבקשת בהתאם להסדר שייקבע בין מדינת ישראל למדינה המבקשת לענין זה, לרבות לענין ניכוי הוצאות לגביית הקנס או הפיצוי.

ניכוי עונש או מעצר (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

11. נשא אדם עונש בחוץ לארץ על עבירה, או היה נתון שם במעצר בגללה, ינוכה העונש או תקופת המעצר מן העונש שעליו לשאת בישראל בשל אותה עבירה.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן ב': התחולה על עבירות-פנים

עבירת פנים (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

12. דיני העונשין של ישראל יחולו על כל עבירת-פנים.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן ג': התחולה על עבירות-חוץ

עבירות נגד המדינה או העם היהודי (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

13. (א) דיני העונשין של ישראל יחולו על עבירות-חוץ נגד –

(1) בטחון המדינה, יחסי החוץ שלה או סודותיה;

(2) סדרי המשטר שבמדינה;

(3) הפעילות התקינה של רשויות המדינה;

(4) רכוש המדינה, כלכלתה או קשרי התחבורה והתקשורת שלה עם ארצות אחרות;

(5) רכוש, זכויות או פעילות תקינה של איגוד או גוף שפורטו בסעיף קטן (ג).

(ב) דיני העונשין של ישראל יחולו גם על עבירות-חוץ נגד –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) חיי אזרח ישראלי, תושב ישראל או עובד הציבור, גופו, בריאותו, חירותו או רכושו, באשר הוא כזה;

(2) חיי יהודי, גופו, בריאותו, חירותו או רכושו, באשר הוא יהודי, או רכוש מוסד יהודי, באשר הוא כזה.

(תיקון מס' 83) תשס"ה-2004

(ב1) דיני העונשין של ישראל יחולו גם על עבירת חוץ שהיא עבירה על חוק איסור הכחשת השואה, התשמ"ו-1986.

(ג) "איגוד או גוף" לענין סעיף קטן (א)(5) –

(1) ההסתדרות הציונית העולמית;

(2) הסוכנות היהודית לארץ ישראל;

(3) קרן קיימת לישראל;

(4) קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל;

(5) גוף מבוקר, כמשמעותו בחוק מבקר המדינה [נוסח משולב], תשי"ח-1958.

שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בתקנות איגודים או גופים נוספים לענין סעיף זה.

עבירות נגד אזרח ישראלי או תושב ישראל (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

14. (א) דיני העונשין של ישראל יחולו על עבירות-חוץ נגד חיי אזרח ישראלי או תושב ישראל, גופו, בריאותו או חירותו, שהעונש המרבי עליהן הוא מאסר שנה או יותר.

(ב) נעברה העבירה בשטח הנתון לשיפוטה של מדינה אחרת, יחולו עליה דיני העונשין של ישראל רק בהתקיים כל אלה:

(1) היא עבירה גם לפי דיני אותה מדינה;

(2) אין חל לגבי העבירה סייג לאחריות פלילית לפי דיני אותה מדינה;

(3) האדם לא זוכה כבר ממנה באותה מדינה או, אם הורשע בה, לא נשא את העונש שהוטל עליו בגללה.

(ג) לא יוטל בשל העבירה עונש חמור מזה שניתן היה להטיל, לפי דיני המדינה בה נעברה העבירה.

עבירה שנעברה בידי אזרח ישראלי או תושב ישראל (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

15. (א) דיני העונשין של ישראל יחולו על עבירת-חוץ מסוג פשע או עוון, שנעברה בידי אדם שהיה, בשעת עשיית העבירה או לאחר מכן, אזרח ישראלי או תושב ישראל; הוסגר אדם מישראל למדינה אחרת בשל אותה עבירה ונתן שם את הדין עליה, לא יחולו עוד עליה דיני העונשין של ישראל.

(תיקון מס' 52) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 75) תשס"ג-2003 (תיקון מס' 91) תשס"ז-2006

(ב) הסייגים האמורים בסעיף 14(ב) ו-(ג), יחולו לגבי תחולת דיני העונשין של ישראל גם לפי סעיף זה; ואולם, הסייג האמור בסעיף 14(ב)(1) לא יחול אם העבירה היא אחת מאלה, והיא נעברה על ידי מי שהיה בזמן עשיית העבירה אזרח ישראלי:

(1) ריבוי נישואין לפי סעיף 176;

(2) עבירה לפי סימן י' לפרק ח' שנעברה בקטין או בקשר לקטין;

(תיקון מס' 106) תשע"ב-2010

(2א) מתן שוחד לעובד ציבור זר לפי סעיף 291א;

(3) הוצאה אל מעבר לגבולות המדינה לפי סעיף 370;

(4) גרימה לעזיבת המדינה לשם זנות או עבדות לפי סעיף 376ב;

(5) סחר בבני אדם לפי סעיף 377א.

עבירות נגד משפט העמים (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

16. (א) דיני העונשין של ישראל יחולו על עבירות-חוץ אשר מדינת ישראל התחייבה, באמנות בינלאומיות רב צדדיות ופתוחות להצטרפות, להעניש עליהן; והוא, אף אם נעברו בידי מי שאינו אזרח ישראלי או תושב ישראל, ויהא מקום עשיית העבירה אשר יהא.

(ב) הסייגים האמורים בסעיף 14(ב)(2) ו-(3), ו-(ג) יחולו לגבי תחולת דיני העונשין של ישראל גם לפי סעיף זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תחולה שילוחית (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

17. (א) מדינת ישראל רשאית להתחייב באמנה בינלאומית להחיל את דיני העונשין שלה על עבירת-חוץ או להחיל את הוראות סעיף 10, לבקשת מדינה זרה ועל בסיס של הדדיות, גם במקרים אחרים מאלה האמורים בסעיפים 13 עד 16, ובלבד שנתקיימו כל אלה:

(1) על העבירה חלים דיני העונשין של המדינה המבקשת;

(2) העבירה נעברה בידי אדם הנמצא בתוך שטח ישראל והוא תושב ישראל, בין אם הוא אזרח ישראלי ובין אם לאו;

(3) בכפוף למיצוי הדין בישראל כלפי האדם, תוותר המדינה המבקשת, בבקשתה, על תחולת דיניה היא בענין הנדון.

(ב) לא יוטל בישראל בשל העבירה עונש חמור מזה שניתן היה להטיל לפי דיני המדינה המבקשת.

(ג) כל שאר התנאים ייקבעו באמנה.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 39) (תיקון מס' 1) תשנ"ה-1995

חלק א': כללי

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

פרק ד': העבירה הפלילית ואחריות לה

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן א': היסוד העובדתי שבעבירה

מבנה היסוד העובדתי (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

18. (א) "פרט", לענין עבירה - המעשה בהתאם להגדרתה, וכן נסיבה או תוצאה שנגרמה על ידי המעשה, מקום שהן נמנות עם הגדרת אותה עבירה.

(ב) "מעשה" - לרבות מחדל, אם לא נאמר אחרת.

(ג) "מחדל" - הימנעות מעשייה שהיא חובה לפי כל דין או חוזה.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן ב': היסוד הנפשי שבעבירה

דרישת מחשבה פלילית (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

19. אדם מבצע עבירה רק אם עשאה במחשבה פלילית, זולת אם –

(1) נקבע בהגדרת העבירה כי רשלנות היא היסוד הנפשי הדרוש לשם התהוותה; או

(2) העבירה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

מחשבה פלילית (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

20. (א) מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מאלה:

(1) כוונה - במטרה לגרום לאותן תוצאות;

(2) פזיזות שבאחת מאלה:

(א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען.

(ב) לענין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן.

(ג) לענין סעיף זה –

(1) רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם;

(2) אין נפקה מינה אם נעשה המעשה באדם אחר או בנכס אחר, מזה שלגביו אמור היה המעשה להיעשות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

רשלנות
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

21. (א) רשלנות – אי מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או לאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, כשאדם מן היישוב יכול היה, בנסיבות הענין, להיות מודע לאותו פרט, ובלבד –

(1) שלענין הפרטים הנותרים היתה לפחות רשלנות כאמור;

(תיקון מס' 126)
תשע"ו-2016

(2) שבעבירה שעם פרטיה נמנית תוצאה שנגרמה על ידי המעשה או סכנה העלולה להיגרם בשלו – העושה נטל סיכון בלתי סביר להתרחשות התוצאה או לגרימת הסכנה כאמור.

(ב) רשלנות יכול שתיקבע כיסוד נפשי מספיק רק לעבירה שאיננה מסוג פשע.

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

סימן ג': אחריות קפידה

אחריות קפידה
והיקפה
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 39) (תיקון
מס' 1) תשנ"ה-1995

22. (א) אדם נושא באחריות קפידה בשל עבירה, אם נקבע בחיקוק שהעבירה אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות; ואולם, אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לבטל את האחריות בשל עבירות שחוקקו טרם כניסתו לתוקף של חוק זה ונקבע בדין שאינן טעונות הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות. לענין סעיף קטן זה, "בדין" - לרבות בהלכה פסוקה.

(ב) לא יישא אדם באחריות לפי סעיף זה אם נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן למנוע את העבירה; הטוען טענה כאמור - עליו הראיה.

(ג) לענין אחריות לפי סעיף זה, לא יידון אדם למאסר, אלא אם כן הוכחה מחשבה פלילית או רשלנות.

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

סימן ד': אחריות פלילית של תאגיד

היקף אחריותו
הפלילית של תאגיד
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

23. (א) תאגיד יישא באחריות פלילית –

(1) לפי סעיף 22, כשהעבירה נעברה על-ידי אדם במהלך מילוי תפקידו בתאגיד;

(2) לעבירה המצריכה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות, אם, בנסיבות הענין ולאור תפקידו של האדם, סמכותו ואחריותו בניהול עניני התאגיד, יש לראות במעשה שבו עבר את העבירה, ובמחשבתו הפלילית או ברשלנותו, את מעשהו, ומחשבתו או רשלנותו, של התאגיד.

(ב) בעבירה שנעברה במחדל, כאשר חובת העשיה מוטלת במישרין על התאגיד, אין נפקה מינה אם ניתן לייחס את העבירה גם לבעל תפקיד פלוני בתאגיד, אם לאו.

(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

סימן ה': העבירות לפי חומרתן

סיווג עבירות
(תיקון מס' 39)
תשנ"ד-1994

24. אלה סוגי העבירות לפי חומרתן:

(1) "פשע" - עבירה שנקבע לה עונש חמור ממאסר לתקופה של שלוש שנים;

(2) "עוון" - עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלושה חודשים ושאינה עולה על שלוש שנים; ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס העולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום;

(3) "חטא" - עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים, ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס שאינו עולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק ה': עבירות נגזרות

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן א': הנסיון

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

נסיון מהו (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

25. אדם מנסה לעבור עבירה אם, במטרה לבצעה, עשה מעשה שאין בו הכנה בלבד והעבירה לא הושלמה.

חוסר אפשרות לעשיית העבירה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

26. לענין נסיון, אין נפקה מינה אם עשיית העבירה לא היתה אפשרית מחמת מצב דברים שהמנסה לא היה מודע לו או טעה לגביו.

עונש מיוחד על נסיון (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

27. הוראה שבה נקבע לעבירה עונש חובה או שנקבע לה עונש מזערי, לא תחול על נסיון לעבור אותה.

פטור עקב חרטה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

28. מי שניסה לעבור עבירה, לא יישא באחריות פלילית לנסיון, אם הוכיח שמחפץ נפשו בלבד ומתוך חרטה, חדל מהשלמת המעשה או תרם תרומה של ממש למניעת התוצאות שבהן מותנית השלמת העבירה; ואולם, אין באמור כדי לגרוע מאחריותו הפלילית בשל עבירה מושלמת אחרת שבמעשה.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן ב': צדדים לעבירה

מבצע (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

29. (א) מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר.

(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

(ג) מבצע באמצעות אחר הוא אדם שתרם לעשיית המעשה על-ידי אדם אחר שעשאו ככלי בידיו, כשהאחר היה נתון במצב כגון אחד המצבים הבאים, כמשמעותם בחוק זה:

(1) קטינות או אי שפיות הדעת;

(2) העדר שליטה;

(3) ללא מחשבה פלילית;

(4) טעות במצב דברים;

(5) כורח או צידוק.

(ד) לענין סעיף קטן (ג), אם העבירה מותנית בעושה מיוחד, יהיה אדם מבצע אותה עבירה גם כאשר הייחוד מתקיים באדם האחר בלבד.

משדל (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

30. המביא אחר לידי עשיית עבירה בשכנוע, בעידוד, בדרישה, בהפצרה או בכל דרך שיש בה משום הפעלת לחץ, הוא משדל לדבר עבירה.

מסייע (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994 ת"ט תשנ"ה-1995

31. מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה, הוא מסייע.

עונש על סיוע (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

32. הסיוע לעבור עבירה, עונשו - מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי; ואולם אם נקבע לה –

(1) עונש מיתה או מאסר עולם חובה - עונשו מאסר עשרים שנה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) מאסר עולם - עונשו מאסר עשר שנים;

(3) עונש מזערי - עונשו לא יפחת ממחצית העונש המזערי;

(4) עונש חובה כלשהו - הוא יהיה עונש מרבי, ומחציתו תהא עונש מזערי.

נסיון לשידול (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

33. הנסיון לשדל אדם לבצע עבירה, עונשו - מחצית העונש שנקבע לביצועה העיקרי; ואולם אם נקבע לה –

(1) עונש מיתה או מאסר עולם חובה - עונשו מאסר עשרים שנים;

(2) מאסר עולם - עונשו מאסר עשר שנים;

(3) עונש מזערי - עונשו לא יפחת ממחצית העונש המזערי;

(4) עונש חובה כלשהו - הוא יהיה עונש מרבי, ומחציתו תהא עונש מזערי.

פטור עקב חרטה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34. (א) משדל או מסייע לא יישא באחריות פלילית לשידול או לסיוע, או לנסיון לשידול, אם מנע את עשיית העבירה או את השלמתה, או אם הודיע בעוד מועד לרשויות על העבירה לשם מניעת עשייתה או השלמתה ועשה למטרה זו כמיטב יכולתו בדרך אחרת; ואולם, אין באמור כדי לגרוע מאחריות פלילית לעבירה מושלמת אחרת שבמעשה.

(ב) "רשויות", לענין סעיף זה - משטרת ישראל, או גוף אחר המוסמך על פי דין למנוע את עשיית העבירה או את השלמתה.

עבירה שונה או נוספת (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34א. (א) עבר מבצע, אגב עשיית העבירה, עבירה שונה ממנה או נוספת לה, כאשר בנסיבות הענין, אדם מן היישוב יכול היה להיות מודע לאפשרות עשייתה –

(1) יישאו באחריות לה גם המבצעים בצוותא הנותרים; ואולם, נעברה העבירה השונה או הנוספת בכוונה, ישאו המבצעים הנותרים באחריות לה כעל עבירה של אדישות בלבד;

(2) יישא באחריות לה גם המשדל או המסייע, כעבירה של רשלנות, אם קיימת עבירה כזאת באותו יסוד עובדתי.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם על פי סעיף קטן (א)(1) בעבירה שנקבע לה עונש חובה, רשאי הוא להטיל עליו עונש קל ממנו.

נתונים ענייניים ואישיים (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ב. נתון שהוא תנאי להתהוות עבירה, תהיה לו נפקות לגבי כל צד לאותה עבירה, אף אם אינו מתקיים בו; ואולם נתון אישי שנפקותו מכוח חיקוק להחמיר בעונש, להקל בו, לשנותו בדרך אחרת, או למנעו, תהיה הנפקות לגבי אותו צד בלבד שבו הוא מתקיים.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן ג': הוראות משותפות

סייג לנסיון, לשידול ולסיוע (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ג. הנסיון, השידול, הנסיון לשידול או הסיוע, לעבירה שהיא חטא אינם בני עונש.

תחולת דין העבירה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994 ת"ט תשנ"ה-1995

34ד. מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על נסיון, שידול, נסיון לשידול או סיוע, לאותה עבירה.

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

פרק ה'1: סייגים לאחריות פלילית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן א': הוראות כלליות

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ה. מלבד אם נאמר בחיקוק אחרת, חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית.

נטל ההוכחה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

סימן ב': סייגים לפליליות המעשה

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

קטינות (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ו. לא יישא אדם באחריות פלילית בשל מעשה שעשה בטרם מלאו לו שתים עשרה שנים.

העדר שליטה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ז. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה ולא היה בידו לבחור בין עשייתו לבין ההימנעות ממנו מחמת העדר שליטה על תנועותיו הגופניות, לענין אותו מעשה, כמו מעשה שנעשה עקב כפייה גופנית שהעושה לא יכול להתגבר עליה, תוך תגובה רפלקטורית או עוויתית, בשעת שינה, או במצב של אוטומטיזם או של היפנוזה.

אי שפיות הדעת (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ח. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה אם, בשעת המעשה, בשל מחלה שפגעה ברוחו או בשל ליקוי בכושרו השכלי, היה חסר יכולת של ממש –

(1) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו ; או

(2) להימנע מעשיית המעשה.

שכרות (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34ט. (א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה במצב של שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגותו הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, "מצב של שכרות" - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא היה חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית לא היה מודע, בשעת מעשה, לפרט מפרטי העבירה.

הגנה עצמית (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34י. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו ; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים.

הגנת בית מגורים, בית עסק ומשק חקלאי מגודר (תיקון מס' 98) תשס"ח-2008

34י1. (א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף מי שמתפרץ או נכנס לבית המגורים, בית העסק או המשק החקלאי המגודר, שלו או של זולתו, בכוונה לבצע עבירה, או מי שמנסה להתפרץ או להיכנס כאמור.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול אם –

(1) המעשה לא היה סביר בעליל, בנסיבות העניין, לשם הדיפת המתפרץ או הנכנס ;

(2) האדם הביא בהתנהגותו הפסולה להתפרצות או לכניסה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) לעניין סעיף זה, "משק חקלאי" – לרבות שטח מרעה ושטח המשמש לאחסון ציוד וכלי רכב במשק חקלאי.

צורך (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יא. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי להצלת חייו, חירותו, גופו או רכושו, שלו או של זולתו, מסכנה מוחשית של פגיעה חמורה הנובעת ממצב דברים נתון בשעת המעשה, ולא היתה לו דרך אחרת אלא לעשותו.

כורח (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יב. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שנצטווה לעשותו תוך איום שנשקפה ממנו סכנה מוחשית של פגיעה חמורה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו, ושאנוס היה לעשותו עקב כך.

צידוק (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יג. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה באחד מאלה:

(1) הוא היה חייב או מוסמך, לפי דין, לעשותו;

(2) עשהו על-פי צו של רשות מוסמכת שהיה חייב לפי דין לציית לה, זולת אם הצו הוא בעליל שלא כדין;

(3) במעשה הטעון לפי דין הסכמה, כאשר המעשה היה דרוש באופן מיידי לשם הצלת חיי אדם, שלמות גופו, או למניעת נזק חמור לבריאותו, ואם בנסיבות הענין לא היה בידו להשיג את ההסכמה;

(4) עשהו באדם בהסכמה כדין, תוך פעולה או טיפול רפואיים, שתכליתם טובתו או טובת הזולת;

(5) עשהו תוך פעילות ספורטיבית או משחק ספורטיבי, שאינם אסורים לפי דין ואינם נוגדים את תקנת הציבור, ובהתאם לכללים הנהוגים בהם.

כניסה למצב בהתנהגות פסולה (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יד. (א) הוראות סעיפים 34ז, 34יא ו-34יב לא יחולו אם העושה היה מודע או אם אדם מן הישוב במקומו יכול היה, בנסיבות הענין, להיות מודע, לפני היווצרות המצב שבו עשה את מעשהו, כי הוא עלול לעשותו במצב זה, ואם העמיד את עצמו בהתנהגות נשלטת ופסולה באותו מצב; ובלבד שענינו של המעשה שנעשה במצבים האמורים בסעיף 34יא או בסעיף 34יב, לא היה הצלת אינטרס הזולת.

(ב) במקרה כאמור בסעיף קטן (א), רואים את האדם כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה; נכנס אדם למצב כדי לעבור את העבירה, והיא מותנית גם בתוצאה, רואים אותו כמי שעבר את העבירה בכוונה.

חובה לעמוד בסכנה או באיום (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994 ת"ט תשנ"ה-1995

34טו. הוראות סעיפים 34יא ו-34יב לא יחולו כאשר היתה מוטלת על האדם חובה על-פי דין או מכוח תפקידו לעמוד בסכנה או באיום.

חריגה מן הסביר (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34טז. הוראות סעיפים 34י, 34יא ו-34יב לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה.

זוטי דברים (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יז. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך.

טעות במצב דברים (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יח. (א) העושה מעשה בדמותו מצב דברים שאינו קיים, לא יישא באחריות פלילית אלא במידה שהיה נושא בה אילו היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו.

(ב) סעיף קטן (א) יחול גם על עבירת רשלנות, ובלבד שהטעות היתה סבירה, ועל עבירה של אחריות קפידה בכפוף לאמור בסעיף 22(ב).

טעות במצב משפטי (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34יט. לענין האחריות הפלילית אין נפקה מינה אם האדם דימה שמעשהו אינו אסור, עקב טעות בדבר קיומו של איסור פלילי או בדבר הבנתו את האיסור, זולת אם הטעות היתה בלתי נמנעת באורח סביר.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

34כ. נושא משרה שיפוטית לא יישא באחריות פלילית למעשה שעשה במילוי תפקידיו השיפוטיים, אף אם חרג בכך מתחום סמכותו.

הגנה על רשות שופטת (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

פרק ה'2: הוראות שונות

(תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

פרשנות (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34כא. ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע הענין לפי הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין.

נפקותו של ספק (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34כב. (א) לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק סביר.

(ב) התעורר ספק סביר שמא קיים סייג לאחריות פלילית, והספק לא הוסר, יחול הסייג.

כלליות החלק המקדמי והחלק הכללי (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34כג. באין בחוק הוראה לסתור, יחולו הוראות החלק המקדמי והחלק הכללי גם על עבירות שלא לפי חוק זה.

הגדרות [א/5] (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34כד. לענין עבירה –

"בית מגורים" - בנין או מבנה או חלק מהם, שבידי בעלו או תופשו לשם מגורים, לעצמו או למשפחתו או לעובדו, גם אם לעתים אין גרים בו; ולענין זה יראו כחלק מבית המגורים גם בנין או מבנה הסמוך לו, או תפוש עמו או משמש לצורך מסויים שלו, ובלבד שיש קשר ביניהם, בין צמוד ובין דרך מעבר גדור ומכוסה המוליך מן האחד למשנהו;

"בעל" ומונחים כיוצא בו, לענין נכסים - לרבות תאגיד, חבר בני-אדם הכשיר להיות בעל נכסים, והמדינה;

"דרך ציבורית" - כביש, שוק, ככר, רחוב, גשר וכל דרך שעוברים בה הרבים כדין;

"החזקה" - שליטתו של אדם בדבר המצוי בידו, בידו של אחר או בכל מקום שהוא, בין שהמקום שייך לו ובין אם לאו; ודבר המצוי בידם או בהחזקתם של אחד או כמה מבני חבורה בידיעתם ובהסכמתם של השאר יראו כמצוי בידם ובהחזקתם של כל אחד מהם ושל כולם כאחד;

"הליך שיפוטי" - כל הליך לפני בית משפט, בית דין, רשות שיפוטית, ועדת חקירה או אדם המוסמכים להשביע עדים;

"חבלה" - מכאוב, מחלה או ליקוי גופניים, בין קבועים ובין עוברים;

"חבלה חמורה" - חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים;

"חבלה מסוכנת" - חבלה שיש בה סכנת נפשות;

"חומר מחשב", "מחשב" - כהגדרתם בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995; (תיקון מס' 52) תשנ"ח-1998

"חוק" - לרבות אקט של הפרלמנט הבריטי או דבר המלך במועצתו או חלק מהם, או תקנות לפיהם, כפי תוקפם במדינה; (תיקון מס' 39) (תיקון מס' 2) תשנ"ה-1995

"ידיעה", לענין כל ביטוי המציין ניפוק או שימוש - ידיעת טיבו של הדבר המנופק או המשמש;

"כסף" - לרבות שטר מטבע, ממשך בנקאי, שיק וכל אסמכתה אחרת לתשלום כסף;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"לילה" - משעה 18.30 עד שעה 6.30;

"מקום ציבורי" - דרך, בנין, מקום או אמצעי תעבורה שיש אותה שעה לציבור זכות או רשות של גישה אליהם, בלא תנאי או בתנאי של תשלום, וכל בנין או מקום המשמש אותה שעה להתקהלות ציבורית או דתית או לבית משפט היושב בפומבי;

"ניפוק", של דבר - לרבות שימוש או עשיה בו, נסיון של שימוש או עשיה בו, או נסיון להניע אדם להשתמש או לעשות בו או לפעול על פיו;

"נייר ערך" - לרבות תעודה המעידה על זכות או זכות תביעה לנכס;

"נכס" - חי או דומם היכול לשמש נושא לבעלות;

"עובד הציבור" –

[תשי"ז] (1) עובד המדינה, לרבות חייל כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955;

(2) עובד רשות מקומית או רשות חינוך מקומית;

(3) עובד מועצה דתית;

(4) עובד המוסד לביטוח לאומי;

(5) עובד בנק ישראל;

(6) עובד ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ ישראל, קרן קיימת לישראל, קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל, לרבות חבר מועצה או הנהלה במוסדות אלה;

(7) עובד לשכת שירות התעסוקה;

(8) עובד מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר שהממשלה משתתפת בהנהלתם, לרבות חבר מועצה או הנהלה בגופים אלה;

(9) בורר;

(10) נושא משרה או תפקיד על פי חיקוק, בין במינוי, בין בבחירה ובין בהסכם, אף אם איננו אחד מעובדי הציבור המנויים בפסקאות (1) עד (9);

[תשל"ה] (11) דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית, בחברה בת ממשלתית או בחברה מעורבת, כמשמעותן בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה–1975, וכן עובד של חברה כאמור או אדם המועסק בשירותה;

"פומבי", לענין מעשה –

(1) מקום ציבורי, כשאדם יכול לראות את המעשה מכל מקום שהוא;

(2) מקום שאינו ציבורי, ובלבד שאדם המצוי במקום ציבורי יכול לראות את המעשה;

"פצע" - חתך או דקירה המבתרים או בוקעים כל קרום חיצוני של הגוף, ולענין זה קרום חיצוני הוא כל קרום שאפשר לנגוע בו בלי לבתר או לבקוע כל קרום;

(תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 52) תשנ"ח-1998 "פרסום" - כתב, דבר דפוס, חומר מחשב, או כל מוצג חזותי אחר וכן כל אמצעי שמיעתי העשוים להעלות מלים או רעיונות, בין לבדם ובין בעזרת אמצעי כלשהו;

"פרסם" –

(תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 52) תשנ"ח-1998

(1) בדברים שבעל פה - להשמיע מלים בפה או באמצעים אחרים, בהתקהלות ציבורית או במקום ציבורי או באופן שאנשים הנמצאים במקום ציבורי יכולים לשמוע אותם, או להשמיען בשידורי רדיו או טלויזיה הניתנים לציבור, או להפיצן באמצעות מחשב בדרך הזמינה לציבור, או להציען לציבור באמצעות מחשב;

(תיקון מס' 52) תשנ"ח-1998 (2) בפרסום שאינו דברים שבעל פה - להפיצו בקרב אנשים או להציגו באופן שאנשים במקום ציבורי יכולים לראותו, או למכרו או להציעו למכירה בכל מקום שהוא, או להפיצו בשידורי טלויזיה הניתנים לציבור, או להפיצו לציבור באמצעות מחשב בדרך הזמינה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לציבור, או להציעו לציבור באמצעות מחשב;

"ציבור" - לרבות כל חלק ממנו העלול להיפגע מהתנהגות שעליה מדובר בהקשרו של מונח זה;

(תיקון מס' 52) תשנ"ח-1998

"קטין" - אדם שטרם מלאו לו 18 שנים.

פרק ו': דרכי ענישה

סימן א': כללי

ענשים ענשי מקסימום [יא/1] (תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988

35. (א) בית המשפט שהרשיע אדם בשל עבירה, רשאי להטיל עליו כל עונש אשר אינו עולה על העונש שנקבע בדין לאותה עבירה.

(ב) היה העונש קנס או פיצוי לפי סעיף 77, יהיה בית המשפט רשאי לקבעו בשיעור שאינו עולה על שיעורו המעודכן ביום החלטת בית המשפט, ואם הוגש ערעור - קנס או פיצוי אשר אינו עולה על שיעורו המעודכן ביום ההחלטה בערעור; לענין זה, "שיעור מעודכן" - שיעור הקנס שהיה קבוע בחוק לעבירה ביום ביצועה כפי ששונה בצו מכוח סעיף 64, ובפיצוי לפי סעיף 77, שיעור הפיצוי שהיה קבוע בחוק ביום ביצוע העבירה כפי ששונה בצו כאמור.

(ג) שונה שיעור הקנס או הפיצוי שלא כאמור בסעיף קטן (ב), יהיה בית המשפט רשאי להטיל קנס או פיצוי בשיעור שאינו עולה על שיעורו ביום ביצוע העבירה בצירוף הפרשי הצמדה למדד לפי שינויים במדד שפורסמו עד יום החלטת בית המשפט; בסעיף זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

עונש חובה ונסיבות מקלות (תיקון מס' 44) תשנ"ה-1995

35א. (א) הורשע אדם בעבירה שדינה עונש חובה, ניתן להטיל עליו עונש קל מעונש החובה הקבוע לעבירה, אם העבירה נעברה בנסיבות מקלות מיוחדות שיפורשו בגזר הדין.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על אלה:

(תיקון מס' 137) תשע"ט-2019

(1) עבירת רצח בנסיבות מחמירות לפי סעיף 301א;

(2) עבירה לפי –

(א) חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תש"י-1950;

(ב) חוק בדבר מניעתו ועניש תו של הפשע השמדת עם, תש"י-1950;

(ג) חוק הטיס (עבירות ושיפוט), תשל"א-1971.

מאסר וקנס (תיקון מס' 33) תשנ"א-1991

36. נקבע בחוק מאסר בלבד או נקבע מאסר או קנס לחלופין, רשאי בית המשפט להטיל מאסר או קנס או שניהם כאחד; אולם מקום שנקבע בחוק מאסר חובה לא יטיל בית המשפט קנס בלבד.

חקירה [יא/3]

37. (א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט, לפני שיגזור את דינו, לדרוש תסקיר בכתב של קצין מבחן על כל אלה:

(1) עברו של הנאשם;

(2) מצבו המשפחתי של הנאשם עם פרטים מלאים ככל האפשר על הוריו, בן זוגו, ילדיו, אחיו ואחיותיו;

(3) מצבו הכלכלי של הנאשם;

(4) מצב בריאותם של הנאשם ובני משפחתו;

(5) נסיבות פרטיות מיוחדות - אם ישנן - שהביאוהו לידי עבירה.

(ב) בתסקיר כאמור רשאי קצין המבחן להמליץ לפני בית המשפט על טיב העונש שיש בו, לדעתו, סיכוי להחזיר את הנאשם למוטב.

(ג) הטיל בית המשפט על הנאשם עונש מאסר לאחר קבלת התסקיר, יישלח העתק ממנו לנציב בתי הסוהר להיות בידו חומר להתוויית דרך הטיפול באסיר.

(ד) הטענה כי התסקיר שהוגש לבית המשפט לא נערך לפי הוראות סעיף

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

זה אינה עילה לערעור.

תסקיר חובה [יא/4]

38. (א) לא יטיל בית המשפט עונש מאסר, שלא על תנאי, אלא לאחר קבלת תסקיר לפי סעיף 37.

(ב) שר המשפטים רשאי, באכרזה שתפורסם ברשומות, לסייג, מדי פעם, תחולתו של סעיף קטן (א) לפי סוגי בתי משפט, לפי עבירות, לפי גיל הנאשמים או לפי כל סיווג אחר.

עבירות אחרות שהודה בהן הנאשם [יא/5]

39. (א) מי שהורשע בשל עבירה פלונית וביקש שבית המשפט ידון אותו גם בשל עבירות אחרות שהוא מודה שעבר אותן, רשאי בית המשפט - לאחר שנתן לתובע הזדמנות להשמיע טענותיו לענין זה - להרשיעו ולגזור את דינו, או להעמידו במבחן, בשל כל אחת מן העבירות האחרות.

(ב) לא ישתמש בית המשפט בסמכותו לפי סעיף זה אלא לגבי עבירות שהן בסמכותו הענינית ושהוא מוסמך לדון בהן בהרכב שבו הוא יושב, אולם בית משפט מחוזי רשאי לעשות כן גם לגבי עוונות וחטאים.

(ג) הורשע אדם לפי סעיף זה על אף התנגדותו של התובע, רשאי התובע לערער על הרשעה זו.

(ד) השתמש בית המשפט בסמכותו לפי סעיף זה ובערעור על פסק דינו בוטלה ההרשעה בשל העבירה שהנאשם הואשם בה, אין בכך כדי לפגוע בהרשעה ובגזר הדין בשל העבירות האחרות.

(ה) בסעיף זה, "עבירות אחרות" - בין שהוגש עליהן כתב אישום ובין שטרם הוגש, ובלבד שפרטי העבירות צויינו במידה הדרושה כדי לזהותן.

עבירות שלא נקבע להן עונש [יא/6]
(תיקון מס' 9) תש"ם-1980
(תיקון מס' 14) תשמ"ב-1982
צו תש"ע-2010

40. עבירה שנקבעה בחוק לפני י"ט באלול תשי"ד (17 בספטמבר 1954) ולא נקבע לה עונש, רשאי בית המשפט להטיל –

(1) מקום שהעבירה היא עוון - מאסר עד שלוש שנים או קנס עד 75,300 שקלים חדשים או שני הענשים כאחד ;

צו תש"ע-2010

(2) מקום שלא נאמר שהעבירה היא עוון - מאסר עד שבעה ימים או קנס עד 2,800 שקלים חדשים או שני הענשים כאחד.

(תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

סימן א'1 : הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה

מטרה – סימן א'1
(תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40א. מטרתו של סימן זה לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט יקבע את העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה.

העיקרון המנחה בענישה - הלימה
(תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ב. העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה – העיקרון המנחה).

קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת עונשו של הנאשם
(תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ג. (א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.

(ב) בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה.

שיקום
(תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ד. (א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

(ב) היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין.

הגנה על שלום הציבור (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ה. קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם, ובלבד שלא יהיה בעונש שיקבע משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם; בית המשפט לא יקבע כאמור אלא אם כן מצא שלנאשם עבר פלילי משמעותי או אם הוצגה לו חוות דעת מקצועית.

הרתעה אישית (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ו. מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירה נוספת, וכי יש סיכוי של ממש שהטלת עונש מסוים תביא להרתעתו, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

הרתעת הרבים (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ז. מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

קנס (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ח. קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, יתחשב, נוסף על האמור בסעיף 40ג(א), במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם עונש הקנס ההולם.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40ט. (א) בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם כאמור בסעיף 40ג(א), יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם:

(1) התכנון שקדם לביצוע העבירה;

(2) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה;

(3) הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;

(4) הנזק שנגרם מביצוע העבירה;

(5) הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;

(6) יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו;

(7) יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה;

(8) מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות בו על ידי נפגע העבירה;

(9) הקרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1;

(10) האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה או ניצולו;

(11) הניצול לרעה של כוחו או מעמדו של הנאשם או של יחסיו עם נפגע העבירה.

(ב) לעניין נסיבות כאמור בסעיף קטן (א)(6) עד (9), בית המשפט יתחשב בהן ככל שסבר שהן מפחיתות את חומרת מעשה העבירה ואת אשמו של הנאשם, ולעניין נסיבות כאמור בסעיף קטן (א)(10) ו-(11) – ככל שסבר שהן מגבירות את חומרת מעשה העבירה ואת אשמו של הנאשם.

הוכחת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40י. (א) בית המשפט יקבע כי התקיימו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) בשלב הטיעונים לעונש, הנאשם רשאי להביא ראיות מטעמו, ובלבד שאינן סותרות את הנטען על ידו בשלב בירור האשמה, והצדדים רשאים להביא ראיות שנקבע בחיקוק כי יובאו בשלב זה;

(2) בית המשפט רשאי, לבקשת אחד מהצדדים, להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא היתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ג) בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מחמירה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה מעבר לספק סביר; בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי.

(ד) בלי לגרוע מהורואת סעיף קטן (ב)(2), הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, בין לאחר שמיעת הראיות ובין לפני כן, יכלול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40יא. בגזירת העונש המתאים לנאשם כאמור בסעיף 40ג(ב), רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם:

(1) הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;

(2) הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם;

(3) הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו;

(4) נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב;

(5) מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה;

(6) שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו;

(7) התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה;

(8) נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה;

(9) התנהגות רשויות אכיפת החוק;

(10) חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה;

(11) עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.

נסיבות נוספות (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40יב. אין בהוראות סעיפים 40ט ו-40יא כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת מתחם העונש ההולם, וכן נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים לנאשם.

ריבוי עבירות (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40יג. (א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר – לבין

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

חובת הנמקה (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40יד. בית המשפט יפרט וינמק בגזר הדין, בין השאר, את אלה:

(1) קביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה שבהן התחשב לצורך קביעת מתחם העונש ההולם;

(2) גזירת העונש המתאים לנאשם והנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה שבהן התחשב לצורך גזירת העונש;

(3) חריגה ממתחם העונש ההולם לשם שיקומו של הנאשם או לשם הגנה על שלום הציבור, ככל שהיתה, והטעמים לחריגה;

(4) הדרך שבה גזר את דינו של הנאשם לאחר הרשעה בכמה עבירות המהוות כמה אירועים.

ענישת קטין (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

40טו. (א) על ענישת קטין יחולו הוראות חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי להתחשב בעקרונות ובשיקולים המנחים בענישה המנויים בסימן זה, תוך התאמתם לענישת הקטין, ככל שסבר שראוי לתת להם משקל בנסיבות המקרה.

סימן ב': מאסר

מאסר עולם [יא/7]

41. עבירה שדינה מאסר עולם ולא נקבע שהוא עונש חובה, תקופת המאסר שיטיל בית המשפט לא תעלה על עשרים שנה.

מאסר סתם [יא/8]

42. עבירה שדינה מאסר ולא נקצבה לה תקופה, תקופת המאסר שיטיל בית המשפט לא תעלה על שנה אחת.

חישוב תקופת מאסר [יא/9]

43. מי שנידון למאסר תיחשב תקופת מאסרו מיום גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת; היה הנידון משוחרר בערובה אחרי גזר הדין, לא יבואו ימי שחרורו במנין תקופת העונש.

מאסר נדחה [יא/10]

44. הטיל בית המשפט עונש מאסר, רשאי הוא לצוות שהעונש יתחיל מן התאריך שקבע.

מאסר חופף [יא/11] (תיקון מס' 113) תשע"ב-2012

45. (א) (בוטל).

(ב) מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

(ג) מי שנידון לשתי תקופות מאסר או יותר שאחת מהן חופפת בחלקה את האחרת, אין עליו, לאחר שנשא תקופת המאסר האחת, אלא שארית תקופת המאסר האחרת שאינה חופפת.

סדר נשיאת מאסר פלילי [יא/12] (תיקון מס' 9) תש"ם-1980

46. מי שנידון לתקופות מאסר שונות שעליו לשאת בזו אחר זו, ישא תחילה את התקופה הקצרה יותר, להוציא המאסר שכבר התחיל לשאת בשעה שנידון למאסר נוסף, ובכפוף להוראות סעיף 58. היה בין תקופות המאסר מאסר בשל אי תשלום קנס, ישא אותו תחילה לפני כל מאסר פלילי אחר, ואם היה במאסר פלילי בעת שהוטל עליו מאסר בשל אי תשלום קנס, יופסק אותו מאסר לשם נשיאת המאסר בשל אי תשלום הקנס וישוב ויימשך משתם המאסר האמור.

סדר נשיאת מאסר אזרחי [יא/13]

47. (א) מי שהוטל עליו מאסר אזרחי, ישאנו נוסף לכל תקופת מאסר אחרת שעליו לשאת, בין שהמאסר האחר הוא מאסר פלילי ובין שהוא מאסר אזרחי.

(ב) מי שהוטלו עליו מאסר אזרחי ומאסר פלילי, ישא את המאסר האזרחי תחילה; ואם היה נושא מאסר פלילי בעת שהוטל עליו המאסר האזרחי, יופסק המאסר הפלילי לשם נשיאת המאסר האזרחי וישוב ויימשך מתום המאסר האזרחי.

(ג) מי שהוטלו עליו יותר ממאסר אזרחי אחד בשל עילה אחת ישאם בזה אחר זה לפי סדר הטלתם; היו המאסרים בשל עילות שונות, ישאם בזה אחר זה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לפי סדר זה:

(1) מאסר לכפיית ציות לצו של בית משפט או לכפיית התנהגות ראויה בבית משפט;

(2) מאסר לכפיית תשלום חוב של מזונות;

(3) מאסר לכפיית תשלום חוב אזרחי אחר;

(4) מאסר לכפיית מתן גט או מתן חליצה;

(5) מאסר בשל כל עילה אחרת.

(ד) בסעיף זה -

"מאסר פלילי" - מאסר שהוטל במשפט פלילי כעונש בשל עבירה, לרבות מאסר בשל אי תשלום קנס שהוטל כאמור;

(תיקון מס' 92) תשס"ז-2007

"מאסר אזרחי" - מאסר שאינו מאסר פלילי ולענין סעיף קטן (ב) – למעט מאסר שהוטל בצו לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967;

"בית משפט" - לרבות בית דין וועדת חקירה.

עבודה במאסר [יא/4]

48. (א) אסיר יהא חייב בעבודה לפי פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971, והתקנות על פיה; תקנות אלה יכילו הוראות בענין שכר ובענין תנאי עבודתו של האסיר מחוץ לשטח בית הסוהר.

(ב) ועדת שחרורים רשאית לשחרר אסיר מחובת עבודה או להגבילה אם ראתה אחת מאלה:

(1) מצב בריאותו מצריך לעשות זאת;

(2) השחרור או ההגבלה יועילו, לדעתה, להחזירו למוטב;

(3) סיבה סבירה אחרת.

(ג) לא יועסק אסיר בעבודה מחוץ למוסדות המדינה אלא בהסכמתו ובתנאי עבודה מקובלים.

(תיקון מס' 62) תשס"א-2001

49. (בוטל).

(תיקון מס' 62) תשס"א-2001

50. (בוטל).

(תיקון מס' 62) תשס"א-2001

51. (בוטל).

(תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987

סימן ב'1: נשיאת מאסר בעבודת שירות

הגדרות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987

51א. בסימן זה –

"הממונה" – הממונה על עבודת שירות שמונה לפי סעיף 51יא;

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

"עבודת משק" – (נמחקה);

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

"עבודה ציבורית" – (נמחקה);

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

"עבודת שירות" – עבודה מחוץ לכותלי בית הסוהר, שהיא למטרות של תועלת הציבור, במוסד ממוסדות המדינה, או בגוף אחר או בסוגי גופים, שקבע השר לביטחון הפנים;

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

"עובד שירות" – מי שנידון לעונש מאסר בעבודת שירות מהמועד שנקבע לתחילת ביצוע עבודת השירות.

נשיאת מאסר בעבודת שירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009 (תיקון מס' 133 – הוראת שעה) תשע"ח-2018

51ב. (א) בית משפט שגזר על נאשם מאסר בפועל לתקופה שאינה עולה על תשעה חדשים, רשאי להחליט, בגזר הדין, שהנידון ישא את עונש המאסר, כולו או חלקו, בעבודת שירות; קבע בית המשפט כי חלק מעונש המאסר יהיה בעבודת שירות, יישא הנידון את חלק העונש האמור בתום תקופת המאסר בפועל, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ב) בית המשפט לא יחליט כאמור בסעיף קטן (א) כי נאשם יישא את עונש המאסר, כולו או חלקו, בעבודת שירות, אלא אם כן מתקיימים כל אלה:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) בית המשפט קיבל, לפני מתן גזר הדין, חוות דעת מטעם הממונה (בסימן זה – חוות דעת הממונה) בדבר התאמתו של הנאשם לעבודת שירות, וכן בדבר האפשרות להשמתו בה ובדבר עבודת השירות שהנאשם יכול לעבוד בה והתנאים שבהם תבוצע;

(2) הנאשם הסכים לשאת את עונש המאסר בעבודת שירות, בהתאם לתנאים שנקבעו בחוות דעת הממונה.

(ב1) בחוות דעת הממונה יפורטו אלה: (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(1) התאמתו, אי-התאמתו או מגבלות על התאמתו של הנאשם לביצוע עונשו בעבודת שירות, נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות בנאשם עצמו, אם יישא הנאשם את עונש המאסר בעבודת שירות; קביעת אי-התאמתו או מגבלות על התאמתו של הנאשם תתבסס על חוות דעת שקיבל הממונה, אם ניתנה כזו, מקצין משטרה שהסמיך לכך ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל, עובד שירות הביטחון הכללי שהסמיך לכך ראש אגף החקירות בשירות הביטחון הכללי או קצין בשירות בתי הסוהר שהסמיך לכך ראש חטיבת המודיעין בשירות בתי הסוהר, לפי העניין;

(2) אפשרות השמתו או אי-השמתו של הנאשם בעבודת שירות מתאימה למצבו הבריאותי ולמוגבלויותיו, אם ישנן, יכולתו להיות מועסק בסוגי מקומות העבודה שניתן להעסיק בהם עובד שירות ויכולתו לעמוד בשעות העבודה הנדרשות ובנוהלי עבודה הנהוגים בסוגי מקומות עבודה כאמור; לעניין זה, רשאי הממונה להתבסס על אלה:

(א) העבירה שבה הורשע הנאשם;

(ב) הרשעות קודמות של הנאשם;

(ג) חוות דעת מטעם גורם טיפולי בעניינו של הנאשם, אם ניתנה, ובכלל זה – אם נערך תסקיר של קצין מבחן בקשר להליך שבו התבקשה חוות דעת הממונה – סיכום והמלצות של התסקיר, ואם הוכנה הערכת מסוכנות לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 – תמצית הערכה עדכנית; (תיקון מס' 112) תשע"א-2011

(ד) צו פיקוח לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006, וצו על פי חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ה-2004, אם הוצאו בעניינו של הנאשם; (תיקון מס' 112) תשע"א-2011

(ה) הערכות שניתנו בעבר לעניין אופן הביצוע של עבודות שירות קודמות על ידי הנאשם;

(ו) מצבו הבריאותי של הנאשם ומוגבלויותיו, אם ישנן, לרבות חוות דעת מטעם גורם טיפולי לעניין זה.

(ב2) לצורך השמת הנאשם בסוג מסוים של עבודת שירות, נוכח קיומן של מגבלות השמה, רשאי הממונה להתבסס על המידע המנוי בסעיף קטן (ב1)(2)(א) עד (ו), ועל מידע בדבר עברו של הנאשם; ואולם מידע שאינו מנוי בסעיף קטן (ב1)(2), לא יובא לפני בית המשפט, ולא ישמש עילה לאי-השמת הנאשם בעבודת שירות. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ב3) לא מצא הממונה מקום מתאים להשמת הנאשם בעבודת שירות, נוכח המידע המנוי בסעיף קטן (ב1)(2)(א) עד (ו), יודיע על כך לבית המשפט, ויפרט את הפעולות שביצע לצורך איתור מקום מתאים, ומתי עתיד להתפנות מקום מתאים להשמת הנאשם, בשים לב למידע כאמור. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ב4) (1) בית המשפט רשאי להורות לממונה להציג לפניו מידע כאמור בסעיף קטן (ב1)(1), שעליו מבוססת חוות דעת הממונה, שהוא חסוי על פי דין או שגילויו לנאשם או לבא כוחו עלול, לדעת גורם כאמור בסעיף קטן (ב1)(1), לפגוע בביטחון המדינה או בעניין ציבורי חשוב אחר (בסימן זה – מידע חסוי); (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(2) לבקשת הנאשם או בא כוחו, יורה בית המשפט לממונה להתיר לנאשם לעיין במידע שעליו מבוססת חוות דעת הממונה לגביו; היה המידע שעליו מבוססת חוות הדעת כאמור מידע חסוי ומצא בית המשפט כי העניין שיש באי-גילויו עדיף מהצורך לגלותו לשם עשיית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

צדק, לא יורה על עיון הנאשם במידע האמור, ויורה לממונה להעביר לנאשם תמצית או פרטים של המידע החסוי, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה או בעניין הציבורי החשוב האחר;

(3) בית המשפט רשאי לעיין במידע חסוי אף שלא בנוכחות הנאשם ובא כוחו ובלי לגלות להם את תוכנו, אלא אם כן התנגד הנאשם לעיון בית המשפט במידע החסוי; התנגדות כאמור תיחשב כחזרה מהסכמת הנאשם לנשיאת עונשו בעבודת שירות;

(4) הורה בית המשפט לממונה לתת לנאשם לעיין במידע חסוי שעליו מבוססת חוות הדעת, רשאי היועץ המשפטי לממשלה להגיש עתירה נגד גילוי המידע; עד למתן החלטה בעתירה לא יגולה החומר;

(5) לצורך החלטתו בעניין התאמתו בלבד של הנאשם לעבודת שירות, רשאי בית המשפט להביא בחשבון גם מידע חסוי שהובא לפניו לפי סעיף קטן זה.

(ג) בית המשפט רשאי לקבוע תנאים לעבודת שירות.

(ד) לענין סעיף זה, תקופת מאסר בפועל תחושב כך:

(1) תקופות מאסר חופפות - לפי התקופה הארוכה יותר;

(2) תקופות מאסר מצטברות - לפי סך כל התקופות.

עבודת השירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ג. (א) הטיל בית המשפט עונש מאסר בעבודת שירות, תחל עבודת השירות ביום שקבע בית המשפט, בהתחשב בהמלצת הממונה ולא יאוחר מחודש מיום מתן גזר הדין, אלא אם כן הורה בית המשפט על התחלת עבודת השירות במועד מאוחר יותר; קבע בית המשפט כי הנידון יישא רק חלק מתקופת המאסר בעבודת שירות, תחל עבודת השירות ביום שלאחר תום תקופת המאסר בפועל; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לפי סעיף 87.

(תיקון מס' 62) תשס"א-2000 (תיקון מס' 92) תשס"ז-2007 (תיקון מס' 133 – הוראת שעה) תשע"ח-2018

(ב) סעיפים 2 ו-3 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 (בסעיף קטן זה – חוק שחרור על תנאי) לא יחולו על מי שבית המשפט החליט לגביו כי ישא את עונש המאסר בעבודת שירות, ואולם אם ההחלטה כאמור חלה רק על חלק מתקופת המאסר שנגזרה עליו ויתרת תקופת המאסר בהתאם להחלטה עולה על שלושה חודשים או אם הופסקה עבודת השירות בהתאם להוראות סעיפים 51ט או 51י ויתרת תקופת המאסר שעל האסיר לשאת בעקבות הפסקה זו עולה על שלושה חודשים, יחולו סעיפים 2 ו-3 לחוק שחרור על-תנאי על יתרת תקופות המאסר האמורות.

(תיקון מס' 133 – הוראת שעה) תשע"ח-2018

(ג) עבודת שירות תהיה בפיקוחו של מפקח שהממונה מינה לכך (להלן - מפקח) והמפקח רשאי להיעזר באחרים לצורך זה; לכל עובד שירות שנגזרו עליו עבודות שירות לתקופה העולה על שישה חודשים תיקבע תכנית ליווי ושיקום על ידי קצין מבחן, אלא אם כן מצא קצין המבחן כי לא נדרשת תכנית כאמור.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ד) הממונה או סוהר בכיר כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן – פקודת בתי הסוהר), המשמש רכז עבודת שירות מחוזי שהממונה הסמיך לכך (בסימן זה – רכז עבודת שירות מחוזי), רשאי להעביר עובד שירות למקום עבודה אחר מטעמים סבירים.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ד. (בוטל).

התנאים בעבודת שירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ה. עובד שירות לא יקבל שכר ולא ייחשב כעובדו של מי שבשבילו או באמצעותו הוא מבצע את השירות, למעט לענין דיני העונשין, דיני הבטיחות בעבודה ואחריות בנזיקין כלפי אותו עובד שירות.

תקופת עבודת השירות (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ו. (א) תקופת עבודת השירות תהיה כפי שקבע בית המשפט בגזר הדין (בסימן זה – תקופת עבודת השירות), והנידון יבצע את עבודת השירות במהלך התקופה האמורה ברציפות, בכפוף להוראות סעיף זה.

(ב) שבוע עבודה של עובד שירות יהיה בן חמישה ימי עבודה; מספר שעות העבודה ביום עבודה של עובד שירות יהיה שמונה שעות וחצי רצופות, ואולם רשאי בית המשפט או הממונה, במקרים חריגים בשל נסיבות מיוחדות של הנאשם או

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בהתאם לנהוג במקום עבודת השירות, לאשר ביצוע עבודת שירות בהיקף שעות יומי נמוך יותר, ובלבד שלא יפחת משש שעות עבודה ביום.

(ג) עובד שירות לא יעבוד ביום מנוחה כמשמעותו בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, בימי שבתון שנקבעו בחיקוק, וכן ביום נוסף במהלך השבוע שיקבע הממונה על פי הנהוג במקום עבודת השירות ולפי צרכיו של מקום העבודה האמור; הימים המנויים בסעיף קטן זה יבואו במניין תקופת עבודת השירות.

הפסקה בעבודת שירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ז. (א) נסתיימה העבודה במקום עבודת השירות, יעביר הממונה או רכז עבודת שירות מחוזי את עובד השירות ללא שיהוי לעבודת שירות במקום עבודה אחר.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ב) עובד השירות יודיע לממונה, ללא שיהוי, על כל הפסקה בעבודה או העדרות ממנה.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ג) עובד שירות לא יעדר מעבודתו אלא באישור הממונה, רכז עבודת השירות או מפקח, ואם נעדר מסיבות רפואיות – גם באישור רופא; האישור יהיה לפי כללים שיקבע השר לביטחון הפנים בתקנות.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ד) תקופת הפסקת עבודת שירות וימי העדרותו של עובד שירות לפי סעיף זה, לא יבואו במנין ימי עבודת השירות, למעט היעדרות מסיבות רפואיות בשל תאונת עבודה שאירעה במסגרת עבודת השירות ובמקום עבודת השירות.

חובותיו של עובד שירות (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ח. (א) עובד שירות יבצע את עבודת השירות שהוטלה עליו ויציית לכללים ולהוראות שקבעו הממונה, רכז עבודת שירות ומפקח, לפי העניין, בכל הקשור לעבודת השירות.

(ב) עובד השירות יודיע לממונה על כתובת מגוריו הקבועה, וכן יודיע לממונה על כל שינוי בכתובת המגורים האמורה, בתוך 48 שעות ממועד השינוי.

איסור יציאה מהארץ לעובד שירות (תיקון מס' 116) תשע"ב-2012

51ח1. עובד שירות לא יצא מהארץ במהלך תקופת עבודת השירות, אלא באישור הממונה.

הפסקה מינהלית של עבודת שירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51ט. (א) נציב בתי הסוהר או קצין בדרגת גונדר שהוסמך לכך על ידו, רשאי, לאחר שנתן לעובד השירות הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני סוהר בכיר כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר שהוסמך לכך על ידי הנציב, להחליט כי עבודתו של עובד השירות לא תחל או תופסק וכי הוא יישא את עונשו או את יתרת עונשו בבית סוהר, לפי העניין, אם ראה כי מתקיים בעובד השירות אחד מאלה לפי העניין:

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(1) הוא לא התייצב לתחילת ריצוי עבודת השירות או נעדר מהעבודה ללא אישור הממונה, רכז עבודת השירות, המפקח או רופא;

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(2) הוא אינו מבצע כראוי את המשימות שהוטלו עליו או שהתנהגותו בעבודה אינה מניחה את הדעת;

(3) הוא הפר תנאי מתנאי עבודת השירות שקבע בית המשפט לפי סעיף 51ב(ג);

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(4) הוא לא ציית להוראה של הממונה, של רכז עבודת השירות או של המפקח או לא קיים חובה המוטלת עליו לפי סימן זה;

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(5) הוא נתון במעצר או משוחרר בערובה בתנאים שאינם מאפשרים את התייצבותו להמשך ביצוע עבודת השירות;

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(6) הוא הסתיר פרט או מסר פרט כוזב שהם מהותיים לצורך קביעת התאמתו לעבודת השירות או השמתו בה.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(א1) שימוע לפי סעיף קטן (א) ייערך בעל פה ויתועד בכתב; הוזמן עובד השירות לשימוע כאמור ימשיך עובד השירות בעבודתו עד למתן החלטה בעניינו כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הורה הממונה אחרת; הורה הממונה אחרת, לא תבוא התקופה שמיום הזמנתו של עובד השירות לשימוע ועד להחלטה בעניינו במניין ימי עבודת השירות, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) (1) הודעה על החלטה כאמור בסעיף קטן (א), תימסר, בלא שיהוי, לעובד השירות, במקום עבודת השירות או במשרדי הממונה, ואם העובד לא החל בביצוע עבודת השירות או נעדר ממקום עבודתו, תישלח לו ההודעה בדואר רשום לכתובת המגורים שהודיע עליה לממונה לפי סעיף 51ח(ב); נשלחה ההודעה בדואר רשום לפי פסקה זו, יראו אותה כאילו נמסרה לידי עובד השירות בתוך 14 ימים מיום משלוח ההודעה, אלא אם כן הוכיח העובד כי לא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו; (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(2) החל עובד השירות בביצוע עבודת השירות והתקבלה החלטה כאמור בסעיף קטן (א), תופסק עבודתו למחרת היום שבו נמסרה לו ההודעה.

(ג) על החלטה לפי סעיף קטן (א) רשאי עובד השירות להגיש עתירה לפי סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971 (להלן - עתירה) לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של עובד השירות, תוך 14 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההחלטה, ואולם רשאי בית המשפט, לבקשת עובד השירות, להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו; על עתירה כאמור יחולו הוראות סימן ח'ו של פרק ב' לפקודה האמורה, במידה שאינן סותרות הוראות סעיף זה. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ד) הגיש עובד השירות עתירה - תעוכב תחילתה של עבודת השירות או תימשך הפסקתה, לפי העניין, עד למחרת היום שבו תינתן החלטת בית המשפט; לא הגיש עתירה - ישא עובד השירות את עונשו או את יתרת עונשו בבית סוהר החל במחרת היום שבו תם המועד להגשת העתירה. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ד1) החלטה לפי סעיף קטן (א) דינה כדין צו למאסרו של עובד השירות; הגיש עובד השירות עתירה והחליט בית המשפט לדחותה – ייכנס הצו לתוקפו למחרת היום שבו ניתנה ההחלטה כאמור; לא הגיש עובד השירות עתירה – ייכנס הצו לתוקפו למחרת היום שבו תמה התקופה להגשת העתירה. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ה) החלטתו של בית משפט בעתירה תבוצע החל ביום שלמחרת נתינתה אלא אם כן קבע בית המשפט מועד אחר.

(ו) ימי הפסקת עבודת השירות לפי סעיף זה לא יבואו במנין תקופת עבודת השירות. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

הפסקה שיפוטית של עבודת שירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51י. (א) הרשיע בית משפט עובד שירות בתקופת עבודתו בשל עבירה אחרת, יחולו הוראות אלה:

(1) גזר בית המשפט עונש מאסר בשל העבירה האחרת - וקבע שהנאשם לא ישא אותו בעבודת שירות – לא תחל עבודת השירות או תופסק ביום מתן גזר הדין, לפי העניין, ועובד השירות יישא את עונשו או את יתרת עונשו, לפי העניין, בבית הסוהר מהיום האמור או מיום אחר שקבע בית המשפט; עובד השירות ישא את תקופות המאסר בזו אחר זו, זולת אם בית המשפט, שהרשיעו בשל העבירה האחרת, ציווה ששתי התקופות, כולן או מקצתן, יהיו חופפות;

(2) החליט בית המשפט לגזור בשל העבירה האחרת עונש אחר מזה המנוי בפסקה (1) - רשאי הוא לקבוע שעבודת השירות לא תחל או תופסק, לפי העניין, ושעובד השירות ישא את עונשו או את יתרת עונשו, לפי העניין, בבית הסוהר מהיום שיקבע בית המשפט. (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(א1) השופט או המותב שגזר את הדין, ובהעדרו – שופט או מותב אחד באותו בית משפט, לפי העניין, רשאי, לאחר שנתן לנאשם אפשרות לטעון את טענותיו, לגזור על הנאשם עונש אחר אם התקיים אחד מאלה, ורשאי בית המשפט להורות כי עבודת השירות תופסק עד למתן החלטתו: (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(1) הממונה הביא לפניו חוות דעת של רופא שירות בתי הסוהר, ולפיה עובד השירות איבד את כושר העבודה שלו ונקבעה לו אי-כשירות קבועה או ממושכת בשל פגיעה שאירעה לו לאחר שנגזר דינו;

(2) הממונה הביא לפניו חוות דעת המובססת על חוות דעת של גורם מוסמך המנוי בסעיף 51ב(ב1)(1), שלא היתה לפני בית המשפט בעת קבלת החלטתו לפי סעיף 51ב(א), או שלא היתה בידיעת הממונה בעת הדיון לפי סעיף 51ב(א), ועל פי חוות הדעת האמורות הנידון אינו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מתאים לנשיאת המאסר בעבודת שירות, נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות בנאשם עצמו, אם יישא הנאשם את עונש המאסר בעבודת שירות או ימשיך לשאת את עונשו בעבודת שירות; הבאת חוות הדעת לפני בית המשפט תהיה בדרך הקבועה בסעיף 51ב(ב4).

(תיקון מס' 102 תש"ע-2009)

(א2) הוגש נגד עובד השירות כתב אישום בשל עבירה אחרת לאחר שנגזר דינו לנשיאת המאסר בעבודת שירות, רשאי השופט או המותב שגזר את הדין, ובהעדרו – שופט או מותב אחר באותו בית משפט, לבקשת הממונה, ולאחר שנתן לנאשם אפשרות לטעון את טענותיו, להורות שעבודת השירות לא תחל או תופסק, והנידון יישא את עונשו או את יתרת העונש בבית הסוהר, אם סבר בית המשפט על פי העובדות הנטענות בכתב האישום כי התחלת או המשך ביצוע עבודת השירות על ידי הנאשם אינם הולמים עוד נשיאה של עונש המאסר בעבודת שירות, לנוכח העיתוי של ביצוע העבירה, מהותה, חומרתה ונסיבות ביצועה.

(תיקון מס' 102 תש"ע-2009)

(ב) על החלטת בית משפט לפי סעיף קטן (א)(2) או סעיף קטן (א2) ניתן לערער תוך 14 ימים מיום שנמסרה ההחלטה למערער; בית המשפט ידון בערעור בשופט אחד והחלטתו תהיה סופית; על החלטת בית משפט לגזור עונש אחר לפי סעיף קטן (א1) יחולו הוראות חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לעניין ערעור.

קיצור תקופת עבודת השירות (תיקון מס' 133 – הוראת שעה) תשע"ח-2018

51י1. (א) תקופת עבודת השירות של עובד שירות הנושא עונש מאסר בעבודת שירות לתקופה העולה על שישה חודשים, תקוצר לתקופה כמפורט בסעיף קטן (ג), ובלבד שקיבל הממונה את כל אלה:

(1) אישור מפקח על כך שעובד השירות ביצע את עבודת השירות כנדרש וברציפות בהתאם להוראות סעיף 51ו, ובלבד שלא החל בעניינו של עובד השירות הליך של הפסקה מינהלית של עבודת השירות לפי הוראות סעיף 51ט;

(2) אישורו של קצין מבחן בדבר עמידתו של עובד השירות בתכנית שנקבעה לו על ידי קצין המבחן לפי הוראות סעיף 51ג(ג), אלא אם כן מצא קצין המבחן שלא נדרשת תכנית כאמור, ואם נתן בית המשפט לגבי עובד השירות צו מבחן לפי סעיף 1 לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 – אישור של קצין מבחן בדבר עמידתו של עובד השירות בתנאי הצו, כנדרש על ידי קצין המבחן.

(ב) קוצרה תקופת עבודת השירות של עובד שירות לפי הוראות סעיף קטן (א), יראו אותו כמי שסיים לרצות את עונשו בתום אותה תקופה.

(ג) קיצור תקופת עבודת השירות לפי סעיף זה יהיה לתקופות כמפורט להלן, ובלבד שתקופת עבודת השירות לא תפחת משישה חודשים:

(1) לעניין עובד שירות הנושא עונש מאסר בעבודת שירות לתקופה העולה על שישה חודשים ואינה עולה על שבעה חודשים – ארבעה שבועות;

(2) לעניין עובד שירות הנושא עונש מאסר בעבודת שירות לתקופה העולה על שבעה חודשים – שישה שבועות.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו לעניין תקופת עבודת שירות של עובד שירות הנושא עונש מאסר בעבודת שירות לתקופה העולה על שלושה חודשים ואינה עולה על שישה חודשים, בשינויים אלה:

(1) בסעיף קטן (א), הוראת פסקה (2) – לא תחול;

(2) במקום סעיף קטן (ג) יקראו:

(ג) קיצור תקופת עבודת השירות לפי סעיף זה יהיה לתקופות כמפורט להלן, ובלבד שתקופת עבודת השירות לא תפחת משלושה חודשים:

(1) לעניין עובד שירות הנושא עונש מאסר בעבודת שירות לתקופה העולה על שלושה חודשים ושאינה עולה על ארבעה חודשים – שבועיים;

(2) לעניין עובד שירות הנושא עונש מאסר בעבודת שירות לתקופה העולה על ארבעה חודשים ואינה עולה על שישה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חודשים – שלושה שבועות.

ממונה על עבודת שירות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51יא. (א) השר לביטחון הפנים ימנה קצין שירות בתי הסוהר לממונה על עבודת שירות.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ב) הממונה יפעל בשקידה ראויה לארגון עבודת השירות, למציאת מקומות לעבודת שירות למגוון סוגי אוכלוסייה, לרבות לאנשים עם מוגבלות, להצבתם של נידונים לעבודה בהם, למינוי מפקחים מקרב עובדי המדינה ולפיקוח על עבודת שירות.

תקנות (תיקון מס' 21) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 102) תש"ע-2009

51יב. (א) השר לביטחון הפנים רשאי להתקין תקנות לביצוע סימן זה.

(תיקון מס' 102) תש"ע-2009

(ב) תקנות שיתקין השר לביטחון הפנים לפי סימן זה יהיו בהתייעצות עם שר המשפטים ושר העבודה והרווחה ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, למעט תקנות שיתקין לעניין גופים כאמור בהגדרה "עבודת שירות" בסעיף 51א.

סימן ג': מאסר על תנאי

מאסר על תנאי [יא/18]

52. (א) הטיל בית המשפט עונש מאסר, רשאי הוא להורות בגזר הדין שהעונש, כולו או מקצתו, יהיה על תנאי.

(ב) (1) מי שנידון למאסר על תנאי לא ישא את ענשו אלא אם עבר - תוך תקופה שנקבעה בגזר דינו ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן - תקופת התנאי) - אחת העבירות שנקבעו בגזר הדין והורשע בשל עבירה כזאת (להלן - עבירה נוספת) תוך תקופת התנאי או לאחריה.

(תיקון מס' 57) תשס"א-2000

(2) הורשע אדם בעבירת בחירות, יכול שתעלה תקופת התנאי בשל עבירה נוספת שהיא עבירת בחירות על שלוש שנים ובלבד שלא תעלה על חמש שנים; לענין פסקה זו, "עבירת בחירות" –

(1) עבירה לפי חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב] תשכ"ט-1969;

(2) עבירה לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965;

(3) עבירה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

(תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988

(ג) תקופת התנאי תתחיל ביום מתן גזר הדין ואם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר - ביום שחרורו מן המאסר; אולם תקופה שאסיר נמצא בה מחוץ לבית הסוהר בשל שחרור בערובה מכח סימן ב' בפרק ג' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב–1982, בשל חופשה מיוחדת או מכח סימן ב1 לפרק ו', יראו אותה כתקופת תנאי מצטברת לתקופת התנאי שקבע בית המשפט; והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת.

(ד) קביעת העבירות לפי סעיף קטן (ב) יכול שתהיה בציון סוג של עבירות או בפירוט עבירות מסויימות, אם דרך תיאורן ואם דרך אזכור הוראות חוק; אוזכרה הוראת חוק והיא בוטלה לאחר מכן והוראה אחרת באה במקומה, יראו את גזר הדין כמאזכר את ההוראה האחרת.

(תיקון מס' 81) תשס"ד-2004

53. (בוטל).

מאסר בשל עבירה נוספת [יא/20]

54. הטיל בית המשפט עונש מאסר בשל עבירה נוספת, לא יורה שעונש זה יהיה כולו על תנאי.

הפעלתו של מאסר על תנאי [יא/21] ת"ט תשל"ז-1977

55. (א) מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) בצו לפי סעיף קטן (א) רשאי בית המשפט להורות שהפעלת המאסר על תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על ההרשעה בשל העבירה הנוספת.

(ג) צו לפי סעיף זה יינתן מאת בית המשפט שהרשיע את הנידון בשל העבירה הנוספת, והוא יכול להינתן מאת כל שופט של אותו בית משפט.

הארכת תקופת התנאי [יא/22] (תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988

56. (א) בית המשפט שהרשיע נאשם בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בסעיף 55 ובמקום לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי.

(ב) לא ישתמש בית המשפט בסמכות לפי סעיף זה אלא לגבי ההרשעה הראשונה של הנאשם בשל עבירה נוספת.

(תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988

(ג) האריך בית המשפט את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי; חידש בית המשפט את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת מיום מתן פסק הדין, והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת.

מאסר על תנאי שהטיל בית דין צבאי [יא/23]

57. לענין סעיפים 54 עד 56 דינו של עונש מאסר על תנאי שהטיל בית דין צבאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו–1955, כדין עונש מאסר על תנאי שהטיל בית משפט, זולת אם סבר בית המשפט שהרשיע בשל העבירה הנוספת, שהעבירה שעליה הטיל בית הדין הצבאי את עונש המאסר על תנאי היתה עבירה צבאית כמשמעותה באותו חוק.

תקופות מאסר בזו אחר זו [יא/24]

58. מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש המאסר על תנאי, ישא, על אף האמור בסעיף 45, את שתי תקופות המאסר בזו אחר זו, זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל העבירה הנוספת ציווה, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות.

תחילת המאסר שהופעל [יא/25]

59. מי שהופעל נגדו מאסר על תנאי יתחיל לשאתו ביום מתן הצו המפעיל את המאסר, זולת אם ציווה בית המשפט שיתחיל ביום אחר.

ערעור [יא/26]

60. (א) צו לפי סעיפים 55 עד 59 ניתן לערעור.

(ב) בערעור על ההרשעה בשל העבירה הנוספת מותר לכלול ערעור גם על צו כאמור אם לא הוגש עליו ערעור לפי סעיף זה.

סימן ד': קנס

שיעור הקנסות (תיקון מס' 9) תש"ם-1980 (תיקון מס' 14) תשמ"ב-1982 צו תש"ע-2010

61. (א) על אף האמור בכל חוק, מקום שהוסמך בית המשפט בחוק להטיל קנס, רשאי הוא להטיל –

(1) אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד ששה חדשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום - קנס עד 14,400 שקלים חדשים;

(2) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה מששה חדשים ולא יותר משנה - קנס עד 29,200 שקלים חדשים;

(3) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משנה ולא יותר משלוש שנים - קנס עד 75,300 שקלים חדשים;

(4) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משלוש שנים - קנס עד 226,000 שקלים חדשים.

(ב) סעיף זה לא יפגע בהוראה המסמיכה את בית המשפט לקנוס בסכומים העולים על הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) או בהוראות סעיף 63.

(תיקון מס' 14) תשמ"ב-1982 צו תש"ע-2010

(ג) מקום שקבוע בחוק לעבירה נמשכת קנס או קנס נוסף לכל יום של עבירה רשאי בית המשפט להטיל, במקום אותו קנס - קנס עד 1,400 שקלים חדשים.

(ד) סעיף זה אינו בא לשנות מסכומים שבית המשפט מוסמך להטיל כקנס בשל אי-ציות לצו בענין עדות או המצאת מסמכים או בשל בזיון בית משפט.

(תיקון מס' 33) תשנ"א-1991

62. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

קנס לפי שווי הנזק או טובות ההנאה
[יא/29]
(תיקון מס' 9)
תש"ם-1980

63. (א) בשל עבירה שנתכוון בה הנאשם לגרום נזק ממון לאחר או להשיג טובת הנאה לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל על הנאשם קנס פי ארבעה משוויים של הנזק שנגרם או של טובת ההנאה שהושגה על ידי העבירה, או את הקנס שנקבע בחיקוק, הכל לפי הגדול שבהם.

(תיקון מס' 9)
תש"ם-1980

(ב) הורשע אדם בעבירה, וקיבל דבר כשכר בעד ביצועה או כאמצעי לביצועה, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס פי ארבעה משוויו של הדבר, או את הקנס שנקבע בחיקוק, הכל לפי הגדול שבהם.

(ג) בקביעת סכום הקנס לפי סעיף זה רשאי בית המשפט להתחשב, בין השאר, בהשפעה שתהיה לסילוק הקנס על יכולתו של הנאשם לפצות את הניזוק בשל הנזק שנגרם לו על ידי העבירה.

(תיקון מס' 23)
תשמ"ח-1988

(ד) קביעת הקנס לפי ערך הנזק שנגרם או טובת ההנאה שהופקה תהא כערכם ביום ביצוע העבירה או ביום מתן החלטת בית המשפט, לפי הגדול שבהם.

עדכון קנסות
(תיקון מס' 14)
תשמ"ב-1982

64. (א) שר המשפטים רשאי לשנות בצו את שיעורי הקנסות הקבועים בכל חוק, על פי השינויים שחלו במדד מן המדד שפורסם בחודש שבו הם נקבעו לאחרונה.

(ב) לא יוגדלו שיעורי קנסות לפי סעיף זה לפני שחלפו ששה חדשים מיום ההגדלה הקודמת.

(ג) בסעיף זה -

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"קנסות" - לרבות תקרות לקנסות שהחוק מסמיך לקבוע ולרבות תקרת הפיצויים האמורה בסעיף 77.

(תיקון מס' 9)
תש"ם-1980

65. (בוטל).

מועד לתשלום קנס
[יא/32]
(תיקון מס' 9)
תש"ם-1980
(תיקון מס' 149)
תשפ"ד-2024

66. (א) קנס שהוטל ישולם מיד, אך רשאי בית המשפט לצוות שהקנס ישולם תוך תקופה שקבע ובתנאים שקבע ורשאי הוא לקבוע שעל סכום הקנס שתשלומו נדחה או על חלק ממנו תתווסף ריבית שקלית כאמור בסעיף 67(ב) לגבי תקופת הדחיה.

(ב) קבע בית המשפט כי הקנס ישולם לשיעורין, יחולו הוראות סעיף 71 לגבי כל שיעור ושיעור.

קנס שלא שולם במועד
(תיקון מס' 149)
תשפ"ד-2024

67. (א) קנס שלא שולם, כולו או מקצתו, במועד הקבוע, תיווסף עליו תוספת פיגור בשיעור 30 אחוזים מן הקנס או מחלקו שלא שולם, לפי העניין (להלן – תוספת פיגור).

(תיקון מס' 149)
תשפ"ד-2024

(ב) על קנס שלא שולם במועד הקבוע, כולו או מקצתו, יתווספו בתקופת הפיגור ריבית שקלית ודמי פיגורים עד לתשלומו, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, בשינויים המחויבים; בסימן זה, "דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה.

(ג) המועד הקבוע לענין סעיף זה הוא כאמור בסעיף 66, ואם הוטל הקנס שלא במעמד הנאשם או סניגורו – שלושים יום מיום שנשלחה בדואר לנאשם הודעה על גזר הדין או שהומצאה לו בדרך שבה ניתן להמציא מסמכים על פי דין.

גביית תוספת הפיגור
[יא/32ב] [תשל"ג]
(תיקון מס' 149)
תשפ"ד-2024

68. (א) לענין גביה, דין תוספת הפיגור כדין הקנס, אולם סעיף 71 לא יחול על התוספת.

(תיקון מס' 149)
תשפ"ד-2024

(ב) סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שנתווספה עליו תוספת פיגור, ייזקף תחילה על חשבון תוספת הפיגור.

פטור מתשלום תוספת פיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים
[יא/32ג] [תשל"ג]
(תיקון מס' 149)
תשפ"ד-2024

69. (א) בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום תוספת הפיגור, הריבית השקלית ודמי הפיגורים, כולם או מקצתם, אם שוכנעו שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הבקשה לפטור תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה; בית המשפט או הרשם רשאים להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד.

(ג) החלטת בית המשפט או הרשם ניתנת לערעור כהחלטה אחרת של אותו בית משפט בענין אזרחי, אם ניתנה רשות על כך מאת נותן ההחלטה.

גביית קנסות [יא/33] (תיקון מס' 9) תש"ם-1980

70. קנס שלא שולם במועדו, יחולו על גבייתו הוראות פקודת המסים (גביה) כאילו היה מס כמשמעותו באותה פקודה.

מאסר במקום קנס [יא/34] [תשל"ג] (תיקון מס' 9) תש"ם-1980 (תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994 (הוראת שעה) תש"ס-2000 (תיקון מס' 87) תשס"ו-2005

71. (א) בית המשפט הדן אדם לקנס, רשאי להטיל עליו מאסר עד שלוש שנים למקרה שהקנס כולו או מקצתו לא ישולם במועדו ובלבד שתקופת המאסר במקום קנס לא תעלה על תקופת המאסר הקבועה לעבירה שבשלה הוטל הקנס; נקבע לעבירה עונש קנס בלבד, או היתה העבירה של אחריות קפידה כאמור בסעיף 22(א) סיפה, לא תעלה תקופת המאסר במקום הקנס על שנה.

(תיקון מס' 87) תשס"ו-2005 (תיקון מס' 9) תש"ם-1980

(ב) (בוטל).

(ג) נשא אדם מאסר לפי סעיף קטן (א), לא יחוייב בתשלום הקנס והתוספת; נשא חלק מתקופת המאסר, לא יחוייב בתשלום חלק הקנס היחסי לתקופה שנשא עליו מאסר, והתוספת שיהיה חייב בה תחושב לפי אותו חלק מן הקנס שלא נשא עליו מאסר.

(תיקון מס' 92) תשס"ז-2007

(ד) הוטל מאסר לפי סעיף קטן (א) ולפני שנסתיימה תקופת המאסר שולם חלק מן הקנס תקוצר התקופה לפי היחס שבין הסכום ששולם לבין הקנס כולו.

(ה) מי שהוטל עליו מאסר בשל אי תשלום קנס ישא אותו בנוסף לכל מאסר אחר, לרבות מאסר בשל אי-תשלום קנס אחר, בין שהמאסר האחר הוטל באותו משפט ובין שהוטל במשפט אחר, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

(תיקון מס' 6) תשל"ט-1979 צו תשנ"ד-1994

סימן ד'1: שירות לתועלת הציבור

שירות לציבור (תיקון מס' 6) תשל"ט-1979 צו תשנ"ד-1994

71א. (א) בית משפט שהרשיע אדם ולא הטיל עליו עונש מאסר בפועל, רשאי, במקום כל עונש אחר או בנוסף עליו, לחייבו בצו שיעשה, בשעות הפנאי שלו וללא שכר, פעולה או שירות לתועלת הציבור או הזולת (להלן, בסימן זה - שירות לציבור), למשך תקופה, למספר שעות ובהתאם לתכנית, הכל כפי שיקבע בית המשפט בצו; לצו כאמור ייקרא להלן "צו שירות".

(ב) מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, ומשעשה כן יהיה דינו של צו השירות, לענין סעיף 9 לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט–1969, כדין צו מבחן.

(ג) בית המשפט לא יתן צו שירות אלא לאחר ששוכנע על פי תסקיר של קצין מבחן שנעשו סידורים על פי תכנית מפורטת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות.

(ד) בית המשפט רשאי לקבוע בצו שירות הוראות ותנאים שיראה אותם נחוצים כדי להבטיח את ביצוע השירות ואת הפיקוח על ביצוע השירות בידי הנידון.

(ה) בית המשפט יסביר לנידון בלשון פשוטה את משמעות הצו, את מטרת השירות ואת פרטיו, ויזהירו שאם לא ימלא אחר הצו יהיה צפוי לתוצאות האמורות בסעיף 71ד; בית המשפט לא יתן צו שירות אלא אם הביע הנידון את נכונותו למלא אחר הוראות הצו.

(ו) שירות לציבור יהיה בפיקוחו של קצין מבחן, והוא רשאי להיעזר באחרים לצורך זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקופת צו שירות ושינויו
(תיקון מס' 6)
תשל"ט-1979
צו תשנ"ד-1994

71ב. (א) תקופת תקפו של צו שירות לא תעלה על שנה אחת, אולם רשאי בית המשפט להאריכה מנימוקים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שמכסת שעות העבודה לא תעלה על מכסת השעות שנתחייב בה הנידון מלכתחילה.

(ב) בית המשפט שנתן צו שירות רשאי - על פי בקשת קציין מבחן או על פי בקשת הנידון - לעיין מחדש בצו, לשנותו, לקבוע בו הוראות חדשות או לבטל הוראה מהוראותיו, הכל כפי שיראה לצודק בנסיבות הענין.

חיוביו של החייב בשירות
(תיקון מס' 6)
תשל"ט-1979
צו תשנ"ד-1994

71ג. מי שחוייב בשירות לציבור לפי סימן זה יבצע את השירות שהוטל עליו בצו, בהתאם לאמור בו, ויציית להוראות קציין המבחן שקבע בית המשפט או של מי שהוא מינה לכך, בכל הקשור לשירות.

הפרת צו שירות
(תיקון מס' 6)
תשל"ט-1979
צו תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 80)
תשס"ד-2004

71ד. הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו השירות שהנידון לא מילא אחר צו השירות, רשאי הוא –

(1) אם ניתן צו השירות בלא הרשעה – לבטל את צו השירות, להרשיעו ולגזור עליו עונש על העבירה שבגללה ניתן צו השירות (בסעיף זה – העבירה המקורית);

(2) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה בלא כל עונש נוסף – לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש על העבירה המקורית במקום צו השירות;

(3) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה נוסף על עונש אחר – לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו השירות, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית.

תקנות
(תיקון מס' 6)
תשל"ט-1979
צו תשנ"ד-1994

71ה. שר העבודה והרווחה רשאי, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצוע פרק זה, ובין השאר בענין החזר הוצאות הקשורות בביצוע השירות לציבור.

מעמד עושה השירות
(תיקון מס' 6)
תשל"ט-1979
צו תשנ"ד-1994

71ו. מי שחוייב בשירות לציבור לפי סימן זה לא ייחשב כעובדו של מי שבשבילו או באמצעותו הוא מבצע את השירות.

סימן ה': התחייבות להימנע מעבירה

התחייבות להימנע מעבירה
(תיקון מס' 104)
תש"ע-2010

72. (א) בית משפט שהרשיע אדם רשאי, נוסף על העונש שהטיל, לצוות שהנידון ייתן התחייבות להימנע מעבירה בתוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעלה על שלוש שנים.

(ב) קבע בית המשפט שנאשם ביצע עבירה אך לא הרשיעו, רשאי הוא לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה בתוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעלה על שנה אחת.

(ג) התחייבות כאמור בסעיף זה תהיה בסכום שלא יעלה על סכום הקנס שמותר להטיל בשל העבירה שבה הורשע הנידון או שנקבע שביצע אותה, לפי העניין, ותהיה בערבים או בלי ערבים, הכל כפי שיצווה בית המשפט.

(תיקון מס' 104)
תש"ע-2010

73. (בוטל).

מאסר על אי מתן התחייבות [יא/37]
(תיקון מס' 104)
תש"ע-2010

74. ציווה בית המשפט על אדם לפי סעיף 72 ליתן התחייבות להימנע מעבירה, רשאי בית המשפט לכפותו לציית לצו וליתן את ההתחייבות על ידי שיטיל עליו מאסר לתקופה שלא תעלה על שלושה חדשים.

ערעור [יא/38]
(תיקון מס' 104)
תש"ע-2010

75. צו לפי סעיפים 72 או 74 ניתן לערעור כאילו היה גזר דין של מאסר לשלושה חדשים.

גביית סכומי התחייבויות
(תיקון מס' 104)
תש"ע-2010

76. התחייב אדם לפי סעיף 72 להימנע מעבירה, ולאחר מכן בית משפט הרשיעו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בעבירה שהתחייב להימנע ממנה או קבע כי הוא ביצע את העבירה כאמור אך לא הרשיעו, יצווה בית המשפט שהרשיע או שקבע כאמור, על תשלום סכום ההתחייבות; לא שולם סכום ההתחייבות, יהא דינו של סכום זה כדין קנס ויחולו עליו הוראות סעיפים 66 עד 70, ולעניין התחייבות שהוטלה על אדם לפי סעיף 72(א) – גם הוראות סעיף 71.

סימן ו': פיצויים והוצאות

פיצוי [יא/40] (תיקון מס' 14) תשמ"ב-1982 (תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 78) תשס"ד-2004 צו תש"ע-2010

77. (א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) לענין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, ייזקף תחילה על חשבון הפיצויים.

(תיקון מס' 114) תשע"ב-2012

(ד) הורה בית משפט כי פיצוי שהנאשם חויב בו לפי סעיף זה ישולם לשיעורין, והנאשם לא שילם את אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת החוב לפירעון מיידי.

חיוב בפיצוי דינו כפסק דין [יא/41] (תיקון מס' 23) תשמ"ח-1988

78. חיוב בפיצוי לפי סעיף 77 הוא, לענין ערעור הנאשם עליו, כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו; בערעור על פסק הדין שהביא לידי החיוב בפיצוי מותר לכלול גם ערעור על החיוב.

הוצאות המשפט [יא/42]

79. הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו בתשלום הוצאות המשפט, לרבות הוצאות העדים, בסכום שקבע בית המשפט; לענין ערעור ולענין סעיפים 66 עד 71 רואים הוצאות המשפט שחוייב בהן אדם לפי סעיף זה כאילו היו קנס.

הוצאות ההגנה מאוצר המדינה [יא/43] [תשל"א, תשל"ה] חוק סדר (תיקון מס' 41) תשנ"ה-1995

80. (א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב–1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, סכומי מקסימום להוצאות ולפיצויים האמורים.

(תיקון מס' 9) תש"ם-1980

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור כפסק דין בפלילים.

הוצאות ההגנה על המתלונן [יא/44]

81. (א) זיכה בית המשפט את הנאשם לאחר שראה כי התלונה שגרמה למשפט הוגשה בקלות ראש או לשם קינטור או ללא יסוד, רשאי הוא לחייב את המתלונן, לאחר שנתן לו הזדמנות סבירה לטעון טענותיו לענין זה, בתשלום הוצאות הגנתו של הנאשם והוצאות התביעה, כפי שיקבע בית המשפט.

(ב) לענין ערעור על חיוב לפי סעיף קטן (א), דין המתלונן כדין נאשם שהורשע, ולענין גביית ההוצאות רואים את החיוב בהן כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית לטובת הזכאי נגד המתלונן.

(תיקון מס' 25) תשמ"ט-1989 (תיקון מס' 49) תשנ"ו-1996

סימן ז': טיפול בקהילה

טיפול במשתמשים בסמים (תיקון מס' 25) תשמ"ט-1989 (תיקון מס' 42) תשנ"ה-1995

82. הורשע אדם ונוכח בית המשפט כי הוא משתמש בסמים מסוכנים, כמשמעותם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973, רשאי בית המשפט להטיל עליו בצו - מבחן שבמסגרתו יעבור הנידון טיפול בקהילה, בתקופה ובהתאם לתכנית שיורה בית המשפט; ורשאי בית המשפט לתת צו כאמור בלא להרשיע את הנאשם, אף אם תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי שניתן לצוות על הפעלתו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תנאים לצו מבחן עם טיפול
(תיקון מס' 25)
תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 49)
תשנ"ו-1996

83. בית משפט לא יתן צו מבחן כאמור בסעיפים 82 או 86 אלא אם כן –

(1) הנידון הסכים לעבור טיפול והבין את תנאי הטיפול ומהותו;

(2) מצבו של הנידון מצדיק טיפול והנידון מתאים לטיפול;

(3) נעשו סידורים שיאפשרו לנידון לקבל את הטיפול על פי תכנית מפורטת בתסקיר קצין מבחן לענין סוג הטיפול, מהותו ומשכו.

תקנות
(תיקון מס' 25)
תשמ"ט-1989

84. (א) שר העבודה והרווחה, בהתייעצות עם שר המשפטים, שר המשטרה ושר הבריאות, רשאי להתקין תקנות לביצוע סימן זה.

(ב) שר הבריאות, בהתייעצות עם שר המשפטים ושר העבודה והרווחה רשאי להתקין תקנות לענין מקומות טיפול רפואיים ודרכי טיפול רפואי.

(ג) תקנות לפי סעיף זה יהיו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

הארכה נוספת של תקופת התנאי
(תיקון מס' 42)
תשנ"ה-1995

85. (א) על אף הוראות סעיף 56(ב), רשאי בית המשפט שהרשיע אדם העובר טיפול למשתמשים בסמים, או שסיים טיפול כאמור, להשתמש בסמכותו לפי סעיף 56 יותר מפעם אחת, אם שוכנע כי לא יהיה זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי משום שיש סיכוי לשיקומו של האדם, כי הפעלת המאסר על תנאי תסב לו נזק חמור, וכי אין סיכון לשלום הציבור בשל הארכת התנאי.

(ב) בטרם יחליט על הארכה נוספת של תקופת התנאי, יבקש בית המשפט תסקיר של קצין מבחן על הנאשם, על מצב התקדמותו בטיפול, וכן, אם הוא מקבל טיפול במוסד, על המוסד שבו הוא מטופל.

(ג) הארכה נוספת של תקופת התנאי, לפי סעיף זה, תלווה בצו מבחן כאמור בסימן זה ובתנאים האמורים בו; על ההארכה הנוספת יחולו הוראות סעיף 56(ג).

(ד) לענין סעיף זה –

"טיפול למשתמשים בסמים" - "טיפול סוציאלי", "טיפול רפואי" או "טיפול משולב", כהגדרתם בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, תשנ"ג-1993, הניתן למשתמשים בסמים;

"מוסד" - כהגדרתו בחוק האמור.

טיפול באלימות במשפחה
(תיקון מס' 49)
תשנ"ו-1996

86. (א) הורשע נאשם ונוכח בית המשפט כי הוא נוהג באלימות כלפי בן משפחתו, רשאי בית המשפט להטיל עליו בצו, מבחן שבמסגרתו יעבור הנידון טיפול בקהילה, על פי תכנית שיורה בית המשפט, ורשאי בית המשפט לתת צו כאמור, אם קבע שהנאשם עבר את העבירה אך לא הרשיעו.

(ב) לענין סעיף זה –

"בן משפחתו" - לרבות מי שהיה בן משפחתו בעבר, והוא אחד מאלה:

(1) בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, הורה של בן זוג או בן זוגו של ההורה, סב או סבתא, צאצא או צאצא של בן זוג, אח או אחות, גיס או גיסה, דוד או דודה, אחיין או אחיינית;

(2) קטין או חסר ישע, שעובר העבירה אחראי עליו, כהגדרת "אחראי על קטין או חסר ישע" בסעיף 368א;

"בן זוג" - לרבות הידוע בציבור כבן זוגו.

תחולת הוראות פקודת המבחן
(תיקון מס' 81)
תשס"ד-2004

86א. הוראות פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, יחולו על צו מבחן שניתן לפי סימן זה בכפוף להוראותיו ובשינויים המחויבים.

סימן ח': שונות

הליך בבית משפט קהילתי
(תיקון מס' 142
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

86ב. קבע בית משפט קהילתי כהגדרתו בסעיף 220ב לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, כי נאשם ביצע עבירה וכי הוא סיים בהצלחה הליך בבית משפט קהילתי, רשאי הוא –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) על אף הוראות סעיף 56(ב), להשתמש בסמכותו לפי סעיף 56 יותר מפעם אחת אם שוכנע כי אין סיכון לשלום הציבור בשל הארכת התנאי;

(2) על אף הוראות סעיף 76, להאריך את תקופת ההתחייבות שנגזרה על הנידון לפי סעיף 72 או לחדשה לתקופה שיקבע, שלא תעלה על שנתיים.

דחיית מועדים [יא/50]

87. (א) נקבע מועד לביצועו של עונש, באחת מהוראות פרק זה או בבית המשפט לפיה, רשאי בית המשפט לדחות את הביצוע למועד אחר.

(ב) נדחה ביצועו של עונש לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לדחות פעם נוספת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) בית המשפט הדוחה ביצועו של עונש לפי סעיף זה רשאי להתנות את הדחיה במתן ערובה ובתנאים אחרים שימצא לנכון; על ערובה הניתנת לפי הוראה זו יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיפים 38 עד 40 ו-44 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965.

(ד) החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור.

האחריות האזרחית שמורה [יא/51]

88. זיכוי בפלילים או הטלת עונש או חיוב בפיצוי לפי סעיף 77 אינם משחררים מאחריות לנזק לפי כל דין אחר.

תחולה [יא/53]

89. הוראות פרק זה חלות על עבירות לפי כל דין.

ביצוע ותקנות [יא/54]

90. שר המשפטים ממונה על ביצוע פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

פרק ו'1: הוראות להתאמת דיני העונשין

פרשנות הדין בדבר היסוד הנפשי שבעבירה (תיקון מס' 43) תשנ"ה-1995

90א. בכל מקום בחיקוק שנחקק לפני תחילתו של חוק העונשין (תיקון מס' 39) (חלק מקדמי וחלק כללי), תשנ"ד–1994 (בפרק זה - חוק העונשין תיקון מס' 39), ושבו היסוד הנפשי שבעבירה בא לידי ביטוי במונח –

(1) "זדון" או "מזיד" - יהיה היסוד הנפשי הדרוש להתהוות העבירה - מודעות כאמור בסעיף 20(א) רישה, ולענין תוצאת המעשה הנמנית עם פרטי העבירה - גם פזיזות;

(2) "בכוונה" - מקום שהמונח אינו מתייחס לתוצאת המעשה הנמנית עם פרטי העבירה, יתפרש המונח כמניע שמתוכו נעשה המעשה או כמטרה להשיג יעד כפי שנקבע בעבירה, לפי ההקשר;

(3) "ביודעין" או מונח בעל משמעות דומה - יתפרש המונח כמחשבה פלילית כאמור בסעיף 20(א);

(4) "יש לו יסוד להניח" או ביטוי בעל משמעות דומה - יתפרש הביטוי כאדם שחשד, כאמור בסעיף 20(ג)(1);

(5) "התרשלות" - יתפרש המונח כרשלנות כאמור בסעיף 21.

עונש על עבירת רשלנות (תיקון מס' 43) תשנ"ה-1995

90ב. בכל מקום בחיקוק שנחקק לפני תחילתו של חוק העונשין תיקון מס' 39, ושבו היסוד הנפשי הנדרש להתהוות העבירה הוא רשלנות, ולאותה עבירה נקבע עונש מאסר העולה על שלוש שנים - יהיה העונש בשל אותה עבירה, מאסר שלוש שנים.

סייג להתיישנות עבירות מין בקטין (תיקון מס' 47) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 73) תשס"ג-2002 (תיקון מס' 84) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 139) תשע"ט-2019

354. (א) בעבירות המנויות בסעיף קטן זה, שנעברו בקטין, יחל מנין תקופת ההתיישנות ביום שמלאו לו עשרים ושמונה שנים; ואולם אם חלפה מיום ביצוע העבירה התקופה הנקובה לגביה כאמור בסעיף 9(א) או (א1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לפי העניין – לא יוגש כתב אישום אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה –

(1) עבירה לפי סעיף 351;

(2) עבירה שעבר האחראי על הקטין כהגדרת "אחראי על קטין או חסר ישע" בסעיף 368א והוא אינו בן משפחה כהגדרת "בן משפחה" בסעיף 351(ה) והיא אחת מן העבירות הבאות:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(א) אינוס – לפי סעיף 345 ;

(ב) חדירה אסורה – לפי סעיף 346(א) ; (תיקון מס' 152) תשפ"ה-2025

(ג) (נמחקה) ; (תיקון מס' 152) תשפ"ה-2025

(ד) מעשה מגונה – לפי סעיף 348(א), (ב), (ג1) או (ד) ; (תיקון מס' 61) תשס"א-2001

(3) עבירה מן העבירות המנויות בפסקה (2) שנעברה בקטין בידי בנם או בתם של דודו או דודתו שמלאו להם 15 שנים. (תיקון מס' 129) תשע"ז-2017

(א1) הוגש כתב אישום, לפי סעיף קטן (א), בעקבות תלונה שהוגשה למשטרה לאחר שמלאו לנפגע העבירה עשרים ושמונה שנים, לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של נפגע העבירה, אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה; כלל כתב האישום גם עבירה שלא כאמור בסעיף קטן (א), תחול הוראת סעיף קטן זה רק לענין עבירה כאמור בסעיף קטן (א). (תיקון מס' 73) תשס"ג-2002

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על מעשה שנעשה לפני יום י"ט באב תש"ן (10 באוגוסט 1990) ובלבד שנתקיימו כל אלה: (תיקון מס' 56) תש"ס-2000 (תיקון מס' 84) תשס"ה-2005

(1) המעשה היה עבירה לפי סימן זה כנוסחו בעת עשייתו ;

(2) אילו נעשה המעשה לאחר היום האמור היה מהווה עבירה לפי סעיף 351 ;

(3) העבירה טרם התיישנה לפי סעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

(ג) (1) בעבירות המנויות בסעיף קטן זה, שנעברו בקטין, בידי מי שמלאו לו חמש עשרה שנים, והוא אינו האחראי על הקטין כאמור בהגדרה "אחראי על קטין או חסר ישע" שבסעיף קטן (א)(2), בן משפחה כהגדרתה באותו סעיף קטן, או בנם או בתם של דודו או דודתו של הקטין כאמור בסעיף קטן (א)(3), יחל מנין תקופת ההתיישנות ביום שמלאו לקטין עשרים ושלוש שנים; ואולם אם חלפה מיום ביצוע העבירה, התקופה הנקובה לגביה כאמור בסעיף קטן (א) – לא יוגש כתב אישום אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ; (תיקון מס' 84) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 129) תשע"ז-2017 (תיקון מס' 139) תשע"ט-2019

(2) ואלה העבירות:

(א) אינוס – לפי סעיף 345 ;

(ב) (נמחקה) ; (תיקון מס' 152) תשפ"ה-2025

(ג) מעשה מגונה – לפי סעיף 348(א), (ב) או (ג1).

(ד) הוגש כתב אישום, לפי סעיף קטן (ג), בעקבות תלונה שהוגשה למשטרה לאחר שחלפה מיום ביצוע העבירה, התקופה הנקובה לגביה כאמור בסעיף קטן (א) או לאחר שמלאו לקטין 18 שנים, לפי המאוחר, לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של נפגע העבירה אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה; כלל כתב האישום גם עבירה שלא כאמור בסעיף קטן (ג), תחול הוראת סעיף קטן זה רק לענין העבירה כאמור באותו סעיף קטן. (תיקון מס' 84) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 139) תשע"ט-2019

(ה) הוראות סעיף קטן (ג) יחולו גם על עבירה שביום כניסתו לתוקף של חוק העונשין (תיקון מס' 84), התשס"ה-2005, טרם התיישנה לפי סעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לפי הדין שחל עליה ערב המועד האמור. (תיקון מס' 84) תשס"ה-2005

קשר לפשע או לעוון [א/34, 35]

499. (א) הקושר קשר עם אדם לעשות פשע או עוון, או לעשות במקום שמחוץ לישראל מעשה שהיה בגדר פשע או עוון אילו נעשה בישראל והוא עבירה גם לפי דיני אותו מקום, דינו –

(1) אם העבירה היא פשע - מאסר שבע שנים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר ;

(2) אם העבירה היא עוון - מאסר שנתיים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר.

(ב) הקושר קשר יישא באחריות פלילית גם על עבירה שלשמה נקשר הקשר או שנעברה לשם קידום מטרתו, רק אם היה צד לעשייתה לפי סימן ב' לפרק ה'. (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

קשר למעשים אחרים [א/36]

500. הקושר קשר עם חברו לאחת המטרות האלה, דינו - מאסר שנתיים:

(1) למנוע או להכשיל ביצועו של דין או אכיפתו;

(2) לגרום נזק לגופו של אדם או לשמו הטוב;

(3) להביא לירידה בערך נכסו של אדם;

(4) למנוע או להפריע אדם מהעביר באופן חפשי וכדין נכס שלו בערכו הראוי;

(5) להזיק לאדם במשלח ידו או במקצועו;

(6) למנוע או להפריע אדם מעסוק באופן חפשי וכדין במשלוח ידו, במקצועו או בעבודתו, ובלבד שהיה במעשה משום עבירה אילו עשאו יחיד;

(7) להשיג מטרה אסורה;

(8) להשיג מטרה כשרה באמצעים אסורים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973

פרק א': כריתת החוזה

כריתת חוזה – 1. חוזה נכרת בדרך של הצעה וקיבול לפי הוראות פרק זה.

כיצד הצעה 2. פנייתו של אדם לחברו היא בגדר הצעה, אם היא מעידה על גמירת דעתו של המציע להתקשר עם הניצע בחוזה והיא מסויימת כדי אפשרות לכרות את החוזה בקיבול ההצעה; הפניה יכול שתהיה לציבור.

חזרה מן ההצעה 3. (א) המציע רשאי לחזור בו מן ההצעה בהודעה לניצע, ובלבד שהודעת החזרה נמסרה לניצע לפני שנתן הודעת קיבול.

(ב) קבע המציע שהצעתו היא ללא חזרה, או שקבע מועד לקיבולה, אין הוא רשאי לחזור בו ממנה לאחר שנמסרה לניצע.

פקיעת ההצעה 4. ההצעה פוקעת –

(1) כשדחה אותה הניצע או עבר המועד לקיבולה;

(2) כשמת המציע או הניצע או כשנעשה אחד מהם פסול-דין או ניתן נגדו צו לקבלת נכסים או צו פירוק, והכל לפני מתן הודעת הקיבול.

קיבול 5. הקיבול יהיה בהודעת הניצע שנמסרה למציע והמעידה על גמירת דעתו של הניצע להתקשר עם המציע בחוזה לפי ההצעה.

קיבול דרך התנהגות 6. (א) הקיבול יכול שיהיה במעשה לביצוע החוזה או בהתנהגות אחרת, אם דרכים אלה של קיבול משתמעות מן ההצעה; ולענין סעיפים 3(א) ו-4(2), התנהגות כאמור דינה כדין מתן הודעת קיבול.

(ב) קביעת המציע שהעדר תגובה מצד הניצע ייחשב לקיבול, אין לה תוקף.

חזקת קיבול 7. הצעה שאין בה אלא כדי לזכות את הניצע, חזקה עליו שקיבל אותה, זולת אם הודיע למציע על התנגדותו תוך זמן סביר לאחר שנודע לו עליה.

מועד הקיבול 8. (א) אין לקבל הצעה אלא תוך התקופה שנקבעה לכך בהצעה, ובאין תקופה כזאת – תוך זמן סביר.

(ב) נתן הניצע הודעת קיבול בעוד מועד, אך הודעתו נמסרה למציע באיחור מחמת סיבה שאינה תלויה בניצע ולא היתה ידועה לו, נכרת החוזה, זולת אם הודיע המציע לניצע על דחיית הקיבול מיד לאחר שנמסרה לו הודעת הקיבול.

קיבול לאחר פקיעה 9. קיבול של הצעה לאחר שפקעה, כמוהו כהצעה חדשה.

חזרה מן הקיבול 10. הניצע רשאי לחזור בו מן הקיבול בהודעה למציע, ובלבד שהודעת החזרה נמסרה למציע לא לאחר שנמסרה לו הודעת הקיבול או שנודע לו על קיבול בדרך האמורה בסעיף 6(א).

קיבול תוך שינוי 11. קיבול שיש בו תוספת, הגבלה או שינוי אחר לעומת ההצעה כמוהו כהצעה חדשה.

תום לב במשא ומתן 12. (א) במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב.

(ב) צד שלא נהג בדרך מקובלת ולא בתום-לב חייב לצד השני פיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב המשא ומתן או עקב כריתת החוזה, והוראות סעיפים 10, 13 ו-14 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, יחולו בשינויים המחוייבים.

פרק ב': ביטול החוזה בשל פגם בכריתתו

חוזה למראית עין 13. חוזה שנכרת למראית עין בלבד – בטל; אין בהוראה זו כדי לפגוע בזכות שרכש אדם שלישי בהסתמכו בתום לב על קיום החוזה.

טעות 14. (א) מי שהתקשר בחוזה עקב טעות וניתן להניח שלולא הטעות לא היה מתקשר בחוזה והצד השני ידע או היה עליו לדעת על כך, רשאי לבטל את החוזה.

(ב) מי שהתקשר בחוזה עקב טעות וניתן להניח שלולא הטעות לא היה מתקשר בחוזה והצד השני לא ידע ולא היה עליו לדעת על כך, רשאי בית המשפט, לפי בקשת הצד שטעה, לבטל את החוזה, אם ראה שמן הצדק לעשות זאת; עשה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כן, רשאי בית המשפט לחייב את הצד שטעה בפיצויים בעד הנזק שנגרם לצד השני עקב כריתת החוזה.

(ג) טעות אינה עילה לביטול החוזה לפי סעיף זה, אם ניתן לקיים את החוזה בתיקון הטעות והצד השני הודיע, לפני שבוטל החוזה, שהוא מוכן לעשות כן.

(ד) "טעות", לענין סעיף זה וסעיף 15 – בין בעובדה ובין בחוק, להוציא טעות שאינה אלא בכדאיות העסקה.

הטעיה 15. מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעיה שהטעהו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לענין זה, "הטעיה" – לרבות אי-גילוין של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן.

טעות סופר 16. נפלה בחוזה טעות סופר או טעות כיוצא בה, יתוקן החוזה לפי אומד דעת הצדדים ואין הטעות עילה לביטול החוזה.

כפיה 17. (א) מי שהתקשר בחוזה עקב כפיה שכפה עליו הצד השני או אחר מטעמו, בכוח או באיום, רשאי לבטל את החוזה.

(ב) אזהרה בתום לב על הפעלתה של זכות אינה בגדר איום לענין סעיף זה.

עושק 18. מי שהתקשר בחוזה עקב ניצול שניצל הצד השני או אחר מטעמו את מצוקת המתקשר, חולשתו השכלית או הגופנית או חוסר נסיונו, ותנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל, רשאי לבטל את החוזה.

ביטול חלקי 19. ניתן החוזה להפרדה לחלקים ועילת הביטול נוגעת רק לאחד מחלקיו, ניתן לביטול אותו חלק בלבד; אולם אם יש להניח שהצד הרשאי לבטל לא היה מתקשר בחוזה לולא העילה, רשאי הוא לבטל את החלק האמור או את החוזה כולו.

דרך הביטול 20. ביטול החוזה יהיה בהודעת המתקשר לצד השני תוך זמן סביר לאחר שנודע לו על עילת הביטול, ובמקרה של כפיה – תוך זמן סביר לאחר שנודע לו שפסקה הכפיה.

השבה לאחר ביטול 21. משבוטל החוזה, חייב כל צד להשיב לצד השני מה שקיבל על פי החוזה, ואם ההשבה היתה בלתי אפשרית או בלתי סבירה – לשלם לו את שוויו של מה שקיבל.

שמירת תרופות 22. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מכל תרופה אחרת.

פרק ג': צורת החוזה ותכנו

צורת חוזה 23. חוזה יכול שייעשה בעל פה, בכתב או בצורה אחרת, זולת אם היתה צורה מסויימת תנאי לתקפו על פי חוק או הסכם בין הצדדים.

תכנו של חוזה 24. תכנו של חוזה יכול שיהיה ככל אשר הסכימו הצדדים.

פירוש של חוזה 25. (א) חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו.

(ב) חוזה הניתן לפירושים שונים, פירוש המקיים אותו עדיף על פירוש שלפיו הוא בטל.

(ב1) חוזה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד הצדדים לחוזה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו.

(ג) ביטויים ותניות בחוזה שנוהגים להשתמש בהם בחוזים מאותו סוג יפורשו לפי המשמעות הנודעת להם באותם חוזים.

(ד) סעיפים 2, 4, 5, 6, 7, 8 ו-10 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, וסעיף 57ג לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על פירושו של חוזה, אם אין הוראה אחרת לענין הנדון ואם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם תחולה כאמור.

השלמת פרטים 26. פרטים שלא נקבעו בחוזה או על פיו יהיו לפי הנוהג הקיים בין הצדדים, ובאין נוהג כזה – לפי הנוהג המקובל בחוזים מאותו סוג, ויראו גם פרטים אלה כמוסכמים.

חוזה על תנאי 27. (א) חוזה יכול שיהיה תלוי בהתקיים תנאי (להלן – תנאי מתלה) או שיחדל בהתקיים תנאי (להלן – תנאי מפסיק).

(ב) חוזה שהיה טעון הסכמת אדם שלישי או רשיון על פי חיקוק, חזקה שקבלת ההסכמה או הרשיון הוא תנאי מתלה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) חוזה שהיה מותנה בתנאי מתלה, זכאי כל צד לסעדים לשם מניעת הפרתו, אף לפני שנתקיים התנאי.

סיכול תנאי

28. (א) היה חוזה מותנה בתנאי מתלה וצד אחד מנע את קיום התנאי, אין הוא זכאי להסתמך על אי-קיומו.

(ב) היה חוזה מותנה בתנאי מפסיק וצד אחד גרם לקיום התנאי, אין הוא זכאי להסתמך על קיומו.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו אם היה התנאי דבר שהצד היה, לפי החוזה, בן חורין לעשותו או לא לעשותו, ולא יחולו אם מנע הצד את קיום התנאי או גרם לקיומו שלא בזדון ושלא ברשלנות.

בטלות החוזה או ההתנאה

29. היה חוזה מותנה בתנאי והתנאי לא נתקיים תוך התקופה שנקבעה לכך, ובאין תקופה כזאת – תוך זמן סביר מכריתת החוזה, הרי אם היה זה תנאי מתלה – מתבטל החוזה, ואם תנאי מפסיק – מתבטלת ההתנאה.

חוזה פסול

30. חוזה שכריתתו, תכנו או מטרתו הם בלתי חוקיים, בלתי מוסריים או סותרים את תקנת הציבור – בטל.

תחולת הוראות

31. הוראות סעיפים 19 ו-21 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על בטלותו של חוזה לפי פרק זה, אולם בבטלות לפי סעיף 30 רשאי בית המשפט, אם ראה שמן הצדק לעשות כן ובתנאים שימצא לנכון, לפטור צד מהחובה לפי סעיף 21, כולה או מקצתה, ובמידה שצד אחד ביצע את חיובו לפי החוזה – לחייב את הצד השני בקיום החיוב שכנגד, כולו או מקצתו.

חוזה של משחק, הגרלה או הימור

32. (א) חוזה של משחק, הגרלה או הימור שלפיו עשוי צד לזכות בטובת הנאה והזכיה תלויה בגורל, בניחוש או במאורע מקרי יותר מאשר בהבנה או ביכולת, אינו עילה לאכיפה או לפיצויים.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על משחק, הגרלה או הימור שהוסדרו בחוק או שניתן לעריכתם היתר על פי חוק.

חוזה למתן ציונים

33. חוזה שלפיו יינתן ציון, תואר, פרס וכיוצא באלה על פי הכרעה או הערכה של אחד הצדדים או של אדם שלישי, אין ההכרעה או ההערכה לפי החוזה נושא לדיון בבית משפט.

פרק ד': חוזה לטובת אדם שלישי

הקניית הזכות

34. חיוב שהתחייב אדם בחוזה לטובת מי שאינו צד לחוזה (להלן – המוטב) מקנה למוטב את הזכות לדרוש את קיום החיוב, אם משתמעת מן החוזה כוונה להקנות לו זכות זו.

דחיית הזכות

35. זכותו של המוטב לדרוש את קיום החיוב מתבטלת למפרע, אם הודיע לאחד הצדדים לחוזה על דחיית הזכות תוך זמן סביר לאחר שאחד מהם הודיע לו עליה.

ביטול הזכות

36. (א) כל עוד לא הודיע אחד הצדדים למוטב על זכותו לפי החוזה, רשאים הם לשנותה או לבטלה על ידי שינוי החוזה.

(ב) בחיוב שיש לקיימו עקב מותו של אדם – על פי חוזה ביטוח, על פי חברות בקופת קצבה או בקופת תגמולים או על פי עילה דומה – רשאי הנושה, בהודעה לחייב או בצוואה שהודעה עליה ניתנה לחייב, לבטל את זכותו של המוטב או להעמיד במקומו מוטב אחר, אף אחרי שנודע למוטב על זכותו.

טענות נגד המוטב

37. כל טענה שיש לחייב כלפי הנושה בקשר לחיוב תעמוד לו גם כלפי המוטב.

שמירת זכותו של הנושה

38. זכותו של המוטב אינה גורעת מזכותו של הנושה לדרוש מן החייב את קיום החיוב לטובת המוטב.

פרק ה': קיום החוזה

קיום בתום לב

39. בקיום של חיוב הנובע מחוזה יש לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב; והוא הדין לגבי השימוש בזכות הנובעת מחוזה.

קיום – בידי מי

40. חיוב יכול שיקויים בידי אדם שאיננו החייב, זולת אם לפי מהות החיוב, או לפי המוסכם בין הצדדים, על החייב לקיימו אישית.

מועד הקיום

41. חיוב שלא הוסכם על מועד קיומו, יש לקיים זמן סביר לאחר כריתת החוזה, במועד שעליו הודיע הנושה לחייב זמן סביר מראש.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

קיום מוקדם

42. חיוב יכול שיקויים לפני מועדו, ובלבד שהודיע החייב לנושה על כך זמן סביר מראש והדבר לא יפגע בנושה.

דחיית קיום

43. (א) המועד לקיומו של חיוב נדחה –

(1) אם נמנע הקיום במועדו מסיבה התלויה בנושה – עד שהוסרה המניעה;

(2) אם תנאי לקיום הוא שיקויים תחילה חיובו של הנושה – עד שקויים אותו חיוב;

(3) אם על הצדדים לקיים חיוביהם בד בבד – כל עוד הנושה אינו מוכן לקיים את החיוב המוטל עליו.

(ב) נדחה המועד לקיום החיוב כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, אם ראה שמן הצדק לעשות כן, לחייב את הנושה בפיצויים בעד הנזק שנגרם לחייב עקב הדחיה, אף אם אין בדבר משום הפרת חוזה מצד הנושה, ואם היה על החייב לשלם תשלומים תקופתיים עד לקיום החיוב שמועדו נדחה – לפטור אותו מתשלומים אלה בתקופת הדחיה.

מקום הקיום

44. (א) חיוב שלא הוסכם על מקום קיומו, יש לקיים במקום עסקו של הנושה, ואם אין לו מקום עסק – במקום מגוריו הקבוע.

(ב) שינה הנושה את מקום עסקו או מקום מגוריו אחרי כריתת החוזה, ישא בהוצאות הנוספות הנובעות מקיום החיוב במקום החדש.

קיום בבינונית

45. חיוב למתן נכס או שירות שלא הוסכם על סוגם או טיבם, יש לקיים במתן נכס או שירות מסוג ומטיב בינונים.

קיום בסכום ראוי

46. חיוב לתשלום בעד נכס או שירות שלא הוסכם על שיעורו, יש לקיים בתשלום של סכום שהיה ראוי להשתלם לפי הנסיבות בעת כריתת החוזה.

קיום במטבע ישראלי

47. חיוב לשלם בארץ במטבע חוץ שתשלומו באותו מטבע אסור לפי הדין, יש לקיים בתשלום במטבע ישראלי, לפי שער החליפין הרשמי ביום התשלום.

קיום על תנאי

48. חיוב אשר לקיומו התחייב החייב כלפי הנושה בחיוב אחר, או שהעביר לו לשם כך זכות כלפי אדם שלישי, חזקה שלא התכוונו להפקיעו אלא אם קויימו החיוב האחר או הזכות.

זקיפת תשלומים בחיוב אחד

49. סכום שניתן לסילוקו של חיוב אחד, ייזקף תחילה לחשבון ההוצאות שנתחייב בהן החייב בשל אותו חיוב, לאחר מכן לחשבון הריבית ולבסוף לחשבון החיוב עצמו.

זקיפת תשלומים בחיובים אחדים

50. סכום שניתן לנושה שעה שהגיעו לו מן החייב חיובים אחדים, רשאי החייב, בעת התשלום, לציין את החיוב שלחשבונו ייזקף הסכום; לא עשה זאת, רשאי הנושה לעשות כן.

בחירה בין חיובים חלופים

51. (א) בחיובים חלופים רשאי החייב, בהודעה לנושה תוך תקופה שנקבעה לכך, ובאין תקופה כזו – תוך זמן סביר לפני המועד לקיום, לבחור את החיוב שיקיים; לא עשה זאת, רשאי הנושה, בהודעה לחייב, לבחור את החיוב.

(ב) הוסכם כי זכות הבחירה תהיה בידי הנושה והוא לא השתמש בה תוך התקופה שנקבעה לכך, ובאין תקופה כזו – תוך זמן סביר לפני המועד לקיום, רשאי החייב, בהודעה לנושה, לבחור את החיוב.

תחליף קיום

52. נעשה קיומו של חיוב בלתי אפשרי, ויש בשל כך לחייב זכות לפיצוי או לשיפוי כלפי אדם שלישי, על החייב להעביר לנושה את הזכות, או מה שקיבל על פיה, כדי שוויו של החיוב.

קיזוז

53. (א) חיובים כספיים שצדדים חבים זה לזה מתוך עסקה אחת והגיע המועד לקיומם, ניתנים לקיזוז בהודעה של צד אחד למשנהו; והוא הדין בחיובים כספיים שלא מתוך עסקה אחת, אם הם חיובים קצובים.

(ב) אין לקזז חיוב שהזכות לקיומו אינה ניתנת לעיקול.

(ג) הוראות סעיפים 49 ו-50 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על סילוק דרך קיזוז.

פרק ו': ריבוי חייבים ונושים

ריבוי חייבים

54. שנים שחייבים חיוב אחד, חזקה שהם חייבים יחד ולחוד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חיוב יחד ולחוד

55. (א) שנים שחייבים יחד ולחוד, רשאי הנושה לדרוש את קיום החיוב, כולו או מקצתו, משניהם כאחד, או מכל אחד מהם בנפרד, ובלבד שלא ייפרע יותר מן המגיע לו.

(ב) בטל או בוטל חיובו של אחד החייבים, בטל גם חיובו של השני, זולת אם הביטול נובע מפגם בכשרותו או בייצוגו של החייב האחד.

(ג) הפטיר הנושה אחד החייבים מן החיוב, כולו או מקצתו – בוויתור, במחילה, בפשרה או בדרך אחרת – הופטר גם השני באותה מידה, זולת אם משתמעת מן ההפטר כוונה אחרת.

נטל החיוב בין החייבים

56. (א) שנים שחייבים חיוב אחד, חזקה שהם נושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם בחלקים שווים.

(ב) חייב שנתן לנושה לקיום החיוב יותר מכפי חלקו בנטל החיוב, זכאי לחזור על החייב השני ולהיפרע ממנו לפי חלקיהם.

(ג) היו יותר משני חייבים ואין אפשרות סבירה לחזור ולהיפרע מאחד מהם, ישאו בחלקו הנותרים, לפי חלקיהם.

(ד) בוטל חיובו של חייב אחד כאמור בסעיף 55(ב) והביטול נובע מפגם בכשרותו או בייצוגו, אין לשני זכות לחזור עליו; הופטר חייב אחד כאמור בסעיף 55(ג) ואין בהפטר כדי לפטור את השני, אין בהפטר גם כדי לפגוע בזכות לחזור עליו לפי סעיף זה.

סייג לזכות החזרה

57. חייב שקיים את החיוב יותר מכפי חלקו, אינו זכאי לחזור על חייב אחר, במידה שהיה עשוי להיות מופטר כלפי הנושה מכוח טענה שהיתה ידועה לו ולא התגונן בה.

העברת בטוחות

58. (א) שעבוד או זכות אחרת שניתנו לנושה להבטחת החיוב יעברו לחייב שקיים את החיוב יותר מכפי חלקו, כדי להבטיח זכותו לחזור על חייב אחר; והוא, במידה שהדבר לא יפגע בנושה.

(ב) עברו שעבוד או זכות כאמור בסעיף קטן (א), על הצדדים לעשות, לפי דרישת החייב שקיים את החיוב, את הפעולות הדרושות כדי שכוחה של ההעברה יהיה יפה לכל דבר.

ריבוי נושים

59. (א) שנים שמגיע להם חיוב אחד, חזקה שכל אחד מהם רשאי לדרוש את קיומו, ובלבד שלא ייפרעו מהחייב יותר מן המגיע ממנו; החייב רשאי לקיים את החיוב כלפי אחד הנושים, לפי בחירתו, כל עוד לא ניתן פסק דין לטובת הנושה האחר.

(ב) חזקה על הנושים שהם שותפים בחיוב בחלקים שווים; קויים החיוב כלפי אחד מהם, רשאי השני לדרוש ממנו את חלקו.

פרק ז': שונות

דרך ומועד למסירת הודעה

60. (א) הודעה לפי חוק זה תינתן בדרך המקובלת בנסיבות הענין.

(ב) מקום שמדובר בחוק זה על מסירת הודעה, רואים את ההודעה כנמסרה במועד שבו הגיעה לנמען או אל מענו.

תחולה

61. (א) הוראות חוק זה יחולו כשאין בחוק אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון.

(ב) הוראות חוק זה יחולו, ככל שהדבר מתאים לענין בשינויים המחוייבים, גם על פעולות משפטיות שאינן בבחינת חוזה ועל חיובים שאינם נובעים מחוזה.

ביטולים

62. בטלים –

(1) סעיפים 658, 948, 949 ו-1003 עד 1007 והספר השנים עשר של המג'לה;

(2) סעיף 64 לחוק הפרוצדורה האזרחית העותמאני מיום 2 ברג'ב 1296 (21 ביוני 1879).

עצמאות החוק

63. בענינים שחוק זה דן בהם לא יחול סימן 46 לדבר המלך במועצתו לארץ ישראל, 1947-1922.

תחילה והוראת מעבר

64. תחילתו של חוק זה ביום א' באלול תשל"ג (29 באוגוסט 1973); על חוזים שנכרתו לפני תחילת חוק זה יוסיף לחול הדין הקודם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970

פרק א': הוראות כלליות

הגדרות

1. (א) בחוק זה –

"הפרה" – מעשה או מחדל שהם בניגוד לחוזה;

"נפגע" – מי שזכאי לקיום החוזה שהופר;

"אכיפה" – בין בצו לסילוק חיוב כספי או בצו עשה אחר ובין בצו לא-תעשה, לרבות צו לתיקון תוצאות ההפרה או לסילוקן;

"נזק" – לרבות מניעת ריווח.

(ב) כל מקום שמדובר בחוק זה בהפרת חוזה – גם הפרת חיוב מחיוביו במשמע.

תרופות הנפגע

2. הופר חוזה, זכאי הנפגע לתבוע את אכיפתו או לבטל את החוזה, וזכאי הוא לפיצויים, בנוסף על אחת התרופות האמורות או במקומן, והכל לפי הוראות חוק זה.

פרק ב': התרופות

סימן א': אכיפת החוזה

הזכות לאכיפה

3. הנפגע זכאי לאכיפת החוזה, זולת אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) החוזה אינו בר-ביצוע;

(2) אכיפת החוזה היא כפיה לעשות, או לקבל, עבודה אישית או שירות אישי;

(3) ביצוע צו האכיפה דורש מידה בלתי סבירה של פיקוח מטעם בית משפט או לשכת הוצאה לפועל;

(4) אכיפת החוזה היא בלתי צודקת בנסיבות הענין.

תנאים באכיפה

4. בית המשפט רשאי להתנות את אכיפת החוזה בקיום חיוביו של הנפגע או בהבטחת קיומם או בתנאים אחרים המתחייבים מן החוזה לפי נסיבות הענין.

אכיפה בעסקה טעונת רישום

5. ניתן צו אכיפה על חיוב להקנות נכס או זכות בנכס וההקניה טעונה רישום בפנקס המתנהל על פי חיקוק, ייעשה הרישום בתוקף צו האכיפה ולפי האמור בו כאילו נעשה לבקשת הצדדים.

סימן ב': ביטול החוזה

הגדרה

6. לענין סימן זה, "הפרה יסודית" – הפרה שניתן להניח לגביה שאדם סביר לא היה מתקשר באותו חוזה אילו ראה מראש את ההפרה ותוצאותיה, או הפרה שהוסכם עליה בחוזה שתיחשב ליסודית; תניה גורפת בחוזה העושה הפרות להפרות יסודיות ללא הבחנה ביניהן, אין לה תוקף אלא אם היתה סבירה בעת כריתת החוזה.

הזכות לביטול

7. (א) הנפגע זכאי לבטל את החוזה אם הפרת החוזה היתה יסודית.

(ב) היתה הפרת החוזה לא יסודית, זכאי הנפגע לבטל את החוזה לאחר שנתן תחילה למפר ארכה לקיומו והחוזה לא קויים תוך זמן סביר לאחר מתן הארכה, זולת אם בנסיבות הענין היה ביטול החוזה בלתי צודק; לא תישמע טענה שביטול החוזה היה בלתי צודק אלא אם המפר התנגד לביטול תוך זמן סביר לאחר מתן הודעת הביטול.

(ג) ניתן החוזה להפרדה לחלקים והופר אחד מחלקיו הפרה שיש בה עילה לביטול אותו חלק, אין הנפגע זכאי לבטל אלא את החלק שהופר; היתה בהפרה גם משום הפרה יסודית של כל החוזה, זכאי הנפגע לבטל את החלק שהופר או את החוזה כולו.

דרך הביטול

8. ביטול החוזה יהיה בהודעת הנפגע למפר תוך זמן סביר לאחר שנודע לו על ההפרה; אולם במקרה האמור בסעיף 7(ב) ובכל מקרה אחר שהנפגע נתן למפר תחילה ארכה לקיום החוזה – תוך זמן סביר לאחר שחלפה הארכה.

השבה לאחר ביטול

9. (א) משבוטל החוזה, חייב המפר להשיב לנפגע מה שקיבל על פי החוזה, או לשלם לו את שוויו של מה שקיבל אם ההשבה היתה בלתי אפשרית או בלתי סבירה או שהנפגע בחר בכך; והנפגע חייב להשיב למפר מה שקיבל על פי החוזה, או

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לשלם לו את שוויו של מה שקיבל אם ההשבה היתה בלתי אפשרית או בלתי סבירה או שהנפגע בחר בכך.

(ב) בוטל החוזה בחלקו, יחולו הוראות סעיף קטן (א) על מה שהצדדים קיבלו על פי אותו חלק.

סימן ג': פיצויים

הזכות לפיצויים

10. הנפגע זכאי לפיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב ההפרה ותוצאותיה ושהמפר ראה אותו או שהיה עליו לראותו מראש, בעת כריתת החוזה, כתוצאה מסתברת של ההפרה.

פיצויים ללא הוכחת נזק

11. (א) הופר חיוב לספק או לקבל נכס או שירות ובוטל החוזה בשל ההפרה, זכאי הנפגע, ללא הוכחת נזק, לפיצויים בסכום ההפרש שבין התמורה בעד הנכס או השירות לפי החוזה ובין שוויים ביום ביטול החוזה.

(ב) הופר חיוב לשלם סכום כסף, זכאי הנפגע, ללא הוכחת נזק, לפיצויים בסכום הריבית השקלית כהגדרתה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 על התשלום שבפיגור, מיום ההפרה ועד יום התשלום, אם לא קבע בית המשפט שיעור אחר, ויחולו הוראות החוק האמור לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

שמירת זכות

12. האמור בסעיף 11 אינו גורע מזכותו של הנפגע לפיצויים בעד נזק שהוכיח לפי סעיף 10; אולם אם היתה התמורה שכנגד החיוב שהופר בלתי סבירה, או שלא היתה תמורה כלל, רשאי בית המשפט להפחית את הפיצויים עד כדי האמור בסעיף 11.

פיצויים בעד נזק שאינו של ממון

13. גרמה הפרת החוזה נזק שאינו נזק ממון, רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים בעד נזק זה בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין.

הקטנת הנזק

14. (א) אין המפר חייב בפיצויים לפי סעיפים 10, 12 ו-13 בעד נזק שהנפגע יכול היה, באמצעים סבירים, למנוע או להקטין.

(ב) הוציא הנפגע הוצאות סבירות למניעת הנזק או להקטנתו, או שהתחייב בהתחייבויות סבירות לשם כך, חייב המפר לשפות אותו עליהן, בין אם נמנע הנזק או הוקטן ובין אם לאו; היו ההוצאות או ההתחייבויות בלתי סבירות, חייב המפר בשיפוי כדי שיעורן הסביר בנסיבות הענין.

פיצויים מוסכמים

15. (א) הסכימו הצדדים מראש על שיעור פיצויים (להלן – פיצויים מוסכמים), יהיו הפיצויים כמוסכם, ללא הוכחת נזק; אולם רשאי בית המשפט להפחיתם אם מצא שהפיצויים נקבעו ללא כל יחס סביר לנזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת החוזה כתוצאה מסתברת של ההפרה.

(ב) הסכם על פיצויים מוסכמים אין בו כשלעצמו כדי לגרוע מזכותו של הנפגע לתבוע במקומם פיצויים לפי סעיפים 10 עד 14 או לגרוע מכל תרופה אחרת בשל הפרת החוזה.

(ג) לענין סימן זה, סכומים שהמפר שילם לנפגע לפני הפרת החוזה והצדדים הסכימו מראש על חילוטם לטובת הנפגע, דינם כדין פיצויים מוסכמים.

פיצויים וביטוח

16. בקביעת שיעור הפיצויים לא יובא בחשבון סכום שהנפגע קיבל או זכאי לקבל בשל הפרת החוזה לפי חוזה ביטוח.

פרק ג': שונות

הפרה צפויה

17. גילה צד לחוזה את דעתו שלא יקיים את החוזה, או שנסתבר מנסיבות הענין שלא יוכל או לא ירצה לקיימו, זכאי הצד השני לתרופות לפי חוק זה גם לפני המועד שנקבע לקיום החוזה, ובלבד שבית המשפט, בנתנו צו אכיפה, לא יורה שיש לבצע חיוב לפני המועד שנקבע לקיומו.

פטור בשל אונס או סיכול החוזה

18. (א) היתה הפרת החוזה תוצאה מנסיבות שהמפר, בעת כריתת החוזה, לא ידע ולא היה עליו לדעת עליהן או שלא ראה ולא היה עליו לראותן מראש, ולא יכול היה למנען, וקיום החוזה באותן נסיבות הוא בלתי אפשרי או שונה באופן יסודי ממה שהוסכם עליו בין הצדדים, לא תהיה ההפרה עילה לאכיפת החוזה שהופר או לפיצויים.

(ב) במקרים האמורים בסעיף קטן (א) רשאי בית המשפט, בין אם בוטל החוזה ובין אם לאו, לחייב כל צד להשיב לצד השני מה שקיבל על פי החוזה או, על פי בחירה כאמור בסעיף 9, לשלם לו את שוויו, ולחייב את המפר בשיפוי הנפגע על

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ההוצאות הסבירות שהוציא ועל ההתחייבויות שהתחייב בהן באופן סביר לשם קיום החוזה, והכל אם נראה לבית המשפט צודק לעשות כן בנסיבות הענין ובמידה שנראה לו.

זכות עיכבון	19.	קיבל הנפגע עקב החוזה נכס של המפר שעליו להחזירו, תהא לנפגע זכות עיכבון באותו נכס כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן המפר עקב ההפרה.
קיזוז	20.	חובות שהצדדים חבים זה לזה על פי חוק זה ניתנים לקיזוז.
הוראות בדבר מתן הודעה	21.	(א) הודעה לפי חוק זה תינתן בדרך שקבעו הצדדים, ובאין קביעה כזאת – בדואר רשום או בדרך אחרת המקובלת בנסיבות הענין.
		(ב) נפגע שנתן הודעה כאמור בסעיף קטן (א) ויש יסוד להניח שההודעה הגיעה לתעודתה במועדה, רשאי להסתמך עליה אף אם איחרה להגיע או לא הגיעה כלל.
שמירת דינים	22.	(א) אין בחוק זה כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה או לא-תעשה, לשעה או לתמיד, החלטות ביניים או כל סעד אחר.
		(ב) הוראות חוק זה יחולו כשאין בחוק המסדיר יחסי עבודה או בחוק אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון.
ביטול	23.	סעיפים 106 עד 111 לחוק הפרוצדורה האזרחית העותמאני מיום 2 רגב 1296 (21 ביוני 1879) – בטלים.
עצמאות החוק	24.	בענינים שחוק זה דן בהם לא יחול סימן 46 לדבר-המלך במועצתו לארץ-ישראל, 1947-1922.
תחילה והוראת מעבר	25.	תחילתו של חוק זה ביום א׳ בניסן תשל״א (27 במרס 1971); על חוזים שנכרתו לפני תחילתו של חוק זה יוסיף לחול הדין הקודם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק החברות, תשנ"ט-1999

חלק ראשון: פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה –

"איגרת חוב" – מסמך שהנפיקה חברה המעיד על קיומה של התחייבות כספית שחבה החברה, ומגדיר את תנאיה, למעט שטרי חוב או שטרי חליפין שנתנה חברה במהלך עסקיה;

"איגרת חוב מובטחת" – איגרת חוב שהתחייבות החברה לפיה מובטחת במשכון על נכסי החברה, כולם או מקצתם;

"אמצעי שליטה" – כל אחד מאלה:

(1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה;

(2) הזכות למנות דירקטור של חברה;

"אסיפה כללית" – אסיפה שנתית או אסיפה מיוחדת של בעלי המניות;

"אסיפה מיוחדת" – אסיפה כללית של בעלי המניות שאינה אסיפה שנתית;

"אסיפת סוג" – אסיפה של בעלי סוג מניות;

"אסיפה שנתית" – אסיפה של בעלי המניות לפי סעיף 60;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

"בורסה" – בורסה בישראל, בורסה מחוץ לישראל שקיבלה אישור מידי מי שרשאי לתיתו על פי דין במדינה שבה היא פועלת וכן שוק מוסדר כהגדרתו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;

(תיקון מס' 30) תשע"ז-2017

"בורסה בישראל" – בורסה כהגדרתה בחוק ניירות ערך;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

"בעל איגרת חוב", בחברת איגרות חוב – בעל איגרת חוב של החברה, הרשומה למסחר בבורסה או שהוצעה לציבור על פי תשקיף כמשמעותו בחוק ניירות ערך או שהוצעה לציבור מחוץ לישראל על פי מסמך הצעה לציבור הנדרש לפי הדין מחוץ לישראל;

(תיקון מס' 13) תש"ע-2010

"בית משפט" – (נמחקה);

"בעל מניה מהותי" – מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק של החברה או מזכויות ההצבעה בה;

"בעל ענין" – בעל מניות מהותי, מי שיש לו הסמכות למנות דירקטור אחד או יותר או את המנהל הכללי, ומי שמכהן בחברה כדירקטור או כמנהל כללי;

"דבוקת שליטה" – מניות המקנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מכלל זכויות ההצבעה באסיפה הכללית;

"דיבידנד" – כל נכס הניתן על ידי החברה לבעל מניה מכוח זכותו כבעל מניה, בין במזומן ובין בכל דרך אחרת, לרבות העברה ללא תמורה שוות ערך ולמעט מניות הטבה;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

"דירקטור" – חבר בדירקטוריון של חברה;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

"דירקטור בלתי תלוי" – דירקטור חיצוני או יחיד המכהן כדירקטור שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן, אשר מונה או סווג ככזה לפי הוראות פרק ראשון לחלק השישי:

(1) מתקיימים לגביו תנאי הכשירות למינוי דירקטור חיצוני הקבועים בסעיף 240(ב) עד (ו) וועדת הביקורת אישרה זאת;

(2) הוא אינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשע שנים רצופות, ולעניין זה לא יראו בהפסקת כהונה שאינה עולה על שנתיים כמפסיקה את רצף הכהונה;

"דירקטור חיצוני" – כמשמעותו בחלק שישי, פרק ראשון, בסימן ה';

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 36) תשפ"ד-2023

"דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה;

"החזקה" ו"רכישה" – כמשמעותן בחוק ניירות ערך;

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 "הליכי חדלות פירעון" – כהגדרתם בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 "הצעה פרטית" – הצעה להנפקת ניירות ערך של חברה ציבורית שאינה הצעה לציבור או הצעה של חברה ציבורית למכירה של ניירות ערך שלה אשר נרכשו על ידה לפי סעיף 308, שאינה הצעה לציבור;

"הצעה פרטית מהותית" – הצעה פרטית שמתקיים בה האמור בסעיף 270(5);

"הצעת רכש" – הצעה לרכישת מניות, המופנית לציבור בעלי המניות של חברה;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 "ועדת דירקטוריון" – ועדה שהקים הדירקטוריון לפי הוראות סעיף 110;

"חבר בורסה" – מי שהוא חבר בורסה בהתאם לתקנון הבורסה כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 "חברה" – חברה שהתאגדה לפי חוק זה, לפי פקודת החברות, פקודת החברות 1921 או פקודת החברות 1919;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011 "חברת איגרות חוב" – חברה שאיגרות חוב שלה רשומות למסחר בבורסה או שהוצעו לציבור על פי תשקיף כמשמעותו בחוק ניירות ערך, או שהוצעו לציבור מחוץ לישראל על פי מסמך הצעה לציבור הנדרש לפי הדין מחוץ לישראל, ומוחזקות בידי הציבור;

"חברה בת" – כמשמעותה בחוק ניירות ערך;

"חברה לרישומים" – כמשמעותה בחוק ניירות ערך;

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007 "חברה לתועלת הציבור" – כמשמעותה בפרק ראשון א' בחלק התשיעי;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011 "חברה ממשלתית" ו"חברת בת ממשלתית" – כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975;

"חברה מתמזגת" – חברת יעד וחברה קולטת;

"חברה פרטית" – חברה שאינה חברה ציבורית;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 "חברה ציבורית" – חברה שמניותיה רשומות למסחר בבורסה או שהוצעו לציבור על פי תשקיף כמשמעותו בחוק ניירות ערך, או שהוצעו לציבור מחוץ לישראל על פי מסמך הצעה לציבור הנדרש לפי הדין מחוץ לישראל, ומוחזקות בידי הציבור;

"חברה קולטת" – חברה שכל נכסיה והתחייבויותיה של חברת היעד עוברים אליה במיזוג;

"חברה קשורה" – כמשמעותה בחוק ניירות ערך;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 "חברת חוץ" – תאגיד, למעט שותפות, שהתאגד מחוץ לישראל;

"חברת יעד" – חברה, אחת או יותר, האמורה להתמזג עם חברה קולטת באופן שיביא לחיסולה של החברה;

"חברת מטרה" – חברה שהצעת רכש מופנית לבעלי מניותיה;

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007 "חוק הנאמנות" – חוק הנאמנות, התשל"ט-1979;

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007 "חוק העמותות" – חוק העמותות, התש"ם-1980;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

"חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי" – חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968;

(תיקון מס' 36) תשפ"ד-2023

"חוק פסיקת ריבית והצמדה" – חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

"חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים" – חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

"חלוקה" – מתן דיבידנד או התחייבות לתיתו, במישרין או בעקיפין, וכן רכישה; ולענין זה, "רכישה" – רכישה או מתן מימון לרכישה, במישרין או בעקיפין, בידי חברה או בידי חברה בת שלה או בידי תאגיד אחר בשליטתה, של מניות החברה או של ניירות ערך שניתן להמירם למניות החברה או שניתן לממשם במניות החברה, או פדיון של ניירות ערך בני פדיון שהם חלק מהונה העצמי של החברה בהתאם לסעיף 312(ד), ולרבות התחייבות לעשיית כל אחד מאלה, והכל, ובלבד שהמוכר אינו החברה עצמה או תאגיד אחר בבעלותה המלאה של החברה;

"יום ההתאגדות" – התאריך שקבע הרשם כיום ההתאגדות של החברה בתעודת ההתאגדות;

"יזם" – מי שעושה פעולה, בשמה או במקומה של חברה שטרם התאגדה;

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מיזוג", לענין החלק השמיני – העברה של כלל הנכסים והחיובים, לרבות חיובים מותנים, עתידיים, ידועים ובלתי ידועים, של חברת יעד לחברה קולטת, אשר כתוצאה ממנה מתחסלת חברת היעד, בהתאם לסעיף 323;

"מניה" – אגד של זכויות בחברה הנקבעות בדין ובתקנון;

"מניות הטבה" – מניות שמקצה החברה ללא תמורה לבעלי מניותיה הזכאים לכך;

"מנין קולות" – מנין קולות המצביעים, בהתאם לזכויות ההצבעה הקבועות למניות שמכוחן מצביעים בעלי המניות המשתתפים באסיפה;

"מספר זהות" –

(1) לגבי חברה הרשומה בישראל - מספר הרישום;

(2) לגבי חברה רשומה הרשומה מחוץ לישראל – המדינה שבה היא רשומה ומספר הרישום, אם יש לה מספר רישום;

(3) לגבי תאגיד אחר שיש לו מספר רישום על פי דין – מספר הרישום שלו;

(4) לגבי יחיד תושב ישראל – מספר זהותו במרשם האוכלוסין;

(5) לגבי יחיד שאינו תושב ישראל – המדינה שבה הוצא הדרכון ומספר הדרכון;

"מען" –

(1) לגבי יחיד תושב ישראל – מענו כפי שהוא רשום במרשם האוכלוסין, ואם מסר מען אחר – המען שמסר;

(2) לגבי יחיד שאינו תושב ישראל – מען מגוריו, ואם מסר מען אחר – המען שמסר;

(3) לגבי חברה הרשומה בישראל – מען משרדה הרשום;

(4) לגבי חברה הרשומה מחוץ לישראל – מען משרדה מחוץ לישראל, ואם מסרה מען בישראל – המען שמסרה;

(5) לגבי תאגיד אחר שיש לו מען רשום על פי דין – מענו הרשום;

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

"מען דיגיטלי" – כל אחד מהפרטים המנויים בתוספת הרביעית;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

"מענק פרישה" – מענק, תשלום, גמול, פיצוי או כל הטבה אחרת הניתנים לנושא משרה בזיקה לסיום תפקידו בחברה;

"מציע", בהצעת רכש – מי שמציע הצעת רכש;

"משכון" – כמשמעותו בחוק המשכון, תשכ"ז-1967, וכן שעבוד צף;

"נוכחות בעל מניות", באסיפה כללית – נוכחות בעל המניות בעצמו או באמצעות שלוח, או באמצעות כתב הצבעה כאמור בסעיף 87;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

"נושא משרה" – מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, כל ממלא תפקיד כאמור בחברה אף אם תוארו שונה, וכן דירקטור, או מנהל הכפוף במישרין למנהל הכללי;

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

"נייר ערך" – לרבות מניה, איגרת חוב, או זכויות לרכוש, להמיר או למכור כל אחת מאלה;

"ניצע", בהצעת רכש – בעל המניות שמוצע לרוכשן בהצעת רכש;

"סדרת איגרות חוב" – שתי איגרות חוב או יותר שהן שוות-דרגה לענין ההתחייבות הכספית והערובה לתשלומה;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

"ענין אישי" – ענין אישי של אדם בפעולה או בעסקה של חברה, לרבות ענין אישי של קרובו ושל תאגיד אחר שהוא או קרובו הם בעלי ענין בו, ולמעט ענין אישי הנובע מעצם החזקת מניות בחברה, לרבות עניין אישי של אדם המצביע על פי ייפוי כוח שניתן לו מאת אדם אחר אף אם אין לאחר עניין אישי, וכן יראו הצבעה של מי שקיבל ייפוי כוח להצביע בשם מי שיש לו עניין אישי כהצבעה של בעל העניין אישי, והכל בין אם שיקול הדעת בהצבעה הוא בידי המצביע ובין אם לאו;

"עסקה" – חוזה או התקשרות וכן החלטה חד צדדית של חברה בדבר הענקת זכות או טובת הנאה אחרת;

"עסקה חריגה" – עסקה שאינה במהלך העסקים הרגיל של החברה, עסקה שאינה בתנאי שוק או עסקה העשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה;

"פעולה" – פעולה משפטית, בין במעשה ובין במחדל;

"פעולה מהותית" – פעולה העשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה;

"פקודת החברות" – פקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983;

"פרמיה" – סכום שבו עולה תמורת ההקצאה של מניות החברה על ערכן הנקוב של המניות;

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

"צו לפתיחת הליכים" – צו לפתיחת הליכים שניתן לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

"קרוב" – בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי הורה, צאצא, וכן צאצא, אח, אחות או הורה של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה;

"רואה חשבון מבקר" – רואה חשבון שמונה לשם ביצוע פעולת ביקורת כאמור בסעיף 154;

"רשות ניירות ערך" – הרשות כמשמעותה בחוק ניירות ערך;

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

"רשם ההקדשות" ו"הקדש ציבורי" – כמשמעותם בחוק הנאמנות;

"רשם החברות", "הרשם" – רשם החברות כאמור בסעיף 36;

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

"שטר מניה" – (נמחקה);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"שעבוד צף" – כמשמעותו בפקודת החברות;

"שליטה" – כמשמעותה בחוק ניירות ערך;

"תאגיד מדווח" – תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך או תאגיד שהוראות פרק ה'3 לחוק האמור חלות עליו; (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

"תביעה נגזרת" – תובענה שהגיש תובע בשם חברה בשל עילת תביעה שלה;

"תזכיר" – כמשמעותו בפקודת החברות כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה;

"תנאי כהונה והעסקה", של נושא משרה – תנאי כהונה או העסקה של נושא משרה, לרבות מתן פטור, ביטוח, התחייבות לשיפוי או שיפוי לפי היתר שיפוי, מענק פרישה, וכל הטבה, תשלום אחר או התחייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור; (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

"תעודת התאגדות" – תעודה בחתימת הרשם המעידה על רישומה של חברה;

"תעודת מניה" – תעודה שבה מצוין שמו של הבעלים הרשום במרשמי החברה בציון מספר המניות שבבעלותו;

"תקנון" – תקנון של חברה כפי שהוגש לרשם בראשונה עם התאגדותה או כפי ששונה לפי דין;

"השר" – שר המשפטים.

חלק שני: ייסוד החברה

פרק ראשון: ההתאגדות

סימן א': זכות ההתאגדות

זכות ההתאגדות

2. כל אדם רשאי לייסד חברה, ובלבד שמטרה ממטרות החברה אינה נוגדת את החוק, אינה בלתי מוסרית או אינה נוגדת את תקנת הציבור.

חברת אדם אחד

3. לחברה יכול שיהיה בעל מניה אחד.

סימן ב': האישיות המשפטית

האישיות המשפטית של החברה

4. חברה היא אישיות משפטית כשרה לכל זכות, חובה ופעולה המתיישבת עם אופיה וטבעה כגוף מואגד.

קיום חברה

5. קיומה של חברה הוא מיום ההתאגדות המצוין בתעודת ההתאגדות ועד לפקיעת ההתאגדות, כתוצאה מחיסולה של החברה.

הרמת מסך (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

6. (א) (1) בית משפט רשאי לייחס חוב של חברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, במקרים החריגים שבהם השימוש באישיות המשפטית הנפרדת נעשה באחד מאלה:

(א) באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה;

(ב) באופן הפוגע בתכלית החברה ותוך נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולתה לפרוע את חובותיה,

ובלבד שבעל המניה היה מודע לשימוש כאמור, ובשים לב לאחזקותיו ולמילוי חובותיו כלפי החברה לפי סעיפים 192 ו-193 ובשים לב ליכולת החברה לפרוע את חובותיה.

(2) לענין סעיף קטן זה, יראו אדם כמודע לשימוש כאמור בפסקה (1)(א) או (ב) גם אם חשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות, שגרמו לשימוש כאמור, אך נמנע מלבררן, למעט אם נהג ברשלנות בלבד.

(ב) בית משפט רשאי לייחס תכונה, זכות או חובה של בעל מניה לחברה או זכות של החברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין, צודק ונכון לעשות כן בהתחשב בכוונת הדין או ההסכם החלים על הענין הנדון לפניו.

(ג) בית משפט רשאי להשעות זכותו של בעל מניה לפירעון חובו מאת החברה עד לאחר שהחברה פרעה במלואן את כל התחייבויותיה כלפי נושים אחרים של החברה, אם מצא כי התקיימו התנאים לייחוס חוב של החברה לבעל

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המניה כאמור בסעיף קטן (א).

(תיקון מס' 13) תשע"ע-2010

(ד) בסעיף זה ובסעיף 7, "בית המשפט" – בית המשפט שלו הסמכות לדון בתובענה.

הגבלת עיסוקים (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 9) תשס"ח-2008

7. (א) הורה בית משפט כי יש לייחס חובות של חברה לבעל מניה בה, לפי הוראות סעיף 6(א), רשאי הוא להורות, כי במשך תקופה שיקבע ושלא תעלה על חמש שנים (בסעיף זה – תקופת ההגבלה), לא יוכל אותו בעל מניה להיות דירקטור או מנהל כללי של חברה או להיות מעורב, במישרין או בעקיפין, בייסוד חברה או בניהולה (בסעיף זה – צו הגבלה).

(תיקון מס' 9) תשס"ח-2008

(ב) בית משפט שנתן צו הגבלה ישלח לרשם החברות הודעה על הצו ופרטיו.

(תיקון מס' 9) תשס"ח-2008

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף 6, המפר צו הגבלה חב בחובות החברה שלגביה הופר הצו ושנוצרו בתקופת ההגבלה.

סימן ג': הקמת חברה ורישומה

בקשה לרישום (תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

8. (א) המבקש לרשום חברה יגיש לרשם בקשה בדרך של תקשורת אלקטרונית לפי טופס שקבע השר ולה יצורפו:

(1) עותק של התקנון;

(2) הצהרה של הדירקטורים הראשונים על נכונותם לכהן כדירקטורים, כפי שקבע השר.

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הרשם רשאי לאפשר הגשת בקשה כאמור באותו סעיף קטן שלא בדרך של תקשורת אלקטרונית אם התקיימו נסיבות שמצדיקות זאת.

אגרות

9. (א) המבקש לרשום חברה ישלם בעת הגשת הבקשה אגרה (להלן – אגרת רישום).

(ב) חברה תשלם בכל שנה אגרה שנתית.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) בסעיף זה, "חברה" – לרבות חברת חוץ.

תעודת התאגדות

10. (א) הרשם ירשום חברה אם מצא כי קוימו כל הדרישות לפי חוק זה בקשר לרישום ולכל ענין שהוא תנאי לכך.

(ב) הרשם ייתן לכל חברה מספר רישום, כאמור בסעיף 38(ג), ויציין אותו בתעודת ההתאגדות.

(ג) משנרשמה חברה, ימסור לה הרשם תעודת התאגדות.

(ד) תעודת התאגדות שנמסרה לחברה תשמש ראיה חלוטה לכך כי נתמלאו כל הדרישות לפי חוק זה לענין הרישום ולכל ענין שהוא תנאי לכך.

(ה) אין בהוראת סעיף קטן (ד) כדי לרפא פגם בתקנון, או למנוע את הצורך בתיקונו.

סימן ד': תכלית החברה

תכלית החברה

11. (א) תכלית חברה היא לפעול על פי שיקולים עסקיים להשאת רווחיה, וניתן להביא בחשבון במסגרת שיקולים אלה, בין השאר, את עניניהם של נושיה, עובדיה ואת ענינו של הציבור; כמו כן רשאית חברה לתרום סכום סביר למטרה ראויה, אף אם התרומה אינה במסגרת שיקולים עסקיים כאמור, אם נקבעה לכך הוראה בתקנון.

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על חברה לתועלת הציבור.

סימן ה': פעולות שנעשו על ידי יזם

אישור פעולה

12. (א) חברה רשאית לאשר פעולה של יזם שנעשתה בשמה או במקומה לפני התאגדותה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) אישור בדיעבד כמוהו כהרשאה מלכתחילה, ובלבד שלא תיפגע זכות שרכש אדם אחר (בסימן זה - צד שלישי) בתום-לב ובתמורה, לפני האישור.

מעמדו של צד שלישי ליזמות

13. (א) ידע צד שלישי בעת פעולה כאמור בסעיף 12 על קיומה של היזמות, הברירה בידיו לראות את היזם כבעל דברו או לחזור בו מן הפעולה ולתבוע מהיזם את נזקו, אם נתקיים אחד מאלה:

(1) החברה לא אישרה את הפעולה בתוך שנה מיום עשייתה;

(2) עולה מן הנסיבות שהחברה אינה עתידה להתאגד, ובלבד שהצד השלישי הודיע על כך ליזם שלושים ימים מראש;

(3) החברה לא אישרה את הפעולה בתוך שלושים ימים מיום שדרש זאת ממנה הצד השלישי.

(ב) אישרה החברה את הפעולה - אין היזם חייב או זכאי עוד בשלה.

(ג) היזם והצד השלישי רשאים להתנות על הוראות סעיף זה.

אי ידיעה על היזמות

14. לא ידע הצד השלישי בעת הפעולה על קיומה של היזמות, יחולו הוראות אלה:

(1) פעולת היזם תחייב או תזכה את היזם לפי הענין;

(2) משנתאגדה החברה רשאית היא לאשר את הפעולה, ובלבד שהאישור אינו נוגד את הפעולה לפי מהותה, תנאיה או נסיבות הענין; אישרה החברה את הפעולה - תחייב פעולת היזם את החברה וגם את היזם, יחד ולחוד, ותזכה רק את החברה.

פרק שני: התקנון

סימן א': תוכן התקנון ושינויו

תקנון החברה

15. לכל חברה יהיה תקנון כמפורט בסימן זה.

תוקף התקנון

16. תקנונה של חברה, כפי שנרשם עם התאגדותה, תקף מעת התאגדותה.

תקנון כחוזה

17. (א) דין התקנון כדין חוזה בין החברה ובין בעלי מניותיה ובינם לבין עצמם.

(ב) שינוי התקנון ייעשה בדרכים הקבועות בחוק זה.

פרטים שחובה לכלול בתקנון

18. תקנון החברה יכלול את הפרטים האלה:

(1) שם החברה;

(2) מטרות החברה;

(3) פרטים בדבר הון המניות הרשום כאמור בסעיפים 33 ו-34;

(4) פרטים בדבר הגבלת האחריות, כאמור בסעיף 35.

פרטים שניתן לכלול בתקנון

19. חברה רשאית לכלול בתקנון נושאים הנוגעים לחברה או לבעלי מניותיה, ובכלל זה:

(1) הזכויות והחובות של בעלי המניות ושל החברה;

(2) הוראות לענין דרכי ניהול החברה ומספר הדירקטורים;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(2א) הוראות ממשל תאגידי מההוראות המומלצות המפורטות בתוספת הראשונה, כולן או חלקן; השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת הראשונה, ובלבד ששינוי הנוגע לחברות ציבוריות או לחברות איגרות חוב, ייקבע בהתייעצות עם יושב ראש רשות ניירות ערך;

(3) כל נושא אחר שבעלי המניות ראו לנכון להסדירו בתקנון.

שינוי תקנון

20. (א) חברה רשאית לשנות את תקנונה בהחלטה שהתקבלה ברוב רגיל באסיפה הכללית של החברה, אלא אם כן נקבע בתקנון כי דרוש רוב אחר או אם נתקבלה החלטה כאמור בסעיף 22.

(ב) נקבעה בחוק זה הוראה שניתן להתנות עליה, או נקבעה הוראה בתקנון לפיה דרוש רוב מסוים לשינוי הוראות התקנון, כולן או מקצתן, לא תהא החברה רשאית לשנות את ההוראה האמורה אלא בהחלטה שתתקבל באסיפה הכללית באותו רוב מסוים או ברוב המוצע, לפי הגבוה מבין השניים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) היו מניות החברה מחולקות לסוגים, לא ייעשה שינוי בתקנון שיפגע בזכויותיו של סוג מניות ללא אישור אסיפת אותו סוג, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון; לענין קבלת החלטות באסיפת סוג יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשינויים המחויבים.

(ד) על אף הוראות סעיף זה, שינוי בתקנון המחייב בעל מניה לרכוש מניות נוספות או להגדיל את היקף אחריותו, לא יחייב את בעל המניה ללא הסכמתו.

תוקף השינוי ודיווח

21. (א) שינוי התקנון, למעט שינויים כאמור בסעיף 40, תקף מיום קבלת ההחלטה על כך בחברה או במועד מאוחר יותר שקבעה החברה בהחלטתה.

(ב) חברה שקיבלה החלטה על שינוי תקנונה, תמסור לרשם את נוסח ההחלטה בתוך ארבעה עשר ימים ממועד ההחלטה.

הגבלת אפשרות שינוי התקנון
(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

22. (א) חברה רשאית להגביל בתקנון או בחוזה אחר את סמכותה לשנות את התקנון או הוראה מהוראותיו, אם נתקבלה על כך החלטה באסיפה כללית, ברוב הדרוש לשינוי הוראות התקנון.

(ב) דין החלטה שנתקבלה כאמור בסעיף קטן (א), כדין החלטה לשינוי התקנון ויחולו עליה הוראות סימן זה.

חתימה על התקנון

23. (א) התקנון ייחתם בידי בעלי המניות הראשונים ויצוינו בו המניות המוקצות להם וכן שמו, מענו ומספר הזהות של כל בעל מניה.

(תיקון מס' 34) תש"ף-2020

(ב) עורך דין יאמת את זהות החותמים על התקנון או שהיא תאומת בדרך מקוונת כפי שייקבע בתקנות.

הוראות מעבר לגבי תזכיר
(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

24. חברה שהתאגדה לפני תחילתו של חוק זה רשאית –

(1) לשנות את ההוראות הקבועות בתזכירה בדרך ובתנאים הקבועים לכך בפקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, בכפוף להוראת פסקה (5); ואולם על אף הוראת פקודת החברות, רשאית חברה לשנות את ההוראות הקבועות בתזכירה, לענין ההון ולענין שם החברה, ברוב של שבעים וחמישה אחוזים מן המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים; שינוי ההון הרשום תקף מיום קבלת ההחלטה בדבר השינוי ושינוי שם החברה אינו טעון הסכמת השר;

(תיקון מס' 19) תשע"ב-2012

(2) לשנות את תזכירה או לבטלו בדרך הקבועה לפי סעיף 350;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(3) לשנות את ההוראות הקבועות בתקנונה בהחלטה שנתקבלה באסיפה הכללית ברוב של שבעים וחמישה אחוזים מן המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים, או ברוב אחר אם נקבע בתזכיר החברה או בתקנונה;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(4) לקבוע בתקנון, כפוף להוראת סעיף 20(ב), הוראה בדבר הרוב הדרוש לשינוי הוראות התקנון, בהחלטה שנתקבלה באסיפה הכללית ברוב של שבעים וחמישה אחוזים מן המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים, וברוב גדול יותר אם נקבע רוב זה בתזכיר החברה או בתקנונה; נקבעה הוראה חדשה כאמור, יחולו על שינויה הוראות סעיף 20(ב);

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(5) לקבוע בתזכיר, בהחלטה שנתקבלה באסיפה הכללית ברוב של שבעים וחמישה אחוזים מן המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים, הוראה בדבר שינוי הרוב הדרוש לשינוי הוראות בתזכיר שהאסיפה הכללית מוסמכת לשנותן; הוראות סעיף 20(ב) יחולו לענין זה, בשינויים המחויבים.

סימן ב': שם החברה

בחירת שם

25. חברה רשאית להירשם בכל שם, כפוף להוראות סימן זה ולהוראות כל דין.

ציון בע"מ בסוף שם חברה

26. שמה של חברה, שאחריות בעלי המניות בה מוגבלת, כאמור בסעיף 35, יכלול בסופו את הציון "בערבון מוגבל" או "בע"מ".

שם מטעה

27. (א) לא תירשם חברה בשם שהוא –

(1) שמו של תאגיד הרשום כדין בישראל או הדומה לו עד כדי להטעות;

(2) סימן מסחר רשום לגבי טובין או שירותים שעוסקים בהם למטרות הדומות למטרות החברה המבקשת להירשם, או שם הדומה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לו עד כדי להטעות, אלא אם כן הוכח לרשם כי בעל סימן המסחר הסכים לכך בכתב; לענין זה, "סימן מסחר רשום" - כמשמעותו בפקודת סימני המסחר [נוסח חדש], תשל"ב-1972.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), לא תירשם חברה בשם שהרשם סבור כי יש בו משום תרמית או הטעיה.

שם הנוגד את תקנת הציבור

28. לא תירשם חברה בשם שהרשם סבור כי הוא עלול לפגוע בתקנת הציבור או ברגשותיו.

סמכות הרשם להורות על שינוי שם

29. (א) נרשמה חברה בשם שאין לרשמו לפי סימן זה, רשאי הרשם לדרוש ממנה לשנות את שמה.

(ב) לא מסרה החברה לרשם, בתוך ארבעה חודשים ממועד הדרישה כאמור בסעיף קטן (א), הודעה על החלטה לשינוי שמה, רשאי הרשם לשנות את שמה לשם שיבחר.

(ג) החליט הרשם לשנות את שם החברה, ישלח לחברה תעודת שינוי שם, ויראו את השינוי כאילו נקבע על פי החלטת החברה והרשם.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות לענין הפרסום של שינוי השם.

צו מניעה

30. בית המשפט רשאי, לבקשת חברה, להורות למי שנטל את שמה או שם הדומה לו עד כדי להטעות, או, לבקשת מי שנפגע מרישום חברה בשם בניגוד להוראות סעיף 27, להורות לחברה, להימנע מלהשתמש בשם, אלא אם כן שוכנע כי זכותו של הנתבע להשתמש בשם קודמת לזכותו של המבקש.

שינוי שם

31. (א) חברה רשאית, באישור הרשם, לשנות את שמה, והוראות סעיפים 25 עד 30 יחולו, בשינויים המחויבים, על ההחלטה לשינוי ועל השם המבוקש.

(ב) אישר הרשם לחברה לשנות את שמה, ירשום הרשם את השם החדש במקום השם הקודם וייתן לה תעודת שינוי שם.

סימן ג': מטרות החברה

ציון מטרות החברה בתקנון

32. חברה תציין את מטרותיה בתקנונה על ידי קביעה של אחת ממטרות אלה:

(1) לעסוק בכל עיסוק חוקי;

(2) לעסוק בכל עיסוק חוקי למעט בסוגי עיסוקים שפורטו בתקנון;

(3) לעסוק בסוגי עיסוקים שפורטו בתקנון.

סימן ד': הון המניות הרשום וחלוקתו

הון המניות הרשום

33. חברה תקבע בתקנונה את הון המניות הרשום לרבות מספר המניות לסוגיהן.

ערך נקוב למניות

34. (א) מניות החברה יכול שיהיו כולן בעלות ערך נקוב או כולן ללא ערך נקוב.

(ב) היו מניות החברה ללא ערך נקוב יצוין בתקנון מספרן בלבד; היו מניות החברה בעלות ערך נקוב, יצוין בתקנון, נוסף על מספרן, גם ערכה הנקוב של כל מניה.

(ג) היו מניות החברה ללא ערך נקוב, יחולו הוראות חוק זה המתייחסות להון מניות רשום או מונפק, בשינויים המחויבים, באופן שהון המניות הרשום יהיה מספר המניות הקבוע בתקנון וההון המונפק יהיה מספר המניות שהקצתה החברה.

סימן ה': הגבלת אחריות

הגבלת אחריות

35. (א) אחריות בעלי המניות לחובות החברה יכול שתהיה לא מוגבלת, והדבר יצוין בתקנון; היתה אחריות בעלי המניות מוגבלת, יפורט אופן ההגבלה בתקנון.

(ב) היו מניות החברה בעלות ערך נקוב, אחראים בעלי המניות לפרעון הערך הנקוב לפחות, אלא אם כן נתקיים האמור בסעיף 304.

פרק שלישי: רשם החברות

סימן א': לשכת רישום החברות

מינוי וכשירות הרשם וסגנו

36. (א) השר ימנה עובד המדינה, הכשיר לכהן כשופט של בית משפט שלום, להיות רשם החברות, והוא יעמוד בראש לשכת רישום החברות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) השר רשאי למנות עובד המדינה כסגן לרשם החברות ולהסמיכו בסמכויות הרשם.

(ג) נבצר מן הרשם למלא את תפקידו, רשאי השר להסמיך עובד משרד המשפטים בסמכויות הרשם, כולן או מקצתן.

סמכויות הרשם

37. (א) הרשם יקבע אם נתמלאו התנאים והדרישות הקבועים לפי חוק זה בענינים אלה:

(1) התאגדות של חברה;

(2) שינוי שם חברה;

(3) רישום מסמך;

(4) מיזוג.

(ב) הרשם רשאי, על מנת לוודא שחברה מקיימת את המוטל עליה לפי חוק זה, להורות לה, כי תמציא לעיונו את המרשמים ואת הפנקסים שעל החברה לנהל לפי חוק זה, הפתוחים לעיון הציבור, או העתקים מעודכנים מהם, בתוך תקופה שלא תפחת מארבעה עשר ימים מיום הדרישה.

(ג) נוכח הרשם כי המרשמים או הפנקסים האמורים אינם מעודכנים, רשאי הוא להורות לחברה לעדכנם בתוך תקופה שיקבע.

סימן ב': ניהול מרשמים

ניהול מרשמים וקבלת מסמכים

38. (א) הרשם ינהל רישום לגבי כל חברה ויקבל מסמכים ודיווחים לרישום או לתיוק בתיקי החברה, הכל כפי שקבע השר.

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(ב) מסירת המסמכים והדיווחים, הרישום או התיוק בתיקי החברה ייעשו בדרך של תקשורת אלקטרונית (להלן – תיוק או דיווח אלקטרוני) ואולם, הרשם רשאי לאפשר מסירת מסמך או דיווח שלא בדיווח אלקטרוני אם התקיימו נסיבות שמצדיקות זאת.

(ג) הרשם ינהל מרשם חברות שבו ירשום כל חברה וייתן לה מספר זהות, ורשאי הרשם ליתן מספור שונה לסוגים של חברות, כפי שיקבע השר.

הגשת מסמכים

39. (א) כל מסמך וכל דיווח שיש להגישם לרשם יישאו את מספר הזהות של החברה, וייחתמו בידי אחד מנושאי המשרה של החברה בציון שמו ותפקידו, כאישור לכך שהפרטים שבו נכונים ושלמים; לענין סעיף זה, "נושא משרה בחברה" – לרבות מזכיר החברה או מי שהוסמך על ידה לענין סעיף זה.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), מסמך או דיווח המוגש מאת חברה המצויה בכינוס נכסים או בפירוק או שניתן לגביה צו לפתיחת הליכים, יכול שייחתם בידי כונס הנכסים או הנאמן.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו אם אין הוראה שונה לענין זה לפי כל דין.

(ד) קבע השר הוראה בדבר דיווח אלקטרוני, רשאי הוא לקבוע כי הוראות סעיף קטן (א) לענין חתימת נושא המשרה, לא יחולו על מסמכים ודיווחים המוגשים באופן האמור.

תוקף מותנה ברישום

40. לפעולות החברה המפורטות להלן לא יהיה תוקף אלא אם כן נרשמו –

(1) שינוי שם חברה לפי הוראות סעיף 31;

(2) שינוי מטרות חברה;

(3) שינוי תקנון שבעקבותיו הופכת חברה לחברה לתועלת הציבור, כאמור בסעיף 345ב(ג).

העתקים כראיה

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

41. (א) העתק מאושר בידי הרשם של כל מסמך המוחזק או הרשום אצלו יתקבל בכל הליך משפטי כמקור, ויהווה ראיה חלוטה לכך שהמסמך המקורי נמצא בלשכת רישום החברות.

(ב) קבע השר הוראות בדבר תיוק אלקטרוני, יחולו הוראות סעיף קטן (א) לגבי פלט של הדיווחים האמורים; לענין סעיף זה, "פלט" – כהגדרתו בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שלילת ידיעה

42. רישומו או קיומו של מסמך בחברה או אצל הרשם, אין בו כשלעצמו משום ראיה לידיעת תוכנו.

עיון (תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

43. (א) המרשמים שמנהל הרשם בלשכת הרישום יהיו פתוחים לעיון הציבור וכל אדם רשאי לעיין בהם ולקבל העתקים מאושרים מן הרשום בהם, בין באמצעות הרשם ובין באמצעות אחרים שהרשם הסמיך אותם לכך, הכל כפי שקבע השר.

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(ב) על אף האמור בהוראות לפי סעיף קטן (א), פרט (2) לתוספת הרביעית יהיה פתוח לעיונו של גוף ציבורי השולח מסרים דיגיטליים כהגדרתו בחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, בלבד.

תקנות

44. השר רשאי לקבוע את אלה:

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(1) סדרי רישום ותיוק וכן אופן הגשת מסמכים ודיווחים לרישום ולתיוק כאמור;

(2) אופן ניהול המרשמים בלשכת הרישום ועיון הציבור בהם;

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(3) טפסים שחובה להשתמש בהם לענין חוק זה והפרטים שיש לכלול בהם;

(4) אופן ביצוע חובות הרשם על פי חוק זה;

(5) פרטים שחובה על חברה או חברת חוץ למסור לרשם בנוגע לכל בעל מניה, או בעל זכות אחרת, וכן בנוגע לנושה או לנושא משרה בה;

(תיקון מס' 5) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 36) תשפ"ד-2023

(6) סכומי אגרת רישום, אגרה שנתית, וכן אגרות ותשלומים אחרים שהשר קבע שיש לשלמם בשל פעולות ושירותים שנותן הרשם לפי חוק זה, וכי אגרות ותשלומים אחרים לפי פסקה זו, שלא שולמו במועד, ייווספו עליהם, לתקופת הפיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים, עד לתשלומם, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים; ורשאי השר לקבוע סכומי אגרות ותשלומים שונים לחברות שונות לפי אמות מידה שקבע. על גביית אגרות ותשלומים אחרים לפי פסקה זו תחול פקודת המסים (גביה).

(תיקון מס' 13) תש"ע-2010

סימן ג': (בוטל)

(תיקון מס' 13) תש"ע-2010

45. (בוטל).

חלק שלישי: מבנה החברה

פרק ראשון: האורגנים של החברה, סמכויותיהם וחבות בשל פעולתם

סימן א': האורגנים

האורגנים

46. האורגנים של החברה הם האסיפה הכללית, הדירקטוריון, המנהל הכללי וכל מי שעל פי דין, או מכוח התקנון רואים את פעולתו בענין פלוני כפעולת החברה לאותו ענין.

מעשי אורגן כמעשי החברה

47. פעולותיו של אורגן וכוונותיו הן פעולותיה של החברה וכוונותיה.

סימן ב': חלוקת הסמכויות בין האורגנים העיקריים

סמכויות האורגנים

48. (א) לאסיפה הכללית יהיו הסמכויות המפורטות בסימן א' של הפרק השני.

(ב) לדירקטוריון יהיו הסמכויות המפורטות בסימן א' של הפרק השלישי.

(ג) למנהל הכללי יהיו הסמכויות המפורטות בפרק הרביעי.

(ד) לכל האורגנים בחברה נתונות כל סמכויות העזר הדרושות להפעלת סמכויותיהם.

סמכות שיורית

49. סמכות של החברה שלא הוקנתה בחוק או בתקנון לאורגן אחר, רשאי הדירקטוריון להפעילה.

העברת סמכויות בין האורגנים לפי התקנון (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

50. (א) חברה רשאית לקבוע בתקנונה הוראות לפיהן רשאית האסיפה הכללית ליטול סמכויות הנתונות לאורגן אחר וכן כי סמכויות הנתונות למנהל הכללי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יועברו לסמכות הדירקטוריון, הכל לענין מסוים, או לפרק זמן מסוים שלא יעלה על פרק הזמן הנדרש בנסיבות העניין.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) נטלה האסיפה הכללית סמכויות הנתונות לפי חוק זה לדירקטוריון, יחולו על בעלי המניות הזכויות, החובות והאחריות החלות על דירקטורים לענין הפעלת אותן סמכויות, בשינויים המחויבים, ובכלל זה יחולו עליהם, בשים לב להחזקותיהם בחברה, להשתתפותם באסיפה ולאופן הצבעתם, הוראות הפרקים השלישי, הרביעי והחמישי של החלק השישי.

נטילת סמכויות המנהל הכללי

51. דירקטוריון רשאי להורות למנהל הכללי כיצד לפעול לענין מסוים; לא קיים המנהל הכללי את ההוראה, רשאי הדירקטוריון להפעיל את הסמכות הנדרשת לביצוע ההוראה במקומו, אף אם לא נקבעה לכך הוראה בתקנון.

אורגן שנבצר ממנו למלא תפקידו

52. (א) נבצר מן הדירקטוריון להפעיל את סמכויותיו והפעלת סמכות מסמכויותיו חיונית לניהולה התקין של החברה, רשאית האסיפה הכללית להפעילה במקומו, אף אם לא נקבעה לכך הוראה בתקנון, כל עוד נבצר ממנו הדבר, ובלבד שהאסיפה הכללית קבעה, כי אכן נבצר מן הדירקטוריון לעשות כן וכי הפעלת הסמכות חיונית כאמור; האמור בסעיף 50(ב) יחול על הפעלת סמכויות הדירקטוריון בידי האסיפה הכללית.

(ב) נבצר מן המנהל הכללי להפעיל את סמכויותיו, רשאי הדירקטוריון להפעילן במקומו, אף אם לא נקבעה לכך הוראה בתקנון.

סימן ג': אחריות החברה לפעולות האורגנים

אחריות בנזיקין של חברה

53. (א) חברה חבה במישרין באחריות בנזיקין על עוולה שבוצעה בידי אורגן שלה.

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לגרוע מאחריותה השילוחית של חברה בנזיקין על פי כל דין.

סימן ד': אחריות יחידי האורגן

אחריות יחידי האורגן

54. (א) אין בייחוס פעולה או כוונה של אורגן, לחברה, כדי לגרוע מהאחריות האישית שיחידי האורגן היו נושאים בה אילולא אותו ייחוס.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) (בוטל).

סימן ה': מניעת פעולה חורגת

פעולה בחריגה

55. (א) חברה ומי שפועל מטעמה לא יבצעו פעולה שיש בה חריגה מן המטרות הקבועות בתקנון וכן לא יבצעו פעולה בלא הרשאה או פעולה בחריגה מן ההרשאה.

(ב) נעשית או שיש יסוד להניח שעומדת להיעשות פעולה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, לבקשת החברה, בעל מניה, או נושה של החברה שיש חשש לפגיעה בזכויותיו, לתת צו להפסקתה או למניעתה של הפעולה.

פעולה בחריגה מהמטרות או בלא הרשאה

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

56. (א) פעולה שנעשתה בעבור חברה בחריגה ממטרות החברה, או שנעשתה בלא הרשאה או בחריגה מן ההרשאה, אין לה תוקף כלפי החברה, אלא אם כן אישרה החברה את הפעולה בדרכים הקבועות בסעיף קטן (ב), או אם הצד שכלפיו נעשתה הפעולה לא ידע ולא היה עליו לדעת על החריגה או על העדר ההרשאה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) אישור החברה בדיעבד לפעולה בחריגה ממטרות החברה יינתן בידי האסיפה הכללית בהחלטה שתתקבל ברוב הדרוש לשינוי מטרות החברה; אישור כאמור לענין פעולה בלא הרשאה או בחריגה מן ההרשאה יינתן בידי האורגן המוסמך לתת את ההרשאה.

(ג) אישור כאמור בסעיף קטן (ב), לא יפגע בזכות שרכש אדם אחר בתום לב ובתמורה לפני מתן האישור.

פרק שני: האסיפה הכללית

סימן א': סמכויות האסיפה הכללית

הסמכויות המוקנות לאסיפה הכללית

57. החלטות החברה בענינים האלה יתקבלו באסיפה הכללית:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) שינויים בתקנון כאמור בסעיף 20;

(2) הפעלת סמכויות הדירקטוריון בהתאם להוראות סעיף 52(א);

(3) מינוי רואה החשבון המבקר של החברה, תנאי העסקתו והפסקת העסקתו בהתאם להוראות סעיפים 154 עד 167;

(4) מינוי דירקטורים חיצוניים בהתאם להוראות סעיף 239;

(5) אישור פעולות ועסקאות הטעונות אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(6) הגדלת הון המניות הרשום והפחתתו בהתאם להוראות סעיפים 286 ו-287;

(7) מיזוג כאמור בסעיף 320(א);

(8) פירוק חברה בידי בית המשפט לפי סעיף 342ו(1), פירוקה מרצון לפי סעיף 342כד, או פירוקה מרצון בהליך מזורז לפי סעיף 342מב. (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

איסור התניה

58. (א) חברה אינה רשאית להתנות על הוראות סעיף 57.

(ב) חברה רשאית להוסיף בתקנון נושאים שהחלטות בהם יתקבלו באסיפה הכללית; ואולם, העברת סמכויות בתקנון לאסיפה הכללית, בנושאים שבהם הוקנתה הסמכות בחוק זה לאורגן אחר בלא אפשרות להתנאה על כך בתקנון, תיעשה לפי הוראות סעיף 50.

מינוי דירקטורים

59. האסיפה הכללית השנתית תמנה את הדירקטורים, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

סימן ב': אסיפה שנתית ואסיפה מיוחדת

כינוס אסיפה שנתית

60. (א) חברה תקיים אסיפה שנתית בכל שנה ולא יאוחר מתום חמישה עשר חודשים לאחר האסיפה השנתית האחרונה.

(ב) סדר היום באסיפה השנתית יכלול דיון בדוחות הכספיים ובדיווח הדירקטוריון; סדר היום יכול שיכלול מינוי דירקטורים, מינוי רואה חשבון מבקר וכן נושא שנקבע בתקנון שיידון באסיפה שנתית, או כל נושא אחר שנקבע על סדר היום כאמור בסעיף 66. (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

אי קיום אסיפה שנתית

61. (א) חברה פרטית רשאית לקבוע בתקנונה הוראה, לפיה אינה חייבת לקיים אסיפה שנתית כאמור בסעיף 60, אלא ככל שהדבר נחוץ למינוי רואה חשבון מבקר; נקבעה הוראה כאמור, רשאית החברה שלא לקיים אסיפה שנתית אלא אם כן אחד מבעלי המניות או הדירקטורים דרש מהחברה לקיימה.

(ב) לא התקיימה אסיפה שנתית, תשלח החברה לבעלי המניות הרשומים במרשם בעלי המניות, פעם בשנה, דוחות כספיים כאמור בסעיף 172 לא יאוחר מן המועד האחרון שבו היה עליה לקיים אסיפה שנתית אלמלא קבעה בתקנונה הוראה כאמור בסעיף קטן (א).

כינוס אסיפה שנתית על ידי בית המשפט

62. (א) לא התקיימה אסיפה שנתית כאמור בסעיף 60, או לאחר שנדרש קיומה כאמור בסעיף 61, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל מניה או דירקטור בחברה, להורות על כינוסה.

(ב) הורה בית המשפט כאמור תישא החברה בהוצאות סבירות שהוציא המבקש בהליך בבית המשפט, כפי שקבע בית המשפט, והדירקטורים האחראים לאי כינוסה יהיו חייבים להשיבן לחברה.

כינוס אסיפה מיוחדת

63. (א) דירקטוריון חברה פרטית יכנס אסיפה מיוחדת על פי החלטתו וכן לדרישת כל אחד מאלה:

(1) דירקטור אחד;

(2) בעל מניה, אחד או יותר, שלו לפחות עשרה אחוזים מההון המונפק ואחוז אחד לפחות מזכויות ההצבעה בחברה, או בעל מניה, אחד או יותר, שלו לפחות עשרה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה.

(ב) דירקטוריון חברה ציבורית יכנס אסיפה מיוחדת על פי החלטתו, וכן לדרישת כל אחד מאלה:

(1) שני דירקטורים או רבע מן הדירקטורים המכהנים;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) בעל מניה, אחד או יותר, שלו לפחות חמישה אחוזים מההון המונפק ואחוז אחד לפחות מזכויות ההצבעה בחברה או בעל מניה, אחד או יותר, שלו לפחות חמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה.

(ג) דירקטוריון שנדרש לזמן אסיפה מיוחדת, יזמנה בתוך עשרים ואחד ימים מיום שהוגשה לו הדרישה, למועד שיקבע בהזמנה לפי סעיף 67 או בהודעה לפי סעיף 69, ובלבד שלגבי חברה ציבורית, מועד הכינוס יהיה לא יאוחר משלושים וחמישה ימים ממועד פרסום ההודעה אלא אם כן נקבע אחרת לענין אסיפה שחל לגביה סימן ז׳, ולגבי חברה פרטית יחולו הוראות סעיף 67.

64. (א) לא זימן הדירקטוריון אסיפה מיוחדת שנדרשה לפי סעיף 63, רשאי הדורש, וכשמדובר בבעלי מניות - גם חלק מהם שיש לו יותר ממחצית מזכויות ההצבעה שלהם, לכנס את האסיפה בעצמו, ובלבד שלא תתקיים אחרי עבור שלושה חודשים מהיום שהוגשה הדרישה כאמור, והיא תכונס, ככל האפשר, באותו האופן שבו מכונסות אסיפות בידי הדירקטוריון.

(ב) כונסה אסיפה כללית כאמור בסעיף קטן (א), תכסה החברה את ההוצאות הסבירות שהוציא הדורש והדירקטורים האחראים לאי כינוסה חייבים להשיבן לחברה.

פניה לבית משפט

65. (א) לא זימן הדירקטוריון אסיפה מיוחדת שנדרשה לפי סעיף 63, רשאי בית המשפט, לבקשת הדורש, להורות על כינוסה.

(ב) הורה בית המשפט כאמור, תישא החברה בהוצאות הסבירות שהוציא המבקש בהליך בבית המשפט, כפי שקבע בית המשפט, והדירקטורים האחראים לאי כינוסה יהיו חייבים להשיבן לחברה.

סימן ג׳: כינוס האסיפה הכללית וניהולה

סדר היום

66. (א) סדר היום באסיפה כללית ייקבע בידי הדירקטוריון וייכללו בו גם נושאים שבשלם נדרש כינוסה של אסיפה מיוחדת לפי סעיף 63, וכן נושא שנתבקש כאמור בסעיף קטן (ב).

(תיקון מס׳ 16) תשע"א-2011

(ב) בעל מניה, אחד או יותר, שלו אחוז אחד לפחות מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית, רשאי לבקש מהדירקטוריון לכלול נושא בסדר היום של אסיפה כללית שתתכנס בעתיד, ובלבד שהנושא מתאים להיות נדון באסיפה כללית; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות לעניין המועד להגשת הבקשה.

(ג) באסיפה כללית יתקבלו החלטות בנושאים שפורטו בסדר היום בלבד.

מועדי מסירת הזמנות בחברה פרטית

67. הזמנה לאסיפה כללית בחברה פרטית תימסר לכל מי שזכאי להשתתף בה, לא יאוחר משבעה ימים לפני המועד לכינוסה ובלבד שלא תימסר למעלה מארבעים וחמישה ימים לפני מועד כינוסה, והכל אם לא נקבע אחרת בתקנון.

תוכן ההזמנה לאסיפה כללית בחברה פרטית

68. (א) בהזמנה לאסיפה כללית בחברה פרטית יצוינו המועד והמקום שבו תתקיים האסיפה וכן סדר היום ופירוט סביר של הנושאים לדיון.

(ב) היתה על סדר יומה של האסיפה הצעה לשינוי התקנון, יפורט נוסח השינוי המוצע.

הודעה על אסיפה כללית בחברה ציבורית ותוכנה (תיקון מס׳ 3) תשס"ה-2005

69. (א) הודעה על אסיפה כללית בחברה ציבורית תפורסם או תימסר כפי שקבע השר.

(תיקון מס׳ 3) תשס"ה-2005

(ב) (בוטל).

(ג) ההודעה תכלול את סדר היום, ההחלטות המוצעות וכן הסדרים לענין הצבעה בכתב לפי הוראות סימן ז׳.

(תיקון מס׳ 28) תשע"ו-2016

(ד) השר רשאי לקבוע, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, הוראות לענין סעיף זה לרבות בדבר אופן הפירוט של הנושאים, אלא אם כן קבועות הוראות לענין זה בדין אחר וכן עניינים נוספים שייכללו בהודעה.

תקנות לענין החלטות באסיפה כללית

70. השר רשאי לקבוע, כי מקום שנוסח ההחלטות פורט בהזמנה או בהודעה, רשאית האסיפה הכללית לקבל החלטות השונות מנוסח ההחלטות שהיו על סדר היום, וזאת בנושאים ולפי אמות מידה כפי שיקבע.

הוכחת בעלות במניות בחברה ציבורית (תיקון מס׳ 3) תשס"ה-2005

71. בעל מניה בחברה ציבורית המעוניין להצביע באסיפה כללית, זכאי לקבל,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בלא תנאי, מאת חבר בורסה שבאמצעותו מוחזקת המניה, אישור המוכיח את בעלותו במניה, באופן שיקבע השר (בחוק זה – אישור בעלות); השר רשאי לקבוע תנאים ונסיבות שבהם יידרש תשלום בעבור אישור הבעלות, ואת גובה התשלום או התשלום המרבי.

כינוס אסיפה על ידי בית משפט

72. מקום שאין אפשרות מעשית לכנס אסיפה או לנהלה בדרך שנקבעה לכך בתקנון או בחוק זה, רשאי בית המשפט, לבקשת החברה, בעל מניה הזכאי להצביע באסיפה או דירקטור, להורות שתכונס ותנוהל אסיפה בדרך שיקבע בית המשפט, ורשאי הוא לתת לשם כך הוראות משלימות ככל שיראה לנכון.

אסיפה בישראל

73. חברה ציבורית שמניותיה הוצעו לציבור בישראל בלבד או נסחרות בבורסה בישראל בלבד, תקיים אסיפה כללית בישראל.

דחיית אסיפה כללית (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

74. (א) אסיפה כללית שיש בה מנין חוקי רשאית להחליט על דחיית האסיפה, הדיון או קבלת החלטה בנושא שפורט בסדר היום למועד אחר ולמקום שתקבע; באסיפה נדחית לא יידון אלא נושא שהיה על סדר היום ושלא נתקבלה לגביו החלטה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) נדחתה אסיפה כללית, למועד העולה על עשרים ואחד ימים, יינתנו הודעות והזמנות לאסיפה הנדחית כאמור בסעיפים 67 עד 69.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) נדחתה אסיפה כללית בלי לשנות את סדר יומה, למועד שאינו עולה על 21 ימים, יינתנו הודעות והזמנות לגבי המועד החדש, מוקדם ככל האפשר, ולא יאוחר משבעים ושתיים שעות קודם האסיפה הכללית; ההודעות וההזמנות כאמור יינתנו לפי סעיפים 67 ו-69(א) בשינויים המחויבים.

אסיפת סוג

75. הוראות סימן זה וכן סימנים ד', ה' ו-ו' יחולו, בשינויים המחויבים, על אסיפות סוג, ככל שעל החברה לקיימן.

סימן ד': אסיפה כללית בחברה פרטית

החלטה ללא התכנסות

76. בחברה פרטית ניתן לקבל החלטה באסיפה כללית ללא הזמנה וללא התכנסות ובלבד שההחלטה תתקבל פה אחד על ידי כל בעלי המניות הזכאים להצביע באסיפה הכללית.

קיום אסיפה באמצעי תקשורת

77. חברה פרטית רשאית, אלא אם כן נקבעה הוראה בתקנון השוללת זאת, לקיים אסיפה כללית באמצעות שימוש בכל אמצעי תקשורת, כך שכל בעלי המניות המשתתפים יכולים לשמוע זה את זה בו בזמן.

סימן ה': מנין חוקי באסיפה כללית ויושב ראש האסיפה

מנין חוקי באסיפה כללית

78. (א) המנין החוקי לקיום אסיפה כללית הוא נוכחות של לפחות שני בעלי מניות שלהם עשרים וחמישה אחוזים לפחות מזכויות ההצבעה, תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לפתיחת האסיפה.

(ב) לא נכח באסיפה כללית בתום מחצית השעה מהמועד שנקבע לתחילת האסיפה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשבוע ימים, לאותו יום, לאותה שעה ולאותו מקום, או למועד מאוחר יותר אם צוין בהזמנה לאסיפה או בהודעה על האסיפה.

(ג) הוראות סימן זה לא יחולו על חברה שלה בעל מניה אחד.

מנין חוקי באסיפה נדחית

79. (א) לא נכח באסיפה הנדחית, כאמור בסעיפים 74 או 78(ב) מנין חוקי כעבור מחצית השעה לאחר המועד שנקבע לה, תתקיים האסיפה בכל מספר משתתפים שהוא.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), כונסה האסיפה הכללית על פי דרישת בעלי מניות כאמור בסעיפים 63 או 64, תתקיים האסיפה הנדחית רק אם נכחו בה לפחות בעלי מניות במספר הדרוש לצורך כינוס אסיפה כאמור בסעיף 63.

יושב ראש אסיפה כללית

80. (א) בכל אסיפה כללית ייבחר יושב ראש לאותה אסיפה.

(ב) בחירת יושב ראש האסיפה תיעשה בתחילת הדיון באסיפה, שייפתח על ידי יושב ראש הדירקטוריון, או על ידי דירקטור שהדירקטוריון הסמיך לענין זה.

חופש ההתנאה

81. ניתן להתנות בתקנון על האמור בסימן זה, כולו או מקצתו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ו׳: הצבעה באסיפה הכללית

חופש הגיוון

82. (א) חברה רשאית לקבוע בתקנונה זכויות הצבעה שונות לסוגים שונים של מניות.

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לגרוע מהוראת חיקוק אחרת.

(ג) לא קבעה החברה בתקנונה זכויות הצבעה שונות, יהיה לכל מניה קול אחד.

אופן ההצבעה

83. (א) בעל מניה בחברה ציבורית רשאי להצביע בעצמו או באמצעות שלוח וכן בכתב הצבעה לפי הוראות סימן ז׳.

(ב) בעל מניה בחברה פרטית רשאי להצביע בעצמו או באמצעות שלוח אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

(ג) בעל מניה בחברה פרטית רשאי להצביע בכתב אם נקבעו לכך הוראות בתקנון.

(תיקון מס׳ 21) תשע"ד-2013

(ד) הצביע בעל מניה ביותר מדרך אחת, תימנה הצבעתו המאוחרת; לעניין זה, הצבעה של בעל מניה בעצמו או באמצעות שלוח תיחשב מאוחרת להצבעה באמצעות כתב הצבעה.

הצבעה במנין קולות

84. החלטה באסיפה הכללית תתקבל בהצבעה במנין קולות; חברה פרטית רשאית לקבוע בתקנונה כלל הכרעה שונה.

רוב באסיפה כללית

85. החלטות האסיפה הכללית יתקבלו ברוב רגיל, אלא אם כן נקבע רוב אחר בחוק או בתקנון.

הכרזה כראיה

86. הכרזת היושב ראש שהחלטה באסיפה כללית נתקבלה או נדחתה, בין פה אחד ובין ברוב פלוני, תהיה ראיה לכאורה לאמור בה.

סימן ז׳: הצבעה בכתב והודעות עמדה

הצבעה באסיפה כללית באמצעות כתב הצבעה

87. (א) בחברה ציבורית רשאים בעלי מניות להצביע באסיפה כללית ובאסיפת סוג באמצעות כתב הצבעה, שבו יציין בעל מניה את אופן הצבעתו, בהחלטות בנושאים אלה:

(1) מינויים ופיטורים של דירקטורים;

(2) אישור פעולות או עסקאות הטעונות אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(3) אישור מיזוג לפי סעיף 320;

(תיקון מס׳ 16) תשע"א-2011

(3א) הסמכת יושב ראש הדירקטוריון או קרובו למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו והסמכת המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו, לפי סעיף 121(ג);

(4) כל נושא אחר שנקבע לגביו בתקנון או לפיו, כי החלטות האסיפה הכללית יתקבלו גם בדרך של כתב הצבעה;

(5) נושאים נוספים שהשר קבע לפי סעיף 89.

(ב) כתב הצבעה יישלח על ידי החברה לכל בעלי מניותיה; בעל מניה רשאי לציין את אופן הצבעתו בכתב ההצבעה ולשולחו לחברה.

(ג) כתב הצבעה שבו ציין בעל מניה את אופן הצבעתו, אשר הגיע לחברה עד למועד האחרון שנקבע לכך, ייחשב כנוכחות באסיפה לענין קיום המנין החוקי כאמור בסעיף 78.

(ד) כתב הצבעה שהתקבל בחברה כאמור בסעיף קטן (ג) לגבי ענין מסוים אשר לא התקיימה לגביו הצבעה באסיפה הכללית, ייחשב כנמנע בהצבעה באותה אסיפה לענין החלטה על קיום אסיפה נדחית לפי הוראת סעיף 74, והוא יימנה באסיפה הנדחית שתתקיים לפי הוראות סעיפים 74 או 79.

(תיקון מס׳ 21) תשע"ד-2013

(ה) נוסף על הוראות סעיף קטן (א), בעל מניה בחברה ציבורית כאמור בסעיף 177(1) רשאי להצביע באסיפה כללית ובאסיפת סוג באמצעות כתב הצבעה שיועבר לחברה במערכת ההצבעה האלקטרונית לפי סימן ב׳ לפרק ז׳2 לחוק ניירות ערך, גם בהחלטות בכל נושא אחר שעל סדר יומה של אסיפה כאמור.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פניה לבעלי המניות

88. (א) הדירקטוריון וכן מי שלפי דרישתו מכנס הדירקטוריון אסיפה מיוחדת לפי הוראות סעיף 63, רשאים לפנות בכתב, באמצעות החברה, לבעלי המניות על מנת לשכנעם לגבי אופן הצבעתם בנושא מהנושאים האמורים בסעיף 87 העולה לדיון באותה אסיפה (להלן - הודעת עמדה); החברה תשלח לבעלי המניות את הודעות העמדה לפי סעיף קטן זה, על חשבונה, יחד עם כתב ההצבעה לאותה אסיפה.

(ב) זומנה אסיפה כללית שעל סדר יומה נושא מן הנושאים המנויים בסעיף 87, רשאי בעל מניה בחברה לפנות לחברה ולבקשה לשלוח הודעת עמדה מטעמו לבעלי המניות האחרים בחברה; הודעת עמדה לפי סעיף קטן זה יכול שתהא על חשבונו של בעל המניה או על חשבונה של החברה, הכל כפי שקבע השר לפי הוראות סעיף 89; ואולם חברה רשאית לקבוע כי כל הודעות העמדה לפי סעיף קטן זה יהיו על חשבונה.

(ג) דירקטוריון חברה רשאי לשלוח הודעת עמדה לבעלי המניות, בתגובה על הודעת עמדה שנשלחה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), או בתגובה לפניה אחרת לבעלי המניות בחברה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ד) בעל מניה כמשמעותו בסעיף 177(1) זכאי לקבל, בכפוף להוראות לפי סעיף 89(5), בלא תנאי, מאת חבר הבורסה שבאמצעותו מוחזקות המניות, כתב הצבעה והודעות עמדה.

תקנות

89. השר רשאי, בהתייעצות עם שר האוצר ועם רשות ניירות ערך, לקבוע הוראות לענין כתב הצבעה והודעת עמדה לפי סימן זה, בין השאר בענינים האלה:

(1) נושאים נוספים על הנושאים הקבועים בסעיף 87 שסימן זה יחול לגביהם;

(2) מתן פטור, מלא או חלקי, מתחולת הוראות סעיפים 87 ו-88, לגבי סוגים של חברות מסוימות בסיווג שיקבע, בין היתר בשים לב לשיעור ההחזקות שבידי בעל השליטה באותן חברות, ברוב הדרוש לקבלת החלטה באסיפה הכללית בחברות מסוימות, וכן בשים לב למקום רישומם למסחר של ניירות הערך של החברה;

(3) מתן פטור ממשלוח כתבי הצבעה והודעות עמדה לחלק מבעלי המניות בחברות מסוימות, בשים לב לשיעור זכויות ההצבעה או לשווי המניות שבהחזקתם, וכשמדובר בבעלי מניות כאמור בסעיף 177(1) - גם בשים לב לשיעור זכויות ההצבעה ושוויין של המניות אצל כל חבר בורסה בנפרד בכל חשבון ניירות ערך;

(4) אופן המצאת כתבי הצבעה והודעות עמדה לבעלי המניות, ואופן המשלוח של כתבי ההצבעה לחברה לרבות באמצעות חברי בורסה או באמצעות תאגיד בשליטתם או באמצעות תאגיד אחר, חובת צירוף אישור המעיד על הבעלות במניות במועד הקובע, וכן מועדים ולוחות זמנים לביצוע הפעולות הדרושות ליישום האמור בסימן זה;

(5) התמורה המרבית שתשולם בשל משלוח כתב הצבעה או הודעת עמדה ואופן הטלת התשלומים וההוצאות בשל משלוח כאמור בין הגורמים השונים שייטלו בו חלק;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(6) פרסום הודעות עמדה וכתבי הצבעה באופן שיקבע, כחלופה להמצאתם לבעלי המניות;

(7) אופן הפיקוח על ביצוען של ההוראות לפי סימן זה, לרבות לענין חובת ניהול רישומים על ביצוען של הוראות שקבע;

(8) מתכונת לנוסח של כתב הצבעה והודעת עמדה לנושאים שסימן זה חל לגביהם.

סימן ח': פרוטוקול האסיפה

פרוטוקולים באסיפה כללית

90. (א) חברה תערוך פרוטוקולים של ההליכים באסיפה הכללית, ותשמור אותם במשרדה הרשום, לתקופה של שבע שנים ממועד האסיפה.

(ב) פרוטוקול שנחתם בידי יושב ראש האסיפה, מהווה ראיה לכאורה לאמור בו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) מרשם הפרוטוקולים של האסיפות הכלליות יישמר במשרדה הרשום של החברה, ויהיה פתוח לעיון לבעלי מניותיה, והעתק ממנו יישלח לכל בעל מניה שביקש זאת.

סימן ט': פגמים בכינוס האסיפה

פגמים בכינוס

91. (א) בית המשפט רשאי, לבקשת בעל מניה, להורות על ביטולה של החלטה שהתקבלה באסיפה כללית שהתכנסה או שהתנהלה בלא שהתקיימו התנאים הקבועים לכך לפי חוק זה או בתקנון.

(ב) היה הפגם בכינוס נוגע להודעה לגבי מקום כינוס האסיפה או מועדה, לא יהיה רשאי בעל מניה שהגיע לאסיפה על אף הפגם, לדרוש את ביטול ההחלטה.

פרק שלישי: הדירקטוריון

סימן א': סמכויות הדירקטוריון

סמכויות הדירקטוריון ותפקידיו

92. (א) הדירקטוריון יתווה את מדיניות החברה ויפקח על ביצוע תפקידי המנהל הכללי ופעולותיו, ובכלל זה –

(1) יקבע את תכניות הפעולה של החברה, עקרונות למימונן וסדרי עדיפויות ביניהן;

(2) יבדוק את מצבה הכספי של החברה, ויקבע את מסגרת האשראי שהחברה רשאית ליטול;

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(3) יקבע את המבנה הארגוני ואת מדיניות השכר והתגמול;

(4) רשאי להחליט על הנפקה של סדרת איגרות חוב;

(5) אחראי לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם, כאמור בסעיף 171;

(6) ידווח לאסיפה השנתית על מצב עניני החברה ועל התוצאות העסקיות כאמור בסעיף 173;

(7) ימנה ויפטר את המנהל הכללי כאמור בסעיף 250;

(8) יחליט בפעולות ובעיסקאות הטעונות אישורו לפי התקנון או לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(9) רשאי להקצות מניות וניירות ערך המירים למניות עד גבול הון המניות הרשום של החברה, לפי הוראות סעיף 288;

(10) רשאי להחליט על חלוקה כאמור בסעיפים 307 ו-308;

(11) יחווה דעתו על הצעת רכש מיוחדת כאמור בסעיף 329;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(12) בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב – יקבע את המספר המזערי הנדרש של דירקטורים בדירקטוריון, שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, כמשמעותה לפי סעיף 240 (בחוק זה – דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית); הדירקטוריון יקבע את המספר המזערי כאמור בהתחשב, בין השאר, בסוג החברה, גודלה, היקף פעילות החברה ומורכבות פעילותה, ובכפוף למספר הדירקטורים שנקבע בתקנון לפי סעיף 219.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) סמכויות הדירקטוריון לפי סעיף זה אינן ניתנות לאצילה למנהל הכללי למעט כמפורט בסעיף 288(ב)(2).

דירקטוריון המונה אדם אחד
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

93. (א) בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב יכול שיהיה דירקטוריון המונה אדם אחד.

(ב) על דירקטוריון המונה אדם אחד יחולו הוראות סימן זה; על החלטות דירקטוריון כאמור יחולו הוראות סימן ו', בשינויים המחויבים; יתר הוראות פרק זה לא יחולו על דירקטוריון המונה אדם אחד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ב': יושב ראש הדירקטוריון

בחירת יושב ראש דירקטוריון (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

94. (א) דירקטוריון חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב יבחר אחד מחבריו לכהן כיושב ראש הדירקטוריון, אלא אם כן נקבע אופן מינוי אחר בתקנון.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב אין חובה למנות יושב ראש דירקטוריון; לא מונה יושב ראש דירקטוריון בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב, יהיה כל אחד מהדירקטורים, זכאי לכנס את הדירקטוריון ולקבוע את סדר היום שלו, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

סייג לבחירת יושב ראש דירקטוריון (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

95. (א) בחברה ציבורית לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון מנהלה הכללי של החברה או קרובו, אלא לפי הוראות סעיף 121(ג); לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית מי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין; דירקטור בתאגיד בשליטת חברה ציבורית רשאי לכהן כיושב ראש הדירקטוריון בחברה הציבורית.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ב) בחברה ציבורית לא יוקנו ליושב ראש הדירקטוריון או לקרובו סמכויות המנהל הכללי, אלא לפי הוראות סעיף 121(ג); לא יוקנו ליושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית סמכויות הנתונות למי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין; יושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית לא יכהן כבעל תפקיד אחר באותה חברה או בתאגיד בשליטתה, אך רשאי הוא לכהן כיושב ראש דירקטוריון או כדירקטור בתאגיד בשליטת החברה.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו שלושה חודשים מהמועד שבו הפכה חברה לחברה ציבורית.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) הוראות סעיף זה יחולו על חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בכל מקום, במקום "סעיף 121(ג)" יקראו "סעיף 121(ד)".

ניהול ישיבת דירקטוריון

96. (א) יושב ראש הדירקטוריון ינהל את ישיבות הדירקטוריון.

(ב) נעדר יושב ראש הדירקטוריון מישיבה, יבחר הדירקטוריון באחד מחבריו לנהל את הישיבה ולחתום על פרוטוקול הדיון, ואולם לא יהיה למי שנבחר קול נוסף בהצבעות הדירקטוריון כאמור בסעיף 107, והכל אם לא נקבע אחרת בתקנון.

סימן ג': כינוס ישיבות הדירקטוריון

ישיבות הדירקטוריון (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

97. הדירקטוריון יתכנס לישיבות לפי צורכי החברה, ולפחות אחת לשנה, ובחברה ציבורית וכן בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לפחות אחת לשלושה חודשים.

כינוס הדירקטוריון

98. (א) יושב ראש הדירקטוריון רשאי לכנס את הדירקטוריון בכל עת.

(ב) הדירקטוריון יקיים ישיבה, בנושא שיפורט, לדרישת כל אחד מאלה:

(1) שני דירקטורים, ובחברה שבה מונה הדירקטוריון עד חמישה דירקטורים - דירקטור אחד;

(2) דירקטור אחד, אם נקבעה הוראה כאמור בתקנון החברה או נתקיים האמור בסעיף 257.

(ג) יושב ראש הדירקטוריון יכנס את הדירקטוריון לפי דרישה כאמור בסעיף קטן (ב) או אם התקיים האמור בסעיף 122(ד) בשל הודעה או דיווח של המנהל הכללי או בשל הודעת רואה החשבון המבקר של החברה לפי סעיף 169.

(ד) לא כונסה ישיבת דירקטוריון בתוך ארבעה עשר ימים ממועד הדרישה כאמור בסעיף קטן (ב), או ממועד ההודעה או הדיווח של המנהל הכללי שהתקיים בהם האמור בסעיף 122(ד), או ממועד הודעת רואה החשבון המבקר לפי סעיף 169, יהיו רשאים כל אחד מהמנויים בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), לכנס ישיבת דירקטוריון שתדון בנושא שפורט בדרישה בהודעה או בדיווח, לפי הענין, אלא אם כן נקבעה בתקנון הוראה אחרת לענין מועד הכינוס.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ד': ישיבות הדירקטוריון ואופן ניהולן

סדר יום

99. סדר היום של ישיבות הדירקטוריון ייקבע בידי יושב ראש הדירקטוריון, והוא יכלול:

(1) נושאים שקבע יושב ראש הדירקטוריון;

(2) נושאים שנקבעו כאמור בסעיף 98;

(3) כל נושא שדירקטור או שהמנהל הכללי ביקש מיושב ראש הדירקטוריון, זמן סביר בטרם כינוס ישיבת דירקטוריון, לכללו בסדר היום, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

הודעה על ישיבת דירקטוריון

100. (א) הודעה על ישיבת דירקטוריון תימסר לכל חבריו זמן סביר לפני מועד הישיבה, זולת אם נקבעה בתקנון הוראה אחרת הקובעת את מועד המסירה.

(ב) הודעה לפי סעיף קטן (א) תימסר למענו של הדירקטור שנמסר מראש לחברה, ויצוין בה מועד הישיבה והמקום שבו תתכנס, וכן פירוט סביר של כל הנושאים שעל סדר היום, והכל אם לא נקבע אחרת בתקנון.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב לא ניתן להתנות בתקנון על החובה למתן פירוט סביר של כל הנושאים שעל סדר היום במסגרת ההודעה על כינוס ישיבת הדירקטוריון וכן על החובה לפי סעיף קטן (א).

קיום ישיבה באמצעי תקשורת

101. הדירקטוריון רשאי לקיים ישיבות באמצעות שימוש בכל אמצעי תקשורת, ובלבד שכל הדירקטורים המשתתפים יכולים לשמוע זה את זה בו בזמן, אלא אם כן נשללה רשות זו בתקנון.

כינוס דירקטוריון ללא הודעה
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

102. על אף הוראת סעיף 100, בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב רשאי הדירקטוריון, בהסכמת כל הדירקטורים, להתכנס לישיבה ללא הודעה, אלא אם כן נשללה רשות זו בתקנון, וכן רשאי דירקטוריון בחברה פרטית או ציבורית, במקרים דחופים ובהסכמת רוב הדירקטורים, להתכנס לישיבה בלא הודעה.

קבלת החלטות ללא התכנסות
(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

103. (א) הדירקטוריון רשאי לקבל החלטות אף ללא התכנסות בפועל, ובלבד שכל הדירקטורים הזכאים להשתתף בדיון ולהצביע בענין שהובא להחלטה הסכימו שלא להתכנס לדיון באותו ענין, אלא אם כן נשללה רשות זו בתקנון.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) התקבלו החלטות כאמור בסעיף קטן (א), ייערך פרוטוקול ההחלטות, לרבות ההחלטה שלא להתכנס, וייחתם בידי יושב ראש הדירקטוריון.

(ג) על החלטה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 108, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ד) יושב ראש הדירקטוריון אחראי לביצוע הוראות סעיף זה.

מנין חוקי בישיבות דירקטוריון

104. המנין החוקי לפתיחת ישיבת דירקטוריון יהיה רוב חברי הדירקטוריון, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

סימן ה': הצבעה בדירקטוריון

הצבעה בדירקטוריון

105. בהצבעה בדירקטוריון יהיה קול אחד לכל דירקטור, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

שיקול דעת עצמאי והסכמי הצבעה
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

106. (א) דירקטור, בכשירותו ככזה, יפעיל שיקול דעת עצמאי בהצבעה בדירקטוריון, לא יהיה צד להסכם הצבעה ויראו באי-הפעלת שיקול דעת עצמאי כאמור או בהסכם הצבעה הפרת חובת אמונים.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ב) לא ימלא אדם תפקיד מתפקידיו של דירקטור אלא אם כן מונה כדין לתפקיד דירקטור ולא יפגע אדם בשיקול הדעת העצמאי של דירקטור.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ג) בלי לגרוע מהוראות כל דין, על מי שהפר את הוראת סעיף קטן (ב) יחולו החובות והאחריות החלות על דירקטורים לפי כל דין.

קבלת החלטות

107. החלטות בדירקטוריון יתקבלו ברוב רגיל; היו הקולות שקולים יהיה ליושב ראש הדירקטוריון קול נוסף, והכל אם לא נקבע אחרת בתקנון.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ו׳: פרוטוקולים בישיבות הדירקטוריון

פרוטוקולים בישיבות דירקטוריון (תיקון מס׳ 3) תשס״ה-2005

108. (א) חברה תערוך פרוטוקולים של ההליכים בישיבות הדירקטוריון, ותשמור אותם במשרדה הרשום או במען אחר בישראל, שעליו הודיעה החברה לרשם, לתקופה של שבע שנים ממועד הישיבה.

(תיקון מס׳ 3) תשס״ה-2005

(ב) פרוטוקול שאושר ונחתם בידי הדירקטור שניהל את הישיבה, ישמש ראיה לכאורה לאמור בו.

סימן ז׳: פגמים בכינוס ישיבת דירקטוריון

פגמים בכינוס הישיבה

109. (א) החלטה שהתקבלה בישיבת דירקטוריון שהתכנסה בלא שנתקיימו התנאים המוקדמים לכינוסה (להלן - פגם בכינוס) ניתנת לביטול לדרישת כל אחד מאלה:

(1) דירקטור שנכח בישיבה, ובלבד שדרש להימנע מקבלת ההחלטה שלגביה נתקיים הפגם, בטרם נתקבלה;

(2) דירקטור שהיה זכאי להיות מוזמן לישיבה אך לא נכח בה, וזאת בתוך זמן סביר לאחר שנודע לו על ההחלטה ולא יאוחר מישיבת הדירקטוריון הראשונה שתתקיים לאחר שנודע לו על ההחלטה;

(3) היה הפגם בכינוס נוגע להודעה לגבי מקום כינוס הישיבה או מועדה, לא יהיה רשאי דירקטור שהגיע לישיבה על אף הפגם האמור לדרוש את ביטולן של ההחלטות.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לפגוע בתוקפה של פעולה שנעשתה בעבור החברה ושהתקיימו בה הוראות סעיף 56(א) סיפה.

סימן ח׳: ועדות הדירקטוריון

הקמת ועדות (תיקון מס׳ 3) תשס״ה-2005

110. (א) הדירקטוריון רשאי להקים ועדות דירקטוריון, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

(ב) בועדת דירקטוריון שהדירקטוריון אצל לה מסמכויותיו, לא יכהן מי שאינו חבר דירקטוריון.

(ג) בועדת דירקטוריון שתפקידה לייעץ לדירקטוריון או להמליץ בלבד, יכול שיכהנו גם מי שאינם חברי דירקטוריון אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

פעולת ועדה (תיקון מס׳ 3) תשס״ה-2005

111. (א) החלטה שהתקבלה או פעולה שנעשתה בועדת דירקטוריון על פי סמכות שהואצלה לה מסמכויות הדירקטוריון, כמוה כהחלטה שהתקבלה או פעולה שנעשתה בדירקטוריון, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

(תיקון מס׳ 16) תשע״א-2011

(ב) ועדת דירקטוריון תדווח לדירקטוריון באורח שוטף על החלטותיה או המלצותיה; החלטות או המלצות של ועדת דירקטוריון הטעונות את אישור הדירקטוריון, יובאו לידיעת הדירקטורים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון.

(ג) סימנים ב׳ עד ז׳ יחולו, בשינויים המחויבים, גם על כינוס ישיבות הועדות ואופן ניהולן.

(ד) פרוטוקולים של ועדות הדירקטוריון ייערכו ויישמרו כאמור בסעיף 108.

סייג לאצילת סמכויות (תיקון מס׳ 3) תשס״ה-2005

112. (א) דירקטוריון לא רשאי להאציל מסמכויותיו לועדת דירקטוריון בנושאים שלהלן:

(1) קביעת מדיניות כללית לחברה;

(2) חלוקה, אלא אם כן מדובר ברכישה של מניות החברה בהתאם למסגרת שהותוותה מראש בידי הדירקטוריון;

(3) קביעת עמדת הדירקטוריון בענין הטעון אישור האסיפה הכללית או מתן חוות דעת כאמור בסעיף 329;

(4) מינוי דירקטורים, אם הדירקטוריון רשאי למנותם;

(תיקון מס׳ 3) תשס״ה-2005

(5) הנפקה או הקצאה של מניות או של ניירות ערך המירים למניות או הניתנים למימוש למניות, או של סדרת איגרות חוב, למעט כמפורט בסעיף 288(ב);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(6) אישור דוחות כספיים;

(7) אישור דירקטוריון לעסקאות ופעולות הטעונות אישור הדירקטוריון לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275.

(ב) חברה אינה רשאית להתנות בתקנונה על הוראות סעיף קטן (א), ואולם רשאית היא לקבוע בתקנונה נושאים נוספים שבהם יתקבלו החלטות בידי הדירקטוריון בלבד.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) הדירקטוריון רשאי להקים ועדות בנושאים המנויים בסעיף קטן (א) לשם המלצה בלבד.

ביטול החלטות ועדה

113. הדירקטוריון רשאי לבטל החלטה של ועדה שמונתה על ידיו, ואולם אין בביטול כדי לפגוע בתוקפה של החלטה של ועדה שהחברה פעלה על פיה כלפי אדם אחר, שלא ידע על ביטולה.

סימן ט': ועדת ביקורת

מינוי הועדה (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

114. דירקטוריון חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב ימנה מבין חבריו ועדת ביקורת, והוראות סימן ח' יחולו עליה, בשינויים המחויבים.

חברי הועדה (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

115. (א) מספר חבריה של ועדת ביקורת לא יפחת משלושה, כל הדירקטורים החיצוניים יהיו חברים בה ורוב חבריה יהיו דירקטורים בלתי תלויים.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ב) (1) אלה לא יהיו חברים בוועדת ביקורת: יושב ראש הדירקטוריון וכל דירקטור המועסק בידי החברה או המועסק בידי בעל שליטה בה או בידי תאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, דירקטור הנותן שירותים, דרך קבע, לחברה, לבעל שליטה בה או לתאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, וכן דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה;

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על עובד המדינה לעניין חברות בוועדת ביקורת בחברה ממשלתית או בחברת בת ממשלתית, ובלבד שהשר האחראי לענייני החברה אינו השר האחראי על המשרד שבו מועסק עובד המדינה האמור.

(ג) בעל השליטה או קרובו לא יהיו חברים בועדת הביקורת.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ד) יושב ראש ועדת הביקורת יהיה דירקטור חיצוני, או עובד המדינה כאמור בסעיף קטן (ב)(2) שאינו מכהן כיושב ראש הוועדה מעל תשע שנים.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ה) מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת לא יהיה נוכח בישיבות הוועדה בעת הדיון ובעת קבלת ההחלטות, אלא אם כן קבע יושב ראש הוועדה כי הוא נדרש לשם הצגת נושא מסוים; ואולם –

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(1) עובד החברה שאינו בעל שליטה או קרובו, רשאי להיות נוכח בישיבות הוועדה בעת הדיון אם ביקשה זאת הוועדה, ובלבד שההחלטה תתקבל בלא נוכחותו;

(2) בלי לגרוע מפסקה (1), היועץ המשפטי ומזכיר החברה שאינם בעל שליטה או קרובו רשאים להיות נוכחים בעת הדיון ובעת קבלת ההחלטות, אם ביקשה זאת הוועדה.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ה), על ועדת ביקורת המשמשת כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים לפי סעיף 171(ה), יחולו ההוראות לפי אותו סעיף בעת הדיון בדוחות הכספיים.

זימון לישיבות

116. (א) המבקר הפנימי של החברה יקבל הודעות על קיום ישיבות ועדת ביקורת ויהיה רשאי להשתתף בהן.

(ב) המבקר הפנימי רשאי לבקש מיושב ראש ועדת הביקורת לכנס את הועדה לדיון בנושא שפירט בדרישתו, ויושב ראש ועדת הביקורת יכנסה בתוך זמן סביר ממועד הבקשה, אם ראה טעם לכך.

(ג) הודעה על קיום ישיבת ועדת ביקורת שבה עולה נושא הנוגע לביקורת הדוחות הכספיים, תומצא לרואה החשבון המבקר שיהיה רשאי להשתתף בה.

מניין חוקי לקבלת החלטה בוועדת הביקורת (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

116א. המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בוועדה הביקורת יהיה רוב חברי הוועדה, ובלבד שרוב הנוכחים הם דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

דירקטור חיצוני.

תפקידי ועדת הביקורת

117. אלה תפקידי ועדת הביקורת:

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011 (תיקון מס' 25 תשע"ד-2014

(1) לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של החברה, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של החברה או עם רואה החשבון המבקר, ולהציע לדירקטוריון דרכים לתיקונם; מצאה ועדת הביקורת ליקוי כאמור שהוא ליקוי מהותי, תקיים ישיבה אחת לפחות לעניין הליקוי הנדון, בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר, לפי העניין, ובלא נוכחות של נושאי משרה בחברה שאינם חברי הוועדה; על אף האמור בסעיף זה, נושא משרה רשאי להיות נוכח לשם הצגת עמדה בנושא שבתחומי אחריותו אם ביקשה זאת הוועדה;

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011 (תיקון מס' 17 תשע"א-2011

(1א) להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו, לגבי פעולות כאמור בסעיף 255 אם הן פעולות מהותיות או פעולות שאינן מהותיות, ולגבי עסקאות כאמור בסעיף 270(1), (4) ו-(4א) אם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות, לצורך אישורן לפי חוק זה, ורשאית ועדת הביקורת להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש;

(תיקון מס' 22 תשע"ד-2013

(1ב) לקבוע לגבי עסקאות כאמור בסעיף 270(4) או (4א), אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכול בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש;

(2) להחליט אם לאשר פעולות ועסקאות הטעונות אישור ועדת ביקורת לפי סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(תיקון מס' 22 תשע"ד-2013

(2א) לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת; לעניין זה, "עסקה שאינה זניחה" – עסקה כאמור בסעיף 270(4) רישה או (4א) רישה, שוועדת הביקורת החליטה לגביה לפי הוראות פסקה (1א) כי היא עסקה שאינה חריגה וכן סיווגה אותה כעסקה שאינה זניחה, ורשאית ועדת הביקורת להחליט על סיווג כאמור לגבי סוג של עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש;

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011

(3) בחברה שבה תכנית העבודה של המבקר הפנימי מאושרת בידי הדירקטוריון לפי סעיף 149 – לבחון את תכנית העבודה לפני הגשתה לאישור הדירקטוריון ולהציע שינויים בה;

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011

(4) לבחון את מערך הביקורת הפנימית של החברה ואת תפקודו של המבקר הפנימי וכן אם עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לצורך מילוי תפקידו, בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של החברה ולגודלה;

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011

(5) לבחון את היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ואת שכרו, ולהביא את המלצותיה לפני מי שקובע את שכרו לפי סעיפים 155 ו-165; מינתה החברה ועדה לבחינת דוחות כספיים לפי סעיף 171(ה), רשאית היא לקבוע כי הבחינה לפי פסקה זו תיעשה בידי הוועדה האמורה;

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011

(6) לקבוע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי החברה בקשר לליקויים בניהול עסקיה ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור.

ועדת ביקורת בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב

118. (א) בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב רשאי הדירקטוריון למנות מבין חבריו ועדת ביקורת והוראות סעיף 115 לא יחולו, ואולם לא יכהן בה דירקטור המועסק בידי החברה או נותן לה שירותים דרך קבע, ובעל השליטה או קרובו לא יהיה יושב ראש הוועדה; תפקידי ועדת הביקורת יהיו כמפורט בסעיף 117.

(תיקון מס' 16 תשע"א-2011 (תיקון מס' 17 תשע"א-2011

(תיקון מס' 17 תשע"א-2011

(ב) לא תמונה ועדת ביקורת בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב, שתפקידה כאמור בסעיף 117(2), שרוב חבריה או קרוביהם הם בעלי מניות מהותיים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

סימן י': ועדת תגמול

מינוי ועדת תגמול (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

118א. (א) דירקטוריון חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב ימנה מבין חבריו ועדת תגמול (בחוק זה – ועדת תגמול).

(ב) מספר חבריה של ועדת תגמול לא יפחת משלושה, כל הדירקטורים החיצוניים יהיו חברים בה והם יהיו רוב חבריה, ושאר חבריה יהיו דירקטורים שתנאי כהונתם והעסקתם הם בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 244 ובחברה ממשלתית – בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 19 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לפי העניין; יושב ראש הוועדה יהיה דירקטור חיצוני.

(ג) הוראות סימן ח' וסעיף 115(ב) עד (ה) יחולו על ועדת תגמול, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 27) תשע"ו-2016

(ד) ועדת ביקורת שמתקיימים בה התנאים האמורים בסעיף קטן (ב) יכולה לשמש גם ועדת תגמול.

תפקידי ועדת התגמול (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

118ב. תפקידיה של ועדת התגמול הם:

(1) להמליץ לדירקטוריון על מדיניות התגמול לנושאי משרה, כמשמעותה בסעיף 267א(א), וכן להמליץ לו, אחת לשלוש שנים, בעניין אישור המשך תוקפה של מדיניות תגמול שנקבעה לתקופה העולה על שלוש שנים, כאמור בסעיף 267א(ד);

(2) להמליץ לדירקטוריון על עדכונה, מעת לעת, של מדיניות התגמול ולבחון את יישומה;

(3) להחליט אם לאשר עסקאות באשר לתנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה הטעונות אישור של ועדת התגמול לפי סעיפים 272, 273 ו-275;

(4) לפטור עסקה מאישור האסיפה הכללית, כאמור בסעיף 272(ג1)(3).

פרק רביעי: המנהל הכללי

מינוי המנהל הכללי (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

119. (א) חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב תמנה מנהל כללי, ורשאית היא למנות יותר ממנהל כללי אחד.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) חברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב רשאית למנות מנהל כללי אחד או יותר; לא מונה מנהל כללי, תנוהל החברה בידי הדירקטוריון.

אחריות המנהל

120. המנהל הכללי אחראי לניהול השוטף של עניני החברה במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון וכפוף להנחיותיו.

סמכויות המנהל

121. (א) למנהל הכללי יהיו כל סמכויות הניהול והביצוע שלא הוקנו בחוק זה או בתקנון לאורגן אחר של החברה, והוא יהיה נתון לפיקוחו של הדירקטוריון.

(ב) המנהל הכללי רשאי, באישור הדירקטוריון, לאצול לאחר, הכפוף לו, מסמכויותיו.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ג) על אף הוראות סעיף 95, רשאית האסיפה הכללית של חברה ציבורית להחליט, כי לתקופות שכל אחת מהן לא תעלה על שלוש שנים ממועד קבלת ההחלטה ניתן להסמיך את יושב ראש הדירקטוריון למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו וכן להסמיך את המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו, ובלבד שיתקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 27) תשע"ו-2016

(1) במניין קולות הרוב באסיפה הכללית ייכללו לפחות רוב מקולות בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה וכן מי שאינם בעלי עניין אישי באישור ההחלטה המשתתפים בהצבעה; במנין הקולות של בעלי המניות האמורים לא יובאו בחשבון קולות הנמנעים; על מי שיש לו עניין אישי, יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(2) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות האמורים בפסקה (1) לא עלה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) על אף הוראות סעיף 95, רשאי דירקטוריון חברה פרטית שהיא חברת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

איגרות חוב להחליט כי לתקופות שכל אחת מהן לא תעלה על שלוש שנים ממועד קבלת ההחלטה, ניתן להסמיך את יושב ראש הדירקטוריון או קרובו למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו וכן להסמיך את המנהל הכללי או את קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו, ובלבד שניתן לכך אישור מאת ועדת הביקורת.

(תיקון מס' 27 תשע"ו-2016)

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) רשאי השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, לקבוע כי החלטה לפי אותם סעיפים קטנים תינתן לתקופות העולות על שלוש שנים, לסוגי חברות ובתנאים שיקבע.

חובת דיווח לדירקטוריון

122. (א) המנהל הכללי חייב להודיע ליושב ראש הדירקטוריון על כל ענין חריג שהוא מהותי לחברה; לא היה לחברה יושב ראש דירקטוריון או שנבצר ממנו למלא את תפקידו, יודיע המנהל הכללי כאמור לכל חברי הדירקטוריון.

(ב) המנהל הכללי יגיש לדירקטוריון דיווחים בנושאים, במועדים ובהיקף שיקבע הדירקטוריון.

(ג) יושב ראש הדירקטוריון רשאי, בכל עת, מיוזמתו או לפי החלטת הדירקטוריון, לדרוש דיווחים מהמנהל הכללי בענינים הנוגעים לעסקי החברה.

(ד) הצריכו הודעה או דיווח של המנהל הכללי פעולה של הדירקטוריון, יזמן יושב ראש הדירקטוריון, ללא דיחוי, ישיבה של הדירקטוריון.

חלק רביעי: מינהל החברה

פרק ראשון: משרד רשום ומען דיגיטלי

(תיקון מס' 35 תשפ"ב-2022)

המשרד הרשום

123. (א) מיום שנרשמה חברה עליה לקיים משרד רשום בישראל שאליו ניתן להפנות כל הודעה לחברה.

(ב) הודעה על מען המשרד הרשום תימסר לרשם עם הבקשה לרישום החברה; הודעה על שינוי במענו של המשרד הרשום תימסר לרשם בתוך ארבעה עשר ימים לאחר השינוי; הרשם ירשום את מענו של משרדה הרשום של החברה.

(ג) המצאת מסמך לחברה תהיה בהנחה במשרדה הרשום של החברה כפי שהוא רשום אצל הרשם בשעת המסירה, או במשלוח אליו בדואר.

(תיקון מס' 17 תשע"א-2011)

(ד) המצאת מסמך מרשם החברות לחברה או מרשות ניירות ערך לחברה שהיא תאגיד מדווח, יכול שתהיה, על אף הוראות סעיף קטן (ג), בהנחה במקום ששוכנע הרשם או ששוכנעה רשות ניירות ערך, לפי הענין, ששם מנהלת החברה בפועל את עסקיה, או באופן אחר שנקבע לפי חוק ניירות ערך.

המען הדיגיטלי (תיקון מס' 35 תשפ"ב-2022)

123א. (א) מיום שנרשמה חברה, חובה שיהיה לה מען דיגיטלי, אחד מכל פרט המנוי בתוספת הרביעית.

(ב) הודעה על מען דיגיטלי של חברה כאמור בסעיף קטן (א), תימסר לרשם עם הבקשה לרישום החברה; הודעה על שינוי במען דיגיטלי כאמור תימסר לרשם בתוך 14 ימים לאחר השינוי.

(ג) הרשם ירשום את המען הדיגיטלי שעליו הודיעה החברה לפי הוראות סעיף קטן (ב), לאחר קיום הוראות סעיף 3ב(א)(1) ו-(3) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, ולאחר שווידא שהמען הדיגיטלי תקין ופעיל.

(ד) השר, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.

המסמכים שיישמרו במשרד הרשום

124. בלי לפגוע בהוראות כל דין, תשמור חברה במשרדה הרשום את המסמכים האלה:

(1) תקנון החברה;

(2) פרוטוקולים של ישיבות האסיפה הכללית כאמור בסעיף 90;

(3) פרוטוקולים של ישיבות הדירקטוריון והחלטותיו כאמור בסעיפים 103 ו-108;

(4) פרוטוקולים של ישיבות ועדות הדירקטוריון כאמור בסעיף 111;

(5) העתקי הודעות החברה לבעלי מניותיה בשבע השנים האחרונות;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(6) הדוחות הכספיים של החברה כאמור בסעיף 171;

(7) מרשם בעלי המניות ובחברה ציבורית גם מרשם בעלי המניות המהותיים, כאמור בסעיפים 127 ו-128;

(8) מרשם הדירקטורים, כאמור בסעיף 224.

אופן שמירת המסמכים

125. חברה רשאית לשמור את המסמכים האמורים באמצעים אלקטרוניים ובלבד שלזכאים לעיין בהם תהיה אפשרות לקבל העתקים מן המסמכים.

קבלת העתקים (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

126. (א) מי שזכאי לעיין במסמכים המפורטים בסעיף 124 זכאי לקבל העתק מהם בתמורה לתשלום שלא יעלה על הוצאות החברה בשל מתן ההעתק בלבד.

(ב) השר רשאי לקבוע סכומי תשלום מרביים.

פרק שני: מרשם בעלי המניות ומרשם בעלי המניות המהותיים

סימן א': המרשמים

מרשם בעלי מניות

127. חברה תנהל מרשם בעלי מניות.

מרשם בעלי מניות מהותיים

128. לחברה ציבורית יהיה מרשם בעלי מניות מהותיים נוסף על מרשם בעלי המניות.

עיון במרשמים

129. מרשם בעלי המניות ומרשם בעלי המניות המהותיים יהיו פתוחים לעיונו של כל אדם.

סימן ב': מרשם בעלי המניות

תוכן מרשם בעלי מניות (תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

130. (א) במרשם בעלי המניות יירשמו –

(1) לגבי כל המניות –

(א) שמו, מספר זהותו ומענו של כל בעל מניה, הכל כפי שנמסר לחברה;

(ב) כמות המניות וסוג המניות בבעלותו של כל בעל מניה, בציון ערכן הנקוב, אם קיים, ואם טרם שולם על חשבון התמורה שנקבעה למניה סכום כלשהו - הסכום שטרם שולם;

(ג) תאריך הקצאתן של המניות או מועדי העברתן לבעל המניות, לפי הענין;

(ד) סומנו המניות במספרים סידוריים, תציין החברה לצד שמו של כל בעל מניה את מספרי המניות הרשומות על שמו;

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

(2) (נמחקה);

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(3) לגבי מניות רדומות, כמשמעותן בסעיף 308 - גם את מספרן ואת התאריך שבו הפכו לרדומות, הכל כפי שידוע לחברה;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(4) לגבי מניות שאינן מקנות זכויות הצבעה לפי סעיף 309(ב) או לפי סעיף 333(ב) – גם את מספרן ואת התאריך שבו הפכו למניות שאינן מקנות זכויות הצבעה, הכל כפי שידוע לחברה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) חברה תשמור את כל הרישומים שנרשמו במרשם בעלי המניות כאמור בסעיף קטן (א) ותעדכן שינויים בהם מוקדם ככל הניתן מיום שנודע לה עליהם.

רישום נאמן במרשם בעלי המניות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

131. (א) בעל מניה שהוא נאמן ידווח על כך לחברה, והחברה תרשום אותו במרשם בעלי המניות, תוך ציון נאמנותו, ויראו אותו לענין חוק זה כבעל מניה.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על בעל מניה כמשמעותו בסעיף 177(1), אלא אם כן חלה עליו חובת דיווח לפי הוראות אחרות בדין.

חברה לרישומים

132. (א) בחברה שמניותיה רשומות למסחר בבורסה בישראל ניתן לרשום במרשם בעלי המניות, נוסף על האמור בסעיף 130(א)(1), גם חברה לרישומים, ואולם חברה לרישומים לא תיחשב לבעלת מניות בחברה, והמניות על שמה הן בבעלות הזכאים להן כאמור בסעיף 177(1).

(ב) בעל מניה מכוח זכאות כאמור בסעיף 177(1) זכאי להירשם במרשם בעלי המניות במקום רישום אותן מניות על שם החברה לרישומים, ומספר המניות הרשומות על שם החברה לרישומים ישתנה בהתאם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מרשם בעלי המניות כראיה

133. (א) מרשם בעלי המניות יהיה ראיה לכאורה לנכונות הרשום בו.

(ב) במקרה של סתירה בין הרשום במרשם בעלי המניות לבין תעודת מניה, ערכו הראייתי של מרשם בעלי המניות עדיף על ערכה הראייתי של תעודת המניה.

תיקון רישום

134. רשום אדם במרשם בעלי המניות בלא שהוא זכאי לכך, או שאינו רשום במרשם האמור אף שהוא זכאי לכך, או שהרישום אינו מלא או מדויק, והחברה סירבה לתקן את הטעון תיקון, רשאי בית המשפט לבקשת הנפגע או כל בעל מניה בחברה לתת כל סעד הנראה לו מתאים, בנסיבות הענין, לרבות תיקון המרשם.

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

סימן ג': (בוטל)

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

135. (בוטל).

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

136. (בוטל).

סימן ד': מרשם בעלי מניות מהותיים ומרשם בעלי מניות נוסף מחוץ לישראל

תוכן מרשם בעלי מניות מהותיים

137. במרשם בעלי המניות המהותיים יישמרו הדיווחים שקיבלה החברה לפי חוק ניירות ערך בדבר החזקותיהם של בעלי מניות מהותיים במניות החברה.

מרשם בעלי מניות נוסף

138. (א) חברה רשאית לנהל מרשם בעלי מניות נוסף מחוץ לישראל (להלן - המרשם הנוסף).

(ב) חברה המנהלת מרשם נוסף, תציין במרשם המניות לפי סעיף 130 (להלן - המרשם העיקרי) את מספר המניות הרשומות במרשם בעלי המניות הנוסף ואת מספריהן, אם הן מסומנות במספרים.

139. השר רשאי לקבוע הוראות בדבר ניהול המרשם הנוסף כאמור בסעיף 138, לרבות הוראות בדבר עדכון המרשם העיקרי בפרטי המרשם הנוסף.

פרק שלישי: דיווח

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

סימן א': דיווח של חברה שאינה תאגיד מדווח

דיווח של חברה שאינה תאגיד מדווח (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

140. חברה שאינה תאגיד מדווח תשלח לרשם החברות דין וחשבון שנתי, כאמור בסעיף 141, וכן תדווח לרשם כמפורט בחוק זה ובענינים שלהלן:

(1) שינויים בתקנון כאמור בסעיף 21 לרבות החלטה על שינוי שם כאמור בסעיף 31, והגדלת ההון הרשום או הקטנתו כאמור בסעיפים 286 ו-287;

(2) שינוי במען המשרד הרשום כאמור בסעיף 123;

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(2א) שינוי במען הדיגיטלי כאמור בסעיף 123א;

(3) הודעה לפי סעיף 159, שלחברה אין רואה חשבון מבקר;

(4) מינויים לדירקטוריון ושינויים בהרכבו, כאמור בסעיף 223;

(5) הקצאת מניות כאמור בסעיף 292;

(6) העברת מניות כאמור בסעיף 299, ארבעה עשר ימים ממועד ההעברה;

(7) מיזוג כאמור בסעיף 317;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(8) שינוי בסוג החברה, כאמור בסעיף 343;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(9) (נמחקה);

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

(10) מתן צו פירוק לגביה או קבלת החלטה על פירוק מרצון לפי חלק שמיני א'.

דיווח שנתי של חברה שאינה תאגיד מדווח (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

141. (א) חברה שאינה תאגיד מדווח תערוך ותגיש לרשם, אחת לשנה, דין וחשבון שנתי כפי שיקבע השר, בתוך ארבעה עשר ימים לאחר האסיפה השנתית.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) חברה שאינה תאגיד מדווח שאינה מקיימת אסיפה שנתית, כאמור בסעיף 61, תגיש את הדין וחשבון השנתי, אחת לשנה, לא יאוחר מארבעה עשר ימים לאחר משלוח הדוחות הכספיים לבעלי המניות, ולגבי חברה לא פעילה שאינה עורכת דוחות כספיים לפי הוראת סעיף 172(ז) - אחת לשנה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

סימן ב': דיווח של חברה שהיא תאגיד מדווח

דיווח של חברה שהיא תאגיד מדווח
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

142. (א) (בוטל).

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) חברה שהיא תאגיד מדווח תדווח לרשות ניירות ערך, לבורסה שבה רשומים למסחר ניירות הערך של החברה ולרשם החברות, כנדרש לפי חוק זה, לפי חוק ניירות ערך או לפי כל דין אחר.

עיון ברשות ניירות ערך

143. (א) הדוחות המוגשים לרשות ניירות ערך כאמור בסעיף 142, יהיו פתוחים לעיון הציבור ברשות ניירות ערך וכל אדם רשאי לעיין בהם ולקבל העתקים מאושרים מן הרשום בהם, בין באמצעות רשות ניירות ערך ובין באמצעות אחרים שהרשות הסמיכה אותם לכך, אלא אם כן הוגבל העיון בהם לפי כל דין.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) העתק מאושר כאמור בסעיף קטן (א), יתקבל בכל הליך משפטי כמקור, ויהווה ראיה חלוטה לכך שהמסמך המקורי נמצא בידי רשות ניירות ערך.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) נקבעו הוראות בדבר תיוק או דיווח אלקטרוני לפי חוק ניירות ערך, יחולו הוראות סעיף קטן (ב) לגבי פלט של הדיווחים האמורים; לענין סעיף זה, "פלט" – כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

(תיקון מס' 3) תשס"ג-2002

144. (בוטל).

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

דיווח חברה שהיא תאגיד מדווח לרשם

145. בלי לגרוע מהוראות כל דין, חברה שהיא תאגיד מדווח תדווח לרשם לפי חוק זה, לגבי הענינים המפורטים להלן בלבד:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(1) החלטה על שינוי שם כאמור בסעיף 31;

(2) שינוי במען המשרד הרשום כאמור בסעיף 123;

(2א) שינוי במען הדיגיטלי כאמור בסעיף 123א;

(3) מיזוג כאמור בסעיף 317;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(4) שינוי בסוג החברה, כאמור בסעיף 343;

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

(5) מתן צו פירוק לגביה או קבלת החלטה על פירוק מרצון לפי חלק שמיני א'.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

פרק רביעי: מבקר פנימי בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב

חובת מינוי מבקר פנימי
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

146. (א) דירקטוריון של חברה ציבורית או של חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב ימנה מבקר פנימי; המבקר הפנימי ימונה לפי הצעת ועדת הביקורת.

(ב) לא יכהן כמבקר פנימי בחברה מי שהוא בעל ענין בחברה, נושא משרה בחברה, קרוב של כל אחד מאלה, וכן רואה החשבון המבקר או מי מטעמו.

חוק הביקורת הפנימית

147. על המבקר הפנימי יחולו הוראות סעיפים 3(א), 4(ב), 8 עד 10 ו-14(ב) ו-(ג) לחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב–1992, כפוף ליתר הוראות פרק זה, ובשינויים המחויבים לפי הענין.

הממונה על המבקר הפנימי

148. הממונה הארגוני על המבקר הפנימי יהיה יושב ראש הדירקטוריון או המנהל הכללי, כפי שייקבע בתקנון, או בהעדר הוראה בתקנון, כפי שיקבע הדירקטוריון.

תכנית העבודה

149. המבקר הפנימי יגיש לאישור הדירקטוריון או לאישור ועדת הביקורת, כפי שייקבע בתקנון, או בהעדר הוראה בתקנון, כפי שיקבע הדירקטוריון, הצעה לתכנית עבודה שנתית או תקופתית, והדירקטוריון או ועדת הביקורת, לפי הענין, יאשרו אותה בשינויים הנראים להם.

בדיקה דחופה

150. יושב ראש הדירקטוריון או יושב ראש ועדת הביקורת רשאים להטיל על

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המבקר הפנימי לערוך ביקורת פנימית, נוסף על תכנית העבודה, בענינים שבהם יתעורר צורך לבדיקה דחופה.

תפקיד המבקר הפנימי

151. המבקר הפנימי יבדוק, בין היתר, את תקינותן של פעולות החברה מבחינת השמירה על החוק ונוהל עסקים תקין.

הגשת דין וחשבון

152. המבקר הפנימי יגיש דין וחשבון על ממצאיו ליושב ראש הדירקטוריון, למנהל הכללי וליושב ראש ועדת הביקורת; דין וחשבון בנוגע לענינים שבדק לפי סעיף 150 יימסר למי שהטיל על המבקר הפנימי את עריכת הביקורת.

הפסקת כהונה

153. (א) כהונתו של המבקר הפנימי לא תופסק שלא בהסכמתו והוא לא יושעה מתפקידו, אלא אם כן החליט על כך הדירקטוריון לאחר שקיבל את עמדת ועדת הביקורת, ולאחר שניתנה למבקר הפנימי הזדמנות סבירה להשמיע את עמדתו בפני הדירקטוריון ובפני ועדת הביקורת.

(ב) לענין סעיף קטן (א), המנין החוקי לפתיחת ישיבת הדירקטוריון לא יפחת, על אף הוראות סעיף 104 סיפה, מרוב חברי הדירקטוריון.

פרק חמישי: רואה חשבון מבקר

סימן א': מינוי רואה חשבון מבקר

חובה למנות רואה חשבון מבקר

154. (א) חברה תמנה רואה חשבון מבקר שיבקר את הדוחות הכספיים השנתיים שלה ויחווה את דעתו עליהם (להלן - פעולת ביקורת); השר רשאי לקבוע, כי פעולות נוספות מסוימות שרואה חשבון מבקר מבצע על פי דין הן גם פעולת ביקורת לענין פרק זה.

(ב) רואה חשבון מבקר יתמנה בכל אסיפה שנתית וישמש בתפקידו עד תום האסיפה השנתית שלאחריה; ואולם רשאית אסיפה כללית, אם נקבעה לכך הוראה בתקנון, למנות רואה חשבון מבקר שישמש בתפקידו לתקופה ארוכה יותר, שלא תארך מעבר לתום האסיפה השנתית השלישית שלאחר זו שבה מונה.

(ג) בחברה פרטית שמתקיים בה האמור בסעיף 61, ניתן למנות רואה חשבון מבקר שישמש בתפקידו עד מועד סיום פעולת ביקורת אחת או, אם נקבעה לכך הוראה בתקנון, עד סיום שלוש פעולות ביקורת.

מינוי רואה חשבון מבקר ראשון

155. (א) דירקטוריון רשאי, בכל עת שלפני האסיפה השנתית הראשונה, למנות את רואה החשבון המבקר הראשון של החברה ולקבוע את שכרו; רואה החשבון המבקר הראשון שמונה יכהן עד תום האסיפה השנתית הראשונה.

(ב) בחברה פרטית שמתקיים בה האמור בסעיף 61, יחול לענין תום כהונתו של רואה חשבון מבקר שמונה בידי הדירקטוריון, האמור בסעיף 154(ג).

רואי חשבון מבקרים משותפים

156. חברה רשאית למנות כמה רואי חשבון מבקרים שיבצעו במשותף את פעולת הביקורת.

מינוי בידי אסיפה מיוחדת

157. נתפנתה משרתו של רואה חשבון מבקר ואין לחברה רואה חשבון מבקר נוסף, יזמן דירקטוריון החברה אסיפה מיוחדת, למועד מוקדם ככל האפשר, ועל סדר יומה מינוי רואה חשבון מבקר.

חברות לא פעילות
(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024
הודעה (מס' 2) תשפ"ה-2025

158. (א) על אף האמור בסעיף 154, חברה פרטית שמחזור עסקיה בשנה אינו עולה על 712,816.08 שקלים חדשים או חברה פרטית שהיא חברה לתועלת הציבור שמחזור עסקיה בשנה אינו עולה על הסכום האמור בסעיף 19(ג) לחוק העמותות (בחוק זה – חברה לא פעילה) רשאית לקבוע באסיפה כללית, כי לא יתמנה לה רואה חשבון מבקר, אלא אם כן בעלי מניות שלהם 10 אחוזים או יותר מההון המונפק של החברה התנגדו לכך; הסכום האמור בסעיף קטן זה יהיה צמוד למדד ויעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים; אחת לשנה בתחילת חודש פברואר יפרסם השר ברשומות את הסכום האמור, כפי שהוא מעודכן לאותה שנה; בסעיף קטן זה –

"מחזור" – סכום התקבולים מכל מקור וסוג, שהתקבלו בשנה האחרונה שחלפה;

"שנה" – תקופה של 12 חודשים מחודש ינואר ועד סוף חודש דצמבר.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(א1) החליטה אסיפה כללית כאמור בסעיף קטן (א), תעשה החברה את אלה:

(1) תשלח לרשם את ההחלטה בתוך ארבעה עשר ימים ממועד ההחלטה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) תצרף לדין וחשבון השנתי שלה, הצהרה חתומה בידי נושא משרה, שבה היא מציינת כי החברה לא מינתה רואה חשבון ולא ערכה דוחות כספיים מבוקרים מאחר שהתקיימו התנאים שבסעיף קטן (א).

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) (בוטל).

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על חברת איגרות חוב.

מינוי בידי הרשם

159. (א) חדל רואה חשבון מבקר מלכהן בחברה ולא מונה אחר במקומו כקבוע בסעיף 157, תודיע על כך החברה לרשם בתוך תשעים ימים מן המועד שבו חדל רואה החשבון המבקר לכהן כאמור; ואולם אין במתן הודעה לרשם כדי לגרוע מן החובה של החברה למנות רואה חשבון מבקר, כל עוד לא מונה לה רואה חשבון מבקר לפי סעיף קטן (ב); מינתה החברה רואה חשבון מבקר, לאחר מסירת הודעה לרשם, תודיע על כך לרשם בתוך ארבעה עשר ימים.

(ב) קיבל הרשם הודעה על הפסקת כהונתו של רואה החשבון מבקר, כאמור בסעיף קטן (א), וכל עוד לא קיבל הודעה על מינוי רואה חשבון מבקר חדש, רשאי הרשם למנות רואה חשבון מבקר שישמש בתפקידו עד תום האסיפה השנתית הבאה, ולקבוע את השכר שתשלם לו החברה.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות ותנאים למינוי רואה חשבון מבקר שימונה בידי הרשם, תחילת כהונתו ושכרו.

סימן ב': אי תלות

אי תלות רואה החשבון המבקר

160. (א) רואה החשבון המבקר יהיה בלתי תלוי בחברה, בין במישרין ובין בעקיפין.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר אי תלות של רואה חשבון מבקר, לרבות הוראות בדבר אי תלות של רואי חשבון השותפים בשותפות שהיא רואה החשבון המבקר או בדבר אי תלות של רואי חשבון שהם בעלי המניות בחברת רואי חשבון שהיא רואה החשבון המבקר.

חובת ביצוע ביקורת נוספת (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

161. בוצעה פעולת הביקורת בעת שהיו יחסי תלות לפי הוראת סעיף 160, תבוצע פעולת ביקורת נוספת בידי רואה חשבון מבקר אחר, אלא אם כן, במועד שבו נודע הדבר לדירקטוריון, חלפו חמש שנים מן המועד שבו בוצעה פעולת הביקורת כאמור.

סימן ג': סיום כהונתו של רואה חשבון מבקר

סיום כהונה

162. (א) האסיפה הכללית רשאית לסיים את כהונתו של רואה החשבון המבקר.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב שעל סדר יומה סיום כהונתו של רואה חשבון מבקר או אי חידוש הכהונה, תובא עמדתה של ועדת הביקורת בפני האסיפה הכללית, לאחר שנתנה לרואה החשבון המבקר הזדמנות סבירה להביא את עמדתו בפניה.

סיום כהונה עקב תלות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

163. (א) נודע לדירקטוריון כי קיימים יחסי תלות לפי הוראות סעיף 160, יודיע ללא דיחוי לרואה החשבון המבקר כי עליו לפעול להפסקת התלות לאלתר; לא פסקה התלות, יכנס הדירקטוריון בתוך זמן סביר אסיפה מיוחדת, שעל סדר יומה סיום כהונתו של רואה החשבון המבקר.

(ב) אסיפה כללית שכונסה כאמור בסעיף קטן (א), תחליט על סיום כהונתו של רואה החשבון המבקר; ואולם רשאית האסיפה הכללית, לאחר שהובאה בפניה עמדת רואה החשבון המבקר, להחליט שלא לקבל את הצעת הדירקטוריון לסיום הכהונה, אם מצאה כי לרואה החשבון המבקר אין תלות בחברה.

עמדת רואה החשבון המבקר

164. (א) הדירקטוריון ייתן לרואה החשבון המבקר הזדמנות סבירה להביא את עמדתו בפני אסיפה כללית שעל סדר יומה סיום כהונתו או אי חידושה, ובכלל זה יזמין את רואה החשבון המבקר להשתתף באסיפה.

(ב) התפטר רואה החשבון המבקר בנסיבות שיש בהן ענין לבעלי המניות בחברה, יודיע על כך לדירקטוריון החברה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) בלי לגרוע מהוראות כל דין, יודיע הדירקטוריון לבעלי המניות את נימוקי רואה החשבון המבקר להתפטרותו בפירוט שימצא לנכון, ויכול הוא להודיע להם גם את עמדתו בענין.

סימן ד': שכרו של רואה חשבון מבקר

שכר רואה החשבון המבקר

165. (א) שכרו של רואה החשבון המבקר בעבור פעולת הביקורת ייקבע בידי האסיפה הכללית, או בידי הדירקטוריון אם הסמיכה אותו האסיפה הכללית לכך ובהתאם לתנאי ההסמכה או אם נקבע הדבר בתקנון ובהתאם לקבוע בו.

(ב) נקבע השכר עבור פעולת הביקורת בידי הדירקטוריון, ידווח הדירקטוריון לאסיפה השנתית על שכרו של רואה החשבון המבקר.

איסור התניית שכר או מתן שיפוי

166. (א) חברה לא תתנה את תשלום שכר טרחתו של רואה חשבון מבקר בתנאים המגבילים את אופן ביצוע פעולת הביקורת או הקושרים בין תוצאת הביקורת לבין שכר הטרחה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) חברה או מי מטעמה לא ישפו, בין במישרין ובין בעקיפין, את רואה החשבון המבקר, בשל חיוב שהוטל עליו עקב הפרת אחריותו המקצועית במתן שירותים שחייבים להינתן על ידי רואה חשבון על פי דין, או עקב אי קיום חובה אחרת המוטלת עליו על פי דין.

שכר בעבור שירותים נוספים

167. (א) שכרו של רואה החשבון המבקר בעבור שירותים נוספים לחברה שאינם פעולת ביקורת ייקבע בידי הדירקטוריון, ואולם ניתן לקבוע בתקנון כי השכר בעבור שירותים כאמור ייקבע בידי האסיפה הכללית.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) הדירקטוריון ידווח לאסיפה השנתית על תנאי ההתקשרות של רואה החשבון המבקר עבור שירותים נוספים לרבות תשלומים והתחייבויות של החברה כלפי רואה החשבון; לענין סעיף זה, "רואה חשבון" – לרבות שותף, עובד או קרוב של רואה חשבון ולרבות תאגיד בשליטתו.

סימן ה': סמכויותיו, חובותיו ואחריותו של רואה חשבון מבקר

סמכויות רואה החשבון המבקר

168. (א) רואה החשבון המבקר רשאי בכל עת לעיין במסמכי החברה הדרושים לו לצורך מילוי תפקידו ולקבל הסברים לגביהם.

(ב) רואה החשבון המבקר רשאי להשתתף בכל אסיפה כללית שיוגשו בה דוחות כספיים שלגביהם ביצע פעולת ביקורת, וכן בישיבת דירקטוריון הדנה באישור דוחות כספיים או בישיבת דירקטוריון המתכנסת לפי סעיף 169; הדירקטוריון יודיע לרואה החשבון המבקר על המקום והמועד שבו תתכנס האסיפה הכללית או ישיבת הדירקטוריון.

חובת דיווח

169. (א) נודע לרואה החשבון המבקר אגב פעולת הביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של החברה, ידווח על כך ליושב ראש הדירקטוריון.

(ב) הודיע רואה החשבון המבקר על ליקויים כאמור בסעיף קטן (א), יזמן יושב ראש הדירקטוריון, ללא דיחוי, ישיבת דירקטוריון לדיון בנושאים שהובאו לידיעתו.

אחריות בשל חוות הדעת

170. (א) רואה החשבון המבקר אחראי כלפי החברה ובעלי מניותיה לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים.

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי למנוע קיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין.

פרק שישי: דוחות כספיים

דוחות כספיים

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

171. (א) חברה שהיא תאגיד מדווח תנהל חשבונות, וכמו כן תערוך דוחות כספיים לפי חוק ניירות ערך.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) חברה שאינה תאגיד מדווח תנהל חשבונות, וכמו כן תערוך דוחות כספיים כאמור בחוק זה.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) הדוחות הכספיים יאושרו בידי הדירקטוריון, ייחתמו בשמו, ויובאו לפני האסיפה השנתית.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים ובכלל זה לעניין החובה למנות ועדת דירקטוריון לבחינת הדוחות הכספיים, כשירות החברים בוועדה האמורה, ומידת זיקתם לחברה או לבעל שליטה בה; לגבי חברה כאמור בסעיף קטן (א), ההוראות והתנאים ייקבעו לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך. (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

עריכת דוחות כספיים בחברה שאינה תאגיד מדווח (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

172. (א) חברה שאינה תאגיד מדווח, תערוך לכל שנה דוחות כספיים, שיכללו מאזן ליום 31 בדצמבר (להלן – המועד הקובע) ודוח רווח והפסד לתקופה של שנה שהסתיימה באותו יום, וכן דוחות כספיים נוספים, הכל בהתאם לנדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים (בפרק זה - הדוחות); רואה החשבון המבקר יבקר את הדוחות.

(ב) חברה שאינה תאגיד מדווח רשאית לקבוע בתקנונה כי על אף הוראת סעיף קטן (א) הדוחות יהיו לשנה שלא תסתיים במועד הקובע אלא במועד אחר שייקבע בתקנון (להלן - המועד המיוחד). (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) הדוחות של חברה שאינה תאגיד מדווח ייערכו בתוך שישה חודשים מהמועד הקובע או מהמועד המיוחד, לפי הענין, או בתוך תקופה אחרת שנקבעה בתקנון, ובלבד שלא תיקבע תקופה העולה על תשעה חודשים. (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) הדוחות ייערכו לפי כללי חשבונאות מקובלים וישקפו באופן נאות את אשר הם אמורים לשקף בהתאם לכללים אלה.

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות לענין זהות החותמים על הדוחות ומספרם; כל עוד לא נקבעו הוראות כאמור, ייחתמו הדוחות בידי דירקטור אחד לפחות.

(ו) השר רשאי לקבוע פרטים שיש לכלול בדוחות; קבע השר פרטים כאמור, הם יחולו על אף הקבוע בכללי חשבונאות מקובלים.

(ז) חברה לא פעילה, כאמור בסעיף 158, רשאית להחליט בהחלטה שתתקבל באסיפה הכללית שלא התנגדו לה בעלי מניות כמפורט בסעיף 158(א), כי אין היא חייבת בעריכת דוחות לפי פרק זה; ואולם אין בהחלטה כאמור כדי לגרוע מן החובה החלה מכוחו של כל דין לערוך או להגיש דוחות, לרבות דוחות מבוקרים. (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

הצגת הדוחות לבעלי המניות (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

173. (א) דירקטוריון חברה שאינה תאגיד מדווח יביא בפני האסיפה השנתית את הדוחות שאושרו על ידיו, ובחברה שמתקיים לגביה האמור בסעיף 61 ישלח את הדוחות לבעלי המניות.

(ב) דירקטוריון חברה שאינה תאגיד מדווח יביא בפני האסיפה השנתית דין וחשבון שיכלול את הסבריו לגבי האירועים והשינויים שחלו במצב עניני החברה, ושהשפיעו על הדוחות, בפירוט שיראה לנכון. (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) הדוחות יוחזקו במשרדה הרשום של החברה שבע שנים לפחות ממועד עריכתם, לעיונם של הדירקטורים בחברה ובעלי המניות.

(ד) בעל מניה בחברה שאינה תאגיד מדווח זכאי לקבל העתק של הדוחות ושל חוות דעתו של רואה החשבון המבקר לגביהם. (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ה) העתקים של הדוחות בחברה פרטית שאינה תאגיד מדווח יישלחו לכל הזכאים לקבל הודעה על אסיפות כלליות, לא יאוחר מארבעה עשר ימים לפני המועד לקיום האסיפה השנתית, והכל אם לא נקבע אחרת בתקנון. (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

הצהרת הדירקטוריון

174. הדירקטוריון יצהיר בדין וחשבון השנתי, כאמור בסעיף 141, כי מילא אחר הוראת סעיף 173(א).

חובת הגשה של מאזנים (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

175. (א) חברה שאינה תאגיד מדווח תצרף לדין וחשבון השנתי שלה את המאזן הכלול בדוחות, אם מתקיים בה לפחות אחד מהתנאים שלהלן:

(1) תקנונה אינו מסייג את הזכות להעביר את מניותיה;

(2) תקנונה אינו אוסר הצעה לציבור של מניות או איגרות חוב;

(3) תקנונה אינו מגביל את מספר בעלי המניות בחברה עד לחמישים, מלבד עובדי החברה או מי שהיו עובדיה ובהיותם עובדיה ואף לאחר שהופסקה עבודתם הם מוסיפים להיות בעלי מניות בחברה; לענין פסקה זו, שניים או יותר שיש להם יחד מניה או מניות בחברה, יראו אותם כבעל מניה אחד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) השר רשאי לקבוע כי הוראת סעיף קטן (א) לא תחול דרך כלל או על סוגים של חברות שאינן תאגיד מדווח.

חלק חמישי: בעל מניה

פרק ראשון: בעל מניה ותעודת מניה

בעל מניה בחברה פרטית (תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

176. בעל מניה בחברה פרטית הוא מי שרשום ככזה במרשם בעלי המניות.

בעל מניה בחברה ציבורית (תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

177. בעל מניה בחברה ציבורית הוא כל אחד מאלה:

(1) מי שלזכותו רשומה אצל חבר בורסה מניה ואותה מניה נכללת בין המניות הרשומות במרשם בעלי המניות על שם חברה לרישומים;

(2) מי שרשום כבעל מניה במרשם בעלי המניות;

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

(3) (נמחקה).

תעודת מניה

178. (א) בעל מניה שרשום במרשם בעלי המניות זכאי לקבל מהחברה תעודה המעידה על בעלותו במניה.

(ב) חברה לרישומים זכאית לקבל מהחברה תעודה המעידה על מספר המניות וסוג המניות הרשומות על שמה במרשם בעלי המניות.

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

179. (בוטל).

נוסח תעודת מניה (תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

180. השר רשאי לקבוע הוראות בדבר הנוסח של תעודת מניה צורתה, אופן עריכתה והדפוס שלה.

181. (א) חברה רשאית לקבוע בתקנונה או בהסכם הקצאה, הוראה ולפיה רשאי הדירקטוריון לחלט מניה שהקצתה החברה ולמכור אותה, אם התמורה שהתחייב לה בעל המניה (להלן - החייב), כולה או מקצתה, לא ניתנה במועד ובתנאים שנקבעו בהסכם או בתקנון.

(ב) מניות שחולטו וטרם נמכרו יהיו מניות רדומות, כמשמעותן בסעיף 308.

(ג) החייב ימשיך לחוב לחברה, אלא אם כן נמכרו המניות שחולטו והחברה קיבלה את מלוא התמורה שלה התחייב, בתוספת ההוצאות שנלוו למכירה.

(ד) עלתה התמורה שנתקבלה בשל מכירת המניות שחולטו על התמורה שלה התחייב החייב, יהיה זכאי החייב להשבת התמורה החלקית שנתן בעבורן, אם היתה כזו, כפוף להוראות התקנון או הסכם ההקצאה, ובלבד שהתמורה שתיוותר בידי החברה לא תפחת ממלוא התמורה שלה התחייב החייב, בתוספת ההוצאות שנלוו למכירה.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מכל סעד אחר של החברה כלפי החייב.

המועד הקובע לבעלות במניה

182. (א) בעלי המניות הזכאים לדיבידנד, כאמור בסעיף 306, הם בעלי המניות במועד ההחלטה על הדיבידנד או במועד מאוחר יותר אם נקבע מועד אחר באותה החלטה.

(ב) בעלי המניות בחברה ציבורית הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפה הכללית הם בעלי המניות במועד שייקבע בהחלטה לזמן אסיפה כללית, ובלבד שמועד זה לא יעלה על עשרים ואחד ימים לפני מועד הכינוס של האסיפה הכללית, ולא יפחת מארבעה ימים לפני מועד הכינוס.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות אחרות לענין המועדים האמורים בסעיף קטן (ב), אם נדרש הדבר לצורך הצבעה באמצעות כתבי הצבעה, כאמור בסעיף 87.

פרק שני: זכויות בעל מניה וחובותיו

זכויותיו וחובותיו של בעל מניה

183. זכויותיו וחובותיו של בעל מניה הן כקבוע בחוק זה, בתקנון החברה ולפי כל דין.

הזכות למידע

184. לבעלי מניות זכות עיון במסמכי החברה המפורטים להלן:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) פרוטוקולים של האסיפות הכלליות, כאמור בסעיף 90;

(2) מרשם בעלי המניות ומרשם בעלי המניות המהותיים כאמור בסעיף 129;

(3) מסמך שברשות החברה, כאמור בסעיף 185;

(4) תקנון ודוחות כספיים כאמור בסעיף 187;

(5) כל מסמך שעל החברה להגיש לפי חוק זה ולפי כל דין לרשם החברות או לרשות לניירות ערך, העומד לעיון הציבור ברשם החברות או ברשות ניירות ערך, לפי הענין.

עיון במסמכי החברה

185. (א) בעל מניה זכאי לדרוש מהחברה, תוך ציון מטרת הדרישה, לעיין בכל מסמך הנמצא ברשות החברה בכל אחד מאלה:

(1) המסמך נוגע לפעולה או לעסקה הטעונה אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(2) בחברה פרטית - אם הדבר נדרש לצורך קבלת החלטה בנושא שעל סדר יומה של האסיפה הכללית של החברה.

(ב) החברה רשאית לסרב לבקשתו של בעל מניה אם לדעתה הבקשה הוגשה שלא בתום לב או שיש במסמכים הנדרשים סוד מסחרי או פטנט, או שגילוי המסמכים עלול לפגוע בדרך אחרת בטובת החברה.

מידע על גמול לדירקטורים (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

186. (א) דירקטוריון של חברה שאינה תאגיד מדווח החייבת למנות רואה חשבון מבקר חייב, לפי דרישה של בעל מניה, אחד או יותר, שלו עשרה אחוזים לפחות מכוח ההצבעה בחברה, להמציא לו הודעה מאושרת בידי רואה החשבון המבקר של החברה, ובה פירוט מלא של כל התשלומים ששילמה החברה לכל אחד מן הדירקטורים ושל ההתחייבויות לתשלומים שקיבלה על עצמה, לרבות לענין תנאי פרישה, בכל אחת משלוש השנים האחרונות שנערכו לגביהן דוחות כספיים של החברה; הסכום יכלול גם תשלומים שקיבל דירקטור בהיותו נושא משרה בחברה בת של החברה.

(ב) מצא הדירקטוריון כי הדרישה מוגשת שלא בתום לב, רשאי הוא לסרב לה.

הזכות לקבל תקנון ודוחות כספיים (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

187. (א) כל בעל מניה זכאי לקבל מהחברה, לפי בקשתו, העתק מהתקנון וכן, בחברה שאינה תאגיד מדווח, לקבל העתק מהדוחות הכספיים, כאמור בסעיף 173(ד).

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) בעל מניה בחברה שהיא תאגיד מדווח, זכאי לקבל מהחברה העתק מן הדוחות הכספיים, אם הדוחות לא פורסמו בהתאם להוראות לפי פרק ז'1 לחוק ניירות ערך.

הזכות להצביע

188. כל בעל מניה זכאי להשתתף באסיפה הכללית ולהצביע בה, כפוף להוראות התקנון באשר לזכויות ההצבעה הצמודות לכל מניה.

רשות לערוך הסכמים

189. בעלי מניות רשאים לערוך ביניהם הסכמי הצבעה, כפוף לחובות המוטלות עליהם לפי חוק זה.

זכות לדיבידנד

190. כל בעל מניה זכאי לקבל דיבידנד, בהתאם לזכויות הצמודות לכל מניה, אם הוחלט על חלוקת דיבידנד כאמור בסעיף 306.

הזכות במקרה של קיפוח

191. (א) התנהל ענין מעניניה של חברה בדרך שיש בה משום קיפוח של בעלי המניות שלה, כולם או חלקם, או שיש חשש מהותי שיתנהל בדרך זו, רשאי בית המשפט, לפי בקשת בעל מניה, לתת הוראות הנראות לו לשם הסרתו של הקיפוח או מניעתו, ובהן הוראות שלפיהן יתנהלו עניני החברה בעתיד, או הוראות לבעלי המניות בחברה, לפיהן ירכשו הם או החברה כפוף להוראות סעיף 301, מניות ממניותיה.

(ב) הורה בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), יובאו בתקנון החברה ובהחלטותיה השינויים המתחייבים מכך, כפי שיקבע בית המשפט, ויראו שינויים אלה כאילו נתקבלו כדין בידי החברה; עותק מן ההחלטה יישלח לרשם החברות, ואם החברה היא חברה ציבורית - לרשות ניירות ערך.

חובות בעלי מניות

192. (א) בעל מניה ינהג בהפעלת זכויותיו ובמילוי חובותיו כלפי החברה וכלפי בעלי המניות האחרים בתום לב ובדרך מקובלת, ויימנע מניצול לרעה של כוחו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בחברה, בין השאר, בהצבעתו באסיפה הכללית ובאסיפות סוג, בענינים האלה:

(1) שינוי התקנון;

(2) הגדלת הון המניות הרשום;

(3) מיזוג;

(4) אישור פעולות ועסקאות הטעונות אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(ב) בעל מניה יימנע מלקפח בעלי מניות אחרים.

(ג) על הפרת הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו הדינים החלים על הפרת חוזה, בשינויים המחויבים, ועל הפרת הוראת סעיף קטן (ב), יחולו גם הוראות סעיף 191, בשינויים המחויבים.

חובת בעל שליטה וכוח הכרעה לפעול בהגינות

193. (א) על המפורטים להלן מוטלת החובה לפעול בהגינות כלפי החברה:

(1) בעל השליטה בחברה;

(2) בעל מניה היודע שאופן הצבעתו יכריע בענין החלטת אסיפה כללית או אסיפת סוג של החברה;

(3) בעל מניה שלפי הוראות התקנון יש לו כוח למנות או למנוע מינוי של נושא משרה בחברה או כוח אחר כלפי החברה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) על הפרת חובת הגינות יחולו הדינים החלים על הפרת חוזה, בשינויים המחויבים, בשים לב למעמדם בחברה של המנויים בסעיף קטן (א).

(תיקון מס' 12) תש"ע-2010

פרק שלישי: התביעה הנגזרת

סימן א': תביעה נגזרת והגנה נגזרת

תנאים מוקדמים להגשת תביעה

194. (א) כל בעל מניה וכל דירקטור בחברה (בפרק זה - תובע) רשאים להגיש תביעה נגזרת אם התקיימו הוראות סימן זה.

(ב) המעוניין להגיש תביעה נגזרת יפנה לחברה בכתב וידרוש ממנה כי תמצה את זכויותיה בדרך של הגשת תובענה (בפרק זה - דרישה).

(ג) דרישה תופנה ליושב ראש דירקטוריון החברה, ויפורטו בה העובדות היוצרות את עילת התביעה והנימוקים להגשתה.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ב), המעוניין להגיש תביעה נגזרת אינו חייב לפנות בדרישה לחברה לפי הוראות אותו סעיף קטן, בהתקיים אחד מאלה:

(1) לאורגן החברה המוסמך להחליט על הגשת התביעה, עניין אישי בהחלטה, ואם האורגן כאמור מורכב מכמה יחידים – למחצית או יותר מיחידה האורגן עניין אישי בהחלטה;

(2) קיים חשש סביר כי פנייה בדרישה לחברה תפגע באפשרות לקבל את הסעד המבוקש.

תגובת החברה

195. חברה שקיבלה דרישה רשאית לפעול באחת הדרכים האלה:

(1) לבצע פעולה או לקבל החלטה אשר כתוצאה ממנה נשמטת עילת התביעה;

(2) לדחות את דרישת התובע בנימוקים שיפורטו בהחלטתה;

(3) להחליט על הגשת תביעה.

תשובת החברה

196. החברה תודיע לתובע על הדרך שנקטה כאמור בסעיף 195 בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הדרישה, תוך מתן פרטים על הפעולה שננקטה והגורם שהחליט עליה, לרבות שמות המשתתפים בקבלת ההחלטה; היה למשתתף או לנושא משרה בחברה ענין אישי בהחלטה, יצוין הדבר בהחלטה ובהודעה לתובע.

הזכות להגיש תביעה נגזרת

197. תובע רשאי להגיש תביעה נגזרת באישור בית המשפט לפי הוראות סעיף 198, אם התקיים אחד מאלה:

(1) הפעולה שננקטה או ההחלטה שנתקבלה לפי סעיף 195(1) לא השמיטה, לדעתו, את עילת התביעה;

(2) החברה דחתה את דרישת התובע כאמור בסעיף 195(2);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) החברה הודיעה לתובע כי החליטה להגיש תביעה, כאמור בסעיף 195(3), אך התביעה לא הוגשה בתוך שבעים וחמישה ימים מיום ההודעה;

(4) החברה לא השיבה לדרישה בהתאם להוראות סעיף 196;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (5) התובע פטור מהגשת דרישה לחברה לפי הוראות סעיף 194(ד).

אישור תביעה נגזרת

198. (א) תביעה נגזרת טעונה אישור בית המשפט והוא יאשרה אם שוכנע כי לכאורה התביעה וניהולה הן לטובת החברה וכי התובע אינו פועל בחוסר תום לב.

(ב) בית המשפט רשאי לאשר הגשת תביעה נגזרת המוגשת בטרם חלפו המועדים הקבועים בסעיפים 196 או 197 אם מצא כי אי הגשת התביעה באותו מועד תגרום להתיישנותה, ורשאי הוא להתנות את האישור במילוי תנאים הקבועים בסימן זה להגשת תביעה נגזרת.

(תיקון מס' 13) תש"ע-2010 (ג) (בוטל).

בקשה לגילוי מסמכים (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

198א. (א) מי שרשאי להגיש תביעה נגזרת לפי סעיף 197, רשאי לבקש מבית המשפט, לפני הגשת הבקשה לאישור התביעה או לאחר הגשתה, כי יורה לחברה לגלות מסמכים הנוגעים להליך אישור התביעה הנגזרת.

(ב) בית המשפט רשאי לאשר בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אם שוכנע כי המבקש העמיד תשתית ראייתית ראשונית לגבי קיומם של התנאים לאישור התביעה הנגזרת המנויים בסעיף 198(א).

אגרה והוצאות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

199. (א) בעת הגשת תביעה נגזרת, ישלם התובע רק חלק מאגרת בית משפט בשיעור שקבע השר.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (ב) אישר בית המשפט תביעה נגזרת, תשיב החברה לתובע את האגרה ששילם ותשלם את יתרת אגרת בית המשפט בשל התביעה הנגזרת באופן ובשיעור שקבע השר, ועל אף האמור בכל דין אי תשלום יתרת אגרת בית המשפט לא יעכב את הדיון בתביעה; בית המשפט רשאי –

(2) להורות לחברה לשלם לתובע סכומים שיקבע לכיסוי הוצאותיו או להפקיד ערובה לתשלומם;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (3) להטיל על החברה להפקיד ערובה לכיסוי הוצאות הנתבע.

הוצאות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

200. פסק בית המשפט בתביעה הנגזרת, ופסק הוצאות לטובת הנתבע, תשלם החברה את ההוצאות שנפסקו כאמור, אלא אם כן קבע מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי ההוצאות ישולמו בידי התובע ורשאי הוא להטיל על החברה את תשלום הוצאותיו של התובע וכן רשאי הוא להטיל על התובע תשלום הוצאות שנגרמו לחברה, כולן או מקצתן, בשים לב לפסק הדין וליתר נסיבות הענין.

שכר טרחת עורך דין בתביעה נגזרת (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

200א. (א) בית המשפט יקבע את שכר הטרחה של עורך הדין שייצג את התובע בתביעה הנגזרת; עורך הדין לא יקבל שכר טרחה בסכום העולה על הסכום שקבע בית המשפט.

(ב) שכר הטרחה ישולם על ידי החברה אלא אם כן קבע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי על התובע לשלם את שכר הטרחה.

גמול (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

201. פסק בית המשפט לטובת החברה, רשאי הוא להורות על תשלום גמול לתובע, שטרח בהגשת התביעה הנגזרת ובהוכחתה.

הסדר או פשרה (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

202. (א) תובע לא יסתלק מתביעה נגזרת, ולא יעשה הסדר או פשרה עם נתבע, אלא באישור בית המשפט; בבקשה לאישור יפורטו כל פרטי ההסדר או הפשרה לרבות כל תמורה המוצעת לתובע.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (ב) נתבקש בית המשפט לאשר פשרה או הסדר כאמור בסעיף קטן (א), יורה על פרסום הודעה על פרטי ההסדר או הפשרה; בעל מניה, דירקטור, וכן נושה לעניין תביעה נגזרת לפי סעיף 204, רשאים להגיש, בתוך מועד שיקבע בית המשפט, התנגדות לאישור ההסדר או הפשרה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הגנה נגזרת

203. (א) הוגשה תובענה נגד חברה, רשאי בית המשפט לבקשת בעל מניה או דירקטור (בפרק זה - מתגונן), להתיר לו להתגונן בשם החברה (להלן - הגנה נגזרת) ובלבד שהשתכנע, כי ניהול ההגנה הנגזרת הוא לטובת החברה, וכי המתגונן אינו פועל בחוסר תום לב.

(ב) הוראות סימן זה בענין תביעה נגזרת יחולו, ככל שלא נקבעו הוראות על ידי השר, על הגנה נגזרת, בשינויים המחויבים.

חלוקה אסורה ועסקה עם בעל שליטה (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

204. נושה של חברה רשאי להגיש תביעה נגזרת בשם החברה בשל חלוקה אסורה שבוצעה בחברה ונושה שהוא בעל איגרת חוב בחברת איגרות חוב רשאי להגיש תביעה נגזרת בשם החברה גם בשל אי-קיום הוראות סעיפים 275(ג) ו-(ד), והוראות סימן זה יחולו, בשינויים המחויבים.

חברה בפירוק או בהליכי חדלות פירעון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

205. לא תוגש תביעה נגזרת או הגנה נגזרת בשמה של חברה שמונה לה נאמן לפי פרק ב' לחלק שמיני א' או לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

מימון הרשות (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

205א. (א) מי שמבקש להגיש תביעה נגזרת בשם חברה שהיא תאגיד מדווח, או תובע בתביעה כאמור, רשאי לבקש מרשות ניירות ערך להשתתף בהוצאותיו.

(ב) שוכנעה רשות ניירות ערך כי יש בתביעה עניין לציבור וכי יש סיכוי סביר שבית המשפט יאשר אותה כתביעה נגזרת, רשאית היא להשתתף בהוצאות התובע, בסכום ובתנאים שתקבע; החלטות הרשות לפי סעיף זה לא ישמשו ראיה, ולא יהיה ניתן להגישן לבית המשפט.

(ג) פסק בית המשפט לטובת החברה, רשאי הוא להורות בפסק הדין על שיפוי רשות ניירות ערך בשל הוצאותיה.

תקנות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

206. השר רשאי לקבוע הוראות לענין תביעה נגזרת והגנה נגזרת, לרבות לענין ההליכים לאישורן, שיעור אגרת בית המשפט והמועדים והדרכים לגבייתה.

סימן ב': (בוטל)

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006 (תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

207. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

208. (בוטל).

(תיקון מס' 12) תש"ע-2010

209. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

210. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

211. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

212. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

213. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

214. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

215. (ובטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

216. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

217. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

217א. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 4) תשס"ו-2006

218. (בוטל).

חלק שישי: נושאי המשרה בחברה

פרק ראשון: מינוי וכהונה של דירקטורים

סימן א': כהונת דירקטור וסיום הכהונה

מספר הדירקטורים (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

219. (א) חברה רשאית לקבוע בתקנונה את מספר הדירקטורים ואת מספרם המרבי והמזערי.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב יכהן לפחות דירקטור אחד.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב יכהנו לפחות שני דירקטורים חיצוניים כאמור בסעיף 239, אשר לפחות אחד מהם הוא דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית והיתר הם בעלי כשירות מקצועית כמשמעותה לפי סעיף 240 (בחוק זה – דירקטורים בעלי כשירות מקצועית).

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב יכהנו, נוסף על הדירקטור החיצוני בעל המומחיות החשבונאית והפיננסית, דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית במספר שאותו קבע הדירקטוריון.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ה) (בוטל).

הדירקטורים הראשונים

220. הדירקטורים הראשונים של חברה הם הדירקטורים שמונו בידי המייסדים ואשר נתנו הצהרה כאמור בסעיף 8; כהונתם של הדירקטורים הראשונים תסתיים עם תום האסיפה השנתית הראשונה, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

תחילת הכהונה

221. כהונתו של דירקטור תחל במועד מינויו או במועד מאוחר יותר, אם נקבעה בתקנון הוראה המתירה מינוי שתחילתו בעתיד.

תקופת הכהונה

222. כהונתם של דירקטורים שמונו בידי אסיפה כללית תסתיים בתום האסיפה השנתית שתתקיים לראשונה לאחר מועד המינוי, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

דיווח על שינויים (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

223. חברה שאינה תאגיד מדווח תדווח לרשם החברות על מינויו של דירקטור ועל סיום כהונתו של דירקטור, בתוך ארבעה עשר ימים מהיום שמונה או מהיום שנסתיימה כהונתו.

מרשם הדירקטורים

224. חברה תנהל במשרדה הרשום מרשם של חברי הדירקטוריון ושל חליפיהם, אם נקבעו להם חליפים לפי הוראות סעיף 237, שיהיה פתוח לעיונו של כל אדם.

סימן ב': הגבלות על מינויים ופקיעת כהונה

כשירות למינוי (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

224א. לא ימונה לדירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב ולא יכהן בחברה כאמור כדירקטור, מי שאין לו הכישורים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי, לשם ביצוע תפקיד של דירקטור בחברה, בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של החברה ולגודלה.

הצהרת מועמד לכהן כדירקטור (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

224ב. (א) בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב לא תזומן אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטור, ולא ימונה דירקטור, אלא לאחר שהמועמד הצהיר כי יש לו הכישורים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי, לשם ביצוע תפקידו, ופירט את הכישורים כאמור, וכי לא מתקיימות לגביו ההגבלות הקבועות בסעיפים 226 ו-227, ולעניין דירקטור בלתי תלוי – מתקיים בו גם האמור בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1 (בסעיף זה – הצהרה).

(ב) ההצהרה תובא בפני הממנה ויחולו עליה הוראות סעיף 241(ב) ו-(ג).

חובת גילוי (תיקון מס' 14) תשע"א-2011

225. (א) מי שמועמד לכהן כדירקטור יגלה לממנה:

(1) אם הורשע בפסק דין בעבירה כאמור בסעיף 226(א), וטרם חלפה התקופה שבה אסור לו לכהן כדירקטור לפי סעיף 226;

(2) אם הורשע בפסק דין בעבירה כאמור בסעיף 226(א1), וטרם

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חלפה התקופה שקבע בית המשפט לפי אותו סעיף קטן;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(3) אם ועדת האכיפה המינהלית הטילה עליו אמצעי אכיפה האוסר עליו לכהן כדירקטור בכל חברה ציבורית או בכל חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, וטרם חלפה התקופה שקבעה ועדת האכיפה המינהלית בהחלטתה כאמור.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) בסימן זה –

"אמצעי אכיפה" – אמצעי אכיפה כאמור בסעיף 52נו לחוק ניירות ערך, שהוטל לפי פרק ח'4 לחוק ניירות ערך, לפי פרק ז'2 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, או לפי פרק י'1 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, לפי העניין;

"ועדת האכיפה המינהלית" – הוועדה שמונתה לפי סעיף 52לב(א) לחוק ניירות ערך;

"פסק דין" – פסק דין בערכאה ראשונה.

הגבלת מינוי עקב הרשעה (תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

226. (א) לא ימונה לכהונת דירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב אדם שהורשע בפסק דין בעבירה מהמפורטות להלן, אלא אם כן חלפו חמש שנים מיום מתן פסק הדין שבו הורשע:

(1) עבירות לפי סעיפים 290 עד 297, 392, 415, 418 עד 420 ו-422 עד 428 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ולפי סעיפים 52ג, 52ד, 53(א) ו-54 לחוק ניירות ערך;

(2) הרשעה בבית משפט מחוץ לישראל בעבירות שוחד, מרמה, עבירות מנהלים בתאגיד או עבירות של ניצול מידע פנים;

(תיקון מס' 14) תשע"א-2011

(3) (נמחקה).

(תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(א1) לא ימונה לכהונת דירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב אדם שהורשע בפסק דין בעבירה שאינה מנויה בסעיף קטן (א), אם בית המשפט קבע כי מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש דירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, למשך התקופה שקבע בית המשפט אשר לא תעלה על חמש שנים מיום מתן פסק הדין.

(תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) בית משפט רשאי לקבוע, במועד ההרשעה או לאחריה, לבקשתו של אדם המעונין להתמנות לדירקטור, כי על אף הרשעתו בעבירות כאמור בסעיף קטן (א), ובשים לב בין היתר, לנסיבות שבהן נעברה העבירה, אין הוא מנוע מלכהן כדירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, או כי התקופה שבה הוא מנוע מלכהן כדירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב תהיה קצרה מחמש שנים.

(ג) השר רשאי לקבוע עבירות נוספות על אלה הקבועות בסעיף קטן (א)(1).

(תיקון מס' 14) תשע"א-2011

(ד) בית משפט, ואם הוגש ערעור – בית משפט של ערעור, רשאי להורות על עיכוב ביצוע של מגבלות המינוי או של פקיעת הכהונה לפי סעיף זה למועד שיקבע ובתנאים שיראה לנכון.

הגבלת מינוי עקב החלטה של ועדת האכיפה המינהלית (תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

226א. הטילה ועדת האכיפה המינהלית על אדם אמצעי אכיפה האוסר עליו לכהן כדירקטור בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לא ימונה אותו אדם לדירקטור בחברה שבה אסור לו לכהן כדירקטור על פי אותה החלטה.

הגבלת מינוי (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

227. (א) לא ימונה לדירקטור קטין, פסול דין, יחיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים כל עוד לא הופטר, וכן תאגיד שהחליט על פירוקו מרצון או שניתן לגביו צו פירוק או צו לפתיחת הליכים.

(ב) מועמד לכהונת דירקטור שמתקיים בו האמור בסעיף קטן (א) יגלה זאת לממנה.

חובת הודעה (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008

227א. דירקטור שחדל להתקיים לגביו תנאי הדרוש לפי חוק זה לכהונתו כדירקטור או שמתקיימת לגביו עילה לפקיעת כהונתו כדירקטור יודיע על כך מיד

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לחברה, וכהונתו תפקע במועד מתן ההודעה.

פקיעת כהונה

228. (א) בלי לפגוע בהוראות כל דין, תפקע כהונתו של דירקטור לפני תום התקופה שלה התמנה באחת מאלה:

(1) הוא התפטר או פוטר כאמור בסעיפים 229 עד 231;

(2) במועד מתן הודעה על הרשעה כאמור בסעיף 232; (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008

(2א) במועד מתן הודעה על הטלת אמצעי אכיפה כאמור בסעיף 232א; (תיקון מס' 14) תשע"א-2011

(3) לפי החלטת בית משפט, כאמור בסעיף 233;

(4) ניתן לגביו צו לפתיחת הליכים, ואם הוא תאגיד – גם אם החליט על פירוקו מרצון או ניתן לגביו צו פירוק; (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

(5) במועד מתן הודעה לפי סעיף 227א או 245א. (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008

(ב) חברה אינה רשאית להתנות בתקנונה על הוראות סעיף זה, אך היא רשאית להוסיף בו עילות אחרות לפקיעת כהונתו של דירקטור.

התפטרות דירקטור

229. (א) דירקטור רשאי להתפטר על ידי מסירת הודעה לדירקטוריון, ליושב ראש הדירקטוריון או לחברה, וההתפטרות תיכנס לתוקף במועד שנמסרה ההודעה, אלא אם כן נקבע בהודעה מועד מאוחר יותר.

(ב) דירקטור ימסור את הסיבות להתפטרותו.

(ג) נתקבלה הודעה על התפטרות דירקטור, יובאו בפני הדירקטוריון ויירשמו בפרוטוקול של הישיבה הראשונה שתכונס לאחר ההתפטרות, ההתפטרות והסיבות שניתנו לה.

פיטורי דירקטור

230. (א) האסיפה הכללית רשאית בכל עת לפטר דירקטור, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון, ובלבד שתינתן לדירקטור הזדמנות סבירה להביא את עמדתו בפני האסיפה הכללית.

(ב) נקבעה הוראה בתקנון שלפיה ימונה דירקטור לתפקידו שלא בידי האסיפה הכללית, אין להעבירו מכהונתו אלא בידי מי שזכאי למנותו ובדרך שנקבעה לכך בתקנון, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

חובה לסיים כהונה (תיקון מס' 14) תשע"א-2011

231. נודע לחברה כי דירקטור מונה בניגוד להוראות סעיפים 226, 226א או 227(א), או כי דירקטור הפר את הוראות סעיפים 225, 227(ב) או 232, יחליט הדירקטוריון, בישיבת הדירקטוריון שתכונס לראשונה לאחר שנודע לו על כך, על סיום הכהונה של אותו דירקטור, אם מצא, כי נתקיימו התנאים האמורים, וממועד ההחלטה תפקע הכהונה.

פקיעת כהונה עקב עבירה (תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

232. הורשע דירקטור בפסק דין בעבירה כאמור בסעיף 226(א)(1) או (א1), יודיע על כך לחברה וכהונתו תפקע במועד מתן ההודעה, ובחברה ציבורית וכן בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לא ניתן לשוב ולמנותו לכהונת דירקטור, אלא אם כן חלפה התקופה שבה אסור לו לכהן כדירקטור לפי סעיף 226.

פקיעת כהונה עקב החלטה של ועדת האכיפה המינהלית (תיקון מס' 14) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

232א. החליטה ועדת האכיפה המינהלית להטיל על אדם אמצעי אכיפה האוסר עליו לכהן כדירקטור בכל חברה ציבורית, בכל חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב או בחברה שבה הוא מכהן, יודיע על כך לחברה וכהונתו תפקע במועד מתן ההודעה, ובחברה שלגביה חל האיסור כאמור לא ניתן לשוב ולמנותו לכהונת דירקטור, אלא אם כן חלפה תקופת האיסור כאמור.

פסלות לפי החלטת בית משפט

233. בית המשפט רשאי לבקשת החברה, דירקטור, בעל מניה או נושה, להורות על פקיעת כהונתו של דירקטור אם מצא כי התקיים אחד מאלה:

(1) נבצר מהדירקטור למלא את תפקידו דרך קבע;

(2) לגבי דירקטור המכהן בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב - במהלך כהונתו הורשע בבית משפט מחוץ לישראל בעבירות כמפורט בסעיף 226(א)(2). (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

חובת אמונים (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 14) תשע"א-2011

234. דירקטור שהפר את חובת הגילוי לפי סעיפים 225, 227א, 227(ב), 232,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

232א או 245א, יראו אותו כמי שהפר את חובת האמונים לחברה.

סימן ג': תאגיד כדירקטור

תאגיד כדירקטור (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

235. תאגיד כשיר לכהן כדירקטור בחברה פרטית, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

יחיד המכהן מטעם התאגיד

236. (א) תאגיד המכהן כדירקטור ימנה יחיד הכשיר להתמנות לדירקטור בחברה, לכהן מטעמו, ורשאי הוא להחליפו, והכל בכפוף לחובותיו כלפי החברה.

(ב) שמו של יחיד המכהן מטעם התאגיד יירשם במרשם הדירקטורים, כמי שמכהן מטעם התאגיד.

(ג) על יחיד המכהן מטעם תאגיד ועל התאגיד, יחולו החובות החלות על דירקטור, יחד ולחוד.

סימן ד': דירקטור חליף

דירקטור חליף

237. (א) לא ניתן למנות חליף לדירקטור (להלן - דירקטור חליף), אלא אם כן נקבעה בתקנון הוראה המתירה לעשות כן.

(ב) לא ימונה ולא יכהן כדירקטור חליף מי שאינו כשיר להתמנות כדירקטור, וכן מי שמכהן כדירקטור או כדירקטור חליף.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) בחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב ניתן למנות, על אף האמור בסעיף קטן (ב), כדירקטור חליף מי שמכהן כדירקטור או כדירקטור חליף, אם נקבעה לכך הוראה בתקנון.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ד) נקבע בתקנון הוראה כאמור בסעיף קטן (א), ניתן למנות דירקטור חליף לחבר ועדת דירקטוריון, את מי שמכהן כדירקטור, ובלבד שהמועמד להתמנות כדירקטור חליף לחבר הועדה, אינו מכהן כחבר באותה ועדת דירקטוריון, ואם הוא דירקטור חליף לדירקטור חיצוני, יהא המועמד דירקטור חיצוני בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או בעל כשירות מקצועית, בהתאם לכשירותו של הדירקטור המוחלף.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ה) לא ניתן למנות חליף לדירקטור חיצוני, למעט כמפורט בסעיף קטן (ד).

(תיקון מס' 8) תשס"ח-2008

(ו) לא ניתן למנות חליף לדירקטור בלתי תלוי את מי שאינו כשיר להתמנות דירקטור בלתי תלוי.

אחריות דירקטור חליף

238. (א) דינו של דירקטור חליף כדין דירקטור.

(ב) אין במינוי דירקטור חליף כדי לשלול את אחריותו של הדירקטור שלו הוא חליף, והיא תחול בשים לב לנסיבות הענין, לרבות נסיבות מינוי הדירקטור החליף ומשך כהונתו.

(תיקון מס' 8) תשס"ח-2008

סימן ה': דירקטור חיצוני ודירקטור בלתי תלוי

חובת מינוי (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

239. (א) בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב יכהנו לפחות שני דירקטורים חיצוניים.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) הדירקטורים החיצוניים בחברה ציבורית ימונו על ידי האסיפה הכללית, ובלבד שיתקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(1) במנין קולות הרוב באסיפה הכללית ייכללו רוב מכלל קולות בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשריו עם בעל השליטה, המשתתפים בהצבעה; במנין כלל הקולות של בעלי המניות האמורים לא יובאו בחשבון קולות הנמנעים; על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(2) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות האמורים בפסקה (1)

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

לא עלה על שיעור של שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

(ג) השר רשאי לקבוע שיעורים שונים מן השיעור האמור בסעיף קטן (ב)(2).

(ד) בחברה שבמועד מינוי דירקטור חיצוני כל חברי הדירקטוריון שלה שאינם בעלי השליטה בחברה או קרוביהם הם בני מין אחד, יהיה הדירקטור החיצוני הממונה בן המין השני.

(ה) לא ימונה דירקטור חיצוני בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב אלא לאחר שהמועמד הצהיר כי מתקיימים בו התנאים הנדרשים למינויו כדירקטור חיצוני וועדת הביקורת אישרה כי מתקיימים בו התנאים כאמור, ויחולו על ההצהרה הוראות סעיף 241(ב) ו-(ג).

240. (א) כדירקטור חיצוני ימונה יחיד תושב ישראל הכשיר להתמנות לדירקטור; ואולם חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, שמניותיה או שאיגרות החוב שלה, לפי העניין, או חלק מהן הוצעו לציבור מחוץ לישראל או שהן רשומות בבורסה מחוץ לישראל, רשאית למנות דירקטורים חיצוניים שאינם תושבי ישראל; השר רשאי לקבוע סוגים נוספים של חברות שבהן יהיה ניתן למנות דירקטורים חיצוניים שאינם תושבי ישראל.

(א1) (1) כדירקטור חיצוני ימונה מי שהוא בעל כשירות מקצועית או מי שהוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובלבד שלפחות אחד הדירקטורים החיצוניים יהיה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

(2) השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, יקבע תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית.

(ב) לא ימונה לדירקטור חיצוני יחיד, שהוא קרוב של בעל השליטה, וכן מי שיש לו, לקרובו, לשותפו, למעבידו, למי שהוא כפוף לו במישרין או בעקיפין או לתאגיד שהוא בעל השליטה בו, במועד המינוי או בשנתיים שקדמו למועד המינוי, זיקה לחברה, לבעל השליטה בחברה או לקרוב של בעל השליטה, במועד המינוי, או לתאגיד אחר, ובחברה שאין בה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה – גם זיקה למי שהוא, במועד המינוי, יושב ראש הדירקטוריון, המנהל הכללי, בעל מניות מהותי או נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים; לענין סעיף קטן זה – (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

"זיקה" - קיום יחסי עבודה, קיום קשרים עסקיים או מקצועיים דרך כלל או שליטה, וכן כהונה כנושא משרה, למעט כהונה של דירקטור שמונה כדי לכהן כדירקטור חיצוני בחברה שעומדת להציע לראשונה מניות לציבור; השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע כי ענינים מסוימים, בתנאים שקבע, לא יהוו זיקה; (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

"תאגיד אחר" - תאגיד שבעל השליטה בו, במועד המינוי או בשנתיים שקדמו למועד המינוי, הוא החברה או בעל השליטה בה.

(ג) לא ימונה יחיד כדירקטור חיצוני אם תפקידיו או עיסוקיו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כדירקטור, או אם יש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן כדירקטור.

(ד) לא ימונה דירקטור בחברה פלונית כדירקטור חיצוני בחברה אחרת אם אותה שעה מכהן דירקטור בחברה האחרת כדירקטור חיצוני בחברה הפלונית.

(ה) לא ימונה יחיד כדירקטור חיצוני בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, אם הוא עובד של רשות ניירות ערך או עובד של בורסה בישראל. (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ו) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ב) לא יכהן כדירקטור חיצוני יחיד שיש לו, לקרובו, לשותפו, למעבידו, למי שהוא כפוף לו במישרין או בעקיפין או לתאגיד שהוא בעל השליטה בו, קשרים עסקיים או מקצועיים למי שאסורה זיקה אליו לפי הוראות סעיף קטן (ב), גם אם הקשרים כאמור אינם דרך כלל, למעט קשרים זניחים, וכן יחיד שקיבל תמורה בניגוד להוראות סעיף 244(ב); קוימו קשרים או התקבלה תמורה כאמור בעת כהונת הדירקטור החיצוני, יראו בכך, לעניין סעיפים 245א, 246 ו-247 הפרת תנאי מן התנאים הדרושים למינויו או לכהונתו כדירקטור חיצוני. (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הצהרה

241. (א) לא תזומן אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטור חיצוני אלא אם כן הצהיר המועמד כי מתקיימים בו התנאים הנדרשים למינויו כדירקטור חיצוני (להלן - ההצהרה).

(ב) ההצהרה תישמר במשרדה הרשום של החברה ותהיה פתוחה לעיונו של כל אדם.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות לענין ההצהרה.

דירקטורים חיצוניים ראשונים
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011
(תיקון מס' 27) תשע"ו-2016

242. (א) דירקטורים חיצוניים ראשונים ימונו על ידי האסיפה הכללית שתכונס לא יאוחר משלושה חודשים מהמועד שבו הפכה החברה לחברה ציבורית, ואולם בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב שהפכה לחברה ציבורית רשאי דירקטור חיצוני שכיהן ערב המועד שבו הפכה לחברה ציבורית, להמשיך ולכהן כדירקטור חיצוני בחברה הציבורית עד תום תקופת כהונתו לפי סעיף 245.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) דירקטורים חיצוניים ראשונים בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, ימונו לא יאוחר מתום שלושה חודשים מהמועד שבו הפכה החברה לחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב; במינוי דירקטורים כאמור, במקום אישור ועדת הביקורת על התקיימות תנאי הכשירות למינוי דירקטור חיצוני לפי סעיף 239 יבוא אישור הדירקטוריון לעניין זה.

השתתפות בועדות

243. בכל ועדה הרשאית להפעיל סמכות מסמכויות הדירקטוריון יכהן לפחות דירקטור חיצוני אחד.

גמול והחזר הוצאות

244. (א) דירקטור חיצוני זכאי לגמול ולהחזר הוצאות, כפי שיקבע השר בהתייעצות עם רשות ניירות ערך.

(ב) דירקטור חיצוני לא יקבל, נוסף על הגמול שלו הוא זכאי ולהחזר ההוצאות, כל תמורה, במישרין או בעקיפין, בשל כהונתו כדירקטור בחברה; לענין סעיף קטן זה לא יראו כתמורה מתן פטור, התחייבות לשיפוי, שיפוי או ביטוח לפי הוראות סימן ג' לפרק השלישי.

משך כהונה
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

245. (א) תקופת כהונתו של דירקטור חיצוני תהא שלוש שנים, ורשאית החברה, על אף הוראות סעיף 240, למנותו לשתי תקופות נוספות, של שלוש שנים כל אחת.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(א1) דירקטור חיצוני בחברה ציבורית ימונה לתקופת כהונה נוספת כאמור בסעיף קטן (א) בהתקיים אחד מאלה:

(1) בעל מניות, אחד או יותר, שלו אחוז אחד לפחות מכלל זכויות ההצבעה בחברה, הציע את מועמדותו לכהונה נוספת, המינוי אושר באסיפה הכללית, ברוב קולות, והתקיימו כל אלה:

(א) במניין כלל הקולות של בעלי המניות באסיפה הכללית לא מובאים בחשבון, קולות בעלי המניות שהם בעלי שליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשר עם בעל השליטה, וכן קולות הנמנעים;

(ב) סך קולות התומכים מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשרים עם בעל השליטה, עולה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה;

(תיקון מס' 22) תשע"ד-2013

(ג) הדירקטור החיצוני שימונה לתקופה נוספת לפי פסקה זו אינו בעל מניה קשור או מתחרה או קרובו של בעל מניה כאמור, במועד המינוי, ואינו בעל זיקה לבעל מניה קשור או מתחרה, במועד המינוי או בשנתיים שקדמו למועד המינוי; לעניין זה –

"בעל מניה קשור או מתחרה" – בעל המניה שהציע את המינוי או בעל מניה מהותי, והכול אם במועד המינוי יש לו, לבעל שליטה בו או לחברה בשליטת מי מהם, קשרים עסקיים עם החברה או שהוא, בעל שליטה בו או חברה בשליטת מי מהם הם מתחרים של החברה; השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע כי עניינים מסוימים, בתנאים שקבע, לא יהוו קשר עסקי עם החברה או תחרות בה;

"זיקה" – כהגדרתה בסעיף 240(ב), ורשאי השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, לקבוע כי עניינים מסוימים, בתנאים שקבע,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לא יהוו זיקה;

(2) הדירקטוריון הציע את מועמדותו לכהונה נוספת והמינוי אושר בהתאם להוראות סעיף 239(ב);

(תיקון מס' 26) תשע"ה-2014

(3) הדירקטור החיצוני הציע את מועמדותו לכהונה נוספת והמינוי אושר בהתאם להוראות פסקה (1).

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(א2) השר רשאי לקבוע שיעורים שונים מן השיעור האמור בסעיף קטן (א1)(1)(ב).

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(א3) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה רשאית לקבוע בתקנונה כי תקופת כהונתו הכוללת של דירקטור חיצוני לא תעלה על שש שנים; קבעה החברה הוראה כאמור בתקנונה, תחול ההוראה רק לגבי דירקטור חיצוני שמונה לראשונה לאחר קביעתה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) דירקטור חיצוני לא יפוטר וכהונתו לא תופסק אלא בהתאם להוראות סעיפים 233, 246 ו-247.

חובת הודעה (תיקון מס' 8) תשס"ח-2008

245א. דירקטור חיצוני שחדל להתקיים בו תנאי הדרוש לפי חוק זה לכהונתו כדירקטור חיצוני יודיע על כך מיד לחברה, וכהונתו תפקע במועד מתן ההודעה.

הפסקת כהונה בידי האסיפה הכללית

246. (א) נודע לדירקטוריון כי קיים חשש שדירקטור חיצוני חדל לקיים תנאי מן התנאים הדרושים לפי חוק זה למינויו כדירקטור חיצוני, או כי קיים חשש כי הדירקטור הפר את חובת האמונים לחברה, ידון בכך הדירקטוריון בישיבה שתכונס לראשונה לאחר שנודע לו על כך.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) קבע הדירקטוריון בחברה ציבורית כי הדירקטור החיצוני חדל לקיים תנאי מן התנאים הדרושים לפי חוק זה למינויו או כי הוא הפר את חובת האמונים, יזמן הדירקטוריון אסיפה מיוחדת שעל סדר יומה הפסקת כהונתו של הדירקטור החיצוני.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) נימוקי דירקטוריון החברה הציבורית יובאו לפני האסיפה המיוחדת ותינתן לדירקטור החיצוני הזדמנות סבירה להביא את עמדתו; החלטת האסיפה המיוחדת בדבר הפסקת כהונתו של הדירקטור החיצוני תתקבל ברוב הדרוש למינויו.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) קבע הדירקטוריון בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לאחר שנתן לדירקטור חיצוני הזדמנות סבירה להביא את עמדתו, כי הדירקטור החיצוני חדל לקיים תנאי מן התנאים הדרושים לפי חוק זה למינויו או כי הפר את חובת האמונים לחברה, יודיע על החלטתו ונימוקיה לגורם המוסמך למנות את הדירקטורים החיצוניים בחברה.

הפסקת כהונה בידי בית המשפט

247. בית המשפט, לבקשת דירקטור או בעל מניה, רשאי להורות על פקיעת כהונתו של דירקטור חיצוני אם מצא כי הוא חדל לקיים תנאי מן התנאים הדרושים לפי חוק זה למינויו כדירקטור חיצוני או כי הפר את חובת האמונים לחברה.

מינוי באסיפה מיוחדת (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

248. (א) נתפנתה משרתו של דירקטור חיצוני ולא מכהנים בחברה שני דירקטורים חיצוניים אחרים, יזמן הדירקטוריון אסיפה מיוחדת, למועד מוקדם ככל האפשר, שעל סדר יומה מינוי דירקטור חיצוני.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) נתפנתה משרתו של דירקטור חיצוני בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, ולא מכהנים בחברה שני דירקטורים חיצוניים אחרים, יודיע על כך הדירקטוריון לגורם המוסמך למנות את הדירקטורים החיצוניים בחברה.

איסור מינוי והעסקה (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

249. (א) חברה, בעל שליטה בה ותאגיד בשליטתו לא יעניקו למי שכיהן כדירקטור חיצוני באותה חברה, לבן זוגו או לילדו טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, ובכלל זה לא ימנו אותו, את בן זוגו או את ילדו, לכהונה כנושא משרה באותה חברה או בתאגיד בשליטת בעל השליטה בה, לא יעסיקוהו כעובד ולא יקבלו ממנו שירותים מקצועיים בתמורה, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות תאגיד בשליטתו, אלא אם כן חלפו שנתיים מתום כהונתו כדירקטור חיצוני באותה חברה, ולעניין קרוב שאינו בן זוגו או ילדו – שנה מתום כהונתו כדירקטור חיצוני.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על מינוי או העסקה של מי שכיהן כדירקטור חיצוני בחברה ממשלתית או בחברת בת ממשלתית ועל קבלת שירותים מקצועיים ממנו, על ידי המדינה או על ידי חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית אחרת אשר השר האחראי לענייניה אינו השר האחראי לענייני החברה שבה כיהן כדירקטור חיצוני.

דירקטור חיצוני בחברה שהפכה לחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב
(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

249א. (א) מיום הפיכתה של חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב לחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב לא יחולו הוראות סימן זה על מי שמכהן או על מי שכיהן בחברה כדירקטור חיצוני.

(ב) לא החליטה החברה בדבר המשך כהונתו של הדירקטור, תיפסק כהונתו בתום שלושה חודשים מיום הפיכת החברה לחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב.

סיווג דירקטור כדירקטור בלתי תלוי
(תיקון מס' 8) תשס"ח-2008
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

249ב. חברה ציבורית או חברה שהיא חברת איגרות חוב רשאית לסווג דירקטור כדירקטור בלתי תלוי אם הוא כשיר להתמנות ככזה לפי פסקאות (1) ו-(2) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1, לאחר שהצהיר כאמור בסעיף 224ב; לעניין זה, לא יראו בכהונה כדירקטור בחברה טרם הסיווג כדירקטור בלתי תלוי, כזיקה לחברה.

החלת הוראות על דירקטור בלתי תלוי
(תיקון מס' 8) תשס"ח-2008
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

249ג. הוראות סעיפים 240(ו), 244, 245א, 246, 247, 249 ו-249א(א) יחולו גם על דירקטור בלתי תלוי.

(תיקון מס' 14) תשע"א-2011

פרק שני: מינוי, כהונה ופיטורים של נושאי משרה אחרים

מינוי ופיטורים של מנהל כללי

250. המנהל הכללי ימונה ויפוטר בידי הדירקטוריון, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

מינוי ופיטורים של נושאי משרה
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

251. נושאי משרה בחברה, למעט דירקטורים ומנהל כללי, ימונו ויפוטרו, בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב על ידי המנהל הכללי, ובחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב על ידי הדירקטוריון; הכל אם לא נקבע אחרת בתקנון.

החלת סעיפים לעניין הגבלות על מינויים ופקיעת כהונה מסימן ב' בפרק ראשון
(תיקון מס' 14) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

251א. סעיפים 225 עד 226א, 231 עד 232א, 233(2) ו-234 יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין נושא משרה שאינו דירקטור, בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב.

פרק שלישי: חובות נושאי משרה

סימן א': חובת זהירות

חובת זהירות

252. (א) נושא משרה חב כלפי החברה חובת זהירות כאמור בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי למנוע קיומה של חובת זהירות של נושא משרה כלפי אדם אחר.

אמצעי זהירות ורמת מיומנות

253. נושא משרה יפעל ברמת מיומנות שבה היה פועל נושא משרה סביר, באותה עמדה ובאותן נסיבות, ובכלל זה ינקוט, בשים לב לנסיבות הענין, אמצעים סבירים לקבלת מידע הנוגע לכדאיות העסקית של פעולה המובאת לאישורו או של פעולה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הנעשית על ידיו בתוקף תפקידו, ולקבלת כל מידע אחר שיש לו חשיבות לענין פעולות כאמור.

חובת זהירות של דירקטור בעל מומחיות או כשירות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

253א. מינוי דירקטור שהוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או שהוא בעל כשירות מקצועית לפי סעיפים 219(ד) או 240(א1), אין בו כדי לשנות מן האחריות המוטלת עליו ועל שאר הדירקטורים בחברה, על פי כל דין.

סימן ב': חובת אמונים

חובת אמונים

254. (א) נושא משרה חב חובת אמונים לחברה, ינהג בתום לב ויפעל לטובתה, ובכלל זה –

(1) יימנע מכל פעולה שיש בה ניגוד ענינים בין מילוי תפקידו בחברה לבין מילוי תפקיד אחר שלו או לבין ענייניו האישיים;

(2) יימנע מכל פעולה שיש בה תחרות עם עסקי החברה;

(3) יימנע מניצול הזדמנות עסקית של החברה במטרה להשיג טובת הנאה לעצמו או לאחר;

(4) יגלה לחברה כל ידיעה וימסור לה כל מסמך הנוגעים לעניניה, שבאו לידיו בתוקף מעמדו בחברה.

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי למנוע קיומה של חובת אמונים של נושא משרה כלפי אדם אחר.

אישור פעולות

255. (א) חברה רשאית לאשר פעולה מהפעולות המנויות בסעיף 254(א) ובלבד שנתקיימו כל התנאים האלה:

(1) נושא המשרה פועל בתום לב והפעולה או אישורה אינן פוגעות בטובת החברה;

(2) נושא המשרה גילה לחברה, זמן סביר לפני המועד לדיון באישור, את מהות ענינו האישי בפעולה, לרבות כל עובדה או מסמך מהותיים.

(ב) אישור החברה לפעולות שאינן פעולות מהותיות יינתן לפי הוראות הפרק החמישי לענין אישור עסקאות, ואישור החברה לפעולות מהותיות יינתן לפי הוראות הפרק החמישי לענין אישור עסקאות חריגות; הוראות הפרק החמישי לגבי תוקפן של עסקאות, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תוקפן של פעולות.

תרופות

256. (א) על הפרת חובת אמונים של נושא משרה כלפי החברה יחולו הדינים החלים על הפרת חוזה, בשינויים המחויבים.

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), רואים נושא משרה שהפר חובת אמונים כלפי החברה כמי שהפר את התקשרותו עם החברה.

(ג) חברה רשאית לבטל פעולה שעשה נושא משרה בשם החברה כלפי אדם אחר או לתבוע מאותו אדם את הפיצויים המגיעים לה מנושא המשרה, אף בלא ביטול הפעולה, אם אותו אדם ידע על הפרת חובת האמונים של נושא המשרה, וידע או היה עליו לדעת על העדר אישור לפעולה.

(ד) חזקה על אדם שלא היה עליו לדעת על העדר אישור לפעולה כנדרש לפי פרק זה אם קיבל את אישור הדירקטוריון לכך שנתקבלו כל האישורים הנדרשים לפעולה.

גילוי ליקוי

257. נודע לדירקטור על ענין של החברה שנתגלו בו לכאורה הפרת חוק או פגיעה בנוהל עסקים תקין, יפעל בלא דיחוי לזימון ישיבה של הדירקטוריון כאמור בסעיף 98(ב)(2).

סימן ג': פטור, שיפוי וביטוח

סמכות החברה למתן פטור, שיפוי וביטוח

258. (א) חברה אינה רשאית לפטור נושא משרה מאחריותו בשל הפרת חובת האמונים כלפיה.

(ב) חברה רשאית לפטור נושא משרה מאחריותו בשל הפרת חובת הזהירות כלפיה, בהתאם לקבוע בפרק זה בלבד.

(ג) חברה רשאית לבטח את אחריותו של נושא משרה בה או לשפותו, בהתאם לקבוע בפרק זה בלבד.

הסמכה למתן פטור (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

259. (א) חברה רשאית לפטור, מראש, נושא משרה בה מאחריותו, כולה או מקצתה, בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות כלפיה, אם נקבעה הוראה לכך

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בתקנון.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה אינה רשאית לפטור מראש דירקטור מאחריותו כלפיה עקב הפרת חובת הזהירות בחלוקה.

רשות לענין שיפוי (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

260. (א) חברה רשאית, אם נקבעה בתקנונה הוראה מההוראות המפורטות בסעיף קטן (ב), לשפות נושא משרה בה, בשל חבות או הוצאה כמפורט בפסקאות (1), (1א) ו-(2), שהוטלה עליו או שהוציא, עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בה:

(1) חבות כספית שהוטלה עליו לטובת אדם אחר על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 14) תשע"א-2011

(1א) הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא משרה עקב חקירה או הליך שהתנהל נגדו בידי רשות המוסמכת לנהל חקירה או הליך, ואשר הסתיים בלא הגשת כתב אישום נגדו ובלי שהוטלה עליו חבות כספית כחלופה להליך פלילי, או שהסתיים בלא הגשת כתב אישום נגדו אך בהטלת חבות כספית כחלופה להליך פלילי בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית או בקשר לעיצום כספי; בפסקה זו –

סיום הליך בלא הגשת כתב אישום בענין שנפחתה בו חקירה פלילית – משמעו סגירת התיק לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (בסעיף קטן זה – חוק סדר הדין הפלילי), או עיכוב הליכים בידי היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי;

"חבות כספית כחלופה להליך פלילי" – חבות כספית שהוטלה על פי חוק כחלופה להליך פלילי, לרבות קנס מינהלי לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, קנס על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי הוראות חוק סדר הדין הפלילי, עיצום כספי או כופר;

(2) הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא המשרה או שחויב בהן בידי בית משפט, בהליך שהוגש נגדו בידי החברה או בשמה או בידי אדם אחר, או באישום פלילי שממנו זוכה, או באישום פלילי שבו הורשע בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית.

(ב) הוראה בתקנון לענין שיפוי יכול שתהיה כל אחת מאלה:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(1) הוראה המתירה לחברה לתת התחייבות מראש לשפות נושא משרה בה, בכל אחד מאלה (בחוק זה – התחייבות לשיפוי) –

(א) כמפורט בסעיף קטן א(1), ובלבד שההתחייבות לשיפוי תוגבל לאירועים שלדעת הדירקטוריון צפויים לאור פעילות החברה בפועל בעת מתן ההתחייבות לשיפוי וכן לסכום או לאמת מידה שהדירקטוריון קבע כי הם סבירים בנסיבות הענין, ושבהתחייבות לשיפוי יצוינו האירועים שלדעת הדירקטוריון צפויים לאור פעילות החברה בפועל בעת מתן ההתחייבות וכן הסכום או אמת המידה אשר הדירקטוריון קבע כי הם סבירים בנסיבות הענין;

(ב) כמפורט בסעיף קטן א(1א) או (2);

(2) הוראה המתירה לחברה לשפות נושא משרה בה בדיעבד (להלן - היתר לשיפוי).

ביטוח אחריות

261. חברה רשאית, אם נקבעה לכך הוראה בתקנון, להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בה בשל חבות שתוטל עליו עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בה, בכל אחד מאלה:

(1) הפרת חובת זהירות כלפי החברה או כלפי אדם אחר;

(2) הפרת חובת אמונים כלפי החברה, ובלבד שנושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה;

(3) חבות כספית שתוטל עליו לטובת אדם אחר.

שינוי התקנון

262. (א) בחברה פרטית שמניותיה מחולקות לסוגים, טעונה ההחלטה לכלול

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הוראה בתקנון בדבר פטור או שיפוי, נוסף על האישור של האסיפה הכללית, גם אישור אסיפות סוג.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) בחברה ציבורית אשר נושא משרה בה הוא בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 268, טעונה החלטת האסיפה הכללית לכלול הוראה בתקנון בדבר פטור, שיפוי או ביטוח, נוסף על הרוב הדרוש לשינוי התקנון, גם אישור של בעלי מניות שאינם בעלי ענין אישי באישור ההחלטה, כנדרש לגבי עסקה חריגה, לפי הוראות סעיף 275(א)(3).

הוראות חסרות תוקף

263. לא יהיה תוקף להוראה בתקנון, המתירה לחברה להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בה, להוראה בתקנון או להחלטת דירקטוריון המתירה לשפות נושא משרה, או להוראה בתקנון הפוטרת נושא משרה מאחריותו כלפי החברה, בשל כל אחד מאלה:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(1) הפרת חובת אמונים, למעט לענין שיפוי וביטוח בשל הפרת חובת אמונים כאמור בסעיף 261(2);

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(2) הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה או בפזיזות, למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד;

(3) פעולה מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין;

(תיקון מס' 14) תשע"א-2011

(4) קנס, קנס אזרחי, עיצום כספי או כופר שהוטל עליו.

אי התניה

264. (א) לא יהיה תוקף להוראה בתקנון או בחוזה או הניתנת בכל דרך אחרת, המתנה על האמור בסימן זה, במישרין או בעקיפין.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) לא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי או לביטוח אחריותו של נושא משרה עקב הפרת חובת אמונים כלפי החברה, למעט הפרת חובת אמונים כאמור בסעיף 261(2), ונושא משרה לא יקבל, במישרין או בעקיפין, התחייבות כאמור; קבלת התחייבות כאמור היא הפרה של חובת אמונים.

פרק רביעי: זכויותיו של דירקטור

הזכות לקבלת מידע

265. (א) לכל דירקטור הזכות לבדוק את מסמכי החברה ואת רישומיה ולקבל העתקים מהם, ולבדוק את נכסי החברה, ככל שהדבר דרוש למילוי חובותיו כדירקטור.

(ב) החברה רשאית למנוע מדירקטור לבדוק מסמך או נכס של החברה, אם סבר הדירקטוריון שהדירקטור פועל בחוסר תום לב או שבדיקה כאמור עלולה לפגוע בטובת החברה.

(ג) בית המשפט רשאי, לבקשת דירקטור חיצוני, לקבוע כי הזכות האמורה בסעיף קטן (א) תחול גם לגבי מסמכים ורישומים של כל חברה קשורה, אם השתכנע כי המידע המבוקש חשוב לביצוע תפקידו כדירקטור חיצוני.

זכות להעסיק יועצים

266. (א) לצורך ביצוע תפקידו זכאי דירקטור, במקרים מיוחדים, לקבל ייעוץ מקצועי על חשבון החברה, אם כיסוי ההוצאה אושר על ידי דירקטוריון החברה או על ידי בית המשפט.

(ב) בית המשפט, בבואו להחליט בבקשה כאמור בסעיף קטן (א) ישקול, בין היתר, האם המומחים של החברה אינם מספקים את הסיוע הנדרש לדירקטור לצורך מילוי תפקידו, ואת הסבירות של הסכום המבוקש בהתחשב בעילה לבקשת הייעוץ ובמצבה הכספי של החברה.

זכות תביעה

267. (א) היה לדירקטור יסוד סביר להניח שעומדת להתבצע פעולה של נושא משרה העלולה להוות הפרת חובה של נושא משרה, רשאי הוא, לאחר שפעל כאמור בסעיף 257 אם הנסיבות מאפשרות זאת, לפנות לבית המשפט בבקשה שיאכוף את החובה או ימנע את הפעולה; בית המשפט רשאי לתת צו שימנע את הפעולה או כל סעד אחר שייראה לו בנסיבות הענין.

(ב) אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת, תישא החברה בכל ההוצאות שהוציא דירקטור שפנה לבית המשפט לפי הוראות סעיף זה, לרבות אגרות בית משפט ושכר טרחת עורך דין, במועד כפי שיקבע בית המשפט.

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

פרק רביעי א': מדיניות תגמול לנושאי משרה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

קביעת מדיניות תגמול לנושאי משרה (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

267א. (א) דירקטוריון חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב יקבע מדיניות לעניין תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברה (בחוק זה – מדיניות התגמול), לאחר ששקל את המלצות ועדת התגמול שהוגשו לו לפי סעיף 118ב(1); מדיניות התגמול טעונה אישור האסיפה הכללית.

(ב) באישור האסיפה הכללית בחברה ציבורית, לפי סעיף קטן (א), יתקיים אחד מאלה:

(1) במניין קולות הרוב באסיפה הכללית ייכללו רוב מכלל קולות בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור מדיניות התגמול, המשתתפים בהצבעה; במניין כלל הקולות של בעלי המניות האמורים לא יובאו בחשבון קולות הנמנעים; על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים;

(2) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות האמורים בפסקה (1) לא עלה על שיעור של שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה; השר רשאי לקבוע שיעורים שונים מהשיעור האמור בפסקה זו.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), דירקטוריון החברה, למעט בחברה נכדה ציבורית, רשאי לקבוע את מדיניות התגמול גם אם האסיפה הכללית התנגדה לאישורה, ובלבד שוועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון החליטו, על יסוד נימוקים מפורטים ולאחר שדנו מחדש במדיניות התגמול, כי אישור מדיניות התגמול על אף התנגדות האסיפה הכללית הוא לטובת החברה; לעניין זה, "חברה נכדה ציבורית" – חברה ציבורית הנשלטת בידי חברה ציבורית או בידי חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, שהיא עצמה נשלטת בידי חברה ציבורית או בידי חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב אחרת, הנשלטת בידי בעל שליטה.

(ד) מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים טעונה אישור אחת לשלוש שנים; אישור לפי סעיף קטן זה יינתן בדרך שבה נקבעת מדיניות התגמול לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג).

(ה) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ד), הדירקטוריון יבחן, מעת לעת, את מדיניות התגמול וכן את הצורך בהתאמתה להוראות סעיף 267ב אם חל שינוי מהותי בנסיבות שהיו קיימות בעת קביעתה או מטעמים אחרים.

שיקולים בקביעת מדיניות התגמול (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

267ב. (א) מדיניות התגמול תיקבע בין השאר לפי שיקולים אלה:

(1) קידום מטרות החברה, תכנית העבודה שלה ומדיניותה בראייה ארוכת טווח;

(2) יצירת תמריצים ראויים לנושאי המשרה בחברה, בהתחשב, בין השאר, במדיניות ניהול הסיכונים של החברה;

(3) גודל החברה ואופי פעילותה;

(4) לעניין תנאי כהונה והעסקה הכוללים רכיבים משתנים – תרומתו של נושא המשרה להשגת יעדי החברה ולהשאת רווחיה, והכל בראייה ארוכת טווח ובהתאם לתפקידו של נושא המשרה.

(ב) מדיניות התגמול תכלול, בין השאר, התייחסות לעניינים המפורטים בחלק א' לתוספת ראשונה א' וייקבעו בה, בין השאר, הוראות כמפורט בחלק ב' לתוספת האמורה.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את תוספת ראשונה א'.

תקנות לעניין פרק רביעי א' (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

267ג. השר, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע כי הוראות פרק זה לא יחולו על סוגים של חברות ציבוריות או של חברות איגרות חוב, כפי שיקבע.

פרק חמישי: עסקאות עם בעלי ענין

הגדרת בעל שליטה

268. בפרק זה, "בעל שליטה" - בעל השליטה כמשמעותה בסעיף 1, לרבות מי שמחזיק בעשרים וחמישה אחוזים או יותר מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית של החברה אם אין אדם אחר המחזיק בלמעלה מחמישים אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה; לענין החזקה, יראו שניים או יותר, המחזיקים בזכויות הצבעה בחברה ואשר לכל אחד מהם יש ענין אישי באישור אותה עסקה המובאת לאישור החברה, כמחזיקים יחד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חובת גילוי (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

269. (א) נושא משרה בחברה או בעל שליטה בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב היודע שיש לו ענין אישי בעסקה קיימת או מוצעת של החברה, יגלה לחברה, בלא דיחוי, ולא יאוחר מישיבת הדירקטוריון שבה נדונה העסקה לראשונה, את מהות ענינו האישי, לרבות כל עובדה או מסמך מהותיים.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול כאשר הענין האישי נובע רק מקיום ענין אישי של קרוב בעסקה שאינה חריגה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) צד מעונין, כמשמעותו בסעיף 270(5), או מי שיהפוך לבעל שליטה כתוצאה מהצעה פרטית, היודע שיש לו ענין אישי בהצעה הפרטית המהותית, יגלה בלא דיחוי לחברה הציבורית את מהות ענינו האישי, לרבות כל עובדה או מסמך מהותיים.

עסקאות הטעונות אישורים מיוחדים (תיקון מס' 22) תשע"ד-2013

270. עסקאות של חברה המפורטות להלן, טעונות אישורים כקבוע בפרק זה, ובלבד שהעסקה היא לטובת החברה:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(1) עסקה של חברה עם נושא משרה בה וכן עסקה של חברה עם אדם אחר שלנושא משרה בחברה יש בה ענין אישי; ואולם לא יראו

(א) נושא משרה בחברה אם וגם בחברה בת הנמצאת בשליטתה ובבעלותה המלאות, כבעל ענין אישי בעסקה בין החברה האם לבין החברה הבת, בשל עצם היותו נושא משרה בשתיהן או בשל היותו בעל מניה או בעל נייר ערך שניתן לממשו במניות בחברה האם;

(ב) נושא משרה במספר חברות בנות הנמצאות בשליטה ובבעלות מלאה של אותו אדם, כבעל ענין אישי בעסקה בין חברות בנות כאמור, בשל עצם היותו נושא משרה בחברות המתקשרות;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(2) התקשרות של חברה עם נושא משרה בה שאינו דירקטור, באשר לתנאי כהונתו והעסקתו;

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(3) התקשרות של חברה עם דירקטור בה באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, לעניין כהונתו כדירקטור, וכן לעניין העסקתו בתפקידים אחרים – אם הוא מועסק כאמור;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(4) עסקה חריגה של חברה ציבורית עם בעל השליטה בה או עסקה חריגה של חברה ציבורית עם אדם אחר שלבעל השליטה יש בה ענין אישי, לרבות הצעה פרטית שלבעל השליטה יש בה ענין אישי; וכן התקשרות של חברה ציבורית עם בעל השליטה בה או עם קרובו, במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות חברה שבשליטתו, לעניין קבלת שירותים בידי החברה וכן אם הוא גם נושא משרה בה - באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, ואם הוא עובד החברה ואינו נושא משרה בה - באשר להעסקתו בחברה;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(4א) עסקה חריגה של חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, עם בעל השליטה בה, או עסקה חריגה של חברה כאמור עם אדם אחר שלבעל השליטה יש בה עניין אישי, וכן התקשרות של חברה כאמור עם בעל השליטה בה או עם קרובו, במישרין או בעקיפין לרבות באמצעות חברה שבשליטתו, לעניין קבלת שירותים בידי החברה, וכן אם הוא גם נושא משרה בה – באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, ואם הוא עובד החברה ואינו נושא משרה בה – באשר להעסקתו בחברה;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(5) (א) הצעה פרטית אשר מתקיים בה אחד מאלה:

(1) הצעה המקנה עשרים אחוזים או יותר מסך זכויות ההצבעה בחברה בפועל לפני ההנפקה שהתמורה, כולה או חלקה, אינה במזומן או בניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה או שאינה בתנאי שוק, ואשר כתוצאה ממנה יגדלו החזקותיו של בעל מניה מהותי בניירות הערך של החברה, או שכתוצאה ממנה יהפוך

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אדם לבעל מניה מהותי לאחר ההנפקה (בחוק זה – צד מעוניין);

(2) כתוצאה ממנה יהפוך אדם לבעל שליטה בחברה;

(ב) לענין פסקה זו יראו את סך כל ההצעות הפרטיות שמתקיים בהן אחד מאלה, כהצעה פרטית אחת:

(1) הן נעשו במהלך תקופה בת 12 חודשים רצופים לאותו ניצע או למי מטעמו, לקרובו, לתאגיד בשליטתו או בשליטת קרובו, וכשהניצע הוא תאגיד – גם לבעלי השליטה בניצע, לקרובו של בעל השליטה ולתאגיד בשליטת בעל השליטה או בשליטת קרובו;

(2) הן נעשו במהלך תקופה בת 12 חודשים רצופים ונקבעה בהם תמורה באותו נכס ויראו ניירות ערך שונים של חברה אחת כאותו נכס;

(3) הן מהוות חלק מעסקה אחת או שהן מותנות זו בזו;

(ג) לענין תנאי שוק לפי פסקה זו, יראו הצעה כהצעה בתנאי שוק אם הדירקטוריון קבע על יסוד נימוקים מפורטים כי ההצעה היא בתנאי שוק, אלא אם כן הוכח אחרת, ולענין החזקה לפי פסקה זו, יראו ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש מניות, שאותו אדם מחזיק או שיונפקו לו לפי ההצעה הפרטית, כאילו הומרו או מומשו.

עסקאות שאינן חריגות

271. עסקה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(1), שאינה עסקה חריגה, טעונה אישור הדירקטוריון, אלא אם כן נקבעה דרך אישור אחרת בתקנון.

עסקאות חריגות עם נושא משרה ועסקאות עם נושא משרה שאינו דירקטור באשר לתנאי כהונתו והעסקתו (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

272. (א) עסקה של חברה, שמתקיים בה האמור בסעיף 270(1) והיא עסקה חריגה, או עסקה של חברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב שמתקיים בה האמור בסעיף 270(2), טעונה אישור ועדת הביקורת ולאחר מכן אישור הדירקטוריון.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) לא היתה לחברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב ועדת ביקורת, טעונה העסקה אישור הדירקטוריון בלבד אם נושא המשרה אינו דירקטור, ואם נושא המשרה הוא דירקטור גם אישור של האסיפה הכללית.

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(ג) (1) עסקה של חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, שמתקיים בה האמור בסעיף 270(2), למעט עסקה עם המנהל הכללי של החברה כאמור בסעיף קטן (ג1), טעונה אישור של ועדת התגמול ולאחר מכן אישור הדירקטוריון;

(2) אישור ועדת התגמול והדירקטוריון לפי פסקה (1) יהיה בהתאם למדיניות התגמול, ואולם ועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון רשאים, במקרים מיוחדים, לאשר עסקה כאמור באותה פסקה שלא בהתאם למדיניות התגמול, בהתקיים שניים אלה:

(א) ועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון אישרו את העסקה, בין השאר, לפי השיקולים המנויים בסעיף 267ב(א), תוך התייחסות לעניינים המפורטים בחלק א' לתוספת ראשונה א' ובתנאי שנקבעו בעסקה, בין השאר, ההוראות כמפורט בחלק ב' לתוספת האמורה;

(ב) האסיפה הכללית אישרה את העסקה, ובלבד שבחברה ציבורית מתקיים האמור בסעיף 267א(ב)(1) או (2);

(3) על אף הוראות פסקה (2), בחברה, למעט חברה נכדה ציבורית כהגדרתה בסעיף 267א(ג), ועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון רשאים, במקרים מיוחדים, לאשר עסקה כאמור באותה פסקה גם אם האסיפה הכללית התנגדה לאישור העסקה, ובלבד שוועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון החליטו על כך, על יסוד נימוקים מפורטים, לאחר שדנו מחדש בעסקה ובחנו בדיון כאמור, בין השאר, את התנגדות האסיפה הכללית.

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(ג1) (1) עסקה של חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, עם המנהל הכללי של החברה, שמתקיים בה האמור בסעיף 270(2), טעונה אישור של אלה בסדר הזה:

(א) ועדת התגמול;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הדירקטוריון;

(ג) האסיפה הכללית, ובלבד שבחברה ציבורית מתקיים האמור בסעיף 267א(ב)(1) או (2); לעניין אישור האסיפה הכללית לפי פסקת משנה זו, יחולו הוראות סעיף קטן (ג)(3);

(2) אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון כאמור בפסקה (1) יהיו בהתאם למדיניות התגמול, ואולם ועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון רשאים, במקרים מיוחדים, לאשר את העסקה שלא בהתאם למדיניות כאמור, ובלבד שמתקיים האמור בסעיף קטן (ג)(2)(א); אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות פסקה (1)(ג);

(3) על אף הוראות פסקה (1)(ג), ועדת התגמול רשאית לפטור מאישור האסיפה הכללית עסקה עם מי שמועמד לכהן כמנהל כללי של החברה שמתקיים לגביו האמור בסעיף 240(ב), אם מצאה, על יסוד נימוקים שפירטה, כי הבאת העסקה לאישור האסיפה הכללית תסכל את ההתקשרות, ובלבד שהעסקה תואמת את מדיניות התגמול.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א), (ג) ו-(ג1), עסקה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(2) והיא שינוי של עסקה קיימת, טעונה אישור של ועדת ביקורת או ועדת תגמול, לפני העניין, בלבד, אם הוועדה האמורה אישרה כי השינוי בתנאי העסקה אינו מהותי ביחס לעסקה הקיימת.

עסקה עם דירקטור באשר לתנאי כהונתו והעסקתו (תיקון מס' 17) תשע"א-2011 (תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

273. (א) עסקה של חברה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(3), טעונה אישורו של הדירקטוריון ולאחריו אישורה של האסיפה הכללית, ובחברה ציבורית וכן בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, טעונה העסקה אישור ועדת התגמול, קודם לאישור הדירקטוריון.

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(ב) אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון כאמור בסעיף קטן (א), בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, יהיו בהתאם למדיניות התגמול, ואולם ועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון רשאים, במקרים מיוחדים, לאשר את העסקה שלא בהתאם למדיניות כאמור, ובלבד שמתקיים האמור בסעיף 272(ג)(2)(א) וכן, בחברה ציבורית – מתקיים באישור האסיפה הכללית האמור בסעיף 267א(ב)(1) או (2).

הצעה פרטית

274. הצעה פרטית מהותית טעונה אישור הדירקטוריון ולאחריו אישורה של האסיפה הכללית.

עסקה עם בעל שליטה

275. (א) עסקה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(4) טעונה אישורם של אלה בסדר הזה:

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(1) ועדת הביקורת, ובעסקה באשר לתנאי כהונה והעסקה – ועדת התגמול;

(2) הדירקטוריון;

(3) האסיפה הכללית, ובלבד שיתקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(א) במנין קולות הרוב באסיפה הכללית ייכללו רוב מכלל קולות בעלי המניות שאינם בעלי ענין אישי באישור העסקה, המשתתפים בהצבעה; במנין כלל הקולות של בעלי המניות האמורים לא יובאו בחשבון קולות הנמנעים;

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ב) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות האמורים בפסקת משנה (א) לא עלה על שיעור של שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(א1) (1) עסקה כאמור בסעיף קטן (א) לתקופה העולה על שלוש שנים, טעונה אישור כאמור באותו סעיף קטן, אחת לשלוש שנים;

(2) על אף האמור בפסקה (1), עסקה כאמור בסעיף 270(4) רישה, בלבד, יכול שתאושר לתקופה העולה על שלוש שנים, ובלבד שוועדת הביקורת אישרה כי התקשרות לתקופה כאמור סבירה בנסיבות העניין;

(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) יחולו על עסקה של חברה שהפכה לחברה ציבורית, ביחס לתקופה שלאחר הפיכתה לחברה ציבורית.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) השר רשאי לקבוע שיעורים שונים מן השיעור האמור בסעיף קטן (א)(3)(ב).

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) עסקה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(4א) טעונה אישורם של אלה בלבד בסדר הזה:

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(1) ועדת הביקורת, ובעסקה באשר לתנאי כהונה והעסקה – ועדת התגמול;

(2) הדירקטוריון;

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(3) בעסקה באשר לתנאי כהונה והעסקה – האסיפה הכללית.

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(ג1) אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), בעסקה שעניינה תנאי כהונה והעסקה, יהיו בהתאם למדיניות התגמול, ואולם ועדת התגמול ולאחריה הדירקטוריון רשאים, במקרים מיוחדים, לאשר את העסקה שלא בהתאם למדיניות כאמור, ובלבד שמתקיים האמור בסעיף 272(ג)(2)(א); אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג)(3).

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) (1) אישור ועדת הביקורת או ועדת התגמול, לפי העניין (בסעיף קטן זה – הוועדה) והדירקטוריון לפי הוראות סעיפים קטנים (א) או (ג), יינתן לאחר שהוועדה והדירקטוריון בחנו, בין השאר, אם העסקה כוללת חלוקה;

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(2) קבעו הוועדה או הדירקטוריון כי העסקה כוללת חלוקה, תאושר העסקה רק לאחר שאישרו כי קוימו, לעניין זה, הוראות כל דין לעניין חלוקה;

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(3) לעניין חברת איגרות חוב, קבעו הוועדה והדירקטוריון כי עסקה הטעונה אישורם לפי סעיפים קטנים (א) או (ג) אינה כוללת חלוקה, יבחנו אם קיים חשש סביר שהעסקה תמנע מהחברה את היכולת לעמוד בחבויותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן; קבעו הוועדה או הדירקטוריון כי קיים חשש כאמור, לא תאושר העסקה.

גילוי ענין אישי

276. בעל מניה המשתתף בהצבעה לפי סעיף 275 יודיע לחברה לפני ההצבעה באסיפה או, אם ההצבעה היא באמצעות כתב הצבעה - על גבי כתב ההצבעה, אם יש לו ענין אישי באישור העסקה אם לאו; לא הודיע בעל מניה כאמור, לא יצביע וקולו לא יימנה.

אישורים מצטברים

277. התקיימו בעסקה התנאים הקבועים ביותר מחלופה אחת מהחלופות שבסעיף 270, טעונה העסקה אישורים בהתאם להוראות החלות על כל אחת מן החלופות.

הימנעות בעלי עניין אישי (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

278. (א) מי שיש לו ענין אישי באישור עסקה, למעט עסקה כאמור בסעיף 271, המובאת לאישור ועדת הביקורת או הדירקטוריון, לא יהיה נוכח בדיון ולא ישתתף בהצבעה בועדת הביקורת ובדירקטוריון, ואולם נושא משרה שיש לו עניין אישי, רשאי להיות נוכח לשם הצגת העסקה, אם יושב ראש ועדת הביקורת או יושב ראש הדירקטוריון, לפי העניין, קבע כי הוא נדרש לשם הצגתה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי דירקטור להיות נוכח בדיון בועדת ביקורת ולהשתתף בהצבעה, אם לרוב חברי ועדת הביקורת יש ענין אישי באישור העסקה, וכן רשאי דירקטור להיות נוכח בדיון בדירקטוריון ולהשתתף בהצבעה, אם לרוב הדירקטורים בחברה יש ענין אישי באישור העסקה.

(ג) היה לרוב הדירקטורים בדירקטוריון החברה ענין אישי באישור עסקה כאמור בסעיף קטן (א), טעונה העסקה גם אישור האסיפה הכללית.

ועדת ביקורת בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

279. ועדת ביקורת בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב לא תהא רשאית לתת אישור הנדרש לפי פרק זה, אלא אם כן מתקיימות בה, בעת מתן האישור, הוראות סעיף 115.

עסקה חסרת תוקף (תיקון מס' 16) תשע"א-2011 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

280. (א) לעסקה של חברה עם נושא משרה בה או לעסקה כאמור בסעיף 270(4) ו-(4א) עם בעל שליטה בה לא יהיה תוקף כלפי החברה וכלפי נושא המשרה או בעל השליטה, אם העסקה לא אושרה בהתאם לקבוע בפרק זה לרבות אם נפל בהליך

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

האישור פגם מהותי, או אם העסקה נעשתה בחריגה מהותית מן האישור.

(ב) לעסקה כאמור בסעיף קטן (א) לא יהיה תוקף גם כלפי אדם אחר אם אותו אדם ידע על ענינו האישי של נושא המשרה או של בעל השליטה באישור העסקה, וידע או היה עליו לדעת על העדר אישור לעסקה כנדרש לפי פרק זה.

ביטול עסקה (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

281. חברה רשאית לבטל עסקה עם אדם אחר, הטעונה אישור כאמור בפרק זה, למעט עסקה כאמור בסעיף 271, וכן רשאית היא לתבוע ממנו פיצויים בשל הנזק שנגרם לה אף בלא ביטול העסקה, אם אותו אדם ידע על ענינו האישי של נושא המשרה בחברה באישור העסקה או על ענינו האישי של בעל השליטה בחברה הציבורית או בחברה הפרטית שהיא חברת איגרות חוב באישור העסקה, וידע או היה עליו לדעת על העדר אישור לעסקה כנדרש לפי פרק זה.

אישור דירקטוריון

282. חזקה על אדם שלא היה עליו לדעת על העדר אישור לעסקה כנדרש לפי פרק זה, אם קיבל את אישור הדירקטוריון לכך שנתקבלו כל האישורים הנדרשים לעסקה.

סעדים (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

283. (א) נושא משרה שלא גילה את ענינו האישי כאמור בסעיף 269 יראו אותו כמי שהפר את חובת האמונים; בעל שליטה בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב שלא גילה את ענינו האישי כאמור באותו סעיף, יראו אותו כמי שהפר את חובת ההגינות.

(ב) צד מעונין שהפר את חובת הגילוי כאמור בסעיף 269 או בעל מניה שלא גילה את ענינו האישי כאמור בסעיף 276, רשאית החברה לתבוע ממנו פיצויים על הנזקים שנגרמו לה עקב העדר הגילוי.

תקנות (תיקון מס' 17) תשע"א-2011 (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

284. השר רשאי לקבוע, כי הוראות פרק זה לא יחולו על סוגים שונים של עסקאות ובלבד שלעניין חברה ציבורית או חברת איגרות חוב, יקבע כן לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך.

חלק שביעי: הון החברה

פרק ראשון: ניירות ערך ופעולות בהם

סימן א': חופש הגיוון

חופש הגיוון

285. לחברה יכול שיהיו מניות, איגרות חוב, או ניירות ערך אחרים, שלכל אחד מהם זכויות שונות.

סימן ב': הון מניות רשום

הגדלת הון מניות רשום

286. האסיפה הכללית רשאית להגדיל את הון המניות הרשום של החברה בסוגי מניות, כפי שתקבע.

ביטול הון מניות רשום

287. האסיפה הכללית רשאית לבטל הון מניות רשום שטרם הוקצה, ובלבד שאין התחייבות של החברה, לרבות התחייבות מותנית, להקצות את המניות.

סימן ג': הנפקת ניירות ערך

סמכות להנפיק מניות והמירים (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

288. (א) הדירקטוריון רשאי להנפיק או להקצות מניות וניירות ערך אחרים, המירים או ניתנים למימוש למניות, עד גבול הון המניות הרשום של החברה; לענין זה יראו ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש במניות כאילו הומרו או מומשו במועד ההנפקה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) סמכות הדירקטוריון כמפורט בסעיף קטן (א) ניתנת לאצילה כמפורט בפסקאות (1) או (2) –

(1) לועדת דירקטוריון – הנפקה או בהקצאה של ניירות ערך במסגרת תכנית תגמול עובדים או הסכמי העסקה או שכר בין החברה ובין עובדיה, או בין החברה ובין עובדים של חברה קשורה שהדירקטוריון שלה הסכים לכך מראש, ובלבד שההנפקה או ההקצאה היא לפי תכנית הכוללת אמות מידה מפורטות, שהתווה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ואישר הדירקטוריון;

(2) לועדת דירקטוריון, למנהל הכללי או לממלא תפקיד כאמור (בסעיף זה – המנהל הכללי), או לאדם אחר שהמנהל הכללי המליץ עליו – בהקצאת מניות עקב מימוש או המרה של ניירות ערך של החברה.

סמכות להנפיק איגרות חוב

289. (א) הדירקטוריון רשאי להחליט על הנפקת סדרת איגרות חוב במסגרת סמכותו ללוות בשם החברה, ובגבולותיה של אותה סמכות.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) אינו שולל את סמכותו של המנהל הכללי או מי שהסמיך לכך, ללוות בשם החברה, להוציא איגרות חוב יחידות, שטרי חוב ושטרי חליפין, בגבולות סמכותו לכך.

איסור להנפיק או להקצות נייר ערך למוכ"ז (תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

289א. על אף האמור בסעיפים 288 ו-289, חברה לא תנפיק ולא תקצה נייר ערך למוכ"ז.

זכאות להשתתף בהקצאות עתידיות

290. (א) בחברה פרטית, שהונה המונפק כולל סוג אחד של מניות, יוצעו לכל בעל מניה מניות בשיעור חלקו בהון המניות המונפק; הדירקטוריון רשאי להציע לאדם אחר את המניות שבעל המניה סירב לרוכשן או לא נענה להצעה לרוכשן עד המועד האחרון שנקבע לכך בהצעה, והכל אם לא נקבע אחרת בתקנון.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) חברה שהתאגדה לפני תחילתו של חוק זה והתנתה במפורש בתקנונה על תקנה 42 לתוספת השניה לפקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, יראו את תקנונה כמתנה על האמור בסעיף קטן (א).

הקצאה שלא תמורת מזומנים

291. חברה לא תקצה מניה שתמורתה, במלואה או בחלקה, לא תיפרע במזומן, אלא אם כן פורטה התמורה בעבור המניה במסמך בכתב.

דיווח על הקצאה

292. חברה פרטית חייבת, בתוך ארבעה עשר ימים שלאחר כל הקצאה של מניות, להמציא לרשם מסמכים אלה:

(1) דין וחשבון, בטופס שקבע השר, שבו יפורטו פרטי ההקצאה;

(2) בהקצאה שחל לגביה סעיף 291 - העתק המסמך כאמור באותו סעיף.

סימן ד': העברת ניירות ערך

עבירות

293. חזקה על כל נייר ערך שהוא ניתן להעברה, בהתאם להוראות חוק זה.

הגבלת עבירות

294. חברה רשאית לקבוע בתקנון הוראה המגבילה את עבירותן של מניות, בתנאים שתקבע בתקנון.

בעלים משותפים

295. אין להעביר חלק ממניה, אך יכול שלמניה יהיו כמה בעלים במשותף, וכל אחד מהם זכאי להעביר את זכותו, אלא אם כן הוגבלה זכות זו בתקנון.

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

296. (בוטל).

(תיקון מס' 28) תשע"ו-2016

297. (בוטל).

רכישה בבורסה

298. הוראות סעיף 34 לחוק המכר, תשכ"ח-1968, יחולו על מי שרכש נייר ערך במסחר בבורסה, ויראוהו כמי שרכשו ממי שעוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר והמכירה היתה במהלך העסקים הרגיל של עסקיו.

שינוי מרשם

299. חברה תשנה את רישום הבעלות במניות במרשם בעלי המניות כאמור בסעיף 130(א)(1), בכל אחד מאלה:

(1) נמסר לחברה כתב העברה של המניה בחתימתם של המעביר ושל הנעבר, ודרישות התקנון, אם נקבעו לכך, התקיימו;

(2) נמסר לחברה צו של בית משפט לתיקון המרשם;

(3) הוכח לחברה כי נתקיימו תנאים שבדין להסבתה של הזכות;

(4) התקיים תנאי אחר שעל פי התקנון די בו כדי לרשום שינוי במרשם בעלי המניות.

מכירה כפויה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

300. (א) חברה פרטית רשאית לקבוע בתקנונה, כי מי שזכאי למניות בה לפי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

דין, לרבות מבצע צוואה, מנהל עזבון ונאמן בהליכי פירוק או בהליכי חדלות פירעון, יהיה חייב להציע לחברה או לבעלי המניות האחרים, לרכוש את המניות שהוא זכאי להן, בתמורה לשוויין ההוגן, כפי שיוסכם בין הצדדים, ובהעדר הסכמה – כפי שיכריע בית משפט לבקשת החברה או לבקשת בעלי המניות האחרים, והכל בכפוף להוראות התקנון ולהוראות חוק זה.

(ב) לא הוסכם על שוויין ההוגן של המניות ולא הוגשה בקשה לבית המשפט, יירשמו המניות על שם הזכאי להן, בתום תשעים ימים ממועד ההצעה של הזכאי למניות.

פרק שני: שמירת ההון וחלוקה

סימן א': חלוקה מותרת

אי התניה

301. (א) חברה רשאית לבצע חלוקה לפי הוראות פרק זה בלבד; ואולם חברה רשאית להתחייב בתקנונה או בחוזה שלא לבצע חלוקה במגבלות נוספות על הוראות פרק זה.

(ב) חלוקה בניגוד להוראות פרק זה היא חלוקה אסורה.

חלוקה מותרת

302. (א) חברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה (להלן - מבחן הרווח), ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבויותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן (להלן - מבחן יכולת הפרעון).

(ב) בסעיף זה –

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

"רווחים", לענין מבחן הרווח - יתרת עודפים או עודפים שנצברו בשנתיים האחרונות, לפי הגבוה מבין השניים, והכל על פי הדוחות הכספיים המותאמים האחרונים, המבוקרים או הסקורים, שערכה החברה, תוך הפחתת חלוקות קודמות אם לא הופחתו כבר מן העודפים, ובלבד שהמועד שלגביו נערכו הדוחות אינו מוקדם ביותר משישה חודשים ממועד החלוקה;

"דוחות כספיים מותאמים" - דוחות כספיים מותאמים למדד או דוחות כספיים הבאים או שיבואו במקומם, והכל לפי כללי חשבונאות מקובלים;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

"עודפים" - סכומים הכלולים בהון העצמי של חברה ושמקורם ברווח הנקי שלה כפי שנקבע לפי כללי חשבונאות מקובלים, וכן סכומים אחרים הכלולים בהון העצמי לפי כללי חשבונאות מקובלים ושאינם הון מניות או פרמיה, שהשר קבע שיראו אותם כעודפים.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות לענין חזקות בדבר עמידתה של חברה בתנאי מבחן יכולת הפרעון וכן פטורים או הקלות לענין התאמת הדוחות הכספיים.

חלוקה באישור בית משפט (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

303. (א) בית המשפט רשאי, לבקשת חברה, לאשר לה לבצע חלוקה שלא מקיימת את מבחן הרווח, ובלבד ששוכנע שמתקיים מבחן יכולת הפירעון.

(ב) חברה תודיע לנושיה על הגשת בקשה לבית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) באופן שיקבע השר.

(ג) נושה רשאי לפנות לבית המשפט ולהתנגד לבקשת החברה להתיר לה ביצוע חלוקה.

(ד) בית המשפט רשאי, לאחר שנתן לנושים שהתנגדו הזדמנות להשמיע את טענותיהם, לאשר את בקשת החברה, כולה או חלקה, לדחותה או להתנות את אישורו בתנאים.

הקצאת מניות בפחות מערכן הנקוב

304. (א) החליטה חברה להקצות מניות שלהן ערך נקוב, בתמורה הנמוכה מערכן הנקוב, לרבות מניות הטבה, עליה להפוך להון מניות חלק מרווחיה, כמשמעותם בסעיף 302(ב), מפרמיה על מניות, או מכל מקור אחר הכלול בהונה העצמי, האמורים בדוחות הכספיים האחרונים שלה, בסכום השווה להפרש שבין הערך הנקוב לבין התמורה.

(ב) בית המשפט רשאי, לבקשת חברה, לאשר לה לבצע הקצאת מניות בתמורה נמוכה מערכן הנקוב, שלא כאמור בסעיף קטן (א), בתנאים שיקבע.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקנות

305. השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע פרק זה.

סימן ב': דיבידנד

זכות לדיבידנד או למניות הטבה

306. (א) לבעל מניה הזכות לקבל דיבידנד או מניות הטבה, אם החליטה על כך החברה.

(ב) היו בהון החברה מניות שלהן ערכים נקובים שונים, יחולקו דיבידנד או מניות הטבה באופן יחסי לערך הנקוב של כל מניה, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנון.

החלטה על חלוקת דיבידנד

307. החלטת החברה על חלוקת דיבידנד תתקבל בדירקטוריון החברה, ואולם חברה רשאית לקבוע בתקנונה כי ההחלטה תתקבל באחת מהדרכים האלה:

(1) באסיפה הכללית, לאחר שתובא בפניה המלצת הדירקטוריון; האסיפה רשאית לקבל את ההמלצה או להקטין את הסכום אך לא להגדילו;

(2) בדירקטוריון החברה, לאחר שהאסיפה קבעה את סכום החלוקה המרבי;

(3) בדרך אחרת שנקבעה בתקנון, ובלבד שניתנה הזדמנות נאותה לדירקטוריון לקבוע, בטרם תבוצע החלוקה, כי החלוקה אינה חלוקה אסורה.

סימן ג': רכישה

תוצאות רכישה (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

308. (א) רכשה חברה מניה ממניותיה רשאית היא לבטלה; לא ביטלה החברה את המניה האמורה, לא תקנה המניה זכויות כלשהן (להלן – מניה רדומה), כל עוד המניה הרדומה היא בבעלות החברה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) רכשה חברה ניירות ערך שניתן להמירם או לממשם במניות החברה, רשאית היא לבטלם; לא ביטלה החברה את ניירות הערך האמורים, רשאית החברה לחזור ולמכרם, או להמירם או לממשם למניות; מניות שהומרו או שמומשו כאמור, יהיו מניות רדומות כל עוד הן בבעלות החברה.

רכישה בידי תאגיד בשליטה (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

309. (א) חברה בת או תאגיד אחר בשליטת החברה האם (בסעיף זה – התאגיד הרוכש), רשאים לרכוש מניות של החברה האם או ניירות ערך שניתן להמירם או לממשם במניות החברה האם, באותו היקף שבו החברה האם רשאית לבצע חלוקה, ובלבד שהדירקטוריון של החברה הבת או מנהלי התאגיד הרוכש קבעו כי אם רכישת המניות או ניירות הערך שניתן להמירם או לממשם במניות, היתה מתבצעת בידי החברה האם, היתה הרכישה בגדר חלוקה מותרת.

(ב) נרכשה מניה של חברה אם בידי חברה בת או בידי התאגיד הרוכש, לא תקנה המניה זכויות הצבעה, כל עוד המניה היא בבעלות החברה הבת או התאגיד הרוכש.

(ג) בוצעה חלוקה אסורה, תתבצע ההשבה, כאמור בסעיף 310, לחברה הבת או לתאגיד הרוכש, והוראת סעיף 311 תחול, בשינויים המחויבים, על הדירקטורים בחברה הבת והמנהלים בתאגיד הרוכש; ואולם אם קבע דירקטוריון החברה האם כי החלוקה מותרת תחול האחריות על הדירקטורים בחברה האם כאמור בסעיף 311.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (א), רכישה בידי חברה בת או בידי התאגיד הרוכש שאינם בבעלות מלאה של החברה האם, היא חלוקה בסכום השווה למכפלת סכום הרכישה בשיעור הזכויות בהון החברה הבת או בהון התאגיד הרוכש המוחזקות בידי החברה האם.

רכישת ניירות ערך שניתן להמירם למניות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

309א. לא תיחשב כחלוקה, רכישה של ניירות ערך שניתן להמירם מניות בגובה הסכום שהוצג בדוחות הכספיים המותאמים האחרונים, כהתחייבות, לזמן קצר או לזמן ארוך, בשל הניירות האמורים.

סימן ד': חלוקה אסורה

תוצאות חלוקה אסורה

310. (א) ביצעה חברה חלוקה אסורה, יהיה על בעל מניה להשיב לחברה את שקיבל, זולת אם לא ידע ולא היה עליו לדעת כי החלוקה שבוצעה אסורה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) חזקה על בעל מניה בחברה ציבורית, שלא היה דירקטור, מנהל כללי או בעל השליטה בחברה במועד החלוקה, שלא ידע ולא היה עליו לדעת, כי חלוקה שבוצעה היא חלוקה אסורה.

אחריות דירקטורים לחלוקה אסורה (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

311. בוצעה בחברה חלוקה אסורה יראו כל מי שהיה דירקטור במועד החלוקה כמי שהפר בכך את חובותיו לפי סעיפים 252, 253 או 254, לפי הענין, לחברה, אלא אם כן הוכיח אחד מאלה:

(1) שהתנגד לחלוקה האסורה ונקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנעה;

(2) שהסתמך בתום לב הסתמכות סבירה על מידע שאלולא היה מטעה היתה החלוקה מותרת;

(3) שבנסיבות הענין, לא ידע ולא היה עליו לדעת על החלוקה.

סימן ה': ניירות ערך בני פדיון

ניירות ערך בני פדיון

312. (א) על אף הוראות סעיף 302, רשאית חברה לכלול בתקנונה הוראה המתירה לה להנפיק ניירות ערך הניתנים לפדיון בתנאים שייקבעו בהוראה כאמור (להלן - ניירות ערך בני פדיון).

(ב) הנפיקה חברה ניירות ערך בני פדיון, רשאית היא לפדותם ולא יחולו על הפדיון המגבלות הקבועות בפרק זה.

(ג) הנפיקה חברה ניירות ערך בני פדיון, רשאית היא להצמיד להם מתכונותיהן של מניות, לרבות זכויות הצבעה וזכות השתתפות ברווחים.

(ד) ניירות ערך בני פדיון לא ייחשבו כחלק מהונה העצמי של החברה, יהא כינוים אשר יהא, אלא אם כן הזכות לפדיונם הוגבלה למקרה של פירוק החברה לאחר פרעון כל התחייבויות החברה לנושיה בעת הפירוק; הוגבלה הזכות לפדיונם של ניירות הערך כאמור, יחולו, לענין חלוקה, הוראות חוק זה, על אף הוראות סעיף קטן (ב).

הוראות מעבר

313. מניות פדיון שהוקצו בהתאם לסעיף 141 לפקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, ייחשבו חלק מהונה של החברה, וניתן יהיה לפדותן כפוף להוראות פרק זה, בתנאים ובדרך שנקבעו בתקנון.

חלק שמיני: רכישת חברות

פרק ראשון: מיזוג

אישורים בחברה

314. מיזוג טעון אישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית, בכל אחת מן החברות המתמזגות, בהתאם להוראות פרק זה.

מיזוג הפוגע בכושר הפרעון של החברה

315. (א) דירקטוריון חברה מתמזגת, השוקל אם לאשר מיזוג, ידון ויקבע, בשים לב למצבן הכספי של החברות המתמזגות, האם קיים לדעתו חשש סביר שעקב המיזוג לא יהיה ביכולתה של החברה הקולטת לקיים את התחייבויות החברה לנושיה.

(ב) קבע הדירקטוריון, כי קיים חשש כאמור בסעיף קטן (א), לא יאשר את המיזוג.

הצעת מיזוג

316. אישרו כל אחד מן הדירקטוריונים של החברות המתמזגות את המיזוג, יערכו במשותף הצעה לאישור המיזוג (להלן - הצעת מיזוג) ויחתמו עליה.

הודעה לרשם החברות

317. (א) חברה מתמזגת תמציא את הצעת המיזוג לרשם החברות בתוך שלושה ימים ממועד זימון האסיפה הכללית.

(ב) חברה מתמזגת תודיע לרשם החברות על החלטת האסיפה הכללית, בתוך שלושה ימים ממועד קבלת ההחלטה, תודיע על מתן הודעות לנושים לפי סעיף 318, וכן תמציא לרשם עותק של החלטת בית המשפט לפי סעיפים 319 או 321, בתוך שלושה ימים ממועד מתן החלטה כאמור.

הודעה לנושים

318. (א) חברה מתמזגת תשלח את הצעת המיזוג לנושים המובטחים של החברה לא יאוחר משלושה ימים ממועד ההמצאה של הצעת המיזוג לרשם החברות.

(ב) חברה מתמזגת תודיע לנושים הלא מובטחים שלה על הצעת המיזוג ותוכנה, כפי שיקבע השר.

התנגדות נושים

319. בית המשפט רשאי, לבקשת נושה של חברה מתמזגת, להורות על עיכוב או

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מניעת ביצוע של המיזוג, אם מצא כי קיים חשש סביר שעקב המיזוג לא יהיה ביכולתה של החברה הקולטת לקיים את התחייבויותיה של החברה המתמזגת, וכן רשאי הוא לתת הוראות להבטחת זכויותיהם של נושים.

אישור המיזוג

320. (א) מיזוג טעון אישורה של האסיפה הכללית בכל אחת מן החברות המתמזגות.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), מיזוג לא טעון אישורה של האסיפה הכללית בכל אחד מאלה:

(1) בחברת יעד הנמצאת בשליטתה ובבעלותה המלאה של החברה הקולטת;

(2) בחברה קולטת, אם התקיימו כל אלה:

(א) המיזוג אינו כרוך בשינוי התזכיר או התקנון של החברה הקולטת;

(ב) החברה הקולטת אינה מקצה במסגרת המיזוג למעלה מעשרים אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה, וכתוצאה מההקצאה לא יהפוך אדם לבעל שליטה בחברה הקולטת כהגדרתו בסעיף 268; לענין זה יראו ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש למניות, שאותו אדם מחזיק או שיוקצו לו במסגרת המיזוג, כאילו הומרו או מומשו;

(ג) לא מתקיימות הנסיבות המחייבות את אישורה של האסיפה הכללית לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

(ב) היו מניות חברת היעד מחולקות לסוגים, טעון המיזוג גם אישור אסיפות סוג בחברת היעד.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ג) בהצבעה באסיפה הכללית של חברה מתמזגת, שמניותיה מוחזקות בידי החברה המתמזגת האחרת או בידי אדם המחזיק בעשרים וחמישה אחוזים או יותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בחברה המתמזגת האחרת, לא יאושר המיזוג אם התנגדו לו בעלי המניות המחזיקים ברוב זכויות ההצבעה מקרב המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים, שאינם נמנים עם החברה המתמזגת האחרת, האדם המחזיק כאמור או מי מטעמם, לרבות קרוביהם או תאגידים בשליטתם, ואולם לא יראו אדם כמחזיק בחברה המתמזגת האחרת אם ההחזקה נובעת רק מהחזקת מניות בחברה המתמזגת.

(ד) החזיק אדם בעשרים וחמישה אחוזים או יותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה במספר חברות מתמזגות, תהיה הצעת המיזוג טעונה אישור בהתאם להוראות סעיף קטן (ג) בכל אחת מן החברות המתמזגות האמורות.

(ה) בעלי המניות המשתתפים בהצבעה יודיעו לחברה לפני ההצבעה, או, אם ההצבעה היא באמצעות כתב ההצבעה, על גבי כתב ההצבעה, אם מניותיהם מוחזקות בידי החברה המתמזגת האחרת או בידי אדם כאמור בסעיף קטן (ג) או שאינן מוחזקות כאמור; לא הודיע בעל מניה כאמור, לא יצביע וקולו לא יימנה.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ג), על הצעת מיזוג שהיא עסקה הטעונה אישור לפי סעיף 275(א), (ג) ו-(ד), יחולו לעניין אישור המיזוג, הוראות הסעיף האמור.

אישור בית משפט

321. (א) אישרה האסיפה הכללית בחברה מתמזגת את הצעת המיזוג לפי סעיף 320(א), רשאי בית המשפט, לבקשת בעלי מניות שלהם לפחות עשרים וחמישה אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה, לקבוע כי החברה אישרה את המיזוג, אף אם הצעת המיזוג לא זכתה לאישור של כלל אסיפות הסוג של החברה המתמזגת לפי סעיף 320(ב) או אף אם הצעת המיזוג לא זכתה ברוב הנדרש באסיפה הכללית של החברה המתמזגת לפי סעיף 320(ג).

(ב) בית המשפט לא יאשר בקשה לאישור מיזוג, אלא אם כן שוכנע כי הצעת המיזוג הוגנת וסבירה, בשים לב להערכת שווי החברות המתמזגות והתמורה שהוצעה לבעלי המניות.

הודעה של הממונה על התחרות
(תיקון מס' 33) תשע"ט-2019

322. קיבלה חברה הודעה של הממונה על התחרות, כמשמעותו בחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988, תודיע החברה לרשם, בתוך שלושה ימים ממועד קבלת ההודעה, אם יש בכך כדי לעכב את ביצוע המיזוג, למנעו, או להסיר עיכוב או מניעה כאמור; נתקבלה הודעה על מניעה או עיכוב ברשם החברות, לא יתבצע

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המיזוג כל עוד לא תוסר המניעה או העיכוב.

תוצאות המיזוג (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

323. נתקבלו ברשם החברות כל האישורים הדרושים לפי פרק זה למיזוג בכל אחת מן החברות המתמזגות, וחלפו שלושים ימים ממועד קבלת החלטת האסיפה הכללית בכל אחת מן החברות המתמזגות וחמישים ימים מהמועד שבו הומצאו הצעות המיזוג לרשם החברות, יבוצע המיזוג כלהלן:

(1) כל הנכסים והחיובים של חברת היעד, לרבות חיובים מותנים, עתידיים, ידועים ובלתי ידועים, יועברו ויוקנו לחברה הקולטת;

(2) יראו את החברה הקולטת כאילו היתה חברת היעד בכל הליך משפטי, לרבות בהליכי הוצאה לפועל;

(3) הרשם יעביר את פנקס השעבודים, כמשמעותו בסעיף 181 לפקודת החברות, של חברת היעד, לפנקס השעבודים של החברה הקולטת;

(4) חברת היעד תחוסל והרשם ימחק אותה ממרשמיו;

(5) הרשם ימסור לחברה הקולטת תעודה המעידה על ביצוע המיזוג וירשום את דבר המיזוג במרשמי החברה הקולטת.

חופש התנאה

324. אין בהוראות פרק זה, כדי למנוע מחברה להתחייב בחוזה או בתקנון להימנע מביצוע מיזוג או להתנות את ביצוע המיזוג בתנאים.

שעבוד צף בחברה מתמזגת

325. שעבוד צף על נכסיה של חברה מתמזגת אחת, כולם או מקצתם, המטיל מגבלה על זכות החברה ליצור שעבודים, לא יהיה עדיף על שעבוד שנוצר בחברה המתמזגת האחרת קודם למיזוג.

תקנות לענין מיזוג (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

326. השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע פרק זה, לרבות לענין הפרטים שיש לכלול בהצעת המיזוג ולענין זכויות נוספות לגבי מידע שיש למסור לנושים או לסוגים של נושים, וכן לגבי רישום העסקאות שנובעות מן המיזוג; לגבי חברה מתמזגת שהיא חברה ציבורית, או שהיא חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, ייקבעו ההוראות לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך.

הוראות מעבר לענין מיזוג (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

327. (א) חברה שהתאגדה לפני תחילתו של חוק זה, יראו כאילו נקבעה בתקנונה הוראה לפיה אישור מיזוג טעון רוב באסיפה הכללית של שלושה רבעים מקרב בעלי המניות המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים, ויחולו הוראות סעיף 20.

(ב) היו מוטלים שעבודים צפים, שלפחות אחד מהם נוצר ערב תחילתו של חוק זה, על נכסיהן של מספר חברות מתמזגות, באופן שלאחר המיזוג, לא ניתן יהיה להפריד בין הנכסים הכפופים לכל שעבוד צף, יתגבשו השעבודים הצפים עובר למיזוג, אלא אם כן נתקבלה הסכמתם של הנושים, שלהבטחת זכותם מוטלים השעבודים האמורים, לשינוי השעבודים בדרך שתיצור אבחנה בין הנכסים הכפופים לכל שעבוד, או לחלוקת התמורה ממימוש הנכסים הכפופים לאותם שעבודים.

פרק שני: הצעת רכש מיוחדת

רכישה של דבוקת שליטה או שליטה (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

328. (א) בחברה ציבורית, לא תבוצע רכישה שכתוצאה ממנה ייהפך אדם להיות בעל דבוקת שליטה אם אין בחברה בעל דבוקת שליטה, וכן לא תבוצע רכישה שכתוצאה ממנה יעלה שיעור החזקותיו של הרוכש מעל ארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה, אם אין אדם אחר המחזיק למעלה מארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה, אלא בדרך של הצעת רכש לפי הוראות פרק זה (להלן - הצעת רכש מיוחדת).

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על –

(1) רכישה של מניות בהצעה פרטית, ובלבד שהרכישה אושרה באסיפה כללית כהצעה פרטית שמטרתה להקנות לניצע דבוקת שליטה אם אין בחברה בעל דבוקת שליטה, או כהצעה פרטית שמטרתה להקנות ארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה אם אין בחברה אדם המחזיק ארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) רכישה מבעל דבוקת שליטה, אשר כתוצאה ממנה יהפוך אדם לבעל דבוקת שליטה;

(3) רכישה ממי שמחזיק מעל ארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה, אשר כתוצאה ממנה יעלה שיעור אחזקותיו של הרוכש, מעל ארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה.

(ג) על הצעת רכש מיוחדת יחולו הוראות פרק זה, נוסף על הוראות לפי כל דין לענין הצעות רכש ככל שאין בהן סתירה להוראות לפי פרק זה.

חוות דעת

329. הוצעה הצעת רכש מיוחדת, יחווה דירקטוריון חברת המטרה את דעתו לניצעים בדבר כדאיותה של הצעת הרכש המיוחדת או יימנע מלחוות את דעתו בדבר כדאיותה של הצעת הרכש המיוחדת, אם אינו יכול לעשות כן, ובלבד שידווח על הסיבות להימנעותו; הדירקטוריון יגלה גם כל ענין אישי שיש לכל אחד מן הדירקטורים בהצעת הרכש או הנובע ממנה.

חובות נושאי משרה

330. (א) נושא משרה בחברת מטרה אשר בתוקף תפקידו מבצע פעולה, למעט פעולות כאמור בסעיף קטן (ב), שמטרתה להכשיל הצעת רכש מיוחדת, קיימת או צפויה, או לפגוע בסיכויים לקבלתה, יהא אחראי כלפי המציע והניצעים על נזקיהם עקב פעולותיו, אלא אם כן פעל בתום לב והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה שננקטה היא לטובת החברה.

(ב) נושא משרה רשאי לשאת ולתת עם המציע על שיפור תנאי הצעתו וכן רשאי הוא לשאת ולתת עם אחרים לגיבוש הצעת רכש מתחרה.

הסכמת בעלי המניות

331. (א) הצעת רכש מיוחדת תופנה לכלל הניצעים, והניצעים רשאים להודיע על הסכמתם להצעת הרכש המיוחדת או על התנגדותם לה.

(ב) לא תתקבל הצעת רכש מיוחדת אלא אם כן הסכימו להצעה רוב במנין קולות מבין הניצעים שהודיעו על עמדתם ביחס אליה.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005
(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ג) במנין קולות הניצעים לא יובאו בחשבון קולותיהם של בעל שליטה במציע וכן של מי שיש לו עניין אישי בקבלת הצעת הרכש המיוחדת או של בעל דבוקת שליטה בחברה, או מי מטעמם של אלה או של המציע, לרבות קרוביהם או תאגידים שבשליטתם; על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים.

(ד) התקבלה הצעת רכש מיוחדת, רשאים ניצעים שלא הודיעו על עמדתם ביחס להצעת הרכש או שהתנגדו לה, להסכים להצעה, לא יאוחר מארבעה ימים מהמועד האחרון להיענות להצעת הרכש או במועד אחר שיקבע השר לענין זה, ויראו אותם כמי שהסכימו מלכתחילה להצעה.

היענות מזערית

332. הצעת רכש מיוחדת לא תתקבל אלא אם כן נרכשו לפיה מניות המקנות לפחות חמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה.

תוצאות רכישה אסורה

333. (א) מניות שנרכשו בניגוד להוראות פרק זה, לא תקנינה זכויות כלשהן ותהיינה מניות רדומות, כמשמעותן בסעיף 308, כל עוד הן מוחזקות בידי הרוכש.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב) בלי לפגוע בהוראת סעיף קטן (א), עלה שיעור החזקותיו של אדם בזכויות הצבעה, למעט עקב רכישה בהתאם להוראות סעיף 328, לשיעור המקנה לו דבוקת שליטה כשאין בחברה בעל דבוקת שליטה, או לשיעור העולה על ארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה אם אין אדם אחר המחזיק למעלה מארבעים וחמישה אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה, בין היתר עקב כך שמניות החברה הפכו לרדומות עקב ביצוע חלוקה, לא תוקנינה זכויות הצבעה למניות שבהחזקתו בשיעור העולה על עשרים וחמישה אחוזים או ארבעים וחמישה אחוזים, לפי הענין, כל עוד הן מוחזקות בידיו.

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(ב1) בעל מניות ידווח לחברה על המניות המוחזקות בידיו שאינן מקנות זכויות הצבעה בהקדם האפשרי לאחר שנודע לו על כך.

(ג) הפרת הוראות פרק זה היא הפרת חובה חקוקה כלפי בעלי המניות בחברה.

הצעת רכש עוקבת ומיזוג עוקב

334. התקבלה הצעת רכש מיוחדת, לא יציעו המציע, כל אדם ששלט בו במועד ההצעה, וכל תאגיד בשליטתם, במשך שנה ממועד הצעת הרכש, הצעת רכש נוספת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לרכישת מניות החברה, ולא יבצעו מיזוג עם החברה, אלא אם כן התחייבו לעשות כן בהצעת הרכש המיוחדת.

335. השר, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע הוראות לביצוע פרק זה לרבות בדבר הדרכים למסירת הצעת הרכש המיוחדת לניצעים ולקבלת הודעותיהם, ובכלל זה רשאי הוא להחיל את ההוראות החלות לגבי כתבי הצבעה, וכן לקבוע את המועדים שלפיהם תתנהל הצעת רכש מיוחדת ואת המועד למתן חוות דעתו של הדירקטוריון.

פרק שלישי: מכירה כפויה של מניות

סימן א': רכישת מניות המיעוט בידי בעל השליטה בחברה ציבורית

הצעת רכש מלאה
(תיקון מס' 3)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011

336. (א) לא ירכוש אדם מניות של חברה ציבורית או זכויות הצבעה בחברה כאמור (בפרק זה – מניות) או סוג של מניות של חברה ציבורית, כך שלאחר הרכישה תהיה לו החזקה של למעלה מתשעים אחוזים ממניות החברה הציבורית או מסוג המניות, אלא בדרך של הצעת רכש לכלל המניות או לסוג המניות (להלן - הצעת רכש מלאה), אשר תתקבל לפי הוראות פרק זה.

(ב) החזיק אדם מניות בשיעור הגבוה משיעור של תשעים אחוזים מכלל מניות החברה הציבורית כאמור בסעיף קטן (א) או מסוג מניות, לא ירכוש מניות נוספות כל עוד הוא מחזיק מניות בשיעור האמור.

(תיקון מס' 3)
תשס"ה-2005

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), החזיק אדם ביום כ"ה בשבט התש"ס (1 בפברואר 2000) מניות בשיעור כאמור בסעיף קטן (ב), לפי הדין שחל ערב היום האמור, לא ירכוש מניות נוספות אלא בדרך של הצעת רכש מלאה אשר התקבלה על ידי הניצעים, באופן ששיעור הניצעים שלא נענו להצעה מהווה פחות ממחצית מהון המניות המונפק, או מההון המונפק מסוג המניות שלגביהן הוצעה ההצעה; התקבלה הצעת רכש מלאה כאמור בסעיף קטן זה, יעברו כלל המניות שביקש המציע לרכוש לבעלותו, והרישומים של הבעלויות במניות ישונו בהתאם לכך.

מכירה כפויה
(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011

337. (א) התקבלה הצעת רכש מלאה על ידי הניצעים, באופן ששיעור ההחזקות של הניצעים שלא נענו להצעה מהווה פחות מחמישה אחוזים מהון המניות המונפק או מההון המונפק מסוג המניות שלגביהן הוצעה ההצעה ויותר ממחצית הניצעים שאין להם עניין אישי בקבלת ההצעה נענו לה, יעברו כלל המניות שביקש המציע לרכוש לבעלותו והרישומים של הבעלויות במניות ישונו בהתאם לכך; על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011

(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), הצעת רכש מלאה תתקבל אם שיעור ההחזקות של הניצעים שלא נענו להצעה מהווה פחות משני אחוזים מהון המניות המונפק או מהון המונפק מסוג המניות שלגביהן הוצעה ההצעה.

(תיקון מס' 17)
תשע"א-2011

(ב) לא התקבלה הצעת רכש מלאה כאמור בסעיף קטן (א) או (א1), לא ירכוש המציע, מניצעים שנענו להצעה, מניות שיקנו לו החזקה של למעלה מתשעים אחוזים מכלל המניות בחברה או מכלל סוג המניות שלגביהן הוצעה ההצעה.

סעד הערכה
(תיקון מס' 3)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 17)
תשע"א-2011

338. (א) בית המשפט רשאי, לבקשתו של כל מי שהיה ניצע בהצעת רכש מלאה שהתקבלה כאמור בסעיפים 336(ג) ו-337(א) או (א1), לקבוע, כי התמורה בעבור המניות היתה פחות משוויין ההוגן, וכי יש לשלם את השווי ההוגן, כפי שיקבע בית המשפט.

(תיקון מס' 12)
תש"ע-2010

(ב) בקשה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש לא יאוחר משישה חודשים ממועד קבלת הצעת הרכש המלאה.

(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011

(ג) המציע רשאי לקבוע בתנאי הצעת הרכש המלאה, כי ניצע שנענה להצעת הרכש המלאה שהתקבלה כאמור בסעיף 337(א) או (א1), לא יהיה זכאי לסעד לפי סעיף זה.

(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011
(תיקון מס' 17)
תשע"א-2011

(ד) לא יהיה תוקף לקביעת מציע לפי סעיף קטן (ג), אם המציע או החברה לא פרסמו לפני מועד ההיענות להצעה את המידע שחובה לפרסם לפי כל דין בקשר עם הצעת הרכש המלאה.

(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011

הצעת רכש לניירות ערך
(תיקון מס' 16)
תשע"א-2011

338א. התקבלה הצעת רכש מלאה לפי הוראות סימן זה, והמציע הציע גם הצעה לרכישת כלל ניירות הערך של אותה חברה ציבורית, יחולו הוראות סעיפים 337 ו-

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

338, בשינויים המחויבים, לגבי כל סוג של נייר ערך, גם על הצעת הרכש לניירות הערך האמורים.

הפיכת חברה ציבורית לחברה פרטית

339. התקבלה הצעת רכש מלאה בהתאם להוראות סימן זה, וההצעה היתה לסוג המניות היחיד של החברה או לכל אחד מן הסוגים של מניות החברה שבידי הציבור, תהפוך החברה לחברה פרטית.

תוצאות רכישה אסורה

340. (א) מניות שנרכשו בניגוד להוראות פרק זה, לא תקנינה זכויות ותהיינה מניות רדומות, כמשמעותן בסעיף 308, כל עוד הן מוחזקות בידי הרוכש.

(ב) הפרת הוראות פרק זה היא הפרת חובה חקוקה כלפי בעלי המניות בחברה.

סימן ב': סמכות לרכוש מניותיהם של בעלי מניות מתנגדים בחברה פרטית

סמכות לרכוש מניותיהם של בעלי מניות מתנגדים בחברה פרטית

341. (א) הציע אדם לרכוש מניות או סוג מניות של חברה פרטית (בסימן זה - המציע), ובעלי מניות שבבעלותם שמונים אחוזים מן המניות העומדות להעברה הסכימו בתוך חודשיים להצעה, רשאי המציע בתוך חודש לאחר תום החודשיים האמורים, להודיע, בדרך שיקבע השר, לכל בעל מניה שלא הסכים להצעה (בסימן זה - בעל מניה מתנגד), כי ברצונו לרכוש את מניותיו; במנין בעלי המניות האמורים לא יובאו בחשבון בעל שליטה במציע או מי מטעמו של בעל השליטה או של המציע, לרבות קרוביהם או תאגידים שבשליטתם.

(ב) הודיע המציע כאמור בסעיף קטן (א), חייבים בעלי המניות המתנגדים למכור את מניותיהם וחייב המציע לרכוש אותן, בתנאים שהוצעו לבעלי המניות המסכימים להעברה, אלא אם כן החליט בית המשפט אחרת לבקשת בעל מניה מתנגד שהוגשה בתוך חודש ימים לאחר תאריך ההודעה.

(ג) הודיע המציע כאמור בסעיף קטן (א) ולא ניתנה החלטה אחרת של בית המשפט, ישלח המציע, בתום חודש ימים מתאריך הודעתו, ואם היתה אותה שעה בקשתו של בעל מניה מתנגד תלויה ועומדת לפני בית המשפט - לאחר שפסק בה בית המשפט, העתק הודעתו אל החברה ויעביר לה את התמורה בעד המניות שהוא חייב לרכשן לפי סעיף זה, והחברה תרשום את המציע כבעל המניות הללו.

(ד) ניתן לקבוע בתקנון החברה שיעור שונה מהשיעור הקבוע בסעיף קטן (א); החלטה לשינוי התקנון כאמור, תתקבל כאמור בסעיף 20.

הוראת מעבר (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 19) תשע"ב-2012

342. חברה שהתאגדה לפני תחילתו של חוק זה, יראו כאילו נקבעה בתקנונה הוראה, ולפיה לאישור הצעה כאמור בסעיף 341 דרוש רוב של בעלי מניות שלהם תשעים אחוזים מן המניות העומדות להעברה; ואולם החלטה לשינוי התקנון באופן המקטין את שיעור הרוב כאמור, תתקבל בדרך הקבועה לפי סעיף 350 או בהסכמת כל בעלי המניות של החברה.

תקנות (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

342א. השר, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע הוראות לביצוע פרק זה לרבות בדבר הדרכים למסירת הצעת רכש מלאה לניצעים ולקבלת הודעותיהם, ובכלל זה רשאי הוא להחיל את ההוראות החלות לגבי כתבי הצבעה, וכן לקבוע את המועדים שלפיהם תתנהל הצעת הרכש המלאה.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

חלק שמיני א': פירוק

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

פרק א': הוראות כלליות

הגדרות – חלק שמיני א' (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ב. בחלק זה –

"החלטה מיוחדת" – החלטה שהתקבלה באסיפה כללית ברוב של שלושה רבעים מקולות בעלי המניות המשתתפים בהצבעה ומתקיימים לגביה כל אלה:

(1) ההזמנה לאסיפה נמסרה לבעלי המניות 21 ימים לפחות לפני מועד כינוסה, או בהסכמת כל בעלי המניות – במועד סמוך יותר לכינוסה;

(2) בסדר יומה של האסיפה הכללית נכללה הצעה בדבר פירוק החברה לפי חלק זה;

"חוב" – חוב ודאי או מותנה, קצוב או שאינו קצוב, בין שהגיע מועד

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פירעונו ובין שטרם הגיע;

"חדלות פירעון" – כמשמעותה בסעיף 2 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי;

"הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי" – הממונה כהגדרתו בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

דרכי הפירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ג. פירוק חברה לפי הוראות חלק זה יכול שיהיה באחת מאלה:

(1) פירוק בידי בית משפט;

(2) פירוק מרצון.

היחס בין הליכי פירוק להליכי חדלות פירעון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ד. (א) מתקיימים לגבי חברה הליכי חדלות פירעון, לא יחלו הליכי פירוק לגביה לפי חלק זה.

(ב) החל פירוק חברה בידי בית משפט לפי פרק ב', ומצא בית המשפט כי החברה נמצאת בחדלות פירעון, רשאי הוא להורות על הפסקת הליכי הפירוק ועל המשך ההליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, באופן שיורה.

(ג) החל פירוק מרצון של חברה לפי פרק ג', ומצא הנאמן כי החברה נמצאת בחדלות פירעון, יודיע על כך לבעלי המניות ולנושים של החברה, ואם מתקיימים התנאים להגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי – יגיש בשם החברה בקשה לצו לפתיחת הליכים.

(ד) אין בהליכי פירוק של חברה לפי חלק זה כדי לגרוע מהאפשרות לפתוח בהליכי חדלות פירעון לגביה; נפתחו הליכי חדלות פירעון לגבי חברה לאחר פתיחת הליכים לפירוקה לפי חלק זה, יורה בית המשפט על סיום הליכי הפירוק והמשך הליכי חדלות הפירעון, באופן שיורה.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

פרק ב': פירוק בידי בית המשפט

בית המשפט המוסמך (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ה. בית המשפט המוסמך לפרק חברה יהיה בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו רשומה החברה או שבו מקום עסקיה העיקרי או נכסיה.

העילות לפירוק בידי בית משפט (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ו. פירוק חברה בידי בית משפט לפי פרק זה יכול שיהיה בשל אחת מהעילות האלה:

(1) החברה קיבלה החלטה מיוחדת על פירוקה בידי בית המשפט;

(2) החברה לא התחילה בעסקיה בתוך שנה לאחר רישומה, או הפסיקה את עסקיה למשך שנה;

(3) בית המשפט מצא כי מן הצדק והיושר לפרק את החברה.

הרשאים לבקש פירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ז. (א) אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לצו פירוק של חברה לפי פרק זה (בפרק זה – צו פירוק):

(1) החברה;

(2) בעל מניה.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לצו פירוק אם סבר כי מן הצדק והיושר שהחברה תפורק.

בקשה לצו פירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ח. (א) בקשה לצו פירוק תוגש לבית המשפט בדרך שיקבע השר והיא תכלול את הפרטים שיקבע, ובין השאר פרטים לעניין נכסי החברה, חובותיה והליכים משפטיים תלויים ועומדים שהחברה צד להם.

(ב) לבקשה לצו פירוק יצרף המבקש תצהיר המאמת את העובדות שעליהן נסמכת בקשתו; השר רשאי לקבוע מסמכים נוספים שעל המבקש לצרף לבקשתו לשם הוכחת התנאים להגשתה.

פרסום הודעה על הגשת בקשה ומשלוח העתק ממנה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ט. (א) המגיש בקשה לצו פירוק יפרסם הודעה לציבור על הגשת הבקשה, בדרך ובמועד שיקבע השר; פרסום כאמור יכלול מידע לעניין מועד הדיון בבקשה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

והמועד האחרון להגשת התנגדויות לבקשה.

(ב) הוגשה בקשה לצו פירוק שלא בידי החברה, ישלח המבקש עותק ממנה לחברה מיד לאחר הגשתה.

(ג) כל אדם העלול להיפגע ממתן צו הפירוק רשאי לקבל מהמבקש העתק מהבקשה לצו פירוק.

הגשת התנגדות לבקשה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342י. (א) אדם העלול להיפגע ממתן צו פירוק רשאי להגיש לבית המשפט התנגדות לבקשה לצו פירוק.

(ב) השר יקבע הוראות לעניין הגשת ההתנגדות, ובכלל זה לעניין הפרטים שייכללו בה, מועד הגשתה ואופן המצאתה.

החלטה בבקשה לצו פירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יא. מצא בית המשפט כי מתקיימת עילה לפירוק החברה לפי סעיף 342ו, רשאי הוא לתת צו פירוק לגביה.

תוצאות צו הפירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יב. עם מתן צו הפירוק –

(1) ימנה בית המשפט נאמן ליישום הליכי הפירוק בהתאם להוראות סעיף 342יד;

(2) יוקפאו הליכים נגד החברה כאמור בסעיף 29(1) ו-(3) עד (5) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת, לגבי כלל ההליכים או חלקם; לעניין הקפאת הליכים לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 31(א) ו-32 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, בשינויים המחויבים; אין בהוראות פסקה זו כדי לעכב מימוש נכס המשועבד בשעבוד קבוע וגיבוש שעבוד צף שנעשו להבטחת פירעון חובות החברה לפני מתן צו הפירוק או לעכב העברת חזקה בנכס הכפוף לשיור בעלות מהחברה לבעל הנכס.

הודעה על מתן צו פירוק לרשם ופרסום הודעה לציבור (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יג. (א) מיד עם מתן צו הפירוק, ישלח הנאמן העתק ממנו לרשם, והרשם ירשום על כך הערה.

(ב) הודעה על מתן צו הפירוק תפורסם לציבור בדרך ובמועד שיקבע השר, ורשאי בית המשפט להורות על המצאת הודעה על מתן הצו לגורמים שיורה ובדרך שיורה.

הנאמן – מינויו, תפקידיו וסמכויותיו בפירוק בידי בית המשפט (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יד. (א) על מיינוי הנאמן בידי בית המשפט יחולו הוראות סימן א' לפרק ו' בחלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, בשינויים אלה:

(1) בית המשפט רשאי למנות נאמן שלא מתוך רשימת הנאמנים שגובשה לפי סעיף 37 לחוק האמור, אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין;

(2) החברה ובעל מניה, וכן היועץ המשפטי לממשלה אם הגיש את הבקשה לצו פירוק, רשאים להציע מועמדים לתפקיד הנאמן;

(3) שכר הנאמן ייקבע בהתאם להוראות לפי סעיף 39 לחוק האמור, בשינויים המחויבים; ואולם רשאי השר לקבוע הוראות מיוחדות לעניין שכר הנאמן שמונה לפי פרק זה;

(4) הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי יפרסם, באופן שוטף, באתר האינטרנט שלו, את שמות הנאמנים שמינה בית המשפט לפי פרק זה.

(ב) הנאמן יפעל במהירות האפשרית להשלמת הליכי הפירוק של החברה בהתאם להוראות פרק זה, ובכלל זה –

(1) יכריע בתביעות חוב;

(2) יפעל לכינוס נכסי קופת הפירוק וניהולם;

(3) ישלם את חובות החברה ויפעל לחלוקת היתרה בין בעלי המניות.

(ג) מונה נאמן לפי סעיף זה יחולו הוראות סימן ב' לפרק ו' בחלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי החלות לעניין תאגיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים המורה על פירוקו, בשינויים המחויבים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) מצא הנאמן במהלך הליכי הפירוק כי החברה נמצאת בחדלות פירעון, יודיע על כך לבית המשפט ויפעל לפי הנחיותיו, כאמור בסעיף 342ד(ב).

תחולת הוראות לעניין הליכי הפירוק בידי בית המשפט (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 (תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

342טו. על הליכי הפירוק בידי בית המשפט לפי פרק זה יחולו ההוראות לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, כמפורט להלן ובשינויים המחויבים:

(1) על תביעות חוב ואישורן יחולו הוראות פרק א' לחלק ד' לחוק האמור, וכן תקנות לפי הפרק האמור, אלא אם כן נקבע אחרת לעניין זה בתקנות לפי סעיף 342נד(1) סיפה;

(2) לעניין הכללת נכסים בקופת הפירוק יחולו הוראות סעיפים 216(1) ו-218 לחוק האמור;

(3) כינוס נכסי החברה וניהולם בידי הנאמן ייעשה לפי פרק ג' לחלק ד' בחוק האמור;

(4) מימוש נכסי החברה בידי הנאמן ייעשה לפי סעיף 227 לחוק האמור.

תשלום הוצאות הפירוק וחובות החברה לנושים (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342טז. (א) לאחר השלמת כינוס כל נכסי החברה ומימוש הנכסים שלדעת הנאמן יש לממשם, ישלם הנאמן את כל אלה:

(1) הוצאות שהוצאו בשל פעולות הנאמן או מי מטעמו במסגרת הליכי הפירוק, לרבות אגרות ושכר הנאמן;

(2) חובות החברה לנושים שתביעת החוב שהגישו אושרה על ידי הנאמן.

(ב) לפני תשלום חובות החברה לנושים, יפרסם הנאמן הודעה על כוונתו לעשות כן בדרך שיקבע השר ויודיע לכל מי שהגישו תביעות חוב שטרם הוכרעו ולא ביססו את תביעותיהם להנחת דעתו, על כוונתו לשלם את חובות החברה, ויקצוב להם זמן לביסוס תביעותיהם.

זכות בעלי המניות ליתרה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יז. נכסים שנותרו לאחר תשלום הוצאות הליכי הפירוק וחובות החברה לנושים כאמור בסעיף 342טז, יחולקו בין בעלי המניות בחברה בהתאם לזכויותיהם בחברה.

תשלומי ביניים (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יח. (א) על אף הוראות סעיפים 342טז ו-342יז, הנאמן, באישור בית המשפט, רשאי לשלם כספים שהצטברו בקופת הפירוק לנושים או לבעלי המניות גם בטרם הושלם כינוס כל נכסי החברה ומימוש הנכסים שלדעת הנאמן יש לממשם, אם סבר כי אין בכך כדי לפגוע בניהולם התקין של הליכי הפירוק.

(ב) על תשלומי ביניים לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 239 ו-241 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, בשינויים המחויבים.

זכות לפנות לבית המשפט (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342יט. בעל מניה או נושה רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה שיחליט בכל שאלה הנוגעת לזכויותיו בהליכי הפירוק.

סמכויות בית המשפט (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כ. בהליכי פירוק לפי פרק זה יהיו נתונות לבית המשפט כל הסמכויות הנתונות לבית המשפט לפי סעיפים 279, 281 עד 285 ו-289 עד 292 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, בשינויים המחויבים.

צירוף הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי להליכי הפירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כא. בית המשפט רשאי להורות על צירוף הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי להליכי פירוק לפי פרק זה, אם סבר כי הדבר דרוש לשם שמירה על האינטרס הציבורי ועל תקינותם של ההליכים; הורה בית המשפט כאמור, יהיו נתונות לממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי הסמכויות הנתונות לו לפי חלק ו' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, בשינויים המחויבים.

ביטול צו פירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כב. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת לאחר מתן צו פירוק, לבקשת החברה או בעל מניה, להורות על ביטול צו הפירוק, אם מצא כי אין הצדקה בנסיבות העניין להמשיך בהליכי פירוק החברה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) בית המשפט רשאי להשהות את ביטול צו הפירוק כדי לאפשר הטלה מחדש של עיקולים שבוטלו עם מתן הצו לפי סעיף 342יב(2).

(ג) ביטול צו פירוק אינו פוגע בתוקפם של מכירה, העברה, תשלום או פעולה משפטית אחרת שנעשו כדין לפני הביטול.

(ד) החליט בית המשפט על ביטול צו הפירוק, ישלח הנאמן לרשם העתק מההחלטה, והרשם ימחק את הרישום על צו הפירוק.

סיום הפירוק, חיסול החברה וסיום כהונת הנאמן (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כג. (א) סיים הנאמן לבצע את תפקידו, יגיש לבית המשפט ולבעלי המניות דוח מסכם של פעילותו.

(ב) נוכח בית המשפט כי הושלם פירוק החברה, יורה, בצו, על חיסולה; ממועד מתן הצו תהיה החברה מחוסלת.

(ג) בית המשפט יורה כיצג לנהוג במסמכי החברה המנויים בסעיף 124 ובמסמכי הנאמן, לאחר חיסול החברה, ובלבד שיישמרו לתקופה שלא תפחת משבע שנים.

(ד) מיד עם מתן צו החיסול, ישלח הנאמן העתק ממנו לרשם, והרשם ירשום את דבר החיסול.

(ה) נוכח בית המשפט כי החיסול נרשם בידי הרשם, יורה על סיום כהונתו של הנאמן.

פרק ג': פירוק מרצון

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

החלטה על פירוק מרצון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כד. חברה רשאית לקבל החלטה מיוחדת על פירוקה מרצון בהתאם להוראות פרק זה אם הדירקטורים של החברה נתנו תצהיר כושר פירעון לפי סעיף 342כה.

מתן תצהיר כושר פירעון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כה. תצהיר כושר פירעון יינתן בידי כל הדירקטורים בחברה או רובם, ובו יצהירו כי בדקו היטב את מצב עסקי החברה ולדעתם החברה יכול לשלם את חובותיה במלואם בתוך 12 חודשים מתחילת פירוקה (בפרק זה – תצהיר כושר פירעון).

זימון אסיפה כללית לשם קבלת החלטה על פירוק מרצון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כו. (א) אסיפה כללית שעל סדר יומה פירוק מרצון של החברה תכונס לאחר שניתן תצהיר כושר פירעון לגבי החברה לפי סעיף 342כה, וכינוסה יהיה בתוך 90 ימים לאחר מתן תצהיר כושר הפירעון.

(ב) תצהיר כושר הפירעון יצורף להזמנה לאסיפה כללית.

מינוי הנאמן בידי האסיפה הכללית (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כז. אסיפה כללית שקיבלה החלטה מיוחדת על פירוק מרצון של החברה תמנה נאמן ליישום הליכי הפירוק, ורשאית היא לקבוע את שכרו, ובלבד שלא יהיה בשכר שייקבע כדי להביא את החברה לחדלות פירעון.

תחילת הפירוק והפסקת ניהול עסקי החברה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כח. (א) תחילתו של פירוק מרצון של חברה עם קבלת ההחלטה על פירוקה מרצון כאמור בסעיף 342כד.

(ב) משהתחיל פירוק מרצון תחדל החברה לנהל את עסקיה, למעט ככל שנדרש לשם פירוקה המועיל.

הודעה לנושים על פירוק מרצון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342כט. קיבלה חברה החלטה על פירוק מרצון, יודיע על כך הנאמן, בכתב, לנושים הידועים לו, ובכלל זה לנושים שהחוב כלפיהם שנוי במחלוקת, בתוך 21 ימים מיום קבלת ההחלטה.

הודעה לרשם (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342ל. (א) הנאמן ישלח לרשם הודעה על החלטת החברה על פירוק מרצון ועל מינויו, בתוך 21 ימים מיום קבלת ההחלטה; להודעה יצורף תצהיר כושר הפירעון; השר רשאי לקבוע הוראות בדבר פרטי ההודעה לרשם ומסמכים נוספים שיש לצרף עליה.

(ב) שלח הנאמן הודעה לרשם בהתאם להוראות סעיף קטן (א) ונוכח הרשם כי התקיימו התנאים לפי פרק זה להחלטת החברה על פירוק מרצון, ירשום

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הערה על פירוק מרצון של החברה.

(ג) נרשמה הערה על פירוק מרצון של חברה לפי סעיף קטן (ב), יפרסמה הרשם לציבור באתר האינטרנט של משרד המשפטים; השר רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין פרסום הודעה לציבור על הערה כאמור, בדרך ובמועד שיקבע.

הנאמן – תפקידיו וסמכויותיו בפירוק מרצון
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לא. (א) הנאמן יפעל במהירות האפשרית להשלמת הליכי הפירוק מרצון של החברה בהתאם להוראות פרק זה, ובכלל זה –

(1) יכריע בתביעות חוב;

(2) יפעל לכינוס נכסי קופת הפירוק וניהולם;

(3) ישלם את חובות החברה ויפעל לחלוקת היתרה בין בעלי המניות.

(ב) עם מינוי הנאמן יעברו לידיו הסמכויות הנתונות לדירקטוריון ולמנהל הכללי, אלא אם כן החליטה האסיפה הכללית שהסמכויות, כולן או חלקן, ייוותרו בידי הדירקטוריון או המנהל הכללי, ואולם הסמכויות המפורטות להלן יופעלו בידי הנאמן לאחר קבלת אישור האסיפה הכללית בהחלטה מיוחדת:

(1) פירעון חוב לנושים מסוג מסוים;

(2) פשרה עם נושה או חייב של החברה בנוגע לגובה החוב ואופן תשלומו, שיש לה השפעה מהותית על היקף נכסי קופת הפירוק.

הפסקת כהונה של נאמן
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לב. (א) האסיפה הכללית רשאית להחליט על הפסקת כהונתו של הנאמן, ובלבד שתינתן לנאמן הזדמנות סבירה להביא את עמדתו לפני האסיפה הכללית.

(ב) התפנתה משרתו של הנאמן, תמנה האסיפה הכללית אחר במקומו; כל בעל מניה רשאי לכנס אסיפה כללית למטרה זו.

(ג) נאמן שמונה לפי סעיף קטן (ב), יודיע לרשם על מינויו בתוך 21 ימים ממועד המינוי.

תחולת הוראות לעניין הליכי פירוק מרצון
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018
(תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

342לג. על הליכי פירוק מרצון לפי פרק זה יחולו ההוראות לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, כמפורט להלן ובשינויים המחויבים:

(1) על תביעות חוב ואישורן יחולו הוראות פרק א' לחלק ד' לחוק האמור, וכן תקנות לפי הפרק האמור, אלא אם כן נקבע אחרת לעניין זה בתקנות לפי סעיף 342נד(1) סיפה, אולם המועד להגשת תביעת חוב כאמור בסעיף 210(א) לחוק האמור יהיה בתוך 90 ימים ממועד פרסום ההודעה לציבור לפי סעיף 342ל(ג);

(2) לעניין הכללת נכסים בקופת הפירוק יחולו הוראות סעיפים 216(1) ו-218 לחוק האמור;

(3) כינוס נכסי החברה וניהולם בידי הנאמן ייעשה לפי פרק ג' לחלק ד' בחוק האמור;

(4) מימוש נכסי החברה בידי הנאמן ייעשה לפי סעיף 227 לחוק האמור.

תשלום הוצאות הפירוק וחובות החברה לנושים וזכות בעלי המניות ליתרה
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לד. הוראות סעיפים 342טז עד 342יח לעניין תשלום הוצאות הפירוק וחובות החברה לנושים, לעניין זכות בעלי המניות ליתרה ולעניין תשלומי ביניים, יחולו, בשינויים המחויבים, בהליכי פירוק מרצון לפי פרק זה, ואולם האישור לתשלומו ביניים לפי סעיף 342יח יינתן בידי האסיפה הכללית.

זכות לפנות לבית המשפט
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לה. הנאמן, בעל מניה או נושה רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה שיחליט בכל שאלה שבמשפט או שבעובדה הנוגעת להליכי הפירוק.

כינוס אסיפות כלליות
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לו. (א) הנאמן רשאי, בכל עת, לכנס אסיפה כללית של החברה ולהביא לאישורה כל עניין שימצא לנכון.

(ב) נמשכו הליכי הפירוק למעלה משנה, יכנס הנאמן אסיפה כללית של החברה בתום השנה הראשונה ובתום כל שנה קלנדרית שלאחריה, ויגיש לאסיפה דוח על פעולותיו ועל ניהול הפירוק בשנה שחלפה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ביטול הפירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לז. (א) האסיפה הכללית רשאית לקבל החלטה מיוחדת בדבר ביטול פירוקה מרצון, אם הדירקטורים, כולם או רובם, או הנאמן, הצהירו כי עם ביטול הפירוק מרצון תוכל החברה לפרוע את חובותיה במועדם.

(ב) ביטול הפירוק אינו פוגע בתוקפם של מכירה, העברה, תשלום או פעולה משפטית אחרת שנעשו כדין לפני הביטול.

(ג) החליטה חברה לבטל את פירוקה מרצון, ישלח הנאמן לרשם ולנושים הידועים לו העתק מההחלטה, ויפרסם אותה בדרך ובמועד שיקבע השר.

(ד) קיבל הרשם העתק מההחלטה על ביטול הפירוק מרצון, ימחק את ההערה על פירוק מרצון של החברה.

סיום הפירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לח. (א) סיים הנאמן לבצע את תפקידו, יערוך דוח מסכם של פעילותו, ויכנס אסיפה כללית של החברה שעל סדר יומה דיון בדוח.

(ב) הזמנה לאסיפה כללית לפי סעיף זה תימסר ותתפרסם בדרך שיקבע השר, חודש לפחות לפני המועד לכינוסה, ויצורף אליה העתק מהדוח המסכם של הנאמן.

(ג) בתוך שבעה ימים ממועד כינוס האסיפה הכללית ישלח הנאמן לרשם הודעה על כך שכונסה האסיפה ויצרף לה את פרוטוקול האסיפה ואת הדוח המסכם; לא היה מניין חוקי באסיפה, ישלח הנאמן לרשם הודעה כי האסיפה כונסה כדין אולם לא היה בה מניין חוקי.

חיסול החברה וסיום כהונת הנאמן (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342לט. (א) קיבל הרשם את הודעת הנאמן ואת הדוח המסכם לפי סעיף 342לח, ומצא כי לא נותרו לחברה חובות לרשם בשל אגרות ותשלומים לפי סעיף 44(6), ירשום את חיסול החברה, וממועד הרישום תהיה החברה מחוסלת.

(ב) האסיפה הכללית הסופית שכונסה לפי סעיף 342לח תחליט כיצד לנהוג במסמכי החברה המנויים בסעיף 124 ובמסמכי הנאמן, לאחר חיסול החברה, ובלבד שיישמרו לתקופה שלא תפחת משבע שנים; לא קיבלה האסיפה הכללית החלטה בעניין זה, יישמרו המסמכים בידי הנאמן או בידי מי שיסמיך לעניין זה, שבע שנים ממועד החיסול.

(ג) כהונת הנאמן תסתיים במועד החיסול.

מתן צו פירוק לגבי חברה שהחליטה על פירוק מרצון (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מ. אין בהליכי פירוק מרצון לפי פרק זה כדי לגרוע מזכותו של בעל מניה או היועץ המשפטי לממשלה להגיש בקשה לפירוק חברה בידי בית משפט לפי פרק ב'; נתן בית משפט צו פירוק לפי בקשה כאמור, יורה על סיום הליכי הפירוק מרצון והמשך ההליכים בידי בית משפט, באופן שיורה.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

פרק ד': פירוק מרצון בהליך מזורז של חברה לא פעילה

חברה לא פעילה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מא. חברה לא פעילה, לעניין פרק זה, היא חברה שמתקיימים בה כל אלה (בפרק זה – חברה לא פעילה):

(1) אין לה נכסים;

(2) אין לה חובות; לעניין זה לא יראו כחוב, חוב בשל אגרה שנתית שהחברה רשאית לקבל פטור ממנה מכוח תקנות לפי סעיף 44;

(3) אין הליכים משפטיים תלויים ועומדים שהחברה צד להם ולא מתנהלים נגדה הליכי אכיפה מינהליים לפי דין.

החלטה על פירוק מרצון בהליך מזורז (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מב. חברה לא פעילה רשאית לקבל, באסיפה הכללית, החלטה על פירוק מרצון בהליך מזורז לפי הוראות פרק זה, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) ההחלטה התקבלה בהסכמת כל בעלי המניות המשתתפים באסיפה;

(2) ההזמנה לאסיפה נמסרה לבעלי המניות 21 ימים לפחות לפני מועד כינוסה, או בהסכמת כל בעלי המניות – במועד סמוך יותר לכינוסה;

(3) בסדר יומה של האסיפה הכללית נכללה הצעה בדבר פירוק מרצון בהליך מזורז.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הגשת בקשה לפירוק מרצון בהליך מזורז (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מג. (א) קיבלה חברה לא פעילה החלטה על פירוק מרצון בהליך מזורז, תגיש לרשם בקשה לפירוק מרצון בהליך מזורז, בתוך 30 ימים ממועד קבלת ההחלטה.

(ב) לבקשה לפי סעיף קטן (א) יצורפו שניים אלה:

(1) תצהיר חתום בידי כל הדירקטורים או רובם כי התקיימו התנאים להיותה של החברה חברה לא פעילה לפי סעיף 342מא וכי התקבלה החלטה על פירוק מרצון בהליך מזורז לפי סעיף 342מב;

(2) החלטת החברה כיצד לנהוג במסמכי החברה המנויים בסעיף 124, לאחר חיסולה, באופן שיישמרו לתקופה שלא תפחת משבע שנים.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר הפרטים שייכללו בבקשה ובתצהיר שיוגשו לרשם לפי סעיף זה וכן מסמכים נוספים שיש לצרף לבקשה.

פרסום הודעה על הגשת בקשה לפירוק מרצון בהליך מזורז (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מד. (א) הוגשה לרשם בקשה לפירוק מרצון בהליך מזורז, ומצא הרשם כי התמלאו התנאים להגשתה לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים, הודעה על הגשת הבקשה בידי החברה; בהודעה כאמור יצוין כי אם לא יוגשו התנגדויות לבקשה בתוך 90 ימים ממועד הפרסום, תחוסל החברה; הרשם ירשום הערה על פירוק מרצון בהליך מזורז של החברה.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הפרסום באתר האינטרנט של משרד המשפטים, בכלל זה משך הזמן שבו יפורסם המידע, בין השאר כדי להבטיח את אמינות המידע, את זמינותו ואת הגנת המידע מפני שימוש בלתי מורשה בו.

התנגדות לבקשה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מה. פורסמה בקשה לפירוק מרצון בהליך מזורז לפי סעיף 342מד, רשאי כל מי שעלול להיפגע מחיסול החברה להגיש התנגדות לבקשה בתוך 90 ימים ממועד פרסומה.

הפסקת הליכי הפירוק בידי הרשם (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מו. הוגשה התנגדות לפי סעיף 342מה או מצא הרשם במהלך התקופה להגשת התנגדויות כי לא מתקיים תנאי מהתנאים לפירוקה של החברה בפירוק מרצון בהליך מזורז, יודיע לחברה על הפסקת הליכי הפירוק ויסיר את פרסום ההודעה לפי סעיף 342מד.

חיסול חברה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מז. (א) מצא הרשם כי לא הוגשה התנגדות לפי סעיף 342מה, ירשום בתום 10 ימי עבודה מהמועד האחרון להגשת התנגדויות לפי הסעיף האמור, את חיסול החברה.

(ב) החברה תהיה מחוסלת ממועד הרישום.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

פרק ה': הוראות שונות

קבלת החלטה באסיפה כללית בחברה פרטית (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מח. אין בהוראות חלק זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 76.

ציון הליכי הפירוק במסמכי החברה (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342מט. היתה חברה הליכי פירוק לפי חלק זה, יצוין הדבר בכל מסמך מטעם החברה.

דוח הנאמן לעניין הליכי פירוק תלויים ועומדים (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342נ. (א) נמשכו הליכי פירוק לפי חלק זה למעלה משנה, יגיש הנאמן לרשם, אחת לשנה, דוח בדבר הליכי הפירוק ומצבם.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר פרטי הדוח, מועד הגשתו ופרסומו.

עונשין לעניין פירוק (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342נא. (א) בעל מניה בחברה שניתן לגביה צו פירוק או שקיבלה החלטה על פירוק מרצון, לפי חלק זה, או נושא משרה בחברה כאמור, שעשה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) הסתיר נכס מנכסי החברה טרם מתן צו הפירוק או ההחלטה על פירוק מרצון, במטרה שלא ייכלל בנכסי קופת הפירוק;

(2) הסתיר נכס מנכסי החברה לאחר מתן צו הפירוק או ההחלטה על

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פירוק מרצון;

(3) לא מסר מידע או מסר מידע חלקי או כוזב לנאמן או לאסיפה הכללית במטרה לפגוע בהליכי הפירוק.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א)(3), מי שנדרש למסור מידע לנאמן לפי סעיף 47 או 49 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, כפי שהוחלו בסעיף 342יד(ג), ולא עשה כן או עשה כן באופן חלקי או כוזב במטרה לפגוע בהליכי הפירוק, דינו – מאסר שנה.

ביטול החיסול (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342נב. (א) חוסלה חברה, רשאי בית המשפט להורות, בצו, על ביטול החיסול, לבקשת כל אדם המעוניין בדבר, אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין; משניתן צו לביטול החיסול ניתן לנקוט כל הליך שהיה ניתן לנקוט אילולא חוסלה החברה.

(ב) בקשה לצו בדבר ביטול החיסול תוגש לא יאוחר מתום שנתיים ממועד חיסול החברה; בית המשפט רשאי, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, להתיר הגשת בקשה במועד מאוחר יותר.

(ג) מי שלבקשתו ניתן צו לביטול חיסולה של חברה, ימציא לרשם העתק מהצו בתוך שבעה ימים מיום מתן הצו, והרשם יבטל את רישום חיסול החברה.

החלת ההוראות על חברת חוץ ותאגידים אחרים (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342נג. (א) הוראות חלק זה, לעניין פירוק בידי בית משפט, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חברת חוץ המנהלת עסקים או שיש לה נכסים בישראל, גם אם לא נרשמה לפי הוראות סעיף 346.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), השר רשאי להחיל, בצו, את הוראות סעיף קטן (א) גם על תאגיד מסוים אחר.

תקנות – חלק שמיני א' (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

342נד. השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע חלק זה, ובכלל זה הוראות בעניינים אלה:

(תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

(1) סדרי דין ואופן ניהולם של הליכים לפי חלק זה, ובכלל זה הוראות בעניין הגשת בקשות, מסמכים שיש לצרף אליהן, מועדי הגשתן, המצאתן, הגשת התנגדויות להן, חובת פרסום ואופן הפרסום וכן הוראות בעניין אופן הגשת תביעת חוב, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיש לצרף אליה;

(2) חובות דיווח שיחולו על החברה, הנאמן וכל בעל עניין אחר בהליכי הפירוק, אופן עריכת הדוחות והפרטים שייכללו בהם;

(3) אגרות ותשלומים בעד הליכים לפי חלק זה.

חלק תשיעי: הוראות כלליות

פרק ראשון: שינוי סוגי תאגידים

שינוי סוג החברה (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

343. (א) חברה פרטית שהפכה לחברה ציבורית או חברה ציבורית שהפכה לחברה פרטית, וכן חברה שהפכה לתאגיד מדווח או חברה שחדלה להיות תאגיד מדווח, וחברה שהפכה לחברת איגרות חוב או שחדלה להיות חברה כאמור, יודיעו על כך לרשם החברות בתוך ארבעה עשר ימים מאותו מועד.

(ב) השר, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע הוראות לענין ביצוע סעיף זה, לרבות הוראות לענין מסמכים אשר יועברו מרשם החברות לרשות ניירות ערך או ממנה לרשם החברות.

שינוי אחריות בעלי המניות

344. (א) חברה שאחריות בעלי המניות בה אינה מוגבלת רשאית לשנות את תקנונה ולקבוע, באישור בית המשפט בבקשה לפי סעיף 350(א) ובתנאים שיקבע, כי אחריות בעלי המניות בה מוגבלת; השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה.

(ב) חברה שאחריות בעלי המניות בה מוגבלת רשאית לשנות את תקנונה, בהסכמת כלל בעלי המניות, ולקבוע שאחריות בעלי המניות בה אינה מוגבלת.

הפיכת אגודה שיתופית לחברה

345. (א) אגודה שיתופית רשומה (בסעיף זה - אגודה), המבקשת להירשם כחברה, תכין תכנית לארגונה כחברה ותגיש אותה לאישורו של רשם האגודות השיתופיות כמשמעותו בפקודת האגודות השיתופיות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) השר, בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, רשאי לקבוע את התנאים שבהם רשאי רשם האגודות השיתופיות לאשר תכנית שהוגשה לו לפי הוראות סעיף קטן (א), לרבות תנאים שמטרתם להבטיח כי מצבם של נושי האגודה לא ישתנה לרעה.

(ג) אישר רשם האגודות השיתופיות את התכנית, תובא התכנית לאישור בפני אסיפה כללית של האגודה שנמסרה עליה הודעה כדין עשרים ואחד ימים מראש, ושפורטה בה התכנית; נתקבלה התכנית ברוב של שלושה רבעים לפחות מן החברים הזכאים להצביע ושהצביעו בעצמם או על ידי שלוח, ייערך תקנון לפי חוק זה, ועם הגשת הבקשה לרישום, יימסר לרשם החברות עותק ממנו וישולמו אגרות כפי שיקבע השר.

(ד) אישר רשם החברות את הרישום, יודיע על כך לרשם האגודות השיתופיות, אשר יבטל את רישום האגודה כאגודה שיתופית ויפרסם הודעה על כך ברשומות; לאחר הביטול ירשום רשם החברות את האגודה כחברה.

(ה) עם רישום האגודה כחברה יעביר רשם האגודות השיתופיות לרשם החברות נסח של כל הרישומים שבפנקס השעבודים שלו, הנוגעים לשעבודים שיצרה האגודה לפני רישומה כחברה ושהיו קיימים בעת הרישום, ושל כל המסמכים שבידו היוצרים שעבודים אלה או המעידים עליהם, ורשם החברות ירשום, בלא אגרה, את השעבודים והפרטים שבנסח הנוגעים לכל שעבוד.

(ו) כלל הנכסים והחיובים, לרבות חיובים ידועים ובלתי ידועים, קיימים ומותנים, של האגודה יעברו עם הרישום לחברה, וכל ההליכים המשפטיים שהאגודה צד להם ניתן להמשיך בהם כך שהחברה תהיה הצד לאותם הליכים.

פרק ראשון א': חברה לתועלת הציבור

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

סימן א': חברה לתועלת הציבור – הוראות כלליות

(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

חברה לתועלת הציבור (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345א. (א) חברה לתועלת הציבור היא חברה שבתקנונה נקבעו מטרות ציבוריות בלבד וכן איסור על חלוקת רווחים או חלוקה אחרת לבעלי מניותיה (בפרק זה – חלוקת רווחים).

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(ב) בפרק זה, "מטרות ציבוריות" – מטרה כמפורט בתוספת השנייה; השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת השנייה.

רישום חברה לתועלת הציבור (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345ב. (א) המבקש לרשום חברה שבתקנונה נקבעו מטרות ציבוריות בלבד וכן איסור על חלוקת רווחים, יצהיר בפני הרשם כי הוא מבקש לרשום חברה לתועלת הציבור; לבקשה יצורפו, בשני עותקים, המסמכים האלה:

(1) מסמכים לפי סעיף 8, לרבות תקנון שבו נקבע כי החברה היא חברה לתועלת הציבור לפי דרישות פרק זה;

(2) הצהרה של חברי ועדת הביקורת הראשונים על נכונותם לכהן כחברי ועדת ביקורת, בהתאם לנוסח לגבי הצהרת דירקטורים ראשונים, בשינויים המחויבים;

(3) שמו של היזם ומענו;

(4) פירוט הנכסים שיוקנו לחברה שמתבקש רישומה והגורמים שמהם הועברו;

(5) הצהרת בעלי המניות, הדירקטורים הראשונים וחברי ועדת הביקורת הראשונים כי ידוע להם שמתבקש רישומה של חברה לתועלת הציבור.

(ב) ראה הרשם כי מתבקש רישומה של חברה לתועלת הציבור, או שינוי תקנון לפי סעיף קטן (ג), לא ירשום את החברה או את שינוי התקנון אלא אם כן אישר רשם ההקדשות כי לאחר רישומה או לאחר שינוי התקנון יתקיימו בה התנאים האמורים בסעיף 345א(א) ותקנונה תואם את הוראות פרק זה, וזאת לאחר שניתן כל המידע שהתבקש לענין זה; רשם ההקדשות ייתן את תשובתו בתוך 45 ימים מיום שהתקבלו כל המסמכים והמידע שנדרשו לענין זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) קיבלה חברה החלטה על שינוי תקנונה שכתוצאה ממנה יתקיימו בה התנאים האמורים בסעיף 345א(א), תודיע על כך לרשם בתצהיר בחתימת מרבית הדירקטורים והמנהל הכללי שלה, ולא יהיה תוקף להחלטה כאמור אלא לאחר רישום השינוי בידי הרשם; לבקשת החברה לרישום שינוי התקנון יצורפו המסמכים האמורים בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

(ד) לאחר רישום חברה לתועלת הציבור או לאחר רישום שינוי תקנון, תימסר לחברה תעודת התאגדות או תעודת התאגדות מתוקנת, לפי הענין, שבה יצוין כי היא חברה לתועלת הציבור וכי התקבל על כך אישור רשם ההקדשות.

(ה) רשם הרשם חברה לתועלת הציבור או רשם שינוי תקנון שלחברה כאמור, יעביר לרשם ההקדשות עותק מתעודת ההתאגדות או מתעודת ההתאגדות המתוקנת של החברה ומתקנונה וכן עותק מהמסמכים שנמסרו לפי סעיף קטן (א) או (ג), לפי הענין, לצורך רישומה בפנקס כאמור בסעיף 345ג.

(ו) צוין בתעודת ההתאגדות של החברה כי היא חברה לתועלת הציבור וכי התקבל לגבי רישומה אישור רשם ההקדשות, יראו אותה כחברה הרשומה בפנקס כאמור בסעיף 345ג.

(ז) לא הצהירה החברה בפני הרשם כאמור בסעיף זה, אין בכך כדי לגרוע מהיותה חברה לתועלת הציבור והיא חייבת להגיש בקשה לרשם ההקדשות לרישום בפנקס כאמור בסעיף 345ג בצירוף עותק מתעודת ההתאגדות ומרשימת בעלי המניות והדירקטורים בחברה וכן מהמסמכים האמורים בסעיף קטן (א); עם קבלת הודעה מרשם ההקדשות כאמור בסעיף 345ג(ג), על רישומה של חברה כאמור בפנקס, יתקן הרשם את תעודת ההתאגדות של חברה כאמור בסעיף קטן (ד), בשינויים המחויבים.

(ח) השר רשאי לקבוע טפסים להגשת בקשה לפי סעיף זה וכן מסמכים נוספים שיצורפו לבקשה.

פנקס חברות לתועלת הציבור
(תיקון מס' 6)
תשס"ז-2007

345ג. (א) רשם ההקדשות ינהל פנקס של חברות לתועלת הציבור (בפרק זה – הפנקס).

(ב) הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור וכל אדם רשאי לעיין בו.

(ג) קיבל רשם ההקדשות מהרשם את תעודת ההתאגדות של חברה לתועלת הציבור ומסמכים שנמסרו לו לגביה, לפי סעיף 345ב(ה), ירשום אותה בפנקס; קיבל רשם ההקדשות בקשה מאת חברה לתועלת הציבור לרישום בפנקס, ירשום אותה בפנקס וימסור הודעה על הרישום לחברה ולרשם, אם אישר כי תקנונה תואם את הוראות פרק זה, וזאת לאחר שניתן כל המידע שהתבקש לענין זה.

(ד) (1) בלי לגרוע מחובת חברה לתועלת הציבור להגיש בקשה לרישומה לפי הוראות סעיף 345ב, נודע לרשם ההקדשות בדרך אחרת על קיומה של חברה הפועלת למען מטרות ציבוריות בלבד ואוסרת על חלוקת רווחים, ירשום אותה בפנקס.

(2) רישום כאמור בפסקה (1) ייעשה לאחר שרשם ההקדשות ישלח, בדואר רשום, הודעה לחברה על כוונתו לרשום אותה בפנקס; לא הגיבה החברה להודעה בתוך 45 ימים מיום משלוח ההודעה, ירשום אותה רשם ההקדשות בפנקס וימסור על כך הודעה לחברה ולרשם.

(3) עם קבלת הודעת רשם ההקדשות יתקן הרשם את תעודת ההתאגדות של החברה כאמור בסעיף 345ב(ד) וימסור אותה לחברה, ויראו את החברה כחברה לתועלת הציבור.

(ה) השר רשאי לקבוע אילו פרטים ייכללו בפנקס.

סיוע והנחיה לחברות לתועלת הציבור בניהול ענייניהן
(תיקון מס' 25)
תשע"ד-2014

345ג1. רשם ההקדשות יפרסם מידע והנחיות לחברות לתועלת הציבור, ובמידת האפשר יתרשם מפעילותן ויערוך להן הדרכות, והכול כדי לסייע להן בניהול ענייניהן בהתאם להוראות החוק.

ציון חל"צ בצד שם חברה
(תיקון מס' 6)
תשס"ז-2007

345ד. (א) חברה לתועלת הציבור הרשומה בפנקס תציין, בצד שמה, בכל מסמך, שילוט או פרסום היוצא מטעמה, את הסיומת "חברה לתועלת הציבור" או

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"(חל"צ)".

(ב) חברה שאינה חברה לתועלת הציבור וכן חברה לתועלת הציבור שלא נרשמה בפנקס, לא תציין בצד שמה את הסיומת האמורה בסעיף קטן (א), ולא תציג עצמה בדרך אחרת כחברה לתועלת הציבור.

סייג לשינוי תקנון (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345ה. (א) על אף הוראות סעיף 20, חברה לתועלת הציבור אינה רשאית לשנות, במישרין או בעקיפין, את המטרות הקבועות בתקנונה ובכלל זה את ההוראות בתקנונה הנוגעות לייעוד הנכסים בפירוק, או את ההוראות בתקנונה האוסרות חלוקת רווחים, והיא לא תכלול, במישרין או בעקיפין, הוראה בתקנונה המנוגדת להוראות סעיף 345ז; לא יהיה תוקף לשינוי תקנון כאמור אלא אם כן אושר השינוי בהתאם להוראות סעיף זה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית חברה לתועלת הציבור, בהתאם להוראות סעיף 20, להחליף מטרה ציבורית שנקבעה בתקנונה, ובכלל זה את ההוראות בתקנונה הנוגעות לייעוד הנכסים בפירוק, במטרה ציבורית אחרת, וכן להוסיף מטרה ציבורית למטרות הציבוריות הקבועות בתקנונה או לגרוע מהן; בטרם תתקבל החלטת האסיפה הכללית על שינוי המטרות הציבוריות כאמור יציג לפניה הדירקטוריון פירוט של הנכסים שנצברו למטרותיה של החברה עובר לשינוי המבוקש, והמחויבויות שקיבלה על עצמה החברה לענין זה, לרבות כלפי תורמים לחברה.

(ג) החלטת האסיפה הכללית כאמור בסעיף קטן (ב) טעונה רישום בידי רשם ההקדשות או אישור בית המשפט כמפורט להלן, לפי הענין:

(1) אם המטרה הציבורית שהחברה מבקשת להחליף בתקנונה, לגרוע ממנו או להוסיף לו, קרובה למטרה הציבורית שאותה היא מחליפה או למטרות הציבוריות האחרות הקבועות בתקנונה (בסעיף זה – מטרה קרובה), טעון שינוי כאמור רישום בידי רשם ההקדשות; סבר רשם ההקדשות כי המטרה כאמור אינה מטרה קרובה – יודיע על כך לחברה, והיא תפעל כאמור בפסקה (2);

(2) אם המטרה הציבורית שהחברה מבקשת להחליף בתקנונה או להוסיף לו, אינה מטרה קרובה, או שאין בתקנון מטרה קרובה למטרה שאותה היא מבקשת לגרוע ממנו, טעון שינוי כאמור אישור בית המשפט.

(ד) רשם ההקדשות לא ירשום שינוי מטרות כאמור בסעיף קטן (ג)(1) אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות החברה, לפעילותה לפני השינוי, ולמחויבויות שקיבלה על עצמה החברה לצורך השינוי.

(ה) בית המשפט יחליט בבקשה לשינוי מטרות של חברה לתועלת הציבור לפי סעיף זה, לאחר שנתן לרשם ההקדשות הזדמנות להביע את עמדתו; בית המשפט לא יאשר שינוי מטרות אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות החברה ולפעילותה לפני השינוי, ובתנאים ובהסדרים שיקבע.

(ו) הרשם לא ירשום שינוי מטרות של חברה לתועלת הציבור לפי סעיף 40, אלא לאחר שרשם ההקדשות רשם שינוי כאמור או לאחר שקיבל מהחברה עותק של החלטת בית המשפט המאשרת שינוי כאמור, לפי סעיף זה.

(ז) השר רשאי לקבוע הוראות לענין חובה של חברה לתועלת הציבור למסור הודעה על כוונתה לשנות את מטרותיה או על שינוי המטרות, ואת הדרכים למסירתה, וכן את המועדים למסירת ההודעה, בהתחשב בסוגי חברות ורשאי הוא להסמיך את רשם ההקדשות לקבוע הוראות כאמור לגבי חברה מסוימת, בהתחשב באופייה או בנסיבות הענין.

פעולה בחריגה ממטרות (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345ו. על אף הוראות סעיף 56(ב), אישור חברה לתועלת הציבור בדיעבד לפעולה בחריגה מהמטרות הקבועות בתקנונה יינתן בידי האסיפה הכללית באישור בית המשפט; בית המשפט לא יאשר פעולה כאמור אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות החברה ולפעילותה.

חלוקה אסורה (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345ז. (א) על אף הוראות סעיף 301, חברה לתועלת הציבור אינה רשאית לבצע חלוקת רווחים, במישרין או בעקיפין, לרבות חלוקת רווחים ליזם החברה, וכל

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חלוקת רווחים שבוצעה על ידה תיחשב לענין חוק זה כחלוקה אסורה.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על מתנה קטנת ערך וסבירה שניתנה לפי הנהוג בנסיבות הענין.

ועדת ביקורת (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345ח. (א) האסיפה הכללית של חברה לתועלת הציבור תמנה ועדת ביקורת בהתאם להוראות לפי סעיף קטן (ח), ככל שנקבעו; נושאי משרה של החברה לא יהיו חברים בוועדת הביקורת.

(ב) הוראות סימנים ב' עד ז' לפרק שלישי, בחלק השלישי, יחולו, בשינויים המחויבים, על כינוס ישיבות ועדת הביקורת ואופן ניהולה; לענין הוראות אלה יראו בחברה לתועלת הציבור חברה ציבורית.

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(ג) הוראות סעיפים 114, 115(א), (ב), (ד) ו-(ו), 116א, 117 ו-118 לא יחולו על ועדת ביקורת בחברה לתועלת הציבור.

(ד) אחריותם, זכויותיהם וחובותיהם של חברי ועדת הביקורת יהיו כשל דירקטורים בחברה, בכפוף להוראות לפי סעיף 345י.

(ה) אלה תפקידי ועדת הביקורת:

(1) לבדוק את תקינות פעולות החברה ומוסדותיה, לרבות התאמת פעולות החברה למטרותיה;

(2) לבדוק את השגת יעדי החברה ביעילות ובחיסכון;

(3) לעקוב אחר ביצוע החלטות האסיפה הכללית והדירקטוריון;

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(4) לעמוד על ליקויים בניהול החברה, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של החברה או עם רואה החשבון המבקר, ככל שמונו, ולהציע לדירקטוריון דרכים לתיקונם; מצאה ועדת הביקורת ליקוי כאמור שהוא ליקוי מהותי, תקיים ישיבה אחת לפחות לעניין הליקוי הנדון בלא נוכחות של נושאי משרה בחברה, וככל הניתן – בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר, לפי העניין; על אף האמור, הוועדה תיתן הזדמנות לגורם מבוקר להביא את עמדתו לפניה, וכן רשאי נושא משרה להיות נוכח בישיבה כאמור לשם הצגת עמדה בנושא שבתחומי אחריותו, אם ביקשה זאת הוועדה;

(5) לבדוק את עניניה הכספיים של החברה, את פנקסי החשבונות שלה ואת תשלומי השכר בה, לרבות ייעוד כספי החברה לקידום מטרותיה;

(6) להחליט אם לאשר פעולות ועסקאות הטעונות אישור ועדת ביקורת לפי סעיפים 255 ו-268 עד 275;

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(6א) להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו, לגבי פעולות כאמור בסעיף 255, אם הן פעולות מהותיות או פעולות שאינן מהותיות, ולגבי עסקאות כאמור בסעיף 270(1) ו-(4) – אם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות, לצורך אישורן לפי חוק זה, ורשאית ועדת הביקורת להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע מראש; קבעה ועדת הביקורת אמות מידה כאמור, תבחן את אופן יישומן מזמן לזמן ולכל הפחות אחת לשנה;

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(6ב) לבחון את מערך הביקורת הפנימית של החברה ואת תפקודו של המבקר הפנימי, ואם עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לצורך מילוי תפקידו, וכן לבחון את תכנית העבודה של המבקר הפנימי לפני הגשתה לאישור הדירקטוריון ולהציע שינויים בה, והכול בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של החברה ולגודלה;

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(6ג) לבחון את היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ואת שכרו, ולהביא את המלצותיה לפני מי שקובע את שכרו לפי סעיפים 155 ו-165;

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(6ד) לקבוע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי החברה בקשר לליקויים בניהול ענייניה ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור;

(7) לבדוק כל נושא אחר הקשור לפעילותה של החברה;

(8) להביא לפני הדירקטוריון והאסיפה השנתית את מסקנותיה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לאור בדיקה כאמור בסעיף קטן זה.

(ו) ועדת הביקורת תשלח הודעה על ישיבותיה והנושאים שעל סדר היום לרואה החשבון המבקר של החברה ולמבקר הפנימי של החברה ורשאים הם להשתתף בישיבות ועדת הביקורת.

(ז) ועדת הביקורת רשאית לדרוש כינוס של הדירקטוריון או האסיפה הכללית, לצורך הבאת מסקנותיה לפניהם, ואם לא כונסה ישיבת דירקטוריון או אסיפה כללית, לכנסם בעצמה והוראות סעיף 64 או 98 יחולו לפי הענין, בשינויים המחויבים.

(ח) השר רשאי לקבוע הוראות לענין –

(1) מספר מזערי של חברי ועדת ביקורת אשר יכהנו בחברות לתועלת הציבור שמחזורן עולה על סכום שקבע;

(2) תנאי כשירות הנדרשים מחברי ועדת ביקורת, דרך כלל או לסוגים של חברות לתועלת הציבור.

(ט) בפרק זה, "מחזור" – סכום התקבולים השנתי של חברה לתועלת הציבור מכל מקור וסוג, שהתקבלו בממוצע בשלוש שנות הכספים שחלפו, ואם טרם חלפו שלוש שנות כספים מהקמת החברה – סכום התקבולים כאמור שהתקבלו בממוצע בשנות הכספים שחלפו מאז הקמתה.

מבקר פנימי
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345ט. (א) דירקטוריון של חברה לתועלת הציבור שמחזורה עולה על עשרה מיליון שקלים חדשים, או על סכום גבוה יותר שקבע השר, ימנה בהסכמת ועדת הביקורת מבקר פנימי, לפי הוראות סעיפים 146(ב) עד 148, ו-150 עד 153, בשינויים המחויבים; לא הגיעו הדירקטוריון וועדת הביקורת להסכמה על מינוי המבקר הפנימי, תכריע האסיפה הכללית.

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(ב) המבקר הפנימי יגיש לאישור הדירקטוריון הצעה לתכנית עבודה שנתית או תקופתית, לאחר שוועדת הביקורת בחנה אותה כאמור בסעיף 345ח(6ב), והדירקטוריון יאשרה, בשינויים הנראים לו.

שכר דירקטורים, חברי ועדת ביקורת, ונושאי משרה אחרים
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345י. (א) דירקטור או חבר ועדת ביקורת, וכן תאגיד בשליטת מי מאלה, לא ייתן, במישרין או בעקיפין, שירותים בשכר לחברה לתועלת הציבור שלא כדירקטור או חבר ועדת ביקורת, לפי הענין; השר רשאי לקבוע הוראות לענין סוגי חברות, בשים לב למטרותיהן ולמספר המועסקים בהן, שבהן יהיה ניתן למנות עובד או מי שנותן לחברה שירותים בשכר, כדירקטור, למעט כיושב ראש הדירקטוריון, ובלבד שמספר הדירקטורים כאמור לא יעלה על רבע מכלל חברי הדירקטוריון; לענין סעיף קטן זה, "שליטה" – כמשמעותה בסעיף 1, לרבות חזקה שאדם שולט בתאגיד אם הוא מחזיק 25% או יותר מההון המונפק של התאגיד או מזכויות ההצבעה בתאגיד, ויראו יחיד וקרובו כאדם אחד.

(ב) השר יקבע הוראות לענין שכר או גמול שישולמו לדירקטורים ולחברי ועדת ביקורת, בחברה לתועלת הציבור, ולענין תנאי כהונתם, לרבות הגבלות לענין שכר, גמול ותנאי הכהונה כאמור; ורשאי השר לקבוע הוראות כאמור לענין נושאי משרה אחרים בחברה לתועלת הציבור, לרבות לענין תנאי העסקתם; הוראות לפי סעיף קטן זה יכול שייקבעו לסוגים של חברות לתועלת הציבור.

(ג) קיבל נושא משרה או חבר ועדת ביקורת שכר בניגוד להוראות לפי סעיף זה, לרבות שירותים שנתן לחברה, יהיה עליו להשיב לחברה את שקיבל, אלא אם כן יוכיח שלא ידע ולא היה עליו לדעת על קיומה של מגבלת השכר בעת ההתקשרות עמו.

הוצאות לניהול חברה לתועלת הציבור
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345יא. השר רשאי לקבוע שיעור הוצאות מרבי שרשאית חברה לתועלת הציבור להוציא לניהולה, לרבות לשכר ולגמול, ביחס למחזורה או לכספים שהוציאה לקידום מטרותיה; הוראות כאמור יכול שייקבעו לסוגים של חברות לתועלת הציבור.

אישור עסקאות מסוימות
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345יב. (א) על עסקאות של חברה לתועלת הציבור יחולו הוראות סעיף 255 והוראות לפי הפרק החמישי בחלק השישי, למעט סעיפים 272(ג) ו-(ג1), 273(ב), 275(ג1) ו-279, החלות על חברה ציבורית, אף אם היא חברה פרטית, בשינויים המחויבים ובכפוף להוראות אחרות בפרק זה, ובשינויים אלה:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(1) עסקה של חברה לתועלת הציבור עם דירקטור או עם חבר ועדת ביקורת או עם תאגיד בשליטה של מי מהם, טעונה, נוסף על האמור בסעיף 275, גם אישור בית המשפט לאחר שנתן לרשם ההקדשות הזדמנות להביע את עמדתו; בית המשפט לא יאשר את העסקה, אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן; בפסקה זו, "עסקה" – למעט עסקה למתן שירותים בשכר האסורה לפי הוראות סעיף 345י(א), ולמעט התקשרות לפי הוראות חוק זה, בדבר תנאי כהונה של אותו אדם כדירקטור או חבר ועדת ביקורת לפי הענין;

(2) עסקה חריגה של חברה לתועלת הציבור עם מי מאלה המפורטים להלן או עם תאגיד בשליטה של מי מהם, טעונה, נוסף על האמור בסעיף 275, גם אישור בית המשפט, לאחר שנתן לרשם ההקדשות הזדמנות להביע את עמדתו: קרוב של דירקטור, קרוב של חבר ועדת ביקורת, בעל מניה בחברה או קרובו, או יזם החברה או קרובו;

(3) עסקה של חברה לתועלת הציבור עם מי מהמנויים בפסקה (2), שאינה עסקה חריגה, טעונה את אישור ועדת הביקורת ולאחר מכן אישור הדירקטוריון, והודעה על אישור העסקה ופרטיה תימסר לרשם ההקדשות; סבר רשם ההקדשות כי העסקה היא עסקה חריגה, יודיע על כך לחברה בתוך שלושים ימים מיום שהתקבלה הודעת החברה והעסקה תהיה טעונה אישור כאמור בפסקה (2);

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(4) בכל מקום שבו נדרש אישור ועדת התגמול יראו כאילו נדרש אישור ועדת הביקורת;

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(5) סעיף 272(א) יחול על התקשרות עם נושא משרה שאינו דירקטור או חבר ועדת ביקורת באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

(ב) הוראות סעיף קטן (א)(1) ו-(3), לא יחולו על עסקה בסכום מזערי או על עסקה שתנאיה זהים לעסקאות אחרות של החברה עם הציבור הרחב.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הוראות סעיף 280 יחולו על עסקאות שלא אושרו בהתאם לקבוע בסעיף זה.

(ד) בסעיף זה, "שליטה" – כהגדרתה בסעיף 345י(א).

אחריות נושאי משרה וחברי ועדת ביקורת (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345יג. (א) על אף הוראות סעיף 258(ב), חברה לתועלת הציבור אינה רשאית לפטור נושא משרה או חבר ועדת ביקורת בה מאחריותו בשל הפרת חובת הזהירות כלפיה או לתת התחייבות לשיפוי עקב הפרת חובת הזהירות, ולא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי כאמור.

(ב) חברה לתועלת הציבור שלא נרשמה בפנקס, יראו את נושאי המשרה בה כמי שהפרו את חובתם כלפי החברה אלא אם כן הוכיח נושא המשרה אחד מאלה:

(1) שנקט את כל האמצעים הסבירים כדי לרשום את החברה;

(2) שהסתמך בתום לב על מידע מאת בעל תפקיד בחברה המוסמך לכך כי לא חלה חובה להירשם או כי החברה נרשמה כנדרש;

(3) שבשל נסיבות הענין המיוחדות לא היה עליו לדעת על הפרת החובה לרישום בפנקס;

(4) כי החברה פעלה בהתאם לשאר הוראות פרק זה, אף אם לא נרשמה בפנקס.

תביעות נגזרת והגנה נגזרת (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345יד. (א) נוסף על הוראות סעיף 194(א), רשאי גם רשם ההקדשות, באישור היועץ המשפטי לממשלה, להגיש תביעה נגזרת בענינה של חברה לתועלת הציבור.

(ב) נוסף על הוראות סעיף 203(א), רשאי גם רשם ההקדשות או היועץ המשפטי לממשלה להתגונן בשם חברה לתועלת הציבור.

(ג) הוראות לפי סימן א' לפרק שלישי בחלק החמישי, יחולו על תביעה נגזרת או הגנה נגזרת כאמור בסעיף זה, לפי הענין, בשינויים המחויבים.

העברת מניות (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345טו. (א) בעל מניה בחברה לתועלת הציבור לא יעביר מניה ממניותיו בתמורה אלא אם כן ניתן לכך אישור בית המשפט מראש, לאחר שניתנה לרשם ההקדשות הזדמנות להביע את עמדתו; ואולם העברת מניות בתמורה לסכום מזערי לא תהיה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

טעונה אישור כאמור בסעיף זה, ובלבד שבעל המניה דיווח מראש לרשם ההקדשות על העברת המניה כאמור.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

(ב) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), מניה בחברה לתועלת הציבור אינה ניתנת להורשה, לעיקול או לשעבוד והיא לא תהווה חלק מנכסי בעל המניה העומדים לחלוקה בפירוקו או בהליכי חדלות פירעון החלים לגביו, לפי הענין, ולא תוקנה למפרק או לנאמן, לפי הענין; במות בעל מניה או בפירוקו, יהיה דינה כדין מניה רדומה, כהגדרתה בסעיף 308.

מיזוג
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 11) תש"ע-2009

345טז. (א) חברה לתועלת הציבור רשאית להתמזג, לפי הוראות חוק זה, רק עם חברה לתועלת הציבור אחרת, או עם עמותה בעלת מטרות ציבוריות כמשמעותן בפרק זה, ובלבד שנוסף על האישורים הנדרשים לצורך מיזוג לפי חוק זה, ניתן למיזוג אישור בית המשפט; על מיזוג כאמור בסעיף זה יחולו הוראות פרק ד'2 לחוק העמותות, בשינויים המחויבים.

(ב) בית המשפט לא יאשר מיזוג כאמור בסעיף זה אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות החברות המתמזגות ולפעילותן לפני המיזוג, ובתנאים והסדרים שיקבע.

(ג) בית המשפט יחליט בבקשה לאישור מיזוג כאמור בסעיף זה לאחר שנתן לרשם ההקדשות הזדמנות להביע את עמדתו.

פשרה או הסדר
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 19) תשע"ב-2012

345יז. (א) על כל הליך לפי פרק שלישי לחלק התשיעי, בנוגע לחברה לתועלת הציבור, תימסר הודעה לרשם ההקדשות ותינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו.

(תיקון מס' 19) תשע"ב-2012

(ב) בעלי המניות בחברה לתועלת הציבור לא יהיו זכאים, במסגרת הליך לפי פרק שלישי לחלק התשיעי, לחלק בנכסי החברה, רק בשל היותם בעלי מניות בה.

(תיקון מס' 19) תשע"ב-2012

(ג) בית המשפט לא יאשר פשרה או הסדר לפי פרק שלישי לחלק התשיעי, בנוגע לחברה לתועלת הציבור, אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות החברה ולפעילותה, ובלבד שהפשרה או ההסדר תואמים את ההוראות החלות על חברה לתועלת הציבור לפי פרק זה, ובכלל זה ההוראות לענין שינוי מטרות החברה או פירוקה, לפי מהות הפשרה או ההסדר המוצעים.

מינוי חוקר
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345יח. (א) קיים יסוד סביר לחשש כי חברה לתועלת הציבור אינה מקיימת את ההוראות לפי חוק זה או שאינה מקיימת את הוראות תקנונה, רשאי רשם ההקדשות, לבקשת בעל מניה, אחד או יותר, שלו לפחות 25 אחוזים מהון המונפק או לפחות 25 אחוזים מזכויות ההצבעה בחברה, לבקשת ועדת הביקורת, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, או מיזמתו, לחקור בעניניה של אותה חברה ויהיו לו לשם כך הסמכויות לפי סעיפים 9 עד 11 ו-27(ב) לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968.

(ב) לצורך ביצוע חקירה כאמור בסעיף קטן (א) רשאי רשם ההקדשות למנות חוקר; מונה חוקר כאמור יהיו נתונות לו סמכויות החקירה כאמור בסעיף קטן (א), בכפוף לתנאי המינוי; החוקר ימסור לרשם ההקדשות דין וחשבון.

(ג) מונה חוקר כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי רשם ההקדשות להטיל את הוצאות החקירה, כולן או חלקן, על החברה לתועלת הציבור, על נושאי משרה בה, או על אדם שפנה לרשם ההקדשות בבקשה לפתוח בחקירה, ורשאי הוא לדרוש ממבקש החקירה ערובה להוצאותיה.

פירוק בידי בית משפט
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007
(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

345יט. (א) חברה לתועלת הציבור תפורק בידי בית המשפט לפי הוראות פקודת החברות הממשיכות לחול לפי סעיף 345כג ובכפוף לאמור בפרק זה.

(ב) נוסף על עילות הפירוק הקבועות בפקודת החברות ובחוק זה, רשאי בית המשפט לפרק חברה לתועלת הציבור בהתקיים אחת מאלה:

(1) פעולות החברה מתנהלות בניגוד לחוק, למטרותיה או לתקנונה;

(2) מי שנתמנה לבצע חקירה לפי סעיף 345יח המליץ על פירוק החברה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) בקשה לפירוק חברה לתועלת הציבור בשל אחת העילות המנויות בסעיף קטן (ב) תוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בידי רשם ההקדשות; בקשה לפירוק חברה לתועלת הציבור בשל העילות המנויות בסעיף 257 לפקודת החברות יכול שתוגש גם בידי רשם ההקדשות.

(ד) לא תוגש בקשה לפירוק חברה לתועלת הציבור, בידי היועץ המשפטי לממשלה או בידי רשם ההקדשות, בשל העילה המנויה בפסקה (1) שבסעיף קטן (ב), או בידי רשם ההקדשות בשל העילה המנויה בסעיף 257(5) לפקודת החברות, אלא לאחר שהתרה רשם ההקדשות בחברה, בכתב, לתקן את הפגם, והחברה לא עשתה כן בתוך פרק הזמן שקבע לכך, ואם לא קבע פרק זמן, בתוך זמן סביר לאחר קבלת ההתראה.

פירוק מרצון (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007 (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

345כ. (א) על אף הוראות סעיף 345יט, רשאית חברה לתועלת הציבור להתפרק בפירוק מרצון לפי הוראות פקודת החברות הממשיכות לחול לפי סעיף 345כג, ובלבד שמתקיימים, נוסף על התנאים הנדרשים לפי הפקודה האמורה, גם תנאים אלה:

(1) לפני משלוח ההזמנות לאסיפת החברה, שבה הוצע לפרקה מרצון, ערכו מרבית הדירקטורים, ומרבית חברי ועדת הביקורת תצהיר, שהם בדקו את מצב עסקי החברה ונוכחו שתוכל לפרוע את חובותיה במלואם בתוך שנה מתחילת הפירוק, ותצהיר זה הוגש לרשם ולרשם ההקדשות 21 ימים לפחות לפני משלוח ההזמנות; התצהיר ייערך, בין השאר, בהסתמך על דוחות כספיים כמשמעותם בפרק שישי לחלק הרביעי, ליום 31 בדצמבר של השנה שקדמה למועד הגשת התצהיר (בסעיף זה – המועד הקובע), ואם חלפו למעלה מחודשיים מהמועד הקובע, גם בהסתמך על דוח כספי סקור לפי כללי חשבונאות מקובלים, המשקף את מצבה של החברה סמוך ככל הניתן למועד הגשת התצהיר וסוקר, בין השאר, את השינויים המהותיים מהמועד הקובע; הדוחות האמורים יצורפו לתצהיר ויוגשו יחד עמו כאמור לרשם ולרשם ההקדשות;

(2) החברה מסרה הודעה על החלטתה להתפרק מרצון לרשם ולרשם ההקדשות.

(ב) נוסף על הוראות סעיף 321 לפקודת החברות, החלטה על פירוק מרצון תפורסם בתוך שבעה ימים ממועד קבלתה בעיתון יומי הנדפס בשפה העברית, ובחברה שעיקר עסקיה מנוהלים במגזר הערבי – גם בעיתון יומי הנדפס בשפה הערבית; רשם ההקדשות רשאי להורות לחברה לפרסם את ההחלטה בדרכים אחרות, אם מצא בכך צורך בנסיבות הענין.

(ג) נוסף על הוראות סעיפים 262 ו-341 לפקודת החברות, מקום שחברה לתועלת הציבור מתפרקת מרצון, רשאי בית המשפט, בכל שלב, להורות, לבקשת רשם ההקדשות, כי הפירוק יהיה בידי בית המשפט, אם מצא כי קיים אינטרס ציבורי בפיקוח בית המשפט על הליכי הפירוק של החברה.

(ד) דוחות שעל המפרק להגיש בפירוק מרצון לפי פקודת החברות יאושרו בידי ועדת הביקורת.

הוראות כלליות לענין פירוק (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כא. (א) בעלי המניות של חברה לתועלת הציבור לא יהיו זכאים, בעת פירוקה, לחלק בנכסיה, רק בשל היותם בעלי מניות כאמור.

(ב) פורקה חברה לתועלת הציבור ולאחר שנפרעו חובותיה במלואם נותרו נכסים, ינהגו בהם לפי הוראות התקנון, ובלבד שאם החברה פורקה בידי בית המשפט, בית המשפט שוכנע שאין בהוראות האמורות כדי להביא לכך שנכסי החברה יחולקו לאחר פירוקה, במישרין או בעקיפין, לבעלי המניות או ליזם החברה, או שיועברו נכסים, לאחר הפירוק, במישרין או בעקיפין, למטרות שאינן מטרות ציבוריות הקרובות למטרות החברה ערב מועד הפירוק, ואם פורקה החברה מרצון –שוכנע כאמור רשם ההקדשות; בהעדר הוראות כאמור או בהעדר אפשרות לנהוג לפיהן, יועברו נכסים אלה, לפי הוראות בית המשפט, למטרה ציבורית שקבע בית המשפט כקרובה למטרות החברה.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו לגבי נכס, שנקבע במועד העברתו לחברה, בהסכם או בתקנון החברה, כי הוא יועבר לאחר הפירוק לאדם שהעבירו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לחברה (בסעיף קטן זה – המעביר) או לאדם אחר שקבע המעביר.

מעמד רשם ההקדשות בהליכי פירוק (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כב. (א) העתק מכל בקשה שהוגשה במסגרת הליך לפירוק מרצון או לפירוק בידי בית המשפט, של חברה לתועלת הציבור, ומכל החלטה שניתנה במסגרת הליך כאמור, יימסרו לרשם ההקדשות, וכל הודעה או דוח לענין פירוק כאמור שיש למסרם לרשם לפי פקודת החברות, יימסרו גם לרשם ההקדשות.

(ב) בית המשפט יחליט בבקשה שהוגשה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר שנתן לרשם ההקדשות הזדמנות להביע את עמדתו.

(ג) רשם ההקדשות רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה שיחליט בכל שאלה הנובעת מן הפירוק.

תחולת הוראות פקודת החברות (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007 (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

345כג. הוראות לפי פקודת החברות, למעט סעיפים 352 עד 356 לפקודה האמורה, לענין פירוק בידי בית משפט או פירוק מרצון, לפי הענין, הממשיכות לחול לפי סעיף 376(1) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, וכן ההוראות לפי חלק ד' לחוק האמור יחולו על פירוקה של חברה לתועלת הציבור בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע אחרת לפי פרק זה, ואולם בכל סתירה בין ההוראות האמורות להוראות לפי פרק זה, יגברו ההוראות לפי פרק זה; ההוראות לפי חלק שמיני א' לחוק זה, לא יחולו על פירוק של חברה לתועלת הציבור.

חובת דיווח והגשת מסמכים (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כד. (א) חברה לתועלת הציבור החייבת בהגשת דין וחשבון שנתי ודיווחים אחרים לפי הוראות סעיפים 140 ו-141, תגישם גם לרשם ההקדשות; בהודעה לענין העברת מניות או מינויים לדירקטוריון ושינויים בהרכבו לפי סעיף 140 יצוין כי בעל המניות הנעבר או הדירקטור שמונה, לפי הענין, יודע כי החברה היא חברה לתועלת הציבור.

(תיקון מס' 7) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 31) תשע"ז-2017

(ב) על חברה לתועלת הציבור יחולו חובות הדיווח והגשת המסמכים, החלות על עמותה לפי סעיפים 36, 36א, 38, 38א והתוספת השניה לחוק העמותות וכן הוראות סעיף 38ב לחוק האמור ואולם הדוחות והמסמכים כאמור יוגשו לרשם ההקדשות וסמכויות רשם העמותות לפי סעיפים אלה, לענין סעיף זה, יהיו נתונות לרשם ההקדשות.

(ג) הדוח הכספי והדוח המילולי כמשמעותם בחוק העמותות, יאושרו בידי האסיפה הכללית ויוגשו לא יאוחר מיום 30 ביוני בשנה שלאחר תום תקופת הדוח, ורשאי רשם ההקדשות להאריך את המועד להגשתם.

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(ד) השר רשאי לקבוע, דרך כלל או לסוגים של חברות לתועלת הציבור, חובות דיווח והגשת מסמכים לרשם או לרשם ההקדשות, שיחולו על חברות כאמור, נוסף על החובות החלות עליהן לפי הוראות חוק זה, ובכלל זה, הגשתם בדיווח אלקטרוני, וכן רשאי הוא לקבוע טפסים שחובה להשתמש בהם לעניין פרק זה והפרטים שיש לכלול בהם.

(תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

(ה) המסמכים שהוגשו לרשם ההקדשות לפי סעיף זה יהיו פתוחים במשרדו לעיונו של כל דורש והוראות סעיף 39 לחוק העמותות יחולו לעניין עיון במסמכים בתיק חברה לתועלת הציבור ולעניין פרסומם לציבור, בשינויים המחויבים.

(ו) סמכויות רשם העמותות לתת פטור לענין סעיף זה, יהיו נתונות לרשם ההקדשות.

הסמכת מפקחים וסמכויות פיקוח (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345כד1. (א) רשם ההקדשות רשאי להסמיך, מבין עובדי משרד המשפטים הכפופים לו, מפקחים לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה החלות על חברות לתועלת הציבור, ואולם לא ימונה למפקח אלא מי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת רשם ההקדשות, לשמש כמפקח;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר.

(ב) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי רשם ההקדשות וכן

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מפקח –

(1) לדרוש מאדם שיש יסוד להניח כי הוא עובד חברה לתועלת הציבור, נושא משרה בה או בעל תפקיד אחר בה ונמצא במקום שבו פועלת החברה או שיש יסוד להניח שהיא פועלת בו, למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) להיכנס, בכל עת סבירה, לכל מקום כאמור בפסקה (1), ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט; הכניסה תיעשה בליווי המחזיק במקום או נציגו, ואולם אין בסירוב להתלוות למפקח כדי למנוע ממנו למלא את תפקידו; הפעלת הסמכות לפי פסקה זו תיעשה בהתאם לתכנית פיקוח שאישר רשם ההקדשות לעניין זה;

(3) לדרוש מעובד החברה, מנושא משרה בה, מבעל תפקיד אחר בה או מכל אדם אחר הנוגע בדבר למסור לו כל מידע או מסמך שיש בידו, לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה או של הוראות תקנות החברה.

(ג) הפעלת סמכויות הפיקוח לפי סעיף זה תיעשה בהתאם לנהלים שיקבע רשם ההקדשות, בשים לב למאפיינים הייחודיים למקום ולפעילות המתבצעת בו ולמקבלי השירות מהחברה.

(ד) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובמידה הדרושה לכך, ובהתקיים כל אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה על ידי רשם ההקדשות, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

הסתייעות בבודק חיצוני, סמכויותיו וחובותיו (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345כד2. (א) לשם בדיקת עמידתה של חברה לתועלת הציבור בהוראות לפי חוק זה החלות עליה ובהוראות תקנונה, רשאי רשם ההקדשות להסתייע בבודק, גם אם אינו עובד המדינה (בפרק זה – בודק חיצוני), שיערוך בדיקות בהתאם לרשימת עניינים שיפרסם רשם ההקדשות באתר האינטרנט של משרד המשפטים (בפרק זה – בדיקות), ובאופן ובתדירות כפי שיורה רשם ההקדשות.

(ב) בודק חיצוני יפעל מטעם רשם ההקדשות, בהתאם להנחייתו ולהוראותיו ותחת פיקוחו.

(ג) הבודק החיצוני ימסור לחברה את טיוטת הדין וחשבון הסופי שלו, ויודיע לה על זכותה להגיש את תגובתה בתוך 30 ימים או בתוך תקופה ארוכה יותר שאישר רשם ההקדשות; הבודק החיצוני יגיש לרשם ההקדשות את הדין וחשבון הסופי שיכלול את ממצאי בדיקתו, תגובת החברה אליהם והמלצותיו; העתק מהדין וחשבון יימסר לחברה.

(ד) בודק חיצוני לא יפעיל סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול הדעת שניתן לרשם ההקדשות לפי דין.

(ה) הרואה את עצמו נפגע מבדיקה שערך בודק חיצוני, מממצאי בדיקתו, מהמלצותיו או מכל פעולה אחרת שלו, רשאי לפנות בבקשה מנומקת בכתב לרשם ההקדשות.

(ו) רשם ההקדשות רשאי, על פי בקשה כאמור בסעיף קטן (ה) או מיוזמתו, לתת לבודק חיצוני הוראות בעניין עריכת בדיקות, לעיין מחדש בממצאי הבדיקות, לערוך בדיקות נוספות בעצמו, למנות בודק חיצוני אחר, או לפעול בכל דרך אחרת שימצא לנכון.

(ז) דינו של בודק חיצוני ושל כל עובד המבצע בדיקות מטעמו לפי סעיף זה כדין עובדי המדינה לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

אישור לשמש בודק חיצוני, התלייתו וביטולו (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345כד3. (א) רשם ההקדשות רשאי לתת אישור לשמש בודק חיצוני למי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא תושב ישראל שמלאו לו 25 שנים או תאגיד שהתאגד ונרשם

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בישראל, ובלבד שאין הגבלה על אחריות בעלי המניות או השותפים בתאגיד;

(2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית כמפורט בסעיף 226(א) או בעבירה פלילית או משמעתית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל אישור לשמש בודק חיצוני, ולא הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה משמעתית בשל חשד לביצוע עבירות כאמור, ואם הוא תאגיד – התאגיד וכן נושא משרה או בעל שליטה בו, וכל עובד שיבצע בדיקות מטעם התאגיד, לא הורשעו בעבירה כאמור ולא הוגשו נגדם כתב אישום או קובלנה משמעתית בשל חשד לביצוע עבירות כאמור;

(3) הוא, ואם הוא תאגיד – התאגיד וכן נושא משרה או בעל שליטה בו, וכל עובד שיבצע בדיקות מטעם התאגיד, לא עלולים להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידם לפי סעיף זה לבין עניין אישי אחר או תפקיד אחר;

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

(4) הוא לא הוכרז פסול דין לא ניתן לגביו צו לפתיחת הליכים ומתקיימים לגביו הליכי חדלות פירעון כל עוד לא הופטר, ואם הוא תאגיד – גם לא ניתן לגביו צו פירוק;

(5) הוא בעל מומחיות וניסיון מתאימים.

(ב) התקשרות עם בודק חיצוני תיעשה בהתאם להוראות לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992.

(ג) אישור לשמש בודק חיצוני יהיה לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים; רשם ההקדשות רשאי להאריך אישור כאמור לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת, ובלבד שלא ישמש אדם כבודק חיצוני תקופה העולה על שמונה שנים רצופות; על אף האמור, רשם ההקדשות רשאי להאריך אישור של בודק חיצוני לתקופה נוספת שלא תעלה על שישה חודשים לשם סיום בדיקה שהחל בה לפני תום תקופת האישור.

(ד) בודק חיצוני שחדל להתקיים בו תנאי מהתנאים המנויים בסעיף קטן (א) או שמתקיימת לגביו עילה המונעת ממנו לשמש בודק חיצוני יודיע על כך מיד לרשם ההקדשות.

(ה) רשם ההקדשות רשאי, מיוזמתו או על פי תלונה שהוגשה לו, לבטל אישור לשמש בודק חיצוני או להתלותו לתקופה שיקבע, לאחר שנתן לבודק החיצוני הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מצא כי האישור ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי, כי תנאי מהתנאים המנויים בסעיף קטן (א) הופר או חדל להתקיים או שקיימות נסיבות אחרות שבשלהן אין הוא ראוי או מתאים לשמש בודק חיצוני.

(ו) רשם ההקדשות יפרסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים את אלה:

(1) רשימת הבודקים החיצוניים בעלי האישורים התקפים;

(2) הדרכים הייעודיות לפנייה לרשם לצורך בירור תלונות על בודקים חיצוניים.

(ז) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע סעיף זה, לרבות לעניין –

(1) השכלה, ניסיון מקצועי והכשרה של בודקים חיצוניים;

(2) נסיבות שבהן יראו בודק חיצוני כנמצא במצב של ניגוד עניינים;

(3) הגבלות שיחולו על בודק חיצוני לאחר שסיים לשמש ככזה.

דרישת מידע על ידי בודק חיצוני (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345כד4. (א) בודק חיצוני רשאי לדרוש מחברה לתועלת הציבור ומכל אחד מהגורמים שלהלן, למסור לו כל מידע או מסמך, לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, הנוגעים לענייני החברה, ככל שהם נמצאים בידו, הכול כפי שיפרט בדרישה ובמועד שפורט בה:

(1) בעלי המניות בחברה;

(2) נושאי המשרה בחברה;

(3) חברי ועדת הביקורת של החברה;

(4) עובדי החברה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(5) גורמים נוספים שקבע השר שיש להם זיקה לפעילות החברה.

(ב) היה לרשם ההקדשות יסוד סביר להניח כי חברה לתועלת הציבור הפרה הוראה מההוראות לפי חוק זה החלות עליה, רשאי הוא להורות לבודק החיצוני לדרוש מידע ומסמכים כאמור בסעיף קטן (א) גם ממי שהיה בארבע השנים שקדמו למועד הדרישה, אחד מהמנויים בפסקאות (1) עד (4) של אותו סעיף קטן.

(ג) בודק חיצוני וכל עובד מטעמו ישמרו בסוד כל מידע שהגיע אליהם עקב או תוך כדי מילוי תפקידם, לא יעשו בו כל שימוש ולא יגלו אותו לאחר, אלא ככל הנחוץ לשם מילוי תפקידם.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ביצוע סעיף זה, ובכלל זה לעניין דרך שמירת מידע ומסמכים על ידי בודק חיצוני ותקופות שמירתם.

דיווח לכנסת על הסתייעות בבודקים חיצוניים (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345כד5. השר ידווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אחת לשנתיים, על יישום הוראות סעיפים 345כד2 עד 345כד4.

(תיקון מס' 13) תש"ע-2010

345כה. (בוטל).

פניה לבית המשפט (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כו. בכל ענין לפי חוק זה הנוגע לחברה לתועלת הציבור, רשאי לפנות לבית משפט כל מי שנפגע מפעולתה של החברה, בין במעשה ובין במחדל, בבקשה למתן הוראות לחברה לפעול בהתאם למטרותיה או בהתאם להוראות חוק זה; כן רשאי היועץ המשפטי לממשלה לפתוח בכל הליך לפי חוק זה הנוגע לחברה לתועלת הציבור ולהתייצב ולטעון בהליך כאמור אם הוא סבור שיש בו ענין לציבור.

אגרות ותשלומים (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כז. השר רשאי לקבוע אגרת רישום בפנקס, וכן אגרות ותשלומים אחרים שיש לשלמם בשל פעולות ושירותים שנותן רשם ההקדשות לפי פרק זה.

השבה לחברה (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כח. (א) הועברו לאחר, במישרין או בעקיפין, נכסים, לרבות כספים (בסעיף זה – העברת נכסים) של חברה לתועלת הציבור באחד מאלה:

(1) בחריגה ממטרותיה שלא אושרה בידי בית המשפט לפי סעיף 1345;

(2) בעסקה בניגוד להוראות סעיף 345יב;

(3) בדרך של חלוקת רווחים לבעלי מניותיה או ליזם החברה בניגוד להוראות פרק זה;

(4) במהלך פירוק מרצון, בניגוד להוראות פרק זה;

(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

(5) בקרן לתועלת הציבור כמשמעותה בסימן ב' – בניגוד להוראות לפי סעיף 345מד;

רשאי בית המשפט, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), לבקשת תורם לחברה, בעל מניה בחברה או רשם ההקדשות, להורות כי יהיה על נושא משרה בחברה שידע או היה עליו לדעת על העברת הנכסים, להשיב לחברה את הנכסים שהועברו כאמור או את שווים, כולם או חלקם.

(ב) בית המשפט לא יחייב נושא משרה בהשבה כאמור בסעיף קטן (א) אם הוכיח נושא המשרה אחד מאלה:

(1) שנקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע את העברת הנכסים;

(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

(2) שהסתמך בתום לב על מידע מאת בעל תפקיד בחברה המוסמך לכך כי העברת הנכסים אינה כאמור בפסקאות (1) עד (5) שבסעיף קטן (א);

(3) כי פעל בתום לב וכי בשל נסיבות הענין המיוחדות לא היה עליו לדעת כי העברת הנכסים היתה בניגוד להוראות פרק זה.

(ג) בית המשפט רשאי שלא לחייב מי מהמנויים בסעיף קטן (א) להשיב את הנכסים שהועברו או את שוויים, כולם או חלקם, אם הנכסים או שוויים הוחזרו לחברה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

(ד) רשם ההקדשות לא יגיש בקשה לבית המשפט לפי סעיף זה אלא לאחר שמסר לנושא המשרה הודעה על כוונתו להגיש בקשה כאמור, ואפשר לו לטעון את טענותיו, בכתב או בעל פה, בתוך זמן סביר ממועד מסירת ההודעה, כפי שיקבע; בהודעה לפי סעיף קטן זה יציין רשם ההקדשות, בין השאר, את אלה:

(1) פירוט המעשה או המחדל שבשלו בכוונת רשם ההקדשות להגיש בקשה לבית המשפט להשבת נכסים לחברה;

(2) שווי הנכסים שבכוונת רשם ההקדשות לבקש את השבתם;

(3) זכותו של נושא המשרה לטעון את טענותיו לפי סעיף זה, והמועד שנקבע לכך.

הוראות מיוחדות לענין הרמת מסך בחברה לתועלת הציבור (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345כט. לענין סעיף 6 לחוק זה –

(1) חברה לתועלת הציבור שלא נרשמה בפנקס חזקה כי עשתה שימוש באישיות המשפטית הנפרדת בכוונה להונות אדם, ואולם תהיה זו הגנה טובה לנתבע אם יוכיח כי החברה פעלה בהתאם לעיקר הוראות חוק זה לענין חברה לתועלת הציבור אף אם לא נרשמה או כי אותו אדם ידע על כך שלא נרשמה;

(2) בית המשפט רשאי, אם מצא כי נתקיימו התנאים לייחוס חוב של החברה כאמור בסעיף 6(א), בשינויים המחויבים, לייחס חוב של חברה לתועלת הציבור לנושא משרה בה, במקום או נוסף על בעלי מניותיה, הכל כפי שיקבע.

שמירת דינים (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345ל. (א) הוראות פרק זה באות להוסיף על שאר הוראות חוק זה והוראות כל דין אחר, ואולם במקרה של סתירה, יגברו הוראות פרק זה, אלא אם כן נקבעו הוראות מפורשות לפי דין אחר לגבי חברה לתועלת הציבור; בסעיף קטן זה, "דין אחר" – לרבות כללים, הנחיות או אישורים של גורם המוסמך לקבעם ביחס לאותה חברה, הפועל מכוחו של הדין האחר.

(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מחובות נוספות החלות על בעלי מניות ונושאי משרה בחברה לתועלת הציבור הפועלת כנאמן, מכוח חוק הנאמנות, ככל שחלות חובות כאמור.

איסור התניה (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345לא. אין להתנות על ההוראות לפי פרק זה.

תחולה בשינויים של הוראות החוק (תיקון מס' 25) תשע"ד-2014

345לא1. השר רשאי לקבוע כי הוראה מהוראות פרק זה לא תחול על סוגים של חברות לתועלת הציבור שיקבע או שתחול בשינויים שיקבע.

תחולה לגבי חברות ממשלתיות (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345לב. השר ושר האוצר רשאים לקבוע כי הוראות פרק זה, כולן או מקצתן, לא יחולו על חברה לתועלת הציבור שהיא חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (בסעיף זה – חברה ממשלתית לתועלת הציבור), או שיחולו על חברה ממשלתית לתועלת הציבור בשינויים שיקבעו.

תחולה לגבי חברות חוץ (תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

345לג. (א) על חברת חוץ המקיימת מקום עסקים בישראל שבתקנונה נקבעו מטרות ציבוריות בלבד ושתקנונה אוסר על חלוקת רווחים (בחוק זה – חברת חוץ לתועלת הציבור), יחולו הוראות חוק זה לענין חברה לתועלת הציבור בשינויים המחויבים ובשינויים שהשר רשאי לקבוע בתקנות.

(ב) השר רשאי לקבוע, בצו, לאחר התייעצות עם רשם ההקדשות, כי על חברת חוץ לתועלת הציבור מסוימת לא יחולו הוראות חוק זה לענין חברה לתועלת הציבור, כולן או מקצתן, או שיחולו בשינויים שיקבע, וזאת, אם שוכנע כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת, בשים לב בין השאר, לדיני מקום ההתאגדות או להוראות הדין הזר החל על פעולתה בישראל כחברת חוץ לתועלת הציבור, לתחולתו של דין אחר בישראל לגביה, ולמקורם של נכסי החברה; השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות כאמור לסוגים של חברות חוץ לתועלת הציבור.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ב': קרן לתועלת הציבור

(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

קרן לתועלת הציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345לד. (א) קרן לתועלת הציבור היא חברה לתועלת הציבור שרשם ההקדשות הכיר בה כקרן לתועלת הציבור לפי סימן זה, ושבתקנונה נקבעו רק מטרות שהן אחת או יותר מאלה:

(1) מימון פעילות של חברות לתועלת הציבור או הקדשות ציבוריים שנרשמו אצל רשם ההקדשות;

(2) מימון פעילות של עמותות שמטרותיהן מטרות ציבוריות בלבד;

(3) מימון פעילות של מוסד להשכלה גבוהה שהוא מוסד ללא כוונת רווח והוא אחד מאלה:

(א) מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (בסעיף זה – חוק המועצה להשכלה גבוהה);

(ב) מוסד שקיבל היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(ג) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(ד) מוסד שקיבל רישיון לפי סעיפים 25ג ו-25ד לחוק המועצה להשכלה גבוהה או רישיון זמני לפי סעיף 25ט לחוק האמור;

(4) מימון פעילות של קופת חולים, של בית חולים ממשלתי, של בית חולים שבבעלות קופת חולים, של בית חולים שבבעלות רשות מקומית או של כל בית חולים אחר שהוא תאגיד והוא מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה; בפסקה זו –

"בית חולים ממשלתי" – לרבות תאגיד בריאות;

"קופת חולים" – כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;

"תאגיד בריאות" – כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

(5) מימון פעילות של גופים אחרים שפעילותם מכוונת לקידום או למימון מטרות ציבוריות ומתקיימים לגביהם תנאים שקבע השר.

(ב) בסעיף זה, "מימון" – לרבות פיקוח על השימוש בכספים שחילקה הקרן לפי סעיף 345לט וליווי הפעילות שלשמה ניתן המימון.

הכרה בקרן לתועלת הציבור וסוגי קרנות (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345לה. (א) רשם ההקדשות רשאי להכיר בחברה לתועלת הציבור כקרן לתועלת הציבור (בסימן זה – קרן), לפי בקשתה, אם הוכח להנחת דעתו שבמועד ההכרה בה יהיה לה הון עצמי נזיל של חמישה מיליון שקלים חדשים לפחות, וכן כי מתקיים בה אחד מתנאים אלה, לפי סוג הקרן:

(1) לעניין קרן משפחתית לתועלת הציבור (בסימן זה – קרן משפחתית) – מניין התורמים לחברה, ממועד רישומה, לא עולה על מניין התורמים שנקבע בסעיף 345לז(א);

(2) לעניין קרן בניהול פרטי לתועלת הציבור (בסימן זה – קרן בניהול פרטי) – מניין התורמים לחברה, ממועד רישומה, לא עולה על מניין התורמים שנקבע בסעיף 345לז(ב);

(3) לעניין קרן בניהול ציבורי לתועלת הציבור (בסימן זה – קרן בניהול ציבורי) – אין אדם שמחזיק בשליטה בה, לרבות מכוח הסכם עם החברה.

(ב) בסימן זה, "הון עצמי נזיל" – כספים או ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה.

עדכון סכומים (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345לו. (א) היה שיעור שינוי המדד, מהמדד האחרון שפורסם לפני 1 בינואר בשנה מסוימת (בסעיף קטן זה – יום העדכון), לעומת מדד חודש ינואר 2014 או המדד במועד העדכון האחרון שבוצע לפי סעיף קטן זה, לפי המאוחר, גבוה מ-10 אחוזים, רשאי השר לעדכן את הסכומים הנקובים בסעיפים 345לה ו-345לט, ביום העדכון.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 1,000 שקלים חדשים; הודעה על הסכומים המעודכנים תפורסם ברשומות.

הוראות לעניין תרומות (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345לז. (א) מספר התורמים הכולל לקרן משפחתית לא יעלה על עשרים; במניין התורמים כאמור לא ייכללו תורם שנפטר ומי שסמוך על שולחנו של תורם.

(ב) מספר התורמים הכולל לקרן בניהול פרטי לא יעלה על עשרים בכל שנת כספים, והיא לא תקבל מתורם אחד תרומות שוויין נמוך מעשרים אלף שקלים חדשים.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן חישוב מניין התורמים של קרנות משפחתיות ושל קרנות בניהול פרטי, לרבות לעניין חישוב מניין התורמים שהם קרובים או שהם תאגידים קשורים; הוראות כאמור יכול שייקבעו לעניין סוגים שונים של קרנות משפחתיות או של קרנות בניהול פרטי.

קבלת נכס כתרומה (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345לח. (א) קיבלה קרן נכס כתרומה, יחולו עליה הוראות אלה:

(1) הקרן תמכור את הנכס בתוך שנתיים מתום שנת הכספים שבה התקבל הנכס (בסעיף זה – התקופה הראשונה), ועד מכירתו לא ייחשב הנכס חלק משווי נכסי הקרן לעניין החלוקה המזערית לפי סעיף 345לט(א)(1);

(2) (א) דירקטוריון הקרן רשאי להחליט על הארכת התקופה הראשונה, בתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים (בסעיף זה – התקופה הנוספת), אם שוכנע כי מכירת הנכס בתקופה הראשונה תפגע משמעותית בתמורה שתתקבל ממכירתו; הנימוקים להחלטה יפורטו בפרוטקול הדיון;

(ב) החליט הדירקטוריון על הארכת התקופה כאמור, לשם חישוב שווי נכסי הקרן לעניין החלוקה המזערית לפי סעיף 345לט(א)(1), יראו את ערך הנכס בתקופה הנוספת ככפל סכום השומה לפי הערכת גורם מוסמך;

(3) הקרן רשאית להעביר את הנכס, בלא תמורה, לגוף שהיא רשאית להשתתף במימונו, ושווי הנכס, לפי הערכת גורם מוסמך, ייחשב חלק מהחלוקה המזערית לפי סעיף 345לט; ואולם לא תידרש הערכת גורם מוסמך אם הקרן היתה מקיימת את החלוקה המזערית גם בלא העברת הנכס, או באישור רשם ההקדשות אם שוכנע שהערכת גורם מוסמך אינה נדרשת בנסיבות העניין.

(ב) יראו נכסים שהיו בידי חברה לתועלת הציבור לפני שהוכרה לראשונה כקרן, כנכסים לעניין סעיף זה שנתרמו לקרן במועד ההכרה, והוראות סעיף זה יחולו לגביהם ממועד ההכרה ואילך.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על נכס המשמש את הקרן ונדרש לה לשם קידום מטרותיה; ואולם שווי הנכס יובא בחשבון לשם חישוב שווי נכסי הקרן לעניין החלוקה המזערית לפי סעיף 345לט(א)(1).

(ד) בסעיף זה –

"גורם מוסמך" – מי שהדירקטוריון מצא כי יש לו את המומחיות הנדרשת לשם הערכת שווי הנכס, ומתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) לעניין נכס שאינו נכס מקרקעין – תנאי כשירות שקבע השר דרך כלל או לסוגים של נכסים, ככל שקבע;

(2) לעניין נכס מקרקעין – הוא שמאי מקרקעין הרשום בפנקס שמאי המקרקעין לפי חוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001;

"נכס" – למעט כספים המושקעים בדרך השקעה לפי הוראות סעיף 345מ.

דרכי מימון על ידי קרן לתועלת הציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345לט. (א) קרן תעניק מענקים כספיים על פי הקבוע בתקנונה ועל פי כללים ואמות מידה שיקבע הדירקטוריון מזמן לזמן, ובלבד שסך המענקים הכספיים שתחלק בכל שנה לא יפחת מאחד מאלה, לפי הגבוה (בסעיף זה – החלוקה המזערית):

(1) 5 אחוזים משווי נכסי הקרן בסוף שנת הכספים הקודמת או 2

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מיליון שקלים חדשים, לפי הנמוך;

(2) סכום השווה לכפל הסכום שהוציאה הקרן לניהולה בשנת הכספים הקודמת, ואם ביצעה פיקוח על השימוש בכספים שחילקה בשנת הכספים הקודמת או ליווי הפעילות כאמור שלשמה ניתן המימון – סכום נוסף השווה לסכום שהוציאה הקרן לשם פיקוח או ליווי כאמור;

(3) לגבי קרן משפחתית או קרן בניהול פרטי – ארבע מאות אלף שקלים חדשים, ולגבי קרן בניהול ציבורי – מאתיים אלף שקלים חדשים.

(ב) הענקת מענקים בידי קרן לקרן אחרת, לא תיחשב חלק מהחלוקה המזערית לפי סעיף קטן (א).

(ג) דירקטוריון קרן רשאי להחליט על חלוקה של כספי הקרן, מעבר לחלוקה המזערית, בדרכים אחרות, ובכלל זה בדרך של מתן הלוואות בתנאים מיטיבים לעומת תנאי השוק (בסעיף זה – הלוואות בתנאים מיטיבים), ולקבוע את הקריטריונים לחלוקה כאמור.

(ד) הוכרה הלוואה בתנאים מיטיבים, כולה או חלקה, כחוב אבוד, לפי דוח כספי מבוקר של רואה חשבון, ייחשב החוב האבוד חלק מהחלוקה המזערית בשנת הכספים שבה הוכר כחוב אבוד או בשנה שבה הוגש הדוח הכספי, לפי החלטת הקרן.

(ה) על אף הוראות סעיף קטן (א), השר רשאי לקבוע כי קרנות או סוגים של קרנות, יוכלו לקיים את החלוקה המזערית גם באמצעות מתן הלוואות בתנאים מיטיבים, כפי שיקבע, ובלבד ששיעור ההלוואות שייכללו בחלוקה המזערית לא יעלה על 50 אחוזים מהחלוקה המזערית או על שיעור אחר שיקבע השר.

(ו) השר רשאי לקבוע לגבי קרנות או לגבי סוגים של קרנות –

(1) סוגים שונים של הלוואות שהקרן תהיה רשאית לתת ותנאים להחזרן;

(2) תנאים נוספים לכך שהלוואות שהוכרו כחובות אבודים כאמור בסעיף קטן (ד), ייחשבו חלק מהחלוקה המזערית;

(3) הוראות לעניין מספר מזערי של גופים כאמור בסעיף 345לד, שקרן חייבת להשתתף במימונם בשנה;

(4) הוראות לעניין השתתפות הקרן במימון גופים כאמור בסעיף 345לד, שהם גופים הקשורים לקרן, ובכלל זה לעניין אופן קבלת ההחלטות בדבר המימון כאמור והמנגנונים לאישורו; לעניין זה, "גופים הקשורים לקרן" – לרבות קשר הנובע מהחזקה של ניירות ערך או מחברות בעמותה, או קשר הנובע מכהונה של נושאי משרה משותפים או של קרוביהם.

דרכי השקעת כספים עודפים בקרן לתועלת הציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מ. (א) קרן תשקיע את הכספים שטרם חילקה (בחוק זה – הכספים העודפים), באופן יעיל ומיטבי לשמירת הקרן ולעשיית פירות, בהתאם לדרכי ההשקעה שנקבעו בתוספת השלישית; ואולם קרן משפחתית רשאית להשקיע את הכספים העודפים בדרך השקעה אחרת, ובלבד שהיא דרך שקולה וזהירה, כמתחייב מנסיבות העניין.

(ב) השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השלישית.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מקרן להיות בעלת מניות בגופים שהיא רשאית להשתתף במימונם כאמור בסעיף 345לד או חברה בהם.

ציון חל"צ וסוג הקרן בצד שם הקרן (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מא. (א) קרן תציין, בצד שמה, בכל מסמך, שילוט או פרסום היוצא מטעמה, את אחת הסיומות שלהלן, לפי העניין ובהתאם להכרה שהכיר בה רשם ההקדשות:

(1) "חברה לתועלת הציבור – קרן משפחתית" או "חל"צ – קרן משפחתית";

(2) "חברה לתועלת הציבור – קרן בניהול פרטי" או "חל"צ – קרן

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בניהול פרטי";

(3) "חברה לתועלת הציבור – קרן בניהול ציבורי" או "חל"צ – קרן בניהול ציבורי".

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), קרן בניהול פרטי רשאית לציין בצד שמה את הסיומת "חברה לתועלת הציבור – קרן תאגידית" או "חל"צ – קרן תאגידית" במקום הסיומת כאמור באותו סעיף קטן, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) בעל השליטה בקרן או התורם שתרם את התרומה הגדולה ביותר לקרן, הוא תאגיד;

(2) רשם ההקדשות אישר לה, לבקשתה, לעשות כן.

(ג) חברה שאינה קרן לא תציין בצד שמה את הסיומת האמורה בסעיף קטן (א) או (ב), ולא תציג את עצמה בדרך אחרת כקרן.

(ד) הוראות סעיף 345ד לא יחולו על קרן.

חובת מינוי דירקטור בלתי תלוי (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מב. (א) בסעיף זה –

"דירקטור בלתי תלוי", בקרן – יחיד שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן:

(1) ועדת הביקורת אישרה כי מתקיימים לגביו תנאי הכשירות האלה:

(א) הוא אינו קרוב של בעל מניות בקרן, של דירקטור או של נושא משרה בה, ולעניין קרן בניהול ציבורי – הוא גם אינו קרוב של תורם לה;

(ב) אין לו, לקרובו, לשותפו, למעבידו, למי שהוא כפוף לו, במישרין או בעקיפין, או לתאגיד שהוא בעל השליטה בו, במועד המינוי או בשנתיים שקדמו למועד המינוי, זיקה לקרן, לבעל מניות בה, לדירקטור או לנושא משרה בה, לקרוב של בעל מניות בה, של דירקטור או של נושא משרה בה או לתאגיד אחר, ולעניין קרן בניהול ציבורי – אין זיקה כאמור גם לתורם לה, לקרובו או לתאגיד בשליטתו;

(ג) תפקידיו או עיסוקיו האחרים אינם יוצרים או עלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כדירקטור, ואין בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן כדירקטור;

(ד) הוא בעל כשירות או מומחיות מתאימה, ככל שקבע השר;

(2) הוא אינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשע שנים רצופות, ולעניין זה לא יראו בהפסקת כהונה שאינה עולה על שנתיים כמפסיקה את רצף הכהונה;

"זיקה" – קיום יחסי עבודה, קיום קשרים עסקיים או מקצועיים דרך כלל או שליטה, וכן כהונה כנושא משרה; השר רשאי לקבוע כי עניינים מסוימים, בתנאים שקבע, לא יהוו זיקה;

"תאגיד אחר" – תאגיד שבעל השליטה בו, במועד המינוי או בשנתיים שקדמו למועד המינוי, הוא הקרן, בעל מניות בה או דירקטור בה;

"תורם" – מי שתרם לקרן תרומות ששווין המצטבר עולה על סכום של 150,000 שקלים חדשים, או על סכום אחר שקבע השר, וכן בעל השליטה בתאגיד שתרם כאמור.

(ב) בדירקטוריון קרן בניהול פרטי יכהנו לפחות שני דירקטורים בלתי תלויים.

(ג) בדירקטוריון קרן בניהול ציבורי יכהנו לפחות שני דירקטורים; כל הדירקטורים בקרן יהיו דירקטורים בלתי תלויים.

(ד) לא ימונה דירקטור בקרן פלונית כדירקטור בלתי תלוי בקרן אחרת אם אותה שעה מכהן דירקטור בקרן האחרת כדירקטור בלתי תלוי בקרן הפלונית.

(ה) בקרן שבמועד מינוי דירקטור בלתי תלוי כל חברי הדירקטוריון שלה הם בני מין אחד, יהיה הדירקטור הבלתי תלוי הממונה בן המין השני.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אמות מידה לחלוקת כספי הקרן ותפקידי ועדת החלוקה (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מג. (א) דירקטוריון קרן יקבע, מזמן לזמן, אמות מידה לחלוקת כספי הקרן, באמצעות הענקת מענקים ומתן הלוואות ובדרכים אחרות, בהתאם להוראות סעיף 345לט.

(ב) דירקטוריון קרן ימנה ועדת חלוקה שתפקידיה –

(1) להביא לפני הדירקטוריון את המלצותיה לקביעת אמות מידה לחלוקת כספי הקרן כאמור בסעיף קטן (א);

(2) להחליט על אופן חלוקת כספי הקרן בהתאם לאמות המידה שקבע הדירקטוריון.

(ג) בקרן בניהול פרטי ובקרן בניהול ציבורי יהיו לפחות שניים מבין הדירקטורים הבלתי תלויים חברים בוועדת החלוקה.

הוצאות לניהול קרן לתועלת הציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מד. השר רשאי לקבוע הוראות לעניין שיעורים או סכומים שקרן רשאית להוציא לניהולה, לרבות לשכר ולגמול, וכן לשם פיקוח על השימוש בכספים שחילקה לפי סעיף 345לט, וליווי הפעילות שלשמה ניתן המימון; הוראות כאמור יכול שייקבעו לסוגים של קרנות לתועלת הציבור.

דיווח לרשם ההקדשות (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מה. (א) בלי לגרוע מחובות דיווח אחרות של קרן לפי חוק זה, תגיש קרן לרשם ההקדשות, אחת לשנה את כל אלה:

(1) רשימת אמות המידה שלפיהן חילקה את כספי הקרן כאמור בסעיף 345מג;

(2) רשימת הגופים שהיא חילקה להם כספים כאמור, בציון נימוקי ההחלטה, הסכום שניתן לכל גוף והתנאים שבהם ניתן;

(3) דיווח בנוגע לפיקוח על השימוש בכספים שחילקה לפי סעיף 345לט, ועל ליווי הפעילות שלשמה ניתן המימון, אם ביצעה פיקוח וליווי כאמור.

(ב) קרן בניהול פרטי וקרן בניהול ציבורי יפרסמו את הרשימות והדיווחים האמורים בסעיף קטן (א) באתר האינטרנט שלהן.

(ג) השר רשאי לקבוע כי קרן תגיש לרשם ההקדשות או תפרסם באתר האינטרנט שלה דיווחים או מידע, נוסף על האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

פרסום מידע לציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מו. קרן תפרסם באתר האינטרנט שלה, אחת לשנה לפחות, הודעה שבה תפרט את כל אלה:

(1) דרכי ההתקשרות עם הקרן;

(2) אופן הגשת בקשות לקבלת כספים מהקרן, באותה שנה, ובכלל זה הטפסים שיש למלא, והמועד להגשת בקשות, שיהיה 30 ימים לפחות אחרי יום הפרסום;

(3) אמות המידה לחלוקת הכספים על ידי הקרן באותה שנה;

(4) המועד הצפוי לחלוקת כספי הקרן באותה שנה.

חובה למנות רואה חשבון מבקר (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מז. קרן תמנה רואה חשבון מבקר, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 154 עד 157 ו-159 עד 175, בשינויים המחויבים.

חובה למנות מבקר פנימי (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מח. דירקטוריון קרן בניהול פרטי ודירקטוריון קרן בניהול ציבורי ימנו, בהסכמת ועדת הביקורת, מבקר פנימי, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 146(ב) עד 148 וכן 150 עד 153, וההוראות החלות על מבקר פנימי בחברה לתועלת הציבור, בשינויים המחויבים.

ועדת ביקורת (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345מט. בוועדת הביקורת של קרן בניהול פרטי ושל קרן בניהול ציבורי יכהנו שלושה חברים לפחות, ומרבית חברי הוועדה יהיו בעלי כשירות לכהן כדירקטורים בלתי תלויים כאמור בפסקה (1)(א) עד (ג) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 345מב, לפי העניין.

עיון בדיווחי קרן משפחתית לתועלת הציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345נ. מסמכים שהגישה קרן משפחתית לפי חוק זה לרשם ההקדשות יהיו פתוחים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"הלשכה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לעיון הציבור לאחר שיימחקו מהם הפרטים שלהלן, אלא אם כן ביקשה הקרן שלא למחקם, כולם או חלקם:

(1) שמות התורמים, למעט תורמים שהם ישות מדינית זרה כהגדרתה בסעיף 36א לחוק העמותות;

(2) הגופים שהקרן חילקה להם כספים לפי סעיף 345לט.

התניית תרומה (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345נא. (א) תורם לא יתנה מתן תרומה לקרן בהחזקתה אליו או לאדם אחר, כולה או חלקה, במועד פירוק החברה או במועד אחר.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), תורם רשאי להתנות את מתן תרומתו לקרן, בכך שאם תפורק החברה, תועבר יתרת התרומה לקרן אחרת או לגוף הפועל למטרה ציבורית שתיקבע על ידי התורם, ובלבד שהקרן רשאית להשתתף במימונו כאמור בסעיף 345לד.

מיזוג קרנות לתועלת הציבור (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345נב. (א) הוראות סעיף 345טז יחולו לגבי קרן, ואולם קרן תהיה רשאית להתמזג רק עם קרן אחרת.

(ב) במיזוג בין קרן משפחתית לבין קרן בניהול פרטי, תהיה חברת היעד הקרן בניהול פרטי; במיזוג בין קרן משפחתית או קרן בניהול פרטי עם קרן בניהול ציבורי, תהיה חברת היעד הקרן בניהול ציבורי.

שינוי מעמד (תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

345נג. (א) קרן רשאית לבקש מרשם ההקדשות לבטל את ההכרה בה או להכיר בה כקרן מסוג אחר, ויחולו לעניין ההכרה הוראות סעיף 345לה, לפי העניין, בשינויים המחויבים.

(ב) רשם ההקדשות לא יחליט כמפורט להלן אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות העניין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות הקרן, לפעילותה לפני הגשת הבקשה כאמור בסעיף קטן (א), למספר התורמים לה ולמחויבויות שקיבלה על עצמה הקרן לצורך השינוי במעמדה:

(1) ביטול הכרה בקרן;

(2) הכרה בקרן בניהול כקרן משפחתית;

(3) הכרה בקרן בניהול ציבורי כקרן בניהול פרטי;

(4) הכרה בקרן בניהול פרטי כקרן משפחתית.

(ג) רשם ההקדשות רשאי להחליט מיוזמתו על שינוי מעמדה של קרן כמפורט להלן, לאחר שהודיע לה על כוונתו לעשות כן ונתן לה הזדמנות להשמיע את טענותיה בעניין, אם שוכנע כי קיבלה תרומות בניגוד להוראות סימן זה וכי בנסיבות העניין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות הקרן ולפעילותה:

(1) הכרה בקרן משפחתית כקרן בניהול פרטי;

(2) הכרה בקרן בניהול פרטי כקרן בניהול ציבורי.

(ד) ביטול ההכרה או שינוי המעמד כאמור בסעיף זה ייכנסו לתוקף עם קבלת הודעת רשם ההקדשות או במועד אחר שקבע הרשם.

פרק שני: חברת חוץ

חובת רישום של חברת חוץ

346. (א) חברת חוץ לא תקיים בישראל מקום עסקים, ובכלל זה משרד להעברת מניות או לרישום מניות, אלא אם כן נרשמה כחברת חוץ לפי הוראות סעיף זה ושילמה את אגרות הרישום והפרסום שקבע השר לפי סעיף זה.

(ב) הבקשה לרישום תוגש לרשם בתוך חודש לאחר הקמת מקום העסקים ויצורפו לה מסמכים אלה:

(תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

(1) עותק ותרגום לעברית או לאנגלית, אלא אם כן המסמכים הוגשו בעברית או באנגלית, מאושרים בדרך שקבע השר, של המסמכים שעל פיהם התאגדה החברה או שלפיהם היא פועלת, כנדרש לפי דיני המדינה שבה התאגדה, לרבות תקנונה, אם קיים;

(2) רשימת הדירקטורים של החברה;

(תיקון מס' 35) תשפ"ב-2022

(3) השם, המען והמען הדיגיטלי, אחד מכל פרט המנוי בתוספת הרביעית, של אדם היושב בישראל המורשה לקבל בעבור החברה כתבי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בי-דין והודעות שיש להמציא לחברה;

(4) העתק מאושר בדרך שקבע השר של כתב הרשאה המייפה את כוחו של אדם היושב כרגיל בישראל לפעול בשם החברה בישראל.

(תיקון מס' 35 תשפ"ב-2022)

(ג) חל שינוי במסמך או בדירקטורים או בשמו, במענו או במענו הדיגיטלי, אחד מכל פרט המנוי בתוספת הרביעית, של אחד מן המנויים בפסקאות (3) ו-(4) בסעיף קטן (ב), תודיע על כך החברה לרשם בתוך ארבעה עשר ימים ממועד השינוי.

(תיקון מס' 35 תשפ"ב-2022)

(ג1) הרשם ירשום את המען הדיגיטלי שצורף לבקשה לרישום לפי סעיף קטן (ב)(3) או שעליו הודיעה חברת חוץ לפי סעיף קטן (ג), לאחר קיום הוראות סעיף 3ב(א)(1) ו-(3) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, ולאחר שווידא שהמען הדיגיטלי תקין ופעיל.

(ד) השר רשאי לקבוע מסמכים נוספים שחברת חוץ חייבת לצרף לבקשה לרישום וחייבת להודיע לרשם על שינויים בהם.

המצאה לחברת חוץ

347. כתב בי-דין או הודעה שיש להמציאם לחברת חוץ הרשומה בישראל יראום כאילו הומצאו כדין, אם מוענו למורשה שהודע עליו לרשם כאמור בסעיף 346 והונחו במען שהודע עליו כאמור או נשלחו לשם בדואר.

דין וחשבון שנתי

348. חברת חוץ תגיש, אחת לשנה, דין וחשבון שנתי כפי שיקבע השר.

עונשין

349. חברת חוץ שהפרה את הוראת סעיף 346(א) דינה ודין כל נושא משרה או שלוח שלה, שהיה שותף להפרה – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ובהפרה נמשכת, קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק האמור לכל יום שבו נמשכת ההפרה, מהיום שהחברה קיבלה הודעה מאת רשם החברות.

חברת חוץ שהפסיקה לקיים מקום עסקים בישראל
(תיקון מס' 16 תשע"א-2011)

349א. (א) חברת חוץ שהפסיקה לקיים מקום עסקים בישראל והודיעה על כך לרשם, תהיה פטורה מחובותיה לפי פרק זה, החל במועד מסירת ההודעה, ואולם השר רשאי לקבוע מועד פטור מוקדם יותר לעניין חובת תשלום אגרה לפי פרק זה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה שמסרה הודעה כאמור באותו סעיף קטן, אינה פטורה מחובתה כאמור בסעיף 346(ב)(3), אלא אם כן מסרה לרשם מען אחר למסירת כתבי בי-דין והודעות; מסרה החברה לרשם מען אחר כאמור, מחוץ לישראל, לא יידרש היתר בית משפט לשם המצאת כתבי בי-דין והודעות לחברה הנוגעים לפעילות החברה בישראל, בעת שקיימה מקום עסקים בישראל, לפי הוראות תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

פרק שלישי: פשרה או הסדר

(תיקון מס' 18 תשע"ב-2012)

סימן א': הוראות כלליות

פשרה או הסדר – הוראות כלליות
(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350. (א) הוצעו פשרה או הסדר בין החברה לבין נושיה או בעלי מניותיה, או בינה לבין סוג פלוני שבהם, שאינם הסדר חוב כהגדרתו בסעיף 318 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי או תכנית לשיקום כלכלי כהגדרתה בסעיף 4 לחוק האמור, רשאי בית המשפט, על פי בקשה של החברה או של בעל מניה, או של נאמן אם החברה היא בפירוק, להורות על כינוס אסיפות של אותם נושים או בעלי מניות, לפי הענין, בהתאם להוראות סעיף קטן (א1) ובדרך שיורה בית המשפט.

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(א1) אסיפות הנושים או בעלי המניות ייערכו בנפרד לכל סוג של נושים או בעלי מניות (בפרק זה – אסיפות סוג); לעניין זה, "סוג" – קבוצת נושים או בעלי מניות שלהם עניין משותף בנוגע להסדר או לפשרה, המובחן באופן מהותי מעניינם של שאר הנושים או בעלי המניות ואשר מצדיק קיום אסיפה נפרדת.

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(א2) נושה או בעל מניה יעשה שימוש בזכות ההצבעה באסיפות סוג בתום לב ובדרך מקובלת ויימנע מניצול לרעה של כוחו.

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ב) (בוטל).

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ד) (בוטל).

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ה) (בוטל).

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ו) (בוטל).

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ז) (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ח) (בוטל).

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)

(ט) אם בכל אסיפת סוג שכונסה לפי סעיף קטן (א) הסכימו לפשרה או להסדר רוב מספרם של המשתתפים בהצבעה למעט הנמנעים שבידם יחד שלושה רבעים של הערך המיוצג בהצבעה, ובית המשפט אישר את הפשרה או ההסדר, הרי הם מחייבים את החברה ואת כל הנושים או בעלי המניות או הסוג שבהם, לפי הענין, ואם היא בפירוק – גם את הנאמן.

(תיקון מס' 3 תשס"ה-2005)
(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

(ט1) בית המשפט שאישר פשרה או הסדר לפי סעיף קטן (ט) מוסמך לדון במחלוקת שהתגלעה בנוגע לפרשנות הפשרה או ההסדר לאחר אישורם או בנוגע ליישומם.

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

(י) צו שניתן לפי סעיף קטן (ט) לא יהיה לו תוקף לפני שהוגש לרשם העתק מאושר שלו; העתק הצו יצורף לכל עותק של תקנון החברה שיוצא לאחר מתן הצו, ואם אין לחברה תקנון - לכל עותק של מסמך שעל פיו התאגדה החברה ושעל פיו היא פועלת, שיוצא כאמור.

(תיקון מס' 3 תשס"ה-2005)
(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

(יא) בפרק זה –

(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

"חברה" – לרבות חברת חברת חוץ המנהלת עסקים או שיש לה נכסים, בישראל, גם אם לא נרשמה לפי סעיף 346;

"הסדר" – לרבות ארגון מחדש של הון המניות בדרך של איחוד מניות מסוגים שונים או בדרך של חלוקת מניות לסוגים שונים, או בשתי הדרכים כאחת.

(יב) השר רשאי לקבוע הוראות לענין ביצוע פרק זה, לרבות לעניין כינוס אסיפות וכן לענין סדרי דין, מינוי בעל תפקיד, הוראות בדבר שיפוי וביטוח לבעל תפקיד וקביעת סמכויותיו על ידי בית המשפט.

(תיקון מס' 3 תשס"ה-2005)
(תיקון מס' 19 תשע"ב-2012)
(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

סימן ב': (בוטל)

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350א. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ב. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ג. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ד. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ה. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ו. (בוטל)

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ז. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ח. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350ט. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350י. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350יא. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350יב. (בוטל).

(תיקון מס' 32 תשע"ח-2018)

350יג. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350יד. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350טו. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350טז. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 סימן ג': מינוי מומחה לבחינת הסדר חוב בחברת איגרות חוב

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350יז. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350יח. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350יט. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350כ. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350כא. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350כב. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350כג. (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018 350כד. (בוטל).

(תיקון מס' 18) תשע"ב-2012 סימן ד': פשרה או הסדר שמטרתם שינוי מבנה או מיזוג

שינוי מבנה ומיזוג

351. (א) הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור פשרה או הסדר כאמור בסעיף 350, והוכח לבית המשפט שהפשרה או ההסדר הוצעו לשם תכנית בדבר שינוי מבנה של חברה או מיזוגן של חברות, ושלפי התכנית יש להעביר מפעל או נכסים של אחת החברות (בפרק זה - החברה המעבירה) לחברה אחרת (בפרק זה - החברה הנעברת), רשאי בית המשפט, בצו המאשר את הבקשה או בצו שניתן לאחר מכן, להורות בדבר –

(1) העברת המפעל, הנכסים או החיובים כולם או מקצתם של החברה המעבירה לחברה הנעברת;

(2) הקצאה של מניות, איגרות חוב, פוליסות או טובות הנאה דומות אחרות שבחברה הנעברת, אשר היא חייבת להקצותן לאדם על פי ההסדר או הפשרה;

(3) המשך מטעם החברה הנעברת או נגדה של הליך משפטי התלוי ועומד מטעם החברה המעבירה או נגדה;

(4) חיסול החברה המעבירה ללא פירוק;

(5) הסעד לאנשים המתנגדים לפשרה או להסדר בתוך הזמן ובדרך שיורה בית המשפט;

(6) כל ענין שבשגרה הדרוש כדי להבטיח ששינוי המבנה או המיזוג יבוצע בשלמות וביעילות.

(ב) ניתן צו כאמור להעברת נכסים או חיובים, יועברו הנכסים מכוח הצו ויוקנו לחברה הנעברת, וישוחררו, אם הורה על כך הצו, מכל שעבוד שפקע תוקפו מכוח הפשרה או ההסדר, ואילו החיובים יועברו לחברה הנעברת ויהיו לחיוביה שלה.

(ג) ניתן צו לפי סעיף זה, תעביר כל חברה שעליה חל הצו העתק מאושר שלו לרשם בתוך שבעה ימים מיום שניתן; חברה שהפרה הוראה זו, דינה ודין כל

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

נושא משרה בה שאישר או התיר את ההפרה, קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, תשל"ז–1977, לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

סימן ה': החלת הוראות על חברת חוץ ותאגידים אחרים

החלת ההוראות על חברת חוץ ותאגידים אחרים (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

351א. (א) הוראות פרק זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חברת חוץ המנהלת עסקים או שיש לה נכסים, בישראל, גם אם לא נרשמה לפי הוראות סעיף 346.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), רשאי השר, בצו, להחיל את הוראות פרק זה גם על תאגיד מסוים אחר.

(תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

פרק שלישי א': מחיקת חברה

הגדרות – פרק שלישי א' (תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

351ב. בפרק זה –

"התנגדות" – התנגדות למחיקה, כמשמעותה בסעיף 351ה(ב);

"חברה" – חברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב;

"חוב" – למעט חובות בשל אגרות או תשלומים אחרים שחברה חייבת בתשלומם לפי סעיף 44(6), או חובות שהרשם מצא כי ערכם הכולל נמוך באופן שאין בהם כדי למנוע את מחיקת החברה בהתאם לאמות מידה שיפרסם הרשם לפי הוראות סעיף 351ג(ג);

"נכס" – למעט נכסים שהרשם מצא כי ערכם הכולל נמוך באופן שאין בהם כדי למנוע את מחיקת החברה בהתאם לאמות מידה שיפרסם הרשם לפי הוראות סעיף 351ג(ג).

מחיקת חברה (תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

351ג. (א) הרשם רשאי למחוק חברה ממרשמי הרשם בכפוף להוראות פרק זה אם מצא כי מתקיימים כל אלה:

(1) היא אינה מנהלת עסקים או פעילות;

(2) אין לה נכסים וחובות;

(3) היא רשומה במשך שנה כחברה מפרה לפי הוראות סעיף 362א(ב);

(4) במשך שלוש שנים היא לא שילמה אגרה שנתית לפי סעיפים 9(ב) ו-44(6) והפרה את חובתה להגיש דין וחשבון שנתי לפי סעיף 141;

(5) נתוני החברה אינם כלולים במאגר הנתונים של רשות המסים בישראל או שתיק החברה ברשות המסים בישראל סגור.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו על חברה לתועלת הציבור, בשינויים אלה: המחיקה טעונה את הסכמת רשם ההקדשות, והוראות פסקה (3) שבאותו סעיף קטן – לא יחולו.

(ג) הרשם יפרסם אמות מידה לעניין חובות ונכסים שערכם נמוך כאמור בהגדרות "חוב" ו"נכס".

בדיקות מקדימות (תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

351ד. (א) התקיימו לגבי חברה התנאים המנויים בפסקאות (3) ו-(4) שבסעיף 351ג(א), רשאי הרשם, לשם הפעלת סמכותו לפי סעיף 351ג, לדרוש על אותה חברה מידע שיש בו כדי להעיד אם מתקיימים לגביה יתר התנאים המנויים בסעיף 351ג(א); הרשם רשאי לדרוש מידע כאמור, מתאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ומגוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, ובכלל זה רשות המסים בישראל, רשם המקרקעין, רשות מקרקעי ישראל, רשות האכיפה והגבייה והמוסד לביטוח לאומי.

(ב) השר רשאי לקבוע חובת דרישת מידע או חובה של הרשם לבצע בדיקות מקדימות נוספות טרם פרסום הודעה ושליחתה כאמור בסעיף 351ה(א), וכן רשאי השר לקבוע הוראות בדבר מסירת מידע בידי תאגיד בנקאי או גוף ציבורי כאמור בסעיף קטן (א) לרשם לשם ביצוע הבדיקות האמורות.

הודעה והתנגדות לפני מחיקה (תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

351ה. (א) התקיימו לגבי חברה התנאים המנויים בפסקאות (3) עד (5) שבסעיף

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

351ג(א), והיה לרשם יסוד סביר להניח כי מתקיימים לגביה התנאים המנויים בפסקאות (1) ו-(2) שבאותו סעיף קטן, רשאי הוא לפרסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים הודעה על כוונתו למחוק את החברה ממרשמי הרשם; בהודעה כאמור יצוין כי אם לא תוגש התנגדות לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), או אם תידחה התנגדות שהוגשה לפי סעיף קטן (ד), ימחק הרשם את החברה; פרסם הרשם הודעה לפי סעיף קטן זה, ישלח הודעה על כך לחברה.

(ב) פורסמה הודעה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי כל מי שעלול להיפגע ממחיקת החברה להגיש לרשם התנגדות למחיקה בתוך 90 ימים ממועד פרסומה.

(ג) (1) התנגדות תוגש לרשם בדרך של תקשורת אלקטרונית בהתאם לתקנות לפי סעיף 44(1) לעניין הגשה בדרך האמורה; ואולם הרשם רשאי לאפשר הגשת התנגדות שלא בדרך של תקשורת אלקטרונית;

(2) התנגדות תכלול, בין השאר, את אלה:

(א) פרטי החברה שבעניינה מוגשת ההתנגדות;

(ב) פרטי מגיש ההתנגדות, ובכלל זה שמו, מספר הזהות שלו, מענו ומענו הדיגיטלי, וכן ציון זיקתו לחברה, אם ישנה;

(ג) פירוט נימוקי ההתנגדות.

(ד) הרשם רשאי לקבל התנגדות, וכן רשאי הוא לדחות התנגדות אם מצא כי על פניה היא אינה מגלה עילה שיש בה כדי לשלול את התקיימות התנאים שבסעיף 351ג(א), או שהיא בלתי מנומקת או נראית על פניה טורדנית או קנטרנית; הרשם ימסור למגיש ההתנגדות הודעה על החלטתו בהתנגדות.

(ה) פרסם הרשם הודעה לפי סעיף קטן (א) ולא הוגשה התנגדות או שהוגשה התנגדות שנדחתה, וחלפו 90 ימים ממועד פרסום ההודעה, רשאי הרשם למחוק את החברה ממרשמי הרשם.

נפקות המחיקה
(תיקון מס' 37)
תשפ"ד-2024

351ו. (א) ממועד שנמחקה חברה כאמור בסעיף 351ה(ה) (בפרק זה – מועד המחיקה) יראו את החברה כמחוסלת, אך אין בכך כדי לגרוע מאפשרות פירוקה מרצון לפי הוראות חלק שמיני א' או מסמכות בית המשפט לפרק אותה לפי כל דין.

(ב) אין בחיסול חברה בעקבות מחיקתה כאמור בפרק זה כדי לגרוע מחבות בעל מניות או נושא משרה בה לפי סעיפים 192 ו-193 או 252 עד 254, לפי העניין, שהתגבשה לפני שהחברה נמחקה, ואם החברה המשיכה בפעילות באמצעות בעלי מניות או נושאי משרה בה למרות שנמחקה – אין בחיסול כאמור כדי לגרוע מחובותיהם לפי אותם סעיפים שהיו חלות לולא נמחקה החברה, והכול עד לחיסולה לאחר פירוק לפי כל דין.

(ג) חוסלה חברה בעקבות מחיקתה כאמור בפרק זה, תמשיך לחול הוראת סעיף 362א(ג)(1)(ג)(2) לגבי מי שהיה בעל שליטה בה, כהגדרתו באותו סעיף, עד לחיסולה לאחר פירוק לפי כל דין.

ביטול מחיקה בידי הרשם
(תיקון מס' 37)
תשפ"ד-2024

351ז. (א) (1) הרשם רשאי, בתוך שנה ממועד המחיקה, לבטל מיוזמתו מחיקה של חברה, אם טרם חוסלה לאחר פירוק, אם מצא כי במועד המחיקה לא התקיימו לגבי החברה התנאים המנויים בסעיף 351ג(א);

(2) הרשם רשאי לבטל מחיקה של חברה, אם טרם חוסלה לאחר פירוק, לבקשת כל אדם המעוניין בדבר שנפגע מחיסולה בעקבות מחיקתה (בסעיף זה – המבקש), אם מצא כי במועד המחיקה לא התקיימו לגבי החברה התנאים המנויים בסעיף 351ג(א), ובלבד שהבקשה הוגשה בתוך שנה ממועד המחיקה; היה המבקש נושא משרה בחברה, או בעל מניה בחברה או יורשו, רשאי הרשם לדרוש כתנאי לביטול המחיקה תשלום אגרה שנתית לפי סעיף 9(ב) בעד השנה שבה הייתה החברה מחוקה, בהתחשב במטרה שלשמה התבקש ביטול המחיקה.

(ב) עם ביטול מחיקת חברה כאמור בסעיף קטן (א), תוחזר החברה למרשמי הרשם, ויראו אותה כאילו המשיכה בעסקיה ובפעילותה וכאילו לא נמחקה ממרשמי הרשם.

(ג) ראה הרשם כי לשם הכרעה בבקשה לפי סעיף קטן (א) יש צורך בבירור

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עובדתי או מתן הוראה כאמור בסעיף 351ח(א) רישה, לא יידרש, לבקשה, ורשאי הוא לפנות לבית המשפט בבקשה לביטול המחיקה כאמור בסעיף 351ח, או להודיע למבקש שהוא אינו נדרש לבקשה וכי המבקש רשאי להגיש בקשה לביטול מחיקה בידי בית משפט לפי סעיף 351ח אף אם טרם חלפה שנה ממועד המחיקה.

(ד) הרשם יודיע למבקש כאמור בסעיף קטן (ג) בתוך 60 ימים מיום הגשת הבקשה; לא עשה הרשם כן, רשאי המבקש לפנות לבית המשפט לפי הוראות סעיף 351ח אף אם טרם חלפה שנה ממועד המחיקה.

ביטול מחיקה בידי בית משפט (תיקון מס' 37) תשפ"ד-2024

351ח. (א) בית המשפט המוסמך כאמור בסעיף 342ה רשאי, לבקשת הרשם או כל אדם המעוניין בדבר שנפגע מחיסול חברה בעקבות מחיקתה, להורות בצו על ביטול המחיקה ועל החזרת החברה למרשמי הרשם, ולתת כל הוראה שימצא לנכון כדי להעמיד את החברה וכל אדם אחר במצב קרוב ככל האפשר למצב שהיו בו אלמלא נמחקה החברה, אם התקיימו כל אלה:

(1) הבקשה הוגשה לאחר שחלפה שנה ממועד המחיקה עד תום 20 שנים ממועד המחיקה, למעט אם אישר בית המשפט, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, להגיש את הבקשה במועד מאוחר יותר, וכן אם הבקשה הוגשה בטרם חלפה שנה ממועד המחיקה בנסיבות כאמור בסעיף 351ז(ג);

(2) החברה לא חוסלה לאחר פירוק כאמור בסעיף 351ו(א);

(3) בית המשפט מצא כי במועד המחיקה לא התקיימו לגבי החברה התנאים המנויים בסעיף 351ג(א), או שמצא כי מטעמים אחרים צודק ונכון לקבל את הבקשה.

(ב) במסגרת ההוראות שרשאי בית המשפט להורות לפי סעיף קטן (א), רשאי הוא, אם הנסיבות מצדיקות זאת, לתת הוראה לעניין תשלום אגרה שנתית בעד השנים שבהן החברה הייתה מחוקה, כולן או חלקן, ולעניין תשלום חוב אגרה שנתית שנוצר בשנים שלפני המחיקה, כולן או חלקן; הוראה כאמור תינתן בין השאר בהתחשב במטרה שלשמה התבקש ביטול המחיקה, בזהות המבקש ובזמן שחלף מאז המחיקה.

(ג) על ביטול מחיקת חברה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 351ז(ב), בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 10) תשס"ט-2009

פרק רביעי: סעדים, עיצום כספי ורישום חברה כחברה מפרה

סימן א': סעדים

סעדים

352. (א) על הפרת זכות המוקנית על פי חוק זה לבעל מניה כלפי החברה או כלפי בעל מניה אחר, או לחברה כלפי בעל מניה, יחולו הדינים החלים על הפרת חוזה, בשינויים המחויבים.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכויותיו של בעל מניה לפי כל דין.

הפרת חובות קיום מרשמים ודיווחים

353. בלי לגרוע מהוראות כל דין, הפרת חובות קיום מרשמים בחברה או מתן הודעות או דיווחים לרשם החברות, שחברה חייבת בהם לפי חוק זה, או לפי פקודת החברות, היא הפרת חובה חקוקה כלפי מי שהסתמך על המרשמים בחברה או ברשם החברות.

ערובה להוצאות משפט (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 13) תש"ע-2010

353א. הוגשה לבית משפט תביעה על ידי חברה או חברת חוץ, אשר אחריות בעלי המניות בה מוגבלת, רשאי בית המשפט שלו הסמכות לדון בתביעה, לבקשת הנתבע, להורות כי החברה תיתן ערובה מספקת לתשלום הוצאות הנתבע אם יזכה בדין, ורשאי הוא לעכב את ההליכים עד שתינתן הערובה, אלא אם כן סבר כי נסיבות הענין אינן מצדיקות את חיוב החברה או חברת החוץ בערובה או אם החברה הוכיחה כי יש ביכולתה לשלם את הוצאות הנתבע אם יזכה בדין.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

סימן ב': הטלת עיצום כספי בידי הרשם

עיצום כספי (תיקון מס' 17) תשע"א-2011 הודעה תשפ"ה-2024

354. (א) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה פרטית או חברת חוץ שאינן

(תיקון מס' 2) תשס"ד-2003

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תאגיד מדווח עשתה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליה עיצום כספי בסך 9,160 שקלים חדשים:

(1) הפרה הוראה של הרשם לפי סעיף 37(ב) או (ג);

(1א) לא שילמה אגרות או תשלומים אחרים שהיא חייבת בתשלומם לפי סעיף 44(6);

(2) הפרה חובה להגיש דיווחים, לפי הוראות סעיף 140;

(3) הפרה חובה להגיש דין וחשבון שנתי, לפי הוראות סעיפים 141 או 348;

(4) הפרה חובה המוטלת עליה לפי הוראות סעיפים 173(א) או 175;

(5) הפרה חובה המוטלת עליה לפי הוראות סעיף 343.

(ב) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה שהיא תאגיד מדווח לא שילמה אגרות או תשלומים אחרים שהיא חייבת בתשלומם לפי סעיף 44(6) או הפרה חובה המוטלת עליה לפי הוראות סעיף 343, רשאי הוא להטיל עליה עיצום כספי כאמור בסעיף קטן (א).

(ב1) (1) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה לתועלת הציבור עשתה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליה עיצום כספי כאמור בסעיף קטן (א):

(א) הפרה חובה להודיע לרשם כי התקבלה החלטה בדבר שינוי תקנונה שמשמעותו היא כי החברה תהיה חברה לתועלת הציבור, לפי סעיף 345ב(ג);

(ב) הפרה חובה לציין בצד שמה את הסיומת "חברה לתועלת הציבור" או "(חל"צ)", לפי הוראות סעיף 345ד(א);

(ג) הפרה חובה להגיש דוחות ומסמכים בהתאם להוראות לפי סעיפים 345ב, 345ג או 345כד;

(ד) לא שילמה אגרות או תשלומים אחרים שהיא חייבת בתשלומם לפי סעיף 345כז;

(ה) הפרה חובה כאמור בסעיפים 2 או 5א(א) עד (ג) לחוק חובת גילוי לגבי מי שנתמך על ידי ישות מדינית זרה, התשע"א-2011; (תיקון מס' 15) תשע"א-2011 (תיקון מס' 29) תשע"ו-2016

(2) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה לתועלת הציבור עשתה אחד מאלה, רשאי הוא להטיל עליה כפל העיצום הכספי כאמור בסעיף קטן (א):

(א) הפרה חובה להצהיר בפני הרשם בעת הגשת הבקשה לרישומה, כי היא חברה לתועלת הציבור לפי סעיף 345ב(א);

(ב) הפרה חובה להגיש לרשם ההקדשות בקשה לרישומה בפנקס, לפי הוראות סעיף 345ב(ז), ובלבד שלא יוטל עיצום כספי על אותה חברה הן בשל אי-מתן הצהרה בעת הרישום והן בשל אי-רישום בפנקס; ואולם ניתן להטיל עיצום כספי לפי סעיף קטן זה, לגבי אותה חברה, אם חלפו שישה חודשים מיום הטלת העיצום הכספי בשל אי-מתן הצהרה לרשם, והחברה טרם נרשמה בפנקס;

(ג) ציינה בצד שמה את הסיומת האמורה בפסקה (1)(ב) או הציגה את עצמה בדרך אחרת כחברה לתועלת הציבור אף שאינה רשומה בפנקס כמשמעותו בסעיף 345ג, בניגוד להוראות סעיף 345ד(ב);

(ד) לא מינתה ועדת ביקורת בניגוד להוראות לפי סעיף 345ח או שלא מינתה מבקר פנימי בניגוד להוראות לפי סעיף 345ט;

(ה) הפרה חובה להודיע לרשם ההקדשות על אישור עסקה שאינה חריגה כאמור בסעיף 345יב(א)(3).

(3) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה שאינה חברה לתועלת הציבור ציינה בצד שמה את הסיומת האמורה בפסקה (1)(ב) או הציגה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עצמה בדרך אחרת כחברה לתועלת הציבור, בניגוד להוראות סעיף 345ד(ב), רשאי הוא להטיל עליה כפל העיצום הכספי כאמור בסעיף קטן (א).

(4) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברת חוץ לתועלת הציבור הפרה את החובה להירשם לפי סעיף 346, רשאי הוא להטיל עליה כפל העיצום הכספי כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שלא יוטל עיצום כספי על אותה חברה הן בשל אי-רישומה כחברת חוץ והן בשל אי-רישומה לפי סעיף 345ב(א) או 345ב(ז); ואולם ניתן להטיל עיצום כספי בשל אי-רישום לפי סעיף 345ב(א) או (ז), לגבי אותה חברה, אם חלפו שישה חודשים מיום הטלת העיצום הכספי בשל אי-רישומה כחברת חוץ, והחברה טרם נרשמה כחברת חוץ לתועלת הציבור.

(תיקון מס' 15) תשע"א-2011

(5) בית משפט שלום, לבקשת בעל מניה בחברה, תורם לחברה או רשם ההקדשות, שהוגשה לאחר שניתנה התראה על כך בכתב לנתבע, רשאי לקבוע כי נושא משרה בחברה לתועלת הציבור ישיב לחברה את כספי העיצום הכספי שהוטל עליה לפי סעיף קטן זה אם מצא כי אותו נושא משרה בחברה ידע או היה עליולדעת על הפרה כאמור בפסקאות (1)(א) או (ה), (2)(א) או (ב), או (3) אלא אם כן הוכיח אחד מאלה:

(א) שהתנגד להפרה ונקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנעה;

(ב) שהסתמך בתום לב על מידע שמסר לו בעל תפקיד בחברה שהוסמך לכך כי לא הופרו הוראות החוק שבשלן הוטל העיצום הכספי כאמור באותן פסקאות;

(ג) שבשל נסיבות מיוחדות אחרות לא היה עליו לדעת על הפרת הוראות החוק;

(ד) לענין פסקאות (1)(א), או (2)(א) או (ב) – כי החברה פעלה בהתאם לשאר הוראות החוק לענין חברה לתועלת הציבור אף אם לא נרשמה.

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

(ג) היה לרשם יסוד סביר להניח שחברה שהוטל עליה עיצום כספי הפרה אותה הוראה שבשלה הוטל העיצום הכספי, בתוך שנתיים ממועד הטלתו, רשאי הוא להטיל עליה כפל העיצום הכספי האמור בסעיף קטן (א) או כפל העיצום הכספי האמור בסעיף קטן (ב1)(2) עד (4); כן רשאי הוא לעשות כך אם החברה הפרה, בתוך התקופה האמורה, שלוש הפרות או יותר, אף אם העיצומים הכספיים הוטלו בשל הפרת הוראות שונות.

עדכון עיצום כספי

355. (א) עיצום כספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום הדרישה לתשלומו, ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדן בערעור לא הורה על תשלומו, לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) הרשם רשאי לעדכן את סכום העיצום הכספי באחד בינואר של כל שנה, לפי שיעור השינוי שחל במדד מהמדד האחרון שפורסם לפני העדכון לעומת המדד האחרון שפורסם לפני תחילתו של חוק זה; כן רשאי הרשם לעגל את סכום העיצום הכספי לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים.

(ג) הרשם יפרסם, בהודעה ברשומות, את סכום העיצום הכספי המעודכן.

דרישת עיצום כספי ותשלומו

356. (א) עיצום כספי יוטל על החברה בדרישה של הרשם שתופנה לחברה (בפרק זה - דרישה); בדרישה יציין הרשם את ההפרה כאמור בסעיף 354 ויודיע לחברה כי אם לא תתוקן ההפרה בתוך ארבעים וחמישה ימים ממועד הדרישה, יהיה עליה לשלם את העיצום הכספי במועד שנקבע בדרישה.

(ב) תיקנה החברה את ההפרה במועד שנקבע בדרישה, תודיע על כך לרשם.

(תיקון מס' 2) תשס"ד-2003
(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

(ב1) היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה שהוטל עליה עיצום כספי, לא תקנה את ההפרה במועד שנקבע בדרישה, רשאי הוא, אם התריע על כך מראש בדרישה לפי סעיף קטן (א), להטיל על החברה עיצום כספי נוסף בשיעור החלק השישים של העיצום הכספי, לכל יום שבו נמשכת ההפרה, ובלבד שלא יעלה על סכום של 250,000 שקלים חדשים; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על אי תשלום אגרות או תשלומים אחרים כמפורט בסעיף 354, בסעיפים קטנים (א)(1א) או (ב)

(תיקון מס' 6) תשס"ז-2007

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"המחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

או (ב1).

(ב2) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ב1), בהפרות לפי פסקאות (1)(א), (2), (3) ו-(4) שבסעיף 354(ב1), לא נדרש ליתן לחברה הזדמנות לתקן את ההפרה בטרם יוטל העיצום הכספי, והרשם יהיה רשאי להטיל עיצום כספי כאמור, שיהיה עליה לשלמו, במועד שצוין בדרישה, שלא יפחת משלושים ימים מיום שנשלחה, ובלבד שבדרישה נכללה הודעה לחברה כי היא רשאית לטעון את טענותיה בתוך 14 ימים מיום שנשלחה אליה הדרישה וההודעה כאמור.

(ג) הוגש ערעור על החלטת הרשם כאמור בסעיף 359, לא ישולם העיצום הכספי אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

357. לא שולם העיצום הכספי במועד, ייתוספו עליו, לתקופת הפיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים, עד לתשלומו, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים.

358. על גביית עיצום כספי תחול פקודת המסים (גביה).

359. (א) על החלטת הרשם לפי סעיף 354 הנוגעת לחברה לתועלת הציבור ניתן לערער לבית משפט השלום, בתוך שלושים ימים מיום קבלת הדרישה.

(ב) שולם העיצום הכספי והתקבל הערעור, הסכום ששולם בתוספת ריבית שקלית, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

(ג) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות.

360. (א) לא שולם במועד עיצום כספי שהוטל לפי סעיף 354, רשאי הרשם לדרוש, כפוף להוראת סעיף קטן (ה), את תשלומו מכל מי שרשום במרשמי הרשם כדירקטור באותה חברה או שהיה רשום כאמור בזמן ההפרה.

(ב) על דרישה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 355 עד 359.

(ג) שילם מי מהמנויים בסעיף קטן (א) את העיצום הכספי, לא תידרש החברה לשלמו, והמשלם זכאי להשבה מן החברה.

(ד) בית משפט לא יחייב מי שנדרש לשלם עיצום כספי לפי סעיף זה בתשלומו אם הוכיח אחד מאלה:

(1) שנקט את כל האמצעים הנאותים כדי למנוע את ההפרה;

(2) שלא ידע את דבר ההפרה ולא היה עליו לדעת על כך.

(ה) חברה רשאית לציין בדין וחשבון השנתי, כי המנהל הכללי או דירקטור מסוים הוא האחראי לקיום ההוראות והחובות כאמור בסעיף 354; ציינה החברה כאמור, לא ידרוש הרשם את תשלומו של העיצום הכספי מדירקטור אחר בחברה, אלא אם כן נדרש תשלומו של העיצום הכספי קודם לכן מהמנהל הכללי או מהדירקטור שציינה החברה ולא שולם על ידם.

שמירת אחריות פלילית

361. (א) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום בשל עבירה לפי חוק זה שעליה ניתן להטיל עיצום כספי לפי סימן זה, מטעמים שיירשמו; לענין זה, "תובע" – כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

(תיקון מס' 36) תשפ"ד-2023

(ב) הוגש נגד המפר כתב אישום כאמור בסעיף קטן (א), לא יחויב בתשלום העיצום הכספי לפי סימן זה, ואם שולם – יורה הרשם על החזרת הסכום ששולם למפר, בתוספת ריבית שקלית, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

פירוק לבקשת הרשם (תיקון מס' 32) תשע"ח-2018

362. הרשם רשאי לבקש את פירוקה של חברה לפי פרק ב' לחלק שמיני א', אם עיצום כספי שהטיל על החברה לפי סעיף 354, לא שולם על ידיה, ובתוך שלוש שנים ממועד הטלת העיצום הכספי שב הרשם והטיל עיצום כספי נוסף, שאף הוא לא שולם במועד, ובלבד שלא שולמו עד למועד הגשת הבקשה לפירוק.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ג': רישום חברה כחברה מפרה

(תיקון מס' 10) תשס"ט-2009

רישום חברה כחברה מפרה

(תיקון מס' 10) תשס"ט-2009
(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

362א. (א) בלי לגרוע מההוראות לפי סימן ב', היה לרשם יסוד סביר להניח כי חברה או חברת חוץ לא שילמה אגרה או תשלומים אחרים שהיא חייבת בתשלומם לפי סעיף 44(6), או כי חברה פרטית או חברת חוץ שאינן תאגיד מדווח הפרה חובה להגיש דין וחשבון שנתי לפי הוראות סעיפים 141 או 348, לפי העניין, רשאי הוא לרשום במרשם שהוא מנהל לגבי אותה חברה בהתאם להוראות חוק זה, כי החברה הפרה חובה כאמור (בסעיף זה – חברה מפרה).

(ב) הרשם ירשום במרשם, לגבי חברה כאמור בסעיף קטן (א), התראה על כוונתו לרשמה כחברה מפרה, ויציין בה את מועד רישומה; חלפו 30 ימים מיום רישום ההתראה ולא תיקנה החברה את ההפרה, תירשם במרשם כחברה מפרה; הרשם ישלח למען המשרד הרשום של החברה הודעה על רישום ההתראה.

(ג) על חברה מפרה יחולו הוראות אלה:

(1) הרשם רשאי לסרב –

(א) לרשום פעולה מהפעולות המפורטות בסעיף 40, לגבי החברה המפרה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו לעניין חברת חוץ;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) לרשום, בהתאם להוראות פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, שעבוד על נכסי החברה המפרה ושעבוד לטובתה, וכן לשנות רישום של שעבוד כאמור או לבטל שעבוד שנרשם על נכסי החברה המפרה; סירב הרשם לרשום שעבוד כאמור, לשנותו או לבטלו, לפי העניין, יוחזרו המסמכים שהוגשו לעניין זה בציון סיבת ההחזרה;

(ג) לרשום חברה, שבעל מניות בה הוא אחד מאלה:

(1) החברה המפרה;

(2) בעל שליטה בחברה המפרה; לעניין זה, "בעל שליטה" – מי שרשום במרשם כבעל מניות של חמישים אחוזים או יותר מהון המניות המונפק של החברה המפרה במועד רישום התראה לגביה כאמור בסעיף קטן (ב), ומי שרשום במרשם כאמור בעת הגשת הבקשה לרישום חברה;

(3) דירקטור בחברה המפרה, שלא שילם עיצום כספי שהוא נדרש לשלמו לפי סעיף 360 בשל הפרת החובה שבשלה נרשמה החברה כחברה מפרה;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) לבצע את הפעולות המנויות בסעיף 323(3) עד (5) אם אחת או יותר מהחברות המתמזגות היא חברה מפרה;

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(2) רשם המשכונות שמונה לפי חוק המשכון, התשכ"ז-1967, רשאי לסרב לרשום משכון לטובת החברה המפרה וכן לסרב לשנות רישום משכון כאמור.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ד) תיקנה חברה את ההפרה שבשלה נרשמה לה התראה או שבשלה נרשמה כחברה מפרה, לפי הוראות סעיף קטן (ב), ימחק הרשם את הרישום, ואולם הפרה חברה הרשומה כחברה מפרה הפרות נוספות כאמור בסעיף קטן (א), שלגביהן שלח לה הרשם הודעה למענה הרשום טרם התיקון האמור, לא ימחק הרשם את אותו רישום, אלא אם כן החברה תיקנה את כל ההפרות האמורות.

תקנות

363. השר רשאי להתקין תקנות לביצוע פרק זה.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

סימן ד': הטלת עיצום כספי בידי רשות ניירות ערך

הטלת עיצום כספי בידי רשות ניירות ערך

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

363א. (א) בסימן זה, "הסכום הבסיסי" – כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) לעניין חברה – הסכום הקבוע לגביה בפרט 1 לתוספת השישית לחוק ניירות ערך;

(2) לעניין יחיד – הסכום הקבוע בפרט 5 לתוספת השישית לחוק ניירות ערך.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, בקשר לחברה שהיא תאגיד מדווח, רשאית רשות ניירות ערך להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום הבסיסי:

(1) בחברה לא נקבע המספר המזערי הנדרש של דירקטורים בדירקטוריון, שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, בניגוד להוראות סעיף 92(12);

(2) בחברה לא מכהן יושב ראש דירקטוריון, בניגוד להוראות סעיף 94(א), במשך למעלה מ-60 ימים;

(3) בחברה מכהן המנהל הכללי, קרובו, או מי שכפוף למנהל הכללי במישרין או בעקיפין כיושב ראש הדירקטוריון, בניגוד להוראות סעיף 95(א);

(4) יושב ראש הדירקטוריון מכהן כבעל תפקיד אחר בחברה או בתאגיד בשליטתה, בניגוד להוראות סעיף 95(ב);

(5) בחברה לא מכהנת ועדת ביקורת, בניגוד להוראות סעיפים 114 ו-115, במשך למעלה מ-90 ימים;

(6) בחברה לא מכהן מנהל כללי, בניגוד להוראות סעיף 119, במשך למעלה מ-90 ימים;

(7) בחברה לא מכהן מבקר פנימי, בניגוד להוראות סעיף 146, במשך למעלה מ-90 ימים;

(8) בחברה מכהן דירקטור או נושא משרה שהורשע בעבירה, בניגוד להוראות סעיף 226 או סעיף 251א; ואולם לא יוטל עיצום כספי על הממנה או על החברה אם הדירקטור או נושא המשרה לא הודיע על ההרשעה, לממנה או לחברה, לפי העניין;

(9) בחברה מכהן דירקטור או נושא משרה שוועדת אכיפה מינהלית אסרה את מינויו בניגוד להוראות סעיף 226א; ואולם לא יוטל עיצום כספי על הממנה או החברה אם הדירקטור או נושא המשרה לא הודיע על האיסור לממנה או לחברה, לפי העניין;

(10) בחברה לא מכהנים שני דירקטורים חיצוניים לפחות, בניגוד להוראות סעיף 239(א), במשך למעלה מ-90 ימים, ולעניין דירקטורים חיצוניים ראשונים כאמור בסעיף 242 – במשך למעלה מ-90 ימים מהמועד האחרון לכינוס אסיפה כללית לפי אותו סעיף;

(11) בחברה שבמועד מינוי דירקטור חיצוני כל חברי הדירקטוריון שלה הם בני מין אחד, לא מונה דירקטור חיצוני בן המין השני, בניגוד להוראות סעיף 239(ד);

(12) בחברה לא מכהן דירקטור חיצוני בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית בניגוד להוראות סעיף 240(א1)(1), במשך למעלה מ-90 ימים;

(13) בוועדה הרשאית להפעיל סמכות מסמכויות הדירקטוריון, לא מכהן דירקטור חיצוני אחד לפחות, בניגוד להוראות סעיף 243.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יוטל עיצום כספי על הפרת פסקאות (5), (10) ו-(12) של אותו סעיף קטן, אם ההפרה נובעת מאי-מינוי דירקטור חיצוני בשל העדר הרוב הדרוש למינוי באסיפה הכללית.

(ד) במניין הימים לפי סעיף זה, לא יבואו הימים הנדרשים לשם אישור המינויים בידי מי שמפקח על החברה על פי כל דין.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

363ב. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על סכום העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה למחצית העיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות כמפורט בסעיף 363א(ב), בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הטילה רשות ניירות ערך על המפר עיצום כספי לפי סימן זה.

תחולת הוראות מחוק ניירות ערך (תיקון מס' 16) תשע"א-2011

363ג. ההוראות לפי סעיפים 52טז עד 52יח, 52כ עד 52כז ו-56ח לחוק ניירות ערך,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יחולו על עיצום כספי לפי סימן זה, בשינויים המחויבים.

פרק חמישי: חברה ציבורית או חברת איגרות חוב שמניותיה או שאיגרות החוב שלה נסחרות מחוץ לישראל

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

הגבלת תחולה (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

364. (א) השר רשאי לקבוע, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, כי הוראות חוק זה החלות על חברות ציבוריות או על חברות פרטיות שהן חברות איגרות חוב לא יחולו, כולן או חלקן, על חברות ציבוריות או על חברות פרטיות כאמור, שמניותיהן או שאיגרות החוב שלהן, לפי העניין, הוצעו לציבור מחוץ לישראל בלבד או שהן רשומות בבורסה מחוץ לישראל בלבד, בין בכלל ובין לפי סוגים, הכל כפי שיקבע.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) השר רשאי לקבוע, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, כי הוראות חוק זה החלות על חברות ציבוריות או על חברות פרטיות שהן חברות איגרות חוב לא יחולו, כולן או חלקן, על חברות ציבוריות או על חברות פרטיות כאמור, שמניותיהן או שאיגרות החוב שלהן, לפי העניין, רשומות בבורסה בישראל ובבורסה מחוץ לישראל, בין השאר כדי למנוע התנגשות בין הדינים הזרים או בין הכללים הקבועים בבורסה מחוץ לישראל, לבין הוראות חוק זה.

חובות דיווח (תיקון מס' 3) תשס"ה-2005 (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

365. (א) חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב שמניותיה או שאיגרות החוב שלה, לפי העניין, הוצעו לציבור מחוץ לישראל בלבד או שהן רשומות למסחר בבורסה מחוץ לישראל בלבד תגיש דיווחים לרשם החברות בהתאם להוראות לפי חוק זה החלות על חברה שאינה תאגיד מדווח, בשינויים כפי שיקבע השר.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ב) השר רשאי, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, לקבוע כי סעיף קטן (א) לא יחול על חברות כאמור בו בכלל או לפי סוגים, כפי שיקבע; קבע השר כאמור, יחולו על אותן החברות ההוראות לפי סעיפים 142 עד 145.

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 17) תשע"א-2011

פרק חמישי א': הגבלת תחולה על חברות איגרות חוב

הגבלת תחולה (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

365א. השר רשאי לקבוע, לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, כי הוראות חוק זה החלות על חברות איגרות חוב לא יחולו, כולן או חלקן, על סוג של חברות איגרות חוב כפי שיקבע.

פרק שישי: תקנות

ביצוע ותקנות

366. (א) השר רשאי לקבוע תקנות לביצוע חוק זה.

(ב) תקנות לפי חוק זה טעונות אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

חלק עשירי: ביטול, הוראות מעבר, תחולה ותחילה

ביטול פקודת החברות

367. (א) פקודת החברות בטלה, למעט –

(1) סעיפים 164 עד 201, 244 עד 367, 370 עד 382, וכן סעיפים 1 ו-394 ככל שהם נוגעים לאיגרות חוב מובטחות, שעבודים ופירוק, וזאת הן לגבי חברות שהתאגדו לפני תחילתו של חוק זה והן לגבי חברות שהתאגדו לפי חוק זה;

(2) סעיף 33, שימשיך לעמוד בתוקפו לגבי חברות שקיבלו פטור לפי סעיף 32 לפני תחילתו של חוק זה;

(3) סעיף 369, שימשיך לעמוד בתוקפו לגבי חברות שנמחקו בהתאם לסעיף 368 לפני תחילתו של חוק זה;

(4) ההוראות והתנאים לענין שינוי תזכיר - לגבי חברה שחל עליה סעיף 24 לחוק זה;

(תיקון מס' 3) תשס"ה-2005

(5) סעיף 115א שיחול לגבי החלטות של האסיפה הכללית הנדרשות לפי פקודת החברות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) פירושן של ההוראות כמפורט בסעיף קטן (א) ייעשה, במידת האפשר, לאור הוראות חוק זה.

הוראת מעבר לגבי תחולת הוראות בתקנון המצוי

368. (א) הוראות סעיפים 23 עד 29, 51, 58 ו-91 שבתוספת השניה לפקודת החברות, יראו אותן כאילו נכללו בתקנונה של חברה שהתאגדה לפני תחילתו של חוק זה, אם הוראות אלו חלו עליה ערב תחילתו של חוק זה לפי הוראות סעיפים 10 או 11 לפקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, וזאת כל עוד לא שונה התקנון לפי סעיף 20.

(ב) יראו תקנון של חברה שהתאגדה לפני תחילתו של חוק זה כאילו נכללה בו הוראה ולפיה ליושב ראש הדירקטוריון לא יהיה קול נוסף, כאמור בסעיף 107, אלא אם כן נקבע בתקנון אחרת, וזאת כל עוד לא שונה התקנון לפי סעיף 20.

הוראת מעבר לענין מניות חברה אם בבעלות חברה בת

369. (א) אין בהוראת סעיף 309(ב) כדי לשנות מזכויות ההצבעה מכוח מניות בחברה אם שרכשה חברה בת או שרכש תאגיד אחר בשליטת החברה האם לפני תחילתו של חוק זה, ככל שזכויות הצבעה אלה היו מוקנות להם לפי דין.

(ב) נרכשו מניות כאמור בסעיף קטן (א) ולאחר תחילתו של חוק זה רכשה חברה בת או תאגיד אחר בשליטת החברה האם מניות נוספות מאותו הסוג ולאחר מכן נמכרו חלק מהמניות, יראו, לענין זכויות ההצבעה מכוח המניות שנותרו, כאילו נמכרו תחילה המניות שנרכשו לאחר תחילתו של חוק זה.

תחולה על חברה מוגבלת בערבות

370. חברה שערב תחילתו של החוק היתה חברה מוגבלת בערבות, כהגדרתה בפקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, ולא היה לה הון מניות, יחולו עליה הוראות חוק זה ויראו את חבריה כבעלי מניות בחברה, שיש לה הון מניות ללא ערך נקוב.

הוראת מעבר לענין מבקר פנימי

371. מי שכיהן כמבקר פנימי בחברה ציבורית ערב תחילתו של חוק זה על פי אישור לפי סעיף 3(ב) לחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992, יוכל להמשיך ולכהן כמבקר פנימי באותה חברה.

דירקטור מקרב הציבור

372. דירקטור מקרב הציבור שמונה לפי הוראת סעיף 96ב לפקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו לענין הפרק הראשון לחלק השישי כדירקטור חיצוני, ואולם לענין משך הכהונה ולענין חידוש הכהונה יחולו הוראות פקודת החברות, כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה.

תיקון חוק ניירות ערך – מס' 18

373. בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 –

(1) בסעיף 36, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) חובת ההגשה של דוחות או הודעות, כאמור בסעיף קטן (א), לרשם, לא תחול על חברה ציבורית כהגדרתה בחוק החברות, תשנ"ט-1999.";

(2) פרק ט'1 - בטל;

(3) במקום סעיף 56(ד) יבוא:

"(ד) שר האוצר יקבע, לפי הצעת הרשות, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, תקנות בדבר –

(1) הצעת רכש של ניירות ערך של חברה רשומה;

(2) הגילוי שיינתן לפרטיה של הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור, לרבות סמכויות הרשות לענין גילוי כאמור;

(3) הגילוי שיינתן לפרטיה של פעולה או עסקה של חברה הטעונה אישור לפי סעיפים 275 או 320(ג) לחוק החברות, תשנ"ט-1999, לרבות סמכויות הרשות לענין גילוי כאמור."

תיקון חוק ניירות ערך (תיקון מס' 11) – מס' 5

374. בחוק ניירות ערך (תיקון מס' 11), תשנ"א-1990, בסעיף 14, סעיף קטן (ד) - בטל.

תיקון חוק השקעות משותפות בנאמנות – מס' 6

375. בחוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד-1994 –

(1) בסעיף 16 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "סימן ב' בפרק ד' לפקודת החברות" יבוא "סעיפים 239 עד 249 לחוק החברות, תשנ"ט–1999, לענין מינוי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

דירקטורים חיצוניים, בשינויים המחויבים";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הדירקטורים החיצוניים ימונו על ידי מנהל הקרן לאחר שהנאמן בדק ואישר כי נתקיימו לגביהם תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 240 לחוק החברות, תשנ"ט-1999; הנאמן ידווח לרשם ולרשות ניירות ערך, ובקרן סגורה - גם לבורסה, על תוצאות בדיקתו.";

(2) בסעיף 41, במקום "פרק ט'1 לחוק ניירות ערך" יבוא "סימן ב' לפרק השלישי בחלק החמישי לחוק החברות, תשנ"ט-1999".

תיקון חוק הביטוח הלאומי – מס' 35

376. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995, אחרי סעיף 6 יבוא:

"מבוטחים שהם חברים או נושאי משרה בתאגיד

6א. (א) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בצו כי מבוטחים שהם חברים בתאגיד או נושאי משרה בתאגיד, כמוגדר בצו, ייחשבו, לענין חוק זה, כעובדים או כעובדים עצמאיים או כמי שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) ייקבע, בשים לב, בין השאר, להיקף העסקים של התאגיד, לזהות החברים ונושאי המשרה בו ולפעולתם בתאגיד, ולשאר נסיבות הענין.

(ג) הוראות סעיף 6(ב) ו-(ג) יחולו על צו לפי סעיף זה.

(ד) בסעיף זה –

(1) "חברים בתאגיד", שהוא חברה - בעלי מניות, לרבות בעל מניה בחברה שיש בה בעל מניה אחד;

(2) המונחים שבו יפורשו כמשמעותם לפי חוק החברות, תשנ"ט-1999, או לפי הדין החל על אותו תאגיד, והכל ככל שאין להם משמעות לפי חוק זה."

תחילה

377. תחילתו של חוק זה, למעט הסעיפים המפורטים להלן, ביום כ"ה בשבט תש"ס (1 בפברואר 2000):

(1) סעיפים 87 עד 89 ייכנסו לתוקף לאחר פרסום תקנות לביצוען, ובמועד שייקבע באותן תקנות;

(תיקון מס' 3) תשס"ג-2002

(2)[2] סעיפים 143 ו-145 ייכנסו לתוקף בתום שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה או במועד מוקדם מזה שיקבעו השר ושר האוצר, ובלבד שנקבעו הוראות בדבר דיווח אלקטרוני לפי חוק ניירות ערך; מועד כניסתם לתוקף של סעיפים 143 ו-145 יפורסם מראש ברשומות;

(3) סעיף 36(א1) לחוק ניירות ערך, כנוסחו בסעיף 373 לחוק זה, ייכנס לתוקף ביום כניסתם לתוקף של סעיפים 143 ו-145 לחוק זה, כאמור בפסקה (2).

פרסום

378. חוק זה יפורסם ברשומות בתוך 45 ימים מיום קבלתו בכנסת.

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

תוספת ראשונה

(סעיף 19(2א))

הוראות ממשל תאגידי מומלצות

שיעור הדירקטורים הבלתי-תלויים (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

1. בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב שיעור הדירקטורים הבלתי-תלויים, יהיה כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) בחברה שאין בה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה (בסעיף זה – בעל שליטה) – יהיו רוב חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים;

(2) בחברה שיש בה בעל שליטה – יהיו שליש מבין חברי הדירקטוריון, לפחות, דירקטורים בלתי תלויים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

גיוון הרכב הדירקטוריון (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

2. במינוי דירקטור בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, יגוון הרכב הדירקטוריון בהתחשב במין של המועמד, נוסף על החובה לגוונו בהתחשב בידע ובניסיון של המועמד, בהתאם לצרכיה המיוחדים של החברה.

הגבלת כהונת נושא משרה כדירקטור (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

3. בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב לא יכהנו כדירקטורים מי שכפופים למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין, למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בחברה נציגות לעובדים; דירקטור בתאגיד בשליטת חברה ציבורית או חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב רשאי לכהן כדירקטור באותה חברה.

הכשרת דירקטורים ומינוי אחראי להטמעת הוראות ממשל תאגידי (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

4. (א) חברה ציבורית וחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב ידאגו לעריכת תכניות הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי החברה ובתחום הדין החל על החברה והדירקטורים, וכן תדאג לעריכת תכניות המשך לדירקטורים מכהנים, במטרה לעדכן את ידיעותיהם בתחומים האמורים; תכניות הכשרה יותאמו, בין השאר, לתפקיד שהדירקטור ממלא בחברה.

(ב) יושב ראש הדירקטוריון או אדם אחר שמינה הדירקטוריון יפעל להטמעת הוראות הממשל התאגידי החלות על החברה ולעדכון הדירקטורים בנושאים הקשורים בממשל תאגידי.

ישיבות הדירקטוריון בלא נוכחות המנהל הכללי והכפופים לו (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

5. דירקטוריון חברה ציבורית ודירקטוריון חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב יקיימו אחת לשנה לפחות, דיון לעניין ניהול עסקי החברה בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם, לאחר שניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.

ישיבות ועדת ביקורת בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר

6. ועדת הביקורת תקיים אחת לשנה לפחות, ישיבה לעניין ליקויים בניהול העסקי של החברה, בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר, ובלא נוכחות של נושאי משרה בחברה שאינם חברי הוועדה, לאחר שניתנה להם ההזדמנות להביע את עמדתם.

מינוי דירקטור חיצוני (תיקון מס' 17) תשע"א-2011

7. על אף הוראות סעיף 239(ב), דירקטורים חיצוניים בחברה ציבורית ימונו באסיפה הכללית ברוב קולות, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) במניין כלל הקולות של בעלי המניות באסיפה הכללית לא יובאו בחשבון קולות בעלי המניות שהם בעלי שליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשר עם בעל השליטה, וכן קולות הנמנעים;

(2) סך קולות התומכים מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשר עם בעל השליטה עלה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה;

(תיקון מס' 22) תשע"ד-2013

(3) הדירקטור החיצוני שימונה אינו בעל מניה קשור או מתחרה או קרובו של בעל מניעה כאמור, במועד המינוי, ואינו בעל זיקה לבעל מניה קשור או מתחרה, במועד המינוי או בשנתיים שקדמו למועד המינוי; לעניין זה –

"בעל מניה קשור או מתחרה" – בעל המניה שהציע את המינוי או בעל מניה מהותי, והכול אם במועד המינוי יש לו, לבעל שליטה בו או לחברה בשליטת מי מהם, קשרים עסקיים עם החברה או שהוא, בעל שליטה בו או חברה בשליטת מי מהם הם מתחרים של החברה; השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע כי עניינים מסוימים, בתנאים שקבע, לא יהוו קשר עסקי עם החברה או תחרות בה;

"זיקה" – כהגדרתה בסעיף 240(ב), ורשאי השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, לקבוע כי עניינים מסוימים, בתנאים שקבע, לא יהוו זיקה.

צו תשע"ד-2014

8. (בוטל).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תוספת ראשונה א'

(תיקון מס' 20) תשע"ג-2012

(סעיף 267ב)

חלק א'

עניינים שחובה להתייחס אליהם במדיניות התגמול

(1) השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי והישגיו של נושא המשרה;

(2) תפקידו של נושא המשרה, תחומי אחריותו והסכמי שכר קודמים שנחתמו עמו;

צו תשע"ג-2013

(3) היחס שבין עלות תנאי הכהונה וההעסקה של נושא המשרה לעלות השכר של שאר עובדי החברה ושל עובדי קבלן המועסקים אצל החברה, ובפרט היחס לשכר הממוצע ולשכר החציוני של עובדים כאמור והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה בחברה; לעניין זה –

"עובדי קבלן המועסקים אצל החברה" – עובדים של קבלן כוח אדם שהחברה היא המעסיק בפועל שלהם, ועובדים של קבלן שירות המועסקים במתן שירות אצל החברה; לעניין זה, "קבלן כוח אדם", "קבלן שירות", "מעסיק בפועל" – כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;

"עלות שכר" – כל תשלום בעד ההעסקה, לרבות הפרשות מעסיק, תשלום בעד פרישה, רכב והוצאות השימוש בו וכל הטבה או תשלום אחר;

(4) כללו תנאי הכהונה וההעסקה רכיבים משתנים – האפשרות להפחתת הרכיבים המשתנים על פי שיקול דעת הדירקטוריון והאפשרות לקביעת תקרה לשווי המימוש של רכיבים משתנים הוניים שאינם מסולקים במזומן;

(5) כללו תנאי הכהונה וההעסקה מענקי פרישה – תקופת הכהונה או ההעסקה של נושא המשרה, תנאי כהונתו והעסקתו בתקופה זו, ביצועי החברה בתקופה האמורה, תרומתו של נושא המשרה להשגת יעדי החברה ולהשאת רווחיה ונסיבות הפרישה.

חלק ב'

הוראות שחובה לקבוע במדיניות התגמול

(1) לעניין רכיבים משתנים בתנאי הכהונה וההעסקה –

צו תשע"ו-2016

(א) ביסוס הרכיבים על ביצועים בראייה ארוכת טווח, ועל פי קריטריונים הניתנים למדידה; ואולם חברה רשאית לקבוע כי חלק לא מהותי מהרכיבים כאמור או סך הרכיבים כאמור אם סכומם אינו עולה על שלוש משכורות חודשיות בשנה יוענק על פי קריטריונים שאינם ניתנים למדידה בהתחשב בתרומתו של נושא המשרה לחברה; פרט משנה זה לא יחול על נושא משרה הכפוף למנהל הכללי;

(ב) היחס בין הרכיבים המשתנים לרכיבים הקבועים, וכן תקרה לשווי רכיבים משתנים במועד תשלומם; ואולם לעניין רכיבים משתנים הוניים שאינם מסולקים במזומן – תקרה לשוויים במועד הענקתם;

(2) תניה שלפיה נושא המשרה יחזיר לחברה, בתנאים שייקבעו במדיניות התגמול, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה וההעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה;

(3) תקופת החזקה או הבשלה מזערית של רכיבים משתנים הוניים בתנאי כהונה והעסקה, תוך התייחסות לתמריצים ראויים בראייה ארוכת טווח;

(4) תקרה למענקי הפרישה.

תוספת שנייה

(תיקון מס' 16) תשע"א-2011

(סעיף 345א)

פירוט המטרות הציבוריות

מטרה שענינה הוא אחד מאלה:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) איכות הסביבה, הגנת הסביבה או הכרת הטבע והסביבה;

(2) בריאות או הצלת חיים;

(3) דת, מורשת או הנצחה;

(4) הגנה על בעלי חיים ודאגה לרווחתם;

(5) זכויות אדם;

(6) חינוך, הכשרה מקצועית, תרבות או אמנות;

(7) מדע, מחקר או השכלה גבוהה;

(8) ספורט;

(9) עליה, קליטה או התיישבות;

(10) צדקה או סעד;

(11) רווחת הקהילה או פעילות קהילתית, חברתית או לאומית;

(12) שלטון החוק, משטר, או מינהל ציבורי;

(13) הקמת קרנות או ארגונים לעידוד או לתמיכה בגוף הפועל לאחת או יותר מהמטרות המנויות בתוספת זו.

(תיקון מס' 23) תשע"ד-2013

תוספת שלישית

(סעיף 345מ)

דרכי השקעה של קרן לתועלת הציבור

הגדרות

1. בתוספת זו –

"איגרת חוב סחירה" – איגרת חוב הנסחרת בבורסה;

(תיקון מס' 24) תשע"ד-2014

"דירוג" – דירוג חוב בישראל, שקבעה חברת דירוג כהגדרתה בחוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ד-2014;

"דרך השקעה" – לרבות תקופת ההשקעה;

"יועץ השקעות" ו"מנהל תיקים" – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;

"מטבע חוץ" – כהגדרתו בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010;

"מנפיק" – תאגיד שהנפיק ניירות ערך, למעט מדינת ישראל;

"קרנות נאמנות" – קרנות להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותן בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.

דרכי השקעה

2. (א) הכספים העודפים של קרן יושקעו באחד או יותר מאלה:

(1) איגרות חוב שהנפיקה המדינה או שהיא ערבה לפרעונן;

(2) פיקדונות בנקאיים בשקלים חדשים צמודי מדד ונושאי ריבית או נושאי ריבית בלבד;

(3) תכניות חיסכון בנקאיות בשקלים חדשים צמודות מדד ונושאות ריבית;

(4) פיקדונות בנקאיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים למטבע חוץ;

(5) תכניות חיסכון בנקאיות צמודות מטבע חוץ;

(6) איגרות חוב סחירות, שאינן להמרה, אם ההשקעה מדורגת בדירוג -A או A-2 לפחות;

(7) קרנות נאמנות שכל נכסיהן מושקעים באחת או יותר מן הדרכים המפורטות בפסקאות (1), (2), (4) או (6).

(ב) קרן לא תשקיע בניירות ערך של מנפיק אחד בשיעור של יותר מ-20% מהשווי הכספי של הכספים העודפים (להלן – השווי הכספי); עלה השווי הכספי על הסכומים המפורטים להלן, תקבע הקרן כי ההשקעה בתאגיד אחד, בפיקדונות, בתכנית חיסכון וכן בניירות ערך שהנפיק התאגיד, לא תעלה על השיעורים הנקובים לצדם:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) מיליון שקלים חדשים – 50% מהשווי הכספי;

(2) עשרה מיליון שקלים חדשים – 25% מהשווי הכספי.

(ג) מונתה לקרן ועדת השקעות לפי הוראות תוספת זו, יושקעו הכספים העודפים של הקרן באמצעות ועדת ההשקעות ועל פי בחירתה; נוסף על דרכי ההשקעה שנקבעו בסעיף קטן (א), רשאית ועדת ההשקעות לבחור להשקיע את הכספים העודפים בכפוף להגבלות על דרכי ההשקעה של ועדת השקעות לפי סעיף 27 לחוק הנאמנות, בשינויים המחויבים; ועדת ההשקעות של קרן לא תשקיע בתאגיד שדירקטור, בעל מניות או בעל שליטה או תורם מרכזי בקרן הוא בעל שליטה או בעל עניין בו או באופן שהקרן תהיה בעלת שליטה או בעלת עניין בתאגיד מסוים, ויראו לעניין זה את הקרן ואת הדירקטור, בעל המניות או בעל השליטה בקרן או התורם המרכזי, לפי העניין, כמחזיקים ביחד.

(ד) רשם ההקדשות רשאי לאשר מראש לקרן שביקשה זאת, להשקיע את הכספים העודפים בדרך השקעה אחרת מהדרכים האמורות בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג); הבקשה תוגש בכתב ובגוף הבקשה יפורטו כל אלה:

(1) שם הקרן, מענה, מועד היווסדה, מועד ההכרה בה כקרן לתועלת הציבור ומטרותיה;

(2) פרטי בעלי המניות שלה והדירקטורים המכהנים בה;

(3) כלל נכסי הקרן והכנסותיה הצפויות בשנים הבאות;

(4) התחייבויות הקרן והוצאותיה הנוכחיות והצפויות לשנים הבאות;

(5) הטעמים המצדיקים להשקיע את הכספים בדרך המבוקשת;

(6) כל מידע נוסף הדרוש להכרעה בבקשה.

(ה) דרך ההשקעה של הכספים העודפים של קרן תיבחר בין השאר בשים לב למטרות הקרן ולמדיניות חלוקת הכספים שקבעה בהתאם להוראות החוק, בהתחשב בשינויים שיחולו מזמן לזמן, ובכפוף לתקנון החברה.

חובת מינוי ועדת השקעות

3. דירקטוריון של קרן שיש לה כספים עודפים בסכום העולה על 30 מיליון שקלים חדשים או של קרן שהדבר נקבע בתקנונה, ימנה ועדת השקעות (להלן – ועדת ההשקעות).

הרכב ועדת ההשקעות וכשירות חבריה

4. (א) הרכב ועדת ההשקעות וכשירות חבריה יהיו בהתאם להוראות שנקבעו לעניין זה לפי סעיף 27 לחוק הנאמנות, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) לא יכהן כחבר ועדת ההשקעות מי שיש לו, לקרובו, לשותפו, למעבידו או לתאגיד שהוא בעל שליטה בו, זיקה לבעל מניות או לדירקטור בקרן, למעט זיקה לדירקטור בלתי תלוי בקרן, והכל במועד המינוי, במהלך הכהונה או בשנתיים שקדמו למועד המינוי; לעניין זה, "זיקה" – שליטה, טובת הנאה, יחסי עבודה, קשרי משפחה, קשרים עסקיים או מקצועיים דרך כלל;

(2) על אף האמור בפסקה (1), דירקטור בלתי תלוי יכול שיהיה חבר ועדת ההשקעות, ובלבד שהוראות אותה פסקה מתקיימות לגבי רוב חברי ועדת ההשקעות.

(ב) בסעיף זה, "דירקטור בלתי תלוי" – כהגדרתו בסעיף 345מב.

חובות וזכויות של חברי ועדת ההשקעות

5. חבר ועדת ההשקעות חב כלפי הקרן חובת זהירות וחובת אמונים כאמור בסעיפים 252 ו-254, והוא זכאי, לשם ביצוע תפקידו, לקבל מידע ולהעסיק יועצים כאמור בסעיפים 265 ו-266, כאילו היה נושא משרה בחברה, בשינויים המחויבים.

נהלים לעבודתה של ועדת ההשקעות

6. ועדת ההשקעות תתכנס אחת לרבעון לפחות, אלא אם כן אישר הדירקטוריון התכנסות בתכיפות אחרת שלא תפחת מפעמיים בשנה; הוועדה תקבע את הנהלים לעבודתה באישור דירקטוריון הקרן, ותעביר לדירקטוריון את פרוטוקול דיוניה וכן, אחת לשנה, דין וחשבון על פעולותיה; החלטות ועדת ההשקעות יתקבלו ברוב קולות החברים הנוכחים.

החזר הוצאות או שכר

7. קרן שפעלה לצורך השקעת הכספים העודפים באמצעות אחר או בעזרתו של אחר, לרבות מנהל תיקים, יועץ השקעות או ועדת השקעות, לא תשלם דמי ניהול, הוצאות או שכר מתוך נכסי החברה בשיעור הגבוה מ-0.5 אחוז לשנה מסך כל הכספים העודפים שעמדו להשקעה באותה שנה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 35)
תשפ"ב-2022

תוספת רביעית

(מען דיגיטלי לפי סעיף 123א)

(1) כתובת דואר אלקטרוני;

(2) מספר טלפון נייד או כתובת דואר אלקטרוני אשר אינה זהה לפרט (1).

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

פרק א': עדות שבעל-פה

סימן א': הזמנת עדים וכשרותם

סמכות להזמין עדים

1. (א) מותר להזמין כל אדם ליתן עדות שהיא קבילה ושייכת לענין; והוא, כשאין הוראה אחרת בפקודה זו.

(ב) בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לסרב להוציא הזמנה אם אין בה צורך או אם ראה שנתבקשה למטרה שאיננה גילוי האמת.

הכל כשרים להעיד

2. הכל כשרים להעיד בכל משפט, בכפוף לאמור בסעיפים 3 ו-4, ואין אדם פסול להעיד מפני שהוא בעל דין בתובענה אזרחית, או מתלונן או נאשם במשפט פלילי, או מפני שהוא מעבידו, עובדו, בן זוגו או קרובו של התובע, המתלונן, הנתבע או הנאשם, או מפני שהורשע או נושא עונש על עבירה.

סייג לעדותם של בני זוג

3. במשפט פלילי אין בן זוג כשר להעיד לחובת בן זוגו, ואין כופים אותו להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם בן זוגו בכתב אישום אחד.

סייג לעדותם של הורה וילד

4. במשפט פלילי אין הורה וילד כשרים להעיד האחד לחובת משנהו, ואין כופים אחד מהם להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם משנהו בכתב אישום אחד.

עדות מותרת

5. (א) הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו במשפט פלילי בשל אחד מאלה:

(1) חבלת גוף או אלימות או איום באחד מאלה;

(2) עבירה לפי סעיפים 337 או 362 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), או לפי סימן י' בפרק ח' ולפי סימנים ה' או ו' 1 בפרק י' לחוק העונשין, שעבר בן זוג נגד בן זוגו, הורה נגד ילדו או ילד נגד הורהו;

(2א) עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, לעניין הפרת צו הגנה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, או לעניין הפרת צו שיפוטי אחר לפי כל דין, שעניינו הגנת בן זוגו, ילדו או הורהו של המפר, מפניו;

(3) עבירה לפי סעיפים 244 עד 246, 249 ו-249א לחוק העונשין, שנעברה בקשר לאחת העבירות המפורטות בסעיף זה;

(4) (נמחקה)

(ב) הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו על עדות של אדם שהגיש תלונה נגד בן זוגו, ילדו או הורהו, לפני העניין, במשפט פלילי בעניין אותה תלונה, בין שהוא הראשון שהגיש תלונה באותו עניין ובין שהוגשה כבר תלונה באותו עניין בידי אדם אחר.

(ג) לעניין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אחת היא אם העד הוא נפגע העבירה או אדם אחר.

עדות לזכות בן משפחה – ראיה לחובתו

6. נקרא בן זוג להעיד לזכות בן זוגו, או נקרא הורה או ילד להעיד זה לזכותו של זה, תהא העדות, בין בחקירה ראשית ובין בחקירה שכנגד מטעם התביעה, כשרה לשמש ראיה להוכחת אשמתו של הנאשם.

עדות לעצמו או ליריב

7. במשפט אזרחי יכול בעל דין להעיד לעצמו או להיות מוזמן להעיד ליריבו.

הגדרות

8. בסימן זה –

"בן זוג" – לרבות הידוע בציבור כבן זוגו, ולמעט מי שחי בנפרד מבן זוגו ואינו מנהל עמו משק בית משותף מתוך כוונה לפרק את חיי המשפחה באופן קבוע, אף אם הם מתגוררים תחת קורת גג אחת;

"ילד" – לרבות מאומץ;

"הורה" – לרבות מאמץ.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ב': עדות על אמרות

אמרת עד בעת ביצוע עבירה	9.	עדות על אמרה שנאמרה בשעה שנעשה, לפי הטענה, מעשה עבירה, או בסמוך לפניו או לאחריו, והאמרה נוגעת במישרין לעובדה השייכת לענין, תהא קבילה אם אמר אותה אדם שהוא עצמו עד במשפט.
אמרה של קרבן אלימות	10.	עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:
	(1)	היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לו ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו;
	(2)	היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;
	(3)	היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות.
אמרת עד מחוץ לבית המשפט	10א. (א)	אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:
	(1)	מתן האמרה הוכח במשפט;
	(2)	נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו;
	(3)	העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה.
	(ב)	בית-המשפט רשאי לקבל אמרה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם נותן האמרה איננו עד, בין משום שהוא מסרב להעיד או אינו מסוגל להעיד, ובין שלא ניתן להביאו לבית-המשפט משום שאינו בחיים או לא ניתן למצאו, ובלבד שבית-המשפט שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן האמרה מלתת את העדות.
	(ג)	בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.
	(ד)	לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.
קבלת אמרה בהסכמה	10ב.	אמרה בכתב שניתנה מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אף אם נותנה אינו עד במשפט, אם שני הצדדים הסכימו לכך ותוכן האמרה לא היה שנוי במחלוקת, ובלבד שהנאשם היה מיוצג על ידי עורך דין.
שמירת דינים	10ג.	אין האמור בסעיפים 10א ו-10ב כדי להכשיר ראיה שאינה קבילה מסיבה אחרת שבדין או לפסול ראיה שהיא כשרה לפי דין אחר.
הוכחת אמרה של נאשם	11.	אמרתו של נאשם מותר להוכיח בעדותו של אדם ששמע אותה; נרשמה האמרה בכתב והנאשם חתם עליה או קיים אותה באופן אחר, מותר להוכיחה בעדות על כך ממי שהיה נוכח באותו מעמד; אמרה שנרשמה כאמור מותר להוכיחה אף בתצהיר בכתב של מי שהיה נוכח באותו מעמד, אם הנאשם מיוצג וסניגורו הסכים לכך או – כאשר האמרה נוגעת לאישום בעוון או בחטא – אם הנאשם, במענה לשאלת בית המשפט ולאחר שבית המשפט הסביר לו את זכותו לחקור את נותן התצהיר, אישר שקרא את האמרה או שהיא הוקראה לו, אינו כופר בכך שהאמרה היא אמרתו וויתר על חקירת מקבל האמרה.
הודיה	12. (א)	עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חפשית ומרצון.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) בית המשפט רשאי לקבל כראיה, להוכחת הנסיבות שבהן ניתנה הודיית נאשם, גם תצהיר בכתב של מקבל ההודיה, שבו הוא מפרט את נסיבות גביית ההודיה ומצהיר כי ההודיה היתה חפשית ומרצון, והוא אם נתקיים אחד מאלה:

(1) הנאשם מיוצג וסניגורו ויתר על חקירת מקבל ההודיה;

(2) ההודיה היתה על עבירה שהיא עוון או חטא והנאשם, במענה לשאלת בית המשפט ולאחר שבית המשפט הסביר לו את זכותו לחקור את נותן התצהיר, אישר שקרא את ההודיה או שהיא הוקראה לו, אינו כופר בכך שההודיה היתה חפשית ומרצון וויתר על חקירת מקבל ההודיה.

סימן ג': עדות מחוץ למדינה

גביית עדות על ידי שלוח במשפט אזרחי

13. (א) לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך בכך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר ייחקר בתצהיר על-ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט.

(ב) אדם שהורו לו לערוך חקירה כאמור רשאי להשביע ולערוך דו"ח מיוחד לבית המשפט בדבר החקירה ובדבר התנהגותו של כל עד או אדם אחר בה או בדבר היעדרו ממנה, ורשאי בית המשפט להורות על כל הליך וליתן כל צו כפי שייראה לו צודק.

עדות מחוץ למדינה במשפט פלילי

14. על אף האמור בחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965, מקום שנגבתה עדות מחוץ לתחום שיפוטם של בתי המשפט בישראל, מכוח כל אמנה, הסכם או דין, לצורך הליך פלילי בישראל, רשאי בית המשפט להתיר שפרוטוקול העדות שניתנה כאמור יוגש כראיה במשפט, ובלבד שבית המשפט ראה להנחת דעתו שיש סיבה מספקת להיעדרו של העד שהעיד לפי הפרוטוקול וכי לנאשם או לעורך דינו ניתנה הזדמנות לחקור את העד חקירה שכנגד בשעה שנגבתה העדות.

פרק ב': עדות שבכתב

סימן א': תצהירים

תצהיר שבכתב כראיה בדין

15. (א) מקום שמותר לאדם על-פי דין, או שנדרש אדם, להוכיח דבר על-ידי תצהיר בכתב, בשבועה או בהן צדק, יהיה תצהירו בכתב ראיה כשרה, אם הוזהר המצהיר כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לענשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן.

(ב) האזהרה לפי סעיף קטן (א) תינתן, ונתינתה תאושר על פני התצהיר, על-ידי אחד מאלה:

(1) שופט;

(2) דיין בבית דין דתי;

(3) היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, פרקליטי מחוז, פרקליטי נפה, וסגני פרקליט המדינה ופרקליטי המחוז ועוזריהם;

(4) עורך-דין;

(5) ראש רשות מקומית;

(6) אדם אחר שהסמיכו לכך שר המשפטים.

תחולת הדין הפלילי

16. לענין סעיף 120 לפקודת החוק הפלילי, 1936, דין תצהיר שנעשה לפי סעיף 15 כדין הצהרה בשבועה.

חקירה בעל-פה

17. (א) הוראות סעיף 15 אינן גורעות מכוחו של בית המשפט לצוות כי המצהיר ייחקר בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך; לא התייצב המצהיר, רשאי בית המשפט לפסול תצהירו מלשמש ראיה.

(ב) נתברר לבית המשפט, שבקשתו של בעל דין לחקור מצהיר בבית המשפט באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ב': שבועות

הגדרה 18. "רשם", לענין פקודה זו – מי שנתמנה להיות רשם או סגן רשם על פי סעיף 30 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957.

סמכות להשביע 19. רשם או שופט בית משפט שלום רשאי – לכל ענין שאין לגביו הוראה על כך בחיקוק אחר – להשביע אדם, או לקבל ממנו תצהיר, אם –

(1) הדבר נדרש לבית משפט או לענין אחר בישראל, או לבית משפט או לרישום מסמך מחוץ לישראל;

(2) האדם חייב שבועה או תצהיר;

(3) האדם רוצה למסור הודעה בשבועה או בתצהיר;

(4) האדם רוצה לערוך בפניו מסמך שעריכתו מחייבת שבועה או תצהיר.

סימן ג': עדות של מומחים ועובדי ציבור

ראיה לפעולת הממשלה 19א. (א) מסמך הניתן על ידי הממשלה, ייחתם בידי ראש הממשלה או בידי שר שראש הממשלה הסמיכו לכך, או בידי מזכיר הממשלה.

(ב) אישור בכתב של מזכיר הממשלה שהממשלה עשתה דבר פלוני ישמש ראיה שאכן נעשה הדבר כאמור באישור.

חוות דעת מומחה ותעודת רופא 20. בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות דין, לקבל כראיה, בכתב, חוות דעתו של מומחה בשאלה שבמדע, שבמחקר, שבאמנות או שבידיעה מקצועית (להלן – חוות דעת), ותעודה של רופא על מצב בריאותו של אדם (להלן – תעודת רופא).

חזקת חתימה 21. חוות דעת ותעודת רופא שנעשו בישראל חזקה שהחתימה המופיעה בהן נכונה, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

חוות דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל 22. לא יקבל בית משפט כראיה חוות דעת או תעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל, אלא כשיש עליהן אישור של נציג קונסולרי או דיפלומטי של ישראל –

(1) שהחתימה על חוות הדעת או תעודת הרופא ראויה לאמון;

(2) שלפי חוקי המקום שבו נעשתה חוות הדעת או תעודת הרופא צפוי למומחה או לרופא עונש על דברי שקר הכלולים בהן.

תעודת עובד הציבור 23. בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות הדין, לקבל כראיה תעודה על דבר שנרשם במסמך רשמי; התעודה תהא חתומה בידי עובד הציבור שעשה את הרישום או את המעשה או קיבל את הידיעה שנרשמה, ואם אין הוא עוד באותו שירות – בידי האחראי על היחידה שבה עבד.

טפסים ותקנות 24. (א) חוות דעת, תעודת רופא ותעודת עובד הציבור ייערכו לפי הטפסים הקבועים בתוספת הראשונה או בדומה להם ככל האפשר.

(ב) שר המשפטים רשאי, בתקנות, לקבוע דרך הגשתן של חוות דעת, תעודת רופא או תעודת עובד הציבור ולהביא שינויים בטפסיהן.

דין תעודות לפי סימן זה כדין עדות בשבועה 25. (א) חוות דעת, תעודת רופא ותעודת עובד הציבור שהוגשו כראיה לבית המשפט – דינן כדין עדות בשבועה לענין סעיף 117 לפקודת החוק הפלילי, 1936.

(ב) לצורך סעיף זה, דין חוות דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל כדין חוות דעת ותעודת רופא שנעשו בישראל.

(ג) כל חוות דעת וכל תעודת רופא יכילו הצהרת המומחה או הרופא כי הוראות סעיף זה ידועות לו.

חקירה בעל-פה 26. (א) הוראות סימן זה אינן גורעות מכוחו של בית המשפט לצוות כי מומחה או רופא או עובד הציבור ייחקרו בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך.

(ב) נתברר לבית המשפט שבקשתו של בעל דין לחקור מומחה או רופא או עובד הציבור בבית המשפט באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

שמירת זכויות וסמכויות 27. אין בהוראות סימן זה לענין עדות של עובדי הציבור –

(1) כדי לגרוע מהוראות כל חוק אחר בדבר הוכחת עובדה על ידי תעודה של עובד הציבור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) כדי לגרוע מכל דין שלפיו רשאי או חייב עובד הציבור לסרב להעיד או לסרב למסור תעודה;

(3) כדי לגרוע מכל דין הפוסל עדות או המסייג קבלתה כראיה.

הגדרה

28. לענין סימן זה, "עובד הציבור" –

(1) עובד המדינה, לרבות שופט, דיין בבית דין דתי, חבר הממשלה ומבקר המדינה;

(2) עובד ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל;

(3) עובד או נושא תפקיד של גוף ציבורי אחר שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

סימן ד': תעודות ציבוריות ונכריות

הגדרות

29. בסימן זה –

"נציג דיפלומטי" – שגריר, ציר, ממונה על שגרירות או צירות, יועץ של שגרירות או צירות, מזכיר ראשון, מזכיר שני או מזכיר שלישי של שגרירות או צירות, המשמשים בתפקידם במדינת חוץ;

"נציג קונסולרי" – קונסול כללי, קונסול, סגן קונסול, קונסול כללי בפועל או סוכן קונסולרי, המשמשים בתפקידם במקום שמחוץ לישראל;

"תעודה ציבורית" – תעודה של אחד הגופים המנויים להלן שהיא מעשה חקיקה, שיפוט או ביצוע, או רשומה של מעשה כאמור, או שהיא חלק מן הרשומות הרשמיות של אחד הגופים המנויים להלן, ובכלל זה תעודה המוחזקת כרשומה, בין שנעשתה בדרך רשמית ובין בדרך אחרת; ואלה הגופים:

(1) מדינת ישראל או הרשות הריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל;

(2) משרדי הממשלה, רשות מקומית, בית משפט, בית דין, גוף אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית, נוטריון או כל גוף רשמי אחר של ישראל או של שטח ארץ שמחוץ לישראל (להלן – מוסדות);

(3) עובד המדינה, עובד רשות ריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל או עובד מוסד (להלן – פקיד);

"מדפיס רשמי" –

(1) לגבי ישראל – המדפיס הממשלתי או מי שהוכח כי הוא מורשה רשמית להדפיס את התעודה הנדונה או תעודות מן הסוג הנדון;

(2) לגבי שטח ארץ שמחוץ לישראל – כל מדפיס שהוכח כי הוא המדפיס בשביל הממשלה או הרשות הריבונית של אותו שטח ארץ או מורשה כאמור בפסקה (1).

הוכחת תעודות-חוץ

30. יפוי-כח או כל מסמך אחר שבכתב שנערכו או שהוצאו במקום שמחוץ לשטח שחל עליו משפט מדינת ישראל, מותר, בכל משפט או ענין אזרחיים, ובכפוף לכל סייג מוצדק, להוכיחם באישורם של הצדדים שהוציאום, או בהצהרה שבכתב של אחד מעדי האימות, שנמסרו כנחזה בפני אחד מאלה:

(1) נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, וקויימו בכתב חתום בידו ובחותמתו על גבי המסמך או בנספח אליו;

(2) נוטריון ציבורי, וקויימו בכתב חתום בידו ובחותמתו הנוטריונית ואומתו בכתב בידי נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי ובחותמתו הרשמית על גבי המסמך או בנספח אליו.

אין צורך להוכיח מעמדו של המקיים

31. תעודה הנחזית מקויימת כאמור בסעיף 30, יראוה כאילו הוכחה כראוי, ואין צורך להוכיח את חתימתו או חותמתו או מעמדו הרשמי של האדם הנחזה להיות מקיים האישור או ההצהרה.

הוכחת תעודות ציבוריות

32. תעודה ציבורית ניתן להוכיח בהגשת אחת מאלה, בלי לפגוע בדרכי הוכחה אחרים:

(1) המקור;

(2) העתקו הבדוק;

(3) העתקו שהודפס על ידי המדפיס הרשמי;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(4) העתקו המאושר בחותמו הרשמי או בחתימתו של הפקיד שבידו משמורתו הרשמית;

(5) העתקו המאושר בחותמו הרשמי של המוסד שבידו משמורתו הרשמית;

(6) העתקו המאושר בחותמו או בחתימתו של שר או של נושא משרה אחר בדרג שווה-ערך, או של פקיד בדרג ובמשרה המניחים את דעתו של בית המשפט לגבי מהימנותו של האישור;

(7) העתקו המאושר בחותמו הרשמי של מוסד, אם מהימנותו של האישור מניחה דעתו של בית המשפט, בהתחשב עם טיבם של התעודה ושל המוסד שאישר אותה.

תעודת אישור של נציג ישראלי

33. (א) תעודת אישור של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי בשטח ארץ פלוני, תהא ראיה מספקת לכל אחת מהעובדות האלה:

(1) כי תעודה ציבורית פלונית הודפסה בידי המדפיס הרשמי של אותו שטח ארץ;

(2) כי חותם או חתימה פלונית הם חותמו וחתימתו הרשמיים של הפקיד הנחזה כבעל החותם או החתימה;

(3) כי חותם פלוני הוא חותמו הרשמי של המוסד הנחזה כבעל החותם.

(ב) תעודת אישור של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, כי לפי מיטב ידיעתו ואמונתו תעודה ציבורית פלונית נמצאת במשמורתו הרשמית של פקיד פלוני או של מוסד פלוני, תהא ראיה מספקת לדבר.

חזקות על תעודות ציבוריות

34. חזקה היא, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר, כי –

(1) תעודה ציבורית, "רשומות" וכל פרסום רשמי אחר הנחזים כמודפסים בידי מדפיס רשמי – הם אמנם מודפסים למעשה כאמור;

(2) תעודה ציבורית, שפקיד מאשר, בכתב חתום בידו או בחותמו, שהיא נמצאת במשמורתו הרשמית – היא אמנם במשמורתו למעשה;

(3) תעודה ציבורית, שמוסד מאשר, בכתב חתום בחותמו, שהיא נמצאת במשמורתו הרשמית – היא אמנם במשמורתו למעשה;

(4) תעודה ציבורית, הנחזית שנערכה רשמית בידי אדם פלוני ובנסיבות פלוניות – היא אמנם נערכה כך;

(5) חותמים וחתימות רשמיים שעל תעודה ציבורית או על העתק שלה, או על תעודות אישור לפי הוראות סימן זה – הם אמיתיים וכל תיאורי המשרות של החתומים על התעודות או תעודות האישור הם מדוייקים.

"רשומות" – ראיה

34א. דבר שפורסם ב"רשומות" חזקה שנעשה כראוי, והוא הדין בכל דבר שפרסם המדפיס הממשלתי אף שלא ברשומות.

תאריך הפרסום של "רשומות"

34ב. התאריך הנקוב של גליון "רשומות" הוא יום פרסומו.

סימן ה': רשומה מוסדית

הגדרות

35. בפרק זה –

"הליך משפטי" – הליך אזרחי או פלילי בפני בית משפט, שניתן להביא בו ראיות;

"מוסד" – המדינה, רשות מקומית, עסק או כל מי שמספק שירות לציבור;

"עסק" – לרבות משלח יד;

"פלט" – כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

"רשומה מוסדית" – מסמך, לרבות פלט, אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד;

"תאגיד בנקאי" – כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1980, ולרבות בנק ישראל.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

קבילות רשומה מוסדית

36. (א) רשומה מוסדית תהא ראיה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי, אם נתקיימו כל אלה –

(1) המוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו;

(2) דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה;

(3) היתה הרשומה פלט – הוכח בנוסף, כי –

(א) דרך הפקת הרשומה יש בה כדי להעיד על אמינותה;

(ב) המוסד נוקט, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה לחומר מחשב ומפני שיבוש בעבודת המחשב.

(ב) היתה הרשומה פלט, יראו לענין סעיף קטן (א)(1) את מועד עריכת הנתונים המהווים יסוד לפלט, כמועד עריכתה של הרשומה.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על רשומה אשר נערכה על ידי רשות מרשויות החקירה או התביעה הפלילית והמוגשת בהליך פלילי על ידי רשות כאמור. אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפסול או להגביל הגשת רשומה כאמור, אם ניתן להגישה בהתאם להוראות סעיף 39ב.

(ד) התקבלה ראיה מכוח סעיף זה, יהיה הצד שכנגד זכאי לחקור חקירה נגדית עדים שזומנו על ידו לעדות, לשם הזמת הראיה, אם עדים אלה קשורים עם בעל הדין שמטעמו הוגשה הראיה.

37. (נמחק)

אי כפיית הגשה של רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי

38. בהליך משפטי שהתאגיד הבנקאי אינו בעל דין בו, אין כופים בנקאי או פקיד של תאגיד בנקאי, להגיש רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי, שתוכנה ניתן להוכחה לפי סימן זה, או להעיד דברים, על עסקאות או חשבונות הרשומים ברשומה המוסדית, אלא לפי צו בית המשפט שניתן מטעם מיוחד.

רשות עיון ברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי

39. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת בעל דין בהליך משפטי, לצוות שהמבקש יהא רשאי, לצורך אותו הליך, לבדוק ולהעתיק כל רישום שברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי.

(ב) צו לפי סעיף זה אפשר שיינתן בלי להזמין את התאגיד הבנקאי או כל בעל דין אחר או לאחר שהוזמנו, והצו יומצא לתאגיד הבנקאי שלושה ימים תמימים לפני הזמן שבו יש לקיים את הצו, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

חוות דעת של מומחה

39א. היה הפלט חיווי דיעה בענין שבמדע, שבמחקר, שבאמנות, שבידיעה מקצועית או בענין שברפואה, לא יהיה הפלט קביל כראיה, אלא אם כן הוגש בהתאם להוראות הדין החל על הגשת עדות בענינים אלה.

שמירת דינים

39ב. (א) הוראות סימן זה לא יהיה בהן כדי להכשיר ראיה שאינה קבילה מחמת טעם אחר, שאינו הכלל האוסר עדות שמיעה, ולא יהיה בהן כדי לפסול או להגביל הגשת ראיה שהיא כשרה לפי הכללים האמורים או לפי דין אחר.

(ב) בסעיף זה ובסעיף 39א, "דין" – לרבות הלכה פסוקה.

סימן ו': העתק צילומי

הגדרה

40. "העתק צילומי", לענין סימן זה – העתק ממקור המתקבל בתהליכי צילום, או בשיטה אחרת שנקבעה בתקנות, ושעל פיהם מתקבל העתק משתמר ומדוייק של המקור, בין בגדלו המקורי ובין בגודל שונה.

העתק צילומי כראיה

41. העתק צילומי של מסמך, מסוג מסמכים שנקבע לענין זה בתקנות, אשר מצורף אליו אישור שההעתק נעשה מן המקור באופן ובתנאים שנקבעו לאותו סוג מסמכים בתקנות, ישמש ראיה לכאורה בהליך משפטי –

(1) בכל מקרה שלפי הדין מותר להוכיח תכנו של מסמך בהעתקו;

(2) אם המקור בוער על פי תקנות ובתנאים שנקבעו בהן, ומצורף להעתק אישור על כך כפי שנקבע בתקנות לאותו סוג מסמכים.

העתק של רשומה מוסדית

41א. ניתן להוכיח תוכנה של רשומה מוסדית על ידי העתק צילומי של הרשומה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מעמדו של פלט

41ב. לענין סימן זה לא ייחשב פלט שהוא רשומה מוסדית כהעתק המסמך שעל בסיסו הופק, אלא כמקור.

שמירת דינים

42. אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מכל דין אחר בדבר כשרותו לראיה של העתק צילומי שנעשה לא לפי הוראות סימן זה, אלא להוסיף עליו.

סימן ז': פסק דין מרשיע במשפט פלילי

קבילות פסק דין

42א. (א) הממצאים והמסקנות של פסק דין חלוט במשפט פלילי, המרשיע את הנאשם, יהיו קבילים במשפט אזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם אם המורשע או חליפו או מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע, ובכלל זה מי שחב בחובו הפסוק, הוא בעל דין במשפט האזרחי.

(א1) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על פסק דין חלוט במשפט פלילי של בית משפט צבאי, כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מעת לעת.

(ב) הוראות סעיף זה אינן חלות על –

(1) פסק דין של בית משפט עירוני שלא ניתן מאת שופט של בית משפט שלום;

(2) ממצאים ומסקנות שבגזר הדין, להבדיל מהכרעת הדין.

עיון בפרוטוקול ובחומר אחר

42ב. הוגשה ראיה כאמור בסעיף 42א, רשאי בית המשפט לעיין גם בכתב האישום, בפרוטוקול ובכל חומר אחר שהוגש במשפט הפלילי, אם ראה צורך בכך לשם הבהרת האמור בראיה.

ראיות לסתירת פסק דין

42ג. הוגשה ראיה כאמור בסעיף 42א, לא יהיה המורשע או חליפו או מי שחב בחובו הפסוק רשאי להביא ראיה לסתור, או ראיה שכבר נשמעה או הוגשה במשפט הפלילי, אלא ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין.

ממצאים ומסקנות בתביעה אזרחית נגררת

42ד. בדיון בתביעה אזרחית לפי סעיף 35א לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, יראו את הממצאים והמסקנות שנקבעו במשפט הפלילי כאילו נקבעו במשפט אזרחי.

שמירת דינים

42ה. הוראות סימן זה באות להוסיף על כל דין בדבר קבילות פסק דין כראיה.

סימן ח': תעודה נושנה

תעודה נושנה

43. הוגשה תעודה שהיא, כנחזה או כמוכח, בת עשרים שנה לפחות והוצאה מתוך משמורת הנראית כשרה בעיני בית המשפט באותו מקרה, רשאי הוא להעמידה על חזקתה שהחתימה עליה וכל חלק בה הנחזים שנעשו בכתב ידו של פלוני נעשו בכתב ידו, ולגבי עשייתה או אימותה של התעודה – שנעשתה או שאומתה כהלכה בידי האדם הנחזה כמי שעשאה או אימתה.

פרק ג': ראיות חסויות

חסיון לטובת המדינה

44. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם ראש הממשלה או שר הבטחון הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בבטחון המדינה, או אם ראש הממשלה או שר החוץ הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע ביחסי החוץ של המדינה, אלא אם מצא שופט של בית המשפט העליון, על-פי עתירת בעל-דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי – כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.

(ב) הוגשה לבית המשפט תעודה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, על פי בקשת בעל הדין המבקש גילוי הראיה, להפסיק את המשפט לתקופה שיקבע כדי לאפשר הגשת העתירה לגילוי הראיה, ואם ראה לנכון – גם עד להחלטה בעתירה.

חסיון לטובת הציבור

45. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדן בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

– כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.

(ב) אין בבירור עתירה כאמור בסעיף קטן (א) כדי לעכב את הדיון בהליך העיקרי למעט במקרים שבהם הכרעה בעתירה נחוצה להמשך הדיון.

(ג) בית המשפט רשאי להעביר את הדיון בעתירה לשופט יחיד שאינו דן בתיק, ואם היה בית המשפט הרכב – לשופט יחיד שהוא אחד משופטי ההרכב או שאינו דן בתיק.

(ד) (1) השר לביטחון הפנים רשאי לאצול את סמכותו לפי סעיף זה לאחד מאלה (בסעיף קטן זה – ממונה על חסיונות):

(א) שופט מחוזי בדימוס בעל ידע וניסיון מקצועי בדין הפלילי;

(ב) קצין משטרה בכיר בדימוס בדרגת תת-ניצב ומעלה ששירת באגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל;

(ג) פרקליט בדימוס ששימש בתפקיד משנה לפרקליט המדינה, מנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה או פרקליט מחוז;

(ד) יועץ משפטי לשעבר של משרד ממשלתי או של גוף ביטחוני בעל ניסיון מקצועי בתחום המודיעין;

(2) אצילה לפי פסקה (1) יכול שתהיה לכמה ממונים על חסיונות;

(3) דין ממונה על חסיונות כדין עובד המדינה לעניין חיקוקים אלה:

(א) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979;

(ב) חוק העונשין, התשל"ז-1977 – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;

(ג) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;

(ד) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959;

(ה) פקודה זו;

(ו) חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בשינויים שיקבע השר לביטחון הפנים, ככל שיקבע.

פגיעה הנגרמת מצירוף ראיות

45א. בלי לפגוע בכללים האמור בסעיפים 44 ו-45, ראש הממשלה, או השר כאמור באותם סעיפים, רשאי להביע את דעתו כי מסירת הראיה עלולה לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה או בעניין ציבורי חשוב, לפי העניין, גם אם פגיעה כאמור עלולה להיגרם בשל צירוף הראיה וראיות אחרות, נוכח סוג המידע הנכלל בראיה, תוכנו או היקפו וגם אם הראיות האחרות אינן קשורות לאותו הליך.

הדיון בעתירה לגילוי ראיה חסויה

46. (א) הדיון בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיפים 44 או 45 יהיה בדלתיים סגורות; לשם החלטה בעתירה רשאי השופט של בית המשפט העליון או בית המשפט, לפי הענין, לדרוש שהראיה או תכנה יובאו לידיעתו, ורשאי הוא לקבל הסברים מהיועץ המשפטי לממשלה או מנציגו ומנציג המשרד הממשלתי הנוגע בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

(א1) בהחלטה כאמור בסעיף קטן (א) ישקול בית המשפט, בין השאר, את הקשר שבין החומר החסוי לגדר המחלוקת בין בעלי הדין, בשים לב לגרסת ההגנה, את הקשר שבין החומר החסוי לראיות הגלויות וחומר חסוי אחר בתיק, ואת קבילות החומר החסוי ומשקלו הצפוי אם יוגש כראיה במשפט, ורשאי הוא לקבל הסברים מהעותר אף בהעדר שאר בעלי הדין; לא יתיר בית משפט גילוי של ראיה חסויה, אלא לאחר שניתנה לתובע אפשרות להתייחס לטענות שנטענו שלא בפניו.

(א2) החליט בית המשפט שלא להתיר גילוי של ראיה חסויה, רשאי הוא לשוב ולבחון את החלטתו עם התקדמות הדיון בהליך העיקרי.

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לדיון בעתירה לפי סעיפים 44 ו-45 וסעיף זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ראיות מפלילות

47. (א) אין אדם חייב למסור ראיה אם יש בה הודיה בעובדה שהיא יסוד מיסודותיה של עבירה שהוא מואשם בה או עשוי להיות מואשם בה.

(ב) ביקש אדם להימנע ממסירת ראיה מחמת שהיא עשויה להפלילו כאמור בסעיף קטן (א) ובית המשפט דחה את הבקשה והראיה נמסרה, לא תוגש הראיה נגד אותו אדם במשפט שבו הוא מואשם בשל העבירה שהעובדה המתגלית מן הראיה היא יסוד מיסודותיה, אלא אם הסכים לכך.

(ג) נאשם שבחר להעיד במשפטו כעד הסניגוריה, לא יחול עליו סעיף זה לגבי העבירה שהוא מואשם בה באותו משפט.

עדות עורך דין

48. (א) דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין לבין לקוחו או לבין אדם אחר מטעם הלקוח ויש להם קשר עניני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, אין עורך הדין חייב למסרם כראיה, אלא אם ויתר הלקוח על החסיון; והוא הדין בעובד של עורך דין אשר דברים ומסמכים שנמסרו לעורך הדין הגיעו אליו אגב עבודתו בשירות עורך הדין.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות עורך דין או עובד של עורך הדין.

עדות רופא

49. (א) רופא אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עבודתו כרופא והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לרופא בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם ויתר האדם על החסיון או שמצא בית המשפט כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה; והוא הדין באדם שאגב עבודתו בשירות הרופא או בשירותו של מוסד רפואי או בצוות המקצועי העובד עם הרופא, תוך טיפול בחולים, הגיע אליו דבר שנמסר לרופא.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות רופא או לעבוד כאמור בסיפה לסעיף קטן (א).

(ג) (1) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בטענה בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, ישמע אותה בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה לדון בעניין, כולו או חלקו, בפומבי;

(2) התקיים דיון כאמור בפסקה (1) בדלתיים סגורות, רשאי בית המשפט להרשות לאדם מסוים או לקבוצת בני אדם מסוימת להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או חלקו.

עדות פסיכולוג

50. (א) פסיכולוג-מומחה כמשמעותו בצו שהותקן לפי סעיף זה אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עבודתו כפסיכולוג והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לפסיכולוג בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם ויתר האדם על החסיון או שמצא בית המשפט כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות פסיכולוג-מומחה.

(ג) (1) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בטענה בדלתיים סגורות; החליט בית-המשפט לשמוע את העדות, ישמע אותה בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה לדון בעניין, כולו או חלקו, בפומבי;

(2) התקיים דיון כאמור בפסקה (1) בדלתיים סגורות, רשאי בית המשפט להרשות לאדם מסוים או לקבוצת בני אדם מסוימת להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או חלקו.

(ד) שר הבריאות יתקין, בהסכמת שר המשפטים, צו שיגדיר מיהו פסיכולוג-מומחה לענין סעיף זה.

עדות עובד סוציאלי

50א. (א) עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996, אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עיסוקו כעובד סוציאלי והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לעובד סוציאלי בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם כן ויתר האדם על החסיון או שבית המשפט מצא כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף על הענין שיש שלא לגלותה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות עובד סוציאלי.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) (1) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, ישמע אותה בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה לדון בעניין, כולו או חלקו, בפומבי;

(2) התקיים דיון כאמור בפסקה (1) בדלתיים סגורות, רשאי בית המשפט להרשות לאדם מסוים או לקבוצת בני אדם מסוימת להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או חלקו.

חסיון ראיות לעניין עדות בעל מקצוע בהליכים פליליים שעניינם עבירת מין או עבירת אלימות חמורה במשפחה

50ב. (א) בסעיף זה – "בעל מקצוע" – רופא לעניין טיפול נפשי, פסיכולוג או עובד סוציאלי כמשמעותם בסעיפים 49, 50 או 50א, בהתאמה; "חוק זכויות נפגעי עבירה" – חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001; "חוק השיפוט הצבאי" – חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955; "עבירת מין או עבירת אלימות חמורה במשפחה" – עבירה המנויה בתוספת הראשונה ג' לחוק זכויות נפגעי עבירה ועבירה המנויה בתוספת החמישית א' לחוק השיפוט הצבאי.

(ב) על אף האמור בסעיפים 49, 50 ו-50א, בהליך פלילי בעבירת מין או בעבירת אלימות חמורה במשפחה, לעניין ראיה על דבר הנוגע לנפגע עבירה שנזקק לשירותו של בעל מקצוע, יחולו הוראות אלה:

(1) בהליך פלילי שהוגש בו כתב אישום בעבירה כאמור וההגנה מבקשת לגלות את הראיה, בעל המקצוע אינו חייב למסור את הראיה אלא אם כן נפגע העבירה ויתר על החיסיון או שבית המשפט מצא כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, ובכלל זה על הפגיעה שעלולה להיגרם מגילויה לנפגע העבירה ולשיקומו, או שהיא חיונית להגנת הנאשם;

(2) בהליך פלילי שנחקרה בו עבירה כאמור ולפי בקשת רשות חוקרת הורה בית המשפט על גילוי ראיה לפי הוראות סעיף 49(א), 50(א) או 50א(א), או שנפגע העבירה ויתר על החיסיון – עם הגשת כתב האישום יחול על הראיה חיסיון כאמור באותם סעיפים, אלא אם כן מתקיים אחד מאלה:

(א) הראיה חיונית להוכחת האישום;

(ב) הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, ובכלל זה על הפגיעה שעלולה להיגרם מגילויה לנפגע העבירה ולשיקומו, או שהיא חיונית להגנת הנאשם;

(3) תובע לא ימסור ראיה כאמור בפסקה (2), אלא אם כן פרקליט מחוז, משנהו או ממונה בכיר בפרקליטות שפרקליט המחוז הסמיכו לעניין זה, ראש יחידת תביעות במשטרת ישראל או סגנו או פרקליט צבאי או סגנו, לפי העניין, אישר כי החיסיון אינו חל על הראיה; לנאשם יינתן מידע על קיום ראיה שלא נמסרה כאמור;

(4) בקשה לגילוי ראיה שלא נמסרה לפי הוראות פסקה (2) תידון בדרך שבה נדונות בקשות לפי סעיף 49(א), 50(א) או 50א(א), ותיבחן בהתאם להוראות פסקה (1).

(ג) בהליך פלילי בעבירת מין או בעבירת אלימות חמורה במשפחה, בטרם יחליט בית המשפט לגלות ראיה חסויה על דבר הנוגע לנפגע עבירה שנזקק לשירותו של בעל מקצוע –

(1) ייתן בית המשפט לנפגע העבירה זכות להביע את עמדתו, וייתן גם לבעל המקצוע הזדמנות להביע את עמדתו, והכול לפי הוראות סעיף 13א(ו) לחוק זכויות נפגעי עבירה או סעיף 513יג1(ו) לחוק השיפוט הצבאי, לפי העניין;

(2) ישקול בית המשפט את הפגיעה שעלולה להיגרם מגילוי הראיה לנפגע העבירה ולשיקומו, ובעניין קטין – ישקול גם את הפגיעה בטובת הקטין, ויחולו הוראות סעיף 13א(ו)(3) לחוק זכויות נפגעי עבירה או סעיף 513יג1(ו)(3) לחוק השיפוט הצבאי, לפי העניין;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) הוגשה הבקשה לגילוי הראיה בשלב החקירה – יבחן בית המשפט גם את קיום התנאים שבסעיף 13א(ב) לחוק זכויות נפגעי עבירה או בסעיף 513יג1(ב) לחוק השיפוט הצבאי, לפי העניין.

עדות כהן דת

51. כהן דת אינו חייב למסור עדות על דבר שנאמר לו בוידוי ואשר גילויו אסור עליו לפי דיני דתו.

תחולה

52. הוראות פרק זה יחולו הן על מסירת ראיות בפני בית משפט ובית דין והן על מסירתן בפני רשות, גוף או אדם המוסמכים על פי הדין לגבות ראיות; ובמקום שמדובר בפרק זה ב"בית משפט" – גם בית דין, גוף או אדם כאמור במשמע.

פרק ד': משקלן של ראיות

משקלה של עדות

53. ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם ענין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט.

הכרעה על פי עדות יחידה במשפט אזרחי

54. פסק בית משפט במשפט אזרחי באחד המקרים שלהלן על פי עדות יחידה שאין לה סיוע, והעדות אינה הודיית בעל דין, יפרט בהחלטתו מה הניע אותו להסתפק בעדות זו; ואלה המקרים:

(1) העדות היא של קטין למטה מגיל 14;

(2) העדות היא של בעל דין או של בן-זוגו, ילדו, הורו, אחיו או אחותו של בעל דין;

(3) העדות היא של אדם המעונין בתוצאות המשפט לטובת בעל הדין שקרא אותו להעיד;

(4) התובענה היא נגד עזבון, קטין, חולה נפש או נעדר;

(5) נסיבות אחרות שבהן דרוש, לדעת בית המשפט, פירוט כאמור.

הכרעה על-פי עדות יחידה במשפט פלילי

54א. (א) בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה; ואולם אם היה השותף עד מדינה – טעונה עדותו סיוע; לענין זה, "עד מדינה" – שותף לאותה עבירה המעיד מטעם התביעה לאחר שניתנה או שהובטחה לו טובת הנאה.

(ב) הרשיע בית משפט במשפט על עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על פי עדות יחידה של הנפגע, יפרט בהכרעת הדין מה הניע אותו להסתפק בעדות זו.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהאמור בסעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955.

עדות קטין שאינו בר-אחריות פלילית

55. (א) בית המשפט השומע עדותו של קטין, שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, יזהירו תחילה בלשון המובנת לקטין, שעליו להעיד את האמת, את כל האמת ואת האמת בלבד.

(ב) לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של קטין שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

ראיה שנתקבלה שלא כדין

56. ראיה שאינה קבילה במשפט פלילי ונתקבלה בטעות או בהיסח הדעת, לא תשמש הוכחה לאשמה ואין לבסס עליה שום פסק-דין; אף על פי כן, העובדה שבית המשפט שמע את הראיה לא תפסול את פסק-הדין, אלא אם סבור בית המשפט שהנאשם לא היה מורשע אילולא נמסרה אותה ראיה או שאין ראיה מספקת אחרת זולתה לתמוך בה את ההרשעה.

סמכות לפסילת ראיה שהושגה שלא כדין

56א. (א) בית המשפט הדן במשפט פלילי רשאי שלא לקבל ראיה שהושגה שלא כדין, ובכלל זה הודעת נאשם או עד, חפץ או כל ראיה אחרת, אם שוכנע שקבלתה במשפט תפגע באופן מהותי בזכות להליך הוגן, בשים לב לאופייה ולחומרתה של ההפרה, למידת ההשפעה של ההפרה על הראיה שהושגה ולעניין הציבורי שבקבלת הראיה או באי-קבלתה; בסעיף קטן זה, "הפרה" – השגת ראיה שלא כדין.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לפגוע בכללים לפסילת ראיות הקבועים בהוראות חיקוק אחרות.

ראיות סותרות

57. סתירות בעדותם של עדים אין בהן, כשלעצמן, כדי למנוע את בית המשפט מקביעת עובדות שלגביהן חלו הסתירות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חזקת יצרן

57א. (א) נמצא על טובין או על אריזתם או על מה שמחובר או נספח אליהם שמו של יצרן, מגדל או אורז (להלן – יצרן), שם עסקו או סימן מסחר שלו, או שם או סימן אחר שיש בו כדי לזהותו, יהיה בכך ראיה לכאורה שייצר, גידל או ארז את הטובין.

(ב) נמצא על טובין או על אריזתם או על מה שמחובר או נספח אליהם שמו של משווק, שם עסקו או סימן מסחר שלו, או שם או סימן אחר שיש בו כדי לזהותו, ולא נמצא עליהם שמו של יצרן, יראו את המשווק לכל ענין כאילו הוא היצרן, זולת אם גילה לקונה, או למי שהוסמך לכך כדין, את זהות היצרן, משנדרש לכך.

חזקת זמן ייצור

57א1. מצרך מזון שלא צויין בו תאריך ייצורו – חזקה שיוצר תוך השנה שקדמה לגילוי העבירה שנעברה בו.

פרק ה': שונות

הדין הוא כמפורסמות

57ב. כל דין הוא מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה, אם אין הוראה אחרת משתמעת.

המצאה על-ידי הדואר

57ג. מקום שחיקוק מתיר או מחייב להמציא מסמך על ידי הדואר, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה – אם אין הוראה אחרת משתמעת – כמבוצעת –

(1) אם דוּוַר מכתב המכיל את המסמך והמען על המכתב היה כשורה ודמי המשלוח שולמו מראש או שהמכתב היה פטור מתשלום דמי דואר או נושא עליו סימן המעיד כי הוא נשלח בשירות המדינה;

(2) במועד שבו היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר, אם לא הוכח היפוכו של דבר.

אגרות

58. שר המשפטים רשאי לקבוע, בתקנות, את שיעור השכר שיגבה עורך דין בעד שירותיו לפי סעיף 15 ואת האגרות שיש לשלם בעד אישור לפי סעיף 15 שלא על-ידי עורך דין.

תקנות

59. (א) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לענין פקודה זו.

(ב) תקנות לענין סעיף 19 יהיו מחייבות במידת האפשר לפי הנסיבות; התקנות שבתוספת השניה יעמדו בתקפן במידה שלא שונו, או כל עוד לא בוטלו, בתקנות שהתקין השר לפי סעיף זה.

תחולה

60. הוראות פקודה זו יחולו בהליכים לפני כל בית משפט כמשמעותו בחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, והוא כשאין הוראה אחרת לענין זה.

תוספת ראשונה

(סעיף 24)

<u>טופס חוות דעת</u>

<u>טופס תעודת רופא</u>

<u>טופס תעודת עובד ציבור</u>

תוספת שניה

(סעיף 59(ב))

תקנות

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"משביע" – רשם או שופט בית משפט שלום המשביע אדם או מקבל ממנו תצהיר;

"תצהיר" – לרבות תעודה או מסמך שעליהם בא תצהיר.

שמו ומענו של המצהיר

2. בתצהיר יפורשו שמו המלא של המצהיר, עסקו או מקצועו ומענו.

צורתו של תצהיר

3. תצהיר יכול שיהא ערוך בגוף מדבר או בגוף נסתר, ומותר לחלקו לשם הנוחות לסעיפים מסומנים במספרים סידוריים.

תיקונים צריכים קיום

4. כל ביני-שיטין, שינוי, מחק או טשטוש, שחלו בתצהיר לפני שנשבעו עליו, טעונים קיום בידי המשביע, בחתימת שמו, או ראשי תיבות של שמו, בשוליים שלצדם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תצהיר שאינו ניתן לקריאה

5. אם התצהיר אינו ניתן לקריאה או קשה לקריאה, או שלדעת הנדרש להשביע הוא כתוב באופן המקל על שינוי-מרמה, רשאי הוא לסרב להשביע ורשאי לבקש שהתצהיר ייכתב שנית.

חתימת המצהיר

6. המצהיר יחתום על התצהיר במעמד השבועה, ואם אינו יכול לכתוב, יטבע בו סימנו במעמד המשביע.

מודעת ההשבעה

7. בסמוך לסופו של תצהיר ולשולי הנייר תבוא מודעת ההשבעה, כתובה בלי ביני-שיטין, שינוי, מחק או טשטוש וחתומה בידי המשביע; במודעה יפורשו –

(1) שמותיהם של המצהיר והמשביע;

(2) תאריך ההשבעה ומקומה;

(3) שהשבועה על התצהיר ניתנה בפני המשביע;

(4) אם המצהיר הוא עיוור או אינו יודע קרוא וכתוב – שאמנם כן הוא ושהתצהיר נקרא באזניו במעמד המשביע ונראה שהמצהיר הבין את תכנו, ואם טבע המצהיר את סימנו במקום חתימה – שאמנם כך עשה במעמד המשביע;

(5) פרטים נחוצים אחרים.

תצהיר משותף

8. נצטרפו מצהירים אחדים לשבועה על תצהיר אחד, ייכתבו במודעת ההשבעה שמות כולם ויפורש שכל אחד מהם נשבע על אמיתות הענינים שאמר בתצהיר.

שינוי בתצהיר

9. המשביע לא ירשה שינוי בתצהיר בלי שיושבע עליו שנית, ואם כבר הוספה על התצהיר מודעת ההשבעה, יוסיף עליו מודעה חדשה שיצויין בה השינוי; הוא גם רשאי שלא להרשות שבועה חדשה, אלא לדרוש שהתצהיר ישוב וייכתב מחדש.

נוסח השבועה

10. המוסר תצהיר בשבועה ינקוט לשון ברוח זו: "אני נשבע באלוהים, כי זה שמי וזו חתימתי (או: סימני) (והנשבע יצביע על חתימתו או על סימנו), וכי האמור בתצהירי זה (או במסמך אחר, לפי הענין) הוא נכון." המוסר תצהיר בהן צדק ינקוט לשון ברוח זו: "אני מצהיר בהן צדק כי זה שמי וזו חתימתי (או: סימני) (והמצהיר יצביע על חתימתו או על סימנו), וכי האמור בתצהירי זה הוא נכון." ואם היה התצהיר בהצהרה שלא בשבועה ושלא בהן צדק יוסיף מלים אלה: "אני מוסר הצהרה זו מתוך אמונה בלב שלם שהיא נכונה."

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

פרק א': פרשנות

פירוש

1. בכפוף לפקודת הפרשנות תתפרש פקודה זו לפי עיקרי הפרשנות המשפטית המקובלים באנגליה, וביטויים המשמשים בה – חזקה היא – ככל שהדבר מתיישב עם ההקשר ובאין הוראה אחרת מפורשת – שמשמעותם כמשמעות הנודעת למקביליהם במשפט האנגלי ויתפרשו על דרך זו.

הגדרות

2. בפקודה זו –

"הורים" – לרבות הורי הורים והורים חורגים;

"חיה" – לרבות צפרים, דגים, חרקים וזחלים;

"חיית בר" – כל חיה שכנוהג בישראל אין מחזיקים אותה כלואה או בפיקוחו של אדם;

"ילד" – לרבות נכד, ילד חורג, עובר, ילד שלא-מנישואין, או ילד מאומץ; ובהסקת מסקנה בדבר קירבה משפחתית, הכלולה לפי הוראות פקודה זו בהגדרת הביטויים "הורים" ו"ילד", יראו את הנולד שלא-מנישואין ואת המאומץ כצאצא כשר של אמו ושל הידוע כאביו או של מאמצו, הכל לפי הענין;

"מיטלטלין" – דומם או חיה, לרבות כסף, פרי עצים וגפנים, דגנים, ירקות ויבולים אחרים ומים, בין בתלוש ובין במחובר;

"מעביד" – מי שיש לו ביחסיו עם אדם אחר שליטה גמורה על הדרך שבו אדם אחר מבצע עבודה בשבילו, ואילו הוא עצמו אין עליו מרות דומה לגבי אותה עבודה, ו"עובד" הוא מי שעבודתו נתונה לשליטה כאמור; אולם מי שהוא בשירות של המדינה או של רשות מקומית או של אדם אחר – לא יראוהו כמעביד או כעובד של זולתו באותו שירות;

"מקרקעין" – קרקע, עצים, בתים, בנינים וקירות או מבנים אחרים;

"נזק" – אבדן חיים, אבדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם-טוב, או חיסור מהם, וכל אבדן או חיסור כיוצאים באלה;

"נזק ממון" – הפסד או הוצאה ממשיים הניתנים לשומה בכסף ואפשר למסור עליהם פרטים;

"נכס" – מקרקעין או מיטלטלין;

"נתבע" – לרבות נתבע בתביעה-שכנגד או בתובענה-שכנגד;

"פגיעה" – נגיעה שלא כדין בזכות משפטית;

"תובע" – לרבות תובע בתביעה-שכנגד או בתובענה-שכנגד;

"תובענה" – כל הליך אזרחי לפני בית משפט, לרבות קיזוז ותביעה-שכנגד;

"תופש" – אדם התופש מקרקעין כדין, או הזכאי כלפי בעל המקרקעין לתפוש אותם או להשתמש בהם, ובאין אדם כאמור – בעל המקרקעין.

פרק ב': זכויות וחבויות בנזיקין

עוולה והזכות לתרופה

3. הדברים המנויים להלן בפקודה זו הם עוולות, ובכפוף להוראות הפקודה – כל הנפגע או הניזוק על ידי עוולה שנעשתה בישראל יהא זכאי לתרופה המפורשת בפקודה מידי עושה העוולה או האחראי לה.

מעשה של מה בכך

4. לא יראו כעוולה מעשה, שאילו היה חוזר ונשנה לא היה בו כדי ליצור תביעה לזכות נוגדת, ואדם בר-דעת ומזג כרגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך.

הסתכנות מרצון

5. (א) בתובענה שהוגשה על עוולה תהא הגנה שהתובע ידע והעריך, או יש להניח שידע והעריך, את מצב הדברים שגרמו לנזק וכי חשף עצמו או רכושו למצב זה מרצונו.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על תובענה שהוגשה על עוולה הנובעת מאי-מילוי חובה שהיתה מוטלת על הנתבע מכוח חיקוק.

(ג) ילד למטה מגיל שתים עשרה לא ייחשב כמסוגל לדעת או להעריך את מצב הדברים שגרמו לנזק או כמסוגל מרצונו לחשוף עצמו או רכושו למצב זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מעשה לפי חיקוק

6. בתובענה שהוגשה על עוולה, חוץ מרשלנות, תהא הגנה שהמעשה שמתלוננים עליו היה לפי הוראות חיקוק ובהתאם להן או שנעשה בתחום הרשאה חוקית או מתוך אמונה סבירה ובתום לב בקיומה של הרשאה חוקית; בסעיף זה, "מעשה" – לרבות מחדל.

הגדרות

7. בסעיפים 7א עד 7ו –

"מעשה" – לרבות מחדל;

"עובד המדינה" – לרבות אורגן של המדינה וכל אדם הממלא מטעם המדינה תפקיד ציבורי על פי חיקוק, לרבות המשרתים בצבא ההגנה לישראל, במשטרת ישראל, בשירות בתי הסוהר ובארגוני הביטחון האחרים של המדינה, ולמעט בעל חוזה כמשמעותו בסעיף 15;

"עובד רשות ציבורית" – לרבות אורגן של רשות ציבורית וכל אדם הממלא מטעם הרשות הציבורית תפקיד ציבורי על פי חיקוק, ולמעט בעל חוזה כמשמעותו בסעיף 15;

"עובד ציבור" – עובד המדינה או עובד רשות ציבורית, לפי הענין;

"רשות ציבורית" – רשות מקומית, וכל תאגיד שהוקם בחוק המנוי בתוספת;

"תפקיד שלטוני" – תפקיד ציבורי על פי דין כמשמעותו בסעיף 15(ד)(2) לחוק-יסוד: השפיטה.

חסינות עובד הציבור

7א. (א) לא תוגש תובענה נגד עובד ציבור על מעשה שעשה תוך כדי מילוי תפקידו השלטוני כעובד ציבור, המקים אחריות בנזיקין; הוראה זו לא תחול על מעשה כאמור שנעשה ביודעין מתוך כוונה לגרום נזק או בשוויון נפש לאפשרות גרימתו במעשה כאמור.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מאחריותה של המדינה או של רשות ציבורית לפי סעיפים 13 ו-14 ולפי כל דין.

(ג) החסינות לפי סעיף זה תחול גם על מי שהיה עובד ציבור בעת ביצוע המעשה נושא התובענה.

תובענה נגד עובד המדינה

7ב. (א) הוגשה תובענה נגד עובד המדינה על מעשה שנעשה בעת מילוי תפקידו כעובד המדינה, וטענה המדינה בהודעה לבית המשפט לקיומה של חסינות לפי סעיף 7א לגבי מעשה העובד, אם נעשה המעשה, תצורף המדינה להליך, אם לא צורפה אליו כנתבעת.

(ב) ביקשה המדינה, בהודעתה לפי סעיף קטן (א), כי תידחה התובענה נגד עובד המדינה – תידחה התובענה נגדו, ויראו את התובענה כאילו הוגשה נגד המדינה מכוח אחריותה למעשהו של עובד המדינה לפי סעיפים 13 או 14, ואת מעשה עובד המדינה כאילו נעשה תוך כדי מילוי תפקידו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב) רשאי התובע לבקש, בתוך תקופה שתיקבע בתקנות, כי בית המשפט יקבע שלא מתקיימים תנאי החסינות לפי סעיף 7א; קבע בית המשפט כאמור, לא תידחה התובענה נגד עובד המדינה, ולא יחולו הוראות סעיף קטן (ב).

(ד) לא מסרה המדינה הודעה כאמור בסעיף קטן (א) או לא ביקשה לדחות את התובענה נגד עובד המדינה כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי עובד המדינה לבקש, בתוך תקופה שתיקבע בתקנות, כי בית המשפט יקבע שמתקיימים תנאי החסינות לפי סעיף 7א; ביקש העובד כאמור, תצורף המדינה להליך, אם לא צורפה אליו כנתבעת; קבע בית המשפט כי מתקיימים תנאי החסינות כאמור בסעיף 7א, תידחה התובענה נגד עובד המדינה, ויחולו הוראות סעיף קטן (ב), בשינויים המחויבים; קבע בית המשפט שעובד המדינה עשה את המעשה שלא תוך כדי מילוי תפקידו – תידחה התובענה כנגד המדינה.

(ה) בית המשפט יחליט בבקשת תובע כאמור בסעיף קטן (ג) או בבקשת עובד המדינה כאמור בסעיף קטן (ד), לאלתר.

תובענה נגד עובד רשות ציבורית

7ג. (א) הוגשה תובענה נגד עובד רשות ציבורית על מעשה שנעשה בעת מילוי תפקידו כעובד הרשות הציבורית, רשאים הרשות הציבורית או העובד לבקש, בתוך תקופה שתיקבע בתקנות, כי בית המשפט יקבע שמתקיימים תנאי החסינות לפי סעיף 7א לגבי מעשה העובד, אם נעשה המעשה; הוגשה בקשה כאמור,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תצורף הרשות הציבורית להליך, אם לא צורפה אליו כנתבעת, ובית המשפט יקבע האם התקיימו תנאי החסינות לפי סעיף 7א.

(ב) קבע בית המשפט כי התקיימו תנאי החסינות לפי סעיף 7א, תידחה התובענה נגד עובד הרשות הציבורית, ויחולו הוראות סעיף 7ב(ב), בשינויים המחויבים; קבע בית המשפט שעובד הציבור עשה את המעשה שלא תוך כדי מילוי תפקידו – תידחה התובענה נגד הרשות הציבורית.

(ג) בית המשפט יחליט בבקשת הרשות הציבורית או העובד כאמור בסעיף קטן (א), לאלתר.

הצטרפות עובד ציבור כנתבע לתובענה

7ד. עובד ציבור רשאי להצטרף כנתבע לתובענה שהוגשה נגד המדינה או נגד הרשות הציבורית, לפי הענין, בשל מעשה שהיה אחראי בשלו אלמלא הוראת סעיף 7א(א), או לשמור, על אף הוראות סעיפים 7א עד 7ג, על מעמדו כנתבע בתובענה שהוגשה נגדו.

תקנות

7ה. שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע הוראות סעיפים 7ב עד 7ד, לרבות בענין –

(1) סדרי דין ומועדים;

(2) חובת מתן הודעה למדינה או לרשות הציבורית על הגשת תביעה;

(3) התנאים למסירת הודעה על ידי המדינה כאמור בסעיף 7ב(א), והמוסמך לאשר את מסירתה.

פיצוי ושיפוי המדינה או הרשות הציבורית

7ו. (א) פעל עובד ציבור בסטיה חמורה מהתנהגות ראויה של עובד ציבור, זכאית המדינה או הרשות הציבורית, לפי הענין, על אף הוראות סעיף 7א –

(1) אם ביצע כלפיה עובד הציבור מעשה המקים אחריות בנזיקין – לפיצוי ממנו;

(2) אם נמצאה אחראית למעשה שעשה עובד הציבור – לשיפוי ממנו.

(ב) בהליכים על שיפוי לפי סעיף זה יהיו דמי השיפוי בסכום שיקבע בית המשפט על פי הצדק והיושר.

רשות שופטת

8. אדם שהוא גופו בית משפט או בית דין או אחד מחבריהם, או שהוא ממלא כדין חובותיו של אדם כאמור, וכל אדם אחר המבצע פעולות שיפוט, לרבות בורר – לא תוגש נגדו תובענה על עוולה שעשה במילוי תפקידו השיפוטי.

קטין

9. (א) לא תוגש תובענה נגד אדם על עוולה שעשה אותה בטרם מלאו לו שתים עשרה שנים.

(ב) מי שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים יכול לתבוע על עוולה, ובכפוף לסעיף קטן (א) – להיתבע עליה; אולם אין להגיש נגדו תובענה על עוולה הנובעת, במישרין או בעקיפין, מחוזה שעשה.

תאגיד

10. תאגיד לא ייפרע פיצויים בשל עוולה אלא אם גרמה לו נזק.

מעוולים יחד

11. היה כל אחד משני בני-אדם או יותר חבים לפי הוראות פקודה זו, על מעשה פלוני, והמעשה הוא עוולה, יהיו חבים יחד על אותו מעשה כמעוולים יחד וניתנים להיתבע עליה יחד ולחוד.

אחריות של משתף ומשדל

12. לענין פקודה זו, המשתף עצמו, מסייע, מייעץ או מפתה למעשה או למחדל, שנעשו או שעומדים להיעשות על ידי זולתו, או מצווה, מרשה או מאשרר אותם, יהא חב עליהם.

חבות מעביד

13. (א) לענין פקודה זו יהא מעביד חב על מעשה שעשה עובד שלו –

(1) אם הרשה או אישרר את המעשה;

(2) אם העובד עשה את המעשה תוך כדי עבודתו;

אולם –

(א) מעביד לא יהא חב על מעשה שעשה מי שאיננו מעובדיו, אלא אחד מעובדיו העביר לו תפקידו בלא הרשאתו המפורשת או המשתמעת של המעביד;

(ב) מי שהיה אנוס על פי דין להשתמש בשירותו של אדם שאין בחירתו מסורה לו, לא יהיה חב על מעשה שעשה האדם תוך כדי עבודתו זו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) רואים מעשה כאילו נעשה תוך כדי עבודתו של עובד, אם עשהו כעובד וכשהוא מבצע את התפקידים הרגילים של עבודתו והכרוכים בה אף על פי שמעשהו של העובד היה ביצוע לא נאות של מעשה שהרשה המעביד; אולם לא יראו כן מעשה שעשה העובד למטרות של עצמו ולא לענין המעביד.

(ג) לענין סעיף זה, מעשה – לרבות מחדל.

חבותו של שולח

14. לענין פקודה זו, המעסיק שלוח, שאיננו עובדו, בעשיית מעשה או סוג של מעשים למענו, יהא חב על כל דבר שיעשה השלוח בביצוע אותו מעשה או סוג מעשים ועל הדרך שבה הוא מבצע אותם.

חבותו של בעל חוזה

15. לענין פקודה זו, העושה חוזה עם אדם אחר, שאיננו עובדו או שלוחו, על מנת שיעשה למענו מעשה פלוני, לא יהא חב על עוולה שתצמח תוך כדי עשיית אותו מעשה; הוראה זו לא תחול באחת מאלה:

(1) הוא התרשל בבחירת בעל חוזהו;

(2) הוא התערב בעבודתו של בעל חוזהו באופן שגרם לפגיעה או לנזק;

(3) הוא הרשה או אישרר את המעשה שגרם לפגיעה או לנזק;

(4) הוא היה אחראי מכוח חיקוק לעשיית המעשה שביצועו מסר לקבלן עצמאי;

(5) הדבר שלעשייתו נעשה החוזה היה שלא כדין.

שמירת חבות

16. האמור בסעיפים 12, 14 ו-15 אינו גורע מחבותו של שום אדם על מעשה שעשה והאמור בסעיף 13 אינו גורע מחבותו של העובד על מעשה שעשה.

ידיעתו של שלוח או עובד

17. כל מקום שלפי פקודה זו יש לטעון או להוכיח ידיעה, יראו ידיעתו של שלוח או עובד כידיעתו של שולחו או מעבידו, ובלבד שהידיעה נרכשה על ידי השלוח כשהוא פועל למען שולחו, או על ידי העובד תוך כדי עבודתו לגבי הענין או הדבר שעליהם נדרשת הידיעה.

בן-זוג

18. אין בן-זוג חב על עוולה שעשה בן-זוגו אלא לפי הוראות סעיפים 11 עד 16.

השפעת מוות על עילת תביעה

19. (א) נפטר אדם – כל עילות תביעה בשל עוולה שהיו עומדות לנפטר או נגדו, יוסיפו לעמוד בעינן, בכפוף להוראות סעיף זה, לטובת עזבונו או נגד עזבונו, הכל לפי הענין.

(ב) היתה עילת תובענה מוסיפה לעמוד כאמור לטובת עזבונו של נפטר, והמעשה או המחדל היוצר את העילה גרם למותו, יהיו הפיצויים שניתן להיפרע לטובת העזבון מחושבים בלי שים לב להפסד או לריווח שנגרם לעזבון עקב המוות, אבל ניתן לכלול בהם סכום להוצאות קבורה.

(ג) נסבל נזק על ידי מעשה או מחדל שהיו משמשים עילה לתובענה בשל עוולה נגד אדם פלוני אלא שנפטר לפני הנזק או בשעת הנזק, יראו, לענין פקודה זו, את עילת התובענה שהיתה קיימת נגדו בשל המעשה או המחדל אילו נפטר אחרי הנזק, כאילו היתה קיימת נגדו לפני שנפטר.

(ד) הזכויות הנתונות לפי פקודה זו לעזבון של נפטר באות להוסיף על הזכויות הנתונות לתלויים בנפטר לפי פקודה זו או כל חיקוק אחר ולא לגרוע מהן.

עזבון חדל פרעון

20. עזבון חדל פרעון שניתן להגיש נגדו תובענה לפי סעיף 19, יראו כל חבות בשל עילת התובענה כאילו היא חוב בר-הוכחה נגד העזבון אף שלפי טבעה היא דרישה לדמי נזק בלתי קצובים שאינם נובעים מחוזה או מהבטחה או מהפרת נאמנות.

פושט רגל

21. מי שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, יכול לתבוע על עוולה; ואולם –

(1) הזכות לתבוע על עוולה שגרמה נזק ממון לנכסי מי שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי החוק האמור תעבור לידי הנאמן או תמומש בידיו;

(2) (נמחקה)

(3) סעיף זה כפוף להוראות סעיף 19.

אין המחאה בנזיקין

22. הזכות לתרופה בשל עוולה, וכן החבות עליה, אינה ניתנת להמחאה אלא מכוח הדין.

פרק ג': העוולות

סימן א': תקיפה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקיפה

23. (א) תקיפה היא שימוש בכוח מכל סוג שהוא, ובמתכוון, נגד גופו של אדם על ידי הכאה, נגיעה, הזזה או בכל דרך אחרת, בין במישרין ובין בעקיפין, שלא בהסכמת האדם או בהסכמתו שהושגה בתרמית, וכן נסיון או איום, על ידי מעשה או על ידי תנועה, להשתמש בכוח כאמור נגד גופו של אדם, כשהמנסה או המאיים גורם שהאדם יניח, מטעמים סבירים, שאכן יש לו אותה שעה הכוונה והיכולת לבצע את זממו.

(ב) "שימוש בכוח", לענין סעיף זה – לרבות שימוש בחום, באור, בחשמל, בגאז, בריח או בכל דבר או חומר אחר, אם השתמשו בהם במידה שיש בה להזיק.

הגנה מיוחדת

24. בתובענה על תקיפה תהא הגנה לנתבע אם –

(1) עשה את המעשה בסבירות כדי להגן על עצמו או על זולתו מפני פגיעה בחיים, בגוף, בחירות או ברכוש, והיחס בין הנזק שסביר היה שייגרם מהמעשה לבין הנזק שסביר היה שיימנע על ידיו, היה סביר;

(2) השתמש במידה סבירה של כוח כדי למנוע את התובע מהיכנס שלא כדין למקרקעין, או כדי להרחיקו מהם אחרי שנכנס אליהם, או שהה בהם, שלא כדין, והכל כשהנתבע היה תופשם או פעל מכוחו של תופשם; ואולם אם נכנס התובע, או ניסה להיכנס, למקרקעין שלא בכוח, תנאי להגנה הוא שהנתבע ביקש תחילה את התובע שלא להיכנס לשם, או לצאת משם אחרי שנכנס, ונתן לו הזדמנות סבירה למלא בקשתו בדרכי שלום;

(3) השתמש במידה סבירה של כוח כדי להגן על החזקתו במיטלטלין שהוא זכאי להחזיק בהם, או כדי להשיבם מידי התובע שלקח אותם ממנו, או עיכב אותם בידו, שלא כדין; ואולם אם לקח התובע, או ניסה לקחת, את המיטלטלין שלא בכוח, תנאי הוא להגנה שהנתבע ביקש תחילה את התובע שלא לקחת אותם, או להחזירם לו לאחר שלקחם, ונתן לו הזדמנות סבירה למלא בקשתו בדרכי שלום;

(4) עשה את מעשהו תוך כדי ביצוע, או סיוע כדין לבצע, צו מעצר או חיפוש, צו מסירה לדין, צו מאסר או צו עיכוב שניתנו על ידי בית משפט או רשות אחרת המוסמכת לכך, ובלבד שהמעשה שמתלוננים עליו הותר באותם צווים אף אם היה פגם בהם או בנתינתם;

(5) התובע לא היה שפוי בדעתו או היה לקוי בשכלו או בגופו, והכוח שהשתמש בו הנתבע היה, או נראה שהיה, במידת הנחיצות הסבירה להגנת התובע עצמו או להגנת אנשים אחרים, והשימוש בו היה בתום לב ובלי זדון;

(6) הנתבע והתובע היו שניהם חיילים בצבא-הגנה לישראל, והנתבע פעל מכוח דין החל על הצבא ולפי אותו דין;

(7) (נמחקה)

(8) עשה בתום לב מעשה שהיה לו יסוד להניח שהוא לטובת התובע, אלא שלפני שעשהו לא היה בידו לקבל את הסכמת התובע, מפני שבנסיבות ההן לא היה בידי התובע לציין את הסכמתו או שהאדם הממונה עליו כדין לא היה בידו להסכים מטעמו, ולנתבע היה יסוד להניח כי טובת התובע מחייבת שלא לדחות את המעשה.

25. (בוטל)

סימן ב': כליאה

כליאת שוא

26. כליאת שוא היא שלילת חירותו של אדם, שלילה מוחלטת ושלא כדין, למשך זמן כלשהו, באמצעים פיסיים או על ידי הופעה כבעל סמכות.

הגנה מיוחדת

27. בתובענה שהוגשה על כליאת שוא תהא הגנה לנתבע אם –

(1) עשה את מעשהו תוך כדי ביצוע, או סיוע כדין לבצע, צו מעצר או חיפוש, צו מסירה לדין, צו מאסר או צו עיכוב שניתנו על ידי בית משפט או רשות אחרת המוסמכת לכך, ובלבד שהמעשה שמתלוננים עליו הותר באותם צווים אף אם היה פגם בהם או בנתינתם;

(2) התובע היה נתון במשמורת כדין לפי הוראות חיקוק;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) התובע לא היה שפוי בדעתו או היה לקוי בשכלו או בגופו, ושלילת חירותו היתה, או נראה שהיתה, נחוצה באופן סביר להגנת התובע עצמו או להגנת אנשים אחרים ובוצעה בתום לב ובלי זדון;

(4) המעשה שהתובע מתלונן עליו היה מעשה, שהאדם שעשהו היה צפוי לעונש לפי הוראות חיקוק אילולא עשהו;

(5) הנתבע והתובע היו שניהם חיילים בצבא-הגנה לישראל והנתבע פעל מכוח דין החל על הצבא ולפי אותו דין;

(6) הנתבע הוא הורו או אפוטרופסו או מורהו של התובע, או שהיחס שלו אל התובע דומה לשל הורו או אפוטרופסו או מורהו, והוא שלל מהתובע את חירותו שלילה ארעית בלבד לזמן שהיה נחוץ באופן סביר למען ייטיב דרכו.

28. (בוטל)

סימן ג': הסגת גבול

הסגת גבול במקרקעין

29. הסגת גבול במקרקעין היא כניסה למקרקעין שלא כדין, או היזק או הפרעה בידי אדם למקרקעין שלא כדין; אך אין תובע יכול להיפרע פיצויים על הסגת גבול במקרקעין אלא אם סבל על ידי כך נזק ממון.

חובת הראיה

30. בתובענה שהוגשה על הסגת גבול במקרקעין – על הנתבע הראיה שהמעשה שעליו מתלוננים לא היה שלא כדין.

הסגת גבול במיטלטלין

31. הסגת גבול במיטלטלין היא לקיחת טובין שלא כדין מהחזקתו של אדם אחר, או הפרעה אלימה בהם בהיותם בהחזקתו של אדם אחר; אך אין תובע יכול להיפרע פיצויים על הסגת גבול במיטלטלין אלא אם סבל על ידי כך נזק ממון.

חובת הראיה

32. בתובענה שהוגשה על הסגת גבול במיטלטלין – על הנתבע הראיה שהמעשה שעליו מתלוננים לא היה שלא כדין.

טעות בנוגע לזכות בעלות או החזקה

33. טעות בנוגע לבעלות או לזכות החזקה, ואפילו טעות בתום לב, וכן כוונה לפעול לטובת הבעל האמיתי, אינן הצדק להפרעה בנכסיו של אחר; אולם –

(1) המוביל טובין, או כל המקבל עליו הובלתם או שמירתם של טובין כשירות ציבורי, איננו מסיג גבול על ידי שהוא מטפל בטובין בדרך הרגילה של אותו שירות ורק לפי הוראתו ומטעמו של אדם שמסר לו את הטובין לשם כך מתוך הנחה בתום לב שמוסר הטובין זכאי לטפל בהם;

(2) פועל או עובד איננו מסיג גבול על ידי שהוא מטפל בנכס בדרך הרגילה של עבודתו ובדרך שהורשה על ידי מעבידו והוא מניח בתום לב שמעבידו זכאי להרשות לו דרך זו של טיפול.

תביעת זכות אינה הסגת גבול

34. טענת זכות לטפל בנכס או למנוע אדם אחר מטפל בו, היא בלבד איננה הסגת גבול.

34א. (בוטל)

סימן ד': רשלנות

רשלנות

35. עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה.

חובה כלפי כל אדם

36. החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף.

אחריות בעל מקרקעין כלפי מסיג גבול

37. האחריות לפי סעיפים 35 ו-36 של בעל מקרקעין או של תופשם, בשל מצבם של המקרקעין, תחזוקתם או תיקונם, לא תחול כלפי מי שנכנס למקרקעין כמסיג גבול, אלא אם הוכיח התובע שנכנס בתום לב ובלי כוונה לעבור עבירה או לעשות עוולה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אחריות כלפי מסיג גבול בשטח צבאי

37א. (א) האחריות לפי סעיפים 35 ו-36 בשל מצבו של שטח צבאי, תחזוקתו או תיקונו או בשל השימוש בו, לא תחול כלפי מי שנכנס לאותו שטח כמסיג גבול, אלא אם הוכיח התובע שנכנס בתום לב ובלי כוונה לעבור עבירה או לעשות עוולה ושהאחראי לאותו שטח, או הפועל מטעמו במקום הכניסה, ידע על הימצאותו של הנכנס באותו שטח בשעה שנגרם הנזק.

(ב) בסעיף זה, "שטח צבאי" –

(1) מקרקעין התפושים בידי צבא-הגנה לישראל או שלוחה אחרת של מערכת הבטחון שאישר אותה שר הבטחון לענין זה;

(2) מקרקעין המשמשים למטרה בטחונית שעל הכניסה אליהם הופקדה שמירה או שהכניסה הוגבלה בהודעה המוצגת מחוצה להם;

(3) מקרקעין שיש בהם מיתקנים המיועדים למנוע כניסה לישראל או יציאה ממנה; לענין זה אישורו של מי שהסמיכו לכך שר הבטחון, כי המיתקן נועד לשמש למניעת כניסה לישראל או יציאה ממנה, יהא ראיה מוחלטת לדבר.

(ג) סעיף זה לא יחול אלא בתקופה שקיים במדינה מצב של חירום בתוקף אכרזה לפי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948.

חובת הראיה ברשלנות לגבי דברים מסוכנים

38. בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה שהנזק נגרם על ידי דבר מסוכן, למעט אש או חיה, או על ידי שנמלט דבר העלול לגרום נזק בהימלטו, וכי הנתבע היה בעלו של הדבר או ממונה עליו או תופש הנכס שמתוכו נמלט הדבר – על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי הדבר המסוכן או הנמלט התרשלות שיחוב עליה.

חובת הראיה ברשלנות לגבי אש

39. בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה שהנזק נגרם על ידי אש או עקב אש, וכי הנתבע הבעיר את האש או היה אחראי להבער האש, או שהוא תופש המקרקעין או בעל המיטלטלין שמהם יצאה האש – על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי מקורה של האש או התפשטותה, התרשלות שיחוב עליה.

חובת הראיה ברשלנות לגבי חיה

40. בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה שתי אלה:

(1) הנזק נגרם על ידי חיית-בר, או על ידי חיה שאינה חיית-בר אלא שהנתבע ידע, או חזקה עליו שידע, כי היא מועדת לעשות את המעשה שגרם את הנזק;

(2) הנתבע היה בעל אחת החיות האמורות או היה ממונה עליה –

על הנתבע הראיה שלא היתה לגביה התרשלות שיחוב עליה.

חובת הראיה ברשלנות כשהדבר מעיד על עצמו

41. בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה כי לתובע לא היתה ידיעה או לא היתה לו יכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי הנזק, וכי הנזק נגרם על ידי נכס שלנתבע היתה שליטה מלאה עליו, ונראה לבית המשפט שאירוע המקרה שגרם לנזק מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע לא נקט זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהוא נקט זהירות סבירה – על הנתבע הראיה שלא היתה לגבי המקרה שהביא לידי הנזק התרשלות שיחוב עליה.

סימן ד'1: היזק על-ידי כלב

נזקים שנגרמו על ידי כלב

41א. בתובענה בשל נזק לגוף שנגרם על ידי כלב, חייב בעליו של הכלב או מי שמחזיק בכלב דרך קבע (להלן – הבעלים) לפצות את הניזוק, ואין נפקא מינה אם היתה או לא היתה התרשלות מצדו של הבעלים.

הגנות

41ב. בתובענה לפי סימן זה לא תהא הגנה לבעלים, אלא אם כן הנזק נגרם עקב אחד מאלה –

(1) התגרות של הניזוק בכלב;

(2) תקיפת הניזוק את הבעלים, את בן זוגו, הורו או ילדו;

(3) הסגת גבול של הניזוק במקרקעין של הבעלים.

שמירת דינים

41ג. אין סימן זה גורע מזכויות אחרות לפי פקודה זו או לפי כל דין אחר.

סימן ה': מיטרדים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מיטרד לציבור

42. מיטרד לציבור הוא מעשה שאינו כדין או מחדל מחובה משפטית, כשהמעשה או המחדל מסכן את החיים, הבטיחות, הבריאות, הרכוש או הנוחות של הציבור, או שהוא מכשול לציבור להשתמש בזכות מזכויות הכלל.

תובענה על מיטרד לציבור

43. לא תוגש תובענה על מיטרד לציבור אלא –

(1) על ידי היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, לשם מתן ציווי;

(2) על ידי אדם שסבל על ידי כך נזק ממון.

מיטרד ליחיד

44. (א) מיטרד ליחיד הוא כשאדם מתנהג בעצמו או מנהל את עסקו או משתמש במקרקעין התפושים בידו באופן שיש בו הפרעה של ממש לשימוש סביר במקרקעין של אדם אחר או להנאה סבירה מהם בהתחשב עם מקומם וטיבם; אך לא ייפרע אדם פיצויים בעד מיטרד ליחיד אלא אם סבל ממנו נזק.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על הפרעה לאור שמש.

הגנה מיוחדת

45. בתובענה על מיטרד ליחיד תהא הגנה אם המעשה שעליו מתלוננים נעשה על פי תנאי חוזה או הסכם המחייבים את התובע ופועלים לטובת הנתבע.

מיטרד קיים

46. בתובענה על מיטרד ליחיד לא תהא הגנה בכך בלבד שהמיטרד היה קיים לפני שהתובע תפש או רכש את המקרקעין הנדונים.

שמירת דינים אחרים

47. הוראות הסעיפים 42 עד 46 באות להוסיף על ההוראות בנוגע למיטרד שנקבעו בכל חיקוק אחר ולא לגרוע מהן.

הפרעה לאור שמש

48. אדם עושה עוולה אם הוא מונע, על ידי חסימה או בדרך אחרת, מבעל מקרקעין או מן התופש אותם ליהנות מכמות סבירה של אור שמש, בהתחשב עם מקומם וטיבם של המקרקעין, לאחר שהבעל או התופש או מי שקדמו להם בזכויות אלו נהנו ברציפות מאור זה – שלא לפי תנאי חוזה או הסכם – לפחות חמש עשרה שנים שקדמו בתכוף לחסימה או למניעה.

מניעת תמיכה

48א. היה במקרקעין משום תמיכה למקרקעין שכנים, תהא עשיית דבר המונע או שולל תמיכה זו – עוולה.

שימוש הדרוש לטובת הציבור

48ב. שימוש במקרקעין הדרוש לטובת הציבור לא יהיה בו מיטרד לענין סימן זה, אף אם הוא גורם נזק למקרקעין שכנים או מונע מבעליהם הנאה מלאה ממקרקעיהם, ובלבד שהנזק שנגרם אינו חורג מתחום הנסבל והמשתמש נקט אמצעים סבירים כדי להקטין את הנזק ככל האפשר; אולם רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים – אם בתשלום חד-פעמי ואם בתשלומים חוזרים – אם נגרם לבעל המקרקעין נזק ממון.

סימן ו': שליחת יד

עיכוב נכס שלא כדין

49. עיכוב שלא כדין הוא מניעת מיטלטלין שלא כדין מאדם הזכאי להחזיק בהם מיד.

חובת ההוכחה

50. בתובענה שהוגשה על עיכוב שלא כדין – חובת ההוכחה על הנתבע שהמניעה היתה כדין.

החזרת המעוכב

51. בתובענה שהוגשה על עיכוב שלא כדין רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הנכס המעוכב, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור.

גזל

52. גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת.

הגנה מיוחדת

53. בתובענה שהוגשה על גזל תהא הגנה לנתבע, אם קנה את המיטלטלין בתום-לב בהתאם לסעיף 34 לחוק המכר, תשכ"ח-1968.

זכות אדם שלישי אינה הגנה

54. בתובענה שהוגשה על גזל, לא יוכל הנתבע לשם הגנה להעלות, נגד האדם הזכאי להחזיק במיטלטלין מיד, את זכותו של אדם שלישי.

החזרת הגזלה

55. בתובענה שהוגשה על גזל רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הגזלה, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור.

סימן ז': הטעיה

תרמית

56. תרמית היא הֶצֵג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סייג לתובענה על תרמית מסויימת

57. אין להגיש תובענה על היצג כאמור בסעיף 56, שנעשתה בנוגע לאָפיו של אדם, להתנהגותו, לאשראי שלו, לכשרו, למלאכתו או לעיסוקו, כדי להשיג בשבילו אשראי, כסף או טובין, אלא אם היה ההיצג בכתב חתום בידי הנתבע עצמו.

שקר מפגיע

58. (א) שקר מפגיע הוא פרסום הודעה כוזבת בזדון, בין בעל פה ובין בדרך אחרת, בנוגע לעסקו של אדם, למשלח ידו, למקצועו, או לטובין שלו או לזכות קנין שלו; אך לא ייפרע אדם פיצויים בעד פרסום כזה, אלא אם סבל על ידי כך נזק ממון.

(ב) "פרסום", לענין סעיף זה – כמשמעותו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.

59. (בוטל)

סימן ח': נגישה

נגישה

60. נגישה היא פתיחתו או המשכתו של הליך נפל – למעשה, ובזדון, ובלי סיבה סבירה ומסתברת – נגד אדם, בפלילים או בפשיטת רגל או בפירוק, וההליך חיבל באשראי שלו או בשמו הטוב או סיכן את חירותו, ונסתיים לטובתו, אם היה ההליך עשוי להסתיים כך; אך לא תוגש תובענה נגד אדם על נגישה רק משום שמסר ידיעות לרשות מוסמכת שפתחה בהליכים.

61. (בוטל)

סימן ט': גרם הפרת חוזה

גרם הפרת חוזה שלא כדין

62. (א) מי שביודעין ובלי צידוק מספיק גורם לאדם שיפר חוזה מחייב כדין שבינו לבין אדם שלישי, הריהו עושה עוולה כלפי אותו אדם שלישי, אולם האדם השלישי לא יוכל להיפרע פיצויים בעד עוולה זו אלא אם סבל על ידי כך נזק ממון.

(ב) לענין סעיף זה, היחסים הנוצרים על ידי נישואין לא ייחשבו כחוזה, ושביתה והשבתה לא ייחשבו כהפרת חוזה.

סימן י': הפרת חובה חקוקה

הפרת חובה חקוקה

63. (א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

פרק ד': אשם

גרם נזק באשם

64. "אָשָׁם" הוא מעשהו או מחדלו של אדם, שהם עוולה לפי פקודה זו, או שהם עוולה כשיש בצדם נזק, או שהם התרשלות שהזיקה לעצמו, ורואים אדם כמי שגרם לנזק בַּאֲשָׁמוֹ, אם היה האשם הסיבה או אחת הסיבות לנזק; אולם לא יראוהו כך אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) הנזק נגרם על ידי מקרה טבעי בלתי רגיל, שאדם סביר לא יכול היה לראותו מראש ואי אפשר היה למנוע תוצאותיו אף בזהירות סבירה;

(2) אֲשָׁמוֹ של אדם אחר הוא שהיה הסיבה המכרעת לנזק;

(3) הוא ילד שלא מלאו לו שתים עשרה שנה, והוא שניזוק, לאחר שהאדם שגרם לנזק הזמין אותו, או הרשה לו, לשהות בנכס, שבו או בקשר עמו אירע הנזק או להימצא כה קרוב לאותו נכס שבמהלכם הרגיל של הדברים היה עשוי להיפגע באשמו של אותו אדם.

התנהגות התובע

65. נתבע שגרם לנזק באשמו, אלא שהתנהגותו של התובע היא שהביאה לידי האשם, רשאי בית המשפט לפטור אותו מחבותו לפצות את התובע או להקטין את הפיצויים ככל שבית המשפט יראה לצודק.

התנהגות הנתבע

66. מקום שגם התובע גם הנתבע גרמו לנזק באשמם, אלא שהתנהגותו של הנתבע היא שהביאה לידי אשמו של התובע, רשאי בית המשפט להגדיל את הפיצויים שהנתבע היה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חייב לשלם, אילולא הוראות סעיף 64, ובלבד שלא יעלו על הסכום שהיה חייב לשלם לולא גרם גם התובע לנזק באשמו.

אשם של פלוני – מהו

67. אשמו של פלוני, לענין סעיפים 64 עד 66 – לרבות אשמו של אדם שאותו פלוני אחראי לו, והוא כשאין משמעות אחרת מתחייבת מן ההקשר.

אשם תורם

68. (א) סבל אדם נזק, מקצתו עקב אשמו שלו ומקצתו עקב אשמו של אחר, לא תיכשל תביעת פיצויים בעד הנזק מחמת אשמו של הניזוק, אלא שהפיצויים שייפָּרעו יופחתו בשיעור שבית המשפט ימצא לנכון ולצודק תוך התחשבות במידת אחריותו של התובע לנזק; אולם האמור בזה אין כוחו יפה להכשיל הגנה הנובעת מחוזה, ואם חל על התביעה חוזה או דין המגבילים את החבות, לא ייפָּרע התובע פיצויים למעלה מן הגבול שנקבע כאמור.

(ב) הופחתו הפיצויים לפי סעיף קטן (א), יקבע בית המשפט וירשום את סך כל הפיצויים שהתובע היה יכול להיפָּרע אילולא אשמו.

(ג) הוראות הסעיפים 11 ו-83 יחולו כל אימת שנמצאו שנים או יותר חבים לפי סעיף קטן (א) על נזק שנגרם לאדם, או שהיו חבים אילו נתבעו לדין.

אשם תורם שגרם מוות

69. מת אדם, עקב אשמו שלו ושל אחר, ואילו הוגשה תובענה לטובת העזבון לפי סעיף 19 היה בית המשפט מפחית את הפיצויים לפי סעיף 68(א), הרי אם תוגש תובענה לטובת התלויים באותו אדם לפי סעיף 78 יופחתו הפיצויים בשיעור יחסי.

טענת התיישנות

70. בכל מקרה שחל עליו סעיף 68(א) ואחד מבני האשם פוטר עצמו מחבותו כלפי בר-אשם פלוני או בא-כוחו החוקי, בהסתמך על דין התיישנות, לא יהיה זכאי להיפָּרע מאותו פלוני או מבא-כוחו פיצויים או השתתפות מכוח הסעיף האמור.

פרק ה': תרופות לעוולות

כל בית משפט מוסמך ליתן תרופה

71. כל בית משפט אזרחי יהא מוסמך בתחומי שיפוטו ליתן תרופה לעוולה על פי פקודה זו, בכפוף להוראות כל דין חקוק החל על אותו בית משפט, ורשאי הוא ליתן ציווי בשל עוולה גם כשלא נתבעו או לא נפסקו פיצויים או סעד אחר.

ציוויים

72. ציווי יכול שיהיה צו עשה או צו לא-תעשה, לשעה או לתמיד.

תנאים למתן ציווי

73. בית המשפט לא יתן ציווי לשעה אלא אם ראה להנחת דעתו, על פי תצהיר או בדרך אחרת, כי קיימת שאלה של ממש שיש לדון בה, וקרוב לודאי שהתובע יהא זכאי לתרופה ושיהא קשה, או אי אפשר, לעשות מלוא הצדק בשלב מאוחר יותר אם לא יינתן ציווי לשעה.

מקום שאין ליתן ציווי

74. בית המשפט לא יתן ציווי, אם הוא סבור שהפגיעה או הנזק שנגרמו לתובע הם קטנים וניתנים להערכה בכסף ולפיצוי מספיק בתשלום כסף, ומתן ציווי יהיה בו משום התעמרות בנתבע, אך רשאי הוא לפסוק פיצויים.

שמירת סמכויות

75. הוראות סעיפים 72 עד 74 באות להוסיף על סמכויות בתי המשפט ליתן ציווי לפי כל דין חקוק אחר ולא לגרוע מהן.

פיצויים

76. פיצויים אפשר שיינתנו הם בלבד או בנוסף על ציווי או במקומו; אלא שאם –

(1) סבל התובע נזק, יינתנו פיצויים רק בשל אותו נזק שעלול לבוא באורח טבעי במהלכם הרגיל של הדברים ושבא במישרין מעוולת הנתבע;

(2) סבל התובע נזק ממון, לא יינתנו לו פיצויים בשל הנזק אלא אם מסר פרטים עליו בכתב התביעה או בצירוף לו.

אין נפרעים אלא פעם אחת בלבד

77. (א) בכפוף להוראות סעיפים 83-85, אדם שנפרע פיצויים או סעד אחר בשל עוולה, ומי שתובע באמצעות אדם כאמור או מכוחו, לא ייפרעו פיצויים נוספים בשל אותה עוולה.

(ב) לא ייפָּרע אדם פיצויים או סעד אחר בשל עוולה אם יש בה גם הפרת חוזה או הפרת חיוב הדומה לחיוב על פי חוזה, ובית משפט, בית דין או בורר כבר פסק פיצויים בעד הפרה זו לאותו אדם או למי שמכוחו הוא תובע.

(ג) לא ייפרע אדם פיצויים בעד הפרת חוזה או בעד הפרת חיוב הדומה לחיוב על פי חוזה, אם אותה הפרה היא גם עוולה ובית משפט כבר פסק בשל אותה עוולה פיצויים או סעד אחר לאותו אדם או למי שבאמצעותו או מכוחו הוא תובע.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

זכותם של תלויים לפיצויים

78. גרמה עוולה למותו של אדם, והיה אותו אדם, אילולא מת, זכאי אותה שעה לפיצויים לפי פקודה זו בעד חבלת גוף שגרמה לו העוולה – יהיו בן זוגו, הורו וילדו זכאים לפיצויים מן האדם האחראי לעוולה.

הזכאי להגיש תובענה

79. תובענה לפיצויים לפי סעיף 78 תוגש על ידי מבצע הצוואה, או מנהל העזבון, או היורשים של המת, לטובת בן זוגו, הורו וילדו, או לטובת אלה מהם שעודם בחיים; אם תוך ששה חדשים לאחר מות הנפגע לא הוגשה תובענה כאמור – כל מי שלטובתו אפשר היה להגישה רשאי להגישה בשם כולם או בשם מקצתם.

הפיצויים וחישובם

80. בתובענה לפי סעיף 78 יש למסור פרטים בדבר האנשים שלטובתם היא מוגשת ובדבר הפסד הממון שסבל כל אחד מהם עקב מות הנפגע, והפיצויים יינתנו בעד הפסד הממון שסבלו למעשה, או עתידים לסבול אותו למעשה, ובכלל זה הוצאות שהוציאו לקבורתו; לאחר שינוכו מסכום הפיצויים הוצאות משפט שלא נגבו מהנתבע, יקבע בית המשפט בשעת שפיטה, את חלקו של כל אחד מן הזכאים בסכום הנותר.

סכומים שלא יחושבו

81. בקביעת סכום הפיצויים לא יובאו בחשבון –

(1) סכום שנתקבל או שזכאים לקבלו במות המת לפי חוזה ביטוח;

(2) סכום ששולם או שחייבים לשלמו לרגל האבל על המת.

פיצויים וגימלאות מביטוח לאומי

82. (א) המבוטח לפי חלק ב' לחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953 (להלן בפרק זה – החוק), לרבות התלוי בו כאמור בסעיף 22(ב) לחוק, שהיו זכאים לפי פקודה זו עקב מאורע אחד גם לפיצויים מן המעביד, וגם לגימלה לפי חלק ב' לחוק – תנוכה הגימלה מסכום הפיצויים שהיו מגיעים להם ממעבידם אילולא סעיף זה.

(ב) לענין סעיף זה –

"גימלה" – השווי הכספי של הגימלאות, להוציא גימלה בעין, שניתנו או שעתידות להינתן לפי חלק ב' לחוק, לרבות תמורת דמי פגיעה המשתלמת לפי סעיף 38 לחוק, וגימלה שהופחתה או שנשללה עקב מעשה או מחדל של העובד, או שלא ניתנה בגלל בחירה בגימלה אחרת לפי החוק, רואים אותה כאילו ניתנה או שעתידה להינתן בשלמותה; הוראות שר העבודה לפי סעיף 49(ב) לחוק בדבר היוון קיצבאות ובדבר חישוב ערכן הכספי של גימלאות בעין, כוחן יפה גם לקביעת השווי הכספי של גימלאות לענין סעיף קטן זה;

"מעביד" – החייב לפי החוק בתשלום דמי הביטוח בעד המבוטח, לרבות מי שהמעביד אחראי למעשהו לפי סעיף 13 לפקודה זו.

(ג) בנסיבות האמורות בסעיף קטן (א) לא יראו, לענין סעיף 70 לחוק, את המעביד כצד שלישי שזכויות כלפיו מועברות למוסד לביטוח לאומי.

תביעה ושיפוי במעוולים יחד

83. (א) סבל אדם נזק עקב עוולה – אין פסק הדין שניתן נגד מעוול החב על אותו נזק חוסם בעד הגשת תובענה נגד אדם אחר שאילו נתבע לדין היה חב על אותו נזק כמעוול יחד.

(ב) הוגשו בשל נזק אחד על ידי האדם שסבל אותו או לטובת עזבונו, בן זוגו, הורו או ילדו, תובענות אחדות נגד מעוולים החבים על אותו נזק, אם כמעוולים יחד ואם באופן אחר – סך כל הסכומים שאפשר להיפרע כפיצויים בפסקי הדין שיינתנו באותן תובענות לא יעלה על סכום הפיצויים שנפסק בפסק הדין שניתן ראשון ולא בוטל בערעור, או כפי ששונה בערעור, ובכל אחת מן התובענות, זולת זו שניתן בה פסק דין ראשון כאמור, לא יהיה התובע זכאי להוצאות, אלא אם סבור בית המשפט שהיה יסוד סביר להגיש את התובענה; היה פסק הדין הראשון נגד מעביד כמשמעותו בסעיף 82 ובנסיבות המפורטות בו, יבוא לענין סעיף קטן זה במקום סכום הפיצויים שבפסק הדין הראשון הסכום שהיו פוסקים אילולא סעיף 82.

שיפוי בין מעוולים

84. (א) כל מעוול החב על הנזק רשאי להיפרע דמי השתתפות מכל מעוול אחר החב, או שאילו נתבע היה חב, על אותו נזק, אם כמעוול יחד ואם באופן אחר, אלא ששום אדם לא יהא זכאי להיפרע דמי השתתפות לפי סעיף קטן זה ממי שזכאי לשיפוי ממנו בשל החבות שבגללה נתבעת ההשתתפות.

(ב) בהליכים על השתתפות לפי סעיף זה יהיו דמי ההשתתפות בסכום שיקבע בית המשפט על פי הצדק והיושר בהתחשב עם מידת אחריותו של האדם לנזק; בית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המשפט מוסמך לפטור אדם מחובת השתתפות או להורות שהשתתפותו של אדם תהא כדי שיפוי מלא.

הגדרה

85. "עוולה", בסעיפים 83 ו-84 – בין אם היא עבירה פלילית ובין אם לאו, והאמור בהם אינו בא להשפיע על הליך פלילי בשל מעשה שלא כדין או לעשות אכיף כל הסכם בדבר שיפוי, שלא היה אכיף אילולא סעיפים אלה.

סכום ביטוח לא יובא בחשבון פיצויים

86. שעה שבאים לשום פיצויים המשתלמים בשל עוולה, לא יובא בחשבון כל סכום ששולם או שמגיע לרגל אותה עוולה על פי חוזה ביטוח.

87. (בוטל)

עוולה שהיא גם עבירה

88. היו העובדות שעליהן מתבססת תובענה על עוולה מהוות עבירה פלילית, לא ישמש הדבר מחסום בפני התובענה, אך אם ראה בית המשפט הדן בתובענה בכל שלב של ההליכים שהעובדות מהוות, או עשויות להוות, פשע, יעכב בית המשפט את המשך ההליכים עד שייווכח שהעובדות נמסרו לידיעת המשטרה או שהן ידועות לה.

תחילת התיישנות

89. לענין תקופת התיישנות בתובענות על עוולות – "היום שנולדה עילת התובענה" הוא אחד מאלה:

(1) מקום שעילת התובענה היא מעשה או מחדל – היום שבו אירע אותו מעשה או מחדל; היה המעשה או המחדל נמשך והולך – היום שבו חדל;

(2) מקום שעילת התובענה היא נזק שנגרם על ידי מעשה או מחדל – היום שבו אירע אותו נזק; לא נתגלה הנזק ביום שאירע – היום שבו נתגלה הנזק, אלא שבמקרה אחרון זה תתיישן התובענה אם לא הוגשה תוך עשר שנים מיום אירוע הנזק.

פרק ו': שונות

שמירת דינים

90. שום דבר בפקודה זו לא יראו כפוגע בשיפוט לפי דיני האדמירליות הנתון לבית משפט בישראל, או בהוראות של החוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), תשי"ח-1958, או של חיקוק שבוטל על ידיו.

הוראות בדבר פסיקת "דיה"

91. בית משפט שאינו בית דין דתי מוסלמי או בית דין שבטי לא יפסוק "דיה"; בתי דין כאמור לא יפסקו "דיה" בשל מעשה שנפסקו בעדו פיצויים לפי פקודה זו, ובית משפט לא יפסוק פיצויים לפי פקודה זו בעד מעשה שנפסקה בעדו "דיה".

ביטולים וסייגיהם

92. שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

תחילה

93. תחילתו של נוסח חדש זה היא ביום ט' בתשרי תשכ"ט (1 באוקטובר 1968).

תוספת

(סעיפים 7 ו-92)

(תאגידים שהוקמו בחוק)

1. בנק ישראל;
2. המוסד לביטוח לאומי;
3. שירות התעסוקה.
4. הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים;
5. הרשות לפיקוח חקלאי;
6. רשות ניירות ערך;
7. רשות העתיקות;
8. הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו.
9. רשות שדות התעופה, לעניין תפקידיה לפי חוק הטיס (ביטחון בתעופה האזרחית), התשל"ז-1977, וחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1988.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה –

"תאונת דרכים" – מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה; יראו כתאונת דרכים גם מאורע שאירע עקב התפוצצות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל חומר אחר שהם חיוניים לכושר נסיעתו, אף אם אירעו על-ידי גורם שמחוץ לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו או מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המיכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי; ואולם לא יראו כתאונת דרכים מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגופו או לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו של המעשה על השימוש ברכב המנועי;

"נזק גוף" – מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת הדרכים;

"שימוש ברכב מנועי" – נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו או גרירתו, טיפול-דרך או תיקון-דרך ברכב, שנעשה בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות הידרדרות או התהפכות של הרכב או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו תוך כדי נסיעה וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו ולמעט טעינתו של מטען או פריקתו, כשהרכב עומד;

"נפגע" – אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים, למעט אם נגרם מפגיעת איבה כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970;

"פקודת הביטוח" – פקודת ביטוח רכב מנועי (סיכוני צד שלישי) [נוסח משולב], תש"ל-1970;

"מבטח" – כמשמעו בפקודת הביטוח, לרבות מי שפטור מחובת ביטוח לפי סעיפים 4 עד 6 לפקודת הביטוח;

"רכב מנועי" או "רכב" – רכב הנע בכוח מיכני על פני הקרקע ועיקר יעודו לשמש לתחבורה יבשתית, לרבות רכבת, טרקטור, מכונה ניידת הכשירה לנוע בכוח מיכני בכביש ורכב נגרר או נתמך על ידי רכב מנועי, ולמעט כסא גלגלים, עגלת נכים ומדרגות נעות.

"ישראלי" – אדם הרשום במרשם האוכלוסין המתנהל לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, וכן מי שבידו אשרה לישיבת ארעי לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952;

"האזור", "ההסכם", "שטחי האחריות הפלסטינית", "מבטח מהאזור" ו"מבטח משטחי האחריות האזרחית הפלסטינית" – כהגדרתם בפקודת הביטוח.

"האזורים" – כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה-1995.

"נוסע יוצא", "נוסע נכנס", "עובד" ו-"שדה התעופה" – (פקעה).

פרק ב': אחריות

סימן א': פיצויים על נזקי גוף

אחריות נוהג ברכב

2. (א) המשתמש ברכב מנועי (להלן – הנוהג) חייב לפצות את הנפגע על נזק גוף שנגרם לו בתאונת דרכים שבה מעורב הרכב.

(א1) הנוהג ברכב ישראלי חייב לפצות נפגע שהוא ישראלי או תייר חוץ על נזק גוף שנגרם לו בתאונת דרכים שבה מעורב הרכב אף אם התאונה אירעה באזור או בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית או באזורים ויראו את התאונה כאילו אירעה בישראל; לענין סעיף זה –

"תייר חוץ" – כמשמעותו בחוק שרותי תיירות, התשל"ו-1976 למעט תושב האזור או תושב שטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ובלבד שהוא נפגע במהלך סיור כמשמעותו בחוק האמור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"רכב ישראלי" – רכב הרשום בישראל או החייב ברישום בישראל לפי כל דין, או רכב שאינו חייב ברישום שבעליו הוא ישראלי.

(א2) (פקע)

(ב) היה השימוש ברכב על פי התר מאת בעל הרכב או המחזיק בו, תחול האחריות גם על מי שהתיר את השימוש.

(ב1) (1) על אף הוראות סעיפים קטנים (א), (א1) ו-(ב), חובתו של הנוהג, וכן של מי שהתיר את השימוש ברכב כאמור בסעיף קטן (ב), לפצות את הנפגע, לא תחול לגבי נפגע שהוא תושב כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן – חוק ביטוח בריאות ממלכתי), בשל שירותי בריאות הכלולים בתוספת השניה או בצו לפי סעיף 8(ז) לחוק האמור, ובלבד שהנפגע זכאי להם לפי אותו חוק;

(2) אין באמור בפסקה (1), כדי לגרוע מהחובה לפצות נפגע שהוא תושב בתקופת המתנה לפי סעיף 58 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, חייל שחוק ביטוח בריאות ממלכתי אינו חל עליו לפי סעיף 55 לחוק האמור, או מי שזכאי בשל הפגיעה לגמלה לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

(ג) האחריות היא מוחלטת ומלאה, ואין נפקא מינה אם היה או לא היה אשם מצד הנוהג ואם היה או לא היה אשם או אשם תורם של אחרים.

תאונה שבה מעורבים מספר כלי רכב

3. (א) בתאונת דרכים שבה היו מעורבים מספר כלי רכב, תחול על כל נוהג האחריות לנזקי הגוף של מי שנסע בכלי הרכב שלו.

(ב) נפגע אדם מחוץ לכלי הרכב, בתאונת דרכים שבה היו מעורבים מספר כלי רכב, יהיו הנוהגים חייבים כלפיו יחד ולחוד; בינם לבין עצמם ישאו בנטל החיוב בחלקים שווים; לענין חלוקת החבות בין הנוהגים לפי סעיף קטן זה, רואים כלי רכב כמעורב בתאונת דרכים אם בעת התאונה היה מגע בינו לבין כלי רכב אחר או בינו לבין הנפגע.

(ג) אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחר אחד או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע, 75% מהפיצויים על נזקי גוף שהמבטחים של האופנוע חייבים בתשלומם עקב התאונה, למעט חבות לפי סעיף קטן (ב); המבטחים של הרכב האחר יהיו חייבים יחד ולחוד כלפי המבטחים של האופנוע, ובינם לבין עצמם יישאו בנטל החיוב בחלקים שווים; לעניין חלוקת החבות בין הנוהגים לפי סעיף קטן זה, יחולו הוראות הסיפה של סעיף קטן (ב); בסעיף קטן זה –

"אופנוע" – רכב מנועי בעל שני גלגלים המורכבים זה אחרי זה, בין אם חובר אליו רכב צדי ובין אם לאו, לרבות קטנוע ותלת-אופנוע;

"תלת-אופנוע" – רכב מנועי הנע על שלושה גלגלים ואשר סווג ברישיונו כתלת-אופנוע או תלת-קטנוע ובלבד שמשקלו העצמי אינו עולה על 400 ק"ג.

(ד) שר האוצר, רשאי, בצו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לשנות את יחס חלוקת החבות כאמור ברישה של סעיף קטן (ג), ובלבד שחלפו שנתיים ממועד התחילה של הסעיף הקטן האמור.

תרופה על נזק גוף

4. (א) על זכותו של נפגע לפיצוי על נזק גוף יחולו הוראות סעיפים 19 עד 22, 76 עד 83, 86, 88 ו-89 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן – פקודת הנזיקין), ואולם –

(1) בחישוב הפיצויים בשל אבדן השתכרות ואבדן כושר השתכרות לא תובא בחשבון הכנסה העולה על שילוש השכר הממוצע במשק (להלן – הכנסה מרבית); היה שיעור אבדן השתכרותו ואבדן כושר השתכרותו של הנפגע פחות ממאה אחוזים, תופחת גם ההכנסה המרבית שתובא בחשבון בחישוב הפיצויים, בשיעור שבו פחת ממאה אחוזים; לענין פסקה זו, "השכר הממוצע במשק" – השכר הממוצע במשק לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או השכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, כפי שהם ערב קביעת הפיצוי, הכל לפי הגבוה יותר;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) היו הפיצויים האמורים פטורים ממס הכנסה יחושבו הפסדי הנפגע לענין פיצויים אלה לפי הכנסתו לאחר ניכוי מס הכנסה החל עליה בעת קביעתם, ובלבד שההפחתה בשל ניכוי המס כאמור לא תעלה על 25 אחוזים מן ההכנסה שלפיה יחושבו פיצויים אלה;

(3) הפיצויים בשל הנזק שאינו נזק ממון לא יעלו על מאה אלף לירות; שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להגדיל סכום זה.

(ב) הסכום המקסימלי לפי סעיף קטן (א)(3) יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מיום תחילת חוק זה או מיום הגדלת הסכום, לפי הענין; שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בתקנות מבחנים לחישוב הפיצויים האמורים באותה פסקה.

(ג) בית המשפט רשאי ליתן פסק דין על דרך הפשרה לענין זכותו של נפגע לפיצוי לפי חוק זה, אם בעלי הדין הסכימו לתת לבית המשפט סמכות כאמור; פסק הדין יהיה ניתן לערעור ככל פסק דין אחר.

סימן ב': תשלומים תכופים

תשלום תכוף

5. (א) בפרק זה –

"תלויים" – מי שזכאי לפיצויים לפי סעיף 78 לפקודת הנזיקין;

"דרישה" – כפי שנקבע בתקנות.

(ב) מי שחייב בפיצויים לפי חוק זה ישלם, כחלק מהם, לנפגע או למי מהתלויים בו, תוך 60 ימים מקבלת דרישתו בכתב –

(1) הוצאות שהוציא הנפגע לצרכי ריפויו, לרבות הוצאות אישפוז בבית חולים;

(2) תשלומים חדשיים שיהיה בהם כדי לספק, עד להחלטה הסופית בענין הפיצויים, את צרכי ריפויו של הנפגע וסיעודו ואת צרכי מחייתו ומחיית בני משפחתו שפרנסתם עליו או את צרכי מחייתם של התלויים בו, לפי הענין; התשלומים לצרכי מחיה ייקבעו תוך התחשבות בהכנסתו של הנפגע עובר לתאונת הדרכים, ובלבד שאם הכנסתו עלתה על ההכנסה המרבית תילקח בחשבון ההכנסה המרבית בלבד.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על מבטח שביטח חבות לפי חוק זה, לרבות ביטוח כאמור בסעיף 3(א)(2) ובסעיף 3(ד) לפקודת הביטוח.

(ד) תשלום לפי פסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (ב) ייקרא להלן "תשלום תכוף".

(ה) (1) חובת התשלום לפי סעיף קטן (ב)(1) לא תחול לגבי נפגע שהוא תושב כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, לגבי הוצאות בשל שירותי בריאות הכלולים בתוספת השניה או בצו לפי סעיף 8(ז) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, ובלבד שהנפגע זכאי להם לפי אותו חוק;

(2) אין באמור בפסקה (1), כדי לגרוע מחובת התשלום כאמור לגבי נפגע שהוא תושב בתקופת המתנה לפי סעיף 58 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, חייל שחוק ביטוח בריאות ממלכתי אינו חל עליו לפי סעיף 55 לחוק האמור, או מי שזכאי בשל הפגיעה לגמלה לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

בקשה לתשלום תכוף לבית המשפט

5א. (א) עברו 60 ימים מיום שהוגשה לחייב דרישה לתשלום לפי סעיף 5 והדורש לא קיבלו, רשאי הוא להגיש לבית המשפט בקשה לתשלום תכוף, אף בנפרד מהתביעה ליתר הפיצויים בשל אותה תאונת דרכים (להלן – התביעה העיקרית).

(ב) על אף האמור בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, תוגש בקשה לתשלום תכוף לבית משפט השלום שיש לו סמכות מקומית לדון בענין, אולם אם הוגשה כבר התביעה העיקרית לבית משפט שלום פלוני או לבית משפט מחוזי, תוגש לאותו בית משפט גם הבקשה לתשלום תכוף.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

החלטת בית-המשפט

5ב. (א) סבר בית המשפט כי לכאורה זכאי המבקש לפיצויים לפי חוק זה, רשאי הוא להחליט שישולם לו תשלום תכוף; בהחלטה כאמור יקבע בית המשפט את המועד האחרון להגשת התביעה העיקרית (להלן – המועד האחרון), אולם אין בקביעה כאמור כדי לפגוע בהוראות סעיף 5 לחוק ההתישנות, התשי"ח-1958.

(ב) לא הגיש המבקש את התביעה העיקרית עד המועד האחרון, יופסק התשלום התכוף מאותו מועד; הגיש המבקש את התביעה העיקרית וביטלה לאחר מכן, יופסק התשלום התכוף מיום ביטול התביעה.

החלטה בבקשה אינה מעשה בית דין

5ג. החלטת בית המשפט בבקשה לתשלום תכוף לא תהווה מעשה בית דין לגבי התביעה העיקרית.

ריבית פיגורים

5ד. חייב שלא שילם תשלום תכוף על-פי דרישה במועד, ישלם על הסכום שהושהה תוספת הפרשי הצמדה וריבית צמודה בשיעור של 12% לשנה, שיחושבו החל במועד האמור עד יום התשלום בפועל, זולת אם מצא בית-המשפט נסיבות המצדיקות שיעור ריבית נמוך מזה. בסעיף זה –

"מועד" –

(1) לענין סעיף 5(ב)(1) – 60 ימים מקבלת הדרישה;

(2) לענין סעיף 5(ב)(2) – היום שקבע בית המשפט כמועד התשלום החודשי;

"הפרשי הצמדה" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

סייגים לענין בקשה

5ה. (א) נתן בית המשפט החלטה בבקשה לתשלום תכוף, לא ייזקק לבקשה נוספת לתשלום תכוף או לבקשה בדבר שינויה של ההחלטה הקודמת, אלא אם כן עברו ששה חדשים מיום שניתנה ההחלטה הקודמת והנסיבות השתנו במידה המצדיקה מתן החלטה חדשה; בקשה להחלטה נוספת או בקשה לשינוי החלטה קודמת שיש להגישה לבית משפט שלום תוגש לאותו בית משפט שבו הוגשה הבקשה הקודמת.

(ב) לא יפסוק בית המשפט תשלום תכוף בעד תקופה העולה על שנתיים מיום קרות תאונת הדרכים שבגינה הוגשה הבקשה לתשלום תכוף.

(ג) בית המשפט רשאי, מטעמים שיירשמו, לשנות את התקופות הקבועות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

תקנות

5ו. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות –

(1) סדר דין מיוחד בבקשה לתשלום תכוף;

(2) הגדרות של "צרכי מחייה" ו"צרכי סיעוד" לענין סעיף 5(ב)(2).

זכות חזרה בתשלום תכוף

5ז. (א) בנסיבות האמורות בסעיף 5ב(ב), וכן אם נדחתה התביעה העיקרית לאחר שהנתבע כבר שילם לתובע תשלום תכוף, יהא הנתבע זכאי להחזר התשלום מאת אחד מאלה:

(1) התובע;

(2) מי שאחראי לנזק לפי כל דין;

(3) הקרן כמשמעותה בפרק ג' (להלן – הקרן);

הוא הדין לענין סכום ששילם הנתבע לתובע כתשלום תכוף, והעולה על הסכום שנפסק לטובתו בתביעה העיקרית.

(ב) שילמה הקרן לתובע תשלום תכוף כאמור בסעיף קטן (א) או החזירה תשלום כאמור לנתבע, תהא לה זכות חזרה על התובע או על מי שאחראי לנזק לפי כל דין, וחבותם כלפיה על פי חוק זה תהא ביחד ולחוד; לענין תקופת ההתישנות בתביעות לפי סעיף קטן זה, יראו את היום שבו שולם או הוחזר תשלום כאמור כיום שבו נולדה עילת התובענה.

(ג) החזירה הקרן לנתבע תשלום לפי סעיף קטן (א), חייב הנתבע להושיט לה כל עזרה שתבקש ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לה במימוש זכותה לפי סעיף קטן (ב), ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכות האמורה או למנוע בעד מימושה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) כספים שיש להחזירם לפי סעיף קטן (א) ו-(ב) יוחזרו בתוספת ריבית שקלית כהגדרתה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, ויחולו הוראות החוק האמור לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

סימן ג': שונות

תשלומים עיתיים

6. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בתקנות –

(1) סמכות בית המשפט לפסוק, שהפיצויים בשל הפסד כושר השתכרות והוצאות מתמשכות, כולם או מקצתם, ישולמו בתשלומים עיתיים שיהיו צמודים למדד המחירים לצרכן;

(2) מקרים שבהם רשאי הנפגע לבקש הגדלת התשלומים שנפסקו;

(3) זכותם של תלויים בנפגע שנפטר לאחר שנפסקו לו תשלומים עיתיים.

מומחה רפואי

6א. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוק חוק ומשפט של הכנסת, הוראות בדבר מינוי מומחה אשר יחווה דעתו בענין הנכות הרפואית של נפגע, או בכל נושא רפואי אחר, לרבות דרכי שיקומו של הנפגע, ובדבר סמכויותיו וחובותיו של המומחה.

(ב) מונה מומחה כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות אלה:

(1) בעלי דין יהיו רשאים להזמין את המומחה לבית-המשפט לחקירה, אולם לא יהיו רשאים להביא עדות נוספת של מומחה לענין הנדון אלא ברשות בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו;

(2) כל צד יהיה רשאי להפנות אל המומחה, בכתב, שאלות הבהרה לחוות הדעת שנתן;

(3) בית המשפט יקבע את שכרו של המומחה, והוא ישולם בידי בעלי הדין או אחד מהם, כפי שיורה בית המשפט.

קביעת דרגת נכות לפי חוק אחר

6ב. נקבעה על פי כל דין דרגת נכות לנפגע בשל הפגיעה שנגרמה לו באותה תאונת דרכים, לפני שמיעת הראיות בתביעה לפי חוק זה, תחייב קביעה זאת גם לצורך התביעה על פי חוק זה; ואולם בית המשפט יהיה רשאי להתיר לבעל דין בתביעה לפי חוק זה, להביא ראיות לסתור את הקביעה האמורה, אם שוכנע שמן הצדק להתיר זאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הגבלת זכאותם של נפגעים

7. נפגעים אלה אינם זכאים לפיצויים לפי חוק זה:

(1) מי שגרם לתאונה במתכוון;

(2) מי שנהג ברכב תוך הפרת החוק לתיקון דיני העונשין (שימוש ברכב ללא רשות), תשכ"ד-1964, וכן מי שהיה מצוי ברכב ביודעו שהנוהגים בו כאמור;

(3) מי שנהג ברכב כשאין לו רשיון לנהוג בו, למעט רשיון שפקע מחמת אי תשלום אגרה או מחמת הגבלה שהוטלה לפי פרק ו' 1 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967;

(4) מי שהרכב שימש לו, או סייע בידו, לביצוע פשע.

(5) מי שנהג ברכב ללא ביטוח לפי פקודת הביטוח, או כשהביטוח שהיה לו לא כיסה את שימושו ברכב;

(6) בעל הרכב או המחזיק בו, שהתיר לאחר לנהוג ברכב כשאין לו ביטוח לפי פקודת הביטוח או כשהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה ושנפגע בתאונת דרכים שאירעה באותה נהיגה, בין בהיותו ברכב ובין מחוצה לו.

זכאותו של נוהג בהיתר לתבוע פיצויים

7א. על אף האמור בסעיף 7(5), מי שנפגע כשנהג ברכב בהיתר מאת בעליו או מאת המחזיק בו, ללא ביטוח לפי פקודת הביטוח, או כשהביטוח אינו מכסה את שימושו ברכב, והוא לא ידע על כך ובנסיבות הענין גם לא היה סביר שיידע, יהא זכאי לתבוע פיצויים מן הקרן כפי שזכאי לכך נפגע לפי סעיף 12(ב).

זכאותם של תלויים לתבוע פיצויים

7ב. תלויים בנפגע יהיו זכאים לתבוע פיצויים לפי חוק זה גם אם הנפגע עצמו לא היה זכאי לכך לפי סעיף 7, ואם היו תלויים במי שנפגע כשנהג ללא ביטוח לפי פקודת הביטוח או כשהביטוח אינו מכסה את החבות הנדונה, יהיו זכאים לתבוע כאמור מן הקרן.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ייחוד העילה

8. (א) מי שתאונת דרכים מקנה לו עילת תביעה על פי חוק זה, לרבות תביעה על פי ביטוח כאמור בסעיף 3(א)(2) ובסעיף 3(ד) לפקודת הביטוח, לא תהיה לו עילת תביעה על פי פקודת הנזיקין בשל נזק גוף, זולת אם נפגע בתאונה שנגרמה על ידי אדם אחר במתכוון.

(ב) מי שאלמלא הוראות סעיף 22(ב), היתה תאונת דרכים מקנה לו עילת תביעה כאמור בסעיף קטן (א), דינו לענין הוראות סעיף זה, כדין מי שיש לו עילת תביעה על פי חוק זה.

(ג) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לגרוע מתביעה על פי פקודת הנזיקין של מי שאין לו עילת תביעה על פי חוק זה.

זכות חזרה

9. (א) מי ששילם פיצויים המגיעים לפי חוק זה לא תהא לו זכות חזרה על אדם אחר החייב בפיצויים לפי חוק זה זולת הזכות לחזור על אחד מאלה:

(1) מי שאינו זכאי לפיצויים כאמור בסעיף 7;

(2) מי שאין לו ביטוח לפי פקודת הביטוח או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה, למעט מי שהיה לו ביטוח שנתי שתקפו פג תוך 30 יום לפני התאונה.

(3) בעל הרכב או המחזיק בו כאמור בסעיף 7א.

(ב) חבותו של מי שחוזרים עליו לפי סעיף קטן (א), תהיה לפי פקודת הנזיקין.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בזכות החזרה של מעורבים בתאונה לפי סעיף 3(ב) בינם לבין עצמם.

פרק ג': קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

הקמת הקרן

10. מוקמת בזה קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.

הקרן – תאגיד מבוקר

11. הקרן תהא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית; היא תהא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(2) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב].

תפקיד הקרן

12. (א) תפקידה של הקרן היא לפצות נפגע הזכאי לפיצויים לפי חוק זה ואין בידו לתבוע פיצויים מאת מבטח מחמת אחת מאלה:

(1) הנוהג האחראי לפיצויים אינו ידוע;

(2) אין לנוהג ביטוח לפי פקודת הביטוח או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה; הוראה זו לא תחול לגבי נפגע שאינו ישראלי אשר נהג ברכב המכוסה בכרטיס ביטוח רכב בין-לאומי לפי הוראות פקודת הביטוח;

(2א) למבטח מונה מנהל מורשה לפי סעיף 68(א)(3) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – מנהל מורשה), בהוראת הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון כמשמעותו בחוק האמור (להלן – הממונה), בשל כך שהמבטח אינו יכול לקיים התחייבויותיו, ושר האוצר, לפי המלצת הממונה, אישר כי מן הראוי שהקרן תפעל לפי סעיף זה;

(3) המבטח נמצא בפירוק.

(ב) במקרים המנויים בסעיף קטן (א) זכאי הנפגע לקבל פיצויים מהקרן כשם שהיה זכאי לקבל ממבטח וכן חייבת הקרן לשלם לבית החולים את הוצאות הטיפול בנפגע כשם שמבטח חייב לשלמן לפי סעיף 28 לפקודת הביטוח.

(ג) הקרן רשאית לסייע למימון פעולותיה של קרן שתפקידה לפצות, במקרים כאמור בסעיף קטן (א), נפגע שפגיעתו אירעה באזור; הסכם בדבר סיוע כאמור טעון אישור שר האוצר בהתייעצות עם שר המשפטים ושר התחבורה.

(ד) אירעה תאונת דרכים באזור או בשטחי האחריות הפלסטינית או באזורים, תפצה הקרן נפגע שאינו ישראלי הזכאי לפיצויים ואין בידו לתבוע פיצויים מאת מבטח מן הטעמים המנויים בפסקאות (2א) ו-(3) של סעיף קטן (א); הפיצוי יהיה בהתאם לדין החל במקום התאונה, ולקרן יהיו הזכויות האמורות בסעיפים 12א ו-12ב, לפי הענין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד1) (1) הגיש נפגע, שהוא ישראלי, לבית משפט בישראל תביעה או בקשה לתשלום תכוף (להלן – התביעה) נגד מבטח משטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, נגד הקרן הפלסטינית כמשמעותה בהסכם, או נגד המועצה הפלסטינית (להלן – הנתבע), בשל תאונת דרכים שאירעה בישראל, באזור או בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית והנתבע לא הגיש כתב הגנה לאחר שנמסר לו כתב התביעה כדין, או חדל מלהתגונן, יורה בית המשפט על המצאת כתב התביעה לקרן והיא תודיע על כך למועצה הפלסטינית או למי שהיא הסמיכה לענין זה; לא הגיש הנתבע כתב הגנה או לא הודיע על חידוש הגנתו, לפי הענין, בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הודעה כאמור, תנהל הקרן את ההגנה בתביעה ותפצה את הנפגע בהתאם לפסק הדין שיינתן בה; הפיצוי יהיה בהתאם לדין החל במקום התאונה ובשיעור שחל שם;

(2) המדינה תשפה את הקרן בשל הוצאות ותשלומים ששילמה הקרן בשל התביעה, והיא רשאית לקזזם מן הסכומים המועברים כמשמעותם בסעיף 12 לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994, ויראו אותם לכל ענין, לרבות לענין ערבות המועצה לפי ההסכם, כתשלום בשל פסק דין נגד הנתבע שאין עליו עוד ערעור.

(ה) הקרן תשלם לנפגע שהוא ישראלי, אשר נפגע בתאונת דרכים שאירעה באזור או בשטחי האחריות הפלסטינית או באזורים, ואשר החבות לגביה אינה מכוסה בפוליסה שהוציא מבטח, השלמת פיצויים בסכום ההפרש שבין הפיצויים שהיה זכאי להם אילו אירעה התאונה בישראל, לבין הפיצויים שהוא זכאי לקבל לפי הדין במקום התאונה; הקרן רשאית לשלם לבית חולים את הוצאות הטיפול בנפגע כאמור, כשם שמבטח חייב לשלמן לפי סעיף 28 לפקודת הביטוח.

(ו) הקרן רשאית לייצג נפגע, שהוא ישראלי, בהתאם לייפוי כוח שנתן לה, במשא ומתן עם מבטח מהאזור או משטחי עזה ויריחו או עם קרן באזור או בשטחי עזה ויריחו, או בהליכים משפטיים נגדם, וכן רשאית היא להצטרף להליכים משפטיים כאמור אם יש לה ענין בתוצאותיהם.

(ז) שר האוצר רשאי לקבוע כללים בכל הנוגע למילוי תפקידי הקרן על פי ההסכם ולהוראות סעיפים קטנים (ד) עד (ו).

הקרן כנושה

12א. (א) חלה על הקרן חבות כאמור בסעיף 12(א)(2א), יראו את הקרן כנושה של המבטח, או של המפרק אם מונה מפרק למבטח, לגבי סכום החבות.

(ב) חלה על הקרן חבות כאמור בסעיף 12(א)(3), יראו את הקרן, כלפי המפרק, כנושה של המבטח לגבי סכום החבות.

זכויות הקרן בפירוק

12ב. (א) היה מבטח, שמונה לו מנהל מורשה או שנמצא בפירוק, מבוטח בביטוח משנה בפני חבויות שהוא עשוי להתחייב בהן כלפי צד שלישי ולגבי המקרה חלה חבות הקרן כאמור בסעיף 12(א)(2א) או (3), יעברו זכויותיו של המבטח כלפי מבטח המשנה לגבי אותו מקרה לקרן, על אף האמור בדין אחר, והקרן תהא רשאית לתבוע את מבטח המשנה על פי זכויות אלה.

(ב) טענה שמבטח המשנה יכול לטעון כלפי המבטח תעמוד לו גם כלפי הקרן.

(ג) חוזה ביטוח משנה ופעולה של המבטח אין בכוחם לגרוע מזכויות שהוקנו לקרן לפי חוק זה.

נכסים וחבויות של אבנר

12ג. בלי לגרוע מתפקידי הקרן לפי סעיף 12, הקרן תקבל כל עודף בנכסים או תישא ביתרת החבויות מכל סוג שהוא, של אבנר כהגדרתו בחוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לענין אבנר), התשנ"ז-1997 (להלן – חוק תנאי תחרות), ובהתאם להוראות החוק האמור; הקרן תפעל כאמור בסעיף זה במועד שיקבע שר האוצר להעברת הנכסים או החבויות לפי אותו חוק.

עלות אספקת השירותים הרפואיים לנפגעי תאונות דרכים

12ד. (א) בסעיף זה ובסעיף 12ה, "עלות אספקת השירותים" – עלות אספקת השירותים הרפואיים לנפגעי תאונות דרכים הניתנים בידי קופות החולים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) שר האוצר יפרסם עד יום י"ג בתשרי התש"ע (1 באוקטובר 2009), בהודעה ברשומות, את עלות אספקת השירותים.

(ג) עלות אספקת השירותים תתעדכן מדי שנה בדרך שבה מתעדכנת עלות סל שירותי הבריאות לפי הוראות סעיף 9(ב) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי; שר האוצר יפרסם בהודעה ברשומות, מדי שנה ובסמוך למועד העדכון, את עלות אספקת השירותים.

העברת סכומים מהמבטחים לקרן והוראות לעניין העברת מידע

12ה. (א) לצורך מימון עלות אספקת השירותים, יעביר מבטח לקרן, עד ה-10 בכל חודש, שיעור שיקבע שר האוצר לגביו, בצו, מדמי הביטוח שגבה אותו מבטח בחודש הקודם, בעד כל הפוליסות שהוציא לפי פקודת הביטוח; בסעיף קטן זה, "דמי ביטוח" – סך כל התשלומים הנגבים ממבוטח בענף ביטוח רכב מנועי, למעט התוספת למימון הקרן לפי סעיף 15.

(ב) עד סוף חודש מרס של כל שנה ימציא מבטח לשר האוצר ולקרן אישור של רואה חשבון על העברת מלוא הסכומים לפי סעיף קטן (א), בשל השנה שקדמה לה.

(ג) הקרן רשאית לדרוש מכל מבטח להעמיד לרשותה ולביקורתה, במועד שתקבע, כל מידע הדרוש לדעתה לצורך בדיקת הסכומים שהיה על המבטח להעביר לקרן לפי סעיף קטן (א), ואם הורה שר האוצר לקרן להעביר לעיונו את המידע שהועמד לרשותה לפי סעיף קטן זה, כולו או חלקו – תעביר הקרן את המידע האמור לפי התנאים שנקבעו באותה הוראה; לעניין סעיף זה, "מידע" – למעט מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

(ד) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות לעניין המידע שעל כל מבטח להעביר לגורם כפי שיקבע באותן הוראות, וכן לעניין מתכונת העברת המידע והמועדים להעברתו; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכויות הנתונות לפי כל דין, לרבות לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

(ה) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות בכל הנוגע לביצועו של סעיף זה.

העברת סכומים למוסד לביטוח לאומי ולקופות החולים

12ו. (א) הקרן תעביר למוסד לביטוח לאומי את הסכומים שקיבלה לפי סעיף 12ה מיד לאחר קבלתם אצלה.

(ב) המוסד לביטוח לאומי יעביר לקופות החולים את הסכומים שקיבל לפי סעיף קטן (א) במועד ההעברה הראשון שחל לאחר המועד שבו התקבלו אצלו הסכומים לפי אותו סעיף קטן, בהתאם לכללי ההקצאה שנקבעו לפי סעיף 17 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי; בסעיף קטן זה, "מועד ההעברה" – מועד מבין המועדים שבהם המוסד לביטוח לאומי מעביר לקופות החולים את הכספים שקיבל ממקורות המימון של שירותי הבריאות הניתנים לפי החוק האמור.

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות בכל הנוגע לביצועו של סעיף זה; הוראות לעניין סעיף קטן (ב) ייקבעו בהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים.

הנהלת הקרן

13. (א) הנהלת הקרן תהיה בידי מינהלה של שבעה חברים שימנה שר האוצר לתקופה של שלוש שנים, רובם נציגי הממשלה ומיעוטם נציגי ציבור ובהם מי שעוסקים בביטוח; שר האוצר ימנה אחד מנציגי הממשלה ליושב ראש המינהלה.

(ב) המינהלה הראשונה תתמנה לא יאוחר משישה חדשים מיום קבלת חוק זה בכנסת.

(ג) קיום הקרן, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר המינהלה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

גמול והחזר הוצאות

13א. (א) חבר המינהלה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב, עובד גוף נתמך או עובד בגוף שאותו הוא מייצג במינהלה, זכאי לקבל מהקרן גמול בעבור השתתפות בישיבות המינהלה, לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, תמורה בעבור ההשתתפות.

(ב) חבר המינהלה שאינו זכאי לגמול לפי הוראות סעיף קטן (א), זכאי לקבל מהקרן החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המינהלה, לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, החזר הוצאות.

(ג) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, יקבע כללים ותנאים שלפיהם ישולמו גמול והחזר הוצאות לחבר המינהלה לפי סעיף זה ואת שיעוריהם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

התקנון 14. (א) המינהלה תתקין, תוך ששה חדשים מיום מינויה, את תקנון הקרן ובו יהיו, בין השאר, הוראות בדבר פעולות הקרן, הנוהל בהגשת תביעות לקרן והטיפול בהן ודרכי הבאת שינויים בתקנון.

(ב) התקנון וכל שינוי או תיקון בו טעונים אישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ויפורסמו ברשומות.

המימון 15. (א) לשם מימון פעולות הקרן והבטחת יציבותה יקבע שר האוצר בצו, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ועם שר התחבורה –

(1) שיעור באחוזים מדמי הביטוח או סכום בשקלים חדשים מתוך דמי הביטוח, אשר יועבר ישירות או באמצעות כל מבטח לחשבון הקרן;

(2) שיעור באחוזים או סכום בשקלים חדשים מתוך דמי הביטוח, שעל הגופים הפטורים מחובת ביטוח לפי סעיפים 4 עד 6 לפקודת הביטוח להעביר לקרן.

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע בצו לפי סעיף קטן (א), תנאים, מועדים והוראות בכל הנוגע להעברת סכומי ההשתתפות במימון הקרן.

(ג) הקרן תקבל מן הקרן הפלסטינית כמשמעותה בהסכם סכומים כאמור בהסכם.

(ד) (1) מצאה הרשות כהגדרתה בפקודת הביטוח (בסעיף זה – הרשות) כי בחשבון הקרן קיים סכום העולה על הנדרש לשם מימון פעולותיה והבטחת יציבותה כאמור בסעיף קטן (א) (בסעיף זה – הסכום העודף), רשאית היא להורות לקרן להעביר למבוטחים בענף ביטוח רכב מנועי סכום בשקלים חדשים, במישרין או בדרך אחרת שתקבע הרשות, ובכלל זה להפחית את שיעור דמי הביטוח, והכול בהסכמת שר המשפטים;

(2) מצאה הרשות כי הסכום העודף עלה על 350 מיליון שקלים חדשים, תורה לקרן, בהסכמת שר המשפטים, להעביר למבוטחים את הסכום העודף או את חלקו, אלא אם כן אישרה ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת שלא לעשות כן, ובלבד שאישור כאמור יינתן עד ליום ה-1 באוקטובר של השנה הקודמת לשנה שבה לא צפויה העברה כאמור.

(ה) הרשות תדווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ב-1 במאי של כל שנה, על אלה:

(1) הסכום שהיה קיים בחשבון הקרן ביום 31 בדצמבר בשנה שקדמה לדיווח, ובכלל זה הסכום שנשמר לשם מימון פעולותיה והבטחת יציבותה כאמור בסעיף קטן (א) והסכום העודף;

(2) הסכום שהעבירה הקרן למבוטחים לפי סעיף קטן (ד) בשנה שקדמה למועד הדיווח והדרך שבה הועבר;

(3) הסכום שצפויה הקרן להעביר למבוטחים לפי סעיף קטן (ד) בשנת הדיווח והדרך שבה היא צפויה להעבירו.

מסים 15א. לענין תשלום מסים, דין הקרן כדין המדינה.

מסירת מידע מהקרן 15א1. (א) הקרן תמסור מידע שקיבלה לפי סעיף 15, בדבר שם המבטח של רכב ומספר הפוליסה שלו, לפי מספר הרישוי של הרכב, לנפגע או לגוף שייקבע, בהתאם לבקשתו שבה יצוין כי המידע נדרש לו לשם מימוש זכויותיו בקשר לתאונת דרכים; נוסף על המידע האמור, תמסור הקרן למשטרת ישראל מספרי רישוי ותקופות ביטוח של כלי רכב, לשם חקירת תאונות דרכים ואכיפת הוראות הדין הנוגעות לכך ולשם אכיפת הוראות פקודת הביטוח.

(ב) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקבע את הגופים הזכאים לקבל מידע לפי סעיף קטן (א), ואת האופן, המועד והתנאים למסירת המידע מהקרן לנפגעים, לגופים כאמור ולמשטרת ישראל, וכן את התשלום שרשאית הקרן לגבות בעד מסירתו, ורשאי שר האוצר, לקבוע הוראות שונות לגבי מבקשי מידע שונים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פרק ד': הוראות שונות

סייג לתחולה על כלי תחרותי

15ב. הוראות חוק זה לא יחולו לגבי שימוש בכלי תחרותי, שניתן עליו רישיון כלי תחרותי, למעט שימוש בכלי כאמור בעת נהיגה ספורטיבית בקטע קישור או בעת נהיגה שאינה נהיגה ספורטיבית, שהותרה לפי סעיף 12(ד) לחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005; לענין זה, "כלי תחרותי", "נהיגה ספורטיבית", "רישיון כלי תחרותי" ו"קטע קישור" – כמשמעותם בחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005.

שכר טרחה

16. (א) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תקבע, באישור שר המשפטים, תעריף מקסימלי לשכר טרחה של עורך דין בעד הטיפול בתביעות לפי חוק זה, ובלבד ששכר טרחה שנקבע לפי תוצאות הטיפול לא יעלה על 8% מהסכום שהוסכם לשלמו לנפגע, ואם היו הליכים משפטיים – על 13% מהסכום שנפסק; מי ששילם שכר טרחה העולה על התעריף המקסימלי, זכאי להחזר העודף.

(ב) הרשות הנתונה לועד מחוזי של לשכת עורכי הדין לפי הסיפה של סעיף 82 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, לא תהא נתונה לו לגבי תעריף שנקבע לפי סעיף זה.

17. (בוטל)

הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים

17א. שר האוצר, לאחר שמיעת הארגון היציג של חברות הביטוח, באישור הועדה כהגדרתה בסעיף 10א לחוק תנאי תחרות, רשאי לקבוע הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים בהתחשב בסוגי הרכב השונים.

17ב. (בוטל)

תיקונים לפקודת הביטוח

18. בפקודת הביטוח –

(1) בשם הפקודה, "(סיכוני צד שלישי)" – יימחק;

(2) בסעיף 1, הגדרת "דרך ציבורית" – בטלה, ובמקום הגדרת "רכב מנועי" יבוא:

"'רכב מנועי' – רכב המונע בכוח מיכני, לרבות אופנוע עם רכב צידי, תלת אופנוע, אופניים ותלת-אופן עם מנוע עזר, ולרבות רכב הנגרר או נתמך על ידי רכב מנועי;"

(3) בסעיף 2 –

(1) בכותרת השוליים המלים "לסיכוני צד שלישי" – יימחקו;

(2) בסעיף קטן (א), המלים "בדרך ציבורית" ו"לסיכוני צד שלישי" – יימחקו;

(4) במקום סעיף 3 יבוא:

"הדרישה לגבי פוליסה

3. (א) פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו היא פוליסה שהוציא מבטח שהיה מורשה בשעת הוצאתה והיא מבטחת את –

(1) בעל הרכב והנוהג בו – מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן – החוק), ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בשל מותו או חבלת גופו של אדם שנגרמו על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו;

(2) בעל הרכב הנוהג בו וכל אדם הנוהג בו בהתר ממנו – מפני נזק גוף שנגרם להם בתאונות דרכים כמשמעותם בחוק.

(ב) המבוטח בביטוח לפי סעיף קטן (א)(2) יהא זכאי לפיצוי כפי שהיה זכאי לקבל נפגע אחר לפי החוק.";

(5) אחרי סעיף 6 יבוא:

"חובת פיצוי

6א. מי שפטור מחובת ביטוח לפי סעיפים 4 עד 6 יהא חייב לתת כל פיצוי שמבטח היה חייב לתת אילו היתה קיימת פוליסה לפי סעיף 3(א).";

(6) בסעיף 12, בסופו יבוא "וכן לפצות את המבוטח הנוהג ברכב או את הנוהג בהתר ממנו על נזק גוף שנגרם להם בתאונת דרכים כמשמעותם בחוק.";

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(7) בסעיף 14, סעיף קטן (ב) – בטל;

(8) בסעיף 16, הסיפה המתחילה במלים "וכל סכום ששילם מבטח" – תימחק;

(9) בסעיף 19, בסופו יבוא "מבטח", לענין סעיף זה – לרבות הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975";

(10) סעיף 22 – בטל;

(11) בסעיף 39 ובסעיף 40, המלים "בדרך ציבורית" – יימחקו.

תיקון חוק הביטוח הלאומי

19. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, בסעיף 150(א), אחרי "לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]" יבוא "או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975".

תיקון חוק שירות המדינה (גמלאות)

20. בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תש"ל-1970, בסעיף 60(א), אחרי "(להלן – פקודת הנזיקין)" יבוא "או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975".

תיקון חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל

21. בחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גמלאות), תשי"ד-1954, בסעיף 49(א), אחרי "לפי פקודת הנזיקין האזרחים, 1944" יבוא "או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975".

אחריות המדינה ושלוחיה

22. (א) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), דין המדינה לענין אחריות לפי חוק זה כדין כל אדם.

(ב) בנסיבות שבהן אין המדינה אחראית בנזיקים לפי אחד הסעיפים 5 עד 7 לחוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952, היא תהא פטורה מאחריות גם לפי חוק זה או לפי פקודת הביטוח, והוא הדין במי שפטור מאחריות בנזיקים לפי סעיף 7ב לחוק האמור.

(ג) סעיף זה יחול אף לגבי מעשה או מחדל שנעשו לפני יום תחילתו, ואולם אין בו כדי לפגוע בפסק דין סופי שניתן לפני היום האמור.

תחילה והוראת מעבר

23. (א) תחילתו של חוק זה היא ביום א' בתשרי תשל"ז (25 בספטמבר 1976); על תאונות דרכים שאירעו לפני תחילתו של חוק זה יחול הדין הקודם.

(ב) עם תחילת חוק זה יעבור לידי הקרן רכושה של קרן נפגעי תאונות דרכים המתנהלת בידי האיגוד הישראלי של חברות הביטוח, והקרן תמשיך לטפל, לפי התנאים והנהלים של אותו הגוף, בתביעות הנובעות מתאונות דרכים שאירעו לפני תחילתו של חוק זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961

הקמת הלשכה
(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

1. מוקמת בזה לשכת עורכי הדין (להלן – הלשכה), שתאגד את עורכי הדין בישראל ותשקוד על רמתו וטהרו של מקצוע עריכת הדין וכן תפעל למען הגנה על שלטון החוק, זכויות האדם וערכי היסוד של מדינת ישראל.

תפקידי הלשכה

2. הלשכה –

(1) תרשום מתמחים, תפקח על התמחותם ותבחנם;

(2) תסמיך עורכי דין על ידי קבלתם כחברי הלשכה;

(תיקון מס' 33)
תשס"ט-2009

(2א) תנהל מרשם של עורכי דין זרים, בהתאם להוראות לפי פרק שמיני א';

(תיקון מס' 33)
תשס"ט-2009

(3) תקיים שיפוט משמעת לחבריה, לעורכי דין זרים הרשומים במרשם כאמור בפסקה (2א) ולמתמחים;

(תיקון מס' 34)
תש"ע-2009

(4) תיתן סעד משפטי למעוטי אמצעים שאינם זכאים לכך מהמדינה לפי חוק;

הכל בהתאם לחוק זה.

פעולות הלשכה

3. הלשכה רשאית, בין השאר –

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(1) לחוות דעתה על הצעות חוק וחקיקת משנה;

(תיקון מס' 34)
תש"ע-2009

(2) (נמחקה);

(3) לשמש בורר ולמנות בוררים;

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(3א) לארגן השתלמויות מקצועיות לחברי הלשכה;

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(3ב) לעסוק בהליכי גישור;

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(3ג) לנהל את קשרי החוץ של הלשכה;

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(3ד) לנהל את קשרי הלשכה עם רשויות המדינה;

(4) לפעול להגנת עניניהם המקצועיים של חברי הלשכה;

(5) לייסד קרנות ביטוח, קרנות פנסיה ומוסדות אחרים של עזרה הדדית לחברי הלשכה;

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(5א) לפעול לטובת צורכי חברי הלשכה;

(6) ליזום פעולות ומפעלים של מחקר המשפט בכלל, והמשפט העברי בפרט, ולהשתתף בפעולות ומפעלים כאלה;

(7) לעסוק בהוצאת ספרות משפטית.

הלשכה – תאגיד

4. הלשכה היא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.

מקום מושב הלשכה
(תיקון מס' 5)
תשכ"ח-1967

4א. מקום מושבה של הלשכה הוא ירושלים.

הלשכה – גוף מבוקר

5. הלשכה תעמוד לבקרתו של מבקר המדינה.

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

פרק שני: מוסדות הלשכה ובעלי תפקידים בה

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

סימן א': מוסדות הלשכה

מוסדות הלשכה

6. אלה מוסדות הלשכה:

(תיקון מס' 24)
תשנ"ה-1995

(1) ראש הלשכה;

(2) המועצה הארצית;

(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

(3) (נמחקה);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(4) הועדים המחוזיים;

(5) בית דין משמעתי ארצי;

(6) בתי דין משמעתיים מחוזיים;

(7) (נמחקה); (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(8) ועדת אתיקה ארצית; (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(9) ועדות אתיקה מחוזיות. (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

סייג לכהונה (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

6א. כהונה בתפקיד שאליו נבחר או נתמנה חבר הלשכה בידי המועצה הארצית, לא תהא ליותר משלוש תקופות כהונה רצופות; סעיף זה לא יחול על עובד הלשכה המועסק על ידיה בשכר.

(תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995

7. (בוטל).

ראש הלשכה (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995

8. (א) ראש הלשכה ייבחר על ידי חברי הלשכה מבין חבריה, לארבע שנים, במועד שתקבע המועצה הארצית ובלבד שלא יהא בפגרת הקיץ של בתי המשפט; הבחירות יהיו אישיות, כלליות, שוות, חשאיות, ישירות וארציות.

(ב) (1) לראש הלשכה ייבחר המועמד שקיבל את מספר הקולות הגדול ביותר, ובלבד שקיבל לפחות שתי חמישיות מהקולות הכשרים;

(2) לא קיבל שום מועמד שיעור קולות כאמור בפסקה (1), יקויימו, כעבור שבועיים, בחירות חוזרות ובהן יעמדו לבחירה שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים – הוא הנבחר.

(ג) ראש הלשכה יכהן כיושב ראש המועצה הארצית, ינחה את המנהל הכללי של הלשכה במילוי תפקידו בכפוף להחלטות המועצה הארצית, כאמור בסעיף 19ב(א), וימלא כל תפקיד אחר שהוטל עליו לפי חוק. (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

ממלא מקום ראש הלשכה (תיקון מס' 9) תשל"ו-1976 (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

8א. (א) המועצה הארצית תבחר ממלא מקום לראש הלשכה מבין חבריה בבחירות שוות, אישיות וחשאיות.

(ב) נבצר מראש הלשכה זמנית למלא את תפקידו, ישמש ממלא מקומו כראש הלשכה במקומו.

בחירת ראש לשכה בידי המועצה (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995

8ב. (א) התפטר ראש הלשכה, נפטר או נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו והכל אם השלים שלוש שנים לפחות בתפקיד, תבחר המועצה הארצית ראש לשכה במקומו בבחירות שוות, אישיות וחשאיות.

(תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995

(א1) התפטר ראש הלשכה, נפטר או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו לפני שהשלים שלוש שנים לפחות בתפקיד, יבחרו חברי הלשכה ראש לשכה בבחירות מיוחדות.

(תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995

(א2) הבחירות המיוחדות ייערכו במועד שקבעה המועצה הארצית ולא יאוחר מ-90 ימים מהיום שבו התפנה תפקיד ראש הלשכה; על הבחירות המיוחדות יחולו הוראות סעיף 8.

(ב) ראש לשכה שנבחר לפי סעיף זה יכהן עד תום תקופת הכהונה של ראש הלשכה שבמקומו נבחר.

העברת ראש הלשכה מכהונתו (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995

8ג. (א) המועצה הארצית רשאית, בהחלטה שהתקבלה ברוב של לא פחות משני שלישים מחבריה, להעביר את ראש הלשכה מכהונתו. החלטה כאמור יראוה כהחלטת המועצה על התפזרותה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הבחירות למועצה הארצית ולראש הלשכה ייערכו לא יאוחר מתום* שישים ימים מיום ההחלטה כאמור.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ג) המועצה הארצית לא תדון בהעברת ראש הלשכה מכהונתו, אלא על פי הצעת רוב חבריה ואלא אם כן חלפה שנה מיום בחירתו; בדיון כאמור תינתן לראש הלשכה הזדמנות לטעון את טענותיו, בעצמו או באמצעות נציגו שאינו חבר המועצה הארצית; המועצה הארצית תקבע את הנוהל לעניין זה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ד) (נמחק).

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ה) דיוני המועצה הארצית לפי סעיף זה ייערכו בישיבה שנועדה לענין זה בלבד או בישיבות סמוכות זו לזו שנועדו כאמור; על מועד הישיבה הראשונה תימסר לכל חברי המועצה הארצית הודעה בכתב, לפחות עשרה ימים מראש.

המועצה הארצית (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

9. (א) המועצה הארצית תכהן ארבע שנים ותורכב מאלה:

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(1) ראש הלשכה;

(2) המנהל הכללי של משרד המשפטים;

(3) פרקליט המדינה;

(4) הפרקליט הצבאי הראשי;

(תיקון מס' 29) תשס"ג-2003

(5) עשרים ושמונה חברים שיבחרו חברי הלשכה במועד הבחירות לראש הלשכה בבחירות כלליות, שוות, יחסיות, חשאיות, ישירות וארציות;

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(6) שני חברים מכל מחוז, שהם יושב-ראש הועד המחוזי וחבר הלשכה הרשום באותו מחוז שייבחר על ידי הועד המחוזי בבחירות חשאיות.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ב) (בוטל).

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ג) המועצה הארצית תתווה את מדיניות הלשכה, תבצע מדיניות זו ותפקח על פעילות הלשכה, ובכלל זה –

(1) תקבע את מדיניות הלשכה בתחומי התפקידים והסמכויות שהוקנו לה לפי הוראות חוק זה;

(2) תקבע, מדי שנה, את אלה:

(א) התקציב השנתי של הלשכה לפי הוראות סעיף 95 ודרך ביצועו;

(ב) תכנית הפעולה של הלשכה לאותה שנה ותכניותיה לטווח ארוך;

(3) תפקח על עמידת הלשכה ביעדי התקציב השנתי שקבעה ועל ביצועו, ועל הגשמת המדיניות והתכניות של הלשכה;

(4) תהיה אחראית לעריכת הדוחות הכספיים של הלשכה ולאישורם;

(5) תפקח על ביצוע תפקידי המנהל הכללי ופעולותיו;

(6) תבצע כל תפקיד אחר שהוטל עליה לפי חוק.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ד) כל סמכות של הלשכה שלא יוחדה לפי חוק למוסד ממוסדותיה, תהיה נתונה בידי המועצה הארצית.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ה) לשם מילוי תפקידיה, רשאית המועצה הארצית, בהתאם לכללים שייקבעו, לפעול באמצעות ועדות שתמנה, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ואולם –

(1) המועצה הארצית לא תאצול לוועדות כאמור סמכות הנתונה לה לפי חוק;

(2) החלטה שהסמכות לקבלה יוחדה לפי חוק למועצה הארצית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תתקבל בידי המועצה הארצית במליאתה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ו) המועצה הארצית תמנה, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ועדות אלה:

(1) ועדת התמחות, אשר משתתמנה תהיה מוסמכת להפעיל את סמכויות הלשכה לפי סעיפים 27, 29, 30, 34, 35(ב) ו-44, וכן סמכויות נוספות בנוגע להתמחות, מאמנים ומתמחים הנתונות ללשכה בהתאם לכללים שנקבעו לפי חוק זה;

(2) ועדת שכר טרחה, אשר משתתמנה תהיה מוסמכת להפעיל את סמכויות הלשכה לפי סעיפים 84(ב) ו-89;

(3) ועדת ביקורת כאמור בסעיף 10א (בפרק זה – ועדת הביקורת);

(4) ועדת חברות בלשכה, אשר משתתמנה תהיה מוסמכת להפעיל את סמכויות הלשכה לפי סעיפים 48 עד 52ב;

(5) ועדת עורכי דין זרים, אשר משתתמנה תהיה מוסמכת להפעיל את סמכויות הלשכה לפי פרק שמיני א';

(6) ועדת כספים, שתפקידה לייעץ ולהמליץ למועצה הארצית בכל ענייני הכספים של הלשכה, ובכלל זה בקביעת דמי חבר ואגרות לפי סעיף 93, בהכנת התקציב השנתי לפי סעיף 95 ובפיקוח על יישומו, והכול כפי שייקבע בכללים.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ז) (1) מספר החברים בוועדות כאמור בסעיף קטן (ו), הרכבן וכשירות החברים בהן ייקבעו בכללים;

(2) ראש הלשכה, מי שהתמודד ברשימת ראש הלשכה למועצה הארצית, בעל תפקיד בלשכה או חבר בוועדה מהוועדות המנויות בסעיף קטן (ו) למעט פסקה (3) שבו, לא יהיה חבר בוועדת הביקורת.

מילוי מקום שהתפנה במועצה הארצית (תיקון מס' 12) תש"ם-1980 (תיקון מס' 29) תשס"ג-2003

9א. (א) מי שהיה לחבר המועצה הארצית מכוח סעיף 9(א)(5) או מכוח סעיף קטן זה וחדל מכהונתו לפני הבחירות לפי אותו סעיף, יבוא במקומו המועמד ששמו בא ברשימת המועמדים של אותו חבר אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה בבחירות הקודמות למועצה הארצית או שהיו לחבר המועצה הארצית מכוח סעיף קטן זה, לפי הענין.

(ב) נכנס המועמד כאמור בסעיף קטן (א) בדרך זו כבר קודם לכן, או היה פסול או לא יכול היה להיות חבר המועצה הארצית מכל סיבה אחרת, או הודיע בכתב ליושב-ראש המועצה הארצית שאין ברצונו להיות חבר המועצה, יבוא במקומו המועמד ששמו בא אחריו ברשימת המועמדים האמורה, וכן הלאה.

(ג) לא היה ברשימת המועמדים מי שימלא את המקום הפנוי כאמור בסעיף קטן (א), ימנה ראש הלשכה תחתיו חבר לשכה אחר, בהתייעצות עם הציבור שמטעמו הוצעה מועמדותו של החבר שמקומו נתפנה.

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000 (תיקון מס' 29) תשס"ג-2003

(ד) חבר המועצה הארצית שבחר בו ועד מחוזי כאמור בסעיף 9(א)(6) ושחדל מכהונתו שלא עקב בחירתו של אחר תחתיו, יבחר הועד המחוזי תחתיו חבר לשכה אחר הרשום באותו מחוז.

(תיקון מס' 29) תשס"ג-2003

(ה) (בוטל).

הפסקת הכהונה עקב היעדרות מישיבות המועצה (תיקון מס' 12) תש"ם-1980

9ב. (א) חבר המועצה הארצית שנעדר מישיבות המועצה שלושה חדשים רצופים, ואם היו בשלושה חדשים פחות משלוש ישיבות – משלוש ישיבות רצופות, יחדל מכהונתו כחבר המועצה, בתנאים ובמועד שנקבעו בסעיף זה או על פיו.

(ב) תנאים להפסקת כהונה כאמור הם כי –

(1) המועצה הארצית לא נתנה רשות מראש להיעדרות חבר המועצה;

(2) יושב ראש המועצה הארצית שלח לחבר המועצה, מיד אחרי הישיבה השניה שממנה נעדר, הודעה במכתב רשום הכוללת פירוט הישיבות של המועצה הארצית שמהן נעדר וציון העובדה שההודעה נשלחה מכוח סעיף קטן זה.

(ג) ראה יושב ראש המועצה הארצית שחבר המועצה נעדר מישיבות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המועצה כאמור בסעיף קטן (א) ושנתמלאו התנאים שבסעיף קטן (ב), ישלח לו הודעה במכתב רשום; ההודעה תפרט את הישיבות שמהן נעדר חבר המועצה ואת קיום התנאים שבסעיף קטן (ב) ותציין שנשלחה מכוח סעיף קטן זה.

(ד) לא הגיש חבר המועצה הארצית, תוך תקופה שנקבעה בכללים לענין זה, בקשה ליושב ראש המועצה לביטול ההודעה לפי סעיף קטן (ג), יחדל מכהונתו כחבר המועצה הארצית בתום תקופה זו, זולת אם יושב ראש המועצה הארצית ביטל את ההודעה לפני כן כאמור בסעיף קטן (ה); הגיש בקשה כאמור, תדון בה המועצה הארצית, ואם החליטה לדחותה, יחדל המבקש מכהונתו עם קבלת ההחלטה.

(ה) יושב ראש המועצה הארצית רשאי לבטל הודעה לפי סעיף קטן (ג) אם הוכח לו שהיעדרותו של חבר המועצה הארצית נגרמה בשל מחלתו של החבר, שירותו בצבא-הגנה לישראל או שליחות ציבורית שלו.

(ו) חבר המועצה הארצית, שאילולא האמור בסעיף קטן זה היה חדל מכהונתו מחמת היעדרות מישיבות המועצה ושתחתיו לא בא חבר אחר של הלשכה בדרך האמורה בסעיף 9א(א), ימשיך לכהן כחבר המועצה הארצית על אף האמור בהוראות אחרות של סעיף זה, עד שייבחר או יתמנה אדם אחר תחתיו.

(ז) חבר מועצה יחדל לכהן כחבר המועצה אם הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת לפי כל דין שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת ועדת המינויים, לכהן כחבר המועצה, ויחולו הוראות סעיף 9א, בשינויים המחויבים. (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

תקופת כהונה (תיקון מס' 12) תש"ם-1980 (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

10. תקופת כהונתו של ראש הלשכה תהא עד לבחירתו של אחר תחתיו; תקופת כהונתם של חברי המועצה הארצית תהא עד לבחירתם או עד למינוים של אחרים תחתם, לפי הענין. תקופת כהונתם של חברי הוועדים המחוזיים תהא עד לבחירתם של אחרים תחתם.

ועדת הביקורת (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

10א. (א) ועדת הביקורת –

(1) תעמוד על ליקויים בניהול הלשכה, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של הלשכה או עם רואה החשבון המבקר, ותציע למועצה הארצית דרכים לתיקונם; מצאה ועדת הביקורת ליקוי כאמור שהוא ליקוי מהותי, תקיים ישיבה אחת לפחות לעניין הליקוי הנדון, בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר, לפי העניין;

(2) תבחן את מערך הביקורת הפנימית של הלשכה ואת תפקודו של המבקר הפנימי, וכן אם עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לשם מילוי תפקידו, בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של הלשכה;

(3) תדון בדוחות של המבקר הפנימי, בדוחות מבקר המדינה ובדוחות ביקורת אחרים;

(4) תבחן את תכנית העבודה של המבקר הפנימי לפני הגשתה לאישור המועצה הארצית ותציע בה שינויים;

(5) תקבע הסדרים לעניין אופן הטיפול בתלונות של עובדי הלשכה בקשר לליקויים בניהולה ולעניין ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור.

(ב) יושב ראש ועדת הביקורת יכנס את ועדת הביקורת לדיון בנושאים שיועמדו על סדר יומה על ידיו או על ידי המבקר הפנימי, המועצה הארצית, המנהל הכללי או חבר הוועדה.

(ג) כל מי שאינו חבר בוועדת הביקורת לא יהיה נוכח בישיבות הוועדה בעת דיון ובעת קבלת החלטות הוועדה, אלא אם כן קבעו יושב ראש הוועדה או הוועדה כי הוא נדרש לשם הצגת נושא מסוים או לשם ניהולה התקין של הישיבה.

(ד) המבקר הפנימי והיועץ המשפטי של הלשכה יקבלו הודעות על קיום ישיבות ועדת הביקורת ויהיו רשאים להיות נוכחים בעת הדיון ובעת קבלת החלטות בוועדה.

(ה) הודעה על קיום ישיבת ועדת הביקורת שבה עולה נושא הנודע

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לביקורת הדוחות הכספיים תומצא לרואה החשבון המבקר, שיהיה רשאי להשתתף בה.

(ו) ועדת הביקורת תגיש למועצה הארצית, לראש הלשכה ולמנהל הכללי דוח על פעילותה, לפחות אחת לשנה.

סמכות שר המשפטים להורות על מילוי חובה או על ביצוע תפקיד (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

10ב. (א) נוכח שר המשפטים כי ראש הלשכה או המועצה הארצית, לרבות ועדה מוועדותיה שמונתה לפי סעיף 9(ו), נמנעים ממילוי חובה או מביצוע תפקיד שהוטלו עליהם לפי כל דין, רשאי הוא לדרוש מהם, בצו, למלא את החובה או לבצע את התפקיד, בתוך הזמן הנקוב בצו.

(ב) לא מילאו ראש הלשכה, המועצה הארצית או הוועדה אחרי הצו, בתוך הזמן הנקוב בו, רשאי שר המשפטים למנות אדם מתאים, מבין עובדי משרדו, למילוי החובה או לביצוע התפקיד.

סמכות שר המשפטים להורות על בחירות חדשות (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

10ג. (א) נוכח שר המשפטים כי תפקודה של הלשכה נפגע באופן מובהק ומשמעותי ביותר בשל כך שהמועצה הארצית או ראש הלשכה אינם ממלאים את התפקידים שהוטלו עליהם לפי חוק זה, רשאי הוא, לאחר שניתנה למועצה הארצית ולראש הלשכה הזדמנות לטעון את טענותיהם לפניו, להורות על בחירת מועצה ארצית חדשה או ראש לשכה חדש, או שניהם כאחד, ולקבוע את תאריך הבחירות.

(ב) שר המשפטים לא יפעיל את סמכותו לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שהתרה במועצה או בראש הלשכה, לפי העניין, כי אם לא ימלאו את תפקידיהם בתוך תקופה שיקבע, יפעיל את סמכותו האמורה.

(ג) הורה שר המשפטים על בחירת מועצה ארצית חדשה, יתקיימו בחירות למועצה הארצית, ועל בחירת המועצה הארצית החדשה יחולו הוראות סעיף 9(א), בשינויים המחויבים; הורה השר על בחירת ראש לשכה חדש, יחולו הוראות סעיף 8(א) ו-(ב) על בחירת ראש הלשכה החדש.

חובת הגשת דוח על תרומות והוצאות (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

10ד. (א) מועמד לתפקיד ראש הלשכה, רשימות מועמדים למועצה הארצית, מועמד לתפקיד יושב ראש ועד מחוזי ורשימת מועמדים לוועד מחוזי יגישו ליושב ראש הוועדה האחראית, בהתאם לכללים שנקבעו לפי חוק זה, לבחירות למוסדות אלה (בסעיף זה – ועדת הבחירות), דוח הכולל פרטים אלה (בסעיף זה – הדוח), לא יאוחר מהיום העשירי שלפני יום הבחירות:

(1) רשימה של כל התרומות שהתקבלו בעבור מועמד לראש הלשכה, מועמד ליושב ראש ועדת מחוזי, רשימת מועמדים או מועמד בתוך רשימת מועמדים כאמור, במשך 90 הימים שלפני יום הגשת הדוח, ובתרומה שסכומה עולה על 50,000 שקלים חדשים – במשך השנה שלפני יום הגשת הדוח, בציון סכום התרומה, שמו של כל תורם ופרטים מזהים עליו, למעט תרומות מצטברות מאותו אדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו שסכומן נמוך מ-1,000 שקלים חדשים;

(2) סך ההוצאות למימון מערכת הבחירות שהוצאו עד יום הגשת הדוח;

לעניין זה, "תרומה" ו"הוצאה" – בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במזומנים או בהתחייבות מכל סוג.

(ב) הדוח יוגש בידי מועמד לתפקיד ראש הלשכה, מועמד לתפקיד יושב ראש ועדת מחוזי, ולעניין רשימת מועמדים למועצה הארצית או רשימת מועמדים לוועד מחוזי – בידי המועמד הראשון ברשימת המועמדים (בסעיף קטן זה – מועמד), ויצורף אליו תצהיר חתום בידי המועמד המאמת את נכונות האמור בדוח ושלמותו; מועמד רשאי להגיש דוח אחד שיתייחס למועמדותו לתפקיד ולרשימה שבראשה הוא עומד.

(ג) ועדת הבחירות תפרסם את הדוח באתר האינטרנט של הלשכה וכן בכל דרך אחרת שתמצא לנכון, לא יאוחר מהיום השביעי שלפני יום הבחירות.

(ד) הדוח המעודכן עד ל-14 ימים לאחר יום הבחירות (בסעיף זה – הדוח הסופי) יוגש, בהתאם להוראות סעיף קטן (ב), לוועדת הבחירות ולרואה החשבון המבקר של הלשכה, לא יאוחר מ-28 ימים לאחר יום הבחירות, וועדת הבחירות תפרסמו באתר האינטרנט של הלשכה וכן בכל דרך אחרת שתמצא לנכון לא יאוחר

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

משבועיים לאחר הגשת הדוח הסופי; הדוח הסופי יפורסם גם בדוח הפעילות השנתי של הלשכה, שיתפרסם לראשונה לאחר יום הבחירות.

(ה) מועמד או רשימת מועמדים כאמור בסעיף קטן (א), ינהלו תרומות שקיבלו כאמור בסעיף קטן (א)(1) והוצאות שהוציאו למימון התמודדתם בבחירות בחשבון בנק נפרד, ולפי הנחיות שקבעה המועצה הארצית לעניין ניהול מערכת חשבונות.

(ו) חשבון הבנק כאמור בסעיף קטן (ה) ומערכת החשבונות של מועמד או רשימת מועמדים כאמור בסעיף קטן (א) יעמדו לביקורת של רואה החשבון המבקר של הלשכה; במסגרת הביקורת, רשאי רואה החשבון המבקר לדרוש ממועמד, מרשימת מועמדים או מהבנק שבו מתנהל החשבון, מידע על פרטי פעולותיהם של המועמד או של רשימת המועמדים.

(ז) בתוך 12 שבועות ממועד הגשת הדוח הסופי לפי סעיף קטן (ד), ימסור רואה החשבון המבקר של הלשכה דוח ביקורת על הדוחות הסופיים שנמסרו לו על ידי המועמדים ורשימות המועמדים, לשר המשפטים, לראש הלשכה, למועצה הארצית ולכל אחד מהמועמדים ורשימות המועמדים (בסעיף זה – דוח ביקורת); דוח הביקורת יפורסם באתר האינטרנט של הלשכה לא יאוחר משבוע לאחר הגשתו.

(ח) מצא רואה החשבון המבקר חוסר התאמה, אי-סדרים או העדר דיווח בדוח הסופי שהוגש לו על ידי מועמד או רשימת מועמדים, יעביר את דוח הביקורת לבחינה של ועדת האתיקה הארצית.

(ט) מועמד שלא קיים הוראה מהוראות סעיף זה, עובר עבירת משמעת; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מן הסמכות הנתונה לוועדת הבחירות, על פי כללים שנקבעו לפי חוק זה, לפסוק אם מועמדים או רשימות מועמדים כאמור בסעיף קטן (א) הגישו מועמדותם כדין, לרבות בהתאם להוראות סעיף זה.

(י) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה, וכן רשאי הוא לקבוע תקרה לסכום הכולל של הוצאות שניתן להוציאן למימון מערכת בחירות.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

11. (בוטל).

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

11א. (בוטל).

ניהול ישיבות המועצה הארצית וקביעת סדר היום (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

11ב. (א) יושב ראש המועצה הארצית יזמן את ישיבות המועצה הארצית, ינהל את ישיבות המועצה הארצית ויקבע את סדר יומן.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ב) ביקשו שליש מחברי המועצה הארצית לכלול נושא בסדר היום, יכלול היושב ראש את הנושא לדיון בישיבה הראשונה שתתקיים לאחר שקיבל את הבקשה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ג) המניין החוקי לפתיחת ישיבת המועצה הארצית הוא רבע מחבריה; חלפו 30 דקות מהשעה שנועדה לפתיחת הישיבה ולא התקיימה דרישת המניין החוקי, תהיה המועצה הארצית רשאית לקיים את הדיון; ואולם המועצה הארצית לא תהיה רשאית להצביע ולקבל החלטות אלא אם כן נכחו לפחות רבע מחבריה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ד) החלטות המועצה הארצית יתקבלו ברוב קולות של חברי המועצה המשתתפים בישיבה, אלא אם כן נקבע אחרת לפי חוק זה; היו הקולות שקולים, תכריע עמדתו של יושב ראש המועצה, אם השתתף בישיבה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ה) חבר המועצה הארצית שיש לו עניין אישי בנושא המובא להחלטתה של המועצה הארצית, לא יהיה נוכח בדיון ולא ישתתף בהצבעות במועצה הארצית, אלא אם כן יושב ראש המועצה הארצית קבע כי הוא נדרש לשם הצגתו; בסעיף קטן זה, "עניין אישי" – כפי שייקבע בכללים.

מחוזות לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 26) תש"ס-2000 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

12. (א) ואלה המחוזות של לשכת עורכי הדין:

(1) מחוז ירושלים, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בירושלים;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) מחוז תל אביב, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו;

(3) מחוז חיפה, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בחיפה;

(4) מחוז הצפון, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בנצרת;

(5) מחוז הדרום, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע;

(6) מחוז המרכז, שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי מרכז. (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ב) הוקם בית משפט מחוזי או בוטל בית משפט מחוזי, תכונן המועצה הארצית מחוז חדש של לשכת עורכי הדין שתחומו אזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי שהוקם או תבטל את המחוז של לשכת עורכי הדין שתחומו כאזור שיפוטו של בית המשפט המחוזי שבוטל, לפי העניין; ואולם המועצה הארצית, באישור שר המשפטים, רשאית שלא לכונן מחוז חדש או שלא לבטל מחוז קיים, כאמור, אם מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת. (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ג) החלטת המועצה הארצית על כינון מחוז חדש של לשכת עורכי הדין או על ביטול מחוז קיים לפי סעיף קטן (ב) והשינוי בתחום המחוזות הקיימים בעקבות החלטה כאמור, יפורסמו ברשומות. (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ד) החליטה המועצה הארצית על כינון מחוז חדש של לשכת עורכי הדין או על ביטול מחוז קיים לפי סעיף קטן (ב), ייקבעו בכללים הוראות המתחייבות מכינון המחוז החדש או מביטול המחוז הקיים, לפי העניין; לגבי כינון מחוז חדש, ייקבעו בכללים כאמור, בין השאר, הוראות בדבר תחילת פעילותו של המחוז החדש וכן בדבר מינוי בית דין משמעתי מחוזי כאמור בסעיף 15, מינוי ועדת אתיקה מחוזית כאמור בסעיף 18ב(ב) ומינוי פרקליט כאמור בסעיף 18ג, באותו מחוז. (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

רישום חברי הלשכה במחוזות (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

12א. (א) כל חבר הלשכה יהיה רשום באחד ממחוזות הלשכה שבתחומו נמצא מקום עבודתו או מקום מגוריו, לפי בחירתו; החבר יודיע ללשכה על פי איזה מקום הוא מבקש להירשם; חבר לשכה לא יירשם ביותר ממחוז אחד.

(ב) הוראות בדבר סדרי הרישום ובדבר שינויים בו, לרבות התנאים להעברת הרישום ממחוז למחוז, ייקבעו בכללים.

הרכב של ועד מחוזי (תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967 (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

13. (א) בכל מחוז של הלשכה יהיה ועד מחוזי, אשר ייבחר על ידי חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז ומביניהם, בבחירות כלליות, שוות, יחסיות, חשאיות וישירות.

(ב) יושב-ראש ועד מחוזי ייבחר על ידי חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז ומביניהם, במועד הבחירות לועד המחוזי, בבחירות כלליות, שוות, אישיות, חשאיות וישירות. (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(ג) חברי ועד מחוזי יבחרו ממלא מקום ליושב ראש הועד המחוזי מבין חבריו בבחירות שוות, אישיות וחשאיות. (תיקון מס' 9) תשל"ו-1976

(ד) נבצר מיושב ראש ועד מחוזי זמנית למלא את תפקידו, ישמש ממלא מקומו כיושב ראש הועד המחוזי במקומו. (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

(ה) התפטר יושב ראש ועד מחוזי, נפטר או נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו, יבחר הועד המחוזי יושב ראש ועד מחוזי במקומו בבחירות שוות, אישיות וחשאיות. (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

(ו) יושב ראש הועד המחוזי שנבחר לפי סעיף קטן (ה) יכהן עד תום תקופת הכהונה של יושב ראש הועד המחוזי שבמקומו נבחר. (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

(ז) ועד מחוזי יהיה כפוף למועצה הארצית ולא יפעל בסתירה להחלטותיה, ואלה בלבד יהיו סמכויותיו: (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(1) הקמת ועדות מקצועיות מחוזיות;

(2) קיום השתלמויות וימי עיון בתחומי המחוז לחברי המחוז; (תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) קיום קשר עם רשויות שלטוניות באותו מחוז, בעניינים הנוגעים לחברי הלשכה הרשומים באותו מחוז;

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(4) קיום פעילות תרבות ופנאי לרווחת חברי המחוז, ולשם כך הוא רשאי להשתמש בסכום שאינו עולה על חמישה אחוזים מהתקציב שנקבע לו לפי סעיף 95(ב)(1)(ב).

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(ז1) על אף האמור בסעיף קטן (ז) רישה, ועד מחוזי לא יהיה כפוף למועצה הארצית בנוגע לסמכויותיו לפי פסקאות (2) ו-(4) לאותו סעיף קטן בעניינים האלה:

(1) קביעת דמי רשות או תשלומי רשות לעניין מסוים לפי סעיף 93(א)(5) או שימוש בהם;

(2) שימוש בדמי חבר לפי סעיף 95(ב)(1)(ב), ובלבד שלא יהיה בכך כדי לפגוע בביצוע תפקידיו של ועד מחוזי מכוח סעיף 2.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ח) ועד מחוזי יהיה כפוף לרואה החשבון המבקר, ליועץ המשפטי ולמבקר הפנימי של הלשכה, ויפעל בתיאום עם המנהל הכללי של הלשכה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ט) המניין החוקי לפתיחת ישיבת ועד מחוזי הוא רבע מחבריו; חלפו 30 דקות מהשעה שנועדה לפתיחת הישיבה ולא התקיימה דרישת המניין החוקי, יהיה הוועד המחוזי רשאי לקיים את הדיון; ואולם הוועד המחוזי לא יהיה רשאי להצביע ולקבל החלטות אלא אם כן נכחו לפחות רבע מחבריו.

בית הדין המשמעתי הארצי
(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

14. (א) חברי בית הדין המשמעתי הארצי ימונו על ידי ועדת המינויים שהוקמה לפי הוראות סעיף 18ד (בפרק זה – ועדת המינויים) לתקופה של ארבע שנים מבין חברי הלשכה הכשרים לכך; מספר חברי בית הדין ייקבע בכללים.

(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 26) תש"ס-2000
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(ב) מי שכיהן כחבר בית הדין המשמעתי הארצי שלוש תקופות בזו אחר זו, לא ימונה לתפקיד זה בתקופה הסמוכה לאחריהן.

בתי הדין משמעתיים המחוזיים
(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 26) תש"ס-2000
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

15. (א) בכל מחוז של הלשכה יהיה בית דין משמעתי מחוזי אשר חבריו ימונו על ידי ועדת המינויים לתקופה של ארבע שנים, מבין חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז, הכשירים לכך; מספר החברים של כל בית דין משמעתי מחוזי ייקבע בכללים.

(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 26) תש"ס-2000
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(ב) מי שכיהן כחבר בית דין משמעתי מחוזי שלוש תקופות בזו אחר זו, לא ימונה לתפקיד זה בתקופה הסמוכה לאחריהן.

כשירות לכהונה כחבר בית דין משמעתי
(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

16. (א) כשיר לכהן כחבר בית הדין המשמעתי הארצי - מי שהיה חבר הלשכה לפחות שמונה שנים; כשיר לכהן כחבר בית דין משמעתי מחוזי - מי שהיה חבר הלשכה לפחות חמש שנים; ואולם לא יהיה כשיר לכהן כחבר בית דין משמעתי –

(1) מי שהורשע בבית משפט או בבית-דין צבאי בעבירה שיש עמה קלון;

(2) מי שהורשע בבית דין משמעתי בעבירת משמעת והוטל עליו עונש השעיה או הוצאה מן הלשכה, או שהוטל עליו עונש אחר אך טרם עברו עשר שנים מיום הרשעתו.

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(ב) חבר המועצה הארצית וחבר ועד מחוזי אינם כשירים להתמנות או לכהן כחברי בית דין משמעתי.

תום כהונת חברי בתי הדין המשמעתיים
(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

17. (א) תקופת כהונתם של חברי בתי הדין המשמעתיים תהא עד למינוי אחרים תחתם.

(ב) חבר בית דין משמעתי שהחל לדון בענין פלוני רשאי לסיימו גם לאחר שתמה תקופת כהונתו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

פקיעת כהונת חבר בית-דין משמעתי (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

17א. כהונת חבר בית דין משמעתי נפסקת באחת מאלה:

(1) התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש ועדת המינויים;

(2) ועדת המינויים החליטה כי נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו ומסרה לו על כך הודעה בכתב;

(3) נתקיימה בו אחת הנסיבות המונעות בעדו להיבחר לחבר בית-דין משמעתי לפי סעיף 16;

(4) חדל להיות חבר הלשכה;

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(5) ועדת המינויים מצאה כי קיימות עובדות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר בית דין משמעתי, ומסרה לו על כך הודעה בכתב.

השעיה מכהונה של חבר בית דין משמעתי (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

17א1. הוגש נגד חבר בית דין משמעתי כתב אישום בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה שיש עמה קלון, או הועמד לדין משמעתי לפי חוק זה או לפי דין אחר, רשאית ועדת המינויים להשעותו מכהונתו, במסירת הודעה בכתב, עד למתן פסק דין סופי בעניינו או עד לסיום ההליכים המשמעתיים נגדו, לפי העניין.

חילופי חברים בבית דין משמעתי (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

17ב. התפנה מקומו של חבר בית דין משמעתי, תמנה ועדת המינויים במקומו חבר בית דין, שיכהן באותו בית דין ליתרת תקופת כהונתו.

יושב ראש, סגנים והרכב (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 16) תשמ"ט-1989 (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

18. (א) חברי כל בית דין משמעתי יבחרו מביניהם באישור ועדת המינויים יושב ראש בית הדין וארבעה סגני יושב ראש (להלן - הנשיאות).

(ב) שלושה מחברי הנשיאות יהיו מנין חוקי לכל פעולה של הנשיאות; לא תיפגע פעולה של הנשיאות בשל כך בלבד שנתפנה מקומו של חבר מחבריה; נתפנה מקומו של יושב ראש בית דין, תהא כל סמכות שנתייחדה לו לפי חוק זה נתונה בידי הנשיאות עד שיתמנה היושב ראש.

(תיקון מס' 16) תשמ"ט-1989

(ג) כל בית דין משמעתי ידון בשלושה; הנשיאות תקבע את אלה מבין חברי בית הדין שישבו לדין בענין פלוני.

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980 (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(ד) נבצר מחבר בית דין משמעתי, זולת אב בית הדין, להשתתף בדיון, יתקיים הדיון, על אף האמור בסעיף קטן (ג), לפני שני חברי בית הדין הנותרים, אלא אם החליט אב בית הדין על דחיית הדיון; הוראה זו תחול אף אם התחיל הדיון לפני שלושה ונבצר מאחד החברים שאינו אב בית הדין להמשיך בו.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

18א. (בוטל).

ועדות האתיקה (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

18ב. (א) בוועדת האתיקה הארצית יהיו חברים אלה:

(1) חברי הלשכה שתמנה המועצה הארצית באישור ועדת המינויים, ובלבד שלא ימונה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16(א)(1) או (2);

(2) נציגי ציבור שהתקיימו בהם תנאי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ג), שתמנה ועדת המינויים.

(ב) בכל מחוז של הלשכה תהיה ועדת אתיקה מחוזית שבה יהיו חברים אלה:

(1) חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז שימנה הוועד המחוזי של אותו מחוז באישור ועדת המינויים, ובלבד שלא ימונה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16(א)(1) או (2);

(2) נציגי ציבור שהתקיימו בהם תנאי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ג), שתמנה ועדת המינויים.

(ג) כשיר לכהן כנציג ציבור בוועדת האתיקה הארצית או בוועדת אתיקה מחוזית (בסעיף זה – ועדת אתיקה) מי שהתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא משפטן ואינו חבר הלשכה, או שהוא חבר הלשכה שחברותו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בה מוגבלת כאמור בסעיף 52ב;

(2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש נציג ציבור בוועדת האתיקה.

(ד) (1) המספר הכולל של חברי ועדת אתיקה ייקבע בכללים;

(2) מספר נציגי הציבור שתמנה ועדת המינויים בוועדת אתיקה לא יעלה על רבע מהמספר הכולל של חברי ועדת האתיקה; בוועדת אתיקה שמספר חבריה פחות מ-11, לא יפחת מספר נציגי הציבור שימונו כאמור מחבר אחד, ובוועדה שמספר חבריה הוא 11 לפחות, לא יפחת מספר נציגי הציבור משניים.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ה) המועצה הארצית או הוועד המחוזי יבחרו מבין חברי ועדת האתיקה הארצית או ועדת אתיקה מחוזית שאינם נציגי ציבור, לפי העניין, את יושב ראש הוועדה; בחירה כאמור טעונה אישור ועדת המינויים.

(תיקון מס' 43) תשפ"ד-2024

(ו) חבר בוועדת אתיקה יתמנה לתקופה של ארבע שנים וניתן לחזור ולמנותו, ובלבד שלא יכהן יותר משלוש תקופות כהונה רצופות.

(ז) כהונתו של חבר ועדת אתיקה נפסקת באחת מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש ועדת המינויים;

(2) נתקיימה בו אחת הנסיבות המונעות בעדו לכהן כחבר ועדת אתיקה לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), לפי העניין;

(3) ועדת המינויים החליטה כי נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו או מצאה כי מתקיימות לגביו עובדות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת האתיקה, ומסרה לו על כך הודעה בכתב.

(ח) ועדת אתיקה מחוזית לא תפעל בסתירה להחלטת ועדת האתיקה הארצית.

הפרקליטים (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

18ג. (א) ליד ועדת האתיקה הארצית וליד כל ועדת אתיקה מחוזית יפעל פרקליט; כשיר להתמנות לפרקליט מי שהתקיימו בו תנאי הכשירות לכהונה בבית דין משמעתי מחוזי כאמור בסעיף 16(א) והוא אינו חבר באחד ממוסדות הלשכה.

(ב) הפרקליטים יבררו תלונות על עבירות משמעת של עורכי דין המטופלות בידי ועדת האתיקה שהם פועלים לידה ויעבירו אותן אליה בצירוף המלצתם, וכן ייצגו את ועדת האתיקה שהם פועלים לידה בהליכים לפני בתי הדין המשמעתיים ולפני בתי המשפט, וייעצו לה בכל עניין הקשור בכך.

(ג) הפרקליטים יועסקו בידי הלשכה בשכר; הוראות בדבר דרכי מינוים והפסקת כהונתם ייקבעו בכללים, ובלבד שכהונתו של פרקליט לא תופסק שלא בהסכמתו, אלא באישור ועדת המינויים בהחלטה שהתקבלה ברוב חבריה.

(ד) לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיף זה רשאי פרקליט להסתייע בחבר הלשכה, בין אם הוא עובד הלשכה ובין אם לאו.

ועדת המינויים (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

18ד. (א) ועדת המינויים תהיה בת שבעה חברים, ואלה הם:

(1) שופט לשעבר של בית המשפט העליון או נשיא לשעבר של בית משפט מחוזי, שימנה שר המשפטים בהתייעצות עם ראש לשכת עורכי הדין, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני חברי הלשכה המשמשים בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי בשירות המדינה, ברשות מקומית או בתאגיד שהוקם בחוק, שימנה שר המשפטים;

(3) שני חברי הלשכה שתבחר המועצה הארצית;

(4) שני חברי הלשכה כמפורט להלן:

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(א) לעניין החלטות ועדת המינויים בדבר בית הדין המשמעתי הארצי, ועדת האתיקה הארצית והפרקליט הפועל לידה, ובדבר המנהל הכללי, רואה החשבון המבקר, היועץ המשפטי או המבקר הפנימי, כמשמעותם בסימן ב' – שני חברי הלשכה שתבחר המועצה הארצית;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) לעניין החלטות ועדת המינויים בדבר בית דין משמעתי מחוזי, ועדת אתיקה מחוזית והפרקליט הפועל לידה – שני חברי הלשכה הרשומים במחוז הנוגע בדבר, שיבחר הוועדה המחוזי של אותו מחוז.

(ב) כשיר לכהן כחבר ועדת המינויים לפי פסקאות (2) עד (4) של סעיף קטן (א) – מי שהתקיימו בו תנאי הכשירות לכהונה בבית הדין המשמעתי הארצי כאמור בסעיף 16(א).

(ג) חבר ועדת המינויים יתמנה לתקופה של ארבע שנים, וניתן לחזור ולמנותו ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(ד) ועדת המינויים תקבע את סדרי עבודתה ואת נוהלי דיוניה, ככל שלא נקבעו בחוק זה או על פיו.

סדרי העבודה של המוסדות

19. מוסדות הלשכה יקבעו את סדרי עבודתם ודיוניהם במידה שלא נקבעו בחוק זה, בתקנות או בכללים.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

סימן ב': בעלי תפקידים בלשכה

מינוי המנהל הכללי, תקופת כהונתו והעברה מכהונה (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19א. (א) ללשכה יהיה מנהל כללי, שתמנה המועצה הארצית לפי הצעת ראש הלשכה מבין מועמדים שיומלצו בידי ועדת איתור; ועדת האיתור תורכב מראש הלשכה או נציג מטעמו שיכהן כיושב ראש ועדת האיתור, ומשני חברים נוספים שתבחר המועצה הארצית.

(ב) המנהל הכללי ימונה לתקופה של ארבע שנים, וניתן להאריך את כהונתו לתקופת כהונה אחת נוספת, בלבד.

(ג) המועצה הארצית רשאית לקבוע כי המנהל הכללי יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

(ד) חדל המנהל הכללי לכהן, תמנה המועצה הארצית מנהל כללי אחר במקומו, בתוך 60 ימים, לפי הוראות סעיף קטן (א).

תפקיד המנהל הכללי וסמכויותיו (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ב. (א) המנהל הכללי אחראי לניהול השוטף של ענייני הלשכה, בהתאם להנחיות ראש הלשכה בכפוף להחלטות המועצה הארצית כאמור בסעיף 8(ג), ויהיו נתונות לו הסמכויות הנדרשות לשם כך, לרבות הסמכות לנהל את כלל העובדים בלשכה בתיאום עם הוועדים המחוזיים.

(ב) המועצה הארצית רשאית להפעיל סמכות מסמכויות המנהל הכללי או להסמיך עובד מעובדי הלשכה להפעילן במקומו, למעט הסמכויות לפי סעיפים 40(א), 69(ג) ו-93(ב), בהתקיים אחד מאלה:

(1) המועצה הארצית החליטה להגביל או לסייג את הסמכות כאמור לעניין מסוים;

(2) המועצה הארצית הורתה למנהל הכללי כיצד לפעול לעניין מסוים והוא לא קיים את ההוראה כאמור.

חובת דיווח (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ג. (א) המנהל הכללי יודיע לראש הלשכה, בלא דיחוי, על כל עניין מהותי בלשכה הנוגע לתפקידיה; היה העניין חורג או עשוי לחרוג מקביעת המועצה הארצית לפי סמכותה, יזמן ראש הלשכה, בלא דיחוי, ישיבה של המועצה הארצית ויביא לפניה את ההודעה.

(ב) המנהל הכללי ימסור למועצה הארצית דוח על הפעילות השוטפת של הלשכה, במועדים שקבעה לכך המועצה הארצית.

רואה חשבון מבקר (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ד. (א) ללשכה יהיה רואה חשבון מבקר, שתמנה המועצה הארצית, בהתייעצות עם ועדת המינויים.

(ב) רואה חשבון מבקר ימונה לתקופה של שבע שנים בלבד.

(ג) המועצה הארצית, בהתייעצות עם ועדת המינויים, רשאית לקבוע כי רואה החשבון המבקר יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) רואה החשבון המבקר יבקר את הדוחות הכספיים של הלשכה ושל התאגידים שבשליטתה ויחווה את דעתו עליהם (בסעיף זה – פעולת ביקורת).

(ה) רואה החשבון המבקר יהיה בלתי תלוי בלשכה, בין במישרין ובין בעקיפין; שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות בדבר אי-תלות של רואה חשבון מבקר, לרבות הוראות בדבר אי-תלות של רואי חשבון השותפים בשותפות שהיא רואה החשבון המבקר או בדבר אי-תלות של רואי חשבון שהם בעלי המניות בחברת רואי חשבון שהיא רואה החשבון המבקר.

(ו) בוצעה פעולת ביקורת בעת שהיו יחסי תלות כאמור בסעיף קטן (ה), תבוצע פעולת ביקורת נוספת בידי רואה חשבון מבקר אחר, אלא אם כן במועד שבו נודע הדבר למועצה הארצית חלפו חמש שנים מהמועד שבו בוצעה פעולת הביקורת כאמור.

(ז) נודע למועצה הארצית כי קיימים יחסי תלות כאמור בסעיף קטן (ה), תודיע לרואה החשבון המבקר בלא דיחוי כי עליו לפעול להפסקת יחסי התלות לאלתר; לא פסקו יחסי התלות, תכנס המועצה הארצית בתוך זמן סביר ישיבה מיוחדת, שבה תחליט על סיום כהונתו של רואה החשבון המבקר.

(ח) רואה החשבון המבקר רשאי לעיין, בכל עת, במסמכי הלשכה הדרושים לו לשם מילוי תפקידו, ולקבל הסברים לגביהם.

(ט) רואה החשבון המבקר רשאי להשתתף בכל ישיבה של המועצה הארצית, של ועדה מוועדותיה או של ועד מחוזי שבה דנים בדוחות הכספיים שלגביהם ביצע פעולת ביקורת, או בישיבת המועצה הארצית המתכנסת לפי סעיף קטן (יב); המועצה הארצית, ועדה מוועדותיה או ועד מחוזי, לפי העניין, יודיעו לרואה החשבון המבקר על המקום והמועד שבו תתכנס הישיבה.

(י) רואה החשבון המבקר חייב, לפי דרישת המועצה הארצית או שר המשפטים, למסור להם, על אף האמור בכל דין, ידיעות על ענייני הלשכה, לערוך בלשכה ביקורת מיוחדת ולמסור להם דוח על תוצאותיה.

(יא) נודע לרואה החשבון המבקר אגב פעולת ביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הלשכה, ידווח על כך, בלא דיחוי, לראש הלשכה ולחברי המועצה הארצית; מצא רואה החשבון המבקר כי הליקויים המהותיים לא תוקנו בתוך שנה, ידווח על כך לשר המשפטים.

(יב) הודיע רואה החשבון המבקר על ליקויים כאמור בסעיף קטן (יא), יזמן ראש הלשכה, בלא דיחוי, ישיבה של המועצה הארצית לדיון בנושאים שהובאו לידיעתו.

(יג) רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הלשכה לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע את קיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין.

יועץ משפטי (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ה. (א) ללשכה יהיה יועץ משפטי שתמנה המועצה הארצית, בהתייעצות עם ועדת המינויים.

(ב) היועץ המשפטי ימונה לתקופה של שבע שנים בלבד.

(ג) המועצה הארצית, בהתייעצות עם ועדת המינויים, רשאית לקבוע כי היועץ המשפטי יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

(ד) לא יכהן כיועץ משפטי בלשכה בעל עניין בלשכה, בעל תפקיד בלשכה או קרוב של כל אחד מאלה; לעניין זה, "בעל עניין" – כפי שייקבע בכללים.

מבקר פנימי (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ו. (א) ללשכה יהיה מבקר פנימי, שיהיה עובד הלשכה ותמנה המועצה הארצית, לפי המלצת ועדת המינויים.

(ב) לא יכהן כמבקר פנימי בלשכה בעל עניין בלשכה, בעל תפקיד בלשכה או קרוב של כל אחד מאלה; לעניין זה, "בעל עניין" – כפי שייקבע בכללים.

(ג) המבקר הפנימי ימונה לתקופה של שבע שנים בלבד.

(ד) המבקר הפנימי יהיה כפוף ארגונית למועצה הארצית ויגיש לה את דוחותיו והמלצותיו.

(ה) המבקר הפנימי יגיש דוח על ממצאיו, ובכלל זה דוח שנתי, למועצה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הארצית, למנהל הכללי ולוועדת הביקורת.

(ו) המבקר הפנימי יגיש לוועדת הביקורת הצעה לתכנית עבודה שנתית או תקופתית לצורך בחינתה לפי סעיף 10א(א)(4); ועדת הביקורת תגיש את תכנית העבודה לאישור המועצה הארצית בצירוף הערותיה והמלצותיה והמועצה תאשרה בשינויים הנראים לה.

(ז) המועצה הארצית רשאית, לפי המלצת ועדת הביקורת ובשים לב לתכנית העבודה המאושרת כאמור בסעיף קטן (ו), להטיל על המבקר הפנימי משימות נוספות של ביקורת פנימית על המשימות הקבועות בתכנית העבודה.

(ח) לא תופסק כהונתו של המבקר הפנימי לפי סעיף 12(א)(3) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (בסעיף זה – חוק הביקורת הפנימית), אלא לפי המלצת ועדת המינויים.

(ט) הוראות חוק הביקורת הפנימית יחולו, בשינויים המחויבים, על המבקר הפנימי של הלשכה, ככל שאין הוראה אחרת בחוק זה.

(י) המבקר הפנימי ישמש כנציב פניות הציבור של הלשכה.

(יא) המבקר הפנימי רשאי להשתתף בכל ישיבה של המועצה הארצית, של ועדה מוועדותיה או של ועד מחוזי; המועצה הארצית, ועדה מוועדותיה או ועד מחוזי, לפי העניין, יודיעו למבקר הפנימי על המקום והמועד שבו תתכנס הישיבה.

(יב) (1) המבקר הפנימי יהיה נוכח בישיבה שבה תחליט המועצה הארצית על מינוי רואה החשבון המבקר או היועץ המשפטי; המועצה הארצית תודיע למבקר הפנימי על המקום והמועד שבו תתכנס הישיבה;

(2) מצא המבקר הפנימי ליקוי מהותי במינוי של רואה החשבון המבקר או היועץ המשפטי, יודיע על כך, בלא דיחוי, לשם המשפטים, לראש הלשכה ולחברי המועצה הארצית.

סייג למינוי ולמתן שירות (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ז. (א) לא ימונה למנהל הכללי, לרואה חשבון מבקר, ליועץ משפטי או למבקר פנימי (בחוק זה – בעל תפקיד), מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת לפי כל דין שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת ועדת המינויים, לכהן כבעל תפקיד, לפי העניין, ולא תלויים ועומדים נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור, לפי העניין.

(ב) לא תמונה חברה או שותפות לרואה חשבון מבקר או ליועץ המשפטי של הלשכה אם מתקיים בבעל מניה או בשותף האמור בסעיף קטן (א).

הפסקת כהונה בשל הרשעה (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ח. על אף האמור בסעיפים 19א(ג), 19ד(ג), 19ה(ג) ו-19ו(ח), בעל תפקיד יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, אם הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת כאמור בסעיף 19ז, ולעניין חברה או שותפות – גם אם הורשע בעל מניה או שותף בעבירה כאמור.

השעיה מכהונה (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

19ט. הוגשו נגד בעל תפקיד, ולעניין חברה או שותפות – גם נגד בעל מניה או שותף, כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור בסעיף 19ז(א), יושעה בעל התפקיד מתפקידו עד למתן פסק דין בעניינו.

פרק שלישי: תחום המקצוע וייחודו

ייחוד פעולות המקצוע

20. הפעולות המנויות להלן, לא יעשה אותן דרך עיסוק, או בתמורה אף שלא דרך עיסוק, אלא עורך דין; ואלה הפעולות:

(1) ייצוג אדם אחר וכל טיעון ופעולה אחרת בשמו לפני בתי משפט, בתי דין, בוררים וגופים ואנשים בעלי סמכות שיפוטית, או מעין שיפוטית;

(תיקון מס' 40) תשע"ז-2017

(2) ייצוג אדם אחר וכל פעולה אחרת בשמו לפני –

משרד ההוצאה לפועל;

לשכת רישום הקרקעות;

הפקיד המוסמך לענין חוק בתים משותפים, תשי"ג-1952;

רשם החברות;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

רשם השותפויות;

רשם האגודות השיתופיות;

רשם הפטנטים והמדגמים;

הרשם כהגדרתו בחוק העיצובים, התשע"ז-2017;

רשם סימני המסחר;

פקיד השומה ונציג מס ההכנסה לענין פקודת מס הכנסה;

המנהל לענין חוק מס שבח מקרקעין, תש"ט-1949;

מנהל מס עזבון לענין חוק מס עזבון, תש"ט-1949.

(3) עריכת מסמכים בעלי אופי משפטי בשביל אדם אחר, לרבות ייצוג אדם אחר במשא ומתן משפטי לקראת עריכת מסמך כזה;

(4) ייעוץ וחיווי דעת משפטיים.

שמירת-הוראות

21. הוראות סעיף 20 אינן פוגעות באלה:

(1) סמכויותיהם של היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו;

(2) ייצוג לפני בתי דין דתיים ולפני בתי דין צבאיים;

(3) ייצוג לפני בית משפט, בית דין, גוף או אדם אחר שהייצוג לפניהם מוסדר בחיקוק, לרבות הוראות סעיף 236 לפקודת מס הכנסה;

(4) סמכויות של סוכן פטנטים לפי פקודת הפטנטים והמדגמים ולפי פקודת סימני המסחר, 1938;

(5) זכותם של רואי חשבון למלא תפקידים שהותרו להם על פי דין;

(6) ייצוג של ארגון עובדים או מעסיקים או של חבר בהם על ידי נציגו של ארגון כזה, בבוררות לעניני עבודה או בקשר להסכם עבודה;

(7) חיווי דעת משפטי על ידי אדם שנתבקש לכך על ידי עורך דין או על ידי רשות מרשויות המדינה;

(תיקון מס' 14) תשמ"ה-1985

(8) ייצוג לפני בוררים כשאחד מבעלי הדין בבוררות הוא תושב חוץ או תאגיד הרשום בחוץ לארץ, על ידי תושב חוץ המוסמך לעריכת דין במדינה שהוא תושב בה.

זכות ייצוג על ידי עורך דין

22. אדם שייפה כוחו של עורך דין זכאי להיות מיוצג על ידיו בפני כל רשויות המדינה, רשויות מקומיות וגופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים צבוריים על פי דין; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכל סמכות לדרוש נוכחותו או פעולה אישית של האדם המיוצג, ואין בה כדי לפגוע בחיקוק המסדיר את הייצוג בפני רשות, גוף או איש כאמור.

סניגור-חוץ במקרים מיוחדים (תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967

23. אדם שאינו אזרח ישראלי והוא נאשם בעבירה שדינה מיתה, לפי חוק למניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם, תש"י-1950, או לפי חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תש"י-1950, או שמתנהלת נגדו חקירה בשל עבירה כזאת, רשאי למנות לעצמו, באישור שר המשפטים, סניגור שאינו עורך דין כמשמעותו בחוק זה, אם הוא מוסמך לעריכת דין בחוץ לארץ; שר המשפטים רשאי לאשר את המינוי בנסיבות מיוחדות ולאחר התייעצות עם המועצה הארצית של הלשכה; סניגור שמינויו אושר כאמור, דינו לענין זה כדין עורך דין כמשמעותו בחוק זה; שר המשפטים רשאי, בנסיבות מיוחדות, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ומשהועמד הנאשם לדין – בהסכמת בית המשפט שלפניו הועמד לדין, לבטל אישור שניתן; בוטל האישור – בטל מינויו של הסניגור.

פרק רביעי: הכשרה למקצוע

הוראה כללית

24. אדם כשיר להיות עורך דין אם נתקיימו בו אלה:

(1) הוא בעל השכלה משפטית גבוהה;

(2) עבר תקופת התמחות;

(3) עמד בבחינות הלשכה;

הכל לפי המפורט בפרק זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

השכלה משפטית גבוהה
(תיקון מס' 18) תשנ"א-1991

25. אלה בעלי השכלה משפטית גבוהה לענין סעיף 24:

(1) בוגר של פקולטה למשפטים במוסד בישראל או בוגר של מכללה למשפטים שהוכרו כמוסד להשכלה גבוהה בהתאם לחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958;

(תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967
(תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

(2) בוגר בלימודי משפט במוסד בחוץ לארץ שהוכר, לענין הוראה זו, על ידי הממונה שמונה לפי סעיף 25ו(ב) כמוסד להשכלה גבוהה בהתאם לאמות המידה שנקבעו לפי סעיף 25ו; או מי שלמד במוסד כאמור ועמד בבחינות בהיקף אשר לדעת הממונה האמור ראוי להיחשב כמקנה לו השכלה משפטית גבוהה בהתאם לאמות המידה כאמור;

(תיקון מס' 25) תשנ"ח-1998

(2א) בוגר בלימודי משפט, במוסד בישראל בעל רשיון לפי סעיף 25ד או לפי סעיף 25ט לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, שהוא שלוחה או סניף של מוסד בחוץ לארץ, ובלבד שהמוסד בחוץ לארץ הוכר לפי פסקה (2);

(תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

(3) מי שהוסמך בחוץ לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ לפחות שנתיים עורך דין או בתפקיד שיפוטי, ומי ששימש בחוץ לארץ לפחות שנתיים בתפקיד שיפוטי שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו;

(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

(4) (נמחקה).

(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

25א. (בוטל).

(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

25ב. (בוטל).

(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

25ג. (בוטל).

(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

25ד. (בוטל).

(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

25ה. (בוטל).

אמות מידה והשגה לעניין הכרה בהשכלה ובניסיון בעריכת דין מחוץ לישראל
(תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

25ו. (א) שר המשפטים ימנה ועדה שתקבע ותפרסם אמות מידה להכרה לפי סעיפים 25(2), 35(ב) ו-38(א) (בסעיף זה – הוועדה), ואלה חבריה:

(1) עובד בכיר במשרד המשפטים – והוא יהיה היושב ראש;

(2) נציג הלשכה שימונה בהתייעצות עם המועצה הארצית;

(3) חבר הסגל האקדמי של מוסד מוכר להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, שתחום התמחותו הוא משפטים.

(ב) השר ימנה עובד מקרב עובדי משרדו כממונה לעניין הכרה לפי סעיף 25(2).

(ג) הוועדה תדון בהשגות על החלטות הממונה לפי סעיף 25(2) ועל החלטות הלשכה לפי סעיף 25ז.

הכרה בניסיון בעריכת דין מחוץ לישראל
(תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

25ז. הלשכה תכיר בניסיון בעריכת דין בחוץ לארץ של מי שלא הוסמך לעריכת דין בחוץ לארץ לעניין סעיפים 35(ב) ו-38(א), שהוכיח, להנחת דעתה, בהתאם לאמות המידה שנקבעו לפי סעיף 25ו(א), כי עסק בעריכת דין בדומה לעיסוקו של עורך דין בישראל בשנים שלגביהן מבוקשת ההכרה.

תנאים לרישום מתמחה
(תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 14) תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 18) תשנ"א-1991

26. אלה רשאים להירשם כמתמחים:

(1) מי שקיבל בפקולטה כאמור בסעיף 25(1) תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר או אישור שסיים את תקופת לימודיו בפקולטה ונותרו לו לא יותר משתי בחינות כדי למלא אחר

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר. בפסקה זו, "פקולטה" – לרבות מכללה למשפטים כמשמעותה בסעיף 25(1);

(תיקון מס' 25 תשנ"ח-1998)

(2) בוגר כאמור בסעיף 25(2) או (2א) לאחר שהוכיח ידיעה מספיקה בשפה העברית, ולאחר שעמד בבחינות הלשכה בדיני ישראל, פרט לבחינות שפוטר מהן בהתאם לתקנות, אולם רשאי הוא להירשם כמתמחה גם אם עדיין לא עמד בשתיים מבחינות אלה;

(3) מי שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 25(3), לאחר שהוכיח ידיעה מספיקה בשפה העברית;

(תיקון מס' 39 תשע"ז-2017)

(4) (נמחקה).

תנאים חריגים לרישום מתמחה (תיקון מס' 22 תשנ"ד-1994)

26א. על אף האמור בסעיף 26 רשאית המועצה הארצית באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת לקבוע כללים לרישום מתמחה אף במועד מוקדם או מאוחר מהמועד שבו מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף האמור.

סירוב הלשכה לרשום מתמחה (תיקון מס' 31 תשס"ה-2005)

27. הלשכה רשאית, לאחר שנתנה למועמד הזדמנות לטעון טענותיו לפניה, שלא לרשמו כמתמחה על אף כשירותו לפי סעיף 26, אם נתגלו עובדות שלאורן סבורה הלשכה שהמועמד אינו ראוי לשמש עורך דין. סירבה הלשכה לרשום מתמחה, תודיע למועמד את נימוקיה בכתב.

(תיקון מס' 31 תשס"ה-2005)

28. (בוטל).

מאמנים

29. (א) ההתמחות תהיה אצל מאמן; ואלה רשאים להיות מאמנים למתמחים:

(1) שופט בית המשפט העליון ושופט בית משפט מחוזי;

(1א) שופט של בית דין לעבודה;

(תיקון מס' 7 תשל"א-1971)

(2) שופט בית משפט שלום שהוותק שלו כחבר הלשכה וכשופט יחד אינו פחות מחמש שנים;

(תיקון מס' 10 תשל"ז-1976)

(2א) שופט תעבורה שנתמנה לפי הפרק הרביעי לפקודת התעבורה, ושהוותק שלו כחבר הלשכה וכשופט יחד אינו פחות מחמש שנים;

(3) שופט צבאי משפטאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו–1955, שהוותק שלו כחבר הלשכה וכשופט יחד אינו פחות מחמש שנים;

(תיקון מס' 35 תשע"א-2011)

(3א) רשם כהגדרתו בסעיף 52א(ב) שהוותק שלו כחבר הלשכה וכרשם יחד אינו פחות מחמש שנים;

(4) חבר הלשכה בעל ותק של חמש שנים שאושר על ידי הלשכה כראוי להיות מאמן;

(תיקון מס' 22 תשנ"ד-1994)

(5) חבר הלשכה בעל ותק של חמש שנים המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי בשירות המדינה, ברשות מקומית או בתאגיד שהוקם בחוק, שנקבעו לענין הוראה זו על ידי שר המשפטים בצו.

(תיקון מס' 21 תשנ"ד-1994)

(ב) מי שרשאי להיות מאמן לפי פסקאות (1) ו-(1א) של סעיף קטן (א), או מי שרשאי להיות מאמן לפי פסקאות (2) עד (5) לאותו סעיף קטן והוותק שלו, כחבר הלשכה וכשופט יחד, אינו פחות מחמש שנים, רשאי, באישור הלשכה, לאמן שני מתמחים.

ביטול אישור (תיקון מס' 7 תשל"א-1971 (תיקון מס' 39 תשע"ז-2017)

30. הלשכה רשאית, לאחר שנתנה לחבר הלשכה הזדמנות לטעון טענותיו לפניה, לבטל אישור שניתן לו לפי סעיף 29(א)(4) וכן לפסול אותו מלקבל אישור חדש לתקופה קצובה שלא תעלה על חמש שנים מיום ביטול האישור כאמור אם נתקיימה אחת מאלה:

(תיקון מס' 39 תשע"ז-2017)

(1) הלשכה נוכחה, על פי תלונה של נציב הפיקוח על ההתמחות לפי סעיף 41ב, ועד מחוזי, היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, שהחבר לא מילא כראוי את תפקידו כמאמן;

(2) החבר הורשע על ידי בית דין משמעתי ולאור הרשעתו סבורה הלשכה שאין הוא ראוי לשמש מאמן.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 31)
תשס"ה-2005

31. (בוטל).

מספר המתמחים

32. מספר המתמחים שמאמן אחד יכול לאמן ייקבע בכללים.

העסקת המתמחים

33. לא יעסיק מאמן מתמחה אלא בעבודה משפטית.

המשך התמחות אצל מאמן אחר

34. מתמחה המבקש להמשיך את התמחותו אצל מאמן אחר, לא יעשה כן אלא באישור הלשכה.

תקופת ההתמחות
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 14)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 22)
תשנ"ד-1994
(תיקון מס' 39)
תשע"ז-2017
(תיקון מס' 46)
תשפ"ה-2025
(תיקון מס' 44)
תשפ"ד-2024

35. (א) תקופת ההתמחות תהיה 12 חודשים.

(ב) מי שהוסמך בחוץ לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ עורך דין או בתפקיד שיפוטי לפחות שנתיים, מי ששימש בחוץ לארץ עורך דין ארבע שנים לפחות, בהתאם לתנאים הקבועים במדינה שבה עסק בעריכת דין וניסיונו הוכר לפי סעיף 25ז, ומי ששימש בחוץ לארץ לפחות שנתיים בתפקיד שיפוטי שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו, תהיה תקופת התמחותו שנה, ורשאית הלשכה להפחית תקופה זו ובלבד שלא תפחת משש חדשים; שימש כאמור פחות משנתיים – רשאית הלשכה להפחית את תקופת ההתמחות שהוא חייב בה ובלבד שלא תפחת משנה.

(תיקון מס' 23)
תשנ"ד-1994

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

36. (בוטל).

ייצוג שולחי המאמן

37. בששת החדשים האחרונים לתקופת התמחותו רשאי מתמחה לייצג שולחי מאמנו בבית משפט השלום, ובלבד שהמאמן יהיה נוכח בבית המשפט או שבית המשפט הרשהו להמשיך בייצוג אף בהעדר המאמן.

בחינות בדיני ישראל
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

37א. מי שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 25(3) חייב להיבחן בבחינות הלשכה בדיני מדינת ישראל, פרט לבחינות שפוטר מהן בהתאם לתקנות.

בחינות התמחות
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016
(תיקון מס' 44)
תשפ"ד-2024

38. (א) בתום תקופת ההתמחות על המועמד לחברות בלשכה להיבחן בבחינות הלשכה להסמכה לעריכת דין, שיהיו בין השאר בדין המהותי ובסדרי דין; ואולם מי שהוסמך בחוץ לארץ לעריכת דין ושימש בחוץ לארץ לפחות חמש שנים עורך דין או בתפקיד שיפוטי ומי ששימש בחוץ לארץ לפחות חמש שנים בתפקיד שיפוטי שרק בעל השכלה משפטית כשיר לו או מי ששימש בחוץ לארץ עורך דין שבע שנים לפחות בהתאם לתנאים הקבועים במדינה שבה עסק בעריכת דין וניסיונו הוכר לפי סעיף 25ז, והוא התחיל בהתמחותו תוך עשר שנים מיום עלייתו ארצה פטור מבחינה זו.

(תיקון מס' 14)
תשמ"ה-1985

(ב) מי שנרשם כמתמחה לפי סעיף 26(1) על פי אישור שסיים תקופת לימודיו בפקולטה, לא ייבחן בבחינת ההתמחות אלא לאחר שקיבל תעודת בוגר או אישור שמילא אחר דרישות הפקולטה לקבלת תעודת בוגר; מי שנרשם לפי סעיף 26(2) או (3) לפני שעמד בכל בחינות הלשכה בדיני ישראל שלא פוטר מהן, לא ייבחן בבחינות ההתמחות אלא לאחר שעמד באותן הבחינות.

תכנית הבחינות וסדריהן
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 33)
תשס"ט-2009
(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

39. תכנית הבחינות לפי הסעיפים 26(2), 37א, 38 ו-198(א)(3) וסדריהן לרבות ערר על תוצאות הבחינות ייקבעו בתקנות.

ועדה בוחנת
(תיקון מס' 38)
תשע"ו-2016

40. (א) הבחינות לפי סעיף 38 יהיו, אם הן נערכות בעל-פה, בפני ועדה בוחנת של שלושה שהם שופט, והוא יהא יושב ראש, ושני עורכי דין, מהם אחד חבר

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

השירות המשפטי; ועדה בוחנת תורכב בידי המנהל הכללי של הלשכה או בידי עובד בכיר של הלשכה שהוא הסמיכו לכך דרך כלל או לעניין מסוים, מתוך רשימת בוחנים שתיקבע על ידי שר המשפטים.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ב) הבחינות לפי סעיף 38 ייערכו, אם הן נערכות בכתב, בידי ועדה בוחנת של תשעה חברים שימנה שר המשפטים (בסעיף זה – ועדה בוחנת בכתב), ואלה חבריה:

(1) שלושה שופטים, שימונו בהסכמת נשיא בית המשפט העליון;

(2) ארבעה עורכי דין, מהם שניים חברי השירות המשפטי;

(3) שני חברי הסגל האקדמי של מוסדות מוכרים להשכלה גבוהה כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, שתחום התמחותם הוא משפטים.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ג) מינוי חברי הוועדה הבוחנת בכתב המנויים בסעיף קטן (ב)(2) ו-(3), יהיה לאחר התייעצות עם המועצה הארצית.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ד) שר המשפטים ימנה את יושב ראש הוועדה הבוחנת בכתב, מבין חברי הוועדה שמונו לפי סעיף קטן (ב)(1).

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ה) חברי הוועדה הבוחנת בכתב ימונו לתקופה של ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותם לתקופות כהונה נוספות.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ו) לשם ביצוע תפקידה לפי סעיף זה, תמנה הוועדה הבוחנת בכתב או ועדת משנה שהיא הסמיכה לעניין זה מבין חבריה, חבר בוחנים לחיבור שאלות הבחינה ולבדיקתן; הכשירות להיכלל בחבר הבוחנים תיקבע בתקנות.

משמעת מקצועית של מועמדים

41. בתקופת התמחותו ועד להכרעה סופית בדבר קבלתו כחבר הלשכה נתון המועמד למרותה של הלשכה ולשיפוטה המשמעתי, והלכות האתיקה המקצועית חלות, בשינויים המחוייבים, גם עליו; בשל עבירת משמעת רשאי בית דין משמעתי להטיל על מועמד אזהרה, נזיפה, פסילה להתקבל כחבר הלשכה, לתקופה שלא תעלה על שלש שנים או לצמיתות; ואם היה בעבירה משום הפרת חובותיו כמתמחה או פגיעה בטוהר הבחינות – גם ביטול התמחות, כולה או מקצתה, וביטול בחינה. על דין המשמעת נגד מועמד יחולו בשינויים המחוייבים, הוראות הסעיפים 62 עד 74.

דין מתמחה כדין עובד (תיקון מס' 7) תשל"א-1971 (תיקון מס' 37) תשע"ד-2014 (תיקון מס' 42) תשפ"ד-2024

41א. (א) דינו של מתמחה, לכל דבר וענין למעט החיקוקים המפורטים בתוספת הראשונה, יהיה כדין עובדו של המאמן, ואם היה המאמן שכירו של אחר יראו את האחר כמעסיקו של המתמחה; סעיף זה אינו חל על חייל המתמחה בצבא-הגנה לישראל.

(תיקון מס' 42) תשפ"ד-2024

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת הראשונה, להוסיף עליה ולגרוע ממנה.

נציב הפיקוח על ההתמחות (תיקון מס' 39) תשע"ז-2017

41ב. (א) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, ימנה שופט בדימוס או עורך דין שכשיר להיות שופט מחוזי לנציב הפיקוח על ההתמחות (בחוק זה – הנציב) שיעמוד בראש מערך הפיקוח על ההתמחות של הלשכה לפי חוק זה.

(ב) הנציב יפקח על ההתמחות, ייעץ ללשכה בעניינים הנוגעים לפיקוח על ההתמחות ויברר תלונות של מתמחים או של מתמחים לשעבר, הרואים את עצמם נפגעים בשל התנהגות מאמנם במסגרת מילוי תפקידם כמאמן או בשל תנאי התמחותם; במילוי תפקידיו לפי סעיף זה רשאי הנציב להתייחס לכלל היבטי ההתמחות, לרבות סוג העבודה המוטלת על המתמחה ותנאי העסקתו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), תלונה של מתמחה אצל שופט או של מתמחה לשעבר אצל שופט, ותלונה של הנציב על התנהגות שופט תוגש לנציב תלונות הציבור על שופטים כהגדרתו בחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002, ותבורר בידו בהתאם להוראות החוק האמור; בסעיף זה, "שופט" – שופט או רשם כאמור בסעיף 29(א)(1) עד (3א).

(ד) לשם מילוי תפקידיו יסתייע הנציב, ככל הנדרש, בעובדי הלשכה שיפעלו בהתאם להוראותיו.

(ה) לשם מילוי תפקידיו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי הנציב לקבל מכל

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אדם או גוף כל ידיעה או מסמך העשויים לדעתו לסייע לפעולת הפיקוח על לבירור התלונה, לפי העניין.

(ו) מצא הנציב ליקויים בתפקודו של מאמן, רשאי הוא, לאחר שנתן למאמן הזדמנות לטעון את טענותיו, להמליץ לכל גורם מוסמך לנקוט אמצעים מתאימים נגדו או לפעול לתיקון הליקויים שמצא, וכן רשאי הוא להורות, לעניין מאמן שאינו שופט, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, כי הוא לא יורשה לאמן מתמחים לתקופה שיקבע ולא תעלה על 18 חודשים; הנציב יקבע את מועד תחילתה של תקופה כאמור, והוא רשאי לקצר את התקופה אם הוכח להנחת דעתו כי תוקנו הליקויים; הנציב יודיע ללשכה על החלטה לפי סעיף קטן זה.

(ז) הנציב יגיש לשר המשפטים, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת וללשכה, דין וחשבון שנתי על פעולותיו לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ו).

(ח) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהסמכות להגיש תלונה לפי סעיף 30 או מהסמכות להגיש קובלנה נגד מאמן לפי סעיף 63 או לפי כל דין.

(ט) תקופת כהונתו של הנציב תהיה ארבע שנים מיום מינויו, וניתן לחזור ולמנותו, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(י) שכרו של הנציב ימומן מתקציב הלשכה.

(יא) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, רשאי לקבוע הוראות נוספות בדבר סמכויות הנציב, דרכי פעולתו ותנאי כהונתו.

פרק חמישי: חברות בלשכה

הוראה כללית (תיקון מס' 28) תשס"ב-2002

42. אדם הכשיר להיות עורך דין והוא תושב ישראל ובגיר יהיה לעורך דין עם קבלתו כחבר הלשכה.

פרסום מוקדם והתנגדויות (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

43. שמותיהם של המועמדים לחברות בלשכה או לרישום במרשם כהגדרתו בסעיף 98א יתפרסמו בצורה שתיקבע בכללים, ותוך תקופה שתיקבע לכך בכללים רשאי כל אדם להגיש ללשכה התנגדות לקבלת המועמד.

סירוב הלשכה לקבל חבר (תיקון מס' 31) תשס"ה-2005

44. (א) הלשכה רשאית, לאחר שנתנה למועמד הזדמנות לטעון טענותיו לפניה, שלא לקבלו כחבר הלשכה, על אף כשירותו –

(1) אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון, והלשכה סבורה שלאור הרשעה זו אין הוא ראוי לשמש עורך דין;

(תיקון מס' 28) תשס"ב-2002 (תיקון מס' 31) תשס"ה-2005

(2) אם נתגלו עובדות אחרות – בין על ידי פסק דין של בית דין משמעתי או על ידי התנגדות שהוגשה לפי סעיף 43, ובין בדרך אחרת – והלשכה סבורה שלאור עובדות אלה אין המועמד ראוי לשמש עורך דין;

(3) (נמחקה).

(תיקון מס' 31) תשס"ה-2005

(ב) החליטה הלשכה שלא לקבל מועמד כחבר הלשכה, תודיע לו את נימוקיה בכתב.

רישום בפנקס, תעודה ועיסוק במקצוע

45. (בוטל).

ביטול חברות (תיקון מס' 31) תשס"ה-2005

46. החליטה הלשכה לקבל את המועמד, או שבית המשפט העליון ביטל את סירובה לקבלו, תרשום הלשכה את המועמד בפנקס חברי הלשכה ותתן לו תעודת חברות; מיום רישומו רשאי הנרשם לעסוק במקצוע עריכת דין.

פקיעת חברות

47. בית דין משמעתי מחוזי רשאי לבטל רישומו של חבר הלשכה בפנקס החברים ולבטל חברותו בלשכה, אם הוכח בפניו שהרישום הושג במרמה; על החלטת בית הדין המשמעתי לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 70.

(תיקון מס' 31) תשס"ה-2005

48. חברותו של חבר הלשכה תפקע אם נתקיימה בו אחת מאלה:

(1) הודיע ללשכה בכתב על פרישתו ממנה;

(2) חדל להיות תושב ישראל; המועד בו חדל חבר להיות תושב

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ישראל ייקבע על ידי הלשכה;

השעיית חברות

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(3) הוכרז פושט רגל;

(4) נידון בבית דין משמעתי להוצאה מן הלשכה והעונש בוצע.

(תיקון מס' 31) תשס"ה-2005

49. חברותו של חבר הלשכה תושעה –

(1) אם הוכרז בפסק דין פסול-דין מחמת מחלת נפש – כל עוד לא בוטל הפסק, או אם החליטה הלשכה, על סמך תעודה של פסיכיאטר מחוזי, כי הוא אינו מסוגל מחמת מחלת נפש לשמש כעורך דין – כל עוד לא בוטלה ההחלטה.

שמירת מרות וזכויות

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(2) אם נידון בבית דין משמעתי להשעיה – למשך תקופת ההשעיה.

50. מי שפרש מן הלשכה או שחברותו פקעה מסיבה אחרת, נשאר נתון למרות הלשכה בכל מה שאירע לפני פקיעת החברות; וכן רשאי הוא לגבות שכרו בעד שירותים שנתן לפני כן.

50א. הוראות חוק זה יחולו על חבר הלשכה שהושעה כשם שהן חלות על חבר הלשכה שחברותו בה מוגבלת כאמור בסעיף 52ב, ככל שאין בסעיפים 59ד ו-97 הוראות מיוחדות לענינו.

חידוש חברות

51. מי שפרש מן הלשכה ומי שחברותו בלשכה פקעה מסיבה אחרת והסיבה בטלה, רשאי לבקש חידוש חברותו בלשכה; על חידוש החברות יחולו הוראות הסעיפים 42 עד 47, בשינויים המחוייבים, ובלבד שהלשכה לא תסרב לחידוש החברות אלא על סמך הרשעה או עובדות שאירעו אחרי פקיעת החברות.

סייג לחידוש חברות

52. על אף האמור בסעיף 51, מי שנידון להוצאה מן הלשכה לא יבקש חידוש חברותו לפני שעברו עשר שנים מהוצאתו, והלשכה רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לחידוש החברות או לסרב לו.

הפסקת חברותם של חברי הלשכה לתקופת כהונתם כשופטים, כדיינים או כרשמים

(תיקון מס' 1) תשכ"ב-1961

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

52א. (א) חברותו של חבר הלשכה שנתמנה שופט או דיין של בית דין דתי נפסקת כל עוד הוא משמש בכהונתו, והוא הדין במי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין לפי פקודת עורכי הדין, 1938, ושימש אותה שעה בכהונת שופט או דיין כאמור; לענין זה, "שופט" –

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

(1) שופט כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984;

(2) שופט צבאי משפטאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, המשמש בכהונתו בהיותו בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל;

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

(3) שופט כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

(ב) חברותו של חבר הלשכה שנתמנה לרשם נפסקת כל עוד הוא משמש בכהונתו; לעניין זה, "רשם" –

(1) רשם לפי סעיף 84 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984;

(2) רשם לפי סעיף 17 לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969;

(3) רשם לפי סעיף 2(ב) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

(ג) הסתיימה כהונתו של מי שנתמנה שופט, דיין או רשם כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), תחדש הלשכה את חברותו בה, ואולם רשאית הלשכה שלא לחדש את חברותו כאמור אם בעת תקופת כהונתו כשופט, כדיין או כרשם הורשע בעבירה פלילית או הורשע בעבירת משמעת ובית הדין למשמעת שהרשיעו החליט על סיום כהונתו, והלשכה סבורה כי מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה של העבירה הפלילית או עבירת המשמעת, לפי העניין, אין הוא ראוי לשמש עורך דין.

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

(ד) חודשה חברותו בלשכה של מי שכיהן כשופט, כדיין או כרשם, לפי הוראות סעיף קטן (ג), והורשע, לאחר חידוש חברותו בלשכה, בעבירה פלילית

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שעבר לפני חידוש חברותו כאמור, רשאית הלשכה להפסיק את חברותו בה אם היא סבורה כי מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה של העבירה אין הוא ראוי לשמש עורך דין.

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

(ה) בסעיף זה, "הורשע", בעבירה פלילית – לרבות מי שבית המשפט קבע כי ביצע את העבירה.

חברות מוגבלת (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963 (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

52ב. חבר הלשכה שאינו עוסק בעריכת דין – אם בכלל ואם כנציגו של היועץ המשפטי לממשלה – רשאי להודיע על כך ללשכה בכתב, ומשהודיע וכל עוד לא ביטל הודעתו, יחולו עליו הוראות חוק זה למעט הוראת סעיף 60 בשינויים אלה:

(1) לא יעשה פעולות שנתייחדו לפי חוק זה לעורכי דין, ואם עשה פעולה כזאת, דינו כאמור בסעיף 96;

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(2) לא יבחר ולא ייבחר למוסדות הלשכה ולא יתמנה או ייבחר לתפקיד בה למעט לתפקיד נציג ציבור בוועדת האתיקה הארצית או בוועדת אתיקה מחוזית, לפי סעיף 18ב;

(3) אינו חייב בדמי חבר ואגרות אחרות שהלשכה מטילה על חבריה.

פרק שישי: אתיקה מקצועית ושיפוט משמעתי

שמירת כבוד המקצוע

53. עורך דין ישמור על כבוד המקצוע של עריכת דין ויימנע מכל דבר העלול לפגוע בכבוד המקצוע.

סייג לייצוג בשל חברות בועדת מינויים (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 30) תשס"ד-2004 (תיקון מס' 36) תשע"א-2011

53א. עורך דין שהוא חבר בועדה לבחירת שופטים, בוועדה למינוי חברי בית דין דתי או בוועדה לבחירת רשמי הוצאה לפועל לא ייצג צד בבית משפט, בבית דין דתי, בבית דין לעבודה או בלשכת הוצאה לפועל שהשופטים, הדיינים או רשמי ההוצאה לפועל המכהנים בו נבחרים או מתמנים על יסוד המלצת הועדה שבה הוא מכהן, כל עוד הוא חבר באותה ועדה; הוראה זו לא תחול על ייצוג צד בבית המשפט העליון, בבית דין דתי לערעורים או בבית הדין הארצי לעבודה.

סייג לייצוג בשל עילת פסלות של שופט (תיקון מס' 30) תשס"ד-2004

53ב. (א) התבקש עורך דין לקבל על עצמו לייצג צד בהליך בבית משפט, ויש לו יסוד להניח כי קבלת הייצוג תביא לכך שהשופט שנקבע לדון באותו הליך לא ישב בדין בשל התקיימות עילה מעילות הפסלות המפורטות להלן, לא יקבל על עצמו את הייצוג אלא אם כן ההליך הוא הליך קשור להליך קודם שבו ייצג עורך הדין את אותו צד או שבית המשפט התיר את הייצוג לפי בקשה שהגיש עורך הדין:

(1) השופט שנקבע לדון בהליך הוא בן משפחה של עורך הדין או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) לשופט הדן בהליך או לבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בעורך הדין.

(ב) לענין סעיף זה –

"בית משפט" – לרבות בית דין לעבודה, בית דין צבאי, בית דין רבני, בית דין שרעי ובית דין דתי דרוזי;

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"בן משפחה מדרגה ראשונה" – בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"שופט" – לרבות שופט ונציג ציבור בבית דין לעבודה, שופט צבאי, דיין, קאדי, קאדי-מד'הב, וכן רשם בבית משפט או בבית דין לעבודה;

"הליך קשור", ביחס להליך קודם – ערעור או בקשת רשות ערעור על הליך קודם, או הליך אחר הקשור קשר ישיר להליך קודם והנוגע לאותה מסכת עובדתית.

החובה כלפי הלקוח וכלפי בית המשפט

54. במילוי תפקידיו יפעל עורך דין לטובת שולחו בנאמנות ובמסירות, ויעזור לבית המשפט לעשות משפט.

הסדרת פרסומת (תיקון מס' 27) תש"ס-2000

55. (א) עורך דין לא יעשה, במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקו אלא

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בהתאם לכללים שתתקין המועצה הארצית באישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(ב) בכללים כאמור ייקבעו סוגים, צורות ודרכים של פרסומת המותרים לעורכי דין, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות את הציבור או לפגוע בו או משום פגיעה בכבוד המקצוע; כן ייקבעו באותם כללים מקרים וצורות שבהם רשאי או חייב עורך דין לציין את שמו ומקצועו.

איסור שידול לשם השגת עבודה

56. לא ישדל עורך דין, בעצמו או על ידי אחר, כל אדם למסור לידיו עבודה מקצועית.

שימוש בתארים

57. עורך דין ישתמש לציון מקצועו בתואר "עורך דין" או בתואר לועזי מקביל שנקבע בכללים, ובתואר זה בלבד. אין בהוראה זו כדי למנוע את השימוש בתואר אקדמאי או בתואר שדין אחר מסדיר את השימוש בו.

איסור שותפות
(תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967
חוק (מס' 11) תשל"ח-1978
(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

58. עורך דין לא יעסוק במקצועו בשותפות עם אדם שאינו עורך דין או עם אדם שאינו עורך דין זר כהגדרתו בסעיף 98א, ולא ישתף אדם כזה בהכנסותיו – אם ברוטו ואם נטו – בתמורה לשירותים, סיוע או תועלת אחרת לעסקו. אולם רשאי עורך דין לשתף בהכנסותיו את בן הזוג, הצאצאים וההורים של שותפו, בהווה או בעבר, שנפטר בעודו חבר הלשכה או בעודו רשום במרשם כהגדרתו בסעיף 98א ושל עורך דין או של עורך דין זר שממנו רכש את עסקו.

איסור העסקה
(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

59. עורך דין לא יעסיק במשרדו, בלי היתר מאת הלשכה, אדם שחברותו בלשכה הושעתה או שרישומו במרשם הותלה - בתקופת ההשעיה או ההתליה, לפי העניין, או אדם שהוצא מן הלשכה או שרישומו במרשם נמחק; לעניין זה, "מרשם" – כהגדרתו בסעיף 98א.

סייגים לעיסוק בחברת עורכי-דין
(תיקון מס' 11) תשל"ח-1978

59א. (א) עורך דין לא יעסוק במקצועו כחבר בחברת עורכי דין אלא אם נתקיימו אלה:

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

(1) החברה רשומה בישראל לפי פקודת החברות ואין לה כל הגבלה על אחריות בעלי המניות בה;

(2) מטרות החברה, לפי תזכירה, הן האגדם של עורכי דין, פעולות עזר לעריכת דין, פעולות לניהול החברה ונכסיה ולהשקעת רווחיה ופעולות לוואי הדרושות לאלה, ונקבע בתזכיר ההתאגדות כי לא יהיו לחברה הסמכויות המפורטות בתוספת השניה לפקודת החברות;

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

(3) כל חברי החברה ומנהליה הם חברי הלשכה או עורכי דין זרים כהגדרתם בסעיף 98א.

(ב) לא יעסוק עורך דין במקצועו כחבר ביותר מחברת עורכי דין אחת.

שם החברה
(תיקון מס' 11) תשל"ח-1978
(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

59ב. שם של חברת עורכי דין לא יכלול אלא שמם של חברי החברה.

הגבלת שיתוף בהכנסות
(תיקון מס' 11) תשל"ח-1978
(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

59ג. (א) חברת עורכי דין לא תשתף בהכנסותיה, על אף האמור בתזכירה, בתקנותיה או במסמך אחר, מי שאינו עורך דין או עורך דין זר, אולם רשאית היא לשתף בהכנסותיה את בן הזוג, הצאצאים וההורים של חבר, בהווה או בעבר, שנפטר בעודו חבר הלשכה או בעודו עורך דין זר כהגדרתו בסעיף 98א, או של עורך דין או עורך דין זר שהחברה רכשה את עסקו.

(ב) נפטר חבר או חדל להיות חבר הלשכה ולא הועבר חלקו בחברה, ירכשוהו חברי החברה תוך תקופה, בדרך, במועד ובתנאים שייקבעו בכללים.

איסור השתתפות למי שהושעה
(תיקון מס' 11) תשל"ח-1978

59ד. (א) חבר בחברת עורכי דין שהושעה מחברותו בלשכה לא יהיה זכאי לקבל בתקופת השעייתו כל תשלום מהחברה חוץ מתשלומים בעד שירות שניתן לפני שהושעה ולא כל חלק מרווחי החברה שהרוויחה בשעה שהיה מושעה כאמור, והחברה לא תשלם לו, או לאחר על פי הוראותיו או בשל זכויות החברות שלו, דבר

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שאינו זכאי לקבל לפי סעיף קטן זה.

(ב) חבר בחברת עורכי דין שהושעה מחברותו בלשכה לא יפעיל כל זכות או סמכות שיש לו כחבר בחברה או כמנהל או כפקיד החברה, כל זמן שהוא מושעה כאמור, והחברה לא תפעל על פי הוראה כאמור.

אחריות החברה בנזיקין (תיקון מס' 11) תשל"ח-1978

59ה. לענין פקודת הנזיקין [נוסח חדש] רואים חברת עורכי דין כאחראית בנזיקין לכל מעשה או מחדל בענין שפעלו בו חבריה כעורכי דין.

שמירת אחריות ודינים (תיקון מס' 11) תשל"ח-1978

59ו. (א) אין בקיומה של חברת עורכי דין ובהיות עורך דין חבר בה כדי לגרוע —

(1) מאחריותו האישית של עורך הדין כפי שהיתה קיימת לולא החברה או חברותו בה;

(2) מתחולת הוראות חוק זה על עורך הדין.

(ב) עורך דין או שותפות של עורכי דין הממשיכים לעסוק במקצוע במסגרת חברת עורכי דין, לא יראו בכך הפסקת התעסקות במקצוע לענין כל דין.

עיסוק אחר (תיקון מס' 28) תשס"ב-2002

60. (א) עורך דין לא יעסוק בעיסוק אחר בנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד ענינים בין עיסוקו כעורך דין לבין העיסוק האחר.

(ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א), תקבע המועצה הארצית, באישור שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בכללים, נסיבות שיראו אותן כנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד ענינים כאמור בסעיף קטן (א).

חוות דעת מקדימה (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

60א. (א) ועדת האתיקה הארצית רשאית לתת חוות דעת מקדימה בענייני משמעת של עורכי דין ומתמחים.

(ב) ועדת אתיקה מחוזית רשאית לתת חוות דעת מקדימה בענייני משמעת של עורכי דין לפי פנייה של עורך דין הרשום באותו מחוז, בעניין הנוגע אליו.

(ג) חוות דעת מקדימה של ועדת האתיקה הארצית תחייב את כל ועדות האתיקה המחוזיות.

עבירות משמעת

61. אלה עבירות משמעת:

(1) הפרת הוראה מהוראות הסעיפים 53 עד 60 או של דין אחר המטיל חיוב או איסור על עורך דין בקשר למקצועו;

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

(2) הפרת כללי האתיקה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 109 או לפי סעיף 98יג(3);

(3) כל מעשה או מחדל אחר שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין.

שיפוט בתי הדין המשמעתיים

62. על עבירת משמעת, אף אם נעברה בחוץ לארץ, יתן עורך דין את הדין לפני בתי הדין המשמעתיים של הלשכה.

(תיקון מס' 35) תשע"א-2011

62א. (בוטל).

הזכות להגיש קובלנה (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

63. ועדת האתיקה הארצית, ועדת אתיקה מחוזית וכן היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה (להלן - קובל) רשאים להגיש קובלנה לבית דין משמעתי בשל עבירת משמעת, בין ביזמתם ובין על פי תלונת אדם אחר; קובל רשאי למנות אדם - דרך כלל או לענין מסויים - לייצגו ולטעון בשמו בכל הליך לפי פרק זה.

שיפוט מקומי (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

64. (א) הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי המחוזי של המחוז שבו רשום עורך הדין הנאשם; הוחל בהליכים שלפני הגשת קובלנה במחוז שבו רשום עורך הדין, או הוגשה קובלנה לבית הדין במחוז כאמור, ימשיכו בהליכים באותו מחוז, אף אם בינתיים נרשם עורך הדין במחוז אחר.

(ב) יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי רשאי, לפי בקשת הקובל או

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הנאשם, להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(ג) היה הנאשם חבר בבית דין משמעתי מחוזי תוגש קובלנה לבית דין משמעתי במחוז אחר.

אי-תלות (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

64א. במילוי תפקידו אין על חבר בית דין משמעתי מרות זולת מרותו של הדין.

סדרי הדין

65. סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים ייקבעו בכללים.

פומביות הדיון (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

65א. (א) בית דין משמעתי ידון בפומבי.

(ב) בית דין משמעתי רשאי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך מטעמים שיירשמו, באחת מאלה:

(1) לשם שמירה על ביטחון המדינה או על יחסי החוץ של המדינה;

(2) לשם הגנה על המוסר;

(3) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה – חוק העונשין), וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005;

(4) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998;

(5) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין;

(6) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל;

(7) הדיון הפומבי עלול לפגוע בסוד מסחרי;

(8) הדיון הפומבי עלול לפגוע בצנעת הפרט;

(9) הדיון הפומבי עלול להביא לפגיעה ממשית בעניינו המקצועי של הנאשם או בעניינו של אדם אחר, העולה על הפגיעה בעניין הציבורי שבפומביות הדיון.

(ג) החליט בית דין משמעתי על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוג בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או מקצתו.

(ד) המתלונן זכאי להיות נוכח בדיון בבית דין משמעתי בעניין קובלנה שהוגשה על יסוד תלונתו, הנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף זה, וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו בדיון כאמור; ואולם רשאי בית הדין המשמעתי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר את נוכחותו של המתלונן או של האדם המלווה אותו בדיון, כולו או מקצתו.

(ה) על דיון בפומבי ועל דיון בדלתיים סגורות לפי סעיף זה, יחולו ההוראות בדבר איסור פרסום שבסעיף 70(א), (ב), (ד) ו-(ו) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט), לפי העניין ובשינויים המחויבים.

(ו) החליט בית דין משמעתי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, יעביר העתק מהחלטתו ליועץ המשפטי לממשלה או למי שהוא הסמיך לכך.

(ז) על החלטת בית דין משמעתי לפי סעיף קטן (ב) רשאים לערער הנאשם, הקובל, וכן ועדת האתיקה הארצית או היועץ המשפטי לממשלה אף אם לא היו קובלים, ואדם מעוניין; ערעור לפי סעיף קטן זה יהיה בהתאם להוראות סעיפים 70 ו-71.

סמכויות עזר (תיקון מס' 13) תש"ם-1980

66. (א) סעיפים 9 עד 11 ו-27(ב) לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969, יחולו בשינויים המחוייבים בבית הדין המשמעתי כאילו היה ועדת חקירה; אולם –

(1) דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לפי סעיף 27(ב) האמור ישולמו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מקופת הלשכה;

(2) הקנסות שיטיל בית הדין המשמעתי לפי סעיף 11 האמור, יכול שיהיו בסכום שלא יעלה על 300 שקלים; הקנסות ישולמו לקופת הלשכה.

(ב) מי שלא התייצב בפני בית הדין המשמעתי אף על פי שהוזמן כדין, ולא הצטדק על כך בדרך המניחה את הדעת, רשאי בית הדין, בנוסף לכל אמצעי אחר שינקוט על פי סעיף זה, לחייבו בתשלום ההוצאות בסכום שיקבע, אם נגרמו הוצאות עקב אי-התייצבותו או כפיית התייצבותו.*

67. בית דין משמעתי רשאי, מטעמים מיוחדים שיפרט בהחלטתו, לקבל ראיה אף אם לא היתה כשרה להתקבל בבית משפט.

העברת תיקים ומסמכים (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

67א. ציווה בית משפט או מי שנתונה בידיו סמכות שפיטה לפי סעיף 1(ב) לחוק יסוד: השפיטה, על יושב ראש בית דין משמעתי להמציא תיק בית הדין או כל מסמך המצוי בו, ימציאם היושב ראש בצירוף הודעה בדבר סודיות הדיון.

ענשים (תיקון מס' 13) תש"ם-1980 (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

68. אלה הענשים שבית דין משמעתי מוסמך להטיל על נאשם שהורשע בשל עבירת משמעת:

(1) אזהרה;

(2) נזיפה;

(3) קנס בסכום שלא יעלה על 25,000 שקלים חדשים לכל עבירה, שישולם לקופת הלשכה;

(4) השעיה לתקופה קצובה שלא תעלה על עשר שנים;

(5) הוצאה מן הלשכה.

השעיה על תנאי (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

68א. (א) הטיל בית דין משמעתי עונש השעיה, רשאי הוא להורות בגזר הדין שהעונש, כולו או מקצתו, יהיה על תנאי.

(ב) מי שנדון להשעיה על תנאי, לא ישא את ענשו אלא אם כן עבר – תוך התקופה שנקבעה בגזר הדין ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן – תקופת התנאי) – עבירת משמעת על פי חוק זה שקבע בית הדין בגזר הדין (להלן – עבירה נוספת) והורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

(ג) תקופת התנאי תתחיל מיום גזר הדין, ואם הנידון נושא אותו זמן עונש השעיה – מיום תום אותה השעיה, והכל כשבית הדין המשמעתי לא הורה אחרת.

הפעלת השעיה על תנאי (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

68ב. (א) מי שנדון להשעיה על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת יצווה בית הדין המשמעתי על הפעלת ההשעיה על תנאי.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יכול להינתן בידי בית הדין המשמעתי שהרשיע את הנידון בשל העבירה הנוספת והוא יכול להינתן בידי הרכב אחר של בית הדין האמור.

(ג) צו לפי סעיף קטן (א) ניתן לערעור; ערעור כאמור ניתן לכלול בערעור על ההרשעה בעבירה הנוספת.

(ד) לענין סעיף 69(ב) יראו את הצו שניתן על פי סעיף קטן (א) כהחלטה על השעיה.

תקופת השעיה בזו אחר זו (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

68ג. מי שהוטל עליו עונש השעיה בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש השעיה על תנאי ישא את שתי תקופות ההשעיה בזו אחר זו, זולת אם ציווה בית הדין המשמעתי שהרשיעו בעבירה הנוספת, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות, כולן או מקצתן, יהיו חופפות.

תחילת השעיה שהופעלה (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

68ד. מי שהופעלה נגדו השעיה על תנאי יתחיל לשאת בעונש ביום מתן הצו המפעיל, זולת אם ציווה בית הדין המשמעתי על יום התחלה אחר.

השעיה חופפת (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

68ה. (א) מי שנידון במשפט אחד לענשי השעיה בשל עבירות שונות, ולא הורה בית הדין המשמעתי שישאם, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא את

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עונש ההשעיה של התקופה הארוכה ביותר.

(ב) מי שנידון להשעיה ולפני שנשא את מלוא עונשו חזר ונידון להשעיה ובית הדין המשמעתי שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי ההשעיה, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש השעיה אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

החלטות אחרות של בית הדין

69. (א) בית דין משמעתי רשאי –

(1) להרשיע נאשם בשל עבירת משמעת ולא להטיל עליו עונש;

(2) לחייב נאשם שהורשע בתשלום הוצאות המשפט למדינה, ללשכה ולמתלונן בסכום שיקבע בית הדין;

(3) לחייב נאשם שהורשע בשל השגת שכר בנסיבות המהוות עבירת משמעת בהחזרת השכר, כולו או מקצתו;

(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

(4) לחייב נאשם, בשל כל עבירה שהורשע בה, בתשלום פיצויים למתלונן או לאדם אחר שניזוק מן העבירה, בסכום שלא יעלה על 25,000 שקלים חדשים; חיוב כאמור אינו פוטר מאחריות לנזק על פי כל דין;

(5) לחייב מתלונן בתשלום הוצאות המשפט למדינה, ללשכה ולנאשם בסכום שיקבע בית הדין, אם הנאשם זוכה ובית הדין מצא שהתלונה הוגשה בקלות ראש או לשם קינטור או ללא יסוד;

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(5א) לחייב את הלשכה בתשלום הוצאות ההגנה לנאשם בסכום שיקבע בית הדין, אם הנאשם זוכה ובית הדין מצא שלא היה יסוד להגשת הקובלנה או שנתקיימו נסיבות אחרות המצדיקות זאת; הגיש היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה את הקובלנה, רשאי בית הדין לחייב את אוצר המדינה בתשלום כאמור;

(6) לצוות על פרסום פסק הדין, כולו או חלקו, בציון שמו של הנאשם או בלי ציון שמו, הכל כפי שיקבע בית הדין.

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980
(תיקון מס' 16) תשמ"ט-1989

(ב) הטיל בית הדין המשמעתי בפסק דינו על הנאשם השעיה או הוצאה מהלשכה, יפורסמו הכרעת הדין וגזר הדין, כולם או חלקם, כפי שיקבע בית הדין, על אף האמור בסעיף קטן (א)(6), בציון שמו של הנאשם.

(תיקון מס' 16) תשמ"ט-1989

(ג) פרסום דבר ההוצאה מהלשכה או ההשעיה יהיה ברשומות, בפרסום מפרסומי הלשכה באתר האינטרנט של הלשכה ובעיתון שקבע המנהל הכללי.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016
(תיקון מס' 13) תש"ם-1980

(ד) בית דין משמעתי רשאי לתת סעד ביניים מסוגים ובדרכים שייקבעו בכללים.

החלטה ברוב
(תיקון מס' 13) תש"ם-1980

69א. נחלקו דעות חברי בית הדין, תכריע דעת הרוב; אין רוב לדעה אחת – תכריע הדעה אשר, לדעת אב בית הדין, מקילה עם הנאשם; אולם אם לא היה רוב דעות לגבי סוג העונש או מידתו, או מידת ההשעיה הזמנית, רואים חבר בית הדין שהציע את סוג העונש או מידת העונש או ההשעיה הזמנית החמורים ביותר כאילו הצטרף לדעתו של חבר בית הדין שהציע את ההצעה הקרובה ביותר להצעתו.

העמדת פסק דין לעיון הציבור
(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

69ב. (א) הלשכה תעמיד לעיון הציבור כל פסק דין של בית דין משמעתי, בציון שמו של הנאשם, ותאפשר לכל המעוניין בכך לקבל העתק מפסק הדין; נערך הדיון בבית דין משמעתי, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות או שהחליט בית הדין המשמעתי על איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט, יורה בית הדין בדבר התנאים, לרבות שינויים והשמטת פרטים, שבהם יועמד פסק הדין לעיון הציבור, ורשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי פסק הדין כולו לא יועמד לעיון הציבור.

(ב) המועצה הארצית רשאית, באישור שר המשפטים, לקבוע בכללים את משך הזמן, המקום והאופן שבהם תעמדי הלשכה פסק דין כאמור בסעיף קטן (א) לעיון הציבור, ורשאית היא לקבוע בכללים כאמור אגרה או תשלום בעבור קבלת העתק מפסק הדין.

ערעור לבית הדין המשמעתי הארצי
(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

70. על פסק דין של בית דין משמעתי מחוזי רשאים הנאשם והקובל לערער לפני בית הדין המשמעתי הארצי וכן רשאים לערער ועדת האתיקה הארצית והיועץ

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המשפטי לממשלה, אף אם לא היו קובלים.

ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים (תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967 (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

71. על פסק דין של בית הדין המשמעתי הארצי רשאים הנאשם והקובל לערער לפני בית המשפט המחוזי בירושלים תוך שלושים יום מיום קבלת פסק הדין; וכן רשאים לערער כאמור ועדת האתיקה הארצית והיועץ המשפטי לממשלה אף אם לא היו קובלים.

סמכויות בית המשפט שלערעור (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

71א. בית המשפט שלערעור רשאי לתת כל החלטה שבית הדין המשמעתי היה מוסמך לתתה.

דחיית הביצוע (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

72. (א) ביצועו של פסק דין של בית דין משמעתי, לא יעוכב רק בשל כך שאפשר לערער על פסק הדין או שעוד לא תמו כל ההליכים בערעור שהוגש על פסק הדין.

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(א1) בית הדין המשמעתי, ואם הוגש ערעור – בית הדין שלערעור או בית המשפט שלערעור, רשאי להורות על עיכוב ביצועו של פסק דין של בית הדין המשמעתי עד להכרעה בערעור או עד למועד מוקדם מזה שיקבע, בתנאים שיקבע או בלא תנאים.

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980

(ב) פסק דין מרשיע שאין עליו עוד ערעור, רשאי בית הדין המשמעתי שהטיל את העונש, ואם היה ערעור – בית הדין המשמעתי או בית המשפט שהכריע בערעור, לדחות, מטעמים שיירשמו, את ביצועו, כולו או חלקו, למועד שיקבע, בתנאים שיקבע או ללא תנאים.

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

(ג) על החלטה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 70 ו-71.

ערעור על פסק דין נגד מתלונן (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

73. פסק דין של בית דין משמעתי המחייב מתלונן בתשלום הוצאות לפי סעיף 69(א)(4) או (5) ניתן לערעור כמו פסק דין של בית משפט שלום בענין אזרחי.

ביצוע חיובים כספיים (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

74. (א) חיוב של נאשם בתשלומים לפי סעיף 69(א)(2), (3) או (4), חיוב של מתלונן לפי סעיף 69(א)(5) וחיוב של הלשכה לפי סעיף 69(א)(5א) ניתנים להוצאה לפועל כמו פסק דין של בית משפט בענין אזרחי.

(ב) חיוב המדינה לפי סעיף 69(א)(5א), יבוצע בדרך שמבצעים פסק דין של בית משפט בענין אזרחי נגד המדינה.

הרשעה בפלילים

75. עורך דין שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי בפסק סופי בשל עבירה פלילית, רשאי בית דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל, להטיל עליו אחד הענשים האמורים בסעיף 68, אם מצא שבנסיבות הענין היה בעבירה משום קלון.

ערעור

76. על החלטת בית דין משמעתי מחוזי לפי סעיף 75 יחולו הוראות הסעיפים 70 עד 72.

הודעה על הרשעה בפלילים

77. בית משפט ובית דין צבאי שהרשיע עורך דין בשל עבירה פלילית ימציא ללשכה, באמצעות היועץ המשפטי לממשלה, העתק מפסק הדין; שר המשפטים רשאי לקבוע, בצו, סוגי עבירות שלגביהן לא יחול סעיף זה.

השעיה זמנית (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008

78. (א) (בוטל).

(תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967

(ב) עורך דין שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל ואם מצא שבנסיבות הענין היה בעבירה משום קלון, להשעותו זמנית מלעסוק במקצועו עד להכרעה סופית בבקשה שתוגש לפי סעיף 75; לא הוגשה בקשה כזאת תוך שלושים יום מהיום שפסק הדין המרשיע נעשה סופי, או שבוטלה ההרשעה, בטלה ההשעיה הזמנית.

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980

(ג) עורך דין שהוגש נגדו כתב אישום בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית דין משמעתי מחוזי, על פי בקשת קובל ואם מצא שבנסיבות הענין היה בעבירה המיוחסת לעורך דין משום קלון, להשעותו זמנית מעיסוק במקצוע של עורך דין, כולו או חלקו, הכל כפי שיקבע בית הדין, עד

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

להכרעת דינו בבית המשפט או בבית הדין הצבאי; הורשע בדינו — רואים החלטה זו כהחלטה לפי סעיף קטן (ב).

(תיקון מס' 16 תשמ"ט-1989)

(ד) החליט בית הדין על השעיה זמנית על-פי סעיף זה, רשאי הוא לקבוע כי ההחלטה תפורסם בדרך שיורה עליה.

(תיקון מס' 16 תשמ"ט-1989)

(ה) על החלטה לפי סעיף זה יחולו הוראות הסעיפים 70 ו-71.

(תיקון מס' 16 תשמ"ט-1989)

(ו) ביצועה של החלטה על השעיה זמנית או על פרסום השעיה זמנית על פי סעיף זה לא יעוכב בשל כך בלבד שאפשר עוד לערער על ההחלטה או שעוד לא תמו כל ההליכים בערעור שהוגש.

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

(ז) הושעה עורך דין זמנית לפי סעיף זה, תבוא תקופת ההשעיה הזמנית במנין ריצוי העונש שהוטל עליו.

מעמד היועץ המשפטי לממשלה (תיקון מס' 4 תשכ"ה-1965)

79. (א) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו רשאי להתייצב, לטעון, להביא ראיות ולחקור עדים בכל דיון לפי פרק זה, אף אם לא היה קובל או מערער.

(ב) בכל עת עד להכרעת הדין בבית דין משמעתי מחוזי רשאי היועץ המשפטי לממשלה להפסיק הליכים בשל עבירת משמעת של חבר הלשכה המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי של המדינה כשהעבירה נעברה במילוי תפקידו או בקשר לתפקידו; הפסקת ההליכים תהיה בהודעה בכתב לקובל, ואם התחיל הדיון — גם לבית הדין המשמעתי; הוגשה הודעה כאמור יופסקו ההליכים, ומותר לחדשם משבוטלה ההודעה.

דין משמעת ודין פלילי

80. (א) דיון לפי פרק זה, אין בו כדי לעכב או לבטל דיון בפלילים בשל אותו מעשה או מחדל.

(ב) הואשם עורך דין בפלילים בשל מעשה או מחדל המשמש עילה גם לדיון בפני בית דין משמעתי לפי פרק זה, רשאי בית הדין המשמעתי להפסיק את דיוניו עד למתן פסק סופי בפלילים.

פרק שביעי: עניני שכר טרחה

תעריף מינימלי (תיקון מס' 20 תשנ"ג-1992)

81. המועצה הארצית של הלשכה רשאית לקבוע תעריף מינימלי לשכר טרחה בעד טרחה בעד שירותי עורכי דין, שיהיה בבחינת המלצה לחברי הלשכה, אך לא יחייבם.

תעריף מקסימלי

82. קבע שר המשפטים בתקנות סוגי שירותים מסוימים שיש לקבוע בעדם תעריף מקסימלי לשכר טרחה, תקבע המועצה הארצית של הלשכה את התעריף; משנקבע בתעריף שכר מקסימלי לשירות מסוים, לא יתנה ולא יקבל עורך דין שכר גבוה ממנו, אלא ברשות שניתנה על ידי הועד המחוזי לענין מסוים.

אישור תעריפים

83. תעריפי שכר טרחה לפי הסעיפים 81 או 82 טעונים אישור שר המשפטים.

איסור שכר לפי תוצאות

84. (א) לא יתנה ולא יקבל עורך דין בעד שירותו במשפט פלילי שכר טרחה התלוי בתוצאות המשפט.

(ב) התנה או קיבל עורך דין שכר טרחה תלוי בתוצאות המשפט במשפט שאינו פלילי, ונראה ללשכה כי השכר מופרז, רשאית היא, על פי בקשת הלקוח, לקבוע את השכר המתאים.

(ג) נקבע תעריף מקסימלי לשכר טרחתו של עורך דין לפי חוק זה או בחיקוק אחר – אין רואים שכר בגבולות התעריף כשכר מופרז.

איסור שכר כולל

85. לא יתנה ולא יקבל עורך דין מלקוחו תשלום שיכלול שכר טרחתו והוצאות שהוציא בלי להבחין בין שכר ובין הוצאות ובלי לפרש את ההוצאות.

הפרת סעיפים 82-85 – עבירת משמעת (תיקון מס' 20 תשנ"ג-1992)

86. עורך דין שהתנה או קיבל שכר טרחה בניגוד לסעיפים 82 עד 85, אשם בעבירת משמעת; אולם אין בהפרת הסעיפים 84 או 85 כדי לשלול ממנו שכר ראוי בעד השירות.

החזרת שכר מופרז

87. מי ששילם שכר טרחה למעלה מהמגיע לפי הסעיפים 82, 84 או 86, רשאי

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לדרוש החזרת היתרה, על אף כל הסכם.

זכות עיכוב (תיקון מס' 5) תשכ"ח-1967

88. להבטחת שכר טרחתו ולהבטחת החזרת הוצאות שהוציא, רשאי עורך דין לעכב תחת ידו כספי הלקוח שהגיעו לידו בהסכמת הלקוח עקב שירותו ללקוח, פרט לכספים שניתנו לו בפקדון או בתור נאמן וכל עוד הוא נאמן עליהם שלא לטובת לקוחו בלבד, ופרט לכספי מזונות לאשה ולקטינים, וכן רשאי הוא לעכב נכסים ומסמכים של לקוחו שבאו לידיו עקב שירותו ללקוח; ובלבד שהגיש תביעה על שכר טרחתו או הוצאותיו תוך שלושה חדשים מיום שהלקוח דרש ממנו בכתב את מה שעוכב כאמור.

חוות דעת הלשכה בענין שכר טרחה

89. הלשכה תחוה דעתה בכל שאלה בדבר שכר טרחתו של עורך דין אם נדרשה לכך על ידי בית משפט, בית דין, בורר, גוף או אדם בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית.

פרק שביעי א': ממונה במקום עורך דין במקרים מיוחדים

מינוי ממונה (תיקון מס' 6) תשל"א-1971

89א. (א) נפטר עורך דין או שפרש מן הלשכה או שחברותו בה בוטלה, הושעתה או פקעה, או שנבצר ממנו למלא את תפקידו (בפרק זה – עורך הדין), ולא הובטח טיפול נאות בעניני לקוחותיו – רשאי בית במשפט המחוזי (בפרק זה – בית המשפט), לבקשת הועד המחוזי, למנות חבר הלשכה בהסכמתו להיות ממונה על עניניו המקצועיים של עורך הדין ולטפל בהם.

(ב) הבקשה תובא לידיעתם של לקוחות עורך הדין בדרך שתיראה לועד המחוזי.

(ג) עורך הדין, אפוטרופסו או מי שנכסיו של עורך הדין מוקנים לו, יהיו המשיבים בבקשה.

(ד) ראה בית המשפט שקיום הליכי סדר הדין בדרך הרגילה עלול לגרום נזק שאין לו תקנה או נזק חמור, רשאי הוא בכל עת שלאחר הגשת הבקשה ליתן כל סעד ביניים שיש בו כדי לשמור על עניניהם של לקוחות עורך הדין, לרבות מינוי ממונה זמני; והוא יכול לעשות כן על פי צד אחד בלבד.

המינוי כללי או מסוייג

89ב. (א) המינוי יכול שיהיה כללי לכל עניניו המקצועיים של עורך הדין, או מסוייג לסוגי ענינים או לענינים מסויימים.

(ב) לא יתמנה ממונה לטפל בענין שהיה בטיפולו של עורך הדין אם הוא מייצג בו צד אחר בענין.

תקופת המינוי

89ג. תקופת המינוי לא תעלה על שנתיים; אולם רשאי בית המשפט בכל עת, לבקשת הועד המחוזי, להאריך את תקופת המינוי או לקצרה או להפטיר ממונה מענין שנתמנה לו; כל עוד המינוי בתקפו לא יהא הממונה רשאי להתפטר מתפקידו אלא ברשות בית המשפט.

מעמדו של נאמן

89ד. (א) מנהל עזבונו של עורך הדין, אפוטרופוס עליו או על יורשיו או נאמן אחר על רכושו (להלן - נאמן) שהוא עצמו עורך דין, לא יטפל בעניניו המקצועיים של עורך הדין אלא אם נתמנה לממונה.

(ב) נתמנה ממונה לטפל בענין פלוני, לא יטפל בו עורך הדין, כל עוד המינוי בתקפו; עורך הדין והנאמן חייבים להעביר לידי הממונה מסמכים, פקדונות וחפצים אחרים של לקוחות שהיו ברשות עורך הדין, אם דרש זאת הממונה.

סמכות הממונה

89ה. דינו של ממונה, בענינים שנתמנה להם, כדין מי שקיבל את שליחותו מידי לקוחו של עורך הדין; אולם לא יהא מסמכותו של ממונה לטפל באלה:

(1) ענין שבו יש לעורך דין אחר יפוי כוח מטעם הלקוח והממונה ידע על כך;

(2) ענין שבו סירב הלקוח בהודעה בכתב שהממונה יטפל בו.

הודעה ללקוח

89ו. ממונה יודיע על מינויו, סמוך ככל האפשר ליום המינוי, ללקוחו של עורך הדין אשר בענינו הוסמך לטפל.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הודעה לערכאה

89ז. ייצג עורך הדין בעל דין בהליך משפטי, יודיע הממונה על מינויו לערכאה שבפניה מתנהל ההליך המשפטי.

שכר טרחה והוצאות

89ח. (א) שכר טרחה והוצאות שקיבל ממונה יועברו לעורך הדין או לנאמן, לפי הענין, בניכוי השכר וההוצאות המגיעים לממונה בעד פעולות שעשה; בית המשפט יקבע את גובה שכר טרחתו של הממונה.

(ב) לא היה בשכר הטרחה וההוצאות שקיבל הממונה כדי לכסות את השכר המגיע לו, ושילמו הלקוחות לעורך הדין שכר טרחה והוצאות של פעולות שעשה הממונה, חייבים עורך הדין או הנאמן, לפי הענין, להשלים את שכרו מתוך הסכומים ששילמו הלקוחות כאמור.

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

פרק שביעי ב': קרן גמלאות

(בוטל)

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

89ט. (בוטל).

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

89י. (בוטל).

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

89יא. (בוטל).

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

89יב. (בוטל).

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

89יג. (בוטל).

(תיקון מס' 26 תש"ס-2000)

89יד. (בוטל).

פרק שמיני: הוראות שונות

סוד מקצועי

90. דברים ומסמכים שהוחלפו בין לקוח לבין עורך דין ויש להם קשר עניני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, לא יגלה אותם עורך הדין בכל הליך משפטי, חקירה או חיפוש, מלבד אם ויתר הלקוח על חסינותם.

שמירת חומר ארכיוני (תיקון מס' 42) תשפ"ד-2024

90א. (א) בסעיף זה –

"אבטחת מידע" – כהגדרתה בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות;

"חומר ארכיוני" – כל מסמך העשוי לשמש ראיה, שנמצא בידי עורך דין בשל טיפולו בעניין לקוחו, בין שעורך הדין ערך אותו ובין שנמסר לו, ולמעט מסמך פנימי;

"חוק הגנת הפרטיות" – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

"מסמך" – כל מידע כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או מתועד בכל צורה אחרת, ובכלל זה מסר אלקטרוני;

"מסמך פנימי" – מסמך ששימש את עורך הדין לצרכים פנימיים, ובכלל זה תרשומת של התייעצות, התכתבות פנימית וטיוטה, אשר לא נמסר לו בידי הלקוח, לא הוגש לבית משפט או לא נמסר ללקוח או לצד שלישי;

"מסר אלקטרוני" – כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

(ב) עורך הדין ישמור על חומר ארכיוני למשך שבע שנים מיום סיום טיפולו בעניין שמסר לו הלקוח או מיום סיום ההליכים המשפטיים שבהם ייצג את הלקוח, לפי הענין (להלן – תקופת השמירה).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), עורך הדין ולקוחו רשאים להסכים בכתב על תקופת שמירה אחרת.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), עורך דין ישמור על חומר ארכיוני שהוא מסמך המפורט בטור א' לתוספת השנייה לתקופה כמפורט בטור ב' לתוספת האמורה, ובהתאם למפורט בו; שר המשפטים רשאי, בצו, לשנות את התוספת השנייה, ובכלל זה להוסיף סוגי מסמכים שלגביהם יקבע תקופת שמירה שונה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) היה החומר הארכיוני מסמך שאינו מסר אלקטרוני, רשאי עורך הדין לסרוק אותו ולבער את המסמך המקורי גם בתקופת השמירה, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) המסמך נסרק ונשמר בהתאם להוראות לפי פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, שעניינן השימוש כראיה בהליכים משפטיים של מסמך סרוק שבוער מקורו, ובהתאם להוראות סעיף קטן (ו);

(2) המסמך אינו מסוג המסמכים שניתן להשתמש בהם בצורת מקור בלבד, לפי כל דין;

(3) המסמך אינו מסמך שלפי הוראת הלקוח, בכתב, על עורך הדין לשמור אותו במקורו.

(ו) על שמירה של חומר ארכיוני שהוא מסר אלקטרוני, ובכלל זה העתק סרוק של מסמך שמקורו בוער כאמור בסעיף קטן (ה), יחולו הוראות סעיף זה והוראות אלה:

(1) עורך הדין ינקוט אמצעים סבירים כדי להבטיח את שמירת המסר האלקטרוני בצורה הנאמנה למקור;

(2) בלי לגרוע מההוראות לפי חוק הגנת הפרטיות, עורך הדין ינקוט אמצעים מקובלים בנסיבות העניין ובהתאם לאופי החומר הארכיוני, לשם שמירה על אבטחת המידע, בשים לב לחלופות הטכנולוגיות הקיימות.

(ז) בתום תקופת השמירה יהיה עורך הדין רשאי לבער את החומר הארכיוני.

(ח) ביעור חומר ארכיוני כאמור בסעיף זה ייעשה באמצעים המקובלים בנסיבות העניין ובהתאם לאופי החומר הארכיוני, תוך שמירה על אבטחת מידע ופרטיות הלקוח, בהתאם להוראות לפי חוק הגנת הפרטיות.

(ט) לקוח רשאי לבקש מעורך הדין לקבל לידיו את החומר הארכיוני בתקופת השמירה.

(י) פורקה שותפות עורכי דין, יחולו הוראות סעיף זה, ממועד פירוקה ואילך, רק על עורך הדין שלידיו נמסר החומר הארכיוני אגב הפירוק.

(יא) הוראות סעיף זה יחולו גם על הממונה על ענייניו המקצועיים של עורך דין כמשמעותו בסעיף 89א(א).

(יב) הוראות סעיף זה לא יחולו על אלה:

(1) מסמכים שנמסרו לעורך הדין למשמרת, על פי הסכם מפורש, בשביל הלקוח או בשביל אחר;

(2) חומר ארכיוני שחלה לגביו חובת שמירה לפי חיקוק אחר.

אישור של יפוי-כוח (תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987

91. יפוי-כוח שניתן בישראל לעורך דין לפעול בתחום הפעולות שיש להן קשר לשירות המקצועי שנותן עורך דין ללקוח, לרבות קבלת כספים ודברים אחרים בשביל לקוחו בענין כזה, שחתימת הלקוח עליו אושרה בכתב על ידי עורך הדין, אינו טעון אישור אחר, על אף האמור בכל דין.

העברת יפוי-כוח

92. עורך דין שניתן לו יפוי-כוח לפעול בתחום הפעולות המפורשות בסעיף 20 או לקבל כספים ודברים אחרים בשביל לקוחו בענין כזה, רשאי, בהסכמת הלקוח, להסמיך בכתב עורך דין אחר לפעול במקומו.

מימון תפקידי הלשכה ופעולותיה (תיקון מס' 32) תשס"ח-2008 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

93. (א) (1) הלשכה רשאית, על פי החלטת המועצה הארצית ובהתייעצות עם שר המשפטים, להטיל על חבריה דמי חבר ואגרות בהתאם להוראות סעיף זה; החלטה כאמור תפורסם ברשומות;

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(2) (א) דמי חבר ואגרות כאמור בפסקה (1) ייקבעו בשיעור שלא יעלה על הסכום הנדרש לשם מימון ביצוע תפקידי הלשכה ופעולותיה כמפורט בתוספת השלישית, בתוספת 150 אחוזים (להלן – תוספת אחוזית); רואה החשבון המבקר של הלשכה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

יאשר כי שיעור דמי החבר והאגרות שנקבע תואם את הסכום הנדרש כאמור;

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025 (ב) המועצה הארצית, באישור שר המשפטים וועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאית לשנות, בצו, את התוספת השלישית ואת שיעור התוספת האחוזית;

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025 (3) דמי חבר ואגרות יכול שיהיו בשיעורים שונים בהתאם לוותק, לגיל ולעיסוק של עורך הדין, ובלבד שהמועצה הארצית, באישור שר המשפטים וועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, תחליט על שיעור מופחת של דמי חבר ואגרות שיוטלו על חייל בשירות מילואים פעיל כפי שיוגדר בהחלטתה;

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025 (4) (א) הלשכה רשאית, על פי החלטת המועצה הארצית ובהסכמת כל יושבי ראש הוועדים המחוזיים, לממן פעולות נוספות שהיא רשאית לעשות לפי כל דין ופעילות תרבות ופנאי לרווחי עורכי הדין (בסעיף זה – פעולות רשות), מיתר מקורות המימון העומדים לרשותה, לרבות עודפי תקציב משנים קודמות, רווחים מתאגידים שבשליטת הלשכה, דמי רשות או תשלומי רשות לעניין מסוים; ואולם, החלטה על מימון פעולות רשות מהתוספת האחוזית אינה טעונה את הסכמת יושבי ראש הוועדים המחוזיים;

(ב) החליטה הלשכה כאמור בפסקת משנה (א), רשאית היא להתנות השתתפות בפעולות רשות לפי אותה פסקת משנה בתשלום דמי רשות או בתשלום רשות לעניין מסוים;

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025 (5) (א) ועד מחוזי רשאי לקבוע דמי רשות או תשלומי רשות לעניין מסוים בעד פעולות רשות; החליט ועד מחוזי לקבוע דמי רשות, תגבה אותם הלשכה ותעבירם לוועד המחוזי;

(ב) החליט ועד מחוזי כאמור בפסקת משנה (א), רשאי הוא להתנות השתתפות בפעולות רשות לפי אותה פסקת משנה בתשלום דמי רשות או בתשלום רשות לעניין מסוים.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025 (א1) החליטה הלשכה להטיל דמי חבר או אגרות בשיעור העולה על דמי החבר או האגרות שנקבעו בהחלטה קודמת שלה, תהיה ההחלטה טעונה אישור שר המשפטים; ואולם החלטה כאמור על העלאה בשיעור שלא יעלה על חמישה אחוזים שנבעה מצורך חריג וחד-פעמי, תהיה טעונה התייעצות עם שר המשפטים.

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016 (ב) חבר הלשכה שלא שילם דמי חבר המוטלים עליו על אף דרישת תשלום בכתב מראש הלשכה, או מהמנהל הכללי של הלשכה, רשאי בית המשפט, לבקשת הלשכה, לתת צו לתשלום דמי החבר; צו תשלום כזה ניתן להוצאה לפועל כמו פסק דין סופי של בית משפט, אולם תוך חמישה-עשר יום מיום מסירת הצו לידו, רשאי חבר הלשכה לבקש מבית המשפט, בדרך המרצה, את ביטולו, והצו לא יוצא לפועל לפני תום תקופה זו, ואם הוגשה בקשה כאמור – לפני שנתאשר.

(תיקון מס' 14) תשמ"ה-1985 (ג) לא שילם חבר הלשכה דמי חבר המוטלים עליו עד למועד שנקבע לתשלומם בהחלטת המועצה הארצית, יתווספו לדמי החבר שבפיגור הפרשי הצמדה כמפורט בסעיף קטן (ד).

(תיקון מס' 14) תשמ"ה-1985 (ד) שילם חבר הלשכה את דמי החבר המוטלים עליו אחרי 31 במרס של השנה שבעדה משתלמים דמי החבר, יתווספו לדמי החבר הפרשי הצמדה לפי שיעור עליית המדד מן המדד שפורסם בחודש ינואר של השנה שבעדה משתלמים דמי החבר עד המדד שפורסם לאחרונה לפני התשלום בפועל; לענין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(תיקון מס' 14) תשמ"ה-1985 (ה) דין תוספת ההצמדה לפי סעיף זה, לענין גבייתה, כדין דמי החבר.

(תיקון מס' 14) תשמ"ה-1985 (ו) לא שילם חבר הלשכה דמי חבר המוטלים עליו בשל תקופה של שלוש שנים, תשלח לו הלשכה הודעה על חובתו לשלם את דמי החבר תוך 15 ימים; לא שילם החבר חובו תוך תקופה זו, תפקע חברותו בלשכה.

אגרות בעד שירותים (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009 94. (א) הלשכה רשאית, באישור שר המשפטים, לקבוע אגרות בעד שירותים שהיא נותנת ללא-חברים וכן אגרות שנתיות שיוטלו על עורכי דין זרים; האגרות יפורסמו ברשומות.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009 (ב) הוראות סעיף 93(ב) עד (ו) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין אגרות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שנתיות המוטלות על עורכי דין זרים לפי סעיף קטן (א).

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009 (תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

(ג) בסעיף זה, "עורך דין זר" – כהגדרתו בסעיף 98א.

(ד) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע אגרות בעד הגשת בקשה להכרה לפי סעיף 25(2) ובעד הגשת השגה לפי סעיף 25ו(ג).

תקציב (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

95. (א) (1) תקציב הלשכה ייקבע על ידי המועצה הארצית מדי שנה בשנה, על פי הצעת ראש הלשכה ובהתאם לנדרש לשם ביצוע תפקידי הלשכה לפי סעיף 2, פעולותיה לפי סעיף 3 וקיום פעילות תרבות ופנאי לרווחת עורכי הדין בהתאם להוראות חוק זה; דרך קביעת התקציב תיקבע בכללים, ובלבד שהתקציב יהיה מפורט תוך חלוקה לסעיפים על פי פעולות; תקציבי הועדים המחוזיים – על ידי ועדים אלה;

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(2) להצעת התקציב תצורף התייחסות יושב ראש ועדת האתיקה הארצית, נשיא בית הדין המשמעתי הארצי ויושב ראש הוועדה הבוחנת כמשמעותה בסעיף 40, לנושאים שבתחום אחריותם.

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(ב) (1) תקציב הלשכה יחולק בין המחוזות ובין שאר הלשכה כך:

(א) תקציב שמקורו באגרות שהלשכה רשאית לגבות לפי חוק זה ובדמי חבר לפי סעיף 93(א)(2), לא כולל התוספת האחוזית – בהתאם לסכום הנדרש לכל אחד מהם לשם ביצוע התפקידים והפעולות שלשמם נגבו הכספים לפי סעיף 93(א)(2);

(ב) תקציב שמקורו בתוספת האחוזית לפי סעיף 93(א)(2) – שש שביעיות ממנו יוקצו למחוזות ושביעית תוקצב לשאר הלשכה, והם יהיו רשאים לייעד אותו לביצוע כלל התפקידים, הפעולות והפעילות כאמור בסעיף קטן (א) או בסעיף 13(ז), לפי העניין; המועצה הארצית, בהסכמת כל יושבי ראש הוועדים המחוזיים או באישור שר המשפטים וועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאית, בצו, לשנות את יחס החלוקה האמור;

(ג) תקציב שמקורו בכספים לפי סעיף 93(א)(4) – יחולק וייעשה בו שימוש בהתאם להחלטת המועצה הארצית בהסכמת כל יושבי ראש הוועדים המחוזיים;

(ד) תקציב שמקורו בתשלומי רשות שנגבו לפי סעיף 93(א)(5) – בהתאם להחלטת הוועד המחוזי;

(2) כספים שיש להעבירם למחוז לפי פסקה (1) אינם ניתנים לקיזוז על ידי הלשכה אלא בהסכמת יושב ראש הוועדה המחוזי.

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(ג) (1) (א) התקציב שמוקצה למחוזות לפי סעיף קטן (ב)(1)(א) יחולק בין המחוזות בהתאם לסכום הנדרש לכל אחד מהם לשם ביצוע התפקידים שלשמם נגבו הכספים כאמור בסעיף קטן (ב)(1)(א);

(ב) התקציב שמוקצה למחוזות לפי סעיף קטן (ב)(1)(ב) יחולק כך:

(1) מחציתו תחולק בין מחוזות הלשכה באופן שווה (בסעיף קטן זה – הסכום הקבוע);

(2) מחציתו תחולק בין מחוזות הלשכה בהתאם לגודלו היחסי של המחוז (בסעיף קטן זה – הסכום המשתנה);

(2) על אף האמור בפסקה (1)(ב), כל יושבי ראש הוועדים המחוזיים רשאים להחליט, פה אחד, על חלוקה שונה של הסכום הקבוע או הסכום המשתנה בין המחוזות;

(3) המועצה הארצית, בהסכמת כל יושבי ראש הוועדים המחוזיים, רשאית להורות על העברת סכומים נוספים מעבר לאלה שנקבעו בתקציב למחוז מסוים, אם יתעורר בכך צורך.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(ד) (1) ועד מחוזי יכין הצעת תקציב שנתית בעבור פעילותו, במסגרת הסכום הכולל שנקבע בתקציב הלשכה; הצעת התקציב האמורה תובא לאישור המועצה הארצית בצירוף התייחסות יושב ראש ועדת האתיקה המחוזית ונשיא בית הדין המשמעתי של אותו מחוז לנושאים שבתחום אחריותם;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025

(2) שימוש בעודפי תקציב שנותרו לוועד מחוזי משנים קודמות טעון את הסכמת הוועד המחוזי.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ה) קבעה המועצה הארצית את תקציב הלשכה, יוגש התקציב לשר המשפטים ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ויועמד לעיון הציבור באתר האינטרנט של הלשכה; הוראות סעיף קטן זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על שינויים שנעשו בתקציב הלשכה לאחר הגשתו.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ו) בתוך שלושה חודשים לאחר הגשתו של תקציב הלשכה לפי סעיף קטן (ה), תגיש הלשכה את הדוחות הכספיים שלה לשנת התקציב הקודמת לשר המשפטים ותעמיד אותם לעיון הציבור באתר האינטרנט של הלשכה.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ז) לא קבעה המועצה הארצית את תקציב הלשכה לפני תחילתה של שנת הכספים שאליה מתייחס התקציב, רשאית הלשכה להוציא בכל חודש, כל עוד לא נקבע התקציב כאמור, סכום השווה לחלק ה-12 מהתקציב השנתי הקודם; הסכום האמור ייועד קודם כל לקיום תפקידי הלשכה לפי סעיף 2 והתחייבויותיה מכוח חוזים, וביתרה תשתמש הלשכה רק להפעלת שירותים ופעולות שנכללו בתקציב הקודם.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ח) לא קבעה המועצה הארצית את תקציב הלשכה עד תום החודש השלישי שלאחר תחילתה של שנת הכספים שאליה מתייחס התקציב, יראו ביום שאחרי סיום התקופה האמורה (בסעיף קטן זה – היום הקובע) את המועצה הארצית כאילו החליטה על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה ועל העברת ראש הלשכה מכהונתו וייערכו בחירות מוקדמות למועצה הארצית ולראש הלשכה לא יאוחר מתום שישים ימים מהיום הקובע.

הסגת גבול המקצוע (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

96. מי שאינו עורך דין ועושה פעולה שנתייחדה לפי חוק זה לעורכי דין, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

התחזות (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

97. (א) מי שמתחזה כעורך דין, ועורך דין העושה בתקופת השעייתו פעולה שנתייחדה לפי חוק זה לעורכי דין, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו לגבי עורך דין זר כהגדרתו בסעיף 98א כאילו היה עורך דין, בשינויים המחויבים.

שלילת תביעת שכר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98. (א) לא יזדקק בית משפט לתביעת שכר בעד שירות שנתן מי שאינו עורך דין, במידה שהיה בו שירות שנתייחד לפי חוק זה לעורכי דין.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו לגבי עורך דין זר כהגדרתו בסעיף 98א כאילו היה עורך דין, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

פרק שמיני א': עורכי דין זרים ומשרדי עורכי דין זרים

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

סימן א': הגדרות

הגדרות (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98א. בפרק זה –

"מרשם" – מרשם עורכי דין זרים שמנהלת הלשכה בהתאם להוראות סעיף 98ו ולהוראות לפי סעיף 98יג;

"משרד עורכי דין זר" – אחד מאלה:

(1) תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל ושמתקיימים לגביו כל אלה:

(א) מטרתו מתן שירותים משפטיים;

(ב) החברים או השותפים בו, כולם או חלקם, הם בעלי רישיון לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל;

(ג) מרכז פעילותו הוא מחוץ לישראל;

(2) יחיד שהוא בעל רישיון לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל ושמרכז פעילותו במסגרת עיסוקו כאמור, הוא מחוץ לישראל;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"עורך דין זר" – מי שרשום במרשם;

"שירות משפטי בעניין דין זר" – אחד מאלה:

(1) ייעוץ וחיווי דעת משפטיים בעניין הדין החל במדינה שבה הוסמך נותן השירות לעסוק בעריכת דין (בפרק זה – דין זר);

(2) עריכת מסמכים בעלי אופי משפטי שחל עליהם דין זר, בשביל אדם אחר, לרבות ייצוג אדם אחר במשא ומתן משפטי לקראת עריכת מסמך כאמור.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

סימן ב': מתן שירותים משפטיים בידי עורך דין זר

מתן שירותים משפטיים בעניין דין זר בידי עורך דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98ב. (א) על אף הוראות סעיף 20, עורך דין זר רשאי לתת שירותים משפטיים בעניין דין זר.

(ב) הוראות סעיפים 50, 51 ו-52 יחולו על עורך דין זר בכל הנוגע לעיסוקו בישראל במתן שירותים משפטיים בעניין דין זר, כאילו היה עורך דין, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: כל הוראה בסעיפים האמורים שבה מוזכרת פרישה מהלשכה, פקיעת חברות או הוצאה מהלשכה תחול לעניין עורך דין זר כאילו מדובר במחיקה של רישומו מהמרשם, וכל הוראה בסעיפים האמורים שבה מוזכר חידוש חברות תחול לעניין עורך דין זר כאילו מדובר בחידוש הרישום במרשם.

(ג) ההוראות לפי פרק שישי, וכן ההוראות לפי כל דין לעניין שכר טרחת עורכי דין וחיסיון עורך דין-לקוח, יחולו על עורך דין זר בכל הנוגע לעיסוקו בישראל במתן שירותים משפטיים בעניין דין זר, כאילו היה עורך דין, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) כל הוראה בפרק שישי שבה מוזכרת השעיה של עורך דין מחברותו בלשכה תחול לעניין עורך דין זר כאילו המדובר בהתליה של רישומו במרשם, וכל הוראה בפרק שישי שבה מוזכרת הוצאה של עורך דין מהלשכה תחול לעניין עורך דין זר כאילו המדובר במחיקה של רישומו מהמרשם;

(2) על אף הוראות סעיף 62, עורך דין זר ייתן את הדין לפני בתי הדין המשמעתיים של הלשכה, רק בהתקיים אחד מאלה:

(א) עבירת המשמעת נעברה, כולה או חלקה, בישראל;

(ב) עבירת המשמעת נעברה כולה מחוץ לישראל, והיא נוגעת לשירות משפטי בעניין דין זר שניתן, כולו או חלקו, בישראל;

(3) על אף הוראות סעיף 64, הדיון בעבירת משמעת שעבר עורך דין זר יהיה לפני בית דין משמעתי במחוז שבו מתקיים מרכז פעילותו בישראל;

(4) סעיף 75 יחול גם לגבי פסקי דין שניתנו מחוץ לישראל.

(ד) חדל להתקיים לגבי עורך דין זר התנאי האמור בסעיף 98ו(א)(1), לא יהיה רשאי עורך הדין הזר לתת שירותים משפטיים בעניין דין זר לפי סעיף קטן (א) החל במועד שבו חדל להתקיים לגביו התנאי האמור, אף אם טרם נמחק רישומו מהמרשם או הותלה רישומו במרשם בהתאם להוראות סעיף 98ז.

חובת ציון התואר "עורך דין זר" ומדינת ההסמכה (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98ג. עורך דין זר יציין את דבר היותו עורך דין זר ואת שם המדינה שבה הוסמך לעסוק בעריכת דין, בכל אחד מאלה:

(1) בנייר המכתבים המשרדי שלו;

(2) בכל מסמך הקשור לעבודתו המקצועית, שבו מצוין שמו;

(3) כאשר מוטלת על עורך דין, על פי דין, חובה לציין את דבר היותו עורך דין.

מתן שירות משפטי בעניין דין זר בידי מי שאינו עורך דין או עורך דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009 (תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

98ד. (א) על אף הוראות סעיף 20 והוראות סימן זה, רשאי מי שהוא בעל רישיון לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל, אם קיבל היתר לכך מהמועצה הארצית או ממי שהמועצה הארצית הסמיכה לעניין זה, לתת שירות משפטי בעניין דין זר בישראל, אף שאינו עורך דין או עורך דין זר, ובלבד שמרכז פעילותו במסגרת עיסוקו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בעריכת דין הוא מחוץ לישראל, והשירות המשפטי בעניין דין זר ניתן בישראל שלא בדרך עיסוק.

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016

(ב) המועצה הארצית תודיע למבקש ההיתר על החלטתה בתוך 30 ימים ממועד קבלת הבקשה; חלף המועד האמור וטרם ניתנה החלטת המועצה הארצית יראו כאילו ניתן ההיתר.

קבלת כספים בנאמנות על ידי עורך דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98ה. עורך דין זר המקבל כספים בנאמנות יפקידם בחשבון שיתנהל בישראל, בתאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

סימן ג': מרשם עורכי דין זרים

מרשם עורכי דין זרים (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

198. (א) הלשכה תנהל מרשם שבו תרשום מבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

(1) בידו רישיון תקף לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל ממדינה שדרישות ההשכלה וההכשרה למקצוע עריכת הדין והפיקוח המשמעתי בה מספקים, לדעת הלשכה, או ששימש בחוץ לארץ עורך דין שבע שנים לפחות בהתאם לתנאים הקבועים במדינה שבה עסק בעריכת דין וניסיונו הוכר כמספק לדעת הלשכה;

(תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

(2) הוא שימש עורך דין או כיהן בתפקיד שיפוטי, מחוץ לישראל, במשך חמש שנים לפחות, בתקופה הסמוכה לבקשת הרישו, ואם התקיים האמור בסיפה של פסקה (1) – במשך שבע שנים לפחותם;

(3) הוא עמד בבחינות שערכה הלשכה באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים; בחינות כאמור ייערכו גם בשפה האנגלית;

(4) (א) הוא צירף אישור כי בידו אחת מהבטוחות המפורטות להלן (בסעיף זה – הבטוחות), לשם הבטחת פיצויו של מי שנפגע עקב מעשה או מחדל שלו, בנוגע לשירות משפטי בעניין דין זר שניתן, כולו או חלקו, בישראל:

(1) ערבות;

(2) ביטוח;

(3) פיקדון;

(ב) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, לאחר התייעצות עם הלשכה, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקבע, בצו, הוראות לעניין הבטוחות, לרבות הוראות בדבר זהות המבטח, סכומי הבטוחות ופרטיהן; הוראות אלו יכול שיהיו שונות לכל סוג של בטוחה.

(ב) הלשכה רשאית שלא לרשום במרשם מבקש אף שמתקיימים לגביו התנאים הקבועים בסעיף קטן (א), לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניה, אם מתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) הוא הורשע, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות רשום במרשם; לעניין זה, יהיו אמות המידה שבהן תתחשב הלשכה לגבי הרשעה בעבירה פלילית מחוץ לישראל, אמות המידה הקבועות בדין לגבי הרשעה בישראל באותה עבירה, בשינויים המחויבים;

(2) התגלו עובדות אחרות שבשלהן היא סבורה כי אין הוא ראוי להירשם במרשם.

(ג) לעניין סמכויותיה לפי סעיף זה, רשאית הלשכה לדרוש מהמבקש פרטים ואישורים אודות עניינים אלה:

(1) עבירות פליליות או עבירות משמעת שהורשע בהן מחוץ לישראל;

(2) הליכים פליליים או הליכים משמעתיים המתקיימים נגדו מחוץ לישראל;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) פרטים על השכלתו והכשרתו המקצועית.

(תיקון מס' 44) תשפ"ד-2024

(ד) מדי שלוש שנים מיום רישומו במרשם, יציג עורך הדין הזר לפני הלשכה פרטים ואישורים, להנחת דעתה, כי בידו רישיון תקף לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל, אלא אם כן נרשם לפי האמור בסיפה של סעיף קטן (א)(1), וכי לא עבר כל עבירה פלילית או עבירת משמעת מחוץ לישראל, במהלך שלוש השנים האמורות; לא הציג עורך הדין הזר פרטים ואישורים כאמור עד תום שישה חודשים מיום שחלפו שלוש שנים כאמור, רשאית הלשכה למחקו מהמרשם.

מחיקה והתליה של רישום במרשם (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98ז. (א) הלשכה תמחק מהמרשם את רישומו של עורך דין זר, אם מתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) רישיונו לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל בוטל;

(2) הוא ביקש למחוק את רישומו מהמרשם;

(3) הוא התקבל כחבר הלשכה לפי הוראות סעיף 42;

(4) הוא הוכרז פושט רגל;

(5) בית דין משמעתי הטיל עליו עונש של מחיקת רישומו מהמרשם;

(6) בית דין משמעתי החליט, לבקשת קובל, כי יש למחוק את רישומו מהמרשם, בשל אחד מאלה, והורה ללשכה לעשות כן:

(א) הוא הורשע, מחוץ לישראל, בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות רשום במרשם, שבית דין משמעתי אינו מוסמך לדון בה בהתאם להוראות סעיף 98ב(ג)(2), ורישיונו לא בוטל בשל ההרשעה כאמור;

(ב) התגלו עובדות אחרות, בין על פי פסק דין ובין בדרך אחרת, שאינן מהוות עבירת משמעת שבית דין מוסמך לדון בה בהתאם להוראות סעיף 98ב(ג)(2), שבשלהן אין הוא ראוי להיות רשום במרשם;

(7) בית דין משמעתי החליט, לבקשת קובל, כי הוכח לפניו שהרישום הושג במרמה.

(ב) הלשכה תתלה את רישומו של עורך דין זר במרשם, אם התקיים לגביו אחד מהתנאים המפורטים בפסקאות שלהלן, למשך התקופה כמפורט בהן:

(1) רישיונו לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל הותלה או שהוא הושעה מעיסוקו בעריכת דין מחוץ לישראל – למשך תקופת ההתליה או ההשעיה, לפי העניין;

(2) התקיימה לגביו נסיבה מהנסיבות המפורטות בפסקה (1) של סעיף 49 – למשך התקופות המפורטות באותה פסקה, לפי העניין;

(3) בית דין משמעתי הטיל עליו עונש של התליית רישומו במרשם – למשך התקופה שקבע.

(ג) עורך דין זר שהוגשו נגדו מחוץ לישראל כתב אישום או קובלנה משמעתית, רשאי בית דין משמעתי, על פי בקשת קובל, ואם מצא שבנסיבות העניין העבירה המיוחסת לעורך הדין הזר היא עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות רשום במרשם, להתלות את רישומו במרשם עד לסיום ההליכים הפליליים או ההליכים המשמעתיים נגדו, לפי העניין.

הודעה ללשכה על קיומן של עילות למחיקה או להתליה של רישום במרשם (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98ח. התקיימה לגבי עורך דין זר נסיבה מהנסיבות האמורות בסעיף 98ז(א)(1), (4), או (6)(א) או 98ז(ב)(1) או (2), או שהוא הורשע מחוץ לישראל בעבירה פלילית, ימסור ללשכה, באופן מיידי, הודעה על כך.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

סימן ד': משרד עורכי דין זר

שלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98ט. (א) על אף ההוראות לפי חוק זה, משרד עורכי דין זר רשאי לקיים שלוחה בישראל, ובלבד שמתקיימים לגבי השלוחה כל אלה:

(1) מועסק בה עורך דין או עורך דין זר, אחד לפחות;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) לא מועסק בה, בלי היתר מאת הלשכה, עורך דין שחברותו בלשכה הושעתה – בתקופת ההשעיה, או עורך דין זר שרישומו במרשם הותלה – בתקופת ההתליה, וכן לא מועסק בה, בלי היתר מאת הלשכה, אדם שהוצא מן הלשכה או שרישומו נמחק מהמרשם.

(ב) הוראות סעיפים 59ד עד 59ו יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין משרד עורכי דין זר שהוא תאגיד ומקיים שלוחה בישראל, בכל הנוגע לפעילותו המקצועית בישראל, כאילו היה חברת עורכי דין.

שמה של שלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98י. שמה של שלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שבכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמה של המדינה שבה נמצא מרכז פעילותו.

עיסוק של עורך דין או של עורך דין זר כחבר, כשותף או כשכיר בשלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98יא. (א) על אף הוראות סעיפים 58 ו-59א, רשאי עורך דין או עורך דין זר לעסוק במקצועו בשלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר, כשותף או כחבר; ואולם עורך דין לא יהיה שותף או חבר במשרד עורכי הדין הזר כאמור, אם המשרד משתף בהכנסותיו את מי שאינו עורך דין או שאינו בעל רישיון לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל, ואם המשרד הוא תאגיד – גם אם יש לו הגבלה על אחריות בעלי המניות בו.

(ב) עורך דין או עורך דין זר רשאי לעסוק במקצועו בשלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר כשכיר; ואולם עורך דין לא יעסוק במקצועו כשכיר בשלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר שהוא תאגיד, אם לא כל חבריו הם עורכי דין או בעלי רישיון לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל, או אם יש למשרד הגבלה על אחריות החברים בו.

(ג) עורך דין או עורך דין זר לא יעסוק במקצועו כחבר, כשותף או כשכיר, בשלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר שנצטווה להפסיק את פעילותה בישראל לפי סעי ף98יב.

(ד) עורך דין או עורך דין זר לא יעסוק במקצועו כחבר במשרד עורכי דין זר אם הוא חבר בחברת עורכי דין, ולא יהיה עורך דין או עורך דין זר חבר ביותר ממשרד עורכי דין זר אחד.

הפסקת פעילות שלוחה בישראל של משרד עורכי דין זר (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98יב. (א) בית דין משמעתי רשאי, על פי בקשת קובל, להורות למשרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל שהפר הוראה מההוראות החלות עליו לפי פרק זה, או שעורך דין או עורך דין זר העוסק במקצועו כשותף, כחבר או כשכיר במשרד כאמור, הפר הוראות מההוראות החלות עליו לפי חוק זה, לחדול מההפרה.

(ב) מצא בית דין משמעתי כי משרד עורכי הדין הזר התמיד להפר את ההוראה או שלא פעל להפסיק את ההפרה, רשאי הוא להורות לו להפסיק את פעילותה של השלוחה שהוא מקיים בישראל, בתוך תקופה שיורה ולפרק זמן שלא יעלה על שלוש שנים.

(ג) הלשכה רשאית להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל, על הוראה שניתנה לגביו לפי סעיף קטן (א) או (ב).

(ד) על החלטת בית דין משמעתי לפי סעיף זה יחולו הוראות הסעיפים 70 עד 72, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

סימן ה': כללים לעניין עורכי דין זרים ומשרדי עורכי דין זרים

כללים לעניין עורכי דין זרים ומשרדי עורכי דין זרים (תיקון מס' 33) תשס"ט-2009

98יג. המועצה הארצית רשאית, באישור שר המשפטים, לקבוע, בכללים, הוראות בעניינים אלה:

(1) סדרי רישומם של עורכי דין זרים במרשם;

(2) דיווחים תקופתיים בדבר כשירותם לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל שעל עורכי דין זרים למסור ללשכה;

(3) הוראות מיוחדות לעניין אתיקה מקצועית של עורכי דין זרים הנדרשות בשל אופי עיסוקם כעורכי דין זרים;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(4) חובות גילוי מיוחדות שיחולו על עורכי דין זרים ומשרדי עורכי דין זרים;

(5) סדרי דין בהליך לפי סעיף 98יב;

(6) הוראות מיוחדות לעניין פעילותן של שלוחות בישראל של משרדי עורכי דין זרים.

פרק תשיעי: הוראות מעבר

עורכי דין רשומים

99. מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין לפי פקודת עורכי הדין, 1938 (להלן - פנקס עורכי הדין), והיה אותו זמן תושב ישראל, יהיה חבר הלשכה מתחילת חוק זה.

חברות של עורכי דין במקרים מסויימים

100. מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין, ולא היה תושב ישראל, או שהתעסקותו במקצוע הותלתה על ידי המועצה המשפטית, או שנתקיים בו האמור בסעיף 48(3), רשאי לבקש להתקבל ללשכה; על קבלתו יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות הסעיפים 42 עד 47; הוא הדין במי ששמו נמחק מפנקס עורכי הדין על פי צו המועצה המשפטית, ועברו מאז עשר שנים, אלא שהלשכה רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לקבלו ללשכה או לסרב לו.

חישוב ותק מאמנים

101. מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס עורכי הדין, תיחשב לו תקופת היותו רשום כתקופת ותק לענין הסעיפים 16 ו-29, ומי שערב תחילתו של חוק זה היה רשאי לשמש מאמן, ייחשב כאילו אושר להיות מאמן לפי סעיף 29(4).

חישוב תקופת התמחות (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

102. מי שהתחיל התמחותו לפני תחילתו של חוק זה, תיחשב לו התמחותו בהתאם לתקנות לפי פקודת המועצה המשפטית, 1938, כהתמחות לפי חוק זה; מי שקוצרה תקופת התמחותו על ידי המועצה המשפטית, תקוצר באותה תקופה גם התמחותו לפי חוק זה, ובלבד שהתחיל התמחותו לפני תחילתו של חוק זה או תוך שנתיים לאחר תחילתו, וסעיף 35(ג) לא יחול עליו.

הפחתת תקופת התמחות למי ששירת שירות מיוחד (תיקון מס' 8) תשל"ב-1972

102א. מי שלפני ה' באייר תש"ט (4 במאי 1949) שירת שירות מיוחד ליישוב, להקמת המדינה או למדינה, רשאית הלשכה להפחית תקופת התמחותו, ובלבד שלא תפחת משנה.

שמירת בחינות

103. מי שנבחן בהתאם לתקנות לפי פקודת המועצה המשפטית, 1938, ייחשבו לו הבחינות שעמד בהן כבחינות לפי חוק זה.

שמירת-לימודים (תיקון מס' 2) תשכ"ג-1963

103א. מי שקיבל מהאוניברסיטה העברית בירושלים אישור שסיים חוק לימודיו המשפטיים לפי תכנית הלימודים של בית הספר הגבוה למשפט וכלכלה בתל-אביב, רואים אותו, לענין סעיף 24, כבעל השכלה משפטית גבוהה, והוא רשאי להירשם כמתמחה בתנאים האמורים בסעיף 26(2).

שמירת מינוים

104. מי שנתמנה לפני תחילת חוק זה לפי סעיף 4(3) לפקודת עורכי הדין, 1938, ייחשב כאילו נתמנה לפי סעיף 23 לחוק זה.

המשך פעולות

105. כל פעולה שהמועצה המשפטית התחילה בה לפני תחילתו של חוק זה, תסיים אותה היא על אף האמור בסעיף 111, מלבד אם העבירה את המשך הטיפול בה לידי הלשכה לפי תקנות שיתקין שר המשפטים.

עבירות משמעת לפני תחילת החוק (תיקון מס' 1) תשכ"ב-1961

105א. עבירת משמעת לפי פקודת עורכי הדין, 1938, והתקנות שהותקנו לפיה שנעברה לפני יום תחילתו של חוק זה, והמועצה המשפטית לא התחילה לדון בה לפני אותו יום, תידון לפני בתי הדין המשמעתיים של הלשכה כאילו היתה עבירת משמעת לפי חוק זה שנעברה אחרי תחילתו.

העברת סמכויות וחיובים

106. כל מקום שחיקוק חוץ מחוק זה מסמיך או מחייב את המועצה המשפטית או את הסתדרות עורכי הדין בישראל או מוסד ממוסדותיה או את לשכת הפרקליטים או לשכת עורכי הדין למינוי או כל פעולה אחרת, תהיה מעתה מוסמכת או מחוייבת לכך המועצה הארצית של הלשכה.

תיאום חיקוקים (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

106א. כל מקום בחיקוק, חוץ מחוק זה, המדבר בפנקס עורכי הדין - אף פנקס חברי לשכת עורכי הדין במשמע.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

רואי חשבון

107. הוראת סעיף 60(1) לא תחול על מי שביום קבלת חוק זה בכנסת היה רשום בפנקס עורכי הדין והיה בעל רשיון של רואה חשבון.

פרק עשירי: הפעלת החוק

הבחירות הראשונות למוסדות הלשכה

108. הבחירות הראשונות לועידה הארצית ולועדים המחוזיים של הלשכה יתקיימו תוך ששה חדשים מיום פרסום חוק זה ברשומות, ויהיו חשאיות ויחסיות; לענין בחירות אלה ולענין כל אחד משאר הדברים שייעשו לפני תחילתו של חוק זה בהתאם לסעיף 19 לפקודת הפרשנות, יראו את מי שהיה רשום בפנקס עורכי הדין ביום ט"ו בכסלו תשכ"ב (24 בנובמבר 1961) כאילו הוא חבר הלשכה; לענין סעיף זה תחילתו של סעיף 52א ביום ט"ו בכסלו תשכ"ב (23 בנובמבר 1961); לביצוע הבחירות ימנה שר המשפטים ועדת בחירות מבין חברי המועצה המשפטית.

התקנת כללים

109. המועצה הארצית של הלשכה רשאית, באישור שר המשפטים, להתקין כללים (בחוק זה – כללים) בכל ענין הנוגע לארגון הלשכה ופעולותיה, במידה שלא נקבעו הוראות בחוק זה ובמידה שסמכות זו לא ניתנה בחוק זה לשר המשפטים, ולרבות ענינים אלה:

(1) בחירתם, הרכבם וסדרי עבודתם של מוסדות הלשכה, וחלוקת סמכויות הלשכה ביניהם;

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016
(1א) אופן קביעת דמי חבר ואגרות לפי סעיף 93, ואופן קביעת תקציב הלשכה לפי סעיף 95;

(תיקון מס' 45) תשפ"ה-2025
(תיקון מס' 39) תשע"ז-2017
(2) סדרי קבלתם של מתמחים ורישומם, סדרי ההתמחות ודרכי הפיקוח עליה;

(3) סדרי קבלת חברים ללשכה, לרבות חידוש החברות לפי חוק זה;

(4) כללי האתיקה המקצועית;

(5) סדרי הדין לפני בתי הדין המשמעתיים;

(6) מתן סעד משפטי למעוטי אמצעים;

(7) מדי עורכי הדין וסדרי לבישתם;

(8) חובותיהם וזכויותיהם של עורכי דין בקשר למילוי תפקידיהם המקצועיים;

(תיקון מס' 5) תשכ"ז-1967
(9) חובת עורכי דין לבייל יפויי כוח הניתנים להם בבול הלשכה בסכום שייקבע;

(תיקון מס' 32) תשס"ח-2008
(10) תשלום לנציגי ציבור בוועדת האתיקה הארצית ובוועדות אתיקה מחוזיות;

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016
(11) תשלום לחברי הוועדה הבוחנת וחבר הבוחנים;

(תיקון מס' 38) תשע"ו-2016
(12) תנאים נוספים לעניין כשירותם למינוי וכהונתם של בעלי תפקידים, כמשמעותם בסימן ב' בפרק השני, או הוראות בדבר דרכי פעולתו ותנאי העסקתו של כל אחד מבעלי התפקידים, לרבות הוראות בדבר מילוי מקומו.

כל עוד המועצה הארצית של הלשכה לא התקינה כללים בענין מן הענינים האמורים בסעיף זה, רשאי שר המשפטים להתקין תקנות באותו ענין שיעמדו בתקפן עד שהמועצה הארצית, באישור השר, תתקין כללים במקומן; כל עוד גם תקנות כאמור לא הותקנו, תנהג הלשכה, ככל האפשר כפי שנהגה המועצה המשפטית.

חובת התקנת כללים
(תיקון מס' 34) תש"ע-2009

109א. המועצה הארצית של הלשכה תתקין, באישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, כללים לעניין אמות המידה למתן סעד משפטי למעוטי אמצעים ויכול שייקבעו אמות מידה גם לפי תחומי משפט או סוגי הליכים; הוראות סעיף 109 יחולו בשינויים המחויבים; הלשכה תפרסם את הכללים לפי סעיף זה, בין השאר, באתר האינטרנט שלה.

ביצוע ותקנות

110. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לביצועו, בכפוף להוראות סעיף 109.

ביטולים ושמירת

111. פקודת עורכי הדין, 1938, ופקודת המועצה המשפטית, 1938, בטלות; אולם התקנות שהותקנו לפיהן יעמדו בתקפן, בשינויים הנובעים מחוק זה, כאילו נעשו לפיו, כל עוד לא בוטלו בכללים או בתקנות לפי חוק זה.

כותבי בקשות

112. פקודת כותבי בקשות (מתן רשיונות) - בטלה; מי שקיבל רשיון לפי אותה פקודה לפני כ"ח בניסן תרצ"ה (1 במאי 1935) ורשיונו היה תקף ביום קבלת חוק זה בכנסת, ושר המשפטים או מי ששר המשפטים מינה לכך, אישר בכתב, תוך שלושה חדשים מאותו יום, שהוא עוסק במתן שירות כאמור בסעיף 28(3) לפקודת עורכי הדין, 1938, רשאי, על אף האמור בסעיף 20 לחוק זה, להמשיך במתן שירות כאמור בסעיף 28(3) לפקודת עורכי הדין, 1938, כאילו לא בוטל אותו סעיף; והוא הדין במי אשר שר המשפטים, או מי ששר המשפטים מינה לכך, אישר בכתב, תוך אותה תקופה, שהוא עסק במתן שירות כאמור מלפני ב' באייר תש"ט (1 במאי 1949) והמשיך לעשות כן עד קבלת חוק זה בכנסת.

תחילת תוקף

113. תחילתו של חוק זה, פרט לסעיף 108, תהא כעבור תשעה חדשים לאחר קבלתו בכנסת.

(תיקון מס' 7) תשל"א-1971
(תיקון מס' 42) תשפ"ד-2024

תוספת ראשונה

(סעיף 41א)

(1) חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963;
(2) חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959;
(3) חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949;
(4) חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959;
(5) חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963;
(6) חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תש"ל-1970;
(7) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), תשי"ט-1959.

(תיקון מס' 42) תשפ"ד-2024

תוספת שנייה

(סעיף 90א(ד))

תקופת השמירה של מסמכים

	טור א' סוג המסמך	טור ב' תקופת השמירה
1.	צוואה	התקופה שעד למסירת הצוואה במקור לרשם לענייני ירושה לפי סעיף 75 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965, או בהתאם לדרישת המצווה בכתב
2.	שטר כהגדרתו בפקודת השטרות	שבע שנים מיום שנולדה לראשונה עילת תובענה על פי השטר לפי סעיף 96 לפקודת השטרות או תקופה ארוכה יותר אם עורך הדין והלקוח הסכימו עליה בכתב, ואם נמסרה לעורך הדין הודעת ויתור על טענת התיישנות שנרשמה לפי סעיף 96(א) לפקודת השטרות – בהתאם לרישום האמור
3.	מסמכים שעניינם עסקה במקרקעין או הליך במקרקעין, ובכלל זה הסדר או רישום, בישראל או באזור; לעניין זה, "האזור" – כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן	25 שנים או תקופה אחרת אם עורך הדין והלקוח הסכימו עליה בכתב

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

	בחוק, מעת לעת	
4.	חומר ארכיוני שעניינו עסקה או הליך שדין זר חל עליהם	לפי תקופת ההתיישנות הקבועה בדין הזר לגבי אותו סוג של חומר ארכיוני, או תקופה אחרת אם עורך הדין והלקוח הסכימו עליה בכתב

(תיקון מס' 45)
תשפ"ה-2025

תוספת שלישית

(סעיף 93(א)(2))

(1) תפקידי הלשכה לפי סעיף 2;

(2) פעולות הלשכה לפי סעיף 3(ג3);

(3) בחירות למוסדות הלשכה לפי סעיפים 8, 8א, 9 ו-13;

(4) פעולות הנדרשות לקביעת שכר טרחה לפי כל דין, ובכלל זה סעיפים 9(ו)(2), 84(ב) ו-89.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986

בתוקף סמכותה לפי סעיף 109 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן – החוק), מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בכללים אלה –

"בית משפט" – בית משפט, בית דין וכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין;

"שופט" – בעל תפקיד שיפוטי בבית משפט, בבית דין או בכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית, שהוקמה על פי דין;

"ועד מחוזי" – הועד המחוזי של הלשכה שמקום עבודתו של חבר הלשכה הוא בתחום פעולתו.

פרק ב': הוראת יסוד

חובת עורך דין

2. עורך דין ייצג את לקוחו בנאמנות, במסירות, ללא מורא, תוך שמירה על הגינות, על כבוד המקצוע ועל יחס כבוד לבית המשפט.

פרק ג': משרד עורך הדין

מקום לקבלת לקוח

3. (א) עורך דין יקבל את לקוחו במשרדו.

(ב) עורך דין רשאי לפגוש את לקוחו במקום אחר זולת משרדו, ובלבד שיעשה כן בתנאים ההולמים את כבוד המקצוע.

(ג) עורך דין המשמש יועץ קבוע ללקוח, רשאי לסטות מן האמור בסעיף קטן (א) לשם מתן שירות יעיל לאותו לקוח, בנסיבות ההולמות את כבוד המקצוע.

ייחוד המשרד

4. (א) משרדו של עורך דין, לרבות חדר ההמתנה וחדר המזכירות וכל חלק אחר ממנו, לא ישמש כל מטרה זולת עבודתו המקצועית של עורך הדין.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לאסור על עורך הדין –

(1) להרשות שמשרדו ישמש משרד רשום של תאגיד שהוא יועצו המשפטי;

(2) לייחד חלק מדירת מגוריו למשרדו;

(3) לפעול במשרדו בענייני ציבור.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על עורך דין שביום י"ב בטבת התשכ"ו (4 בינואר 1966) חדרי ההמתנה שלו היו משותפים לו ולאדם אחר, והוא הודיע על כך לועד המרכזי עד יום י"ג בשבט התשכ"ו (3 בפברואר 1966).

סניפים

5. (א) עורך דין לא יקיים יותר ממשרד אחד, אלא אם כן בכל משרד נמצא עורך דין שמקום עבודתו הקבוע הוא באותו משרד.

(ב) הועד המרכזי בהתייעצות עם הועד המחוזי שבתחום סמכותו נמצא משרדו של עורך הדין, רשאי להתיר מטעמים מיוחדים חריגה מהוראת סעיף קטן (א), בתנאים ולתקופה שימצא לנכון.

פרק ד':

פרק ה': עורך הדין והלקוח

שכר טרחה רק בכסף

9. (א) לא יקבל עורך דין שכר טרחה בעד עבודתו המקצועית אלא בכסף.

(ב) אין מניעה, כאשר הדין מאפשר זאת, כי שכר הטרחה יחושב כאחוז מנושא הענין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), עורך דין המטפל בעבור לקוח בעניין ממוני יהיה רשאי לקבל את שכר טרחתו, כולו או חלקו, על ידי קבלת זכויות שותף, אם הוסכם על כך בכתב בינו לבין הלקוח; בסעיף קטן זה –

"זכויות שותף" – כל שיתוף בזכויות המוכר בדין, לרבות שיתוף באמצעות מניה, כתב אופציה או ניר ערך אחר המקנה לבעליו זכויות ביחס לתאגיד;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"עניין ממוני" – כל עניין אזרחי הקשור למסחר ולעסקים, כגון פעילותו העסקית של אדם, הקניית זכות קניין, הקניית זכות חוזית או זכות ביחס לתאגיד, לרבות הגנה משפטית על זכויות כאמור והבטחת קיומן ומימושן.

איסור על מתן ערבות

10. לא יערוב עורך דין ערבות אישית בענין הנמצא בטיפולו, גם אם אין במתן הערבות טובת הנאה חמרית; ואולם אין בהוראה זו כדי לאסור על עורך דין לקבל אחריות אישית להוצאות עדים או להוצאות משפט אחרות.

איסור על רכישת טובת הנאה

11. לא ירכוש לו עורך דין טובת הנאה חמרית, פרט לשכר טרחתו, בענין שהוא משמש בו נאמן, מפרק, מנהל עזבון או כונס נכסים.

11א. (בוטל)

איסור מתן שירותים משפטיים במקרים מיוחדים

11ב. (א) עורך דין לא ייתן שירות משפטי ללקוח, שהפנה אליו גוף – שאינו עורך דין, שותפות של עורכי דין או חברת עורכי דין – הפועל למטרת רווח ולמטרה זו מפרסם ברבים מתן שירותים משפטיים.

(ב) עורך דין המועסק על ידי מי שאינו עורך דין, שותפות של עורכי דין או חברת עורכי דין (להלן – המעסיק), לא ייתן שירות משפטי למי שאינו מעסיקו אם המעסיק פועל למטרת רווח וגובה תמורה בעד אותו שירות משפטי.

(ג) הועד המרכזי, בהתייעצות עם ועד מחוז, רשאי להתיר, מטעמים מיוחדים שבטובת הציבור, חריגה מהוראות אלה, בתנאים ולתקופה שיקבע.

רשות שלא לקבל ענין לטיפול

12. עורך דין רשאי, לפי שיקול דעתו, שלא לקבל ענין לטיפולו; החליט עורך דין שלא לקבל ענין לטיפולו, יודיע על כך לפונה תוך זמן סביר.

הפסקת טיפול

13. (א) קיבל עורך דין ענין לטיפולו, אינו רשאי להפסיק את הטיפול בו אלא אם כן נתגלעו חילוקי דעות בינו ובין לקוחו בנוגע לאופן הטיפול, או שנוצרה מניעה מבחינה חוקית או מבחינת האתיקה המקצועית, או בשל אי תשלום שכר טרחה והוצאות, או מחמת סיבה אחרת המצדיקה את הפסקת הטיפול.

(ב) החליט עורך דין להפסיק טיפול בענין לפני סיומו, יתן, ללא דיחוי, הודעה על כך ללקוחו, וחובה עליו, במידת האפשר, להפסיק את הטיפול באופן שלא יפגע בעניניו של לקוחו.

(ג) היה ענין תלוי ועומד לפני בית המשפט, לא יפסיק עורך דין לייצג את לקוחו אלא בכפוף להוראות כל חיקוק.

ניגוד אינטרסים

14. (א) לא ייצג עורך דין לקוח, לא יקבל על עצמו לייצגו ולא ימשיך בייצוגו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו, בשל עניין אישי שלו, או בשל התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר או בשל עומס עבודה או בשל סיבה דומה אחרת.

(ב) לא ייצג עורך דין צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים באותו ענין.

(ג) בענין שצד בו לקוח קבוע של עורך הדין לא ייצג עורך דין צד אחר, גם אם באותו ענין אין עורך הדין מייצג את הלקוח הקבוע; לענין הוראה זו, "לקוח קבוע" – לקוח שעורך הדין נותן לו שירותים דרך קבע.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יחולו על עריכת הסכם ועל טיפול בענין שהצדדים הסכימו, בכתב, כי ייעשה בידי אותו עורך דין.

(ה) עורך דין ולקוחו רשאים להסכים, בכתב, לתחום את השירות המקצועי אשר יתן עורך הדין ללקוח, כדי למנוע התנגשות עם ייצוג לקוח אחר או עם ענין או עם חובה אחרת של עורך הדין, בתנאי שצמצום השירות הינו סביר בנסיבות הענין ואינו פוגע בחובת הנאמנות של עורך הדין ללקוחותיו.

טיעון נגד כשרות הסכם

15. עורך דין שערך מסמך או השתתף בעריכתו, או שטיפל בעסקה או שהשתתף בטיפול בה, לא יטען לאחר מכן נגד כשרות המסמך או העסקה, ולא ייצג אדם שעניינו מחייב, באופן סביר, טענה כאמור.

איסור על טיפול נגד לקוח

16. (א) עורך דין לא יטפל נגד לקוח –

(1) בענין או בקשר לענין שטיפל בו למען אותו לקוח;

(2) בענין אליו יש זיקה של ממש למידע שקיבל עורך הדין מאותו לקוח או מטעמו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) הועד המחוזי, או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי להחליט, לפי פניית עורך דין, כי מתן חוות דעת או קיום התייעצות גרידא, או פעולה במקרה פלוני, לא היה בהם משום טיפול בענין למען לקוח, או כי מידע מסויים אין לו זיקה של ממש לענין, או כי אין במידע שהתקבל כדי למנוע מעורך הדין לטפל בענין, ובלבד שהחלטה כאמור תינתן לפני שעורך הדין יקבל על עצמו את הטיפול בענין האמור.

עורך דין שדן בענין כשופט

17. לא ייצג עורך דין אדם בענין שדן בו כשופט או כבורר.

העברת ענין לעורך דין אחר

18. על אף הוראה כללית שביפוי כוח המרשה להעביר את הטיפול לעורך דין אחר, לא יעביר עורך דין את יפוי הכוח לעורך דין אחר, אלא אם כן נתן לכך הלקוח הסכמה נפרדת ומפורשת בכתב, אולם רשאי עורך דין, על פי הוראה כללית כאמור, לאצול מסמכויותיו לעורך דין אחר או להיעזר בו בפעולותיו.

פרק ו': חובת הסודיות

שמירת סודיות

19. עורך דין ישמור בסוד כל דבר שיובא לידיעתו בידי לקוח או מטעמו, תוך כדי מילוי תפקידיו, זולת אם הסכים הלקוח במפורש אחרת; הוראה זו אינה חלה על גילוי בהליך משפטי, חקירה או חיפוש שאינו חסוי על פי סעיף 90 לחוק.

שמירת סודיות בידי העובדים

20. עורך דין יעמיד את העובדים בשירותו על חובתם לשמור על סודיות הענינים המגיעים לידיעתם במהלך עבודתם.

אי שימוש בידיעה מהלקוח

21. לא ישתמש עורך דין בידיעה שהגיעה אליו מאת לקוחו במילוי תפקידו, ואשר עורך הדין לא יכול היה לקבלה בדרך אחרת, במאמץ סביר.

פרק ז': איסור על הקלטה

הקלטת הזולת

22. (א) לא יקליט עורך דין שיחה עם לקוחו או עם עורך דין אחר, אלא בידיעתם.

(ב) עורך דין המקליט דיון בבית המשפט יודיע על כך לבית המשפט.

(ג) לא יעשה עורך דין שימוש בהקלטה שנעשתה תוך הפרת סעיף זה.

פרק ח': עורך הדין והצד שכנגד

יחס כלפי הצד שכנגד

23. עורך דין ינהג בצד שכנגד בדרך ארץ.

איסור על איומים

24. עורך דין לא ינקוט באיומים בפנותו לצד שכנגד, אך רשאי הוא –

(1) לפרט אמצעים אשר מרשו ינקוט למימוש זכויותיו;

(2) להפנות את תשומת לבו של הצד שכנגד להוראות כל דין.

מגע עם אדם מיוצג

25. (א) עורך דין היודע כי הצד שכנגד מיוצג בענין פלוני בידי עורך דין –

(1) לא יפנה אל הצד שכנגד אלא באמצעות עורך הדין המייצגו באותו ענין;

(2) לא ייפגש עם הצד שכנגד לצורך דיון באותו ענין אלא בנוכחות עורך דינו.

(ב) עורך דין רשאי שלא לנהוג בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) –

(1) בהסכמתו של עורך הדין של הצד שכנגד;

(2) כאשר קיימת חובה, על פי דין, למסור דבר לצד שכנגד, בתנאי שעורך הדין ימסור העתק לעורך הדין של הצד שכנגד.

פרק ט': עורך הדין וחברו למקצוע

יחסי חברים

26. בכל ענין מקצועי יגלה עורך דין יחס חברי כלפי חברו למקצוע ולא ימנע ממנו כל הקלה שאין בה כדי לפגוע בענינו של לקוח, ובכלל זה יסכים לבקשה לשינוי מועד כאשר חברו נקרא לשירות מילואים פעיל, מצוי בחופשת לידה או בחופשה הנובעת משמירת הריון, חלה או שרוי באבל; לענין סעיף זה,

"פגיעה בענינו של לקוח" – פגיעה משמעותית שיש בה כדי לגרום ללקוח נזק של ממש;

"חופשת לידה" –

לגבי עורכת דין – חופשת לידה לפי סעיף 6 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן – חוק עבודת נשים), חופשת אימוץ או חופשה להורה מיועד, לפי הענין, כמשמעותן בחוק עבודת נשים; ואם היא עורכת דין עצמאית – תקופה שבה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

היתה זכאית לחופשה כאמור אם היתה עובדת שכירה; לגבי עורך דין – חופשת לידה לפי סעיף 6(ח) לחוק עבודת נשים, חופשת אימוץ או חופשה להורה מיועד, לפי הענין, כמשמעותן בחוק עבודת נשים; ואם הוא עורך דין עצמאי – תקופה שבה הוא זכאי לדמי לידה לפי סעיף 49 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי);

"שמירת הריון" – כהגדרתה בסעיף 58 לחוק הביטוח הלאומי.

קבלת עניין שבטיפולו של אחר

27. עורך דין שקיבל עניין לטיפולו וידוע לו כי אותו עניין מטופל על ידי עורך דין אחר, ימסור לעורך הדין האחר, בלא דיחוי, הודעה ולפיה העניין הועבר לטיפולו ויוודא את מסירת ההודעה.

28. (נמחק)

29. (בוטל)

שיתוף עורך דין בשכר טרחה

30. עורך דין המעביר ענין לטיפולו המקצועי של חברו, לא יהיה זכאי לחלק בשכר הטרחה אלא אם כן הוסכם במפורש אחרת, ובלבד שאם נבצר מעורך הדין המעביר לטפל בענין בשל הוראות סעיף 14, אסור לו לקבל תשלום כלשהו מעורך הדין המקבל את הענין לטיפולו.

מחלוקת עם עורך דין

31. בטרם יפתח עורך דין בשם לקוחו בהליך משפטי נגד עורך דין אחר, יפנה אל אותו עורך דין בכתב, ואם קיימת אפשרות – אף בעל פה, כדי לנסות וליישב את הסכסוך בדרכי שלום, ובלבד שפניה כאמור לא תגרום נזק ללקוח.

פרק י': עורך הדין ובית המשפט

כבוד לבית המשפט

32. (א) עורך דין ישמור, בעמידתו לפני בית המשפט, על יחס כבוד לבית המשפט, תוך הגנה על זכויות לקוחו בהגינות, במסירות ותוך שמירה על כבוד המקצוע.

(ב) עורך דין יופיע בבית המשפט הופעה מכובדת ובמדי משפט הולמים, כפי שנקבעו בדין.

כבוד הצד שכנגד

33. עורך דין יטען טענותיו לפני בית המשפט, בין בעל פה ובין בכתב, בדרך ארץ, תוך שמירה על כבוד הצד שכנגד ועל כבוד כל אדם אחר הקשור בהליך השיפוטי.

איסור הטעיה

34. (א) לא יעלה עורך דין, בין בעל פה ובין בכתב, טענה עובדתית או משפטית ביודעו שאינה נכונה.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) אין בו כדי למנוע הכחשה בכתב טענות בהליך אזרחי, או כפירה בעובדה בהליך פלילי.

תשלום לעד

35. לא ישלם עורך דין, לא יציע לשלם ולא יתן יד לביצוע כל תשלום או תמורה אחרת לעד תמורת עדותו, אם תשלום זה מותנה בתוצאות המשפט.

עורך דין כעד

36. (א) לא ייצג עורך דין אדם בהליכים משפטיים, לרבות ערעור, אם הוא עומד להעיד מטעם אותו אדם באחד משלבי ההליכים האמורים; נקרא עורך הדין להעיד מטעמו של אדם אחרי שהחל לייצגו – יחדל מן הייצוג.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מסירת עדות כשעורך דין נקרא להעיד בידי בעל דין יריב, או בענין שהוא טכני או ברשות בית המשפט או ברשות הועד המחוזי.

מגע עם עדים

37. (א) עורך דין רשאי לבוא בדברים עם אדם העשוי להעיד מטעם לקוחו.

(ב) לא יבוא עורך דין בדברים עם אדם העומד, לפי ידיעתו, להעיד במשפט מטעם הצד שכנגד, בענין הקשור לעדותו, אלא בהסכמת הצד שכנגד, ואם הוא מיוצג – בהסכמת בא כוחו.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו כאשר עומד עורך הדין להזמין לעדות מטעם לקוחו (להלן – הלקוח), אדם שהוזמן להעיד מטעם צד אחר, אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) העד הוא הלקוח, ואם הלקוח הוא תאגיד – יושב ראש הדירקטוריון, יושב ראש ההנהלה או המנהל הכללי מטעמו;

(2) בית המשפט או הועד המחוזי או מי שהועד המחוזי הסמיכו לכך, נתן היתר, ורשאי המתיר לקבוע תנאים בהיתר;

(3) במשפט אזרחי – העד פעל מטעמו של הלקוח בענין נושא המשפט.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חקירה נגדית בהגינות

38. לא ישאל עורך דין, בחקירה נגדית, שאלות הנוגעות למהימנותו של עד, במטרה להטיל דופי באופיו, ואשר אין להן, מבחינה אחרת, נגיעה לענין הנדון, אלא אם כן יש לחוקר יסוד סביר להאמין שהמשתמע מהשאלה הוא אמת או שיש לו בסיס נאות.

פרק י"א:כספים

ניהול חשבון פקדון

39. עורך דין ינהל חשבון בנק נפרד לכספים שהופקדו בידיו בנאמנות.

העברת כספים ללקוח

40. (א) עורך דין חייב להודיע ללקוחו ולהעביר כל סכום כסף שקיבל עבורו, תוך זמן סביר מעת קבלתו.

(ב) עיכב עורך דין, על פי דין, סכומי כסף שקיבל עבור לקוחו, או ניכה, על פי הסכם, כספים מתוכם, יודיע על כך ללקוח תוך זמן סביר.

השקעת פקדון

41. (א) עורך דין המקבל כספים בנאמנות, יודיע על כך ללקוחו מיד ויבקש, בסמוך למועד קבלתם, ממי שעבורו הוא מחזיק את הכספים בנאמנות, הוראות מפורטות המתייחסות למסירת הכספים ולהשקעתם.

(ב) קיבל עורך דין כספים בנאמנות ולא נתקבלו, תוך זמן סביר, הוראות בקשר להשקעתם, ישקיע את הכספים באחת מדרכים אלה:

(1) בהתאם לסעיף 6 לחוק הנאמנות, התשל"ט-1979;

(2) בהתאם לסעיף 50 לתוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

(3) בדרך אחרת שיש בה סיכוי סביר לשמירת ערך הכספים, לפי הנסיבות הידועות באותה העת.

דין וחשבון כספי

42. (א) עורך דין ימציא ללקוח דין וחשבון על מצב חשבונו של הלקוח –

(1) לפי דרישת הלקוח – תוך זמן סביר לאחר הדרישה, ובלבד שהוגשה לא יאוחר משלוש שנים מיום סיום הטיפול;

(2) תוך זמן סביר לאחר סיום הטיפול.

(ב) עורך דין שנדרש בידי לקוחו להמציא לו העתק מקבלות על הוצאות שהוציא או ממסמכים הנוגעים לכספים המוחזקים כפקדון, ימציאם ללקוח תוך זמן סביר; הוראה זו לא תחול כאשר דרישת הלקוח להמציא לו את המסמכים באה אחרי שעבר זמן סביר או שהמסמכים אינם עוד בידי עורך הדין.

איסור על הלוואות

43. לא יתן עורך דין הלוואה או טובת הנאה אחרת כדי לקבל עבודה.

תשלום בעד הוצאות הלקוח

44. לא ילווה עורך דין כספים ללקוח כדי לשלם הוצאות הכרוכות במתן שירות מקצועי ללקוח; ואולם אין בהוראה זו כדי למנוע מעורך דין לשלם עבור הלקוח את ההוצאות האמורות, או להתחייב לשלמן, ובלבד שעורך הדין ינקוט אמצעים לגביית הכספים מאת הלקוח, תוך זמן סביר לאחר ששילם את ההוצאות.

פרק י"ב:הימנעות מסיוע להלבנת הון או מימון טרור

הגדרות לפרק י"ב

44א. בפרק זה –

"החוק" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;

"הצו" – צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, ניהול רישומים של נותן שירות עסקי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ה-2014;

"מוסד פיננסי" – תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק או אחד הגופים המפורטים בפרטים 1 עד 4 ו-6 לתוספת השלישית לחוק;

"פעולה מחייבת" – כל אחת מאלה:

(1) קנייה ומכירה של נכסי דלא-ניידי או של עסקים;

(2) ניהול נכסי הלקוח, ובכלל זה ניהול כספים, ניירות ערך או נכסים אחרים, לרבות ניהול חשבונות של לקוח במוסד פיננסי;

(3) גיוס כספים לצורך הקמה או ניהול של תאגידים;

(4) הקמה או ניהול של נאמנות;

(5) הקמה או ניהול של תאגידים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אי-ביצוע עסקה ברמת סיכון גבוהה	44ב.	לא יבצע עורך דין פעולה מחייבת שהתבקשה בשביל לקוח אם הוא מעריך, לפי סעיף 2(ג) לצו, שרמת הסיכון להלבנת הון או מימון טרור גבוהה.
ביטול	45.	כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשכ״ו-1966 – בטלים.
תחילה	46.	תחילתן של כללים אלה שלושה חדשים מיום פרסומם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), תשס"א-2001

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 55 ו-109 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, ובאישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

ציון התואר — 1. עורך דין רשאי לציין, בעל פה או בכתב, את דבר היותו עורך דין.

פרטים שחובה לציינם — 2. (א) עורך דין יציין את שמו ואת דבר היותו עורך דין:

(1) בנייר המכתבים המשרדי שלו;

(2) כאשר חובה זו מוטלת עליו על פי דין.

(ב) ציין עורך דין את שמו על מסמך הקשור בעבודתו המקצועית, יוסיף לצד שמו את דבר היותו עורך דין.

(ג) עורך דין יציין את מספר הרישום שלו בפנקס חברי לשכת עורכי הדין על –

(1) המסמך הראשון שהוא מגיש בשם לקוחו בהליך בבית משפט, לרבות בית דין וכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין;

(2) תצהיר שהוא מאשר;

(3) מסמך אחר הכולל אישור או אימות על ידי עורך דין.

פרסומת אסורה — 2א. עורך דין לא יפרסם פרסומת אף אם היא עומדת בתנאים שנקבעו בכללים אלה, אם יש בה כדי להטעות את הציבור או לפגוע בו, או שהיא פוגעת בכבוד המקצוע.

פרסומת מותרת — 3. (א) פרסומת באמצעים המפורטים להלן בלבד מותרת לעורך דין:

(1) בעיתונות כתובה, במגזינים וכתבי עת שאין בהם כדי לפגוע בכבוד המקצוע; ככל האפשר, הפרסומת לא תהיה בסמיכות לפרסומים אחרים שיש בהם כדי לפגוע בכבוד המקצוע;

(2) במדריכי טלפון;

(3) בספרי מען;

(4) במדריכים מקצועיים מסווגים;

(5) באתרי אינטרנט, ברשתות חברתיות ובישומונים ייעודיים לעורכי דין; למעט –

(א) אתרי אינטרנט או יישומונים שמכילים תכנים של אלימות, פורנוגרפיה או תוכן בלתי חוקי אחר;

(ב) אתרי אינטרנט או יישומונים שמיועדים לקטינים;

(ג) אתרי אינטרנט או יישומונים אחרים שיש בהם כדי לפגוע בכבוד המקצוע;

(ד) פרסומת קופצת (Pop Up);

(6) בנייר המכתבים המשרדי שלו ובכל מסמך אחר היוצא ממשרדו;

(7) בשלט משרדו, ובלבד ששלט כאמור יהיה על קיר הכניסה למשרד או בכניסה לבניין המשרד, ושגודלו וצורתו יהיו סבירים.

(ב) פרסומת יכול שתכלול פרטים כמפורט להלן בלבד:

(1) שם עורך הדין;

(2) דבר היותו עורך דין;

(3) אם הוא נוטריון – דבר היותו נוטריון;

(4) תאריו האקדמיים או הכשרתו כמגשר;

(5) תואר שדין אחר מסדיר את השימוש בו;

(6) כשירותו לעסוק בעריכת דין מחוץ לישראל;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(7) פירוט עורכי הדין העובדים בפועל עמו במשרדו, לרבות פרטים כאמור בסעיף קטן זה לגבי כל אחד מהם;

(8) כל הפרטים הנוגעים למען המשרד ולדרכי התקשרות עם המשרד וכל שינוי בהם לרבות כתובת אלקטרונית של המשרד וכתובת אתר האינטרנט שלו, אם קיים;

(9) שמות שותפים ועורכי דין שכירים שפרשו לגמלאות ושמות שותפים ועורכי דין שכירים שנפטרו, ובלבד שלצד שמותיהם יופיע ציון שנות פעילותם באותו משרד;

(10) תחומי עיסוקו של עורך הדין ושל משרדו;

(11) שעות קבלת קהל;

(12) השפות שדובר עורך הדין;

(13) מועד הסמכתו לעורך דין;

(14) מלל חופשי שעניינו הצעת שירות משפטי על ידי עורך הדין, שאינו כולל כל התייחסות לשכר הטרחה;

(15) ספרים, מאמרים ועבודות מחקר בתחום המשפטי שחיבר עורך הדין;

(16) משרות הוראה שבהן משמש עורך הדין;

(17) תפקידים וחברות בלשכת עורכי הדין או בארגונים משפטיים בארץ או בחוץ לארץ בכפוף לאמור בפסקה (18);

(18) כל תפקיד שממלא עורך הדין או מילא בעבר, לרבות משרה ציבורית, שירות צבאי ובשירות המדינה בתחום המשפטי, ולמעט תפקיד שהוא ממלא על פי דין, כל עוד הוא מכהן בו, והוא תפקיד שיפוטי או מעין-שיפוטי או חברות בוועדות בחירה לתפקידים שיפוטיים או מעין-שיפוטיים;

(19) פרטים נוספים המותרים לפי סעיפים קטנים (ג) עד (יב).

(ג) בפרסומת כאמור בסעיף קטן (א)(1) עד (3), רשאי עורך דין לפרסם מודעת פרסומת אחת באותו גיליון, אשר לא תעלה על רבע עמוד.

(ד) בפרסומת כאמור בסעיף קטן (א) רשאי עורך דין לפרסם סרטונים, לרבות ראיונות וסרטוני תדמית, תמונות ואיורים גרפיים, ובלבד שמתקיימים התנאים האלה:

(1) יש להם קשר לשירות המקצועי שאותו מבקש עורך הדין להציע;

(2) אין בהם כדי ליצור רושם מטעה;

(3) אין בהם כדי לגרום, במישרין או בעקיפין, לזלזול בעורך דין אחר;

(4) אין בהם כדי לפגוע בכבוד המקצוע.

(ה) בפרסומת כאמור בסעיף קטן (א) רשאי עורך דין לפרסם תמונות שבהן הוא מופיע עם לקוחותיו וכן של עובדי משרדו אם אלו הצהירו בכתב כי הבינו שהם חופשיים לסרב לכך וכי מתן שירותיו של עורך הדין לא הותנה בפרסום שמם וכל עוד ההסכמה תקפה; הסכמת הלקוח או עובד המשרד תבטא את הבנתו לפרטי הפרסום ובכלל זה היכן תתפרסם התמונה ולמשך כמה זמן.

(ו) עורך דין רשאי להוסיף באתר האינטרנט שלו או בדף האישי שלו ברשת החברתית קישור (link) לאתר אינטרנט אחר, ובלבד שהקישור נוגע באופן ישיר לעיסוקו המקצועי של עורך הדין, ולמעט קישור –

(1) לאתר אינטרנט שמכיל תכנים של אלימות, פורנוגרפיה או תוכן בלתי חוקי אחר;

(2) לאתר אינטרנט המיועד לקטינים;

(3) לאתר אינטרנט אחר שפוגע בכבוד המקצוע.

(ז) פרסומת באתר האינטרנט של עורך הדין יכולה להיות מלווה במלל קולי או במוסיקה ששומרת על כבוד המקצוע.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ח) אתר אינטרנט של עורך דין לא יכלול, במישרין או בעקיפין, פרסומות של אחרים.

(ט) עורך דין רשאי לציין באתר האינטרנט שלו שמות של לקוחות אשר הצהירו בכתב כי הבינו שהם חופשיים לסרב לכך וכי מתן שירותיו של עורך הדין לא הותנה בפרסום שמם וכל עוד ההסכמה תקפה; הסכמת הלקוח תבטא את הבנת הלקוח לפרטי הפרסום ובכלל זאת היכן יתפרסם שמו ולמשך כמה זמן.

(י) עורך דין רשאי –

(1) לפרסם מאמרים מקצועיים וראיונות וכן לנהל פורומים, והכול בלי שהוא שילם על כך;

(2) לשלם בעד פרסום מאמרים מקצועיים, ראיונות וניהול פורומים ובלבד שייכתב מפורשות במקום הפרסום כי מדובר בפרסומת.

(יא) בפרסומת כאמור בסעיף קטן (א) רשאי עורך דין לפרסם המלצות, מכתבי תודה ודירוג במדריכי דירוג; המידע יימסר באופן שאין בו כדי ליצור רושם מטעה על אודות עורך הדין.

(יב) עורך דין רשאי לפרסם באתר האינטרנט שלו טופסי פנייה מקוונים לייעוץ משפטי בשים לב כי הוא עומד בהוראות לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

(יג) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), עורך דין רשאי לשלוח מידעון (ניוזלטר) לרשימת תפוצה של לקוחות משרדו שביקשו זאת ושל אחרים שביקשו זאת; המידעון יכול לכלול פרטים כמפורט בסעיפים קטנים (ב) עד (יב) וסעיף 5.

שמירת פרסומים

3א. עורך דין חייב לשמור לתקופה של שלוש שנים מיום הפסקת הפרסומת או שליחת המידעון עותק שלהם, לרבות רישום של מקומות הפרסום ומועדיו וכן רישום של מועדי שליחת המידעון, וימציאם ללשכה לפי דרישה.

פרטים שיציין עורך דין שכיר בנייר מכתבים

4. (א) עורך דין שהוא עובד של עורך דין, או של מי שאינו עורך דין (להלן – המעסיק), ישתמש, בכפוף לכללים אלה, לצורך עיסוקו כעורך דין אצל אותו מעסיק, בנייר מכתבים הכולל את שם מעסיקו; היה המעסיק מי שאינו עורך דין ייווסף לאחר שם המעסיק – "הלשכה המשפטית", או ציון שם דומה.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מעורך דין, שנוסף על עבודתו כעובד של המעסיק עוסק גם באופן עצמאי בעריכת דין, להשתמש, לצורך עבודתו המקצועית כעצמאי, בנייר מכתבים שבו צוינו הפרטים לפי סעיפים 2 ו-3.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מתחולת כל הוראות כללים אלה על עורך דין שכיר.

מידע פרסומי

5. עורך דין רשאי לתת ללקוחותיו על פי פנייתם, ולאחרים הפונים אליו, מידע על אודות משרדו, ניסיונו והתיקים שבהם היה מעורב; המידע יימסר באופן שאין בו כדי ליצור רושם מטעה על אודות עורך הדין.

תיקון כללי האתיקה

6. פרק ד' לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986 – בטל.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), תשע"ה-2015

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 65 ו-109 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן – החוק), ובאישור שר המשפטים, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

פרק ראשון: הגדרות

הגדרות

1. בכללים אלה –

"בית הדין" – בית הדין המשמעתי המחוזי שלו השיפוט לדון בעבירת המשמעת;

"בקשה לביטול חברות" – בקשה לביטול רישומו של חבר הלשכה בפנקס החברים ולביטול חברותו בלשכה לפי סעיף 47 לחוק;

"המען הרשום בלשכה" – המען לפי כלל 1(ג) לכללי לשכת עורכי הדין (קבלת חברים ללשכה וחידוש החברות), התשכ"ב-1962;

"חומר הבירור" – כל החומר המצוי בידי הקובל הנוגע לקובלנה, למעט פרוטוקלים, חוות דעת ותרשומות פנימיות של ועדת האתיקה;

"נילון" – מי שהוגשה לגביו תלונה;

"נשיאות" – כמשמעותה בסעיף 18(א) לחוק;

"עורך דין" – לרבות מתמחה, אם הדין המשמעתי חל עליו;

"קובל" – כמשמעותו בסעיף 63 לחוק;

"קובלנה" – כמשמעותה בסעיף 63 לחוק;

"תלונה" – תלונה על עבירת משמעת של עורך דין.

פרק שני: הליכים לפני הדיון

סימן א': תלונה

הגשת תלונה

2. תלונה תוגש בנוסח הערוך לפי טופס 1 שבתוספת; טופס הגשת התלונה יעמוד לרשות הציבור גם באתר האינטרנט של הלשכה ובמשרדיה; במקרים מיוחדים רשאית ועדת האתיקה של הלשכה לטפל בתלונה אף אם לא הוגשה בנוסח כאמור.

סמכות דיון בתלונה

3. ועדות האתיקה של הלשכה יטפלו וידונו בתלונה.

המצאת התלונה לנילון

4. (א) הליך משמעתי יכול שיינקט בין בעקבות תלונה שהוגשה ובין מכוח ידיעה על עבירת משמעת שהגיעה שלא בדרך תלונה.

(ב) מצא קובל כי יש על פני הדברים מקום להגיש קובלנה, לפי תלונה או ידיעה כאמור, יפנה לנילון בצירוף המסמכים הנוגעים לעניין, ויבקשו להשיב בכתב.

(ג) הקובל יודיע לנילון, בפנייתו בכתב, כי ניתן לעשות שימוש בתגובתו כראיה נגדו במסגרת הדיון בקובלנה, אם תוגש.

תשובה לתלונה

5. (א) הנילון יגיש את תשובתו לפניית הקובל לפי סעיף 4, בתוך שלושים ימים מיום המצאתה או בתוך תקופה ארוכה יותר שהורה הקובל או הסכים לה לפי בקשת הנילון.

(ב) משעברה התקופה האמורה בסעיף קטן (א), רשאי הקובל להגיש קובלנה אף אם לא השיב הנילון.

פרטים נוספים

6. במסגרת בירור העניין, הקובל רשאי לדרוש מהמתלונן או מהנילון פרטים נוספים לתלונה או לתשובה, לפי העניין, אם ראה צורך בכך; כמו כן הוא רשאי לדרוש מהמתלונן או מהנילון תצהיר וראיות אחרות לאימות פרטי התלונה.

החלטה בדבר קובלנה

7. (א) החלטת הקובל להגיש קובלנה או לא להגישה תינתן בתוך תשעים ימים מתום התקופה להגשת תשובה כאמור בסעיף 5 לעיל או פרטים נוספים, תצהיר או ראיות אחרות לפי סעיף 6, לפי העניין ולפי המאוחר מביניהם.

(ב) במקרה שבו העובדות המהוות את העבירה אירעו עשר שנים או יותר לפני המועד שבו התקבלה התלונה או המידע בלשכה, יידרש הקובל לשאלת חלוף פרק הזמן האמור ואם יחליט על הגשת קובלנה, יפרט בהחלטתו את נימוקיו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

להגשתה בנסיבות שבהן חלף פרק הזמן האמור ויודיע את נימוקיו אלה בכתב למתלונן ולנילון.

הודעה על אי-הגשה קובלנה

8. קובל שהוגשה לו תלונה או הגיע אליו מידע, והחליט שלא להגיש בעקבותיה קובלנה, יודיע על כך למתלונן ולנילון, בתוך זמן סביר, בהודעה מנומקת בכתב; בהודעתו למתלונן יציין הקובל כי למתלונן אפשרות לפנות לקובל נוסף.

סימן ב': קובלנה

הגשת קובלנה

9. החליט הקובל להגיש קובלנה כאמור בסעיף 7(א), יגיש אותה בתוך תשעים ימים ממועד החלטתו, ואולם רשאי הקובל במקרים מיוחדים להגיש את הקובלנה אף בחלוף המועד האמור.

הודעה למתלונן

10. הוגשה קובלנה, יודיע על כך הקובל למתלונן, וכן יודיע לו הקובל על זכותו להיות נוכח בדיון, או על הוראה אחרת שהורה בית הדין לפי סעיף 65א לחוק.

מקום הדיון

11. (א) קובלנה תוגש לבית הדין המשמעתי המחוזי שלו סמכות השיפוט לדון בעבירת המשמעת בארבעה עותקים ובמספר עותקים נוספים כמספר הנקבלים בה.

(ב) הוגשה בקשה לפי סעיף 64(ב) לחוק, יכריע בה יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע את טענותיהם בעניין.

(ג) הוחלט על העברת הדיון בקובלנה, הוא יועבר, בצירוף ההחלטה, לבית הדין שנקבע בהחלטה.

פרטי הקובלנה

12. קובלנה תיערך בכתב ותכיל פרטים אלה:

(1) שם בית הדין שאליו היא מוגשת;

(2) שם הקובל;

(3) שם הנקבל, מספר רישומו בפנקס חברי הלשכה והמען הרשום בלשכה;

(4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן הנוגעים לה, אם הם ידועים לקובל;

(5) ציון הוראות הדין שלפיהן מואשם הנקבל;

(6) שמות עדי הקובל.

לקובלנה לא יצורפו ראיות.

צירוף אישומים ונקבלים

13. (א) מותר לצרף בקובלנה אחת אישומים אחדים, אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה באופן שהם מהווים מאורע אחד.

(ב) מותר להאשים בקובלנה אחת כמה נקבלים, אם כל אחד מהם היה צד לאחת מהעבירות שבקובלנה או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים שנטען שעשו הנקבלים והקשורים זה לזה באופן שהם מהווים מאורע אחד.

(ג) צורפו אישומים בכמה עבירות או הואשמו כמה נקבלים בקובלנה אחת, תוגש הקובלנה לבית דין שיש לו סמכות שיפוט לפי הוראות סעיף 64 לחוק על אחד הנקבלים.

פרק שלישי: הדיון בבית דין משמעתי מחוזי

סימן א': פתיחת ההליך

הרכבת בית הדין

14. (א) הוגשה קובלנה לבית דין, תקבע נשיאות בית הדין את חברי בית הדין שידונו בה; הודעה על הרכב בית הדין תומצא לנקבל ולקובל.

(ב) חבר בית הדין שנכלל בהרכב ולא הופיע פעמיים לדיון באותה קובלנה, רשאית נשיאות בית הדין לבטל את מינויו לדון באותה קובלנה, ולמנות חבר בית דין אחר תחתיו.

אב בית הדין

15. נכלל בהרכב בית הדין יושב ראש בית הדין – יהיה הוא אב בית הדין; במקרה אחר, יקבע יושב ראש בית הדין מי מבין חברי ההרכב יהיה אב בית הדין וממלא מקומו.

המצאת הקובלנה

16. בית הדין ימציא לנקבל העתק של הקובלנה וכל הודעה על חזרה מאישום כאמור בסעיף 19, חתומים ביד הקובל, בתוך זמן סביר ממועד הגשת הקובלנה או ההודעה.

סימן ב': הוראות כלליות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מינוי עורך דין לנקבל

17. (א) בית הדין רשאי, לאחר ששמע את עמדות הצדדים, אם מצא שניהול הדיון מצדיק כי הנקבל יהיה מיוצג ושאין לנקבל יכולת להעמיד לעצמו ייצוג, למנות לנקבל עורך דין שייצגו בדיון; ואולם לא ימנה בית הדין עורך דין שהוא חבר ועד מרכזי, חבר ועד מחוזי, חבר ועדת האתיקה הארצית, חבר ועדת אתיקה מחוזית, פרקליט ועדת אתיקה, עוזר פרקליט ועדת אתיקה, או חבר בית דין משמעתי של הלשכה; שכרו של עורך הדין שימונה ייקבע בידי בית הדין והלשכה תשלמו.

(ב) התנגד הנקבל למינוי עורך דין כאמור, ימנה בית הדין עורך דין שייצגו בדיון כאמור בסעיף קטן (א) רק אם מצא שניהול הדיון מחייב זאת, בשל חומרת העבירה שבה הואשם הנקבל או אם קיים חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכושרו השכלי.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו אף בערעור בבית הדין המשמעתי הארצי, בין אם מי שהיה הנקבל בדיון בבית הדין המשמעתי המחוזי הוא המערער ובין אם הוא המשיב בערעור.

תיקון קובלנה

18. (א) קובל רשאי, בכל עת עד להגשת תשובת הנקבל כאמור בסעיף 27, לתקן את הקובלנה, להוסיף עליה או לגרוע ממנה, במסירת הודעה לבית הדין המפרטת את השינוי; בית הדין ימציא לנקבל העתק של ההודעה.

(ב) ביקש זאת הקובל, רשאי בית הדין, בכל עת לאחר תחילת הדיון, לתקן את הקובלנה, להוסיף עליה או לגרוע ממנה, ובלבד שניתנה לנקבל הזדמנות סבירה להשיב; התיקון ייעשה בקובלנה או יירשם בפרוטוקול.

חזרה מאישום

19. (א) הקובל רשאי לחזור בו מאישומים שבקובלנה, כולם או מקצתם; חזרה מאישום תהיה בהודעה בכתב לבית הדין.

(ב) חזר בו קובל מאישום לפני שהוגשה תשובת הנקבל לקובלנה כאמור בסעיף 27, יבטל בית הדין את האישום; חזר בו לאחר מכן, יזכה בית הדין את הנקבל מאותו אישום.

(ג) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ב), בהסכמת הקובל והנקבל רשאי בית הדין לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנקבל.

(ד) אישום שבוטל לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), לא יוגש מחדש, אלא מנימוקים מיוחדים שיצורפו בכתב; אישום שנכלל בקובלנה שהגישה ועדת אתיקה מחוזית ובוטל כאמור, לא יוגש אלא באישור ועדת האתיקה הארצית ובצירוף נימוקים מיוחדים בכתב.

חזרה מהודאה

20. נקבל רשאי לחזור בו מהודאתו, כולה או מקצתה, בכל שלב של הדיון עד הכרעת הדין, ואולם הוא לא יחזור בו מהודאה שהודה לפני בית הדין, אלא ברשות בית הדין.

הפרדת הדיון

21. (א) בית הדין רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת הדיון באישום מסוים שנכלל בקובלנה או על הפרדת הדיון בעניינו של נקבל מסוים שהואשם עם אחרים.

(ב) הופרד הדיון, תוגש קובלנה אחרת בשל האישום שהדיון בו הופרד או נגד הנקבל שהדיון בעניינו הופרד.

הפסקת הדיון

22. (א) הוגש נגד הנקבל בקובלנה, כתב אישום בפלילים בבית משפט, בשל מעשה או מחדל המשמש עילה לדיון לפני בית הדין, רשאי בית הדין, לאחר שנתן הזדמנות לכל בעלי הדין לטעון בעניין, לפי סדר שיקבע, להחליט אם להפסיק את הדיון בקובלנה עד מתן פסק דין סופי בהליך הפלילי המתקיים בבית המשפט או להמשיך בדיון.

(ב) בית הדין רשאי, בכל עת, לדון מחדש בהחלטתו לפי סעיף קטן (א).

סדרי הדין – כללי

23. בכל עניין של סדרי דין שאין עליו הוראה בחוק, בכללים אלה או בחיקוק אחר, ינהג בית הדין המשמעתי בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק.

סימן ג': עיון בחומר הבירור

עיון בחומר הבירור

24. (א) הוגשה קובלנה, רשאי הנקבל לעיין בחומר הבירור ולהעתיקו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) נקבל רשאי לעיין בחומר הבירור כאמור, פרק זמן סביר לפני המועד שבו על הנקבל להגיש את תשובתו לקובלנה, כאמור בסעיף 27; הנקבל לא חייב לתת את תשובתו לקובלנה לפני שניתנה לו אפשרות לעיין בחומר הבירור.

(ג) נקבל רשאי לבקש מבית הדין להורות לקובל להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר בירור ולא הועמד לעיונו; בקשה כאמור תידון לפני בית הדין ואם אפשר תובא לפני הרכב אחר של בית הדין שלא מונה לדון בקובלנה; בעת הדיון בבקשה רשאי הרכב בית הדין הדן בבקשה לעיין בחומר שבמחלוקת אם מצא בכך צורך.

(ד) עיון בחומר הבירור או העתקתו יהיו במעמד אדם שהקובל מינה כדי להבטיח שהעיון וההעתקה ייעשו לפי הדין והוראות הקובל.

(ה) לא היה בידי הקובל פירוט בכתב של דברים שמסר לו עד מעדי הקובל ימסור הקובל לנקבל בכתב את שם העד, ואת עיקר התוכן של דבריו לפי הידוע לקובל, זולת אם ויתר הנקבל על כך.

(ו) לא יגיש קובל לבית הדין ראיה אם לנקבל לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראיה, וכן להעתיקה, אלא אם כן ויתר הנקבל על כך.

(ז) הוראות פרק ג׳ לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל״א-1971, יחולו על זכות העיון של הנקבל בחומר הבירור, ולא יתאפשר עיון בחומר כאמור שאי-גילויו מותר או שגילויו אסור לפי כל דין.

סייג להבאת ראיות

25. לא יגיש נקבל לבית הדין חוות דעת בכתב או תעודת רופא, בלי שניתנה לקובל אפשרות לעיין בהם ולהעתיקם, פרק זמן סביר מראש.

סימן ד׳: תשובה לקובלנה

טענות מקדמיות

26. (א) הנקבל רשאי לטעון טענות מקדמיות, ובהן –

(1) פגם או פסול בקובלנה;

(2) העובדות המתוארות בקובלנה אינן מהוות עבירה;

(3) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בדין משמעתי לפי החוק, בשל המעשה נושא הקובלנה;

(4) הגשת הקובלנה או ניהול ההליך המשמעתי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

תשובה לקובלנה

27. (א) קבע בית הדין מועד לדיון ראשון בקובלנה, יגיש הנקבל, עשרים ואחד ימים לפני מועד הדיון, תשובה בכתב לקובלנה; בתשובה רשאי הנקבל לטעון טענות מקדמיות כאמור בסעיף 26; לא ביקש הנקבל לטעון טענות מקדמיות, תכלול תשובתו בכתב תשובה מפורטת לעובדות המפורטות בקובלנה, והוא רשאי לכלול תשובה מפורטת לעובדות שבקובלנה אף אם טען בתשובתו טענות מקדמיות.

(ב) טען הנקבל טענה מקדמית, ייתן בית הדין לקובל הזדמנות להשיב עליה בתוך ארבעה עשר ימים, ואולם הוא רשאי לדחותה גם אם לא עשה כן; בית הדין יחליט בטענה לאלתר, זולת אם ראה להשהות את מתן החלטתו לשלב אחר של הדיון; התקבלה טענה מקדמית, רשאי בית הדין לתקן את הקובלנה או לבטלה.

(ג) דחה בית הדין את טענותיו המקדמיות של הנקבל, יגיש הנקבל תשובה מפורטת בכתב לעובדות המפורטות בקובלנה, אם לא עשה כן קודם לכן, וזאת בתוך פרק זמן שעליו יורה בית הדין.

סימן ה׳: הדיון בקובלנה

קביעת דיונים

28. (א) אב בית הדין, ובמקרה שלא עשה כן, יושב ראש בית הדין, יקבע את מועד תחילת הדיון ויזמין לדיון שקבע, בהודעה בכתב, את הנקבל ואת הקובל; בהזמנה יצוין כי אם לא יופיע הנקבל לדיון, ידון בית הדין בקובלנה שלא בפניו.

(ב) בית הדין לא חייב להזמין בכתב את הנקבל לדיון שנקבע בנוכחותו או בנוכחות עורך דינו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

היעדרות הנקבל

29. (א) לא יידון נקבל בדין משמעתי אלא בפניו, ואולם רשאי בית הדין להרשות לנקבל, לפי בקשתו, להיעדר מהדיון, כולו או חלקו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי בית הדין לדון את הנקבל שלא בפניו, אם לא הופיע לדיון לאחר שהומצאה לו הזמנה לפי סעיף 28(א) או במקרה הנזכר בסעיף 28(ב).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית הדין רשאי להרחיק מהדיון נקבל המפריע להתנהלות הדיון, ואולם ההליכים שהתנהלו שלא בפניו יובאו לידיעתו בדרך שיורה בית הדין.

היעדרות הקובל

30. הוזמן הקובל ולא התייצב, ידחה בית הדין את מועד הדיון; לא התייצב הקובל לדיון הנדחה, רשאי בית הדין לבטל את הקובלנה, ויחול האמור בסעיף 19(ד).

הזמנת עדים

31. אב בית הדין יזמין למועד הדיון את העדים שבית הדין ימצא לנכון להעיד או להזמינם להגיש מסמכים שברשותם, לפי בקשת בעלי הדין או מיוזמתו לפי סעיף 38.

פרטי ההזמנה

32. הזמנת עד בכתב תהיה חתומה ביד מזכיר בית הדין או מי שיושב ראש בית הדין מינה לכך; הזמנה כאמור תכיל פרטים אלה:

(1) שם בית הדין;

(2) שם הקובל;

(3) שם הנקבל;

(4) שם המוזמן ומענו;

(5) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב להעיד או להגיש את המסמכים שפורטו בהזמנה;

(6) תמצית הוראות סעיף 66 לחוק.

ניהול הדיון

33. אב בית הדין ינהל את הדיון, והוא רשאי להורות כל הוראה הדרושה לקיום הסדר בישיבות בית הדין.

פרוטוקול

34. (א) אב בית הדין ינהל פרוטוקול של הדיון, והוא רשאי להורות שהפרוטוקול יירשם בידי אחר, או שינוהל בדרך אחרת.

(ב) הקובלנה ומסמכים שהוגשו ושקיבל בית הדין יצורפו לפרוטוקול ויהוו חלק ממנו.

ראיות הקובל

35. לא הודה הנקבל בתשובתו בכתב או לפני בית הדין בעובדות המתוארות בקובלנה, או הודה בחלק מהן, יביא הקובל לפני בית הדין את ראיותיו לגבי העובדות שלא הודה בהן; הקובל רשאי להגיש כראיה אף את תגובת הנקבל לפי סעיף 5(א); הקובל רשאי להקדים לראיותיו דברי פתיחה.

העדר הוכחה לכאורה

36. (א) עם סיום הגשת ראיות הקובל רשאי הנקבל לטעון כי האשמה לא הוכחה אף לכאורה, והקובל רשאי להשיב לטענה.

(ב) מצא בית הדין כי האשמה לא הוכחה אף לכאורה, יזכה את הנקבל, והוא רשאי לעשות כן אף אם לא נטענה טענה לפי סעיף קטן (א), לאחר שנתן לקובל הזדמנות להשמיע את טענותיו בעניין.

ראיות הנקבל

37. לא זוכה הנקבל לפי סעיף 36, הוא רשאי –

(1) להביא את ראיותיו ולהקדים להן דברי פתיחה;

(2) להעיד או להימנע מעדות; החליט הנקבל להעיד – יעמוד הנקבל לחקירה נגדית.

ראיות מטעם בית הדין וראיות נוספות

38. סיימו בעלי הדין את הבאת ראיותיהם, רשאי בית הדין להזמין מטעמו כל עד, אפילו אם כבר נשמעה עדותו, ולהורות על הגשת כל ראיה אחרת, והוא רשאי להרשות לבעלי הדין, לפי בקשתם, להביא ראיות נוספות, אם ראה צורך בכך.

סדר העדויות

39. אלא אם כן נקבע אחרת, יעידו תחילה עדי הקובל ואחר כך עדי הנקבל; אם בחר הנקבל להעיד, יעיד הוא ראשון מבין עדי הנקבל.

סיכומי הקובל והנקבל

40. בתום הבאת הראיות, או אם לא הובאו ראיות עקב הודאת הנקבל בעובדות או מטעם אחר, יסכמו הקובל ואחריו הנקבל לעניין האשמה; הסיכומים יהיו בכתב או בעל פה, כפי שיורה בית הדין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הצטרפות היועץ המשפטי לממשלה

41. הצטרף היועץ המשפטי לממשלה לדיון, הוא רשאי להביא את ראיותיו תוך כדי הבאת ראיות הקובל או תוך כדי הבאת ראיות הנקבל, כפי שיודיע לבית הדין, ובשלב שיורה בית הדין; היועץ המשפטי לממשלה רשאי לחקור עדים בחקירה נגדית ולסכם לאחר הקובל ולפני הנקבל.

סימן ו': פסק הדין

הכרעת הדין

42. (א) בתום בירור האשמה יכריע בית הדין את דינו של הנקבל; הכרעת הדין תהיה בכתב ותנומק.

(ב) בית הדין ייתן את הכרעת הדין בתוך שישים ימים מסיום הדיון, ואם הוגשו סיכומים בכתב – ממועד הגשתו של כתב הסיכומים האחרון.

(ג) הכרעת הדין תיחתם בידי חברי בית הדין ותיקרא בפני בעלי הדין, או תומצא להם, כפי שיורה בית הדין.

הרשעה על פי עובדות שלא נטענו בקובלנה

43. בית הדין רשאי להרשיע נקבל בשל כל אחת מן העבירות שהתגלו מן העובדות שהוכחו לפניו אף אם עובדות אלה לא נזכרו בקובלנה, ובלבד שניתנה לנקבל הזדמנות סבירה להתגונן.

הרשעה בעבירות אחרות

44. בית הדין רשאי להרשיע נקבל בשל כל אחת מן העבירות שנתגלו מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה.

חיוב מתלונן

45. לא יחייב בית הדין מתלונן בתשלום הוצאות לפי סעיף 69(א)(5) לחוק, אלא לאחר שנתן למתלונן הזדמנות להשמיע את דברו; החלטת בית הדין בעניין זה תהווה חלק מפסק הדין.

ראיות לעניין העונש

46. הרשיע בית הדין את הנקבל, רשאים הקובל, היועץ המשפטי לממשלה, אם הצטרף לדיון, ואחריהם הנקבל, לטעון את טענותיהם לעניין מידת העונש ולהביא ראיות לעניין זה; בסעיף זה "עונש" – לרבות חיובים אחרים שרשאי בית הדין להטיל לפי סעיף 69 לחוק.

גזר הדין

47. (א) לאחר שמיעת הטענות וקבלת הראיות כאמור בסעיף 46, יקבע בית הדין בגזר דינו את החלטתו לעניין העונש ותוצאות אחרות של ההרשעה שהוא מוסמך להחליט עליהן לפי סעיף 69 לחוק; גזר הדין ייחתם בידי חברי בית הדין וייקרא בפני בעלי הדין או יומצא להם, כפי שיורה בית הדין.

(ב) בית הדין יגזור את דינו של הנקבל בתום שמיעת הטענות וקבלת הראיות כאמור בסעיף 46, ואולם הוא רשאי, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, לדחות את מתן גזר הדין בפרק זמן שלא יעלה על עשרים ואחד ימים.

המצאת פסק דין שהוקרא

48. הכרעת דין וגזר דין שהוקראו, יומצאו בכתב לבעלי הדין.

שמירת תוקף

49. הכרעת דין וגזר דין שניתנו שלא במועדים כפי שנקבעו בסימן זה, לא ייפסלו בשל כך בלבד.

דעת מיעוט

50. ניתנו פסק דין והחלטה אחרת של בית הדין, שיש בהם דעת מיעוט, יחתמו כל חברי בית הדין על דעת הרוב; אך רשאי בעל דעת מיעוט להוסיף את דעתו החולקת ואת נימוקיו בפסק הדין.

המצאה למתלונן

51. הועמד פסק הדין לעיון הציבור לפי סעיף 69ב לחוק, ימציא בית הדין לידי המתלונן עותק מפסק הדין כפי שהועמד לעיון הציבור.

פרק רביעי: השעיה זמנית

פרטי הבקשה להשעיה זמנית

52. (א) בקשה להשעיה זמנית לפי סעיף 78 לחוק תכיל פרטים אלה:

(1) שם בית הדין שאליו היא מוגשת;

(2) שם המבקש;

(3) שם עורך הדין שהבקשה נוגעת אליו (בפרק זה – המשיב) ומענו הרשום בלשכה;

(4) הבקשה להשעיה ונימוקיה.

(ב) אל הבקשה יצורף העתק מאושר של פסק הדין המרשיע את המשיב בעבירה כאמור בסעיף 78(ב) לחוק, או של כתב אישום כאמור בסעיף 78(ג) לחוק, הכול לפי העניין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סדרי דין בבקשה להשעיה זמנית

53. על הדיון בבקשה להשעיה זמנית יחולו הוראות הפרק השני, בשינויים המחויבים לפי העניין, הדיון בבקשה יחל בתוך ארבעה עשר ימים ממועד הגשתה, ויתנהל, ככל האפשר, ברציפות, כדי לסיימו בתוך זמן קצר ככל האפשר.

פרק חמישי: ביטול חברות

הגשת בקשה לביטול חברות

54. ועדת האתיקה הארצית או היועץ המשפטי לממשלה (בפרק זה – המבקש) יגישו בקשה לביטול חברות, לבית הדין המשמעתי המחוזי של המחוז שבו נמצא מענו הרשום בלשכה של החבר.

55. בקשה לביטול חברות תכיל פרטים אלה:

(1) שם בית הדין שאליו היא מוגשת;

(2) שם המבקש;

(3) שם עורך הדין שהבקשה נוגעת אליו ומענו הרשום בלשכה;

(4) העובדות שעליהן מבסס המבקש את בקשתו;

(5) שמות העדים שהמבקש מבקש להשמיע.

סדרי דין בבקשה לביטול חברות

56. על הדיון בבקשה לביטול חברות יחולו הוראות הפרק השני, בשינויים המחויבים לפי העניין; הדיון בבקשה יחל בתוך ארבעה עשר ימים ממועד הגשתה, ויתנהל, ככל האפשר ברציפות, כדי לסיימו בתוך זמן קצר ככל האפשר.

פרק שישי: ערעור

הגשת כתב ערעור

57. (א) כתב ערעור מנומק על פסק דין בדיון בקובלנה או על החלטה בבקשה להשעיה זמנית או על החלטה בבקשה לביטול חברות, חתום ביד המערער, יוגש לבית הדין המשמעתי הארצי בתוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בארבעה עותקים ובמספר עותקים נוספים כמספר המשיבים בו.

(ב) בקשה להארכת מועד להגשת ערעור תוגש ליושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי והוא יכריע בה.

המצאת העתקי כתב הערעור

58. העתק של כתב הערעור, מסומן בתאריך הגשתו, יומצא על ידי בית הדין המשמעתי הארצי לכל משיב.

המשיב בערעור מטעם היועץ המשפטי לממשלה

59. בערעור מטעם היועץ המשפטי לממשלה או ועדת האתיקה הארצית, שלא היו הקובלים, כשהערעור הוא על הזיכוי או על קולת העונש, יהיה המשיב – הנקבל; וכשהערעור הוא על ההרשעה או חומרת העונש או על החלטה בדבר השעיה זמנית או על החלטה בדבר ביטול חברות, יהיו המשיבים – הקובל והנקבל.

העברת תיק בית הדין המשמעתי המחוזי

60. הוגש ערעור, יעביר בית הדין את כל החומר הנמצא בתיק בית הדין ואת פרוטוקול הדיון, לבית הדין המשמעתי הארצי.

הרכבת בית הדין בערעור

61. נשיאות בית הדין המשמעתי הארצי תקבע את הרכב בית הדין המשמעתי הארצי שידון בערעור; הודעה על ההרכב תומצא למערער ולמשיב.

תשובה לערעור ועיקרי טיעון

62. (א) המערער יגיש עיקרי טיעון בכתב עד עשרים ואחד ימים לפני מועד הדיון בערעור, והוא רשאי להודיע, עד אותו מועד, כי הוא יסתפק בכתב הערעור.

(ב) המשיב יגיש את תשובתו לערעור, בכתב, עד שבעה ימים לפני מועד הדיון בערעור.

(ג) בית הדין המשמעתי הארצי רשאי, לבקשת בעל דין, להורות על תיקון עיקרי הטיעון או התשובה לערעור, להוסיף עליהם או לגרוע מהם.

סדרי דין בערעור

63. סעיפים 10, 14, 15, 23, 28, 33 עד 34, 42 ו-49 עד 51 יחולו בערעור לבית הדין המשמעתי הארצי, בשינויים המחויבים לפי העניין.

חזרה מערעור

64. מערער רשאי לחזור בו מערעורו בכל שלב של הדיון, עד מתן פסק הדין.

איחוד ערעורים

65. הוגשו ערעורים אחדים על אותו פסק דין, יישמעו הערעורים במאוחד לפני אותו הרכב.

הוכחות בעלי הדין

66. הדיון בערעור יהיה בפני בעלי הדין, ואולם אם הוזמן בעל דין ולא התייצב, רשאי בית הדין המשמעתי הארצי לדון בערעור שלא בפניו.

סדר הטענות בערעור

67. (א) בערעור יטען תחילה המערער, אחריו המשיב ואחריו רשאי המערער להשיב על טענות המשיב.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) באיחוד ערעוריהם של מי שהיה הנקבל בדיון בבית הדין ושל קובל, יטען תחילה הנקבל, זולת אם הורה בית הדין המשמעתי הארצי על דרך אחרת.

(ג) אוחדו ערעוריהם של נקבלים אחדים, יורה בית הדין המשמעתי הארצי על סדר הטענות ביניהם.

(ד) הצטרף היועץ המשפטי לממשלה לדיון בערעור, יורה בית הדין המשמעתי הארצי על שלב טיעונו.

קבלת ראיות

68. בית דין המשמעתי הארצי רשאי, אם היה סבור כי הדבר דרוש לעשיית צדק, לגבות ראיות נוספות שלא הובאו בערכאה הקודמת.

פסק הדין

69. (א) לאחר טענות בעלי הדין יחליט בית הדין המשמעתי הארצי, בפסק דין מנומק, על אחד מאלה:

(1) לדחות את הערעור, והוא רשאי לעשות כן אף אם קיבל טענה מן הטענות שטען המערער;

(2) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין של בית הדין או את החלטתו, לבטלו ולתת אחר במקומו, או להורות לבית הדין לחזור ולדון בעניין, כפי שימצא לנכון.

(ב) בית הדין המשמעתי הארצי ייתן את פסק הדין בתוך שישים ימים מסיום הדיון, ואם הוגשו סיכומים בכתב – ממועד הגשתו של כתב הסיכומים האחרון.

(ג) פסק הדין ייחתם בידי חברי בית הדין המשמעתי הארצי ויוקרא בפני בעלי הדין או יומצא להם, כפי שיורה בית הדין; הוקרא פסק הדין, הוא יומצא לבעלי הדין לאחר מכן.

פרק שביעי: ביצוע פסקי דין

הגדרה

70. בפרק זה, "בית הדין" – לרבות בית הדין המשמעתי הארצי.

המצאת פסק דין לשם ביצוע

71. פסק דין של בית הדין המטיל עונש לפי סעיף 68 לחוק, החלטות אחרות של בית הדין לפי סעיף 69 לחוק, החלטה בדבר השעיה זמנית לפי סעיף 78 לחוק, החלטה בדבר ביטול חברות לפי סעיף 47 לחוק, ואם הוגש ערעור – פסק הדין בערעור, יומצאו על ידי בית הדין המשמעתי לוועד המרכזי של הלשכה לשם ביצועם, אם לא נקבעו בחוק דרכי הביצוע.

הודעה על הוצאה מהלשכה, השעיה והשעיה זמנית

72. הוועד המרכזי של הלשכה ייתן הודעות לבתי משפט, לבתי דין, לגופים או האנשים המנויים בסעיף 20(2) לחוק, והוא רשאי לתת הודעה לכל גוף בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית וכן לכל גוף הפועל לפי חוק, על הוצאתו של עורך הדין מהלשכה ועל השעיית חברותו בה לתקופה קצובה.

פרק שמיני: הוראות שונות

הגדרה

73. בפרק זה, "בית הדין" – לרבות בית הדין המשמעתי הארצי.

הצטרפות היועץ המשפטי לממשלה

74. החליט היועץ המשפטי לממשלה על הצטרפותו לדיון לפי הפרק השישי לחוק, יודיע על כך בכתב לבית הדין; בית הדין יעביר את העתק ההודעה לצדדים.

מילוי מקום יושב ראש בית הדין

75. במקום שבו מסורה בכללים אלה ליושב ראש בית דין משמעתי סמכות לדון בעניין, הוא רשאי למנות חבר נשיאות בית הדין לדון בעניין במקומו; נעדר יושב הראש, יכריע בעניין הסגן הוותיק מבין סגניו; ואם הם בעלי ותק שווה – המבוגר מביניהם.

המצאת מסמכים

76. (א) המצאה של מסמכים לפי כללים אלה, לנילון ולנקבל, לרבות בהליך ערעור, (בסעיף זה – הנמען), תהיה במסירה לידיו או במשלוח מכתב בדואר רשום עם אישור מסירה, לפי מענו הרשום בלשכה.

(ב) אם ההמצאה במשלוח מכתב כאמור, רשאי בית הדין לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.

(ג) יראו מסמך כאילו הומצא כדין לנמען גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלח בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שהמסמך לא התקבל מסיבות שאינן תלויות בו.

(ד) המצאה לקובל וליועץ המשפטי לממשלה תהיה במשרדם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פגמים שאינם פוגמים בדיון	77.	ליקוי במסמך הנערך לפי כללים אלה, אין בו כדי לפגום בתוקפו של הליך; ואולם אם נראה לבית הדין כי יש בדבר חשש לעיוות דינו של נקבל, רשאי הוא לדחות את הדיון למועד אחר או להורות הוראה אחרת כדי להסיר את החשש.
ביטול	78.	כללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), התשכ"ב-1962 – בטלים.

תוספת

טופס 1 (סעיף 2) <u>טופס הגשת תלונה</u>

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי-הדין (חברי גופים נבחרים או ממונים), תשכ"ט-1969

בתוקף סמכותה לפי סעיף 109(4) לחוק לשכת עורכי-הדין, תשכ"א-1961, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי-הדין כללים אלה:

הגדרות

1. בכללים אלה –

"מועצה" – מועצת רשות מקומית, ועדת תכנון ובניה, מועצת איגוד ערים, לרבות ועדות משנה שלהן, וכן גוף הכפוף לאחת מהן או שהיא בעלת זכויות בו.

איסורים על חברי מועצות

2. (א) עורך דין שהוא חבר במועצה, או שטרם חלפה שנה מאז חדל להיות חבר בה –

(1) לא יתייצב בשם שולחו בפני המועצה ולא ייצגו ולא יפעל בשמו בפניה;

(2) לא ייצג את שולחו בכל ענין שבפני בית משפט, בית דין, ועדה או גוף שיפוטי או מעין שיפוטי אחר אם המועצה היא צד לאותו הליך;

(3) לא ישתתף בדיון ובהצבעה בישיבות המועצה, כאשר הענין העומד לדיון או להצבעה נוגע לאדם או גוף שעורך הדין מייצגו אותה עת בגדר תפקידיו המקצועיים.

(ב) הוראות פסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א) יחולו גם על עורך דין שהוא שותפו, מעבידו או עובדו של עורך דין כאמור בסעיף קטן (א).

איסור על עורך דין חבר הכנסת

2א. עורך דין שהוא חבר הכנסת לא יעסוק בעריכת דין באופן המעלה חשש של ניצול לרעה או השגת כל יתרון או העדפה בשל היותו חבר הכנסת.

איסורים על חברי גופים אחרים

3. עורך דין שהוא חבר בית דין, גוף שיפוטי או מעין שיפוטי אחר או חבר ועדה או גוף נבחר או ממונה של מוסד כל שהוא, לא ייצג את שולחו בפניהם בכל הליך שהוא.

השם

4. לכללים אלה ייקרא "כללי לשכת עורכי-הדין (חברי גופים נבחרים או ממונים), תשכ"ט-1969".

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי הדין (ייצוג בעסקאות בדירות), תשל"ז-1977

בתוקף סמכותה לפי סעיף 109 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

הגדרה	1.	בתקנות אלה, "קבלן" – מי שמוכר דירה או מחכיר דירה שבנה או שעתיד לבנות בעצמו או על ידי אדם אחר, על קרקע שלו או של זולתו, על מנת למכרה או להחכירה לדורות.
ייצוג אסור ברכישה	2.	בעסקה לרכישת דירה מאת קבלן, לרבות רכישת זכויות בה, לא ייצג אותו עורך דין את הקבלן ואת הרוכש, אלא לפי הוראות סעיף 5.
שכר שירות שניתן לקבלן	3.	לא יקבל עורך דין מרוכש כאמור בסעיף 2, במישרין או בעקיפין, שכר בעד שירות שהוא נתן לקבלן.
חובת הודעה לרוכש	4.	עורך דין המייצג את הקבלן בעסקה כאמור בסעיף 2 חייב לציין בחוזה הרכישה כי אין הוא מייצג את הרוכש באותה עסקה.
הייצוג מותר ברישום	5.	(א) עורך דין המייצג את הקבלן רשאי לטפל בביצוע רישום הרכישה ויפעל בענין זה תוך נאמנות לקבלן ולרוכש גם יחד. (ב) עורך דין המייצג את הקבלן רשאי לקבל מן הרוכש את שכרו בעד הטיפול ברישום הרכישה.
ביטול	6.	כללי לשכת עורכי הדין (ייצוג צדדים בעסקאות בדירות ובבתי עסק), תשכ"ד-1963 – בטלים.
תחילה	7.	תחילתם של כללים אלה ביום השלושים לאחר פרסומם; על ההסכמים שנעשו לפני תחילתם יחול הדין שהיה מחייב עד אותו היום.
השם	8.	לכללים אלה ייקרא "כללי לשכת עורכי הדין (ייצוג בעסקאות בדירות), תשל"ז-1977".

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי הדין (עיסוק אחר), תשס"ג-2003

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 60(ב) ו-109 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, באישור שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

עיסוק אחר

1. (א) עורך דין העוסק בעיסוק אחר נוסף על עיסוקו כעורך דין –

(1) לא יטפל במסגרת עיסוקו האחר בענין שהוא מטפל או טיפל בו כעורך דין, ולא יטפל כעורך דין בענין שהוא מטפל או טיפל בו במסגרת עיסוקו האחר;

(2) לא יטפל –

(א) במסגרת עיסוקו האחר במי שהוא מטפל בו כעורך דין, אם עלולים להתקיים, במסגרת העיסוק האחר, יחסי תלות של אותו אדם בו;

(ב) כעורך דין במי שקשור עמו במסגרת עיסוקו האחר, אם מתקיימים, במסגרת העיסוק האחר, יחסי כפיפות לו או תלות בו, של אותו אדם.

(ב) ועדה מיוחדת בלשכה, שבראשות יושב ראש ועדת האתיקה שליד הועד המרכזי, רשאית להתיר לעורך דין לטפל בענין כאמור בסעיף קטן (א)(1) או באדם כאמור בסעיף קטן (א)(2), אם מצאה כי אין בכך כדי ליצור ניגוד ענינים בין עיסוקו כעורך דין לבין העיסוק האחר.

(ג) עורך דין העוסק בעיסוק אחר נוסף על עיסוקו כעורך דין, יפריד הפרדה מוחלטת את המסמכים, המידע וניהול החשבונות של עיסוקו כעורך דין מאלה של עיסוקו האחר ויתייקם בנפרד.

(ד) לענין סעיף זה לא יראו פעולות לפי חוק הנוטריונים, התשל"ו-1976, כפעולות במסגרת עיסוק אחר.

שמירת דינים

2. כללים אלה באים להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן.

ביטול

3. (א) בכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986, סעיף 11א – בטל.

(ב) בטלים –

(1) כללי לשכת עורכי הדין (איסור עיסוק בתיווך), התשל"א-1971;

(2) כללי לשכת עורכי הדין (עיסוקים שאינם הולמים את מקצוע עריכת הדין), התשמ"ז-1987;

(3) כללי לשכת עורכי הדין (עיסוק מותר במסחר), התשס"ב-2001.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

כללי לשכת עורכי הדין (דירקטורים בחברה ציבורית), תשמ"ט-1988

בתוקף סמכותה לפי סעיף 109(4) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

הגדרות

1. בכללים אלה –

"דירקטור" ו"חברה ציבורית" – כמשמעותם בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;

"חברה אם" ו"חברה בת" – כמשמעותם בסעיף 96א לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983.

איסור על דירקטורים של חברות ציבוריות

2. (א) עורך דין שהוא דירקטור בחברה ציבורית, לא ייצג אותה חברה, את חברת האם שלה או חברה בת שלה, ולא יתן להן ייעוץ משפטי.

(ב) עורך דין שהוא דירקטור בחברה ציבורית לא ייצג נושא משרה באותה חברה ולא יתן לו ייעוץ משפטי בענינים הנוגעים לפעולתה של החברה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על עורך דין שהוא בן זוגו, בנו, שותפו, מעסיקו או עובדו של עורך דין שהוא דירקטור כאמור ועל חברת עורכי דין, שעורך הדין חבר בה.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על עורך דין עובד חברה ציבורית המכהן מטעמה כדירקטור בחברה-בת או חברה-אם של אותה חברה, ובלבד שהחברה שבה הוא מכהן כאמור, מקבלת ייעוץ משפטי מעורך דין שאינו עובד החברה הציבורית.

שמירת זכות

3. אין בכללים אלה כדי למנוע מעורך דין שהוא דירקטור להביע דעה בעניין משפטי במסגרת תפקידו בדירקטוריון.

היתר

4. (א) הלשכה רשאית להתיר לעורך דין שחל עליו איסור לפי כללים אלה, לייצג חברה או נושא משרה בה, או לתת להם ייעוץ משפטי, אם הדירקטוריון של אותה חברה החליט במליאתו לבקש מעורך הדין לעשות כן בעניין מסויים שבתחום מומחיותו.

(ב) בקשה להיתר יכול שתוגש לאחד משניים אלה:

(1) הועד המרכזי;

(2) הועד המחוזי של המחוז שבו המבקש חבר.

תחילה

5. תחילתם של כללים אלה בתום ששה חדשים מיום פרסומם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;

"מקרקעין" – קרקע, כל הבנוי והנטוע עליה וכל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה;

"מקרקעין מוסדרים" – מקרקעין שנרשמו לאחר הסדר לפי פקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], תשכ"ט-1969;

"רישום" – רישום בפנקסי המקרקעין המתנהלים לפי חוק זה או התקנות על פיו;

"רשם" – רשם שנתמנה לפי סעיף 116 ללשכה שבאזור פעולתה נמצאים המקרקעין הנדונים, לרבות סגן רשם שנתמנה לאותה לשכה ומי שהוסמך בסמכויות של רשם לפי סעיף 116;

"מפקח" – מפקח שנתמנה לפי סעיף 117 ושבאזור סמכותו נמצאים המקרקעין הנדונים;

"הממונה על המרשם" – לרבות סגן הממונה על המרשם ומי שהוסמך בסמכויות של ממונה על המרשם לפי סעיף 118;

"שכירות" – לרבות שכירות משנה.

בעלות

2. הבעלות במקרקעין היא הזכות להחזיק במקרקעין, להשתמש בהם ולעשות בהם כל דבר וכל עסקה בכפוף להגבלות לפי דין או לפי הסכם.

שכירות

3. שכירות מקרקעין היא זכות שהוקנתה בתמורה להחזיק במקרקעין ולהשתמש בהם שלא לצמיתות; שכירות לתקופה שלמעלה מחמש שנים תיקרא "חכירה"; שכירות לתקופה שלמעלה מעשרים וחמש שנים תיקרא "חכירה לדורות".

משכנתה

4. משכנתה היא מישכון של מקרקעין.

זיקת הנאה

5. זיקת הנאה היא שעבוד מקרקעין להנאה שאין עמו זכות להחזיק בהם.

פרק ב': עסקאות ורישומן

עסקה במקרקעין

6. עסקה במקרקעין היא הקנָיה של בעלות או של זכות אחרת במקרקעין לפי רצון המקנה, למעט הורשה על פי צוואה.

גמר העסקה

7. (א) עסקה במקרקעין טעונה רישום; העסקה נגמרת ברישום, ורואים את השעה שבה אישר הרשם את העסקה לרישום כשעת הרישום.

(ב) עסקה שלא נגמרה ברישום רואים אותה כהתחייבות לעשות עסקה.

צורתה של התחייבות

8. התחייבות לעשות עסקה במקרקעין טעונה מסמך בכתב.

עסקאות נוגדות

9. התחייב אדם לעשות עסקה במקרקעין ולפני שנגמרה העסקה ברישום חזר והתחייב כלפי אדם אחר לעסקה נוגדת, זכותו של בעל העסקה הראשונה עדיפה, אך אם השני פעל בתום-לב ובתמורה והעסקה לטובתו נרשמה בעודו בתום-לב – זכותו עדיפה.

רכישה בתום לב

10. מי שרכש זכות במקרקעין מוסדרים בתמורה ובהסתמך בתום-לב על הרישום, יהא כוחה של זכותו יפה אף אם הרישום לא היה נכון.

פרק ג': בעלות והחזקה

סימן א': תחום הבעלות

עומק וגובה

11. הבעלות בשטח של קרקע מתפשטת בכל העומק שמתחת לשטח הקרקע, בכפוף לדינים בדבר מים, נפט, מכרות, מחצבים וכיוצא באלה, והיא מתפשטת בחלל הרום שמעליו, אולם, בכפוף לכל דין, אין בכך כדי למנוע מעבר בחלל הרום.

המחובר לקרקע

12. הבעלות בקרקע חלה גם על הבנוי והנטוע עליה ועל כל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה, ואין נפקא מינה אם המחוברים נבנו, ניטעו או חוברו בידי בעל המקרקעין או בידי אדם אחר.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

היקף העסקה במקרקעין

13. עסקה במקרקעין חלה על הקרקע יחד עם כל המנוי בסעיפים 11 ו-12, ואין תוקף לעסקה בחלק מסויים במקרקעין, והכל כשאין בחוק הוראה אחרת.

הגבלת זכויות

14. בעלות וזכויות אחרות במקרקעין, אין בהן כשלעצמן כדי להצדיק עשיית דבר הגורם נזק או אי נוחות לאחר.

סימן א'1: בעלות בחלקה תלת-ממדית

הגדרות – סימן א'1

14א. בסימן זה –

"חוק התכנון והבנייה" – (נמחקה);

"חלקה תלת-ממדית" – יחידה נפחית שגבולותיה רשומים באופן תלת-ממדי, המצויה בעומק שמתחת לקרקע או בחלל הרום שמעליה, במקרקעין רשומים.

תחום הבעלות בחלקה תלת-ממדית

14ב. (א) על אף הוראת סעיף 11, הבעלות בחלקה תלת-ממדית מוגבלת לגבולותיה הרשומים, ואינה מתפשטת מעבר לכך.

(ב) הבעלות בחלקה תלת-ממדית כאמור בסעיף קטן (א), כפופה לדינים בדבר מים, נפט, מכרות, מחצבים וכיוצא באלה ואין בה כדי למנוע מעבר בחלל הרום בכפוף לכל דין.

תחום הבעלות במקרקעין רשומים שבגבולותיהם רשומה חלקה תלת-ממדית

14ג. הבעלות במקרקעין רשומים שבגבולותיהם רשומה חלקה תלת-ממדית מתפשטת בהתאם להוראות סעיף 11, למעט בתחום הבעלות של החלקה התלת-ממדית כאמור בסעיף 14ב.

בעלות נפרדת בחלקה תלת-ממדית

14ד. בלי לגרוע מהוראת סעיף 13 סיפה, חלקה תלת-ממדית תהווה נושא נפרד לבעלות, לזכויות במקרקעין ולעסקאות.

תנאים לרישום חלקה תלת-ממדית

14ה. בלי לגרוע מהוראות סעיף 143 לחוק התכנון והבנייה, לא תירשם בפנקסי המקרקעין חלוקת קרקע הכוללת חלקה תלת-ממדית, ולא יינתן פסק דין לחלוקת קרקע כאמור בין בעליה המשותפים, אלא על פי אחד מאלה:

(1) תכנית שאושרה לפי הוראות סימן ז' לפרק ג' לחוק התכנון והבנייה;

(2) תשריט שאושר לפי הוראות פרק ד' לחוק התכנון והבנייה;

(3) הפקעה או רכישה שנעשתה לפי פקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943, או לפי פקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943; שר המשפטים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות בדבר ההליכים שיש לנקוט, בטרם רישום בפנקסי המקרקעין של חלוקת קרקע לפי פסקה זו, אם הקרקע הופקעה או נרכשה לפני יום תחילתו של חוק המקרקעין (תיקון מס' 33), התשע"ט-2018.

רישום או ניהול בית משותף בחלקה תלת-ממדית

14ו. אין ברישום חלקה תלת-ממדית כדי לגרוע מהאפשרות לנהל או לרשום באותה חלקה בית משותף בהתאם להוראות לפי חוק זה.

מקרים שבהם לא תירשם חלקה תלת-ממדית

14ז. (א) דירה בבית משותף או חלק אחר בבית המשותף המיועד לשמש את בעלי הדירות או מרביתם לא יירשמו כחלקה תלת-ממדית; לעניין סעיף זה, "בית משותף" – לרבות בית שחלות עליו הוראות פרק ו'1.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות מקרים נוספים שבהם לא תירשם חלקה תלת-ממדית.

תחולת דיני מקרקעין על חלקה תלת-ממדית

14ח. כל הוראה בחוק זה וכל דין החל על מקרקעין, יחולו גם על חלקה תלת-ממדית, בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.

סימן ב': הגנת הבעלות וההחזקה

החזקה

15. בסימן זה, "מחזיק" – בין שהשליטה הישירה במקרקעין היא בידיו ובין שהשליטה הישירה בהם היא בידי אדם המחזיק מטעמו.

תביעה למסירת מקרקעין

16. בעל מקרקעין ומי שזכאי להחזיק בהם זכאי לדרוש מסירת המקרקעין ממי שמחזיק בהם שלא כדין.

תביעה למניעת הפרעה

17. המחזיק במקרקעין זכאי לדרוש מכל מי שאין לו זכות לכך שיימנע מכל מעשה שיש בו משום הפרעה לשימוש במקרקעין ושיסלק כל דבר שיש בו משום הפרעה כזאת.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שימוש בכוח נגד הסגת גבול

18. (א) המחזיק במקרקעין כדין רשאי להשתמש בכוח במידה סבירה כדי למנוע הסגת גבולו או שלילת שליטתו בהם שלא כדין.

(ב) תפס אדם את המקרקעין שלא כדין רשאי המחזיק בהם כדין, תוך שלושים ימים מיום התפיסה, להשתמש בכוח במידה סבירה כדי להוציאו מהם.

החזרת גזלה

19. מי שמוציא מקרקעין מידי המחזיק שלא כאמור בסעיף 18(ב) חייב להחזירם למחזיק; אולם אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכות בית-המשפט לדון בזכויות שני הצדדים בעת ובעונה אחת, ורשאי בית המשפט להסדיר את ההחזקה, ככל שייראה לו צודק ובתנאים שימצא לנכון, עד להכרעה בזכויותיהם.

שמירת תרופות

20. אין בהוראות סעיפים 16 עד 19 כדי לגרוע מזכות לפיצויים או מכל תרופה אחרת או סעד אחר על פי דין.

פרק ד': בנייה ונטיעה במקרקעי הזולת

ברירת בעל המקרקעין

21. (א) הקים אדם מבנה או נטע נטיעות (להלן – הקמת מחוברים) במקרקעין של חברו בלי שהיה זכאי לכך על פי דין או לפי הסכם עם בעל המקרקעין, הברירה בידי בעל המקרקעין לקיים את המחוברים בידו או לדרוש ממי שהקים אותם (להלן – המקים) שיסלקם ויחזיר את המקרקעין לקדמותם.

(ב) בחר בעל המקרקעין לקיים את המחוברים בידו, עליו לשלם למקים את השקעתו בשעת הקמתם או את שוויים בשעת השימוש בברירה לפי סעיף קטן (א), לפי הפחות יותר.

(ג) דרש בעל המקרקעין סילוק המחוברים והמקים לא סילקם תוך זמן סביר, רשאי בעל המקרקעין לסלקם על חשבון המקים.

(ד) סולקו המחוברים, יעבור מה שסולק לבעלותו של המקים; סילקם בעל המקרקעין, רשאי הוא להיפרע מהם על חשבון המגיע לו בעד הסילוק.

ביצוע הברירה

22. לא בחר בעל המקרקעין באחת הדרכים האמורות בסעיף 21(א) תוך ששה חדשים לאחר שקיבל מהמקים דרישה בכתב לבחור, יראו אותו כמי שבחר לקיים את המחוברים בידו.

זכות המקים לרכישת המקרקעין

23. (א) הוקמו המחוברים במקרקעין לא-מוסדרים, זכאי המקים לרכוש את המקרקעין במחיר שוויים בלי המחוברים, בשעת תשלום המחיר, אם נתמלאו שלושה אלה:

(1) המקים סבר בתום לב בשעת הקמת המחוברים כי הוא בעל המקרקעין;

(2) הסכום שהשקיע המקים במחוברים עלה, בשעת הקמתם, על שוויים של המקרקעין בלי המחוברים באותה שעה;

(3) רכישת המקרקעין על ידי המקים אינה עלולה לגרום לבעל המקרקעין נזק חמור שאין בתשלום שוויים כדי לפצותו עליו.

(ב) ההוצאות הקשורות ברכישת המקרקעין לפי סעיף זה – לרבות כל מס, אגרה ותשלום חובה אחר המשתלמים אגב העברת מקרקעין, אך למעט תשלום המגיע בעד תקופה שלפני הקמת המחוברים – יחולו, על אף האמור בכל דין, על המקים.

(ג) זכויות המקים לפי סעיף זה עדיפות על זכויות בעל המקרקעין לפי סעיף 21.

תשלום בעד שימוש

24. בית המשפט רשאי, אם נראה לו הדבר צודק בנסיבות הענין, לחייב את המקים לשלם לבעל המקרקעין שכר ראוי בעד התקופה שבה החזיק המקים במחוברים שלא כדין.

תנאי התשלום

25. בית המשפט רשאי להתיר לבעל המקרקעין לשלם למקים את השקעתו או את שווי המחוברים בשיעורים ובתנאים שיקבע בית המשפט, לרבות ריבית והבטחת התשלום; והוא הדין בסכומים המגיעים לבעל המקרקעין לפי סעיפים 23 או 24.

קיזוז

26. חובות שבעל המקרקעין והמקים חבים זה לזה לפי פרק זה ניתנים לקיזוז.

פרק ה': שיתוף במקרקעין

סימן א': יחסי השיתוף

בעלות משותפת במקרקעין

27. מקרקעין שהם של כמה בעלים, בעלותו של כל אחד מהם לפי חלקו מתפשטת בכל אתר ואתר שבמקרקעין ואין לשום שותף חלק מסוים בהם.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שיעור חלקו של	28.		חלקיהם של כל אחד מהשותפים במקרקעין, חזקה שהם שווים.
שותף הסכם שיתוף	29.	(א)	הסכם בין השותפים בדבר ניהול המקרקעין המשותפים והשימוש בהם ובדבר זכויותיהם וחובותיהם בכל הנוגע למקרקעין (להלן – הסכם שיתוף) ניתן לרישום, ומשנרשם, כוחו יפה גם כלפי אדם שנעשה שותף לאחר מכן וכל אדם אחר.
		(ב)	באין הוראות אחרות בהסכם שיתוף יחולו הוראות סעיפים 30 עד 36.
ניהול ושימוש	30.	(א)	בעלי רוב החלקים במקרקעין המשותפים רשאים לקבוע כל דבר הנוגע לניהול הרגיל של המקרקעין ולשימוש הרגיל בהם.
		(ב)	שותף הרואה עצמו מקופח מקביעה לפי סעיף קטן (א) רשאי לפנות לבית המשפט בבקשת הוראות, ובית המשפט יחליט כפי שנראה לו צודק ויעיל בנסיבות הענין.
		(ג)	דבר החורג מניהול או משימוש רגילים טעון הסכמת כל השותפים.
זכותו של שותף יחיד	31.	(א)	באין קביעה אחרת לפי סעיף 30, רשאי כל שותף, בלי הסכמת יתר השותפים –
		(1)	להשתמש במקרקעין המשותפים שימוש סביר, ובלבד שלא ימנע שימוש כזה משותף אחר;
		(2)	לעשות כל פעולה דחופה ובלתי צפויה מראש הדרושה להחזקתם התקינה של המקרקעין ולניהולם;
		(3)	לעשות כל דבר הדרוש באופן סביר למניעת נזק העלול להיגרם למקרקעין ולהגנת הבעלות וההחזקה בהם.
		(ב)	עשה שותף כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך לשותפים האחרים ככל האפשר בהקדם.
נשיאת הוצאות	32.	(א)	כל שותף חייב לשאת לפי חלקו במקרקעין המשותפים בהוצאות הדרושות להחזקתם התקינה ולניהולם.
		(ב)	שותף שנשא בהוצאות כאמור למעלה מחלקו זכאי לחזור ולהיפרע מן השותפים האחרים לפי חלקיהם במקרקעין.
תשלום בעד שימוש	33.		שותף שהשתמש במקרקעין משותפים חייב ליתר השותפים, לפי חלקיהם במקרקעין, שכר ראוי בעד השימוש.
זכות השותף לעשות בחלקו	34.	(א)	כל שותף רשאי להעביר חלקו במקרקעין המשותפים, או לעשות בחלקו עסקה אחרת, בלי הסכמת יתר השותפים.
		(ב)	תניה בהסכם שיתוף השוללת או מגבילה זכות כאמור בסעיף קטן (א) אין כוחה יפה לתקופה העולה על חמש שנים.
הזכות לפירות	35.		כל שותף זכאי לחלק מפירות המקרקעין המשותפים לפי חלקו במקרקעין.
קיזוז	36.		חובות שהשותפים חבים זה לזה עקב השיתוף ניתנים לקיזוז.

סימן ב': פירוק השיתוף

הזכות לתבוע פירוק השיתוף	37.	(א)	כל שותף במקרקעין משותפים זכאי בכל עת לדרוש פירוק השיתוף.
		(ב)	היתה בהסכם שיתוף תניה השוללת או מגבילה את הזכות לדרוש פירוק השיתוף לתקופה העולה על שלוש שנים, רשאי בית המשפט, כעבור שלוש שנים, לצוות על פירוק השיתוף, על אף התניה, אם נראה לו הדבר צודק בנסיבות הענין.
פירוק על פי הסכם או צו בית המשפט	38.	(א)	פירוק השיתוף יהיה על פי הסכם בין השותפים: נקבעה בהסכם חלוקת המקרקעין בעין, טעון ההסכם אישור המפקח המאשר כי החלוקה תואמת את הוראות חוק התכנון והבנייה וכל חיקוק אחר בנדון.
		(ב)	באין הסכם כאמור בסעיף קטן (א), יהיה פירוק השיתוף על פי צו בית המשפט בהתאם לסעיפים 39 עד 43.
פירוק דרך חלוקה	39.	(א)	במקרקעין הניתנים לחלוקה יהיה פירוק השיתוף בדרך של חלוקה בעין.
		(ב)	היתה החלוקה בעין אפשרית רק אם ישולמו תשלומי איזון משותף לשותף, רשאי בית המשפט לחייבם בתשלומים כאלה, אם נראה לו הדבר יעיל וצודק

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

בנסיבות הענין; על תשלומי האיזון יחולו הוראות סעיף 25, בשינויים המחוייבים.

(ג) ראה בית המשפט צורך בכך, רשאי הוא לצוות על רישום זיקת הנאה בין החלקות.

פירוק דרך מכירה

40. (א) במקרקעין שאינם ניתנים לחלוקה, וכן אם נוכח בית המשפט כי חלוקה בעין תגרום הפסד ניכר לשותפים, כולם או מקצתם, יהיה פירוק השיתוף בדרך של מכירת המקרקעין וחלוקת הפדיון.

(ב) המכירה תהיה בדרך שנמכרים מקרקעין מעוקלים בהוצאה לפועל, זולת אם הורה בית המשפט על דרך אחרת שנראית לו יעילה וצודקת יותר בנסיבות הענין.

דירת מגורים של בני זוג

40א. (א) החליט בית המשפט לפי סעיף 40, על פירוק השיתוף במקרקעין משותפים שהם דירה של בני זוג המשמשת להם למגורים, בדרך של מכירה, לא יורה על ביצועה והמכירה תעוכב, כל עוד לא נוכח בית המשפט כי לילדי בני הזוג הקטינים ולבן הזוג המחזיק בהם, יחדיו, נמצא הסדר מגורים אחר המתאים לצרכיהם, לרבות הסדר ביניים למגורים זמניים המתאים לצרכיהם, לתקופה שיקבע.

(ב) הוראות סעיף 33 לחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, לא יחולו לגבי מי שהיה שותף בדירה שבית המשפט החליט על פירוק השיתוף בה, כאמור בסעיף קטן (א).

פירוק במקרים מיוחדים

41. (א) היתה מניעה לחלוקת המקרקעין בעין רק לגבי אחד השותפים ולאותו שותף היו מקרקעין הגובלים במקרקעין המשותפים והוא הסכים שחלקו יצורף למקרקעין הגובלים, יחולקו המקרקעין לפי זה.

(ב) היתה מניעה לחלוקה בעין בין כל השותפים אך אין מניעה לחלוקה זאת אם שותפים אחדים יטלו חלקיהם במשותף ואותם שותפים הסכימו לכך, יחולקו המקרקעין לפי זה.

(ג) היתה המניעה לחלוקה בעין רק לגבי מקצת השותפים, רשאים האחרים לקיים את המקרקעין בידם במשותף או לחלקם ביניהם, ובלבד שישלמו לאותם השותפים מה שהיה נופל בחלקם אילו המקרקעין היו נמכרים כאמור בסעיף 40.

פירוק דרך הפיכה לבית משותף

42. (א) היה עיקר המקרקעין המשותפים בית הראוי להירשם כבית משותף, רשאי בית המשפט, לאחר שקיבל חוות דעת של המפקח, לצוות על פירוק השיתוף בדרך של רישום הבית בפנקס הבתים המשותפים והקצבת דירות לשותפים לפי חלקיהם.

(ב) היה פירוק השיתוף כאמור בסעיף קטן (א) אפשרי רק אם ישולמו תשלומי איזון משותף לשותף, רשאי בית המשפט לחייבם בתשלומים כאלה, אם נראה לו הדבר יעיל וצודק בנסיבות הענין; על תשלומי האיזון יחולו הוראות סעיף 25, בשינויים המחוייבים.

משאלות השותפים

43. בית המשפט יתחשב ככל האפשר בדרישת מקצת השותפים לקיים את השיתוף ביניהם ובשאר משאלותיהם של שותפים.

ניהול ושימוש עד לפירוק

44. בית המשפט רשאי לתת צו זמני בדבר סדרי ניהול המקרקעין והשימוש בהם עד לסיום הליכי הפירוק.

שיתוף בזכויות אחרות

45. הוראות הסימן הקודם והסימן הזה, ככל שהן נוגעות לענין, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על זכויות אחרות במקרקעין כשהן של כמה בני אדם.

סימן ג': בניה ונטיעה במקרקעין משותפים

פירוק השיתוף בשל הקמת מחוברים שלא כדין

46. הקים שותף מחוברים במקרקעין המשותפים בלי שהיה זכאי לכך על פי דין או לפי הסכם עם יתר השותפים (להלן – שותף מקים), רשאי כל אחד משאר השותפים, על אף כל הגבלה בהסכם השיתוף, לדרוש פירוק השיתוף בהתאם להוראות סימן ב'; לא נדרש פירוק השיתוף, יחולו הוראות פרק ד' בשינויים המחויבים.

פירוק השיתוף דרך חלוקה

47. בפירוק השיתוף בדרך של חלוקת המקרקעין בעין יקבע בית המשפט ככל האפשר את חלקתו של השותף המקים בצורה שתכלול את המחוברים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

פירוק השיתוף דרך מכירה

48. היה פירוק השיתוף בדרך של מכירת המקרקעין והמחיר שנתקבל עלה על המחיר שהיה מתקבל ממכירת המקרקעין בלי המחוברים, זכאי השותף המקים להחזרת השקעתו במחוברים, אולם לא יותר מן ההפרש בין שני המחירים; היה המחיר שנתקבל פחות מהמחיר שהיה מתקבל ממכירת המקרקעין בלי המחוברים, ישלם השותף המקים לשותפים האחרים את ההפרש לפי חלקיהם במקרקעין.

סימן ד': מחוברים שבמיצר

בעלות ושימוש

49. (א) קירות, גדרות, עצים, ומחוברים כיוצא באלה הנמצאים במיצר של מקרקעין שכנים (להלן – מחוברים שבמיצר), יראום כנכסים בבעלות משותפת של בעלי המקרקעין השכנים, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

(ב) מחוברים שבמיצר רשאי כל אחד מבעלי המקרקעין להשתמש בהם למטרה שלשמה הוקמו, וחייב הוא להשתתף בהוצאות הדרושות כדי להחזיקם במצב תקין לפי שיעור שהוסכם ביניהם, ובאין הסכם כזה – בחלקים שווים, זולת אם מידת השימוש בהם היתה שונה.

פירות שנשרו לתחום אחר

50. עצים או צמחים אחרים הגדלים סמוך למיצר, פירותיהם שנשרו לתחום מקרקעין שכנים הם של השכן; נשרו למקום שיש לציבור גישה חפשית אליו, זכאי כל עובר ושב ליטול אותם לעצמו.

צמחים הגדלים סמוך למיצר

51. עצים או צמחים אחרים הגדלים סמוך למיצר וענפיהם או שורשיהם מתפשטים לתוך מקרקעין שכנים, אין בעל המקרקעין השכנים או המחזיק בהם (להלן – השכן) רשאי לדרוש סילוק הענפים או השרשים, אלא אם יש בהם כדי להזיק למקרקעין או להפריע לו במידה בלתי סבירה בהנאה מן המקרקעין; דרש השכן מבעל הצמחים לסלק ענפים או שרשים כאלה ולא סולקו תוך זמן סביר, רשאי הוא לסלקם בעצמו על חשבון בעל הצמחים.

פרק ו': בתים משותפים

סימן א': הוראות כלליות

הגדרות

52. בפרק זה, וכן בסימן ד' לפרק ט' –

"בית" – מבנה של קבע, ובכלל זה הקרקע שעליה נבנה;

"דירה" – חדר או תא, או מערכת חדרים או תאים, שנועדו לשמש יחידה שלמה ונפרדת למגורים, לעסק או לכל צורך אחר;

"בית משותף" – בית שיש בו שתי דירות או יותר והוא נרשם בפנקס הבתים המשותפים;

"בעל דירה" – לגבי דירה שהוחכרה לדורות – החוכר לדורות או חוכר המשנה לדורות, לפי הענין, זולת אם נקבע בחוזה החכירה שלענין פרק זה לא יראו אותם כבעלי דירה;

"רכוש משותף" – כל חלקי הבית המשותף חוץ מן החלקים הרשומים כדירות, ולרבות הקרקע, הגגות, הקירות החיצוניים, המסד, חדרי המדרגות, מעליות, מקלטים, וכן מיתקני הסקה או מים וכיוצא באלה המיועדים לשמש את כל בעלי הדירות או מרביתם אפילו הם בתחומי דירה מסויימת.

תחולת דיני מקרקעין

53. כל הוראה בחוק זה, וכל דין החל על מקרקעין, יחולו גם על דירות בבית משותף, בשינויים המחוייבים; ומקום שמדובר ברישום בפנקסי המקרקעין, רואים אותו כאילו מדובר ברישום בפנקס הבתים המשותפים.

בעלות נפרדת בדירות

54. על אף האמור בסעיף 13 תהא דירה בבית משותף נושא נפרד לבעלות, לזכויות ולעסקאות.

סימן ב': דירות ורכוש משותף

חלקי הרכוש המשותף הצמודים לדירות

55. (א) לכל דירה בבית משותף צמוד חלק בלתי מסויים ברכוש המשותף של אותו בית משותף.

(ב) עיסקה בדירה תחול גם על החלק ברכוש המשותף הצמוד אליה, ואין תוקף לעסקה ברכוש המשותף בנפרד מן הדירה; אין בהוראה זו כדי למנוע פעולה הבאה להקטין או להגדיל את שטח הקרקע שברכוש המשותף.

(ג) בעלי הדירות רשאים לקבוע בתקנון, כמשמעותו בסימן ג' לפרק זה (להלן – התקנון), שחלק מסויים של הרכוש המשותף יהיה צמוד לדירה פלונית, ובלבד שלא יקבעו זאת ביחס לחדרי מדרגות, מעליות, מקלטים ומיתקנים המיועדים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לשמש את כל בעלי הדירות; הוצמד חלק מסויים מהרכוש המשותף לדירה פלונית, לא יחולו עליו הוראות פרק זה בנוגע לרכוש המשותף, ודינו לכל דבר כדין הדירה שאליה הוצמד.

אי-תחולת פרק ה׳

56. (א) הוראות פרק ה׳ לא יחולו על הרכוש המשותף.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) אין בו כדי למנוע בעלות משותפת בדירה או פירוק השיתוף בדירה כזאת.

החלק ברכוש המשותף

57. (א) שיעורו של החלק ברכוש המשותף הצמוד לכל דירה יהיה לפי יחס שטח רצפתה אל שטח הרצפה של כל הדירות שבבית המשותף, זולת אם נקבע בתקנון שיעור אחר; בחישוב שיעורו של חלק כאמור לא יעברו את תחום חלקי המאה.

(ב) בחישוב שטח הרצפה לענין סעיף קטן (א) לא יובאו בחשבון שטחם של גזוזטראות ושל קירות חיצוניים, אלא אם נקבעה בתקנון הוראה אחרת.

(ג) הוצמד חלק מסויים של הרכוש המשותף לדירה פלונית, יובא שטחו בחשבון לענין סעיף קטן (א) בשיעור שנקבע לכך בתקנון, ובאין קביעה כזאת – בשיעור שקבע המפקח לפי הנסיבות.

נשיאת הוצאות

58. (א) בעל דירה חייב להשתתף בהוצאות הדרושות להחזקתו התקינה ולניהולו של הרכוש המשותף ולהבטחת השירותים המחוייבים על פי דין או המקובלים על פי הנוהג, לפי יחס שטח רצפת דירתו אל שטח הרצפה של כל הדירות שבבית המשותף, זולת אם נקבע בתקנון שיעור השתתפות אחר; לענין זה, "החזקה תקינה" – שמירה על מצבו של הרכוש המשותף כפי שהיה בעת גמר הבניה, לרבות שיפורים שבוצעו בו לאחר מכן בהסכמת בעלי הדירות.

(ב) (בוטל)

בית משותף המורכב ממבנים או מאגפים

59. (א) מקום שבית משותף מורכב ממבנים אחדים או מאגפים אחדים אשר לכל אחד מהם כניסה נפרדת או מיתקנים נפרדים (להלן – בית מורכב) ובעלי הדירות קבעו בתקנון כי הרכוש המשותף, כולו או חלק ממנו, שבתחומי כל מבנה או אגף יהיה צמוד לדירות שבאותו מבנה או אגף, או שהחזקתו וניהולו יהיו נפרדים, תחול חובת ההשתתפות בהוצאות ההחזקה והניהול של הרכוש המשותף כאמור, על בעלי הדירות שבאותו מבנה או אגף בלבד; בעלי הדירות רשאים לקבוע בתקנון שיקיימו אסיפה כללית ונציגות נפרדת לגבי אותו מבנה או אגף.

(ב) באין קביעה בתקנון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המפקח להורות כי בית מורכב יתנהל כאמור בסעיף קטן (א) אם נוכח שנסיבות הענין מצדיקות לעשות כן; הורה המפקח כאמור, יקבע את חלקי הרכוש המשותף שיחול עליהם סעיף קטן (א).

(ג) אין בקביעה שבית מורכב יתנהל כאמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מהוראות החוק החלות על הרכוש המשותף בבית כאמור, שהחזקתו וניהולו לא הופרדו.

התקנת דוד שמש

59א. (א) בעל דירה רשאי, בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), ללא הסכמת בעלי הדירות האחרים, להתקין במקום סביר על גג הבית המשותף שהוא רכוש משותף, דוד לחימום מים על ידי השמש (להלן – דוד שמש), ולהתקין בדרך סבירה את המיתקנים הקשורים לכך והצינורות להולכת המים לדירתו, ובלבד שנתקיימו כל אלה:

(1) ההתקנה נעשית בהתאם להוראות חוק התכנון והבנייה;

(2) ביום ההתקנה לא שימש המקום שעליו יותקן דוד השמש, במשך תקופה סבירה, את בעלי הדירות למטרה כלשהי שהוסכם עליה, בין בהחלטה של בעלי הדירות ובין בהתנהגותם, והוא לא נועד ביום האמור לשמש למטרה כלשהי לפי תקנון הבית המשותף;

(3) התקנת המיתקנים והצינורות תיעשה בדרך שתצמצם ככל האפשר את הפגיעה בחזות הבית.

(ב) בעל דירה בבית משותף שגגו אינו מספיק למספר דודי שמש כמספר הדירות בבית, לא יהיה רשאי להתקין דוד שמש כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שקיבל את הסכמת כל בעלי הדירות האחרים, ובלבד שאם בעל דירה אחרת

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

התנגד מטעמים בלתי סבירים או התנה את הסכמתו בתנאים בלתי סבירים, רשאי המפקח להרשות את התקנת דוד השמש.

(ג) תעודה בחתימת מהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבניה תשמש ראיה לענין היותו של גג הבית מספיק או לא מספיק למספר דודי שמש כמספר הדירות בבית; בתעודה האמורה יקבע המהנדס לכמה דודי שמש מספיק גג הבית.

הינתקות ממערכת חימום מרכזית

59ב. (א) בעל דירה רשאי להינתק על חשבונו מהמערכת המרכזית לחימום מים או להסקה (להלן – המערכת המרכזית), ללא הסכמת בעלי הדירות האחרים, ובלבד שאם המערכת המרכזית משולבת לחימום מים ולהסקה לא יהיה רשאי להינתק מאחד מהם בלבד; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראת סעיף 2 לתקנון המצוי שבתוספת לחוק.

(ב) שר האנרגיה והתשתית יקבע בתקנות, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מהי הינתקות לענין סעיף זה, מה התנאים המאפשרים הינתקות ובאילו תנאים היא תבוצע.

(ג) הינתקות כאמור בסעיף קטן (א) לא תגרע מזכויותיו של בעל הדירה במערכת המרכזית שניתק ממנה, ולא תפטור אותו מהחובה לשאת בהוצאות הדרושות להחזקתה התקינה.

(ד) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האנרגיה והתשתית ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע בתקנות הוראות בענין תשלום הוצאות כאמור בסעיף קטן (ג) שישלם בעל הדירה שניתק מהמערכת המרכזית, וכן בענין חלקו בהוצאות השוטפות להפעלת המערכת המרכזית, בהביאו בחשבון את שיעור הגידול בהוצאות אלה שנגרם לדיירים האחרים, כתוצאה מההינתקות.

התאמות לאדם עם מוגבלות

59ג. (א) בסעיף זה –

"אדם עם מוגבלות" – כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;

"מרפא בעיסוק", "פיזיותרפיסט" – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008;

"הנציבות" – נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, כמשמעותה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;

"רופא" – רופא מורשה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976.

(ב) בעל דירה שהוא, שבן משפחתו המתגורר עמו, או שאדם השוכר ממנו את הדירה, הוא אדם עם מוגבלות, רשאי, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), לבצע התאמה ברכוש המשותף כמפורט בחלקים א' עד ג' לתוספת השניה (להלן – התאמה), ובלבד שנתקיימו כל אלה:

(1) היה ביצוע ההתאמה עבודה או שימוש הטעונים היתר לפי חוק התכנון והבנייה – בעל הדירה קיבל היתר לפי החוק האמור ומילא אחר תנאי ההיתר;

(2) רופא, פיזיותרפיסט או מרפא בעיסוק אישר בחתימתו במסמך הערוך לפי הטופס שבחלק ד' לתוספת השניה, כי ביצוע התאמה, כפי שפירט דרוש לאדם עם המוגבלות, בשל מוגבלותו, לשם נגישותו הבטוחה והעצמאית לדירה או לרכוש המשותף המשמש אותה;

(3) ההתאמה אינה מונעת מבעלי הדירות האחרים להשתמש ברכוש המשותף שימוש סביר, וההתאמה תיעשה בדרך שתצמצם ככל האפשר את הפגיעה בבעלי הדירות האחרים ובחזות הבית;

(4) ביצוע ההתאמה ייעשה על חשבון בעל הדירה;

(5) בעל הדירה או מי מטעמו, מסר, לא יאוחר מארבעים ימים לפני מועד ביצוע ההתאמה, הודעה מפורטת בכתב לנציגות הבית המשותף אודות הכוונה לבצע את ההתאמה ומהותה; באין נציגות לבית, תומצא הודעה כאמור לכל דירה בבית המשותף.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) (1) ביצוע ההתאמה מבין ההתאמות המנויות בחלק א׳ שבתוספת השניה אינו טעון הסכמת בעלי הדירות האחרים בבית המשותף;

(2) ביצוע התאמה מבין ההתאמות המנויות בחלק ב׳ שבתוספת השניה טעון הסכמת רוב בעלי הדירות בבית המשותף;

(3) ביצוע התאמה מבין ההתאמות המנויות בחלק ג׳ שבתוספת השניה טעון הסכמת בעלי הדירות שבבעלותם שישים אחוזים מן הדירות בבית המשותף.

(ד) מצא המפקח כי בעל דירה התנגד מטעמים בלתי סבירים לביצוע התאמה או התנה את הסכמתו בתנאים בלתי סבירים, והחליט להרשות את ביצוע ההתאמה, תבוא החלטתו במקום הסכמתו של בעל אותה דירה לענין סעיף קטן (ג)(2) ו-(3).

(ה) נציגות הבית המשותף, וכן בעל דירה הרואה עצמו נפגע מביצוע התאמה, רשאים לפנות בתביעה למפקח בתוך 30 ימים מן היום שבו נתקבלה ההודעה האמורה בסעיף קטן (ב)(5); אין בהגשת התביעה כדי למנוע את ביצוע ההתאמה, אלא אם כן הורה המפקח אחרת; המפקח רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד להגשת תביעה לפי סעיף קטן זה.

(ו) בעל דירה שביצע התאמה, יישא בכל ההוצאות השוטפות הדרושות לאחזקתו התקינה של תוצר ההתאמה; ואולם אם תוצר ההתאמה מיועד לשמש את כל בעלי הדירות או את מרביתם, יישאו כל בעלי הדירות בהוצאות האמורות.

(ז) אסיפת הדיירים רשאית להחליט, כי עם חלוף הצורך בהתאמה, לרבות במקרה שבו הפסיק האדם עם המוגבלות להתגורר בדירה, על בעל הדירה להסיר את ההתאמה, להחזיר את המצב לקדמותו, ולשאת בכל ההוצאות הכרוכות בכך; החלטה לפי סעיף קטן זה תתקבל לא יאוחר מ-90 ימים ממועד חלוף הצורך בהתאמה כאמור.

(ח) שר המשפטים רשאי, בהתייעצות עם הנציבות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, לשנות, בצו, את התוספת.

(ט) הוראות סעיף זה, למעט סעיף קטן (ב)(2), יחולו, בשינויים המחויבים, על בעל דירה, שהוא או שאדם השוכר ממנו את הדירה, חייב בביצוע סידורי נגישות ברכוש המשותף לפי הוראות פרק ה׳1 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ״ח-1998, ככל שהדבר נדרש לצורך הגעה למקום הציבורי או לשירות הציבורי, לפי הענין, וכדי לאפשר שימוש והנאה סבירים, בנסיבות הענין, מהמקום הציבורי או מהשירות הציבורי; סעיף זה לא יחול על מקום ציבורי או שירות ציבורי אם קיים מקום ציבורי או שירות ציבורי חליפי נגיש במרחק סביר, המופעל או מוחזק בידי בעל הדירה או השוכר, הכל לפי הענין.

59ד. (בוטל)

מיתקני גז

59ה. (א) מיתקנים או צנרת של מערכת גז מרכזית בבית משותף שנועדו לשמש דירה מסויימת בלבד, יהוו חלק מאותה דירה, בין אם הם נמצאים בתוך הדירה ובין אם הם נמצאים מחוץ לדירה.

(ב) מיתקנים או צנרת של מערכת גז מרכזית שנועדו לשמש את כל בעלי הדירות או חלקם, למעט מכל מיטלטל או נייח, מונה או וסת, יהוו חלק מהרכוש המשותף.

(ג) הוראה, בתקנון או בחוזה, העומדת בסתירה לסעיפים קטנים (א) או (ב) – בטלה, זולת אם היא מיטיבה עם בעלי הדירות.

(ד) בסעיף זה –

״מכל מיטלטל״ ו״מכל נייח״ – כהגדרתם בחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ״ט-1989;

״מערכת גז מרכזית״ – מערכת להספקת גז שבאמצעותה מסופק גז לשתי דירות או יותר.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

התקנת מעלית

59ו. (א) בעלי דירות שבבעלותם שני שלישים מהדירות בבית המשותף, רשאים להחליט באסיפה הכללית על התקנת מעלית ברכוש המשותף, אם נתקיימו תנאים אלה:

(1) ניתן לקבל היתר בניה להתקנת המעלית לפי חוק התכנון והבנייה;

(2) ניתן להתקין את המעלית באופן שלא יהיה בו כדי לגרום פגיעה מהותית בדירות האחרות או בחלקן, ברכוש המשותף או בחזות הבית.

(ב) (1) בעלי הדירות המחליטים על התקנת המעלית ישאו בהוצאות התקנתה, ורשאים הם להסכים כי רק מקצתם ישאו בהוצאות כאמור;

(2) בעלי הדירות בקומת הקרקע לא ישאו בהוצאות התקנת המעלית, אף אם הם נמנים עם המחליטים להתקינה;

(3) כל בעלי הדירות יהיו חייבים להשתתף בהוצאות החזקתה והפעלתה של המעלית;

(4) התשלומים שבהם ישאו בעלי הדירות לפי סעיף קטן זה, יהיו בהתאם ליחס שבין שטח רצפת כל דירה לבין שטח הרצפה של כל הדירות שבעליהן נושאים באותם התשלומים.

(ג) (1) בעלי הדירות רשאים לקבוע, בתקנון מוסכם, כי הוראות סעיף זה לא יחולו עליהם;

(2) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראה מיוחדת הקיימת בתקנון מוסכם בדבר התקנת מעלית.

(ד) (1) ההוראות בפרק ו' סימן ד' יחולו על הדיון לפי סעיף זה בפני המפקח, בשינויים המחוייבים;

(2) המפקח רשאי להורות על ביטול החלטה שהתקבלה לפי סעיף זה, על שינויה או על התנייתה בתנאים, לרבות בפיצוי, הכל כפי שימצא לנכון.

הפעלת מעלית כמעלית שבת

59ז. (א) בבית משותף שבו דירות המשמשות למגורים, כולן או חלקן, ושבו מותקנת יותר ממעלית אחת ובאחת המעליות הותקן מנגנון פיקוד שבת, רשאי כל בעל דירה לדרוש כי המעלית שבה הותקן המנגנון תופעל כמעלית שבת; דרש בעל דירה כאמור, תופעל המעלית כמעלית שבת.

(א1) בבית משותף כאמור בסעיף קטן (א), שמותקנת בו מעלית אחת או יותר ולא הותקן באחת המעליות, לפי העניין, מנגנון פיקוד שבת, רשאים רוב בעלי הדירות להחליט על התקנת מנגנון פיקוד שבת, וכן על הפעלת המעלית או אחת המעליות, לפי העניין, כמעלית שבת.

(ב) שר המשפטים יקבע את זמני הפעלת מעלית שבת בהתחשב, בין השאר, במספר האנשים הדורשים את הפעלתה ובצורכיהם.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאים כל בעלי הדירות בבית המשותף להחליט על הפעלת מעלית שבת בשעות מסוימות.

(ג1) לא קבע שר המשפטים זמני הפעלה כאמור בסעיף קטן (ב), תופעל מעלית שבת בזמנים שיקבעו רוב בעלי הדירות, ובלבד שקביעת זמני הפעלת מעלית שבת כאמור בסעיף קטן (א1) תהיה בהתחשב בכלל המשתמשים במעלית ובצורכיהם.

(ד) (1) בעלי הדירות הדורשים את הפעלת מעלית השבת יישאו בהוצאות החזקתה והפעלתה הנובעות מהפעלת המעלית כמעלית שבת;

(2) בעלי הדירות הדורשים התקנת מנגנון פיקוד שבת כאמור בסעיף קטן (א1), יישאו בהוצאות התקנתו.

(ה) התשלומים שבהם יישאו בעלי הדירות לפי סעיף זה, יהיו בהתאם ליחס שבין שטח רצפת כל דירה לבין שטח הרצפה של כל הדירות שבעליהן נושאים באותם תשלומים.

(ו) לענין סעיף זה, בבית מורכב כמשמעותו בסעיף 59, יראו כל מבנה או אגף בו כבית משותף.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ז) הוראות פרק ו' סימן ד' יחולו על הדיון לפי סעיף זה בפני המפקח, בשינויים המחויבים.

(ח) בסעיף זה –

"מנגנון פיקוד שבת" – כהגדרתו בחוק התקנת מעליות שבת בבנינים ציבוריים ובבניני מגורים (הוראות ותיקוני חקיקה), התשס"א-2001;

"מעלית שבת" – מעלית שבה מותקן מנגנון פיקוד שבת ושהתקיימו לגביה הוראות סעיף קטן (א) או (א1), לפי העניין.

תאורה בשבת ובמועד

59ח. (א) בעל דירה רשאי, בלא הסכמת בעלי הדירות האחרים, להתקין, על חשבונו, מנגנון המאפשר הפעלה אוטומטית של תאורה בלא חילול שבת (בסעיף זה – המנגנון) ברכוש המשותף והוא יישא בהוצאות החזקתו של המנגנון והפעלתו, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) נמסרה על כך הודעה מוקדמת בכתב לנציגות הבית המשותף ובאין נציגות לבית, תימסר הודעה כאמור לכל דירה בבית המשותף;

(2) ניתנה התחייבות מצד בעל הדירה להשיב את המצב לקדמותו ולשאת בהוצאות הכרוכות בכך אם לא יהיה עוד צורך במנגנון;

(3) אין בהפעלת המנגנון משום פגיעה או מטרד בבעל דירה אחרת.

(ב) בבית מורכב, כהגדרתו בסעיף 59, תימסר הודעה כאמור בסעיף קטן (א)(1) לבעלי הדירות באותה כניסה.

התקנת מנגנון שבת למשאבת מים

59ח1. (א) בעל דירה רשאי, בלא הסכמת בעלי הדירות האחרים, להתקין, על חשבונו, מנגנון המאפשר הפעלה אוטומטית של משאבת מים בלא חילול שבת (בסעיף זה – המנגנון) ברכוש המשותף, והוא יישא בהוצאות החזקתו של המנגנון והפעלתו, ובלבד שנתקיימו כל אלה:

(1) בעל הדירה מסר, לא יאוחר מ-30 ימים לפני מועד ביצוע ההתקנה, הודעה מוקדמת בכתב לנציגות הבית המשותף ולכל בעלי הדירות בבית המשותף על כוונתו לבצע התקנה כאמור, ואם המנגנון יותקן במשאבת מים המשמשת רק חלק מבעלי הדירות – לאותם בעלי דירות; ההודעה לבעלי הדירות תימסר בדרך שבה נמסרת הודעה על כינוס אסיפה כללית של בעלי דירות לפי תקנון הבית המשותף ותכלול פרטים בדבר סוג המנגנון ואופן ההתקנה;

(2) ניתנה התחייבות בכתב מצד בעל הדירה להשיב את המצב לקדמותו ולשאת בהוצאות הכרוכות בכך, אם לא יהיה עוד צורך במנגנון;

(3) אין בהתקנת המנגנון או בהפעלתו משום פגיעה או מטרד בבעל דירה אחרת;

(4) התקנת המנגנון נעשית לפי הוראות חוק החשמל, התשי"ד-1954;

(5) מהנדס רשום בענף הנדסה אזרחית ובעל ניסיון בהתקנת מיתקנים של מערכות מים אישר כי אין בהתקנת המנגנון או בהפעלתו כדי לפגוע במערכות הבניין ובאספקת המים; לעניין זה, "מהנדס רשום" – כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958.

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האנרגיה והתשתיות ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות הוראות בעניין חלקו של בעל הדירה שהתקין מנגנון בתשלום הוצאות ההחזקה וההפעלה השוטפת של משאבת המים שבה הותקן המנגנון, בהביאו בחשבון את שיעור הגידול בהוצאות אלו שנגרם לבעלי הדירות האחרים כתוצאה מהפעלת המנגנון.

(ג) בסעיף זה "משאבת מים" – למעט משאבת מים המשמשת לצורכי כיבוי אש בלבד.

התקנת מיתקן פוטו-וולטאי או מיתקן אגירה המשמש את כל בעלי הדירות

59ט. (א) בסעיף זה ובסעיף 59י –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"מיתקן אגירה" – מיתקן המאפשר להמיר אנרגיה חשמלית לאנרגיה הניתנת לאחסון, וכן לאחסן את האנרגיה ולהמירה בחזרה לאנרגיה חשמלית;

"מיתקן פוטו-וולטאי" – מערכת לייצור חשמל הממירה ישירות אנרגיית שמש לאנרגיה חשמלית.

(ב) בעלי דירות שבבעלותם שני שלישים מהדירות בבית המשותף רשאים להחליט באסיפה הכללית על התקנה של מיתקן פוטו-וולטאי או מיתקן אגירה (בסעיף זה – המיתקן) על גג הבית המשותף שהוא רכוש משותף, כולו או חלקו, ולהתקין בדרך סבירה את ההתקנים והתשתיות הקשורים להתקנה כאמור, וכן רשאים הם לקבל החלטות על עסקאות במיתקן ובהכנסות הנובעות ממנו על אף האמור בסעיף 55, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) התקנת המיתקן וההתקנים והתשתיות הקשורים להתקנתו (בסעיף זה – ההתקנה) תיעשה לפי הוראות חוק התכנון והבנייה וחוק החשמל, התשי"ד-1954;

(2) ההתקנה וההפעלה של המיתקן ייעשו בהתאם לחוק הקרינה הבלתי מיינת, התשס"ו-2006;

(3) ההתקנה תיעשה בדרך שתצמצם, ככל האפשר, את הפגיעה בחזות הבית;

(4) אין בהתקנה כדי לפגוע במיתקנים שהותקנו כדין על גג הבית המשותף;

(5) הוצגו בפני בעלי הדירות באסיפה הכללית כל אלה: ההוצאות שיישאו בהן בעלי הדירות בשל התקנת המיתקן, ההוצאות הצפויות להפעלת המיתקן ותחזוקתו, ההכנסות הצפויות מהפעלת המיתקן, תקופת החזר ההשקעה של בעלי הדירות, הגורם שיבצע את התקנת המיתקן, אופן תחזוקת המיתקן והפעלתו, מיקומו, גודלו ואמצעי הבטיחות שיינקטו בעת הפעלתו.

(ג) (1) בעלי הדירות שהחליטו על התקנת המיתקן כאמור בסעיף קטן (ב) יישאו בהוצאות התקנתו, ורשאים הם להסכים כי רק מקצתם יישאו בהוצאות כאמור;

(2) הוצאות ההתקנה שבהן יישאו בעלי הדירות לפי פסקה (1) יהיו בהתאם לחלקם היחסי של בעלי הדירות שהחליטו על התקנת המיתקן ברכוש המשותף, אלא אם כן החליטו בעלי הדירות כאמור על חלוקת ההוצאות בדרך אחרת;

(3) כל בעלי הדירות בבית המשותף יישאו בהוצאות ההפעלה והתחזוקה של המיתקן;

(4) הותקן מיתקן כאמור בסעיף קטן (ב), יראו במיתקן ובהכנסות שיתקבלו מהפעלתו חלק מהרכוש המשותף בבית המשותף, אולם ההכנסות מהפעלתו ישמשו, לפני כל שימוש אחר, לכיסוי הוצאות התחזוקה וההפעלה של המיתקן, ויתרת ההכנסות תשמש, לפני כל שימוש אחר, להחזר הוצאות ההתקנה לבעלי הדירות שנשאו בהן, לפי שיעור השתתפותם בהוצאות האלה; לאחר החזר הוצאות ההתקנה תשמש יתרת ההכנסות את כל בעלי הדירות בהתאם לחלקם היחסי של בעלי הדירות בבית המשותף; לעניין זה, "החזר הוצאות ההתקנה" – לרבות החזר ההוצאות שבהן היו נושאים בעלי הדירות שלא החליטו על התקנת המיתקן אילו היו נמנים עם בעלי הדירות שהחליטו על ההתקנה, נוסף על החזר הוצאות ההתקנה שבהן נשאו בפועל בעלי הדירות שהחליטו על ההתקנה.

(ד) בעל דירה המתנגד להחלטה שהתקבלה בהתאם להוראות סעיף קטן (ב) וטוען לפגיעה מהותית בזכויותיו רשאי לפנות למפקח בתביעה, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 71ג(ב) עד (ה), בשינויים המחויבים ובשינויים אלה: בסעיף קטן (ד), המילים "או כי טעה שמאי המקרקעין שנקבע כאמור" והסיפה החל במילים "בין בדרך של תשלומי איזון" – לא ייקראו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) (1) הותקן מיתקן כאמור בסעיף קטן (ב) ובעל דירה טוען כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הסרתו, ובכלל זה סיכון בטיחותי, רשאי הוא לפנות למפקח בתביעה להסרת המיתקן;

(2) מצא המפקח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הסרת המיתקן, רשאי הוא להורות על הסרת המיתקן, כולו או חלקו, ולקבוע הוראות לעניין זה; המפקח ייתן הוראות לעניין הנשיאה בעלויות הסרת המיתקן.

(ו) בעלי הדירות רשאים לקבוע בתקנון מוסכם כי הוראות סעיף זה לא יחולו עליהם.

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראה מיוחדת הקיימת בתקנון מוסכם בדבר התקנת המיתקן.

(ח) שר המשפטים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין השינויים הנדרשים בהוראות סעיף זה אם הבית המשותף נמצא בשטח מגרש שחלה עליו תוכנית נושאית כהגדרתה בסעיף 62א(ח)(1) לחוק התכנון והבנייה, המאפשרת הרחבת דירות קיימות בדרך של בנייה על גג הבית המשותף.

התקנת מיתקן פוטו-וולטאי או מיתקן אגירה המשמש בעל דירה מסוים

59י. (א) בעל דירה רשאי להתקין, במקום סביר על גג הבית המשותף שהוא רכוש משותף, מיתקן פוטו-וולטאי או מיתקן אגירה, וכן להתקין בדרך סבירה את המיתקנים והתשתיות הקשורים להתקנה כאמור, והכול בלא הסכמת בעלי הדירות האחרים, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) (א) ההתקנה תיעשה על שטח בשיעור יחסי שאינו עולה על חלקו של בעל הדירה המתקין ברכוש המשותף; הוקצה משטח הגג מקום המשמש את בעלי הדירות למטרה אחרת שהוסכם עליה כאמור בפסקה (3) או קיימים מיתקנים שהותקנו כדין על גג הבית, למעט דודי שמש, מיתקנים פוטו-וולטאיים או מיתקני אגירה, יחושב השטח לעניין סעיף זה מתוך השטח שנותר;

(ב) היה מותקן על גג הבית המשותף דוד שמש, מיתקן פוטו-וולטאי או מיתקן אגירה המשמש את בעל הדירה המתקין, ינוכה שטחו מהשטח שבו ניתן לבצע את ההתקנה לפי פסקת משנה (א);

(2) התנאים הקבועים בפסקאות (1) עד (4) של סעיף 59ט(ב);

(3) ביום ההתקנה לא שימש המקום שעליו תיעשה ההתקנה, במשך תקופה סבירה, את בעלי הדירות למטרה כלשהי שהוסכם עליה, בין בהחלטה של בעלי הדירות ובין בהתנהגותם, והוא לא נועד ביום האמור לשמש למטרה כלשהי לפי תקנון הבית המשותף;

(4) בעל הדירה המתקין או מי מטעמו מסר, לא יאוחר מ-45 ימים לפני מועד ביצוע ההתקנה, הודעה מוקדמת בכתב לנציגות הבית המשותף ולכל בעלי הדירות בבית המשותף לגבי כוונתו לבצע התקנה כאמור; ההודעה לבעלי הדירות תימסר בדרך שבה נמסרת הודעה על כינוס אסיפה כללית של בעלי דירות לפי תקנון הבית המשותף; ההודעה תכלול פרטים בדבר מיקומו של המיתקן, גודלו ואמצעי הבטיחות שיינקטו בעת הפעלתו.

(ב) כמה בעלי דירות יחד רשאים לפעול כאמור בסעיף קטן (א) אם מתקיימים התנאים האמורים באותו סעיף קטן, בשינויים המחויבים.

(ג) בעל דירה המבצע התקנה כאמור בסעיף קטן (א), יישא בכל ההוצאות הכרוכות בהתקנה, בהפעלה ובתחזוקה של המיתקן ובכל החיובים הנובעים ממנו, ויראו במיתקן לפי סעיף קטן (א) ובהכנסה שתתקבל מהפעלתו חלק מרכושו של בעל הדירה המתקין.

(ד) הותקן מיתקן כאמור בסעיף קטן (א) ונציגות הבית המשותף או בעל דירה סבורים כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הסרת המיתקן, לרבות בשל סיכון בטיחותי, יחולו לעניין זה הוראות סעיף 59ט(ה) בשינויים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

המחויבים ובשינוי זה: בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים "המפקח ייתן הוראות" יקראו "בעל הדירה המתקין יישא בכל ההוצאות הכרוכות בהסרת המיתקן, אלא אם כן קבע המפקח אחרת".

(ה) הותקן מיתקן כאמור בסעיף קטן (א), והתקבלה החלטה לפי חוק זה שעניינה הרחבת דירה כאמור בסעיף 71ב על גג הבית המשותף, יוסר המיתקן או יועבר למקום אחר ככל שהדבר נדרש; בעל דירה המרחיב את דירתו כאמור בסעיף קטן זה יישא בכל ההוצאות הכרוכות בהסרת המיתקן או בהעברתו ויחזיר לבעל הדירה המתקין את הוצאות ההתקנה, והכול אלא אם כן קבע המפקח אחרת.

(ו) הוראות סעיפים 59ט(ו) ו-(ז) יחולו לעניין מיתקן כאמור בסעיף זה, בשינויים המחויבים.

בית משותף שנהרס

60. (א) נהרס בית משותף, כולו או מקצתו, מכל סיבה שהיא, ובעלי הדירות ששלושה רבעים לפחות מהרכוש המשותף צמודים לדירותיהם (להלן – המשקמים) החליטו להקים את הבית מחדש או לתקנו, ישא כל בעל דירה בהוצאות הכרוכות בכך לגבי דירתו, ובעלי כל הדירות ישתתפו בהוצאות הכרוכות בכך לגבי הרכוש המשותף, כל אחד לפי החלק ברכוש המשותף הצמוד לדירתו.

(ב) סירב בעל דירה להשתתף בהקמת הרכוש המשותף או תיקונו, רשאי המפקח, על פי בקשת המשקמים ולאחר שנוכח שאין אפשרות מעשית להקים את הבית המשותף לגבי יתר הדירות בלבד, לצוות על בעל הדירה להעביר, תוך המועד שקבע ושלא יפחת משש חדשים, את זכותו בדירה לאדם אחר שיקבע בעל הדירה, ושיבוא במקומו בכל הנוגע לחובת ההקמה או התיקון.

(ג) לא העביר בעל הדירה את זכותו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי המפקח, על פי בקשת המשקמים, לצוות על העברת הזכות למי שהציעו המשקמים, ובאין הצעה מצידם – למי שקבע המפקח, ועל רישומה על שמו של אותו אדם לאחר שישולם לבעל הדירה, או יופקד בידי המפקח, שוויה של הזכות.

(ד) נתגלעו חלוקי דעות לגבי שווי הזכות, ייקבע השווי על ידי המפקח לפי בקשת המשקמים או בעל הדירה.

(ה) כל בקשה למפקח להשתמש בסמכות מסמכויותיו לפי סעיף זה, דינה כדין תביעה לפני המפקח לפי סימן ד'.

סימן ג': ניהול הבית המשותף

תקנון

61. בית משותף יתנהל על פי תקנון המסדיר את היחסים בין בעלי הדירות ואת זכויותיהם וחובותיהם בקשר לבית המשותף.

תקנון מוסכם

62. (א) בעלי הדירות רשאים לערוך תקנון ולשנות את הוראותיו ברוב של בעלי הדירות ששני שלישים של הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם, אולם אין לקבוע או לשנות בתקנון זכויות של בעלי דירות או להטיל עליהם חובות או תשלומים מסוג או בשיעור שלא פורשו בחוק זה אלא בהסכמתם, ואין לקבוע הצמדה של חלק מסויים מהרכוש המשותף לדירה פלונית אלא בהסכמת כל בעלי הדירות.

(א1) הוצמד חלק מסויים מהרכוש המשותף לדירה פלונית, ניתן להעבירו לדירה אחרת בבית ללא הסכמת בעלי הדירות האחרים ובלבד שנתקיימו הוראות סעיף 145.

(ב) לענין סעיף קטן (א), "בעל דירה" – לרבות המחכיר בדירה המוחכרת בחכירה לדורות ומחכיר המשנה בדירה המוחכרת בחכירת משנה לדורות.

(ג) תקנון וכל שינוי בו ניתנים לרישום, ומשנרשמו, כוחם יפה גם כלפי אדם שנעשה בעל דירה לאחר מכן.

תקנון שנערך על ידי יחיד

63. תקנון ניתן לרישום אף בשעה שהבית המשותף על כל דירותיו הוא בבעלותו של אדם אחד.

התקנון המצוי

64. מקום שלא נרשם תקנון לפי סעיף 62, ובמידה שאין בתקנון שנרשם הוראה בנדון, יראו את התקנון המצוי שבתוספת כתקנון שנרשם על ידי בעלי הדירות.

נציגות הבית המשותף

65. לכל בית משותף תהיה נציגות לשם ניהול עניני הבית המשותף; הנציגות תיכון ותפעל לפי הוראות התקנון.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הנציגות הראשונה

66. (א) עם רישום הבית בפנקס הבתים המשותפים ימנה המפקח שנתן את צו הרישום נציגות זמנית לאותו בית עד שתיכון הנציגות הראשונה לפי התקנון; הרכב הנציגות הזמנית יהיה בהתאם להמלצת בעלי הדירות שביקשו את הרישום; באין המלצה כזאת, ימנה המפקח נציגות זמנית לפי שיקול דעתו מבין בעלי הדירות שבבית המשותף או – אם לא היתה אפשרות מעשית לעשות כן – שלא מבין בעלי הדירות, ורשאי הוא לקבוע לה שכר שישולם לה על ידי בעלי הדירות.

(ב) דינה של נציגות שנתמנתה כאמור בסעיף קטן (א) יהא לכל דבר כדין נציגות שנכונה לפי הוראות התקנון.

הנוהל באין נציגות

67. (א) לא נכונה בבית משותף נציגות לפי הוראות התקנון, או שהנציגות אינה פועלת, רשאי המפקח למנות לאותו בית נציגות, והוראות סעיף 66 יחולו, בשינויים המחוייבים, על מינוי הנציגות, על קביעת שכרה ועל מעמדה.

(ב) קבע תקנונו של הבית המשותף בחירת הנציגות באסיפה כללית, לא ישתמש המפקח בסמכותו לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שכינס את בעלי הדירות לאסיפה כללית לבחירת הנציגות והנציגות לא נבחרה באסיפה, או שנוכח כי בנסיבות המקרה כינוס האסיפה לא יהיה מעשי.

השכר לנציגות

68. השכר שנקבע על ידי המפקח לנציגות שנתמנתה כאמור בסעיף 66 או בסעיף 67, דינו כדין הוצאה שבעלי הדירות חייבים להשתתף בה כאמור בסעיף 58.

הנציגות – מורשה של בעלי הדירות

69. הנציגות תשמש מורשה של כל בעלי הדירות בכל ענין הנוגע להחזקתו התקינה ולניהולו של הבית המשותף, והיא זכאית בענינים אלה להתקשר בחוזים ולהיות צד בכל הליך משפטי ובכל משא ומתן אחר בשם כל בעלי הדירות.

אסיפה כללית

70. קבע תקנונו של בית משותף הוראות בדבר קיום אסיפה כללית של בעלי הדירות והאסיפה לא נתכנסה במועדה בהתאם להוראות התקנון, רשאי המפקח לכנסה ולקבוע את סדר יומה, והוראות התקנון בדבר אסיפה כללית יחולו כאילו כונסה בהתאם להוראותיו.

החלטות בעלי הדירות

71. (א) החלטה של בעלי הדירות שנתקבלה בהתאם לתקנון ונרשמה בספר ההחלטות תחייב כל בעל דירה, בין שהיה בעל דירה בשעת קבלת ההחלטה ובין שהיה לבעל דירה אחרי קבלתה; ספר ההחלטות יהיה פתוח לעיון בכל עת סבירה לכל בעל דירה.

(ב) (1) בעלי הדירות רשאים לקבוע, בתקנון או בהחלטה שהתקבלה ברוב של בעלי הדירות ששני שלישים של הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם, כי הניהול וההחזקה התקינה של הרכוש המשותף, כולם או רובם, יתבצעו על ידי מי שבעלי הדירות יתקשרו עמו למטרה כאמור (בחוק זה – מתחזק);

(2) החלטה לענין התקשרות עם מתחזק מסוים או לענין החלפתו תתקבל בידי בעלי הדירות שיותר ממחצית הרכוש המשותף צמוד לדירותיהם.

(ג) דינו של שכר המתחזק כדין הוצאה שבעלי דירות חייבים להשתתף בה, כאמור בסעיף 58(א).

(ד) על המתחזק יחולו, לענין ניהול החשבונות ואישורם והמצאת מידע לבעלי הדירות, החובות המוטלות על גזבר בסעיף 16 לתקנון המצוי שבתוספת.

סימן ג1: שינויים ברכוש המשותף ובזכויות הבניה

הגדרות

71א. בסימן זה:

"חוק התכנון והבניה" – (נמחקה);

"זכויות בניה" – זכויות לבניה בבית משותף לפי תכנית בת-תוקף כמשמעותה בפרק ג' לחוק התכנון והבניה;

"הרחבה" – הגדלה של שטח דירה קיימת בבית המשותף שניתן לקבל לגביה היתר בניה לפי תכנית בת-תוקף.

"מרחב מוגן" – מקלט כהגדרתו בסעיף 11 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, במתכונת מרחב הבנוי בתוך מעטפת המבנה, המיועד להגן על החוסים בו מפני התקפה והמתוכנן בהתאם להוראות לפי החוק האמור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"מרחב מוגן דירתי" – מרחב מוגן הממוקם בתחום הדירה והמיועד לשרת את דיירי הדירה בלבד;

"מרחב מוגן קומתי" – מרחב מוגן המיועד לשרת כמה דירות ואשר הכניסה אליו היא מרכוש משותף בקומה.

שינויים ברכוש המשותף ובזכויות הבניה

71ב. (א) (1) על אף הוראות סעיף 62(א) סיפה, או סעיף 12(ב) לתקנון המצוי שבתוספת, רשאים מי שבבעלותם שלושה רבעים מהדירות ושני שלישים מהרכוש המשותף צמוד לדירותיהם, להחליט בדבר הוצאה של חלקים מסויימים מהרכוש המשותף והצמדתם לדירה פלונית, לשם בניה שמטרתה הרחבת אותה דירה, וכן להחליט בדבר חלוקת זכויות הבניה הנדרשות לצורך זה, ואולם, היה נושא ההחלטה כאמור הרחבת דירה פלונית אחת או יותר לשם בניית מרחב מוגן דירתי או מרחב מוגן קומתי, רשאים להחליט על כך מי שבבעלותם שישים אחוזים מהדירות;

(2) לעניין הרחבת דירה לשם בניית מרחב מוגן דירתי או מרחב מוגן קומתי כאמור בפסקה (1), יראו אגף או מבנה בבית מורכב כמשמעותו בסעיף 59, כבית משותף, ובלבד שהרחבת הדירה כאמור אינה מחייבת ביצוע פעולת בנייה באגף או במבנה אחר בבית המורכב;

(3) אין בהוראות פסקה (2) כדי לפגוע בזכויותיו של בעל דירה באגף או במבנה אחר בבית המורכב, לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ז) וסעיף 71ג.

(א1) בבית משותף שלא ניתן לבנות בו מרחב מוגן דירתי או מרחב מוגן קומתי, יחולו הוראות סימן זה, העוסקות בהרחבת בנייה לשם הקמת מרחב מוגן דירתי או מרחב מוגן קומתי, גם על בנייה של שיפורי מיגון בהתאם להוראות הרשות המוסמכת כמשמעותה בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

(ב) לא תתקבל החלטה כאמור בסעיף קטן (א) אם יש בה כדי לפגוע בזכויות בניה יחסיות של כל בעל דירה להרחבה לפי סימן זה.

(ג) בעל דירה שהורחבה ייראה כמי שהסכים להרחבה דומה של כל דירה אחרת באותו בנין.

(ד) נתקבלה החלטה כאמור בסעיף קטן (א), חייב בעל דירה, שדירתו ניתנת להרחבה בשיעור יחסי העולה על חלקו ברכוש המשותף והמבקש להרחיבה, לשלם במועד החלטת ההרחבה, תשלומי איזון לבעל דירה שדירתו אינה ניתנת להרחבה או שההרחבה פחותה מחלקו היחסי ברכוש המשותף.

(ה) לא הגיעו בעלי הדירות להסכמה באשר לגובה תשלומי האיזון, יקבעו התשלומים על ידי שמאי מקרקעין, שימונה בהסכמה.

(ו) הוצאות השמאות יחולו על בעלי הדירות בהתאם לחלקם היחסי ברכוש המשותף, לפני החלטת ההרחבה.

(ז) לא תתקבל החלטת הרחבה שיש בה כדי למנוע מבעל דירה את האפשרות לבנות סוכה, אם נהג לעשות כן לפני ההחלטה.

הגשת תביעה למפקח

71ג. (א) בעל דירה המתנגד להחלטה שנתקבלה כאמור בסעיף 71ב(א), וטוען לפגיעה מהותית בזכויותיו, בעל דירה המבקש מינוי שמאי מקרקעין בהעדר הסכמה, או בעל דירה החולק על קביעת השמאי רשאי לפנות למפקח בתביעה.

(ב) התביעה תוגש תוך 30 ימים מיום קבלת ההחלטה, ואם בעל הדירה לא היה נוכח בעת קבלת ההחלטה, תוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה; המפקח רשאי להאריך את המועד להגשת התביעה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) הוראות סימן ד' לפרק זה יחולו על הדיון בפני המפקח, בשינויים המחוייבים.

(ד) ראה המפקח כי נפגעה זכותו של בעל דירה, פגיעה מהותית, או כי טעה שמאי המקרקעין שנקבע כאמור, רשאי הוא להורות על ביטול ההחלטה שנתקבלה, לשנותה או להתנותה בתנאים, הכל כפי שימצא לנכון, בין בדרך של תשלומי איזון ובין בדרך אחרת, וכן רשאי הוא ליתן הוראות לענין סדרי הרישום בלשכת רישום המקרקעין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ה) אין בפניה למפקח, כשלעצמה, כדי להוות עילה לעיכוב ביצוע ההרחבה, אלא אם כן הורה המפקח אחרת.

תחולה 71ד. (א) בעלי הדירות בבית משותף רשאים לקבוע, בתקנון מוסכם, כי הוראות סימן זה לא יחולו עליהם, למעט הוראות העוסקות בבנייה של מרחב מוגן דירתי או מרחב מוגן קומתי, או בבנייה של שיפורי מיגון בהתאם להוראות הרשות המוסמכת כמשמעותה בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

(ב) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מהוראה מיוחדת הקיימת בתקנון מוסכם בדבר הרחבת דירה או זכויות בניה.

סימן ד': יישוב סכסוכים בין בעלי הדירות

סמכות להכריע בסכסוכים 72. (א) סכסוך בין בעלי דירות בבית משותף בדבר זכויותיהם או חובותיהם לפי התקנון או לפי סעיפים 58, 59 או 59א עד 59ג ו-59ה עד 59י, לפי סעיף 1א לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז המספק גז באמצעות מערכת גז מרכזית), התשנ"א-1991, לפי חוק המקרקעין (חיזוק בתים משותפים מפני רעידות אדמה), התשס"ח-2008 או לפי סעיפים 6נט עד 6סא, 21ב, 21ד ו-27ג לחוק הבזק, התשמ"ב-1982, יכריע בו המפקח.

(ב) סכסוך בין בעלי דירות בבית משותף בדבר הסגת גבול מצד בעל דירה לגבי דירה אחרת או לגבי הרכוש המשותף, רשאי התובע להביאו, לפי בחירתו, לפני בית משפט מוסמך או לפני המפקח.

(ג) האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחול גם במקרה שמחזיק הדירה מטעם בעל הדירה או המתחזק הוא צד לסכסוך, ואם היתה דירה מוחכרת בחכירה לדורות או בחכירת משנה לדורות – גם אם צד לסכסוך הוא המחכיר לדורות או מחכיר המשנה לדורות.

(ד) האמור בסעיף זה אינו גורע מתקפו של הסכם למסור סכסוכים כאמור להכרעת בורר.

הזכות לתבוע בסכסוך 73. ואלה זכאים להביא סכסוך להכרעתו של המפקח:

(1) כל בעל דירה או צד אחר לסכסוך כמוגדר בסעיף 72;

(2) נציגות הבית המשותף.

סמכויות המפקח 74. למפקח הדן בסכסוך יהיו כל הסמכויות שיש לשופט בית משפט שלום הדן בתביעה אזרחית.

דיון בסכסוך 75. (א) מפקח הדן בסכסוך רשאי לסטות מדיני הראיות ומסדרי הדין הנוהגים בבתי המשפט, אם היה משוכנע שהדבר יועיל לגילוי האמת ולעשיית צדק; החליט לסטות מדיני הראיות ומסדרי הדין הנוהגים בבתי המשפט, ירשום את הטעמים שהניעוהו לכך.

(ב) התחיל מפקח לדון בסכסוך ונבצר ממנו לסיים את הדיון בו, ימשיך מפקח אחר בדיון מהשלב אליו הגיע קודמו, אולם רשאי הוא להרשות הבאת הראיות שנית, כולן או מקצתן.

(ג) החלטת המפקח תהיה בכתב, תנומק ותומצא לכל אחד מהצדדים.

אכיפתם של החלטות וצווים 76. החלטת המפקח בסכסוך וצו ביניים שנתן, דינם, לענין אכיפה והוצאה לפועל ולענין סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט, כדין פסק דין או צו ביניים של בית משפט שלום.

ערעור 77. (א) כל צד לסכסוך הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת המפקח רשאי, תוך תקופה שנקבעה בתקנות, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא הבית המשותף.

(ב) הגשת הערעור אינה מעכבת את ביצוע ההחלטה אלא אם ציווה על כך המפקח או בית המשפט שלפניו הוגש הערעור.

(ג) בערעור על החלטת המפקח לפי סעיף 72(ב) ידון בית המשפט המחוזי בשלושה שופטים.

(ד) פסק-הדין של בית המשפט בערעור לפי סעיף קטן (א) ניתן לערעור ברשות כאמור בסעיף 19(ב) לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957.

פרק ו'1: בתים שאינם רשומים כבתים משותפים

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הגדרות 77א. בפרק זה –

"בית" – מבנה של קבע, שיש בו לפחות שתי דירות, ובכלל זה הקרקע שעליה נבנה, ואינו רשום כבית משותף;

"דירה" – חדר או תא, או מערכת חדרים או תאים, שנועדו לשמש יחידה שלמה ונפרדת למגורים, לעסק או לכל צורך אחר;

"בעל דירה" – מי שעל פי הסכם בכתב זכאי להירשם כבעל דירה בבית או שהוא רשום או זכאי על פי הסכם בכתב להירשם כחוכר לדורות או כחוכר משנה לדורות; כל מחזיק בדירה בבית יראוהו לענין פרק זה כבעל דירה, כל עוד לא הוכיח שאינו כך;

"רכוש משותף" – כל חלקי הבית חוץ מהדירות, ולרבות הקרקע, הגגות, הקירות החיצוניים, המסד, חדרי המדרגות, מעליות, מקלטים וכן מיתקני הסקה או מים וכיוצא באלה המיועדים לשמש את כל בעלי הדירות או מרביתם אפילו הם בתחומי דירה מסויימת.

תחולת הוראות של פרק ו' 77ב. סעיפים 56, 57, 58, 59, 59א עד 59ג, 59ה עד 59י, 62(א), 65, 68 עד 70, 71, 71א עד 71ד, ו-72 עד 77 וכן סעיף 1א לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז המספק גז באמצעות מערכת גז מרכזית), התשנ"א-1991, והתוספת לאותו חוק יחולו על בית לפי פרק זה, בשינויים המחוייבים.

תקנון 77ג. בית יתנהל לפי התקנון המצוי שבתוספת.

הנציגות הראשונה 77ד. (א) המפקח רשאי למנות לבית נציגות זמנית עד שתיכון הנציגות הראשונה לפי התקנון; הרכב הנציגות הזמנית יהיה בהתאם להמלצת הבעלים של מחצית הדירות; באין המלצה כזאת, ימנה המפקח נציגות זמנית לפי שיקול דעתו מבין בעלי הדירות שבבית, או – אם לא היתה אפשרות מעשית לעשות כן – שלא מבין בעלי הדירות, ורשאי הוא לקבוע שכר שישלמו לה בעלי הדירות.

(ב) דינה של נציגות שנתמנתה כאמור בסעיף קטן (א) יהא לכל דבר כדין נציגות שנכונה לפי הוראות התקנון.

הנוהל באין נציגות 77ה. לא נכונה בבית נציגות לפי הוראות התקנון, או שהנציגות אינה פועלת, רשאי המפקח למנות לאותו בית נציגות, והוראות 77ד יחולו, בשינויים המחוייבים, על מינוי הנציגות, קביעת שכרה ומעמדה.

דין בית שנרשם 77ו. בית שנרשם בפנקס הבתים המשותפים לאחר שהתנהל לפי פרק זה יחולו עליו הוראות אלה:

(1) זכות או חובה שהיתה לנציגות הבית ערב הרישום תהיה לנציגות הבית המשותף שנכונה לאחר רישומו;

(2) הליך משפטי עקב סכסוך כאמור בסעיף 72 שהוחל בו ערב הרישום, ימשיכו בו ויראוהו, בשינויים המחוייבים, כאילו הוגש לפי סימן ד' לפרק ו'.

פרק ז': זכויות במקרקעי הזולת

סימן א': שכירות

שכירות של חלק מסויים של מקרקעין 78. על אף האמור בסעיף 13 ניתן להשכיר חלק מסויים של מקרקעין.

דינה של שכירות קצרה 79. (א) על אף האמור בסעיפים 7 ו-8, שכירות לתקופה שאינה עולה על חמש שנים אינה טעונה רישום, והתחייבות לעשות עסקה כזאת אינה טעונה מסמך בכתב.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על שכירות שיש עמה ברירה להאריך את תקופתה לתקופה כוללת העולה על חמש שנים, ולא על שכירות שתקופתה, כולה או מקצתה, חלה כעבור חמש שנים מגמירת חוזה השכירות.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע רישום של שכירות שאינה טעונה רישום, אם ביקשו זאת הצדדים.

שכירות קצרה נוגדת 80. הושכרו מקרקעין בשכירות שאינה טעונה רישום ולא נרשמה, ולפני שנמסרו לשוכר חזר המשכיר והשכירם לאדם אחר בשכירות שאינה טעונה רישום והנוגדת את השכירות הראשונה, זכותו של השוכר הראשון עדיפה, אך אם השני שכר וקיבל את המקרקעין בתום לב – זכותו עדיפה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שיעבוד שכירות במשכנתה או בזיקת הנאה

81. (א) שכירות שנרשמה, רשאי השוכר, בכפוף למוסכם בתנאי השכירות, לשעבדה במשכנתה בלי הסכמת המשכיר והוראות סימן ב' יחולו, בשינויים המחוייבים.

(ב) שכירות שנרשמה, רשאי השוכר, בכפוף למוסכם בתנאי השכירות, לשעבדה בזיקת הנאה בלי הסכמת המשכיר והוראות סימן ג' יחולו, בשינויים המחוייבים.

82. (בוטל)

השאלה

83. הוראות פרק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, על הזכות להחזיק במקרקעין ולהשתמש בהם שלא לצמיתות, שהוקנתה שלא בתמורה.

דיני השכירות וחוקי הגנת הדייר

84. (א) בכפוף להוראות פרק זה יחולו על שכירות מקרקעין דיני השכירות הכלליים.

(ב) הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מהוראות החוקים שענינים הגנת הדייר, לרבות חוק דמי מפתח, תשי"ח-1958.

סימן ב': משכנתה

זכות הממשכן במקרקעין הממושכנים

85. (א) משכנתה אינה פוגעת בזכותו של בעל המקרקעין להחזיק בהם, להשתמש בהם ולעשות בהם כל עסקה, והכל בכפוף למוסכם בתנאי המשכנתה.

(ב) עסקה שבעל המקרקעים עשה בהם לאחר שמושכנו, אין בה כדי לגרוע מזכותו של בעל המשכנתה לממש אותה, ואין לעסקה כזאת תוקף כלפי מי שרכש את המקרקעין בהוצאה לפועל של המשכנתה.

דרגה שנתפנתה

86. מושכנו מקרקעין במשכנתאות מדרגות שונות ונפדתה אחת מהן, רשאי בעל המקרקעין להביא במקומה משכנתה אחרת מאותה דרגה, אם נקבעה זכות כזאת בתנאי המשכנתה שלאחריה.

העברת המשכנתה

87. (א) בכפוף למוסכם בתנאי המשכנתה רשאי בעל המשכנתה להעביר את המשכנתה, או חלק ממנה, לאדם אחר, יחד עם החוב המובטח על ידיה, כולו או מקצתו, ללא הסכמת בעל המקרקעין.

(ב) הועברה המשכנתה ולא נודע לחייב על ההעברה, מופטר הוא על-ידי תשלום החוב לבעל המשכנתה הקודם.

פדיון המשכנתה לפני המועד לקיום החוב

88. אין בכוחם של תנאי המשכנתה כדי לגרוע מהזכות לפדות את המקרקעין הממושכנים לפני המועד לקיום החוב בהתאם להוראות סעיף 13(ב) לחוק המשכון, תשכ"ז-1967; האמור בסעיף זה לא יפגע בתנאי שהותנה לפני תחילת חוק זה.

הפקדת הפרעון בלשכה

89. רצה בעל המקרקעין לפרוע מה שמגיע ממנו על פי המשכנתה אלא שבעל המשכנתה לא קיבלהו, רשאי בעל המקרקעין להפקיד את המגיע ממנו, כולו או מקצתו, בידי הרשם ולבקש שהרשם יפקיע את המשכנתה במידה שנפדתה; שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לענין סעיף זה.

מימוש המשכנתה

90. מימוש המשכנתה יהיה על פי פסק דין של בית משפט או על פי צו ראש ההוצאה לפועל ובדרך האמורה בסעיף 18 לחוק המשכון, תשכ"ז-1967.

תחולת חוק המשכון

91. בכפוף להוראות פרק זה יחולו על משכנתה הוראות חוק המשכון, תשכ"ז-1967; אולם אין למשכן מקרקעין או שכירות רשומה במקרקעין אלא על ידי משכנתה.

סימן ג': זיקת הנאה

הזכאים

92. זיקת הנאה יכול שתהא לטובת מקרקעין (להלן – מקרקעין זכאים) או לטובת אדם פלוני, לטובת סוג בני אדם או לטובת הציבור.

צורות הזיקה

93. (א) זיקת הנאה יכול שתקבע –

(1) כי בעל המקרקעין הזכאים או מי שהזיקה ניתנה לטובתו זכאי לשימוש מסויים במקרקעין הכפופים;

(2) כי בעל המקרקעין הכפופים חייב להימנע מביצוע פעולה מסויימת באותם מקרקעין.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) זיקת הנאה לטובת מקרקעין יכול גם שתקבע כי בעל המקרקעין הכפופים חייב לבצע בהם פעולה מסויימת או שלא יהיה זכאי למנוע ביצוע פעולה מסויימת במקרקעין הזכאים.

(ג) על אף האמור בסעיף 13 יכול שתהא זיקת הנאה לגבי חלק מסויים במקרקעין.

זיקה מכוח שנים .94 (א) מי שהשתמש בזכות הראויה להוות זיקת הנאה במשך תקופה של שלושים שנים רצופות רכש את הזיקה והוא זכאי לדרוש רישומה.

(ב) הודעה בכתב של בעל המקרקעין למי שמשתמש בזכות כאמור, לרבות הודעה לציבור, שהוא מתנגד לשימוש בזכות, מפסיקה את התקופה האמורה בסעיף קטן (א).

העברת הזיקה .95 בזיקת הנאה לטובת אדם או סוג בני אדם אין בעלי הזיקה רשאים להעביר זכותם אלא בהסכמת בעל המקרקעין הכפופים, והוא באין הוראה אחרת בתנאי הזיקה.

תקופת הזיקה ותנאיה .96 זיקת הנאה היא לתקופה בלתי מוגבלת, זולת אם נקבעה לה תקופה בתנאי הזיקה; אולם בית המשפט רשאי, על פי בקשת צד מעונין או היועץ המשפטי לממשלה, לבטל את הזיקה או לשנות תנאיה, אם ראה לעשות כן בגלל אי הפעלת הזיקה או בגלל שינוי בנסיבות השימוש בה או במצב המקרקעין הזכאים או הכפופים; ורשאי בית המשפט לפסוק פיצוי למי שנגרם לו נזק על ידי הביטול או השינוי.

חלוקת המקרקעין .97 חולקו המקרקעין הזכאים או הכפופים, תוצמד זיקת ההנאה לחלקה שהזיקה היתה לזכותה או לחובתה, לפי הענין.

זיקה בין מקרקעי בעל אחד .98 (א) בעל שתי חלקות מקרקעין רשאי לשעבד אחת מהן בזיקת הנאה לטובת השניה.

(ב) נתמזגה הבעלות במקרקעין הזכאים ובמקרקעין הכפופים בידי אדם אחד, לא תתבטל זיקת ההנאה משום כך בלבד.

(ג) אוחדו המקרקעין הזכאים והמקרקעין הכפופים לחלקה אחת, מתבטלת זיקת ההנאה.

סימן ד': זכות קדימה

זכות קדימה על פי הסכם .99 (א) בעל מקרקעין, או בעל חלק בלתי מסויים במקרקעין משותפים, רשאי לרשום זכות קדימה לגבי המקרקעין, או לגבי חלקו בהם, לטובת אדם פלוני, ומשעשה כן, לא יהיה זכאי להעבירם לאחר, אלא אם הציע אותם תחילה לבעל זכות הקדימה.

(ב) על זכות הקדימה לפי סעיף זה, יחולו הוראות הסעיפים 102-105, בכפוף למוסכם בתנאי הזכות.

זכות קדימה בין יורשים .100 (א) מקרקעין שהם משק חקלאי כמשמעותו בסעיף 114 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965, והם עברו בירושה, בין על פי דין ובין על פי צוואה, ליורשים אחדים במשותף, לא יהיה יורש זכאי להעביר חלקו בהם לאחר אלא אם הציע אותו תחילה ליורש בעל זכות הקדימה.

(ב) בשנתיים הראשונות לאחר מתן צו הירושה או צו אישור הצוואה, יראו כל יורש כבעל זכות קדימה לגבי חלקו של יורש אחר; מכאן ואילך יראו כבעל זכות קדימה רק יורש שרשם תוך השנתיים הראשונות זכות קדימה לעצמו לגבי חלקו של יורש אחר.

זכות קדימה בין בני זוג .101 מקרקעין שהם בבעלות משותפת של בני זוג, והם משק חקלאי או בית עסק המתנהלים על ידיהם במשותף או דירה המשמשת להם מגורים, לא יהיה בן זוג זכאי להעביר חלקו לאחר אלא אם הציע אותו תחילה לבן-זוגו.

רכישה על-פי זכות קדימה .102 (א) הצעה לבעל זכות קדימה תהיה בכתב, שיישלח בדואר רשום, ותציין את המחיר הנדרש בעד המקרקעין המוצעים; העתק מההצעה יישלח לרשם.

(ב) תוך שלושים יום מיום קבלת ההצעה רשאי בעל זכות הקדימה לשלם את המחיר הנדרש, בצירוף כל מס או תשלום חובה אחר המגיע ממנו בקשר לרכישה, או להפקידם בידי הרשם, ומשעשה כן, יראו את הצדדים כאילו נעשה ביניהם הסכם להעברת המקרקעין במחיר הנקוב בהצעה; הופקד המחיר, ישולם למציע עם גמר העסקה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) בעל זכות קדימה שלא שילם או הפקיד את הסכומים האמורים בסעיף קטן (ב) תוך המועד הקבוע באותו סעיף קטן, רואים אותו, בתום המועד האמור, כמי שסירב לרכוש את המקרקעין.

(ד) היו שני בעלי זכות קדימה או יותר, תישלח ההצעה לכולם; הסכימו כולם, או אחדים מהם, לרכוש את המקרקעין המוצעים, ינהגו כאמור בסעיף קטן (ב) לפי חלקו של כל אחד מהם בזכות הקדימה; סירב אחד מהם לרכוש, יעמוד חלקו לזכותם של השאר.

העברת המקרקעין

103. (א) סירב בעל זכות קדימה לרכוש את המקרקעין המוצעים לו במחיר הנדרש, יהיה המציע רשאי, תוך ששה חדשים מיום הסירוב, להעבירם כרצונו, ובלבד שלא יעבירם במחיר נמוך מהמחיר שצויין בהצעה.

(ב) העביר המציע את המקרקעין תוך תקופת ששת החדשים האמורה בסעיף קטן (א), בטלה זכות הקדימה, ואם נרשמה – תימחק; לא העבירם תוך התקופה האמורה, לא יהיה רשאי להעבירם אלא לאחר שהציעם שוב לבעל זכות הקדימה.

אי-תחולה על מתנות

104. החובה להציע מקרקעין לבעל זכות קדימה כאמור בפרק זה לא תחול על העברה ללא תמורה, אלא שזכות הקדימה לא תתבטל ותחול לגבי מי שרכש את המקרקעין ללא תמורה.

אי-רישום העברות

105. לא תירשם העברת מקרקעין שקיימת לגביהם זכות קדימה, אלא מאחר שנוכח הרשם כי נתמלאו הוראות פרק זה.

זכות קדימה לגבי חכירה לדורות

106. הוראות סימן זה בדבר העברת בעלות, יחולו, ככל שהן נוגעות לענין, גם על העברה של חכירה לדורות.

פרק ח': מקרקעי ציבור ומקרקעי יעוד

הגדרות

107. בפרק זה –

"מקרקעי ציבור" – מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל, ומקרקעין של רשות מקומית או של תאגיד שהוקם על ידי חיקוק;

"מקרקעי יעוד" – מקרקעי ציבור המיועדים לתועלת הציבור, והם –

(1) שפת הים, לרבות מקרקעין שבתחומי נמל;

(2) נהרות, נחלים ותעלות וגדותיהם;

(3) דרכים ומסילות ברזל, לרבות מקרקעין המשמשים תחנות של מסילות ברזל;

(4) נמלי תעופה;

(5) סוגים אחרים של מקרקעי ציבור שנקבעו בתקנות, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, כמקרקעי יעוד לענין פרק זה.

מקרקעין תת-ימיים

108. מקרקעין הנמצאים מתחת למימי החופין של ישראל ומקרקעין הנמצאים מתחת למימי האגמים שבישראל הם של המדינה ונמנים על מקרקעי הציבור.

רישום של מקרקעי יעוד

109. ברישום של מקרקעי יעוד יצויין היותם מקרקעי יעוד.

הפיכת מקרקעי יעוד למקרקעי ציבור

110. (א) מקרקעי יעוד לא ייהפכו למקרקעי ציבור שאינם מקרקעי יעוד אלא אם אישרה הממשלה או השר שקבעה לכך שחדלו לשמש ליעודם; הודעה על האישור תפורסם ברשומות וציון המקרקעין כמקרקעי יעוד יימחק.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) ייהפכו מקרקעי יעוד למקרקעי ציבור שאינם מקרקעי יעוד ויירשמו בהתאם לכך אם נועדו לשמש שלא למקרקעי יעוד באחת מתכניות אלה:

(1) תכנית שאושרה סופית לפי חוק התכנון והבנייה;

(2) תכנית שאושרה סופית לפי חוק רישום שיכונים ציבוריים (הוראת שעה), תשכ"ד-1964.

איסור עסקאות במקרקעי יעוד

111. במקרקעי יעוד לא יהיה תוקף לכל עסקה הטעונה רישום, לא יינתן צו אכיפה בשל התחייבות לעשות בהם עסקה כזאת, ולא תירשם הערה ביחס להתחייבות כזאת, אלא אם העסקה או ההתחייבות אושרו על ידי הממשלה או השר שקבעה לכך.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אי-תחולה 112. במקרקעי ציבור לא יחול סעיף 23.

התיישנות 113. (א) במקרקעי יעוד אין התישנות.

(ב) במידה שלפי חוק זה חלה התיישנות במקרקעי ציבור שאינם מקרקעי יעוד, לא תתחיל תקופת ההתיישנות לפני היום שנרשמו על שם בעליהם.

(ג) במקרקעי ציבור לא יחול סעיף 94.

שמירת דינים 114. הוראות פרק זה באות להוסיף על הוראות חוק-יסוד: מקרקעי ישראל, חוק מקרקעי ישראל, תש"ד-1960, וכל דין אחר החל על מקרקעי ציבור או סוג של מקרקעי ציבור, ולא לגרוע מהן.

פרק ט': המרשם

סימן א': הוראות כלליות

לשכת רישום 115. שר המשפטים יקים לשכות רישום ויקבע את אזור פעולתן.

רשמים 116. (א) שר המשפטים ימנה רשם לכל לשכה ורשאי הוא למנות רשם אחד ללשכות אחדות.

(ב) שר המשפטים רשאי למנות סגן רשם ללשכה או ללשכות אחדות, ורשאי הוא להסמיך אדם בסמכויות של רשם, כולן או מקצתן.

מפקחים 117. (א) שר המשפטים ימנה אנשים הכשירים להיות שופטי בית משפט שלום למפקחים על רישום מקרקעין ויקבע את אזור סמכותם; אזור סמכותו של מפקח יכול שיהיה שטח המדינה כולו או חלק או חלקים ממנו.

(ב) מפקח רשאי ליטול לעצמו כל סמכות הנתונה לרשם שבאזור סמכותו.

הממונה על המרשם 118. (א) שר המשפטים ימנה אדם הכשיר להיות שופט בית משפט מחוזי כממונה על המרשם, ורשאי הוא למנות אדם הכשיר כאמור כסגן הממונה על המרשם.

(ב) הממונה על המרשם וסגן הממונה על המרשם רשאים ליטול לעצמם כל סמכות הנתונה למפקח או לרשם.

(ג) שר המשפטים רשאי להסמיך מפקח בסמכויות של הממונה על המרשם, כולן או מקצתן.

פרסום ברשומות 119. על הקמת לשכה וקביעת אזור פעולתה, על כל מינוי לפי פרק זה ועל קביעת אזור סמכותו של מפקח תפורסם הודעה ברשומות.

סמכויות חקירה 120. לממונה על המרשם ולכל מפקח יהיו הסמכויות הנתונות לועדת חקירה לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968, ככל שהדבר דרוש למילוי תפקידיהם.

ערר לממונה 121. (א) הרואה עצמו נפגע בהחלטה של רשם או מפקח – למעט החלטת מפקח לפי סימן ד' לפרק ו' – רשאי לערור עליה לפני הממונה על המרשם תוך תקופה שנקבעה בתקנות.

(ב) הממונה על המרשם רשאי להחליט בערר על פי המסמכים שהיו לפני הרשם או המפקח בלי לשמוע את הצדדים, ורשאי הוא לשמוע את הצדדים וכל אדם אחר, הכל כפי שימצא לנכון לבירור הענין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), אין לערור על אישור עסקה לרישום לאחר שנרשמה, אולם אין בהוראה זו כדי לגרוע מכל סעד אחר בקשר לרישום.

ערעור לבית המשפט 122. הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת הממונה על המרשם, כולל החלטה בערר לפי סעיף 121, רשאי, תוך תקופה שנקבעה בתקנות, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצאים המקרקעין הנדונים.

הפנקסים 123. (א) בכל לשכה יתנהלו הפנקסים שנקבעו בחוק זה או בתקנות על פיו, ויירשמו בהם המקרקעין הנמצאים באזור פעולתה של הלשכה.

(ב) בפנקסים יירשמו, לגבי המקרקעין הנוגעים בדבר –

(1) העסקאות שהרשם אישרן לרישום;

(2) פסקי-דין, החלטות וצווים שניתנו על ידי בית משפט או על ידי רשות אחרת המוסמכת לכך על פי דין, והוגשו לרשם;

(3) כל דבר אחר הטעון רישום, או ניתן לרישום, לפי חיקוק.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עיון בפנקסים

124. הפנקסים המתנהלים בלשכה יהיו פתוחים לעיון הציבור, וכל אדם רשאי לעיין בהם ולקבל העתקים מן הרשום בהם.

כוח ההוכחה של רישום

125. (א) רישום בפנקסים לגבי מקרקעין מוסדרים יהווה ראיה חותכת לתכנו, אולם אין בכך כדי לגרוע מהוראות סעיפים 93 עד 97 לפקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

(ב) רישום בפנקסים לגבי מקרקעין לא-מוסדרים יהווה ראיה לכאורה לתכנו.

סימן ב': הערות

הערת אזהרה

126. (א) הוכח להנחת דעתו של הרשם כי בעל מקרקעין, או בעל זכות שכירות, שאילה, זיקת הנאה, זכות קדימה או משכנתה, התחייב בכתב לעשות בהם עסקה, או להימנע מעשות בהם עסקה, ירשום הרשם, על פי בקשת מי שהתחייב או מי שזכאי לפי ההתחייבות (להלן – הזכאי), הערה על כך; לענין זה אין נפקא מינה אם ההתחייבות היתה בהסכם, בהרשאה בלתי חוזרת או במסמך אחר, ואם היתה מפורשת או משתמעת, מוחלטת או מותנית.

(ב) נרשמה ההערה על-פי בקשת הזכאי בלבד, יודיע הרשם מיד על רישומה למי שהתחייב כאמור.

תוצאות של הערת אזהרה

127. (א) נרשמה הערת אזהרה וכל עוד לא נמחקה, לא תירשם עסקה הסותרת את תוכן ההערה, אלא בהסכמת הזכאי או לפי צו בית המשפט.

(ב) נרשמה הערת אזהרה ולאחר מכן הוטל עיקול על המקרקעין או על הזכות במקרקעין נשוא ההערה, או שניתן צו לקבלת נכסים בפשיטת רגל או צו פירוק נגד בעל המקרקעין או בעל הזכות במקרקעין, או שנתמנה כונס נכסים על רכושו, הרי כל עוד לא נמחקה ההערה, לא יהיה בכל אלה כדי לפגוע בזכויות הזכאי הנובעות מההתחייבות נשוא ההערה, ובלבד שטענה לביטול העסקה מחמת פשיטת הרגל או הפירוק שהיתה עומדת אילו בוצעה העסקה במועדה, תעמוד גם נגד ההתחייבות האמורה.

(ב1) הערת אזהרה שנרשמה כאמור בסעיף 126, אינה טעונה רישום בכל מרשם או פנקס אחר המתנהל על-פי דין.

(ג) עסקה המקנה חלק ממקרקעין, בבעלות או בחכירה לדורות, לרשות מקומית למטרת דרכים או מדרכות או הרחבתם, המתחייבת מתכנית שאושרה לפי חוק התכנון והבנייה, לא יראו כעסקה הסותרת הערת אזהרה, ובלבד ששלושים יום לפני רישום העסקה נשלחה הודעה על כך לזכאי על פי הערת האזהרה.

הערה על צורך בהסכמה

128. הוכח להנחת דעתו של הרשם כי עשיית עסקה בידי בעל המקרקעין או בעל זכות במקרקעין מותנית – על פי חיקוק, על פי צו של בית משפט או על פי התחייבות בכתב של הבעל – בהסכמתו של צד שלישי, ירשום הרשם, לפי בקשת הצד השלישי, הערה על כך.

הערה על הגבלת כשרות

129. הוכח לרשם בצו של בית משפט או בתעודה ציבורית כמשמעותה בסעיף 20 לפקודת העדות, כי כשרותו המשפטית של בעל מקרקעין או של בעל זכות במקרקעין נשללה או הוגבלה על פי חוק, ירשום הרשם, לפי בקשת צד מעונין או לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, הערה על כך.

הערה לפי צו בית משפט

130. בית המשפט רשאי, בכל הליך שלפניו בענין זכות במקרקעין, להורות על רישום הערה כפי שיקבע.

תוצאה של רישום הערה

131. נרשמה הערה לפי סעיפים 128, 129 או 130, לא תירשם עסקה הסותרת את תוכן ההערה, כל עוד לא נמחקה ההערה.

מחיקת הערה

132. (א) הערה שנרשמה לפי סעיפים 126, 128 או 129 תימחק על פי צו של בית משפט או אם הוכח להנחת דעתו של הרשם אחד מאלה:

(1) הצדדים המעונינים הסכימו למחיקה;

(2) עילת ההערה בטלה, ובלבד שהרשם הודיע מראש לצדדים המעונינים על כוונתו למחוק את ההערה ונתן להם זמן סביר לפנות לבית המשפט;

(3) (בוטלה)

(ב) הערה שנרשמה לפי סעיף 130 תימחק על פי צו של בית משפט.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הערות אחרות

133. שר המשפטים רשאי, במידה שהדבר דרוש להפעלתו של חוק או למניעת הפרתו, לקבוע בתקנות הערות אחרות שהרשם יהא חייב לרשמן, ורשאי הוא לקבוע בתקנות דרכי רישומן ומחיקתן; על הערות כאלה יחולו הוראות סעיף 131 בשינויים המחוייבים.

סימן ג': רישום ראשון וחידוש רישום

זכות לרישום ראשון

134. מקרקעין שעדיין אינם רשומים בפנקסי מקרקעין, כל התובע זכות בהם רשאי לבקש את רישומם.

זכות לחידוש רישום

135. מקרקעין שרישומם הושמד או טושטש, כל התובע זכות בהם וכן היועץ המשפטי לממשלה או נציגו רשאי לבקש חידוש הרישום.

תיקון רישום שטח או גבולות

135א. מקרקעין לא מוסדרים הרשומים בפנקסי המקרקעין, רשאי בעל זכות בקרקע או היועץ המשפטי לממשלה או נציגו לבקש לתקן רישום לא נכון של השטח או של גבולותיו; היה התיקון עלול לפגוע במקרקעין סמוכים, לא ייעשה התיקון אלא לאחר שניתנה לכל מי שהתיקון עלול להשפיע על זכויותיו הזדמנות סבירה להשמיע טענותיו.

פרסום והתנגדות

136. (א) הודעה על בקשת רישום לפי פרק זה תפורסם ברשומות.

(ב) כל אדם המעונין בדבר וכן היועץ המשפטי לממשלה או נציגו שלא הגישו את הבקשה רשאי להגיש למפקח התנגדות לרישום תוך ששים יום מיום פרסום ההודעה.

ההחלטה בבקשת רישום או חידוש

137. (א) המפקח יחליט בבקשת הרישום לפי סימן זה לאחר שנתן לצדדים הזדמנות לטעון טענותיהם ולהביא ראיותיהם; הוא רשאי לסטות מדיני הראיות אם היה משוכנע שהדבר יועיל לגילוי האמת; החליט לסטות מדיני הראיות, ירשום את הטעמים שהניעוהו לכך.

(ב) החלטת המפקח תהיה בכתב, תנומק ותומצא לכל אחד מהצדדים.

רישום של מקרקעין ללא בעלים

138. מקרקעין שעדיין אינם רשומים בפנקסי המקרקעין ואשר הממונה על המרשם, אחרי בירור עם האפוטרופוס הכללי, אישר שהם ללא בעלים, יירשמו על שם המדינה, אולם אין בכך כדי למנוע מכל אדם לתבוע זכות בהם ולבקש תיקון הרישום.

כוחו של הרישום

139. רישום לפי סימן זה יהווה ראיה לכאורה לתכנו; אין בו כדי למנוע הסדר על פי פקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

הגבלת תחולה

140. הוראות סימן זה לא יחולו על מקרקעין שלגביהם אין לעשות רישומים בהתאם לסעיף 35 לפקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

סימן ד': רישום בתים משותפים וביטולו

פנקס בתים משותפים

141. בכל לשכה יתנהל פנקס בתים משותפים (בסימן זה – הפנקס).

בית הראוי להירשם בפנקס

142. (א) בית שיש בו שתי דירות או יותר ואפשר לזהות כל אחת מהן כיחידה נפרדת, ניתן לרישום בפנקס.

(ב) שני בתים או יותר שבכל אחד מהן יש דירה אחת או יותר והבתים הוקמו על חלקה או חלקות שאינן ניתנות לחלוקה באופן שכל בית יעמוד על חלקה נפרדת, ניתנים לרישום בפנקס כבית משותף.

(ג) שני בתים או יותר שיש להם מיתקנים משותפים, ניתנים לרישום בפנקס כבית משותף.

צו רישום

143. (א) צו לרישום בית בפנקס יינתן על ידי המפקח, אם ביקשו זאת הבעלים ששטח הרצפה של דירותיהם מהווה למעלה ממחצית שטח הרצפה של כל הדירות שבבית; בדירה המוחכרת בחכירה לדורות או בחכירת משנה לדורות צריך שהבקשה תוגש גם על ידי המחכיר לדורות או מחכיר המשנה לדורות.

(ב) צו הרישום יפרט לגבי כל דירה בנפרד את הפרטים שייכללו ברישום בפנקס.

(ג) היתה דירה מוחכרת ערב הרישום, רשאים הצדדים, עקב הרישום, לבטל את החכירה ולהעביר את הבעלות בדירה לחוכר, ואם הסכימו לעשות כן, יהיה צו הרישום בהתאם לכך.

רישום שכירות וזכויות אחרות

144. (א) נרשם בית בפנקס וערב הרישום היה הבית, כולו או חלק בלתי מסויים ממנו, מושכר בשכירות רשומה, תירשם השכירות בפנקס על כל דירה, או על חלק בלתי מסויים מכל דירה, לפי הענין; היתה אחת הדירות מושכרת כאמור,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תירשם השכירות על אותה דירה, זולת אם הוסכם בין הצדדים כאמור בסעיף 143(ג).

(ב) היה הבית, כולו או חלק בלתי מסויים ממנו, משועבד ערב הרישום במשכנתה או מעוקל כדין, תירשם המשכנתה או העיקול על כל דירה, או על חלק מכל דירה, לפי הענין, זולת אם הוסכם עם הנושה על דרך אחרת.

(ג) היתה שכירות כאמור בסעיף קטן (א) משועבדת ערב הרישום במשכנתה או מעוקלת כדין, יירשמו המשכנתה או העיקול על השכירות כפי שנרשמת השכירות בהתאם לסעיף קטן (א); בוטלה השכירות כאמור בסעיף 143(ג), יירשמו המשכנתה או העיקול על הבעלות בדירה.

(ד) היה הבית ערב הרישום מקרקעין זכאים או כפופים בזיקת הנאה, תירשם זיקת ההנאה לטובתן או לחובתן של הדירות, לפי ענין הזיקה.

(ה) היה הבית, כולו או חלק בלתי מסויים ממנו, כפוף ערב הרישום להערה כמשמעותה בסימן ב׳, תירשם ההערה בפנקס על כל דירה או על חלק בלתי מסויים מכל דירה, לפי הענין; נרשמה ההערה על סמך התחייבות המתייחסת לאחת הדירות, תירשם ההערה על אותה דירה בלבד.

תיקון צו רישום

145. (א) המפקח רשאי, על פי בקשת בעל דירה או בעל זכות בדירה, לתקן צו רישום בפנקס, ובלבד שנתן לכל בעל דירה או לבעל זכות בדירה שלא הגיש את הבקשה הודעה מוקדמת והזדמנות לטעון טענותיו.

(ב) צו המתקן צו רישום, דינו לכל דבר כדין צו רישום.

ביטול רישומו של בית משותף

146. (א) המפקח רשאי לצוות על ביטול רישומו של בית בפנקס, אם ביקשו זאת בעלי כל הדירות או אם נוכח שהבית אינו ראוי עוד לרישום בפנקס, ובלבד שנתן לכל בעל דירה, או לבעל זכות בדירה הודעה מוקדמת והזדמנות לטעון טענותיו.

(ב) צו הביטול יפרט את הפרטים שייכללו ברישום הנכס בפנקסי המקרקעין.

הרישום החדש בפנקסים

147. ניתן צו ביטול, יבטל הרשם את רישום הבית בפנקס ויחדש את רישומו בפנקסי המקרקעין בתור נכס שהוא בבעלותם המשותפת של מי שהיו ערב מתן צו הביטול רשומים בפנקס כבעלי הדירות, וכל אחד מהם יהיה בעל חלק בלתי מסויים כחלק שהיה לו ברכוש המשותף של הבית המשותף, זולת אם נקבעה בתקנון הוראה אחרת לענין זה.

רישום שכירות וזכויות אחרות

148. (א) בוטל רישומו של בית בפנקס וערב הביטול היתה דירה בו מושכרת בשכירות רשומה, תירשם השכירות בפנקסי המקרקעין לגבי אותה דירה.

(ב) היתה דירה ערב ביטול הרישום משועבדת במשכנתה או מעוקלת כדין, יירשמו המשכנתה או העיקול על חלקו הבלתי מסויים של מי שהיה ערב הביטול בעל הדירה.

(ג) היתה שכירות כאמור בסעיף קטן (א) משועבדת במשכנתה או מעוקלת כדין, יירשמו המשכנתה או העיקול על השכירות כפי שנרשמת השכירות בהתאם לסעיף קטן (א).

(ד) היתה דירה ערב ביטול הרישום מקרקעין זכאים או כפופים בזיקת הנאה, תירשם זיקת ההנאה על הבית, לפי ענין הזיקה.

סימן ה׳: אגרות

סמכות של שר המשפטים

149. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות אגרות לענין חוק זה וכן רשאי הוא לקבוע מי יהיה חייב בתשלום האגרה.

(ב) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לקבוע בתקנות תנאים שבהם סוגי בני אדם או סוגים של פעולות יהיו פטורים, או ייהנו מהנחות, מתשלום אגרה או שבהם תשלום האגרה יידחה.

(ג) שיעור ההנחה או משך הדחייה בתחומים שנקבעו בתקנות ייקבעו על ידי שר המשפטים או על ידי מי שהשר הסמיך לכך.

(ד) אגרה שתשלומה נדחה תהיה שעבוד על המקרקעין הנוגעים בדבר, והרשם ירשום את השעבוד.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שיעורי אגרה לפי שווי

150. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע אגרה בסכום קבוע או שיעורי אגרה לפי שווי המקרקעין או העסקה.

(ב) נקבעה אגרה לפי שווי המקרקעין או העסקה, יקבע שר המשפטים בתקנות מי יעשה את השומה, ועל החלטת השומה יחולו הוראות הסעיפים 121 ו-122, בשינויים המחוייבים.

תשלום אגרה כתנאי לרישום

151. על אף האמור בחוק זה, לא תיעשה פעולת רישום מבלי ששולמה תחילה האגרה שנקבעה לאותה פעולה, זולת אם החייב באגרה פטור או קיבל הנחה ממנה או שתשלום האגרה נדחה בהתאם לתקנות.

פרק י׳: שונות

סימן א׳: ביטול סוגי מקרקעין

ביטול סיווג

152. סיווג המקרקעין לסוגים שונים שהיה קיים ערב תחילתו של חוק זה מכוח החקיקה העותמנית – בטל.

מקרקעין מסוג "מירי"

153. מקרקעין שערב תחילתו של חוק זה נמנו עם הסוג "מירי", הבעלות בהם תהיה בעלות מלאה בהתאם להוראות חוק זה.

מקרקעין מסוג "מתרוכה"

154. (א) מקרקעין שערב תחילתו של חוק זה נמנו עם הסוג "מתרוכה" יירשמו על שם המדינה, אולם אם היו המקרקעין בתחום רשות מקומית וערב תחילת חוק זה היו דרכים או שטחים פתוחים, למעט שפת ים, ששימשו בעיקר את תושבי אותה רשות מקומית, יירשמו על שם הרשות המקומית.

(ב) מקרקעין שנרשמו על שם רשות מקומית בהתאם לסעיף קטן (א) ואחרי כן שונה שימושם לשימוש שלא היה מצדיק רישומם על שם הרשות המקומית, יעברו לבעלות המדינה.

מקרקעין מסוג "מואת"

155. מקרקעין שערב תחילתו של חוק זה נמנו עם הסוג "מואת" יירשמו על שם המדינה; אולם אם קיבל אדם שטר קנין על מקרקעין כאלה על פי סעיף 103 לחוק הקרקעות העותמני משנת 1274 להג׳רה או על פי פקודת העברת קרקעות, זכאי הוא, או חליפו, לרישום המקרקעין על שמו.

שמירת זכויות

156. אין בהוראות סעיפים 153, 154 או 155 כדי לגרוע מזכויות שהיו קיימות ערב תחילתו של חוק זה במקרקעין האמורים בהם.

מחוברים שנרשמו בנפרד מן הקרקע

157. (א) מבנים או נטיעות (להלן – מחוברים) שערב תחילתו של חוק זה היו רשומים בנפרד מן הקרקע על שם אדם אחד, יירשמו על שמו כיחידה אחת, והרישום הנפרד יבוטל.

(ב) (בוטל)

סימן א1: מחיקת עיקולים מהמרשם

הגבלת משך תקפו של עיקול ומחיקתו

157א. (א) עברו עשר שנים מיום שנרשם עיקול, רשאי הרשם למחקו אלא אם כן הוגש לרישום צו להארכת תקפו.

(ב) החליט הרשם למחוק עיקול בתום התקופה כאמור בסעיף קטן (א), ישלח הודעה, לפחות ארבעים וחמישה ימים לפני המחיקה, למי שהעיקול נרשם לזכותו, ככל שמענו ידוע, או יפרסם על כך הודעה בשני עתונים יומיים.

סימן ב׳: ביטול דינים והוראות מעבר

ביטולים

158. בטלים –

(1) חוק הקרקעות העותמני משנת 1274 להג׳רה וכל חקיקה עותמנית אחרת שענינה מקרקעין;

(2) הסעיפים 882-886, 905-909, 950-956, 1008-1044, 1051-1052, 1192-1233, 1241-1246, 1270-1291, 1328, 1644-1646, 1673 ו-1675 למג׳לה;

(3) סעיפים 24-33 לחוק שופטי השלום הזמני העותמני משנת 1331 להג׳רה;

(4) פקודת העברת קרקעות;

(5) פקודת המשכנתאות (תיקון);

(6) פקודת קרקעות מחלול, 1920;

(7) פקודת הקרקעות (מואת);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(8) פקודת בתי משפט לקרקעות;

(9) פקודת תיקון ספרי האחוזה, 1926;

(10) סעיפים 44 ו-45 לפקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין);

(11) פקודת חוק הקרקעות (תיקון);

(12) פקודת פנקסי קרקעות, 1944;

(13) חוק לתיקון דיני הקרקעות (המרת "מתרוכה"), תש"ד-1960;

(14) חוק בתים משותפים, תשכ"א-1961 [נוסח משולב].

אי-תחולת הוראות מסויימות

159. (א) הספר העשירי של המג'לה לא יחול על מקרקעין.

(ב) חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, לא יחול על תביעות לקיום זכות במקרקעין מוסדרים, אולם אין בכך כדי למנוע טענה מכוח ההתיישנות שאדם היה זכאי לטעון אותה לפני תחילת חוק זה.

עצמאות החוק

160. בעניני מקרקעין לא יחול סימן 46 לדבר המלך במועצתו לארץ-ישראל, 1922-1947.

שלילת זכויות שביושר

161. מתחילת חוק זה אין זכות במקרקעין אלא לפי חוק.

שמירת דינים

162. על אף האמור בסעיפים 152 ו-158 עד 161, אין בהוראות חוק זה כדי לבטל או להביא שינוי –

(1) בדין המיוחד שהיה קיים ערב תחילתו בנוגע למקרקעין מסוג מוקופה ולהקדשות;

(2) בדין שהיה קיים ערב תחילתו בנוגע להתיישנות במקרקעין לא-מוסדרים.

תחולה

163. הוראות חוק זה יחולו כשאין בחוק אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון.

תיקון פקודת הפרשנות

164. בפקודת הפרשנות, בסעיף 1, במקום הגדרת "מקרקעין" יבוא: "מקרקעין" – קרקע, כל הבנוי והנטוע עליה וכל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה; אולם מקום שהמלה "מקרקעין" באה בחיקוק שניתן לפני תחילת חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא החוק האמור;".

תיקון פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

165. בפקודת הנזיקין [נוסח חדש], אחרי סעיף 48 יבוא:

"מניעת תמיכה 48א. היה במקרקעין משום תמיכה למקרקעין שכנים, תהא עשיית דבר המונע או שולל תמיכה זו – עוולה.

שימוש הדרוש לטובת הציבור 48ב. שימוש במקרקעין הדרוש לטובת הציבור לא יהיה בו מיטרד לענין סימן זה, אף אם הוא גורם נזק למקרקעין שכנים או מונע מבעליהם הנאה מלאה ממקרקעיהם, ובלבד שהנזק שנגרם אינו חורג מתחום הנסבל והמשתמש נקט אמצעים סבירים כדי להקטין את הנזק ככל האפשר; אולם רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים – אם בתשלום חד-פעמי ואם בתשלומים חוזרים – אם נגרם לבעל המקרקעין נזק ממון."

הוראות מעבר

166. (א) עסקה במקרקעין, והתחייבות לעסקה כזאת, שנעשו לפני תחילת חוק זה, וכן זכות במקרקעין שהיתה מוקנית ערב תחילתו וחוק זה אינו מכיר בה, יוסיף לחול עליהן הדין הקודם.

(ב) זכות במקרקעין שחוק זה דן בה יחול עליה חוק זה אף אם נוצרה לפני תחילתו.

קיום מינויים, רישומים וכו'

167. (א) מי שכיהן ערב תחילת חוק זה בתפקיד של ממונה על המרשם, מפקח או רשם, יראוהו כאילו נתמנה לפי חוק זה.

(ב) לשכות רישום שהוקמו, אזורי פעולתן שנקבעו ופנקסים שהתנהלו בהן כדין לפני תחילת חוק זה, יראום כאילו הוקמו, נקבעו והתנהלו לפי חוק זה.

(ג) רישומים שנעשו כדין בפנקסים לפני תחילת חוק זה, יראום כאילו נעשו לפי חוק זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סימן ג': הפעלת החוק

ביצוע ותקנות

168. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, ובין השאר –

(1) הפנקסים שיתנהלו, סדרי ניהולם וסדרי הרישומים ופרטיהם;

(2) סדרי העיון בפנקסים וקבלת העתקים מהם;

(3) סדרי הדין בדיונים וערעורים לפי חוק זה;

(4) ההליכים בקשר לרישום בתים משותפים, לתיקון רישום ולביטול רישום;

(5) ההליכים בקשר לרישום ראשון וחידוש רישום;

(5א) ההליכים בקשר לתיקון הרישום של שטח או גבולות במקרקעין לא מוסדרים;

(6) ההליכים בקשר לרישום איחוד ופיצול של חלקות, כולל הרישום מחדש של זכויות בחלקות שהיו רשומות ערב האיחוד או הפיצול;

(7) סמכויותיהם של רשמים, של מפקחים ושל הממונה על המירשם.

תחילה

169. חוק זה תחילתו ביום כ"ג בטבת תש"ל (1 בינואר 1970).

תחולת פרק ו'1

170. שר המשפטים יחיל בהדרגה, בצווים, את הוראות פרק ו'1 על אזורי המדינה.

התוספת

(סעיף 64)

תקנון מצוי של בעלי הדירות בבית משותף

הגדרות

1. בתקנון זה –

"בעל דירה" – לגבי דירה שהוחכרה לתקופה שלמעלה מעשרים וחמש שנים – החוכר או חוכר המשנה, לפי הענין, זולת אם נקבע בחוזה החכירה שלענין התקנון לא יראו אותם כבעלי דירה;

"רכוש משותף" – כל חלקי הבית המשותף חוץ מן החלקים הרשומים כדירות, ולרבות הקרקע, הגגות, הקירות החיצוניים, המסד, חדרי המדרגות, מעליות, מקלטים, וכן מיתקני הסקה או מים וכיוצא באלה המיועדים לשמש את כל בעלי הדירות או מרביתם אפילו הם בתחומי דירה מסויימת.

שינויים ותיקונים בדירה

2. (א) בעל דירה אינו רשאי לעשות בדירתו שינויים או תיקונים הפוגעים ברכוש המשותף או מסכנים או עשויים לסכן את קיומו או משנים או עשויים לשנות את ערכו, אלא אם קיבל תחילה הסכמת האסיפה הכללית של בעלי הדירות; לענין זה, "פגיעה ברכוש המשותף" – לרבות פגיעה בחזותו החיצונית התקינה והאחידה כפי שהיתה בעת גמר הבניה.

(ב) בעל דירה אינו רשאי לעשות בדירתו שינויים או תיקונים הפוגעים בדירה אחרת או מסכנים או עשויים לסכן את קיומה, או משנים או עשויים לשנות את ערכה, אלא אם קיבל תחילה הסכמת בעל הדירה האחרת.

(ג) כל שינוי או תיקון אחר רשאי בעל דירה לעשות בדירתו על דעת עצמו.

הזכות לתבוע תיקונים

3. (א) בעל דירה זכאי לדרוש מהנציגות שתבצע כל תיקון בבית או ברכוש המשותף, שאי ביצועו עלול לפגוע בדירתו או בערכה.

(ב) בעל דירה זכאי לדרוש מבעל דירה אחרת שיבצע תיקון בדירה האחרת, שאי-ביצועו עלול לפגוע בדירתו של דורש התיקון.

עבודות לבדק הרכוש

4. (א) בעל דירה חייב להרשות שיבוצעו בדירתו העבודות ההכרחיות להחזקתו התקינה של הרכוש המשותף, ולתכלית זו רשאים חברי הנציגות ובני אדם הפועלים בשמה להיכנס לדירתו ולבצע בה עבודות כאמור.

(ב) פגעו העבודות האמורות בדירה, חייבים בעלי כל הדירות להשתתף בהוצאות החזרת המצב לקדמותו בשיעור שבו הם משתתפים בהוצאות החזקת הרכוש המשותף.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אסיפה כללית רגילה	5.	(א)	בעלי הדירות יקיימו אחת לשנה אסיפה כללית לשם קביעת דרכי ניהולו של הרכוש המשותף והשימוש בו, קביעת ההוצאות הכרוכות בכך, מינוי נציגות, אישור החשבונות והסדר הענינים האחרים הנובעים מהשכנות בבית המשותף.
		(ב)	הנציגות תקבע את מועד האסיפה הכללית ותועיד אותה; האסיפה הראשונה תתקיים תוך שלושה חדשים מיום רישום הבית בפנקס הבתים המשותפים; לאחר זאת תתקיים האסיפה לא יאוחר מחמישה עשר חודש מיום האסיפה הקודמת.
אסיפה כללית שלא מן המנין	6.	(א)	נוסף על האסיפות הכלליות לפי סעיף 5 רשאית הנציגות להועיד אסיפה כללית כל אימת שהדבר ייראה לה, והיא חייבת להועידה, אם דרשו זאת בעליהן של שליש מן הדירות לפחות.
		(ב)	לא הועידה הנציגות אסיפה תוך ארבעה-עשר יום מהיום שהוגשה לה דרישה כאמור בסעיף קטן (א), רשאים בעלי הדירות שדרשו זאת להועיד את האסיפה.
כינוס אסיפה	7.	(א)	הודעה על מועד קיומה של אסיפה כללית ומקומה תימסר לבעלי כל הדירות ארבעה ימים לפחות לפני המועד.
		(ב)	הודעה שהוצגה במקום בולט על פני הבית המשותף או בתוכו, רואים אותה כאילו נמסרה לכל בעל דירה יום אחד לאחר שהוצגה.
המנין באסיפה	8.	(א)	רואים אסיפה כללית כחוקית אם הודעה על קיומה נמסרה כאמור בסעיף 7 והשתתפו בה בעליהן של מחצית הדירות לפחות, בעצמם או על ידי באי-כוח.
		(ב)	ההודעה על קיום האסיפה הכללית יכול שתקבע שאם לא יהיה נוכח מנין חוקי בשעה שנקבעה לפתיחת האסיפה, תתקיים האסיפה בשעה אחרת באותו יום, ומשנקבע כן, תהיה האסיפה שנתכנסה בשעה האחרת חוקית בכל מספר של משתתפים.
סדר היום באסיפה	9.	(א)	ההודעה על מועד אסיפה כללית תפרט את סדר יומה.
		(ב)	בעל דירה רשאי להוסיף נושא לסדר יומה של האסיפה, ובלבד שהודעה על כך תימסר לבעלי כל הדירות האחרות יומיים לפחות לפני מועד האסיפה בדרך שנמסרת הודעה על מועד קיומה של אסיפה כללית.
		(ג)	לא תדון אסיפה כללית בנושא שלא נכלל בסדר יומה, אלא אם כל בעלי הדירות הסכימו שהענין יעמוד לדיון בה.
יו"ר ומזכיר האסיפה	10.		אסיפה כללית תבחר יושב ראש ומזכיר האסיפה.
דחיית האסיפה	11.		יושב-ראש האסיפה הכללית רשאי, בהסכמת האסיפה, לדחות את המשכה לתאריך שייראה לו, והוא חייב לדחותה אם דרשו זאת רוב הנוכחים באסיפה.
החלטות	12.	(א)	החלטות האסיפה הכללית יתקבלו ברוב דעות.
		(ב)	החלטה המטילה על בעל דירה חובות או תשלומים מסוג או שיעור שלא פורשו בפרק ו' לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, או בתקנון זה, או המשנה את זכויותיו, לא יהיה לה תוקף לגבי אותו בעל דירה אלא אם הסכים לה.
הצבעות	13.	(א)	ההצבעה באסיפה הכללית תהיה בהרמת ידיים, אך לפי דרישת רבע לפחות מבעלי הדירות הנוכחים תתקיים הצבעה בקלפי.
		(ב)	בהצבעה זכאי בעלה של כל דירה לדעה אחת.
		(ג)	היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש האסיפה.
באי כוח	14.	(א)	כל בעל דירה רשאי להשתתף באסיפה כללית ולהצביע בה בעצמו או על ידי בא-כוח.
		(ב)	בא-כוח שנתמנה לייצג בעל דירה באסיפה כללית יביא לפני הנציגות, סמוך לפתיחת האסיפה, כתב מינוי חתום בידי בעל הדירה שמינה אותו.
		(ג)	בעל דירה שהוא תאגיד ישתתף באסיפה ובהצבעה על ידי בא-כוח שנתמנה בהתאם לתקנותיו; תעודה חתומה בידי המנהל או המזכיר של התאגיד, והמאשרת שבא-כוחו נתמנה בהתאם לתקנותיו, תשמש ראיה חותכת לכך.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) היה לדירה יותר מבעל אחד, ימנו הבעלים אחד מהם, או אדם אחר, כבא-כוחם באסיפה הכללית; בא-כוח שנתמנה כאמור יביא לפני הנציגות, סמוך לפתיחת האסיפה, כתב מינוי חתום בידי כל בעלי הדירה.

הנציגות

15. (א) האסיפה הכללית הרגילה תבחר בנציגות בת חבר אחד או יותר, אך לא יותר מחמישה חברים; בנציגות של יותר מאחד ייבחר אחד מחבריה כגזבר.

(ב) אסיפה כללית שלא מן המנין רשאית להחליף את הנציגות, לשנות את הרכבה, או להשלימה, אם ירד מספר חבריה מכל סיבה שהיא; נקבע מספר חברי הנציגות ומספר חבריה ירד מכל סיבה עד למטה ממספר זה, יועידו חברי הנציגות הנשארים, תוך עשרה ימים, אסיפה כללית שלא מן המנין לשם השלמת הרכב הנציגות.

(ג) תקופת כהונתה של הנציגות, כולל חבריה שנבחרו לפי סעיף קטן (ב), היא עד לבחירת הנציגות החדשה באסיפה הכללית הרגילה הבאה.

(ד) החלטות הנציגות יתקבלו ברוב דעות; היו הדעות לגבי הצעה מסויימת שקולות, רואים את ההצעה כנדחית.

חשבונות

16. (א) הגזבר יקבל חשבון לכל הוצאה, ימסור קבלה לכל הכנסה וינהל פנקס הכנסות והוצאות; הגזבר יביא לאישור האספה הכללית הרגילה את הפנקס וכן יביא עמו את החשבונות והקבלות שקיבל, העתקי הקבלות שמסר והמסמכים הנוגעים להם.

(ב) הגזבר יערוך דין וחשבון כספי אחת לששה חדשים; הדין וחשבון יכלול גם את פירוט ההשקעות של ההכנסות שהצטברו.

(ג) בעל דירה רשאי בכל עת סבירה לעיין בפנקס ההכנסות וההוצאות, בחשבונות, בקבלות ובמסמכים הנוגעים להם ובדין וחשבון הכספי.

(ד) הגזבר יפקיד את ההכנסות בחשבון בנק על שם הבית המשותף.

(ה) שנת הכספים של הבית המשותף תתחיל ביום 1 בינואר, ותסתיים ביום 31 בדצמבר של אותה שנה; שנת הכספים הראשונה תתחיל ביום רישומו של הבית בפנקס הבתים המשותפים ותסתיים ביום 31 בדצמבר הראשון שלאחר יום הרישום.

תוספת שניה

(סעיף 59ג)

חלק א' התאמות שאינן טעונות הסכמה

1. התאמת פתח או שער כניסה לחצר הבית המשותף בלא שינוי מבנה הפתח או השער, צורתו או מידותיו, כגון התקנת מאחז יד, מגיף דלת, אינטרקום, לחצן קריאה, פעמון או דיבורית, שינוי מנעול כניסה למנעול קל יותר לתפעול, ושינוי מיקומם.

2. התאמת דלת או פתח כניסה לבית המשותף בלא שינוי מבנה הדלת או הפתח, צורתם או מידותיהם, כגון התקנת מאחז יד, מגיף דלת, אינטרקום, לחצן קריאה, פעמון או דיבורית, שינוי מנעול כניסה למנעול קל יותר לתפעול, ושינוי מיקומם.

3. התקנת מאחז יד, לרבות שינוי מאחז קיים או שינוי מיקומו.

4. בניית סף צדי בשביל גישה קיים למניעת דרדור כיסא גלגלים או לשם הכוונתו של אדם כבד ראיה.

5. התקנת אמצעי הרמה ידני, לרבות כבש, בין מפלסים, שאורכו אינו עולה על 8 מטרים וכשהפרש הגובה בין המפלס העליון לבין המפלס התחתון אינו עולה על 75 ס"מ, ובלבד שמהנדס ועדה מקומית לתכנון ולבניה אישר, כי אין בהתקנה כאמור כדי למנוע מבעלי הדירות האחרים להשתמש ברכוש המשותף שימוש סביר ובטוח.

6. החלפה או התקנה של רשת ניקוז (גריל).

7. התקנת תאורה, לרבות תאורת חירום, בשביל גישה או בכניסה לבית המשותף וכן שינוי עוצמת תאורה.

8. שינוי גובה ספים, ובלבד שאין בביצוע השינוי כדי לגרום לתקלות במערכת הניקוז.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

9. חספוס עדין של מדרגות או של ריצוף שביל גישה קיים, לשם מניעת החלקה.
10. התקנת שילוט הכוונה ומידע, לרבות הוספת אותיות מובלטות או כתב ברייל בשילוט קיים.
11. שינוי אבזרי חשמל, מחשוב, טלוויזיה ותקשורת קיימים והתאמתם לצורכי האדם עם המוגבלות ומידותיו.
12. שינוי אבזרי שרברבות, ביוב וניקוז, שלא כאמור בפרט 6 לחלק זה, ובלבד שמהנדס ועדה מקומית לתכנון ולבניה אישר, כי אין בהתאמה כאמור כדי לפגוע במערכות הבית המשותף.
13. שינוי גובה של התקנים ועזרים קיימים בבית המשותף, כגון תיבת מכתבים, ראי וברז שטיפה.
14. התאמת מקום חניה קיים שיוחד לבעל הדירה, בלא שינוי מיקומו, גודלו או צורתו.

חלק ב' התאמות הטעונות הסכמת רוב בעלי הדירות

1. התאמת פתח או שער כניסה לחצר הבית, תוך שינוי מבנה הפתח או השער, צורתו או מידותיו, כגון הסרת מנעול השער, ביטול שער, הרחבת פתח והתקנת שער.
2. התאמת דלת כניסה או פתח כניסה לבית המשותף, תוך שינוי מבנה הדלת או הפתח, צורתם או מידותיהם, כגון הסרת מנעול הדלת, ביטול דלת או הרחבת פתח והתקנת דלת.
3. פתיחת פתח כניסה או שער נוסף לחצר הבית המשותף או לבית עצמו.
4. הרחבת שביל גישה קיים.
5. שינוי תוואי של שביל גישה קיים, לרבות סלילת שביל חדש.
6. הריסת גדרות, ובניית גדר, וגדר הגנה, או התקנת סידורי בטיחות בשביל גישה קיים, שאינם כלולים בפרט 4 בחלק א' לתוספת זו, לשם מניעת פגיעה מכלי רכב או מציוד, נפילה, דרדור כיסא גלגלים או לשם הכוונתו של אדם כבד ראיה.
7. התקנת אמצעי הרמה ידני שאינו כלול בפרט 5 בחלק א' לתוספת זו, או אמצעי הרמה חשמלי, מכני, אלקטרוני, הידרולי או אחר, בין מפלסים, לרבות כבש ומעליון, אך למעט מעלית כאמור בסעיף 59ו לחוק, ובלבד שמהנדס ועדה מקומית לתכנון ולבניה אישר, כי אין בהתקנה כאמור כדי למנוע מבעלי הדירות האחרים להשתמש ברכוש המשותף שימוש סביר ובטוח.
8. החלפת ריצוף.
9. ביטול מדרגות קיימות, ביצוע שינוי במדרגות ובניית מדרגות כניסה לבית המשותף.

חלק ג' התאמות הטעונות הסכמת בעלי הדירות שבבעלותם שישים אחוזים מן הדירות

1. הכשרת מקום כמקום חניה.
2. ייחוד או הקצאה של מקום חניה קיים.

חלק ד'

<u>טופס אישור בדבר הצורך בהתאמה</u>

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958

פרק ראשון: עיקרי ההתיישנות

הגדרות

1. בחוק זה –

"בית משפט" – כל רשות שיפוטית או בורר, ולמעט בית דין דתי;

"תובענה" – הליך אזרחי לפני בית משפט;

"מקרקעין" – קרקע מכל סוג וכל זכות או טובת הנאה בקרקע וכל דבר המחובר לקרקע חיבור קבע וכל זכות או טובת הנאה הטעונים רישום בספרי האחוזה.

טענת התיישנות

2. תביעה לקיום זכות כל שהיא נתונה להתיישנות, ואם הוגשה תובענה על תביעה שהתיישנה וטען הנתבע טענת התיישנות, לא יזדקק בית המשפט לתובענה, אך אין בהתיישנות בלבד כדי לבטל את הזכות גופה.

הזמן לטענת התיישנות

3. אין נזקקים לטענת התיישנות אם לא טען הנתבע טענה זו בהזדמנות הראשונה לאחר הגשת התובענה.

תביעה שכנגד וקיזוז

4. בתובענה על תביעה שלא התיישנה או שהתיישנה אך לא נטענה נגדה טענת התיישנות, לא תישמע טענת התיישנות נגד קיזוז באותה תובענה ולא נגד תביעה שכנגד, כשהיא והתביעה שבאותה תובענה נושאן אחד או כשהן נובעות מאותן נסיבות.

פרק שני: תקופת התיישנות

הזמן להתיישנות

5. התקופה שבה מתיישנת תביעה שלא הוגשה עליה תובענה (להלן – תקופת ההתיישנות) היא –

(1) בשאינו מקרקעין – שבע שנים;

(2) במקרקעין – חמש עשרה שנה; ואם נרשמו בספרי האחוזה לאחר סידור זכות קנין לפי פקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין) – עשרים וחמש שנה.

תחילת ההתיישנות

6. תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדה עילת התובענה.

השעיית מרוץ תקופת ההתיישנות עקב התנהגות פסולה של הנתבע

7. מרוץ תקופת ההתיישנות של תביעה יושעה כל עוד נמנע התובע מלהגיש תובענה בשל כך שהנתבע, או מי מטעמו, מטעה ביודעין את התובע, מפעיל נגדו כוח, מאיים עליו או מנצל את מצוקתו; לעניין זה, "הטעיה" – לרבות בדרך של אי-גילוי ביודעין של עובדה מהעובדות המהוות את עילת התובענה.

התיישנות שלא מדעת

8. נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה.

הודאה בקיום זכות

9. הודה הנתבע, בכתב או בפני בית משפט, בין בתוך תקופת ההתיישנות ובין לאחריה, בקיום זכות התובע, תתחיל תקופת ההתיישנות מיום ההודאה; ומעשה שיש בו משום ביצוע מקצת הזכות, דינו כהודאה לענין סעיף זה.

בסעיף זה, "הודאה" – למעט הודאה שהיה עמה טיעון התיישנות.

פרק שלישי: חישוב תקופת ההתיישנות

קטינות

10. בחישוב תקופת ההתיישנות לא יבוא במנין הזמן שבו עדיין לא מלאו לתובע שמונה עשרה שנה.

ליקוי נפשי או שכלי

11. בחישוב תקופת ההתיישנות לא יבוא במנין הזמן שבו התובע לא היה מסוגל לדאוג לעניניו מחמת ליקוי נפשי או שכלי, זמני או קבוע, ולא היה עליו אפוטרופוס; היה עליו אפוטרופוס, לא יבוא במנין הזמן שבו טרם נודעו לאפוטרופוס העובדות המהוות את עילת התובענה.

יחסי אפוטרופסות

12. בחישוב תקופת ההתיישנות לא יבוא במנין הזמן שבו היה התובע אפוטרופוס של הנתבע או נתון לאפוטרופסותו.

נישואין

13. בחישוב תקופת ההתיישנות לא יבוא במנין הזמן שבו היו בעלי הדין נשואים זה לזה; בנישואין שהוכרזו כדין בטלים מעיקרא או שהופקעו כדין, יראו את בעלי הדין לענין סעיף זה, כאילו היו נשואים זה לזה עד יום ההכרזה או עד יום ההפקעה.

שהות מחוץ לישראל

14. בחישוב תקופת ההתיישנות לא יבוא במנין הזמן שבו נמצא אחד מבעלי הדין בשטח מדינה, שמחמת התנאים שהיה נתון בהם שם או מחמת היחסים שהיו שוררים בין

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אותה מדינה לבין מדינת ישראל לא יכול היה, הוא או בעל דינו, לקיים את הבירור המשפטי.

בסעיף זה –

"שטח מדינה" – לרבות כל ארץ חסות וכל שטח התפוס למעשה בידי מדינה;

"בעל דין" – לגבי נכס המוקנה לאפוטרופוס על נכסי נפקדים, לאפוטרופוס על נכסי גרמנים או לממונה על רכוש האויב – מי שהיה בעל הנכס האמור ערב ההקנייה, ולגבי נכס שבניהולו של האפוטרופוס הכללי – בעל הנכס.

תובענה שנדחתה

15. הוגשה תובענה לפני בית משפט, לרבות בית דין דתי, והתובענה נדחתה באופן שלא נבצר מן התובע להגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה, לא יבוא במנין תקופת ההתיישנות הזמן שבין הגשת התובענה ובין דחייתה.

עיכוב של תקופת ההתיישנות – חרבות ברזל

15א. (א) בחישוב תקופת ההתיישנות של תביעה בשאינו מקרקעין, שערב תחילתו של חוק ההתיישנות (תיקון מס' 8 – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (בסעיף זה – תיקון מס' 8) לא הסתיימה – לא תבוא במניין התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ז באדר ב' התשפ"ד (6 באפריל 2024).

(ב) בחישוב תקופת ההתיישנות של תביעה במקרקעין, שתקופת ההתיישנות שלה הייתה מסתיימת, על פי הדין החל ערב תיקון מס' 8, בתקופה שמיום תחילתו של תיקון מס' 8 ועד יום כ"ז באדר ב' התשפ"ד (6 באפריל 2024) – לא תבוא במניין התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ז באדר ב' התשפ"ד (6 באפריל 2024).

(ג) הסתיימה תקופת ההתיישנות של תביעה, בין במקרקעין ובין בשאינו מקרקעין, בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד ערב תחילתו של תיקון מס' 8 – יראו את תקופת ההתיישנות כאילו טרם הסתיימה, ולא תבוא במניין התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ז באדר ב' התשפ"ד (6 באפריל 2024).

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), בית המשפט רשאי לקבוע כי הוראות אותו סעיף קטן לא יחולו על תביעה שהתיישנה ערב תחילתו של תיקון מס' 8, מטעמים מיוחדים שיירשמו; בהחלטתו ישקול בית המשפט, בין השאר, אם חל שינוי לרעה במצבו של הנתבע בשל חלוף תקופת ההתיישנות בהתאם לדין ערב תחילתו של תיקון מס' 8.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם לעניין תקופת התיישנות בתביעה שנקבעה בחיקוק אחר, למעט בהוראה מהוראות אלה:

(1) סעיף 15 לחוק התובלה האווירית, התש"ם-1980;

(2) תקנות 6 ו-6א לתקנות האג בעניין שטרי מטען המובאות בסעיף III לתוספת לפקודת הובלת טובין בים;

(3) סעיף 23 לחוק האחריות לפיצוי נזקי זיהום בשמן, התשס"ד-2004;

(4) סעיף 5א(3) לחוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952;

(5) סעיף 75 לחוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973;

(6) סעיף 39(ב) בתוספת לחוק המכר (מכר טובין בין-לאומי), התש"ס-1999;

(7) סעיף 154(ב) לפקודת המכס.

תקופת ההתיישנות לאחר עיכוב

16. נתעכב מנין תקופת ההתיישנות כאמור בסעיפים 10 ו-12 עד 15, לא תסתיים התקופה לפני שעברה לפחות שנה אחת מן היום שבו חדל העיכוב; נתעכב מנין התקופה כאמור בסעיף 11 – לא תסתיים לפני שעברו לפחות שנתיים מן היום שבו חדל העיכוב.

סגירת בית משפט

17. נבצר מן התובע בשנה האחרונה של תקופת ההתיישנות להגיש את התובענה מפני שנסגר בית המשפט המוסמך לדון בה, לא תסתיים תקופת ההתיישנות לפני שעברה שנה מן היום שבו חזר ונפתח בית המשפט.

תסיבת הזכות אינה משפיעה

18. לענין חישוב תקופת ההתיישנות אין נפקא מינה אם הזכות נתבעת על ידי הזכאי המקורי או על ידי חליפו או אם הזכות נתבעת נגד החייב המקורי או נגד חליפו, ובלבד

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שאם נסבה הזכות בדרך ירושה, לא תסתיים תקופת ההתיישנות לפני שעברה לפחות שנה אחת מן היום שבו נסבה הזכות.

תביעה בשל תקיפה מינית או התעללות

18א. (א) בחישוב תקופת ההתיישנות של תביעה בתובענה שהגיש נפגע בשל מעשה כמפורט להלן, לא יבוא במניין הזמן שבו טרם מלאו לנפגע 28 שנים:

(1) תקיפה מינית שבוצעה בנפגע בהיותו קטין;

(2) התעללות שבוצעה בנפגע בהיותו קטין בידי פוגע שהוא בן משפחתו או אדם שהיה אחראי עליו;

(3) תקיפה מינית שבוצעה בנפגע בהיותו בגיר אך בטרם מלאו לו 21 שנים, תוך ניצול יחסי אמון, תלות, טיפול או מרות או בידי פוגע שהוא בן משפחתו.

(א1) הוראות סעיף 41 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] לא יחולו בתובענה כאמור בסעיף קטן (א) שהוגשה לאחר שמלאו לנפגע 28 שנים והנתבע אינו הפוגע בנפגע, בן משפחתו או אדם שהיה אחראי עליו.

(ב) בסעיף זה –

"בן משפחה" –

(1) הורה, בן זוגו של הורה אף אם אינו נשוי לו, סב או סבתא;

(2) מי שמלאו לו 15 שנים והוא אחד מאלה: אח או אחות, אח או אחות חורגים, דוד או דודה, גיס או גיסה;

(3) אומן, בן זוגו של אומן אף אם אינו נשוי לו, אביו או אמו של אומן;

(4) מי שמלאו לו 15 שנים והוא אחד מאלה: בנו או בתו של אומן ובן זוגו של כל אחד מאלה, אחיו או אחותו של אומן ובן זוגו של כל אחד מאלה;

"אומן" – אב או אם במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016, או במשפחת אומנה אחרת שאישר משרד הרווחה והשירותים החברתיים;

"אחראי על קטין" –

(1) מי שעליו האחריות לצורכי מחייתו, לבריאותו, לחינוכו או לשלומו של קטין – מכוח דין, החלטה שיפוטית, חוזה מפורש או מכללא, או מי שעליו האחריות כאמור לקטין מחמת מעשה כשר או אסור שלו;

(2) מי שהקטין מתגורר עמו או נמצא עמו דרך קבע, ומלאו לו 18 שנים, ובלבד שקיימים ביניהם יחסי תלות או מרות.

(ג) (בוטל)

תביעה נגד מי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירת התעללות בקטין או בעבירת מין

18ב. תקופת ההתיישנות של תביעה בתובענה שהגיש נפגע, בשל עובדות המהוות עבירה כמפורט להלן שבוצעה בו, נגד הפוגע בו שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור, לא תסתיים לפני שעברה שנה מהיום שבו פסק הדין בהליך הפלילי הפך לחלוט:

(1) עבירת התעללות לפי סעיף 368ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה – חוק העונשין), שבוצעה בקטין בידי האחראי עליו; בסעיף זה, "אחראי על קטין" – כהגדרתו בסעיף 18א(ב);

(2) עבירה לפי סעיפים 345, 346(א), 348(א), (ב), (ג1) או (ד), ו-351 לחוק העונשין, או לפי סעיף 75 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

פרק רביעי: הוראות שונות

תקופת התיישנות מוסכמת

19. רשאים בעלי הדין להסכים, בחוזה נפרד בכתב, על תקופת התיישנות ארוכה מן הקבועה בחוק זה, ובתביעה שענינה אינו מקרקעין – גם על תקופת התיישנות קצרה מן הקבועה בחוק זה, ובלבד שלא תקצר משש חדשים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הזכות ליפרע משעבוד

20. נושה שיש לו על חובו ערבון, משכנתה, משכון או שעבוד כיוצא באלה, אין בהתיישנות כדי לפגוע בזכותו ליפרע מן השעבוד.

התיישנות פסק דין

21. פסק דין בתובענה שעברו עליו עשרים וחמש שנה בלי שהזכאי לפיו עשה פעולה כל שהיא כדי לבצעו, רשאי החייב לטעון טענת התיישנות; ואולם פסק דין בתובענה שלפי תכנו אינו טעון ביצוע אינו נתון להתיישנות.

תיקון חוק הקרקעות העותמני

22. בסעיפים 20 ו-78 לחוק הקרקעות העותמני תבוא במקום התקופה הקבועה בהם תקופת חמש עשרה שנה, ולגבי מקרקעין שנרשמו בספרי האחוזה לאחר סידור זכות הקנין לפי פקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין) – תקופת עשרים וחמש שנים, ואולם לגבי אדם שהחל בהחזקת מקרקעין לאחר יום כ"ד באדר א' תש"ג (1 במרס 1943), לא יבואו במנין חישוב התקופה חמש שנים המתחילות מיום תחילת חוק זה; ובמקום הטעמים החוקיים לעיכוב תקופת ההתיישנות האמורים בסעיף 20 לחוק האמור, יחולו הוראות חוק זה לחישוב תקופת ההתיישנות.

תיקון פקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין)

23. בפקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין) –

(1) הסעיפים 52 ו-53 – בטלים;

(2) בסעיף 55, במקום איזכור סעיף 1663 של המג'לה, יבוא איזכור חוק זה.

תיקון פקודת הנזיקין האזרחיים

24. בפקודת הנזיקין האזרחיים, 1944 –

(1) סעיף 68, 68ב, 68ג, 68ד, ו-71א – בטלים;

(2) בסעיף 68א, ברישה, במקום המלים "לענין תקופת ההתיישנות" יבואו המלים "לענין תקופת ההתיישנות בתובענה על נזיקין אזרחיים", ובכל מקום באותו סעיף במקום המלה "תביעה" תבוא המלה "תובענה".

תיקון פקודת השטרות

25. בפקודת השטרות, בסעיף 96, בסעיף קטן (א), במקום המלים "חמש שנים", יבואו המלים "שבע שנים" ובמקום המלים "שנה אחת" תבוא המלה "שנתיים".

ביטולים

26. בטלים –

(1) סעיפים 1660, 1662 עד 1672 ו-1674 למג'לה;

(2) סעיפים 276 עד 282 לחוק הסחר הימי העותמני מיום 20 באוגוסט 1863;

(3) סעיפים 65 ו-68 לחוק המסחרי העותמני משנת 1850;

(4) סעיפים 143-147 לחוק הזמני על ההוצאה לפועל העותמני מיום 11 במאי 1914;

(5) סעיף 10 לחוק זכות יוצרים, 1911;

(6) פקודת ההתיישנות (אויבים ושבויי מלחמה), 1946;

(7) סעיף 12(4) לפקודת מסילות הברזל הממשלתיות 1936;

(8) סעיף 11 לחוק בנק הדואר, תשי"א-1951.

דינים שמורים

27. אין חוק זה בא לפגוע בתקופת ההתיישנות הקבועה לענין פלוני בדין אחר, אלא אם נאמר כך במפורש בחוק זה; ואין חוק זה בא לפגוע בכל סמכות, לפי כל דין, לדחות תובענה או לסרב למתן סעד מחמת שיהוי.

דין המדינה

28. הוראות חוק זה יחולו גם על המדינה.

הוראות מעבר

29. (א) תביעה שנתיישנה לפני תחילתו של חוק זה וענינה אינו מקרקעין, לא יחולו עליה ההוראות של חוק זה הקובעות תקופות ההתיישנות; אך תובענה על תביעה שנתיישנה כאמור שהיתה תלויה ועומדת ערב תחילתו של חוק זה – רשאי בית המשפט להחיל עליה כל הוראות חוק זה אף שענינה אינו מקרקעין.

(ב) תביעה שענינה מקרקעין יחולו עליה כל הוראות חוק זה אף אם לפני תחילת חוק זה נתיישנה התביעה או נסתיימה התקופה שהיתה קבועה בסעיפים 20 ו-78 לחוק הקרקעות העותמני.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ג) תביעה שלא נתיישנה לפני תחילתו של חוק זה יחולו עליה כל הוראות חוק זה.

(ד) בכל המקרים האמורים בסעיף זה לא תקצר תקופת ההתיישנות מכפי שהיתה נתונה לפני תחילת חוק זה.

ביצוע ותקנות

30. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, ובכלל זה תקנות לשם הקניית תוקף להוראות בדבר חישובן וארכן של תקופות ההתיישנות שנקבעו בהסכם בין ישראל ומדינה זרה, או באמנה בינלאומית שישראל צד לה, אף אם ההוראות באותו הסכם או באותה אמנה סוטות מהוראות חוק זה.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981

פרק א': פגיעה בפרטיות

איסור הפגיעה בפרטיות

1. לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו.

פגיעה בפרטיות מהי

2. פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

(1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;

(2) האזנה האסורה על פי חוק;

(3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;

(4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;

(4א) פרסום תצלומו של נפגע ברבים שצולם בזמן הפגיעה או סמוך לאחריה באופן שניתן לזהותו ובנסיבות שבהן עלול הפרסום להביאו במבוכה, למעט פרסום תצלום בלא השהיות בין רגע הצילום לרגע השידור בפועל שאינו חורג מהסביר באותן נסיבות; לעניין זה, "נפגע" – מי שסבל מפגיעה גופנית או נפשית עקב אירוע פתאומי ושפגיעתו ניכרת לעין;

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו; לענין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001;

(6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;

(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;

(9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;

(10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);

(11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

פרסום תצלום של נפטר

2א. (א) לעניין חוק זה רואים כפגיעה בפרטיות גם פרסום ברבים של תצלום גופת אדם גלויה באופן שניתן לזהותה, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) אותו אדם הסכים בחייו לפגיעה כאמור;

(2) חלפו 15 שנים ממועד פטירתו של אותו אדם;

(3) התקבלה הסכמה לפגיעה כאמור מאת הראשון מבין המפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ד), שעודו בחיים, ובלבד שהנפטר לא התנגד בחייו לפגיעה כאמור וילדו או הורהו לא הודיע למפרסם או לאחר מטעמו כי הוא מתנגד לפרסום:

(א) בן זוגו;

(ב) כל ילדיו;

(ג) הוריו;

(ד) כל אחיו;

(4) לא היו לנפטר קרובי משפחה המנויים בפסקה (3) ובית המשפט אישר את הפרסום.

(ב) בן זוגו של נפטר, ילדו, הורהו או אחיו רשאים להגיש תובענה אזרחית בשל פרסום לפי סעיף זה.

הגדרת מונחים

3. לענין חוק זה –

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"אבטחת מידע" – הגנה על שלמות המידע האישי או הגנה על המידע האישי מפני עיבוד, ללא רשות כדין;

"אדם" – לענין סעיפים 2, 13, 14, 15א, 17ב, 17ב1, 17ב2, 17ו, 23ב, 23מו, ו-25 וכן לעניין ההגדרות "דיוור ישיר", "מאגר מידע", "מזהה ביומטרי", "מידע אישי" ו"מידע בעל רגישות מיוחדת" – למעט תאגיד;

"בעל שליטה" במאגר מידע – מי שקובע, לבדו או יחד עם אחר, את מטרות עיבוד המידע שבמאגר המידע או גוף שהוא או בעל תפקיד בו הוסמך בחיקוק לעבד מידע במאגר מידע;

"דיוור ישיר" – פנייה אישית לאדם, בהתבסס על השתייכותו לקבוצת אוכלוסין, שנקבעה על פי אפיון אחד או יותר של בני אדם ששמותיהם כלולים במאגר מידע;

"דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

"הסכמה" – הסכמה מדעת, במפורש או מכללא;

"ועדת החוקה" – ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת;

"חומר מחשב", "מחשב" ו"פלט" – כהגדרתם בחוק המחשבים;

"חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים" – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998;

"חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998;

"חוק המחשבים" – חוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;

"חפץ" – כהגדרתו בפקודת מעצר וחיפוש;

"מאגר מידע" – אוסף פרטי מידע אישי המעובד באמצעי דיגיטלי, למעט אחד מאלה:

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק;

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, לגבי 100,000 בני אדם או פחות, שאינו מלמד כשלעצמו על מידע אישי נוסף לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף אחר הכולל פרטי מידע אחרים לגבי אותם בני אדם;

"מזהה ביומטרי" – נתון ביומטרי המשמש לזיהוי אדם או לאימות זהותו, או אמצעי ביומטרי שניתן להפיק ממנו נתון כאמור; לעניין הגדרה זו, "ביומטרי" – מאפיין אנושי, פיזיולוגי או התנהגותי, ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת;

"מחזיק", לעניין מאגר מידע – גורם חיצוני לבעל השליטה במאגר המידע המעבד בעבורו מידע;

"מידע אישי" – נתון הנוגע לאדם מזוהה או לאדם הניתן לזיהוי; לעניין הגדרה זו, "אדם הניתן לזיהוי" – מי שניתן לזהותו במאמץ סביר, במישרין או בעקיפין, ובכלל זה באמצעות פרט מזהה, כגון שם, מספר זהות, מזהה ביומטרי, נתוני מיקום, מזהה מקוון, או נתון אחד או יותר הנוגע למצבו הפיזי, הבריאותי, הכלכלי, החברתי או התרבותי;

"מידע בעל רגישות מיוחדת" – כל אחד מאלה:

(1) מידע אישי על צנעת חיי המשפחה של אדם, על צנעת אישותו ועל נטייתו המינית;

(2) מידע אישי המתייחס למצב בריאותו של אדם, ובכלל זה מידע רפואי כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;

(3) מידע אישי שהוא מידע גנטי כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000;

(4) מידע אישי שהוא מזהה ביומטרי המשמש או המיועד לשמש לזיהוי אדם או לאימות זהותו באופן ממוחשב;

(5) מידע אישי על מוצאו של אדם;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(6) מידע אישי על אודות עברו הפלילי של אדם;

(7) מידע אישי על אודות דעותיו הפוליטיות או אמונותיו הדתיות של אדם או השקפת עולמו;

(8) מידע אישי שהוא הערכת אישיות שנערכה מטעם גורם מקצועי שכדרך עיסוק מחווה דעתו על אישיותו של אדם, או שנערכה באמצעי שמיועד לביצוע הערכה של מאפייני אישיות מהותיים, ובכלל זה קווי אופי, יכולת שכלית ויכולת תפקוד בעבודה או בלימודים;

(9) מידע אישי שהוא נתוני מיקום ונתוני תעבורה, כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח-2007, שנוצרו על ידי ספק מורשה כהגדרתו בחוק האמור, לגבי אדם, ונתונים על אודות מיקומו של אדם שיש בהם כדי ללמד על מידע לפי פסקאות (1) עד (7) ו-(11);

(10) מידע אישי על נתוני שכר של אדם ועל פעילותו הפיננסית;

(11) מידע אישי שחלה עליו חובת סודיות שנקבעה בדין;

(12) מידע אישי אחר שקבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, בתוספת השנייה, ובלבד שהוא מידע אישי במאגר מידע הנמצא בישראל שהועבר אליו מחוץ לגבולות המדינה, ושבמקום שממנו הועבר חלות על מידע אישי מסוגו הוראות דין מיוחדות ביחס לדין החל על מידע אישי אחר;

"מנהל מאגר" – בעל שליטה במאגר מידע, ולעניין גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 – המנהל הכללי של גוף שבבעלותו או בהחזקתו מאגר מידע או מי שהמנהל הכללי הסמיכו לנהל את המאגר;

"מסמך" – לרבות פלט;

"מפקח" – מי שהוסמך לפי הוראות סעיף 23ט;

"מרשם" – מרשם מאגרי המידע כמשמעותו בסעיף 12;

"נתוני מערכת" – נתונים על אודות החזקה וניהול של מידע אישי ושל מאגר מידע ועל אודות השימוש בהם, ובלבד שאינם כוללים מידע אישי;

"עיבוד", "שימוש" – כל פעולה שמבוצעת על מידע אישי, לרבות קבלתו, איסופו, אחסונו, העתקתו, עיון בו, גילויו, חשיפתו, העברתו, מסירתו או מתן גישה אליו;

"פקודת מעצר וחיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;

"פרסום" – כמשמעותו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965;

"צילום" – לרבות הסרטה.

"ראש הרשות" – מי שהממשלה מינתה אותו לעמוד בראש הרשות להגנת הפרטיות ולפקח על הגנת המידע האישי במאגרי מידע לפי הוראות חוק זה;

"הרשות", "הרשות להגנת הפרטיות" – הרשות להגנת הפרטיות שהוקמה ופועלת על פי החלטות הממשלה מס' 4660 מיום 19 בינואר 2006, מס' 4820 מיום 28 ביוני 2012, מס' 3019 מיום 7 בספטמבר 2017 והחלטת הממשלה מס' 1890 מיום 2 באוקטובר 2022 שנוסחה מובא בתוספת הראשונה;

"שימוש" – (נמחקה)

"שירותי דיוור ישיר" – מתן שירותי דיוור ישיר לאחרים בדרך של העברת רשימות, מדבקות או נתונים בכל אמצעי שהוא;

"שלמות המידע" – זהות הנתונים במאגר מידע למקור שממנו נשאבו, בלא ששונו, נמסרו או הושמדו ללא רשות כדין.

פגיעה בפרטיות – עוולה אזרחית

4. פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש], יחולו עליה בכפוף להוראות חוק זה.

פגיעה בפרטיות – עבירה

5. הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף 2(1), (3) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו – מאסר 5 שנים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מעשה של מה בכך

6. לא תהיה זכות לתביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה בשל פגיעה שאין בה ממש.

פרק ב': הגנה על הפרטיות במאגרי מידע

7. (בוטל)

סימן א': מאגרי מידע

ניהול מאגר מידע ועיבוד חוקי של מידע אישי

8. (א) בסעיף זה, "עיבוד" – למעט אחסון באקראי ובתום לב.

(ב) לא יעבד אדם מידע אישי במאגר מידע אלא למטרת המאגר שנקבעה לו כדין.

(ג) לא יעבד אדם מידע אישי ממאגר מידע ללא הרשאה מאת בעל השליטה במאגר המידע או בחריגה מהרשאה כאמור.

(ד) (1) בעל שליטה במאגר מידע לא יעבד מידע אישי במאגר מידע ולא ירשה לאחר לעבד בעבורו מידע כאמור, אם המידע האישי הכלול במאגר המידע נוצר, התקבל, נצבר או נאסף בניגוד להוראות חוק זה או להוראות כל דין אחר המסדיר עיבוד מידע;

(2) נמסר מידע אישי לבעל שליטה במאגר מידע מגורם אחר, ובעל השליטה לא ידע ולא היה עליו לדעת כי אותו גורם פעל שלא כדין, לא יישא בעל השליטה במאגר המידע באחריות לפי סעיף קטן זה לעיבוד מידע אישי שבוצע לפני שידע או שהיה עליו לדעת כאמור;

(3) הוראות פסקה (1) לא יחולו על הפרת דין קלת ערך בנסיבות העניין, ולעניין מידע אישי שנמסר כאמור בפסקה (2), אף אם בעל השליטה ידע או היה עליו לדעת.

חובת רישום או הודעה

8א. (א) (1) מאגר מידע חייב ברישום בהתקיים אחד מאלה:

(א) מטרתו העיקרית היא איסוף מידע אישי לשם מסירתו לאחר כדרך עיסוק או בתמורה, לרבות שירותי דיוור ישיר, ויש במאגר מידע אישי על יותר מ-10,000 בני אדם;

(ב) בעל השליטה במאגר המידע הוא גוף ציבורי כהגדרתו בפסקה (1) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 23, אלא אם כן מאגר המידע כולל מידע אישי על עובדי הגוף הציבורי בלבד;

(2) בעל שליטה במאגר מידע לא יעבד מידע אישי במאגר מידע חייב ברישום ולא ירשה לאחר לעבד בעבורו מידע כאמור, אלא אם כן מאגר המידע נרשם במרשם; לעניין זה, יראו מאגר מידע כאילו נרשם אם בעל השליטה במאגר המידע הגיש בקשה לרישום המאגר לפי הוראות סעיף 9 וחלפה התקופה המנויה בסעיף 10(א)(1), בלי שראש הרשות הודיע למבקש על סירובו לרשום את המאגר או על השהיית הרישום של המאגר;

(3) ראש הרשות רשאי לפטור מאגר חייב ברישום מחובת הרישום לפי פסקה (1), אם שוכנע כי הרישום אינו דרוש לשם הבטחת קיום הוראות חוק זה לגבי מאגר המידע; הודעה כאמור תומצא לבעל השליטה במאגר ותפורסם באתר האינטרנט של הרשות.

(ב) (1) עלה מספר בני האדם שיש על אודותיהם מידע בעל רגישות מיוחדת במאגר מידע שאינו מאגר חייב ברישום לפי סעיף קטן (א)(1), על 100,000, יודיע בעל השליטה במאגר המידע לרשות, בתוך 30 ימים מהתקיימות האמור, על זהות בעל השליטה, מענו ודרכי ההתקשרות עימו, על זהות הממונה על הגנת הפרטיות – אם נדרש מינויו לפי סעיף 17ב1, ועל דרכי ההתקשרות עימו, וימסור לרשות העתק ממסמך הגדרות המאגר שעריכתו נדרשת בהתאם לתקנות לפי סעיפים 17(ב) ו-36;

(2) בעל השליטה כאמור בפסקה (1) יודיע לרשות, בתוך 30 ימים מיום השינוי או הפסקת הפעילות, לפי העניין, על כל שינוי בזהות בעל השליטה או בזהות הממונה על הגנת הפרטיות ודרכי ההתקשרות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עימם, על שינוי המחייב עדכון של מסמך הגדרות המאגר בהתאם לתקנות לפי סעיפים 17(ב) ו-36, ועל הפסקת פעילות המאגר;

(3) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין דרכי ההודעה לפי סעיף קטן זה, וכן רשאי הוא, באישור ועדת החוקה, לפטור מחובת ההודעה סוגים של מאגרי מידע או סוגים של בעלי שליטה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על מאגר שאין בו אלא מידע שפורסם לרבים על פי סמכות כדין או שהועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין.

בקשה לרישום

9. (א) בקשה לרישום מאגר מידע תוגש לראש הרשות.

(ב) בקשה לרישום מאגר מידע תפרט את –

(1) זהות בעל השליטה במאגר המידע, מענו בישראל ודרכי ההתקשרות עימו וזהות הממונה על הגנת הפרטיות ודרכי ההתקשרות עימו;

(1א) סוג השירות שנותן המחזיק במאגר המידע לבעל השליטה בו;

(2) מטרות הקמת מאגר המידע והמטרות שלהן נועד המידע;

(3) סוגי המידע שייכללו במאגר;

(4) פרטים בדבר העברת מידע מחוץ לגבולות המדינה;

(5) פרטים בדבר קבלת מידע, דרך קבע, מגוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23, שם הגוף הציבורי מוסר המידע ומהות המידע הנמסר, למעט פרטים הנמסרים בהסכמת מי שהמידע על אודותיו.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע בתקנות פרטים נוספים שיפורטו בבקשה לרישום.

(ד) בעל השליטה במאגר מידע יודיע לראש הרשות על כל שינוי בפרט מהפרטים המפורטים בסעיף קטן (ב) או לפי סעיף קטן (ג) ועל הפסקת פעולתו של מאגר המידע.

סמכויות ראש הרשות בקשר לרישום מאגר

10. (א) הוגשה בקשה לרישום מאגר מידע –

(1) ירשום אותו ראש הרשות במרשם, תוך 60 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, זולת אם היה לו יסוד סביר להניח כי המאגר משמש או עלול לשמש לפעולות בלתי חוקיות או כמסווה להן, או שהמידע האישי הכלול בו נוצר, נתקבל, נצבר או נאסף בניגוד לחוק זה או בניגוד להוראות כל דין, ואולם אם דרש ראש הרשות ממגיש הבקשה מידע ופרטים נוספים, לא יבוא במניין התקופה כאמור פרק הזמן שעד להגשת מידע ופרטים כאמור;

(2) ראש הרשות רשאי לרשום מטרה שונה מזו שפורטה בבקשה, לרשום מספר מטרות למאגר, או להורות על רישום המאגר ככמה מאגרים נפרדים, והכל אם נוכח לדעת כי הדבר הולם את פעילות המאגר הלכה למעשה;

(3) ראש הרשות לא יסרב לרשום את מאגר המידע לפי פסקה (1) ולא יפעיל סמכויותיו לפי פסקה (2), אלא לאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ב) (בוטל)

(ב1) (בוטל)

(ב2) הודיע ראש הרשות למבקש על סירובו לרשום את מאגר המידע, או על השהיית הרישום לא יהיה המבקש רשאי לעבד מידע אישי במאגר ולא ירשה לאחר לעבד בעבורו מידע אישי, זולת אם בית המשפט קבע אחרת.

(ב3) ראש הרשות ימחק רישומו של מאגר מידע מהמרשם, אם הודיע לו בעל השליטה במאגר שהמידע שבאותו מאגר בוער או שהועבר למאגר רשום אחר

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ואינו קיים עוד, או שהמאגר אינו מחויב עוד ברישום, ואימת הודעה זו בתצהיר.

(ג) (בוטל)

(ד) (בוטל)

(ה) (בוטל)

(ה1) (בוטל)

(ו) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראות של חוק זה או התקנות לפיו, או לא מילא אחר דרישה שהפנה אליו ראש הרשות, רשאי ראש הרשות להתלות את תוקפו של הרישום לתקופה שיקבע או לבטל את רישומו של מאגר המידע במרשם, אם שוכנע כי הדבר נדרש בנסיבות העניין, ובלבד שקודם להתליה או לביטול ניתנה לבעל השליטה במאגר או למחזיק במאגר הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ז) (בוטל)

10א. (בוטל)

חובת מבקש מידע

11. פניה לאדם לקבלת מידע אישי לשם עיבודו במאגר מידע תלווה בהודעה שיצויינו בה –

(1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו ומהי תוצאת אי-ההסכמה;

(2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע;

(2א) שמו של בעל השליטה במאגר המידע, ודרכי ההתקשרות עימו;

(3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה.

(4) קיומן של זכות עיון במידע האישי לפי סעיף 13 ושל זכות לבקש תיקון של המידע האישי לפי סעיף 14.

מרשם מאגרי מידע

12. (א) ראש הרשות ינהל מרשם מאגרי מידע אשר יהיה פתוח לעיונו של הציבור ויאפשר חיפוש בפרטיו.

(ב) המרשם יכיל את הפרטים לרישום מאגר המידע כאמור בסעיף 9, למעט שמו של הממונה על הגנת הפרטיות.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), במאגר של רשות בטחון, הפרטים המפורטים בסעיף 9(ב)(1א) ו-(3), (4) ו-(5) לא יהיו פתוחים לעיונו של הציבור.

זכות עיון במידע אישי

13. (א) כל אדם זכאי לעיין בעצמו, או על ידי בא-כוחו שהרשהו בכתב או על ידי אפוטרופסו, במידע האישי שעליו המוחזק במאגר מידע.

(ב) בעל שליטה במאגר מידע יאפשר עיון במידע האישי, לפי בקשת אדם כאמור בסעיף קטן (א) (להלן – המבקש), בשפה העברית, הערבית או האנגלית.

(ג) בעל השליטה במאגר רשאי שלא למסור למבקש מידע אישי המתייחס למצבו הרפואי או הנפשי אם לדעתו עלול המידע לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של המבקש או לסכן את חייו; במקרה זה ימסור בעל השליטה במאגר את המידע לרופא או לפסיכולוג מטעמו של המבקש.

(ג1) אין בהוראות סעיף זה כדי לחייב למסור מידע אישי בניגוד לחסיון שנקבע לפי כל דין, אלא אם כן המבקש הוא מי שהחסיון נועד לטובתו.

בסעיף קטן זה, "דין" – לרבות הלכה פסוקה.

(ד) האופן, התנאים והתשלום למימושה של זכות העיון במידע אישי ייקבעו בתקנות.

(ה) הוראות סעיף זה וסעיף 13א לא יחולו –

(1) על מאגר מידע של רשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19(ג);

(1א) על מאגר מידע של שירות בתי הסוהר;

(2) על מאגר מידע של רשות מס כמשמעותה בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות מס), התשכ"ז-1967;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) כשבטחון המדינה, יחסי חוץ שלה או הוראות חיקוק מחייבים שלא לגלות לאדם מידע שעליו.

(4) על מאגר מידע של גופים אשר שר המשפטים בהתייעצות עם שר הבטחון או עם שר החוץ, לפי הענין, ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, קבע כי הוא כולל מידע שבטחון המדינה או יחסי החוץ שלה מחייבים שלא לגלותו (להלן – מידע סודי), ובלבד שאדם המבקש לעיין במידע האישי שעליו המוחזק באותו מאגר יהיה זכאי לעיין במידע שאינו מידע סודי.

(5) על מאגר מידע אודות חקירות ואכיפת החוק של רשות המוסמכת לחקור על פי דין בעבירה, אשר שר המשפטים קבע אותה בצו, באישור ועדת החוקה.

(6) על מאגר מידע שהוקם לפי סעיף 28 לחוק איסור הלבנת הון, התש״ס-2000.

עיון במידע אישי שאינו בהחזקת בעל השליטה במאגר

13א. בלי לגרוע מהוראות סעיף 13 –

(1) בעל שליטה במאגר מידע, המחזיק אותו אצל אחר (בסעיף זה – המחזיק), יפנה את המבקש אל המחזיק, תוך ציון מענו, ויורה למחזיק, בכתב, לאפשר למבקש את העיון;

(2) פנה המבקש תחילה למחזיק, יודיע לו המחזיק אם הוא מחזיק מידע אישי עליו, וכן את שם בעל השליטה במאגר המידע ואת מענו.

תיקון מידע אישי

14. (א) אדם שעיין במידע האישי שעליו ומצא כי אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן, רשאי לפנות לבעל השליטה במאגר המידע, ואם הוא תושב חוץ – למחזיק מאגר המידע, בבקשה לתקן את המידע האישי או למוחקו.

(ב) הסכים בעל השליטה במאגר המידע לבקשה כאמור בסעיף קטן (א), יבצע את השינויים הנדרשים במידע האישי שברשותו ויודיע עליהם לכל מי שקיבל ממנו את המידע האישי בתקופה שנקבעה בתקנות.

(ג) סירב בעל השליטה במאגר המידע למלא בקשה כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך למבקש, באופן ובדרך שנקבעו בתקנות.

(ד) מחזיק חייב לתקן מידע אישי, אם בעל השליטה במאגר המידע הסכים לתיקון המבוקש או שבית משפט ציווה על התיקון.

תובענה לבית המשפט

15. על סירובו של בעל שליטה במאגר מידע לאפשר עיון כאמור בסעיף 13 או בסעיף 13א ועל הודעת סירוב כאמור בסעיף 14(ג), רשאי מבקש המידע להגיש תובענה לבית המשפט באופן ובדרך שנקבעו בתקנות.

פיצויים לדוגמה

15א. (א) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מההוראות המפורטות להלן, רשאי בית המשפט לפסוק, בשל אותה הפרה, פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 10,000 שקלים חדשים:

(1) לעניין בעל שליטה במאגר מידע – אם המאגר חייב ברישום לפי הוראות סעיף 8א – עיבד מידע אישי במאגר מידע בלי שנרשם, בניגוד להוראות אותו סעיף, ובלבד שאדם שהמידע האישי מתייחס אליו פנה לבעל השליטה בדרישה לרשום את המאגר, וחלפו 90 ימים מיום פנייתו;

(2) פנה לאדם לקבלת מידע אישי לשם עיבודו במאגר מידע לפי סעיף 11 או 23ד(א) בלי שמסר הודעה כדרישת אותו סעיף, ובלבד שאדם כאמור פנה לבעל השליטה בדרישה להודיע לו כאמור, וחלפו 30 ימים מיום פנייתו;

(3) לעניין בעל שליטה במאגר מידע – לא אפשר לאדם שביקש לעיין במידע אישי שעליו המוחזק במאגר המידע, לעיין במידע, בניגוד

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

להוראות סעיפים 13 או 13א, במועד ובדרך שנקבעו בתקנות לפי סעיף 13;

(4) הסכים לבקשה לתיקון או למחיקת מידע אישי שאינו נכון, שלם, ברור או מעודכן, אך לא ביצע את השינויים הנדרשים במידע האישי שברשותו, או לא הודיע עליהם לכל מי שקיבל ממנו את המידע האישי בתקופה הקבועה בתקנות לפי סעיף 14(ב), בניגוד להוראות אותו סעיף;

(5) לא הודיע לאדם שביקש לתקן או למחוק מידע אישי שעליו, שאינו נכון, שלם, ברור או מעודכן, על סירובו, באופן ובדרך שנקבעו בתקנות לפי סעיף 14(ג), בניגוד להוראת אותו סעיף;

(6) לעניין בעל שליטה במאגר מידע – לא הודיע לראש הרשות על קבלה דרך קבע של מידע אישי, שנאגר במאגר מידע לפי סעיף 23ד(ג), ובלבד שאדם שהמידע האישי מתייחס אליו פנה לבעל השליטה בדרישה להודיע כאמור, וחלפו 30 ימים מיום פנייתו.

(ב) בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים המפורטים להלן, ולא יתחשב בגובה הנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מביצוע ההפרה:

(1) עידוד התובע למימוש זכויותיו;

(2) היקף ההפרה וחומרתה;

(3) התנהגות המפר, נסיבותיו האישיות ויכולתו הכלכלית, וכן אמצעי אכיפה נוספים או תשלום נוסף שהוחלו על המפר לגבי אותן הפרות.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהאפשרות לנהל הליך פלילי, אם ההפרה מהווה גם עבירה פלילית, לגרוע מהאפשרות להשתמש בסמכות לפי פרק ד'3 או לגרוע מזכותו של התובע לתבוע כל סעד אחר לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], בשל אותה הפרה; ואולם לא יקבל אדם פיצוי לדוגמה לפי סעיף זה, בשל אותו מעשה או מחדל, יותר מפעם אחת.

סודיות

16. לא יגלה אדם מידע אישי שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד, כמנהל או כמחזיק של מאגר מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו או לביצוע חוק זה או על פי צו בית משפט בקשר להליך משפטי; אם הוגשה הבקשה לפני תחילת ההליך תידון הבקשה בבית משפט השלום. המפר הוראות סעיף זה, דינו – מאסר 5 שנים.

אחריות לאבטחת מידע

17. (א) בעל שליטה במאגר מידע ומחזיק במאגר מידע, כל אחד מהם אחראי לאבטחת המידע שבמאגר המידע.

(ב) (1) שר המשפטים, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע תקנות לעניין האחריות לאבטחת המידע הקבועה בסעיף קטן (א) ובסעיף 17ב(ב), ובכלל זה היקפה והחובות הכלולות בה, וכן לעניין דרכי אבטחת המידע כאמור, בין השאר בעניינים אלה:

(א) הגנה פיזית ולוגית על המאגר;

(ב) סדרי הניהול וכללי העבודה במאגר המידע ובקשר אליו, לרבות לעניין קביעה של הגבלות על גישה של מועסקים למידע;

(2) בתקנות לפי פסקה (1), יכול שייקבעו הוראות שונות לגבי מאגרי מידע בעלי מאפיינים שונים;

(3) תקנות לפי פסקה (1) שיחולו על גופים המנויים בפרטים 2 ו-3 בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים – יותקנו גם בהתייעצות עם שר הביטחון.

17א. (בוטל)

ממונה על אבטחת מידע

17ב. (א) הגופים המפורטים להלן חייבים במינוי אדם בעל הכשרה מתאימה שיהיה ממונה על אבטחת מידע:

(1) בעל שליטה בחמישה מאגרי מידע החייבים ברישום או בהודעה לפי סעיף 8א או מחזיק בחמישה מאגרי מידע כאמור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23;

(3) בנק, חברת ביטוח, חברה העוסקת בדירוג או בהערכה של אשראי.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 17, הממונה על אבטחת המידע יהיה אחראי לאבטחת המידע במאגרים המוחזקים ברשות הגופים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) לא ימונה כממונה על אבטחת מידע מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה על הוראות חוק זה.

חובת מינוי ממונה על הגנת הפרטיות

17ב1. (א) הגופים המפורטים להלן חייבים במינוי ממונה על הגנת הפרטיות:

(1) בעל שליטה במאגר מידע שהוא גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 או מחזיק במאגר מידע כאמור, למעט גוף ביטחוני כהגדרתו בסעיף 23כ;

(2) בעל שליטה במאגר מידע שמטרתו העיקרית היא איסוף מידע אישי לשם מסירתו לאחר כדרך עיסוק או בתמורה, לרבות שירותי דיוור ישיר, ויש במאגר מידע אישי על יותר מ-10,000 בני אדם;

(3) בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שעיסוקיו העיקריים כוללים פעולות עיבוד מידע או כרוכים בפעולות כאמור, אשר נוכח טיבן, היקפן או מטרתן מחייבות ניטור שוטף ושיטתי של בני אדם, ובכלל זה מעקב או התחקות שיטתית אחר התנהגותו, מיקומו או פעולותיו של אדם, בהיקף ניכר, ובין היתר ספק מורשה המספק שירות רדיו טלפון נייד לפי חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, וספק שירות חיפוש מקוון או מי שעיסוקו העיקרי כרוך בפעולות אלה;

(4) בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שעיסוקו העיקרי כולל עיבוד מידע בעל רגישות מיוחדת בהיקף ניכר, ובין השאר תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, בית חולים כללי כמשמעותו בפקודת בריאות העם, 1940, וקופת חולים כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

(ב) לעניין פסקאות (3) ו-(4) שבסעיף קטן (א) – עיבוד מידע בהיקף ניכר יהיה בין השאר בשים לב למספר בני האדם שמידע מעובד לגביהם, לשיעורם באוכלוסייה מסוימת, להיקף המידע, לכמותו ולטווח של סוגי המידע המעובד, למשך ולתדירות של פעולות העיבוד, למשך שמירת המידע ולתחום הגאוגרפי של פעולות העיבוד.

תפקידי הממונה על הגנת הפרטיות

17ב2. (א) הממונה על הגנת הפרטיות יפעל להבטחת קיום ההוראות לפי חוק זה על ידי בעל השליטה במאגר המידע או המחזיק במאגר המידע, ולקידום השמירה על הפרטיות ואבטחת המידע במאגרי המידע, ובכלל זה –

(1) ישמש סמכות מקצועית ומוקד ידע, ייעץ להנהלת הגוף שהוא ממלא בו את תפקידו ולעובדיו, יכין תוכנית הדרכה ויפקח על ביצועה;

(2) יכין תוכנית לבקרה שוטפת על העמידה בהוראות לפי חוק זה לגבי מאגרי מידע, יוודא את ביצועה על ידי בעל השליטה במאגר המידע או המחזיק במאגר המידע, ידווח להנהלת הגוף שהוא ממלא בו את תפקידו על ממצאיו ויציע הצעות לתיקון הליקויים;

(3) יוודא את קיומם של נוהל אבטחת מידע ומסמך הגדרות המאגר, שעריכתם נדרשת בהתאם לתקנות לפי סעיפים 17(ב) ו-36, שיובאו לאישור הנהלת הגוף שבו הוא ממלא את תפקידו;

(4) יוודא טיפול בפניות של בני אדם שמידע אישי על אודותיהם נמצא במאגר המידע, לגבי עיבוד מידע כאמור או מימוש זכויותיהם לפי חוק זה, ובכלל זה בקשות לעיון במידע אישי או לתיקונו; דרכי ההתקשרות עם הממונה על הגנת הפרטיות יפורסמו לציבור באופן נגיש ופשוט;

(5) ישמש איש קשר של הגוף שבו הוא ממלא את תפקידו עם הרשות.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) בעל השליטה במאגר המידע או המחזיק במאגר המידע, לפי העניין, יספקו לממונה על הגנת הפרטיות את התנאים והמשאבים הדרושים למילוי נאות של תפקידו ויוודאו שהוא מעורב כראוי בכל נושא הנוגע לדיני הגנת הפרטיות.

(ג) הממונה על הגנת הפרטיות ידווח ישירות למנהל הכללי של בעל השליטה במאגר המידע או של המחזיק במאגר המידע, לפי העניין, או לעובד שכפוף ישירות למנהל הכללי של בעל השליטה או המחזיק, לפי העניין.

כישורי הממונה על הגנת הפרטיות ומילוי תפקידו

17ב3. (א) הממונה על הגנת הפרטיות יהיה בעל הידע והכישורים הנדרשים למילוי תפקידו בצורה נאותה, ובכלל זה ידע מעמיק בדיני הגנת הפרטיות, הבנה הולמת בטכנולוגיה ואבטחת מידע והיכרות עם תחומי פעילותו של הגוף שבו הוא ממלא את תפקידו ומטרותיו, והכול בשים לב לאופי עיבוד המידע, נסיבותיו, היקפו ומטרותיו.

(ב) הממונה על הגנת הפרטיות יכול שיהיה מי שאינו עובד הגוף שבו ימלא את תפקידו.

(ג) הממונה על הגנת הפרטיות לא ימלא תפקיד נוסף ולא יהיה כפוף לנושא משרה בגוף שבו הוא ממלא את תפקידו או בגוף אחר, אם מילוי התפקיד או הכפיפות כאמור עלולים להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידיו לפי חוק זה.

סימן ב': דיוור ישיר

17ג. (בוטל)

דיוור ישיר

17ד. לא יעבד בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע, מידע אישי במאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, אלא אם כן הוא רשום במרשם ואחת ממטרותיו הרשומות היא שירותי דיוור.

ציון מקור המידע

17ה. לא יעבד בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע, מידע אישי במאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, אלא אם כן יש בידו רישום המציין את המקור שממנו קיבל כל אוסף נתונים המשמש לצורך מאגר המידע ומועד קבלתו, וכן למי מסר כל אוסף נתונים כאמור.

מחיקת מידע ממאגר המשמש לדיוור ישיר

17ו. (א) כל פניה בדיוור ישיר תכיל באופן ברור ובולט –

(1) ציון כי הפניה היא בדיוור ישיר, בצירוף ציון מספר הרישום של המאגר המשמש לשירותי דיוור ישיר במרשם מאגרי מידע;

(2) הודעה על זכותו של מקבל הפניה להימחק מן המאגר כאמור בסעיף קטן (ב); בצירוף המען שאליו יש לפנות לצורך כך;

(3) זהותו ומענו של בעל השליטה במאגר המידע שבו מצוי המידע האישי שעל פיו בוצעה הפניה, והמקורות שמהם קיבל בעל השליטה במאגר מידע זה.

(ב) כל אדם זכאי לדרוש, בכתב, מבעל שליטה במאגר מידע המשמש לדיוור ישיר, שמידע אישי המתייחס אליו יימחק ממאגר המידע.

(ג) כל אדם זכאי לדרוש, בכתב, מבעל השליטה במאגר המידע המשמש לשירותי דיוור ישיר או מבעל השליטה במאגר המידע שבו מצוי המידע שעל-פיו בוצעה הפניה, כי מידע אישי המתייחס אליו לא יימסר לאדם, לסוג בני אדם או לאנשים מסויימים, והכל לפרק זמן מוגבל או קבוע.

(ד) הודיע אדם לבעל השליטה במאגר המידע על דרישתו כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), יפעל בעל השליטה במאגר בהתאם לדרישה ויודיע לאדם, בכתב, כי פעל על פיה.

(ה) לא הודיע בעל השליטה במאגר המידע כאמור בסעיף קטן (ד) תוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה, רשאי האדם שהמידע מתייחס אליו לפנות לבית משפט השלום בדרך שנקבעה בתקנות, כדי שיורה לבעל השליטה במאגר המידע לפעול כאמור.

(ו) הזכויות לפי סעיף זה של נפטר שרשום במאגר מידע נתונות גם לבן זוגו, לילדו, להורהו או לאחיו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

17ז. (בוטל)

אי תחולה על גוף ציבורי שמירת דינים

17ח. סימן זה לא יחול על גוף ציבורי כמשמעותו בסעיף 23(1) במילוי תפקידיו על פי דין.

17ט. הוראות סימן זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

סימן ג': הרשות להגנת הפרטיות

הרשות להגנת הפרטיות

17ט1. (א) ראש הרשות יפקח על מילוי הוראות חוק זה והתקנות לפיו לגבי מאגרי מידע.

(ב) דין מי שפועל מטעם ראש הרשות כדין עובד המדינה, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק זה.

(ג) הרשות תפרסם את נהליה לעניין הפעלת סמכויותיה באתר האינטרנט שלה; ואולם, לא יפורסמו פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, והרשות רשאית שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ד) הודעה על מינוי ראש הרשות תפורסם ברשומות.

חוות דעת מקדמית

17ט2. (א) לבקשת בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע, או מי שעומד להיות אחד מאלה, תיתן הרשות חוות דעת מקדמית בעניין עמידת מאגר המידע בדרישות חוק זה או ההוראות לפיו לעניין עיבוד המידע במאגר המידע (בחוק זה – חוות דעת מקדמית).

(ב) בקשה לקבלת חוות דעת מקדמית תכלול את מטרת הבקשה ואת כל העובדות הנדרשות למתן חוות הדעת, בצירוף המסמכים הנוגעים בדבר.

(ג) חוות דעת מקדמית תינתן בתוך 60 ימים ממועד קבלת הבקשה כאמור בסעיף קטן (ב) או ממועד המצאת המסמכים הנוגעים בדבר, לפי המאוחר; ראש הרשות רשאי להאריך את המועד, בנסיבות מיוחדות; החליטה הרשות שלא לתת חוות דעת מקדמית, תודיע על כך למבקש בתוך 45 ימים מהמועד האמור.

(ד) הרשות רשאית לפרסם חוות דעת מקדמית בהסכמת המבקש; לא הסכים המבקש לפרסום חוות הדעת המקדמית, רשאית הרשות לפרסמה ללא פרטים שיש בהם כדי לזהותו.

(ה) ראש הרשות יקבע נוהל, אשר יפורסם באתר האינטרנט של הרשות, לעניין דרכי הגשת בקשה לחוות דעת מקדמית ונסיבות שבהן לא תינתן חוות דעת לגבי בקשות מהסוגים האלה:

(1) בקשה שהתפרסמה לגביה בעבר עמדת הרשות או שיש בעניינה הלכה ברורה;

(2) בקשה שתחולתה והשלכותיה מצומצמות לעניינו של המבקש ביחס להקצאת משאבים רבה שהטיפול בה ידרוש;

(3) בקשה שעניינה תאורטי או אקדמי;

(4) בקשה הנגועה בחוסר ניקיון כפיים;

(5) בקשה הנוגעת להליכים תלויים ועומדים, לרבות הליכי פיקוח, בירור או אכיפה פלילית, לפי חוק זה;

(6) בקשה שהטיפול בה ידרוש הקצאת משאבים בלתי סבירה.

דוח על פעילות הרשות להגנת הפרטיות ודיווח לוועדת החוקה

17ט3. (א) ראש הרשות יכין עד 1 ביוני בכל שנה דוח על פעולות שנקטה הרשות ליישום הוראות חוק זה בשנה שקדמה להכנת הדוח, ובכלל זה פעולות האכיפה והפיקוח (בסעיף זה – דוח על פעילות הרשות להגנת הפרטיות); המועצה להגנת הפרטיות תגיש את הדוח, בצירוף הערותיה, לא יאוחר מ-1 ביולי בכל שנה, לוועדת החוקה.

(ב) דוח על פעילות הרשות להגנת הפרטיות יכלול בין השאר מידע כמפורט להלן, בפילוח לפי משרדי הממשלה, גופים ציבוריים אחרים וגורמים פרטיים:

(1) מספר הבקשות לחוות דעת מקדמית שהוגשו לרשות ומספר חוות הדעת שנתנה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) מספר הבקשות לרישום מאגרי מידע שהוגשו לפי סעיף 8א(א) ומספר הבקשות שסורבו או מאגרי המידע שרישומם הושהה לפי סעיף 10(א), והסיבות לסירוב או להשהיה;

(3) מספר מאגרי המידע החייבים ברישום לפי סעיף 8א(א), שניתן להם פטור מחובת רישום;

(4) מספר מאגרי המידע שרישומם הותלה או בוטל לפי סעיף 10(ו);

(5) מספר ההודעות על מאגרי מידע שנמסרו לרשות להגנת הפרטיות לפי סעיף 8א(ב) ומספר בעלי השליטה או המחזיקים של המאגרים כאמור שבוצע כלפיהם פיקוח או בירור מינהלי בשנה שלאחר הגשת ההודעה;

(6) מספר התלונות שהוגשו לרשות כלפי בעלי שליטה במאגרי מידע או מחזיקים, לגבי הפרות לפי חוק זה;

(7) מספר פיקוחי הרוחב שהתקיימו לפי סעיף 23יז;

(8) מספר הליכי הבירור המינהלי שנפתחו לפי סעיף 23יב(א), ולגבי כמה מהם הוחלט על קיום חקירה במקום הליך הבירור, לפי סעיף 23טז(ב);

(9) מספר צווי החיפוש והתפיסה או חדירה לחומר מחשב שהתבקשו מבית המשפט לפי סעיף 23יד(א) ומספר המקרים שבהם ניתן הצו;

(10) מספר התלונות שהוגשו לראש הרשות על מומחה חיצוני לפי סעיף 23יח(ח), וכמה מהן נמצאו מוצדקות;

(11) מספר ההוראות להפסקת הפרה שניתנו לפי סעיף 23כה, בחלוקה לפי סוגי ההפרות, לגבי כמה מהן הוגש ערעור וכמה ערעורים התקבלו באופן מלא או חלקי;

(12) מספר ההתראות המינהליות שניתנו לפי סעיף 23לו, ולגבי כמה מהן הוגשה בקשה לביטול לפי סעיף 23לז, ומה היו תוצאות הבקשה;

(13) מספר המקרים שבהם נמסרה למפר הודעה על אפשרות להגיש לו כתב התחייבות ולהפקיד עירבון במקום להטיל עיצום כספי לפי סעיף 23לט, ובכמה מקרים הגיש המפר כתב התחייבות והפקיד עירבון לפי סעיף 23מ(ג);

(14) סך העיצומים הכספיים שהוטלו לפי סעיף 23כו, סכום העיצום הכספי הממוצע שהוטל, סכום העיצום הגבוה ביותר שהוטל וסכום העיצום הנמוך ביותר שהוטל;

(15) מספר המקרים שבהם ביקש מפר לממש את זכות הטיעון לפי סעיף 23כח, ופרק הזמן הממוצע למימוש זכות טיעון;

(16) מספר המקרים שבהם הוגשה הודעת חיוב ולא הוטל עיצום כספי ומה היו הטעמים לאי-הטלתו;

(17) מספר המקרים שבהם הופחת העיצום הכספי לפי סעיף 23לא והתוספת החמישית, בכמה מהם הופחת סכום העיצום בשל כך שעלה על השיעור המרבי המותר ממחזור העסקאות של הגוף, בכמה מהם – בשל כך שעלה על תקרת העיצום של עסק זעיר או קטן לפי אותה תוספת ובכמה מהם – בשל כך שמונה ממונה על הגנת הפרטיות בגופים המנויים בסעיף 17ב1(א)(3) ו-(4);

(18) מספר ההפרות החוזרות שאירעו, כמה מהן אירעו לאחר מסירת התראה מינהלית למפר לפי סעיף 23לו, וכמה מהן אירעו לאחר הגשת כתב התחייבות והפקדת עירבון לפי סעיף 23מ;

(19) מספר ההפרות הנמשכות שאירעו;

(20) מספר הערעורים שהוגשו על החלטות ראש הרשות להטיל עיצום כספי, התראה מינהלית או כתב התחייבות ועירבון לפי פרק ד'3, בכמה מהן עוכב ביצוע ההחלטה ובכמה מהן התקבל הערעור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(21) מספר המקרים שבהם לא פורסם עיצום כספי שהוטל על תאגיד ומספר המקרים שבהם פורסם עיצום כספי שניתן ליחיד או לתאגיד כאמור בסעיף 23מו;

(22) מספר הבקשות שהוגשו לצו הפסקה לפי סעיף 23מט ובכמה מהן ניתן צו כאמור;

(23) נתונים על האכיפה הפלילית שביצעה הרשות, ובין השאר מספר החקירות שנפתחו על ידי חוקר, מספר כתבי האישום שהוגשו בעקבות החקירות האמורות, בפילוח לפי סעיפי העבירות, ובכמה מהם הסתיים ההליך בהרשעה, ומה היה העונש בכל אחד מהמקרים;

(24) מספר הבקשות לאישור הפעלת סמכות ראש הרשות, מפקח או חוקר שהוגשו ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או ליושב ראש ועדת הבחירות האזורית, לפי העניין, בהתאם לסעיף 23נט; כמה מהן התקבלו ובכמה מהן נקבעו תנאים.

(ג) לדוח על פעולות הרשות להגנת הפרטיות לפי סעיף קטן (א) יצרף ראש הרשות דיווח על מספר התביעות שהוגשו לבית משפט בתביעה לפיצוי ללא הוכחת נזק לפי סעיף 15א ואת מספרי ההליכים של התביעות האמורות, בהתאם למידע שתמסור לו הנהלת בתי המשפט.

פרק ג': הגנות

הגנות מה הן

18. במשפט פלילי, אזרחי או מינהלי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965;

(2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה:

(א) הוא לא ידע ולא היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות;

(ב) הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה;

(ג) הפגיעה נעשתה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הפוגע;

(ד) הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים;

(ה) הפגיעה היתה בדרך של צילום, או בדרך של פרסום תצלום, שנעשה ברשות הרבים ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי;

(ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965;

(3) בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות הענין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב.

פטור

19. (א) לא ישא אדם באחריות לפי חוק זה על מעשה שהוסמך לעשותו על פי דין.

(ב) רשות בטחון, או מי שנמנה עם עובדיה או פועל מטעמה, לא ישאו באחריות לפי חוק זה על פגיעה שנעשתה באופן סביר במסגרת תפקידם ולשם מילויו.

(ג) "רשות בטחון", לענין סעיף זה – כל אחד מאלה:

(1) משטרת ישראל;

(2) אגף המודיעין במטה הכללי והמשטרה הצבאית של צבא-הגנה לישראל;

(3) שירות בטחון כללי.

(4) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.

(5) הרשות להגנה על עדים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

נטל ההוכחה

20. (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות באחת הנסיבות האמורות בסעיף 18(2) ושהפגיעה לא חרגה מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפגיעה בתום לב.

(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב אם הוא פגע ביודעין במידה גדולה משהיתה נחוצה באופן סביר לצורך הענינים שניתנה להם הגנה בסעיף 18(2).

(ג) חזקה על נאשם או נתבע הטוען להגנה על פי סעיף 18(2)(ב) או (ד) שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב, אם ביצע את הפגיעה תוך כדי הפרת הכללים או העקרונות של אתיקה מקצועית החלים עליו מכוח דין או המקובלים על אנשי המקצוע שהוא נמנה עמהם; ואולם חזקה כאמור לא תחול אם הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן הנאשם או הנתבע פעל בהתאם לחובה חוקית המוטלת עליו.

הפרכה של טענות הגנה

21. הביא הנאשם או הנתבע ראיה או העיד בעצמו כדי להוכיח אחת ההגנות הניתנות בחוק זה, רשאי התובע להביא ראיות סותרות; אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לפי כל דין להתיר הבאת ראיות בידי בעלי הדין.

הקלות

22. בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב, לטובת הנאשם או הנתבע, גם באלה:

(1) הפגיעה בפרטיות לא היתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את המקור שעליו הסתמך;

(2) הוא לא התכוון לפגוע;

(3) אם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הוא התנצל על הפרסום ונקט צעדים להפסקת מכירתו או הפצתו של עותק הפרסום המכיל את הפגיעה, ובלבד שההתנצלות פורסמה במקום, במידה ובדרך שבהם פורסמה הפגיעה ולא היתה מסוייגת.

פרק ד': מסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים

הגדרות

23. בפרק זה –

"גוף ציבורי" –

(1) משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על פי דין;

(2) גוף ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה, ובלבד שבצו ייקבעו סוגי המידע והידיעות שהגוף יהיה רשאי למסור ולקבל;

(3) (נמחקה)

"מאגר מידע", "מידע", "הרשם" ו"שימוש" – (נמחקו).

23א. (בוטל)

איסור על מסירת מידע

23ב. (א) מסירת מידע אישי מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדין, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין, או שהאדם אשר המידע האישי מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מרשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19 לקבל או למסור מידע אישי לשם מילוי תפקידה, ובלבד שהמסירה או הקבלה לא נאסרה בחיקוק.

סייג לאיסור

23ג. מסירת המידע האישי מותרת, על אף האמור בסעיף 23ב, אם לא נאסרה בחיקוק או בעקרונות של אתיקה מקצועית –

(1) בין גופים ציבוריים, אם נתקיים אחד מאלה:

(א) מסירת המידע האישי היא במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע והיא דרושה למטרת ביצוע חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

(ב) מסירת המידע האישי היא לגוף ציבורי הרשאי לדרוש אותו מידע על פי דין מכל מקור אחר;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) מגוף ציבורי למשרד ממשלתי או למוסד מדינה אחר, או בין משרדים או מוסדות כאמור, אם מסירת המידע האישי דרושה למטרת ביצוע כל חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

אולם לא יימסר מידע אישי כאמור שניתן בתנאי שלא יימסר לאחר.

חובותיו של גוף ציבורי

23ד. (א) גוף ציבורי המוסר דרך קבע מידע אישי בהתאם לסעיף 23ג יפרט עובדה זו על כל דרישת מידע בהתאם לחוק.

(ב) גוף ציבורי המוסר מידע אישי בהתאם לסעיף 23ג יקיים רישום של המידע האישי שנמסר.

(ג) גוף ציבורי המקבל דרך קבע מידע אישי בהתאם לסעיף 23ג, והמידע האישי נאגר במאגר מידע, יודיע על כך לראש הרשות ועובדה זו תיכלל בפרטי רשימת מאגרי המידע לפי סעיף 12.

(ד) גוף ציבורי שקיבל מידע אישי בהתאם לסעיף 23ג לא יעשה בו שימוש אלא במסגרת הסמכויות או התפקידים שלו.

(ה) לענין חובת השמירה על סודיות לפי כל דין, מידע אישי שנמסר לגוף ציבורי מכוח חוק זה, כמוהו כמידע אישי שאותו גוף השיג מכל מקור אחר, ובנוסף יחולו על הגוף המקבל גם כל ההוראות החלות על הגוף המוסר.

מידע אישי עודף

23ה. (א) מקום שמידע אישי שמותר למסרו לפי סעיפים 23ב או 23ג מצוי על גבי אותו קובץ עם מידע אישי אחר (להלן – מידע אישי עודף), רשאי הגוף המוסר את המידע האישי למסור לגוף המקבל את המידע האישי המבוקש עם המידע האישי העודף.

(ב) מסירת מידע אישי עודף לפי סעיף קטן (א) מותנית בקביעת נוהלים שיבטיחו מניעת שימוש כלשהו במידע האישי עודף שנתקבל; נוהלים כאמור ייקבעו בתקנות וכל עוד לא נקבעו בתקנות, יקבע הגוף המבקש נוהלים כאמור בכתב, וימציא לגוף המוסר עותק מהם, לפי דרישתו.

מסירה מותרת אינה פגיעה בפרטיות

23ו. מסירת מידע אישי המותרת לפי חוק זה לא תהווה פגיעה בפרטיות ולא יחולו עליה הוראות סעיפים 2 ו-8.

תקנות לענין מסירת מידע אישי

23ז. שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי מסירת מידע אישי מאת גופים ציבוריים.

23ח. (בוטל)

פרק ד'1: סמכויות פיקוח ובירור מינהלי

סימן א': הסמכת מפקחים

הסמכת מפקחים

23ט. (א) ראש הרשות רשאי להסמיך מפקח מקרב עובדי המדינה, שיהיו נתונות לו הסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן, אם התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של ראש הרשות אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, ועמד בתנאי כשירות נוספים, ככל שנקבעו, כפי שהורה שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון לאומי, ולעניין הפעלת סמכויות של חדירה לחומר מחשב או העתקתו כאמור בסעיף 23יד – הוא בעל תפקיד המיומן לביצוע פעולות כאמור;

(3) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הגנת הפרטיות, כפי שהורה שר המשפטים.

(ב) הסמכתו של מפקח לפי סעיף זה תהיה בתעודה החתומה בידי ראש הרשות, שמעידה על תפקידו כמפקח ועל סמכויותיו לפי חוק זה (להלן – תעודת מפקח).

(ג) הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן (ב) תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות להגנת הפרטיות.

סימן ב': סמכויות פיקוח

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

סמכויות מפקח

23י. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרקים ב׳, ד׳ ו-ה׳, ולשם פיקוח על ביצוע ההוראות שראש הרשות מוסמך להורות על הפסקת הפרתן לפי סעיף 23כה, רשאי מפקח שהוסמך לפי הוראות סימן א׳ (להלן – מפקח) –

(1) לדרוש מכל אדם שהוא סבור שהוא נוגע בדבר למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך;

(3) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר להציג לפניו או למסור לו עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי; מידע מדגמי לפי סעיף זה לא ייאסף בהיקף העולה על הנדרש למימוש תכליות הפיקוח;

(4) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח שקיים בו מאגר מידע או שנעשה בו שימוש במאגר מידע, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) טרם הפעלת סמכויותיו לפי סעיף זה יודיע המפקח לאדם כי הוא נמצא בהליך פיקוח; הודע לאדם כאמור, עליו להשיב לשאלות שנשאל, אולם תשובות שהשיב לא ישמשו ראיה בהליך פלילי נגדו, אם לא היה חייב להשיב עליהן לו היה נשאל לפי סעיף 2(2) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות).

(ג) ראש הרשות ימחק נתוני מערכת או מידע מדגמי שנמסרו או שנאספו לפי סעיף קטן (א)(3), כאשר אינם נדרשים עוד באופן סביר להמשך הליכי הפיקוח, ולכל המאוחר בתוך שלוש שנים ממועד מסירת המידע או איסופו, ולעניין נתוני מערכת – בתוך שבע שנים, אלא אם כן המידע נדרש להליכים לפי סימן ב׳ או ג׳ לפרק זה, לפי פרק ד׳3 או לפי פרק ד׳4.

זיהוי מפקח

23יא. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודת מפקח, שאותה יציג על פי דרישה.

סימן ג׳: בירור מינהלי

בירור מינהלי

23יב. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה של הוראה מההוראות שראש הרשות מוסמך להורות על הפסקת הפרתן לפי סעיף 23כה או הוראה לפי חוק זה כאמור בסעיף 23כו, רשאי הוא לפתוח בהליך בירור מינהלי של ההפרה ולהפעיל לשם כך את הסמכויות בסעיף 23י.

(ב) בהליך בירור מינהלי לפי סעיף קטן (א), לא תחול חובת הזדהות לפי סעיף 23יא אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;

(2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים מפקח את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים המפקח את חובתו כאמור מוקדם ככל האפשר.

הודעה על קיום הליך בירור מינהלי ומענה לשאלות מפקח

23יג. טרם הפעלת סמכויותיו לפי סימן זה יודיע המפקח לאדם כי מתקיים הליך בירור מינהלי לגבי מאגר המידע ואת מהות ההליך; הודע לאדם כאמור, עליו להשיב לשאלות שנשאל, אולם תשובות שהשיב לא ישמשו ראיה בהליך פלילי נגדו, אם לא היה חייב להשיב עליהן לו היה נשאל לפי סעיף 2(2) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות).

צו חיפוש ותפיסה וצו חדירה לחומר מחשב

23יד. (א) היה למפקח שראש הרשות הסמיך לכך, יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23יב(א), רשאי הוא לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23(1), 23א ו-24 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעם בעצמו או באמצעות מפקח אחר; הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן זה תפורסם ברשומות.

(ב) מידע שנאסף באמצעות חדירה לחומר מחשב במסגרת בירור מינהלי ישמש לתכלית שלשמה נאסף בלבד, ולא ישמש ראיה בהליך פלילי.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אופן ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב והעתקתו

23טו. על ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סימן זה, יחולו הוראות סעיפים 23א, 24(א)(1) ו-(ב), 26 עד 28, 31, 32א עד 42 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות למפקח והסמכויות הנתונות לקצין יהיו נתונות לראש הרשות או למפקח שהוא הסמיך לכך.

החלטה על הליך בירור מינהלי במקרה של יסוד סביר לחשד לקיומה של עבירה פלילית

23טז. (א) היה לראש הרשות יסוד סביר לחשד כי בוצע מעשה או מחדל (בפרק זה – מעשה) שבשלהם ניתן לקיים חקירה פלילית לפי סימן א' לפרק ד'4 או בירור מינהלי לפי סימן זה, יחליט ראש הרשות על קיום חקירה או בירור מינהלי; החלטת ראש הרשות כאמור תהיה בהתאם לשיקולים אלה בלבד, ועל פי נוהל אכיפה שקבע ראש הרשות:

(1) חומרת המעשה ונסיבותיו;

(2) הערכת טיבן ועוצמתן של הראיות הקשורות באותו מעשה;

(3) מדיניות האכיפה של הרשות.

(ב) החליט ראש הרשות לקיים הליך בירור מינהלי כאמור בסעיף קטן (א), ונתגלו עובדות חדשות שלא היו ידועות לרשות קודם לכן ושאילו היו ידועות לרשות היו משפיעות על ההחלטה, רשאי ראש הרשות להורות על קיום חקירה, במקום הליך הבירור.

(ג) ראש הרשות רשאי לאצול את סמכותו לפי סעיף קטן (א), להחליט לקיים חקירה פלילית או בירור מינהלי לעובד בכיר הכפוף אליו ישירות; הודעה על אצילה כאמור תפורסם ברשומות.

סימן ד': פיקוח רוחב ומומחים חיצוניים

תוכנית לפיקוח רוחב והסתייעות במי שאינו עובד המדינה לשם פיקוח הרוחב

23יז. (א) ראש הרשות יקבע תוכנית לפיקוח רוחב על יישום הוראות לפי חוק זה ואת רשימת הגורמים המפוקחים שעליהם תחול התוכנית לפיקוח הרוחב; לשם ביצוע התוכנית, רשאי ראש הרשות להסתייע במי שאינו עובד המדינה בביצוע פעולות אלה (בסעיף זה – גורם מסייע):

(1) הפצת שאלוני פיקוח רוחב לגורמים המפוקחים, ובלבד שיובהר כי הפנייה למפוקח היא מטעם הרשות אך המענה והשיח יתבצעו מול אדם שאינו עובד המדינה וכי המפוקח יהיה רשאי לפנות לעובד המדינה ששמו ודרכי ההתקשרות עימו יצוינו בפנייה;

(2) קבלת המענה לשאלון מהמפוקח, בצירוף המסמכים הנלווים שהתבקשו ומסמכים נוספים שצירף המפוקח;

(3) בדיקת המענה לשאלון והמסמכים שהתקבלו לפי פסקה (2), לפי אמות מידה שיקבע ראש הרשות בנוהל;

(4) פנייה למפוקח לשם קבלת השלמות או כדי לעדכנו בצורך בהבהרת התשובות מול הרשות;

(5) הכנת דוח לרשות בדבר התייחסות המפוקח לשאלון לגבי מפוקח מסוים או סוג מפוקחים;

(6) מתן אורכה לבקשת מפוקח למענה לשאלון או למסירת מסמכים על פי הנחיות הרשות;

(7) מענה למפוקח בשאלות טכניות.

(ב) בביצוע הפעולות יפעל גורם מסייע בהתאם להנחייתו ולהוראותיו של ראש הרשות ותחת פיקוחו; ואולם –

(1) כל פעולה המחייבת הפעלת שיקול דעת שניתן לרשות או לעובדיה על פי דין, לא תבוצע אלא בידי מי שהוא עובד המדינה;

(2) גורם מסייע לא יבצע פעולה שנדרשת לגביה כניסה למקום בהתאם להוראת סעיף 23י(א)(4).

(ג) על גורם מסייע יחולו הוראות סעיף 23יח(ג)(2) עד (ה), (ז), (י) ו-(יא), בשינויים המחויבים.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הסתייעות במומחה חיצוני

23יח. (א) לשם פיקוח על מילוי ההוראות לפי פרקים ב׳, ד׳ ו-ה׳ ולשם הפעלת סמכויותיו לפי סימנים ב׳ ו-ג׳ ופרק ד׳3, רשאי ראש הרשות להסתייע באדם שאינו עובד המדינה, ושבידו אישור שניתן לו לפי הוראות סעיף קטן (ג) (בחוק זה – מומחה חיצוני), בעניינים שנדרשים לגביהם ניסיון, ידע או אמצעים ייחודיים.

(ב) מומחה חיצוני יפעל מטעמו של ראש הרשות, בהתאם להנחייתו ולהוראותיו ובפיקוחו; מומחה חיצוני לא יפעיל סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול הדעת שניתן לראש הרשות או לעובדי הרשות לפי דין.

(ג) ראש הרשות רשאי לתת למי שמתקיימים בו כל אלה אישור לשמש מומחה חיצוני:

(1) הוא בעל ניסיון, ידע ומומחיות המתאימים לתפקידו;

(2) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש מומחה חיצוני.

(ד) ראש הרשות רשאי שלא לתת אישור לשמש מומחה חיצוני למי שתלויים ועומדים נגדו הליכים פליליים בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש מומחה חיצוני.

(ה) (1) לא ימונה למומחה חיצוני ולא יכהן כמומחה חיצוני כאמור מי שבשל כהונתו יימצא באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים;

(2) מומחה חיצוני לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים;

(3) נודע למומחה חיצוני כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בפסקאות (1) או (2), יודיע על כך בהקדם האפשרי לראש הרשות.

(ו) מומחה חיצוני רשאי לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, ובלבד שכל דרישה תאושר מראש על ידי מפקח, וכן רשאי הוא ללוות מפקח הנכנס למקום לפי הוראות סעיף 23י(א)(4).

(ז) מומחה חיצוני שהגיע אליו מידע לפי הוראות סעיף זה תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה או חיקוק אחר או לפי צו של בית משפט.

(ח) הרואה את עצמו נפגע מפעולה של מומחה חיצוני, רשאי לפנות בתלונה מנומקת, בכתב, לראש הרשות; ראש הרשות יבחן את התלונה ויענה לפונה בתוך 45 ימים; מצא ראש הרשות שהתלונה הייתה מוצדקת – יודיע על כך למתלונן ולמומחה החיצוני, בצירוף החלטתו; מצא ראש הרשות שהתלונה לא הייתה מוצדקת, יודיע על כך בכתב למתלונן ולמומחה החיצוני.

(ט) (1) דינו של מומחה חיצוני כדין עובדי המדינה לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור בחוק העונשין, התשל״ז-1977, וההוראות בחוק שירות הציבור (מתנות), התש״ם-1979;

(2) מגבלות על עיסוקיו של המומחה החיצוני לאחר סיום ההתקשרות עימו ייקבעו בתנאי חוזה ההתקשרות עימו, ובכלל זה הוראות לעניין פרק הזמן שבו לא יעבוד המומחה החיצוני אצל גוף שמתחרה בגוף שטיפל בעניינו כמומחה חיצוני ולא ייתן שירות לגוף כאמור או יקבל זכות או טובת הנאה ממנו.

(י) הודעה על אישור לשמש מומחה חיצוני ורשימת המומחים החיצוניים המעודכנת יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות.

(יא) בסעיף זה – ״בן משפחה״ – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג); ״בעל עניין״ – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ״ח-1968; ״טיפול״ – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון; ״ניגוד עניינים״, של מומחה חיצוני – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו; ״קרוב״ – כל אחד מאלה:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) בן משפחה של מומחה חיצוני;

(2) אדם שלמומחה החיצוני יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שמומחה חיצוני, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2), הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שמומחה חיצוני, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

סימן ה': פיקוח ובירור מינהלי בגופים לפי חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים

פיקוח ובירור מינהלי בגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים

23יט. אופן הפעלת הסמכויות לפי סימנים ב' ו-ג' לעניין הגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, ייקבע בנוהל שיגובש בהסכמה בין מערך הסייבר הלאומי כהגדרתו בחוק האמור (בחוק זה – מערך הסייבר הלאומי) ובין הרשות, בהתחשב ברגישות המידע והמערכות הממוחשבות המשמשות גופים אלה.

פרק ד'2: פיקוח ובירור מינהלי בגופים ביטחוניים

תחולה על גופים ביטחוניים

23כ. (א) בפרק זה –

"גוף ביטחוני" – אחד מאלה:

(1) משטרת ישראל;

(2) צבא הגנה לישראל;

(3) שירות הביטחון הכללי;

(4) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;

(5) מערך הסייבר הלאומי;

(6) הרשות להגנה על עדים;

(7) שירות בתי הסוהר;

(8) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו והממונה על הביטחון במערכת הביטחון;

(9) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;

(10) מפעלים הנכללים בצו שהוציא שר הביטחון לפי פרט (3) בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר המשפטים;

(11) גוף אחר שקבע שר הביטחון, בצו, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדה משותפת לוועדת החוקה ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת;

"ראש גוף ביטחוני", לעניין צבא הגנה לישראל – ראש המטה הכללי או קצין בדרגת אלוף שראש המטה הכללי הסמיך לעניין זה.

(ב) (1) הוראות סימנים ב' ו-ג' בפרק ד'1 לא יחולו על גופים ביטחוניים, אולם הפיקוח והבירור המינהלי בגופים ביטחוניים יבוצעו לפי הוראות פרק זה;

(ג) שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי שלא לכלול בפרסום ברשומות של צו כאמור בפסקה (11) להגדרה "גוף ביטחוני" שבסעיף קטן (א), את שמו של גוף שלגביו הוצא הצו האמור, מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה; ואולם הנוסח המלא של הצו, הכולל את שמו של הגוף האמור, יופקד אצל שר המשפטים.

מינוי מפקח פרטיות בגוף ביטחוני

23כא. (א) ראש גוף ביטחוני, בהתייעצות עם ראש הרשות, ימנה אדם לתפקיד מפקח פרטיות בגוף הביטחוני (בפרק זה – המפקח הפנימי), בהתאם לתנאי כשירות והכשרה שיורה עליהם ראש הרשות, בהתייעצות עם ראש הגוף הביטחוני.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) המפקח הפנימי ימונה לתקופת כהונה אחת, ורשאי ראש הגוף הביטחוני למנותו לתקופות כהונה נוספות, בהתייעצות עם ראש הרשות; תקופת כהונה של המפקח הפנימי לא תפחת משלוש שנים.

(ג) לא תופסק כהונתו של המפקח הפנימי והוא לא יועבר מתפקידו אלא בהתייעצות עם ראש הרשות.

(ד) המפקח הפנימי יהיה עובד הגוף הביטחוני הכפוף ישירות לראש הגוף הביטחוני, או לעובד בכיר בגוף הביטחוני הכפוף ישירות לראש הגוף הביטחוני, והוא יונחה מקצועית בידי ראש הרשות.

(ה) המפקח הפנימי לא ימלא תפקיד נוסף ולא יעסוק בעיסוק נוסף, העלולים להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו לפי פרק זה.

(ו) הגוף הביטחוני יעמיד לרשות המפקח הפנימי אמצעים נאותים הדרושים למילוי תפקידו לפי פרק זה.

תפקידי המפקח הפנימי

23כב. המפקח הפנימי יפקח על יישום הוראות חוק זה בגוף הביטחוני ויקיים בקרה על ביצוען, ובין השאר –

(1) יכין תוכנית עבודה שנתית שתובא לאישור ראש הגוף הביטחוני וראש הרשות, לפיקוח על קיום הוראות חוק זה ולבדיקת הפרות של הוראות שראש הרשות מוסמך להורות על הפסקת הפרתן לפי סעיף 23כה והפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23כו (בסעיף זה – תוכנית עבודה);

(2) יבדוק את נוהלי הגוף הביטחוני ומדיניותו בתחום הגנת הפרטיות ועמידתם בהוראות הדין ואת מדיניות הגוף הביטחוני בתחום הגנת הפרטיות ועמידתה בהוראות לפי חוק זה;

(3) יבדוק קיום הפרות של הוראות שראש הרשות מוסמך להורות על הפסקת הפרתן לפי סעיף 23כה והפרה של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23כו, בהתאם להנחיות ראש הרשות;

(4) ידווח לראש הרשות בלא דיחוי, בכפוף להוראות ההתאמה הביטחונית, כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, והמידור החלות על הגוף הביטחוני, על ממצאים של פעולות הפיקוח והבדיקה שביצע;

(5) יקיים בקרה על אופן תיקון ליקויים שהתגלו בממצאי הפיקוח והבדיקה;

(6) יקיים הכשרה והדרכה של עובדי הגוף הביטחוני בנושאי פרטיות;

(7) יגיש לראש הגוף הביטחוני ולראש הרשות דין וחשבון שנתי על אופן הביצוע של תוכנית העבודה ועל קיום הוראות הדין בתחום הפרטיות בגוף הביטחוני.

סמכויות המפקח הפנימי

23כג. לשם מילוי תפקידו יהיו למפקח הפנימי הסמכויות הנתונות למפקח לפי סימן ב' בפרק ד'1, וכן תחול עליו החובה למחוק מידע מדגמי כאמור בסעיף 23י(ג), בשינויים המחויבים.

סמכויות ראש הרשות לגבי גופים ביטחוניים

23כד. (א) ראש הרשות רשאי להורות למפקח הפנימי לקיים פעולות, ובכלל זה פעולות משלימות או פעולות נוספות על הפעולות שביצע המפקח הפנימי, או לפעול לתיקון ליקויים.

(ב) ראש הרשות רשאי להשתמש בסמכויות המסורות לו לפי פרק ד'3 אם מצא כי הופרה הוראה מן ההוראות שראש הרשות מוסמך להורות על הפסקת הפרתן לפי סעיף 23כה או הוראה המנויה בסעיף 23כו, על סמך דיווח של המפקח הפנימי, או אם מצא כי יש חשש כי הופרה הוראה מן ההוראות המנויות כאמור והורה למפקח הפנימי לברר אם בוצעה הפרה, והמפקח הפנימי לא בירר את ההפרה בתוך זמן סביר שיקבע ראש הרשות לאחר שנועץ במפקח הפנימי, והתקיימו הוראות סעיף 23כז.

(ג) סבר ראש הרשות כי הממצאים כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) מעלים חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה או שנודע לו בדרך אחרת על ביצוע עבירה כאמור, יהיו נתונות לחוקר סמכויות האכיפה לפי סעיף 23נא, אלא אם כן הייתה רשות חקירה אחרת המוסמכת על פי דין לחקור עבירות באותו גוף ביטחוני; לעניין סעיף זה, "רשות חקירה אחרת" – למעט משטרת ישראל.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ד) לא יעשה חוקר או ראש הרשות שימוש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי גוף ביטחוני, אלא לאחר שעבר התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.

פרק ד'3: אמצעי אכיפה מינהליים וצו שיפוטי

סימן א': סמכות ראש הרשות להורות על הפסקת הפרה

סמכות להורות על הפסקת הפרה

23כה. (א) מצא ראש הרשות כי בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע השתמש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם במאגר מידע שלא למטרה שלשמה נמסרה, בניגוד להוראות סעיף 2(9), או עיבד מידע אישי במאגר מידע למטרה שמהווה פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2, רשאי הוא, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו, להודיע לו שמעשיו מהווים הפרה ולהורות לו להפסיק אותה באופן ובתוך תקופה שיורה.

(ב) מצא ראש הרשות כי בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע עיבד מידע אישי במאגר מידע שנוצר, התקבל, נצבר או נאסף, בניגוד להוראות חוק זה או בניגוד להוראות כל דין אחר המסדיר עיבוד מידע, או הרשה לאחר לעבד בעבורו מידע אישי כאמור, בניגוד לסעיף 8(ד), רשאי הוא, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, להודיע לו שמעשיו מהווים הפרה ולהורות לו להפסיק אותה באופן ובתוך תקופה שיורה.

(ג) מצא ראש הרשות כי בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע, עיבד מידע בניגוד להוראות התקנות המנויות בחלק ב' לתוספת הרביעית, רשאי הוא, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, להודיע לו שמעשיו מהווים הפרה ולהורות לו להפסיק אותה באופן ובתוך תקופה שיורה.

(ד) מצא ראש הרשות כי התקיים האמור בפסקאות (1) עד (4) שלהלן, רשאי הוא, לאחר שנתן לבעל שליטה במאגר מידע או למחזיק במאגר המידע שחייב במינוי ממונה על הגנת פרטיות לפי סעיף 17ב1(א), הזדמנות לטעון את טענותיו, להודיע לו שמעשיו מהווים הפרה, ולהורות לו על הפסקת ההפרה ועל הדרך שבה עליו לתקנה; קבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, צו לפי סעיף 23כו(ד)(1)(ז), רשאי ראש הרשות להורות כאמור גם לעניין פסקה (5) שלהלן:

(1) לא סופקו לממונה על הגנת הפרטיות התנאים והמשאבים הדרושים למילוי נאות של תפקידו או שהוא לא היה מעורב כראוי בכל נושא הנוגע לדיני הגנת הפרטיות, בניגוד לסעיף 17ב2(ב);

(2) הממונה על הגנת הפרטיות אינו מדווח ישירות לבעלי התפקידים המנויים בסעיף 17ב2(ג);

(3) הממונה על הגנת הפרטיות אינו בעל הידע והכישורים הנדרשים לפי סעיף 17ב3(א);

(4) הממונה על הגנת הפרטיות ממלא תפקיד נוסף או כפוף לנושא משרה בגוף שבו הוא ממלא את תפקידו או בגוף אחר באופן שעלול להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידיו לפי חוק זה בניגוד לסעיף 17ב3(ג);

(5) בעל השליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע לא מינה ממונה על הגנת הפרטיות, בניגוד לסעיף 17ב1(א)(3) או (4).

(ה) בהוראה להפסקת הפרה לפי סעיפים קטנים (א) עד (ד) יציין ראש הרשות את אלה:

(1) פירוט המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה, נסיבות ביצועו ומועד ביצועו, הדרישה לתיקון ההפרה והמועד לתיקונה;

(2) האפשרות שיוטל על המפר עיצום כספי אם לא יפסיק את ההפרה;

(3) זכותו של המפר להגיש ערעור בתוך 45 ימים לפי סעיף קטן (ו).

(ו) (1) על הוראה של ראש הרשות להפסקת הפרה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה ההודעה על הפסקת הפרה כאמור;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(2) בית המשפט הדן בערעור רשאי לאשר את החלטת ראש הרשות, לשנותה, לבטלה או לקבל החלטה אחרת במקומה, ורשאי הוא להחזיר את העניין עם הוראות לראש הרשות;

(3) הוגש ערעור כאמור, לא יראו בהפרת הוראת ראש הרשות לפי סעיף זה כהפרה עד שייתן בית המשפט הוראה אחרת.

(ז) ראש הרשות רשאי לאצול את סמכויותיו לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לעובד בכיר הכפוף אליו ישירות; הודעה על אצילה כאמור תפורסם ברשומות.

סימן ב': הטלת עיצום כספי

עיצום כספי

23כו. (א) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 150,000 שקלים חדשים, ואם במאגר המידע היה מידע אישי על אודות 1,000,000 בני אדם ומעלה, רשאי ראש הרשות להטיל עליו את כפל הסכום:

(1) עשה אחד מאלה:

(א) עיבד מידע אישי במאגר מידע חייב ברישום בלי שנרשם, בניגוד להוראות סעיף 8א(א);

(ב) כלל פרטים שאינם נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע שהוגשה לפי סעיף 9, בניגוד להוראות אותו סעיף;

(ג) לא הודיע לראש הרשות על שינוי בפרטים המנויים בסעיף 9(ב) או בפרטים שנקבעו לפי סעיף 9(ג), בניגוד להוראות סעיף 9(ד), למעט שינוי במענו של בעל השליטה במאגר המידע;

(2) לא מסר לראש הרשות הודעה על מאגר מידע החייב בהודעה לפי סעיף 8א(ב) או שלא הודיע לראש הרשות על שינוי בפרט מהפרטים המפורטים באותו סעיף, בניגוד להוראות אותו סעיף;

(3) עיבד מידע אישי במאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, בלי שהמאגר היה רשום במרשם או בלי שאחת ממטרותיו הרשומות של המאגר היא שירותי דיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 17ד;

(4) לא הודיע לראש הרשות כי הוא מקבל דרך קבע מידע אישי בהתאם להוראות סעיף 23ג והמידע נאגר במאגר מידע, בניגוד להוראות סעיף 23ד(ג).

(ב) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 15,000 שקלים חדשים:

(1) סירב לאפשר לאדם שמידע אישי עליו מוחזק במאגר המידע לעיין במידע האישי שעליו, בניגוד להוראות לפי סעיף 13;

(2) ביצע שינוי במידע האישי שברשותו בלי שהודיע עליו לכל מי שקיבל את המידע, בניגוד להוראות לפי סעיף 14(ב);

(3) לא הודיע למבקש על סירוב לתקן מידע אישי הנמצא במאגר מידע שבבעלותו או למוחקו, בניגוד להוראות לפי סעיף 14(ג);

(4) לא תיקן מידע אישי הנמצא במאגר מידע שבהחזקתו, בניגוד להוראות סעיף 14(ד);

(5) לא נענה לדרישתו של אדם בהתאם לסעיף 17ו(ב), שמידע אישי המתייחס אליו יימחק ממאגר מידע המשמש לדיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 17ו(ד);

(6) לא נענה לדרישתו של אדם בהתאם לסעיף 17ו(ג), כי מידע אישי המתייחס אליו, לא יימסר לאדם, לסוג בני אדם או לאנשים מסוימים, בניגוד להוראות סעיף 17ו(ד).

(ג) (1) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום השווה למכפלה של 50

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שקלים חדשים במספר בני האדם שאליהם נעשתה הפנייה או הדרישה, כמפורט להלן, ואם הייתה הפנייה או הדרישה לגבי מידע בעל רגישות מיוחדת – בסכום השווה למכפלה של 100 שקלים חדשים במספר בני האדם כאמור:

(א) פנה לאדם לקבלת מידע אישי לשם עיבודו במאגר מידע, בלי שמסר לו הודעה כנדרש בסעיף 11;

(ב) פנה לאדם בדיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 17ו(א);

(ג) בעל שליטה במאגר מידע שלא פירט על דרישת מידע אישי, כי הוא מוסר דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23ג, בניגוד להוראות סעיף 23ד(א);

(2) היה סכום העיצום הכספי לפי פסקה (1) קטן מ-30,000 שקלים חדשים, רשאי ראש הרשות להטיל על בעל שליטה במאגר מידע או על מחזיק במאגר מידע עיצום כספי בסכום של 30,000 שקלים חדשים.

(ד) (1) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 2 שקלים חדשים לכל אדם שמידע אישי על אודותיו נמצא במאגר המידע, ואם המידע האישי במאגר המידע היה מידע בעל רגישות מיוחדת – בסכום של 4 שקלים חדשים לכל אדם:

(א) פנה לאדם לקבלת מידע אישי לשם עיבודו במאגר מידע, והפנייה נעשתה לקבוצה בלתי מסוימת של בני אדם, בלי שמסר לו הודעה כנדרש בסעיף 11, בניגוד להוראות הסעיף האמור;

(ב) לא מינה ממונה על אבטחת מידע, בניגוד להוראות סעיף 17ב(א);

(ג) לא מינה ממונה על הגנת הפרטיות, בניגוד להוראות סעיף 17ב1(א)(1) או (2);

(ד) עיבד מידע אישי במאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, בלי שיש בידו רישום המציין את המקור שממנו קיבל כל אוסף נתונים המשמש לצורך מאגר המידע ומועד קבלתו וכן רישום המציין למי מסר כל אוסף נתונים כאמור, בניגוד להוראות סעיף 17ה;

(ה) בעל שליטה במאגר מידע שלא קִיים רישום של המידע האישי שמסר בהתאם לסעיף 23ג, בניגוד להוראות סעיף 23ד(ב);

(ו) לעניין בעל שליטה במאגר מידע המנוי בסעיף 17ב1(א)(1) או (2) – לא מילא אחר הוראות ראש הרשות להפסקת הפרה או לתיקונה, בניגוד להוראות סעיף 23כה(ד);

(ז) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע, בצו, שהוראות פסקת משנה (ו) יחולו גם לעניין בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק המנוי בסעיף 17ב1(א)(3) ו-(4);

(2) בעיצום כספי לפי פסקאות משנה (ד) ו-(ה) יחושב סכום העיצום הכספי לפי מספר בני האדם שאין לגביהם רישום כאמור באותן פסקאות משנה;

(3) היה סכום העיצום הכספי לפי פסקה (1) קטן מ-20,000 שקלים חדשים, ואם המידע האישי במאגר המידע היה מידע בעל רגישות מיוחדת – קטן מ-40,000 שקלים חדשים, רשאי ראש הרשות להטיל על בעל שליטה במאגר מידע או על מחזיק במאגר מידע עיצום כספי בסכום של 20,000 שקלים חדשים או 40,000 שקלים חדשים, לפי העניין.

(ה) (1) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי ראש הרשות להטיל עליו

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 4 שקלים חדשים לכל אדם שמידע אישי על אודותיו נמצא במאגר המידע, ואם המידע האישי במאגר המידע היה מידע בעל רגישות מיוחדת – בסכום של 8 שקלים חדשים לכל אדם:

(א) לא מילא אחר הוראות ראש הרשות לפי סעיף 23כה(א) להפסיק שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם במאגר מידע שלא למטרה שלשמה נמסרה, בניגוד להוראות סעיף 2(9), או להפסיק לעבד מידע אישי במאגר מידע למטרה שמהווה פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2;

(ב) עיבד מידע אישי במאגר מידע למטרה שאינה כדין, בניגוד להוראות סעיף 8(ב), אלא אם כן העיבוד נעשה רק בניגוד להוראות סעיף 2;

(ג) לא מילא אחר הוראות ראש הרשות לפי סעיף 23כה(ב) להפסיק לעבד מידע אישי במאגר מידע שנוצר, התקבל, נצבר או נאסף, בניגוד להוראות חוק זה או בניגוד להוראות כל דין אחר המסדיר עיבוד מידע, או להפסיק להרשות לאחר לעבד בעבורו מידע אישי כאמור;

(ד) עיבד מידע אישי בלא הרשאה של בעל השליטה במאגר המידע, או בחריגה מהרשאה כאמור, בניגוד להוראות סעיף 8(ג);

(ה) בעל שליטה במאגר מידע שמסר מידע מאת גוף ציבורי, בניגוד להוראות סעיף 23ב, בלי שהתקיימו הוראות סעיף 23ג;

(2) היה סכום העיצום הכספי כאמור בפסקה (1) קטן מ-200,000 שקלים חדשים, רשאי ראש הרשות להטיל על בעל שליטה במאגר מידע או על מחזיק במאגר מידע עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים.

(ו) עיבד בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע מידע אישי במאגר שלא בהתאם למטרה שנקבעה לו, בניגוד להוראות סעיף 8(ב), בנסיבות שבהן היה ניתן לקבוע כדין מטרה כאמור, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הקבוע בפרט (1) לתוספת השלישית.

(ז) לא מסר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע מסמך או עותק מחומר מחשב למפקח, בניגוד להוראות סעיף 23י(א)(2) או (3), רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בשיעור של 300,000 שקלים חדשים.

(ח) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר הוראה מהוראות התקנות שנקבעו לפי סעיף 36, כמפורט בטור א' לתוספת השלישית, החלה עליו, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הקבוע לגביו בטור ב', בטור ג', בטור ד' או בטור ה' לצד אותה הוראה, לפי העניין, ואם מאגר המידע הוא מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה בתוספת האמורה ויש בו מידע על אודות 1,000,000 בני אדם ומעלה, רשאי ראש הרשות להטיל עליו כפל הסכום הקבוע בטור ה' לצד אותה הוראה.

(ט) (1) הפר בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע הוראה מהוראות התקנות שנקבעו לפי סעיף 36, בתוספת הרביעית, כמפורט בטור א' בחלק א' לאותה תוספת, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הקבוע בטור ב' לצד אותה הוראה;

(2) לא מילא בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע אחר הוראות ראש הרשות לפי סעיף 23כה(ג) להפסיק הפרה של הוראות התקנות כאמור בחלק ב' לתוספת הרביעית, רשאי ראש הרשות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הקבוע בטור ב' לצד אותה הוראה באותה תוספת.

(י) (1) נמסרה למחזיק במאגר מידע דרישת תשלום בשל הפרת הוראה כאמור בסעיף קטן (ח), יודיע על כך ראש הרשות לבעל השליטה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

במאגר המידע בצירוף העתק מדרישת התשלום שנמסרה למחזיק, ויורה לבעל השליטה במאגר לפעול להפסקת ההפרה בידי המחזיק, והכול בתוך תקופה, כפי שיורה ראש הרשות;

(2) לא הופסקה ההפרה כאמור בפסקה (1) ולא ביצע בעל השליטה במאגר מידע את שדרש ממנו ראש הרשות לשם הפסקת ההפרה, רשאי ראש הרשות למסור לו הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 23כז בשל אותה הפרה, ויחולו לגבי בעל השליטה במאגר המידע לעניין אותה הפרה, בשינויים המחויבים, ההוראות לפי סימן זה, כאילו הוא היה המפר; סכום העיצום הכספי שיוטל על בעל השליטה במאגר המידע בשל הפרה כאמור יהיה הסכום שניתן להטיל על המחזיק בשל אותה הפרה.

הודעה על כוונת חיוב

23כז. (א) היה לראש הרשות יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כו (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה בכתב על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בחוק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין ראש הרשות, בין השאר, את אלה:

(1) פירוט המעשה המהווה את ההפרה, נסיבות ביצועו ומועד ביצועו;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני ראש הרשות לפי הוראות סעיף 23כח, וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 23כט(ד);

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 23ל, ושיעור התוספת.

זכות טיעון

23כח. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 23כז רשאי לטעון את טענותיו, לפני ראש הרשות, בכתב או בעל פה, לפי החלטת ראש הרשות, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 45 ימים ממועד מסירת ההודעה; ראש הרשות רשאי להאריך את התקופה האמורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

החלטת ראש הרשות ודרישת תשלום

23כט. (א) ראש הרשות יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 23כח, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 23לא.

(ב) החליט ראש הרשות לפי סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו וכן את זכותו של המפר להגיש ערעור בתוך 45 ימים לפי סעיף 23מה;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט ראש הרשות את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 23כח בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

23ל. (א) (1) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק המאה שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה; לעניין זה, "הפרה נמשכת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כו, לאחר שנמסרה למפר דרישת תשלום בשל הפרת אותה הוראה;

(2) הוגש ערעור על החלטת דרישת התשלום, לא תבוא במניין הימים לעניין פסקה (1) התקופה שעד להכרעת בית המשפט בעניין, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כו, שבוצעה לאחר המועד לתשלום העיצום הכספי, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

סכומים מופחתים 23לא. ראש הרשות אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים לפי סימן זה, אלא במקרים, בנסיבות ובהתאם לשיקולים המפורטים בתוספת החמישית ובשיעורים הקבועים בה.

סכום מעודכן של העיצום הכספי 23לב. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני ראש הרשות כאמור בסעיף 23כט(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי ראש הרשות או בידי בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור, לפי העניין.

(ב) הסכומים הקבועים בסעיף 23כו והסכומים הקבועים בתוספת השלישית, בתוספת הרביעית ובתוספת החמישית יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; עדכון ראשון לפי סעיף קטן זה יהיה בשנת 2026; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) ראש הרשות יפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

המועד לתשלום העיצום הכספי 23לג. על המפר לשלם את העיצום הכספי בתוך 45 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 23כט.

ריבית שקלית ודמי פיגורים 23לד. לא שולם העיצום הכספי במועד, ייתוספו עליו, לתקופת הפיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים, עד לתשלומו, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, בשינויים המחויבים.

גבייה 23לה. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

סימן ג': התראה מינהלית

התראה מינהלית 23לו. (א) היה לראש הרשות יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כו, והתקיימו נסיבות שקבע שר המשפטים, רשאי ראש הרשות, במקום להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן ב', למסור לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה.

(ב) בהתראה מינהלית יציין ראש הרשות מהו המעשה המהווה את ההפרה, נסיבות ביצועו ומועד ביצועו, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, ואת אופן החישוב של סכום העיצום, כאמור בסעיף 23לח, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 23לז.

בקשה לביטול התראה מינהלית 23לז. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 23לו, רשאי הוא לפנות לראש הרשות, בכתב, בתוך 45 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים אלה:

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) ראש הרשות רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) קיבל ראש הרשות בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה; החלטת ראש הרשות תינתן בכתב ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת לאחר התראה 23לח. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, יראו את ההפרה כאמור כהפרה נמשכת,

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ויחולו הוראות סעיף 23ל(א), וראש הרשות ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה הנמשכת בהתאם להוראות סעיף 23כז, בשינויים המחויבים.

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 23ל(ב), וראש הרשות ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת, בהתאם להוראות סעיף 23כז, בשינויים המחויבים.

סימן ד': התחייבות להימנע מהפרה

הודעה על האפשרות להגשת התחייבות ועירבון

23לט. היה לראש הרשות יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כו, והתקיימו נסיבות שקבע שר המשפטים, רשאי ראש הרשות למסור למפר הודעה בכתב על אפשרותו להגיש לראש הרשות כתב התחייבות ולהפקיד עירבון לפי הוראות סימן זה, במקום העיצום הכספי שניתן להטיל עליו לפי הוראות סימן ב'.

תנאי ההתחייבות וגובה העירבון

23מ. (א) בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את הפרת ההוראה כאמור בסעיף 23לט ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע ראש הרשות ושתחילתה ביום הגשת כתב ההתחייבות, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים (בסימן זה – תקופת ההתחייבות).

(ב) ראש הרשות רשאי לקבוע בכתב ההתחייבות תנאים נוספים שעל המפר להתחייב ולעמוד בהם במהלך תקופת ההתחייבות, לשם הקטנת הנזק שנגרם מההפרה או מניעת הישנותה.

(ג) נוסף על כתב ההתחייבות יפקיד המפר בידי הרשות עירבון בסכום העיצום הכספי שראש הרשות היה רשאי להטיל על המפר בשל אותה הפרה, בהתחשב בקיומם של נסיבות ושיקולים המנויים בתוספת החמישית.

(ד) ראש הרשות רשאי, לבקשת המפר ומטעמים שיירשמו, לפטור את המפר מהפקדת העירבון לפי סעיף קטן (ג) או להפחית את סכום העירבון שיפקיד המפר לפי אותו סעיף קטן.

תוצאות הגשת כתב התחייבות ועירבון או אי-הגשתם

23מא. (א) הגיש המפר לראש הרשות כתב התחייבות והפקיד עירבון לפי סימן זה, בתוך 45 ימים מיום מסירת ההודעה כאמור בסעיף 23לט, לא יוטל עליו עיצום כספי בשל אותה הפרה; לא הגיש המפר לראש הרשות כתב התחייבות או לא הפקיד עירבון בתוך התקופה האמורה, ימציא לו ראש הרשות הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה, לפי סעיף 23כז.

(ב) ראש הרשות רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הפרת התחייבות

23מב. (א) הגיש המפר כתב התחייבות והפקיד עירבון לפי סימן זה והפר תנאי מתנאי ההתחייבות, כמפורט בפסקאות שלהלן, יחולו ההוראות המפורטות באותן פסקאות, לפי העניין:

(1) המשיך המפר, במהלך תקופת ההתחייבות, להפר את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, או חזר והפר את ההוראה האמורה במהלך אותה תקופה, יראו את ההפרה כאמור כהפרה נמשכת לעניין סעיף 23ל(א) או כהפרה חוזרת לעניין סעיף 23ל(ב), לפי העניין, ויחולו הוראות אלה:

(א) ראש הרשות ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 23כז, בשינויים המחויבים;

(ב) מסר ראש הרשות למפר דרישת תשלום בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 23כט(ב)(1) או שהמפר לא טען את טענותיו לפני ראש הרשות לעניין אותה הפרה כאמור בסעיף 23כט(ד), יחלט ראש הרשות את העירבון נוסף על הטלת העיצום הכספי בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת; החליט ראש הרשות, לפי סעיף 23מ(ד), לפטור את המפר מהפקדת העירבון או להפחית את סכום העירבון, ימסור למפר דרישת תשלום לפי סעיף 23כט הכוללת גם את סכום העירבון שלגביו ניתן הפטור או את

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

החלק שהופחת מסכום העירבון, לפי העניין, בתוספת ריבית שקלית, מיום החלטת ראש הרשות על הפטור או ההפחתה כאמור עד יום המסירה של דרישת התשלום;

(2) הפר המפר תנאי מהתנאים הנוספים שנקבעו בכתב ההתחייבות כאמור בסעיף 23מ(ב) – יחלט ראש הרשות את העירבון, ואם החליט, לפי סעיף 23מ(ד), לפטור את המפר מהפקדת העירבון או להפחית את סכום העירבון, ימסור למפר דרישת תשלום לפי סעיף 23כט לגבי סכום העירבון שלגביו ניתן הפטור או לגבי החלק שהופחת מסכום העירבון, לפי העניין, בתוספת ריבית שקלית מיום החלטת ראש הרשות על הפטור או ההפחתה כאמור עד יום המסירה של דרישת התשלום; ראש הרשות לא יחלט את העירבון או ישלח דרישת תשלום לפי פסקה זו אלא לאחר שנתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב, לעניין הפרת התנאים כאמור.

(ב) לעניין פרק זה, יראו בחילוט העירבון לפי הוראות סעיף זה כהטלת עיצום כספי על המפר בשל ההפרה שלגביה ניתן העירבון.

(ג) הופר תנאי מתנאי ההתחייבות כאמור בסעיף זה, והפר המפר פעם נוספת את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, לא יאפשר לו ראש הרשות להגיש כתב התחייבות נוסף לפי הוראות סימן זה, בשל אותה הפרה.

השבת העירבון

23מג. עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות שהגיש לפי סימן זה, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד בתוספת ריבית שקלית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.

סימן ה': הוראות שונות לעניין עיצום כספי

עיצום כספי בשל הפרה של כמה הוראות לפי חוק זה ולפי חוק אחר

23מד. על מעשה אחד המהווה הפרה של כמה הוראות לפי חוק זה וכן על מעשה המהווה הפרה של הוראה מההוראות המנויות בסעיף 23כו ושל הפרה לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

ערעור, עיכוב ביצוע והחזר

23מה. (א) על הפעלת אמצעי אכיפה מינהלי לפי סימנים ב' עד ה' ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה ההודעה על ביצוע הפעולה.

(ב) אין בהגשת ערעור על החלטת ראש הרשות לפי סימנים ב' עד ה', כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך ראש הרשות או שבית המשפט הורה על כך.

(ג) בית המשפט הדן בערעור רשאי לאשר את החלטת ראש הרשות, לשנותה, לבטלה או לקבל החלטה אחרת במקומה, ורשאי הוא להחזיר את העניין עם הוראות לראש הרשות.

(ד) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי או הופקד העירבון, לקבל ערעור כאמור בסעיף קטן (א), והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי או החזרת העירבון, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו שהופחת או יוחזר העירבון, לפי העניין, בתוספת ריבית שקלית מיום תשלומו או הפקדתו עד יום החזרתו.

פרסום

23מו. (א) הטיל ראש הרשות עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של הרשות להגנת הפרטיות את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום הכספי ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר – אם הוא תאגיד, אלא אם כן הוא תאגיד המנוהל על ידי יחיד ושמו של התאגיד כשם הבעלים היחיד שלו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) פרסום לפי סעיף זה לא יתבצע אלא לאחר שניתנה למפר הזדמנות לטעון את טענותיו; ההזדמנות לטעון טענות לפי סעיף קטן זה יכול שתינתן למפר במסגרת זכות הטיעון לפי סעיף 23כח, ובלבד שראש הרשות הודיע למפר על כוונתו לפרסם את שמו, בהודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 23כז.

(ג) הוגש ערעור על החלטת ראש הרשות להטיל עיצום כספי, יפרסם ראש הרשות, באותה הדרך שפרסם לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (א)(6), ראש הרשות –

(1) לא יפרסם את שמו של מפר שהוא תאגיד, אם שוכנע כי ההפרה היא קלת ערך בנסיבות העניין, אלא אם כן הפרסום נחוץ לאזהרת ציבור בני האדם שפרטיהם נמצאים במאגר;

(2) יפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד או של תאגיד ששמו כשם הבעלים היחיד שלו, אם סבר שהדבר נחוץ לאזהרת הציבור.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם ראש הרשות פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ו) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ז) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

שמירת אחריות פלילית

23מז. (א) תשלום עיצום כספי, מסירת התראה מינהלית או הגשת כתב התחייבות והפקדת עירבון, לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המהווה עבירה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נמסרה למפר הודעה על כוונת חיוב, התראה מינהלית או הודעה על האפשרות להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירבון, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת, כאמור בסעיף 23טז; התגלו עובדות חדשות כאמור והוגש נגד המפר כתב אישום לאחר שהמפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון, יוחזר לו הסכום ששולם או העירבון שהופקד, לפי העניין, בתוספת ריבית שקלית ודמי פיגורים מיום תשלום הסכום או מיום הפקדת העירבון, עד יום החזרתו.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל עבירה המהווה הפרה, לא ינקוט נגדו ראש הרשות הליכים לפי סימנים ב' עד ה' בשל ההפרה.

אצילת סמכויות

23מח. ראש הרשות רשאי לאצול את סמכויותיו לפי סימנים ב' עד ה' לעובד בכיר הכפוף אליו ישירות ואחראי על תחום העיצומים הכספיים; הודעה על אצילה כאמור תפורסם ברשומות.

סימן ו': צו הפסקה שיפוטי

צו שיפוטי להפסקת פעולות עיבוד מידע או צו למחיקת מידע אישי

23מט. (א) היה לראש הרשות יסוד סביר להניח כי מתבצעת או עומדת להתבצע במאגר מידע הפרה של הוראות לפי סעיף 2(9), 8(ב), (ג) או (ד), 17 או 23ב, רשאי הוא לבקש מבית משפט לעניינים מינהליים (בסעיף זה – בית המשפט) לתת צו לבעל השליטה במאגר המידע או למחזיק במאגר המידע, להפסקת פעולות עיבוד מידע הגורמות להפרה או שיש חשש שיגרמו להפרה (בסעיף זה – צו הפסקה), וכן רשאי בית המשפט להורות לשם כך על מחיקת המידע האישי שבמאגר המידע במלואו (בסעיף זה – צו מחיקה).

(ב) בית המשפט רשאי לתת צו לפי סעיף קטן (א), כפי שהתבקש או בשינויים, אם שוכנע כי התקיימו כל אלו:

(1) יש יסוד סביר להניח כי מתבצעת או עומדת להתבצע במאגר מידע הפרה כאמור באותו סעיף קטן;

(2) אין אמצעי אחר שפגיעתו פחותה למניעת ביצוע ההפרה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מההפרה עולה על הנזק שעלול להיגרם ממתן הצו הנוגע אליה, ובכלל זה הפגיעה בחופש הביטוי שעלולה להיגרם ממתן הצו;

(4) חומרת ההפרה מצדיקה את מתן הצו.

(ג) (1) צו לפי סעיף זה יינתן לאחר שניתנה לבעל השליטה במאגר המידע הזדמנות להשמיע את טענותיו לפני בית המשפט, ואם הצו מופנה כלפי מחזיק – גם למחזיק, ככל שהדבר ניתן, ובדרך המתאימה בנסיבות העניין;

(2) צו הפסקה שלא במעמד צד כאמור בפסקה (1) יינתן לתקופה שלא תעלה על 48 שעות; בתקופה כאמור לא יינתן צו מחיקה;

(3) בית המשפט רשאי להאריך את תוקפו של הצו לאחר שניתנה לבעל השליטה במאגר המידע או למחזיק במאגר המידע, לפי העניין, הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ד) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו לפי סעיף זה אם ראה שהדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו לאחר מתן הצו.

(ה) על הליך לפי סעיף זה יחולו הוראות חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בשינויים המחויבים; שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע הוראות לעניין סדרי דין בהליך לפי סעיף זה; עד לקביעת הוראות כאמור, יחולו הוראות תקנות האזרחות (סדרי הדין בבקשה לביטול אזרחות), התשע"ז-2017, בשינויים המחויבים.

פרק ד'4: סמכויות אכיפה ועונשין

סימן א': סמכויות אכיפה

הסמכת חוקרים

23נ. (א) ראש הרשות רשאי להסמיך חוקר מקרב עובדי המדינה, שיהיו נתונות לו הסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן (להלן – חוקר), אם התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של ראש הרשות אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, ועמד בתנאי כשירות נוספים, ככל שנקבעו, כפי שהורה שר המשפטים בהסכמת השר לביטחון לאומי, ולעניין הפעלת סמכויות חדירה לחומר מחשב או העתקתו כאמור בסעיף 23נא(א)(3) – הוא בעל תפקיד המיומן לביצוע פעולות כאמור;

(3) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הגנת הפרטיות, כפי שהורה שר המשפטים.

(ב) הסמכתו של חוקר לפי סעיף זה, תהיה בתעודה החתומה בידי ראש הרשות, שמעידה על תפקידו כחוקר ועל סמכויותיו לפי חוק זה (להלן – תעודת חוקר).

(ג) הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן (ב) תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות להגנת הפרטיות.

סמכויות אכיפה

23נא. (א) היה לחוקר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה לפי סעיף 5, בנסיבות המנויות בסעיף 2(9), והחשד הוא שהעבירה נעברה לגבי ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם במאגר מידע, או היה לחוקר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה לפי פרק ב' או לפי פרק זה, רשאי הוא –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) והוראות חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002, בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ שיש לו יסוד סביר להניח שהוא חפץ הקשור לעבירה כאמור;

(3) לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23 עד 24 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(ב) על ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיפים 23א, 24(א)(1) ו-(ב), 26 עד 28, 31 עד 42 ו-45, לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין יהיו נתונות לראש הרשות או לחוקר שהוא הסמיך לכך; הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן זה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות.

(ג) (1) היה לחוקר יסוד סביר לחשד שאדם עבר עבירה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומענו או כדי לחוקרו במקום הימצאו; היה הזיהוי בלתי מספיק או שלא ניתן לחקור את אותו אדם במקום הימצאו, רשאי החוקר לדרוש מאותו אדם להתלוות אליו למשרדי הרשות או לזמנו למשרדי הרשות למועד אחר שיקבע; מי שזומן למשרדי הרשות, יתייצב במועד שזומן אליו;

(2) על עיכוב לפי פסקה (1) יחולו הוראות סעיפים 66, 67, ו-72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין הממונה יהיו נתונות לראש הרשות או לחוקר שהוא הסמיך לכך, ויראו את משרדי הרשות שראש הרשות הכריז עליהם בהודעה ברשומות כתחנת משטרה לעניין הוראות חוק המעצרים.

זיהוי חוקר

23נב. (א) חוקר לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) מתקיימות לגביו הוראות לעניין זיהוי מפקח לפי סעיף 23יא, בשינויים המחויבים;

(2) הוא לובש מדי חוקר, בצבע ובצורה שהורה ראש הרשות לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה.

(ב) הוראות סעיף 23יב(ב) ו-(ג) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין החובות כאמור בסעיף קטן (א).

סימן ב': עבירות

הפרעה לראש הרשות, לחוקר או למפקח במילוי תפקידו

23נג. המפריע לראש הרשות, לחוקר או למפקח במילוי תפקידו לפי חוק זה, דינו – מאסר שישה חודשים.

הטעיית ראש הרשות, מפקח או מומחה חיצוני

23נד. העושה אחד מאלה בכוונה להטעות את ראש הרשות, מפקח או מומחה חיצוני, דינו – מאסר שנתיים:

(1) כולל פרטים שאינם נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע שהוגשה לפי סעיף 9 או בהודעה על שינוי בפרטים המנויים בסעיף 9(ב) או בהודעה לפי סעיף 8א(ב);

(2) מוסר פרטים שאינם נכונים במענה לדרישה של מפקח לפי סעיף 23י(א)(1) עד (3) או של מומחה חיצוני לפי סעיף 23יח(ו).

עיבוד מידע ממאגר מידע בלא הרשאה

23נה. המעבד מידע אישי ממאגר מידע בלא הרשאה מאת בעל השליטה במאגר המידע, בניגוד להוראות סעיף 8(ג), דינו – מאסר שלוש שנים.

מסירת פרטים לא נכונים בפנייה לקבלת מידע

23נו. הפונה לאדם לקבלת מידע אישי לשם עיבוד המידע במאגר מידע ומוסר לו פרטים לא נכונים, בניגוד להוראות סעיף 11, בכוונה להטעותו באשר למסירת המידע האישי, דינו – מאסר שלוש שנים.

מסירת מידע מגוף ציבורי שלא כדין

23נז. גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 שהוא תאגיד, עובד של גוף ציבורי כאמור או מי שפועל מטעם גוף ציבורי כאמור, המוסר מידע אישי שעל העברתו חל איסור לפי הוראות סעיף 23ב, במטרה שגורם שאינו מוסמך לקבל את המידע יעבד אותו, דינו – מאסר שלוש שנים.

פרק ד'5: הוראות לעניין בחירות

פרק ד'5 – הגדרות

23נח. בפרק זה –

"בחירות כלליות לרשויות" – הבחירות הכלליות כמשמעותן בסעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות);

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"בחירות לרשות מקומית" – בחירות כהגדרתן בחוק הרשויות המקומיות (בחירות) או בחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, למעט בחירות לוועד המקומי של יישוב במועצה אזורית;

"ועדת הבחירות המרכזית" – כמשמעותה בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;

"חוק הבחירות (דרכי תעמולה)" – חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959;

"חוק המועצות האזוריות" – חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988;

"חוק הרשויות המקומיות (בחירות)" – חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;

"יושב ראש ועדת בחירות אזורית" – יושב ראש ועדת בחירות אזורית שנקבע לפי סעיף 17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), בנוגע לבחירות לרשות מקומית שבאזור השיפוט של בית המשפט המחוזי שבו הוא מכהן;

"מועמד בבחירות לרשות מקומית" – כל אחד מאלה:

(1) מתחילת תקופת הבחירות הכלליות לרשויות ועד יום הגשת הרשימות –

(א) מפלגה כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (בחירות) וסיעה של הכנסת;

(ב) סיעה של מועצה יוצאת, כמשמעותה בסעיף 25 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות);

(ג) מי שזכאי, לפי סעיף 16(ב)(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), לקבל מידע פנקס, והמידע נמסר לו לפי סעיף 16(ג) לחוק האמור;

(ד) מי שזכאי, לפי סעיף 5ב(א)(1) לחוק המועצות האזוריות, לקבל מידע פנקס, והמידע נמסר לו לפי הסעיף האמור;

(2) החל מיום הגשת רשימות מועמדים – רשימת מועמדים בבחירות למועצה של רשות מקומית ומועמד לראש רשות מקומית וכן מי שהגיש את רשימת המועמדים או הצעת המועמד, למעט קבוצה של בוחרים;

"מפלגה" – כהגדרתה בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, ולעניין החלק מתקופת בחירות לכנסת המתחיל ביום שלאחר המועד האחרון להגשת רשימת מועמדים לכנסת לוועדת הבחירות המרכזית – מפלגה כאמור שהגישה רשימת מועמדים המשתתפת בבחירות לכנסת;

"תקופות בחירות" – תקופת הבחירות לכנסת או תקופת הבחירות הכלליות לרשויות;

"תקופת הבחירות הכלליות לרשויות" – תקופה שתחילתה ביום ה-101 שלפני יום הבחירות הכלליות לרשויות, וסיומה ביום ה-14 שלאחר יום הבחירות האמור;

"תקופת בחירות לכנסת" – תקופה שתחילתה ביום הקובע, כהגדרתו בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, וסיומה ביום פרסום תוצאות הבחירות לפי סעיף 11 לחוק-יסוד: הכנסת;

"תקופת הבחירות לרשות" – תקופה שתחילתה ביום הגשת רשימות המועמדים או הצעות המועמד וסיומה היום ה-14 שלאחר יום הבחירות.

הפעלת סמכויות לפי פרקים ד'1 ו-ד'3 בתקופות בחירות

23נט. (א) ראש הרשות, מפקח או חוקר לא יפעיל, בתקופות בחירות, סמכות הנתונה לו לפי סעיפים המנויים להלן בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, הנוגעת למאגר מידע אשר מפלגה או מועמד בבחירות לרשות מקומית הם בעלי השליטה בו, שהם או מי שמחזיק במאגר מידע כאמור מטעמם ביצעו, אלא אם כן קיבל אישור לפי סעיף קטן (ב):

(1) כניסה למקום, לפי סעיף 23י(א)(4);

(2) הגשת בקשה לצו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב במסגרת בירור מינהלי, לפי סעיף 23יד;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(3) הגשת בקשה לצו הפסקה, לפי סעיף 23מט ;

(4) סמכות לתפוס כל חפץ, לפי סעיף 23נא(א)(2) ;

(5) הגשת בקשה לצו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב, לפי סעיף 23נא(א)(3) ;

(6) הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 23כז ;

(7) מסירת התראה מינהלית, לפי סעיף 23לו ;

(8) מסירת הודעה על האפשרות להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירבון, לפי סעיף 23לט.

(ב) סמכות כאמור בסעיף קטן (א) יכול שתופעל –

(1) בתקופת בחירות לכנסת, לעניין מאגר מידע אשר מפלגה היא בעלת השליטה בו – באישור יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ;

(2) בתקופת בחירות כלליות לרשויות, לעניין מאגר מידע שמפלגה כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (בחירות) או סיעה של הכנסת היא בעלת שליטה בו – באישור יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ולעניין מאגר מידע אשר מועמד אחר בבחירות לרשויות מקומיות הוא בעל השליטה בו – באישור יושב ראש ועדת בחירות אזורית.

(ג) לפני מתן אישור לפי סעיף זה ייתן יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או יושב ראש ועדת הבחירות האזורית, לפי העניין, הזדמנות למפלגה או למועמד בבחירות ברשות המקומית הנוגעים בדבר להשמיע את טענותיהם ; ואולם לגבי סמכות לפי סעיף קטן (א)(1) עד (5) רשאי יושב ראש ועדת בחירות כאמור לתת אישור להפעלת הסמכות בלי לבקש את עמדת המפלגה או המועמד בבחירות ברשות המקומית, מטעמי דחיפות או אם יהיה בכך כדי לסכל את מטרת הפעלת הסמכות המבוקשת ; נסיבות העניין וטעמי הדחיפות יפורטו בהחלטת יושב הראש.

(ד) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או יושב ראש ועדת בחירות אזורית לא ייתן אישור להפעלת סמכות לפי סעיף זה, אם מצא כי הדבר יפגע באופן מהותי ביכולתם של המפלגה או של המועמד בבחירות ברשות המקומית, לפי העניין, להתמודד בבחירות או לנהל את הקשר עם ציבור הבוחרים, וכי עוצמת הפגיעה הצפויה כאמור עולה על הסיכון לפגיעה בפרטיות ועל הסיכון לפגיעה באינטרס הציבורי העומד בבסיס הפעלת הסמכות ; אישור כאמור יכול שיהיה בתנאים.

(ה) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ויושב ראש ועדת בחירות אזורית הדן בבקשה פלונית, רשאים, ביוזמתם, או על פי בקשה של בעל דין שהוגשה לפני תחילת הדיון או במהלכו, להורות שהדיון יתקיים בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, אם ראו כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ו) החליט ראש הרשות, מפקח או חוקר להפעיל סמכות לפי סעיף זה בתקופת בחירות לרשות מקומית שמתקיימות ביום שאינו יום הבחירות הכלליות לרשויות, בנוגע למאגר מידע שהמועמד בבחירות לרשות מקומית הוא בעל השליטה בו, רשאי המועמד בבחירות לרשות מקומית לבקש מיושב ראש ועדת בחירות אזורית, ואם הוא מפלגה כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (בחירות) או סיעה של הכנסת – מיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, לקבוע כי הסמכות האמורה לא תופעל בתקופת הבחירות לאותה רשות מקומית, אם ימצא כי התקיים האמור בסעיף קטן (ד), או להתנות את הפעלת הסמכות בתנאים ; על בקשה והחלטה כאמור יחולו הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ה), בשינויים המחויבים.

(ז) על הליכים לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 17ד ו-17ה לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), בשינויים המחויבים.

(ח) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין בחירות לרשות מקומית אחרת או למועצה אזורית אחרת המתוקצבת מתקציב המדינה, למעט ועד מקומי.

פרק ה׳: שונות

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

דין המדינה

24. חוק זה חל על המדינה.

מות הנפגע

25. (א) אדם שנפגע בפרטיותו ותוך ששה חדשים לאחר הפגיעה מת בלי שהגיש תובענה או קובלנה בשל אותה פגיעה, רשאים בן-זוגו, ילדו או הורהו, ואם לא השאיר בן-זוג, ילדים או הורים – אחיו או אחותו, להגיש, תוך ששה חדשים לאחר מותו, תובענה או קובלנה בשל אותה פגיעה.

(ב) אדם שהגיש תובענה או קובלנה בשל פגיעה בפרטיות ומת לפני סיום ההליך, רשאים בן-זוגו, ילדו או הורהו, ואם לא השאיר בן-זוג, ילדים או הורים – אחיו או אחותו, להודיע לבית המשפט, תוך ששה חדשים לאחר מותו, על רצונם להמשיך בתובענה או בקובלנה, ומשהודיע כאמור יבואו הם במקום התובע או הקובל.

26. (בוטל)

החלת הוראות מחוק איסור לשון הרע

27. על הליכים משפטיים בשל פגיעה בפרטיות יחולו הוראות סעיפים 21, 23 ו-24 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

ראיות על שם רע, אופי או עבר של אדם

28. במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות אין להביא ראיה או לחקור עד בדבר שמו הרע של הנפגע או בדבר אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו.

צווים נוספים

29. (א) בנוסף לכל עונש וסעד אחר רשאי בית המשפט, במשפט פלילי או אזרחי בשל הפרה של הוראה מהוראות חוק זה, לצוות כמפורט להלן, לפי הענין:

(1) על איסור הפצה של עתקי החומר הפוגע או על החרמתו; צו החרמה לפי פסקה זו כוחו יפה כלפי כל אדם שברשותו נמצא חומר כזה לשם מכירה, הפצה או החסנה, גם אם אותו אדם לא היה צד למשפט; ציווה בית המשפט על החרמה, יורה מה ייעשה בעתקים שהוחרמו;

(2) על פרסום פסק הדין, כולו או מקצתו; הפרסום ייעשה על חשבון הנאשם או הנתבע, במקום, במידה ובדרך שקבע בית המשפט;

(3) על מסירת החומר הפוגע לנפגע.

(4) על השמדת מידע שנתקבל שלא כדין, או לאסור על שימוש במידע כאמור או במידע עודף כהגדרתו בסעיף 23ה, או להורות לגבי המידע כל הוראה אחרת.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע החזקת עותק של פרסום בספריות ציבוריות, בארכיונים וכיוצא באלה, זולת אם הטיל בית המשפט, בצו החרמה על פי סעיף קטן (א)(1), הגבלה גם על החזקה כזאת, ואין בהן כדי למנוע החזקת עותק של פרסום בידי הפרט.

פיצוי בלא הוכחת נזק

29א. (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 5, רשאי בית המשפט לחייבו לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, בלא הוכחת נזק; חיוב בפיצוי לפי סעיף קטן זה הוא כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו.

(ב) (1) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי סעיף 4, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, בלא הוכחת נזק;

(2) במשפט כאמור בפסקה (1) שבו הוכח כי הפגיעה בפרטיות נעשתה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור באותה פסקה, בלא הוכחת נזק.

(ג) לא יקבל אדם פיצוי בלא הוכחת נזק לפי סעיף זה, בשל אותה פגיעה בפרטיות, יותר מפעם אחת.

(ד) הסכומים האמורים בסעיף זה יעודכנו ב-16 בכל חודש, בהתאם לשיעור השינוי במדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לענין זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" – מדד החודש שקדם לחודש העדכון;

"המדד הבסיסי" – מדד חודש מאי 2007.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

אחריות בשל פרסום בעתון

30. (א) פורסמה פגיעה בפרטיות בעתון, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל הפגיעה האדם שהביא את הדבר לעתון וגרם בכך לפרסומו, עורך העתון ומי שהחליט בפועל על פרסום אותה פגיעה בעתון, ובאחריות אזרחית ישא גם המוציא לאור של העתון.

(ב) באישום פלילי לפי סעיף זה תהא זאת הגנה טובה לעורך העתון שנקט אמצעים סבירים כדי למנוע פרסום אותה פגיעה ושלא ידע על פרסומה.

(ג) בסעיף זה, "עורך עתון" – לרבות עורך בפועל.

אחריות של מדפיס ומפיץ

31. פורסמה פגיעה בפרטיות בדפוס, למעט בעתון בעל תדירות הופעה של ארבעים ימים או פחות, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל הפגיעה גם מחזיק בית הדפוס שבו הודפס הפרסום, ומי שמוכר את הפרסום או מפיץ אותו בדרך אחרת, ובלבד שלא ישאו באחריות אלא אם ידעו או חייבים היו לדעת שהפרסום מכיל פגיעה בפרטיות.

31א. (בוטל)

עוולה בנזיקין

31ב. מעשה או מחדל בניגוד להוראות פרקים ב' או ד' או בניגוד לתקנות שהותקנו לפי חוק זה יהווה עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

חומר פסול לראיה

32. חומר שהושג תוך פגיעה בפרטיות יהיה פסול לשמש ראיה בבית משפט, ללא הסכמת הנפגע, זולת אם בית המשפט התיר מטעמים שיירשמו להשתמש בחומר, או אם היו לפוגע, שהיה צד להליך, הגנה או פטור לפי חוק זה.

תיקון פקודת הנזיקין

33. בפקודת הנזיקין [נוסח חדש], סעיף 34א – בטל.

תיקון חוק סדר הדין הפלילי

34. בתוספת לחוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה-1965, אחרי פסקה (12) יבוא:

"(13) עבירות על חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981".

שמירת דינים

35. הוראות חוק זה לא יגרעו מהוראות כל דין אחר.

ביצוע ותקנות

36. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות, באישור ועדת החוקה, בכל ענין הנוגע לביצועו, ובין השאר –

(1) תנאי החזקת מידע ושמירתו במאגרי מידע;

(2) תנאים להעברה של מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה או מהם;

(3) כללי התנהגות ואתיקה לבעלי שליטה או למחזיקים של מאגרי מידע ולעובדיהם;

(4) הוראות לענין ביעור מידע עם הפסקת פעולתו של מאגר מידע.

אגרות

36א. (א) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע אגרות בעבור עיון במאגרי מידע לפי חוק זה.

(ב) (בוטל)

(ג) (בוטל)

שינוי התוספות

36ב. שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה, לתקן את התוספת השלישית, התוספת הרביעית והתוספת החמישית.

תחילה

37. תחילתו של פרק ב' ששה חדשים מיום פרסומו של חוק זה.

תוספת ראשונה

(ההגדרה "הרשות", "הרשות להגנת הפרטיות", בסעיף 3)

נוסח החלטת הממשלה מס' 1890

נושא ההחלטה: עצמאות הרשות להגנת הפרטיות ותיקון החלטת ממשלה מחליטים: בהמשך להחלטות הממשלה מס' 4660 מיום 19 בינואר 2006, מס' 4820 מיום 28 ביוני 2012 ומס' 3019 מיום 7 בספטמבר 2017:

1. (א) הרשות להגנת הפרטיות (להלן: הרשות) היא יחידה במשרד המשפטים שבראשה עומד ראש הרשות.

(ב) הרשות תהיה עצמאית בהפעלת הסמכויות המוקנות לראש הרשות לשם מילוי תפקידיה באמצעות עובדי הרשות ובהתאם להוראות כל דין, ותקציב הפעילות של הרשות ינוהל בנפרד בתוך תקציב משרד המשפטים. מתוך כיבוד עצמאותה

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

של הרשות, תפעל הרשות באופן בלתי תלוי בעת הפעלת הסמכויות המוקנות לראש הרשות.

2. תפקידי הרשות הם בין היתר אלו:

(א) לפקח על מילוי הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 והתקנות שלפיו ביחס למאגרי מידע;

(ב) לחקור חשדות לביצוע עבירות לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ביחס למאגרי מידע בהתאם לסמכויותיה על פי דין;

(ג) להעלות את המודעות בציבור לזכות לפרטיות במאגרי מידע, לערך ההגנה על הפרטיות ולחשיבותו בעידן המידע, באמצעות חינוך, הדרכה והסברה;

(ד) לטפל בפניות ציבור שיש בהן ממש בעניין פגיעה בנושאי מידע לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

(ה) לפתח וליישם תוכניות מקצועיות והכשרות בתחומי פעילותה;

(ו) לקדם ולקיים קשרים עם גופים מקבילים בעולם ובמסגרת פורומים בין-לאומיים שבהם משתתפים גופים מקבילים;

(ז) לבצע את סמכויות רשם הגורמים המאשרים לפי חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

3. (א) בהמשך להחלטות הממשלה מס' 4660 מיום 19.1.2006 ומס' 3543 מיום 11.2.2018, לקבוע כי תנאי הכשירות למינוי כראש הרשות יהיו כדלקמן:

(1) מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות להתמנות כשופט של בית המשפט המחוזי;

(2) לא ימונה לראש הרשות מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כראש הרשות, או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

(ב) יובהר, כי בהתאם להחלטת ממשלה מס' 4470 מיום 8.2.2009, ראש הרשות ימונה לתקופת כהונה אחת בת שש שנים.

4. לתקן את החלטת הממשלה מס' 4660 מיום 19.1.2006 ולקבוע כי:

(א) הממשלה תמנה את ראש הרשות בהודעה ברשומות כרשם לעניין סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

(ב) שר המשפטים ימנה את ראש הרשות כרשם לעניין סעיף 9 לחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

תוספת שנייה

(פסקה (12) להגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת", בסעיף 3)

(1) מידע על חברות בארגון עובדים כאמור בתקנה 7 לתקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי), התשפ"ג-2023.

תוספת שלישית

(סעיף 23כו(ח))

עיצום כספי על הפרת תקנות אבטחת מידע

בתוספת זו –

"גורם חיצוני" – כמשמעותו בתקנה 15(א) לתקנות;

"יחיד" – אדם וקרובו, אדם ובא כוחו; לעניין זה "קרוב" – בן זוג, אח, אחות, הורה, הורה הורה, צאצא וצאצא של בן זוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה וכן צאצא של אח או של אחות, ואח או אחות של הורה;

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

"מאגר המנוהל בידי יחיד" – מאגר מידע שבעל השליטה בו הוא יחיד או תאגיד בבעלות יחיד או תאגיד בבעלות שני יחידים, ושלכל היותר שני בעלי הרשאה נוספים רשאים לעשות בו שימוש ובאפשרותם לעשות בו שימוש, ולמעט מאגרי מידע כמפורט להלן:

(1) מאגר מידע שמטרתו העיקרית היא איסוף מידע אישי לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק או בתמורה, לרבות שירותי דיוור ישיר;

(2) מאגר מידע שיש בו מידע אישי על אודות 10,000 בני אדם ומעלה;

(3) מאגר מידע הכולל מידע אישי שבעל המאגר כפוף בשלו לחובת סודיות מקצועית לפי דין או לפי עקרונות של אתיקה מקצועית;

"מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית" – מאגר מידע שאינו מאגר המנוהל בידי יחיד שמתקיימים בו כל אלה:

(1) מטרתו העיקרית אינה איסוף מידע אישי לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק או בתמורה, לרבות שירותי דיוור ישיר;

(2) בעל השליטה במאגר המידע אינו גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23;

(3) אם יש במאגר מידע בעל רגישות מיוחדת מתקיים בו גם אחד מאלה:

(א) מספר בעלי ההרשאה למאגר אצל בעל השליטה אינו עולה על עשרה;

(ב) המאגר כולל מידע בעל רגישות מיוחדת רק על אודות המועסקים אצל בעל השליטה או הספקים שלו, הוא משמש למטרות ניהול העסק של בעל השליטה במאגר המידע בלבד והוא מהסוגים שלהלן בלבד:

(1) מידע לפי פסקאות (2), (6) ו-(8) עד (10) להגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת";

(2) מידע אישי על נטייתו המינית של המועסק או של בן זוגו, הנובע ממידע שמסר המועסק;

(3) מידע אישי על אודות אמונותיו הדתיות;

(4) מידע אישי שהוא מזהה ביומטרי כאמור בפסקה (4) להגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת" שהוא תמונת פנים בלבד;

"מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית" – מאגר שאינו מאגר מידע המנוהל על ידי יחיד ואינו מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה ומתקיים בו אחד מאלה:

(1) מטרתו העיקרית היא איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק או בתמורה, לרבות שירותי דיוור ישיר;

(2) בעל השליטה בו הוא גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 לחוק;

(3) המאגר כולל מידע בעל רגישות מיוחדת, למעט מידע בעל רגישות מיוחדת המוחרג בפסקה (3)(ב) להגדרה "מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית";

"מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה" – מאגר מידע שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) מאגר מידע כאמור בפרט (1) להגדרה "מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית" או מאגר מידע שיש בו מידע בעל רגישות מיוחדת שמספר בעלי ההרשאה אצל בעל השליטה בו עולה על 100 או שיש בו מידע אישי על אודות 100,000 בני אדם ומעלה;

(2) מאגר מידע שיש בו מזהים ביומטריים של 100,000 בני אדם ומעלה;

"תקנות אבטחת מידע" – תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

ההפרה	סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			
טור א'	טור ב' מאגר המנוהל בידי יחיד	טור ג' מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	טור ד' מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	טור ה' מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה
(1) הכנת מסמך הגדרות המאגר: בעל שליטה במאגר מידע שלא הגדיר במסמך הגדרות המאגר את כל העניינים האמורים בתקנה 2(א) לתקנות אבטחת מידע, בניגוד להוראות אותה תקנה, לרבות סוגי המידע השונים הכלולים במאגר המידע לפי תקנת משנה (3), בשים לב לרשימת סוגי המידע המהווים מידע בעל רגישות מיוחדת לפי סעיף 3 לחוק	2,000	2,000	40,000	160,000
(2) עדכון מסמך הגדרות מאגר: בעל שליטה במאגר מידע שלא עדכן את מסמך הגדרות המאגר, בניגוד להוראות תקנה 2(ב) לתקנות אבטחת מידע	2,000	2,000	40,000	160,000
(3) בדיקת מידע עודף: בעל שליטה במאגר מידע שלא בחן או תיעד את הבחינה אם אין המידע שהוא שומר במאגר רב מן הנדרש למטרות המאגר, בניגוד להוראות תקנה 2(ג) או 19(ב) לתקנות אבטחת מידע	2,000	2,000	40,000	160,000
(4) הכנת נוהל אבטחת מידע: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא קבע במסמך נוהל אבטחת מידע בהתאם למסמך הגדרות המאגר ותקנות אבטחת מידע (להלן – נוהל אבטחה), בניגוד להוראות תקנה 4(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	2,000	40,000	160,000
(5) נוהל אבטחה – הכנה, שמירה וקביעת הוראות: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע, שלא עשה אחד מאלה:	-	2,000	40,000	160,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(א) שמר את נוהל האבטחה כך שפרטים ממנו יימסרו לבעלי הרשאה רק בהיקף הנדרש לצורך ביצוע תפקידיהם, בניגוד להוראות תקנה 4(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ב) כלל בנוהל האבטחה את הפרטים המנויים בתקנה 4(ג) לתקנות אבטחת מידע; ולעניין מאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה – כלל בו התייחסות לפרטים המנויים בתקנה 4(ד) לתקנות אבטחת מידע או להוראות כאמור בתקנה 9(ב)(2) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ג) קבע בנוהל האבטחה הוראות לעניין התמודדות עם אירועי אבטחת מידע או לעניין דיווח לבעל השליטה במאגר, בניגוד להוראות תקנה 11(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ד) פירט בנוהל האבטחה את העניינים המנויים בתקנה 15(א)(2)(א) עד (ה) לתקנות אבטחת מידע, בניגוד להוראות תקנה 15(א)(3) לתקנות האמורות				
(6) מבנה המאגר ומערכותיו: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא החזיק מסמך מעודכן של מבנה מאגר המידע או רשימת מצאי מעודכנת של מערכות המאגר, בהתאם להוראות תקנה 5(א) לתקנות אבטחת	-	1,000	20,000	80,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(7) מסירת פרטי מבנה המאגר ורשימת מצאי: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא שמר את המסמך המעודכן של מבנה מאגר המידע או את רשימת המצאי לפי הרשאות הגישה שנקבעו בהתאם להוראות תקנה 5(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	1,000	20,000	80,000
(8) הגנת מערכות: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא הבטיח כי המערכות המפורטות בתקנה 5(א)(1) לתקנות אבטחת מידע יישמרו במקום מוגן, המונע חדירה וכניסה אליו בלא הרשאה, באופן התואם את אופי פעילות המאגר ורגישות המידע בו, בהתאם להוראות תקנה 6(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	1,000	1,000	20,000	80,000
(9) סקר סיכונים: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע, שלא דאג לכך שייערך סקר לאיתור סיכוני אבטחת מידע אחת ל-18 חודשים לפחות (להלן – סקר סיכונים), או שלא דן בתוצאות סקר הסיכונים שהועברו לו ולא בחן את הצורך בעדכון מסמך הגדרות המאגר או נוהל האבטחה בעקבותיהן, או שלא פעל לתיקון הליקויים שהתגלו במסגרת סקר הסיכונים, בניגוד להוראות תקנה 5(ג) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	-	-	320,000
(10) מבדקי חדירות: בעל	-	-	-	320,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא דאג לכך שייערכו מבדקי חדירות למערכות המאגר, אחת ל-18 חודשים לפחות, או שלא דן בתוצאות מבדקי החדירות או שלא פעל לתיקון הליקויים שהתגלו, בניגוד להוראות תקנה 5(ד) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(11) בקרה ותיעוד כניסה לאתרים: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא נקט אמצעים לבקרה ולתיעוד בהתאם להוראות תקנה 6(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	-	20,000	80,000
(12) ניהול כוח אדם: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שנתן גישה למידע המצוי במאגר או ששינה את היקף ההרשאה שניתנה, בלי שנקט אף אמצעי סביר כאמור בתקנה 7(א) לתקנות אבטחת מידע, בניגוד להוראות אותה תקנה או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות אבטחת מידע, לפי העניין	-	1,000	20,000	80,000
(13) הדרכת כוח אדם: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שנתן גישה למידע המצוי במאגר או ששינה את היקף ההרשאה שניתנה, בלא שקיים לפני כן הדרכות או בלא שמסר לבעלי ההרשאות מידע כנדרש, בניגוד להוראות תקנה 7(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	1,000	20,000	80,000
(14) הדרכה תקופתית: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא קיים פעילות הדרכה	-	-	20,000	80,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

תקופתית לבעלי ההרשאות שלו, בניגוד להוראות תקנה 7(ג) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(15) קביעה וניהול של הרשאות גישה: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא קבע הרשאות גישה של בעלי הרשאות למאגר המידע ולמערכות המאגר, בניגוד להוראות תקנה 8(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות אבטחת מידע, לפי העניין, או שלא ניהל רישום מעודכן של ההרשאות התקפות, בניגוד להוראות תקנה 8(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין (להלן – רשימת הרשאות תקפות)	-	2,000	40,000	160,000
(16) יישום נוהל הרשאות גישה: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא נקט אמצעים מקובלים בנסיבות העניין ובהתאם לאופי המאגר וטיבו, כדי לוודא כי הגישה למאגר המידע ולמערכות המאגר נעשית בידי בעל הרשאה המורשה לכך בלבד לפי רשימת ההרשאות התקפות, בניגוד להוראות תקנה 9(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	2,000	2,000	40,000	160,000
(17) יישום נוהל הרשאות הגישה לגבי בעל הרשאה שסיים את תפקידו: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא דאג לביטול ההרשאות של בעל הרשאה שסיים את תפקידו, בניגוד להוראות תקנה 9(ג) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה	-	2,000	40,000	160,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(18) מנגנון בקרה ותיעוד גישה: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא ביצע אחד מאלה: (א) דאג שינוהל מנגנון בקרה, בניגוד להוראות תקנה 10(א) ו-(ב) לתקנות אבטחת מידע (להלן – מנגנון בקרה) או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ב) קבע נוהל בדיקה שגרתי של נתוני התיעוד של מנגנון הבקרה וערך דוח של הבעיות שהתגלו וצעדים שננקטו בעקבותיהן, בניגוד להוראות תקנה 10(ג) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ג) דאג שנתוני התיעוד של מנגנון הבקרה יישמרו למשך 12 חודשים לפחות, בניגוד להוראות תקנה 10(ד) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ד) יידע את בעלי ההרשאות במאגר בדבר קיום מנגנון הבקרה, בניגוד להוראות תקנה 10(ה) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	-	40,000	160,000
(19) תיעוד אירוע אבטחת מידע: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא דאג לתיעוד כל מקרה שבו התגלה אירוע המעלה חשש לפגיעה בשלמות המידע, לשימוש בו בלא	2,000	2,000	40,000	160,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

הרשאה או לחריגה מהרשאה (להלן – אירועי אבטחת מידע), בניגוד להוראות תקנה 11(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(20) דיון תקופתי באירועי אבטחת מידע: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא קיים דיון באירועי אבטחת המידע או שלא בחן את הצורך בעדכון נוהל האבטחה ותיעד דיון ובחינה כאמור, בניגוד להוראות תקנה 11(ג) ותקנה 19(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	-	40,000	160,000
(21) דיווח לרשות אודות אירוע אבטחה חמור: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא הודיע לראש הרשות באופן מיידי על אירוע אבטחה חמור, או שלא דיווח לראש הרשות על הצעדים שנקט בעקבות האירוע, בניגוד להוראות תקנה 11(ד)(1) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	-	80,000	320,000
(22) עדכון מערכות המאגר: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא דאג לכך שייערכו עדכונים שוטפים של מערכות המאגר, לרבות חומר המחשב הנדרש לפעולתן, או לכך שלא ייעשה שימוש במערכות שהיצרן לא תומך בהיבטי אבטחה שלהן בלא שניתן כל מענה אבטחתי, בניגוד להוראות תקנה 13(ג) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	2,000	2,000	40,000	160,000
(23) אבטחת חיבור ברשת: בעל שליטה במאגר מידע או	2,000	2,000	40,000	160,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

מחזיק במאגר מידע שחיבר את מערכות המאגר לרשת האינטרנט או לרשת ציבורית אחרת, בלא התקנת כל אמצעי הגנה, בניגוד להוראות תקנה 14(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(24) בקרה ופיקוח על גורם חיצוני (מיקור חוץ): בעל שליטה במאגר מידע שהתקשר עם גורם חיצוני לצורך קבלת שירות, שלא קבע במפורש בהסכם עם הגורם החיצוני את העניינים המנויים בתקנה 15(א)(2) לתקנות אבטחת מידע או שלא נקט כל אמצעי בקרה ופיקוח על עמידתו של הגורם החיצוני בהוראות שנקבעו בהסכם האמור בעניינים המפורטים בפסקאות משנה (ד) ו-(ו) עד (ח) בתקנה האמורה, בניגוד לתקנה 15(א)(4) לתקנות אבטחת מידע	-	4,000	80,000	320,000
(25) תיעוד: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא שמר באופן מאובטח, במשך שנה לפחות, את הנתונים הנצברים במסגרת יישום הוראות תקנות 6(ב), 8 עד 11, 14, 15(א)(4) ו-16 לתקנות אבטחת מידע, החלות עליו, בניגוד להוראות תקנה 17(א) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות אבטחת מידע, לפי העניין	-	1,000	20,000	80,000
(26) גיבוי נתוני התיעוד: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא עשה אחד מאלה: (א) גיבה את הנתונים שנשמרו באופן שיבטיח שיהיה ניתן, בכל עת, לשחזר את הנתונים למצבם המקורי, בניגוד להוראות תקנה 17(ב) לתקנות אבטחת מידע או	-	-	20,000	80,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין; (ב) קבע במסמך את העניינים המנויים בתקנה 18(א)(1) ו-(3) לתקנות אבטחת מידע וכן קבע נהלים להבטחת שחזור הנתונים, כאמור בתקנה 17(ב) לתקנות האמורות; (ג) דאג לכך שיישמר עותק הגיבוי של הנתונים והנהלים האמורים בתקנה 18(א) לתקנות אבטחת מידע באופן שיבטיח את שלמות המידע ואת אפשרות שחזור המידע, בניגוד להוראות תקנה 18(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				
(27) הפרת חובות תיעוד: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא תיעד את אופן ביצועה של פעולה שאינה יצירת מסמך, שחלה עליו חובה או אחריות לבצעה לפי התקנות, בניגוד להוראות תקנה 19(ב) לתקנות האמורות	-	1,000	20,000	80,000
(28) הפרדת מערכות המאגר (מידור): בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא הפריד בין מערכות המאגר אשר ניתן לגשת מהן למידע אישי, לבין מערכות מחשוב אחרות המשמשות אותו, בניגוד להוראות תקנה 13(ב) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין	-	-	20,000	80,000
(29) ביקורת תקופתית: בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר מידע שלא דאג לכך שתיערך, אחת ל-24 חודשים לפחות, ביקורת פנימית או חיצונית, בניגוד להוראות תקנה 16(א)	-	-	40,000	160,000

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין, או שלא דן בדוחות הביקורת שהועברו לו, או שלא בחן את הצורך בעדכון מסמך הגדרות המאגר או נוהל האבטחה בעקבותיהם, בניגוד להוראות תקנה 16(ג) לתקנות אבטחת מידע או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות האמורות, לפי העניין				

תוספת רביעית

(סעיף 23כו(ט))

עיצום כספי על הפרת תקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי

חלק א'

טור א' ההפרה	טור ב' סכום העיצום הכספי
(1) בעל שליטה במאגר מידע שלא הודיע בכתב לנושא המידע על החלטתו בבקשה לפי הוראות תקנה 3(א) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי, בניגוד להוראות תקנה 3(ד) לתקנות האמורות	15,000 שקלים חדשים
(2) בעל שליטה במאגר מידע אשר לא הפעיל כל מנגנון ארגוני, טכנולוגי או אחר, שמטרתו להבטיח כי במאגר המידע לא מוחזק מידע שאינו נחוץ עוד למטרה שלשמה נאסף או הוחזק או למטרה אחרת שלשמה מותר להחזיקו לפי כל דין (להלן – מידע שאינו נחוץ), בניגוד להוראות תקנה 4(א) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי	סכום של 2 שקלים חדשים לכל אדם שמידע אישי על אודותיו נמצא במאגר המידע, ואם המידע האישי במאגר המידע היה מידע בעל רגישות מיוחדת – סכום של 4 שקלים חדשים לכל אדם; היה סכום העיצום הכספי קטן מ-20,000 שקלים חדשים, ואם היה המידע האמור מידע בעל רגישות מיוחדת – קטן מ-40,000 שקלים חדשים, רשאי ראש הרשות להטיל על בעל שליטה במאגר מידע או על מחזיק במאגר מידע עיצום כספי בסכום של 20,000 שקלים חדשים או 40,000 שקלים חדשים, לפי העניין
(3) בעל שליטה במאגר מידע אשר לא הפעיל כל מנגנון ארגוני, טכנולוגי או אחר שמטרתו להבטיח כי המידע שבמאגר המידע נכון, שלם, ברור ומעודכן, בניגוד להוראות תקנה 5(א) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי	
(4) בעל שליטה במאגר מידע אשר מצא כי במאגר המידע מוחזק מידע שאינו נכון, שלם, ברור או מעודכן, ולא נקט כל אמצעי לתיקון המידע או מחיקתו, בניגוד להוראות תקנה 5(ב) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי	

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

חלק ב'

טור א' ההפרה	טור ב' סכום העיצום הכספי
(1) בעל שליטה במאגר מידע שקיבל בקשה כתובה למחיקת מידע אישי כאמור בתקנה 3(א) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי, ולא התקיימו החריגים כאמור בתקנה 3(ב) לתקנות האמורות, והוא לא מחק את המידע או ביצע פעולות המבטיחות שלא יתאפשר, באמצעים סבירים, לזהות את נושא המידע, בניגוד להוראות תקנה 3(ג) לתקנות האמורות, וזאת לאחר שקיבל הודעה מאת ראש הרשות לפי סעיף 23כה(ג), שמעשיו מהווים הפרה, ולא הפסיק את ההפרה בתקופה שהורה עליה ראש הרשות	סכום של 4 שקלים חדשים לכל אדם שמידע אישי על אודותיו נמצא במאגר המידע, ואם המידע האישי במאגר המידע היה מידע בעל רגישות מיוחדת – סכום של 8 שקלים חדשים לכל אדם; היה סכום העיצום הכספי כאמור קטן מ-200,000 שקלים חדשים, רשאי ראש הרשות להטיל על בעל שליטה במאגר מידע או על מחזיק במאגר מידע עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים; לעניין פרט (1), (3) ו-(4) – העיצום הכספי יחושב לפי מספר בני האדם שבעל השליטה לא מחק את המידע האישי על אודותיהם כנדרש או לא הודיע להם כנדרש בתקנה 3(ג) או 6(א) או 6(ב) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי, לפי העניין
(2) בעל שליטה במאגר מידע אשר מצא כי במאגר המידע מוחזק מידע אישי שאינו נחוץ לפי תקנה 4(ב) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי ולא ביצע פעולות המבטיחות שלא יתאפשר לזהות את נושא המידע כאמור בתקנה 4(ג) ולא התקיימו הנסיבות הקבועות בתקנה האמורה, ולא מחק את המידע האמור במועד המוקדם האפשרי בנסיבות העניין, בניגוד להוראות תקנה 4(ב) לתקנות האמורות, וזאת לאחר שקיבל הודעה מאת ראש הרשות לפי סעיף 23כה(ג) שמעשיו מהווים הפרה, ולא הפסיק את ההפרה בתקופה שהורה עליה ראש הרשות	
(3) בעל שליטה במאגר מידע שקיבל מידע אישי על אודות אדם ולא הודיע לו כנדרש בתקנה 6(א) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי, ולא התקיימו אחת מהנסיבות הקבועות בתקנה 6(ג) לתקנות האמורות, בניגוד לתקנה 6(א) האמורה, וזאת לאחר שקיבל הודעה מאת ראש הרשות לפי סעיף 23כה(ג) שמעשיו מהווים הפרה, ולא הפסיק את ההפרה בתקופה שהורה עליה ראש הרשות	
(4) בעל שליטה במאגר מידע שביקש להעביר את המידע האישי שקיבל לצד שלישי ולא הודיע על כך לנושא המידע כנדרש בתקנה 6(ב) לתקנות העברת מידע מהאזור הכלכלי האירופי, ולא התקיימה אחת מהנסיבות הקבועות בתקנה 6(ג) לתקנות האמורות, בניגוד לתקנה 6(ב) האמורה, וזאת לאחר שקיבל הודעה מאת ראש הרשות לפי סעיף 23כה(ג) שמעשיו מהווים הפרה, ולא הפסיק את ההפרה בתקופה שהורה עליה ראש הרשות	

תוספת חמישית

(סעיף 23לא)

סכומים מופחתים לעניין עיצום כספי

הגדרות 1. בתוספת זו –

"אישור לעניין גובה מחזור העסקאות" – כמפורט להלן, לפי העניין:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) לעניין מפר החייב לפי דין במינוי רואה חשבון מבקר כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999 – אישור שנתן רואה החשבון המבקר;

(2) לעניין מפר שהוא אגודה שיתופית – אישור של מי שביקר את חשבונותיה של האגודה השיתופית לפי סעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות;

(3) לעניין מפר אחר – אישור שנתן רואה חשבון או יועץ מס מייצג, כי גובה מחזור העסקאות שהציג המפר תואם לאמור במסמך שהוגש לרשות המסים בישראל או למוסד לביטוח לאומי לפי דין; לעניין זה, "יועץ מס מייצג" – כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005;

"מחזור עסקאות" – מחזור עסקאות של עוסק כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; לעניין מלכ"ר כהגדרתו בחוק האמור – מחזור כהגדרתו בתוספת השנייה לחוק העמותות, התש"ם-1980, ולעניין גוף ציבורי שאינו אחד האמורים – התקציב השנתי של אותו הגוף הציבורי;

"עסק זעיר" – מפר שמחזור העסקאות שלו בשנה שקדמה למועד ההפרה לא עלה על 4 מיליון שקלים חדשים;

"עסק קטן" – מפר, למעט עסק זעיר, שמחזור העסקאות שלו בשנה שקדמה למועד ההפרה עלה על 4 מיליון שקלים חדשים ולא עלה על 10 מיליון שקלים חדשים.

הפחתה בשל התנהגות המפר

2. ראש הרשות יפחית למפר את סכום העיצום הכספי בשיעורים כמפורט להלן, אם התקיימה אחת או יותר מנסיבות אלה:

(1) בחמש השנים שקדמו להפרת ההוראה שבשלה מוטל על המפר עיצום כספי לא הוטל עליו עיצום כספי או אמצעי אכיפה מינהלית לפי סימנים ב' עד ה' בפרק ד'3 בשל הפרת אותה הוראה – בשיעור של 20%; ואם בשלוש השנים שקדמו להפרה לא הוטל על המפר עיצום כספי או אמצעי אכיפה מינהלית כאמור – בשיעור של 10%;

(2) המפר הפסיק את ההפרה מיוזמתו ודיווח עליה לראש הרשות – בשיעור של 30%;

(3) המפר נקט פעולות למניעת הישנות ההפרה ולהקטנת הנזק, להנחת דעתו של ראש הרשות – בשיעור של 20%;

(4) המפר חב במינוי ממונה על הגנת הפרטיות לפי סעיף 17ב1(א)(3) ו-(4) בלבד, ומינה ממונה כאמור, טרם מסירת ההודעה על כוונת חיוב – בשיעור של 10%; הפחתה כאמור תחול כל עוד לא קבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, צו לפי סעיף 23כו(ד)(1)(ז).

הפחתה בשל תשלום או פיצוי אחר ששולם

3. ראש הרשות רשאי להפחית למפר את סכום העיצום הכספי בשל פיצוי ששולם או שנפסק לחובת המפר בשל אותן הפרות – בשיעור שלא יעלה על 30%.

הפחתה בשל נסיבות אישיות

4. ראה ראש הרשות, לגבי מפר שהוא יחיד, שההפרה נגרמה בשל נסיבות אישיות המצדיקות הפחתה של העיצום הכספי או שהתקיימו נסיבות אישיות קשות המצדיקות שלא למצות את הדין עם המפר, רשאי הוא להפחית למפר את סכום העיצום הכספי המוטל על המפר בשיעור של 20%.

הפחתה בשל כמה נסיבות

5. התקיימו לגבי מפר כמה נסיבות כאמור בסעיפים 2, 3 ו-4, רשאי ראש הרשות להפחית למפר מסכום העיצום הכספי המוטל עליו את השיעורים המנויים לצד אותן נסיבות, במצטבר, ובלבד ששיעור ההפחתה המצטבר לא יעלה על 70% מסכום העיצום הכספי.

הפחתה לעסק זעיר או קטן

6. מצא ראש הרשות, לבקשת המפר, כי המפר הוא עסק זעיר או קטן, לפי העניין, יפחית את סכומי העיצום שיוטלו עליו, בין שהופחתו לפי סעיף 2, 3 או 4 ובין שלא הופחתו כאמור, כך שסכום העיצום בשל הפרות לפי כל אחת מהפסקאות המפורטות להלן, לא יעלה על הסכום המפורט לצידן:

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות

(1) לעניין הפרות המנויות בסעיף 23כו(א) ו-(ב), בפרטים (6) עד (8), (11) עד (14) ו-(25) עד (28) לתוספת השלישית, ופרט (1) בחלק א' לתוספת הרביעית	עבור עסק זעיר – 20,000 שקלים חדשים, ועבור עסק קטן – 40,000 שקלים חדשים
(2) לעניין הפרות המנויות בסעיף 23כו(ג) עד (ו), בפרטים (1) עד (5), (9) ו-(10), (15) עד (24) ו-(29) לתוספת השלישית, בפרטים (2) עד (4) לחלק א' לתוספת הרביעית ובחלק ב' לתוספת האמורה	עבור עסק זעיר – 50,000 שקלים חדשים, ועבור עסק קטן – 100,000 שקלים חדשים
(3) לעניין הפרות המנויות בסעיף 23כו(ז)	עבור עסק זעיר – 70,000 שקלים חדשים, ועבור עסק קטן – 140,000 שקלים חדשים

הפר מפר שהוא עסק זעיר או עסק קטן מספר הפרות לפי פסקאות (1) עד (3) – לא יישא המפר בסכום העולה על העיצום הכספי הגבוה מבין הפסקאות.

הפחתה בשל התחשבות במחזור עסקאות

7. (א) מצא ראש הרשות, לבקשת המפר, שסכום העיצום הכספי המוטל על המפר, בין שהופחת לפי סעיף 2, 3, 4 או 6 ובין שלא הופחת כאמור, עולה על 5% ממחזור העסקאות של המפר, יפחית את סכום העיצום הכספי ל-5% ממחזור העסקאות שלו; ואולם לעוסק שאין לו מחזור עסקאות, ראש הרשות לא יפחית את סכום העיצום לפי סעיף זה לסכום קטן מהסכום המרבי שניתן להטיל לפי סעיף 6 לעניין עסק זעיר.

(ב) מפר המבקש הפחתה של סכום העיצום הכספי לפי סעיף 6 או סעיף זה, יגיש לראש הרשות אישור לעניין גובה מחזור העסקאות שלו בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה על כוונת חיוב.

רייסמן
ממתמחה לעורך דין מצליח
"מחשבה יוצרת מציאות"
כל הזכויות שמורות